

НОВЫЙ ЗАВѢТЪ

ГДА НАШЕГО

ІИСУ ХРІСТА:

Изданіе вѣрнѡ препечатано по послѣднемъ
изданію Всероссійскаго Сѣнода.

НЬЮ ЙОРКЪ:

Въ Тѣпографіи Американскаго Библейскаго Общества,
для
Британско-Иностраннаго Библейскаго Общества.

1873.

НОВЫЙ ЗАВѢТЪ

НА

ГОСПОДА НАШЕГО

ИСУСА ХРИСТА:

Вѣрно и точно прѣведенъ отъ
първообразно-то.

НЮ ЙОРКЪ:

Въ печатницѣ-тѣ на Американско-то Библейско Общество,
за
Британско-Иностранно-то Библейско Общество.

1867.

[Bulgarian 12mo Test.]

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. A 412.2 / NT 1867

Family INDO-EUROPEAN

Sub-Family BALTO-SLAVIAN

Branch SLAVIC

Group SOUTH

Language Bulgarian

~~Dialect~~ parallel to Slavonic

Locality Bulgaria

Contents New Testament

Version { Bulgarian: Slavoff & Michaeloffski

Translator } Slavonic: 1751 version

Published by ABS & BFBs

Place New York

Date 1867

Accession No. 1470

Accession Date August 1, 1935

Price \$1.74

ΟΓΛΑВΛΕΝΙΕ.

	Стран.
Θ̅ ΜΑΤΘΑΕΑ ΕΤ̅ΟΕ Ε̅ΥΛΙΕ	3
Θ̅ ΜΑΡΚΑ ΕΤ̅ΟΕ Ε̅ΥΛΙΕ	80
Θ̅ ΛΟΥΚΑ ΕΤ̅ΟΕ Ε̅ΥΛΙΕ	128
Θ̅ ΙΩΑΝΝΑ ΕΤ̅ΟΕ Ε̅ΥΛΙΕ	211
ΔΕΚΛΗΤΑ ΕΤ̅ΙΧΖ ΑΠ̅ΤΩΛΖ	273
ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ ΙΑΚΩΒΛΕ	353
ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Α. ΕΤ̅ΑΓΩ ΑΠ̅ΤΟΛΑ ΠΕΤΡΑ	361
ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Β. ΕΤ̅ΑΓΩ ΑΠ̅ΤΟΛΑ ΠΕΤΡΑ	370
ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Α. ΕΤ̅ΑΓΩ ΑΠ̅ΤΟΛΑ ΙΩΑΝΝΑ	376
ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Β. ΕΤ̅ΑΓΩ ΑΠ̅ΤΟΛΑ ΙΩΑΝΝΑ	384
ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Γ. ΕΤ̅ΑΓΩ ΑΠ̅ΤΟΛΑ ΙΩΑΝΝΑ	386
ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ ΙΣΔΗΝΟ	387
ΚΖ ΡΙΜΛΑΝΩΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	390
ΚΖ ΚΟΡΙΝΘΙΑΝΩΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Α.	424
ΚΖ ΚΟΡΙΝΘΙΑΝΩΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Β.	456
ΚΖ ΓΑΛΑΤΩΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	477
ΚΟ ΕΦΕΣΕΕΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	488
ΚΖ ΦΙΛΙΠΠΙΣΙΕΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	499
ΚΖ ΚΟΛΟССΑΕΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	507
ΚΖ ΣΟΛΩΝΙΑΝΩΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Α.	514
ΚΖ ΣΟΛΩΝΙΑΝΩΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Β.	521
ΚΖ ΤΙΜΟΘΕΙΟΥ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Α.	525
ΚΖ ΤΙΜΟΘΕΙΟΥ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ Β.	534
ΚΖ ΤΙΤΩ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	540
ΚΖ ΦΙΛΙΜΟΝΩΣ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	544
ΚΟ ΕΒΡΕΕΜΖ ΠΟСΛΑΝ̅ΙΕ	546
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΕΤ̅ΑΓΩ ΙΩΑΝΝΑ ΕΓ̅ΣΛΟΒΑ	570

СЪДЪРЖАНІЕ.

	Стран.
Отъ Матѣея Евангеліе	3
Отъ Марка Евангеліе'	80
Отъ Лука Евангеліе	128
Отъ Іоанна Евангеліе	211
Дѣянія Апостолскы	273
Посланіе Іаковово	353
Посланіе първо Петрово	361
Посланіе второ Петрово	370
Посланіе първо Іоанново	376
Посланіе второ Іоанново	384
Посланіе трето Іоанново	386
Посланіе Іудово	387
Посланіе къ Римляномъ	390
Посланіе първо къ Коринѣяномъ	424
Посланіе второ къ Коринѣяномъ	456
Посланіе къ Галатяномъ	477
Посланіе къ Ефесяномъ	488
Посланіе къ Филиппяномъ	499
Посланіе къ Колоссяномъ	507
Посланіе първо къ Солуняномъ	514
Посланіе второ къ Солуняномъ	521
Посланіе първо къ Тимоѣею	525
Посланіе второ къ Тимоѣею	534
Посланіе къ Титу	540
Посланіе къ Филимону	544
Посланіе къ Евреємъ	546
Откровеніе	570

Ъ МАТΘΕΑ

СВАТѢЕ ПЛЮГОВѢСТВОВАНІЕ.

ГЛАВА Я.

А. Книга родства Іѣса Хрѣта, сѣа Дѣдова, сѣа Явра-
амла.

Б. Явраамъ родѣ Ісаака. Ісаакъ же родѣ Іаковла. Іаковъ
же родѣ Ісда ѥ братѣю ѣгѣ.

Г. Ісда же родѣ Фареса ѥ Заръ ѡ Тамары. Фаресъ же
родѣ Есрѣма. Есрѣмъ же родѣ Ярама.

Д. Ярамъ же родѣ Амѣнадава. Амѣнадавъ же родѣ Наас-
сѣна. Наассѣнъ же родѣ Салмѣна.

Е. Салмѣнъ же родѣ Ноо́за ѡ Рахавы. Ноо́зъ же родѣ
Ќвѣда ѡ Рѣды. Ќвѣдъ же родѣ Іессѣа.

Є. Іессѣй же родѣ Дѣда црѣ. Дѣдъ же црѣ родѣ Соломѣна
ѡ Оѣринны.

З. Соломѣнъ же родѣ Ровоама. Ровоамъ же родѣ Явѣю.
Явѣа же родѣ Ясѣ.

И. Ясѣ же родѣ Івсафѣта. Івсафѣтъ же родѣ Іврамла.
Іврамъ же родѣ Ќзію.

А. Ќзіа же родѣ Івааама. Івааамъ же родѣ Яхѣза.
Яхѣзъ же родѣ Езекию.

Г. Езекиа же родѣ Манассѣю. Манассѣа же родѣ Амѣна.
Амѣнъ же родѣ Івсѣю.

Аи. Івсѣа же родѣ [Івакѣма. Івакѣмъ же родѣ] Іехѣнѣю ѥ
братѣю ѣгѣ, въ прѣселѣнѣе Вавѣлѣнское.

ОТЪ МАТӨЕЯ

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1. .

1. Родословіе-то на Исуса Христа, Сына Давидова, сына Авраамова.

2. Авраамъ роди Исаака ; а Исаакъ роди Іакова ; а Іаковъ роди Іудъ и братія-та му ;

3. А Іуда роди Фареса и Заръ отъ Тамаръ ; а Фаресъ роди Есрома ; а Есромъ роди Арама ;

4. А Арамъ роди Аминадава ; а Аминадавъ роди Наассона ; а Наассонъ роди Салмона ;

5. А Салмонъ роди Вооза отъ Рахавъ ; а Воозъ роди Овида отъ Руевъ ; а Овидъ роди Іессея ;

6. А Іессей роди царь Давида ; а царь Давидъ роди Соломона отъ Уріевъ-тъ *женъ* ;

7. А Соломонъ роди Ровоама ; а Ровоамъ роди Авійъ ; а Авіа роди Асъ ;

8. А Аса роди Іосафата ; а Іосафатъ роди Іорама ; а Іорамъ роди Озіиъ ;

9. А Озіа роди Іоаѳама ; а Іоаѳамъ роди Ахаза ; а Ахазъ роди Езекииъ ;

10. А Езекиа роди Манассіиъ ; а Манассія роди Амона ; а Амонъ роди Іосіиъ ;

11. А Іосіа роди Іехоніиъ, и братія-та му около прѣселеніе-то Вавилонско.

Ѣі. По преселѣніи же Навѣлѣнстѣмъ, Іехоніа родѣ Сала-
дїѣла. Саладїѣлъ же родѣ Зоровавела.

Ѣі. Зоровавель же родѣ Явїѣда. Явїѣдъ же родѣ Ёліакіма.
Ёліакіма же родѣ Язѣра.

Ѣі. Язѣръ же родѣ Садѣка. Садѣкъ же родѣ Яхіма.
Яхіма же родѣ Ёліѣда.

Ѣі. Ёліѣдъ же родѣ Ёлеазара. Ёлеазаръ же родѣ Матѣана.
Матѣана же родѣ Іакѣва.

Ѣі. Іакѣвъ же родѣ Іѡсифа, мѣжа Марїнна, ѡз неѣже
родїса Іїсѣ, глаголемый Хрїстѣсѣ.

Ѣі. Истѣхъ же родѣвъ ѡ Авраама до Дѣда, родѣве четыре-
надесяте: ѡ ѡ Дѣда до преселѣніа Навѣлѣнскаго, родѣве
четыренадесяте: ѡ ѡ преселѣніа Навѣлѣнскаго до Хрїта,
родѣве четыренадесяте.

Ѣі. Іїсѣ Хрїтово рождѣво сїце бѣ: ѡбрѣченїи ко бѣвши
мѣри ѣгѡ Мрїи Іѡсифови, прѣжде дѣже не снїтисѣ ѡма,
ѡбрѣтѣсѣ ѡмѣши во чрѣвѣ ѡ Дѣа сѣа.

Ѣі. Іѡсифъ же мѣжа ѣа, прѣведенъ сїи, ѡ не хотѣ ѣа
ѡблнчїти, восхотѣ таї прстїти ю.

Ѣі. Сїа же ѣмѣ помѣслившѣ, сѣ, Яггѣз Гѣнѣ во снѣ іавїса
ѣмѣ гѣгѣла: Іѡсифѣ, сїне Дѣдовѣ, не ѡѣкоѣсѣ прїѣти
Марїамѣ жены твоѣа: рождѣшееѣсѣ въ нѣи, ѡ Дѣа ѣсть
сѣа.

Ѣі. Родїтъ же сїа, ѡ наречѣши ѡма ѣмѣ Іїсѣ: Тѣи ко
спасѣтъ лѣди своѣ ѡ грѣхѣ ѡхѣ.

Ѣі. Сїѣ же всѣ вѣсть, да свѣдетсѣ речѣнное ѡ Гѣа
прѣрокомѣ, глаголюшїмѣ:

Ѣі. Сѣ, дѣа во чрѣвѣ прїїметъ, ѡ родїтъ сїа, ѡ нареѣтъ
ѡма ѣмѣ Ёмманїна: ѣже ѣсть сказѣмо, сѣ наѣи Бѣа.

Ѣі. Ростѣвъ же Іѡсифъ ѡ снѣ, сотворї іѣкоже повелѣ ѣмѣ
Яггѣз Гѣнѣ: ѡ прїѣтъ женѣ своѣ.

Ѣі. ѡ не знѣашѣ ѣа, дѣндеже родї сїа своѣгѣ прѣвенѣа,
ѡ наречѣ ѡма ѣмѣ Іїсѣ.

12. А слѣдъ прѣселеніе-то Вавилонско, Іехоніа роди Салаѳіля ; а Салаѳіль роди Зоровавеля ;

13. А Зоровавель роди Авіуда ; а Авіудъ роди Еліакыма ; а Еліакымъ роди Азора ;

14. А Азоръ роди Садока ; а Садокъ роди Ахыма ; а Ахымъ роди Еліуда ;

15. А Еліудъ роди Елеазара ; а Елеазаръ роди Матѳана ; а Матѳанъ роди Іакова ;

16. А Іаковъ роди Іосифа мѣжъ-тъ на Маріѣ, отъ коѣто ся роди Іисусъ, който ся нарича Христосъ.

17. И така вси-тъ родове отъ Авраама до Давида четъринадесеть рода сѣ ; и отъ Давида до прѣселеніе-то Вавилонско, родове четъринадесеть ; и отъ прѣселеніе-то Вавилонско до Христа, родове четъринадесеть сѣ.

18. А роженіе-то на Іисуса Христа така бѣ ; като бы сгодена майка му Марія за Іосифа, додѣ още не бѣхъ ся съединили, намѣри ся неправа отъ Духа Святаго.

19. А Іосифъ мѣжъ ѿ, понеже бѣ праведенъ и не искаше да ѿ опозори, науми си тайно да ѿ напусне.

20. Но това когато помисли той, ето, ангелъ Господень яви му ся нѣ-снѣ и казуваше : Іосифе сыне Давидовъ, не бой ся да вземешъ женѣ си Маріѣ ; защото зародено-то въ неѣ отъ Духа Святаго е.

21. А ще роди сынъ, и ще му наречешъ име-то Іисусъ ; защото той ще спасе свои-тъ людіе отъ грѣхове-тъ имъ.

22. И всичко това бы, да ся сбѣде речено-то отъ Господа чрѣзъ пророка, който казува :

23. Ето дѣва ще зачне и ще роди сынъ, и ще му нарежтъ име-то Еммануилъ, което ся тѣкува, Богъ съ насъ.

24. И като станѣ Іосифъ отъ снѣ, стори както му повелѣ ангелъ Господень, и взѣ женѣ си ;

25. И не ѿ познаваше до когато тя роди сына си пѣвороднаго, и той му нарече име-то Іисусъ.

ГЛАВА Ѣ.

а. Іисъ же рождшсѧ въ Вифлеѣмѣ Іудейстѣмъ, во дни Ірвда царѧ, сѣ, волсви ѿ востѡкъ прїидоша во Іерлімъ, глаголюще :

б. Гдѣ ѣсть рождѣйсѧ црь Іудейскїи ; видѣхомъ во свѣздѣхъ ѣгѡ на востѡцѣхъ, и прїидѡхомъ поклонїтисѧ ѣмъ.

г. Слышавъ же Ірвдъ царь смѣтисѧ, и весь Іерлімъ съ нимъ.

д. И собравъ всѧ первосїѣенники и книжники людскїа, вопрошаше ѿ нихъ : гдѣ Хрѣтосъ раждаетсѧ ;

е. Онѣ же рекоша ѣмъ : въ Вифлеѣмѣ Іудейстѣмъ. такъ во писано ѣсть прѡкомъ :

ж. И ты Вифлеѣме, землѣ Іудова, ничїмъже мѣнши єси во вѣкахъ Іудовыхъ : иъ тебѣ во иъыдетъ вѡждь, иже оупасетъ люди моѧ Іїѧ.

з. Тогда Ірвдъ таи призвѧ волхвы, и испытоваше ѿ нихъ время ѡвльшїасѧ свѣзды.

и. И пославъ ихъ въ Вифлеѣмъ, рече : шѣдше испытайте иъвѣстнѡ ѡ Ѡтрочѧхъ : егда же ѡбръщете, возвѣстїте мнѣ, ѡкъ да и ѡзъ шѣдъ поклонюсѧ ѣмъ.

а. Онѣ же послашавше царѧ, идоша : и сѣ, свѣзда, юже видѣша на востѡцѣхъ, идаше предъ ними, дѡндеже пришѣдши стѧ верхъ, идѣже бѣ Ѡтрочѧ.

г. Видѣвше же свѣздѣ, возрадовашасѧ радостїю великою.

д. И пришѣдше въ храмнигъ, видѣша Ѡтрочѧ съ Марїею мѣрїю ѣгѡ, и падше поклонїшасѧ ѣмъ, и ѡвѣрзше сокровища своѧ, принесоша ѣмъ дары, злато, и лїванъ, и смърнъ.

е. И вѣсть прїѣмше во снѣ не возвратїтисѧ ко Ірвдъ, инымъ пѣтѣмъ ѡидоша во странѣ своѧ.

ж. Ѣшѣдшымъ же имъ, сѣ, Ангѧхъ Гдѣхъ во снѣ ѡвѣсѧ Іѡсифъ, глагола : воставъ поими Ѡтрочѧ и мѣрь ѣгѡ, и

ГЛАВА 2.

1. А когато ся роди Иисусъ во Внолеемъ Іудейскый въ дни-тѣ на царь Ирода, ето, мѣдречи отъ истокъ пристигнахъ въ Іерусалимъ, и казувахъ :

2. Дѣ е що ся е родилъ царь Іудейскый? защото звѣздѣ-тѣ неговѣ видѣхмы на истокъ, и дойдохмы да му ся поклонимъ.

3. *Това* като чу царь Иродъ смути ся, и всичкый Іерусалимъ съ него.

4. И събра вси-тѣ първосвященници и книжници отъ народъ-тѣ, та распитуваше отъ тѣхъ гдѣ имаше да ся роди Христосъ?

5. И тѣ му казахъ: Во Внолеемъ Іудейскый; защото така е писано чрѣзъ пророка :

6. И ты Внолееме, земя Іудина, никакъ не си най малкъ между воеводства-та Іудовы; защото отъ тебе ще излѣзе Вождь, който ще упасе народъ-тѣ ми Израїля.

7. Тогази Иродъ призова тайно мѣдречи-тѣ, та испита отъ тѣхъ на здраво врѣме-то на появенѣ-тѣ звѣздѣ.

8. И като ги испрати во Внолеемъ, рече *имъ* : Идѣте, испытайте на здраво за дѣте-то; и като го намѣрите, извѣстѣте ми, да дойдѣ и азъ да му ся поклонѣмъ.

9. А тѣ като чухъ *това* отъ царь-тѣ, трѣгнахъ: и, ето, звѣзда-та, който бѣхъ видѣли на истокъ, идаше прѣдъ тѣхъ, до като дойде та ся спрѣ, надъ *мѣсто-то* дѣто бѣ дѣте-то.

10. И като видѣхъ звѣздѣ-тѣ, възрадувахъ ся съ радость твърдѣ голѣмѣ.

11. И като влѣзохъ въ къщѣ-тѣ, намѣрихъ дѣте-то съ майкѣ му Маріѣ, и паднахъ та му ся поклонихъ, и като отворихъ съкровища-та си, принесохъ му дарове, злато, и ливанъ и смириѣ.

12. И понеже *имъ* ся откри отъ Бога на-сънѣ да ся не върнатъ при Ирода, отидохъ *си* прѣзъ другъ нѣтъ за въ своѣ-тѣ странѣ.

13. А слѣдъ отиваніе-то *имъ*, ето, ангелъ Господень явява ся на-сънѣ Іосифу и казува: Стани та земи дѣте-то и майкѣ

бѣжи во Егѣпетъ, ѡ бѣди тамъ, доидеже рекъ ти : хощетъ во Ирѡдѣ искати ѡтрочѣте, да погубитъ ѣ.

д҃. Оны же воставъ, поитъ ѡтрочѣ ѡ мѣрь егѡ нощію, ѡ ѡиде во Егѣпетъ :

е҃. И бѣ тамъ до оумѣртвїа Ирѡдова : да ссѣдетса речѣнное ѡ Гдѣ прѡрокомъ, глѡшнмъ : ѡ Егѣпта возвахъ сїа моего.

ѕ҃. Тогда Ирѡдъ видѣвъ, ѡкѡ порѣганъ бѣсть ѡ волхвѡвъ, разгнѣвася ѕклѡ, ѡ пославъ ѡзѣи всѣ дѣти сѣщыа въ Иудеѣмѣ ѡ во всѣхъ предѣлахъ егѡ, ѡ двою мѣтѣ ѡ ннжѣйше, по времени, ѣже ѡзвѣстнѡ ѡспытѣ ѡ волхвѡвъ.

з҃. Тогда сѣѣтса речѣнное Іереміемъ, прѡрокомъ, глаголюшнмъ :

и҃. Гласъ въ Рѣмѣ слышанъ бѣсть, плачь, ѡ рыданіе, ѡ роупъ многъ : Рахїль плачущисѣ чѡдѣ своѣхъ, ѡ не хотѣше оутѣшнтисѣ, ѡкѡ не сѣть.

д҃. Оумѣршъ же Ирѡдъ, сѣ, ѡггѣлъ Гднѣ во снѣ ѡвнїса Іѡсифъ во Егѣптѣ,

е҃. Глагола : воставъ поимѣ ѡтрочѣ ѡ мѣрь егѡ, ѡ ѡдѣ въ зѣмлю Іудеѣсѣ ; ѡзомроша во ѡцѣпѣ дшѣ ѡтрочѣте.

ѕ҃. Оны же воставъ, поитъ ѡтрочѣ ѡ мѣть егѡ, ѡ прїиде въ зѣмлю Іудеѣсѣ.

з҃в. Слышавъ же, ѡкѡ Архелѣѣ царствуетъ во Іудеѣ вмѣстѣ Ирѡда ѡтца своего, оубоѡсѣ тамъ ѡтї : вѣсть же прїемъ во снѣ, ѡиде въ предѣлы Галїлѣѣскїа.

г҃. И прїидѣвъ всемїса во градѣ нарицаемѣмъ Назарѣтъ : ѡкѡ да ссѣдетса речѣнное прѡроки, ѡкѡ Назврѣѣ наречѣтса.

ГЛАВА ҃.

а. Во днѣ же оны прїиде Іѡаннѣ крѣтїтель, проповѣдалъ въ псѣтїи Іудеѣстѣѣ,

б. И глагола : покайтесѣ, прїблїжнѣсѣ црѣтїе нѣное.

му, и бѣгай въ Египетъ, и бѣди тамъ до когато ти рекжъ; защото Иродъ има да потърси дѣте-то да го погуби.

14. И той станъ, взѣ дѣте-то и майкжъ му прѣзъ ноцъ, и отиде въ Египетъ;

15. И бѣ тамъ до смъртъ-тжъ Иродовъ, да ся сбѣде речено-то отъ Господа чрѣзъ пророка, който казува: Изъ Египетъ позовахъ сына си.

16. Тогази Иродъ като видѣ че му ся подсмѣяхъ мѣдречи-тѣ, твърдѣ много ся разяри, и проводи та погуби всички-тѣ младенцы во Вилеемъ и по всички-тѣ неговы прѣдѣлы, отъ двѣ години и по долу, споредъ врѣме-то, което бѣ добръ испыталь отъ мѣдречи-тѣ.

17. Тогази ся испълни речено-то отъ пророка Іереміѣ който казува:

18. Гласъ ся чу въ Рамъ, плачь и пискъ и рыданіе голѣмо; Рахиль оплакуваше чада-та си и не рачяше да ся утѣши, защото ги пѣма *вече*.

19. А като умрѣ Иродъ, ето ангелъ Господень явява ся нѣ-снѣ Іосифу въ Египетъ и казува:

20. Стани, земли дѣте-то и майкжъ му, та иди въ земіѣ-тжъ Израилевъ; защото измрѣхъ тѣзи, които тѣрѣхъ душѣ-тжъ на дѣте-то.

21. И той станъ, зѣ дѣте-то и майкжъ му, и дойде въ земіѣ-тжъ Израилевъ.

22. Но като чу че Архелай царува надъ Іудеіѣ на мѣсто бащъ си Ирода, убоя ся да иде тамъ; и понеже му бѣ откровено нѣ-снѣ, отиде въ Галилейскы-тѣ страны,

23. Та ся засели въ единъ градъ нарицаемъ Назаретъ: да ся сбѣде речено-то чрѣзъ пророцы-тѣ, че Назорей ще да ся нарече.

ГЛАВА 3.

1. Въ онѣ дни дойде Іоаннъ Кръститель, и проповѣдуваше въ пустыніѣ-тжъ Іудейскѣ,

2. И казуваше: Покайте ся; понеже приближи царство небесно.

г. СѢЙ ВО ЁСТЬ РЕЧЕННЫЙ ІСАІЕМЪ ПРРОКОМЪ, ГЛАГОЛЮЩИМЪ: ГЛАСЪ ВОПІЮЩАГѠ ВЪ ПУСТЫНИ, ОУГОТОВАЙТЕ ПУТЬ ГДНЬ, ПРАВЫ ТВОРИТЕ СТЕЗИ ЁГѠ.

д. САМЪ ЖЕ ІВАННЪ ІМАШЕ РІЗЪ СВОЮ Ѡ ВЛАСЪ ВЕЛБЛЖДЬ, И ПОДСЪ ОУСМѢНЪ Ѡ ЧРЕСЛѢХЪ СВОИХЪ: СИѢДЬ ЖЕ ЁГѠ БѢ ПРЖІЕ И МЕДЪ ДІВІЙ.

е. ТОГДА ІСХОЖДАШЕ КЪ НЕМѸ ІЕРУСАЛІМА, И ВСА ІУДЕА, И ВСА СТРАНА ІОРДАНСКАЯ,

ё. И КРЕЩАХУСЯ ВО ІОРДАНѢ Ѡ НЕГѠ, ІСПОВѢДАЮЩЕ ГРѢХИ СВОА.

з. ВІДѢВЪ ЖЕ (ІВАННЪ) МНѠГИ ФАРИСЕИ И САДДУКЕИ ГРАДШЫА НА КРЩЕНІЕ ЁГѠ, РЕЧЕ ІМЪ: РОЖДЕНІА ЁХІДНОВА, КТО СКАЗА ВАМЪ БѢЖАТИ Ѡ БѢДЮЩАГѠ ГИѢВА;

и. СОТВОРИТЕ ОУБО ПЛОДЪ ДОСТОИНЪ ПОКААНІА:

д. И НЕ НАЧИНАЙТЕ ГЛАГОЛАТИ ВЪ СЕБѢ: ОЦА ІМАМЫ АВРААМА. ГЛАГОЛЮ КО ВАМЪ, ІАКѠ МОЖЕТЪ БГЪ Ѡ КАМЕНІА СЕГѠ ВОЗДВІГНУТИ ЧАДА АВРААМЪ.

г. ОУЖЕ КО И СѢКІРА ПРИ КОРЕНИ ДРЕВА ЛЕЖИТЪ: ВСАКО ОУБО ДРЕВО, ЁЖЕ НЕ ТВОРИТЪ ПЛОДА ДОБРА, ПОСѢКАЕМО БЫВАЕТЪ, И ВО ОГНЬ ВМЕТАЕМО.

д. АЗЪ ОУБѠ КРЩАЮ ВЪ ВОДОЮ ВЪ ПОКААНІЕ: ГРАДЫЙ ЖЕ ПО МИѢ, КРѢПЛІЙ МЕНЕ ЁСТЬ, ЁМѢЖЕ НѢСМЪ ДОСТОИНЪ САПОГИ ПОНЕСТИ: ТОЙ ВЪ КРТИТЪ ДХѠМЪ СТЫМЪ И ОГНЕМЪ:

е. ЁМѢЖЕ ЛОПАТА ВЪ РУЦѢ ЁГѠ, И ѠТРЕБИТЪ ГЕМНО СВОЕ, И СОКЕРЕТЪ ПШЕНИЦЪ СВОЮ ВЪ ЖИТНИЦЪ, ПЛЕВЫ ЖЕ СОЖЖЕТЪ ОГНЕМЪ НЕГАСАЮЩИМЪ.

г. ТОГДА ПРИХОДИТЪ ІІСЪ Ѡ ГАЛІЛЕИ НА ІОРДАНЪ КО ІВАННЪ КРТИТСА Ѡ НЕГѠ.

д. ІВАННЪ ЖЕ ВОЗБРАНАШЕ ЁМѢ, ГЛАГОЛА: АЗЪ ТРЕБЮЮ ТЮБОЮ КРТИТСА, И ТЫ ЛИ ГРАДЕШИ КО МИѢ;

ё. ѠТВѢЩАВЪ ЖЕ ІІСЪ РЕЧЕ КЪ НЕМѢ: ѠСТАВИ НЫНѢ: ТАКѠ КО ПОДОБАЕТЪ НАМЪ ІСПОЛНИТИ ВСАКЪ ПРАВДЪ. ТОГДА ѠСТАВИ ЁГѠ.

3. Защото той е реченный-тъ отъ пророка Исаиѣ, който казува :
Гласъ на одного, който выка въ пустынь-тъ : Пригответе пѣть-тъ
Гослодень, правы правѣте неговы-тъ пѣтеки.

4. А самъ Іоаннъ имаше облѣкло-то си отъ камильскы космы, и
около чрѣсла-та си коженъ поясъ ; а яденіе-то му бѣ акриды и
днѣвъ медъ.

5. Тогази ся извървѣ при него Іерусалимъ и всичка Іудея, и
всичка-та околность на Іорданъ,

6. И крышаваж ся въ Іорданъ отъ него, като исповѣдувахъ
грѣхове-тъ си.

7. А като видѣ *Іоаннъ* че идяхъ на негово-то крышаваніе мно-
зина отъ Фарисей-тъ и Саддукеи-тъ, рече имъ : Рожбы ехиднины !
Кой ви обади да бѣгате отъ бѣдѣщый-тъ гнѣвъ ?

8. Сторѣте прочее плодове достойны на покаяніе ;

9. И не мислѣте да думате въ себе си : Отца имамы Авраама ;
защото казувамъ ви, че Богъ може отъ тѣзи каменіе да въздигне
чада Аврааму.

10. А и сѣкыра-та вече лежи при корень-тъ на дръвїя-та ; и
тѣй всяко дърво което не прави добръ плодъ, отсича ся и въ огнь
ся хвърля.

11. Азъ вы крышавамъ съ водѣ въ покаяніе, а тойзи който иде
слѣдъ мене по крѣпкѣ е отъ мене, комуто не съмъ достоинъ обеща-
та да понесѣ ; той ще вы крѣсти съ Духъ Святый и съ огнь ;

12. Който *държи* лопатѣ-тъ въ рѣкѣ, и ще отребѣ гѣмно-то
си, та ще събере пшеницѣ-тъ си въ житницѣ-тъ, а плѣвѣ-тъ ще
ѣ изгори въ огнь негасимъ.

13. Тогази идува Іисусъ отъ Галилеѣ на Іорданъ до Іоанна да
ся крѣсти отъ него.

14. А Іоаннъ го въспираше и казуваше : Азъ имамъ потребѣ
да ся крѣстѣ отъ тебе, и ты ли идешъ при мене ?

15. А Іисусъ отговори и рече му : Остави сега, защото така
подобавъ намъ да испълнимъ всякъ правдѣ. *И Іоаннъ* тогава го
остави.

31. И крѣтѣвша Іисъ взыде ѿ воды: и сѣ, ѿверзѡшася ѣмъ нѣсѧ, и видѣ дѣхъ Бжїа сходяща ѿкв гóлгвѧ, и градѣща на него̀.

31. И сѣ, гласъ съ нѣсѣ глагола: сѣй ѣсть Сїхъ мой возлюбленный, ѿ нѣмже бѡговолїхъ.

ГЛАВА ᠕.

᠕. Тогда Іисъ возведѣнъ бысть дѣхомъ въ псстынію, и искуситисѧ ѿ дїавола.

᠖. И постѣвша днїи чѣтыредесѧть, и нощїи чѣтыредесѧть, послѣдїи възаклѧ.

᠗. И пристѣпавъ къ немъ искуситель, рече: ѡще Сїхъ ѣси Бжїи, рцы, да каменїе сѣѧ, хлѣбъ вѣдѣтъ.

᠘. Сїхъ же ѿвѣщавъ рече: писано ѣсть: не ѿ хлѣбѣ ѣдиномъ живъ вѣдѣтъ члвѣкъ, но ѿ всѧкомъ глаголѣ и сходящемъ и зоветъ Бжїиныхъ.

᠙. Тогда поѧтъ ѣго дїаволъ во стѣи гóдѧ, и постави ѣго на крилѣ црковнѣмъ.

10. И глагола ѣмъ: ѡще Сїхъ ѣси Бжїи, вѣрзисѧ нїзъ: писано во ѣсть, ѿкв ѡггловъ своимъ заповѣсть ѿ тебѣ сохранити тѧ, и на рѣкѧхъ възмѣтъ тѧ, да не когдѧ преткнѣши ѿ камень ногъ твою̀.

11. Рече же ѣмъ Іисъ: пакѣ писано ѣсть: не искусиши Гѧ Бѣа твоегѧ.

12. Пакѣ поѧтъ ѣго дїаволъ на горѣ высокѣ сѣмъ, и показѧ ѣмъ всѧ црѣтвїа мїра, и слѧвѧ ихъ.

13. И глагола ѣмъ: сїѧ всѧ тебѣ дамъ, ѡще падѧ поклонїшимисѧ.

14. Тогда глагола ѣмъ Іисъ: иди за мною̀, сатанò: писано во ѣсть: Гѧс Бѣс твоємъ поклонїшисѧ, и томъ ѣдиномъ послѣжиши.

16. И щомъ ся кръсти Иисусъ възлѣзе тутакси отъ водѣ-тѣ, и ето, отвори хъ ся нему небеса-та, и видѣ Духа Божія че слѣзуваше като гълѣбъ и спущаше ся на него;

17. И ето гласъ отъ небеса, който казуваше: Тойзи е Сынъ мой възлюбленный, въ когото благоволихъ.

ГЛАВА 4.

1. Тогази възведенъ бы Иисусъ отъ Духа въ пустынь-тѣ, да бѣде искушенъ отъ діавола.

2. И като пости четиридесеть дни и четиридесеть ноци, напо-конъ огладнѣ.

3. И дойде при него искуситель-тѣ, и рече: Ако си Сынъ Божій, речи тѣзи каменіе да станѣтъ хлѣбове.

4. А той отвѣща и рече: Писано е: Не само съ хлѣбъ ще бѣде живъ чловѣкъ, но съсъ всяко слово което исхожда изъ Божіи-тѣ уста.

5. Тогава го завожда діаволъ-тѣ въ святой-тѣ градъ и поставя го на крыло-то на храмъ-тѣ,

6. И казува му: Ако си Сынъ Божій, хвърли ся долу; защото е писано: На ангелы-тѣ си ще заповѣда за тебе, и на рѣцѣ ще тя подигатъ, да не бы да прѣпънешъ о камькъ ногѣ-тѣ си.

7. Рече му Иисусъ: Пакъ е писано: Да не искусишь Господа Бога твоего.

8. Пакъ го завожда діаволъ-тѣ на едниѣ планины много высокѣ, и показува му вси чкъ-тѣ царства свѣтовны, и славѣ-тѣ имъ;

9. И казува му: Всичко това ще ти дамъ, ако паднешъ да ми ся поклонишь.

10. Тогазъ Иисусъ му казува: Махни ся, Сатано; защото е писано: Господу Богу твоему да ся поклонишь, и само нему да послужишь.

᠕і. Тогдѧ ѡстѧви ѳгò діаволѧ, ѡ сѣ, ᠕ггліи пристѣпѡша, ѡ сѧжѧхс ѳмѧ.

᠖і. Слѡшавѧ же Іісѧ, іѧкѡ Іѡѧннѧ прѣданѧ кѡсть, ѡнде вѧ Галілею.

᠗і. Іѡ ѡстѧвѧ Назарѣтѧ, пришѣдѧ всемісѧ вѧ Капернаѳмѧ вѧ поморіѣ, вѧ предѣлѣхѧ Завсѡннихѧ ѡ Нефѡаліманхѧ :

᠘і. Да сѣѣдетсѧ речѣнное Ісѡіемѧ пррѡкомѧ, глагѡлющимѧ :

᠙і. Землѧ Завсѡнѧ, ѡ землѧ Нефѡалімѧ, пѣть морѧ Ѧбѡнѧ полѧ Іорданѧ, Галілеѧ іѧзыкѧ,

᠑і. Людіѣ сѣдѧщїи во тмѣ вїдѣша свѣтѧ вѣлїи, ѡ сѣдѧщимѧ вѧ странѣ ѡ-сѣни смѣртнїкї, свѣтѧ возсїѧ ѡмѧ.

᠒і. Ծтѡлѧ начѧтѧ Іісѧ проповѣдати, ѡ глагѡлати : покаїтесѧ, прївлїжнѧ ко црѣтво нѣнное.

᠓і. Ходѧ же при морї Галілейстѣмѧ, вїдѣ двѧ брѧта, Сїмѡнѧ глѣмага Петрѧ, ѡ ᠕ндрѣѧ брѧта ѳгѡ, вметѧющѧ мрѣжїи вѧ морѣ, кѣста во рѣбарѧ.

᠔і. Іѡ глагѡлѧ ѡмѧ : градїтѧ по мнѣ, ѡ сотворїѡ вѧ ловцѧ члѣвѣкѡмѧ.

᠕. Ծнѧ же ᠕вїѣ ѡстѧвѧшѧ мрѣжїи, по нѣмѧ іѧдѡста.

᠖ѧ. Іѡ прешѣдѧ ѡтсѧдѧ, вїдѣ ѡнѧ двѧ брѧта, іѧкѡвѧ Зеведѣѣѧ, ѡ Іѡѧннѧ брѧта ѳгѡ, вѧ кораклїи сѧ Зеведѣѡмѧ Ѧѣмѧ ѳїѡ, завѧзѧющѧ мрѣжїи своѧ, ѡ воззѧ ѧ.

᠗ѧ. Ծнѧ же ᠕вїѣ ѡстѧвѧшѧ корѧблѧ ѡ Ѧѡлѧ своѣгѡ, по нѣмѧ іѧдѡста.

᠘ѧ. Іѡ прохѡждѧше всю Галілею Іісѧ ѡчѧ на сѡнмищѧхѧ ѡхѧ, ѡ проповѣдѧѧ ѳѡліѣ црѣвїѧ, іѡсѣклѧѧ всѧкѧ недѣгѧ ѡ всѧкѧ іѧзїѡ вѧ людѣхѧ.

᠙᠘. Іѡ іѧзыѣ слѣхѧ ѳгѡ по всѣй Ծѡрін : ѡ прїведѡшѧ кѧ нѣмѧ всѧ волѧщїѧ, рѧзѧнчїимїи недѣгїи ѡ стрѧстѣмїи ѡдѣржїимѧ, ѡ кѣсны, ѡ мѣсѣннѧ, ѡ рѧзслѧблѣннѧ (жїѧмнїи) : ѡ іѡсѣклѧѧ ѡхѧ.

᠑᠙. Іѡ по нѣмѧ іѧдѡшѧ нарѡдїи мнѡзїи ѡ Галілеїи ѡ десѧтїи грѧдѧ, ѡ ѡ Іѣрлїмѧ, ѡ Ісѧден, ѡ со Ծнѧгѡ полѧ Іорданѧ.

11. Тогати го остави диаволъ-тъ; и ето ангели пристѣпихъ и служихъ му.

12. А когато чу Исусъ че Юаннъ бы прѣдаденъ, отиде въ Галилеѣхъ.

13. И като остави Назаретъ, дойде и засели ся въ Капернаумъ крайморскый, въ прѣдѣлы-тъ Завулоновы и Нефѣалимовы;

14. Да ся сбѣде речено-то чрѣзь пророка Исаѣя, който казува:

15. Земля-та Завулонова и земля-та Нефѣалимова на пѣть-тъ край море-то, отвѣдь Иорданъ, Галилея языческа;

16. Народъ който сѣдяше въ тѣмниихъ видѣ видѣлиихъ голѣмъхъ, и на сѣдящы-тъ въ странѣхъ и сѣпихъ смъртнѣхъ, видѣлиина имъ възсия.

17. Отъ тогава започенъ Исусъ да проповѣдува и да казува: Покайте ся; защото приближи царство небесно.

18. И като вярвѣше Исусъ по край море-то Галилейско, видѣ двамнина братія, Симона нарицаемый-тъ Петръ, и брата му Андрея, че хвърляхъ мрѣжъ въ море-то, защото бѣхъ рыболовци.

19. И казува имъ: Елате слѣдъ мене, и ще вы направихъ ловцы на чловѣцы.

20. И тѣ тутакси оставихъ мрѣжы-тъ и отидохъ слѣдъ него.

21. И като позамнихъ отъ тамо, видѣ други двамнина братія, Іакова Зеведеева и брата му Юанна съ отца имъ Зеведее въ еднѣхъ ладіяхъ че кърпяхъ мрѣжы-тъ си, и повыкагы.

22. А тѣ тозь часъ оставихъ ладіяхъ-тъ и отца си, и отидохъ слѣдъ него.

23. И обхождаше Исусъ всичкы Галилеѣхъ, та поучаваше въ съборища-та имъ, и проповѣдуваше благовѣстіе-то на царство-то, и исцѣляваше всякъ болѣсть и всякъ немощъ между народъ-тъ.

24. И разчу ся слухъ за него по всичкыхъ Сиріяхъ, и до-вождахъ при него всичкы-тъ болѣстны, що имахъ различни болѣсти и мѣкы, и бѣснуемы, и лунатицы, и расслаблены; и ги исцѣли.

25. И вярвѣше слѣдъ него народъ много изъ Галилеѣхъ и Декаполь, изъ Іерусалимъ и Іудеѣхъ, и изъ отвѣдь Иорданъ.

ГЛАВА ѳ.

а. Оўзрѣвз же народы, възыде на горѣ: ѿ сѣдшз ѳмѣ, прѣстѣпѣша кз немѣ оўчѣицы ѳгнѣ:

б. ѿ ѿверзз оўста своа, оўчаше ѿхз, глагола:

в. Блжени ниции дхѣмз: ѿкѡ тѣхз ѳсть царствіе нѣное.

г. Блжени плачущи: ѿкѡ тѣн оутѣшатса.

д. Блжени кротци: ѿкѡ тѣн наслѣдѡтз зѣмлю.

е. Блжени ѡлчущи ѿ жаждущи правды: ѿкѡ тѣн на-
сытѡтса.

ж. Блжени мѡтивѣи: ѿкѡ тѣн помѡловани вѣдѡтз.

з. Блжени чѣстѣи сѣрдцемз: ѿкѡ тѣн бѣа оўзратз.

и. Блжени миротвѣрци: ѿкѡ тѣн снѡве бжѣи наре-
кѡтса.

ѳ. Блжени ѡзгнани правды ради: ѿкѡ тѣхз ѳсть црѣствіе нѣное.

аѳ. Блжени ѳстѣ, ѳгдѡ понѡсѡтз вѡмз, ѿ ѡжденѡтз, ѿ
рекѡтз всѡкз сѡлз глагола на вы лжѡще, менѣ ради.

бѳ. Радѡитса ѿ веселѣтса, ѿкѡ мзда вѡша многѡ на
нѣсѣхз: тѡкѡ во ѡзгнѡша прѣрѡки, ѡже (вѣша) прѣжде
вѡсз.

вѳ. Вы ѳстѣ сѡль землѣи: ѡще же сѡль ѡвсѡлетз, чѣмз
ѡсомѣтса; нѡвѡчѡже вѣдетз кѡмѣ, тѡчѣю да ѡзсыпана
вѣдетз вѡнз, ѿ попираѣма члѡвѣки.

гѳ. Вы ѳстѣ свѣтз мѣра: не мѡжетз градз оўкрытиса
верхѣ горѣи стоѡ.

дѳ. Нижѣ вжѡгѡютз свѣтѣильника, ѿ поставѡютз ѳгѡ поѡ
спѣдомз, но на свѣщѣицикѣ, ѿ свѣтитз всѣмз, ѡже вх хра-
минѣ (сѣтъ).

еѳ. Тѡкѡ да просвѣтитса свѣтз вѡшз прѣд члѡвѣки, ѿкѡ
да вѣдатз вѡша дѡбрая дѣла, ѿ прослѡвѡтз ѿцѡ вѡшего,
ѡже на нѣсѣхз.

ГЛАВА 5.

1. А като видѣ много-то народъ, възлѣзе на горѣ-тѣ, и щомъ сѣднѣ пристѣпихъ до него ученици-тѣ му :

2. И отвори уста-та си та ги поучаваше и говоряше :

3. Блажени нищи-тѣ духомъ ; защото е тѣхно царство небесно.

4. Блажени нажаленни-тѣ ; защото тѣ ще ся утѣшатъ.

5. Блажени кротки-тѣ ; защото тѣ ще наслѣдятъ земѣ-тѣ.

6. Блажени които гладуватъ и жадуватъ за правдѣ-тѣ ; защото тѣ ще ся насытятъ.

7. Блажени милостиви-тѣ ; защото тѣ помилувани ще бѣдѣтъ.

8. Блажени чистосърдечни-тѣ ; защото тѣ ще видѣтъ Бога.

9. Блажени миротворци-тѣ ; защото тѣ сынове Божии ще ся нарежѣтъ.

10. Блажени гонени-тѣ заради правдѣ-тѣ ; защото е тѣхно царство небесно.

11. Блажени сте когато вы похулятъ и вы изгонятъ, и връхъ васъ рекѣтъ на лѣжъ всякъ злѣкъ речъ заради мене.

12. Радувайте ся и веселѣте ся, защото е голѣма на небеса ваша-та заплата : понеже така изгонихъ пророцы-тѣ, които бѣяхъ прѣдъ васъ.

13. Вы сте соль-та на земѣ-тѣ : а ако соль-та избезсолнѣе, съ какво, ще да ся осолѣ ? За нищо вече не струва, тъкмо да ся псхвърли възъ, и да ся тѣпче отъ челоуѣцы-тѣ.

14. Вы сте видѣли-та на свѣтъ-тъ ; градъ поставенъ на горѣ не може да ся укрѣе.

15. Нито запалѣтъ свѣщъ и ѣ турѣтъ подъ шиникъ, но на свѣ-тильникъ-тъ, и свѣти на всѣхъ що сѣ въ къщи.

16. Така да просвѣтне ваша-та видѣли-та прѣдъ челоуѣцы-тѣ, за да видѣтъ добры-тѣ ваши дѣла, и да прославѣтъ Отца вашего, който е на небеса.

ѡ. Да не мнѣте, ѿкѡ прїидѡхъ разорїти законъ, ѡлї прѣрѡкї: не прїидѡхъ разорїти, но ѡсполнїти:

ѡ. Амїнь ко глаголю вамъ: дѡндеже прейдетъ нѡ ѡ землѣ, ѡта ѿдїна, ѡлї ѿдїна черта не прейдетъ ѿ закона, дѡндеже всѧ вѣдѡтъ.

ѡ. Иже ѡще разорїтъ ѿдїнсѧ заповѣдей сїхъ малыхъ, ѡ насчїтъ тѡкѡ члѣвѣки, мнїи наречѣтъсѧ въ црѣтвїи нѣнѣмъ: ѡ иже сотворїтъ ѡ насчїтъ, сїи вѣлїи наречѣтъсѧ въ црѣтвїи нѣнѣмъ.

ѡ. Глаголю ко вамъ, ѿкѡ ѡще не ѡзвѣдетъ правда ваша пѡче кнїжнїкѡ и фарїсїи, не вїидете въ црѣтвїе нѣнѡе.

ѡ. Слышасте, ѿкѡ речѡеи въиѣсть дрѣвнїмъ: не оубѣиши: иже ко ѡще оубѣетъ, повїненъ ѣстъ сѡдѡ.

ѡ. Ёзъ же глаголю вамъ, ѿкѡ всѧкъ гнѣваѡйсѧ на брата своего всѡе, повїненъ ѣстъ сѡдѡ: иже ко ѡще речѣтъ братѡ своему, рака: повїненъ ѣстъ сѡмнїсѡ: ѡ иже речѣтъ, оубѡде: повїненъ ѣстъ геѣннѣ ѡгнѣннѣи.

ѡ. Ёще оубѡ принесѣши даръ твои ко ѡлтарю, ѡ тѡ поманѣши, ѿкѡ братъ твои, ѡмѡтъ нѣчто на тѡ:

ѡ. Ѣстави тѡ даръ твои предѡлтарѣмъ, ѡ шѣдъ прѣжде смнрїсѧ сѡ кратѡмъ твоимъ, ѡ тогда прїшѣдъ прїнесї даръ твои.

ѡ. Бѡди оубѣцїавѡсѧ сѡ сопернїкомъ твоимъ скорѡ, дѡндеже ѣси на пѡтїи сѡ нимъ: да не предѡтъ тебѣ сопернїкѡ сѡдїи, ѡ сѡдїѡ тѡ предѡтъ сѡзѣ, ѡ въ темнїцѡ вверженъ вѣдѡши.

ѡ. Амїнь глаголю тебѣ: не ѡзыдѡши ѡтѡдѡ, дѡндеже воздѡси послѣднїи кодрѡнтъ.

ѡ. Слышасте, ѿкѡ речѡеи въиѣсть дрѣвнїмъ: не прѣлюбї сотворїши.

ѡ. Ёзъ же глаголю вамъ, ѿкѡ всѧкъ, иже воззрїтъ на женѡ, ко ѣже вождѣлѣти ѣѡ, оубѡе любѡдѣїствова сѡ нѣю въ сѣрдцѣ своемъ.

17. Да не мните че азъ дойдохъ да разрушиъ законъ-тъ или пророцы-тъ ; не дойдохъ да разрушиъ, но да исполнѣхъ.

18. Защото, истинѣ ви казувамъ, доклѣ да прѣмине небе-то и земя-та, една рѣска, или една точка отъ законъ-тъ нѣма да прѣмине, дори ся всичко не сѣжде.

19. И тѣй, който наруши еднѣ отъ най малки-тъ тѣзи заповѣди, и научи така человекы-тъ, най малкъ ще ся нарече въ царство небесно ; а който стори и научи, той ще великъ да ся нарече въ царство небесно.

20. Защото, казувамъ ви, че ако ваша-та правда не надмине *правдѣ-тъ* на книжници-тъ и Фарисей-тъ, нѣма да влѣзете въ царство небесно.

21. Чули сте че е речено на староврѣмни-тъ : Не убивай, и който убие, ще бѣде повиненъ на сѣдъ.

22. А пакъ азъ ви казувамъ, че всякой, който ся гиѣви на брата си безъ причинѣ, ще бѣде повиненъ на сѣдъ ; и който рече на брата си, Рака, повиненъ ще е за прѣдъ съборъ-тъ ; а който му рече, Безумне, ще бѣде повиненъ за пѣкъль-тъ огненный.

23. И тѣй, ако принесешъ даръ-тъ си на олтарь-тъ, и тамо ся усѣтишь че братъ ти има нѣщо на тебе ;

24. Остави даръ-тъ си тамо прѣдъ олтарь-тъ, и иди, първомъ ся примири съ брата си, и тогазъ ела та принеся даръ-тъ си.

25. Спогодявай ся съ противникъ-тъ си скоро, до като си на пѣть-тъ съ него, да не бы противникъ-тъ *ти* да тя прѣдаде сѣднику, а сѣдникъ-тъ тя прѣдаде на слугѣ-тъ, и тя хвърлятъ въ тъмницѣ.

26. Истинѣ ти казувамъ : Нѣма да излѣзешъ отъ тамо, доклѣ не отдадешъ най послѣдній-тъ кодрантъ.

27. Чули сте че е речено на староврѣмни-тъ : Не прѣлюбодѣй-ствувай.

28. Но азъ ви казувамъ, че всякой който гледа женѣ за да ѣя пожелае, той е прѣлюбодѣйствувалъ вече съ неѣ въ сърдце-то си.

кѡ. Їще же Око твоє десноє соблажнѣтъ тѧ, ѡзмѣ ѣ, ѡ вѣрзи ѡ себѣ: оуѣне бо ти єсть, да погнѣнетъ єдинъ ѡ оудъ твоихъ, а не все тѣло твоє ввѣржено бѣдетъ въ геѣни ѡгненниѡ.

л. И ѡще деснаѧ твоѧ рска соблажнѣтъ тѧ, оуѣсцы ѡ, ѡ вѣрзи ѡ себѣ: оуѣне бо ти єсть, да погнѣнетъ єдинъ ѡ оудъ твоихъ, а не все тѣло твоє ввѣржено бѣдетъ въ геѣниѡ.

ла. Речѣно же бысть, ѡкѡ ѡже ѡще рсститъ женѡ свою, да дѣтъ єѡ книгѡ расписатиѡ.

лв. Їзъ же глголю вѡмъ, ѡкѡ всѡкѡ ѡпсцѡмѡ женѡ свою, рѡзвѣ словесѣ любовѡдѣниѡгѡ, творѣтъ ѡ прѣлюбѡдѣствовати: ѡ ѡже псцѣниѡс поѡметъ, прѣлюбѡдѣствуетъ.

лг. Пѡки слышастѣ, ѡкѡ речѣно бысть дрѣвнимъ: не во лжѡ кленѣшиѡ, воздѡси же Гдѡви клѡтвы твоѧ.

лд. Їзъ же глголю вѡмъ. не клѡтисѡ всѡкѡ: ни пѣомъ, ѡкѡ прѡлоъ єсть Бжѣи:

лє. Ни землѣю, ѡкѡ подножѣе єсть ногѡма єгѡ: ни ѡерѡнимѡмъ, ѡкѡ грѡдъ єсть великагѡ црѡ:

лз. Нижѣ главѡю твоѣю клениѡсѡ, ѡкѡ не мѡжешѡ влѡсѡ єдинѡгѡ бѣла ѡлѡ чѣрна сотвориѡти.

лз. Бѣди же слоѡво вѡше, єѡ, єѡ: ни, ни: лишше же сеѡ, ѡ не прѣѡзиѡ єсть.

лп. Слышастѣ, ѡкѡ речѣно бысть: Око за Око, ѡ зѡбъ за зѡбъ.

ла. Їзъ же глголю вѡмъ. не прѡтивитисѡ слѡ: но ѡще тѧ кѡ оудѡритъ въ десниѡ твоѡ лѡниѡтѡ, ѡврати ємѡ ѡ дрѡгѡ:

лм. И хотѡщимѡ сдѡитисѡ сѡ тоѡю, ѡ рѣзъ твоѡ вѡѡти, ѡпсцѡи ємѡ ѡ сѡчиѡсѡ.

ла. И ѡще кѡ тѧ поѡметъ по силѣ поприѡе єдино, ѡдѡ сѡ нимъ двѡ.

лв. Просѡщимѡ оуѣ тебѣ дѡи, ѡ хотѡѡѡго ѡ тебѣ зѡѡти, не ѡврати.

29. Ако ли десно-то твое око тя соблазнява, извади го, и хвърли го отъ себе си; защото по добръ ти е да погыне единъ отъ твои-тъ удове, а не всичко-то твое тѣло да бѣде хвърлено въ пькъль-тъ.

30. И ако десна-та твоя рѣка тя соблазнява, отсѣчи ѿ и хвърли ѿ отъ себе си; защото по добръ ти е да погыне единъ отъ твои-тъ удове, и да не бѣде всичко-то твое тѣло хвърлено въ пькъль-тъ.

31. Речено е още: Който си напусне женѣ-тъ да ѿ даде разводно писмо.

32. А пакъ азъ ви казувамъ, че който напусне женѣ-тъ си, освѣтъ по причинѣ на прѣлюбодѣяне, прави ѿ да прѣлюбодѣи-ствува: и който ся ожени за напуснатѣ прѣлюбодѣи-ствува.

33. Пакъ сте чули че е речено на староврѣменни-тъ: Не си прѣ-стъпувай кѣтви-тъ, но да исполнишь кѣтви-тъ си прѣдъ Господа.

34. Но азъ ви казувамъ: Никакъ да ся не кълнете; нито съ небе-то, защото е прѣстолъ Божій;

35. Нито съ земѣ-тъ, защото е подножіе на нозѣ-тъ му; нито съ Іерусалимъ, защото е градъ на Царя великаго;

36. Нито съ главѣ-тъ си недѣи ся кълна, защото не можешъ ни единъ косемъ да направишь бѣлъ или чернъ.

37. Но да бѣде рѣчь-та ви, Ей, ей; не, не; а отъ това повече-то отъ лукаваго е.

38. Чули сте че е речено: Око за око, и зѣбъ за зѣбъ.

39. А пакъ азъ ви казувамъ; Да ся не противите злomu; но който тя плесне по деснѣ-тъ стражъ, обърни му и другѣ-тъ.

40. И на тогози който бы поискалъ да ся сѣди съ тебе и да ти земе ризѣ-тъ, остави му и врѣхѣ-тъ си дрехѣ.

41. И който тя понуди да идешъ съ него единъ миль, иди съ него два.

42. Който проси отъ тебе, дай му; и който ище да заеме отъ тебе, не дѣи ся отвраща отъ него.

М҃Г. СЛЫШАСТЕ, ІАКЖ РЕЧЕНО ЁСТЬ: ВОЗМОЇШИ ІСКРЕННАГО
ТВОЕГО, І ВОЗНЕНАВІДИШИ ВРАГА ТВОЕГО.

МД. ИЗЪ ЖЕ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ: ЛЮБИТЕ ВРАГИ ВАША, БЛГОСЛОВИТЕ КЛЕНЩИЯ ВЪ, ДОБРО ТВОРИТЕ НЕПРАВДАЮЩЕМЪ ВАСЪ, И МОЛИТЕСЯ ЗА ТВОРАЩИХЪ ВАМЪ НАПАСТЬ, И ИЗГОНЯЮЩА ВЪ:

мѣ. ѿкѡ да бѣдете сїове ѡца вѣшегѡ, ѿже ѣсть на
нѣсѣхъ, ѿкѡ сѣнце своѣ сѣлетъ на злыѣ ѿ бл҃га, ѿ дождѣтъ
на правыѣ ѿ на неправыѣ.

мѣ. ѿше бо лѡбѣте лѡбѡщѣхъ вѡсѣ, кѣію мѣдѣ ѿмѡте ; не
ѿ мытарѣ ли тѡжде тѡрѡтъ ;

мз. ꙗже цѣлѣете дрѹги вѣша тѣмъ, что лишше творитѣ; не ꙗзъичници ли такожде творѣтъ;

мн. БѢДИТЕ ОУБО ВЪ СОВЕРШЕНІИ, ІАКОЖЕ ОЦЪ ВАШЪ ИБНЬ
СОВЕРШЕНЪ ЁСТЬ.

ГЛАВА 5.

Ѧ. ВНЕМАЙТЕ МЛТЫНИ ВАШЕѦ НЕ ТВОРИТИ ПРЕД ЧЕЛОВѢКИ,
ДА ВИДИМИ БѢДЕТЕ ЪМИ: ѦЩЕ ЛИ ЖЕ НИ, МЗДЫ НЕ ЪМАТЕ Ѡ
ОЦѦ ВАШЕГѦ, ЪЖЕ ѢСТЬ НА ПѢСѢХЪ.

В. ѸГДА о҃убо твориши мѣлостыню, не вострѣи предъ собою, ꙗкоже лицемѣри творѣтъ въ сонмищахъ ѿ въ стѣнахъ, ꙗкѡ да прослѣвятся ѿ челоуѣкъ: ѡминь глаголю вамъ, воспріемлютъ мзду свою.

Г. ТЕБѢ ЖЕ ТВОРАЮЩУ МИЛОСТЫНЮ, ДА НЕ ОУВѢСТЬ ШЕЙЦА ТВОА, ЧТО ТВОРИТЯ ДЕСИЦА ТВОА:

Д. ИҢКУ ДА БҢДЕТЪ МІЛОСТЫНА ТВОА ВЪ ТАЙНѢ: ꙗ СҢЦА
ТВОЙ ВІДАЙ ВЪ ТАЙНѢ, ТОЙ ВОЗДАСТЪ ТЕБѢ ІАВѢ.

Ѣ. И ѿГДА МОЛИШИСЯ, НЕ ВЪДНІАКОЖЕ ЛИЦЕМЪРНІА, ІАКВ
ЛЮБАТЪ ВЪ СОННИЦАХЪ И ВЪ СТОГНАХЪ ПСТІИ СТОЯЩЕ МОЛІ-
ТИСЯ, ІАКВ ДА ІАВЯТСЯ ЧЛВКВМЪ: АМІНЬ ГЛАГОЛЮ ВЪМЪ,
ІАКВ ВОСПРІЕМЛОУТЪ МЗДЪ СВОЮ.

Ѣ. ТЫ ЖЕ, ЕЩЕ МОЛИШИСЯ, ВНИДИ ВЪ КЛѢТЬ ТВОЮ, И

43. Чули сте че е речено : Да любишь ближній-тъ си, и да ненавиждашь врагъ-тъ си.

44. Но азъ ви казувамъ : Любѣте врагове-тъ си, благославяйте тыя, които вы кължѣтъ, правѣте добро на тѣзи, които вы ненавиждатъ, и молѣте ся за тыя, които ви правятъ пакость и вы гонятъ :

45. За да бѣдете сынове на Отца вашего, който е на небеса : защото той повелѣва на слѣнце-то си да изгрѣва на злы-тъ и на добры-тъ, и дава дѣждь на праведны-тъ и неправедны-тъ.

46. Защото ако любите любящы-тъ васъ, коѣхъ заплатѣ имате ? Не правятъ ли това и мытари-тъ ?

47. И ако поздравявате само братія-та ваши, що повече правите ? Не правятъ ли така и мытари-тъ ?

48. И тѣй бѣдѣте съвършени и вы, както е съвършенъ Отецъ вашъ, който е на небеса.

ГЛАВА 6.

1. Внимайте да не правите свои-тъ милостыни прѣдъ чловѣцы-тъ за да вы виждатъ ; иначе иѣмате заплатѣ при Отца вашего който е на небеса.

2. И тѣй, кога правишь милостыниѣ, не трѣби прѣдъ себе си, както правятъ лицемерѣ-тъ по съборища-та и по улицы-тъ, за да ся прославятъ отъ чловѣцы-тъ ; истинѣхъ ви казувамъ, прииматъ *вече* заплатѣ-тъ си.

3. А ты кога правишь милостыниѣ, да не узнае лѣва-та твоя рѣка, що прави десница-та ти ;

4. За да бѣде твоя-та милостыня въ тайно ; и Отецъ твой, който види въ тайно, ще ти въздаде на-явѣ.

5. И кога ся молишь, не бывай както лицемерѣ-тъ ; защото тѣ обычатъ да си правятъ молбѣ-тъ стояще по съборища-та и по жглы-тъ на улицы-тъ за да ся явятъ на чловѣцы-тъ ; истинѣхъ ви казувамъ, че прииматъ заплатѣ-тъ си.

6. А ты кога ся молишь, влѣзь въ скрышнѣ-тъ си станчкѣ, и

затвори́вх двѣри твоѧ, помолѣса Ѿѿс твоємѸ, ꙗже въ тайнѣ: ꙗ Ѿѿх твоѧ, ви́дѧи въ тайнѣ, возда́стх тебѣ ѧвѣ.

ѿ. Молѧ́и́сѧ же, не ли́шше глаго́лите, ꙗ́коже ꙗзы́чницы: мнѧ́тх бо, ꙗ́кѡ во многоглаго́ланіи своѣмх оу́слышани бѣдѧ́тх.

ѡ. Не подобѣ́тсѧ оубо ѡ́мх: вѣ́сть бо Ѿѿх ва́шх, ꙗ́же трѣ́буете, прѣ́жде проше́нїѧ ва́шегѡ.

ѧ. Снѣ́це оубо моли́тсѧ вы: Ѿ́че на́шх, ꙗ́же ѣси́ на нѣ́сѣхх, да сѣ́и́тсѧ ѡ́мѧ твоѣ:

і. Да прѣ́идетх црѣ́твіе твоѣ: да бѣ́детх во́лѧ твоѧ, ꙗ́кѡ на нѣ́сѣ, ꙗ́ на землѣ:

ѧі. Хлѣ́бх на́шх насѣ́иный да́ждь на́мх днѣ́сь:

ѧі. ꙗ́ ѡ́стѧ́ви на́мх до́лги на́ша, ꙗ́кѡ ꙗ́ мы ѡ́ставлѧ́емх должни́кѡмх на́шымх:

іі. ꙗ́ не введѧ́ на́сх въ на́пѧ́сть, но ѡ́бѧ́ви на́сх ѡ́ ка́вагѡ. ꙗ́кѡ твоѣ́ ѣ́сть црѣ́твіе ꙗ́ си́ла ꙗ́ сла́ва во вѣ́ки. ѧ́ми́нь.

ѧі. ꙗ́ще бо ѡ́пѣѧ́ете чело́вѣ́кѡмх согрѣ́ше́нїѧ ꙗ́хх, ѡ́пѣ́стѧ́тх ꙗ́ ва́мх Ѿѿх ва́шх нѣ́иный:

ѧі. ꙗ́ще ли не ѡ́пѣѧ́ете члѣ́вѣ́кѡмх согрѣ́ше́нїѧ ꙗ́хх, ни Ѿѿх ва́шх ѡ́пѣ́стѧ́тх ва́мх согрѣ́ше́нїѧ ва́шихх.

ѧі. Ѣ́гда́ же постѣ́тсѧ, не бѣ́дите ꙗ́коже лицемѣ́ри сѣ́тсѡю́ще: помрача́ютх бо ли́ца своѧ, ꙗ́кѡ да ѡ́бѧ́тсѧ члѣ́вѣ́кѡмх поста́шесѧ: ѧ́ми́нь глаго́лю ва́мх, ꙗ́кѡ воспрѣ́мѧютх мзду́ своѣ.

ѿі. Ты́ же поста́сѧ по́мѧ́жи главѸ твоѣѡ, ꙗ́ лице́ твоѣ́ оу́мы́и:

іі. ꙗ́кѡ да не ѡ́бѧ́и́шсѧ члѣ́вѣ́кѡмх поста́сѧ, но Ѿѿс твоємѸ, ꙗ́же въ тайнѣ: ꙗ Ѿѿх твоѧ, ви́дѧи въ тайнѣ, возда́стх тебѣ ѧвѣ.

ѧі. Не скрыва́йте себѣ́ сокровѣ́ишх на землѣ, ꙗ́дѣ́же червь ꙗ́ тлѧ́ тлѧ́тх, ꙗ́ ꙗ́дѣ́же та́тіе подкѡ́пывѧютх ꙗ́ кра́дѧ́тх:

і. Скрыва́йте же себѣ́ сокровѣ́ище на нѣ́сѣ, ꙗ́дѣ́же ни червь

като си затворишь врата-та, помолн ся Отцу твоему, който е въ тайно, и Отецъ ти, който види въ тайно, ще ти въздаде на-явѣ.

7. А кога ся молите, не говорѣте излишни думы, както язычници-тъ, защото мнятъ че въ многословіе-то си ще бѣдѣтъ послушани.

8. И тъй не ся уподобявайте на тѣхъ; защото Отецъ ви знае отъ що имате нуждѣ, прѣди вы да му попросите.

9. А вы така ся молѣте: Отче нашъ, който си на небеса, да ся святн име-то твое;

10. Да дойде царство-то твое; да бѣде воля-та твоя, както на небе-то, *така* и на земѣ-тѣ.

11. Хлѣбъ-тъ нашъ пасъщный, дай го намъ днесъ;

12. И прости ни дългове-тѣ наши, както и нѣи прощаваме на наши-тѣ длѣжници;

13. И не въведи насъ въ искушеніе, но избави насъ отъ лукаваго; защото е твое царство-то и сила-та и слава-та во вѣкы. Аминь.

14. Защото ако простите вы на человѣцы-тѣ съгрѣшенія-та имъ, ще да прости и вамъ Отецъ вашъ небесный:

15. Ако ли вы не простите на человѣцы-тѣ съгрѣшенія-та имъ, то и Отецъ вашъ нѣма да *ви* прости съгрѣшенія-та ваши.

16. А кога постите, не бывайте, както лицемеры-тѣ, намръщени; защото помрачавать лица-та си за да явятъ на человѣцы-тѣ че постятъ; истинѣ ви казувамъ, че тѣ вече си прѣимать заплата-тѣ.

17. А ты, кога постишь, помажи главѣ-тѣ си, и лице-то си омый;

18. Да ся не покажешъ прѣдъ человѣцы-тѣ че постишь, но Отцу твоему който е въ тайно; и Отецъ твой, който види въ тайно, ще ти въздаде на-явѣ.

19. Недѣйте си събира съкровища на земѣ-тѣ, дѣто молецъ и рѣжда ги разваля, и дѣто крадци подкопавать и крадѣтъ;

20. Но събирайте си съкровища на небе-то, дѣто ни молецъ,

ни тла̑ тлѣтъ, ѡ̑ ѡдѣже тѣтѣ не подкѡпывають, ни крѣдѣтъ.

ка. Одѣже бо ѣсть сокровище ваше, тѣ бѣдетъ ѡ̑ сѣрдце ваше.

кв. Свѣтильниѣкъ тѣлъ ѣсть Ѡко: ѡ̑ще оубо бѣдетъ Ѡко твоѣ просто, все тѣло твоѣ свѣтло бѣдетъ:

кг. ѡ̑ще ли Ѡко твоѣ зскаво бѣдетъ, все тѣло твоѣ тѣмно бѣдетъ. ѡ̑ще оубо свѣтъ, ѡ̑же въ тебѣ, тма̑ ѣсть, то̑ тма̑ кольмѡ̑;

кд. Никтоже можетъ двѣма̑ господѡнома рабѡтати: любо єди̑наго возлюбитъ, а̑ дрѣгаго возненавидѣтъ: ѡ̑ли єди̑наго держитсѧ, ѡ̑ дрѣзѣмъ же перадѣти начнетъ. не можете бѣс рабѡтати ѡ̑ маммѡнѣ.

ке. Сегѡ̑ ради̑ глѡголю вамъ: не пецѣтсѧ дрѣю̑ вашею, что̑ ѡ̑сте, ѡ̑ли что̑ пѣте: ни тѣломъ вашимъ, во что̑ ѡ̑влечѣтсѧ: не дѡ̑ ли больши̑ ѣсть пищи, ѡ̑ тѣло одѣждѡ̑;

кз. Воззрѣте на птицы нѣбныхъ, ѡ̑къ не сѣютъ, ни жнѣтъ, ни собираютъ въ житницы, ѡ̑ Ѡцъ вашъ нѣбный питѣтъ ѡ̑хъ: не вы ли пѣче зсѣши ѡ̑хъ ѣстѣ;

кз. Кто же ѡ̑ васъ пеки̑са можетъ приложѣти вѡзрастѣ своемъ̑ лѧкоть єди̑нъ;

кп. И ѡ̑ одѣждѡ̑ что̑ печѣтсѧ; смотри̑те крѣнъ сѣльныхъ, какъ растѣтъ: не трѣждѧютсѧ, ни прадѣтъ.

кд. Глѡголю же вамъ, ѡ̑къ ни Соломѡнъ во все̑й слѧвѣ̑ свое̑й ѡ̑влечѣса, ѡ̑къ єди̑нъ ѡ̑ сѡхъ.

л. ѡ̑ще же сѣно сѣльное, днѣсь сѣше, ѡ̑ оубрѣ въ пѣшь вметѧемо, бѣтъ̑ тѡкъ ѡ̑дѣвѣетъ, не мнѡгѡ ли пѣче васъ, маловѣри̑;

ла. Не пецѣтсѧ оубо, глаголюще: что̑ ѡ̑мы, ѡ̑ли что̑ пѣмъ, ѡ̑ли чѡмъ ѡ̑дѣждемъ;

лв. Всѣхъ бо сѡхъ ѡ̑зыцы ѡ̑шѣтъ: вѣсть бо Ѡцъ вашъ нѣбный, ѡ̑къ трѣвѣете̑ сѡхъ всѣхъ.

нито ржда *гы* разваля, и дѣто крадци не подконаватъ нито крадѣтъ :

21. Защото, кждѣто е съкровище-то ви, тамо ще бжде и сърдце-то ви.

22. Свѣтило на тѣло-то е око-то ; и тѣй, ако е око-то ти чисто, всичко-то ти тѣло свѣтло ще бжде.

23. Ако ли бжде око-то ти лукаво, всичко-то ти тѣло тъмно ще бжде. И тѣй, видѣнина-та, коя-то е въ тебе, ако е тъмнина, то тъмнина-та колко *ще е* ?

24. Никой не може на двамина господари да работи ; защото или одного ще възненавиди, а другыго ще възлюби ; или одному ще привърженъ да бжде, а другыго ще прѣзира. Не можете да работите Богу и Маммону.

25. Заради това казувамъ ви : Не имайте грыжъ за животъ-тъ си, какво ще ядете или какво ще пиете ; нито за тѣло-то ваше, какво ще облѣчете. Не е ли животъ-тъ по драгоцѣненъ отъ хранѣ-тъ, и тѣло-то отъ облѣкло-то ?

26. Погледнѣте на птици-тъ небесны, че не сѣятъ, ни жьнатъ, нито въ житници събиратъ, и Отецъ вашъ небесный *гы* храни ; вы не сте ли много по горни отъ тѣхъ ?

27. И кой отъ васъ като ся грыжи, може да приложи единъ лавтъ на растъ-тъ си ?

28. И за облѣкло защо ся грыжите ? Разсмотрѣте кремове-тъ въ поле-то какъ растѣтъ ; не ся трудятъ, нито предѣтъ,

29. Но казувамъ ви, че нито Соломонъ во всичкѣ-тъ своѣхъ славъ не бѣ облѣченъ както единъ отъ тѣхъ.

30. И кога Богъ така облича трѣвъ-тъ на поле-то, които ѣднесь има, и утрѣ ѣ въ пещъ хвърлятъ, не ще ли много повече васъ да облѣче, маловѣри ?

31. И тѣй недѣйте ся грыжи, и не думайте, какво ще ядемъ, или какво ще пиемъ, или какво ще облѣчемъ ?

32. Защото всичко това язычници-тъ го търсятъ ; понеже Отецъ вашъ небесный знае че имате нуждъ за всичко това.

АГ. Иишите же прѣжде црѣтвіа Бжїа и правды єгѡ, и сїа вса приложатса вамъ.

АД. Не пещытеса оубо на оутрей, оутренїй бо собою печѣтса: довлѣтъ днѣви слѡва єгѡ.

ГЛАВА 3.

А. Не сдѣйте, да не сдѣиши бѣдете.

Б. Иже бо сдѡмъ сдѣите, сдѣатъ вамъ: и въ нѡже мѣрс мѣрите, возмѣритса вамъ.

Г. Чтѡ же видѣши счѣецъ, иже во Оцѣ брата твоегѡ, кervнѡ же, ѣже ѣсть во Оцѣ твоѡмъ, не чѣши;

Д. Или какъ речеши братъ твоѡмъ: встанѣ, да ѡзмѡ счѣецъ и зѡ очесѡ твоегѡ, и сѡ кervнѡ во Оцѣ твоѡмъ;

Е. Лицемѣре, ѡзмѡ пѣрвѣ кervнѡ и зѡ очесѡ твоегѡ: и тогда оузриши и зѡти счѣецъ и зѡ очесѡ брата твоегѡ.

Ж. Не дадите сѣла псѡмъ: ни пометѡйте єисеръ вѡшихъ прѣд свиѡми, да не поперѣтъ иихъ ногѡми своѡми, и вращшеса растѡргнѣтъ вы.

З. Просите, и даѣтса вамъ: иишите, и ѡвращшете: толцыте, и ѡверзетса вамъ.

И. Всѡкъ бо просѡи прїемлетъ, и иишѡи ѡверѣтлетъ, и толкшшѡмъ ѡверзетса.

А. Или ктѡ єсть ѡ васъ члвчкъ, єгѡже ѡше воспроситъ сынъ єгѡ хлѣба, єдѡ камень подаѣтъ ємъ;

Г. Или ѡше рыбы проситъ, єдѡ смѡ подаѣтъ ємъ;

АИ. ѡше оубо вы азкави сшше, оумѣете даѡнїа блга даѡти члвкомъ вѡшимъ, кольми пѡче Оцъ вѡшъ нбншїи даѣтъ блга просѡшымъ оу негѡ.

БИ. Всѡ оубо, єлика ѡше хѡшете, да творѡтъ вамъ чловчцы, тѡкъ и вы творите имъ: сѡ бо єсть законъ и пррѡцы.

33. Но търсѣте първомъ царство-то Божіе, и правдѣ-тъ неговѣ ; и всичко това ще ви ся приложи.

34. За това не дѣйте ся грижи за утрѣ ; защото утрѣшній-тъ день ще ся погрижи за себе си ; доста е на день-тъ негово-то му зло.

ГЛАВА 7.

1. Не сѣдѣте, да не бѣдете сѣдени ;

2. Защото съ каквѣто сѣдбѣ сѣдите, съ таквѣзъ ще ви сѣдятъ ; и съ каквѣто мѣркѣ мѣрите, ще ви ся възмѣри.

3. И защо виждашъ сѣчицѣ-тъ въ око-то на брата си, а гредѣ-тъ която е въ твое-то око не усѣщашь ?

4. Или какъ ще речешъ на брата си : Остави да извадиѣ сѣчицѣ-тъ изъ око-то ти, а ето греда-та въ твое-то око ?

5. Лицемѣре, извади първомъ гредѣ-тъ изъ свое-то око, и тогава щешъ чисто видѣ да извадишъ сѣчицѣ-тъ изъ братово-то си око.

6. Не давайте освячено *лицо* на псета-та ; нито хвърляйте бисеріе-тъ си прѣдъ свиніе-тъ, да не бы да ги стѣпчѣтъ съ краката си, и ся обѣрнѣтъ та ви раскѣснѣтъ.

7. Просѣте и ще ви ся даде ; търсѣте и ще намѣрите ; хлопайте и ще ви ся отвори.

8. Защото всякой който проси приима, и който търси намира, и който хлопа, ще му ся отвори.

9. Има ли отъ васъ таквѣзъ нѣкой чловѣкъ, който, ако му поище сынъ му хлѣбъ, той да му даде камѣкъ ?

10. Или ако поище рыбѣ, да ли ще му да змѣѣ ?

11. И тѣй кога вы, които сте лукави, знаете да давате добры даванія на чада-та си, колко повече Отецъ ви който е на небеса, ще даде добрини на тѣя ; които ищѣтъ отъ него ?

12. И тѣй, во всяко нѣщо както искате да правятъ чловѣци-тъ на васъ, така и вы правѣте на тѣхъ, защото това е законъ-тъ и пророци-тъ.

ГІ. РИИДИТЕ ОУЗКИМИ ВРАТАМИ: ІАКЪ ПРОСТРАННАА ВРАТА І ШИРОКІИ ПУТЬ ВВОДАИ ВЪ ПАГОВЪ, І МНОЗИ СЪТЪ ВХОДЯЩИИ ИМЪ.

ДІ. ЧТО ОУЗКАА ВРАТА, І ТѢСНЫЙ ПУТЬ ВВОДАИ ВЪ ЖИВОТЪ, І МАЛЪ ИХЪ ЁСТЬ, ИЖЕ ВЪРЪТАЮТЪ ЕГО.

ЕІ. ВНЕМАЙТЕ ЖЕ ЦЪ АЖИВЫХЪ ПРОРЪКЪ, ИЖЕ ПРИХОДАТЪ КЪ ВАМЪ ВО ОДЕЖДАХЪ ОВЧИХЪ, ВПЪТЪ ЖЕ СЪТЪ ВОЛЦЫ ХИЩНИЦЫ.

ЄІ. ЦЪ ПЛЪДЪ ИХЪ ПОЗНАЕТЕ ИХЪ. ЕДА ВЪЕМЛЮТЪ ЦЪ ТЕРНИА ГРОЗДЫ, ИЛИ ЦЪ РЕПИА СМЪКВЫ;

ЗІ. ТАКЪ ВСАКО ДРЕВО ДОБРОЕ ПЛОДЫ ДОБРЫ ТВОРИТЪ: А СЛОЕ ДРЕВО ПЛОДЫ СЛЫ ТВОРИТЪ.

ИІ. НЕ МОЖЕТЪ ДРЕВО ДОБРО ПЛОДЫ СЛЫ ТВОРИТИ, НИ ДРЕВО СЛО ПЛОДЫ ДОБРЫ ТВОРИТИ.

ДИ. ВСАКО ОУБО ДРЕВО, ЕЖЕ НЕ ТВОРИТЪ ПЛОДА ДОБРА, ПОСЪККАЮТЪ Е, І ВО ОГНЬ ВМЕТАЮТЪ.

КІ. ТѢМЖЕ ОУБО ЦЪ ПЛЪДЪ ИХЪ ПОЗНАЕТЕ ИХЪ.

КА. НЕ ВСАКЪ ГАГОЛАИ МИ: ГДИ, ГДИ, ВПИДЕТЪ ВЪ ЦРЪТВІЕ ИБНОЕ: ПО ТВОРАИ ВОЛЮ ОЦА МОЕГЪ, ИЖЕ ЁСТЬ НА ИБЪСЪХЪ.

КВ. МНОЗИ РЕКЪТЪ МИѢ ВО ОНЪ ДЕНЬ: ГДИ, ГДИ, НЕ ВЪ ТВОЕ ЛИ ИМА ПРЪОЧЕСТВОВАХОМЪ, І ТВОИМЪ ИМЕНЕМЪ БѢСЫ ИЗГОНИХОМЪ, І ТВОИМЪ ИМЕНЕМЪ СИЛЫ МНЪГИ СОТВОРИХОМЪ;

КГ. И ТОГДА ИСПОВѢМЪ ИМЪ, ІАКЪ НИКОЛИЖЕ ЗНАХЪ ВАСЪ: ВПИДИТЕ ЦЪ МЕНЕ ДѢЛАЮЩИИ БЕЗЗАКОНІЕ.

КД. ВСАКЪ ОУБО, ИЖЕ СЛЫШИТЪ СЛОВЕСА МОА СІА І ТВОРИТЪ А, ОУПОДОБЛЮ ЕГО МЪЖЪ МЪДРЪ, ИЖЕ СОЗДА ХРАМИНС СВОЮ НА КАМЕНИ:

КЕ. И СНИДЕ ДОЖДЪ, І ПРИИДОША РѢКИ, І ВОЗВѢКАША ВѢТРИ, І НАПАДОША НА ХРАМИНС ТЪ, І НЕ ПАДЕСА: УСНОВАНА БО БѢ НА КАМЕНИ.

КЄ. И ВСАКЪ СЛЫШАИ СЛОВЕСА МОА СІА І НЕ ТВОРА ИХЪ, ОУПОДОБИТСА МЪЖЪ ОУРОДИВЪ, ИЖЕ СОЗДА ХРАМИНС СВОЮ НА ПЕСЦѢ:

13. Влѣзте прѣзъ тѣсны-тѣ врата ; защото пространни сѣ врата-та и широкъ е пѣть-тъ, който води въ погыбель-тъ, и мнозина сѣ които прѣзъ тѣхъ минувать.

14. Понеже тѣсны сѣ врата-та и стѣсненъ е пѣть-тъ който води въ животъ, и малцина сѣ които ги намѣрватъ.

15. Пазѣте ся отъ лъжовны-тѣ пророцы, които идѣтъ при васъ съ овчы дрехы, а отвѣтрѣ сѣ вълци грабители.

16. Отъ плодове-тѣ имъ ще ги познаете ; бере ли ся отъ трѣнки гроздіе, или отъ репен смокыни ?

17. Така всяко добро дърво прави добры плодове ; а лошо-то дърво прави лошы плодове.

18. Не може добро дърво да прави лошы плодове, нито лошо дърво да прави добры плодове.

19. Всяко дърво което не прави добръ плодъ отсича ся и въ огнь ся хвърля.

20. И тѣй отъ плодове-тѣ имъ ще ги познаете.

21. Не всякой който ми казва : Господи, Господи, ще да влѣзе въ царство небесно ; но който прави волѣж-тъ на Отца моего, който е на небеса.

22. Въ оныи день мнозина ще ми рекѣтъ : Господи, Господи ! не въ твое-то ли име пророкувахмы, и не въ твое-то ли име бѣсове изгонихмы, и не въ твое-то ли име много чудеса сторихмы ?

23. И тогазъ ще имъ обявѣ : Азъ никога не съмъ вы зналъ ; Махнѣте ся отъ мене вы, които работите беззаконіе.

24. И тѣй всякой, който слуша тѣзи мои словеса, и ги прави, ще го уподобѣ на чловѣкъ разуменъ, който е съзидаль кѣщж-тъ си на камькъ ;

25. И валѣ дѣждь-тъ, и придохѣ рѣкы-тѣ, и повѣяхѣ вѣтрове-тъ, и нападѣхѣ на тѣзи кѣщж, и не падѣхъ ; защото бѣ основана на камькъ.

26. И всякой който слуша тѣзи мои словеса, и не ги прави, ще ся уподоби на чловѣкъ безуменъ, който съзида кѣщж-тъ си на пѣськъ :

кз. И си́де до́ждь, и прѣидо́ша рѣки, и возвѣаша вѣтри, и ѿпрóшася хра́минѣ то́й, и паде́са: и вѣ́ разрóшеніе е́а вѣ́мѣ.

кн. И вѣ́сть е́гда́ сконча́ Іисъ́ словеса́ сѣ́а, дивла́хсѣ наро́ди ѿ о́ученіи́ е́гѡ́:

ко. Гѣ́ во о́чѣа́ нѣ́хъ ѿ́къ́ вла́сть ѿ́мѣ́а, и не ѿ́къ́ кни́жницы (и́ фарі́сеѣ).

ГЛАВА II.

а. Сше́дшъ же е́мъ́ съ́ горы, въ́ слѣ́дѣхъ е́гѡ́ ѿ́дѣ́хъ наро́ди мно́зи:

б. И се́, про́каженъ́хъ прѣ́идѣхъ́ клѣ́нашесѣ́ е́мъ́, гл҃го́ла: Гд҃и, ѿ́ще хо́щеши, мо́жеши ма́ ѿ́чи́стити.

в. И прѣ́теръ́ рѣ́къ Іисъ́, коснѣ́сѣ е́мъ́, гл҃го́ла: хо́щъ, ѿ́чи́стисѣ. и ѿ́вѣ́е ѿ́чи́стисѣ е́мъ́ про́каза.

г. И глаго́ла е́мъ́ Іисъ́: ви́ждѣ́хъ, ни́комъ́же повѣ́ждѣ́хъ: по́ше́дъхъ по́кажисѣ́ іерее́ви, и прѣ́неси́ дѣ́ръ, е́го́же повелѣ́ въ́ за́конѣ́ Мо́у́се́й, во сви́дѣ́тельство ѿ́мъ́.

д. Вше́дшъ же е́мъ́ въ́ Капернаѹ́мъ, пристѣ́пи къ́ немъ́ со́тникъ́ мо́ла е́гѡ́,

е. И гл҃го́ла: Гд҃и, О́трокъ́ мо́й ле́житъ́ въ́ домъ́ разсла́бленъ́, лю́тѣ́ стра́ждѣ́.

ж. И глаго́ла е́мъ́ Іисъ́: ѿ́зъ прѣ́идѣхъ́ ѿ́сцѣ́лю е́гѡ́.

з. И ѿ́вѣ́щавъ́ со́тникъ́, рече́ (е́мъ́): Гд҃и, и́къ́смь до́сто́инъ́, да по́д кро́въ мо́ю ви́идеши, но то́кмъ́ рѣ́чи́ сло́во, и ѿ́сцѣ́лѣ́тъ О́трокъ́ мо́й.

и. И́ко ѿ́зъ чл҃вѣ́къ́ е́смь по́д вла́стію, ѿ́мыи́ по́д со́кою во́инны: и гл҃го́лю се́мъ́: ѿ́ди, и ѿ́детъ́. и дрѣ́гомъ́: прѣ́иди, и прѣ́идетъ́. и ра́къ мо́емъ́: со́твори сѣ́е, и со́творитъ́.

і. Слы́шавъ́ же Іисъ́, о́удиві́сѣ, и рече́ гра́дѹ́щымъ́ по́ немъ́: ѿ́мыи́ гл҃го́лю ва́мъ́: ни́ во Іѿ́еру́солѣ́мъ то́лѣ́ки вѣ́ры ѿ́вѣ́сто́хъ.

27. И валѣ дѣждь-тѣ, и приидохѣ рѣкы-тѣ, и повѣяхѣ вѣтрове-тѣ, и нападихѣ на тѣзи къщѣ, и тя падихѣ; и голѣмо бѣ нейпо-то паданіе.

28. И когато свърши Иисусъ тѣя словеса, чюдяше ся народъ-тѣ на поученіе-то му:

29. Защото гы учаше, като *единъ* който има власть, и не както книжници-тѣ.

ГЛАВА 8.

1. А когато слѣзе отъ горѣ-тѣ, послѣдовахѣ го народъ много.

2. И ето *единъ* прокаженъ дойде, кланяше му ся и говоряше: Господи, ако да ищешь, можешъ да мя очистишь.

3. Тогазъ Иисусъ прострѣ рѣкѣ-тѣ си, допрѣ ся до него и каза: Ищѣ, бѣди очистенъ; и тозъ часъ очисти му ся проказа-та.

4. И казува му Иисусъ: Гледай да не кажешь никому; но иди, покажи себе си священнику, и принеси даръ-тѣ, който е Моисей повелѣлъ, за свидѣтельство тѣмъ.

5. А когато влѣзе Иисусъ въ Капернаумъ, пристѣпи при него нѣкой си стотникъ, та му ся моляше,

6. И казуваше: Господи, момче-то ми лежи у дома разслаблено, и мѣчи ся злѣ.

7. Казува му Иисусъ: Азъ ще дойдѣ и ще го исцѣлѣхъ.

8. Отговори стотникъ-тѣ и рече му: Господи! не съмъ достоинъ да влѣзешъ подъ стрѣхѣ-тѣ ми; но речи само рѣчь, и ще оздравѣе момче-то ми.

9. Защото и азъ съмъ человекъ подъ власть, и имамъ подчинены на себе си войны; и казувамъ на тогози: Иди, и отхожда; и на друго: Дойди, и дохожда; и на слугѣ-тѣ си: Стори това, и струва го.

10. И като чу Иисусъ, почуди ся, и рече на оныя, които идяхѣ слѣдъ него: Истинѣ ви казувамъ: Нито въ Израеля съмъ намѣрилъ толкози вѣрѣ.

Ѧ. Гл҃голю же вѧмъ: ѿкѡ мнози ѿ востѡнкъ ѿ зѧпадъ прїидѡтъ, ѿ возлѡгѡтъ со Івраѧмомъ, ѿ Ісаѧкомъ, ѿ Іѧкѡвомъ во цр҃тѡи нѣнѣмъ:

Ѣ. Сїѡве же цр҃тѡѧ ѡзгнѧни бѣдѡтъ во тмѣ кромѣшнюю: тѣ бѣдѡтъ плѧчь ѿ скрѣжетъ збѣвѡмъ.

Г. И рече Іисъ соутникъ: ѡдѧ, ѿ ѿкоже вѣровашъ єси, бѣди текѣ: ѿ ѡцѣлѣ ѡтрокъ єгѡ въ той часъ.

Ѧ. И прїшедъ Іисъ въ домъ Петровъ, видѣ тебѣ єгѡ лежѧща ѿ ѡгнѣмъ жегѡмъ.

Ѣ. И прикоснѣсѧ рсцѣ єѧ, ѿ ѡстѧви ю ѡгнь: ѿ востѧ, ѿ сѧсѧжѧше ємъ.

Ѣ. Побѣ же бѣвшъ, привелѡша къ немъ бѣсны многи: ѿ ѡзгнѧ дѣхѧ слѡвомъ, ѿ всѧ болѧщихъ ѡцѣлѧ:

З. Да сѣдѡется речѣнное Ісѧѣмъ прѣрокомъ, глаголющѣмъ: той недѣги нѧша прїѧтъ, ѿ бѡлѣзни понесѣ.

И. Видѣвъ же Іисъ многи народы ѡкрестъ себѣ, повелѣ (ѡучѧѧмъ) ѡтїи на ѡнѧполъ.

Ѧ. И пристѡпѧ єдинъ книжникъ, рече ємъ: ѡучѧю, ѡдѣ по тебѣ, ѡкоже ѡще ѡдѣши.

К. Гл҃гола ємъ Іисъ: лѣси ѡзѡины ѡмѡтъ, ѿ птїцы нѣны гнѣзда: сїѧ же чѡловѣчѣскїѧ не ѡмѧтъ гдѣ главы подклѡнїти.

Кѧ. Дрѡгїѧ же ѿ ѡучѧѧ єгѡ рече ємъ: Гдѧ, повелїи ми прѣжде ѡтїи, ѿ погребѣтї ѡцѧ моего.

Кѡ. Іисъ же рече ємъ: градѧ по мнѣ, ѿ ѡстѧви мѣртѡыхъ погребѣтї своѧ мертѡецѧ.

КГ. И влѣзшъ ємъ въ корѧбль, по немъ ѡдоша ѡученицы єгѡ.

КД. И сѣ трѣсѧ велїкѧ бѣсть въ мѡри, ѿкоже корѧбль покрѡвѧтсѧ волнѧми: той же спѧше.

КЕ. И прїшедше ѡучѧѧ єгѡ возбѣдѧша єгѡ, глаголюще: Гдѧ, спасїи ны, погнѡбѧемъ.

КЗ. И глагола ѡмъ: чѡдѡ страшїивѧ єстѣ, малѡвѣри; тогда востѧвъ запрѣтї вѣтрѡмъ ѿ мѡрю, ѿ бѣсть тишинѧ велѧ.

11. И пакъ ви казувамъ, че мнозина отъ истокъ и западъ ще дойдѣтъ, и ще насѣдѣтъ съ Авраама, и Исаака и Іакова въ царство небесно ;

12. А сынове-тѣ на царство-то ще бѣдѣтъ испѣдени въ пай вѣншиж-тѣ тѣмнижъ ; тамо ще бѣде плачь и скърцаніе съсъ зѣбы.

13. И рече Іисусъ на стотника : Иди, и както си повѣрувалъ, нека ти бѣде. И оздравѣ момче-то му въ сѣщій-тѣ часъ.

14. И когато дойде Іисусъ въ Петровж-тѣ къщѣ, видѣ че тыща му лежаше болна отъ огнищѣ.

15. И похванѣ ѿ за рѣкж-тѣ, и огнища-та ѿ остави ; и станѣ, та имъ служаше.

16. И когато ся свечери, доведохъ му мнозина бѣснуемы, та испѣди духове-тѣ съ едижъ рѣчь, и колкото болни имаше исцѣли ги :

17. Да ся сбѣде речено-то чрѣзъ пророка Исаія, който казува : Той зѣ *на себе си* наши-тѣ немощи, и болѣсти-тѣ *наши* понесе.

18. И като видѣ Іисусъ много народъ около себе си, повелѣ да минѣтъ отвѣдь.

19. И пристѣпи единѣ книжникъ, та му рече : Учителю ! ще дойдѣ слѣдъ тебе, кѣдѣто идешь.

20. Казува му Іисусъ : Лисицы-тѣ си иматъ легла, и птицы-тѣ небесны гнѣзда ; а Сынъ чловѣческій нѣма дѣ главѣ да под-клони.

21. А другъ отъ неговы-тѣ ученицы рече му : Господи, дозволи ми първомъ да идѣ и да погребѣмъ отца си.

22. Но Іисусъ му рече : Върви слѣдъ мене, и остави мъртвы-тѣ да погребѣтъ мъртвы-тѣ си.

23. И когато влѣзе въ ладіѣж-тѣ, ученицы-тѣ му влѣзохъ слѣдъ него.

24. И ето, бура голѣма быде на море-то, така що вълны-тѣ покрывахъ ладіѣж-тѣ : а той спѣше.

25. И пристѣпихъ ученицы-тѣ му, та го събудихъ и казахъ : Господи ! спаси ны ; погынуваме.

26. А той имъ казува : Що сте страховливи, маловѣри ? Тогази станѣ, запрѣти на вѣтрове-тѣ и на море-то, и тишина голѣма быде.

кз. Человѣцы же чздѣшася, глаголюще: кто ѣсть сѣй, ѿкѡ ѡ вѣтри ѡ море послѣшаютъ егѡ ;

кн. И пришедшѣ емѣ на Оизполѡ, въ странѣ Гергесинскую, срѣтоста егѡ два вѣсна ѡ грѣхъ исходяща, люта сѣлаѡ, ѿкѡ не моѡи никомѣ минѣти вѣтѣмъ тѣмъ.

ка. И сѣ, возопѣста, глаголюще: что намъ ѡ тебѣ, Іисе Сїе Бжїй ; приелѡ еси сѣмѡ прежде вѣмене мѣчннн насъ.

л. Бѡше же далѣче ѡ неѡ стадо свинїй много пасѡмо.

ла. Бѣси же молахъ егѡ, глаголюще: ѡще ѡзгѡниши ны, повелї намъ ѡтї въ стадо свинѡе.

лв. И рече ѡмъ: ѡдїте. Оїи же ѡшѣдше ѡдоша въ стадо свинѡе: ѡ сѣ, (ѡбїе) ѡстремїса стадо все по брегъ въ море, ѡ ѡтопѡша въ водахъ.

лг. Пасѣїи же бѣжаша, ѡ шѣдше во градъ возвѣстїша всѡ, ѡ ѡ вѣсноѡ.

лд. И сѣ весь градъ ѡзїде въ срѣтенїе Іисови: ѡ вїдѣвше егѡ, молиша, ѿкѡ дабы прешелъ ѡ предѣлѡ ѡхъ.

ГЛАВА ᠘.

а. И вѣзъ въ корабль, прейде, ѡ прїиде во своѡ градъ.

б. И сѣ, прїнесѡша емѣ разслаблена (жїлами), на ѡдрѣ лежаща: ѡ вїдѣвъ Іисъ вѣрс ѡхъ, рече разслабленомѣ: дерзѡи, чѡдо, ѡпсїаѡтса тї грѣси твои.

в. И сѣ, ѡѣцын ѡ книжникъ рѣша въ себѣ: сѣи хѣлнтъ.

д. И вїдѣвъ Іисъ помышлѣнїѡ ѡхъ, рече: вскїю вы мыслнте азкѡваѡ въ сердцахъ своїхъ ;

е. Что во ѣсть ѡдѡбѣ рецїи: ѡпсїаѡтса тї грѣси: ѡлї рецїи: востѡнн ѡ ходї ;

ж. Но да ѡвѣсте, ѿкѡ влѡсть ѡмѡ Сїѡ члѡвѣческїй на

27. А чловѣци-тѣ ся чюдяхъ и казувахъ : Какъвъ е тойзи, че и вѣтрове-тѣ и море-то го послушувать ?

28. И като дойде той отвѣдь въ Гергесинскъ-тѣ земѣхъ, срѣщ-пяхъ го двама бѣснуеми, конто излѣзохъ изъ гробища-та, твърдѣ свирѣпи, така що никой не можаше да мине прѣзь оузи пакъ.

29. И ето, извыкахъ и казувахъ : Що имашъ ты съ насъ, Исусе, Сыне Божій ? дошелъ си тука прѣди врѣме ли да ны мѣчишь ?

30. А на далеко отъ тѣхъ имаше стадо отъ много свиніе, което пасѣше.

31. И бѣсове-тѣ му ся моляхъ и казувахъ : Ако ны испѣдишь, дозволи ни да отидемъ въ стадо-то на свиніе-тѣ.

32. И рече имъ : Идѣте. И тѣ, щомъ излѣзохъ, отидохъ въ стадо-то на свиніе-тѣ ; и ето, всичко-то стадо на свиніе-тѣ устрѣ-ми ся прѣзь стрѣмнинахъ-тѣ въ море-то, и погыняхъ въ водѣхъ-тѣ.

33. А свинопасци-тѣ побѣгнѣхъ, и като дойдохъ въ градъ-тѣ, извѣстихъ всичко, и това що станъ съ бѣснуеми-тѣ.

34. И ето, цѣль градъ излѣзе да посрѣщне Исуса, и като го видѣхъ, примолыхъ му ся да отиде отъ тѣхны-тѣ прѣдѣлы.

ГЛАВА 9.

1. И той влѣзе въ ладіѣхъ-тѣ, и прѣмниъ, та дойде въ свой-тѣ си градъ.

2. И ето, донесохъ му одного разслабенъ, сложенъ на постел-кѣ ; и като видѣ Исусъ тѣхнѣхъ-тѣ вѣрѣхъ, рече разслабленному : Дързай, сыно, прощавать ти ся грѣхове-тѣ ти.

3. И ето, нѣкои отъ книжницы-тѣ рекохъ въ себе си : Той бо-гохульствува.

4. А Исусъ като видѣ помысли-тѣ имъ, рече : Защо мыслите вы зло въ сѣрдца-та си ?

5. Защото, кое е полесно, да рекъ : Прощавать ти ся грѣхове-тѣ ти, или да рекъ : Стани и ходи ?

6. Но за да познаете че Сынъ чловѣческый има на земѣхъ-тѣ

землѣ ѿпшати грѣхѣ: (тогда глагола разслабленомъ:)
востани, возми твоѣ Одрѣ, ѿ ѿдѣ въ домѣ твоѣ.

з. ѿ воставѣ (възѣмѣ Одрѣ своѣ), ѿде въ домѣ своѣ.

и. Видѣвъше же народѣ чюдѣшасѣ, ѿ прославиша Бѣга, давшаго власть таковоу человеку.

д. ѿ преходѣ Іисъ ѿтуда, видѣ человека сѣдѣща на мытницѣ, МатѢеа глголема, ѿ глгола ѣмѣ: по мнѣ градѣ: ѿ воставѣ по немъ ѿде.

г. ѿ бысть ѣмѣ возлежащъ въ домѣ, ѿ сѣ мнози мытарѣ ѿ грѣшницы пришедше возлежахъ со Іисомъ ѿ со оученикѣ ѣгѣ.

а. ѿ видѣвъше фарисѣе, глаголахъ оученикомъ ѣгѣ: почто съ мытарѣ ѿ грѣшники Оучитель вашъ ѣстѣ ѿ пѣтѣ;

в. Іисъ же слышавъ речѣ имъ: не трѣбуютѣ здравѣи врачѣ, но болящѣи.

г. Шѣдше же нагчитѣся, что ѣсть: мѣти хощѣ, а не жѣртвы. не прѣдѣхъ ко призвати праведники, но грѣшники на покаѣнѣ.

д. Тогда пристѣпѣша къ немъ оученицы Іѣанновы, глаголюще: почто мы ѿ фарисѣи постѣмъса многѣ, оучѣнцы же твоѣ не постѣтѣся;

е. ѿ речѣ имъ Іисъ: едѣ мѣгѣтѣ сѣове брачнѣи плакати, елико время съ ними ѣсть женихъ; прѣидѣтѣ же днѣ, едѣ ѿнимѣтѣся ѿ нихъ женихъ, ѿ тогда постѣтѣся.

ж. Никтоже ко пристаѣлетѣ пристаѣнѣа плаѣта невѣлена рѣзѣкѣ вѣтѣкѣ: возметѣ ко кончинѣ своѣ ѿ рѣзы, ѿ горша днѣа вѣдетѣся.

з. Нижѣ вливѣютѣся вѣна нѣва въ мѣхѣи вѣтѣхѣ: ѣще ли же нѣ, то просадѣтѣся мѣси, ѿ вѣно прѣлѣтѣся, ѿ мѣси погнѣнѣтѣся: но вливѣютѣся вѣно нѣво въ мѣхѣи нѣвы, ѿ обоѣ соблюдѣтѣся.

и. Сѣа ѣмѣ глаголющъ къ нимъ, сѣ князь нѣкѣи пришедѣхъ

власть да прощава грѣхове, (тогазь казува разслабенному :) Стани, вдигни постелѣж-тъ си, и иди у дома си.

7. И той станѣ и отиде у дома си.

8. *Това* като видѣхѣ народи-тъ почудихѣ ся, и прославихѣ Бога, който бѣ далъ такѣжзи власть на чловѣцы-тъ.

9. И като минуваше Исусъ отъ тамо, видѣ едного чловѣка че сѣдѣше на мытарищѣж-тъ, Матөей на име, и рече му : Дойди слѣдъ мене ; и той станѣ и отиде слѣдъ него.

10. И когато бѣ сѣднѣлъ на трапезѣж-тъ въ къщы, ето, мнозина мытари и грѣшници дойдохѣ и насѣдахѣ съ Исуса и съ ученицы-тъ неговы.

11. И Фарисей-тъ, като видѣхѣ *това*, рекохѣ на ученицы-тъ му : Защо вашій-тъ учитель съ мытари-тъ и грѣшници-тъ *наедно* яде и пие ?

12. Исусъ като чу *това*, рече имъ : Здрави-тъ иѣмать нуждѣ отъ лѣкаръ, но болни-тъ.

13. Идѣте още и научѣте ся що е : Милость ищѣ, а не жертвѣ ; защото не дойдохѣ да призовѣ праведны-тъ, но грѣшны-тъ на покаяніе.

14. Тогозь идуватъ при него ученицы-тъ Іоаннови, и казуватъ му : Защо ний и Фарисей-тъ постимъ много, а твои-тъ ученицы не посятъ ?

15. И рече имъ Исусъ : Могѣтъ ли свадбари-тъ да тѣжатъ до като е съ тѣхъ младоженикъ-тъ ? ще дойдѣтъ обаче деніе, кога ся отнеме отъ тѣхъ младоженикъ-тъ, и тогази ще посятъ.

16. И никой не кърпи ветхѣ дрехѣ съ небѣленъ платъ ; защото това което *ще ся тури да* запълни, отдира отъ дрехѣж-тъ, и съдра-но-то става по лошо.

17. Нито наливатъ ново вино въ ветхы мѣхове ; а инакъ, распукватъ ся мѣхове-тъ, и вино-то ся излива, и мѣхове-тъ ся раз-валятъ ; но наливатъ ново вино въ новы мѣхове, и едно-то и дру-го-то ся увардятъ.

18. Това когато говорѣше тѣмъ, ето, начальникъ иѣкой си дойде,

кланашеса ѿмѡ, глагола, ѿкѡ дщи моѧ нынѣ оумре: но пришедѡ возложѧ на нѡ рѣкѡ твою, ѧ ѡживѣтъ.

᠗і. И воставѡ Іисѡ по немѡ ѡде ѧ оучицы ѿгѡ.

к. И сѣ женѧ кровотоѧивѧ двѧнадцѧте лѣтъ, пристѣпавши созадѧ, прикоснѣса воскрѧію рѣзы ѿгѡ.

ка. Глѧше ко вѡ сѣѣ: ѡце тѡкмѡ прикоснѣса рѣзѣ ѿгѡ, спасѣна вѣдѡ.

кв. Іисѡ же ѡбращѣса ѧ видѣвѡ іѡ, речѣ: дерзѧи дщи, вѣра твоѧ спасѣ та. ѧ спасѣна бытъ женѧ ѡ часѧ тогѡ.

кг. И пришедѡ Іисѡ вѡ дѡмѡ князѡ, ѧ видѣвѡ сопцы ѧ народѡ молавѧиѡ,

кд. Глагола ѧмѡ: ѡидѧте: не оумре ко дѣвѧца, но спѧтъ. ѧ рѡгѧхсѧ ѿмѡ.

ке. Огдѧ же ѡзгнѧиѡ бытъ народѡ, вшѣдѡ ѧтъ іѡ за рѣкѡ: ѧ востѧ дѣвѧца.

кс. И ѡзыде вѣстъ сѧ по всѣй землѧ тѡй.

кз. И прехѡдѧиѡ ѡтѡдѡ Іисѡви, по немѡ ѡдѡста двѧ слѣпѧцѧ, зовѣиѡ ѧ глаголюѡ: помѧлѧи ны, (Іисѣ) Сѧе Дѣдовѡ.

кн. Пришедѡиѡ же ѿмѡ вѡ дѡмѡ, пристѣпѧста къ немѡ слѣпѧцѧ, ѧ глѧ ѧма Іисѡ: вѣрѡета ли, ѿкѡ могѡ сѧѣ сотворѧти; глголаста ѿмѡ: ѿи, Гдѧ.

ко. Тогдѧ прикоснѣса Очѧю ѧхѡ, глагола: по вѣрѣ вѧю вѣдѧи вѧма.

л. И ѡверѡстѧса Очѧ ѧма. ѧ запрѣтѧ ѧма Іисѡ, глагола: вѧюдѧта, да никтѡже оувѣстъ.

ла. Она же ѡшѣдѧ прослѧвѧста ѿгѡ по всѣй землѧ тѡй.

лв. Тѣма же ѡсхѡдѧщема, сѣ привѣдѡша къ немѡ члѣвѣка иѣма вѣснѣма.

лг. И ѡзгнѧиѡ вѣсѡ, проглагола иѣмѡй: ѧ днѡиѡсѧ народѧ, глаголюще, ѿкѡ никѡлиже глѡисѧ тѡкѡ во Іиѧи.

лд. Фарѣсѣе же глаголахѡ: ѡ князѣ вѣсѡвѣтѣмѡ ѡзгѡнитѡ вѣсы.

та му ся кланяше и казуваше : Дъщеря ли до сега е умрѣла ; но дойди и тури рѣкѣ-тъ си на нейъ, и ще оживѣе.

19. И станѣ, та отиде слѣдъ него Исусъ, и ученици-тъ му.

20. И ето, жена която страдаше отъ крѣвотеченіе дванадесетъ години, пристѣпи изъ отзадъ, и допрѣ ся до полѣ-тъ на дрехѣ-тъ му.

21. Защото думаше си : Ако ся допрѣ само до дрехѣ-тъ му, ще оздравѣѣ.

22. А Исусъ като ся обърнѣ та ѣ видѣ, рече : Дързай дъщи ; вѣра-та твоя исцѣли тя. И отъ онзи часъ оздравѣ жена-та.

23. И когато дойде Исусъ въ кѣщѣ-тъ начальниковѣ, и видѣ свирачи-тъ и народъ-тъ въ смущеніе ;

24. Рече имъ : Идѣте си ; защото момиче-то не е умрѣло, но спи. И присмивахъ му ся.

25. А като испѣдихъ народъ-тъ, влѣзе Исусъ, хванѣ ѣ за рѣкѣ-тъ ; и момиче-то станѣ.

26. И расчу ся това по всичкѣ-тъ онѣзи земѣ.

27. И когато си отиваше Исусъ отъ тамо, вѣрѣхъ слѣдъ него двама слѣпи, които выкахъ и казувахъ : Помилуй ны, Сыне Давидовѣ.

28. И щомъ влѣзе въ кѣщѣ, пристѣпихъ слѣпи-тъ при него, и казува имъ Исусъ : Вѣрувате ли че мога да сторѣ това ? казувать му : Ей, Господи.

29. Тогазъ ся прикоснѣ до очи-тъ имъ, и каза : Да бѣде вамъ по вѣрѣ-тъ вашѣ.

30. И отвори хъ имъ ся очи-тъ. И запрѣти имъ Исусъ строго, и каза : Гледайте, да не узнае *това* никой.

31. А тѣ като излѣзохъ, прославихъ го по всичкѣ-тъ онѣзи земѣ.

32. И когато тѣ излѣзвахъ, ето, доведохъ му единъ человекъ имъ и бѣснуемъ.

33. И слѣдъ испѣжданіе-то на бѣсъ-тъ, проговори имъ-тъ : И почудихъ ся народи-тъ и думамъ : Никого не ся е видѣло такъвъ нѣщо въ Израиль.

34. А Фарисей-тъ казувахъ : чрѣзъ начальникъ-тъ бѣсовскый изгонва бѣсове-тъ.

лѣ. И прохаждаше Іисъзъ грады всѧ и вѣси, оуча на сонмищахъ ѿхъ, и проповѣдаа еѵлїе црѣтвїа, и цѣлаа всѧкъ недѣгъзъ и всѧкъ ѧзюу въ мѡдехъ.

лѣ. Вѣдѣвъ же народы, милосѣрдова ѡ нихъ, ѧкѡ бѧхъ сматѣни и ѡвѣржени, ѧкѡ Ѡвцы не ѧмѡщыа пѧстырѧ.

лз. Тогда глагола оученикѡмъ своимъ: жѧтва оубѡ многа, дѣлателей же малѡ.

лн. Молїтеса оубѡ гдѧс жѧтвы, ѧкѡ да ѧзведетъ дѣлатели на жѧтвѣ своѡ.

ГЛАВА І.

а. И призвѧ Ѡбѧнѧдесѧть оученики своѧ, даде ѧмъ власть на дѡсѣхъ нечїстыхъ, ѧкѡ да ѧзгонѧтъ ѿхъ, и цѣлѧти всѧкъ недѣгъзъ и всѧкъ болѣзнь.

б. Дѡнѧдесѧтихъ же дѧпѡвъ ѧменѧ сѣтъ сїѧ: пѣрвыи Сїмѡнъ, ѧже нарицѧется Пѣтръ, и Андрей братъ егѡ: ѧкѡмъ звевѧебъ, и ѧвѧннъ братъ егѡ:

в. Фїлїппъ, и Варѡломѣй: Фѡмѧ, и Матѡей мытарь: ѧкѡмъ ѧлфѣевъ, и Леввѣй, наречѣнный Фаддѣй:

г. Сїмѡнъ Канѧнїтъ, и Ісѡда Іскарїѡтскїй, ѧже и предаде егѡ.

д. Сїѧ Ѡбѧнѧдесѧть посла Іисъзъ, заповѣда ѧмъ, глагола: на пѣтъ ѧзыкъ не ѧдїте, и во градъ Самарѧнскїй не вѧдїте:

е. ѧдїте же пѧче ко Ѡвцѧмъ погїбшымъ дѡмс ѧїлева.

з. Ходѧше же проповѣдѧйте, гл҃голюще, ѧкѡ приелїжнѧ црѣтвіе нѣное.

и. Болѧщыѧ ѧсцѣлѧйте, прокаженныѧ ѡчищѧйте, мѣртвыѧ воскрешѧйте, бѣсы ѧзгонѧйте. тѣне прїѧсте, тѣне дадїте.

а. Не стажїте злѧта, ни сребрѧ, ни мѣди при полсѣхъ вашихъ,

35. И обхождаше Иисусъ всичкы-тѣ градове и села, та поучаваше въ съборища-та имъ, и проповѣдуваше благовѣстіе-то на царство-то ; и исцѣляваше всякъ болѣсть и всякъ немощъ въ народа.

36. А като видѣ множество-то на народъ-тѣ, смилн ся за тѣхъ, защото бѣхъ изнемошѣли и прѣспати, като овцы, които нѣматъ пастырь.

37. Тогази рече на ученицы-тѣ си : Жътва-та е много, а работници-тѣ малко ;

38. За това молѣте ся на Господаря на жътвъ-тѣ да испрати работници на жътвъ-тѣ си.

ГЛАВА 10.

1. И призова дванадесеть-тѣ свои ученицы, та имъ даде власть надъ нечисты-тѣ духове, да ги испѣждатъ, и да исцѣляватъ всякъ болѣсть и всякъ немощъ.

2. А имена-та на дванадесеть-тѣ Апостолы сѣхъ тѣзи : първый Симонъ, който ся казува Петръ, и Андрей братъ неговъ ; Іаковъ Зеведеевъ, и Іоаниъ братъ неговъ ;

3. Филиппъ, и Вартоломей ; Ѳома, и Матѳеи мытарь-тѣ ; Іаковъ Алфеевъ, и Леввей нареченный Ѳаддей ;

4. Симонъ Кананитъ, и Іуда Искаріотскый, който го и прѣдаде.

5. Тѣзи дванадесеть отпрати Иисусъ, и заповѣда имъ, и каза : На пѣтъ язычническый да не идете, и въ градъ Самарянскый да не влѣзете ;

6. Но ходѣте повече при погынѣлы-тѣ овцы отъ домъ-тѣ Израилевъ.

7. И кждѣто ходите, проповѣдувайте и казувайте : Царство небесно наближи.

8. Болны исцѣлявайте, прокаженны очищавайте, мъртвы въскрѣшавайте, бѣсове испѣждайте ; даромъ сте пріели, даромъ давайте.

9. Не земайте нищо злато, нищо сребро, нищо мѣдъ въ поясы-тѣ си ;

҃і. Ни піры въз пѣть, ни двою рѣзъ, ни сапѣгъ, ни жезла: достѣннъ бо ѣсть дѣлатель мзды своеѧ.

ѧі. Въ Оньже ѡце (коліждо) града иль весь внидете, испытайте, кто въз немъ достѣннъ ѣсть: и тѣ превѣдите, доидеже изыдете.

ѧі. Вхождаше же въз домъ, цѣлѣйте его [глаголюще: миръ дому сему.]

҃і. И ѡце оубо вѣдетъ домъ достѣннъ, прїидетъ миръ вашъ на ны: ѡце ли же не вѣдетъ достѣннъ, миръ вашъ къ вамъ возвратитъся.

ѧі. И ѡже ѡце не прїиметъ васъ, ниже послашлетъ словеса вашихъ, исходяще изъ дому иль изъ града того, ѡтрасите праха нѣгъ вашихъ.

ѧі. Аминь глаго вамъ: ѡрадѣте вѣдетъ земли Содомстѣи и Гоморрестѣи въз день сѣдний, неже грады томъ.

ѧі. Се азъ посылаю васъ ѧкоу Овцы посреди волковъ: вѣдите оубо мѣдри ѧкоу смѣи, и цѣли ѧкоу гонѣте.

҃і. Внемлите же ѡ чловецъ: предадутъ бо вы на соумы, и на сокорищахъ ихъ бѣютъ васъ:

иі. И предъ вѣдыи же и црїи ведѣни вѣдете мене ради, во свидѣтельство имъ и изыкумъ.

ѧі. Егда же предаютъ вы, не пецытѣся, какъ иль что возглаголете: дастъ бо вамъ въз той часъ, что возглаголете:

к. Не вы бо вѣдете глаголющїи, но дѣхъ Оца вашего глаголай въз васъ.

ка. Предастъ же братъ брата на смѣръ, и Оца чадо: и востанетъ чадо на родитѣли, и оубѣютъ ихъ.

кв. И вѣдете ненавидими всеми имене моего ради: претерпѣвый же до конца, той спасенъ вѣдетъ.

кг. Егда же гонятъ вы во градѣ семъ, бѣгайте въз дрсїи. Аминь бо глаголю вамъ: не имате скончати грады илевы, доидеже прїидетъ Сынъ чловеческій.

10. Нито тържикъ за пѣтъ, нито двѣ дрехы, нито обуща, нито тоягъ ; защото работникъ-тъ е достоинъ за свой-тъ прѣхранѣ.

11. И въ който градъ или село влѣзете, испытайте кой е въ него достоинъ, и тамъ оставайте докль си излѣзете.

12. А на влѣзуваніе въ домъ-тъ поздравявайте го ;

13. И ако бѣде домъ-тъ достоинъ, нека дойде на него вашій-тъ миръ ; ако ли не бѣде достоинъ, миръ-тъ ви къмъ васъ да ся възвърне.

14. И който вы не приеме, нито послуша ваши-тъ словеса, кога излѣзвате изъ онзи домъ, или изъ онзи градъ, истърсѣте прахъ-тъ отъ нозѣ-тъ си.

15. Истинѣ ви казувамъ : По леко ще бѣде на земѣ-тъ Содомскѣ и Гоморскѣ въ сѣдний-тъ день, нежели на онзи градъ.

16. Ето, азъ вы проваждамъ като овцы между вълцы ; бѣдѣте прочее разумни като змѣи-тъ, и незлобиви като глѣбы-тъ.

17. А пазѣте ся отъ челоуѣцы-тъ ; защото на сѣдовища ще вы прѣдавать, и въ съборища-та си ще вы бѣѣтъ.

18. И прѣдъ владѣтели и царіе ще вы извождатъ заради мене, въ свидѣтельство на тѣхъ и на язычници-тъ.

19. А когато вы прѣдадѣтъ, недѣйте ся грижи какъ, или какво ще говорите ; защото ще ви ся даде въ онзи часъ какво ще говорите.

20. Защото не сте вы конто говорите, но Духъ-тъ на Отца вашего, който говори въ васъ.

21. И братъ брата ще прѣдаде на смъртъ, и отецъ чадо ; и ще въстанѣтъ чада врѣхъ родители-тъ си, и ще ги умъртвятъ.

22. И ще бѣдете отъ всички ненавидѣнии заради мое-то име ; а който прѣтърпи до край, той ще спасенъ да бѣде.

23. А когато вы гонятъ въ тойзи градъ, бѣгайте въ другой-тъ ; защото истинѣ ви казувамъ : Нѣма да свършите градове-тъ Израилевы, докль дойде Сыиъ-тъ челоуѣческій.

кд. ИѢСТЬ ОУЧЕНИКЪ НАДЪ ОУЧИТЕЛЯ СВОЕГО, НИЖЕ РАБЪ НАДЪ ГОСПОДИНА СВОЕГО.

ке. ДОВАЖЕТЪ ОУЧЕНИКЪ, ДА БѢДЕТЪ ІАКЪ ОУЧИТЕЛЬ ЕГѠ, И РАБЪ ІАКЪ ГОСПОДЬ ЕГѠ. АЩЕ ГДІНА ДОМЪ ВЕЕЛЪЗЕВЪЛА НАРЕКОША, КОЛЬМИ ПАЧЕ ДОМАШНІА ЕГѠ;

кз. НЕ ОУБОЙТЕСЯ ОУБО ИХЪ: НИЧТОЖЕ БО ЁСТЬ ПОКРОВЕНО, ЁЖЕ НЕ ѠКРЫЕТСЯ, И ТАЙНО, ЁЖЕ НЕ ОУВѢДНО БѢДЕТЪ.

із. ЁЖЕ ГЛГОЛЮ ВАМЪ ВО ТМѢ, РЦЫТЕ ВО СВѢТѢ: И ЁЖЕ ВО ОУШЫ СЛЫШИТЕ, ПРОПОВѢДИТЕ НА КРѠВѢХЪ.

іи. И НЕ ОУБОЙТЕСЯ Ѡ ОУБИВАЮЩИХЪ ТѢЛО, ДѢШИ ЖЕ НЕ МОГЪЩИХЪ ОУБИТИ: ОУБОЙТЕСЯ ЖЕ ПАЧЕ МОГЪЩАГѠ И ДѢШЪ И ТѢЛО ПОГРЕБИТИ ВЪ ГЕЕНИИ.

іо. НЕ ДВѢ ЛИ ПТИЦЫ ЦѢНАТСЯ ЕДИНЫМЪ АССАРИЕМЪ; И НИ ЕДИНА Ѡ НИХЪ ПАДЕТЪ НА ЗЕМЛИ, БЕЗЪ ѠЦА ВАШЕГѠ.

іа. ВАМЪ ЖЕ И ВЛАСИ ГЛАВНИИ ВСѦ ИЗОЧТЕНИ СЪТЬ.

іа. НЕ ОУБОЙТЕСЯ ОУБО: МНОЗѢХЪ ПТИЦЪ ЛѢЧШИ ЕСТЬ ВЪ.

ів. ИСАКЪ ОУБО ИЖЕ ИСПОВѢСТЬ МА ПРЕДЪ ЧЕЛОВѢКИ, ИСПОВѢМЪ ЕГО И АЗЪ ПРЕДЪ ѠЦЕМЪ МОИМЪ, ИЖЕ НА ИБСѢХЪ.

іг. А ИЖЕ ѠВЕРЖЕТСЯ МЕНЕ ПРЕДЪ ЧЕЛОВѢКИ, ѠВЕРГЕСЯ ЕГѠ И АЗЪ ПРЕДЪ ѠЦЕМЪ МОИМЪ, ИЖЕ НА ИБСѢХЪ.

ід. НЕ МНИТЕ, ІАКЪ ПРИДОХЪ ВОВРЕЩИ МИРЪ НА ЗЕМЛЮ: НЕ ПРИДОХЪ ВОВРЕЩИ МИРЪ, НО МЕЧЬ.

іе. ПРИДОХЪ БО РАЗАВЧИТИ ЧЛВѢКА НА ѠЦА СВОЕГО, И ДИШЕРЬ НА МАТЕРЬ СВОЮ, И НЕВѢСТЪ НА СВЕКРОВЬ СВОЮ.

із. И ВРАЗИ ЧЛВѢКЪ ДОМАШНИИ ЕГѠ.

із. ИЖЕ ЛЮБИТЪ ѠЦА ИЛИ МАТЕРЬ ПАЧЕ МЕНЕ, ИѢСТЬ МЕНЕ ДОСТОИНЪ: И ИЖЕ ЛЮБИТЪ СЫНА ИЛИ ДИШЕРЬ ПАЧЕ МЕНЕ, ИѢСТЬ МЕНЕ ДОСТОИНЪ.

іи. И ИЖЕ НЕ ПРИИМЕТЪ КРѢТА СВОЕГѠ, И ВЪ СЛѢДЪ МЕНЕ ГРАДЕТЪ, ИѢСТЬ МЕНЕ ДОСТОИНЪ.

іо. ѠВЕРЖТЫИ ДѢШЪ СВОЮ, ПОГРЕБИТЪ ІО: А ИЖЕ ПОГРЕБИТЪ ДѢШЪ СВОЮ МЕНЕ РАДИ, ѠВЕРАШЕТЪ ІО.

24. Не е ученикъ по горепъ отъ учитель-тъ си, нито слуга по горепъ отъ господарь-тъ си.

25. Доста е на ученикъ-тъ да бжде като учитель-тъ си, и слуга-та като господарь-тъ си. Ако стопанинъ-тъ на домъ-тъ нарекохъ Веелзевулъ, колко повече домашни-тъ неговы?

26. И тъй не бойте ся отъ тѣхъ; защото нѣма нищо покрито, което да ся не открие; и тайно, което да ся не узнае.

27. Което ви говорѣхъ въ тѣмнищѣ-тѣ, кажѣте го на видѣло; и което чуете на ухо, проповѣдувайте го отгорѣ на покрывъ-тъ.

28. И да ся не бонте отъ онѣзи, които убивать тѣло-то, а душѣ-тѣ не могатъ да убійтъ; но да ся бонте повече отъ оногось, който може и душѣ и тѣло да погуби въ пѣкъль-тъ.

29. Не ся ли продаватъ двѣ врабчета за единъ ассарій? и ни едно отъ тѣхъ нѣма да падне на земѣ-тѣ, безъ *волѣхъ-тъ* на Отца вашего.

30. А вамъ и косми-тъ на главы-тъ ви всички-тъ сѣ прѣброени.

31. Не бойте ся прочее, вы сте отъ много врабчета по добри.

32. И тъй всякой, който исповѣда мене прѣдъ чловѣцы-тъ, ще исповѣдамъ и азъ него прѣдъ Отца моего който е на небеса.

33. А който ся отрече отъ мене прѣдъ чловѣцы-тъ, ще ся отречѣ и азъ отъ него прѣдъ Отца моего който е на небеса.

34. Да не мните че дойдохъ да турѣхъ миръ на земѣ-тѣ; не дойдохъ да турѣхъ миръ, но пожъ.

35. Защото дойдохъ да разлѣчѣхъ чловѣка на връхъ бащѣ му, и дъщерѣхъ на връхъ майкѣ ѣ, и снѣхъ на връхъ свекървѣ ѣ.

36. И неприятели чловѣку *ще бждѣтъ* домашни-тъ му.

37. Който любѣи бащѣ или майкѣ повече отъ мене, не е за мене достоинъ; и който любѣи сынъ или дъщерѣхъ повече отъ мене, не е за мене достоинъ.

38. И който не зема кръсть-тъ си, и не слѣдува подирѣ ми, не е достоинъ за мене.

39. Който намѣри животъ-тъ си, ще го изгуби; и който изгуби заради мене животъ-тъ си, ще го намѣри.

м. Иже вѣсѣх прїемлетѣ, менѣ прїемлетѣ: ѡ иже прїемлетѣ менѣ, прїемлетѣ послѣвшаго ма.

ма. Прїемлай прѣрока во ѡма прѣроче, мзѣ прѣрочѣх прїиметѣ: ѡ прїемлай прѣвника во ѡма прѣведниче, мзѣ прѣведничѣх прїиметѣ:

мв. И иже ѡце напоитѣ єдинаго Ѡ малыхъ сїхъ чашею стѣдени воды токмѣ, во ѡма оучникѣ, ѡминѣ глаголю вамъ, не погубитѣ мзды своєѣ.

ГЛАВА 11.

а. И вѣсть, єгда соверши Іисѣх заповѣдала Ѡбѣмѣнадесяте оученикомѣ своимѣ, прїиде ѡтѣѣхъ оучити ѡ проповѣдати во градѣхъ ѡхъ.

б. Іванѣхъ же слышавъ во оузнаниѣхъ дѣла Хрѣтова, послѣдѣ Ѡ оучникѣхъ своимъ,

г. Рече ємѣ: ты ли єси градыи, ѡли ѡногѣмъ чѣемъ;

д. И ѡвѣщавъ Іисѣх рече ѡмъ: шѣдше возвѣститѣ Іванѣхъ, ѡже слышите ѡ видѣте:

є. Слѣпїи прозираютѣ, ѡ хромїи ходѣтѣ: прокаженїи ѡчищаютѣ, ѡ глосїи слышатѣ: мѣртвїи востаютѣ, ѡ нищїи бѣгоушѣмъ:

з. И бѣженъ єсть, иже ѡце не соклазникѣ ѡ мнѣ.

з. Тѣмъ же исходящимъ, начѣтѣ Іисѣх народѣмъ глѣти Ѡ Іванѣхъ: чѣсѣ ѡзыдѣте въ пѣстыню видѣти; трѣсть ли вѣтромъ колѣблемъ;

и. По чѣсѣ ѡзыдѣте видѣти; человекѣ ли въ мѣгкѣхъ рїзѣхъ ѡблеченнѣ; сѣ иже мѣгкѣмъ носѣиѣмъ, въ домѣхъ црквихъ сѣтъ.

а. По чѣсѣ ѡзыдѣте видѣти; прѣрока ли; єй, глаголю вамъ, ѡ лишше прѣрока.

г. Сѣи во єсть, ѡ немѣже єсть писано: сѣ ѡзѣхъ посылаю

40. Който васъ прѣима, мене прѣима; и който прѣима мене, прѣима тогожь който мя е проводилъ.

41. Който прѣима пророкъ въ име на пророка, заплатъ на пророкъ ще земе; и който прѣима праведникъ въ име на праведникъ, заплатъ на праведникъ ще земе.

42. И който напои одного отъ тѣзи малки-тъ само съ едиъ чашъ студено водъ въ име на ученикъ, истинъ ви казувамъ, пѣма да изгуби заплатъ-тъ си.

ГЛАВА 11.

1. И когато свърши Исусъ заповѣданія-та си къмъ дванадесеть-тъ свои ученицы, минъ отъ тамо, да поучава и да проповѣдува по градове-тъ имъ.

2. А Иоаннъ като чу въ тъмницъ-тъ дѣла-та Христовы, проводи двама отъ ученицы-тъ си,

3. И рече му; Ты ли си който има да дойде, или друго да очакваме?

4. И отговори Исусъ и рече имъ: Идѣте, възвѣстѣте на Иоанна, *това* което чувате и видите;

5. Слепи прогледувать, хроми ходять, прокажени се очищавать, и глухы прочувать; мъртви въскръснувать, и на сиромасы-тъ се благоувѣствува.

6. И блаженъ е който се не соблазни въ мене.

7. И когато тѣ си отхождахъ, наченъ Исусъ да говори на народъ-тъ за Иоанна: Какво излѣзохте да видите въ пустыни-тъ? трѣсъ ли отъ вѣтръ-тъ разлюляванъ?

8. Но какво излѣзохте да видите? человекъ ли въ меки дрехы облѣченъ? Ето тѣзи които носятъ меки *дрехы* въ царскы домове сѣ.

9. Но какво излѣзохте да видите? пророкъ ли? Ей, казувамъ ви, и повече отъ пророкъ.

10. Защото тойзи е за когото е писано: Ето азъ проваждамъ

Ѧгѣла моего предъ лицемъ твоимъ, ѥже оуготовитъ пѣть твою предъ тобою.

41. Аминь глаголю вамъ, не востѣ въ рождѣнныхъ женами болю Иѡанна крѣтителя: мнѣ же во црѣвѣи нѣнѣмъ болю ѣгѡ ѣсть.

42. Вѡ днѣи же Иѡанна крѣтителя досѣлѣ црѣвѣе нѣное нѣдѣтсѣ, ѥ нѣждѣницы восхитѣютъ ѣ.

43. Всѣ ко прѣрѣцы ѥ законъ до Иѡанна прѣрекѡша.

44. И ѡще хѡщете прѣлѣти, тоѣ ѣсть Илѣ хотѣи прѣити.

45. Имѣѣи оушы слышати, да слышитъ.

46. Комѣ же оуподѣлю рѣдъ сѣи; подѣбенъ ѣсть дѣтемъ сѣдѣшымъ на торжищахъ, ѥ возглашѣющимъ дрѣгѡмъ своимъ,

47. И глѣющимъ: пискѣхомъ вамъ, ѥ не плачѣте: плачѣхомъ вамъ, ѥ не рыдѣте.

48. Прѣидѣ ко Иѡаннѣ ни ѣдѣи, ни пѣи, ѥ глѣгѣютъ: бѣса имѣть.

49. Прѣидѣ сѣи члѣвѣческѣи ѣдѣи ѥ пѣи, ѥ глѣгѣютъ: сѣ чѣловѣкѣ ѣдѣи ѥ вѣнопѣица, мытарѣмъ дрѣгѣи ѥ грѣшникѣмъ. ѥ ѡправдѣсѣ прѣмѣдрѣсть ѡ чѣдѣи своихъ.

50. Тѣгда начѣтъ Иѣсѣ поношѣти градѡвѡмъ, въ нѣхъже бѣша мнѣжайшыѣ сѣлы ѣгѡ, занѣ не покарѣшѣсѣ.

51. Гѣре тѣбѣ, Хорѣзѣне, гѣре тѣбѣ, Вѣдѣсѣдо, ѣкѡ ѡще въ Тѣрѣ ѥ Сѣдѣнѣ бѣша сѣлы бѣли бѣвшыѣ въ вѣсѣ, дрѣвле оуѣвъ во врѣтици ѥ пѣпелѣ покарѣшѣсѣ бѣша.

52. Вѣче глаголю вамъ: Тѣрѣ ѥ Сѣдѣнѣ ѡрѣдѣнѣ бѣдѣтъ въ дѣнь сѣдѣи, нѣже вамъ.

53. И ты, Капернаѣме, ѥже до нѣсѣ вознесѣишѣ, до ѡдѣи сѣдѣи: занѣ ѡще въ Сѣдѣнѣ бѣша сѣлы бѣли бѣвшыѣ въ тѣбѣ, прѣбѣли оуѣвъ бѣша до дѣишѣгѡ дѣи.

54. Вѣче глаголю вамъ, ѣкѡ землѣи Сѣдѣнѣ ѡрѣдѣнѣ бѣдѣтъ въ дѣнь сѣдѣи, нѣже тѣбѣ.

55. Въ то врѣмѣ ѡвѣиѣвъ Иѣсѣ рѣчѣ: ѥспѣвѣдѣютсѣ,

вѣстителя моего прѣдъ твое-то лице, който ще приготви пѣть-тъ ти прѣдъ тебе.

11. Истинѣ ви казувамъ, между родены-тъ отъ жены не ся е повдигналъ по голѣмъ отъ Іоанна Кръстителя; а най малкый-тъ въ царство небесно е по голѣмъ отъ него.

12. А отъ дни-тъ на Іоанна Кръстителя до нынѣ, царство небесно на силѣ ся зема, и конто ся насилѣтъ го грабнувать.

13. Защото всичкы-тъ пророци и законъ-тъ до Іоанна пророкувахъ.

14. И ако щете да приимете *това*, той е Ілія, който имаше да дойде.

15. Който има уши да слуша, нека слуша.

16. А на какво да уподобѣмъ тойзи родъ? Подобенъ е на дѣца, конто сѣдѣтъ на пазарь-тъ и выкатъ на дружинѣ-тъ си,

17. И казувать: Свирихмы ви, и не играхте; рыдахмы ви, и не плакахте.

18. Защото, дойде Іоаннъ, който не ядѣше, ни пїяше; и казувать: Бѣсъ има.

19. Дойде Сынъ чловѣческый, който яде и пїе; и казувать: Ето чловѣкъ ядливъ и винопїйца, прїятель на мытари-тъ и на грѣшницы-тъ. И оправда ся мѣдрость-та отъ чада-та си.

20. Тогази наченъ да укорява градове-тъ, въ конто станѣхъ повече-то неговы чудеса, защото ся не покаяхъ.

21. Тежко ти, Хоразине, тежко ти, Внесандо! защото, чудесата конто въ васъ станѣхъ, ако быхъ станѣлы въ Тиръ и Сидонъ, отколѣ быхъ ся въ врѣтище и пепель покаили.

22. Но казувамъ ви, на Тиръ и Сидонъ *наказаніе-то* въ сѣдний-тъ день по леко ще бѣде, нежели на васъ.

23. И ты, Капернауме, що си ся до небеса възвысилъ, до ада ще ся смѣжнешъ; защото чудеса-та конто станѣхъ въ тебе, ако ставахъ въ Содомъ, той бы до днесъ останѣлъ.

24. Но казувамъ ви, че на земѣ-тъ Содомскѣ по леко ще бѣде *наказаніе-то* въ сѣдний день, нежели на тебе.

25. Въ онова врѣме отговори Іисусъ и рече: Прославявамъ тя,

Ѽче, Гдѣи нбсе ѿ земли, ѿ кѡ оутѣилъ єси сїа ѿ пресѣдрыхъ
ѿ разсѣиныхъ, ѿ ѡкрылъ єси тѣ млнцемъ.

Кс. Эй, Оче, іакъ тѣмъ бѣсть благоволеніе предъ тобою.

КЗ. ВСѦ МИѢ ПРѢДАНА СѢТЬ ОЦЕМЪ МОИМЪ: ꙗко НИКТОЖЕ
ЗНАЕТЪ СѢИ, ТОКМУ ОЦЪ: НИ ОЦА КТО ЗНАЕТЪ, ТОКМУ СѢИ,
Ѣ ЕМѢЖЕ ѢЩЕ ВОЛНТЪ СѢИ ѠКРЫТИ.

кн. Прїидїте ко мнѣ всѣ трѣждѹющїеся и ѿвремененїи,
и азъ оупокѡю вы.

КА. Возміте ꙗго моє на себє, ꙗ нагчітєса ѿ менє, ꙗкѡ
крѡтокѡ єсмь ꙗ смирєнѡ сєрдцємъ: ꙗ ѡбращітє покій
дѡшамъ вѡшымъ.

Ѧ. И҃го бо моѦ бѣго, и крѣма моѦ легко ѣсть.

ГЛАВА ІІ.

А. ВЪ ТО ВРЕМЯ ИДЕ ІІСЪ ВЪ СЪБЕВѢТЫ СЪВЪЗѢ СѢАНІА:
ОУЧЕНИЦЫ ЖЕ ЁГѦ ВЪЗЛАКАША, И НАЧАША ВОСТЕРЗѢТИ КЛАССЫ И
ІІАСТИ.

В. ФАРІСЕЕ ЖЕ ВІДПВІСЬ РІКАЄМЪ: СЕ ОУЧЕНИЦЫ ТВОИ
ТВОРЯТЪ, ЇГНУЖЕ НЕ ДОСТОНТЪ ТВОРИТИ ВЪ СБЕВѢТЪ.

Г. ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ ИМЪ: ИЖЕ СТЕ ЛИ ЧЛИ, ЧТО СОТВОРИ ДѢДЪ,
ЕГДА ВЗАЛКА СЪМЪ И СЪЮДИ СЪ НИМЪ;

Д. Кáкѡ вни́де въ хрáмъ Бж́ій, ѡ хлѣ́вѣ предложéнїа снѣдѣ, ѡ́хже недостóйно бѣ́ ѣмѡ́ а́сти, ни сс́щымъ съ нímъ, тóкмѡ ѡ́речемъ ѣ́дímъ ;

Ѣ. ИЛИ ПѢСТЕ ЧЛИ ВЪ ЗАКОНѢ, ІАКЪ ВЪ СРБЕВѢТЫ СВА-
ЩЕННИЦЫ ВЪ ЦѢРКВИ СРБЕВѢТЫ СКВЕРНАТЪ, И НЕПОВИНИ
СѢТЬ;

Ѣ. ГЛАГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ: ꙗкоу цркви бѣесть зѣ.

3. Иже ли вы есте вѣдали, что есть, мѣти хоще, а не жертвы, никомже оубо вы есте вссѣдѣли неповинныхъ.

И. ГЛАГОЛЪ БО ЕСТЬ И СВЕДѢНІЕ СВЯТАГО ЧЛВЧЕСКАГО.

ѧ. ꙗ прешѣдѡ ѡтсѣс, прїиде на сѡмнище ѡхъ.

Отче, Господи на небе-то и на земѣ-тѣ, че си утаилъ това отъ мъдры-тѣ и разумны-тѣ, и открылъ си го на младенцы-тѣ.

26. Ей, Отче, защото така бы угодно прѣдъ тебе.

27. Всичко-то ми е прѣдано отъ Отца моего; и никой не познава Сына, тѣкмо Отецъ; нито Отца познава нѣкой, тѣкмо Синъ-тъ, и комуто бы изволилъ Синъ-тъ да го открие.

28. Дойдѣте при мене, всички що ся трудите и сте обрѣменени; и азъ ще вы успокоѣ.

29. Возмѣте мое-то иго на себе си, и научѣте ся отъ мене; защото съмъ кроткъ и смиренъ на сърдце; и ще намѣрите покойствие на души-тѣ си.

30. Защото мое-то иго е благо, и мое-то брѣме с леко.

ГЛАВА 12.

1. По онова врѣме въ единъ отъ сѣбботы-тѣ минуваше Иисусъ прѣзъ сѣдѣбы-тѣ; а ученици-тѣ му огладнѣхъ, и начнахъ да кѣсатъ класове и да ядѣтъ.

2. А Фарисеи-тѣ като видѣхъ *това*, рекохъ му: Ето твои-тѣ ученици правятъ онова, което не е простено да ся прави въ сѣбботѣ.

3. А той имъ рече: Не сте ли чели, що стори Давидъ, когато огладнѣ той и конто бѣхъ съ него?

4. Какъ влѣзе въ домъ-тъ Божій, и яде отъ хлѣбове-тѣ на прѣдложеніе-то, конто не бѣ простено нему да яде, нито на онѣзи конто бѣхъ съ него, но само на священники-тѣ?

5. Или не сте ли чели въ законъ-тъ, че въ сѣбботенъ день священники-тѣ оскверняватъ сѣбботѣ-тѣ въ храмъ-тъ, и неповинни сѣ?

6. Но казувамъ ви, че има единъ тука по голѣмъ отъ храмъ-тъ.

7. Ако ли быхте знаели що е, Милость ищѣ а не жертвѣ, не быхте осѣдили невинны-тѣ.

8. Защото Синъ человѣческій е и на сѣбботѣ-тѣ Господарь.

9. И като прѣмнѣхъ отъ тамъ дойде въ сборнище-то имъ.

10. И ето, имаше челоѡкъ съ изсѣхнѣлъ рѣкъ; и за да го обвинятъ попытахъ го, и казувахъ : Дозволено ли е да цѣри нѣкой въ сѣботѣ ?

11. И той имъ рече : Кой е онзи челоѡкъ отъ васъ, който ако има една овца, и тя падне сѣботенъ день въ яма, не ще ѣхъ улови и извади ?

12. А колко е по добръ челоѡкъ отъ овца ! За то е дозволено да прави нѣкой добро сѣботенъ день.

13. Тогази казува на челоѡка : Простри рѣкъ-тъ си ; и прострѣ ѣхъ, и станѣ здрава както друга-та.

14. А Фарисей-тъ като излѣзохъ, наговорихъ ся противъ него, какъ да го погубятъ.

15. Но Исусъ като позна, отиде отъ тамо ; и послѣдовахъ го народъ много, и гы исцѣли всичкы-тъ.

16. И запрѣти имъ да го не изявяватъ ;

17. За да ся сбѣде речено-то чрѣзъ Исаѣхъ пророка, който казува :

18. Ето отрокъ-тъ ми когото избрахъ, възлюбленный-тъ ми, на когото благоволи моя-та душа ; ще положѣхъ Духъ-тъ си на него, и ще възвѣсти сѣдъ на народы-тъ.

19. Не ще да ся скара, нито ще выкне, нито ще чуетъ нѣкой гласъ-тъ му по улицы-тъ.

20. Тръстъ смазанъ нѣма да прѣчупи, и отъ лень *свѣцило* замѣждяло нѣма да угаси, до когато изведе сѣдъ-тъ въ побѣдѣ.

21. И въ негово-то име народи-тъ ще ся надѣятъ.

22. Тогази му доведохъ одного бѣснуемъ, слѣпъ и нѣмъ ; и го исцѣли, щото слѣпый и нѣмый и говоряше и виждаше.

23. И смаяхъ ся всичкый-тъ народъ, и думажъ : Да не бы тойзи да е *Христосъ*, сынъ-тъ Давидовъ ?

24. А Фарисей-тъ като чухъ, рекохъ : Той не изгонява бѣсове-тъ, освѣнъ чрѣзъ началникъ-тъ бѣсовскый Веелзевула.

25. А Исусъ, като знаеше тѣхны-тъ помысли, рече имъ : Всяко

раздѣльшееся на сѧ записѣетъ, ѡ всѧкъ градѣ или домѣ
 раздѣливыйся на сѧ не станетъ.

Ъв. И ѡще сатана сатанѣ изгонитъ, на сѧ раздѣмаса
 єсть: какъ оубо станетъ црѣво єгѡ;

Ъз. И ѡще ѡзъ ѡ веельзевѣлѣ изгоню бѣсы, сѣнове вѣши
 ѡ комъ изгонятъ; сегѡ ради тѣмъ вамъ бѣдѣтъ сѣдѣи.

Ъи. ѡще ли же ѡзъ ѡ дѣѣ Бжїи изгоню бѣсы, оубо по-
 стѣже на васъ црѣвіе Бжїе.

Ъо. Или какъ можете ктѣ внѣти въ домъ крѣпкаго, ѡ
 сосѣды єгѡ расхѣтити, ѡще не перѣѣ свѣжетъ крѣпкаго,
 ѡ тогда домъ єгѡ расхѣтитъ;

Ъ. Иже нѣтъ со мною, на мѧ єсть: ѡ ѡже не собирѣтъ
 со мною, расточѣтъ.

Ъа. Сегѡ ради глаголю вамъ: всѧкъ грѣхъ ѡ хлѧ ѡпѣс-
 титса человекѡмъ: ѡ ѡже на дѣа хлѧ, не ѡпѣститса чело-
 вѣкѡмъ.

Ъв. И ѡже ѡще речѣтъ слово на сѣа человекѣскаго, ѡпѣс-
 титса ємѣ: ѡ ѡже речѣтъ на дѣа стѣго, не ѡпѣститса ємѣ,
 ни въ сѣи бѣкъ, ни въ бѣдѣи.

Ъг. Или сотворитѣ дрѣво добрѣ, ѡ плодъ єгѡ добрѣ: или
 сотворитѣ дрѣво зло, ѡ плодъ єгѡ зло: ѡ плодъ ко дрѣво
 познано бѣдетъ.

Ъд. Порождѣнїа єхїднова, какъ можете добрѣ глаголати,
 сѣи сѣи; ѡ изкѣтка ко сѣи оубѣ глаголютъ.

Ъе. Блгїи человекѣкъ ѡ блгѣмъ сокровища износѣтъ блгѣа:
 ѡ лскавыи человекѣкъ ѡ лскавагѡ сокровища износѣтъ лс-
 каваа.

Ъз. Глаголю же вамъ, ѡкъ всѧко слово праздноє, єже ѡще
 рекѣтъ человекѣ, воздадѣтъ ѡ немъ слово въ дѣнь сѣдний.

Ъз. Ѣ словѣсъ ко своѣхъ ѡправдѣшса, ѡ ѡ словѣсъ своѣхъ
 ѡсѣдѣшса.

Ъи. Тогда ѡвѣиаша нѣцыи ѡ книжники ѡ фарїсеї, глаго-
 люще: Оубѣи, хѣемъ ѡ тебѣ знаменїе вѣдѣти.

царство раздѣлено противъ себе си, запустѣва, и всякой градъ или домъ раздѣленъ противъ себе си, нѣма да устои.

26. И ако Сатана изгонява Сатанъ, раздѣленъ е върхъ себе си; какъ прочее ще трае негово-то царство ?

27. И ако азъ чрѣзъ Веелзевула изгонявамъ бѣсове-тѣ, сынове-тѣ ви чрѣзъ кого *вы* изгонявате ? За това тѣ ще ви бѣждѣтъ сѣдници.

28. Но ако азъ чрѣзъ Духа Божія изгонявамъ бѣсове-тѣ, то е настигнало на васъ царство-то Божіе.

29. Или какъ може да влѣзе нѣкой въ домъ-тѣ на силнаго, и да разграби покѣщенинѣ-тѣ му, ако първомъ не върже сильный-тѣ ? и тогазъ ще разграби домъ-тѣ му.

30. Който не с съ мене, противъ мене е ; и който не събира съ мене, распылава.

31. За това ви казувамъ : Всякой грѣхъ и хула ще ся прости на чловѣцы-тѣ ; хула-та обаче противъ Духа нѣма да ся прости на чловѣцы-тѣ.

32. И който рече рѣчь противъ Сына чловѣческаго, ще му ся прости, по който рече противъ Духа Святаго, нѣма да му ся прости нищо въ тойзи вѣкъ, нищо въ бѣдѣщій-тѣ.

33. Или направѣте дърво-то добро, и плодъ-тѣ му добръ ; или направѣте дърво-то лошо, и плодъ-тѣ му лошъ ; защото дърво-то ся отъ плодъ-тѣ познава.

34. Рожбы ехиднины, какъ можете да говорите добро, като сте лукавы ? Защото отъ прѣвѣрливостъ-то на сърдце-то говорятъ уста-та.

35. Добрый-тѣ чловѣкъ отъ добро-то съкровище на сърдце-то изважда добрини-тѣ ; и злый-тѣ чловѣкъ отъ зло-то съкровище изважда злыни-тѣ.

36. И казувамъ ви, че всяка празна рѣчь който рекѣтъ чловѣци-тѣ, ще дадѣтъ отвѣтъ за ней въ день сѣдний.

37. Защото отъ думы-тѣ си ще ся оправдаешъ, и отъ думы-тѣ си ще ся осѣдишъ.

38. Тогазъ отговорихъ нѣкои отъ книжници-тѣ и Фарисей-тѣ, и казахъ ; Учителю, искамы да видимъ знаменіе отъ тебе.

лѡ. Ѣнѡ же ѡвѣщавъ, рече ѡмъ: родъ лѡкавъ ѡ прелюбоудѣи знаменїа ѡшетъ: ѡ знаменїе не даѣтся Ѣмъ, токму знаменїе Іѡны прорѡка.

м. Іѡкоже во вѣ Іѡна во чрѣвѣ кїтовѣ три дни ѡ три нѡщї: такъ вѣдетъ ѡ Ѣнѡ члѣвѣческїй въ сѣрды земли три дни ѡ три нѡщї.

мѡ. Мѡжїе Пїневїтстїи востѡнстѡ на сѣдѡ съ родомъ сїмъ, ѡ ѡсѣдѡтъ Ѣго: ѡкѡ покаашасѡ прѡповѣдїю Іѡнїною: ѡ сѣ вѡлѣ Іѡны зѡѣ.

мѡ. Царїца ѡжскаѡ востѡнетъ на сѣдѡ съ родомъ сїмъ, ѡ ѡсѣдѡтъ ѡ: ѡкѡ прїѡде ѡ конѣцъ земли слышѡти прѡмѡдрѡсть Соломѡновъ: ѡ сѣ вѡлѣ Соломѡна зѡѣ.

мѡ. Ѣгда же нечїстїй дѡхъ ѡзыдетъ ѡ челоѡвѣка, прѡхѡдитъ скѡзѣ безѡднаѡ мѣста, ѡцѡ покѡѡ, ѡ не ѡверѣтѡѡ.

мѡ. Тогда речеѡ: ѡзѡращѡсѡ въ дѡмъ мѡї, ѡнїѡдѡже ѡзыдѡхъ: ѡ прїѡѡдѡ ѡѡращѡетъ прѡзѡденъ, помѡѡнъ ѡ сѡкрѡшенъ.

мѡ. Тогда ѡдетъ ѡ пѡїметъ съ соѡѡ сѣдѡ ѡнїхъ дѡхѡвъ лѡтѣїшїхъ сѡѡ, ѡ вѡѡѡше жїѡѡтъ тѡ: ѡ вѡѡѡтъ послѣднѡѡ челоѡвѣкѡ томъ гѡрѡша пѡрѡхъ. такъ вѣдетъ ѡ родъ семъ лѡкаѡмъ.

мѡ. Ѣще же Ѣмъ глагѡлющїсѡ къ нарѡдѡмъ, сѣ мѡї Ѣгѡ ѡ брѡтїѡ Ѣгѡ стоѡхъ внѣ, ѡцѡщїе глагѡлатї Ѣмъ.

мѡ. Рече же ѡѣкїѡ Ѣмъ: сѣ мѡї твоѡ, ѡ брѡтїѡ твоѡ внѣ стоѡтъ, хѡѡщїе глагѡлатї теѡѣ.

мѡ. Ѣнѡ же ѡвѣщавъ рече ко глагѡлющѡмъ Ѣмъ: кѡѡ ѣсть мѡї моѡ; ѡ кѡѡ сѡѡ брѡтїѡ моѡ;

мѡ. ѡ прѡстѡрѡ рѡкѡ своѡѡ на ѡѡченнїѡ своѡ, рече: сѣ мѡї моѡ ѡ брѡтїѡ моѡ.

ѡ. ѡже во ѡѡѡ сотѡрїѡтъ ѡѡю Ѣѡѡ моѡѡѡ, ѡже ѣсть на ѡѡсѣхъ, тѡї брѡтъ мѡї, ѡ сѡстрѡ ѡ мѡї (мѡ) ѣсть.

39. А той отвѣща и рече имъ: Родъ лукавъ и прѣлюбодѣнь знаменіе ище, и знаменіе нѣма да ся даде нему, освѣтъ знаменіе-то на пророкъ Іонѣ.

40. Защото както Іона бѣ въ утробѣ-тъ китовѣ три дни и три нощи, така Сынъ чловѣческій ще бѣде въ сѣрдце-то на земѣ-тъ три дни и три нощи.

41. Мѣжіе-тъ Пиневіане ще встанѣтъ на сѣдѣ-тъ съ тойзи родъ, и ще го осѣдятъ; защото *тъ* ся покаяхъ съ Іоновѣ-тъ проповѣдъ; и ето, тука е повече отъ Іонѣ.

42. Царица-*та* Южна ще встане на сѣдѣ-тъ съ тойзи родъ, и ще го осѣди; защото отъ краища-та на земѣ-тъ дойде да чуе мъдрость-тъ Соломоновѣ; и ето, тука е повече отъ Соломона.

43. Когато нечистый-тъ духъ излѣзе изъ чловѣка, про-хожда прѣзъ безводны мѣста, да търси покойствіе, и не намирва.

44. Тогази казува: Да ся завѣриж у дома си, отъ дѣто излѣзохъ. И като дойде намирва го празенъ, изметенъ и украсенъ.

45. Тогазъ отхожда и зема съсъ себе си седмь другы духове по злы отъ себе си, и като влѣзжтъ живѣжтъ тамъ: и сетно-то състояніе на тогозъ чловѣка бива по лошо отъ първо-то. Така ще бѣде и на тойзи лукавъ родъ.

46. А когато той още говоряше народу, ето майка му и братія-та му стояхъ вънъ и ищѣхъ да му говорятъ.

47. И нѣкой си му рече: Ето майка ти и братія-та ти стоятъ вънъ, и ищѣтъ да ти говорятъ.

48. А той отговори на тогозъ който му каза *това* и рече: Коя е майка ми и кои сѣ братія-та ми?

49. И прострѣ си рѣжж-тъ къмъ ученицы-тъ си, и рече: Ето майка ми и братія-та ми.

50. Защото който прави волѣж-тъ на Отца моего който е на небеса, той ми е братъ, и сестра и майка.

ГЛАВА ГЛ.

А. ВЪ ДЕНЬ ЖЕ ТОЙ ИЗШЕДЪ ИИСУЪ ИЗЪ ДОМА, СЪБЛАШЕ ПРИ
МОРИ:

Б. И СОВРАШАСЯ КЪ НЕМУЪ НАРОДИ МНОЗИ, ИАКОЖЕ ЕМУЪ ВЪ
КОРАБЛѢ ВЛѢЗТИ И СѢСТИ: И ВЕСЬ НАРОДЪ НА ВРЕЗЪКЪ СТОАШЕ.

Г. И ГЛГОЛА ИМЪ ПРИТЧАМИ МНОГЪ, ГЛГОЛА: СЕ ИЗЫДЕ СѢАИ,
ДА СѢЕТЪ.

Д. И СѢЮЩЕ ЕМУЪ, ОВА ПАДОША ПРИ ПСТИ: И ПРИДОША
ПТИЦЫ И ПОЗОБАША А.

Е. ДРЪГЛА ЖЕ ПАДОША НА КАМЕННЫХЪ, ИДѢЖЕ НЕ ИМѢАХЪ
ЗЕМЛИ МНОГИ: И АВЕ ПРОЗАКОША, ЗАНЕ НЕ ИМѢАХЪ ГЛБИННЫ
ЗЕМЛИ.

Ж. СОЛНЦЕ ЖЕ ВОЗСІАВШЕ ПРИСВАНША: И ЗАНЕ НЕ ИМѢАХЪ
КОРЕНІА, ИЗСХОША.

З. ДРЪГЛА ЖЕ ПАДОША ВЪ ТЕРНИИ, И ВЪЫДЕ ТЕРНИЕ, И ПОДАВИ
ИХЪ.

И. ДРЪГЛА ЖЕ ПАДОША НА ЗЕМЛИ ДОБРѢИ, И ДААХЪ ПЛОДЪ,
ОВО ОУБВ СТО, ОВО ЖЕ ШЕСТЬДЕСАТЪ, ОВО ЖЕ ТРИДЕСАТЬ.

А. ИМѢАИ ОУШЫ СЛЫШАТИ, ДА СЛЫШИТЪ.

І. И ПРИСТЪПИВШЕ ОУЧЕНИЦЫ (ΕΓΩ) РЕКОША ЕМУЪ: ПОЧТО
ПРИТЧАМИ ГЛГОЛЕШИ ИМЪ;

АІ. ОИХЪ ЖЕ УВѢЩАВЪ РЕЧЕ ИМЪ: ИАКЪ ВАМЪ ДАНО ЕСТЬ
РАЗЪМѢТИ ТАЙНЫ ЦРТВІА ИВНАГЪ, ОИМЪ ЖЕ НЕ ДАНО ЕСТЬ.

БІ. ИЖЕ КО ИМАТЬ, ДАСТСЯ ЕМУЪ, И ПРЕЗВѢДЕТЪ (ΕΜΕ): А
ИЖЕ НЕ ИМАТЬ, И ЕЖЕ ИМАТЬ, ВОЗМЕТСЯ Ѡ НЕГЪ.

ГІ. СЕГЪ РАДИ ВЪ ПРИТЧАХЪ ГЛГОЛЮ ИМЪ, ИАКЪ ВІДАЮЩЕ НЕ
ВІДАТЪ, И СЛЫШАЮЩЕ НЕ СЛЫШАТЪ, НИ РАЗЪМѢЮТЪ.

ДІ. И СКЫВАЕТСЯ ВЪ НИХЪ ПРОРОЧЕСТВО ИСАИИНО, ГЛАГО-
ЛЮЩЕ: СЛЪХОМЪ ОУСЛЫШИТЕ, И НЕ ИМАТЕ РАЗЪМѢТИ: И ЗРАЩЕ
ОУЗРИТЕ, И НЕ ИМАТЕ ВІДѢТИ.

ЕІ. ѠТОЛСТѢ КО СЕРДЦЕ ЛЮДЕЙ СИХЪ: И ОУШИМА ТАЖКЪ
СЛЫШАША, И ОЧИ СВОИ СМѢЖИША, ДА НЕ КОГДА ОУЗРАТЪ

ГЛАВА 13.

1. Въ сѣщій-тъ день излѣзе Иисусъ изъ кѣщи и сѣдѣше край море-то.

2. И набрахъ ся до него народъ много, така що той влѣзе та сѣднѣ въ ладіѣхъ, а всичкій-тъ народъ стояше на брѣгъ-тъ.

3. И говори имъ много съ притчы, и казуваше: Ето, излѣзе сѣятель-тъ да сѣе :

4. И когато сѣяше, едно паднѣ край пѣть-тъ; и дойдохъ птицы-тъ, и озобахъ го.

5. А друго паднѣ на камениты *мѣста*, дѣто нѣмаше много прѣстъ; и заскоро изникнѣ, защото нѣмаше дълбинѣ отъ земѣхъ;

6. А като изгрѣя слѣнце-то, припламнѣ, и понеже нѣмаше корень, изсѣхнѣ.

7. Друго пакъ паднѣ въ трѣніе-тъ, и порастохъ трѣніе-тъ, и заглушихъ го.

8. Друго паднѣ на добрѣ-тъ земѣхъ, и даваше плодъ, едно сто, друго шестдесетъ, а друго тридесетъ.

9. Който има уши да слуша нека слуша.

10. И пристѣпихъ ученици-тъ и рекохъ му: Защо имъ говоришь съ притчы?

11. А той отвѣща и рече имъ: Защото вамъ е дадено да познавате тайны-тъ на царство небесно, а тѣмъ не е дадено.

12. Защото който има, ще му ся даде, и ще му ся прѣумножи; но който нѣма, и каквото има ще му ся отнеме.

13. За това имъ говоришь съ притчы, защото гледать и не видять, слушать и не чуѣтъ, нито разумѣвать.

14. И исполнява ся на тѣхъ пророчество-то Исаіево, който казува: Съ уши ще чуете и нѣма да разумѣте; и съ очи ще гледате, и нѣма да видите:

15. Защото задебелѣ сърдце-то на тойзи народъ, и съ уши-тъ си тежко чуѣтъ, и очи-тъ си склопихъ, да не бы съ очи-тъ си да

Очіма, ꙗко оушима оуслышатъ, ꙗко серцемъ оуразсмѣютъ, ꙗко
вѣратъся, ꙗко ѿсѣлю ѿ нѣхъ.

ѿ. Вѣра же бѣженна очеса, ꙗко видѣтъ: ꙗко оуши вѣши,
ꙗко слышатъ.

ѿ. Аминь бо глаголю вамъ, ꙗко мнози пророцы ꙗко прѣвѣнцы
воздежѣша видѣти, ꙗже видѣте, ꙗко не видѣша: ꙗко слышатъ,
ꙗже слышите, ꙗко не слышаша.

ѿ. Вѣ же оуслышите прѣтѣхъ сѣющаго.

ѿ. Всѣмъ слышающимъ слово црѣтѣ ꙗко не разсмѣвающимъ,
приходѣтъ азѣкъ, ꙗко восхитѣтъ вѣданное въ срѣцѣ ѿ нѣ:
сѣ ѣсть, ꙗже при пѣтѣ сѣданное.

ѿ. ꙗко на камени сѣданное, сѣ ѣсть, слышай слово, ꙗко ѣбѣ
сѣ радостію прѣмлетъ ѿ:

ѿ. Не ꙗмать же корене въ сѣбѣ, ꙗко привремененъ ѣсть.
бывши же печаль, ꙗко гонѣнію словесе ради, ѣбѣ соблж-
нѣтъ.

ѿ. ꙗко сѣданное въ терніи, сѣ ѣсть, слышай слово, ꙗко печаль
вѣка сѣгъ, ꙗко лѣтъ вогѣтства подавѣетъ слово, ꙗко безъ плодѣ
бывѣтъ.

ѿ. ꙗко сѣданное на добрѣй землѣ, сѣ ѣсть, слышай слово ꙗко
разсмѣвалъ: ꙗже оубѣ плодѣ приносѣтъ, ꙗко творѣтъ ѿ
сѣ, ѿ же шестѣдесѣтъ, ѿ же тридесѣтъ.

ѿ. ꙗко прѣтѣхъ предложѣ ꙗмъ, глагола: оуподобѣся
црѣтѣ нѣное члѣвѣкъ, сѣдавѣшъ доброе сѣма на сѣмѣ
своемъ:

ѿ. Спѣвающимъ же члѣвѣкомъ, прѣиде врагъ ѿ нѣ, ꙗко вѣхъ
плѣбелы посреѣдѣ пшеницы, ꙗко ѿиде.

ѿ. ѿгда же прозавѣ трава ꙗко плодѣ сотворѣ, тогда
ѿвѣшасѣ ꙗко плѣбелѣ.

ѿ. Пришѣдше же рабѣ гдѣна, рѣша ѿ нѣ: Гдѣ. не доброе
ли сѣма сѣлазъ ѿ нѣ на сѣмѣ твоѣмъ; ѿ нѣ оуко ꙗмать
плѣбелы:

ѿ. ѿнъ же рече ꙗмъ: врагъ члѣвѣкъ сѣ сотворѣ.

видятъ и съ уши-тъ *си* да чуѣтъ, и съсь сърдце-то *си* да разумѣтъ, и ся завържатъ и азъ гы исцѣлю ;

16. А ваши-тъ очи сѣ блаженны, защото гледатъ ; и уши-тъ ви, защото чуѣтъ.

17. Защото истинѣ ви казувамъ, че мнозина пророци и праведници пожелахъ да видятъ което *вы* виждате, и не видѣхъ, и да чуѣтъ което *вы* чувате, и не чухъ.

18. Вы прочее чуйте притчѣ-тъ на сѣятель-тъ.

19. На всякого, който слуша слово-то на царство-то и не го разумѣва, пдува лукавый-тъ, и грабнува посѣянно-то въ сърдце-то му ; той е посѣянно-то край пѣть-тъ.

20. А на камениты-тъ *мѣста* посѣянно-то, той е, който слуша слово-то, и заскоро съ радость го приима ;

21. Корень обаче въ себе си нѣма, но е приврѣмешно ; и когато настане скърбъ или гоненіе за слово-то, той часъ ся соблазнява.

22. А въ трѣніе-тъ посѣянно-то, той е, който слуша слово-то, и грижи-тъ на тойзи вѣкъ, и измама-та на богатство-то заглушава слово-то, и бесплодно бѣва.

23. А посѣянно-то на добръ-тъ земѣ, той е, който слуша слово-то и го разумѣва, който и дава плодъ, и прави, единъ сто, другъ шестдесеть, а другъ тридесеть.

24. Другъ притчѣ имъ прѣдложи, и казуваше : Уподобни ся царство-то небесно на человекъ, който посѣя добро сѣме на нивѣ-тъ си.

25. Но като спѣхъ человекъ-тъ, дойде непріятель-тъ му, и посѣя плевелы между пшеницѣ-тъ, и си отиде.

26. И когато изникнѣ трѣва-та и стори плодъ, тогазъ ся появихъ и плевелы-тъ.

27. А слугы-тъ на домакынъ-тъ дойдохъ, и казахъ му : Господине, не посѣя ли добро сѣме на нивѣ-тъ си ? но отъ кѣдѣ ся сѣ зѣлы плевелы-тъ ?

28. А той имъ рече : Враждебникъ человекъ е направилъ това.

рабѣи же рѣша ѣмѣ: хощеши ли оубо, да шедше исплевѣмъ ѧ;

Ѣ. Сѣи же рече (ѣмъ): нѣ: да не когда восторгѣюще плевелы, восторгнете кѣмъ съ нѣми (ѣ) пшеницѣ.

Ѥ. Ѡставите расти обоѣ кѣмъ до жатвы: ѣ во время жатвы рекѣ жателѣмъ: соберѣте первѣе плевелы, ѣ сажѣте ѣхъ въ снопы ѣкъ сожеиѣ ѧ: ѧ пшеницѣ соберѣте въ житницѣ мою.

Ѥа. Иисъ прѣтѣхъ предложѣ ѣмъ, глагола: подобно ѣсть црѣвіе нѣное зѣрнѣ горѣшницѣ, ѣже взѣмъ члвѣкъ всѣа на селѣ своемъ:

Ѥв. Ѣже малѣйше оубо ѣсть ѡ всѣхъ сѣменъ: ѣгда же возрастетъ, болѣе всѣхъ сѣлѣи ѣсть, ѣ выѣдетъ древо: ѣкъ прѣтѣи птицамъ нѣнымъ, ѣ витѣти на вѣтвехъ ѣгѡ.

Ѥг. Иисъ прѣтѣхъ глагола ѣмъ: подобно ѣсть црѣвіе нѣное квѣсѣ, ѣгоже взѣмши женѣ скрѣ въ сѣтѣхъ трѣхъ мѣкѣ, дондеже вскиосѣа всѣа.

Ѥд. Сѣа всѣа глагола Иисъ въ прѣтѣхъ народѡмъ, ѣ безъ прѣтѣи ничесѡже глаголаше къ нѣмъ:

Ѥе. Иѣкъ да сѣдетъсѣ речѣнное прѣрокомъ, глѡцимъ: ѡверѣсѣ въ прѣтѣхъ оустѣ моѣ: ѡрыгнѣ сокровѣннаѣ ѡ сложенѣи мѣра.

Ѥс. Тогда ѡставѣа народѣ, прѣиде въ домъ Иисъ. ѣ прѣстѣпѣша къ немѣ оучѣицы ѣгѡ, глаголюще: скажи намъ прѣтѣхъ плевелъ сѣльницѣ.

Ѥз. Сѣи же ѡвѣщѣавъ рече ѣмъ: сѣавый доброе сѣма, ѣсть сѣхъ члвѣческѣи:

Ѥи. ѧ селѣ, ѣсть мѣрѣ: доброе же сѣма, сѣи сѣтъ сѣове црѣвѣа: ѧ плевелы, сѣтъ сѣнове непрѣзненнѣи:

Ѥа. ѧ врагъ сѣавый ѣхъ, ѣсть дѣволъ: ѧ жатѣа, конѣина вѣка ѣсть: ѧ жатѣа, ѧггѣи сѣтъ.

Ѥа. Иѣкоже оубо собираютъ плевелы, ѣ огнемъ сожигѣютъ: тѣкъ сѣдетъ въ скончѣнѣе вѣка сегѡ.

А слугы-тъ му рекохъ : Ищешь ли прочее да идемъ да ги оплѣ-
вимъ ?

29. А той рече : Не, да не бы като плѣвите плѣвелы-тъ, да
пистръгнете купно съ тѣхъ и пшеницъ-тъ.

30. Оставѣте да растѣтъ наедно и двѣ-тъ до жътвѣ ; и въ врѣ-
ме-то на жътвѣ-тъ ще рекъ на жътвари-тъ : Съберѣте първомъ
плѣвелы-тъ, и вържѣте ги на снопове за изгаряніе, а пшеницъ-тъ
съберѣте въ житницъ-тъ ми.

31. Другъ притчъ имъ прѣдложи и каза : Подобно е царство не-
бесно на зърно синапово, което зѣ человекъ и посѣя го на нивѣ-
тъ си ;

32. Кое то пантѣнъ е по малко отъ всичкы-тъ сѣмена ; но кога
порасте, най голѣмо е отъ вси-тъ знакове, и станува дърво, така
що идѣтъ птицы-тъ небесны и привитаватъ въ вѣтви-тъ му.

33. Другъ притчъ имъ каза : Подобно е царство небесно на
квасъ, който като го зѣ жена, скры го въ три мѣры брашно, доклѣ
вкиснѣ всичко-то.

34. Всичко това исказа Исусъ съ притчы на народъ-тъ, и безъ
притчы не имъ говоряше.

35. За да ся испълни реченно-то отъ пророка, който казува :
Ще отворѣ въ притчы уста-та си ; ще изрекъ скрито-то отъ
сздание міра.

36. Тогази Исусъ остави народъ-тъ и дойде въ къщи. И при-
стѣпихъ при него ученици-тъ му и казувахъ : Истѣкувай ли
притчъ-тъ за плѣвелы-тъ на нивѣ-тъ.

37. А той отговори и каза имъ : Сѣятель-тъ на добро-то сѣме
е Сынъ чловѣческій ;

38. Нива-та е свѣтъ-тъ ; добро-то сѣме, тѣ сѣ сынове-тъ на
царство-то ; а плѣвелы-тъ сѣ сынове-тъ на лукаваго.

39. Враждебникъ-тъ, който ги посѣя, діаволь-тъ е ; жътва-та е
скончаніе-то на вѣка ; а жътвари-тъ сѣ ангели-тъ.

40. И тѣй, както събиратъ плѣвелы-тъ и ги изгарятъ въ огнь-
тъ, така ще бѣде въ скончаніе-то на тойзи вѣкъ.

мѧ. Послетѧ сѣхъ челоѡческїй ѧгглы своѧ, ѡ со-
берѣтѧ ѡ црѣтїѧ ѡгнѡ всѧ соблазны ѡ творѧщихъ без-
законїе :

мв. Ѣ ввергѣтѧ ѡхъ въ пещь Ѧгненну : тѣ бѣдетѧ плачь
ѡ скрѣжетѧ збѣѡмъ.

мг. Тогда праведницы просвѣтѧтѧ ѧкѡ солнце, въ
црѣтїѡ Ѧцѧ ѡхъ. ѡмѧѡ оушы слышати, да слышитѧ.

мд. Пѧки подобно ѣсть црѣтїе ѡное сокровищу сокровѣнъ
на селѣ, ѣже ѡбрѣтѧ челоѡкѣхъ скры : ѡ ѡ радостнѡ ѡгнѡ
ѡдетѧ, ѡ всѧ, ѡлика ѡмѧть, продаѣтѧ, ѡ кспѣетѧ село то.

ме. Пѧки подобно ѣсть црѣтїе ѡное члѡвѣкѣхъ кспѣцѣ, ѡщѣщѣ
дѡбрыхъ кнсерей :

мѣ. Ѣже ѡбрѣтѧ ѡдїнъ многоцѣненъ кнсеръ, шѣдъ про-
дадѣ всѧ, ѡлика ѡмѧше, ѡ кспѡ ѡгнѡ.

мз. Пѧки подобно ѣсть црѣтїе ѡное нѣводѣ вверженъ въ
море, ѡ ѡ всѧкагѡ рода собравшъ :

мн. Ѣже ѡгдѧ ѡспѡмнѣсѧ, ѡзвлекѡша ѡ на край, ѡ сѣдѣше
ѡзбрѧша дѡбрыѧ въ сосѣды, ѡ слыѧ ѡзвергѡша вѡнъ.

мѡ. Тѧкѡ бѣдетѧ въ скончанїе вѣка : ѡзыдѣтѧ ѧгглы, ѡ
ѡлѣчатѧ слыѧ ѡ средѡ прѣвнѣхъ :

ѡ. Ѣ ввергѣтѧ ѡхъ въ пещь Ѧгненну : тѣ бѣдетѧ плачь
ѡ скрѣжетѧ збѣѡмъ.

ѡѧ. Глѡла ѡмъ ѡсѣхъ : разсмѣсте ли сѧ всѧ ; глѡлаша
ѡмѣ : ѣѡ, Глѡ.

ѡв. Ѧже же речѣ ѡмъ : сегѡ радн всѧкѣхъ кнїжнѣхъ
нащѣвсѧ црѣтїѡ ѡномѣ, подобенъ ѣсть члѡвѣкѣ домовїтѣ,
ѡже ѡзнѡситѧ ѡ сокровищу своегѡ нѡвалѧ, ѡ вѣтѣла.

ѡг. Ѣ вѣсть, ѡгдѧ скончѧ ѡсѣхъ прѣтчи сѧ, прѣде ѡтѣдѣ.

ѡд. Ѣ приѣдѧ во Ѧтѣчествїе своѣ, оучѧше ѡхъ на сон-
мищи ѡхъ, ѧкѡ дивїтѣсѧ ѡмъ, ѡ глаголати : ѡкѣдѣ семѣ
премѣдрѡсть сѧ, ѡ сѡлы ;

ѡѣ. Не сѣѡ ли ѣсть тектѡновъ сѣхъ ; не мѧти ли ѡгнѡ нарицѧ-
етѣсѧ Марїѧмъ, ѡ братїѧ ѡгнѡ, ѧкѡвѣхъ, ѡ ѡсѣѡ, ѡ Гѡмѡнѣхъ, ѡ ѡсѣѧ ;

41. Ще проводи Сынъ челоѳъческый ангелы-тѣ си, и ще съберѣтъ отъ царство-то негово вси-тѣ соблазни, и оныя конто правятъ беззаконіе;

42. И ще ги хвърлятъ въ пещь-тѣ огненнѣ; тамъ ще бѣде плачь и скърцаніе съсъ жѣбы.

43. Тогази праведни-тѣ ще просвѣтижатъ както слънце-то, въ царство-то на Отца си. Който има уши да слуша нека слуша.

44. Пакъ е подобно царство небесно на иманіе скрито въ нивѣ, което като го намѣри челоѳъкъ скри го, и отъ радость-тѣ си отхожда и продава все що има, и купува онѣзи нивѣ.

45. Пакъ е подобно царство небесно на челоѳъкъ търговецъ, който търсяше добры бисеріе;

46. Който като намѣри единъ многоцѣненъ бисеръ, отиде и продаде все що имаше, и купи го.

47. Пакъ е подобно царство небесно на неводъ, който бы хвърленъ въ море-то, и събра отъ всякакѣвъ видъ *рыбы*;

48. Който, като ся напълни, извадихъ го на брѣгъ-тѣ, и сѣдихъхъ та прибрахъ добры-тѣ въ сѣдове, а лошы-тѣ исхвърлихъ вънъ.

49. Така ще бѣде въ скончаніе-то на вѣка; ще излѣзѣтъ ангели-тѣ, и ще отлѣчатъ лукавы-тѣ изъ между праведны-тѣ,

50. И ще ги хвърлятъ въ пещь-тѣ огненнѣ; тамъ ще бѣде плачь и скърцаніе съсъ жѣбы.

51. Казува имъ Исусъ: Разумѣхте ли всичко това? Казувать му: Ей, Господи.

52. А той имъ *пакъ* рече: За това всякой книжникъ, който ся е училъ за царство небесно, подобенъ е на челоѳъкъ домовитъ, който изважда изъ съкровище-то си ново и ветхо.

53. И когато свърши Исусъ тѣзи притчы, трѣгнѣ си отъ тамъ.

54. И като дойде въ отечество-то си, учаше ги въ съборище-то имъ, така що чудяхъ ся тѣ и думахъ: Отъ кѣдѣ на тогози тая прѣмѣдрость и тѣзи силы?

55. Не е ли той сынъ-тѣ на дрьводѣлецъ-тѣ? Майка му не ся ли казува Маріамъ, и братія-та му Іаковъ и Іосій и Симонъ и Іуда?

иѣ. И сестры егѡ не всѧ ли въ насѧ сѣтъ; ѡкѣдѧ оуко семѡ сѧ всѧ;

иѣ. И блаженѧхсѧ ѡ немѧ. Иисѧ же рече имѧ: иѣсть про-
рока безъ чести, токѡмъ во Ѡтечествѣи своѣмѧ, и въ домѣ
своѣмѧ.

иѣ. И не сотвори тѣ силѧ многихѧ, за невѣрство ихѧ.

ГЛАВА 41.

а. Въ то время оуслышавѧ Ирѡдѧ четвертовѣстникѧ
слѡхѧ Иисѡвѧ,

б. И рече Ѡтрокѡмѧ своѣмѧ: сѣи естъ Іѡаннѧ крѣтитѣль:
тои воскресѣ ѡ мѣртвыхѧ, и сегѡ ради силы дѣются ѡ
немѧ.

в. Ирѡдѧ бо еѡмѧ Іѡанна, связѧ егѡ, и всадѧ въ темницѧ,
Ирѡдѣяды ради жены Фѣлѣппѧ брата своегѡ.

г. Глаголаше бо емѡ Іѡаннѧ: не достѡитѧ ти имѣти еѧ.

д. И хотѧшѧ егѡ оубѣити, оубоѧсѧ народа, занѣ їѧкѡ про-
рока егѡ имѣѧхѧ.

е. Дни же бывшѧ рождества Ирѡдова, пласѧ душѧ
Ирѡдѣядина посредеѣ, и оубоѧи Ирѡдови.

ж. Тѣмже и сѧ клѣтвоею ѡзрече еѧ дѧти, егѡже ѧще вос-
прѡситѧ.

з. Ѡна же навѣждѧ матерѣю своѣю, дѧждѧ ми, рече,
зѧѣ на блѡдѣ главѧ Іѡанна крѣтѣла.

д. И печалѣнѧ бысть цѧрь: клѣтвы же ради, и за возле-
жѧшнихѧ сѧ нимѧ, повелѣ дѧти (еѧ).

и. И послѧвѧ оусѣкнѧ Іѡанна въ темницѣ.

и1. И принесѡша главѧ егѡ на блѡдѣ, и дѧша дѣвицѣ: и
ѡнесѣ матери своѣй.

и2. И пристѡплѧше оученицы егѡ взѧша тѣло егѡ, и
погребѡша еѣ: и пришѣдѧше возвѣстити Іисѡви.

и3. И слышавѧ Иисѧ, ѡидѣ ѡтѣдѧ въ кораблѧ въ пѣсто

56. И сестры-тъ му не сж ли всичкы-тъ при насъ ? Отъ кждѣ прочее на тогози всичко това ?

57. И соблазнявахъ ся въ него. А Исусъ имъ рече : Нѣма пророкъ безъ почестъ, освѣнъ въ отечество-то си и въ домъ-тъ си.

58 И не стори тамо много силы заради невѣрство-то имъ.

ГЛАВА 14.

1. По онова врѣме чу Иродъ четвървластникъ слухъ-тъ Исусовъ,

2. И рече на слугы-тъ си : Тойзи е Иоаннъ Кръститель ; той е въскръснѣлъ отъ мъртвы-тъ, и за това дѣйствувать силы-тъ чрѣзъ него.

3. Защото Иродъ като хвати Иоанна, върза го, и тури го въ тъмницѣ, заради Иродіадъ женѣ-тъ на брата си Филиппа.

4. Защото Иоаннъ му казуваше : Не ти е простено да имашъ неіж.

5. И искаше да го убіе, но убоя ся отъ народъ-тъ ; защото го имахъ като пророкъ.

6. И когато празнувахъ въ день-тъ на рожденіе-то Иродово, дъщеря-та Иродіадина игра на срѣдъ, и угоди на Ирода.

7. За това съ клѣтвѣ ся врече да ѝ даде каквото бы му по-искала.

8. А тя нагласена отъ майкѣ си ; Дай ми, казува, тука на блюдо, главѣ-тъ на Иоанна Кръстителя.

9. И оскѣрби ся царь-тъ, но зарадъ клѣтвѣ-тъ и зарадъ сѣдящы-тъ съ него заедно, повелѣ да ѝ ся даде.

10. И проводи та посече Иоанна въ тъмницѣ-тъ.

11. И донесохъ главѣ-тъ му на блюдо, и дадохъ ѣж на момиче-то ; и занесе ѣж на майкѣ си.

12. А ученици-тъ му дойдохъ та дигнѣхъ тѣло-то, и го по-гребохъ, и дойдохъ та казахъ на Исуса.

13. И като чу *това* Исусъ, отиде отъ тамъ съ ладіѣ въ пусто

мѣсто ѣдїиѣ. ꙗко слышавше народи, по немъ ꙗдоша пѣши ѿ градѣвъ.

41. ꙗко ꙗзвѣдъ ѿсѣи видѣ мнози народи, ꙗко милосѣрдова ѿ нїхъ, ꙗко ꙗсцѣли недѣжины ѿхъ.

42. Пѣздѣ же бывши, пристѣпиша къ немъ оученицы ѿгѣ, глаголюще: ꙗкоже єсть мѣсто, ꙗко часъ оуже миши: ѿпѣсти народы, да шѣдше въ вѣси къпѣтъ вѣдѣна себѣ.

43. ѿсѣи же рече ѿмъ: не трѣбуютъ ѿнѣ: дадите ѿмъ въ ѣсти.

44. ѿнѣ же глаголаша ѿмъ: не ѿмѣмы здѣ токъмъ пѣтъ хлѣбъ ꙗко двѣ рѣкъ.

45. ѿнѣ же рече: принесите ми ѿхъ сѣмъ.

46. ꙗко повелѣвъ народѣмъ возлежи на травѣ, ꙗко прїемъ пѣтъ хлѣбъ ꙗко ѿкъ рѣкъ, воззрѣвъ на нѣбо, блѣгослови: ꙗко преломивъ даде оученикъмъ хлѣбы, оученицы же на-родѣмъ.

47. ꙗко ꙗдоша вси, ꙗко насытишася: ꙗко взѣша ꙗзвѣтки оукрѣхъ, двѣдѣсѣтъ коша ꙗспѣни.

48. ꙗко ꙗзвѣщихъ же бѣ мѣжѣ ѿкъмъ пѣтъ тысяцъ, рѣзвѣ жѣнъ ꙗко двѣтѣ.

49. ꙗко ѿвѣе пошлѣ ѿсѣи оученики свои вѣзти въ корѣкъ, ꙗко варити ѿгѣ на ѿномъ полѣ, дѣндеже ѿпѣститъ народы.

50. ꙗко ѿпѣститѣмъ народы, взѣде на горѣ ѣдїиѣ помолѣтисѣ. пѣздѣ же бывши, ѣдїиѣ бѣ тѣ.

51. Корѣкъ же бѣ посреде мѣра, вѣдѣса волѣми: бѣ ко противѣнъ вѣтръ.

52. Рѣ четвѣртѣю же стрѣжѣ нѣци ꙗде къ нѣмъ ѿсѣи, ходѣ по мѣрю.

53. ꙗко видѣвши ѿгѣ оученицы по мѣрю ходѣи, смѣтишася, глаголюще, ѿкъмъ призрѣхъ єсть: ꙗко ѿ стрѣха возопѣша.

54. ѿвѣе же рече ѿмъ ѿсѣи, глагола: дерзѣйте: ѿзъ єсмѣ: не бойтесѣ.

мѣсто самичькъ; и като разбра народъ-тъ, отидохъ слѣдъ него пѣши отъ градове-тъ.

14. И като излѣзе Иисусъ, видѣ народъ много, и смили ся за тѣхъ, и исцѣли болны-тъ имъ.

15. А като станъ вечеръ, дойдохъ при него ученици-тъ му и рекохъ: Пусто е мѣсто-то, и врѣме-то вече минъ; распустни народъ-тъ, да идѣтъ по села-та да си купятъ за яденіе.

16. А Иисусъ имъ рече: Не имъ трѣба да идѣтъ; дайте имъ вы да ядѣтъ.

17. А тѣ му казувать: Иѣмamy тука освѣнь петь хлѣба и двѣ рыбы.

18. А той рече: Донесѣте ми gy тука.

19. И като повелѣ на народъ-тъ да насѣдаты на трѣвѣ-тъ, зѣ петь-тъ хлѣба и двѣ-тъ рыбы, погледнъ на небе-то, и благослови; и като прѣломи, даде хлѣбове-тъ на ученицы-тъ, а ученицы-тъ на народъ-тъ.

20. И ядохъ всичьки, и насытихъ ся; и дигнѣхъ изостанѣло-то отъ укрухы-тъ, дванадесеть коша пълны.

21. А онѣзи конто ядохъ бѣхъ до петь хыляды мѣжіе, освѣнь жены и дѣца.

22. И тозь часъ принуди Иисусъ ученицы-тъ си да влѣзѣтъ въ ладіѣ-тъ, и да идѣтъ прѣди него отвѣдь, доклѣ распустне народъ-тъ.

23. И като распустнѣ народъ-тъ, възлѣзе на горѣ-тъ на самѣ да ся помолн. И като станъ късно, тамъ бѣ самичькъ.

24. А ладія-та бѣ вече въ срѣдъ море-то, обуреваема отъ вълны-тъ; защото вѣтръ-тъ бѣ противень.

25. А въ четвѣртѣ-тъ стражъ на ноць-тъ Иисусъ отиде къдѣ тѣхъ, и вѣрѣше по море-то.

26. И като го видѣхъ ученицы-тъ че вѣрви по море-то, смутихъ ся и думахъ че е вѣда, и отъ страхъ извыкахъ.

27. Тозь часъ Иисусъ имъ проговори и каза: Държайте; азъ съмъ; не бойте ся.

ѿн. Ѡвѣщавъ же Пётръ рече: Гдѣ, ѡже ты еси, повелѣ ми прїити къ тебѣ по водамъ.

ѿа. Ѡнъ же рече: прїиди. ѿ ѿзавѣзъ ѿз корабля Пётръ, хождаше по водамъ, прїити ко Іисови.

ѿб. Видѣ же вѣтръ крѣпокъ, оувоаса: ѿ наченъ оутопати, возопи, глагола: Гдѣ, спаси мѧ.

ѿв. И ѡвѣ Іисъ простѣръ рѣкъ, ѡтъ егѡ, ѿ глагола емъ: маловѣре, почтѡ оуспасиѣся еси;

ѿг. И вѣзшымъ ѿмъ въ корабль, престѧ вѣтръ.

ѿд. Сѣи же въ кораблѣ, прїшедше поклонѣшася емъ, глаголюще: воистиннъ Бжїи Сѣи еси.

ѿе. И прїшедше прїидѡша въ зѣмлю Геннисарѣдскую.

ѿж. И познавше егѡ мѡже мѣста тогѡ, послаша во всю страну тѡ, ѿ принесоша къ немъ всѧ болящыя:

ѿз. И молахъ егѡ, да токмъ прикоснѣтся вскрѣпѣю рѣзы егѡ: ѿ емѣцы прикоснѣшася, спасѣни быша.

ГЛАВА ѿ.

ѿа. Тогда пристѣпѣша ко Іисови ѿже ѡ Іерлѣма книжницы ѿ Фарїсеѣ, глаголюще:

ѿб. Почтѡ оуѣиницы твоѣ престѣпаютъ предѣнїе старѣцъ; не оумывають въ рѣкъ своихъ, егда хлѣбъ ѡдѣтъ.

ѿг. Ѡнъ же Ѡвѣщавъ рече ѿмъ: почтѡ ѿ вы престѣпаете заповѣдь Бжїю за предѣнїе ваше;

ѿд. Бѣхъ ко заповѣда, глагола: чти ѡтца, ѿ мать: ѿ, ѿже словѣнѣтъ ѡтца ѿли мать, смѣртѣю да оумретъ.

ѿе. Вы же глаголете: ѿже ѡже речѣтъ ѡтца, ѿли матери: дѣръ, ѿмже бы ѡ менѣ пользовался еси:

ѿж. И да не почтѣтъ ѡтца своего, ѿли матери: ѿ разорѣсте заповѣдь Бжїю за предѣнїе ваше.

ѿз. Лицемѣри, добръ прорѡчествова ѡ васъ Исѣѧ, глагола:

28. Отговори Петръ и рече му : Господи, ако си ты, повели ми да дойдѣ при тебе по водѣ-тѣ.

29. А той рече : Дойди. И като слѣзе отъ ладіѣ-тѣ Петръ, вървѣше по водѣ-тѣ да дойде при Исуса.

30. Но понеже виждаше вѣтрѣ-тѣ силенъ, уплаши ся, и като начинѣ да потънува, извика и каза : Господи ! избави мя.

31. И тутакси Исусъ протрѣ рѣкѣ, улови го, и каза му : Мало-вѣре, защо си ся усумиѣлъ ?

32. И отъ какъ влѣзохъ въ ладіѣ-тѣ, тихиѣ вѣтрѣ-тѣ.

33. А конто бѣхъ въ ладіѣ-тѣ, дойдохъ та му ся поклонихъ и думахъ : Нанстина Сынъ Божій си.

34. И прѣмнихъ та дойдохъ въ земѣ-тѣ Геннисаретскѣ.

35. И щомъ го познахъ тамошни-тѣ человекѣ, распроедихъ по всичкѣ-тѣ онези околность, и доведохъ при него всички-тѣ болны ;

36. И моляхъ го да ся допрѣтъ само до полы-тѣ на дрехы-тѣ му ; и колкото ся допрѣхъ оздравяхъ.

ГЛАВА 15.

1. Тогазъ пристѣпихъ при Исуса Іерусалимскы-тѣ книжници и Фарисеи, и казувахъ :

2. Защо твои-тѣ ученици прѣстѣпуватъ прѣданіе-то на стары-тѣ ? Понеже не си мыйтъ рѣцѣ-тѣ, кога ядѣтъ хлѣбъ.

3. А той отвѣща и рече имъ : Защо и вы заради ваше-то прѣданіе прѣстѣпувате Божіѣ-тѣ заповѣди ?

4. Защото Богъ заповѣда, и каза : Почитай бащѣ си и майкѣ си ; и, Който злослови бащѣ или майкѣ, непрѣмѣнно да ся умъртви.

5. Но вы казувате : Който рече на бащѣ или на майкѣ : Даръ е каквото бы да ся ползувашъ отъ мене, *доста* е, той може и да не почита бащѣ си или майкѣ си.

6. И развалихте Божіѣ-тѣ заповѣди за ваше-то прѣданіе.

7. Лицемерѣ ! добръ пророкува Исаія за васъ и казува :

й. Приближаіются миѣ людіе сїи оусты своїми, и оустнѣми чѣстѣ ма: сердце же ихъ далече вѣстоитѣ в менѣ.

д. Всѣе же чѣстѣ ма, оучаше оучениѣмъ, заповѣдемъ человѣческимъ.

і. И призвавъ народы, рече имъ: слышите и разсмѣйте:

аі. Не входящее во уста сквернитѣ человека: но исходящее изъ сердца, то сквернитѣ человека.

бі. Тогда пристѣпавше оученицы егѡ, рѣша емс: вѣси ли, ѿкъ фарисее слышавше слово соблазнишася;

гі. Онъ же вѣщавъ рече: всѣхъ сѣдх, егѡже не насадѣ ѡцъ мой нѣбный, изкоренитѣся.

ді. Вѣстѣйте ихъ: вожди сѣть слѣпи слѣпцѣмъ: слѣпецъ же слѣпца ѡще водитѣ, ѡба въ ѡмъ впадѣтѣ.

еі. Вѣщавъ же Пѣтръ рече емс: скажи намъ прѣтѣс сїю.

сі. Іисъ же рече (имъ): единаче ли и вы безъ разсма естѣ;

зі. Не оу ли разсмѣваете, ѿкъ всѣко, еже входитѣ во уста, во чрево вмѣщѣлетѣся, и ѡфедрѡномъ исходитѣ;

пі. Исходѣшѣ же изъ сердца, вѣ сердца исходятѣ, и тѣ сквернатѣ человека.

аі. Вѣ сердца во исходятѣ помышленїѣ зла, оубѣйства, преморѡдѣнїѣ, люморѣнїѣ, тѣтѣкѣ, ѡжесвидѣтельства, хсмы.

к. Сїѣ сѣть сквернѣшѣа человекѣ: ѡ еже не оумовѣнными рскама ѡсти, не сквернитѣ человекѣ.

ка. И изшѣдх вѣтѣдх Іисъ, вѣнде во страны Тѣрскїѣ и Сїдѡнскїѣ.

кв. И сѣ женѣ Хананейскѣ вѣ предѣлахъ тѣхъ изшѣдши, возопи къ немъ, глаголющи: помилуй ма Гдѣ, Сїе дѣдовъ: дщи моѣ слѣ вѣснѣтѣся.

кг. Онъ же не вѣщѣа ей словесѣ. и пристѣпавше оученицы егѡ, молахъ егѡ, глаголюще: вѣпсѣти ю, ѿкъ вопіѣтѣ въ слѣдѣ насъ.

кд. Онъ же вѣщавъ рече: нѣсмъ посланъ, токму ко ѡвцѣмъ погнѣшымъ домс Іилѣѣ.

8. Тѣзи людѣ приближавать при мене съ уста-та си, и съ устны-тѣ си мя почитать, а сѣрдце-то имъ далечь отстои отъ мене.

9. Но напрасно мя почитать, като учать ученія заповѣди чело-вѣчески.

10. И като призова народъ-тѣ, рече имъ : Слушайте и разумѣйте :

11. Не осквѣрнява чело-вѣка което влѣзува въ уста, но което излѣзува изъ уста, то осквѣрнява чело-вѣка.

12. Тогази пристѣпихъ ученици-тѣ му и рекохъ му : Знаеш ли че Фарисей-тѣ като чухъ тѣзи думъ соблазнихъ ся ?

13. А той отговори и каза ; Всяко растѣніе, което не е посадилъ Отецъ мой небесный, ще ся искорени.

14. Оставѣте ги : тѣ сѣ слѣпи водители на слѣпы ; а слѣпецъ слѣпца ако води, и двама-та ще паднѣтъ въ ямъ-тѣ.

15. Отговори Петръ и рече му : Истѣкувай ни тѣзи притчѣ.

16. А Исусъ имъ рече : Още ли сте и вы безъ разумъ ?

17. Не разумѣвате ли още, че все що влѣзува въ уста-та, смѣстя ся въ тѣрбухъ-тѣ, и въ заходъ-тѣ ся исхвърля ?

18. А което излѣзува изъ уста-та, излѣзува изъ сѣрдце-то, и то осквѣрнява чело-вѣка.

19. Защото отъ сѣрдце-то излѣзувать помисли лукави, убійства, прѣлюбодѣйства, блудства, кражбы, лъжливы свидѣтельства, хулы.

20. Тѣзи нѣща сѣ които осквѣрняватъ чело-вѣка ; а да яде нѣкой съ немыты рѣцѣ не осквѣрнява чело-вѣка.

21. И като излѣзе отъ тамъ Исусъ, отиде къдѣ Тирскы-тѣ и Сидонскы-тѣ страны.

22. И ето жена Хананейка, която бѣ излѣзла отъ онѣзи прѣдѣлы, извика му и казуваше : Помилуй мя, Господи, Сыне Давидовъ, дъщеря ми злѣ страда отъ бѣсъ.

23. А той ни рѣчь не ѝ отговори : и дойдохъ ученици-тѣ му, та му ся моляхъ и казувахъ : Отпусни ѣъ, защото выка слѣдъ насъ.

24. А той отговори и рече : Не съмь проведенъ, освѣнь до погынѣлы-тѣ овцы отъ Израилевый домъ.

кѢ. О́на же прише́дши поклоні́са ѣмѹ, глаго́лющи : Гдѣи, помози́ ми.

кѢ. О́на же ѡбѣща́въ рече́ : нѣсть доврѣ́ѡти хлѣ́ба ча́дѡмъ, ѡ повре́щю псѡ́мъ.

кѢ. О́на же рече́ : Ѣй, Гдѣи : ꙗко ѡ псѣ́ іа́дѡтъ ѡ крѣ́пницѣ па́дающихъ ѡ трапѣ́зы господа́ей свои́хъ.

кѢ. Тогда ѡбѣща́въ Іисъ́съ рече́ Ѣй : Ѡ́же́но, ве́ліа вѣ́ра твоѡ́ : вѣ́ди тебѣ́, іа́коже хо́щеши. ѡ ісцѣ́лѣ дщи́ ѣа ѡ тогѡ́ часа́.

кѢ. ѡ прешѣ́дъ ѡтѣ́дъ Іисъ́съ, прі́иде на мо́ре Гали́лейское́ : ѡ возше́дъ на горѣ́, сѣ́де тѣ́.

кѢ. ѡ пристѣ́пша къ немѹ наро́ди мно́зи, ѡмѣ́ще съ собо́ю хрѡмы́а, слѣ́пыѡа, нѣ́мыѡа, вѣ́дныѡа ѡ ѡны́и мно́ги, ѡ привер-го́ша ѡхъ къ нога́ма Іисе́выма : ѡ ісцѣ́лѣ ѡхъ.

кѢ. Іа́коже наро́дѡмъ диві́тисѡ, ви́дающимъ нѣ́мыѡа глаго́люща, вѣ́дныѡа здра́вы, хрѡмы́а хо́дѡща, ѡ слѣ́пыѡа ви́дѡща : ѡ сла́вѡхъ Бѣ́га Іі́леѡа.

кѢ. Іисъ́съ же призѡ́въ о́ученики́ свои́а, рече́ (ѡмъ) : мило-се́рдѡю ѡ наро́дѣ́ сѣ́мъ, іа́кѡ о́ужѣ́ днѣ́ трѣ́и пристѣ́лѡтъ миѣ́, ѡ не ѡмѣ́тъ чесѡ́ іа́сти : ѡ ѡпѣ́стѣ́ти ѡхъ не іа́дшихъ не хо́щѣ́, да не ка́кѡ ѡслабѣ́ютъ на пѣ́ти.

кѢ. ѡ глаго́лаша ѣмѹ о́учицы́ ѣгѡ́ : ѡкѣ́дъ на́мъ въ пѣ́стыни хлѣ́би толи́цы, іа́кѡ да насы́титсѡ толи́кѡ наро́дъ ;

кѢ. ѡ глаго́ла ѡмъ Іисъ́съ : коли́кѡ хлѣ́бы ѡмѡте́ ; О́ни же рѣ́ша : се́дмь, ѡ ма́лѡ ры́бницъ.

кѢ. ѡ повелѣ́ наро́дѡмъ возле́щю на зема́и.

кѢ. ѡ прѣ́мъ се́дмь хлѣ́бы ѡ ры́бы, хѡлѣ́ возда́въ преломі́, ѡ даде́ о́учи́кѡмъ свои́мъ, о́учи́цы́ же наро́дѡмъ.

кѢ. ѡ іа́дѡша вси ѡ насы́тишасѡ : ѡ взѡ́ша ѡзѡ́тъки о́убрѣ́хъ, се́дмь ко́шиницъ ѡпѡль.

кѢ. Іа́дшихъ же бѡ́ше четы́ре ты́сѡци мѡже́й, ра́зѡвѣ́ же́нъ ѡ дѣ́тѣ́й.

кѢ. ѡ ѡпѣ́стѣ́въ наро́ды вѡ́лѣ́зе въ кора́бль, ѡ прі́иде въ преде́лы Магда́лински́.

25. А тя дойде та му ся клаяше и казуваше : Господи, помогни ми.

26. А той отвѣща и рече : Не е добро да земе нѣкой хлѣбъ-тъ отъ дѣца-та и да го хвърли на псета-та.

27. А тя рече : Ей, Господи ; но и псета-та ядѣтъ отъ трошицы-тъ що падатъ отъ трапезѣ-тъ на господари-тъ имъ.

28. Тогази отговори Исусъ и рече ѱ : О жено, голѣма е твоя-та вѣра ; нека ти бѣде както ищешь. И оздравѣ дѣщеря ѱ отъ онзи часъ.

29. И като прѣминѣ Исусъ отъ тамо, дойде при море-то Галилейско ; и възлѣзе на горѣ-тъ, и сѣдѣше тамо.

30. И дойде при него народъ много, които имахъ съсъ себе си хромы, слѣпы, нѣмы, клосны и други много ; и подмѣтихъхъ ги прѣдъ позѣ-тъ Исусовы, и ги исцѣли :

31. Така що народъ-тъ ся чюдѣше, като гледѣше нѣмы да говорятъ, клосны оздравены, хромы да ходѣтъ, и слѣпы да гледѣтъ ; и прославихъ Бога Израилева.

32. А Исусъ призова ученицы-тъ си и рече : Жаль ми е за народъ-тъ, защото три дни вече сѣдѣтъ при мене, и нѣматъ какво да ядѣтъ : а да ги распуснѣ гладны не щѣ, да не бы да прѣмалѣхътъ по пѣтъ-тъ.

33. И казуватъ му ученицы-тъ му : Отъ дѣ у насъ въ пустыніѣ-тъ толкози хлѣбове, щото да насытимъ толкозь народъ ?

34. И казува имъ Исусъ : Колко хлѣбове имате ? А тѣ рекохъ : Седмъ и малко рыбыцы.

35. И повелѣ на народъ-тъ да насѣдѣтъ на земѣ-тъ.

36. И като зѣ седмъ-тъ хлѣба и рыбы-тъ, и благодарн, прѣломи, и даде на ученицы-тъ си, а ученицы-тъ на народъ-тъ.

37. И ядохъ всицы и насытихъ ся : и дигихъхъ изостанѣло-то отъ укрухы-тъ седмъ кошницы пълны.

38. А онѣзи които ядохъ бѣхъ четыри тысящи мѣжіе освѣнъ жены и дѣца.

39. А като распуснѣ народъ-тъ, влѣзе въ ладіѣ-тъ, и дойде въ прѣдѣлы-тъ Магдалинскы.

ГЛАВА 51.

α. И пристыжиша (къ немъ) фарисее и саддукее, искишающе просиша его, знамение съ нѣсе показати имъ.

β. Онъ же ѡбщиавъ рече имъ: вечеръ бывшъ, глаголете, ведро: чермнѣетъ бося неко.

γ. И оутрѣ, днесь зима: чермнѣетъ бося драселѣа неко. лицемѣри, лице оукъ нѣсе оумѣете разсуждати, знаменій же временѹмъ не можете (искусити);

δ. Родъ лскавъ и прелюбоудѣйный знаменїа ищетъ: и знаменїе не дастся емъ, токму знаменїе Іѡны пророка. и ѡставаъ ихъ, ѡиде.

ε. И прешедше оученицы его на Онеполъ, забыша хлѣбы взати.

ς. Іисъ же рече имъ: внимайте и блюдитеся ѡ кваса фарисейска и садукейска.

ζ. Онѣ же помышляхъ въ себѣ, глаголюще: ѡкѡ хлѣбы не взѣхомъ.

η. Разумѣвъ же Іисъ, рече имъ: что мыслите въ себѣ, маловѣри, ѡкѡ хлѣбы не взѣсте;

θ. Не оу ли разумѣете, ниже помните пѣть хлѣбы патѣмъ тысящамъ, и колику кѡшъ взѣсте;

ι. Ни ли седмъ хлѣбы четыремъ тысящамъ, и колику кошницъ взѣсте;

αι. Какѡ не разумѣете, ѡкѡ не ѡ хлѣбѣхъ рѣхъ вамъ внимати, (но) ѡ кваса фарисейска и садукейска;

βι. Тогда разумѣша, ѡкѡ не рече храни́тисѧ ѡ кваса хлѣбнагѡ, но ѡ оученїа фарисейска и садукейска.

γι. Пришедъ же Іисъ во страны Кесарїи Філіпповы, вопрошаше оученики своѧ, глагола: когѡ ма глаголютъ человекѣы быти, Сїа человекаго;

δι. Онѣ же рѣша: Ови оукѡ Іѡанна крѣтїтеля: инии же Ілїѡ: дрззи же Іеремїю, илї едінаго ѡ прѡвкѧ.

ГЛАВА 16.

1. И дойдохъ Фарисен-тъ и Саддукеи-тъ при него, и за да го искушаватъ, поискахъ му да имъ покаже знаменіе отъ небе-то.

2. А той отговори и рече имъ : Кога стане вечеръ, думате : Хубаво *ще е* врѣме-то ; защото небе-то ся червенѣе.

3. И сутринъ : Днесъ *ще вали* ; защото небе-то ся червенѣе намръщено. Лицеѣри ! лице-то на небе-то знаете да распознавате, а знаменія-та на врѣмена-та не можете ли ?

4. Родъ лукавъ и прѣлюбоудѣиъ знаменіе ище, и знаменіе иѣма да му ся даде, освѣтъ знаменіе-то на пророка Іонъ. И остави ги и си отиде.

5. И когато отидохъ ученици-тъ му отвѣдъ, забравихъ да зематъ хлѣбъ.

6. А Іисусъ имъ рече : Гледайте и пазѣте ся отъ квасъ-тъ на Фарисен-тъ и Саддукеи-тъ.

7. И тѣ размысляхъ въ себе си, и думамъ : *Това е* защото хлѣбъ не смы зѣли.

8. А Іисусъ разумъ, и рече имъ : Защо размысляте въ себе си, маловѣри, за хлѣбъ че не сте зѣли ?

9. Още не разумѣвате ли, и не помните ли петъ-тъ хлѣба на петъ-тъ тысящи, и колко коша зѣхте ?

10. Нито седмъ-тъ хлѣба на четири-тъ тысящи, и колко кошници зѣхте ?

11. Какъ не разумѣвате че не за хлѣбъ ви казахъ, да ся пазите отъ квасъ-тъ Фарисейскый и Саддукейскый ?

12. Тогазъ разумѣхъ че не рече да ся пазятъ отъ квасъ-тъ хлѣбенъ, но отъ ученіе-то Фарисейско и Саддукейско.

13. И когато дойде Іисусъ въ странъ-тъ на Кесаріѣи Филипповъ, пыташе ученици-тъ си, и казуваше : Мене, Сына чловѣческаго, кого мя казувать чловѣци-тъ че съмъ ?

14. А тѣ рекохъ : Единъ *че си* Іоаннъ Кръститель ; други Ілія ; а други Іеремія или единъ отъ пророцы-тъ.

єі. ГЛАГОЛА ІІМЗ ІІІСЗ : ВІ ЖЕ КОГО МА ГЛАГОЛЕТЕ БЫТИ ;

єі. ӨВѢЩАВЗ ЖЕ СІМОНЗ ПЕТРЗ, РЕЧЕ : ТЫ ЄСІ ХРѢТОСЗ,
СІІЗ ПГА ЖИВАГВ.

єі. І ӨВѢЩАВЗ ІІІСЗ РЕЧЕ ЄМЄ : БЛЖЕНЗ ЄСІ СІМОНЕ ВАРЗ
ІІІНА, ІАКВ ПЛОТЬ ІІ КРОВЬ НЕ ІАВІ ТЕБѢ, ПО СЦЗ МОІ, ІІЖЕ НА
НЄСѢХЗ.

ііі. ІІ АЗЗ ЖЕ ТЕБѢ ГЛАГОЛЮ, ІАКВ ТЫ ЄСІ ПЕТРЗ ІІ НА СЕМЗ
КАМЕНИ СОЗІЖАЄ ЦРКОВЬ МОЮ, ІІ ВРАТА АДІВА НЕ ӨДОЛБЮТЗ ЄІ.

єі. ІІ ДАМЗ ТІІ КЛЮЧІ ЦРТВА НБНАГВ : ІІ ЄЖЕ АЩЕ СВАЖЕШИ
НА ЗЕМЛІ, БДЕТЗ СВАЗАНО НА НЄСѢХЗ : ІІ ЄЖЕ АЩЕ РАЗРБШІШИ
НА ЗЕМЛІ, БДЕТЗ РАЗРБШЕНО НА НЄСѢХЗ.

є. ТОГДА ЗАПРЕТІ ІІІСЗ ОУЧЕНИКІМЗ СВОІМЗ, ДА НИКОМЖЕ
РЕКБТЗ, ІАКВ СЕІ ЄСТЬ ІІІСЗ ХРѢТОСЗ.

єа. ӨТОЛБ НАЧАТЗ ІІІСЗ СКАЗОВАТИ ОУЧЕНИКІМЗ СВОІМЗ,
ІАКВ ПОДОКАЕТЗ ЄМЄ ІІТІ ВО ІЕРІІМЗ, ІІ МНОГВ ПОСТРАДАТИ Ө
СТАРЕЦЗ ІІ АРХІЕРЕІ ІІ КНИЖНИКЗ, ІІ ОУБІЕНЗ БЫТИ, ІІ ВЗ ТРЕТІІ
ДЕНЬ ВОСТАТИ.

єв. ІІ ПОЕМЬ ЄГО ПЕТРЗ, НАЧАТЗ ПРЕБЦАТИ ЄМЄ, ГЛАГОЛА :
МІРДЗ ТЫ, ГДІ : НЕ ІМАТЬ БЫТИ ТЕБѢ СІЕ.

єг. СІІЗ ЖЕ ӨБРАЦІСА, РЕЧЕ ПЕТРОВІ : ІІДІ ЗА МНОЮ САТАНО,
СОВАЛЗІІЗ МІІ ЄСІ : ІАКВ НЕ МЫСЛИШИ ІАЖЕ СБТ БЖІА, ПО
ЧЕЛОВБЧЕСКАА.

єд. ТОГДА ІІІСЗ РЕЧЕ ОУЧЕНИКІМЗ СВОІМЗ : АЩЕ КТО ХОЦІЕТЗ
ПО МНѢ ІІТІ, ДА ӨВЕРЖЕТСА СЕБЕ, ІІ ВОЗМЕТЗ КРТЗ СВОІ, ІІ ПО
МНѢ ГРАДЕТЗ.

єе. ІІЖЕ ВО АЩЕ ХОЦІЕТЗ ДШС СВОЮ СПАСТИ, ПОГБІТЗ ІО :
ІІ ІІЖЕ АЩЕ ПОГБІТЗ ДШС СВОЮ МЕНЕ РАДІ, ӨБРАЦІЕТЗ ІО.

єє. КАА ВО ПОЛБЗА ЧЛВБКС, АЩЕ МІРЗ ВЕСЬ ПРІВБРАЩЕТЗ,
ДШС ЖЕ СВОЮ ӨЩЕТИТЗ ; ІІЛІ ЧТО ДАЕТЗ ЧЕЛОВБКЗ ІІЗМБІІС
ЗА ДШС СВОЮ ;

єз. ПРІІТІІ ВО ІМАТЬ СІІЗ ЧЕЛОВБЧЕСКІІ ВО СЛВБ ӨЦІА
СВОЕГВ, СО АГІЛЫ СВОІМІ : ІІ ТОГДА ВОЗДАЕТЗ КОМБДО ПО
ДБАНІЕМЗ ЄГВ.

15. Казува имъ : Но вы, кого мя казувате че съмъ ?

16. И отвѣща Симоу Петру и рече : Ты си Христосъ, Сынъ на Бога живаго.

17. И отговори Исусъ и рече му : Блаженъ си, Симоне, сыне Юшинъ, защото плътъ и кръвъ не ти сѣ открилы това, но Отецъ мой който е на небеса.

18. Пакъ и азъ ти казувамъ, че ты си Петръ, и на тойзи камъкъ ще съзида моѣхъ-тъхъ церквъ ; и врата-та адовы не ще ѝ одолѣѣтъ.

19. И ще ти дамъ ключеве-тъхъ на царство небесно ; и каквото вържешъ на земѣхъ-тъхъ, ще бѣде вързано на небеса ; и каквото развържешъ на земѣхъ-тъхъ ще бѣде развързано на небеса.

20. Тогазъ зарѣча на ученицы-тъхъ си, да не казувать никому, че той е Исусъ Христосъ.

21. Отъ тогази начинъ Исусъ да показува на ученицы-тъхъ си че трѣба да иде въ Иерусалимъ, и да пострада много отъ старѣйшины-тъхъ и първосвященници-тъхъ и книжници-тъхъ, и да бѣде убитъ, и въ третій день да възкрѣсне.

22. И Петръ го зѣ на странъ и начинъ да му запрѣщава, и да казува : Смили ся за себе си, Господи ; нѣма да ти бѣде това.

23. А той ся обърнѣ и рече на Петра : Махни ся отъ прѣдъ мене, сатано, соблазнъ ми си ; защото не мыслишь за това, което е Божіе, но което е чловѣческо.

24. Тогази Исусъ рече на ученицы-тъхъ си : Ако ище нѣкой да дойде слѣдъ мене, нека ся отрече отъ себе си, и нека дигне кръстъ-тъхъ си, и нека мя слѣдува.

25. Защото който ище да спасе животъ-тъхъ си, ще го изгуби ; и който изгуби животъ-тъхъ си заради мене, ще го намѣри.

26. Понеже какво ся ползува чловѣкъ, ако всичкій-тъхъ свѣтъ спечали, а душѣхъ-тъхъ си отщети ? Или какво ще даде чловѣкъ за размѣнъ на душѣхъ-тъхъ си ?

27. Защото Сынъ чловѣческій ще дойде въ славѣхъ-тъхъ на Отца си съсъ свои-тъхъ ангелы ; и тогази ще отдаде всякому споредъ дѣла-та му.

ѢН. ЯМИНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, (ІАКВ) СЪТЪ НѢЦЫН Ѡ ЗАѢ СТОА-
ЩИХЪ, ИЖЕ НЕ ИМЪТЪ ВЪСІТИ СМЕРТИ, ДОНДЕЖЕ ВІДАТЪ СІА
ЧЕЛОВѢЧЕСКАГО ГРАДѢЩА ВО ЦРѢВІИ СВОЕМЪ.

ГЛАВА 31.

А. И ПО ДНѢХЪ ШЕСТИХЪ ПОАТЪ ІІСЪЗ ПЕТРА, И ІАКВЪ, И
ІВАННА БРАТА ЕГѠ, И ВОЗВЕДѢ ИХЪ НА ГОРѢ ВЫСОКѢ ЕДИНЫ.

Б. И ПРЕВБРАЗІСЯ ПРЕДЪ НИМИ, И ПРОСВѢТІСЯ ЛИЦЕ ЕГѠ ІАКВ
СОЛНЦЕ, РІЗЫ ЖЕ ЕГѠ ВЪША БѢЛЫ ІАКВ СВѢТЪ.

Г. И СЕ ІАВІСТАСЯ ИМЪ МВѢСЕЙ И ІЛІА, СЪ НИМЪ ГЛГОЛЮЩА.

Д. ѠВѢЩАВЪ ЖЕ ПЕТРЪ РЕЧЕ КО ІІСОВИ: ГДІИ, ДОБРО ЁСТЬ
НАМЪ ЗАѢ ВЪТИ: АЩЕ ХОЩЕШИ, СОТВОРИМЪ ЗАѢ ТРИ СѢНИ,
ТЕБѢ ЕДИНУ, И МВѢСЕОВИ ЕДИНУ, И ЕДИНУ ІЛІИ.

Е. ЕЩЕ ЖЕ ЕМѢ ГЛГОЛЮЩУ, СЕ ѠБЛАКЪ СВѢТЕЛЪ ѠСѢИИ ИХЪ:
И СЕ ГЛАСЪ ИЗ ѠБЛАКА ГЛГОЛА: СЕЙ ЁСТЬ СІИ МОИ ВОЗЛЮБ-
ЛЕННИИ, Ѡ НЕМЪЖЕ БЛГОВОЛИХЪ: ТОГѠ ПОСЛАШАЙТЕ.

Ж. И СЛЫШАВШЕ ОУЧЕНИЦЫ, ПАДОША НИЦЫ, И ОУБОАШАСЯ
СЪКЛѠ.

З. И ПРИСТѢПЪ ІІСЪЗ, ПРИКОСНѢСЪ ИХЪ, И РЕЧЕ: ВОСТАНИТЕ,
И НЕ БОЙТЕСЯ.

И. ВОЗВЕДШЕ ЖЕ ОЧИ СВОИ, НИКОГОЖЕ ВІДѢША, ТОКМѠ ІІСА
ЕДИНАГО.

А. И СХОДАЩЫМЪ ИМЪ СЪ ГОРЫ, ЗАПОВѢДА ИМЪ ІІСЪЗ, ГЛГОЛА:
НИКОМУЖЕ ПОВѢДИТЕ ВІДѢИІА, ДОНДЕЖЕ СІИ ЧЕЛОВѢЧЕСКІИ ИЗ
МЕРТВЫХЪ ВОСКРЕСНЕТЪ.

І. И ВОПРОСИША ЕГѠ ОУЧЕНИЦЫ ЕГѠ, ГЛГОЛЮЩЕ: ЧТО ОУБВ
КНИЖНИЦЫ ГЛГОЛЮТЪ, ІАКВ ІЛІИ ПОДОКАЕТЪ ПРИИТИ ПРЕЖДЕ;

ІІ. ІІСЪЗ ЖЕ ѠВѢЩАВЪ РЕЧЕ ИМЪ: ІЛІА ОУБВ ПРИИДЕТЪ
ПРЕЖДЕ, И ОУСТРОИТЪ ВСА.

ІІІ. ГЛГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ, ІАКВ ІЛІА ОУЖЕ ПРИИДЕ, И НЕ ПОЗНАША
ЕГѠ: НО СОТВОРИША Ѡ НЕМЪ, ЕЛИКА ВОСХОТѢША: ТАКМѠ И СІИ
ЧЛВѢЧЕСКІИ ИМАТЪ ПОСТРАДАТИ Ѡ НИХЪ.

28. Истинѣ ви казувамъ : Има нѣкои отъ стоящы-тѣ тука конто нѣма да вкусятъ смъртъ, доклѣ не видятъ Сына челоувѣческаго че иде въ царство-то си.

ГЛАВА 17.

1. И слѣдъ шесть дни зѣ Исусъ Петра, и Іакова и Іоанна брата му и възведе ги на горѣ высокѣ на самѣ,

2. И прѣобрази ся прѣдъ тѣхъ; и свѣтнѣ лице-то му като слънце, а дрехы-тѣ му станѣхъ бѣлы като свѣтлинѣ-тѣ.

3. И ето, явихъ имъ ся Моисей и Ілія че ся разговаряхъ съ него.

4. И отговори Петръ, и рече Исусу : Господи, добро е да сме тука ; ако щецъ, нека направимъ тука три шатры, за тебе еднѣ, за Моисея еднѣ, и еднѣ за Ілія.

5. И когато той още говоряше, ето, облакъ свѣтлѣ ги засѣни ; и ето гласъ изъ облакъ-тѣ, който казуваше : Тойзи е Сынъ мой възлюбленный, въ когото благоволихъ ; слушайте него.

6. И щомъ чухъ ученици-тѣ, паднѣхъ на лица-та си, и уплашихъ ся твърдѣ.

7. И като пристѣпи при тѣхъ Исусъ, побута ги, и рече : Станѣте и не бойте ся.

8. И тѣ дигнѣхъ очи-тѣ си и не видѣхъ никого освѣнь Исуса самичкѣ.

9. И когато слѣзувахъ отъ горѣ-тѣ, порѣча имъ Исусъ и рече : Не казувайте никому това видѣніе, доклѣ Сынъ челоувѣческый не възкрѣсне отъ мъртвы-тѣ.

10. И попытахъ го ученици-тѣ му и думяхъ : По защо казувать книжници-тѣ че трѣба първомъ Ілія да дойде ?

11. А Исусъ отговори и рече имъ : Истинѣ че първомъ Ілія ще дойде, и ще устрои всичко ;

12. Но казувамъ ви че Ілія вече дойде, и не го познахъ, но сторихъ съ него каквото щѣхъ ; така и Сынъ челоувѣческый ще пострада отъ тѣхъ.

Гі. Тогда разсмѣша оученицы, ѡкѡ ѡ Іѡáннѣ Креститѣли рече ѡмъ.

Ді. И пришедшымъ ѡмъ къ народѣ, пристѣпѣ къ немѣ члѣвѣкъ, кланялся ѣмѣ,

Еі. И гл҃гола: Гд҃и, помилуй сына моего, ѡкѡ на новы мѣцы бѣснѣется и слѣбѣ страждетъ: множицею бо падаетъ во Огнь, и множицею въ вода.

Еі. И приведѡхъ ѣго ко оученикомъ твоимъ, и не возмогѡша ѣго исцѣлѣти.

Зі. Ѡбѣщавъ же Іисъ рече: ѡ родѣ невѣрный и развращенный, доколѣбѣ будѣ съ вами; доколѣбѣ терплю вамъ; приведите мнѣ ѣго сѣмъ.

Іі. И запретѣ ѣмѣ Іисъ: и ѡзыде ѡз негѡ бѣсѣ, и исцѣлѣ Отрокъ ѡ часѣ того.

Ді. Тогда пристѣпавше оученицы ко Іисъ на едѣнѣ, рѣша: почтѡ мы не возмогѡхомъ ѡзгнати ѣго;

К. Іисъ же рече ѡмъ: за невѣрствѣе ваше. Аминь бо гл҃голю вамъ: ѡще ѡмате вѣрсѣ ѡкѡ зѣрно горѣшно, речете горѣ сѣй: прейдѣ ѡсюдѣ тамъ, и прейдетъ: и ничтѡже невозможно будѣтъ вамъ.

Ка. Сѣй же родъ не ѡсхѡдитъ, токмъ молитвою и постѡмъ.

Кв. Живѡщымъ же ѡмъ въ Галіленѣ, рече ѡмъ Іисъ: предѣанъ ѡмать быти Сѡзъ челоѡческѣй въ рѣцѣ челоѡчѣкомъ:

Кг. И оѡбѣотъ ѣго, и въ третѣй дѣнь востѡнетъ. и скорѣни быша сѣмъ.

Кд. Пришедшымъ же ѡмъ въ Капернаѡмъ, пристѣпѣша прѣемлющѣи дѣдрахмы къ Петрѣ, и рѣша: оучитель вашъ не дастъ ли дѣдрахмы;

Ке. Гл҃гола: Ѣй. и ѣгда вѣидѣ въ дѡмъ, предѡварѣ ѣго Іисъ, гл҃гола: чтѡ ти мнитъ, Сѣмъне; царѣ зѣмстѣи ѡ кѣнхъ прѣемлютъ дѣни, ѡлѣи кинсѡнъ; ѡ своихъ ли сынѡвъ, ѡлѣи ѡ чужѣихъ;

13. Тогази разумѣхъ ученици-тъ, че за Іоанна Кръстителя имъ рече.

14. И когато дойдохъ при народъ-тъ пристѣпни до него чловѣкъ нѣкой, та колѣнни прѣдъ него,

15. И казуваше : Господи, помилуй сына ми, защото ся лунн, и злѣ страдае ; понеже много пѣти пада въ огнь-тъ, и много пѣти въ водѣ-тъ.

16. И доведохъ го при ученицы-тъ твои, и не можѣхъ да го исцѣлять.

17. А Іисусъ отвѣща и рече : О роде невѣрный и развращенный, до кога ще бѣдѣ съ васъ ? до кога ще вы търпѣхъ ? доведѣте ми го тука.

18. И запрети му Іисусъ, та излѣзе бѣсъ-тъ изъ него, и оздравѣ момче-то отъ онзи часъ.

19. Тогази пристѣпнихъ ученици-тъ при Іисуса насамъ и рекохъ : Защо ный не можѣхъ да го изгонимъ ?

20. А Іисусъ имъ рече : Заради невѣрство-то ваше. Защото истина ви казувамъ : Ако да имате вѣрѣ колкото зръно синапово, ще речете на тѣзи горѣ, Прѣмни отъ тука тамъ, и ще прѣмнише, и не ще ви бѣде нищо невъзможно.

21. А тойзи родъ не излѣзва, освѣнъ съ молитвѣ и постъ.

22. И когато ся наѣрувахъ въ Галилею, рече имъ Іисусъ : Сыи чловѣческый има да бѣде прѣдаденъ въ рѣцѣ чловѣческы :

23. И ще го убѣятъ и въ третій день ще въскрѣсне. И много ся наскърбихъ.

24. А когато дойдохъ въ Капернаумъ, пристѣпнихъ при Петра тѣзи конто берѣхъ *данъ-тъ* по двѣ драхмы *за храмъ-тъ*, и рекохъ : Вашій учитель не плаща ли двѣ-тъ драхмы ?

25. Казува *Петръ* : Плаща. И като влѣзе въ къщи, прѣдвари го Іисусъ та му каза : Какъ мнишь *ты*, Симоне ? Царѣ-тъ на земѣ-тъ отъ кон земать данѣкъ или биръ : отъ свои-тъ ли сынове, или отъ чужденцы-тъ ?

кѡ. Глагола ємѡ Пётрѡ: ѡ чужіхъ. рече ємѡ Іисъ: оубо свободни сѣтъ сынове.

кз. Но да не соблазнѣмъ ѿхъ, шѣдѡ на морѣ, вѣрзи оудницъ, ѱ, юже прѣжде ѿмешн рѣбѡ, возмѣ: ѱ ѡвѣрзи оустѡ єѱ, ѡвращѣши статѣрѡ: тоѱ взѣмъ даждѡ ѿмъ за мѡ ѱ за сѡ.

ГЛАВА ІІ.

а. Вѡ тоѱ часѡ пристѣпѣша оученицѣ ко Іисѡ, глаголюще: ктѡ оубѡ волѣѱ єсть въ црѣвѣннѣнѣмъ;

б. ѱ призвѡвъ Іисъ отроча, поставѣ є посредеѣ ѿхъ,

г. ѱ рече: ѡмѣнь глаголю вамъ, ѡще не ѡвратитѣсѡ, ѱ вѣдѣте ѡкѡ дѣти, не внидѣте въ црѣво нѣное.

д. ѿже оубо смиритѣсѡ ѡкѡ отроча сѣѡ, тоѱ єсть волѣѱ во црѣвѣннѣнѣмъ.

е. ѱ ѿже ѡще прѣѣметъ отроча таковоѡ во ѿма моѡ, менѡ прѣѣметъ:

ж. ѱ ѿже ѡще соблазнѣтъ єдинѡго малѡхъ сѣхъ вѣрѡсѡщѣхъ въ мѡ, оубѡ єсть ємѡ, да ѡвѣситѣсѡ жѣрновѡ оселскѣѱ на вѣнн єгѡ, ѱ потѡнетъ въ пѣчинѣ морстѣѱ.

з. Горѡ мѣрѡ ѡ соблазнѣхъ: нѣгда ко єсть прѣѣтѣ соблазнѣмъ: ѡбѡче горѡ чѡловѣкѡ томѡ, ѿмѡе соблазнѣхъ прѣхѡдитъ.

и. ѡще ли рѡка твоѡ, ѱли ногѡ твоѡ соблазнѣетъ тѡ, ѡскѣцѣ ю, ѱ вѣрзи ѡ себѡ: добрѣѱше тѣ єсть вниѣти въ живѡтъ хрѡмѡ ѱли вѣдѣнѡ, нѣже двѣ рѡцѣ, ѱ двѣ нѡзѣ ѿмѡщѡ. ввѣрженѡ вѣти ко огнѣ вѣчнѣѱ.

а. ѱ ѡко твоѡ соблазнѣетъ тѡ, ѿзмѣ є, ѱ вѣрзи ѡ себѡ: добрѣѱше тѣ єсть со єдинѣмъ ѡкомъ въ живѡтъ вниѣти, нѣже двѣ ѡцѣ ѿмѡщѡ ввѣрженѡ вѣти въ геѣннѡ огненнѡ.

і. Пѡудѣте, да не прѣзрите єдинѡгѡ (ѡ) малѡхъ сѣхъ: глаголю ко вамъ, ѡкѡ ѡггѡ ѿхъ на нѣсѣхъ вѣннѡ вѣдѣтѡ лицѡ ѡца моѡгѡ нѣнѡгѡ.

26. Казува му Петръ: Отъ чужденцы-тѣ. Рече му Исусъ: Като е тѣй, сынове-тѣ сѣ свободни.

27. Но за да гы не соблазнимъ, иди на море-то, и хвърли вѣдицѣ, и първѣ-тѣ рыбѣ, която ся закачи, измѣкни ѿ, и като растворишь уста-та ѿ, ще намѣришь единъ статиръ; земли го и дай имъ 20 за мене и за тебе.

ГЛАВА 18.

1. Въ онова врѣме дойдохъ ученици-тѣ при Исуса, и казувахъ: Кой е най голѣмъ въ царство небесно?

2. А Исусъ новыка едно дѣте, та го постави посрѣдъ тѣхъ,

3. И рече: Истинѣ ви казувамъ, ако ся не обърнете, и бѣдете както дѣца-та, нѣма да влѣзете въ царство небесно.

4. И тѣй, който смири себе си като това дѣте, той е най голѣмъ въ царство небесно.

5. И който приѣме едно таквози дѣте въ мое име, мене приѣма.

6. А който соблазни одного отъ тѣзи малки-тѣ, които вѣруватъ въ мене, за него по добръ бы было да ся окачѣше на вратъ-тѣ му камѣкъ водениченъ, и да потягѣше въ дълбини-тѣ на море-то.

7. Горко на свѣтъ-тѣ отъ соблазни-тѣ: защото неизбѣжно соблазни-тѣ ще дойдѣтъ; но горко на оногוזъ чловѣка, чрѣзъ когото соблазнъ-та дохожда.

8. И ако тя соблазнява рѣка-та ти или нога-та ти, отсѣчи гы, и хвърли гы отъ себе си; по добръ ти е да влѣзешъ въ животъ-тѣ хромъ или клосенъ, а не съ двѣ рѣцѣ или съ двѣ нозѣ, да бѣдешъ хвърленъ въ вѣчный-тѣ огнь.

9. И ако тя соблазнява око-то ти, извади го и хвърли го отъ себе си; по добръ ти е съ едно око да влѣзешъ въ животъ-тѣ, а не да имашъ двѣ очи и да бѣдешъ хвърленъ въ пыкъль-тѣ огненный.

10. Гледайте, да не прѣзрите одного отъ тѣзи малки-тѣ; защото ви казувамъ че ангели-тѣ имъ на небеса вынѣгы гледать лице-то на Отца моего, който е на небеса.

ѦІ. Прїиде ко Сїѡзъ челоувѣческїй възискати ѿ спасти погнѣшаго.

ѦІІ. Чтѡ вамъ мнїтсѧ; ѡше вѣдетъ нѣкоемъ челоувѣкъ стѡ овѣцъ, ѿ заблѣднѣтъ ѣдина ѿ нїхъ: не ѡстѧвнѣтъ ли дѣвать-десѧтъ ѿ дѣвать въ горѧхъ, ѿ шѣдъ ѿишетъ заблѣждшїѧ;

ѦІІІ. И ѡше вѣдетъ ѡбръѣстѣи ю, ѡмїнь глаголю вамъ, ѡкв рѣдзетсѧ ѡ неѣ пѧче, неже ѡ девѧтїдесѧтнѣхъ ѿ девѧтї не заблѣждшнѣхъ.

ѦІІІІ. Тѧкв нѣсть вола предъ ѡцѣмъ вашнмъ нѣнмъ, да погнѣветъ ѣднѣнъ ѿ малѣхъ снѣхъ.

ѦІІІІІ. ѡше же согрѣшнѣтъ къ тебѣ брѧтъ твоѣ, ѿдѣ ѿ ѡблнчїи ѣгѡ междѡ товою ѿ тѣмъ ѣдннѣмъ. ѡше тебѣ послѡшаетъ, прїѡбръѣзъ ѣсн брѧта твоегѡ.

ѦІІІІІІ. ѡше ли тебѣ не послѡшаетъ, поїмн сѧ собою ѣше ѣднѧго ѿлн двѧ: да при оустѣхъ двою, ѿлн трїѣхъ свнѣдѣ-телеѣ стѧнетъ всѧкъ глаголъ.

ѦІІІІІІІ. ѡше же не послѡшаетъ ѿхъ, повѣждъ цркви: ѡше же ѿ црковь преслѡшаетъ, вѣдн тебѣ ѡкоже ѡзычнннѣхъ ѿ мытарѣ.

ѦІІІІІІІІ. ѡмїнь ко глаголю вамъ: ѣлнѧ ѡше свѧжете на землн, вѣдѣтъ свѧзѧна на нѣсн: ѿ ѣлнѧ ѡше разрѣшнѣ на землн, вѣдѣтъ разрѣшѣна на нѣсѣхъ.

ѦІІІІІІІІІ. Пѧкн, ѡмїнь глаголю вамъ, ѡкв ѡше двѧ ѿ вѧсѧ со-вѣщѧетѧ на землн ѡ всѧкой вѣщн, ѣѧже ѡше прѡснѧ, вѣдетъ ѿмѧ ѿ ѡцѧ моего, ѿже на нѣсѣхъ.

ѦІІІІІІІІІІ. Идѣже ко ѣстѧ двѧ, ѿлн трїѣ сѡбрани во ѿмѧ мое, тѡ ѣсмъ посредѣ ѿхъ.

ѦІІІІІІІІІІІ. Тогдѧ прнстѡплъ къ немѡ Пѣтръ, речѣ: Гдн, коль крѧты ѡше согрѣшнѣтъ въ мѧ брѧтъ моѣ, ѿ ѡпсѧсѧ ли ѣмѡ до сѣдмъ крѧтъ;

ѦІІІІІІІІІІІІ. Глагола ѣмѡ Іисъ: не глаголю тебѣ, до сѣдмъ крѧтъ, но до сѣдмѣдесѧтъ крѧтъ седмерїцею.

ѦІІІІІІІІІІІІІ. Сегѡ рѧдн оупѡдобнѣсѧ црѣвїе нѣное члвѣкъ црїѡ, ѿже восхѡтѣ стѧзѧтсѧ ѡ словесн сѧ рабѣ своїмн.

11. Защото Сынъ челоѣческый дойде да спасе погнѣхлю-то.

12. Какъ ви ся вижда? ако нѣкой си челоѣкъ има сто овцы, и ся изгуби една отъ тѣхъ, не оставя ли деветдесеть-тѣ и деветъ, и отхожда по горы-тѣ да търси изгубенъ-тъ?

13. И ако ся случи да ѣмъ намѣри, истинъ ви казувамъ, че ся радува за неѣ повече нежели за деветдесеть-тѣ и деветъ не изгубены.

14. Така не е по волѣ-тъ на Отца вашегѣ, който е на небеса, да погыне единъ отъ тѣзи малки-тѣ.

15. А ако ти съгрѣши братъ ти, иди и обличи го между тебе и него самичкъ; ако тя послуша, спечалилъ си брата си:

16. Но ако тя не послуша, земли съсъ себе си още одного или двама; за да ся потвърди всяка дума чрѣзъ уста-та на двама или трима свидѣтели.

17. Ако ли ги не послуша, кажи *това* на церквѣ-тъ; че ако и церквѣ-тъ не послуша, нека ти бѣде както язычникъ и мытарь.

18. Истинъ ви казувамъ, каквото вържете на земѣ-тъ, вързано ще бѣде на небе-то; и каквото развържете на земѣ-тъ, развързано ще бѣде на небе-то.

19. Пакъ ви казувамъ че двама отъ васъ ако ся съгласятъ на земѣ-тъ за всяко нѣщо, което бы да попросятъ, ще имъ бѣде отъ Отца моего, който е на небеса.

20. Защото дѣто съ двама или трима събрани въ мое име, тамъ съмъ азъ посрѣдъ тѣхъ.

21. Тогази пристѣпи Петръ при него и рече: Господи, до колко пѣти ако ми съгрѣши братъ ми, да му прощавамъ? до седмъ пѣти ли?

22. Казва му Исусъ: Не ти казувамъ, до седмъ пѣти, но до седмдесеть пѣти по седмъ.

23. За това царство небесно е уподобено на челоѣкъ царь, който поиска да прѣгледа счетъ съсъ слугы-тѣ си.

бѢ. Начѣншѹ же ѣмѹ стазѣтисѹ, приведѡша ѣмѹ ѣдїнаго должника тмѡіу талантѹ.

кѢ. Не ѣмѡщѹ же ѣмѹ воздѣти, повелѣ ѿ гдѣ ѣгѡ продѣти, ѿ женѹ ѣгѡ ѿ чѡда, ѿ всѣхъ, ѣлика ѣмѣаше, ѿ ѡдѣти.

кѢ. Пѡдѹ о҃убо рѣкѹ тѡй, клѣнѣшесѹ ѣмѹ, глагола: гдѣ, потерпѣи на мнѣ, ѿ всѣхъ тѣхъ воздѣмѹ.

кѢ. Мѣрдовавѹ же гдѣ раба того, простѣи ѣго, ѿ долгѹ ѡпгстѣи ѣмѹ.

кѢ. Изшѣдѹ же рѣкѹ тѡй, ѡверѣте ѣдїнаго ѡ клеверѣтѹ своѣхъ, ѣже вѣдѣ долженѹ ѣмѹ стѡмѹ пѣназѹ: ѿ ѣмѹ ѣго давлѣаше, глагола: ѡдѣждѣ мнѣ, ѣмѹже (мнѣ) ѣсѣи долженѹ.

кѢ. Пѡдѹ о҃убо клеверѣтѹ ѣгѡ на нѡзѣхъ ѣгѡ, молѣаше ѣго, гл҃гола: потерпѣи на мнѣ, ѿ всѣхъ воздѣмѹ тѣхъ.

л. О҃нѹ же не хотѣше, но вѣдѹ всадѣи ѣго вѹ темницѹ, до҃ндеже воздѣстѹ должное.

лѢ. Вѣдѣвшѹ же клеверѣти ѣгѡ вѣвшѹ, сжалѣша сѣи сѣмѡ, ѿ пришѣдѣше сказаѹша гдѣи҃мъ своемѹ всѣхъ вѣвшѹ.

лѢ. Тогда призвавѹ ѣго гдѣи҃мъ ѣгѡ, глагола ѣмѹ: раке л҃гавый, вѣсь долгѹ О҃нѹ ѡпгстѣихъ тебѣ, понѣже о҃умолилѹ мѣ ѣсѣи:

лѢ. Не подѡбѣаше ли ѿ тебѣ помѣловати клеверѣта твоего, ѣкоже ѿ л҃зѹ тѣхъ помѣловахъ;

лѢ. Ё прогнѣвавсѹ гдѣ ѣгѡ, предаде ѣго мѣщїтелемѹ, до҃ндеже воздѣстѹ вѣсь долгѹ своѣ.

лѢ. Тѡкѡ ѿ О҃нѹ моѣи҃и҃и сотвори҃тѹ вѡмѹ, ѣще не ѡпгстѣитѣ кѣждѡ братѹ своемѹ ѡ сердѣцѹ вѡшихъ пре- грѣшѣнїѹ ѣхъ.

ГЛАВА ᠕1.

л. Ё вѣсть, ѣгда сконча Іисѹ словеса сѣхъ, прѣйде ѡ Галїлен, ѿ прїйде вѹ предѣлы Іудѣйскїѹ Обѡнзполѹ Іордана.

л. Ё по нѣмѹ ѣдоша народѣи мнози, ѿ исцѣлѣи ѣхъ тѣхъ.

24. И когато начинъ да прѣсмѣтнува, докарахъ му единъ длъжникъ отъ десеть тысящы таланта.

25. И понеже нѣмаше да *гы* плати, повелѣ господарь-тъ му да продаждъ него, и женъ му, и дѣца-та му, и всичко що имаше, и *дългъ-тъ* да ся плати.

26. Паднѣ прочее слуга-та, кланяше му ся и думаше : Господи ! имай търпѣніе къмъ мене, и ще ти платѣхъ всичко.

27. И смилн ся господарь-тъ на тогози слугѣ, пусти го и прости му заемъ-тъ.

28. Но щомъ излѣзе тойзи слуга, нахѣри одного отъ сослужителн-тъ си, който му бѣ длъженъ сто пѣнязи ; улови го та го даваше и казуваше : Плати ми това що *ми* си длъженъ.

29. Паднѣ прочее сослужитель-тъ му на нозѣ-тъ му, моляше му ся и казуваше : Имай търпѣніе къмъ мене, и всичко ще ти платѣхъ.

30. Но той не щѣше, но отиде и затвори го въ тъмницѣ, доклѣ да плати дългъ-тъ.

31. И като видѣхъ сослужители-тъ му *това* що станѣ, твърдѣ ся наскѣрбихъ ; и дойдохъ та казахъ на господаря си всичко що станѣ.

32. Тогази го повыка господарь-тъ му, и казува му : Рабе лукавый, всичкій-тъ онзи длѣгъ ти простихъ, понеже ми ся примолн ;

33. Не трѣбаше ли и ты да помилувашъ сослужителя си, както помилувахъ и азъ тебе ?

34. И разгнѣви ся господарь-тъ му и прѣдаде го на мѣчители-тъ, доклѣ да заплати всичко що му бѣ длъженъ.

35. Така и Отецъ мой небесный ще стори съ васъ, ако не простите отъ сѣрдца-та ваши всякой на брата си прѣгрѣшеніа-та му.

ГЛАВА 19.

1. И когато свърши Иисусъ тѣзи думы, трѣгнѣ отъ Галилеѣ, и дойде въ прѣдѣлы-тъ на Іудеѣ, отвѣдъ Іорданѣ.

2. И отидохъ слѣдъ него народъ много ; и исцѣли гы тамо.

Г. И пристѣпѣша къ немѹ фарїсеѹ и искъшающе єгѡ, и глаголаша ємѹ: ѡще достѡнтѣ человекъ пѣстѣти женѹ своѣю по всѧкой вѣнѣ;

Д. Сѡнъ же ѡтвѣщаѹъ рече їмъ: иѣсте ли члв, їѧкѡ сотворѣвый и сконнѣ, мѹжескїй полъ и женскїй сотворѣа ѧ єсть;

Е. И рече: сегѡ радѣи ѡставѣмъ человекъ Оца (своегѡ) и матерь, и прилѣпѣмъсѧ къ женѣ своѣй, и бѣдетѧ ѡба въ плѡть єдинѹ:

З. Иѡже ктомѹ иѣста двѧ, но плѡть єдина: ѣже оѹбо Гѣхъ сочѣтѧ, человекъ да не разлучѣтѣ.

З. Глаголаша ємѹ: что оѹбо Мѡѡсѣй заповѣда дѧти книгѹ расписѣнїю, и ѡпѣстѣти ю;

И. Глагола їмъ, їѧкѡ Мѡѡсѣй по жестосердїю вѧшемъ повелѣ вѧмъ пѣстѣти жены вѧша: изначѧла же не бысть тѧкѡ.

Д. Глаголю же вѧмъ, їѧкѡ иже ѡще пѣстѣтѣ женѹ своѣю, развѣ словесѣ прѣлюбоуѣнна, и ѡженѣтѣся ипою, прѣлюбы творѣтѣ: и женѧйсѧ пѣженїцею, прѣлюбы дѣетѣ.

Г. Глаголаша ємѹ оѹченицы єгѡ: ѡще тѧкѡ єсть вѣнѧ человекъ съ женою, лѹчше єсть не женѣтѣсѧ.

Д1. Сѡнъ же рече їмъ: не всѣи вмѣщаютѣ словесѣ сегѡ, но їмъже данѡ єсть.

В1. Сѣтъ бо скопцы, иже иѹз чрева матерѣа родѣшасѧ тѧкѡ: и сѣтъ скопцы, иже скопѣшасѧ ѡ человекъ: и сѣтъ скопцы, иже и сказѣша самѣи себѣ, црѣтѣа радѣи иѣнагѡ. могѣи вмѣстѣти, да вмѣстѣтѣ.

Г1. Тогда приведѡша къ немѹ дѣти, да рѣцѣ возложѣтѣ на нѣхъ, и помѡлитѣсѧ: оѹченицы же запрѣтѣша їмъ.

Д1. Іисъ же рече (їмъ): ѡставьте дѣтѣй, и не возвращѧйте їмъ прѣтѣти ко мѣ: таковыхъ бо єсть црѣтво иѣное.

Е1. И возложѣ на нѣхъ рѣцѣ, ѡнде ѡтѣдѧ.

З1. И сѣ єдинъ иѣкѣй пристѣплѣ, рече ємѹ: Оѹчителю блгїй, что благо сотворю, да їмамъ живѡтѣ вѣчный;

3. И дойдохъ при него Фарисен-тъ да го искушавать, и казувахъ му: Простено ли е на чловѣка да напусне женѣ-тъ си по всякаквѣ причини?

4. А той отвѣща, и рече имъ: Не сте ли чели, че който ги е сътворилъ въ начало, мъжко и женско ги е сътворилъ?

5. И е реклъ: За това ще остави чловѣкъ бащѣ си и майкѣ си, и ще ся прилѣпи къмъ женѣ-тъ си, и ще бѣдѣтъ двама-та въ единъ плѣть.

6. Така що не сѣ вече двама, но една плѣть. И тѣй онова което Богъ е съчеталъ, чловѣкъ да го не разлѣча.

7. Казувать му: Защо прочее Моисей заповѣда да ѹ даде писмо разводно, и да ѹ напусне?

8. Казува имъ: Моисей заради жестокосърдіе-то ваше дозволилъ ви е да си напущате жены-тъ; а изначало не бѣ така.

9. И казувамъ ви, че който напусне женѣ-тъ си, освѣнъ за прѣлюбодѣйство, и ся ожени за другѣ, прѣлюбодѣицъ бива; и който ся ожени за напуснатѣ, прѣлюбодѣицъ бива.

10. Казувать му ученици-тъ му: Ако е таквози задълженіе-то на мъжъ-тъ къмъ женѣ-тъ, по добръ да ся не жени.

11. А той имъ рече: Не могатъ всички да приѣмѣтъ тѣзи думѣ, но на колкото е дадено.

12. Защото има скопци, които отъ утробѣ-тъ на майкѣ си така сѣ родени; има пакъ скопци, които сѣ отъ чловѣцы-тъ скопени; а има скопци, които сѣ сами себе си скопили, заради царство небесно. Който може да приѣме нека приѣме.

13. Тогази му доведохъ дѣца, да възложи рѣцѣ на тѣхъ, и да ся помоли; а ученици-тъ запрѣтихъ имъ.

14. Но Исусъ рече: Оставѣте дѣца-та, и не ги възпирайте отъ да дойдѣтъ при мене; защото на таквози е царство-то небесно.

15. И възложи рѣцѣ на тѣхъ, и трѣгнѣ отъ тамо.

16. И ето дойде нѣкой си при него и рече му: Учителю благый, какво добро да сторѣж за да имамъ животъ вѣченъ?

ḡ1. Сѡнз же рече ѿмѡ: что ма глаголеши бѣга; никтѡ же бѣгз, токмѡ ѿдѣнз бѣгз. ѿше ли хѡщешн внѣти вх живѡтз, соблюди зѡпѡвѣди.

ḡ1. Глагола ѿмѡ: кѣа; Іисз же рече: ѿже, не оубѣши: не прелюбѣ сотвориши: не оукрадеши: не лжесвидѣтельствешн:

᠗1. Чтѣ Оца ѣ матери: ѣ возлюбнши ѣскреннаго твоего ѣкѡ самз себе.

ḡ. Глагола ѿмѡ юноша: всѣ сѣа сохранихз ѡ юности моеѣ: что ѿсмѣ ѿше не докончалз;

ḡа. Рече ѿмѡ Іисз: ѿше хѡщешн совершенз быти, иди, продаждѣ ѣмѣнѣ твоеѣ, ѣ даждѣ нишрымз: ѣ ѣмѣти ѣмашн сокровище на нѣсѣ: ѣ гради вх сѣдз мене.

ḡв. Слышавз же юноша слово, ѡнде скорбѣа: бѣ ко ѣмѣа стажѣнѣа мнѡга.

ḡг. Іисз же рече оученикѡмз своимз: ѡминѣ глаголю вамз, ѣкѡ неждѡбѣ богѣтѣи внѣдетз вх цѣтѣе нѣное.

ḡд. Паки же глаголю вамз: оудѡвѣе ѿсть велѣдѣс сквозѣ ѣгннѣи оушы прѡнтѣ, нѣже богѣтѣ вх царствѣе Нѣѣе внѣти.

ḡе. Слышавше же оученицы ѿгѡ, двѣлѣхсѣ сѣлѡн, глаголюще: ктѡ оубѡ мѡжетз спасѣнз быти;

ḡз. Воззрѣвз же Іисз рече ѣмз: оубѣ человекз сѣе невозмѡжно ѿсть, оубѣ Нѣа же всѣа возмѡжна.

ḡз. Тогда ѡвѣщавз Пѣтрз рече ѿмѡ: сѣ мы ѡстѣвнхомз всѣа, ѣ всѣдз тебе ѣдѡхомз: что оубѡ бѣдетз намз;

ḡн. Іисз же рече ѣмз: ѡминѣ глаголю вамз, ѣкѡ вы шѣдши по мѣѣ, вх пакнбытѣе, ѿгдѣ сѣдетз Сѡнз чѣвѣческѣи на престѡлѣ слѣвы своеѣа, сѣдете ѣ вы на двоинадѣсѣе престѡлѣ, сѣдѣше ѡвѣманадѣсѣе колѣнома Іѣлевома.

ḡо. ѣ всѣкз, ѣже ѡстѣвнѣтз дѡмз, ѣлѣ братѣю, ѣлѣ сѣстры, ѣлѣ ѡтца, ѣлѣ матери, ѣлѣ женѣ, ѣлѣ чѣда, ѣлѣ сѣла, ѣмене моегон рѣди, сторѣцею прѣѣметз, ѣ живѡтз вѣчннѣи насѣдѣнтз.

᠗. Мнѡзи же бѣдѣтз пѣрви послѣднѣи, ѣ послѣднѣи пѣрви.

17. А той му рече: Защо мя казувашъ благъ? Никой не е благъ тъкмо единъ Богъ. Но ако ищешь да влѣзешъ въ животъ-тъ, упазни заповѣди-тъ.

18. Казува му: Конъ? А Исусъ му рече: Тѣзи: Не убивай, Не прѣлюбоудѣйствувай; Не кради; Не свидѣтельствувай на лъжѣ:

19. Почитай бащѣ си и майкѣ си; и Люби ближній-тъ си както себе си.

20. Казува му момъкъ-тъ: Всичко това упазихъ отъ младость-тъ си. Какво ми още не достига?

21. Рече му Исусъ: Ако ищешь съвършенъ да бѣдешъ, иди, продай иманіе-то си, и дай го по сиромасы; и ще имашъ съкровище на небеса; и дойди та мя послѣдувай.

22. Като чу това слово момъкъ-тъ, отиде си наскърбенъ; защото имаше имотъ много.

23. А Исусъ рече на ученицы-тъ си: Истинѣ ви казувамъ, че мѣчно ще влѣзе богатъ въ царство небесно.

24. И пакъ ви казувамъ: По лесно е да мине камила прѣзъ иглени уши, а не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе.

25. Като чухъ ученици-тъ му, твърдѣ ся удивявахъ, и думахъ: Като е тѣй, кой може спасенъ да бѣде?

26. А Исусъ ги погледнѣ и рече имъ: У чловѣцы-тъ това е невѣзможно, но у Бога всичко е възможно.

27. Тогазъ отговори Петръ и рече му: Ето ный оставихмы всичко и послѣдувахмы тя; намъ прочее какво ще ни бѣде?

28. А Исусъ имъ рече: Истинѣ ви казувамъ, че вы копто мя послѣдувахте, на второ бытіе, когато сѣдне Сынъ чловѣческій на прѣстолъ-тъ на славѣ-тъ си, ще да сѣднете и вы на дванадесетъ прѣстола, да сѣдите дванадесетъ-тъ племена Израилеви.

29. И всякой който е оставилъ кѣжъ, или братія, или сестры, или бащѣ, или майкѣ, или женѣ, или чада, или нивя, заради мое-то име, стократно ще пріеме, и животъ вѣченъ ще наслѣди.

30. Мнозина обаче първи ще бѣждѣтъ послѣдни, и послѣдни първи.

ГЛАВА К.

а. Подобно бо єсть црѣвїе нѣное челоувѣкъ домовѣтъ, ѣже ѣзиде къпнѣ оутрѣ наати дѣлатели въ виноградохъ своѣхъ.

б. И совѣщавъ съ дѣлатели по пѣназю на дѣнь, послѣ ѣхъ въ виноградохъ своѣхъ.

в. И ѣзшедохъ въ третїй часъ, видѣ ѣны стоѣща на торжищи прѣзды:

г. И тѣмъ рече: ѣдите ѣ въ въ виноградохъ (моѣхъ), ѣ же бѣдетъ прѣвда, дамъ вамъ. Оні же ѣдоша.

д. Паки же ѣзшедохъ въ шестїй, ѣ девѣтый часъ, сотвори такоже.

е. Во ѣдиннїй же надесять часъ ѣзшедохъ, ѡбръте дрѣвїа стоѣща прѣзды, ѣ глагола ѣмъ: что здѣ стоите весь дѣнь прѣзды;

ж. Глаголаша ѣмъ, ѣкъ никтоже насъ наати. гла ѣмъ: ѣдите ѣ въ въ виноградохъ (моѣхъ), ѣ же бѣдетъ прѣвдно, прїимете.

з. Вечеръ же бывшъ глагола гдѣнъ винограда къ прїстѣвникъ своемъ: прїзови дѣлатели, ѣ даждь ѣмъ мзда, на чѣнъ ѡ послѣднихъ до перѣвыхъ.

и. И прїшедше, ѣже во ѣдиннїй надесять часъ, прѣаша по пѣназю.

й. Прїшедше же перѣвїи, мнѣхъ, ѣкъ вѣщше прїимстъ: ѣ прѣага ѣ тїи по пѣназю.

аі. Прїемше же роптѣхъ на гдѣна,

бі. Глаголюще, ѣкъ сїи послѣднїи ѣдиннїхъ часъ сотвориша, ѣ равныхъ намъ сотвориашъ ѣхъ єсї, понесшимъ таготъ днѣ ѣ вѣръ.

вї. Оні же ѡвѣщавъ рече ѣдинномъ ѣхъ: дрѣже, не ѡвѣжъ тебѣ: не по пѣназю ли совѣщашъ єсї со мною;

гї. Возмї твоѣ ѣ ѣдї. хорѣ же ѣ семъ послѣднемъ дѣти, ѣкоже ѣ тебѣ.

ГЛАВА 20.

1. Защото царство небесно е подобно на человекъ домовитъ, който излѣзе щомъ съмнѣ да наеме работници за лозіе-то си.

2. И като ся погоди съ работници-тъ по единъ пѣнязь на день проводи ги на лозіе-то си.

3. И като излѣзе по три-тъ часа, видѣ други че стояхъ на пазарь-тъ празни,

4. И тѣмъ рече: Идѣте и вы на лозіе то, и каквото е праведно ще ви дамъ. И тѣ отидохъ.

5. Пакъ като излѣзе по шесть-тѣхъ и по деветъ-тѣхъ часа стори такожде.

6. А около единадесеть-тъ часа като излѣзе, намѣри други че стоятъ празни, и казува имъ: Защо стоите тука цѣль день празни?

7. Казувать му: Защото никой ны не цѣни. Казува имъ: Идѣте и вы на лозіе-то, и каквото е праведно ще земете.

8. Като станъ вечеръ, стопанинъ-тъ на лозіе-то казува на настоятель-тъ си: Повыкай работници-тъ, и плати имъ заплатъ-тъ, като захванешъ отъ послѣдни-тъ до първы-тъ.

9. И дойдохъ *цѣнени-тъ* по единадесеть-тъ часа, и зѣхъ по единъ пѣнязь.

10. А като дойдохъ първи-тъ, мысляхъ си, че ще земѣтъ повече; но и тѣ зѣхъ по единъ пѣнязь.

11. И като го зѣхъ, роптаяхъ на стопанинъ-тъ,

12. И казувахъ: Че тѣзи послѣдни-тъ единъ часъ работихъ, и тѣхъ си направилъ равны съ насъ, които прѣтеглихмы тяготъ-тъ на день-тъ и некъ-тъ.

13. А той отговори и рече одному отъ тѣхъ: Пріятелю, не тя обиждамъ; не ся ли погоди съ мене по единъ пѣнязь?

14. Земи си твое-то и иди си; искамъ да дамъ и на тогози послѣдній-тъ, както и на тебе.

ѿ. ИЛИ ИЖЕ МНѢ СЪСОТВОРИТИ, ЕЖЕ ХОЩЕ, ВО СВОИХЪ МНѢ; АЩЕ ОКО ТВОЕ АСКОВО ЕСТЬ, ІАКЪ АЗЪ БЛГЪ ЕСМЪ;

ѿ. ТАКЪ БѢДѢТЪ ПОСЛѢДНІИ ПЕРВИ, И ПЕРВИИ ПОСЛѢДНИИ: МНОЗИ БО СЪТЪ ЗВАНІИ, МАЛЪ ЖЕ ИЗБРАННЫХъ.

ѿ. И ВОСХОДѢ ІІСЪ ВО ІЕРУСАЛИМЪ, ПОАТЪ ОБАНДЕСАТЕ ОУЧЕНИКА ЕДИНЫ НА ПЪТИ, И РЕЧЕ ИМЪ:

III. СЕ ВОСХОДИМЪ ВО ІЕРУСАЛИМЪ, И СІИХЪ ЧЛВЧЕСКІИ ПРѢДАНЪ БѢДѢТЪ АРХІЕРЕЕМЪ И КНИЖНИКОМЪ: И ВЪСѢДѢТЪ ЕГО НА СМЕРТЬ:

дI. И ПРЕДАДѢТЪ ЕГО ІЗЫКОМЪ НА ПОРЪГАНІЕ И БІЕНІЕ И ПРОПѢТІЕ: И ВЪ ТРЕТІИ ДЕНЬ ВОСКРЕСНЕТЪ.

к. ТОГДА ПРИСТЪПИ КЪ НЕМУ МТИ СЫНЪ ЗЕВЕДЕУВЪ СЪ СЫНОМА СВОИМА, КЛѢНАЮЩИСЯ И ПРОСАЩИ ИЖЕЧТО ѿ НЕГѢ.

ка. ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ ЕИ: ЧЕСѢ ХОЩЕШИ; ГЛАГОЛА ЕМУ: РЦИ, ДА СѢДЕТА СІА ОБА СЫНА МОА, ЕДИНЪ ВДЕСИЮ ТЕБѢ, И ЕДИНЪ ВШЮЮ ТЕБѢ, ВО ЦРТВІИ ТВОЕМЪ.

кв. ѢВѢЩАВЪ ЖЕ ІІСЪ РЕЧЕ: НЕ ВЪСТА, ЧЕСѢ ПРОСИТА. МОЖЕТА ЛИ ПІТИ ЧАШЪ, ІОЖЕ АЗЪ ИМАМЪ ПІТИ, ИЛИ КРЕЩЕНІЕМЪ, ИМЖЕ АЗЪ КРЕЩАЮСЯ, КРТИТИСЯ; ГЛАСТА ЕМУ: МОЖЕВА.

кг. И ГЛАГОЛА ИМА: ЧАШЪ ОУБѢ МОЮ АСПІЕТА, И КРЕЩЕНІЕМЪ, ИМЖЕ АЗЪ КРЕЩАЮСЯ, ИМАТЕ КРТИТИСЯ: А ЕЖЕ СЪСТІИ ВДЕСИЮ МЕНѢ И ВШЮЮ МЕНѢ, ИЖЕ МОЕ ДАТИ, НО ИМЖЕ ОУГОТОВАСА ѿ ОЦА МОЕГѢ.

кд. И СЛЫШАВШЕ ДЕСАТЬ, НЕГОДОВАША ѿ ОБОЮ КРАТЪ.

ке. ІІСЪ ЖЕ ПРИЗВАВЪ ИХЪ, РЕЧЕ: ВЪСТЕ, ІАКЪ КНѢЗИ ІЗЫКЪ ГОСПОДСТВУЮТЪ ИМИ, И ВЕЛИЦЫИ ВЛАДАЮТЪ ИМИ.

кз. НЕ ТАКЪ ЖЕ БѢДѢТЪ ВЪ ВАСЪ: НО, ИЖЕ АЩЕ ХОЩЕТЪ ВЪ ВАСЪ ВАЩІИ БЫТИ, ДА БѢДѢТЪ ВАМЪ СЛГѢ:

кз. И ИЖЕ АЩЕ ХОЩЕТЪ ВЪ ВАСЪ БЫТИ ПЕРВИИ, БѢДИ ВАМЪ РАБЪ:

кн. ИИЖЕ СІИХЪ ЧЛВЧЕСКІИ НЕ ПРИДЕ, ДА ПОСЛѢЖАТЪ ЕМУ, НО ПОСЛѢЖИТИ, И ДАТИ ДУШ СВОЮ ИЗБАВЛЕНІЕ ЗА МНОГИХъ.

ка. И ИСХОДѢШЪ ЕМУ ѿ ІЕРІХОНА, ПО НЕМУ ИДЕ НАРОДЪ МНОГЪ.

15. Нѣмамъ ли власть да сторѣхъ което щѣ съсь свое-то си ? или око-то ти е лукаво, защото азъ съмъ благъ ?

16. Така ще бѣдѣтъ послѣдни-тѣ първи, и първи-тѣ послѣдни ; защото мнозина сѣ званни, а малцина сѣ избрании.

17. И когато възлѣзуваше Исусъ въ Иерусалимъ, зѣ въ пѣтъ-тѣ дванадесеть-тѣ ученицы на странѣ, и рече имъ :

18. Ето възлѣзуваме въ Иерусалимъ, и Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ на первосвященници-тѣ и книжници-тѣ, и ще го осѣдятъ на смъртъ,

19. И ще го прѣдадѣтъ на язычници-тѣ да му ся поругаѣтъ, да го бѣѣтъ и да го распѣхътъ ; и въ третій день ще възкрѣсне.

20. Тогазъ пристѣпи при него на Зеведеевы-тѣ сынове майка имъ съсь сынове-тѣ си, та му ся кланяше, и искаше нѣщо отъ него.

21. А той ѱ рече : Какво ищешь ? Казува му : Речи да сѣдиѣтъ тѣзи двама-та мои сынове, единъ отъ десно, а единъ отъ лѣво до тебе, въ царство-то твое.

22. А Исусъ отвѣща и рече : Не знаете що искате ; можете ли да пиете чашѣ-тѣ, коѣхъто азъ има да пиѣхъ, и да ся кръстите съ кръщеніе-то, съ което азъ ся кръщавамъ ? Казувать му : Можемъ.

23. И казува имъ : Моѣхъ-тѣ чашѣ ще пиете, и съ кръщеніе-то, съ което ся азъ кръщавамъ, ще ся кръстите : а да сѣднете отъ десно и отъ лѣво до мене не е мое да дамъ, но на които е приготвено отъ Отца ми.

24. И като чухъ десетимата, вознегодовахъ за двама-та братія.

25. А Исусъ ги призова и рече : Вы знаете че господари-тѣ на народы-тѣ господарувать надъ тѣхъ, и голѣмци-тѣ ги владѣѣтъ.

26. Въ васъ обаче не ще така да бѣде ; но който ище да бѣде голѣмецъ между васъ, нека бѣде слуга вамъ ;

27. И който ище да бѣде първъ между васъ, нека ви бѣде рабъ ;

28. Както Сынъ чловѣческый не дойде да му послужать, но да послужи, и да даде животъ-тъ си откупъ за мнозина.

29. И като излѣзувахъ отъ Иерихонъ, послѣдувахъ го народъ много.

ѧ. И сѣ двѣ слѣпцѣ сѣдѣша при пстѣ, слышавша, ѿкѡ
Иисх мимоходитѣ, возопѣста, глаглюща: помилуй ны, Гдѣ, Сїе Дѣдовѣ.

ѧа. Нарѣдѣ же прецѣаше ѿма, да оумолчѣта: Она же пѣче
вопѣста, глаглюща: помилуй ны, Гдѣ, Сїе Дѣдовѣ.

ѧв. И востѣвѣ Иисх возгласѣ ѧ, и речѣ: что хѣщета, да
сотворию вамѣ;

ѧг. Глголаста ѣмѣ: Гдѣ, да ѡвѣрзѣтся Очи наші.

ѧд. Милосѣрдовавѣ же Иисх прикоснѣся Очѣю ѿхѣ: и ѡвѣ
прозрѣша Очи ѿхѣ, и по немѣ идѣста.

ГЛАВА ѳа.

ѧ. И ѣгда приближишасѣ во Іерлѣмѣ, и прїидѣша въ
Видсѣагію къ горѣ Олевнстѣй, тогда Иисх послѣ двѣ оученикѣ,

Ѣ. Глагола ѿма: идѣта въ вѣсъ, ѿже прѣмѣ вамѣ: и ѡвѣ
ѡвѣрашета Ослѣ привѣзано, и жребѣ сѣ нимѣ: ѡрѣшѣвша
приведѣта мѣ.

Ѣ. И ѡше вамѣ кто речѣтъ что, речѣта: ѿкѡ Гдѣ ѣю
трѣбѣтъ: ѡвѣ же послетѣ ѧ.

ѧ. Сїе же всѣ бысть, да свѣдетсѣ речѣнное прѣрокомѣ,
глголющимѣ:

Ѣ. Рцѣте дщѣри Сїѡновѣ: сѣ Црѣ твой градѣтъ тебѣ
крѣтокѣ, и всѣдѣ на Ослѣ и жребѣ, сына подѣрѣмнича.

Ѣ. Шѣдша же оученикѣ, и сотвѣрша, ѿкоже повелѣ ѿма
Иисх,

Ѣ. Приведѣста Ослѣ и жребѣ, и возложѣша верхѣ ѣю
рѣзы своѣ, и всѣде верхѣ ѿхѣ.

Ѣ. Множайшѣи же народѣ постилѣхѣ рѣзы своѣ по пстѣ:
дрѣзѣи же рѣзѣхѣ вѣтѣви ѡ дрѣвѣ, и постилѣхѣ по пстѣ.

ѧ. Народѣ же предходѣшѣи ѣмѣ и вслѣдствѣющѣи звѣхѣ,
глголюще: ѡсѣнна Сїѣ Дѣдовѣ: блгословѣнѣ градѣи во ѿма
Гдѣ: ѡсѣнна въ вышнихѣ.

30. И ето, двама слѣпци конто сѣдѣхъ по край пѣть-тъ, като чухъ че Иисусъ минува, извикахъ и казувахъ: Помилуй ны, Господи, Сыне Давидовъ.

31. А народъ-тъ имъ запрѣтываше, да млькнѣтъ; но тѣ по силно выкахъ, и казувахъ: Помилуй ны, Господи, Сыне Давидовъ.

32. И спрѣ ся Иисусъ, та гы повыка и рече: Какво искате да ви сторѣхъ?

33. Казувать му: Господи, да ся отворѣтъ очи-тъ ни.

34. А Иисусъ ся смили и прикоснѣ ся до очи-тъ имъ; и тутакси прогледахъ очи-тъ имъ, и трѣгнѣхъ подирѣ му.

ГЛАВА 21.

1. И когато наближихъ къмъ Иерусалимъ, и дойдохъ въ Внѣфагіѣхъ къмъ Елеонскѣ-тѣ горѣ, тогази Иисусъ проводи двама ученицы,

2. И каза имъ: Идѣте въ село-то, което е на срѣщѣ ви: и тутакси ще намѣрите ослицѣ вързани: и ждрѣбе съ неѣхъ; от-вържѣте, и доведѣте ми ги.

3. И ако ви каже нѣкой нѣщо, ще речете, че на Господа трѣб-бувать; и тутакси ще гы проводи.

4. А всичко това бы, за да ся сбѣде реченно-то чрѣзь пророка що казува:

5. Речѣте на Сіоновѣ-тѣ дѣщерѣхъ: Ето Царь-тъ твой иде къмъ тебе, кроткъ и възсѣднѣлъ на ослицѣ и ждрѣбе сынъ на подяремницѣ.

6. И отдохъ ученици-тѣ и сторихъ както имъ зарѣча Иисусъ:

7. Доведохъ ослицѣ-тѣ и ждрѣбе-то, и възложихъ на тѣхъ дрехы-тѣ си, и възсѣднѣ той врѣхъ тѣхъ.

8. А по много-то народъ напослахъ дрехы-тѣ си по пѣть-тъ; другы пакъ сѣчахъ вѣтви отъ дръвѣе-то, и постилахъ по пѣть-тъ.

9. А отъ народъ-тъ конто вървѣхъ напрѣдъ и конто идѣхъ исподирѣ, выкахъ и казувахъ: Осанна Сыну Давидову; благо-словенъ който иде въ име-то Господне. Осанна въ вышнихъ.

ї. И вшедш ѿмѸ во Іерлїмъ, потрясѣа весь градъ, глагола: кто ѣсть сей;

аї. Народи же глаголахъ: сей ѣсть Іисъ прѣрокъ, ѿже ѿ Назарѣта Галїлѣйска.

бї. И вниде Іисъ въ црковъ Бжїю, и изгна всѧ продающыя и купящыя въ цркви, и трапѣзы торженикѸмъ испровѣрже, и сѣдѧица продающихъ голуби.

гї. И глагола ѿмъ: писано ѣсть: храмъ мой, храмъ молитвы наречѣтсѧ: вы же сотвористе и вертепъ разбойникѸмъ.

дї. И пристѣпїша къ немѸ хромїи и слѣпїи въ цркви: и исцѣли ихъ.

еї. Видѣвше же архїерее и книжници чюдеса, ѿже сотвори, и Ѹтроки зовѸша въ цркви и глаголюща: Ѹсанна Сїи Дѣдовъ, негодоваша.

ѕї. И рѣша ѿмъ: слышиши ли, что сїи глаголютъ; Іисъ же рече ѿмъ: ѿи. не есте ли члїи николїже, ѿкѸ ѿз Ѹстѧ млѧдѣнцѧ и ссѣицѧ совершилъ єси хвалѧ;

зї. И Ѹстѧвь ѿхъ, ѿзыде вонъ ѿз града въ Вифанїю, и водворисѧ тѸ.

иї. Оутрѧ же возвращѣа во градъ, взлѧкъ:

аї. И Ѹзрѣвъ смоковницѧ єдинѧ при пѧтї, прїиде къ нѣй, и ничтѧже ѡверѣте на нѣй, токѸмъ лїствїе єдино, и глагола ѿи: да николїже ѿ тебе плодѧ бѣдетъ во вѣки. и ѡвѣе ѿзсше смоковница.

бї. И видѣвше Ѹченицы, дивїшасѧ, глаголюще: какѸ ѡвѣе ѿзсше смоковница;

гї. Ѹвѣщѧвъ же Іисъ, рече ѿмъ: ѡмїнь гл҃голю вамъ: ѡще ѿмѧте вѣрѧ, и не Ѹсвѧмнитсѧ, не токѸмъ смоковничное сотворитѣ, но ѡще и горѣ сѣй речѣте: двїгнисѧ, и вѣрзисѧ въ море, бѣдетъ.

дї. И всѧ, єлика ѡще воспросите въ молитвѣ, вѣрѧюще, прїимѣте.

10. И когато влѣзе въ Іерусалимъ, всичкій-тъ градъ ся потресе, и казувахъ : Кой е тойзи ?

11. А народъ-тъ казуваше : Тойзи е Іисусъ пророкъ-тъ, който е отъ Назаретъ Галилейскій.

12. И влѣзе Іисусъ въ храмъ-тъ Божій, и испяди всички конто продавахъ и купувахъ въ храмъ-тъ, и трапезы-тъ на сребромѣнители-тъ прѣтури, и сѣдалища-та на онѣзи конто продавахъ гълъбы ;

13. И казува имъ : Писано е : Домъ-тъ ми домъ на молитвъ ще да ся нарече ; а вы го направихте въртепъ разбойническій.

14. И дойдохъ при него слѣпи и хроми въ храмъ-тъ ; и ги исцѣли.

15. А като видѣхъ първосвященници-тъ и книжници-тъ чудесата конто стори, и дѣца-та конто выкахъ въ храмъ-тъ и казувахъ : Осанна Сыну Давидову, възнеговдахъ,

16. И рекохъ му : Чуешъ ли що казувать тѣзи ? А Іисусъ имъ казува : Ей ; не сте ли чели пѣкога : Че изъ уста-та на малки и на цѣцъ дѣца приготвилъ си хвалъ ?

17. И като ги остави, излѣзе възъ изъ градъ-тъ во Виваніѣ и прѣношува тамъ.

18. А сутринѣ-тъ когато ся вращаше въ градъ-тъ, оглади.

19. И като видѣ едиъ смоковницъ на пѣть-тъ, дойде при неѣ, и пищо не наѣри на неѣ, само едлы листа ; и каза ѣ : Да не стапе вече отъ тебе рожба до вѣка. И на часъ-тъ изсѣхъ смоковница-та.

20. И като видѣхъ ученици-тъ, почудихъ ся и казахъ : Какъ на часъ-тъ изсѣхъ смоковница-та !

21. А Іисусъ отговори и рече имъ : Истинѣ ви казувамъ, ако имате вѣрѣ, и не ся усумните, не токо *дѣло-то* на смоковницъ-тъ ще направите, но и на тѣзи горѣ ако речете : Дигни ся и хвърли ся въ море-то, ще бѣде.

22. И все що поискате въ молбѣ-тъ, като вѣрувате ще получите.

ѿг. ꙗко прїше́дшѹ ѿмѹ въ црковѹ, прїстѹпїша къ немѹ оуча́ишѹ архїерее ꙗко старцы людстїн, глаголюще: ко́ею вла́стїю сїа творїши; ꙗко кто ти даде́ вла́сть сїю;

ѿд. Ѡвѣща́вѹ же Іисꙋ рече́ ѿмѹ: вопрошѹ вы ꙗко ѿзѹ сло́во ѿ́дѣно: ѿже ѿше рече́те мнѣ, ꙗко ѿзѹ ва́мѹ рекѹ, ко́ею вла́стїю сїа творю́.

ѿе. Кре́щенїе Іо́анново ѿкѹдѹ кѣ; сꙋ небесѣ ли, ꙗли ѿ чело́вѣкѹ; о́ни же помысла́хсѹ въ себѣ, глаголюще: ѿше рече́мѹ, сꙋ нѣсѣ: рече́тъ на́мѹ: почто́ о҃убо не вѣровасте ѿмѹ;

ѿз. ѿше ли рече́мѹ, ѿ чело́вѣкѹ: бо́имсѹ наро́да: всїи бо ѿмѹтъ Іо́анна іа́кѹ проро́ка.

ѿз. ꙗко ѿвѣща́вше Іисови рѣша: не вѣ́мѹ. рече́ ѿмѹ ꙗко то́й: ꙗко ѿзѹ ва́мѹ глаго́лю, ко́ею вла́стїю сїа творю́.

ѿи. Чтѹже́сѹ ва́мѹ мнїтъ; чело́вѣкѹ нѣкїй ѿмѹше двѣ сы́на, ꙗко прїше́дѹ къ пе́рвомꙋ, рече́: ча́до, ꙗдї днѣсь дѣла́и въ вїногра́дѣ мо́емꙋ.

ѿд. о́нѹ же ѿвѣща́вѹ рече́: не хо́щꙋ: послѣ́дїи же раскѹ́лвсѹ, ꙗде.

ѿ. ꙗко прїстѹ́плѹ къ а́ргомꙋ, рече́ та́коже. о́нѹ же ѿвѣща́вѹ рече́: ѿзѹ, гдїи, ꙗдѹ: ꙗко не ꙗде.

ѿа. Кїи ѿ о́бою со́творї во́лю о́ч҃с; глаго́лаша ѿмѹ: пе́рвыи. гла́гола ѿмѹ Іисꙋ: а́мїнь глаго́лю ва́мѹ, іа́кѹ мыта́рї ꙗко лю́бодѣ́ицы вара́ютъ вы въ цр́твїи Бжїи.

ѿв. Прї́иде бо къ ва́мѹ Іо́аннѹ Крестїте́ль пстѣ́мѹ прѣ́веднымꙋ, ꙗко не вѣровасте ѿмѹ: мыта́рїи же ꙗко лю́бодѣ́ицы вѣро́ваша ѿмѹ: вы же вїдѣ́вше, не раскѹ́лвстесѹ послѣ́дїи вѣровати ѿмѹ.

ѿг. Іисꙋ прїтѹ́г слы́шите. чело́вѣкѹ нѣкїй кѣ домо́вїтъ, ꙗко наса́дїи вїногра́дѹ, ꙗко ѿплѹ́томꙋ ѿгра́дї ѿгѹ, ꙗко ꙗско́па въ нѣмꙋ то́чїа́ло, ꙗко созда́ стѹ́лпѹ, ꙗко владѣ́ ꙗко дѣ́ла́телемꙋ, ꙗко ѿїде́.

ѿд. ѿгда́ же прїблї́жїсѹ вре́мѹ пло́дѹвѹ, посла́ ра́бы своѹ къ дѣ́ла́телемꙋ, прїа́ти пло́ды ѿгѹ:

23. И когато дойде той въ храмъ-тъ, та поучаваше, дойдохъ при него първосвященници-тъ и старѣйшини-тъ на народа, и казувахъ : Съ койъ власть правишь това ? и кой ти даде тѣзи власть ?

24. А Исусъ отговори и рече имъ : Ще вы попытаетъ и азъ едиѣхъ, който ако ми кажете, и азъ ще ви кажъ съ койъ власть правиъ това.

25. Кръщеніе-то Іоанново отъ кѣдѣ бѣ ? отъ небе-то ли, или отъ человѣцы-тъ ? и тѣ размыслихъ въ себе си, и думахъ : Ако речемъ : Отъ небе-то, ще ни рече : Защо прочее не повѣрувахте въ него ?

26. Ако ли речемъ : Отъ человѣцы-тъ ; боимъ ся отъ народа ; защото всички-тъ иматъ Іоанна както пророкъ.

27. И отговорихъ на Исуса и рекохъ : Не знаемъ. Рече имъ и той : Нито азъ ви казувамъ съ койъ власть правиъ това.

28. Но какъ ви ся вижда ? Нѣкой си человекъ имаше двама сынове ; и дойде при първый-тъ и му рече : Сыноко, иди днесъ работи на лозіе-то ми.

29. А той отговори и рече : Не щѣ ; но послѣ раская ся и отиде.

30. Дойде и при вторый-тъ, и рече такожде. И той отговори и рече : Азъ *ще идѣхъ*, Господи ; и не отиде.

31. Кой отъ двама-та стори на башъ си волѣхъ-тъ ? Казувать му : Първый-тъ. Казува имъ Исусъ : Истинѣхъ ви казувамъ че мытари-тъ и блудницы-тъ надпрѣвварятъ вы въ царство-то Божіе.

32. Защото дойде при васъ Іоаннъ въ пѣть на правдѣхъ, и не повѣрувахте въ него ; мытари-тъ обаче и блудницы-тъ, повѣрувахъ въ него ; а вы като видѣхте това, не ся раскаяхте испослѣ да повѣрувате въ него.

33. Другъ притчѣхъ чуйте. Имаше нѣкой си человекъ домовитъ, който насади лозіе, и оградѣ го съ плетъ, и ископа въ него жлебъ, и съзида стѣплъ, и даде го подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде.

34. А когато приближи врѣме-то на плодове-тъ, проводи слугы-тъ си до земледѣлцы-тъ да зематъ плодове-тъ му.

ѿе. ꙗко ѣмше дѣла теле рабѣмъ ѿгнѣ, Ѡваго оуѣмъ вѣша, Ѡваго же оуѣмъ, Ѡваго же каменіемъ побѣша.

ѿб. Пакѣ послѣ ѿны рабѣмъ мнѣжайша пѣрвыхъ: ꙗко сотвориша ѿмъ такоже.

ѿв. Послѣдѣ же послѣ къ ѿмъ сѣа своего, глагола: оуѣсрамѣтсѣ сѣа моего.

ѿг. Дѣла теле же вѣдѣмше сѣа, рѣша къ себѣ: сѣй ѣсть наслѣдникъ: прѣидѣте, оуѣіемъ ѿгѣ, ꙗко оуѣдержѣмъ достоѣніе ѿгнѣ.

ѿд. ꙗко ѣмше ѿгѣ ѿзведѣша вѣмъ ѿзъ вѣнограда, ꙗко оуѣмъ.

ѿе. Ѣгда оуѣко прѣидетъ гдѣмъ вѣнограда, что сотвориѣтъ дѣла телемъ тѣмъ;

ѿб. Глаголаша ѿмъ: слыхъ слы пѣгвѣѣтъ ѿхъ, ꙗко вѣноградъ предѣтъ ѿнымъ дѣла телемъ, ꙗкоже воздаѣтъ ѿмъ плоды во временѣ своѣ.

ѿв. Глагола ѿмъ ѿсѣ: ꙗко есте ли члѣ ѿ никѣмъ же въ писѣніихъ; камень, ѿгнѣ же не въ радѣ сотвориша зѣждѣщѣмъ, сѣй вѣсть во главѣ оуѣгла. Ѡ Гдѣ вѣсть сѣе, ꙗко ѣсть дѣвно во Ѡчѣю вѣшею.

ѿг. Сегнѣ радѣ глаголю вѣмъ, ѿкъ ѿнѣметсѣ ѿ вѣсѣ црѣтѣе бжѣе, ꙗко даѣтсѣ ѿзыкъ творѣщемъ плоды ѿгнѣ.

ѿд. ꙗко падѣѣ на каменѣ сѣмъ, сокрѣшѣтсѣ: ѿ на нѣмъ же падѣтъ, сотрѣѣтъ ѿ.

ѿе. ꙗко слышавше ѿрхѣерѣе ꙗко фарѣсѣе прѣтчи ѿгнѣ, разсѣмѣша, ѿкъ ѿ ѿхъ глаголетъ:

ѿв. ꙗко ѿщѣше ѿгѣ ѿтѣ, оуѣвоашасѣ народѣ, понѣже ѿкъ прѣрока ѿгѣ ѿмѣлахъ.

ГЛАВА Кѣ.

ѿ. ꙗко ѿвѣмѣмъ ѿсѣ, пакѣ речѣ ѿмъ въ прѣтчахъ, глагола:

ѿ. Оуѣподѣбѣсѣ црѣтѣе нѣное члѣкъ црѣю, ꙗкоже сотвориѣ брѣки сѣсъ своимъ:

35. И земледѣлци-тѣ уловихъ слугы-тѣ му, одного бихъ, другыго убихъ, а на другыго каменіе хвърлихъ.

36. Пакъ проводи други слугы по много отъ първы-тѣ; и сторихъ и тѣмъ такожде.

37. Напоконъ проводи при тѣхъ сына си, и думаше: Ще ся засрамятъ отъ сына ми.

38. По земледѣлци-тѣ като видѣхъ сынъ-тѣ, рекохъ помежду си: Тойзи е наслѣдникъ-тѣ; елате да го убіемъ, и да усвоимъ наслѣдіе-то му.

39. И като го уловихъ изведохъ го вънъ отъ лозіе-то и убихъ го.

40. И тѣй кога дойде стопанинъ-тѣ на лозіе-то, какво ще стори на тѣзи земледѣлцы?

41. Казуватъ му: Злы-тѣ злѣ ще погуби, и лозіе-то ще даде подъ наемъ на други земледѣлцы, конто ще му въздадѣтъ плодове-тѣ на врѣме-то имъ.

42. Казува имъ Исусъ: Не сте ли прочели никога въ писанія-та; Камькъ-тѣ, който отхвърлихъ зидари-тѣ, той станъ глава на ягьлъ-тѣ; отъ Господа бы това, и е чудно въ очи-тѣ наши?

43. За това ви казувамъ, че ще ся отнеме отъ васъ царство-то Божіе, и ще ся даде на народъ който ще прави плодове-тѣ му.

44. И който падне на тойзи камькъ, ще ся строши; а на когото падне, ще го смаже.

45. И като чухъ първосвященници-тѣ и Фарисеи-тѣ притчы-тѣ му, познахъ че за тѣхъ казва;

46. И искахъ да го уловѣтъ, но убояхъ ся отъ народа, понеже както пророкъ го имахъ.

ГЛАВА 22.

1. И отвѣща Исусъ и говоряше имъ пакъ съ притчы, и казуваше:

2. Уподоби ся царство небесно на чловѣкъ царь, който направи свадбѣ на сына си;

ѳ. И послѧ рабѣ своѧ призвѧти звѧнныѧ на браќи: и не хотѧхсѧ прїити.

Ѧ. Пѧќи послѧ ины рабѣ, гѧгѧла: рцыте звѧннымъ: сѧ Ѡвѣдѧ мой оѳготѧвахъ, юнцы мой и оѳпитѧннаѧ исколенѧ, и всѧ готѧва: прїидите на браќи.

Ѣ. Ѡни же неврѣгше ѡидѧша, Ѡвѧ оѳѧ на селѧ свое, Ѡвѧ же на кѧпли своѧ:

Ѥ. Прѧчїи же ѣмше рабѧвѧ ѣгѧ, досадїша имъ, и оѳѧиша ихъ.

Ѧ. И слышавѧ царь тѧи, разгнѣвасѧ: и послѧвѧ вѧ своѧ, погребѧ оѳѧицы Ѡны, и градъ ихъ зажжѧ.

и. Тогда глагола рабѧмъ своимъ: браќѧ оѳѧ готѧвѧ ѣсть, звѧнниѧ же не быша достѧйни.

ѧ. Идите оѳѧ на иسخѧдища пѧтѧи, и ѣлицѣхъ ѧще ѡбѧщете, призовите на браќи.

ї. И иѧшѧше рабѧ Ѡни на распѧтїѧ, собѧрѧша всѣхъ, ѣлицѣхъ ѡбрѣтѧша, слыхъ же и добрыхъ: и исполнисѧ браќѧ возлежѧщихъ.

ѧі. Ишѧдѧ же царь видѣти возлежѧщихъ, видѣ тѧ чело-вѣка не ѡколѣна во ѡдѣѧнїе браќное:

ѧі. И гѧгѧла ѣмѧ: дрѧже, кѧкѧ вшѧлѧ ѣсѧ сѣмѧ не имѧи ѡдѣѧнїѧ браќна; Ѡнѧ же оѳмолчѧ.

їі. Тогда рече царь слѧгѧмъ: свѧзѧвше ѣмѧ рѧцѣ и нѧзѣ, возмїте ѣгѧ и вѣрзните во тѧмѧ кромѣшию: тѧ вѣдетъ плѧчь и скрѣжетъ зѧвѧмъ.

ѧі. Мнози во сѧть звѧни, мѧлѧ же иѧбранныхъ.

їі. Тогда шѧдѧше фарїсѣѧ, совѣтѧ воспрїѧша, ѧкѧ да ѡкольстѧтѧ ѣгѧ слѧвомъ.

їі. И посылаютъ къ немѧ оѳѧеники своѧ со ирѧдїѧны, глаголюще: Оѳѧѧю, вѣмѧ, ѧкѧ иѧстиненъ ѣсѧ, и пѧтїи Бжїѧи воїстинниѧ оѳѧиши, и нерадїши ни ѡ комъже: не зрїши во на лицѧ члѧвѣкѧмъ.

Ѧі. Рцы оѳѧ намъ, что̀тисѧ мнїтѧ; достѧйно ли ѣсть дѧти кинсѧнѧ Кѣсаревѧ, или нї;

3. И распроводи слугы-тъ си да призовѣтъ званны-тъ на свадьбѣ-тъ; и не рачахъ да дойдѣтъ.

4. Пакъ проводи други слугы, и казуваше: Речѣте на званны-тъ: Ето обѣдѣ-тъ си приготвихъ; юнци-тъ ми и огоени-тъ сѣ заклани, и всичко е готово; дойдѣте на свадьбѣ.

5. Но тѣ не радихъ, и разидохъ ся, единъ на шивѣ-тъ си, а другъ на търговѣ-тъ.

6. А други-тъ уловихъ слугы-тъ му та *гы* обезчестихъ и убихъ *гы*.

7. Като чу *тоса* царь-тъ разгнѣви ся, и проводи войскы-тъ си, та погуби онѣзи убійцы, и градъ-тъ имъ изгори.

8. Тогази казува на слугы-тъ си: Свадба-та вече е готова, а призвани-тъ не быхъ достойни.

9. И тѣй идѣте на кръстопѣтища-та и колкото че намѣрите, призовѣте *гы* на свадьбѣ.

10. И излѣзохъ онѣзи слугы по пѣтища-та, та събрахъ всичкы колкото намѣрихъ злы и добры; и напълни ся свадьба-та съ гостіе.

11. И като влѣзе царь-тъ да прѣгледа гостіе-тъ, видѣ тамъ челоуѣкъ не облеченъ съсъ свадьбарскѣ дрехѣ:

12. И казува му: Пріятелю, *ты* какъ си влѣзълъ тука като нѣмашъ свадьбарскѣ дрехѣ? А той замълчѣ.

13. Тогази рече царь-тъ на слугы-тъ: Вържѣте му позѣ-тъ и рѣцѣ-тъ, дигнѣте го, и хвърлѣте го въ вѣншиѣ-тъ тѣмнинѣ; тамъ ще бѣде плачь и скърцаніе съсъ жѣбы:

14. Защото мнозина сѣ званни, а малцина избрани.

15. Тогази отидохъ Фарисей-тъ и съвѣтувахъ ся какъ да го впримчѣтъ въ думѣ.

16. И проваждатъ до него ученицы-тъ си наедно съ Иродіаны-тъ, и казувахъ: Учителю, знаемъ че ты си правъ и Божій-тъ пѣтъ въ истинѣ поучавашъ, и отъ никого не тя е грыжа; защото не гледашъ на лице на челоуѣцы-тъ.

17. Кажи ни прочее, ты какъ мнишь? право ли е да давамы дань на Кесаря, или не?

18. А Иисусъ позна лукавство-то имъ, и рече : Защо мя искушавате, лицемѣри ?

19. Покажѣте ми монетѣ-тѣ на дань-тѣ. И тѣ му донесоха единъ пѣнязь.

20. И казува имъ : Чій е тойзи образъ и надписъ-тъ ?

21. Казувать му : Кесаревъ. Тогази имъ казува : Като е тѣй, отдавайте Кесаревы-тѣ Кесарю, а Божіи-тѣ Богу.

22. И като чухъ зачудихъ ся, и оставихъ го и отидохъ си.

23. Въ сѣщій-тъ день дойдохъ при него Саддукеи, които казуватъ че нѣма възкресеніе ; и попытаха го,

24. И казувахъ : Учителю, Моисей рече : Ако умре нѣкой безъ чада, да ся ожени братъ му за женъ му, и ще възстави сѣме на брата си.

25. А между насъ имаше седмина братія ; и първий-тъ ся ожени и умрѣ ; и като нѣмаше сѣме остави женъ си на брата си ;

26. Подобно и второй-тъ, и третій-тъ, до седмый-тъ.

27. А подиръ всички-тѣ умрѣ и жена-та.

28. И тѣй въ възкресеніе-то на кого отъ седмъ-тѣ ще бѣде жена ? защото всички-тѣ ѣж имахъ.

29. Отговори Иисусъ и рече имъ : Заблуждавате, понеже не знаете писанія-та, нито силъ-тѣ Божіиъ,

30. Защото въ възкресеніе-то нито ся женятъ, нито за мжжъ отивать, но като ангели Божіи сѣ на небе-то.

31. А за възкресеніе-то на мъртвы-тѣ, не сте ли чели речено-то вамъ отъ Бога, който казува :

32. Азъ съмъ Богъ Авраамовъ, и Богъ Исааковъ, и Богъ Іакововъ ? Богъ не е Богъ на мъртвы-тѣ, но на живы-тѣ.

33. И като чухъ народъ-тъ, удивлявахъ ся на поученіе-то му.

34. А Фарисеи-тѣ като чухъ че затули на Саддукеи-тѣ уста-та, събрахъ ся наедно.

35. И отъ тѣхъ единъ законникъ, попыта го, за да го искушава, и каза :

36. Учителю ! Коя заповѣдь е голѣма въ законъ-тъ ?

ЛЗ. Іисъ же рече ѿмъ: возлюбихи Гда Бга твоего всѣмъ
срдцемъ твоимъ, и всею дшшею твоєю, и всею мыслію
твоею.

ЛН. Сіа єсть перваа и большаа заповѣдь.

ЛО. Второа же подобна єй: возлюбихи искреннаго твоего
ѿкъ самъ себѣ.

М. Изъ сїю обою заповѣдїю весь законъ и пррочи висятъ.

МА. Сокравшимся же фарїсеумъ, вопроси ихъ Іисъ,

МВ. Глагола: что вамъ мнитца ѿ Хртѣ; чїи єсть сїи,
глаголаша ѿмъ: Дѣдовъ.

МГ. Глагола имъ: какъ оубо дѣдъ дѣомъ Гда єго на-
рицаетъ; глагола:

МД. Рече Гдъ Гдѣи моемъ: сѣдѣи ѿдеснѣю менѣ, дондеже
положѣ враги твоѣ подножіе нѣгъ твоихъ.

МЕ. Иже оубо дѣдъ нарицаетъ єго Гда, какъ сїи ѿмъ єсть;

МС. И никтоже можаше ѿвѣщати ѿмъ словесе: ниже
смѣаше кто ѿ тогѣ днѣ вопросити єго ктомъ.

ГЛАВА КГ.

А. Тогда Іисъ глагола къ народомъ и оученикомъ своимъ,
Б. Глагола: на мнѣсѣовѣ сѣдалиши сѣдоша книжницы и
фарїсеѣ.

Г. Вся оубо, єлика иже ркѣтъ вамъ влустїи, соблюдайте и тво-
рите: по дѣломъ же ихъ не творите: глїютъ бо, и не творятъ.

Д. Связѣютъ бо бремена тяжка и бѣднѣ носима, и воз-
лагаютъ на плещѣ члвчєска: перстомъ же своимъ не
хотятъ двигнути ихъ.

Е. Вся же дѣла своѣ творятъ, да видими бѣдѣтъ члвѣки.
разширяютъ же хранилища своѣ, и величаютъ воскрѣлиа
ризмъ своихъ:

Є. Любятъ же преждевозлеганїа на вечерахъ, и прежде-
сѣданїа на сонмищахъ,

37. А Иисусъ му рече: Да възлюбишь Господа Бога твоего съсъ всичко-то си сърдце, съсъ всичкъ-тъ си души и съсъ всичкый-тъ си умъ.

38. Тази е първа и голѣма заповѣдь.

39. А втора подобна на нейъ: Да възлюбишь ближній-тъ си както себе си.

40. На тѣзи двѣ-тъ заповѣди всичкый-тъ законъ и пророци-тъ висятъ.

41. И като бѣхъ събрани Фарисей-тъ, попыта гы Иисусъ,

42. И каза: Какъ мыслите за Христа? Чій сынъ е? Казувать му: Давидовъ.

43. Казува имъ: Какъ прочее Давидъ духомъ го нарича Господь, и казува:

44. Рече Господь на Господа моего: сѣдни отъ деснѣ-тъ ми странѣ, доклѣ положѣхъ врагове-тъ ти подножіе на позѣ-тъ ти?

45. И тѣй, ако Давидъ го нарича Господь, какъ *да* му е сынъ?

46. И никой не можаше да му отговори нито рѣчь: нито пакъ дързни пѣкой отъ тойзи день вече да го попыта нѣщо.

ГЛАВА 23.

1. Тогази Иисусъ продума на народъ-тъ и на ученицы-тъ си,

2. И каза: На сѣдалище-то Моисеево сѣдиѣхъ книжници-тъ и Фарисей-тъ:

3. Всичко прочее което ви рекътъ да пазите, пазѣте и правѣте; но по дѣла-та имъ не правѣте; понеже говорятъ, а не правятъ.

4. Защото свързувать бремена тежки и млчны за носеніе, и турять *гы* на чловѣцы-тъ на плещы-тъ; а пакъ, не рачать нито съ прѣстъ-тъ си да гы повдигнѣтъ.

5. И правятъ всичкы-тъ си дѣла, за да бѣдѣтъ видѣни отъ чловѣцы-тъ. И разширяватъ пазилкы-тъ си и правятъ голѣмы полы-тъ на дрехы-тъ си,

6. И обычатъ първо-то мѣсто на вечеранія-та, и прѣдни-тъ сѣдалища въ съборища-та,

з. И цѣлованїа на торжищахъ, и звѣтиса ѡ челоуѣкхъ : оучителю, оучителю.

и. Ры же не нарицайтеся оучители : еди́нъ бо ѣсть ва́шъ оучитель, Хрѣ́то́съ : всѣ же вы бра́тїа е́стѣ.

д. И Оца́ не зовѣте себѣ на землѣ : еди́нъ бо ѣсть О́цъ ва́шъ, ѡ́же на нѣбѣхъ.

ї. Ни́же нарицайтеся наста́вники : еди́нъ бо ѣсть на́ста́вникъ ва́шъ, Хрѣ́то́съ.

дї. Бо́лїи же въ ва́съ, да въде́тъ ва́мъ слѣ́га.

вї. ѡ́же бо вознесе́тся, смири́тся : и смира́айся, вознесе́тся.

гї. Го́ре ва́мъ кни́жники и фа́рі́се́е ли́цемѣри, ꙗ́кѡ за́творя́ете црѣ́вїе нѣ́ное пре́д челоуѣки : вы бо не вхо́дите, ни вхо́дѣщихъ ѡ́ставля́ете ви́нѣти.

дї. Го́ре ва́мъ кни́жники и фа́рі́се́е ли́цемѣри, ꙗ́кѡ си́ѣда́ете до́мы вдовѣ́цъ, и вино́ю да́лече моли́твы твора́ише : сегѡ́ ра́ди ли́шшее прї́имете ѡ́сужде́нїе.

еї. Го́ре ва́мъ кни́жники и фа́рі́се́е ли́цемѣри, ꙗ́кѡ пре́хо́дите мо́ре и сѣ́мъ, сотвори́ти еди́наго прише́льца : и е́гда въде́тъ, твори́те е́го сы́на ге́енны сѣ́гъѣ́йша ва́съ.

ѕї. Го́ре ва́мъ вожа́ди слѣ́пїи, глаго́лющи : ѡ́же ѡ́це кле́нѣ́тся црѣ́ковию, ни́чесо́же ѣ́сть : а́ ѡ́же кле́нѣ́тся злѣ́тому црѣ́ковнымъ, до́лженъ ѣ́сть.

зї. Бѣ́и и слѣ́пїи, что́ во ко́лѣѣ ѣ́сть, злѣ́то ли, и́ли црѣ́ковь, свѣта́иша злѣ́то ;

иї. И ѡ́же ѡ́це кле́нѣ́тся О́лтаремъ, ни́чесо́же ѣ́сть : а́ ѡ́же кле́нѣ́тся да́ромъ, ѡ́же верхѹ́ е́го, до́лженъ ѣ́сть.

дї. Бѣ́и и слѣ́пїи, что́ во ко́лѣѣ, да́ръ ли, и́ли О́лтарь свѣта́й да́ръ ;

к. ѡ́же оубо́ кле́нѣ́тся О́лтаремъ, кле́нѣ́тся ѡ́мъ, и сѣ́щимъ верхѹ́ е́го :

ка. И ѡ́же кле́нѣ́тся црѣ́ковию, кле́нѣ́тся е́ю, и живѹ́щимъ въ не́й :

7. И поздравенія-та по пазарь-тъ, и да имъ выкатъ чловѣци-тъ, учителю, учителю.

8. Но вы не ся наричайте учители; защото единъ е вашій-тъ учитель, Христосъ; а всица вы братія сте.

9. И никого на земѣ-тъ не дѣйте нарича Отецъ вашъ; защото единъ е вашій Отецъ, който е на небеса.

10. Нито наставници ся наричайте; защото единъ е вашій-тъ наставникъ, Христосъ.

11. И най голѣмый-тъ отъ васъ, да бѣде вамъ слуга.

12. А който възнесе себе си, ще ся смири; и който смири себе си, ще ся възнесе.

13. Но горко вамъ, книжници и Фарисеи, лицеѣри; защото затваряте царство-то небесно прѣдъ чловѣци-тъ; понеже вы не вѣзвувате, нито конто вѣзвувать оставяте да вѣзжтъ.

14. Горко вамъ, книжници и Фарисеи, лицеѣри; защото исполждате домове-тъ на вдовицы-тъ, и за причинѣ правите дългы молитвы; заради това по голѣмо осжждане ще приимете.

15. Горко вамъ, книжници и Фарисеи, лицеѣри; защото море-то и суши-тъ обхождате, за да направите одного прозелита, и когато бѣде, направяте го дважды повече отъ васъ сынъ на пѣкълъ-тъ.

16. Горко вамъ, водители слѣпи, конто казувате: Който ся закъне въ храмъ-тъ, не е нищо: но който ся закъне въ злато-то на храмъ-тъ, задължава ся.

17. Безумни и слѣпи, че кое е по голѣмо, злато-то, или храмъ-тъ който освятява злато-то.

18. И който ся закъне въ олтарь-тъ, не е нищо; но който ся закъне въ даръ-тъ, който е върху него, задължава ся.

19. Безумни и слѣпи; че кое е по голѣмо, даръ-тъ ли, или олтарь-тъ, който освятява даръ-тъ?

20. И тѣй който ся е заклѣлъ въ олтарь-тъ, заклѣва ся въ него, и во всичко що е на него.

21. И който ся е заклѣлъ въ храмъ-тъ, заклѣва ся въ него, и въ тогози който живѣе въ него.

кв. И кленийса нѣсѣмъ, кленѣтса престоломъ Бжїимъ, и сѣдѣющимъ на немъ.

кг. Горе вамъ книжницы и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ ѿдесѣтствуете мѣтвѣ и копрѣ и кумїнѣ, и ѡстависте вѣишаа законѣ, сѣдѣи и мѣлостъ и вѣрѣ: сїѧ же подобѣше творїти, и ѡнѣхъ не ѡставляти.

кд. Рожди слѣпїи, ѡцѣждающїи комарї, велелѣды же пожирѣюще.

ке. Горе вамъ книжницы и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ ѡчищѣете внѣшнее стклѣнницы и блюда, внѣтрѣдѣ же сѣтъ полни хищенїѧ и неправды.

кз. Фарїсѣе слѣпїи, ѡчиисти прѣжде внѣтреннее стклѣнницы и блюда, да бѣдетъ и внѣшнее ѡнѣхъ чисто.

кѣ. Горе вамъ книжницы и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ подобитеса гробѡмъ повѣпленнымъ, ꙗже внѣдѣ оубѡ ѡблѣются краснѣ, внѣтрѣдѣ же полни сѣтъ костей мѣртвыхъ и всѧкїѧ нечистоты.

кн. Таѡ и вы, внѣдѣ оубѡ ѡблѣетеса человекѡмъ праведни, внѣтрѣдѣ же естѣ полни лицемѣрїѧ и беззаконїѧ.

кѡ. Горе вамъ книжницы и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ зиждите гробы пророческїѧ, и красите рѣки праведныхъ,

л. И глаголете: ѡще выхомъ были во дни Ѡцѣ нашихъ, не выхомъ оубѡ Ѧвишницы ѡмъ были въ кровї прѣрѡкѣ.

ла. Тѣмже самїи свидѣльствуете себѣ, ꙗкѡ сынове естѣ ѡзбѣвшихъ прѣрѡки:

лв. И вы исполните мѣрѣ Ѡцѣ вашихъ.

лг. Смїѧ, порожденїѧ ехїданѡва, ꙗкѡ оубѣжитѣ ѡ сѣдѣ Ѡгна геенскаго;

лд. Сегѡ радїи сѣ ѡзѣ послѡ къ вамъ прѣрѡки и премѣдры и книжники: и ѡ нѣхъ оубїете и распнете, и ѡ нѣхъ бїете на сонмищахъ вашихъ, и ѡзженѣте ѡ града во градѣ:

лє. ꙗкѡ да прїидетъ на вы всѧка кровь праведна, про-

22. И който ся е заклѣлъ въ небе-то, заклѣва ся въ прѣстолѣ-тъ Божій, и въ тогози който сѣди на него.

23. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицеѣри; защото давате десетѣкъ на мятвѣ-тъ, на копарѣ-тъ и на киміонѣ-тъ; и оставихте по важны-тъ нѣща на законѣ-тъ, правосѣдіе-то, милость-тъ и вѣрѣ-тъ; тѣхъ трѣбаше да правите, и онѣзи да не оставяте.

24. Водители слѣпи, които комарѣ-тъ прѣцѣждате, а камиля-тъ поглѣщате.

25. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицеѣри; защото очистяте външно-то на чашѣ-тъ и на блюдо-то, а отвѣтрѣ сѣ пълны съ грабеніе и неправдѣ.

26. Фарисее слѣпый, очисти първомъ отвѣтрѣ чашѣ-тъ и блюдо-то, да бѣде и външно-то имъ чисто.

27. Горко вамъ книжници и Фарисен, лицеѣри; защото приличате на гробища варосаны, които изотвѣнѣ ся виждатъ хубавы, а отвѣтрѣ сѣ пълны съ кости отъ мъртвы, и съсъ всякаквѣ нечистотѣ.

28. Така и вы извѣнѣ ся виждате на челоуѣцы-тъ праведни, по извѣтрѣ сте пълни съ лицеѣріе и беззаконіе.

29. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицеѣри; защото изграждате гробища-та на пророцы-тъ, и украшавате памятници-тъ на праведны-тъ:

30. И казувате: Ако бѣхмы были въ дни-тъ на бащы-тъ си, не быхмы были тѣхни съучастници въ крѣвь-тъ на пророцы-тъ.

31. Така що свидѣтельствувате на себе си, че сте сынове на тѣзи, които избихѣ пророцы-тъ;

32. Допълняте и вы мѣрѣ-тъ на бащы-тъ си.

33. Зміи, рожбы ехиднины! Какъ ще избѣгнете отъ осжжданіе-то въ пѣкъ-тъ?

34. За това, ето, азъ проваждамъ до васъ пророцы и прѣмѣдры и книжници; и отъ тѣхъ ще убіете и ще распнете, и отъ тѣхъ ще біете въ съборница-та си, и ще ги гоните отъ градъ въ градъ;

35. За да дойде на васъ всяка крѣвь праведна, пролѣна на

ливаемъ на земли, ѿ крове Явела праведнаго, до крове Захарїи сына Варахїнна, егѡже оубиште между црковїю и олтаремъ.

ѿс. Яминь глаголю вамъ, ѿкѡ прїидутъ всѧ сїѧ на родъ сей.

ѿз. Іерусалиме, Іерусалиме, иже убиваеи прѡрѡки и каменїемъ покидаеи посланныя къ тебѣ, сколькожды восхотѣхъ обратити чѡда твоѧ, ѿкоже собираетъ кокоши птенцы своѧ подъ крилѣ, и не восхотѣсте;

ѿн. Се ѡставляется вамъ домъ вашъ пустъ.

ѿо. Глаголю ко вамъ, ѿкѡ не имате мене видѣти ѡсѣлѣ, дондеже речете: благословенъ градъ иже ѡма Гдне.

ГЛАВА КД.

ѿ. И иже иже Иисъ, идаше ѿ цркви: и пристѣпїша къ немѸ оубишцы егѡ показати емѸ зданїѧ црквннѧ.

ѿ. Иисъ же рече имъ: не видите ли всѧ сїѧ; аминь глаголю вамъ, не имате ѡстѧти здѣ камень на камени, иже не разорїтсѧ.

ѿ. Сѣдѧще же емѸ на горѣ Олевнстѣй, пристѣпїша къ немѸ оубишцы наединѣ, глаголюще: рцы намъ, когда сїѧ бѣдутъ; и что естъ знаменїе твоегѡ пришествїѧ, и кончина вѣка;

ѿ. И ѡвѣщавъ Иисъ рече имъ: блюдите, да никтоже васъ прельститъ.

ѿ. Мнози ко прїидутъ во ѡма моє, глаголюще: азъ есмь Хртосъ: и мнози прельстѧтъ.

ѿ. Оубишати же имате брѧни и слышанїѧ бранемъ. зрите, не оубишайтесѧ: подобаетъ ко всѣмъ сїмъ быти: но не тогда естъ кончина.

ѿ. Востѧнетъ ко ѧзыкъ на ѧзыкъ, и царство на царство: и бѣдутъ глѧди и пѧгубы и трѣси по мѣстѡмъ.

ѿ. Всѧ же сїѧ начало болѣзнемъ.

земѣ-тъ, отъ кръвъ-тъ на праведнаго Авеля, до кръвъ-тъ на Захаріѣ сына Варахіева, когото убихте между храмъ-тъ и олтарь-тъ.

36. Истинѣ ви казувамъ : Всичко това ще дойде на тойзи родъ.

37. Иерусалиме, Иерусалиме, *ты* що избивашъ пророцы-тъ и съ каменіе убивашъ проводены-тъ до тебе, колко пѣти поискахъ да съберѣ твои-тъ чада, както прибира кокошка пилцы-тъ си подъ крылъ-тъ си, и не рачихте !

38. Ето оставя ся замъ домъ-тъ вашъ пустъ.

39. Защото, казувамъ ви : Нѣма да мя видите отъ нынѣ до когато речете : Благословенъ който иде въ име Господне.

ГЛАВА 24.

1. И като излѣзе Иисусъ, отхождаше си отъ храмъ-тъ ; и пристѣпихъ ученици-тъ му да му покажѣтъ зданія-та на храмъ-тъ.

2. А Иисусъ имъ рече : Не видите ли всичко това ? истинѣ ви казувамъ : Нѣма да остане тука камѣкъ на камѣкъ, който да ся не съсыпѣ.

3. И когато сѣдѣше на горѣ-тъ Елеонскѣ, дойдохъ при него ученици-тъ му на странѣ, и казувахъ : Кажѣ ни, кога ще бѣде това, и що е знаменіе-то на твое-то пришествіе, и на свършеніе-то на вѣка ?

4. Отвѣща Иисусъ и рече имъ : Пазѣте ся да вы не прѣльсти нѣкой ;

5. Защото мнозина ще дойдѣтъ въ мое име да казувать : Азъ съмъ Христосъ, и ще прѣльстятъ мнозина.

6. И ще чуете бойове, и слухове военны. Гледайте, недѣйте ся смущава : понеже всичко това трѣба да бѣде ; но не е още скончаніе-то.

7. Защото ще възстане народъ врѣхъ народъ, и царство врѣхъ царство ; и ще бѣдѣтъ на мѣста гладове, морове и трусове.

8. И всичко това *ще бѣде* начало на болѣжи.

д. Тогда предадѣтъ вы въ скѣрби, ѿ оубѣи́отѣ вы: ѿ бѣдете ненавидими всѣми ѡзыки ѿмене моего ради.

ї. И тогда соблазнѣтѣ мнози, ѿ дрѣгѣ дрѣга предадѣтъ, ѿ возненавидѣтъ дрѣгѣ дрѣга.

її. И мнози лжепророцы востѡнѣтъ, ѿ прельстѣтъ мнози.

їі. И за оумноженіе беззаконїа, ѡсѡдѣтъ любы мнозихъ:

їіі. Претерпѣвый же до конца, той спасѣтѣ.

їііі. И проповѣстѣся сїе єѡліе црѣвіа по всѣй вселеннѣй, во свидѣтельство всѣмъ ѡзыкомъ. и тогда прїидѣтъ кончина.

їіііі. Тогда оубо оузрите мѣрзость запустѣніа, реченнѡ Даниїломъ прѡрокомъ, стоѡщѣ на мѣстѣ сѣбѣ: ѿже чтѣтъ, да разсмѣтъ:

їііііі. Тогда ссѡи во ѡдѣн да бѣжѣтъ на горы:

їіііііі. И ѿже на кровѣ, да не сходитѣ взѡти, ѡже въ домѣ єгѡ:

їііііііі. И ѿже на селѣ, да не возвратїтѣ вспѡть взѡти рїзъ своихъ.

їіііііііі. Горѣ же непрѡзднымъ ѿ дощымъ въ тѣхъ днѣ.

їііііііііі. Молїтѣся же, да не бѣдетѣ бѣгство ваше въ зимѣ, ни въ сѣбѣ.

їіііііііііі. Идетѣ во тогда скорѣ вѣліа, ѡковѣ же не была ѡ началѣ мїра досѣлѣ, ниже ѿмѣ быти.

їііііііііііі. И ѡше не быша прекратїлиса днѣ Ѧны, не бы оубѡ спаслѣса всѣа плѡть: ѡбрѡнныхъ же ради прекратѣтѣся днѣ Ѧны.

їіііііііііііі. Тогда ѡше кто речѣтъ вамъ: сѣ здѣ Хрїтѡсъ, или Ѧндѣ: не ѿмїте вѣры.

їііііііііііііі. Востѡнѣтъ бо лжехрїсти ѿ лжепророцы, ѿ дадѣтъ знаменїа вѣліа ѿ чюдеса, ѡкоже прельстїти, ѡше возможно, ѿ ѡбрѡнныа.

їіііііііііііііі. Сѣ прѣжде рѣхъ вамъ.

9. Тогази ще вы прѣдадѣтъ на мѣжы, и ще вы убійѣтъ, и ще бѣдете ненавидѣни отъ всичкы-тѣ народи заради мое-то име.

10. И тогазы мнозина ще ся соблазнѣтъ; и единъ другий ще ся намразятъ.

11. Много лжепророци ще ся повдигнѣтъ и ще прѣлѣстятъ мнозина.

12. И поради умножаваніе-то на беззаконіе-то, на мнозина любовь-та ще охладѣе.

13. А който прѣтърпи до край, той ще спасенъ да бѣде.

14. И това евангеліе на царство-то ще ся проповѣда по всичкъ вселенѣхъ, за свидѣтелство на всичкы-тѣ народы; и тогазы ще дойде свѣршеніе-то.

15. И тѣй, когато видите мързость-тѣ на запусѣніе-то, речен-нѣ-тѣ отъ пророка Даниїла, че стои на свято-то мѣсто, (който чете пека разумѣва):

16. Тогазы, които сѣ въ Іудеѣхъ, да бѣгатъ по горы-тѣ;

17. Който *ся намери* на покрывъ-тѣ, да не слѣзува за да земе пѣщо отъ кѣщѣ-тѣ си:

18. И който *ся намери* на нивѣхъ, да ся не враща назадъ да земе дрехы-тѣ си.

19. А горко на неспазны-тѣ и на доящы-тѣ прѣзъ онѣзи деніе.

20. И молѣте ся, да ся не случи бѣганіе-то ви зимѣ, или въ сѣботенъ день:

21. Защото тогази ще бѣде скѣрбъ голѣма, каквато не е была отъ начало на свѣтъ-тѣ до нынѣ, нито ще да бѣде.

22. И ако да ся не скратяхъ онѣзи деніе, ни една плѣть не бы ся избавила; но заради избранны-тѣ, онѣзи деніе ще ся скратятъ.

23. Тогазы ако ви рече пѣкой: Ето, тука е Христосъ, или тамъ; не вѣрувайте.

24. Защото ще възстанѣтъ лжехристи и лжепророци, и ще покажѣтъ голѣмы знаменія и чудеса, така що да прѣлѣстятъ, ако е възможно, и избранны-тѣ.

25. Ето, прѣдсказахъ ви.

ѳв. Ёще оубо рекѣтъ вамъ: сѣ въ пѣстыни ѣсть: не ѣздыте. сѣ въ сокровищахъ: не имѣте вѣры.

ѳз. Ёкоже бо мѡніа ѡсѡдитъ ѡ востѡкахъ ѡ ѡблѣетса до запада: тѡкъ бѣдетъ пришествіе Сѡа чловѣческаго.

ѳи. Ёѣже бо ѡще бѣдетъ трѣпъ, тамъ совербтса Ѡрѡи.

ѳѡ. Ёбїе же по скорби днїи тѣхъ, солнце помѣркнетъ, ѡ лунѡ не дѡстъ свѣта своего, ѡ звѣзды спадѣтъ съ нѣсе, ѡ сїлы нѣныя подвигнѣтса.

ѳ. ѡ тогда ѡвїтса знѡменїе Сѡа члѡвѣческаго на нѣсї: ѡ тогда восплѡчтса всѡ квѡѣна землѡ, ѡ оубратъ Сѡа члѡвѣческаго, градѣща на Ѡблацѣхъ нѣныхъ съ сїлою ѡ слѡвою мнѡгою.

ѳа. ѡ послетъ Ёгглы своѡ съ трѣбнымъ глѡсомъ вѣлїмъ, ѡ совербтъ ѡзбрѡнныа ѣгѡ ѡ чѣтырѣхъ вѣтрѣхъ, ѡ концѣхъ нѣсъ до концѣхъ ѡхъ.

ѳв. Ѡ смѡковницы же нагнїтса прїтчи: ѣгда оубѡ вѡа ѣѡ бѣдѣтъ млѡда, ѡ лїствїе прозѡбнетъ, вѣдите, ѡѡкъ блїзъ ѣсть жѡтѡ:

ѳг. Тѡкъ ѡ вѡ, ѣгда вїдите сїѡ всѡ, вѣдите, ѡѡкъ блїзъ ѣсть при дѡвѣрѣхъ.

ѳд. Ёмїнь глаголю вамъ, не мїмоїдетъ рѡдъ сѣй, доѡдеже всѡ сїѡ бѣдѣтъ.

ѳе. Нѡ ѡ землѡ мїмоїдетъ, словеса же моѡ не мїмоїдѣтъ.

ѳѡ. Ѡ днїи же тѡмъ ѡ часѣ нїктоже вѣсть, ни Ёгглі нѣнїи, тѡкмъ Ѡцѡ мѡй ѣдїнъ.

ѳз. Ёкоже бо бѡсть во днїи Нѡевы: тѡкъ бѣдетъ ѡ пришествїе Сѡа члѡвѣческаго.

ѳи. Ёкоже бо вѣхъ во днїи прѣжде потѡпа, ѡдѣще ѡ пїѡще, женѡщеса ѡ посагающе, до негѡже днѣ внїде Нѡе въ ковчѣгъ:

26. И тъй, ако ви рекжѣтъ: Ето го, въ пустыниѣ-тъ е; не излѣзвайте; Ето го во вѣтрешни-тъ стан; не вѣрувайте.

27. Защото както свѣтковица-та излѣзува отъ истокъ, и свѣтнува до западъ, така ще бѣде и пришествіе-то на Сына чловѣческаго.

28. Защото дѣто бѣде мрыша-та, тамъ ще ся събержѣтъ и орли-тъ.

29. И тутакси слѣдъ скърбѣ-тъ на онѣзи деніе, слънце-то ще потъмнѣе, и луна-та не ще даде свѣтеніе-то си; и звѣзды-тъ ще паднжѣтъ отъ небе-то, и силы-тъ небесны ще ся поколебажѣтъ.

30. И тогазъ ще ся яви знаменіе-то на Сына чловѣческаго на небе-то, и тогазъ ще заплачжѣтъ вси-тъ племена земны, и ще видятъ Сына чловѣческаго че иде на облацы-тъ небесны съ съ силъ и славъ голѣмъ.

31. И ще проводи ангелы-тъ си съ голѣмъ гласъ отъ трѣбъ; и ще събержѣтъ избранны-тъ неговы отъ четыри-тъхъ вѣтрове, отъ край до край на небеса-та.

32. И отъ смоковницѣ-тъ научѣте притчѣ-тъ; когато вече нейны-тъ вѣйки отменжѣтъ и разпиватъ листовѣ-тъ, знаете че е близу лѣто-то.

33. Така и вы, кога видите всичко това, да знаете че е близу при врата-та.

34. Истинъ ви казувамъ, тойзи родъ нѣма да прѣмине, доклѣ ся не сбѣде всичко това.

35. Небе-то и земя-та ще прѣминжѣтъ, но мои-тъ думы нѣма да прѣминжѣтъ.

36. А за онзи день и часъ никой не знае, нито ангели-тъ небесны, тъкмо Отецъ ми самъ.

37. И както дни-тъ Ноеви, така ще бѣде и пришествіе-то на Сына чловѣческаго;

38. Защото както въ дни-тъ прѣди потопъ-тъ бѣхъ на яденіе и на пїаніе, и ся женихъ и за мжжъ отивахъ, до който день влѣзе Ное въ ковчегъ-тъ,

лѡ. И не оувѣдаѣша, дондеже прїиде вода ѿ взятѣхъ всѣхъ :
такѡвъ бѣдетѣ ѿ пришествїе Сїа члвческагѡ.

м. Тогда два бѣдета на селѣ : едїнъ поѣмлетсѧ, а другїй
вѣставлѣетсѧ.

мѧ. Двѣ мелющѣ въ жерновахъ : едїна поѣмлетсѧ, ѿ
едїна вѣставлѣетсѧ.

мв. Бдїте оубо, ѿкѡ не вѣсте, въ кїи часѣ Гдѣ вашъ
прїидетѣ.

мг. Сїе же вѣдите, ѿкѡ ѡще бы вѣдалъ домъ вѣдка, въ
къю стрѣжъ тѣтъ прїидетѣ, вѣлаъ оубо бы, ѿ не бы далъ
подкопати храма своегѡ.

мд. Сегѡ ради ѿ вы бѣдите готовї : ѿкѡ, въ оныѣ часѣ
не минетѣ, Сїхъ челоувческїй прїидетѣ.

мѣ. Ктѡ оубо ѣсть вѣрный рабъ ѿ мѣдрый, егѡже поста-
витѣ гдїнъ егѡ надъ домомъ своимъ, еже даати ѿмъ пицї
во время (їхъ) ;

мс. Плжєнъ рабъ той, егѡже, прїидѣхъ гдїнъ егѡ, вѣра-
щетѣ такѡвѣ творѣща.

мз. Имѣнь глаголю вамъ, ѿкѡ надъ всѣмъ ѿмѣнїемъ
своимъ поставитѣ егѡ.

мн. ѡще ли же речетѣ слѡвъ рабъ той въ сѣрдцы своимъ :
коснитѣ гдїнъ мой прїити :

мѡ. И начнетѣ бїти клеветы своѣ, ѡсти же ѿ пити съ
пїаницами :

н. Прїидетѣ гдїнъ раба тогѡ въ день, въ оныѣ не
чѣетѣ, ѿ въ часѣ, въ оныѣ не вѣсть :

нѧ. И растѣшетѣ егѡ полмѧ, ѿ часть егѡ съ невѣрными
положитѣ : тѣ бѣдетѣ плачь ѿ скрежетѣ збѡмъ.

ГЛАВА КѢ.

ѧ. Тогда оуподѡбїсѧ црѣвїе нѣное десѧтїмъ дѣвамъ,
ѡже прїѡша свѣтїльнїки своѣ, ѿ ѿзыдоша въ срѣтенїе
женїхъ.

39. И не познахъ, до когато дойде потопись-тъ, и вдигнахъ всичкы-тъ; така ще бжде и на Сына чловѣческаго пришествіе-то.

40. Тогази двамина ще бждѣтъ на поле-то; единый ся зема а другый ся оставя.

41. Двѣ жены като мѣлятъ въ мѣлиницѣ-тъ, една ся зема и една ся оставя.

42. За то будни бждѣте, защото не знаете въ кой часъ ще дойде Господъ вашъ.

43. Но това знайте, че ако да знаяше стопанинѣ-тъ на къщи-тъ, въ кой часъ ще дойде крадецъ-тъ, бдѣлъ бы, и не бы оставилъ да подкопавѣтъ къщи-тъ му.

44. За то и вы бждѣте готови; защото въ който часъ не мыслите, Сынъ чловѣческій ще дойде.

45. И кой е тойзи вѣрный и разумный рабъ, когото е поставилъ господарь-тъ му надъ слугы-тъ си да имъ дава хранѣ на врѣме?

46. Блаженъ тойзи рабъ, когото, кога си дойде господарь-тъ му, намери го да прави така.

47. Истинна ви казувамъ, че ще го постави надъ всичкый-тъ си имотъ.

48. Ако ли рече злый той рабъ въ срдце-то си: Ще ся забави да дойде господарь-тъ ми:

49. И начене да бѣе сослужители-тъ си, и да яде и да пѣе съ пѣяници-тъ;

50. Господарь-тъ на тойзи рабъ ще дойде въ който день той не очаква, и въ който часъ не знае,

51. И ще го разсѣче, и ще тури неговѣ-тъ часть съ лицемѣры-тъ; тамъ ще бжде плачь и скръцаіе съсъ збы.

ГЛАВА 25.

1. Тогази ще ся уподоби царство-то небесно на десеть дѣвицы, конто зѣхъ свѣтилицы-тъ си и излѣзохъ да посрѣщавѣтъ младо-жепецъ-тъ.

Ѣ. ПѦТЬ ЖЕ БѢ ѿ НИХЪ МѢДРЫ, ꙗко ПѦТЬ ЮРѢДНЫ.

Г. ЮРѢДНЫ ЖЕ, ПРИЕМШЕ СѢТИЛЬНИКИ СВОѦ, НЕ ВЗѦША СЪ СОБОЮ ЕЛЕА :

Д. МѢДРЫ ЖЕ ПРИѦША ЕЛЕИ ВЪ СОСѢДѢХЪ СО СѢТИЛЬНИКИ СВОИМИ.

Е. КОСНАЮЩЕ ЖЕ ЖЕНИХЪ, ВОЗДРЕМАША ВСѦ, ꙗко СПѦХЪ :

Ж. ПОЛНОЩЕ ЖЕ ВОПЬ БЫСТЬ : СЕ ЖЕНИХЪ ГРАДЕТЪ, ꙗко ХОДИТЕ КЪ СѢТИЕНІЕ ЕМУ.

З. ТОГДА ВОСТАША ВСѦ ДѢВЫ ТЫѦ, ꙗко ОУКРАСИША СѢТИЛЬНИКИ СВОѦ.

И. ЮРѢДНЫ ЖЕ МѢДРЫМЪ РѢША : ДАДИТЕ НАМЪ ѿ ЕЛЕА ВАШЕГО, ꙗко СѢТИЛЬНИКИ НАШИ ОУГАСАЮТЪ.

Д. ОУКРАША ЖЕ МѢДРЫѦ, ГЛАГОЛЮЩЕ : ЕДА КАКО НЕ ДОСТАНЕТЪ НАМЪ ꙗко ВАМЪ : ИДИТЕ ЖЕ ПѦЧЕ КЪ ПРОДАЮЩИМЪ, ꙗко КУПИТЕ СЕБѢ.

І. ИДЮЩИМЪ ЖЕ ИМЪ КУПИТИ, ПРИДЕ ЖЕНИХЪ : ꙗко ГОТОВЫѦ ВНИДОША СЪ НИМЪ НА БРАКИ, ꙗко ЗАТВОРѢНЫ БЫША ДВЕРИ.

Л. ПОСЛЕДНІ ЖЕ ПРИДОША ꙗко ПРОЧЫѦ ДѢВЫ, ГЛАГОЛЮЩЕ : ГДІ, ГДІ, ѿВЕРЗИ НАМЪ.

В. ОНЪ ЖЕ ѿВѢЩАВЪ, РЕЧЕ ИМЪ : АМИНЬ ГЛАГОЛОУ ВАМЪ, НЕ ВѢМЪ ВАСЪ.

Г. БДИТЕ ОУБО, ꙗко НЕ ВѢСТЕ ДНѢ НИ ЧАСЪ, ВЪ ОНЫЖЕ СІИХЪ ЧЛѢВѢСКИИ ПРИДЕТЪ.

Д. ИКОЖЕ ВО ЧЕЛОВѢКЪ ИБКИ ѿХОДА ПРИЗВА СВОѦ РАБЫ, ꙗко ПРЕДАДЕ ИМЪ ИМЕНІЕ СВОЕ :

Е. ꙗко ОВЪМЪ ОУКОУ ДАДЕ ПАТЬ ТАЛАНТЪ, ОВЪМЪ ЖЕ ДВА, ОВЪМЪ ЖЕ ЕДИНЪ, КОМУЖДО ПРОТИВЪ СИЛЫ ЕМУ : ꙗко ѿИДЕ ЛѢТЕ.

Ж. ШЕДЪ ЖЕ ПРИЕМЫИ ПАТЬ ТАЛАНТЪ, ДѢЛА ВЪ НИХЪ, ꙗко СОТВОРИ ДРУГІА ПАТЬ ТАЛАНТЪ.

З. ТАКОЖЕ ꙗко ИЖЕ ДВА, ПРИВЕРЖЕ ꙗко ТОИ ДРУГАѦ ДВА.

И. ПРИЕМЫИ ЖЕ ЕДИНЪ, ШЕДЪ ВКОПА ЕГО ВЪ ЗЕМЛЮ, ꙗко СКРЫ СЕРЕБРО ГДИНА СВОЕГО.

2. А отъ тѣхъ петь бѣхъ разумны, и петь безумны.

3. Безумны-тѣ, като зѣхъ свѣтильницы-тѣ си, не зѣхъ съсь себе си масло.

4. Но разумны-тѣ зѣхъ масло въ сѣдове-тѣ си съсь свѣтильницы-тѣ си.

5. И като ся бавяше младоженецъ-тѣ, додрѣма ся на всички-тѣ и спѣхъ.

6. А посрѣдъ ношь станъ выкъ: Ето младоженецъ-тѣ иде: излѣзуйте да го посрѣщете.

7. Тогазь ся раздигнахъ всички онѣзи дѣвицы, и украсихъ свѣтильницы-тѣ си.

8. А безумны-тѣ рекохъ на разумны-тѣ: Дайте ни отъ ваше-то масло; защото свѣтильницы-тѣ наши угасувать.

9. А разумны-тѣ отговорихъ и казахъ: Да не бы че не стигне и за насъ и за васъ; но по добрѣ идѣте при продавачи-тѣ, и купѣте си.

10. А когато тѣ отхождахъ да купятъ, дойде младоженецъ-тѣ, и готовы-тѣ влѣзохъ съ него на свадбѣ-тѣ, и затворихъ ся врата-та.

11. А послѣ дохождатъ и други-тѣ дѣвицы, и казувать: Господи, Господи! отвори ни.

12. А той отвѣща и рече: Истинъ ви казувамъ, не вы позна-вамъ.

13. И тѣй, бѣдѣте будни, защото не знаете день-тѣ, ни часъ-тѣ, въ който Сынъ человѣческый ще дойде.

14. Защото *ще дойде* както человѣкъ, който, като трѣгнуваше за въ чуждинѣ, свика свои-тѣ слугы, и прѣдаде имъ иманіе-то си.

15. И одному даде петь таланта, другому два, а другому единъ, всякому спорѣдъ силъ-тѣ му; и тутакси трѣгнахъ.

16. А тойзи който зѣ петь-тѣхъ таланта, отиде и работи съ тѣхъ, и направи други петь таланта.

17. Такожде и тойзи който зѣ два-та, спечали и той други два.

18. А тойзи, който зѣ единый-тѣ, отиде та раскопа въ земѣ-тѣ и скры сребро-то на господаря си.

19. Слѣдъ много врѣме пдува господарь-тъ на тѣзи слугы, и вижда счетъ съ тѣхъ.

20. И дойде тойзи който бѣ зѣлъ петъ-тѣхъ таланта, донесе други петъ таланта, и каза : Господарю, петъ таланта ми прѣдаде ; это, други петъ таланта спечалихъ врѣхъ тѣхъ.

21. И рече му господарь-тъ му : Добрѣ, рабе добрый и вѣрный : на малко-то си былъ вѣренъ, надъ много ще тя поставѣмъ ; влѣзь въ радость-тъ на господаря си.

22. Дойде и тойзи който бѣ зѣлъ два таланта и рече : Господарю, два таланта ми прѣдаде ; это, други два таланта спечалихъ врѣхъ тѣхъ.

23. Рече му господарь-тъ му : Добрѣ, рабе добрый и вѣрный ; на малко-то си былъ вѣренъ, надъ много ще тя поставѣмъ : влѣзь въ радость-тъ на господаря си.

24. Пристѣпи и тойзи, който бѣ зѣлъ единый-тъ талантъ и рече : Господарю, знаяхъ тя че си человекъ жестокъ, че жьнешъ дѣто не си сѣялъ, и събирашь отъ дѣто не си распрѣснувалъ.

25. И понеже ся убояхъ, отидохъ та скрыхъ талантъ-тъ ти въ земѣ-тъ ; это, имашъ твое-то си.

26. А господарь-тъ му отговори и рече му : Рабе лукавый и лѣшый, знаеше че жьнѣ дѣто не съмъ посѣялъ и събирамъ отъ дѣто не съмъ распрѣснувалъ :

27. Като е тѣй трѣбаше ты да дадешъ сребро-то ми на банкери-тъ, и кога си дойдяхъ да быхъ зѣлъ мое-то съ лихвѣ.

28. Земѣте прочее отъ него талантъ-тъ, и дайте го на тогози който има десетъ-тѣхъ таланта.

29. Защото на всякого който има ще му ся даде, и ще му ся прѣумножи, а отъ тогози който нѣма, и това което има ще ся земе отъ него.

30. И непотрѣбный-тъ тойзи рабъ хвърлѣте го въ вѣнши-тъ тѣмнотѣ ; тамо ще бѣде плачь и скръцаніе съсъ жбы.

31. А кога дойде Сынъ человѣческый въ славѣ-тъ си, и

всѣи стѣни Ангели съ нимъ: тогда сѣдетъ на прѣтолѣ славы своеѣ.

лв. И совершится предъ нимъ всѣи языцы: и разлучитъ ихъ другъ отъ друга, якоже пастырь разлучаетъ овцы отъ козлища.

лг. И поставитъ овцы въ десницу свою, а козлища въ шюю.

лд. Тогда речетъ Црь съшымъ въ десницу его: приидите благословеннии Оца моего, наследуйте оуготованное вамъ црствіе во сложеніи міра.

ле. Возлкахъ во, и дасте мнѣ исти: возжадохъ, и напоите мѧ: страненъ бѣхъ, и введѣте мене:

лз. Нагъ, и въѣхаете мѧ: бѣленъ, и посѣтите мене: въ темницѣ бѣхъ, и приидѣте ко мнѣ.

лз. Тогда вѣщаютъ ему праведницы, глаголюще: Гди, когда тѣ въѣхѣхомъ ѧчша, и напитахомъ; или жаждѣша, и напоихомъ;

лн. Когда же тѣ въѣхѣхомъ страна, и введѣхомъ; или нага, и въѣхѣхомъ;

ло. Когда же тѣ въѣхѣхомъ болаша, или въ темницѣ, и приидѣхомъ къ тебѣ;

м. И вѣщавъ Црь речетъ имъ: аминь глаголю вамъ, понеже сотвористе единому сѣхъ братіи моихъ меншихъ, мнѣ сотвористе.

ма. Тогда речетъ и съшымъ въ шюю его: иди въ мене проклѣти во Огнь вѣчный, оуготованный дѣволъ и ангеломъ его.

мв. Возлкахъ во, и не дасте мнѣ исти: возжадохъ, и не напоите мене:

мг. Страненъ бѣхъ, и не введѣте мене: нагъ, и не въѣхаете мене: бѣленъ, и въ темницѣ, и не посѣтите мене.

мд. Тогда вѣщаютъ ему и тіи, глаголюще: Гди, когда тѣ въѣхѣхомъ ѧчша, или жаждѣша, или страна, или нага, или больна, или въ темницѣ, и не послужихомъ тебѣ;

всичкы-тѣ святи ангели съ него ; тогазы ще сѣдне на прѣстоль-тѣ на славѣ-тѣ си.

32. И ще ся съберѣтъ прѣдъ него всичкы-тѣ народи, и ще ги отлѣчи едни отъ другы, както овчарь-тѣ отлѣча овцы-тѣ отъ козы-тѣ :

33. И ще постави овцы-тѣ отъ деснѣ-тѣ си странѣ, а козы-тѣ отъ лѣвѣ-тѣ.

34. Тогази Царь-тѣ ще рече на тѣзи конто сѣ отъ деснѣ-тѣ му странѣ : Елате, *вы* благоденнии на Отца моего, наслѣдуйте царство-то приготвено за васъ отъ созданіе міра.

35. Защото огладнѣхъ, и дадохте ми да ямъ ; ожедиѣхъ, и напоихте мя ; страненъ бѣхъ, и прибрахте мя ;

36. Голъ *быхъ*, и облѣкохте мя ; боленъ бѣхъ, и посѣтихте мя ; въ тъмницѣ бѣхъ, и дойдохте при мене.

37. Тогази праведни-тѣ ще му отговорятъ и рекѣтъ : Господи, кога тя видѣхмы гладенъ, и *ты* нахранихмы ; или жедеиъ, и *ты* напоихмы ?

38. Кога пакъ тя видѣхмы страненъ и *ты* прибрахмы ; или голъ, и *ты* облѣкохмы ?

39. И кога боленъ или въ тъмницѣ тя видѣхмы, и дойдохмы при тебе ?

40. И ще отговори Царь-тѣ и ще имъ рече : Истинѣ ви казувамъ : Колкото че сте сторили *това* на одного отъ тѣзи най малкы-тѣ мои братія, на мене сте *го* сторили.

41. Тогазы ще рече и на тѣзи конто сѣ отъ лѣвѣ-тѣ му странѣ : Идѣте отъ мене, проклѣти, въ огнь-тѣ вѣчный, приготвенный-тѣ за діаволь-тѣ и за ангелы-тѣ неговы :

42. Защото огладиѣхъ, и не ми дадохте да ямъ ; ожедиѣхъ и не мя напоихте ;

43. Страненъ бѣхъ, и не мя прибрахте ; голъ *быхъ*, и не мя облѣкохте ; боленъ и въ тъмницѣ *быхъ*, и не мя посѣтихте.

44. Тогази ще му отговорятъ и тѣ и ще рекѣтъ : Господи, кога тя видѣхмы гладенъ, или жедеиъ, или страненъ, или голъ, или боленъ, или въ тъмницѣ, и не ти послужихмы ?

мѐ. Тогда ѡвѣщаѣтъ ѿмъ, глагола: ѡмнѣхъ глаголю вамъ, понѣже не сотвористе единому сѣхъ мѣншихъ, ни мнѣ сотвористе.

мѣ. И ѿѣдетъ сѣнъ въ мѣсѣхъ вѣчныхъ: праведницы же въ живѣтъ вѣчны.

ГЛАВА КС.

а. И вѣсть, егда сконча Иисъ всѣ словеса сѣа, рече оученикомъ своимъ:

б. Вѣсте, ѡкъ по двою дню пасха бѣдетъ, и сѣхъ члвческѣй преданъ бѣдетъ на пропѣтѣ.

в. Тогда собрашася архіерее и книжницы и старцы людстѣнъ во дворъ архіереевъ, глаголемагъ Каіафы,

д. И совѣщааша, да Ииса лѣстїю ѿмътъ, и оубїютъ.

е. Глаголахъ же: но не въ праздникъ, да не молва бѣдетъ въ людехъ.

ж. Иисъ же бывшъ въ Еиѡанѣнъ, въ домъ Сѣмѡна прокаженнагъ,

з. Приступѣ къ немъ жена, стклѣницъ мѣра ѿмѣщи многоцѣннагъ, и возмиваше на главѣ егѡ възлежаща.

и. Видѣвше же оученицы егѡ, негодоваша, глаголюще: чесѡ ради гѣбель сѣа вѣсть;

а. Можаше бо сѣе мѣро продано быти на многѣ, и дѣтиса нишымъ.

і. Разсмѣвъ же Иисъ, рече ѿмъ: что трѣждаете женѣ; дѣло бо добрѣ содѣла ѡ мнѣ.

ѡ. Исега бо нишымъ ѿмате съ собою: менѣ же не всегда ѿмате:

ѡ. Возмѣвши бо сѣа мѣро сѣе на тѣло моѣ, на погребѣніе ма сотвори.

45. Тогазь ще отговори и ще имъ рече: Истинъ ви казувамъ, колкото че не сте сторили *това* на едного отъ тѣзи най малкъ-тѣ, нито на мене сте *го* сторили.

46. И ще отидѣтъ тѣ въ вѣчнъ мѣкъ; а праведни-тѣ въ животъ вѣчный.

ГЛАВА 26.

1. И когато свърши Исусъ всички тѣзи думы, рече на ученицы-тѣ си:

2. Знаете че слѣдъ два дни ще бѣде Пасха, и Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ на распятіе.

3. Тогази ся събрахъ първосвященници-тѣ и книжници-тѣ и старѣйшины-тѣ отъ народа въ дворъ-тѣ на първосвященника, кой-то ся казуваше Каіафа,

4. И наговорихъ ся да уловѣтъ Исуса съ измамъ, и да *го* убіѣтъ.

5. Но думахъ: Да не е въ праздникъ-тѣ, за да не стане мѣла между народъ-тѣ.

6. А Исусъ като бѣше въ Виваніѣ, въ домъ-тѣ на Симона прокаженнаго,

7. Пристѣпи при него жена, която имаше въ сѣдѣ алавастренъ много скъпо миро, и възливаше *го* на главъ-тѣ му като бѣ сѣдѣлъ на трапезъ-тѣ.

8. А ученицы-тѣ му, като видѣхъ *това*, възнегодовахъ и думахъ: За какво тая пагуба?

9. Защото това миро можаше да ся продаде на голѣмъ цѣнъ, и да ся раздаде на сиромасы-тѣ.

10. Но Исусъ позна *това* и рече имъ: Защо досаждате на женъ-тѣ? защото добръ работъ стори на мене.

11. Защото сиромасы-тѣ всякога имате съсъ себе си, а мене всякога нѣмате.

12. Защото тя като възлія това миро на тѣло-то ми, стори *го* за погребеніе-то ми.

҃҃і. Аминь глаголю вамъ : ꙗкоже ѡше проповѣдано бѣдетъ еуліе сїе во всемъ мїрѣ, речѣтсѧ, ꙗже сотвори сїа, въ пѧмать еѧ.

҃҃і. Тогда шѣдъ єдинъ ѿ овоинадесѧте, глаголемый ісѧда іскарїѡтскїй ко архїерѣмъ,

еі. Речѣ : что ми хощете дати, ꙗже азъ вамъ предамъ егѡ ; Онъ же поставиша емѡ тридесѧть сребренникъ :

єі. И ѿтолѣ искаше оудѡбна времени, да егѡ предастъ.

зї. Въ первый же день ѡпрѣсночный пристѡпиша оученицы ко іисѡ, глаголюще емѡ : гдѣ хощеши оуготовѧемъ ти ѧсти пасхъ ;

иі. Онъ же речѣ : ꙗдите во градъ ко онсицѣ, ꙗ рцыте емѡ : Оучитель глаголетъ, время моѣ близъ єсть : оу тебѣ сотворю пасхъ со оученики мои.

ѧі. И сотвориша оученицы, ѧкоже повелѣ имъ іисъ, ꙗ оуготоваша пасхъ.

к. Вечеръ же бывшъ возлежаше со оубѧманѧдесѧте (оученикѡма.)

ка. И ѧдѡшымъ имъ речѣ : аминь глаголю вамъ, ѧкѡ єдинъ ѿ васъ предастъ мѧ.

кв. И скорѣѡше стѧнѡ, начаша гл҃голати емѡ єдинъ кїждо ихъ : єдѧ азъ єсмь, гдѧ ;

кг. Онъ же ѡвѣщавъ речѣ : ѡмочивый со мною въ солѧло рѡкъ, той мѧ предастъ.

кд. Сїѧ оубѡ члѡвѣческїй ѧдетъ, ѧкоже єсть писано ѡ немъ : горе же челоѡвѣкъ томѡ, ѧмже сїѧ члѡвѣческїй предастсѧ : добрѡ бы было емѡ, ѡше не бы родиасѧ челоѡвѣкъ той.

ке. Ѣвѣщавъ же ісѧда предаѧй егѡ, речѣ : єдѧ азъ єсмь, раввї ; глагола емѡ : ты рекъ єси.

кз. ѧдѡшымъ же имъ, прїемъ іисъ хлѣбъ, ꙗ бл҃гословивъ преломї, ꙗ даѧше оучѧкѡмъ, ꙗ речѣ : прїимїте, ѧдїте : сїе єсть тѣло моѡ.

13. Истинѣ ви казувамъ: Дѣто и да ся проповѣда това евангеліе по всичкій-тъ свѣтъ, ще ся казува за нѣнѣ споменъ и *това* което тя стори.

14. Тогази единъ отъ дванадесеть-тѣ, нарицаемый Іуда Искаріотскій, отиде при първосвященницы-тѣ,

15. И рече: Какво ще ми дадете, и азъ ще ви го прѣдамъ? И тѣ му прѣдложихъ тридесеть сребърницы.

16. И отъ тогази търѣше благоврѣміе да го прѣдаде.

17. И въ первый-тъ день на *праздникъ-то* на бесквасны тѣ *хлѣбове* дойдохъ ученицы-тѣ при Іисуса, и рекохъ му: Дѣ ищешь да ти приготвимъ да ядешъ пасхъ-тѣ?

18. И той рече: Идѣте въ градъ-тъ при еди кого си, и речѣте му: Учитель-тъ казува: Врѣме-то ми е близу; у тебе ще направѣхъ пасхъ-тѣ съ ученицы-тѣ си.

19. И сторихъ ученицы-тѣ както имъ повелѣ Іисусъ; и приготвихъ пасхъ-тѣ.

20. И когато станъ вечеръ, сѣднѣлъ бѣ на трапезъ-тѣ съ дванадесеть-тѣ.

21. И като ядахъ тѣ, рече: Истинѣ ви казувамъ, че единъ отъ васъ ще мя прѣдаде.

22. И *тъ* наскърбени тежко, начиняхъ всякой единъ отъ тѣхъ да му казувать: Да не бы да съмъ азъ, Господи?

23. А той отговори и рече: Който затопи съ мене рѣкъ-тѣ си въ блюдо-то, той ще мя прѣдаде.

24. Сынъ чловѣческій отхожда, както е писано за него; а горко на тогози чловѣка, чрѣзъ когото Сынъ чловѣческій ще бѣде прѣдаденъ; добръ бы было на тогозъ чловѣка, ако да не бы ся родилъ.

25. И отвѣща Іуда, който го прѣдаде, и рече: Да ли съмъ азъ, Учителю? Казува му: Ты рече.

26. И когато ядахъ, зѣ Іисусъ хлѣбъ-тъ, и благослови и прѣломѣ го, и даваше на ученицы-тѣ, и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое.

кѣ. И прїемъ чашѣ, и хвалѣ воздавъ, даде имъ, глагола :
пійте ѿ нея вси :

кн. Сїа ко ѣсть кровь моа, нѣвагнъ завѣта, ѡже за
миѡгїа ѡзливѣма, во ѡставленїе грѣхѡвъ.

кѡ. Глаголю же вамъ, ѡкѡ не имамъ пїти ѡиынѣ ѿ сегѡ
плода лѣзнагнъ, до днѣ тогѡ, егда ѣ пїю сѣ вами нѡво во
црѣтїи Оца моего.

л. И воспѣвъше, ѡзыдоша въ горѣ Елеѡнскѣ.

ла. Тогда глагола имъ Исх : вси вы соблазнитеся ѡ мнѣ
въ нѡщъ сїю. писано ко ѣсть : поража пастыра, и разыдѣтся
ѡвцы стада.

лв. По воскресенїи же моемъ, варїю вы въ Галїлен.

лг. Ѡвѣщавъ же Петръ рече емѣ : ѡще и вси соблазнятсѣ
ѡ тебѣ, ѡзъ никогдѣже соблазниося.

лд. Рече емѣ Исх : аминь глаголю тебѣ, ѡкѡ въ сїю
нѡщъ, прѣжде даже алектвръ не возгласитъ, трїи крѣты
ѡвѣржешисѣ менѣ.

лѣ. Глагола емѣ Петръ : ѡще мнѣ ѣсть и ѡумрѣти сѣ
тогѡю, не ѡвѣргсѣ тебѣ. такожде и вси ѡученицы
рѣша.

лѝ. Тогда прїиде сѣ ними Исх въ весь, нарицаемсю Гео-
симанїа, и глагола ѡученикомъ : сѣдїте тѣ, дѡндеже шѣдъ
помоюся тамъ.

лз. И поемъ Петра и Ѡка сына Зеведеѡва, начатъ скор-
бѣти и тѣжити.

лн. Тогда глагола имъ Исх : прискѡрбна ѣсть дѣшѣ моа
до смѣрти : пождїте здѣ и бдїте со мною.

лѡ. И прешѣдъ малѡ, падѣ на лицѣ своемъ молася и
глагола : Оче мой, ѡще возможно ѣсть, да мимоидетъ ѡ
менѣ чаша сїа : ѡбаче не ѡкоже ѡзъ хоушѣ, но ѡкоже ты.

лї. И пришедъ ко ѡученикомъ, и ѡвѣрѣте имъ спѣшихъ,
и глагола Петрови : такѡ ли не возмогѡсте едїнагнъ часѣ
побѣдѣти со мною ;

27. И зѣ чашѣ-тѣ, благодарѣ, и даде имъ и казуваше: Пийте отъ нейъ вси чкы;

28. Защото това е моя-та кръвь на новѣй-тѣ завѣтъ, която ся заради мнозина излива за прощеніе на грѣхове-тѣ.

29. И казувамъ ви, че отъ сега на татѣкъ нѣма да пійж отъ тойзи плодъ на лозѣ-тѣ, до онзи день, когато го пійж новъ съ васъ въ царство-то на Отца моего.

30. И като испѣхъ пѣсень, излѣзохъ на горѣ-тѣ Елеонскѣ.

31. Тогази казува имъ Исусъ: Всиница вы ще ся соблазните въ мене тѣзи нощъ; защото е писано: Ще поразѣ пастырь-тѣ, и ще ся распрѣснѣтъ овцы-тѣ на стадо-то.

32. А подиръ въскръсеніе-то си, ще вы прѣдварѣ въ Галилеѣ.

33. А Петръ отговори и рече му: Ако и вси чкы да ся соблазнѣтъ въ тебе, азъ никога нѣма да ся соблазнѣ.

34. Рече му Исусъ: Истинѣ ти казувамъ, че въ тѣзи нощъ прѣди да попѣе пѣтель-тѣ, трижды ще ся отречешь отъ мене.

35. Казува му Петръ: Ако стане нужда и да умрѣ съ тебе, нѣма да ся отрекѣ отъ тебе: подобно рекохъ и вси чкы-тѣ ученици.

36. Тогази идува съ тѣхъ Исусъ на едно мѣсто което ся казуваше Геосиманія; и казува на ученицы-тѣ: Сѣдѣте тука, доклѣ идѣ тамъ да ся помолѣ.

37. И като зѣ Петра и двама-та Зеведеевы сынове, начинъ да скърби и да тѣжи.

38. Тогазъ имъ казува: Прискърбна е душа-та ми до смъртъ; постойте тука и бѣдѣте будни съ мене.

39. И като отиде малко на напѣдъ, падѣ на лице-то си, и моляше ся и думаше: Отче мой, ако е възможно, нека мя замине тая чаша; не обаче както ищѣ азъ, но както *ищешь* ты,

40. И идува при ученицы тѣ, та ги намѣрва заспалы, и казува на Петра: Така ли неможѣхте единъ часъ да постоите будни съ мене?

мѧ. Бѣдите ꙗко молѣтесѧ, да не внидете въ напасть: дѣхъ оубо вѣдръ, плоть же немощна.

мв. Паки вторїцею шѣдъ помолиса, глагола: Оче мой, ѡже не можетъ сѧ чаша мимоти ꙗко менѣ, ѡже не пїю ѣа, вѣди вола твоѧ.

мг. И пришедъ ѡверѣте ѿхъ паки спѧщихъ: вѣста бо ѿмъ Очи ѡтаготѣнѣ.

мд. И ѡставль ѿхъ, шѣдъ паки, помолиса третїцею, тожде слово рѣхъ.

мє. Тогда прїиде ко оученикѣмъ своимъ, ꙗко глагола ѿмъ: спите прочее ꙗко почиайте: сѣ приближисѧ часъ, ꙗко Сынъ члвчскїй предаѣтсѧ въ рѣки грѣшникѣмъ.

мз. Ростаните, ѿдемъ: сѣ приближисѧ предаѣи мѧ.

мз. И ѡше ѣмъ глаголюшъ, сѣ ѡда, єдинъ ꙗко ѡбоюадесѧте, прїиде, ꙗко съ нимъ народъ многъ со ѡрѣжемъ ꙗко дрекѡмъ, ꙗко архїерей ꙗко старецъ людскїхъ.

мн. Предаѣи же єгѡ, даде ѿмъ знаменїе, глагола: єгѡже ѡже лѡжѣ, тоѧ єсть: ѿмѣте єгѡ.

мѡ. И ѡбїе пристѣплъ ко Іисови, рече: радѡйсѧ, Раввї: ꙗко ѡблѡкыѧ єгѡ.

и. Іисъ же рече ємъ: дрѣже, твори, на неже єси пришѣлъ. тогда пристѣплѡше возложѡша рѣцѣ на Іиса, ꙗко ѡша єгѡ.

иѧ. И сѣ єдинъ ꙗко сѣщихъ со Іисомъ, простѣрхъ рѣкѣ, ѡзвѣче нѡжъ свой, ꙗко оудари раба архїерѣѡва, ꙗко оубрѣза ємъ оубо.

иѡ. Тогда глагола ємъ Іисъ: возврати нѡжъ твоѧ въ мѣсто єгѡ: всї ко прїемшии нѡжъ, нѡжемъ погнѡмъ.

иг. Иѡи мнѣтсѧ ти, ѡкѡ не могѣ нѡмѣ оумолѣти Оца моего, ꙗко представитъ ми вѡмѣ неже дванадесѧте легѡна ѡгнѧ;

ид. Какѡ оубо свѣдѣтсѧ писанїѧ, ѡкѡ тѡкѡ подобѣтъ быти;

иє. Рѣ тоѧ часъ рече Іисъ народѡмъ: ѡкѡ на разбѡйника

41. Будни бждѣте и молѣте ся, да не бы въ искушеніе да влѣзете; духъ-тъ е бодръ, а плѣть-та немощна.

42. Пакъ отиде второй пѣть, та ся помоли и думаше: Отче мой, ако не е възможно тая чаша да замине отъ мене, безъ да ѿмѣнѣе, нека бжде воля-та твоя.

43. И като дойде намѣрва гы пакъ заспалы; защото очн-тъ нмѣ бѣхѣ отегнѣлы.

44. И остави гы и отиде пакъ, и помоли ся третій пѣть, и рече исто-то слово.

45. Тогазы идува при ученицы-тъ си и казува нмѣ; Спѣте отъ сега и почивайте; ето приближи часъ-тъ, и Сынъ чловѣческый ся прѣдава въ рѣцѣ на грѣшницы.

46. Станѣте да идемъ: Ето наближи тойзи който мя прѣдава.

47. И когато той още говоряше, ето, Іуда, единъ отъ дванадесетъ-тъ, дойде; и съ него народъ много съ ножове и сопы, отъ първосвященники-тъ и старѣйшины-тъ на народъ-тъ.

48. А който го прѣдаваше бѣше нмѣ далъ знакъ и рекъ: Кого-то цѣлуе, той е: уловѣте го.

49. И тутакси като пристѣпи при Исуса, рече: Радуйся, Учителю; и цѣлуе го.

50. А Исусъ му рече: Пріятелю, защо си дошелъ? Тогазы пристѣпихѣ, турихѣ рѣцѣ на Исуса, и уловихѣ го.

51. И ето единъ отъ тѣзи които бѣхѣ съ Исуса прострѣ ръкъ, пзмѣкнѣ ножъ-тъ си, и удари слугѣ-тъ на първосвященникъ-тъ, и му отсѣче ухо-то.

52. Тогазы му казува Исусъ: Повѣрни ножъ-тъ си на мѣсто-то му: защото всички които хванѣтъ ножъ, отъ ножъ ще загынѣтъ.

53. Да ли ммиши че не можѣ сега да ся примолѣ на Отца си, да ми прѣстави повече отъ дванадесетъ легеона ангелы?

54. Но какъ ще ся сбждѣтъ писанія-та, че *това* така трѣба да бжде?

55. Въ него часъ рече Исусъ на народъ-тъ: Както на разбой-

ли ѿзыдоште со Ѡрѡжіемъ ѿ дрекѡлми ѿти ма; по вса дни при васъ сѣдѣхъ оуча въ цркви, ѿ не ѿсте мене.

ѿс. Сѣ же все кнѣсть, да сѣздѣтся писанїа пррочекаа. тогда оученицы вси ѡставляше єго, вѣжаша.

ѿз. Вѡини же ємше Іиса ведоша къ Каїафѣ архїерѡви, ѿдѣже книжницы ѿ старцы собрашася.

ѿи. Пѣтръ же ѿдѣше по нѣмъ ѿдалѣча до двора архїерѡва: ѿ вшѣдъ внѣтъ, сѣдѣше со слугами, видѣти кончинѡ.

ѿд. Архїерѣе же ѿ старцы ѿ соимъ весь ѿскахъ ажесвидѣтельства на Іиса, ѿкъ да оувѣютъ єго:

ѡ. ѿ не ѡвѣтахъ: ѿ мнѡгимъ ажесвидѣтелѣмъ пристѣпавшимъ, не ѡвѣтоша. послѣже же пристѣпѡвше два ажесвидѣтелѣ,

ѡа. Рѣша: сѣй речѣ: могѡ разорїти црковь Бжїю, ѿ тремѡ деимѡ создати ю.

ѡв. ѿ воставъ архїерѣй, речѣ ємѡ: ничесѡже ли ѡвѣщавѣши, что сїи на тѣ свидѣтельствуютъ;

ѡг. Іисъ же молчаше. ѿ ѡвѣщавъ архїерѣй, речѣ ємѡ: заклинаю тѣ Бгомъ живымъ, да речѣши намъ, аще ты єси Хрїтѡсъ Сїи Бжїи;

ѡд. Глгола ємѡ Іисъ: ты рѣкаъ єси. Ѡваче глголю вамъ: ѡсѣлѣ оўзрите Сїа члвчческаго сѣдѣща ѡдесїю сїлы, ѿ градѣща на Ѡблацѣхъ неведѣсныхъ.

ѡе. Тогда архїерѣй растерзѡ рѡзы своѡ, глгола, ѿкъ хслѡ глгола: что єиѣ трѣбемъ свидѣтелей; сѣ нынѣ слышасте хслѡ єгѡ.

ѡс. Что вамъ мнитсѣ; Ѡни же ѡвѣщавше рѣша: повїненъ єсть смѣрти.

ѡз. Тогда заплаваша лицѣ єгѡ, ѿ пакѡсти ємѡ дѣлахъ. Ѡви же за ланїтѡ оудариша,

ѡи. Глагомоуїе: прорци намъ Хрїтѣ, кто єсть оударѣй тѣ;

ѡд. Пѣтръ же внѣ сѣдѣше во дворѣ: ѿ пристѣпѡ къ

никъ ли излѣзохте съ ножове и сопы да мя уловите? всякой день сѣдяхъ при васъ, та поучавахъ въ храмъ-тъ и не мя уловихте.

56. Но всичко това станъ за да ся сбѣдѣтъ писанія-та пророчески. Тогазъ ученици-тъ оставихъ го всички и ся разбѣгахъ.

57. А тѣзи, които уловихъ Исуса, заведохъ го при Каиафъ первосвященника, дѣто ся събрахъ книжници-тъ и старѣйшины-тъ.

58. А Петръ вѣрвѣше подирѣ му отъ далечъ, до дворъ-тъ первосвященниковъ; и като влѣзе вѣтрѣ, сѣдѣше съсъ слугы-тъ, да види сетнишъ тѣ.

59. А первосвященници-тъ и старѣйшины-тъ и всичкий-тъ съвѣтъ търсахъ лъжливо свидѣтельство противъ Исуса, за да го убійтъ,

60. И не намѣрувахъ: ако и да надойдохъ много лъжливи свидѣтели, не намѣрихъ. Напоконъ дойдохъ двама лъжливи свидѣтели,

61. И рекохъ: Той каза: Могъ да развалихъ храмъ-тъ Божій, и за три дни да го съзидѣ *пакъ*.

62. И станъ первосвященникъ-тъ и рече му: Не отговаряш ли? какво свидѣлствуваъ тѣзи върху ти?

63. А Исусъ мълчѣше. Отговаря первосвященникъ-тъ и казува му: Заклѣвамъ тя въ Бога живаго, да ми кажешъ, ако си ты Христосъ Сынъ Божій.

64. Казува му Исусъ, Ты рече; но казувамъ ви: Отъ сега ще видите Сына чловѣческаго че сѣди отдѣсно на сплж-тъ, и че иде на облацы-тъ небесны.

65. Тогазъ первосвященникъ-тъ раздра дрехы-тъ си и казуваше: Богохулствува; какъж още потрѣбъ имамы за свидѣтели? ето сега чухте негово-то богохулство.

66. Що мните вы? И тѣ отговорихъ и рекохъ: Повиненъ е на смъртъ.

67. Тогази го заплювахъ въ лице-то и го бѣхтѣхъ; а други му удрѣхъ плесницы,

68. И казувахъ: Проречи ни, Христе, кой е що тя удари?

69. А Петръ сѣдѣше вънъ на дворъ тѣ; и дойде при него

немѸ єдиѧ рабыѧ, глаголющѧ : ѡ ты кылх єси со Іисомх Галілейскимх.

О. Оѡх же ѡвѣржеса предъ всѣмѧ, глагола : не вѣмх, что глаголешѧ.

Оа. Изшэдшх же ємѸ ко вратѡмх, оузрѣ єго дрѡгал, ѡ глагола сѡшымх тѡмх : ѡ сѣѧ кѣ со Іисомх Назврѣомх.

Об. ѡ пѡки ѡвѣржеса сѧ клѡтвою, ѡкѡ не зѧю чело-
вѣка.

Ог. По малѣ же пристѡпѡвше стоѡщѧ, рѣша Петровѧ : воистиннѧ ѡ ты ѡ нѡхх єси : ѡко вѣсѣда твоѡ ѡкѣ тѡ творѡтх.

Од. Тогда начѡтх рѡтитѧ ѡ клѡтѧ, ѡкѡ не зѧю чело-
вѣка. ѡ ѡвѣе пѣтель возгласѧ.

Ое. ѡ помѡнѸ Пѣтрх глаголах Іисовх, речѣнный ємѸ, ѡкѡ
прежде дѡже пѣтель не возгласѡтх, трѧ крѡты ѡвѣржешѧ
менѧ : ѡ ѡзшѣдх вѡнх пѡкаса горѣкѡ.

ГЛАВА КЗ.

а. Оуѡрх же кѡвшх, совѣтх сотворѡша всѧ архіерѣе ѡ
стѡрцы людѡтѧ на Іиса, ѡкѡ оубѡитѧ єго :

б. ѡ свѡзѡвше єго ведѡша, ѡ предѡша єго Пѡнтійскомх
ПѡлатѸ ѡгѣмѡнх.

г. Тогда вѡдѣвх Ісда предѡвѡй єго, ѡкѡ ѡсѡдѡша єго,
раскѡлѡса возвратѧ трѡдѣсѡтъ сребренѧки архіерѣѣмх ѡ
стѡрцѣмх,

д. Глагола : согрѣшѡхх предѡвѡх крѡвь неповѡннѡсю. Оѡѡ
же рѣша : что єсть нѡмх ; ты оубѡриши.

е. ѡ повѣргх сребренѧки вх цѣркѡвѧ, ѡѡде : ѡ шѣдх
оубѡвѡса.

ѕ. Архіерѣе же прѣѣмше сребренѧки рѣша : недѡстѡѡно
єсть вложѡитѧ ѡхх вх корѡвѡнх, понѣже цѣнѡ крѡве єсть.

една слугыня, и казуваше : И ты бѣше съ Исуса Галилеянина.

70. А той ся отрече прѣдъ всичкы-тѣ, и говоряше : Не знамъ що казувашь.

71. И когато излѣзе той на вратникъ-тѣ, видѣ го друга, и казува на тѣзи конто бѣхъ тамъ : И тойзи бѣ съ Исуса Назарянина.

72. И пакъ ся отрече *Петръ* съ клѣтвѣхъ : Не познавамъ *тогозъ* челоуѣка.

73. И слѣдъ малко пристѣпихъ тѣзи конто стояхъ тамъ и рекохъ на Петра : Истиниѣ и ты си отъ тѣхъ ; защото твое-то говораніе тя изявява.

74. Тогазъ той начинъ да проклѣва и да ся кълне : Не знаѣхъ *тогозъ* челоуѣка. И тозъ-часъ пѣтель-тѣ попѣ.

75. И спомни Петръ рѣчь-тѣ на Исуса, който бѣше му реклъ : Прѣди да попѣ пѣтель-тѣ, трижды ще ся отречешъ отъ мене : и излѣзе възъ, и плака горко.

ГЛАВА 27.

1. И на сутринь-тѣ всичкы-тѣ первосвященници и старѣйшины народни сторихъ съвѣтъ противъ Исуса, да го убійтъ.

2. И като го вързахъ, заведохъ го и прѣдадохъ го на управителя Понтійскаго Пилата.

3. Тогазъ Иуда, който го прѣдаде, като видѣ че бы осѣденъ, раская ся и върнѣ тридесеть-тѣ сребърници на первосвященници-тѣ и старѣйшины-тѣ,

4. И казуваше : Сыгрѣшихъ че прѣдадохъ крѣвъ неповиннѣ. А тѣ рекохъ : Намъ що *ни е* ? гледай ты.

5. И като хвърли сребърници-тѣ въ храмъ-тѣ, излѣзе, и отиде та ся обѣси.

6. А первосвященници-тѣ зѣхъ сребърници-тѣ, и рекохъ : Не е простено да ги туримъ въ храмскѣ-тѣ касѣ ; понеже сѣ цѣна на крѣвъ.

ѳ. Совѣтъ же сотворше, кспіша ѿмн село скздѣлнице, въ погрѣваніе стрѣннымъ.

ѿ. Тѣмже наречеся село то, село крове, до сегѡ дне.

д. Тогда свѣстса реченное Іереміемъ прѣрокомъ, гл҃юцимъ: ѿ прѣаша тридесать сребренникъ, цѣнъ цѣненнаго, ѳгоже цѣниша ѡ сынѡмъ Іудѣмъ:

ї. И даша ѿ на село скздѣлнице, ѿкоже сказа мѣ Гд҃ь.

ѡ. Іисъ же стѡ предъ ѿгемѡномъ: ѿ вопроси ѳго ѿгемѡнъ, глагола: ты ли еси Цр҃ь Іудейскій; Іисъ же рече ѳмъ: ты глаголеши.

ѡ. И ѳгдѡ нанъ глаголахъ архіерее ѿ старцы, ничесѡже ѡвѣщаваше.

гі. Тогда глагола ѳмъ Пілатъ: не слышиши ли, колика на тѡ свидѣтельствуютъ;

д. И не ѡвѣщѡ ѳмъ ни къ ѳдинѡмъ глагола, ѿкѡ двѣ-тиса ѿгемѡнъ сѣлѡ.

ѳ. На всѡхъ же праздникъ ѡбычай бѣ ѿгемѡнъ ѡпсѡати ѳдинѡго нарѡда свѡзна, ѳгоже хотѡхъ.

д. Імѡхъ же тогда свѡзана нарѡчѡта, глаголемаго Варавъ.

ѳ. Собрѡвшимъ же ѿмъ, рече ѿмъ Пілатъ: когѡ хѡщете (ѡ ѡбоѡ) ѡпсѡи ѡмъ: Варавъ ли, ѡли Іиса гл҃емаго Хр҃та;

ѿ. Вѣдалше бо, ѿкѡ зѡвѡсти рѡди предаша ѳго.

д. Сѣдѡшъ же ѳмъ на сѣдѡи, посла къ немъ женѡ ѳгѡ, гл҃гѡлющи: ничтѡже тебѣ ѿ прѡведѡникъ томъ: многѡ бо пострадахъ днѣсь во сѣбѣ ѳгѡ рѡди.

ѳ. Архіерее же ѿ старцы нагсѡиша нарѡды, да ѡспрѡсѡтъ Варавъ, Іиса же погвѡтъ.

ѳ. ѡвѣщѡвѡ же ѿгемѡнъ рече ѿмъ: когѡ хѡщете ѡ ѡбоѡ ѡпсѡи ѡмъ; ѡнѡ же рѣша: Варавъ.

ѳ. Гл҃гола ѿмъ Пілатъ: чтѡ оѣко сотвориѡ Іисъ глаго-лемѡмъ Хр҃тѡ; глаголаша ѳмъ всѡ: да рѡспѡтъ вѣдѡтъ.

7. И като ся совѣтувахъ, купихъ съ тѣхъ нивъ-тъ грънчарскъ, за погребяваніе на странни.

8. За това ся нарече онази нива Кръвна нива и до днесъ.

9. Тогази ся испълни речено-то отъ Іеремія пророка, който казува : И зѣхъ тридесеть-тъ сребърници, цѣпъ-тъ на оцѣнен-ный-тъ, когото оцѣнихъ отъ сынове-тъ Израилевы,

10. И дадохъ ги за грънчарскъ-тъ нивъ, спорѣдъ както ми Господъ заповѣда.

11. А Исусъ застанъ прѣдъ управителя ; и попыта го управитель-тъ, и казуваше : Ты ли си царь-тъ на Іудей-тъ ? А Исусъ му рече : Ты казувашъ.

12. И когато го обвинявахъ первосвященници-тъ и старѣйшины-тъ, нищо не отвѣщаваше.

13. Тогази му казува Пилать : Не чуешь ли колко свидѣ-телствовать на връхъ тебе ?

14. И не му отговори на нищо ни едиъ рѣчь ; така що управитель-тъ ся много чуждаше.

15. А на праздникъ-тъ имаше обычай управитель-тъ да пуца на народъ-тъ одного отъ запрѣны-тъ, когото бы поискали.

16. А имахъ тогази прочуть нѣкого си запрѣнъ, на име Варавъ.

17. И тѣй като бѣхъ събрани, рече имъ Пилать : кого искате да ви пуснъ ? Варавъ ли, или Исуса, нарицаемаго Христа ?

18. Понеже знаеше че отъ зависть го прѣдадохъ.

19. И когато сѣдѣше той на съдейскій-тъ прѣстолъ, проводи до него жена му и казуваше : Да не струвашъ нищо на тогоъ праведника ; защото много пострадахъ днесъ на-сѣнъ за него.

20. А первосвященници-тъ и старѣйшины-тъ нагласихъ народъ-тъ да испросятъ Варавъ, а Исуса да погубятъ.

21. Отговори управитель-тъ и рече имъ : Кого искате отъ двамата да ви пуснъ ? А тѣ рекохъ : Варавъ.

22. Казува имъ Пилать : Но какво да правѣхъ Исуса, нарицаемаго Христа ? Казувать му вси-тъ : Да ся распне.

ѳг. Игѣмвнх же рече: коє оубо ело сотвори; Оні же ѳзниха вопіахс, глаголюще: да пропатх едетх.

ѳд. Видѣвх же Пілатх, іаку ничтоже оуспѣваетх, по паче молва биваетх, пріємх вода, оумь рѣцѣ преѧ на-рѣдомх, глгола: неповніенх єсмь ѿ крове праведнагв сегѡ: вы оузрите.

ѳе. И ѡвѣщаѡше вси людіе рѣша: кровь єгѡ на насх ѡ на чадѣхх нашихх.

ѳс. Тогда ѡпсѣти ѡмх Вараввс: Іиса же бивх предаде ѡмх, да єго пропсѣтх.

ѳз. Тогда вѣнни игѣмвновы, пріємше Іиса на сздѣше, собрѡша на нь все мнѣжество вѣннх.

ѳи. И совлѣкше єго, ѡдѣлаша єго хламѡдою червлѣною.

ѳѡ. И сплѣтше вѣнѣцх ѡ тѣрніа, возложиша на главѸ єгѡ, ѡ трѣсть вх деснѣх єгѡ: ѡ поклѣншесѧ на колѣнх преѧ нѣмх, рсгѡхсѧ ємѸ, глаголюще: радѸса, црѣ Ісдѣнскѣй.

ѳ. И плѣснѡше на нь, пріаша трѣсть, ѡ бѣахс по главѣ єгѡ.

ѳа. И єгда порсгѡшасѧ ємѸ, совлекоша сх негѡ багрнѣхс, ѡ ѡблекоша єго вх рѣзы єгѡ: ѡ ведѡша єго на пропѣтѣ.

ѳв. Исходѡше же ѡбрѣтоша члѣвка Кѡрїнѣйска, ѡменемх Сѣмвнѧ: ѡ семѸ задѣша понестѣ крѣтх єгѡ.

ѳг. И прѣшѣше на мѣсто нарицаемое Голгола, єже єсть глголемо, крѣнїево мѣсто,

ѳд. Дѡша ємѸ пѣти Ѡцѣтх сх жѣлчїю смѣшенх: ѡ вкѡшь, не хотѡше пѣти.

ѳе. Распѣншїи же єго, раздѣлиша рѣзы єгѡ, вѣргше жрѣбїа:

ѳс. И сѣдѡше, стрѣжахс єго тѸ.

ѳз. И возложиша верхѸ главѣ єгѡ винѸ єгѡ напѣсанг: Сѣй єсть Іисх, Црѣ Ісдѣнскѣй.

ѳи. Тогда распѡша сх нѣмх двѡ развѣннїка, єдїнаго ѡ-деснѣю ѡ єдїнаго ѡшѣюю.

23. А управитель-тъ каза : Че какво зло е сторилъ ? А тѣ много повече выкахъ, и казувахъ : Да ся распе.

24. И като видѣ Пилатъ че нищо не ползува, но повече мѣла бива, зѣ водѣ, омы си рѣцѣ-тѣ прѣдъ народъ-тѣ, и казуваше : Пеповиненъ съмъ азъ отъ кръвъ-тѣ на тогозъ праведника ; вы да видите.

25. И отговори всичкий народъ и рече : Негова-та кръвъ на насъ *да бѣде*, и на чада-та наши.

26. Тогази имъ пуснѣ Варавѣ ; а Исуса би, и прѣдаде го на распятіе.

27. Тогази войни-тѣ управителиви, оттеглихъ Исуса въ прѣторіѣ-тѣ и събрахъ на връхъ него всичкий-тѣ полкъ.

28. И съблѣкохъ го та го облѣкохъ въ едиѣ червенѣ дългѣ дрехѣ.

29. И сплетохъ вѣнецъ отъ трѣніе, та го наложихъ на главѣ тѣ му, и трѣсть въ десницѣ-тѣ му ; и колѣничихъ прѣдъ него, та му ся поругавахъ и казувахъ : Радуйся, Царю Іудейскый !

30. И като го заплюхъ, зѣхъ трѣсть-тѣ, и удрахъ го по главѣ-тѣ.

31. И като му ся поругахъ, съблѣкохъ му дългѣ-тѣ дрехѣ, та го облѣкохъ въ неговы-тѣ дрехы ; и го закарахъ да го распятъ.

32. И на излѣзваніе намѣрихъ челоувѣкъ Киринеининъ, на име Симонъ ; него накарахъ да носи кръсть-тѣ му.

33. И като стигнѣхъ на мѣсто-то нарицаемо Голгоѳа, което ся тѣкува Лобно мѣсто,

34. Дадохъ му да піе оцетъ размѣсенъ съсъ жлъчкѣ ; и щомъ вкусѣ, не рачаше да піе.

35. И като го распяхъ, сподѣлихъ си дрехы-тѣ му, и хвърлихъ жрѣбіе : за да ся сбѣде речено-то отъ пророка : Раздѣлихъ дрехы-тѣ ми помежду си, и за облѣкло-то ми хвърлихъ жрѣбіе.

36. И сѣдѣхъ та го пазѣхъ тамо.

37. И възложихъ надъ главѣ-тѣ му обвиненіе-то му написано : **ТОЙЗИ Е ИСУСЪ ЦАРЬ-ТЪ ІУДЕЙСКЫЙ.**

38. Тогази быхъ распяти съ него двама разбойници, единъ отъ десно и единъ отъ лѣво.

лѡ. Мимоходѣиѣи же хꙋлахꙋ єгѡ, покивѣюще главами
своими,

м. И глаголюще: разорѣи црковь и тремѣ дѣмѣи со-
здѣи, спасѣса самъ: ѡиже сѣи єсѣи Бжїи, снѣди со
крѣтѣ.

мѡ. Такожде же и архїерее рꙋгѣющеся съ книжники и
стѣрцы [и фарїсеи,] глаголахꙋ:

мв. Иныѡ спасе, себе ли не мѡжетъ спастѣи: ѡиже црѣ
їилевъ єсть, да снѣдетъ нынѣ со крѣтѣ, и вѣрземъ въ
негѡ.

мг. Оуповѣ на Бгѡ: да ѡзбѣвѣтъ нынѣ єгѡ, ѡиже хѡшетъ
ємъ: рече бо, ꙗкѡ Бжїи єсмь сѣи.

мд. Тѡжде же и развѣиѣника распѣтаѡ съ нѣмъ поношѣста
ємъ.

мє. Вѡ шестѡгѡ же часа тмѣ бѣсть по всѣи землѣи до часа
девѣтагѡ.

мє. Вѡ девѣтомъ же часѣ возопѣи їсꙋзъ гласомъ вѣлѣимъ,
глагола: Имѣ, Имѣ, лѣмѡ саваханѣи; єже єсть, Бже мѡи, Бже
мѡи, вскꙋю мѡ єсѣи ѡстѣвилъ;

мз. Иѣции же ѡ тѣ стоѣицихъ слышавше, глаголахꙋ, ꙗкѡ
Илїѡ глашѣетъ сѣи.

ми. И ѡбїе тѣкъ єдинъ ѡ нѣхъ, и прїемъ гꙋбѣс, ѡспѡмнѣвъ
же Оцѣ, и вонзѣ на трѡстѣ, напѣаше єгѡ.

мѡ. Прѡчїи же глаголахꙋ: ѡстѣви, да вѣдимъ, ѡиже прїѣдетъ
Илїѡ спастѣи єгѡ.

и. їсꙋзъ же ꙗки возопѣвъ гласомъ вѣлѣимъ, ѡспѣстѣи дхъ.

иѡ. И сѣ завѣса црковѣнаѡ раздрѣса на двѡе съ вышѣиѡгѡ
краѡ до нѣжниѡгѡ: и землѣ потрѣсѣса, и кѡменїе распѣдѣса:

иѡ. И грѡби ѡверзѡшасѣ, и многѡ тѣлѣсѡ оꙋсѡпшихъ
стѣихъ востѣша,

иг. И ѡзшѣдше ѡзъ грѡвѣхъ, по воскрѣиѣи єгѡ, внидѡша во
стѣиѣи градъ, и ѡвѣишасѣ минꙋтѣмъ.

иѡ. Сѡтѣникъ же и ѡже съ нѣмъ стрегꙋциѣи їсѣа, вѣдѣвше

39. А онѣзи конто минувахъ отъ тамо хуляхъ го, и кывахъ съ главы,

40. И думахъ: *Ты*, който разорявашъ храмъ-тъ и въ три дни го пакъ съграждашъ, спаси себе си; ако си Сынъ Божій, слѣзь отъ кръсть-тъ.

41. Подобно и пръвосвященници-тъ съ книжници-тъ и старѣйшины-тъ ругаяхъ му ся, и казувахъ:

42. Другы е избавилъ, *а пакъ* себе си не може да избави: ако е Царь Израилевъ, нека слѣзе сега отъ кръсть-тъ, и ще повѣру-вамы въ него.

43. Упова на Бога, нека го избави сега, ако го ище; понеже каза: Божій сынъ съмь.

44. Съ това исто-то го укорявахъ и распяти-тъ съ него разбойници.

45. А отъ шестый часъ станъ тъма по всичкъ-тъ земѣхъ, до деветый часъ.

46. А около деветый часъ извика Исусъ съ голѣмъ гласъ, и казуваше; Или, Или, лама савахѣани? то есть: Боже мой, Боже мой, защо си мя оставилъ?

47. И пѣкон отъ стоящы-тъ тамо, като чухъ, думахъ: Илиъ зове той.

48. И тутакси единъ отъ тѣхъ ся завтече, и зѣ гѣбъ, та ѣхъ напѣлни съ оцетъ и ѣхъ обви на трѣсть, и даваше му да пие.

49. А другы-тъ казувахъ: Остави да видимъ да ли ще дойде Илія да го избави.

50. А Исусъ, като извика пакъ съ голѣмъ гласъ, издѣхнѣ.

51. И ето завѣса-та на храмъ-тъ раздра ся на двѣ отъ горѣ до долу; и земля-та ся потрѣси, и каменіе-тъ ся распукихъхъ.

52. И гробове-тъ ся растворихъ, и много тѣлеса на умрѣлы-тъ святыи възстанѣхъхъ,

53. И като излѣзохъ отъ гробове-тъ, слѣдъ негово-то възкресе-ніе, влѣзохъ въ святой-тъ градъ, и явихъ ся на мнозина.

54. А стотникъ-тъ и съ него конто пазяхъ Исуса, като видѣхъ

трѣсѣ ѿ бѣвшалъ, оубоѡшасѣ сѣлѣнѣ, глаголюще: во истиннѣхъ
Бжїѣхъ Сїѣхъ бѣ сѣѣ.

їє. БѢХЪ ЖЕ ТѢ ІІ ЖЕНЫ МНѢГН ІЗДАЛЕЧА ЗРѢЩЕ, ІАЖЕ
ІДОША ПО ІІСѢКЪ Ѡ ГАЛІЛЕИ, СЛѢЖАЩЕ ѢМЪ:

и҃с. ѿзъ нѣхъже бѣ Марїа Магдали́на, и́и Марїа Іа́кова и́и
Іу́сци́н ма́ти, и́и ма́ти сѣсъ Зеведе́евъсѣ.

ѡз. ПОЗДѢЖЕ БЫВШЪ, ПРИДЕ ЧЕЛОВѢКЪ КОГАТЪ ѡ АРІМАДЕА,
ИМЕНЕМЪ ІУСИФЪ, ИЖЕ ПІ СѦМЪ ОУЧІИ СѦ ОУ ІІСА :

III. СЕ́Й ПРИСТѢПЪ КЪ ПІЛА́ТУ, ПРОСИ́ ТѢЛЕСЕ́ І́СОВА. ТОГДА́ ПІЛА́ТУ ПОВЕЛѢ́ ДА́ТИ ТѢЛО́.

пѡ. И прїѣмъ тѣло ѿснѣхъ, ѡбвѣтъ ѣ плащаницею чїстою,
з. И положи ѣ въ нѡвѣмъ своѣмъ грѡбѣ, ѣгоже ѡзсѣчѣ
въ кáмєнн: ѡ возвалѣвъ кáмєнь вѣлѣѡ на́дъ двѣрѡ грѡба,
ѡ́иде.

Жа. БѢ же тѢ Маріа Магдали́на, ꙗ́ко дрꙋгáа Маріа, сѣдѣ́ице
прѣ́мꙋ гробу́.

ЖВ. По оутрѣи же дѣнь, ѿже ѣсть по патцѣ, собрѣаша
архїерее ѿ фарїсее кз Пїлатс,

Жг. Гл҃голюше: г҃споди, помози́хомъ, ѿкѡ лстѣцъ Ѡнѣ
речѣ ѿшѣ сый живѣ: по тріѣхъ днѣхъ востанѣ.

Ѣд. Повелѣи оубо оутвердѣти грѣбѣхъ до третїагѡ днѣ: да не кѡкѡ пришедше оученицы ѿгѡ нощїю, оукрѣдѣтъ ѿгѡ, ѿ рекѣтъ людемъ: востѣ ѿ мѣртвѣхъ: ѿ вѣдѣтъ послѣднѣа лѣсть гѡрша пѣрвыа.

ЖЕ. РЕЧЕ ЖЕ ѿМЪ ПІЛАТЪ: ѿМАТЕ КРСТОВАНО: ѿДІТЕ, ОУ-
ТВЕРДИТЕ, ѿКОЖЕ ВЪСТЕ.

Зс. О́ни же шѣдше оутвердиша грѣбъ, знаменовавше
ка́мень съ крѣстѣіею.

ГЛАВА КИ.

Ѧ. РѢ ВѢЧЕРѢ ЖЕ СЪБЕВѢТНЫЙ, СВИТАЮЩИИ ВО ѦДИНСѢ Ѣ СЪБЕВѢТѢ, ПРИДЕ МАРІА МАГДАЛИНА, Ѣ ДРУГАЯ МАРІА, ВИДѢТИ ГРѢБѢ.

землетресеніе-то и *все* що станѣ, уплашихъ ся много, и думахъ : Истинѣ Сынъ Божій бѣ тойзи.

55. Тамо бѣхъ още и гледахъ издаlechъ жены много, конто бѣхъ послѣдували Исуса отъ Галилеѣ, и му слугувахъ ;

56. Между конто бѣше Марія Магдалина, и Марія майка-та на Иакова и на Іосія, и майка-та на сынове-тѣ Зеведеевы.

57. И когато станѣ вечеръ, дойде единъ богатъ человекъ отъ Аримаѣѣ, на име Іосифъ, който и самъ бѣше ся училъ при Исуса.

58. Той дойде при Пилата, и поиска тѣло-то Исусово. Тогази Пилатъ повелѣ да му ся даде тѣло-то ;

59. И като зѣ Іосифъ тѣло-то, обви го съ чистѣ плащаницѣ,

60. И положи го въ новый-тѣ свой гробъ, който бѣ изсѣклъ въ камькъ-тѣ, и като привали камькъ голѣмъ на гробъ-тѣ на врата-та, отиде сп.

61. А тамо бѣше Марія Магдалина и друга-та Марія, та сѣдяхъ срѣщѣ гробъ-тѣ.

62. И на утрѣнь-тѣ, която е слѣдъ петѣкъ-тѣ, събрахъ ся первосвященници-тѣ и Фарисеи-тѣ при Пилата,

63. И казувахъ : Господарю, спомнихмы, че онзи измамникъ, когато бѣ още живъ, рече : Слѣдъ три дни ще въскрѣснѣ.

64. Повели прочее да ся заварди гробъ-тѣ до третій-тѣ день, да не бы ученици-тѣ му да дойдѣтъ прѣзь ноцъ да го откраднѣтъ, и рекѣтъ на народъ-тѣ : Въскрѣснѣ отъ мъртвы-тѣ ; и ще бѣде сетна-та измама по лоша отъ прѣвѣ-тѣ.

65. Рече имъ Пилатъ : Имате стражъ ; идѣте, завардѣте както знаете.

66. И тѣ отидохъ та завардихъ гробъ-тѣ, запечатахъ камькъ-тѣ, и поставихъ стражъ.

ГЛАВА 28.

1. И като ся мишѣ сѣбота-та, на разсѣмпованіе въ первый-тѣ день на седмицѣ-тѣ, дойде Марія Магдалина, и друга-та Марія, да видѣтъ гробъ-тѣ.

в. И сѣ трѣсхъ вѣсть вѣлій: ѿг҃лазъ ко г҃днѣ сшѣдъ съ нѣсѣ, пристѣпль ѿвалѣ камень ѿ двѣрѣи гроба, и сѣдѣше на нѣмъ.

г. Г҃ѣ же зрѣхъ ѣгѡ ѿкѡ молніѣ, и ѡдѣаніе ѣгѡ бѣло ѿкѡ снѣгъ.

д. Ѿ страхъ же ѣгѡ сотрасѡшася стрегѡщїи, и быша ѿкѡ мѣртви.

е. Ѿвѣщавъ же ѿг҃лазъ, рече женѣмъ: не бойтеса вы: вѣмъ ко, ѿкѡ Іиса распятаго ищите.

ѝ. И҃късть зѣѣ: воста ко, ѿкоже рече. прїидїте, видїте мѣсто, и҃дѣже лежѣ г҃дѣ.

з. И скорѡ шѣдше рцыте оученикѡмъ ѣгѡ, ѿкѡ воста ѿ мѣртвыхъ: и сѣ варѣтъ вы въ Галїлею: тамъ ѣгѡ о҃зрите. сѣ рѣхъ вамъ.

и. И и҃зшѣдше скорѡ ѿ гроба со страхомъ и радостїю вѣліею, текѡстѣ возвѣстїи оученикѡмъ ѣгѡ.

ѡ. Егда же и҃дѣстѣ возвѣстїи оученикѡмъ ѣгѡ, и сѣ Іисъ срѣте ѡ, г҃гѡла: радѡйтеса. Ѿнѣ же пристѣпльше іѣстѣса за нѡзѣ ѣгѡ, и поклонїстѣса ѣмѡ.

ї. Тогда г҃гѡла ѿма Іисъ: не бойтеса: и҃дїте, возвѣстїте братїи моѣи, да и҃дѡтъ въ Галїлею, и тѣ ма видѣтъ.

ѡі. И҃дѡщема же ѿма, сѣ и҃кцыи ѿ крстѡдїи прїшѣдше во градъ, возвѣстїша архїерѣемъ всѣ бывшѣ.

бі. И собравшесѣ со старцы, совѣтъ сотвориша, сребреники доволны дѣша воїиномъ,

гі. Г҃гѡюще: рцыте, ѿкѡ оучѣнцы ѣгѡ нѡщїю прїшѣдше о҃украдѡша ѣгѡ, намъ спѣшымъ.

дї. И ѡще сѣ о҃слышано бѣдетъ о҃у и҃гемѡна, мы о҃утолїмъ ѣгѡ, и васъ везпечальны сотворїмъ.

еї. Ѿнѣ же прїемше сребреники, сотвориша, ѿкоже наг҃чѣни быша. и промчѣса слово сѣе во іудеехъ даже до сегѡ дне.

ѝі. Едїнїи же надесѣте оученицы и҃дѡша въ Галїлею, въ горѡ, ѡможе повелѣ ѿмъ Іисъ.

2. И ето, станѣ трусѣ голѣмѣ; защото ангелъ Господень слѣзе отъ небе-то, та пристѣпни и отвали камѣкъ-тъ отъ врата-та, и сѣдѣше отъ горѣ на него.

3 На гледъ бѣ той като блѣскавица, и облѣкло-то му бѣло като снѣгъ.

4. И отъ страхъ-тъ му стреснѣхъ ся стражари-тъ, и станѣхъ като мъртви.

5. А ангелъ-тъ отговори и рече на жены-тъ: Не бойте ся вы; защото знаѣхъ, че Исуса распятаго търсите.

6. Не е тука; защото възкрѣснѣ, както рече: елате, виждете мѣсто-то гдѣто лежаше Господъ.

7. И скоро идѣте та кажѣте на ученицы-тъ му, че възкрѣснѣ отъ мъртвы-тъ; и ето, отхожда прѣди васъ въ Галилеѣхъ: тамъ ще го видите; ето, казахъ ви.

8. И излѣзохъ скоро отъ гробъ-тъ съсъ страхъ и радость голѣмѣ, и завтекохъ ся да извѣстятъ на ученицы-тъ му.

9. И когато отхождахъ да извѣстятъ на ученицы-тъ му, ето Исусъ гы срѣщнѣ, и каза: Радуйте ся. А тѣ пристѣпнѣхъ, та ся уловихъ за нозѣ-тъ му, и поклонихъ му ся.

10. Тогази казува имъ Исусъ: Не бойте ся; идѣте, извѣстѣте на братія-та ми, да идѣтъ въ Галилеѣхъ, и тамъ ще мя видятъ.

11. А когато тѣ отивахъ, ето нѣкои отъ стражъ-тъхъ доидохъ въ градъ-тъ, и извѣстихъ на първосвященницы-тъ, всичко що бѣ станѣло.

12. И *тъ* като ся събрахъ съсъ старѣйшины-тъ, и като ся съвѣтувахъ, дадохъ на войны-тъ сребро довольно,

13. И думахъ *имѣ*: Речѣте че ученицы-тъ му доидохъ прѣзъ пощъ и го откраднѣхъ, когато ный спѣхмы.

14. И ако ся чуе това прѣдъ управителя, ный ще го убѣдимъ, и ще сторимъ вы да нѣмате грѣхъ.

15. И тѣ като зѣхъ пары-тъ, сторихъ както быхъ научени. И разчу ся това слово между Иудей-тъ даже и до днесъ.

16. А единадесетъ-тъ ученицы отидохъ въ Галилеѣхъ, на горѣ-тъ гдѣто имъ зарѣча Исусъ.

зѣ. И видѣвше єго, поклонѣшася єму: ѻви же оусмнѣшася.

иѣ. И пристѣпль Іисъ, рече ѿмъ глагола: дадеса мѣ всака власть на нѣсѣи ѣ на землѣи.

ѡѣ. Шедше оубо нагчѣте вса ѣзыки, крѣтаѣе ѿхъ во ѿма Ѿца ѣ Сѣа ѣ Сѣагѡ Дѣа,

ѣ. Оучаѣе ѿхъ блюсти вса, єлика заповѣдахъ вамъ: ѣ сѣ ѡзъ сѣ вамѣи єсмь во вса дни до скончанѣа вѣка. ѡмѣнѣ.

17. И като го видѣхъ, поклонихъ му ся; а пѣкоп ся усумнихъ.

18. И пристѣпи Иисусъ та имъ говори и рече: Даде ми ся всяка власть на небе-то и на земѣ-тъ.

19. Идѣте прочее научѣте всичкы-тъ народы, и крыщавайте гы въ име-то на Отца и Сына и Святаго Духа;

20. И учѣте гы да пазятъ всичко що съмь ви заповѣдалъ; и ето, азъ съмь съ васъ прѣзь всичкы-тъ деіе, до скончаніе-то на вѣка. Аминь.

Ѡ МАРКА

СВАТОЕ БЛАГОВѢСТВОВАНІЕ.

ГЛАВА Я.

А. Зача́ло ѿ҃ла І́иса Хр́та, Сѣа Бж́ѣа :

Б. И́коже є́сть пи́сано во пр́роцѣхъ: се́ азъ посылаю́
А́гг҃ла моего́ предъ́ лицѣмъ твои́мъ, ѿ́же о́угото́вѣтъ пѣть
твоѣй предъ́ тобо́ю.

В. Гласъ вопі́юшаго въ пꙋсты́ни: о́угото́вайте пѣть
Гд́нѣ, прѣ́вы твори́те стезѣ́ ѿ҃нѣ.

Г. Бы́сть І́оаннѣ́ крестѣ́и въ пꙋсты́ни, ѿ́ проповѣ́даа
крѣ́щеніе́ пока́нїа во ѿпꙋщеніе грѣхѣ́въ.

Д. И́ ѿсхожда́ше къ́ немꙋ́ всѧ́ І́зидѣ́йская страна́, ѿ́ Іерꙋса-
ли́мла́не: ѿ́ крещѧ́хсѧ́ вси́ во Іорда́нѣ́ рѣ́цѣ́ ѿ́ негѣ́н, ѿспо-
вѣ́дающе грѣхѣ́н своѧ́.

Е. Бѣ́ же І́оаннѣ́ ѿ́колчѣ́нъ власѣ́и велѣ́жди, ѿ́ по́асъ
о́у҃сменѣ́нъ ѿ́ чреслѣ́хъ ѿ҃нѣ, ѿ́ ѡ́дыи́ а́крїды ѿ́ ме́дъи́ днѣ́и.

Ж. И́ проповѣ́даше, гла́гола: граде́тъ крѣ́пѣи́ мене́, во
слѣ́дъ мене́, є́мꙋ́же нѣ́смь досто́инъ прекло́нѣа разрѣ́шѣти
реме́нь сапо́гъ ѿ҃нѣ.

З. А́зъ о́у҃кѣ́н крѣ́тихъ въ́ водо́ю: то́й же крѣ́титъ въ́
Дхѣ́омъ стѣ́и.

И. И́ бы́сть во ѿнѣ́хъ днѣ́хъ, прї́де І́исъ ѿ́ Назаре́та
Гали́лейскаго, ѿ́ крѣ́тѣ́а ѿ́ І́оанна́ во Іорда́нѣ́.

І. И́ а́кѣ, восхо́дѧ ѿ́ воды, ви́дѣ́ развода́щѧ́а нѣ́сѧ, ѿ́ Дхѣ́а
ѿ́кѣ́ го́лѣка, сходо́иша на́нь:

ОТЪ МАРКА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1. Зачало на благовѣстіе-то на Исуса Христа, Сына Божія.

2. Както е писано въ пророцы-тѣ: Ето, азъ проваждамъ вѣститель-тъ си прѣдъ лице-то ти, който ще приготви твой-тъ пѣть прѣдъ тебе.

3. Гласъ на едного, който выка въ пустыніѣ-тѣ: Пригответе пѣть-тъ Господень, правы правѣте неговы-тѣ пѣтеки.

4. Дойде Іоаннъ та крыщаваше въ пустыніѣ-тѣ, и проповѣдуваше крещеніе на покаяніе за прощаваніе на грѣхове-тѣ.

5. И излѣзуваше къмъ него всичка-та страна Іудейска, и Іерусалимляне-тѣ, и крыщаваша ся всички-тѣ отъ него въ рѣкѣ-тѣ Іорданъ, като исповѣдувахъ грѣхове-тѣ си.

6. А Іоаннъ носяше дрехъ отъ камилскы космы, и коженъ поясъ около чрѣсла-та си, и ядѣше акриды и медъ дивъ.

7. И проповѣдуваше и казуваше: Слѣдъ мене иде по крѣпкый-тъ отъ мене, на когото не съмь достоинъ да ся прѣклонѣ и да развържъ ремикъ-тъ на обуца-та му.

8. Азъ вы кръстихъ съ водѣ: а той ще вы кръсти съ Духъ Святый.

9. И прѣзъ ользи деніе дойде Исусъ отъ Назаретъ Галилейскый, и кръсти ся отъ Іоанна въ Іорданъ.

10. И тутакси като възлѣзуваше отъ водѣ-тѣ, видѣ че ся расваряхъ небеса-та, и Духъ-тъ като гълъбъ слѣзуваше на него.

ѧ. И гласъ бысть съ нбсѣ: ты еси Сїх мой возлюблен-
ный, ѿ нѣмже бѣговолѣхъ.

Ѣ. И ѡбѣ дхъ ѡзведѣ егѡ въ псстыню.

Ѣ. И бѣ тѣ въ псстыни днѣи четыредесать, ѡсксшѣмъ
сатанѡю, и бѣ со свѣрмѣ: и ѡггѣи слсжѡхъ емѣ.

ѧ. По предѡнїи же Іѡанновѣ, прїидѣ Іисъ въ Галїлїю,
проповѣдала еѡлїе црѣтвїа Бжїа,

Ѣ. И глагола, ѡкѡ ѡспѡлнїа врѣма, и прїеблїжїа црѣтвїе
Бжїе: покаятеса, и вѣрсїте во еѡлїе.

Ѣ. Ходѡ же при морїи Галїлїестѣмъ, вїдѣ Сїмѡна и
ѡндрѣа брата тогѡ Сїмѡна, вметѡюща мрѣжи въ морѣ:
бѣста ко рыбаря.

Ѣ. И речѣ їма Іисъ: прїидїта во слѣдъ менѣ, и сотворю
васъ быти ловцы челоѣкѡмъ.

Ѣ. И ѡбѣ ѡстѡвльше мрѣжи своѡ, по нѣмъ ѡдѡста.

ѧ. И прешѣдъ малѡ ѡтѣдъ, оѡзрѣ ѡкѡва Зеведѣѡва и
Іѡанна брата егѡ, и тѡ въ кораблї стрѡѡща мрѣжа:

Ѣ. И ѡбѣ воззѡ ѡ: и ѡстѡвльше ѡцѡ своего Зеведѣа въ
кораблї съ наѣмнїкїи, по нѣмъ ѡдѡста.

Ѣ. И вїндѡша въ Капернаѡмъ: и ѡбѣ въ сѡбѡѡты
вшѣдъ въ сѡннїце, оѡчѡше.

Ѣ. И двѡлѡхъсѡ ѡ оѡчѣнїи егѡ: бѣ бо оѡчѡ ѡхъ ѡкѡ
влѡстѣ їмѡй, и не ѡкѡ кнїжнїцы.

Ѣ. И бѣ въ сѡннїцїи ѡхъ челоѣкъ въ дѡсѣ нечїстѣ, и
воззѡ,

Ѣ. Глагола: ѡстѡвн, чѡ намъ и тебѣ, Іисе Назарѡнїне;
прїшѣлъ еси погѡвїти насъ: вѣмъ тѡ, кѡ еси, Сѣый
Бжїї.

Ѣ. И запрѣтї емѣ Іисъ, глагола: оѡмолчї, и ѡзыдї ѡз
негѡ.

Ѣ. И стрѡсѣ егѡ дѡхъ нечїстїй, и возопї гласѡмъ велї-
кїмъ, и ѡзыде ѡз негѡ.

Ѣ. И оѡжасѡшасѡ всї, ѡкѡже стѡзѡтїсѡ їмъ къ себѣ,

11. И гласъ бы отъ небе-то : Ты си Сынъ мой възлюбленный, въ когото благоволихъ.

12. И той часъ Духъ-тъ го извожда въ пустыни-тъ.

13. И тамо бѣ въ пустыни-тъ четиридесетъ дни и ся искушаваше отъ Сатанъ ; и бѣше съсѣ звѣрове-тъ ; и ангели-тъ му служажъ.

14. А отъ какъ бы прѣдаденъ Іоаннъ, дойде Іисусъ въ Галилеи, и проповѣдуваше благовѣстіе-то на царство-то Божіе,

15. И казуваше : Врѣме-то ся исполни, и приближи царство-то Божіе ; покаяте ся и вѣруйте въ благовѣстіе-то.

16. А когато пѣтуваше по край Галилейско-то море, видѣ Симона и Андрея брата му, че хвърляхъ мръжъ въ море-то ; понеже бѣхъ рыболовци.

17. И рече имъ Іисусъ : Елате слѣдъ мене, и ще вы направѣте да бѣдете ловци на чловѣцы.

18. И тутакси оставихъ мръжы-тъ си, и послѣдувахъ го.

19. И като позаминъ отъ тамо малко, видѣ Іакова Зеведеева и Іоанна брата му, и тѣхъ въ ладіи-тъ че си кърпѣхъ мръжы-тъ.

20. И тутакси гы позова, и *ты* оставихъ бащъ си Зеведея въ ладіи-тъ съ наемници-тъ, и отидохъ слѣдъ него.

21. И влѣзохъ въ Капернаумъ ; и наскоро въ сѣботѣ влѣзе Іисусъ въ съборище-то и учаше.

22. И удивявахъ ся на учение-то му ; защото гы учаше като нѣкой който има власть, а не както книжници-тъ.

23. И имаше въ съборище-то имъ чловѣкъ съ нечистъ духъ, та извика,

24. И казуваше : Остави *ны* ; що имашъ ты съ насъ, Іисусе Назарянине ? дошелъ си да ны погубиши ли ? Познавамъ тя кой си, Святой Божій.

25. И запрѣти му Іисусъ, и рече ; Млъкни, и излѣзь изъ него.

26. И нечистый-тъ духъ, като го покѣса, извика съ голѣмъ гласъ и излѣзе изъ него.

27. И всичкы ся смаяхъ, штоо разискувахъ помежду си, и

глаголюющимъ: что есть сїе; и что оученїе новое сїе, ѿкѡ по
Области и дѡхѡвѡмъ нечїстымъ велїтъ, и послѡшаютъ єгѡ;

ѡн. Изыде же слѡхъ єгѡ ѡбїе во всю страну Галїлїй-
скѡ.

ѡб. И ѡбїе ѡзъ сонница ѡзшедше, прїидѡша въ дѡмъ
Сїмѡновъ и Андрѡвъ, со ѿкѡвомъ и ѿвѡномъ.

ѡв. Тѣмъ же Сїмѡнова лежаше огнѣмъ жегѡма: и ѡбїе
глаголаша ємѡ ѡ неї.

ѡа. И пристѡплѡ воздвїже ю, ємъ за рѡкъ єа: и ѡстави
ю огнь ѡбїе, и сѡжгаше ѡмъ.

ѡб. Пѡздѣ же бывшѡ, єгдѡ заходяше солнце, приношѡхъ
къ немѡ всѡ недѡжныѡ и вѣсныѡ.

ѡг. И вѣ весь градъ собралъ къ двѣремъ.

ѡд. И ѡцѣлѡ многѡ слѣ страждущѡхъ различными недѡгѡи,
и вѣсы многѡ ѡзгнѡ, и не ѡставляше глаголати вѣсы, ѿкѡ
вѣдахъ єгѡ Хрїта сѡша.

ѡе. И оутѡ, нѡши сѡшей сѣлѡвъ, востѡвъ, ѡзыде, и ѡде въ
пѡсто мѣсто, и тѡ мѡтѡвъ дѣлаше.

ѡс. И гнѡша єгѡ Сїмѡнъ, и ѡже сѡ нїмъ:

ѡз. И ѡбрѣтше єгѡ, глаголаша ємѡ, ѿкѡ всѡ тебѡ ѡцѡтъ.

ѡн. И глагола ѡмъ: ѡдемъ въ блїжнїѡ вѣсѡ и грады, да
и тамъ проповѣмъ: на сїе во ѡзыдѡхъ.

ѡб. И вѣ проповѣдаѡ на сонницахъ ѡхъ, во всей Галїлїи,
и вѣсы ѡзгонѡ.

ѡв. И прїиде къ немѡ прокаженъ, молѡ єгѡ и на колѣнѡхъ
прїпадаѡ предъ нїмъ, и глагола ємѡ, ѿкѡ, ѡще хѡщешѡ,
мѡжешѡ мѡ ѡчїстїти.

ѡа. ѡсѡ же мѡрѡвавъ, простѣръ рѡкъ, коснѡсѡ єгѡ,
и глагола ємѡ: хѡщѡ, ѡчїстїсѡ.

ѡб. И рѣкшѡ ємѡ, ѡбїе ѡїде ѡ негѡ прокаженїе, и чїстъ
кысть.

ѡг. И запрѣщѡ ємѡ, ѡбїе ѡзгнѡ єгѡ:

ѡд. И глагола ємѡ: блѡдї, нїкомѡже нїчесѡже рѡцѡ: по

думахъ: Що е това? Кое е това ново учение, щото съ власть повелѣва и на нечисты-тъ духове, и послушуватъ го.

28. И разчу ся слухъ-тъ неговъ наскоро по всичкѣ-тъ окол-ность на Галилеѣ.

29. И щомъ излѣзохъ изъ съборище-то, дойдохъ съ Іакова и Иоанна въ къщѣ-тъ на Симона и Андрея:

30. А тыща-та Симонова лежаше огничава, и тутакси му казу-вать за неѣ.

31. И пристѣпи та ѣ дигиѣ, като ѣ хванѣ за рѣкѣ-тъ; и на часть-тъ ѣ остави огница-та, и слугуваше имъ.

32. И като ся свечери, когато залѣзе слънце-то, доведохъ му всичкы-тъ които бѣхъ злѣ, и бѣснумы-тъ:

33. И всякий-тъ градъ ся бѣ събралъ прѣдъ врата-та.

34. И исцѣли мнозина които бѣхъ злѣ отъ разны болѣсти, и много бѣсове испѣди, и не оставяше бѣсове-тъ да говорятъ, понеже го познавахъ *че е Христосъ*.

35. И сутринь-тъ, много рано, станѣ та излѣзе, и отиде въ пусто мѣсто, и тамо ся моляше.

36. И оттичахъ слѣдъ него Симонъ и които бѣхъ съ него.

37. И като го намѣрихъ, казувать му: Всичкы тебе търсятъ.

38. И казува имъ: Да идемъ въ блискы-тъ паланкы, да проповѣдаемъ и тамъ; защото съмъ за това излѣзлъ.

39. И тъй проповѣдуваше по соборища-та имъ по всичкѣ Гали-леѣ, и испѣждаше бѣсове-тъ.

40. И идуща при него единъ прокаженъ, та му ся моляше и колѣничаше прѣдъ него и казуваше му: Ако да ищешъ, можешъ да мя очистишь.

41. А Исусъ ся смили и прострѣ рѣкѣ, та ся допрѣ до него, и казува му: Ищѣ, очистенъ бѣди.

42. И като изрече *туй*, тутакси ся махнѣ отъ него проказа-та, и ся очисти.

43. И като му запрѣти строго, тозь-часъ го отпрати,

44. И казува му: Гледай никому нищо да не речешъ; но иди,

шѣдѣ показиѣса іерееви, ѿ принесѣ за ѡчищеніе твоѣ, ѿже повелѣ Моўсѣй, во свидѣтельство ѿмѣ.

мѣ. Сѣ же ѡйшѣдѣ начѣтъ проповѣдати многѣ ѿ проносѣти слово: ѿкоже ктомѣ не моѣи ѣмѣ ѿвѣ во градѣ вниѣти: но вѣ вѣ въ пѣстыхѣ мѣстѣхѣ вѣ: ѿ приходяхѣ къ немѣ ѡвсѣмѣ.

ГЛАВА ѿ.

а. ѿ вниѣ паки въ Капернаѣмѣ по днѣхѣ: ѿ слышано быѣтъ, ѿкѣ въ домѣ ѣтъ.

б. ѿ ѡвѣ сокращѣса многѣ, ѿкоже ктомѣ не вмѣщѣтисѣ ни при двѣрехѣ: ѿ глаголаше ѿмѣ слово.

в. ѿ прѣидѣша къ немѣ, носѣще разслабленна (жѣлами), носѣма четѣрми:

г. ѿ не могѣшымѣ приелѣжитисѣ къ немѣ народа ради, ѡкрыша покрѣвъ, ѿдѣже вѣ, ѿ прокопѣвше свѣсиша ѡдрѣ, на немѣже разслабленный лежѣше.

д. Видѣвъ же Іисѣ вѣрѣ ѿхѣ, глагола разслабленномѣ: чѣдо, ѡпѣщѣютсѣ тебѣ грѣси твои.

е. Бѣхѣ же иѣцыи ѡ книжники тѣ сѣдѣще, ѿ помышлѣюще въ сердцахѣ своихѣ:

ж. Чѣ сѣи тѣкѣ глаголетѣ хѣлы; кѣ моѣетѣ ѡставляѣти грѣхѣи, тѣкмѣ едѣи Бѣ;

з. ѿ ѡвѣ размѣвъ Іисѣ дѣомѣ своимѣ, ѿкѣ тѣкѣ тѣи помышлѣютѣ въ себѣ, речѣ ѿмѣ: чѣ сѣи помышлѣете въ сердцахѣ вѣшихѣ;

и. Чѣ ѣтъ оѣдѣбѣ; рѣши разслабленномѣ: ѡпѣщѣютсѣ тебѣ грѣси: или рѣши: востѣни, ѿ возми ѡдрѣ твоѣ, ѿ ходѣи;

і. Но да оѣвѣсте, ѿкѣ влѣсть ѿмѣ Сѣи чѣвѣческѣи на землѣи ѡпѣщѣти грѣхѣи, (глагола разслабленномѣ:)

іі. Тебѣ глаголю: востѣни, ѿ возми ѡдрѣ твоѣ, ѿ ѿди въ домѣ твоѣ.

покажи себе си на священника, и принеси за очищеніе-то си това, което е Моисей повелѣлъ, за свидѣтельство тѣмъ.

45. А той щомъ излѣзе, начинъ да проповѣдува много и да разнося слово-то, така що Иисусъ не можаше вече да влѣзе явно въ нѣкой градъ; но вѣнъ въ пусты мѣста бѣ, и идяхъ при него отъ всякъдѣ.

ГЛАВА 2.

1. И слѣдъ нѣколко дни влѣзе пакъ въ Капернаумъ; и чу ся че е въ единъ кѣщъ.

2. И тутакси ся събрахъ мнозина, така що не ги побираше вече нищо прѣдъ врата-та *мѣсто-то*; и говоряхе имъ слово-то.

3. И идувать при него та му доносятъ единъ разслабенъ, носенъ отъ четирма.

4. И като не можахъ да приближать до него поради народъ-тъ, раскрыхъ покрывъ-тъ дѣто бѣше, и го разбихъ, та спуснахъ одръ-тъ, на който лежаше разслабени-тъ.

5. А Иисусъ видѣ вѣрж-тъ имъ, и казува на разслабениы: Сыно, прощавать ти ся грѣхове-тъ ти.

6. А имаше нѣкои отъ книжницы-тъ тамо, които сѣдѣхъ, и размысляхъ въ сѣрдца-та си:

7. Що говори тойзи така хулы? Кой може да прощава грѣхове, освѣнь одного Бога?

8. И тутакси като позна Иисусъ съ духъ-тъ си, че така размыслявъ въ себе си, рече имъ: Защо мыслите това въ сѣрдца-та си?

9. Кое е по лесно, да рекъ разслабениому: Прощавать ти ся грѣхове-тъ ли, или да рекъ: Стани, и земли одръ-тъ си и ходи?

10. Но за да познаете че власть има Сынъ чловѣческый на земь-тъ да прощава грѣхове, (казува на разслабени-тъ):

11. Тебѣ казувамъ: Стани и земли одръ-тъ си, и иди у дома си.

ёі. И востѧ ѡбїе, и взѣмз Ѡдрз, и зыде преѧ всѣмн: ѡкв дивїтисѧ всѣмз, и слѧвити Ё҃҃а, гл҃голюшымз, ѡкв николїже тѧкв вїдѣхомз.

ёі. И и зыде пѧки кз морю: и весь народз и҃дѧше кз немѸ, и оу҃чѧше и҃хз.

ѧі. И мимоградый вїдѣ Левїю ѡлфѣова, сѣдѧща на мытницѣ, и гл҃гола ёмѸ: по мнѣ градн. и востѧвз вз слѣдз ёгв и҃де.

ёі. И бысть возлежѧш ёмѸ вз домѸ ёгв, и мнози мытарн и грѣшницы возлежѧхс со и҃сомз и со оу҃ченикн ёгв: бѧхс бо мнози, и по немз и҃доша.

ёі. И книжницы и фарїсѣе вїдѣвше ёгѸ и҃дѧща сз мытарн и грѣшники, гл҃голахс оу҃ченикѡмз ёгв: что ѡкв сз мытарн и грѣшники ѡстз и пїетз;

зї. И слышавз и҃сз, гл҃гола имз: не трѣбзютз здравїи врачѧ, но болащїи. не прїидѸхз призвѧти прѧведники, но грѣшники на покаїніе.

иі. И бѧхс оу҃ченицѧ и҃ванновы и фарїсѣистїи постѧщесѧ: и прїидѸша и гл҃голаша ёмѸ: почтѸ оу҃ченицѧ и҃ванновы и фарїсѣистїи постѧтсѧ, ѧ твои оу҃ченицѧ не постѧтсѧ;

ѧі. И речѣ имз и҃сз: ёдѧ мѸгстз сїове брѧчїи, дѸндеже женихз сз нїмн ёсть, постїтисѧ; ёліко врѣмѧ сз совѸю имзтз женихѧ, не мѸгстз постїтисѧ:

к. Прїидстз же днїе, ёгдѧ ѡнїметсѧ ѡ нїхз женихз, и тогдѧ постѧтсѧ вз тѧл днї.

ка. И нїктоже приложенїѧ плѧта неѣѣлена пришнѧетз кз рїзѣ вѣтсѣ: ѡше ли же нн: вѸзметз конѣцз ёгв нѸвое ѡ вѣтхагв, и гѸрша днрѧ ёсдетз.

кв. И нїктоже влнѧетз вїнѧ нѸва вз мѣхн вѣтхн: ѡше ли же нн, просадїтз вїнѸ нѸвое мѣхн, и вїнѸ пролїетсѧ, и мѣхн погїбенстз: но вїнѸ нѸвое вз мѣхн нѸвы влїѧти.

кг. И бысть мимоходїти ёмѸ вз сѣбѧѸты сквозѣ сѣанїѧ,

12. И станѣ тутакси, и като дигнѣ одрѣ-тъ си, излѣзе прѣдъ всичкы-тъ; така щото всичкы ся чудяхъ, и славяхъ Бога, и думахъ: Никогы така не смы виждали.

13. И излѣзе пакъ край море-то, и всичкый-тъ народъ идяхъ при него, и учаше ги.

14. И като минуваше, видѣ Левія Алфеова, че сѣдѣше на мытарнищѣ-тъ; и казува му: Ела слѣдъ мене. И *той* станѣ и отиде слѣдъ него.

15. И когато бѣше на трапезѣ въ къщѣ-тъ му, много мытари и грѣшници бѣхъ насѣдали наедно съ Исуса и ученицы-тъ неговы; защото бѣхъ мнозина, и послѣдувахъ го.

16. И книжници-тъ и Фарисей-тъ, като видѣхъ че яде съ мытари-тъ и грѣшници-тъ, казувахъ на ученицы-тъ му: Защо съ мытари-тъ и грѣшници-тъ яде и пие?

17. И като чу Исусъ, казува имъ: Нѣматъ нуждѣ за лѣкарь здрави-тъ, но болни-тъ; не дойдохъ да призовѣ праведны-тъ, но грѣшны-тъ на покаяніе.

18. А Иоанновы-тъ и Фарисейскы-тъ ученици постяхъ; и идватъ и казуватъ му: Защо Иоаннови-тъ и Фарисейскы-тъ ученици постятъ, а твои-тъ ученици не постятъ?

19. И рече имъ Исусъ: Могѣтъ ли свадбари-тъ да постятъ, до като е младоженикъ-тъ съ тѣхъ? Колкото врѣме иматъ младоженикъ-тъ съ тѣхъ си, не могѣтъ да постятъ.

20. Ще дойдѣтъ обаче дни, когато ся отнеме младоженикъ-тъ отъ тѣхъ, и тогази въ онѣзи дни ще постятъ.

21. И никой не пришива кърпѣ отъ небѣлено платно на ветхъ дрехъ; а инакъ, ново-то, което *ся туря да* запълни, отдира отъ ветхо-то, и съдрано-то бива по лошо.

22. И никой не налива ново вино въ ветхы мѣхове; а инакъ, ново-то вино ще распукне мѣхове-тъ, и вино-то ся излива, и мѣхове-тъ ся развалятъ; но трѣба ново вино да ся налива въ новы мѣхове.

23. И въ единъ сѣбботѣ когато минуваше прѣзъ сѣидбы-тъ,

и начаши оученицы єгѡ пѣтъ творити, востерзѧюще клѧсы.

ѡд. И фарісее гл҃голах҃с єм҃с: виждь, что творѧтъ въ сѣбѣ, єгѡже не достѡнтъ;

ѡе. И тои гл҃голаше їмъ: нѣсте ли николѣже чл҃в, что сотвори дѣла, єгда требованіе їмѣ, и взалѧ самъ, и иже съ нимъ;

ѡз. Какѡ вииде въ домъ бл҃гїи при ѡвладѣрѣ архіерей, и хлѣбы предложенїѧ снѣдѣ, иже не достѡлаше їасти токѡмъ іереемъ, и даде и сѣщымъ съ нимъ;

ѡз. И гл҃голаше їмъ: сѣбѣ челоѣка ради бысть, ѧ не челоѣкъ сѣбѣ чл҃в ради.

и. Темже гл҃ъ єсть Сїѧ челоѣческій и сѣбѣ.

ГЛАВА Ҫ.

а. И вииде пакѧ въ сонмище, и бѣ тамъ челоѣкъ сѣх҃с їмѡй рѣкс.

б. И назирѧх҃с єгѡ, ѡще въ сѣбѣ ищѧтъ єгѡ, да нашь возглаголютъ.

в. И гл҃гола челоѣкс сѣх҃с їмѡшемъ рѣкс: станѧ по-средѣ.

г. И глагола їмъ: достѡнтъ ли въ сѣбѣ добрѡ творити, или зло творити; дѣшс спасѧ, или погубѧ; онѧ же молчѧх҃с.

д. И возрѣвъ на нихъ со гнѣвомъ, скорѣ ѡ ѡкаменѣніи сердецъ ихъ, гл҃гола челоѣкс: прострѧ рѣкс твоѡ. и прострѣ: и ѡтвердѧ рѣкс єгѡ цѣла їако др҃гала.

е. И ишѣдше фарісее, ѡбїе съ ирѡдїѧны совѣтъ творѧх҃с нашь, какѡ єгѡ погубѧтъ.

з. Иисъ же ѡиде со оученики своиѧ къ морю: и многъ наро́дъ ѡ Галилеи по немъ їде, и ѡ ісаѣн,

наченѣхъ ученици-тъ му да кѣсать класове-тъ като вървѣхъ по пѣть-тъ.

24. И Фарисей-тъ му казувахъ: Виждь, що правятъ въ сѣботѣ, което не е простено?

25. И той имъ казуваше: Не сте ли чели никога, що стори Давидъ, когато му станъ нужда, и огладиъ той и които бѣхъ съ него;

26. Какъ влѣзе въ домъ-тъ Божій во врѣме-то на първосвященника Авіаѳара, та изѣде хлѣбове-тъ на прѣдложеніе-то, които не е простено освѣнь на священници-тъ да ги ядѣтъ; даде още и на онѣзи които бѣхъ съ него?

27. И казуваше имъ: Сѣбота-та е станъла за чловѣка, а не чловѣкъ за сѣботѣ-тъ.

28. Така що Сынь чловѣческій е Господарь и на сѣботѣ-тъ.

ГЛАВА 3.

1. И влѣзе пакъ въ съборище-то, и тамо бѣше нѣкой си чловѣкъ който имаше рѣкъ-тъ си изсѣхнѣла;

2. И съгледвахъ го, да ли ще въ сѣботенъ день да го исцѣли, за да го обвинятъ.

3. И казува на чловѣка който имаше рѣкъ-тъ си изсѣхнѣла: Исправи ся на срѣдъ.

4. И казува имъ: Простено ли е сѣботенъ день да прави нѣкой добро, или да прави зло: да спасе ли душѣ, или да погуби? а тѣ мълчѣхъ.

5. А като ги изгледа съ гнѣвъ, паскърбенъ за окамененіе-то на сърдце-то имъ, казува на чловѣкъ-тъ: Простри рѣкъ-тъ си. И прострѣ; и възстанови ся рѣка-та му здрава както друга-та.

6. И щомъ излѣзихъ Фарисей-тъ, тутакси совѣтъ сторихъ съ Иродіаны-тъ противъ него, какъ да го погубятъ.

7. А Исусъ трѣгнѣ съ ученицы-тъ си къмъ море-то; и отидохъ слѣдъ него много множество отъ Галилеѣ и отъ Іудеѣ,

и. И ѿ Іерусалима, и ѿ Ідзмен, и со Оѿагѡ поѡс Іордана, и ѿ Тѹра и Сїдѡна, мно́жество мно́гое, слы́шавше, є́лика творáше, (и) прїидѡша кз немѡ.

ѡ. И рече о҃чїи́кѡмъ свои́мъ, да корáбль в́здѣтъ о҃у негѡ́ нарѡда рáди, да не стѣжáютъ є́мѡ.

ї. Мно́ги бо и́сцѣли, і́акоже напáдати на негѡ́, да є́мѡ прикѡснѣтъ, є́лицы и́мѣахѡ рáны :

ѡі. И дѣси нечїстїи є́гда вїдáхѡ є́гѡ, припáдахѡ кз немѡ и звáхѡ, гл́голюще, і́акѡ ты єси Сїѡз Бжїи́ :

єі. И мно́гѡ преи́яше и́мъ, да не іáвлєна є́гѡ сотворáтъ.

їі. И възїде на горѡ, и призвá, и́хже хотáше сáмъ : и прїидѡша кз немѡ.

ѡі. И сотвори дванáдѣсѣте, да в́здѣтъ сѣ нїмъ и да посылáетъ и́хъ проповѣ́дати,

єі. И и́мѣти влáсть цѣлїти недѣ́ги, и и́згонїти бѣ́сы :

єі. И нарече Сїмѡнѡ и́ма Пѣ́трѡ :

єі. И і́акѡѡ Зеведѡѡ, и Іѡáнна брáта і́акѡѡѡ : и нарече и́ма и́менà Иоáннєргѣсѣ, є́же є́сть, сїа грѡмѡѡ :

иі. И А́ндрѣа, и Фїліппа, и Варѡоломѣа, и Матѡѣа, и Фѡмѡ, и і́акѡѡ А́лфѣѡѡ, и Фаддѣа, и Сїмѡна Кананїта,

ѡі. И Ісдѡс Іскарїѡтскаго, и́же и преда́де є́гѡ.

єі. И прїидѡша вѣ дѡмъ : и собрáса пáки нарѡдъ, і́акѡ не мо́щїи и́мъ ни хлѣ́ѡа і́асти.

єі. И слы́шавше и́же вáхѡ о҃у негѡ́, и́зыдѡша, да и́мѣтъ є́гѡ. гл́голахѡ бо, і́акѡ неїстѡѡѡ є́сть.

єі. И кни́жницы, и́же ѿ Іерусали́ма нїзше́дшїи, гл́голахѡ, і́акѡ веельзевѣ́ла и́мать, и і́акѡ ѡ́ кнáзѣ бѣ́совстѣмъ и́згонїтъ бѣ́сы.

єі. И призвáѡѡ и́хъ, вѣ прї́тчахъ глаго́лаше и́мъ : кáкѡ мо́жетъ сатанà сатанѡ и́згонїти ;

єі. И а́ще црѣ́ѡ на сà раздѣлї́тъсѡ, не мо́жетъ стáти црѣ́ѡ тѡ :

8. И отъ Иерусалимъ, и отъ Идумей, и изъ отвѣдь Иорданъ; и изъ около Тиръ и Сидонъ, много множество, като бѣхъ чули колко *чудеса* правяше, дойдохъ при него.

9. И рече на ученицы-тѣ си да го очакува една ладія поради народъ-тѣ, за да го не притѣсняватъ.

10. Защото исцѣли мнозина, така що оиѣзи които имахъ болѣсти нападахъ на него, за да ся допрѣтъ до него.

11. И нечисти-тѣ духове, когато го виждахъ, припадахъ му, и выкахъ: Ты си Сынъ Божій.

12. И много имъ запрѣщаваше, да го не изявяватъ.

13. И възлѣзе на горъ-тѣ, и призова *ониѣзи* които ищѣше той; и отидохъ при него.

14. И стори дванадесеть, да бѣдѣтъ съ него, и да гы испроважда да проповѣдуватъ,

15. И да иматъ власть да исцѣляватъ болѣсти-тѣ, и да испѣждатъ бѣсове-тѣ;

16. И приложи на Симона име Петръ;

17. И Иакова Зеведеева, и Иоанна брата Иакова, и приложи имъ имена Воанергесъ, то есть, сынове на грѣмъ-тѣ:

18. И Андрея, и Филиппа, и Вареоломея, и Матѣя, и Өомъ, и Иакова Алфеева, и Өаддея, и Симона Кананита;

19. И Иудъ Искаріотскаго, който го и прѣдаде.

20. И идувать въ единъ домъ, и събира ся пакъ *много* народъ, така що тѣ не можахъ нито хлѣбъ да ядѣтъ.

21. И като чухъ свои-тѣ му, излѣзохъ да го уловятъ; защото казувахъ, че не е на себе си.

22. И книжници-тѣ, които бѣхъ слѣзѣли отъ Иерусалимъ, казувахъ, че има Веелзевулъ, и че съ начиникъ-тѣ на бѣсове-тѣ испѣжда бѣсове-тѣ.

23. И като гы призова, говоряше имъ съ притчы: Какъ може Сатана да испѣжда Сатанъ?

24. И ако едно царство ся раздѣли противъ себе си, онова царство не може да устон.

ке. И ѡще дѡмъ на сѧ раздѣлѣтсѧ, не мѡжетъ стѧти дѡмъ тоѡ :

кз. И ѡще сатанѧ востѧ на сѧ самъ и раздѣлѣсѧ, не мѡжетъ стѧти, но конѣцъ имѧть.

кз. Никтѡже мѡжетъ сосѣды крѣпкаго, вшѣдъ въ дѡмъ егѡ, расхѣтити, ѡще не пѣрвѣе крѣпкаго свѧжетъ : и тогдѧ дѡмъ егѡ расхѣтитъ.

кн. Имѣнь глѡголю вамъ, ѡкѡ всѧ ѡпсѣстѧся согрѣшенїѧ сынѡмъ челоѡческимъ, и хлѣнїѧ, елика ѡще восхлѣатъ :

кд. Я ѡже восхлѣатъ на дѡха сѣаго, не имѧть ѡпсѣненїѧ во вѣки, но повиненъ естъ вѣчномъ сдѡх :

л. Занѣ глѡлахъ : дѡха нечїстаго имѧть.

ла. Прїидѡша оубѡ мѣи и брѧтїѧ егѡ, и виѣ стоѡще послѧша къ немѡ, зовѡще егѡ.

лв. И сѣдѡше народъ Ѡкрестъ егѡ. рѣша же емѡ : сѣ мѣи твоѧ и брѧтїѧ твоѧ и сестры твоѧ виѣ имѡтъ тебѣ.

лг. И ѡвѣща имъ, глѡла : ктѡ естъ мѣи моѧ, или брѧтїѧ моѧ ;

лд. И соглѡдавъ Ѡкрестъ себѣ сѣдѡщїѧ, глѡла : сѣ мѣи моѧ и брѧтїѧ моѧ :

ле. Иже бо ѡще сотворѣтъ волю Бжїю, сѣи брѧтъ моѡи и сестры моѧ и мѣи мѣи естъ.

ГЛАВА Ѧ.

а. И пакѡ начѧтъ оучѣти при мѡри : и собрѧса къ немѡ народъ многъ, ѡкоже самомѡ влѣзъ въ корѧбль, сѣдѣти въ мѡри : и всѣхъ народъ при мѡри на землїи бѧше.

б. И оучѡше ихъ прїтчами многѡ, и глаголаше имъ во оученїи своѣмъ :

в. Слышите : сѣ ѡзыде сѣѧи сѣѧти :

г. И кѡсть егдѧ сѣѧше, сѡво падѣ при пѣти : и прїидѡша пѣтїцы и позовѧша еѡ.

25. И ако домъ ся раздѣли противъ себе си, той домъ не може да устон.

26. И ако Сатана ся е повдигнѣлъ противъ себе си и ся е раздѣлилъ, не може да устон, но дошло му е свършеніе-то.

27. Никой не може да разграби покъщнинѣ-тъ на силный-тъ, кога влѣзе въ къщѣ-тъ му, ако първомъ не върже силный-тъ, и тогазъ ще разграби къщѣ-тъ му.

28. Истинѣ ви казувамъ, че всичкы-тъ грѣхове на сынове-тъ чловѣчески ще имъ ся простятъ, и хулы-тъ колкото че възхулятъ.

29. Но който възхули на Духа Святаго, нѣма прощѣ во вѣкы, но повиненъ е на вѣчно осъжденіе.

30. *Това рече той*, защото казувахъ: Има духъ нечистъ.

31. Идуватъ прочее братія-та му и майка му, и като стояхъ вънъ, проводихъ до него, и выкахъ го.

32. И сѣдѣше народъ-тъ около него; и рекохъ му: Ето майка ти и братія-та ти вънъ искатъ тя.

33. И отвѣща имъ и каза: Коя е майка ми, или *кои* сѣ братія-та ми?

34. И като изгледа тѣзи, които сѣдѣха около него, казува: Ето майка ми и братія-та ми!

35. Защото който стори волѣ-тъ Божіѣ, той е братъ мой, и сестра моя и майка.

ГЛАВА 4.

1. И пакъ започнѣ да учи на край море-то: и събра ся при него народъ много, така що той влѣзе въ ладіѣ-тъ и сѣдѣше на море-то; а всичкый-тъ народъ бѣше на земіѣ-тъ по край море-то.

2. И учаше ги много съ притчы, и говорѣше имъ въ поученіе-то си:

3. Слушайте. Ето излѣзе съятель-тъ да сѣе.

4. И като сѣяше, едно паднѣ край пѣть-тъ, и дойдохъ птици-тъ небесны и озобахъ го.

Ѣ. Др҃сгоѢ же падѣ при кáмени, ꙗ́дѣже не ꙗ́мáше землѣи многѣ: ꙗ́ ѡ́бїе прозавѣ, занѣ не ꙗ́мáше гл҃винны земныѣа:

Ѥ. Сóлицѣ же возсіáвшѣ присвáде, ꙗ́ занѣ не ꙗ́мáше кóрене, ꙗ́зсше.

Ѧ. ꙗ́ др҃сгоѢ падѣ въз тѣрнѣи: ꙗ́ възїде тѣрнїе, ꙗ́ подави Ѣ: ꙗ́ плодà не дадѣ.

Ѩ. ꙗ́ др҃сгоѢ падѣ на землѣи дóбрѣй: ꙗ́ даа́ше пло́дѣ възходáщѣ ꙗ́ растóщѣ, ꙗ́ припло́доваше на трѣдесáтъ, ꙗ́ на шестѣдесáтъ, ꙗ́ на стò.

Ѭ. ꙗ́ глаго́лаше: ꙗ́мѣаѣ о́ушы слы́шати, да слы́шнтѣ.

Ѧ. Ё́гда же кѣсть ё́динѣ, вопросїша ё́го, ꙗ́же бáхс сѣнїмѣ, со Ѡ́бѣманáдесáте ѡ́ прїтчи.

Ѩ. ꙗ́ глаго́лаше ꙗ́мѣ: вáмѣ ё́сть данò вѣ́дати тáйны цáрствїа Бжїа: Ѡ́нѣмѣ же внѣ́шнимѣ въз прїтчáхѣ всá кывáю́тъ:

Ѣ. Да вї́даше вї́датѣ, ꙗ́ не о́у́зрѣтъ: ꙗ́ слы́шаше слы́шатѣ, ꙗ́ не разгмѣ́ю́тъ: да не ко́гда ѡ́вратáтсѣ ꙗ́ ѡ́стáвѣтсѣ ꙗ́мѣ грѣ́сїи.

Ѧ. ꙗ́ глаго́ла ꙗ́мѣ: не вѣ́сте ли прїтчи сѣа; ꙗ́ кáкѡ всá прїтчи о́у́разгмѣ́ете;

Ѩ. Сѣаѣ, слóво сѣетѣ.

Ѣ. Сїи же сѣтъ, ꙗ́же при пгтїи, ꙗ́дѣже сѣ́етсѣ слóво, ꙗ́ ё́гда о́у́слы́шатѣ, ѡ́бїе прїхóдитѣ сáтанà, ꙗ́ ѡ́емлетѣ слóво сѣ́анное въз сер́дцáхѣ ꙗ́хѣ.

Ѥ. ꙗ́ сїи сѣтъ тáкожде ꙗ́же на кáменныхѣ сѣ́емїи, ꙗ́же ё́гда о́у́слы́шатѣ слóво, ѡ́бїе сѣ́ рáдостїю прї́емлю́тъ Ѣ,

Ѧ. ꙗ́ не ꙗ́мгѣтъ корѣ́нїа въз сѣ́гѣ, но прїврѣ́мении сѣтъ, тáже кѣ́вшеи печáли или́ гонѣ́нїю словесѣ́ рáди, ѡ́бїе со́кляжнáю́тсѣ.

Ѩ. ꙗ́ сїи сѣтъ, ꙗ́же въз тѣрнїи сѣ́емїи, слы́шáщїи слóво,

Ѭ. ꙗ́ печáли вѣ́ка сѣ́гѡ, ꙗ́ лѣ́тъ когáтствѣ, ꙗ́ ѡ́ прóчихѣ пóхѡтїи вхóдáщїа по́давлáю́тъ слóво, ꙗ́ безплóдно кывáетѣ.

5. Друго паднѣ на каменито *мѣсто*, дѣто пѣмаше много пѣръсть, и заскоро изникнѣ, защото пѣмаше дълбиниѣ отъ земѣ :

6. Но когато изгрѣя слънце-то припърли ся, и понеже пѣмаше корень, изсѣхнѣ.

7. И друго паднѣ въ тръніе-тѣ, и обрastoхѣ тръніе-тѣ и заглушихѣ го, и не даде плодѣ.

8. И друго паднѣ на добръ-тѣ земѣ, и даваше плодѣ, който възлѣзуваше и възрастуваше, и принесе едно тридесеть, и друго шестдесеть, а друго сто.

9. И казуваше имъ : Който има уши да слуша, нека слуша.

10. И когато останѣ на самѣ, *онѣзи* които бѣхѣ около него съ дванадесеть-тѣ, попытахѣ го за притчѣ-тѣ.

11. И казуваше имъ : Вамъ ся даде да познаете тайнѣ-тѣ на царство-то Божіе, а на онѣзи външни-тѣ, всичко-то бива въ притчы ;

12. За да гледатъ гледающе, и да не видятъ ; и да чуватъ чувающе, и да не разумѣѣтъ ; да не бы да ся завърнѣтъ, и да имъ ся простятъ грѣхове-тѣ.

13. И казува имъ : Не знаете ли тѣзи притчѣ ? а какъ ще разумѣете всички-тѣ притчы ?

14. Сѣятель-тѣ, слово-то сѣе.

15. А *посѣяно-то* край пѣть-тѣ сѣ тѣзи въ които ся сѣе слово-то ; но при които, като чуѣтъ, тутакси идува Сатана, и отнема слово-то, всѣянно-то въ сѣрдца-та имъ.

16. Подобно и на каменити-тѣ *мѣста* посѣянно-то сѣ тѣзи, които, като чуѣтъ слово-то, тутакси съ радость го прииматъ,

17. Нѣматъ обаче корень въ себе си, но приврѣмени сѣ ; послѣ като настане скѣрбъ или гоненіе за слово-то, тутакси ся соблазняватъ.

18. И въ тръніе-тѣ посѣянно-то сѣ тѣзи, които слушатъ слово-то,

19. И грыжи-тѣ на тойзи вѣкъ, и прѣльсть-та на богатство-то, и пожеланія-та за други *работы*, като навлѣзуватъ, заглушаватъ слово-то, и безплодно бива.

Ѣ. И сѣи сѣтъ, ѿже на землѣ добрѣи сѣиши, ѿже слышатъ слово и прїемлютъ, и плодствуютъ, на тридесать, и на шестьдесятъ, и на сто.

Ѣа. И глаголаше ѿмъ: еда свѣтильникухъ приходитъ, да подспѣдомъ положатъ егѡ или подъ одромъ; не да ли на свѣшницѣ положенъ вѣдетъ;

Ѣв. Ижесть ко тайно, еже не явнѣтъ: ниже бысть по-таено, но да прїидетъ въ явленіе.

Ѣг. Яже кто ѿмать оушы слышати, да слышитъ.

Ѣд. И глаголаше ѿмъ: влюди́те что слышите. въ нюже мѣръ мѣрите, возмѣрится вамъ, и приложится вамъ слышашимъ.

Ѣе. Яже ко яже ѿмать, дастся емъ: а яже не ѿмать, и еже ѿмать, ѡимется ѡ негѡ.

Ѣз. И глаголаше: такъ есть (и) царствіе Бжїе, ѿкоже человекъ вметаетъ сѣмя въ зѣмлю:

Ѣз. И спитъ, и востае́тъ но́щїю и днѣю, и сѣмя прозабае́тъ и расте́тъ, ѿкоже не вѣсть онъ.

Ѣи. Ѡ себѣ ко землѣ плодитъ прѣжде травѡ, потомъ класъ, таже исполнае́тъ пшеницѡ въ класѣ.

Ѣо. Егда же созрѣетъ плодъ, ѡбѣ послетъ серпъ, ѿкѡ настѣ жатва.

Ѣ. И глаголаше: чесомъ оуподобимъ царствіе Бжїе; или ко́ей прѣтчѣ приложимъ ѣ;

Ѣа. ѿкѡ зѣрно горѡшнично, еже егда всѣано вѣдетъ въ землѣ, мѣе всѣхъ сѣменъ есть земныхъ:

Ѣв. И егда всѣано вѣдетъ, возрастае́тъ, и вывае́тъ колѣе всѣхъ зѣлїи, и творитъ вѣтви вѣлїа, ѿкѡ мо́щи подъ сѣнію егѡ птицамъ небеснымъ вѣтати.

Ѣг. И таковыми прѣтчѣми многими глаголаше ѿмъ слово, ѿкоже можахъ слышати:

Ѣд. Безъ прѣтчѣ же не глаголаше ѿмъ словесѣ: о́собъ же оученикомъ своимъ сказа́ше всѣ.

20. А на добръ-тъ земя посѣяно-то сѣ тѣзи, които слушатъ слово-то, и приематъ, и даватъ плодъ, едно тридесетъ, и едно шестдесетъ, и едно сто.

21. И казуваше имъ: За това ли ся внося свѣщъ да ѣх турятъ подъ шиникъ-тъ, или подъ одръ-тъ? Да ли не за това, да ѣх поставятъ на свѣтильникъ-тъ?

22. Защото нѣма нѣщо тайно, което да ся не яви; нито е было нѣщо потасно, което да не излѣзе на-явѣ.

23. Който има уши да слуша, нека слуша.

24. И казуваше имъ: Внимайте *това* което слушате; съ който мѣркъ мѣрите, ще ви ся възмѣри; и вамъ които слушате ще ви бѣде придатъкъ.

25. Защото който има, ще му ся даде; а който нѣма, и онова което има ще му ся отнеме.

26. И казуваше: Така е царство-то Божіе, както кога човекъ хвърли сѣме-то въ земя-тъ;

27. И спи и разбужда ся нощъ и деня; и сѣме-то никне и расте, както той не знае.

28. Защото земя-та отъ самосебе си произвожда, първомъ трѣвъ, послѣ класъ, и напокопъ пълно жито въ класъ-тъ.

29. И когато узрѣе плодъ-тъ, той часъ испраща сѣръпъ-тъ, защото е настанила жътвъ.

30. Още казуваше: На що да уподобимъ царство-то Божіе? или съ кое сравненіе да го сравнимъ?

31. Подобно е на зърно синапово, което, кога ся посеѣ въ земя-тъ, най мако е отъ всички-тъ сѣмена, които сѣ на земя-тъ;

32. А когато ся посеѣ, израстува, и бива по голѣмо отъ всички-тъ злакове, и прави клоніе голѣмы, така що подъ неговъ-тъ сѣнка могатъ птици-тъ небесны да прививатъ.

33. И съ много таквызи притчы говоряше тѣмъ слово-то, както можахъ да слушатъ.

34. А безъ притчы имъ не говораше; но на особъ тълкуваше всичко на ученицы-тъ си.

лѣ. И глагола ѿмъ въ той дѣнь вечеръ кывшъ: прѣйдемъ на Оньполъ.

лѣ. И ѿпѣише народы, поаша ѿгдѣ ѿкоже бѣ въ кораблѣ: и ѿишъ же кораблѣ бѣхъ съ нимъ.

лѣ. И кысть бѣра вѣтрена велика: волны же вливашася въ корабль, ѿкъ оужѣ погрѣжатица ѣмъ.

лѣ. И бѣ самъ на кормѣ на возглаголющѣ спѣ: и возбѣдиша ѿгдѣ, и глаголаша ѣмъ: Оучѣлю, нерадѣши ли, ѿкъ погнѣбѣмъ;

лѣ. И воставъ запретѣ вѣтрѣ, и речѣ морю: молчи, престани. и оулеже вѣтрѣ, и кысть тишина велика.

лѣ. И речѣ ѿмъ: что такъ страшнѣи естѣ; какъ не ѿмате вѣры;

лѣ. И оубоашася страхомъ великомъ, и глаголахъ другъ ко другу: кто оубо сѣи естъ, ѿкъ и вѣтрѣ и морю послѣшуютъ ѿгдѣ;

ГЛАВА ѿ.

а. И прѣидоша на Оньполъ моря во странѣ Гадарѣнскую.

б. И ѿзлѣзшъ ѣмъ ѿ корабля, ѿбѣ сръте ѿгдѣ ѿ гробѣвъ чловѣкъ въ дѣствѣ печѣствѣ,

в. Иже жилище ѿмѣше во гробѣхъ: и ни верѣгами никтоже можѣше ѿгдѣ свѣзати.

г. Занѣ ѣмъ многожды пѣты и оужы (желѣзны) свѣзанъ сѣшъ, и растерзѣтица ѿ негѣ оужемъ (желѣзнымъ), и пѣтѣмъ сокрѣшатица: и никтоже можѣше ѿгдѣ оумѣчѣти:

д. И вышъ нощѣ и дѣнь во гробѣхъ и въ горѣхъ бѣ вопѣи и толкѣи каменѣмъ.

е. Оузрѣвъ же Іисъ ѿдалѣча, течѣ, и поклонѣся ѣмъ.

ж. И возопѣвъ гласомъ великомъ речѣ: что мнѣ и тебѣ, Іисе сѣе бѣа вышнагѣ; заклиаю тѣ бѣгомъ, не мѣчи менѣ.

з. Глаголаше ко ѣмъ: ѿзидѣ, дѣше печѣстый, ѿ чловѣка.

35. И казува имъ въ него день когато ся свечери: Да мнѣмъ отвѣдь.

36. И като оставихъ народъ-тъ, зематъ него, както бѣ въ ладіѣ-тъ; имаше още и други ладіи съ него.

37. И дигнува ся голѣма бура вѣтренна; и волны-тъ ся вливахъ въ ладіѣ-тъ, така що тя вече ся пълняше съ водъ,

38. И той бѣше на кормъ-тъ заспалъ на възглавницѣ; и разбуждають го и казувать му: Учителю, не тя ли е грѣха че погынуваме?

39. И стахъ та запрети на вѣтръ-тъ, и рече на море-то: Мълчи, умири ся. И прѣстанъ вѣтръ-тъ, и стахъ тишина голѣма.

40. И рече имъ: Защо сте така страховливи? Какъ нѣмате вѣръ?

41. И убояхъ ся съ голѣмъ страхъ, и казувахъ си единъ другому: Кой е прочее тойзи, че и вѣтръ-тъ и море-то му ся покривать?

ГЛАВА 5.

1. И мнѣхъ отвѣдь море-то, въ странъ-тъ Гадаринскъ.

2. И щомъ излѣзе изъ ладіѣ-тъ, тозь часъ го срѣщихъ единъ чловѣкъ отъ гробища-та, съ духъ нечистъ,

3. Който имаше жилище-то си въ гробища-та, и никой не можаше да го върже нито съ веригы;

4. Защото много пѣти бѣхъ го вързали съ оковы и съ веригы, и покѣсалъ бѣ веригы-тъ, и оковы-тъ бѣ строшилъ; и никой не бѣше въ силъ да го укроти.

5. И вышъгы, нощя и деня, бѣше по горы-тъ и въ гробища-та, и выкаше и испрѣсичаше себе си съ камъніе.

6. А като видѣ Исуса отъ далечь, притече и поклони му ся,

7. И извыка съ гласъ голѣмъ и рече: Що имашъ ты съ мене, Исусе, Сыне на Бога вышняго? заклѣвамъ тя въ Бога, недѣй мя мѣчи.

8. (Защото му казуваше: Излѣзь изъ чловѣка, душе нечистый.)

Ѧ. И вопрошаше єгò: что ти єсть ѿма; и ѡвѣща, глагола: легевѣнз ѿма мнѣ, ѿкѡ мнози єсмы.

Г. И молиша єгò многѡ, да не послетъ ѿхъ внѣ страны.

Ѧі. Бѣ же тѣ при горѣ стадо свиное веліе пасомо:

Бі. И молиша єгò вси бѣси, глаголюще: послі ны во свинѣа, да въз нѣ внидемъ:

Гі. И повелѣ ѿмъ ѡвѣ Іисъ. и ѡзшѣдше дѣси нечїстїи, внидоша во свинѣа: и оустремїса стадо по брегъ въз море: бѣхъ же ѿкѡ двѣ тысящи: и оутопѣхъ въз морї.

Ѧі. Пасѣщїи же свинѣа бѣжаша, и возвѣстїша во градѣ и въз сѣлѣхъ. и ѡзыдоша видѣти, что єсть бывшее:

Іі. И прїидоша ко Іисови, и видѣша бѣсновавшагоса сѣдѣща и ѡболчѣна и смыслища, ѡмѣвшаго легевѣнз: и оубоашаса.

Бі. Повѣдаша же ѿмъ видѣвшїи, какѡ бысть бѣсномоу, и ѡ свинѣахъ.

Бі. И начаша моїти єгò ѡитї ѡ предѣлахъ ѿхъ.

Іі. И влѣзшъ ємъ въз корабль, моляше єгò бѣсновавыйсѣ, дабы быхъ съ нїмъ.

Ѧі. Іисъ же не даде ємъ, но рече ємъ: ѡдї въз домъ твої ко твоїмъ, и возвѣстї ѿмъ, єлика тї Гдѣ сотвори, и помїлова тѣ.

Бі. И ѡде и нача проповѣдати въз десатїи градѣхъ, єлика сотвори ємъ Іисъ: и вси дивлѣхсѣ.

Бі. И прешѣдшъ Іисъ въз кораблї пакї на Ѹнѡполъ, собрасѣ народъ многъ ѡ немъ: и бѣ при морї.

Бв. И сѣ прїиде єдинъ ѡ архїсѣнагѡгъ, ѡменемъ Іаїръ: и видѣвъ єгò, падѣ при ногъ єгѡ:

Бг. И моляше єгò многѡ, глагола, ѿкѡ дщи моѣ на кончїи єсть: да прїидѣ възложїши на ню ршцѣ, ѿкѡ да спасѣтсѣ, и живѣ бѣдетъ.

9. И попыта го : Какъ ти е име-то ? и отговори и каза : Легеонъ ми е име-то ; защото сме мнозина.

10. И моли му ся много, да ги не отпраща на вѣнъ отъ тѣзи земѣ.

11. А тамо при горѣ-тѣ имаше стадо голѣмо отъ свиніе та пасѣше ;

12. И помолѣхъ му ся всичкы-тѣ бѣсове, и казувахъ : Проводни въ свиніе-тѣ, да влѣземъ въ тѣхъ ;

13. И Исусъ тутакси даде имъ волѣхъ. И излѣзохъ нечисти-тѣ духове, та влѣзохъ въ свиніе-тѣ ; и устрѣми ся стадо-то прѣзъ стрѣмнинѣ-тѣ въ море-то, (тѣ бѣхъ до двѣ хиляды), и ся издавихъ въ море-то.

14. А онѣзи конто пасяхъ свиніе-тѣ побѣгнѣхъ та извѣстихъ въ градъ-тѣ и въ села-та. И *жители-тъ* излѣзохъ да видятъ какво е станѣло.

15. И идватъ при Исуса, и виждатъ бѣспый-тѣ въ когото бѣше легеонъ-тѣ, че сѣди, и облѣченъ, и смысленъ ; и убояхъ ся.

16. И приказахъ имъ онѣзи конто видѣхъ, какъ бѣ *работа-та* на бѣспый-тѣ, и за свиніе-тѣ.

17. И начинѣхъ да му ся молятъ да си отиде отъ тѣхны-тѣ прѣдѣлы.

18. И когато влѣзе въ ладіѣ-тѣ, моляше му ся тойзи що бѣ *отъ напредъ* бѣсенъ, да бѣде съ него заедно.

19. Исусъ обаче му не допуснѣ, но казува му : Иди си у дома си при домашны-тѣ си, и извѣсти имъ това, що ти стори Господъ и тя помилува.

20. И трѣгнѣ, и наченъ да проповѣдува въ Декаполь *това*, що му стори Исусъ ; и всичкы-тѣ ся чудяхъ.

21. И като прѣмѣнихъ пакъ Исусъ въ ладіѣ-тѣ отвѣдѣ, събра ся при него народъ много ; и той бѣше край море-то.

22. И ето, идва единъ отъ началницы-тѣ на съборище-то, на име Іаиръ, и като го видѣ, паднѣ на нозѣ-тѣ му ;

23. И моляше му ся много и казуваше : Дъщеря ми душѣ бере ; да дойдешъ и да положишь рѣцѣ на неѣ, за да ся избави и ще бѣде жива.

ѳд. И ѿде съ нѣмъ: и по нѣмъ ѿдѣхъ народи мнози, и оу҃гнѣтѣхъ ѳго.

ѳе. И жена иѣкла сѣши въ точенїи крове лѣтъ дванадесате,

ѳз. И многѣ пострадавши ѿ мнѣхъ врачевъ, и ѿдавши своѧ всѧ, и ни единыя пользы ѿверѣтши, но паче въ горшее пришедши:

ѳз. Слышавши ѿ иѣсѣ, пришедши въ народѣ создаи, прикоснѣса ризѣ ѳгѡ:

ѳи. Глаголаше бо, ѿкъ, ѡце прикоснѣса ризамъ ѳгѡ, спасѣна бѣдѧ.

ѳа. И ѡбѣ иѣсѣ источникъ крове ѳа: и разсмѣтѣломъ, ѿкъ иѣцѣлѣ ѿ раны.

ѳ. И ѡбѣ иѣсѣ разсмѣ въ себѣ силѧ ѿшедшю ѿ негѡ, и ѿвѣрѣса въ народѣ, глаголаше: кто прикоснѣса ризамъ моимъ;

ѳа. И глаголахъ ѳмѧ оу҃чїицы ѳгѡ: видѣши народѧ оу҃гнѣтѣющѣ тѧ, и глаголеши: кто прикоснѣса мнѣ;

ѳв. И ѿбгладаше видѣти сотворшю сѣе.

ѳг. Жена же оубоавшися и трепѣишши, вѣдаши, ѣже бысть ѣй, прїиде и припадѣ къ немѧ, и рече ѳмѧ всю истину.

ѳд. Снъ же рече ѣй: дщи, вѣра твоѧ спасѣ тѧ: ѿдѣи въ мирѣ, и всѧи цѣлѧ ѿ раны твоѧ.

ѳе. Ещѣ ѳмѧ глаголюшѧ, и прїидѡша ѿ архїсѣнагѡга, глаголюще, ѿкъ дщи твоѧ оумре: что ещѣ движеши оу҃чїтеле;

ѳз. Иѣсѣ же ѡбѣ слышавъ слово глаголемое, глагола архїсѣнагѡговн: не бойся, токмѡ вѣрши.

ѳз. И не ѡстаѣи по себѣ ни единого и҃ти, токмѡ Петра и ѿкъва и ѿнѧна брата ѿкъвала.

ѳи. И прїиде въ домъ архїсѣнагѡговъ, и видѣ моливъ, плачущыяся и кричашыя многѡ.

24. И отиде съ него; и слѣдувахъ го народъ много, и притискахъ го.

25. И една жена, която имаше кръвотеченіе дванадесеть години,

26. И отъ много лѣкари бѣше много пострадала, още бѣше издала и всичко-то си иманіе, безъ да види никакъв ползъ, но повече на злѣ бѣ пристигнѣла,

27. Като чу за Исуса, дойде между народъ-тъ изъ отзадъ, и допрѣ ся до дрехъ-тъ му.

28. Защото казуваше: Че, ако ся допрѣ само до дрехъ-тъ му, ще исцѣлѣѣхъ.

29. И на часъ-тъ прѣсѣкнѣ теченіе-то на кръвь-тъ ѿ, и осѣти въ тѣло-то си че исцѣлѣ отъ болѣсть-тъ.

30. И тутакси Исусъ като позна въ себе си че излѣзе отъ него сила, обърнѣ ся къмъ народъ-тъ и казуваше: Кой ся допрѣ до дрехы-тъ ми?

31. И казувахъ ученици-тъ му: Видишь народъ-тъ че тя притиска, и казувашъ: Кой ся допрѣ до мене?

32. И обзираше ся да види тѣзи която бѣ сторила това.

33. А жена-та уплашена и растреперана, като знаеше това което станѣ съ неѣ, дойде и припаднѣ му, и каза му всичкѣ-тъ истинѣ.

34. А той ѿ рече: Дѣщи, твоя-та вѣра тя исцѣли; иди си съ миромъ, и здрава бѣди отъ болѣсть-тъ си.

35. Когато той още говоряше, идватъ отъ начальника на съборище-то, и казуватъ: Дѣщеря ти умрѣ; що задавашъ вече трудъ на учителя?

36. А Исусъ, щомъ чу думѣ-тъ коѣто говоряхъ, казува на начальника на съборище-то: Не бой ся, само вѣрувай.

37. И не остави никого да го придружи, тѣкмо Петра и Іакова и Іоанна брата Іакововъ.

38. И идува въ домъ-тъ на начальника на съборище-то, и виждува мѣлѣ, че плачехъ и пицѣхъ много.

лѡ. И вшѣдѡ гл҃гола ѿмѡ: что мѡлвите ѿ плачѣтеса; ѡтроковѣца нѣсть оумерла, но спѣтъ.

м. И рс҃гахсѡ ѣмѡ. Онь же ѿгнавѡ всѡ, поѡтъ оцѡ ѡтроковѣцы ѿ мѡтерѣ, ѿ ѿже бѣхѡ съ нѣмѡ, ѿ вниде, ѿдѣже бѣ ѡтроковѣца лежѡщи.

мѡ. И ѣмѡ за рс҃кс ѡтроковѣцѡ, гл҃гола ѣй: талиѡѡ кѡмѡ: ѣже ѣсть сказѡемо: дѣвѣце, тебѣ гл҃голю, востѡни.

мв. И ѡбѣе востѡ дѣвѣца ѿ хождѡше: бѣ ко лѣтъ двоюнадесяте, ѿ оужасѡшасѡ оужасѡмѡ вѣлѣимѡ.

мг. И запрѣти ѿмѡ многѡ, да никтѡже оувѣсть сегѡ, ѿ речѣ: дадите ѣй ѡсти.

ГЛАВА 5.

а. И ѿзыде ѡтсѡдѡ, ѿ прѣиде во ѡтѣчѣствѣе своѣ: ѿ по нѣмѡ ѿдоша оученицы ѣгѡ.

б. И бывшей свѣвѡтъкѣ, начѡтъ на сѡмниши оучити: ѿ мнози слышѡщи дивлѡхсѡ, гл҃голюще: ѡкѡдѡ семѡ сѡѡ; ѿ что премѡдрѡсть данна ѣмѡ; ѿ сѣлы таковы рс҃кама ѣгѡ бывѡютѡ;

г. Не сѣй ли ѣсть тектѡнѡ, сынѡ мрѣинѡ, кратѡ же ѡѡкѡвѡ ѿ ѡвсѡн ѿ ѡдѣѡ ѿ сѡмѡнѡ; ѿ не сѣстры ли ѣгѡ зѡѣ сѡтъ въ нѡсъ; ѿ блаженѡхсѡ ѡ нѣмѡ.

д. Гл҃голаше же ѿмѡ ѡйсѡ, ѡкѡ нѣсть прорѡкѡ безѡ чѣсти, тѡкмѡ во ѡтѣчѣствѣи своѣмѡ, ѿ въ срѡдствѣѡ ѿ въ домѡ своѣмѡ.

е. И не можѡше тѡ ни ѣдинѡмѡ сѣлы сотворити, тѡкмѡ малѡ недѡжнѡхѡ, возложѡ рс҃цѣ, ѡсцѣли.

ж. И дивлѡшесѡ за невѣрствѣе ѡхѡ: ѿ ѡвхождѡше вѣси ѡкрѣстѡ оучѡ.

з. И призѡѡ ѡбѡнадесяте, ѿ начѡтъ ѡхѡ посылѡти двѡ двѡ, ѿ даѡше ѿмѡ влѡсть наѡ дѡхѡ нечѣстѡмѡ.

и. И заповѣда ѿмѡ, да ничѣсѡже вѡзмѣтъ на пѣтъ, тѡкмѡ жѣзлѡ ѣдинѡ: ни пѣры, ни хлѣба, ни при пѡлѣѡ мѣди:

39. И като влѣзе казува имъ : Защо ся мълвите и плачете ? дѣте-то не е умрѣло, но спи.

40. И присмивахъ му ся. А той като испѣди всички-тѣ, зема на дѣте-то бащъ му и майкѣ му и онѣзи които бѣхъ съ него, и влѣзува дѣто лежаше дѣте-то.

41. И като хванъ дѣте-то за рѣкъ, казува му : Талиѳа, куми ; което истълкувано ще рече : Момиче, тебѣ казувамъ, стани.

42. И тутакси момиче-то станъ и ходяше, защото бѣше на дванадесетъ години ; и смаяхъ ся твърдѣ много.

43. И много имъ зарѣча никой да не научи това ; и рече да ѱ даджѣ да яде.

ГЛАВА 6.

1. И излѣзе отъ тамо, и дойде въ отечество-то си ; и слѣдувахъ го ученици-тѣ му.

2. И като дойде сѣббота, начнѣ да учи въ сѣборище-то ; и мнозина отъ слушатели-тѣ удивявахъ ся, и думяхъ : Отъ кѣдѣ на тогози това ? и коя е дадена-та нему мѣдрость, че и таквызи чудеса бывають отъ рѣцѣ-тѣ му ?

3. Не е ли тойзи дрьводѣлецъ-тѣ, сынъ-тѣ Маріинъ, и братъ на Іакова и на Іосіа и на Іудѣ и на Симона ? и не сѣ ли сестры-тѣ му тука у насъ ? И соблазнявахъ ся въ него.

4. И казуваше имъ Іисусъ : Нѣма пророкъ безъ почестъ, освѣнь въ отечество-то си, и между родинни-тѣ, и въ домъ-тѣ си.

5. И не можаше тамо никое чудо да стори, тъкмо що на малцина болны като положи рѣцѣ исцѣли ги.

6. И чудяше ся за тѣхно-то невѣрство. И обхождаше села-та наоколо та поучаваше.

7. И призва дванадесетъ-тѣ, и наченъ да ги испраща по двама по двама ; и даваше имъ власть надъ нечисты-тѣ духове.

8. И заповѣда имъ да не носятъ нищо на пѣть, освѣнь единъ тоягъ ; нито тѣржикъ, нито хлѣбъ, нито пары въ поясъ ;

д. Но ѡбсвѣни въ сандалїа: ѡ не ѡблачїтиса въ двѣ рїзѣ.

е. И глаголаше їмъ: ѡдѣже ѡще внидете въ домъ, тѣ пребывайте, дондеже ѡзыдете ѡтсѣдѣ.

ж. И ѣлицы ѡще не прїимутъ вы, ниже послѣшашаутъ васъ, ѡсходяще ѡтсѣдѣ, ѡтрасїте прахъ, ѡже подъ ногамїи вашими, во свидѣтельство їмъ. Аминь глаголю вамъ: ѡрадиже бѣдетъ содомомъ ѡ Гоморромъ въ день сѣдний, неже градъ томъ.

з. И ѡзвѣдше проповѣдахъ, да покаютсѣ:

и. И вѣсы многїи ѡзгнѣхъ: ѡ мазахъ масломъ многїи недѣжныа, ѡ ѡцѣлѣвахъ.

к. И оуслыша царь Ірвѣхъ: (їавѣ ко бысть їма ѣгѡ) ѡ глаголаше, їакъ Іваннъ крѣтителъ ѡ мѣртвыхъ востѣ, ѡ сегѡ ради сїлы дѣютсѣ ѡ немъ.

л. Иніи глаголахъ, їакъ Ілїѣ єсть: иніи же глаголахъ, їакъ прѣрокъ єсть, илї їакъ єдинъ ѡ прѣрѣкѣ.

м. Слышавъ же Ірвѣхъ речѣ, їакъ, єгоже ѡзъ оуспѣхшихъ Іванна, тої єсть: тої востѣ ѡ мѣртвыхъ.

н. Тої ко Ірвѣхъ послѣвъ, їагъ Іванна, ѡ связѣ єгѡ въ темнищѣ, Ірвѣїады ради жены Фїліппа брата своего, їакъ ѡженїсѣ єю.

о. Глаголаше ко Іваннъ Ірвѣхъ: не достѡитъ тебѣ їмѣти женѣ (Фїліппа) брата твоегѡ.

п. Ірвѣїа же гнѣвашесѣ на него, ѡ хотѣше єгѡ оубїити: ѡ не можѣше.

р. Ірвѣхъ ко боашесѣ Іванна, вѣдый єгѡ мѣжа праведна ѡ сѣа, ѡ соклѡдѣше єгѡ: ѡ послѣшавъ єгѡ, мнѡга творѣше, ѡ въ сладость єгѡ послѣшаше.

с. И приключшесѣ днїю потребѣнъ, єгда Ірвѣхъ рождествѣ своемъ вѣчерю творѣше кнѣзѣмъ своимъ ѡ тысященикомъ ѡ старѣйшинамъ Галїлейскимъ:

т. И вшѣдши дщѣрь тоѣ Ірвѣїады, ѡ пласѣвши, ѡ оугѡждши

9. Но да сѣ съ простѣ обувкѣ; и да ся не обличать въ двѣ дрехы.

10. И казуваше имъ: Въ който кѣщѣ влѣзете, тамъ прѣбѣждайте до когато излѣзете отъ тамо.

11. И конто не вы приимать, ни то вы послушать, като излѣзете отъ тамо, отръсѣте прахъ-тъ изъ подъ позѣ-тъ си, за свидѣтельство тѣмъ; истинѣ ви казувамъ, по леко ще бѣде *наказаніе-то* на Содомъ или на Гоморрѣ въ день сѣдний, нежели на оузи градъ.

12. И тѣ излѣзохъ и проповѣдувахъ покаяніе.

13. И испаждахъ много бѣсове; и много болны помазувахъ съ масло, и ги исцѣлявахъ.

14. И чу царь Иродъ, (защото явно станѣ негово-то име), и думаше: Іоаннъ Кръститель е възкрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ, и за това дѣйствуютъ силы-тъ чрѣзъ него.

15. Другы казувахъ, че е Ілія; другы пакъ казувахъ, че е пророкъ, или като единъ отъ пророцы-тъ.

16. Но като чу Иродъ рече: Тойзи е Іоаннъ, когото азъ посѣкохъ; той е възкрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ.

17. Защото тойзи Иродъ проводи та улови Іоанна, и върза го въ тъмницѣ-тъ, заради Иродіадѣ, женѣ-тъ на брата си Филиппа, понеже бѣше ѿ зѣлъ за женѣ.

18. Защото Іоаннъ казуваше на Ирода: Не ти е простено да имашъ братовѣ-тъ си женѣ.

19. А Иродіада го ненавиждаше, и щеше да го убіе, но не можаше.

20. Защото Иродъ ся бояше отъ Іоанна, като го знаяше че е чловѣкъ праведенъ и святъ; и припазуваше го, и правяше много *работы*, като го слушаше, и съ благодареніе го слушаше.

21. И когато настанѣ удобенъ день, въ който Иродъ за день-тъ на рожденіе-то си правяше вечерѣ на голѣмцы-тъ си и на тысящницы-тъ и на старѣйшины-тъ Галилейскы,

22. И влѣзе дѣщеря-та на тѣзи Иродіадѣ, и понгра и угоди

Ирвдовн ѿ възлежашымъ сѣ нѣмъ, рече царь дѣвѣцѣ:
проси оу мене, егѡже ѡше хощеши, ѿ дамъ ти:

кг. И клѣтѣ ѿ, ѡкѡ егѡже ѡше попросиши оу мене,
дамъ ти, ѿ до полцарствѣа моего.

кд. Оуа же ѿзшедши рече матери своей: чesѡ прошѣ;
оуа же рече: главы Іоанна крѣтителя.

ке. И вшедши ѡбѣ со тѣлѣмъ кѣ царю, просѣше, гла-
голющи: хощѣ, да ми даси ѡ негѡ на блѡдѣ главѣ Іоанна
крѣтителя.

кз. И прискѡрвѣнъ бѣвъ царь, клѣтвы же ради ѿ за воз-
лежашинъ сѣ нѣмъ не восхотѣ ѡреши ѿ.

кз. И ѡбѣ послѣвъ царь спеклѣтѣра, повелѣ принести
главѣ егѡ.

кн. Оуа же шедъ оуѣкѣнъ егѡ въ темнищѣ, ѿ принесѣ
главѣ егѡ на блѡдѣ, ѿ даде ѡ дѣвѣцѣ: ѿ дѣвица даде ѡ
матери своей.

ко. И слышавше оученицы егѡ, прѣидоша ѿ взѣша трѣпѣ
егѡ, ѿ положиша егѡ во грѡбѣ.

л. И соврашасѣ ѡпитѣи ко Іисѡ, ѿ возвѣстиша емѣ всѣ,
ѿ елика сотвориша, ѿ елика нагчиша.

ла. И рече имъ: прѣидѣте вы сами въ пѣсто мѣсто едѣни,
ѿ почиѣте малѡ. вѣхъ ко прихѡдѣщи ѿ ѡхѡдѣщи мнози, ѿ
не ѡсти имъ бѣ когдѣ.

лв. И ѿдоша въ пѣсто мѣсто кораблѣмъ едѣни.

лг. И вѣдѣша ихъ ѿдѣшинъ народѣ, ѿ познаша ихъ
мнози: ѿ пѣши ѡ всѣхъ градѡвъ стѣцѣхсѣ тѣмъ, ѿ пред-
варѣша ихъ, ѿ снѣдошасѣ кѣ немѣ.

лд. И ѿзшедъ вѣдѣ Іисѡ народѣ мнози, ѿ милосѣрдова ѡ
нихъ, запѣ вѣхъ ѡкѡ Овцы не имѣшѣ пѣстырѣ: ѿ начѣтъ
ихъ оучѣти мнози.

ле. И оуѣ чesѣ мнози бѣвшѣ, пристѣпѣше кѣ немѣ
оученицы егѡ, глаголаша, ѡкѡ пѣсто еѣтъ мѣсто, ѿ оуѣ
чesѣ мнози:

на Ирода и на сѣдящы-тъ съ него, рече царь-тъ на момиче-то :
Искай ми каквото щещь, и ще ти дамъ.

23. И закль ѝ ся : Ще ти дамъ каквото ми поищещь, даже до половинѣ-тъ отъ царство-то ми.

24. А тя излѣзе и рече на майкѣ си : Какво да поищѣ ? и тя рече : Главѣ-тъ на Іоанна Кръстителя.

25. И той часъ влѣзѣ на бързо при царь-тъ, та поиска и каза :
Искамъ да ми дадешъ сега тутакси главѣ-тъ на Іоанна Кръстителя на блюдо.

26. И царь-тъ ако и да ся оскърби много, поради клѣтвы-тъ обаче и зарадъ сѣдящы-тъ съ него, не рачи да отхвърли *пробѣ-тъ* ѝ.

27. И тутакси проводи царь-тъ единъ оржжикъ, и заповѣда да донесѣтъ главѣ-тъ му.

28. И той отиде та го посѣче въ тъмницѣ-тъ, и донесе главѣ-тъ му на блюдо, и даде ѣѣ на момиче-то ; и момиче-то ѣѣ даде на майкѣ си.

29. И като чухъ ученици-тъ му, дойдохъ и дигнахъ трупъ-тъ му, и положихъ го въ гробъ.

30. И събрахъ ся апостоли-тъ при Іисуса та му извѣстихъ всичко, и колкото направихъ и колкото поучихъ.

31. И рече имъ : Дойдѣте вы сами на странѣ въ пусто мѣсто, и починѣте си малко ; защото бѣхъ мнозина, които идяхъ и отивахъ, и нито да ядѣтъ имахъ врѣме.

32. И отивахъ въ пусто мѣсто съ ладіѣ-тъ на странѣ.

33. И видѣ ги народъ-тъ като отхождахъ и мнозина го познахъ ; и стекохъ ся тамъ пѣши отъ всички-тъ градове, и пристигнахъ прѣди тѣхъ, и събрахъ ся при него.

34. И като излѣзе Іисусъ видѣ много народъ, и смили ся за тѣхъ ; понеже бѣхъ като овцы, които нѣмахъ пастырь ; и наченъ да ги поучава много.

35. И понеже бѣше вече станѣло късно, пристапихъ при него ученици-тъ му, и казувахъ : Мѣсто-то е пусто, и късно е вече :

лѡ. Ѽпсгѣи ѿхъ, да шѣдше во окрѣстныхъ сѣлѣхъ ѿ вѣсѣхъ кѡпатъ сѣкѣ хлѣбъ: не ѿмзѣ ко чesѡ ѿсти.

лз. Оиъ же ѿбѣщавъ рече ѿмъ: дадите ѿмъ вѣ ѿсти. ѿ глаголаша ѣмѡ: да шѣдше кѡнимъ двѣмъ стома пѣназь хлѣбъ, ѿ дамы ѿмъ ѿсти;

лн. Оиъ же рече ѿмъ: колѣкѡ хлѣбъ ѿмате; ѿдите ѿ вѣдите. ѿ оубѣдѣвше, глголаша: пѣть хлѣбъ ѿ двѣ рыбѣ.

ло. Ѽ повелѣ ѿмъ посадѣти всѧ на споды на споды на травѣ зеленѣ.

лм. Ѽ возлегѡша на лѣхѣ на лѣхѣ, по стѣ ѿ по патѣ-десатъ.

лн. Ѽ прѣмъ пѣть хлѣбъ ѿ двѣ рыбѣ, воззрѣвъ на нѣо, блгословѣ: ѿ преломѣ хлѣбъ, ѿ дааше оученикѡмъ своимъ, да предлагѡутъ прѣд ѿими: ѿ Ѧвѣ рыбѣ раздѣли всѣмъ.

лв. Ѽ ѡдоша всѣ, ѿ насытѣшася.

лг. Ѽ взѡша оубрѣхѣ дванадесате кѡша ѿсполь, ѿ ѿ рыбѣ.

лд. Бѡше же ѡдшихъ хлѣбъ ѡкѡ пѣть тысящѣхъ мзжѣй.

ле. Ѽ ѡвѣе понѡди оученикѣ своѧ вѣити въ корабль, ѿ варѣти ѣгѡ на Оиъполъ въ Риносѣдѣ, дѡндеже самъ ѿпс-ститъ народѣ.

лз. Ѽ ѡрѣкса ѿмъ, ѿде въ горѣ помолѣтѣся.

лн. Ѽ вѣчерѣ бывшѣ, бѣ корабль посреде мѡрѣ, ѿ самъ ѣдѣиъ на землѣ.

лн. Ѽ вѣдѣ ѿхъ стрѣждущихъ въ плаванѣи: бѣ во вѣтрѣ прѡтивѣнъ ѿмъ: ѿ ѡ четвѣртѣй стрѣжи пощѣй прѣде кѡ нимъ, по мѡрю ходѣи: ѿ хотѣше минѣти ѿхъ.

ло. Оиѣ же вѣдѣвше ѣгѡ ходѣиша по мѡрю, мнѡхѣхъ при-зрѣкѣ кѣити, ѿ возопѣша:

ѿ. Всѣ ко ѣгѡ вѣдѣша, ѿ смзѣишася ѿ ѡвѣе глгола съ нимѣ, ѿ рече ѿмъ: дерзѣйте, ѡзъ ѣсмъ, не кѡйтѣся.

36. Распусни ги, да идѣтъ по околны-тѣ колибы и села, и да си купятъ хлѣбъ; защото нѣматъ какво да ядѣтъ. А той отговори и рече имъ:

37. Дайте имъ вы да ядѣтъ. И казувать му: Да идемъ ли да купимъ за двѣ стѣ пѣнязи хлѣбъ и да имъ дадемъ да ядѣтъ?

38. А той имъ казува: Колко хлѣба имате? Идѣте та виждте. И като узнахъ, казувать: Петь, и двѣ рыбы.

39. И повелѣ имъ да турятъ всичкы-тѣ да насѣдять по зеленъ-тѣ трѣвѣ на трапезы на трапезы.

40. И насѣдахъ на лѣхы на лѣхы, по сто и по петдесеть.

41. И като зѣ петь-тѣхъ хлѣба и двѣ-тѣ рыбы, погледнѣ на небе-то и благослови, и прѣломи хлѣбове-тѣ, и даваше на ученицы-тѣ си да наслагать отъ прѣдѣ имъ; и двѣ-тѣ рыбы раздѣли на всичкы-тѣ.

42. И ядохъ всичкы и насытихъ ся.

43. И дигнѣхъ отъ укрухы-тѣ дванадесеть коша пълны, и отъ рыбы-тѣ.

44. А онѣзи конто ядохъ хлѣбове-тѣ бѣхъ около петь тысяцы мѣжѣ.

45. И тутакси понуди ученицы-тѣ си да влѣзѣтъ въ ладіи-тѣ, и да идѣтъ прѣди него отвѣдь къмъ Внѣсандѣ, доклѣ распусне той народъ-тѣ.

46. И като ги распуснѣ, отиде на горѣ-тѣ да ся помолѣ.

47. И когато ся свечери, ладія-та бѣше въ срѣдѣ море-то, и той самъ си на земѣ-тѣ.

48. И видѣ ги че ся мѣчатъ въ гребаніе съ лопаты-тѣ; защото имъ бѣше вѣтръ-тѣ противень; и около четвъртъ-тѣ стражъ на нощъ-тѣ трыгнува къмъ тѣхъ, като вървѣше по море-то, и искаше да ги измине.

49. А тѣ като го видѣхъ че ходи по море-то, възмиѣхъ че е призракъ, и извыкахъ.

50. Защото го всичкы видѣхъ и смутихъ ся. И тутакси проговори съ тѣхъ, и казува имъ: Държайте, азъ съмъ, не бойте ся.

иҗ. И виҗде кз нимз вх корабль, и оҗлѣже вѣтрз: и сѣлѡн иҗанхз вх себѣ оҗжасѣхсѣ, и дивлѣхсѣ.

иҗв. Не разсмѣша бо ѡ хлѣбѣхз: бѣ бо сѣрдце ихз ѡкаменѣно.

иҗг. И прешѣдше прїидѡша вх зѣмлю Геннисарѣтскз, и пристѣша.

иҗд. И иҗшѣдшымз имз иҗз корабль, ѣкѣе познѣша ѣгѡ.

иҗе. Обѣтѣкше всѡ странѣ тѣ, начѣша на Одрѣхз приносѣти волѣщым, иҗдѣже слышахз, ѣкѡ тѣ ѣсть.

иҗз. И ѡмже ѡше вхождѣше вх вѣсн имѣ во грады имѣ сѣла, на распѣтїяхз полагахз недѣжнм: и молѣхз ѣгѡ, да понѣ воскрїлію рїзы ѣгѡн прикоснѣтсѣ: и ѣліцы ѡше прикасѣхсѣ ѣмѣ, спасахсѣ.

ГЛАВА 3.

а. И соврѣшасѣ кз немѣ Фарїсѣе, и иҗцын ѡ книҗникз, пришѣдшїи ѡ Іерусалима:

б. И видѣкше иҗкѣихз ѡ оҗченїкз ѣгѡн нечїстымн рскамм, сїрѣчь негмовѣнымн, іадѣщїихз хлѣбм, рсгѣхсѣ.

в. Фарїсѣе бо и всї іудѣе, ѡше не трыюше оҗмыютз рскз, не іадѣтз, держѣше предѣнїѣ старѣцз:

г. И ѡ торҗищѣ, ѡше не покѣплютсѣ, не іадѣтз: и иҗна мнѡга сѣть, іѣже прїѣша держѣти: погрсҗѣнїѣ стклѣнницамз и чванѡмз и котлѡмз и Одрѡмз.

д. Потѡмз же вопрошѣхз ѣгѡ Фарїсѣе и книҗнищы: почтѡ оҗчищѣ твой не хѡдѣтз по предѣнїю старѣцз, по негмовѣнымн рскамм іадѣтз хлѣбз;

е. Онз же ѡбѣщѣхз речѣ имз, ѣкѡ добрѣ прорѡчествѡва Исѣѣѣ ѡ вѣсз лицемѣрѣхз, іѣкоже ѣсть пїсано: сїи мѡдїе оҗстїѣмм мѣ чтѣтз, сѣрдце же ихз далѣче ѡстоїтз ѡ менѣ.

ж. Рсҗе же чтѣтз мѣ, оҗчѣше оҗченїѣмз, заповѣдемз челѡвѣческимз.

51. И възлѣзе при тѣхъ на ладіѣхъ-тѣ, и тихиѣ вѣтрѣхъ-тѣ. И ужасавахъ ся въ себе си твърдѣ много, и чудяхъ ся.

52. Защото не разумѣхъ поради хлѣбове-тѣ, понеже сѣрдце-то имъ бѣ затвърдило.

53. И прѣминѣхъ та дойдохъ въ земѣхъ-тѣ Геннисаретскѣхъ и ся извезохъ на пристанище-то.

54. И когато излѣзохъ изъ ладіѣхъ-тѣ, тутакси го познахъ,

55. И заветкохъ ся по всички-тѣ оубѣзѣ околны *мѣста*, и наченѣхъ да носятъ на одрове болны-тѣ, тамъ дѣто чувяхъ че е.

56. И дѣто влѣзуваше въ паланки, или въ градове, или въ села, туряхъ по пазарь-тѣ болны-тѣ, и моляхъ му ся да ся допрѣтъ поне до полы-тѣ на дрехы-тѣ му; и колкото ся допиралъ, исцѣлявахъ ся.

ГЛАВА 7.

1. И събиратъ ся при него Фарисеи-тѣ, и нѣкои отъ книжници-тѣ, що бѣхъ дошли отъ Іерусалимъ.

2. И като видѣхъ нѣкои отъ ученицы-тѣ му че ядѣтъ хлѣбъ съ рѣцѣхъ нечисты, сирѣчь немыты, укорихъ ги.

3. (Защото Фарисеи-тѣ и вси-тѣ Іудеи, ако си не омыѣтъ рѣцѣхъ-тѣ до лактѣхъ-тѣ, не ядѣтъ, държаще прѣданіе-то на стары-тѣ.

4. И отъ пазарь *кога ся вращатъ*, ако ся не омыѣтъ, не ядѣтъ; има и други много *обычаи*, които сѣхъ пріѣли да държатъ; измыванія на чашы, и шуцы и мѣдници и одрове:)

5. Послѣ пыталъ го Фарисеи-тѣ и книжници-тѣ: Защо твои-тѣ ученици не ходѣтъ по прѣданіе-то на стары-тѣ, но съ немыты рѣцѣхъ ядѣтъ хлѣбъ?

6. А той отвѣща и рече имъ: Добрѣ е пророкувалъ Ісаія за васъ лицемѣры-тѣ; както е писано: Тойзи народъ съ устны-тѣ си почита мя, а сѣрдце-то имъ далечъ отстои отъ мене.

7. И напраздно мя почитатъ, учаще ученія, заповѣди чело-вѣчески.

и. ѿставаѣше бо заповѣдь Бжїю, держитѣ преданїа члвч-
ческаа, крещєнїа чваннмъ и сткланнцамъ, и ина подвѣна
такова мнѣга творитѣ.

д. И глголаше имъ: добръ ѿметаете заповѣдь Бжїю, да
преданїе ваше соблюдетѣ.

ї. Мѡсєй бо речѣ: чтѣ отца твоего и мать твою: и
иже словѣнитъ отца или мать, смѣртїю да оумретъ:

дї. Вы же глаголете: иже речѣтъ чловчкъ отца или
матери: корванъ, (ѣже ѣсть дръ), иже иже пользовался
ѣси ѡ менѣ:

вї. И не ктомъ ѡставляете ѣго что сотворити отцу
своему или матери своей.

гї. Престѣпающе слово Бжїе преданїемъ вашимъ, ѣже
предаете: и подвѣна такова мнѣга творитѣ.

дї. И призавъ весь народъ, глаголаше имъ: послѣшайте
менѣ вси, и разсмѣйте.

єї. Ничтоже ѣсть виѣсѣ чловчка входимо въ онъ, ѣже
можетъ ѡсквернити ѣго: но исходящая ѡ негѡ, та сѣтъ
скверная чловчка.

єї. Иже кто имать оушы слышати, да слышитъ.

зї. И єгда вниде въ домъ ѡ народа, вопрошѣхъ ѣго оучицы
ѣгѡ ѡ прїтчи.

иї. И глагола имъ: такъ ли и вы неразсмѣливы єстѣ; не
разсмѣете ли, іакъ все, ѣже извнѣ входимое въ чловчка,
не можетъ ѡсквернити ѣго;

дї. Икѡ не входятъ ємъ въ сердце, но во чрево: и
афедрѡномъ исходитъ, истребляа всѣ брѣшна.

к. Глголаше же, іакъ исходящее ѡ чловчка, то сквер-
нитъ чловчка.

ка. Извнѣрь бо ѡ сердца члвчческа, помышленїа злаа
исходятъ, прелюбодѣнїа, люкодѣнїа, оубїйства.

кв. Татвѣи, лихоимства, (обиды), лскавствїа, лѣсть,
стѣдодѣнїа, Ѡко лскаво, хвѣа, гордынїа, беззѣство.

8. Защото оставихте заповѣдь-тъ Божиѣ, и държите прѣданіе-то човѣческо, измыванія на шулцы и на чаши, и други подобны много таквызи правите.

9. И казуваше имъ: Добръ че отмѣтате Божиѣ-тъ заповѣдь, за да вардите прѣданіе-то ваше.

10. Защото Моисей рече: Почитай бащѣ си и майкѣ си; и, Който злослови бащѣ или майкѣ, непрѣмѣнно да ся умъртви.

11. Вы обаче казувате: Ако човѣкъ каже на бащѣ или на майкѣ: Корванъ е (сирѣчь даръ), каквото бы ся ползувалъ ты отъ мене, *доста е*;

12. И не го оставяте вече да стори нищо на бащѣ си или на майкѣ си,

13. И тъй разваляте слово-то Божіе поради ваше-то прѣданіе, което сте прѣдали; и струвате подобны таквызи много.

14. И призва всичкый-тъ народъ, и казуваше имъ: Слушайте мя всища, и разумѣвайте.

15. Нѣма нищо извънъ човѣка що влѣзува въ него, което може да го осквърни, но което излѣзува изъ него, то е, което осквърнява човѣка.

16. Ако нѣкой има уши да слуша, нека слуша.

17. И като влѣзе въ кѣщи отъ народа пытахъ го ученици-тъ му за притчѣ-тъ.

18. И казува имъ: Така ли и вы сте неразумливи? не разумѣвате ли че все що отъ вънъ влѣзува въ човѣка не може да го осквърнява?

19. Защото не влѣзува въ сѣрдце-то му, но въ тѣрбухѣ-тъ; и излѣзува въ заходъ-тъ, като изчистя всичкы-тъ ястія.

20. Казуваше още, че което излѣзува изъ човѣка, то осквърнява човѣка.

21. Защото отъ вѣтрѣ, отъ сѣрдце-то на човѣцы-тъ излѣзватъ злы-тъ помысли, прѣлюбодѣанія, блудства, убійства,

22. Кражбы, лихоимства, лукавства, коварство, похотливость, погледъ лукавъ, хуленіе, гордость, безумство.

ѢГ. БСѦ СІѦ СЛѦѦ НЗВНІГТРЬ НСХОДѦТЗ, Н СКВЕРНѦТЗ ЧЕЛО-
ВѢКА.

ѢД. ꙗко ѿтсѣдъ воставъ, ѿде въ предѣлы Тѹрски ꙗко Сѣдѡнски.
ѿ вшедъ въ домъ, никогѡже хотѣше, дабы ѣго члвкъ: ꙗко не
мѡже оутѣтитсѣ.

КѢ. СЛЫШАВШИ БО ЖЕНА Ѡ НЕМЪ, Ѣ́ЖЕ ДЦІИ ЇМА́ШЕ ДѢХА
НЕЧІСТА, ПРИШЕ́ДШИ ПРИПАДЕ́ КЪ НОГА́МА Ѣ́ГВЪ :

кѣ. Женá же вѣ Ёлминска, Сѣрофѣи́кісса рóдомъ: ѿ мола́-
ше єго̀, да вѣса ѿзженѣтъ ѿз дшѣре єа̀.

ѢЗ. ІІСЪ ЖЕ РЕЧЕ ѢИ: ѠСТАВИ, ДА ПЕРВѢ НАСЫТЯТСА
ЧАДА: ИЖЕ СЪ БО ДОБРѢ ѠАТИ ХЛѢБЪ ЧАДѢМЪ, И ПОВРЕЩЕ
ПСѢМЪ.

кн. О́на же ѿвѣща́вши глаго́ла ѿмѹ: **Ѽй, Гдѣи:** **Ѽко ѿ**
псѣ по́д трапѣзою ѿдѣ́тъ ѿ крѣпнѣцъ дѣтѣй.

КД. И РЕЧЕ ѿ: ЗА СІЕ СЛОВО, ИДІ: ИЗЫДЕ БѢСЪ ИЗ ДЩЕРЕ
ТВОЕА.

Ѧ. И ѡѣдши въ домъ свой, ѡверѣте вѣса ѡзвѣдаша, и дщѣрь лежала на одрѣ.

ла. И пакѣ ѡзше́дъ Іисъ ѡ предѣлахъ Тѹрскихъ ѡ Сїдѡнскихъ, прїѣде на море Галїлѣйско, междѹ предѣлы Декапольскы.

лѣ. ꙗко прїведоша къ немѹ гл҃хѣ ꙗко г҃гнїва, ꙗко молахсѣ ѿго,
да возложитъ на ны р҃кы.

л҃г. ꙗко поѣмъ ѿ народа єдинаго, вложѣ персты своѧ во
оушы єгѡ, ꙗко плѡнѡвхъ, косну́сѧ ꙗзыка єгѡ:

ЛД. И въззрѣвъ на нѣо, въздохнѹ, ѡ глагола емоу: ѿфрѡла,
ѿже естъ, развѣрзисѧ.

лѣ. ꙗко ѿ разверзостася слѣха ѿгнъ, ꙗко разрѣшиася оуза
мзыка ѿгнъ, ꙗко глаголаше правнъ.

лѣ. ꙗко запрети ѿмѣ, да никомѣже повѣдаѣтъ: ѿныѣ же ѿмѣ тоѣ запрещаше, ꙗкоже ѿзвѣха проповѣдаѣхъ.

ѿз. ꙗ ꙗ преи́злѣхъ двѣмъхъсѣ, глаго́люще: до́брѣ всѣ тво-
ри́тъ: ꙗ глаго́хъ твои́мъ творѣти слы́шати, ꙗ ꙗ ꙗ глаго́лати.

23. Всички тѣзи лукавы *нѣща* извѣтрѣ излѣзывать, и осквърнявать челоуѣка.

24. И като станѣ отъ тамъ, отиде въ прѣдѣлы-тѣ Тирскы и Сидонскы; и влѣзе въ едиѣ къщѣ, и не искаше да го знае никой; но не можѣ да ся укрые.

25. Защото като чу за него нѣкоя си жена, на коѣто дъщеря ѿ имаше духъ нечистъ, дойде и припаднѣ на нозѣ-тѣ му.

26. А тя жена бѣ Елминка, родомъ Сирофиникиѣнка; и моляше му ся да испѣди бѣсъ-тѣ отъ дъщерѣ ѿ.

27. А Исусъ ѿ рече: Остави да ся насытятъ първомъ чада-та; защото не е добръ да земе нѣкой хлѣбъ-тѣ отъ чада-та, и да го хвърли на псета-та.

28. А тя отговори и рече му: Ей, Господи, но и псета-та отдолу подъ трапезѣ-тѣ ядѣтъ отъ трошцы-тѣ на дѣца-та.

29. И рече ѿ: За тѣзи рѣчь, иди; бѣсъ-тѣ излѣзе изъ дъщерѣ ѿ ти.

30. И като отиде у дома си, намѣри че бѣсъ-тѣ бѣ излѣзълъ, и дъщеря ѿ легиѣла на постелкѣ-тѣ.

31. И пакъ като излѣзе изъ прѣдѣлы-тѣ Тирскы и Сидонскы, дойде къмъ море-то Галилейско, между прѣдѣлы-тѣ Декаполскы.

32. И доводятъ му одного глухъ и глѣгнѣвъ, и молятъ му ся да възложи рѣкѣ на него.

33. И като го зѣ на странѣ отъ народъ-тѣ, вложи пѣрсты-тѣ си въ уши-тѣ му; и като плюнѣ, похванѣ го по языкъ-тѣ.

34. И погледнѣ на небе-то, въздѣхнѣ, и казува му: Еффаѣа, сирѣчь, Отвори ся.

35. И тозъ часъ ся отвориѣхъ уши-тѣ му; и развърза ся върската на языкъ-тѣ му, и говоряше чисто.

36. И зарѣча имъ да не кажѣтъ *това* никому; но колкото имъ той зарѣчваше, толкозь повече тѣ проповѣдувахъ:

37. И удивявахъ ся твърдѣ много, и думажъ: Всичко добръ прави; и глухы-тѣ прави да чувать, и нѣмы-тѣ да говорятъ.

ГЛАВА II.

А. ВЪ ТЫА ДНИ, СЪЛВЪ МНОГЪ НАРОДЪ СЪШЕ, И НЕ ИМЪЩЫМЪ ЧЕСВЪ ИСТИ, ПРИЗВАВЪ ИИСУ ОУЧЕНИКИ СВОА, ГЛГОЛА ИМЪ :

Б. МилосЕРДЮ Ѡ НАРОДЪ, ІАКЪ ОУЖЕ ТРИ ДНИ ПРИСЪДАТЪ МИЪ, И НЕ ИМГТЪ ЧЕСВЪ ИСТИ.

Г. И ѠЩЕ ѠПШЕШЪ ИХЪ НЕ ІАДШИХЪ ВЪ ДОМЫ СВОА, ѠСЛАБѢЮТЪ НА ПГТИ : МНОЗИ БО Ѡ НИХЪ ИЗДАЛЕЧА ПРИШЛИ СЪТЬ.

Д. И ѠВѢЩАША ЕМЪ ОУЧЕНИЦЫ ЕГѠ : ѠКЪДЪ СІХЪ ВОЗМОЖЕТЪ КТО ЗДѢ НАСЫТИТИ ХЛѢБЫ ВЪ ПГСТИНИ ;

Е. И ВОПРОСИ ИХЪ : КОЛИКЪ ИМАТЕ ХЛѢБОВЪ ; ОНИ ЖЕ РѢША : СЕДМЪ.

Ж. И ПОВЕЛѢ НАРОДЪ ВОЗЛЕЩИ НА ЗЕМЛИ : И ПРИЕМЪ СЕДМЪ ХЛѢБОВЪ, ХВАЛЪ ВОЗДАВЪ, ПРЕЛОМИ И ДААШЕ ОУЧИНИКѠМЪ СВОИМЪ, ДА ПРЕДАГАЮТЪ : И ПРЕЛОЖИША ПРЕДЪ НАРОДОМЪ.

З. И ИМАХЪ РЫБНИЦЪ МАЛЪ : И СІА КЛГОСЛОВИВЪ, РЕЧЕ ПРЕЛОЖИТИ И ТЫА.

И. ІАДОША ЖЕ, И НАСЫТИШАСЯ : И ВЗАША ИЗБЫТКИ ОУКРѢХЪ СЕДМЪ КОШНИЦЪ.

А. ПАХЪ ЖЕ ІАДШИХЪ, ІАКЪ ЧЕТЫРЕ ТЫСАЩИ : И ѠПГСТИ ИХЪ.

І. И ѠБѢ ВЛѢЗЪ ВЪ КОРАБЛЬ СО ОУЧЕНИКИ СВОИМИ, ПРИДЕ ВО СТРАНЫ ДАМАНЪДАНСКИ.

АІ. И ИЗЫДОША ФАРИСЕИ, И НАЧАША СТАЗАТИСЯ СЪ НИМЪ, ИЩЕЩЕ Ѡ НЕГѠ ЗНАМЕНІА СЪ ИБСЕ, ИСКЪШАЮЩЕ ЕГѠ.

БІ. И ВОЗДОХИШЪ ДХѠМЪ СВОИМЪ, ГЛАГОЛА : ЧТО РОДЪ СЕЙ ЗНАМЕНІА ИЩЕТЪ ; АМИНЬ ГЛГОЛЮ ВАМЪ, ѠЩЕ ДАСТЪ РОДЪ СЕМЪ ЗНАМЕНІЕ.

ГІ. И ѠСТАВЪ ИХЪ, ВЛѢЗЪ ПАКИ ВЪ КОРАБЛЬ, (И) ИДЕ НА ОНЪПОЛЪ.

ДІ. И ЗАКЪША ОУЧИЦЫ ЕГѠ ВЪЗЪТИ ХЛѢБЫ, И РАЗВѢ ЕДИНАГЪ ХЛѢБА НЕ ИМАХЪ СЪ СОБОЮ ВЪ КОРАБЛИ.

ГЛАВА 8.

1. Прѣзъ онѣзи дни, понеже бѣше прѣмного народъ, и нѣмахъ какво да яджтъ, призова Іисусъ ученицы-тѣ си, и казува имъ :

2. Жаль ми е за народъ-тъ, защото три дни вече стоятъ при мене, и нѣматъ що да яджтъ ;

3. И ако гы распустихъ гладны по домове-тѣ имъ, ще прѣ-малнѣѣхъ по нѣтъ-тъ ; защото пѣкои отъ тѣхъ сѣ дошли отъ далечь.

4. И отговорихъ му ученицы-тѣ : Отъ дѣ ще може да гы насыти нѣкой съ хлѣбъ тука въ пустынѣ-тѣ ?

5. И попыта гы : Колко хлѣба имате ? а тѣ рекохъ : Седмь.

6. И повелѣ на народъ-тъ да насѣдате на земѣ-тѣ ; и като зѣ седмь-тѣ хлѣба, благодари, и прѣломи, и даваше на ученицы-тѣ си да сложатъ, и сложихъ прѣдъ народъ-тъ.

7. Имахъ и малко рыбки ; и благослови, и рече да сложатъ и тѣхъ.

8. И ядохъ и насытихъ ся, и дигихъ остатки отъ укрупы, седмь кошницы.

9. А онѣзи които ядохъ бѣхъ до четыри тысящи ; и рас-пустихъ гы.

10. И тутакси влѣзе въ ладіѣ-тѣ съ ученицы-тѣ си, и дойде въ Далмануѣанскы-тѣ страны.

11. И излѣзохъ Фарисен-тѣ, и начинхъ да му правятъ питанія, и като го искушавахъ, ищахъ отъ него знаменіе отъ небе-то.

12. А той въздъхнѣ отъ сѣрдце, и каза ; Защо тойзи родъ ище знаменіе ? Истинѣ ви казувамъ : Нѣма да ся даде на тойзи родъ знаменіе.

13. И остави гы и влѣзе пакъ въ ладіѣ-тѣ, и минѣ отвѣдь.

14. По забравихъ ученицы-тъ да земѣтъ хлѣбъ, и нѣмахъ съсь себе си въ ладіѣ-тѣ освѣтъ еднѣ хлѣбъ.

ѿ. И преи́аше ѱмъ, глаго́ла: зрѣ́те, блюди́теса ѿ кв́аса Фарісе́йска, ѿ ѿ кв́аса Иеру́дова.

ѿ. И помысла́хъ, дрѣгъ ко дрѣгъ гл҃голю́ще, ꙗ́кѡ хлѣ́бы не ѱмамы.

ѿ. И разсмѣ́въ Іисъ, глаго́ла ѱмъ: что́ помысла́ете, ꙗ́кѡ хлѣ́бы не ѱмате; не оу́ ли чѣ́стѡстѡете, ниже́ разсмѣ́ете; ѿше́ ли ѡ́каменѣно́ се́рдце ва́ше ѱмате;

ѱ. О́чи ѱмѡ́ще не ви́дите; ѿ оу́шы ѱмѡ́ще не слы́шите; ѿ не по́мните ли;

ѿ. Ёгда́ па́ть хлѣ́бы преломи́хъ въ па́ть ты́сациъ, коли́кѡ кнѡ́шъ ѱсполнѣ́ оу́крѣхъ прѣ́сте; гл҃голаша ѿмъ: два́на́десать.

ѿ. Ёгда́ же се́дмъ въ четы́ре ты́саци, коли́кѡ ко́шиницъ ѱсполне́нѣа оу́крѣхъ вз́ате; О́ни же рѣ́ша: се́дмъ.

ѿ. И глаго́ла ѱмъ: ка́кѡ не разсмѣ́ете;

ѿ. И прѣ́де въ Еи́сациъ: ѿ приве́дѡша къ немъ слѣ́па, ѿ мола́хъ ёго́, да ёгѡ́ ко́снетсѧ.

ѿ. И ёмъ за рѣ́къ слѣ́паго, ѱведе́ ёго́ во́нъ ѱзъ ве́си: ѿ плѡ́нѡвъ на О́чи ёгѡ́, ѿ возлѡ́жъ рѣ́цѣ на́нь, вопроша́ше ёго́, ꙗ́кѡ что́ ви́днѣхъ;

ѿ. И воззрѣ́въ глаго́лаше: ви́жъ челове́ки, ꙗ́кѡ дрѣ́вѣе ходѣ́ша.

ѿ. Потѡ́мъ же па́ки возложѣ́ рѣ́цѣ на О́чи ёгѡ́, ѿ сотвори́ ёго́ прозрѣ́ти: ѿ оу́твори́сѧ, ѿ оу́зрѣ́ свѣ́тлѡ все́.

ѿ. И посла́ ёго́ въ до́мъ ёгѡ́, глаго́ла: ни въ ве́сь ви́ди, ни повѣ́жда кому́ въ ве́си.

ѿ. И ѱзы́де Іисъ ѿ оу́чицы ёгѡ́ въ ве́си Кеса́рин Фѣ́лѣповы: ѿ на пѣти вопроша́ше оу́ченики́ своѧ, глаго́ла ѱмъ: ко́го ма́ гл҃голю́тъ чл҃вѣ́цы бы́ти;

ѿ. О́ни же ѡ́вѣ́ща́ша: Іѡ́нна крѣ́титѣла: ѿ ѱні́н Ілѣ́ѡ: дрѣ́зи же ё́динаго ѿ прѣ́вѣхъ.

ѿ. И то́й гл҃гола ѱмъ: вы́ же ко́го ма́ гл҃го́лете бы́ти; ѡ́вѣ́ща́въ же Пѣ́трѡ глаго́ла ѿмъ: тѣ́ ёси Хрѣ́стѡсъ.

ѿ. И запрѣти́ ѱмъ, да никомѡ́же глаго́лютъ ѡ́ немъ.

15. И зарѣча имъ и каза : Гледайте, пазѣте ся отъ квасъ-тъ Фарисейскій и *отъ* квасъ-тъ Иродовъ.

16. И размысляхъ помежду си и думяхъ : *Това е* защото хлѣбове нѣмамы.

17. А Иисусъ разумѣ, и каза имъ : Защо размысляте че хлѣбове нѣмате ? Не разбирате ли, нито разумѣвате ? Още ли имате сърдце-то си окаменено ?

18. Очи имате и не видите ли ? и уши имате и не чувате ли ? и не помните ли ?

19. Когато прѣломихъ петъ-тъ хлѣба на петъ-тъ тысящи, колко кошове пълны съ укрухы дигиѣхте ? Казувать му : Дванадесеть.

20. И когато седмъ-тъ на четири-тъ тысящи, колко кошници пълны съ укрухы дигиѣхте ? А тѣ рекохъ ? Седмъ.

21. И казуваше имъ ; Какъ не разумѣвате ?

22. И идува въ Внесандъ : и доводятъ му одного слѣпъ и при-молювать му ся да ся прикосне до него.

23. И хванъ слѣпый-тъ за рѣкъ, та го изведе вънъ отъ село-то, и като плюнъ на очи-тъ му, възложи на него рѣцѣ, и пыташе го, види ли нѣщо.

24. И той прогледа и казуваше : Виждамъ чловѣци-тъ, като че виждамъ дървета да ходять.

25. Послѣ пакъ възложи рѣцѣ-тъ си на очи-тъ му, и направи го да прогледа ; и възстанови ся *зрѣние-то* му, и видѣ всички-тъ чисто.

26. И испрати го въ домъ-тъ му, и казуваше : Нито въ село-то да влѣзешъ, нито нѣкому въ село-то да кажешъ *това*.

27. И излѣзе Иисусъ и ученици-тъ му по села-та на Кесаріѣ Филипповъ, и изъ пѣтъ-тъ пыташе ученицы-тъ си, и казуваше имъ : Кого мя казувать чловѣци-тъ, че съмъ.

28. А тѣ отговорихъ : Іоаннъ Кръститель ; други пакъ Ілія ; а други, единъ отъ пророцы-тъ.

29. И той имъ казува : Но вы кого мя казувате че съмъ ? И отговори Петръ и рече му : Ты си Христось.

30. И запрѣти имъ да не казувать никому за него.

ѿа. И начатъ оучити ихъ, ѿкѡ подобаетъ Сѣмъ члвческомъ многѡ пострадаѣти, и ѿскшѣнъ быти ѿ старецъ и архіерей и книжннкъ, и оубѣенъ быти, и въ третій день воскреснѣти :

ѿв. И не ѡбнигаша слово глаголаше. и пріемъ егѡ Пётръ, начатъ претѣти еѡ.

ѿг. Снъ же ѡбръщася, и воззрѣвъ на оучникъ своѡ, запрети Петрови, глагола : ѿди за мною сатанѡ : ѿкѡ не мыслиши, ѿже (сѣтъ) Бжѣа, но ѿже члвчческа.

ѿд. И призвавъ народы со оучникъ своимъ, рече имъ : ѿже хощетъ по мнѣ ити, да ѡбѣржетъ себѣ, и вѡзметъ крѣтъ свой, и по мнѣ градѣтъ.

ѿе. ѿже ко ѡще хощетъ дѡшъ своѡ спасти, погубитъ ю : а ѿже погубитъ дѡшъ своѡ менѣ радъ и еѡліа, той спасѣтъ ю.

ѿс. Каа ко польза чловчкъ, ѡще прѡбръщѣтъ мѡръ вѣсъ, и ѡтшѣтитъ дѡшъ своѡ ;

ѿз. Или что дастъ чловчкъ измѣнъ на дѡшъ своѣй ;

ѿи. ѿже ко ѡще постыдѣтъ менѣ и моихъ словесъ въ родѣ сѣмъ прелокодѣйнемъ и грѣшнемъ, и Сѣмъ чловчческій постыдѣтъ егѡ, егда прійдетъ во славѣ Сѡца своегѡ со агглы стѣими.

ГЛАВА Ѳ.

ѿ. И глаголаше имъ : аминь глаголю вамъ, ѿкѡ сѣтъ иѣщынъ ѡ здѣ стоимыхъ, ѿже не имѡтъ вѣсѣти смѣрти, дондеже видѡтъ црѣвіе Бжѣе пришедшее въ сѣлѣ.

ѿ. И по шестѣ днѣхъ поѡтъ Іисъ Петра и Іакѡва и Іѡанна, и возведѣ ихъ на горъ высокъ ѡсобѣ еѡины : и прѡвѣразѣся предъ ними.

ѿ. И рѣзы егѡ быша блещашася, бѣлѡ сѣлѡ ѿкѡ снѣгъ, ѡцѣхъ же не мѡжетъ бѣлѣннкъ оубѣлѣти на землѣ.

31. И наченѣ да ги учи *това*, че Сынъ чловѣческый трѣба много да пострада, и да бѣде отхвърленъ отъ старѣйшины-тъ и первосвященници-тъ и книжници-тъ, и убитъ да бѣде, и слѣдъ три дни да въскрѣсне.

32. И говоряше слово-то явно. А Петръ го зѣ на странѣ, и наченѣ да му запрѣтѣва.

33. А той като ся обърнѣ и видѣ ученицы-тъ си, запрѣти на Петра и рече: Махни ся отъ прѣдъ мене Сатано; защото не слышь това което е Божіе, но това което е чловѣческо.

34. И призова народъ-тъ съ ученицы-тъ си, и рече имъ: Който ище да дойде слѣдъ мене, нека ся отрече отъ себе си, и дигне кръсть-тъ си и мя слѣдува.

35. Защото, който ище да упаци животъ-тъ си, ще го изгуби; и който изгуби животъ-тъ си заради мене и за Евангеліе-то, той ще го упаци.

36. Понеже какво ще ползува чловѣка, ако спечали всичкый-тъ свѣтъ, и отщети душѣ-тъ си?

37. Или какво ще даде чловѣкъ въ размѣнъ за душѣ-тъ си?

38. Защото, който ся усрами за мене и за думы-тъ ми въ тойзи блуденъ и грѣшенъ родъ, и Сынъ чловѣческый ще ся усрами за него, когато дойде въ славѣ-тъ на Отца си съсъ святы-тъ ангелы.

ГЛАВА 9.

1. И казуваше имъ: Истинѣ ви казувамъ, че има нѣкои отъ стоящы-тъ тука, които нѣма да вкусятъ смъртъ, докѣ не видятъ царство-то Божіе дошло въ силѣ.

2. И слѣдъ шесть дни зема Исусъ Петра и Іакова и Іоанна, и възвожда ги на горѣ высокѣ на странѣ самы, и прѣобрази ся прѣдъ тѣхъ.

3. И дрехы-тъ му станѣхъ лѣскавы, твърдѣ бѣлы като снѣгъ, каквыто бѣлилъникъ на земѣ-тъ не може да убѣли.

Ѧ. И ѿвѣсѧ ѿмѧ Иліа сѧ Мѡѡсѣемѧ: и кѣша со Іисомѧ глаголюще.

Ї. И ѡтвѣщавѧ Пётрѧ глагола Іисови: Равви, доврѣ єсть намѧ здѣ быти: и сотворимѧ кровы три, тебѣ єдинѧ, и Мѡѡсѣевѧ єдинѧ, и Иліи єдинѧ.

Ѣ. Не вѣдаше бо, что рещи: бахѧ бо пристрашнѧ.

З. И бысть облакѧ ѡтвѣщаѧ ѿхѧ: и прїиде гласѧ ѿз облака, глагола: сѧ єсть Сїѧ мой возмѡбленный, тогѡ послѣшайте.

И. И внезапѧ воззрѣвше, котомѧ никогѡже видѣша, токмѡ Іиса єдинаго сѧ совою.

Ѧ. Сходящимѧ же ѿмѧ сѧ горы, запретѧ ѿмѧ, да никомѧже повѣдатѧ, ѡже видѣша, токмѡ єгда Сїѧ человек-ческій ѿз мѣртвыхѧ воскреснетѧ.

Г. И слово оудержаша вѧ себѣ, стѣзѧюще сѧ, что єсть, єже ѿз мѣртвыхѧ воскреснѧти.

Ѧ. И вопрошѧхѧ єгѡ, глаголюще: какѡ гл҃голютѧ книжницы, ѡкѡ Иліи подобѣтѧ прїити прѣжде;

Б. Сїѧ же ѡтвѣщавѧ речѣ ѿмѧ: Иліа оѣбѡ пришедѧ прѣжде, оѣстроитѧ всѧ: и какѡ єсть писано ѡ Сїѣ чл҃вѣ-честѣмѧ, да многѡ постраждетѧ и о҃гненнѧженѧ кѣдетѧ.

Г. Но глаголю вамѧ, ѡкѡ и Иліа прїиде, и сотвориша ємѡ, єлика хотѣша, ѡкоже єсть писано ѡ немѧ.

Ѧ. И пришедѧ ко о҃учѧемѧ, видѣ народѧ многѧ ѡ нїхѧ, и книжники стѣзѧющасѧ сѧ нїми.

Б. И ѡвѣе весь народѧ видѣвѧ єгѡ о҃ужасѣсѧ, и прирѣцѧше цѣловѧхѧ єгѡ.

Б. И вопросѧ книжники: что стѣзѧетесѧ кѧ себѣ;

З. И ѡтвѣщавѧ єдинѧ ѡ народа речѣ: О҃учителю, приведѡхѧ сына моего кѧ тебѣ, ѿмѡща дѡха нѣма:

И. И ѡдѣже кождѡ ѿметѧ єгѡ, разбивѣтѧ єгѡ, и пѣны тецѧтѧ, и скрежѣцѧтѧ зѡбы своїми, и ѡцѣпенѣвѣтѧ: и рѣхѧ о҃ученикѡмѧ твоимѧ, да ѡзженѡтѧ єгѡ, и не возмогѡша.

4. И яви имъ ся Илія съ Моисея; и разговаряхъ ся съ Исуса.

5. И отговори Петръ и казува на Исуса: Равви, добро е да смы тука; и да направимъ три шатры, за тебе единъ, и за Моисея единъ, и за Ілїѣжъ единъ.

6. Защото не знаеше какво да рече; понеже бѣхъ уплашени.

7. И облакъ ги засѣни; и гласъ дойде изъ облака който казуваше: Тойзи е Сынъ мой възлюбленный; слушайте него.

8. И внезапно като ся обзрихъхъ, не видѣхъ вече никого съсь себе си, освѣнь Исуса самичкъ.

9. И когато слѣзувахъ отъ горѣ-тѣ, зарѣча имъ да не кажѣтъ никому това що видѣхъ, освѣнь кога Сынъ челоѡвѣческій въскрьсне отъ мъртвы-тѣ.

10. И задържахъ слово-то *въ себе си*, като разисквахъ помежду си що е *това* да въскрьсне отъ мъртвы-тѣ.

11. И пытахъ го и казувахъ: Защо казувать книжници-тѣ, че трѣба да дойде първомъ Ілія?

12. А той отвѣща и рече имъ; Истинѣ че ще Ілія първомъ да дойде и да устрои всичко; и какъ е писано за Сына челоѡвѣческаго, че трѣба да пострада много, и да бѣде униженъ;

13. Но казувамъ ви, че Ілія дойде, и сторихъ му каквото щѣхъ, както е писано за него.

14. И като дойде при ученицы-тѣ, видѣ около тѣхъ народъ много, и книжници които ся прѣпирахъ съ тѣхъ.

15. И тутакси всичкій народъ щомъ го видѣ, смая ся, и при-текохъ ся та го поздравявахъ.

16. И попыта книжницы-тѣ: Какво ся прѣпираате съ тѣхъ?

17. И отговори единъ отъ народа, и рече: Учителю, доведохъ при тебе сына си, който има духъ нѣмъ.

18. И дѣто го прихване, тръшва го, и запѣня ся, и скърца съсь зѣбы, и вѣпява ся; и рѣкохъ на твои-тѣ ученицы да испядѣтъ *блсъ-тъ*, но не можѣхъ.

ѿ. О҃нъ же ѡбѣща́въ ємѹ глаго́ла: сѹ ро́де невѣренъ,
доко́лѣ въ ва́сѣ бѣдѣ; доко́лѣ терпи́те вы; приве́дите єгѡ
ко мнѣ.

ѿ. И́ приве́доша єгѡ къ немѹ: ѿ ви́дѣвъ єгѡ, ѡбѣ́де дѣхъ
стра́се єгѡ: ѿ па́дѣ на зе́млю, ва́лашесѧ пѣны те́шѧ.

ѿа. И́ вопро́си о́ца єгѡ: ко́мѣмъ лѣтъ єсть, ѡнѣ́лѣже сѣ
бы́сть ємѹ; О҃нъ же рече́: ѿздрѣ́тсѧ.

ѿб. И́ мно́гажды во о́гнь вве́рже єгѡ, ѿ въ во́ды, да
погве́нтѣ єгѡ: но ѡ́же что́ мо́жеши, помо́зи на́мъ, мило-
се́рдовавъ ѡ на́сѧ.

ѿг. И́сѧ же рече́ ємѹ: ѣ́же ѡ́же что́ мо́жеши вѣ́ровати,
всѧ возмо́жна вѣ́рющемъ.

ѿд. И́ ѡбѣ́ возопи́въ о́цѧ о́троча́те, со слеза́ми глаго́-
лаше: вѣ́рю, Го́ди, помо́зи мое́мъ невѣ́рїю.

ѿе. Ви́дѣвъ же И́сѧ, ѡ́къ сри́цетсѧ наро́дъ, запрети́ дѣхъ
нечи́стомъ, глаго́ла ємѹ: дѣ́ше и́мѣмъ ѿ гласѣ́й, ѡ́зъ тѣ
повелѣ́ваю: ѿзы́ди ѿз негѡ, ѿ кѡ́мъ не ви́ди въ негѡ.

ѿс. И́ возопи́въ, ѿ мно́гѡ прѣжа́всѧ, ѿзы́де. ѿ бы́сть ѡ́къ
ме́ртвъ, ѡ́коже ми́нѹѣмъ глаго́лати, ѡ́къ о́умре.

ѿз. И́сѧ же є́мь єгѡ за рѣ́къ, воздвиге́ єгѡ: ѿ воста́.

ѿи. И́ вше́дшѹ ємѹ въ до́мъ, о́ученицы́ єгѡ вопроша́хъ
єгѡ єди́наго: ѡ́къ мы́ не возмо́гохомъ ѿзгнати єгѡ;

ѿа. И́ рече́ ѿмъ: сѣ́й ро́дъ ни́чимъже мо́жетъ ѿзы́ти,
то́кмѡ ма́твою ѿ посто́мъ.

ѿб. И́ ѡтѣ́дѣ ѿзше́дше, ѿда́хъ сквозѣ́ Гали́лею, ѿ не хота́ше,
да кѡ́ оубѣ́сть.

ѿг. О́уча́ше во о́ченики́ своѧ, ѿ глаго́лаше ѿмъ: ѡ́къ Сѣ́хъ
члѣ́вческѣ́й прѣ́данъ бѣ́детъ въ рѣ́цѣ чело́вѣчестѣ́, ѿ оубѣ́ю́тъ
єгѡ: ѿ оубѣ́енъ бы́въ, въ тре́тїй де́нь воскресе́нетъ.

ѿд. Сѣ́и же не разсмѣ́вахъ глаго́ла, ѿ бо́ахсѧ єгѡ вопро́сити.

ѿе. И́ прѣ́де въ Ка́пернаѹмъ: ѿ въ до́мъ бы́въ, вопро́аше
ѿхъ: что́ на пѣ́ти въ себѣ́ помы́шлаете;

19. А той му отговори и рече: О роде невѣрный, до кога ще бѣдѣ съ васъ? до кога ще вы търпѣѣте? доведѣте го при мене.

20. И доведохъ го при него; и като го видѣ *блсний-то*, тутакси духъ-тъ го покѣса, и той падна на земя-тъ, и валяше ся запѣненъ.

21. И попыта *Иисусъ* баща му: Колко време е отъ какъ му станѣ това? А той рече: Отъ дѣтинство.

22. И много пѣти и въ огнь го хвърли и въ вода, да го погуби; но ако можешъ нѣщо, смилн ся на насъ, и помогни ни.

23. А *Иисусъ* му рече: Това, ако можешъ повѣрува, всичко е възможно за *тогози* който вѣрува.

24. И тутакси на дѣте-то баща му извика съсъ съззы и казуваше: Вѣрувамъ, Господи, помогни на мое-то невѣрство.

25. А *Иисусъ* като видѣ че ся стича народъ, запрѣти нечистому духу, и му казуваше: Душе нѣмый и глухый, азъ ти повелѣвамъ: Излѣзь отъ него и да не влѣзешъ вече въ него.

26. И *духъ-то* като испишѣ, и го покѣса силно, искочи, и *момѣкъ-то* станѣ като мъртъвъ, така що мнозина думахъ че умрѣ.

27. А *Иисусъ* го хванѣ за ръкъ, и дигна го, и *той* станѣ.

28. И когато влѣзе въ къщи, ученици-тъ му пытахъ го на странѣ: Защо ный не можѣхмы да го испѣдимъ?

29. И рече имъ: Тойзи родъ не може да излѣзе съ нищо *друго*, освѣнь съ молитва и постъ.

30. И като излѣзохъ отъ тамъ, минувахъ прѣзъ Галилеѣ, и не искаше да узнае *това* никой.

31. Защото учаше ученицы-тъ си, и казуваше имъ, че Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ въ ръцѣ на чловѣцы, и ще го убѣѣтъ; и отъ какъ го убѣѣтъ, въ третій-тъ день ще въскрѣсне.

32. Но тѣ не разумѣвахъ думъ-тъ, и бояхъ ся да го попытатъ.

33. И дойде въ Капернаумъ, и когато влѣзе въ къщи, пыташе ги: За какво ся разговаряхте въ пѣтъ-тъ помежду си?

ЛѢ. ОНѢ ЖЕ МОУЧАХСЯ: ДРУГЪ КО ДРУГЪ КО СТАЗѢШАСЯ НА
ПЕТИ, КТО ЁСТЬ КОЛѢИ.

Ѥ. ꙗко сѣдѣхъ пригласи оубавѣдѣхъ, ꙗко глагола ѿмѣ: ѡше
къ хощетъ старѣи быти, да вѣдетъ всѣхъ меншии, ꙗко
всѣмъ слагѣ.

ЛѢ. И ПРИИМЪ ОТРОЧА, ПОСТАВИ ѿ ПОСРЕДѢ НИХЪ: И ВЪЕДЪ
ѿ, РЕЧЕ НИМЪ:

Із. Їже ѡце єдино таковыѣх Ѡтрочѣтъ прїиметь во ѿма
моє, менє прїемлетъ: ꙗко ѡже менє прїемлетъ, не менє прї-
емлетъ, но послѣвшаго мѧ.

лн. Ѡвѣща ѿмѣ Іωάνннз, гл҃гоу: Оучѣлю, вѣдѣхомъ нѣ-
коего ѿменемъ твоимъ изгонѣша кѣсы, ѿже не ходитъ по
насъ: ѿ возвращеніемъ ѿмѣ, ѿкъ не послѣдуетъ намъ.

лѡ. Іисъ же рече: не краиіте ємѡ: никтѡже бо ѣсть,
ѣже сотвориѡтъ сілѡ ѡ імени моємъ, ѡ возмѡжетъ вскорѣ
словаговити мѡ.

М. И́же бо нѣсть на вы, по вѣсѣ ѣсть.

ма. Иже во ѡше напоитѣ вы чашею воды во ѡма моѣ,
ѡкѡ Хрѣтовы ѣстѣ, аминь гл҃голю вамъ, не погубитѣ мзды своѣѧ.

мѢ. ꙗкоже ѡце соблазнітъ єдинаго ѡ малыхъ сїхъ
вѣрствующихъ въ ма, добръе єсть ємѹ паче, ѡце ѡблежїтъ
камень жерновный ѡ выи єгѡ, ꙗко вверженъ єдетъ въ море.

МГ. И ѿце сокланяетъ тѣ рѣка твоѣ, вѣсѣци ю: добре
тѣ ѣсть вѣдникъ въ животѣ вниѣти, неже ѡбѣ рѣцѣ ѿмѣсѣ
вниѣти въ геѣннѣ, во ѡгнь негасѣиущиѣ,

мѢ. ИДѢЖЕ ЧЕРВѢ И҆Х҆Ъ НЕ О҆УМИРАЕТ҃Ъ, И О҆ГНЬ НЕ О҆УГАСАЕТ҃Ъ.

мѐ. И ѿше ногѧ твоѧ соклажнѧетсѧ тѧ, ѡсѣцы ю: дѡбрѣ
тѣ ѣсть внити въ живѡтѣ хрѡмѧ, неже дѡѣ нѡзѣ имѡщѧ
ввѣрженѧ быти въ геѣннѧ, во ѡгнь негасѧющій,

мѣ. И́дѣже чѣрвь ѿхъ не оумира́етъ, ѿ О́гнь не оугася́етъ.

мз. И ѿце Ѣко твоѣ соклажиаетъ тѣ, истиннѣ ѣ: добре
тѣ ѣсть со единымъ Ѣкомъ внѣти въ црѣвѣ Нѣіе, неже
двѣ ѿце ѿмѣръ въверженъ быти въ геѣннѣ Ѣгнению,

34. А тѣ мълчахъ; защото въ пѣть-тѣ бѣхъ ся прѣпирали помежду си, кой е по голѣмъ.

35. И като сѣднѣ призова дванадесеть-тѣ, и казува имъ: Който иска да е първъ, ще бѣде най послѣденъ отъ всички-тѣ, и на всички-тѣ слуга.

36. И зѣ едно дѣте та го постави по срѣдѣ тѣхъ, пригържъ го и рече имъ:

37. Който приеме едно отъ таквызи дѣца въ мое име, мене приима; и който приеме мене, не приима мене, но тогози който мя е проводилъ.

38. Отговори му Іоаннъ и казуваше: Учителю, видѣхмы нѣкого си, който ны не слѣдува, че испѣждаше бѣсове въ твое-то име; и забранихмы му, защото не слѣдува насъ.

39. А Іисусъ рече: Недѣйте му забраня, защото нѣма никой който да стори чудо въ мое име, и да може на часъ-тѣ да мя злослови.

40. Понеже който не е противъ насъ, той е отъ кѣдѣ насъ.

41. Защото който вы напои единъ чашъ водъ въ мое име, понеже сте Христови, истинѣ ви казувамъ, нѣма да изгуби заплатѣ-тѣ си.

42. И който соблазни одного отъ малкы-тѣ, които вѣруватъ въ мене, за него по добрѣ бы было да ся обложи водениченъ камѣкъ около шѣи-тѣ му, и да бѣде хвърленъ въ море-то.

43. И ако тя соблазнява рѣка-та ти, отсѣчи ѿ ѿ; по добрѣ ти е да влѣзешъ клосенъ въ животъ-тѣ, а не да имашъ двѣ рѣци и да отидешъ въ пѣкъ-тѣ, въ огнь-тѣ негасимъ;

44. Дѣто червей-тѣ имъ не умира, и огнь-тѣ не угаснува.

45. И ако нога-та ти тя соблазнява, отсѣчи ѿ; по добрѣ ти е да влѣзешъ хромъ въ животъ-тѣ, а не да имашъ двѣ нозѣ и да бѣдешъ хвърленъ въ пѣкъ-тѣ, въ огнь-тѣ негасимъ;

46. Дѣто червей-тѣ имъ не умира, и огнь-тѣ не угаснува.

47. И ако око-то ти тя соблазнява, извади го; по добрѣ ти е да влѣзешъ съ едно око въ царство-то Божіе, а не да имашъ двѣ очи и да бѣдешъ хвърленъ въ пѣкъ-тѣ огненный;

мн. Идѣже червь ѿхъ не оумираетъ, и огонь не огасаетъ.

мѡ. Всякъ во огнемъ ѡсоли́тся, и всяка жертва солю ѡсоли́тся.

и. Добро соль: ѡще же соль не слана бѣдетъ, чимъ ѡсоли́тся; имѣйте соль въ себѣ, и миръ имѣйте между собою.

ГЛАВА І.

а. И ѡтсѣвъ воставъ прейде въ предѣлы іудейскіа, ѡбонъ-полъ іордана. и снидошася пакы народи къ немъ: и ѡкъ обычай имѣ, пакы оучаше ихъ.

б. И пристѣпаше фарисѣе, вопросиша его: ѡще достѡитъ мѣжъ женъ псѣтити; и скъшѡише его.

г. Онъ же ѡвѣщавъ рече имъ: что вамъ заповѣда мѡвсѣй;

д. Онъ же рѣша: мѡвсѣй повелѣ книгъ расписати на писати, и псѣтити.

е. И ѡвѣщавъ іисъ рече имъ: по жестосердїю вашему написа вамъ заповѣдь сїю.

ж. Ѣ начала же созданиа, мѣжа и женъ сотвори а ѣсть бгъ.

з. Сегѡ ради ѡставитъ человекъ оца своего и мать:

и. И прилепитъ къ женѣ своей, и бѣдетъ ѡба въ плоть еди́ну: тѣмъже оужѣ нѣста два, но плоть еди́на.

д. Ёже оубо бгъ сочетѡ, члвкъ да не разлучаетъ.

і. И въ домъ пакы оученицы его ѡ семъ вопросиша его.

аі. И глагола имъ: иже ѡще псѣтитъ женъ свою, и ѡженитъ ѡною, прелюбѣ творитъ на нѡ:

бі. И ѡще женѡ псѣтитъ мѣжа, и посѣгнетъ за ѡного, прелюбѣ творитъ.

гі. И приношѡхъ къ немъ дѣти, да коснетъ ихъ: оученицы же прецѡхъ приносѡчимъ.

ді. Ви́дѣвъ же іисъ, негодова, и рече имъ: ѡставите

48. Дѣто червей-тъ имъ не умира и огнь-тъ не угаснува.

49. Защото всякой съ огнь ще ся осоли, и всяка жертва съсь соль ще да ся осоли.

50. Добро е соль-та; но ако соль-та бѣде безсолна, съ какво ще ѣх поправите? Имайте соль въ себе си, и миръ имайте помежду си.

ГЛАВА 10.

1. И станѣ отъ тамо та отиде въ прѣдѣлы-тъ Иудейскы, прѣзъ *страны-тъ* отвѣдь Иорданъ; и стича ся пакъ народъ при него; и както си имаше обычай, пакъ ги поучаваше.

2. И пристѣпихъ Фарисей-тъ та го попытахъ за да го искушаватъ: Да ли е простено на мѣжъ да напусне женъ-тъ си?

3. А той отвори и рече имъ: Що ви заповѣда Моисей?

4. А тѣ рекохъ: Моисей дозволи да напише разводно писмо, и да ѣх напусне.

5. И отговори Исусъ и рече имъ: За жестокосърдіе-то ваше ви е писалъ тѣзи заповѣдъ;

6. Отъ начало обаче на созданіе-то, мѣжко и женско ги е сътворилъ Богъ.

7. За това ще остави чловѣкъ бащъ си и майкѣ си, и ще ся прилѣпи при женъ си,

8. И ще бѣдѣтъ двама-та въ една плѣть: така що не сѣ вече двѣ, но една плѣть.

9. И тѣй, онова което е Богъ съчеталъ, чловѣкъ да не разлѣча.

10. И въ кѣщы пакъ ученици-тъ му попытахъ го за сѣщо-то.

11. И казува имъ; Който си напусне женъ-тъ, и ся ожени за другъ, прѣлюбодѣйствува противъ неѣ.

12. И ако жена напусне мѣжа си и посегне за друго, прѣлюбодѣйствува.

13. И доведохъ при него дѣца, за да ся прикосне до тѣхъ; а ученици-тъ запрѣत्याхъ на тѣзи конто ги водяхъ:

14. *Това* като видѣ Исусъ възнегодова, и рече: Оставѣте

дѣтѣй приходѣти ко мнѣ, ѿ не бранѣте ѿмъ: тацѣхъ бо
ѣсть црѣтвіе Бжїе.

ѣ1. Амїнь глголю вѣмъ: ѿже ѿше не прїиметъ црѣтвіа
Бжїа ѿкѡ Отрочѣ, не ѿмать внѣти въ не.

ѣ1. И ѡвѣмъ ѿхъ, возложъ рсцѣ на нѣхъ, блгословѣше
ѿхъ.

ѣ1. И ѿсходѣшъ ѣмъ на пѣть, прѣтѣхъ нѣкїй ѿ поклѡнѣ
на колѣнъ ѣмъ, вопрошѣше ѣго: Оучїтелю блгїй, что со-
творю, да живѡтъ вѣчный наслѣдствю;

ѿ1. Иисъ же рече ѣмъ: что мѣ глголѣши блга; нїктоже
блгъ, токѡмъ ѣдїнъ Бгъ.

ѿ1. Заповѣди вѣси: не премѡвы сотвориши: не оукїй:
не оукрѣди: не лжесвидѣтельствуй: не ѡвѣди: чти Оца
твоего ѿ матери.

ѿ1. Онъ же ѡвѣщѣвъ рече ѣмъ: Оучїтелю, сїѣ всѣ сохра-
нїхъ ѡ ѿности моеѣ.

ѿ1. Иисъ же воззрѣвъ на нѣ, возмѡви ѣго, ѿ рече ѣмъ:
ѣдїнагѡ ѣси не докончѣлъ: ѿдї, ѣмїка ѿмаши, продаждь,
ѿ даждь нїщымъ: ѿ ѿмѣти ѿмаши сокровище на нѣси: ѿ
прїидї ѿ ходї въ слѣдъ мене, взѣмъ крѣтъ.

ѿ1. Онъ же дрѣхъ вѣвъ ѡ словесї, ѡнде скорбѣ: бѣ
ко ѿмѣ стажа нїѣ мнѡга.

ѿ1. И воззрѣвъ Иисъ, глагола оученикѡмъ своимъ: кѣкѡ
нездѡбъ ѿмѡшїи богѣтство въ црѣтвіе Бжїе внѣдѣтъ.

ѿ1. Оучїницы же оужасѣхсѣ ѡ словесѣхъ ѣгѡ. Иисъ же
пѣки ѡвѣщѣвъ, глгола ѿмъ: чѣда, кѣкѡ нездѡбъ оупѡвѣю-
щимъ на богѣтство въ црѣтвіе Бжїе внѣти.

ѿ1. Оудѡбѣ ко ѣсть вельбѣдъ сквозѣ ѿгнїѣ оушї
прѡти, неже богѣтъ въ царствїе Бжїе внѣти.

ѿ1. Онї же ѿзѣхѣ дивлѣхсѣ, глаголюще къ себѣ: то
кто мѡжетъ спасѣнъ бѣти;

дѣца-та да дохождатъ при мене ; и не гы въспирайте ; защото на таквызи е царство-то Божіе.

15. Истинѣ ви казувамъ : Който не приеме царство-то Божіе като дѣте, нѣма да влѣзе въ него.

16. И пригърнѣ гы, и възлагаше рѣцѣ на тѣхъ, и благославяше гы.

17. И когато излѣзуваше на пѣть-тъ, притече ся нѣкой си та колѣннич прѣдъ него и го пыташе : Учителю благый, що да сторѣж за да наслѣдувамъ животъ вѣченъ ?

18. А Исусъ му рече : Що мя наричашъ благъ ? Никой не е благъ, тѣкмо единъ Богъ.

19. Заповѣди-тъ знаешъ : Не прѣлюбодѣйствувай ; Не убивай ; Не укради ; Не свидѣтельствувай на лъжѣ ; Не обиждай ; Почитай бащѣ си и майкѣ си.

20. А той отговори и рече му : Учителю, всичко това упазихъ отъ младость-тъ си.

21. А Исусъ като го погледнѣ, възлюби го, и рече му : Едно ти не достига ; иди, продай все що имашъ, и раздай го на сиромасы-тъ ; и ще имашъ съкровище на небе-то ; и дигни кръсть-тъ, и ела та мя послѣдувай.

22. Но той ся оскърби за тѣхъ думѣ, и отиде си нажаленъ ; защото имаше имотъ много.

23. А Исусъ погледнѣ около си и казуваше на ученицы-тъ си : Колко мѣчно ще влѣзѣтъ въ царство-то Божіе тѣзи, които иматъ богатство ?

24. А ученици-тъ му ся смаявахъ за неговы-тъ думы. И Исусъ пакъ отговори и рече имъ : Чада, колко е мѣчно да влѣзѣтъ въ царство-то Божіе тѣзи, които иматъ надеждѣ-тъ си на богатство-то ?

25. По лесно е камила да мине прѣзъ иглени уши, а не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе.

26. А тѣ ся твърдѣ много удивявахъ и говоряхъ помежду си : И кой може спасенъ да бѣде ?

кз. Воззрѣвъ же на нѣхъ Іисъ, глагола: оу челоуѣкъ не-
возмѡжно, но не оу Бга: вса во возмѡжна сѣть оу Бга.

ки. Начатъ же Пѣтръ глаголати ємѡ: сѣ мѣ ѡстѡвихомъ
вса, ѡ въ сѣдѡхъ тебѣ ѡдѡхомъ.

ко. Ѣвѣщавъ же Іисъ речѣ: ѡминѣ глаголю вамъ, никтѡ-
же єсть, ѡже ѡстѡвилъ єсть дѡмъ, ѡли брѡтѣю, ѡли сестрѣ,
ѡли оца, ѡли мѣрѣ, ѡли женѣ, ѡли чада, ѡли сѣла, менѣ ради
ѡ єуѡла ради:

л. Ёще не прѣиметъ сторѣцею, нынѣ во врѣмѣ сѣ, до-
мѡвъ, ѡ брѡтѣ, ѡ сестрѣ, ѡ оца, ѡ мѣрѣ, ѡ чада, ѡ сѣла, во
ѡзнѡнѣ, ѡ въ вѣкѣхъ градѣщѣй живѡтъ вѣчнѣй.

ла. Мнози же вѣдѡтъ пѣрвѣи послѣднѣи, ѡ послѣднѣи пѣрвѣи.

лв. Бѡхъ же на пѣти, восходѡше во Іерѡлимъ: ѡ бѣ варѡа
ѡхъ Іисъ, ѡ оужасѡхсѡ, ѡ во сѣдѡхъ ѡдѡше, боѡхсѡ. ѡ
поѣмъ пѡки ѡбанѡдесѡтъ, начѡтъ ѡмъ глаголати, ѡже хотѡхъ
ємѡ быти:

лг. Ёкѡ сѣ восходѡмъ во Іерѡсѡлимъ, ѡ сѡхъ челоуѣческѣй
прѣданъ вѣдетъ ѡрхѣрѣмѡмъ ѡ книжникѡмъ, ѡ ѡсѡдатъ єгѡ
на смѣртѣ, ѡ предаѡтъ єгѡ ѡзыкѡмъ.

лд. ѡ порѡгѡются ємѡ, ѡ оуѡзватъ єгѡ, ѡ ѡплѡютъ єгѡ,
ѡ оуѡиѡтъ єгѡ: ѡ въ трѣтѣй дѣнь воскреснетъ.

ле. ѡ прѣдъ негѡ прѣидѡста Іѡкѡвъ ѡ Іѡѡннъ, сѡна Зеве-
дѣѣва, глаголюще: Оучѣтелю, хѡщева, да, ѣже ѡще прѡсѣва,
сѡтворѣши нѡма.

лз. Ѣнъ же речѣ ѡма: чтѡ хѡщѣта, да сѡтворѣѡ вамъ;

лз. Ѣна же рѣста ємѡ: даждѣ нѡмъ, да єдинъ ѡдѣсѡю
тебѣ ѡ єдинъ ѡшѡю тебѣ сѡдѣва во сѡлѡвѣ твоѣй.

лн. Іисъ же речѣ ѡма: не вѣста, чѣсѡ прѡсѣта. мѡжетѡ
ли пѣти чѡшъ, ѡже ѡзъ пѣѡ, ѡ крѣѣнѣемъ, ѡмѣже ѡзъ
крѣѡюсѡ, крѣѣтѣсѡ;

ло. Ѣна же рѣста ємѡ: мѡжева. Іисъ же речѣ ѡма:
чѡшъ оуѡвъ, ѡже ѡзъ пѣѡ, ѡспѣѣта, ѡ крѣѣнѣемъ, ѡмѣже ѡзъ
крѣѡюсѡ, крѣѣтѣсѡ:

27. А Иисусъ погледнѣ на тѣхъ и каза : У чловѣцы-тѣ е не-
възможно ; но не у Бога ; защото у Бога всичко е възможно.

28. И наченѣ Петръ да му говори : Ето, ный оставихмы всичко
и послѣдувахмы тебе.

29. А Иисусъ отвѣща и рече : Истинѣ ви казувамъ : Нѣма ни
единъ който да е оставилъ кѣщѣ, или братія, или сестры, или
бащѣ, или майкѣ, или женѣ, или чада, или нивя, заради мене и за
евангеліе-то,

30. И да не земе стократно сега на това врѣме, кѣщя, и братія,
и сестры, и майкы, и чада, и нивя, паедно съ гоненія, и въ идущія
врѣкѣ животъ вѣченъ.

31. Мнозина обаче първи ще бѣдѣтъ послѣдни, и послѣдни-тѣ първи.

32. А когато бѣхѣ въ пътѣ-тѣ на възлѣзуваніе-то си въ Іеру-
салимъ, Иисусъ вярвѣше прѣдъ тѣхъ, а тѣ ся чудяхѣ, и като вярвѣ-
хѣ подирѣ му бѣхѣ на страхъ. И като прибра дванадесетъ-тѣ,
той пакъ наченѣ да имъ казува това което имаше да му ся случи :

33. Ето, ный възлѣзувамы въ Іерусалимъ, и Сынъ чловѣческій
ще бѣде прѣдаденъ на първосвященници-тѣ и на книжници-тѣ, и
ще го осѣдятъ на смъртъ, и ще го прѣдадѣтъ на язычници-тѣ ;

34. И ще му ся поругаѣтъ, и ще го бѣѣтъ, и ще го заплѣѣтъ,
и ще го убѣѣтъ, и въ третій день ще възкрѣсне.

35. И идуватъ при него Іаковъ и Іоаннъ, сынове-тѣ Зеведеевы,
и казуватъ : Учителю, искамы да ни сторѣшъ каквото *ти* попро-
симъ.

36. А той имъ рече : Що искате да ви сторѣжъ ?

37. А тѣ му рекохѣ : Дай ни да сѣднемъ единъ отъ десно и
единъ отъ лѣво до тебе въ славѣ-тѣ ти.

38. А Иисусъ имъ рече : Не знаете що просите ; можете ли да
пѣте чашѣ-тѣ, коѣкто азъ пѣѣ, и да ся кръстите съ кръщеніе-то,
съ което ся азъ кръщавамъ ?

39. Тѣ му рекохѣ : Можемъ. А Иисусъ имъ рече : Чашѣ-тѣ,
коѣкто азъ пѣѣ, ще пѣте, и съ кръщеніе-то, съ което ся азъ кръ-
щавамъ, ще ся кръстите ;

м. Я ѣже сѣсти ѡдеснѣю менѣ и ѡшнѣю, иѣсть миѣ дати, но имже оуготовано ѣсть.

ма. И слышавше десать, начаша негодовати ѡ іакѡвѣ и іѡаннѣ.

мв. Іисъ же призвѣвъ ихъ, глагола имъ: вѣсте, іакъ мнѣшииса владѣти іазыки, соудолѣваютьъ имъ, и велиции ихъ ѡбладаютъ ими.

мг. Не такъ же бѣдетъ въ васъ: но, иже ѡце хощетъ въ васъ вѣщати быти, да бѣдетъ вамъ слуга:

мд. И иже ѡце хощетъ въ васъ быти старѣй, да бѣдетъ всѣмъ рабъ.

ме. Ико сѣхъ человекъ не прійде, да послужитъ емѣ, но да послужитъ, и дастъ дѣшъ свою ижезавлѣнїе за мнози.

мс. И прійдоша во іеріхонъ: и исходящъ емѣ ѡ іеріхонѣ, и оучишъ емѣ, и народъ мнози, сынъ тимѣевъ вартимей слѣпый сѣдаше при пѣти, просѣ.

мз. И слышавъ, іакъ іисъ назвращенъ ѣсть, начатъ звати и глаголати: Снѣ дѣдовъ іисе, помилуй мѣ.

ми. И прецахъ емѣ мнози, да оумолчитъ: онъ же множае паче зваше: Снѣ дѣдовъ, помилуй мѣ.

ма. И ставъ іисъ, рече егѡ возгласити: и возгласиша слѣпци, глаголюще емѣ: дерзай, востани, зовѣтъ тѣ.

и. Онъ же ѡвергъ ризы своѣ, воставъ, прійде ко іисови.

иа. И ѡвѣщавъ, глагола емѣ іисъ: что хощеши да сотворю тебѣ; слѣпый же глагола емѣ: Оучити, да прозрю.

ив. Іисъ же рече емѣ: иди: вѣра твоѣ спасѣ тѣ. и ѡвѣ прозрѣ, и по іисѣ иде въ пѣть.

ГЛАВА ІІ.

а. И егда приближися во іерусалимъ, въ виадсфѣгїю и виаданїю, къ горѣ елеѡнстѣй, посла два ѡ оученихъ своихъ,

б. И глагола имъ: идиѣте въ весь, іакъ ѣсть прѣмъ вамъ:

40. Но да сѣднете отъ десно и отъ лѣво до мене не е мое да дамъ, но комуто е приготвено.

41. А като чухъ десетима-та, хванѣхъ да негодувать за Іакова и Іоанна.

42. А Іисусъ ги повыка и казува имъ : Вы знаете че онѣзи които ся имать господари на язычници-тѣ господарувать надъ тѣхъ, и голѣмци-тѣ имъ владѣйтъ ги.

43. А между васъ не ще да бѣде така ; но който между васъ ище да бѣде голѣмецъ, ще ви бѣде слуга ;

44. И който отъ васъ ище да бѣде първъ, ще бѣде рабъ на всички-тѣ.

45. Защото Сынъ человѣческый не дойде да му послугувать, но да послужива, и да даде животъ-тъ си откупъ за мнозина.

46. И идувать въ Іерихонъ ; и когато излѣзваше изъ Іерихонъ той и ученици-тѣ му, и народъ доволно, Тимеевъ-тъ сынъ Вартимей слѣпый-тъ, сѣдѣше при нѣтъ-тъ та просѣше.

47. И като чу че е Іисусъ Назорѣинъ, наченъ да выка и да казува : Сыне Давидовъ, Іисусе, помилуй мя.

48. И запрѣтявахъ му мнозина, да млкне ; но той още повече выкаше : Сыне Давидовъ, помилуй мя.

49. И спрѣ ся Іисусъ и рече да го повыкать, и повыкахъ слѣпый-тъ и казахъ му : Имай дързновение, стани, выка тя.

50. И той си хвърли дрехъ-тъ, и станъ та дойде при Іисуса.

51. Отговори Іисусъ и му каза : Що ищешь да ти сторѣ ? И слѣпый-тъ му рече : Учителю, да прогледамъ.

52. А Іисусъ му рече : Иди, твоя-та вѣра тя исцѣли. И тутакси прогледа, и послѣдува Іисуса въ нѣтъ-тъ.

ГЛАВА 11.

1. И когато приближавать въ Іерусалимъ, во Вифагѣиъ и Вифанѣиъ, при Елеонскѣ-тъ горѣ, проважда двама отъ ученицы-тѣ си,

2. И казува имъ : Идѣте въ село-то, което е на сръщѣ ви,

и ѡбѣ вхо^{ди}ща въ нѹ, ѡв^{ра}щета жребѣ привѣзано, на неже
никтоже ѡ чл^вкх всѣде: ѡрѣшша ѣ, приве^{ди}та.

҃. И ѿше кѹ вѣма речѣтъ: чѹ творѣта сѣ; рцѣта,
ѿкѹ Гдѣ трѣбуетъ ѣ: и ѿвѣе послѣтъ ѣ сѣмѹ.

Д. Идѡста же, ѿ ѡбрѣтѡста жребѡ привѡзано при двѣрехъ
виѣ на распѣтїи, ѿ ѡрѣшїста ѣ.

Ѣ. И ꙗ҃зыци ѿ сто́лѣи҃хъ тѣхъ глаго́лаху ѿма: что́ дѣ́ла
ѡркша́юща жребѣ́;

Ѣ. Она же рѣста ѿмѧ, ꙗкоже заповѣда ѿма Іисх: и
вѣстѣиша ѧ.

3. И приве́дѣста жребѣ ко́ Іисови, возложѣша на нѣ рѣзы
своѣ: и всѣде на нѣ.

и. Мнози же ризи своа постлаша по псти: дрззи же
ваа рѣзах ѿ дрэвіа, и постилах по псти.

Ѣ. И предхождѣи ѿ възслѣдз градѣи въпѣхъ, глаголюще: ѡсанна, блгословѣнъ градъ въ ѿмѣ Гдѣ.

І. Благословѣно градѹщее царство во ѿмѣ Гдѣ Оца нашего
Дѣла: ѡсанна въ вышнихъ.

Ѧ. И вниде во Іерлѣмъ Іисъ, ѡ вѣ церковь: ѡ соглѣдавъ
всѣ, поздѣ оуѣ сѣиъ часѣ, ѡзыде въ Гилѣадію со ѡбѣма-
надесяте.

Ѣ. И настрѣе изшедшымъ ѿмъ ѿ Риданіи, взалка.

ГІ. И ВІДѢВЪ СМОКОВНИЦЪ ИЗДАЛЕЧА, ИМѢЮЩЕ ЛІСТВІЕ, ПРІ-
ИДЕ, АЩЕ ОУБѢ ЧТО ѠБРАЩЕТЕ НА НЕЙ: И ПРИШЕДЪ КЪ НЕЙ,
НИЧЕСНѢ ѠБРЕТЕ, ТОКМУ ЛІСТВІЕ: НЕ ОУ БО БѢ ВРЕМА СМО-
КВАМЪ.

ДІ. ꙗко ѿвѣщаваъ іисъз рече ѿнъ: да не ктоюсѡ ѿ тебе во
вѣки никтѡже плодѡ снѣсть. ꙗко слышаху оучицы егѡ.

ѣи. И прїидоша пакѣ во Іерлїмъ: и вшѣдъ Іисъ въ црковь, начатъ изгонїти продающыя и кспющыя въ цркви: и трапѣзы торженикѣмъ, и сѣдалища продающихъ гóлгѣи испровѣрже.

и щомъ влѣзете въ него ще намѣрите жребе вързано, на което никой челоуѣкъ не е възсѣдалъ; развържѣте и доведѣте го.

3. И ако ви рече нѣкой: Защо правите това? речѣте, че на Господа трѣбува; и тутакси ще го проводи тука.

4. И отидохъ, и намѣрихъ жребе-то вързано до врата-та възъ на кръстопѣть-тъ, и отвързувахъ го.

5. И нѣкои отъ стоящи-тъ тамо казувахъ имъ: Що правите та развързувате жребе-то?

6. А тѣ имъ рекохъ, както порѣча Исусъ; и оставихъ ги.

7. И доведохъ жребе-то при Исуса и намѣтахъ на него дрехы-тъ си, и възсѣднѣ на него.

8. И мнозина послахъ дрехы-тъ си по пѣть-тъ; други пакъ рѣжахъ клоиѣ отъ дървета-та, и постилахъ по пѣть-тъ.

9. И тѣзи конто вървѣхъ отирѣдъ, и тѣзи конто отподирѣ идяхъ, выкахъ и казувахъ: Осанна, благословенъ който иде въ име-то Господне.

10. Благословено царство-то на отца нашего Давида, което иде въ име-то Господне, Осанна въ вышнихъ.

11. И влѣзе Исусъ въ Иерусалимъ, и въ храмъ-тъ, и като разглежда всичко, понеже врѣме-то бѣше вече късно, излѣзе во Внѣаніи съ дванадесеть-тъ.

12. И на утринь-тъ, когато излѣзохъ изъ Внѣаніи, огладнѣ.

13. И като видѣ издалечъ смоковницѣ що имаше листіе, дойде дано бы да намѣри нѣщо на неѣ, и като дойде до неѣ, не намѣри нищо, тъкмо едни листіе; защото не бѣше врѣме на смокыны-тъ.

14. И отговори Исусъ и рече ѱ: Никой вече до вѣка да не яде плодъ отъ тебе. И слушахъ *това* ученици-тъ му.

15. И дойдохъ въ Иерусалимъ; и като влѣзе Исусъ въ храмъ-тъ, начнѣ да испѣжда онѣзи, конто продавахъ и купувахъ въ храмъ-тъ, и трапезы-тъ на сребромѣнители-тъ, и столове-тъ на онѣзи, конто продавахъ глѣзбы, прѣтури.

ѡ1. И не дааше, да ктò мимонесѣтъ сосѣдъ сквозѣ црковь.

ѡ2. И оучаше, глгола ѿмъ: нѣсть ли писано, ѿкѡ храмъ мой храмъ молитвы наречѣтся всѣмъ ѿзыкомъ; вы же сотвористе егò вертѣпъ разбойникѡмъ.

ѿ1. И слышаша книжницы и архіерее, и искахъ, какѡ егò погвѣтъ: коахвоса егѡ, ѿкѡ весь народъ дивляшеся ѡ оученіи егѡ.

ѡ1. И ѿкѡ поздѣ вѣсть, исхождаше вонъ ѿз града.

к. И оутрѡ мимоходѣше, видѣша смоковница ѿзсѡхшѡ ѿ коренѣа.

ка. И воспоминавъ Пѣтръ, глагола емѡ: Равви, вѣжда, смоковница, юже проклѣа еси, оуцше.

кв. И ѡвѣщавъ ѿсѡ, глагола ѿмъ:

кг. ѿмѣйте вѣрсъ Бжію. Аминь ко глаголю вамъ, ѿкѡ, ѿже ѡше речѣтъ горѣ сѣй: двингнѡся, и вѣрзнѡся въ море: и не размыслитъ въ сѣрдцѣ своѣмъ, но вѣрсъ ѿметъ, ѿкѡ ѣже глаголетъ, бывѣтъ: бѣдетъ емѡ, ѣже ѡше речѣтъ.

кд. Сегѡ ради глаголю вамъ: всѧ ѣлика ѡше молашеся просите, вѣрсуйте, ѿкѡ пріѣмаете: и бѣдетъ вамъ.

ке. И егда стонтѣ молашеся, ѡпсцѣайте, ѡше что ѿмате на когò, да и Ѡцъ вашъ, ѿже ѣсть на нѣсѣхъ, ѡпсцитъ вамъ согрѣшеніа вѣа.

кз. ѡше ли же вы не ѡпсцѣаете, ни Ѡцъ вашъ, ѿже ѣсть на нѣсѣхъ, ѡпсцитъ вамъ согрѣшеніи вѣшихъ.

к4. И пріидѡша пакѡи ко Іерлѡмъ: и въ цѣркѡи ходѣшъ емѡ, пріидѡша къ немѡ архіерее и книжницы и старцы,

к5. И глголаша емѡ: коѣю Ѡбластію сѣа творіши; и ктò тѣ Ѡбласть сѣò дадѣ, да сѣа творіши;

ка. ѿсѡ же ѡвѣщавъ речѣ ѿмъ: вопрошъ вы и ѡзъ словесѣ единагѡ, и ѡвѣщѣайте мѡ: и рекѡ вамъ, коѣю Ѡбластію сѣа творю.

16. И не допускаше да прѣнесе нѣкой никакъвъ съсѣдъ прѣзъ храмъ-тъ.

17. И поучаваше и казуваше имъ: Не е ли писано: Домъ-тъ ми ще ся нарича домъ на молитвъ за всички-тъ народы? а вы го направихте въртепъ разбойнический.

18. И чухъ книжници-тъ и първосвященници-тъ, и търсахъ какъ да го погубятъ; защото му ся бояхъ; понеже всичкий народъ ся удивяваше на учение-то негово.

19. И като мръкнѣ излѣзе вѣнъ отъ града.

20. И сутринь-тъ когато минувахъ, видѣхъ смоковницѣ-тъ изсѣхнѣла отъ корень.

21. И осѣти ся Петръ, и казува му: Равви, виждь, смоковницата, който проклѣ ты, изсѣхнѣла.

22. А Исусъ отговори, и казува имъ: Имайте вѣрѣ въ Бога.

23. Защото истинѣ ви казувамъ, че който каже на тѣзи горѣ: Дигни ся и хвърли ся въ море-то, и не ся подвои въ сѣрдце-то си, но повѣрува че *онова* което казува сбѣдва ся, ще му бѣде все що бы реклъ.

24. За това ви казувамъ: Всичко каквото въ молѣ-тъ си просите, вѣрувайте че ще получите, и ще ви бѣде.

25. И когато стоите да ся молите, прощавайте, ако имате нѣщо върху нѣкого, за да ви прости и Отецъ вашъ който е на небеса ваши-тъ съгрѣшенія.

26. Но ако вы не прощавате, нито Отецъ вашъ който е на небеса ще *ви* прости съгрѣшенія-та ваши.

27. И идуватъ пакъ въ Иерусалимъ; и когато ходяше въ храмъ-тъ, идуватъ при него първосвященници-тъ и книжници-тъ и старѣйшины-тъ,

28. И казуватъ му: Съ койѣ власть правишь това? и кой ти даде тѣзи власть да струвашъ това?

29. А Исусъ отговори и рече имъ: Ще вы попытамъ и азъ еднѣ рѣчь; и отговорѣте ми, и ще ви кажъ съ койѣ власть правѣхъ това.

Ѧ. Крещёніе Іуанново съ нѣсе ли бѣ, или ѿ чловѣкъ; ѿвѣщайте мнѣ.

ѦѦ. И мыслѣхъ въ себѣ, глаголюще: ѡже речѣмъ, съ нѣсе, речѣтъ: почто оубо не вѣроставе ѣмъ;

ѦѦѦ. Но ѡже речѣмъ, ѿ чловѣкъ: коѡхсѣхъ людѣй: всѣ бо имѣхъ Іуанна, ѡкѡ воистиннѣхъ прорѡкъ бѣ.

ѦѦѦѦ. И ѿвѣщавше глаголаша Іисови: не вѣмъ. и ѿвѣщавъ Іисъ, глагола имъ: ни ѡзъ глаголю вамъ, кою Областію сіѡ творю.

ГЛАВА ІІ.

Ѧ. И начѣтъ имъ въ прѣтчѣхъ глголати: виноградахъ насади члвѣкъ, и ѡградѣ ѡплѡтомъ, и ископа точило, и созда столпъ, и предаде ѣго тажѣтелѣмъ, и ѡиде.

ѦѦ. И посла къ тажѣтелѣмъ во время раба, да ѿ тажѣтель прѣимѣтъ ѿ плода винограда.

ѦѦѦ. Оні же ѣмше ѣго вѣша, и ѡтослаша тѣѡ.

ѦѦѦѦ. И пакѣ посла къ нимъ дрѣгаго раба: и того каменѣмъ вѣвше, провѣша главѣ ѣмѣ, и послаша безчѣстѡ.

ѦѦѦѦѦ. И пакѣ иного посла: и того оубѣша: и многѣ ины, Овы оубѡ вѣѡще, Овы же оубѣвѡюще.

ѦѦѦѦѦѦ. Ещѣ оубо ѣдинаго сына имѣ възмѡбленнаго своего, посла и того къ нимъ послѣдѣ, глагола, ѡкѡ оубѣрамѣтѣ сына моего.

ѦѦѦѦѦѦѦ. Они же тажѣтеле рѣша къ себѣ, ѡкѡ сѣй ѣсть наслѣдникъ: прѣидѣте оубѣѣмъ ѣго, и наше вѣдетъ наслѣдствѣе.

ѦѦѦѦѦѦѦѦ. И ѣмше ѣго, оубѣша, и ѡзвергоша ѣго вѡнъ ѡзъ винограда.

ѦѦѦѦѦѦѦѦѦ. Что оубо сотворѣтъ гдѡ винограда; прѣидѣтъ и погвѣтъ тажѣтели, и дѡтъ виноградахъ имѣмъ.

ѦѦѦѦѦѦѦѦѦѦ. И писѡша ли сегѡ члѣ ѣстѣ; камень, ѣгоже не въ радѣ сотвориша зиждѡщѣи, сѣй вѣсть во главѣ оубла.

ѦѦѦѦѦѦѦѦѦѦѦ. Ѧ Гдѡ вѣсть сіѣ, и ѣсть дѣвно во Очѣю нашею.

30. Кръщеніе-то Іоанново отъ небе-то ли бѣше, или отъ чловѣцы-тѣ? отвѣщайте ми.

31. И размышлявахъ въ себе си и думахъ: Ако речемъ: Отъ небе-то, ще рече: А защо не повѣрувахте въ него?

32. Но ако речемъ: Отъ чловѣцы-тѣ, бояхъ ся отъ народа; защото всички имавъ Іоанна че бѣ наистинъ пророкъ.

33. И отговорихъ и рекохъ на Іисуса: Не знаемъ. Тогазъ Іисусъ отвѣща и рече имъ: Нито азъ ви казувамъ съ койъ власть правѣхъ това.

ГЛАВА 12.

1. И наченъ да имъ говори съ притчы: Чловѣкъ пѣкой си насадн лозіе, и оградн го съ плетъ, и ископа жлебъ, и съградн стѣлъ, и даде го подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде.

2. И во врѣме-то *на плодъ-тъ* проводи при земледѣлцы-тѣ едного раба, да земе отъ земледѣлцы-тѣ отъ плодъ-тъ на лозіе-то.

3. А тѣ го уловихъ, бихъ го и го отпратихъ празденъ.

4. И пакъ проводи до тѣхъ другога раба; и него като бихъ съ камъніе, разбихъ му главъ-тѣ, и отпратихъ го безчестенъ.

5. И пакъ проводи другога; и него убихъ; и мнозина други, едни бихъ, а други убихъ.

6. При това още понеже имаше единъ сынъ, любезенъ нему, проводи и него послѣдень до тѣхъ, и думаше; Ще ся посвѣнятъ отъ сына ми.

7. А тѣ земледѣлци рекохъ помежду си: Тойзи е наслѣдникъ-тъ; елате да го убіемъ, и ще бжде наслѣдіе-то наше.

8. И хваняхъ го та *го* убихъ, и хвърлихъ *го* вънъ отъ лозіе-то.

9. Какво ще прочее да стори господарь-тъ на лозіе-то? Ще дойде и ще погуби тѣзи земледѣлцы, и ще даде лозіе-то на други.

10. Не сте ли прочели *вы* нито това писаніе: Камъкъ-тъ който отхвърлихъ зидаи-тѣ, той станъ глава на жгълъ-тъ:

11. Отъ Господа бы това и чудесно е въ очи-тѣ ни?

ЁІ. И ѿска́ху є́го ѿ́ти, и оубоа́шася наро́да: разсмѣ́ша бо, ѿ́кѡ кѡ нѣмѡ прѣ́тѡ рече́: и ѡста́вьше є́го ѡи́доша.

ГІ. И посла́ша кѡ немѡ нѣ́кѣѡ ѡ фарі́сеѣ и прѡдѣ́лнѡ, да є́го ѡво́льста́тъ сло́вомѡ.

ДІ. О́нѣ же прѣше́дше, глаго́лаша є́мѡ: Оубѣ́лю, вѣ́мѡ, ѿ́кѡ ѿсти́ненѡ є́сѣ, и нера́дѣши ни ѡ ко́мже: не зрѣ́ши бо на ли́це члѣ́вѣкѡвѡ, но вои́стиннѡ прѣ́ти Бж́ію оубѣ́ши. досто́итѡ ли кинсо́нѡ Кеса́реви да́ти, ѡли́ нѣ; да́мѡ ли, ѡли́ не да́мѡ;

ЕІ. О́нѡ же вѣ́дѣѣ ѿ́хѡ ли́цемѣ́рїе, рече́ ѡмѡ: что́ ма ѿска́жете; прѣнесі́те мѣ прѣ́назь, да ви́жѡ.

ЖІ. О́нѣ же прѣнесо́ша. и глаго́ла ѡмѡ: чѣ́ѣ О́бразѡ сѣ́ѣ и напѣ́санїе; О́нѣ же рѣ́ша є́мѡ: Кеса́ревѡ.

ЗІ. И ѡвѣ́щавѡ І́исѡ рече́ ѡмѡ: возда́дѣте Кеса́рева Кеса́реви, и Бж́іѡ Нѣ́гови. и чѡдѣ́шася ѡ немѡ.

ІІІ. И прѣ́идоша Са́ддуке́е кѡ немѡ, ѡ́же глаго́лютъ воскре́сенїю не бы́ти: и вопро́сиша є́го, глаго́люще:

ДІ. Оубѣ́лю, Моу́сеѣ напѣ́сѡ на́мѡ, ѿ́кѡ ѡ́ще ко́мѡ вратѡ оубре́тъ, и ѡста́витѡ же́нѡ, ѡ́ чѡдѡ не ѡста́витѡ: да по́ймѡтъ вратѡ є́го же́нѡ є́го, и воскреси́тъ сѣ́мѡ вратѡ свое́мѡ.

Е. Сѣ́дѡмѡ вратѣ́ѣ бѣ́: и пе́рвѣѣ по́лтѡ же́нѡ, и оуби́раѡ не ѡста́ви сѣ́мене:

ЖА. И второ́ѣѣ по́лтѡ ѡ́, и оубре́, и ни то́ѣ ѡста́ви сѣ́мене: и тре́тѣѣ та́кожде.

ЖВ. И по́лтѡ ѡ́ сѣ́дѡмѡ, и не ѡста́виша сѣ́мене. послѣ́дѣѣ же всѣ́хѡ оубре́ и же́нѡ.

ЖГ. Рѡ воскресе́нїе оубо, є́гда воскреси́хѡтъ, ко́торѡмѡ ѿ́хѡ вѣ́детѡ же́нѡ; сѣ́дѡмѡ бо ѡмѣ́ша ѡ́ же́нѡ.

ЖД. И ѡвѣ́щавѡ І́исѡ, рече́ ѡмѡ: не сегѡ́ ли ра́ди прѣ́льщѣ́етесѡ, не вѣ́дѡше на́нѣѡ, ни́ сѣ́лы Бж́іѡ;

ЖЕ. Є́гда бо ѡ́з ме́ртѡвѡхѡ воскреси́хѡтъ, ни́ же́натѡсѡ, ни́ поса́гаю́тъ: но сѣ́тъ ѿ́кѡ ѡ́ггѡ на нѣ́сѣхѡ.

12. И искахъ да го уловятъ; но ся убояхъ отъ народа; понеже разумѣхъ че на тѣхъ рече тѣзи притчѣ, и оставихъ го и си отидохъ.

13. И проваждатъ до него иѣкон отъ Фарисей-тѣ и Иродіаны-тѣ, да го впримчатъ въ думѣ.

14. И тѣ като дойдохъ казувать му: Учителю, знаемъ че си истинскій, и не тя е грыжа отъ никого; зашто не гледишь на лице на челоуѣцы-тѣ, но по истинѣ пѣть-тѣ Божій учишь; право ли е да дадемъ данъ на Кесаря, или не? да дадемъ ли, или да не дадемъ?

15. А той като позна лицемѣрие-то имъ, рече имъ: Защо мя искушавате? донесѣте ми единъ динарій да видѣхъ.

16. И тѣ му донесохъ. И казува имъ: Чій е тойзи образъ и надписъ-тѣ? А тѣ му рекохъ: Кесаревъ.

17. И отговори Иисусъ и рече имъ: Отдайте Кесаревы-тѣ Кесарю, и Божіи-тѣ Богу. И почудихъ ся на него.

18. И пдувать при него Саддукеи, които казувать че нѣма възкресеніе; и попытахъ го, и казувахъ:

19. Учителю, Моисей написа намъ, че ако умре на нѣкого братъ му, и остави женѣ, а чада не остави, да земе братъ му женѣ му, и да възстави сѣме на брата си.

20. И тѣи имаше седмъ братія; и пѣрвый-тѣ зѣ женѣ, и когато умрѣ не остави сѣме.

21. И зѣ ѣъ второй-тѣ, и умрѣ, и што той остави сѣме; и третій-тѣ такожде.

22. И земахъ ѣъ и седмина-та, и не оставихъ сѣме; пай подиръ отъ всичкы-тѣ умрѣ и жена-та.

23. Въ възкресеніе-то прочее, когато възкреснѣтъ, на кого отъ тѣхъ ще бѣде тя жена? зашто и седмина-та ѣъ имахъ за женѣ.

24. И отговори Иисусъ и рече имъ: Не за това ли заблуждавате, понеже не познавате писанія-та, нито силѣ-тѣ Божіи?

25. Зашто когато възкреснѣтъ отъ мъртвы-тѣ, нито ся женятъ нито за мѣжъ отивать; но сѣ като ангели-тѣ които сѣ на небеса.

кз. О мёртвыхъ же, ѿкъ востаютьъ, нѣсте ли члѣ въ книгахъ Мѡѡсѣевыхъ, при кспннѣ, ѿкъ рече ѿмъ Бгъ, глагола: ѿзъ Бгъ ѿбраамовъ, ѿ Бгъ ѿсааковъ, ѿ Бгъ ѿакѡвъ ;

кз. Нѣсть Бгъ мёртвыхъ, но Бгъ живыхъ. вы оубо многъ прельщаетеся.

кн. И пристѣпавъ единый ѡ книжннкъ, слышавъ ѿхъ ставъ заюущихся, ѿ видѣвъ, ѿкъ добръ ѡвѣща ѿмъ, вопроси егѡ: каа ѣсть перваа всѣхъ заповѣдѣй ;

кз. Иисъ же ѡвѣща ѿмъ: ѿкъ первѣйши всѣхъ заповѣдѣй: слыши ѿлю, Гдъ Бгъ ваъшъ, Гдъ единый ѣсть :

л. И возлюбивши Гдъ Бга твоегѡ всѣмъ сердцемъ твоимъ, ѿ всею дшшею твоєю, ѿ всѣмъ оумомъ твоимъ, ѿ всею крѣпостію твоєю: сѣа ѣсть перваа заповѣдь.

ла. И втораа подобна ѣй: возлюбивши ближнаго своего, ѿкъ самъ себѣ. большаа сѣхъ ѿна заповѣдь нѣсть.

лв. И рече ѿмъ книжннкъ: добръ, оучѣлю, воистиннъ рекъ еси, ѿкъ единый ѣсть Бгъ, ѿ нѣсть ѿнъ развѣ егѡ :

лг. И ѣже любити егѡ всѣмъ сердцемъ, ѿ всѣмъ разумомъ, ѿ всею дшшею, ѿ всею крѣпостію: ѿ ѣже любити ближнаго, ѿкъ себѣ, болѣ ѣсть всѣхъ всесожженіи ѿ жерствъ.

лд. Иисъ же видѣвъ, ѿкъ смыслениѡ ѡвѣща, рече ѿмъ: не далѣче еси ѡ црѣвѣа Бжѣа. ѿ никтоже смѣаше к томъ егѡ вопросити.

лє. И ѡвѣщавъ Иисъ глаголаше, оуча въ цркви: какъ глаголютъ книжницы, ѿкъ Хртѡсъ сѣхъ ѣсть дѣдовъ ;

лз. Той во дѣзъ рече дхѡмъ стѣмъ: глагола Гдъ Гдѣви моемъ: сѣди ѡдѣснѡ менѣ, дѡндеже положѡ врагѣ твоѣ подножіе ногѡма твоима.

лз. Самъ оубо дѣзъ глголетъ егѡ Гдъ: ѿ ѡкѣдъ сѣхъ ѿмъ ѣсть; ѿ многъ народъ послѣшаше егѡ въ сладость.

лн. И глголаше ѿмъ во оученіи своемъ: блюдітѣся ѡ

26. А за мъртвы-тъ че ще въскрѣснѣтъ, не сте ли прочели въ книгѣ-тъ Моисеевъ за кѣпникъ-тъ, какъ му рече Богъ и каза : Азъ съмь Богъ Авраамовъ, и Богъ Исааковъ, и Богъ Іакововъ ?

27. *Богъ* не е Богъ на мъртвы-тъ, но Богъ на живы-тъ : прочее вы заблуждавате много.

28. И единъ отъ книжници-тъ, който гы чу като ся прѣпирахъ, и позна че добръ имъ ся отговори, пристѣпи и го попыта : Коя заповѣдь е отъ всичкы-тъ най първа ?

29. А Иисусъ му отговори : Най първа отъ всичкы-тъ заповѣди е : Слушай, Израилю : Господь Богъ нашъ е единъ Господь :

30. И да възлюбишь Господа Бога твоего съсъ всичко-то си сърдце, и съсъ всичкъ-тъ си душъ, и съсъ всичкый-тъ си умъ, и съсъ всичкъ-тъ си силъ. Тая е първа-та заповѣдь.

31. И втора подобна ней ; Да възлюбишь ближняго твоего както себе си. По голѣма отъ тѣзи друга заповѣдь нѣма.

32. И рече му книжникъ-тъ : Добръ, учителю, право си казалъ, че единъ е Богъ, и нѣма другъ освѣнь него,

33. И да го любн нѣкой съсъ все сърдце, и съсъ всичкый-тъ си разумъ, и съсъ всичкъ душъ, и съсъ всичкъ силъ, и да любн ближняго своего както себе си, *то* е повече отъ всичкы-тъ все-сѣжьженія и жъртвы.

34. И като видѣ Иисусъ че разумно отвѣща, рече му : Не си далечъ отъ царство-то Божіе. И никой вече не смѣяше да го попыта *за нѣщо*.

35. И отговори Иисусъ, когато поучаваше въ храмъ-тъ, и казуваше : Какъ казувать книжници-тъ че Христосъ е сынъ Давидовъ ?

36. Защото самъ той Давидъ рече чрѣзь Духа Святаго : Рече Господь Господу моему : Сѣди отъ деснѣ-тъ ми странъ, докль положѣ врагове-тъ твои подножіе на нозѣ-тъ ти.

37. И тѣй самъ си Давидъ го нарича Господь ; и отъ дѣ е сынъ неговъ ? И много-то народъ слушаше го съ благодареніе.

38. И казуваше имъ въ поученіе-то си : Пазѣте ся отъ

книжників, хотѣвшихъ во ѡдѣяніихъ ходѣти, ѡ цѣлованїа на торжищахъ,

ѡ. И преждедѣніа на соннищахъ, ѡ перевозележанїа на вечеряхъ:

м. Подающе дѡмы вдовицъ, ѡ непревѣнїемъ надѡлзѣ молащеся: сїи прїимутъ лишнее ѡсужденїе.

ма. И сѣдѣхъ ѡсѣ прѣмѡ сокровищномъ хранилищѣ, зрѣше, какѡ народъ мѣшетъ мѣдѣ въ сокровищное хранилище. ѡ мнози богѣти вметѣхъ мнѡга.

мв. И пришедши єдина вдовица оубѡга, вверже лѣпѣ двѣ, ѣже єсть кодрѣнтъ.

мг. И призвѣхъ оучѣикѡ своѡ, рече ѡмъ: ѡмїнь глаголю вамъ, ѡкѡ вдовица сїѡ оубѡгаѡ множае всѣхъ вверже вметѣющихъ въ сокровищное хранилище.

мд. Всѡ бо ѡ ѡзвѣтка своегѡ ввергѡша: сїѡ же ѡ лишєніа своегѡ всѡ, єлика ѡмѣаше, вверже, все житїе свое.

ГЛАВА ГІ.

а. И ѡсходѣхъ ємѡ ѡ цркви, глагола ємѡ єдинѡ ѡ оучѣикѡ єгѡ: Оучѣлю, виждѣ каковѡ каменїе ѡ каковѡ зданїа.

б. И ѡвѣщавъ ѡсѣ рече ємѡ: виждиши ли сїѡ великаѡ зданїа; не ѡмѣтъ ѡстѣти зѣ камень на каменїи, ѡже не разорїтсѣ.

г. И сѣдѣхъ ємѡ на горѣ єлевѣнстѣи прѣмѡ цркви, вопрошахъ єгѡ єдиѡаго Пѣтрѡ, ѡ ѡаквѡ, ѡ ѡѡннѡ, ѡ ѡндрѣй:

д. Рцѡ намъ, когдѡ сїѡ бѣдетъ; ѡ коє (бѣдетъ) знѣменїе, єгдѡ ѡмѣтъ всѡ сїѡ скончѣтсѣ;

є. ѡсѣ же ѡвѣщавъ ѡмѡ, начѣтъ глаголати: блюдѣтсѣ, да не ктѡ васъ прельстѣтъ.

є. Мнози бо прїидѣтъ во ѡмѡ моє, гл҃голюще, ѡкѡ ѡзъ єсмѡ: ѡ мнѡги прельстѣтъ.

книжници-тъ, които ищѣтъ да ходятъ прѣмѣнени, и *обычатъ* поздравенія по пазари-тъ,

39. И прѣдни-тъ сѣдалища въ съборища-та, и първы-тъ мѣста по вечерянія-та;

40. Тѣзи, които испояждатъ на вдовицы-тъ домовѣ-тъ, и за причинѣ правятъ дългы молитвы; тѣ ще да пріимѣтъ по голѣмо осажданіе.

41. И сѣдѣхъ Иисусъ срѣщѣ съкровищницѣ-тъ, та гледаше какъ туряше народъ-тъ пары въ съкровищницѣ-тъ; и много богати туряхъ много.

42. И дойде една вдовица сирота и тури двѣ лепты, сирѣчь единъ кодрантъ.

43. И призова ученицы-тъ си, и казува имъ: Истинѣ ви казувамъ: Тая сирота вдовица тури най много отъ всичкы-тъ които турихъ въ съкровищницѣ-тъ:

44. Защото всичкы турихъ отъ изобиліе-то си, а тя отъ нѣма-ніе-то си тури всичко що имаше, всичкій-тъ си имотъ.

ГЛАВА 13.

1. И когато излѣзуваше отъ храмъ-тъ, казува му единъ отъ ученицы-тъ му: Учителю, виждь, каквы камъніе и каквы зданія!

2. А Иисусъ отговори и рече му: Видишь ли тѣзи голѣмы зданія? нѣма да остане камъкъ на камъкъ, който да ся не съсыпѣ.

3. И когато сѣдѣше той на горѣ-тъ Елеонскѣ, срѣщѣ храмъ-тъ, попытахъ го на самѣ Петръ и Іаковъ и Іоаннъ и Андрей:

4. Кажы ни, кога ще бѣде това, и кое е знаменіе-то когато всичко това има да ся свѣрши?

5. А Иисусъ имъ отговори, и наченъ да казува: Пазѣте ся да вы не прѣльсти нѣкой:

6. Защото мнозина ще дойдѣтъ въ мое име, и ще кажѣтъ: Азъ съмъ *Христосъ*, и ще прѣльстятъ мнозина.

ѡ. Егда же оуслышите бранн, и слышанїа бранемъ, не оужасайтеса: подобаетъ бо быти: но не оу кончина.

и. Востанетъ бо ѡзыкъ на ѡзыкъ, и цртво на цртво: и бѣдѣтъ трѣси по мѣстѹмъ, и бѣдѣтъ гладъ и матѣжи. начало волѣземъ сїа.

ѡ. Блюдитеса же вы сами: предадутъ бо вы въ сѹмнѣнїа, и на соборнїцахъ бїени бѣдете: и предъ воеводѹ и царѹ ведѣни бѣдете менѣ радн, во свидѣтельство ѡмъ.

ї. И во всѣхъ ѡзыцѣхъ подобаетъ прежде проповѣдатисѹ еѹлїю.

ѡ. Егда же поведѣтъ вы предающе, не прежде пецытеса, что возглаголете, ни поучайтеса: но еже ѡже дастся вамъ въ той часъ, се глаголите: не вы бо бѣдете глаголющїи, но Дхъ стїи.

б. Предастъ же братъ брата на смѣрть, и оцъ чадо: и встанѣтъ чада на роднїи, и оубїютъ ѡхъ.

г. И бѣдете ненавидими всѣмъ ѡимене моего ради: претерпѣвый же до конца, той спасенъ бѣдетъ.

д. Егда же оузрите мѣрзость запустѣнїа, реченїю Данїиломъ пророкомъ, стоящїа, ѡуѣже не подобаетъ: (чтїи да разсмѣетъ:) тогда сѹщїи во ѡдѣи да бѣжатъ на горы:

е. И ѡже на кровѣ, да не слѣзѣтъ въ домъ, ни да внидетъ взѣти чesѹ ѿ дома своего:

с. И ѡже на селѣ сїи, да не возвратїтсѹ вспѣть взѣти рїзъ свою.

з. Горе же непрѣзднымъ и доащымъ въ тїа днї.

и. Молїтеса же, да не бѣдетъ вѣгство ваше въ зимѣ.

ѡ. Бѣдѣтъ бо днї тїи скорбѣ, ѡковѹ не кысть такова ѿ начала созданїа, еже созда Бгъ, до нынѣ, и не бѣдетъ.

к. И ѡже не вы Гдѣ прекратїлѹ днїи, не вы оубо спаслѹ всѹака плоть: но ѡбранныхъ ради, ѡхже ѡзбрѹ, прекратїтъ днї.

7. А кога чуєте бойове и слухове военны, не дѣйте ся смущава ; защото *това* трѣба да бѣде ; но не е още свършеніе-то.

8. Защото ще ся повдигне народъ връхъ народъ, и царство връхъ царство, и ще бѣдѣтъ трусове по *нѣкои* мѣста, и ще бѣдѣтъ гладове и размирицы : тѣзи сѣ начало на болѣзни.

9. А вы пазѣте сами себе си ; защото ще вы прѣдадѣтъ на сѣдовища, и на съборища ще вы бѣжѣтъ, и прѣдъ войводы и царіе ще вы искаруватъ заради мене, за свидѣтелство тѣмъ.

10. И трѣба първомъ да ся проповѣда евангеліе-то на всички-тъ народы.

11. А когато вы поведѣтъ на прѣдаваніе, не дѣйте ся отъ по напрѣдъ грижи, какво ще продумате, нито прѣговаряйте ; но което ви ся даде въ оныи часъ, това говорѣте ; защото не сте вы, които ще говорите, но Духъ Святый.

12. И ще прѣдаде братъ брата на смъртъ, и отецъ чадо, и ще ся подигнѣтъ чада връхъ родители, и ще ги умъртвѣтъ.

13. И ще бѣдете ненавидѣни отъ всички заради мое-то име ; а който прѣтърпи до край, той ще спасенъ да бѣде.

14. И кога видите мързость-тъ на запусеніе-то, речениж-тъ отъ пророка Даніила, че стои дѣто не подобава : (който чете нека разумѣва :) тогази които сѣ въ Іудеѣ да бѣгатъ по горы-тъ :

15. И който е на кѣщѣ-тъ на покрывъ-тъ, да не слѣзува въ кѣщы, нито да влѣзува да земе нѣщо отъ кѣщѣ-тъ си :

16. И който е на нивѣ, да ся не враща назадъ да земе дрехѣ-тъ си.

17. А горко на неспазны-тъ, и на доящы-тъ прѣзъ оныи дни.

18. И молѣте ся да не бѣде бѣганіе-то ви зимѣ ;

19. Защото *прѣзъ* оныи дни ще бѣде таквази скърбъ, каквато не е была отъ начало на създаніе-то, което създаде Богъ, до нынѣ, нито ще бѣде.

20. И ако Богъ не бы скратилъ *оныи* дни, не бы ся избавила ни една плѣтъ ; но заради избранны-тъ, които избра, скратилъ е дни-тъ.

ка. Тогда ѿше кто речётъ вамъ: сѣ здѣ Хрѣтосъ, или, сѣ онѣ: не имѣте вѣры.

кв. Востанутъ во лжехрѣсти и лжепророцы, и дадутъ знаменїа и чудеса, ѣже прельстити, ѿше возможно, и избранныа.

кг. Вы же блюдитеся: сѣ прежде рѣхъ вамъ всѧ.

кд. Но въ тѧ дни, по скорби тѣй, слнце помёркнетъ, и лунѧ не дастъ свѣта своего:

ке. И звѣзды бѣдутъ съ нѣсѣ спадающе, и силы, ꙗже на нѣсѣхъ, подвижутся.

кз. И тогда оузратъ сѧ члвческаго градѣща на облацѣхъ съ силою и славою многою.

л. И тогда послетъ Англы свои, и соверѣтъ избранныа свои ѿ четырехъ вѣтръ, ѿ конца земли до конца неба.

лн. О смоковницы же научитесь прѣтчи: егда оуже вѣтвїе еѧ бѣдетъ младо, и изращаетъ листвїе, вѣдите, ꙗкѡ близъ есть жѧтва.

ло. Тѧкѡ и вы, егда сѧ видѣте бывающа, вѣдите, ꙗкѡ близъ есть при двѣрехъ.

л. Яминѣ глаголю вамъ, ꙗкѡ не имать прейти родъ сей, дондеже всѧ сѧ бѣдутъ.

ла. Но и земля прейдетъ: словеса же моя не прейдутъ.

лв. О дни же томъ или ѡ часѣ никтоже вѣсть, ни Англы, ниже сѣтъ на нѣсѣхъ, ни сѧ, токѡмѡ Оцъ.

лг. Блюдите, бдите и молитесь: не вѣсте бо, когда время бѣдетъ.

лд. Икоже члвкъ ѡходѧ ѡставѧ домъ свой, и давъ рабѡмъ своимъ власть, и комуждо дѣло свое, и вратарю повелѣ, да бдитъ.

ле. Бдите оубо: не вѣсте бо, когда гдѣ домъ прїи-

21. И тогази ако ви рече нѣкой: Ето тука е Христосъ, или: Ето тамъ, не вѣрувайте.

22. Защото ще ся подигнатъ лжехристи и лжепророци: и ще покажатъ знаменія и чудеса, за да прѣльстятъ, ако е възможно, и избранны-тъ.

23. А вы ся пазѣте: ето прѣдсказахъ ви всичко.

24. Но прѣзъ онѣзи дни, слѣдъ онѣзи скърбъ, слънце-то ще потъмнѣе, и луна-та не ще да даде свѣтленіе-то си;

25. И звѣзды-тъ отъ небе-то ще слитатъ; и силы-тъ които сѣ въ небеса ще ся поколѣбаѣтъ.

26. И тогази ще видятъ Сына чловѣческаго че иде на облацы съ голѣмъ силъ и славъ.

27. И тогази ще проводи ангелы-тъ си и ще събере избранны-тъ свои отъ четири-тъ вѣтра, отъ край земь-тъ до край небе-то.

28. А отъ смоковницъ-тъ научѣте притчъ; когато вече вѣйки-тъ ѱ отменѣтъ и развивать листіе-тъ си, знаете вече че е близу лѣто-то.

29. Така и вы, кога видите това че става, да знаете че е близу, на врата-та.

30. Истинъ ви казувамъ, че нѣма да прѣмине тойзи родъ, доклъ не бѣде всичко това.

31. Небе-то и земя-та ще прѣминѣтъ; но мои-тъ думы нѣма да прѣминѣтъ.

32. А за онзи день и часъ никой не знае, нито ангели-тъ, които сѣ на небеса, нито Сынъ-тъ, тѣкмо Отецъ.

33. Пазѣте ся, бѣте и молѣте ся; защото не знаете кога ще бѣде вѣрме-то.

34. *Понеже това ще бѣде* като кога чловѣкъ нѣкой отиде на пѣтъ, и остави кѣщъ-тъ си, и даде власть-тъ на рабы-тъ си, и всякому неговъ-тъ му работъ, и на вратарь-тъ повелѣ да е буденъ.

35. И тѣй бѣдѣте будни *и вы*: (защото не знаете кога ще

ДЕТЗ, ВЕЧЕРЗ, ИЛИ ПОЛНОЩИ, ИЛИ ВЗ ПѢТЛОГЛАШЕНІЕ, ИЛИ ОУТРО:

45. Да не прише́дз внеза́пс, ѡбраще́тз вы спáшл.

46. Я́ ꙗже ва́мз глаго́лю, всѣмз глаго́лю: бди́те.

ГЛАВА 41.

А. БѢ же пасха ѿ Опрѣсно́цы по двою́ днiю: ѿ и́скаѡс архіере́е ѿ кни́жницы, ка́кѡ е́го лѣстию́ ѣмше оубію́тз:

Б. Глаго́лахс же: (но) не вз прáздникз, е́дл ка́кѡ молвл б́детз лю́дскл.

Г. И сѡшс ѣмѡ вз Иудáнн, вз домѡ Сімонн прока́женнлгѡ, возлежа́шс ѣмѡ, пріи́де женà, имѡщн а́лавáстрз мýра нáрднлгѡ пѣстiкiа многоцѣнна: ѿ сокрѡшиши а́лавáстрз, возли́ваше ѣмѡ на главѡ.

Д. Па́хс же и́ццын негодѡ́юще вз себѣ, ѿ глаго́люще: почтѡ гíбель сiа мýрнлл вы́сть;

Е. Можáше бо сiе продано́ вы́ти ва́щше трéхз свѣтз пѣна́зь, ѿ дáтисл ни́щымз. ѿ прецiа́хс ѣи.

Ж. И́сз же рече́: ѡста́вите ю́: что́ ѣи трсды́ дае́те; добрѡ дѣло содѣла ѡ ми́ѣ.

З. Всегдà бо ни́щыя имáте сз собо́ю, ѿ, е́гдл хóщете, мѡжете имз добрѡ твори́ти: менé же не всегдà имáте.

И. Ё́же имѣ сiа, сотвори́: предва́ри помáзати моѡ тѣло на погребѣ́нiе.

А. А́минь глаго́лю ва́мз, и́дѣже ѡ́ще проповѣ́стсѧ е́ѡлiе сiе во всѣмз мі́рѣ, ѿ ѣ́же сотвори́ сiа, глаго́лано б́детз вз пáмать е́а.

І. И́ И́сдл И́скаріѡтскіѡ, е́динз ѡ́ О́коюна́десáте, и́де ко архіере́емз, да преда́тз е́го имз.

41. О́ни же слы́шавше возрáдовашасѧ: ѿ ѡбѣщáшл ѣмѡ

дойде господарь-тъ на къщѣ-тъ, вечерь-тъ, или по сръднощѣ, или кога поѣе пѣтель-тъ, или зарань-тъ:)

36. Да не бы като дойде внезапно да вы памѣри че спите.

37. И това що казувамъ на васъ, на всичкы-тъ го казувамъ: Будни бѣдѣте.

ГЛАВА 14.

1. А слѣдъ два дни бѣше пасха и бесквасни-тъ *хлѣбове*: и търсяхъ първосвященници-тъ и книжници-тъ какъ да го уловятъ съ измамъ и да го убійтъ.

2. И думажъ: Да не е въ празникъ, за да не стане мѣла въ народъ-тъ.

3. И когато бѣше той во Виноуіѣ, въ домъ-тъ на Симона прокаженнаго, и сѣдѣше на трапезѣ-тъ, дойде една жена, която имаше алавастръ съ миро нардово, чисто и скъпо; и като разби алавастръ-тъ, излѣ *миро-то* на главѣ-тъ му.

4. А имаше нѣкои, които негодувахъ въ себе си, и думажъ: Защо станѣ тая пагуба на *миро-то*?

5. Защото можаше то да ся продаде за повече отъ триста пѣнязи, и да ся раздадѣтъ на сиромасы-тъ; и роптаяхъ на неѣ.

6. Но Исусъ рече: Оставѣте ѣхъ; зашто ѣ досаждате? добръ работѣ стори на мене.

7. Защото сиромасы-тъ всякога имате съсъ себе си, и когато щете можете да имъ сторите добро, мене обаче всякога пѣмате.

8. Това което можаше тя го стори; прѣдвари да помаже съ *миро-то* ми на погребеніе.

9. Истинѣ ви казувамъ: Дѣто че ся проповѣда това евангеліе по всичкый-тъ свѣтъ, и това което стори тя, ще ся казува за споменъ неинъ.

10. Тогазъ Іуда Искаріотскый, единъ отъ дванадесетъ-тъ, отиде при първосвященници-тъ, да го прѣдаде тѣмъ.

11. И тѣ като чухъ възрадувахъ ся; и обѣсахъ ся да му

срѣбренники дати: ѿ и́скаше, какѡ е́го въз о́удобно время преда́стѣ.

ѣ1. И въз пѣрвый дѣнь Опрѣснѡвѣхъ, е́гда пасхѣхъ жрѣхъ, глаголаша е́мѣ о́ученицы е́гѡ: гдѣ хощеши, шѣдше о́уготѡвѣемѣ, да їа́си пасхѣхъ;

ѣ1. И посла двѣ ѡ о́ученикѣхъ своіхъ, ѿ гл҃гола їмѣхъ: їди́та во гра́дѣ: ѿ сра́шетѣ вѣсѣ члѣвѣкѣхъ въз сксдѣлницѣ вѡдѣхъ носѣ: по нѣмѣхъ їди́та:

41. И їдѣже ѡ́ще вни́детѣ, рцы́та господа́ннѣхъ до́мѣхъ, їа́кѡ о́учитель глаго́летѣ: гдѣ е́сть витѣ́лица, їдѣже пасхѣхъ со о́ученикѣхъ моїми спѣ́мѣхъ;

ѣ1. И то́й ва́ма пока́жетѣ го́рницѣхъ вѣлію по́стланнѣхъ гото́вѣхъ: тѣхъ о́угото́вайта на́мѣхъ.

ѣ1. И їзыдо́ста о́ученикѣхъ е́гѡ, ѿ прїи́до́ста во гра́дѣ, ѿ ѡбрѣ́то́ста, їа́коже рече́ їма: ѿ о́угото́вѣста пасхѣхъ.

31. И вѣ́черѣхъ бывшѣхъ прїи́де со О́бѣмѣна́десѣте.

и1. И возлежа́щымѣхъ їмѣхъ ѿ їа́дѡщымѣхъ, рече́ їсѣхъ: ѡмні́хъ глаго́лю ва́мѣхъ, їа́кѡ е́динѣхъ ѡ вѣсѣхъ преда́стѣ ма́, їа́дѡщїи со мно́ю.

41. О́ни же нача́ша скорѣ́ти, ѿ гл҃голати е́мѣ е́динѣхъ по е́ди́номѣхъ: е́да ѡ́зѣхъ; ѿ дрѣвїи́хъ: е́да ѡ́зѣхъ;

ѣ. О́нѣ же ѡ́бѣща́вѣхъ, рече́ їмѣхъ: е́динѣхъ ѡ О́воїона́десѣте, ѡмочї́выи со мно́ю въз соли́ло.

ка. О́нѣ о́уѣхъ чело́вѣческїи їдетѣ, їа́коже е́сть пи́сано ѡ нѣмѣхъ: го́ре же чело́вѣкѣхъ томѣхъ, їмѣже О́нѣ чело́вѣческїи преда́стѣ: до́брѣе бы́ло бы е́мѣ, ѡ́ще не бы роди́лѣхъ чело́вѣкѣхъ то́и.

кв. И їа́дѡщымѣхъ їмѣхъ, прїѣ́мѣхъ їсѣхъ хлѣ́бѣхъ. ѿ бл҃гослови́вѣхъ, прело́мї, ѿ даде́ їмѣхъ, ѿ рече́: прїи́мїте, їа́ди́те: сїѣ е́сть тѣ́ло моѣ.

кг. И прїи́мѣхъ ча́шѣхъ, хвалѣ́хъ возда́вѣхъ, даде́ їмѣхъ: ѿ пи́ша ѡ неѣхъ всїи.

даджъ сребро; и търсяше какъ да го прѣдаде на сгодно врѣме.

12. И въ първый-тъ день на бесквасны-тъ *хлѣбове*, когато ко-ляхъ жъртвы за пасхъ-тъ, казувать му ученици-тъ му: Дѣ ищешъ да идемъ и да приготвимъ да ядешъ пасхъ-тъ?

13. И проважда двама отъ ученицы-тъ си, и казува имъ: Идѣте въ градъ-тъ; и ще вы сръщне чловѣкъ който носи кърчагъ съ водъ; идѣте слѣдъ него.

14. И дѣто вѣдзе, речѣте на стопанинъ-тъ на тѣзи къщъ: Учитель-тъ казува: Дѣ е виталница-та, дѣто ще ямъ пасхъ-тъ съ ученицы-тъ си?

15. И той ще ви посочи горницъ голѣмъ, посланъ, готовъ; тамъ ни приготвѣте.

16. И излѣзохъ ученици-тъ му, и дойдохъ въ градъ-тъ, и намѣрихъ както имъ рече, и приготвихъ пасхъ-тъ.

17. И като станъ вечеръ, дойде съ дванадесетъ-тъ.

18. И когато сѣдахъ на трапезъ-тъ и ядѣхъ, рече Иисусъ: Истинъ ви казувамъ: Единъ отъ васъ ще мя прѣдаде, който яде съ мене.

19. А тѣ наченяхъ да скърбятъ, и да му казувать единъ по единъ: Дали *сѣмь* азъ? и другъ: Дали *сѣмь* азъ?

20. А той отговори и рече имъ: Единъ отъ дванадесетъ-тъ е, който затопява съ мене въ блюдо-то.

21. Сынъ чловѣческый отхожда, както е писано за него; но тежко и горко на тогози чловѣка, чрѣзъ когото Сынъ чловѣческый ся прѣдава; добръ бы было за тогози чловѣка, ако да не бѣ ся родилъ.

22. И когато ядѣхъ, зѣ Иисусъ хлѣбъ, и като благослови, прѣломн та имъ даде, и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое.

23. И зѣ чашъ-тъ, благодарн и даде имъ; и пихъ отъ пейжъ всичкы.

кд. И рече ѿмз : сѧ ѣсть кровь моѧ новагѡ завѣта, за многи изаивѧема.

ке. Аминь глголю вамз, ѡкѡ ктомѸ не ѿмамз пѣти ѡ плодѧ лѡзнагѡ, до днѧ тогѡ, ѣгда ѣ пѣю ново во црѣтѣи Бжѣи.

кз. И воспѣвше, изыдоша въз гѡрѸ БлевѣнскѸю.

кз. И глгола ѿмз Іисз : ѡкѡ вси соблазнитѣса ѡ мнѣ въз ношь сѣю : писано ко ѣсть : поражѸ пѧстырѧ, и разыдѣтсѧ Ѧвцы.

кн. По потѡмз, ѣгда воскрѣнс, варѧю вы въз Галѣи.

кѡ. Пѣтрз же рече ѣмѸ : ѡще и вси соблазнѧтсѧ, но не ѡзз.

л. И глагола ѣмѸ Іисз : аминь глголю тебѣ, ѡкѡ ты днѣсь въз ношь сѣю, прѣжде дѧже вторѣцею пѣтель не возгласѣтз, трѣ крѧты ѡвѣржешнса менѣ.

ла. Сѡнз же множае глаголаше пѧче : ѡще же мѣ ѣсть сз токою и ѡѡмрѣти, не ѡвѣргсѧ тебѣ. такоже и вси глаголахсѸ.

лв. И прѣидоша въз вѣсь, ѣйже ѿма Геѡсимѧнѣа : и глагола ѡѡчѣнкѡмз своѣмз : сѣдѣте здѣ дондеже (шѣдз) помолѣсѧ.

лг. И поѡтз Пѣтрѧ, и Іѡкѡва, и Іѡѧнна сз сокою : и начѧтз ѡѡжасѧтсѧ и твжѣти.

лд. И глгола ѿмз : прискѡрѣна ѣсть дшѧ моѧ до смѣрти : вѣдѣте здѣ и вѣдѣте.

лѣ. И прѣшѣдз мѧлѡ, падѣ на землѣ, и молѧшесѧ, да, ѡще возможно ѣсть, мѣмѡ ѿдетз ѡ негѡ чѧсз.

лз. И глголаше : ѡвѡ Сѡѣ, всѧ возмѡжна тебѣ : мѣмѡ неси ѡ менѣ чѧш сѣю : но не ѣже ѡзз хоцѣсѸ, но ѣже ты.

лз. И прѣидѣ, и ѡвѣрѣте ѿхз спѧцихз, и глагола Пѣтрѡви : Сѣмѡне, снѣши ли ; не возмѡглз ѣси ѣдѣнагѡ чѧсѧ покѣѣти ;

лн. Вѣдѣте и молѣтсѧ, да не внидѣте въз напѧсть : дѡх ѡѡкѡ бѡдрз, плѡть же немоѡнна.

ло. И пѧки шѣдз помолѣсѧ, тожде слово рѣкз.

24. И рече имъ : Тая е моя-та кръвъ на новий-тъ завѣтъ, която ся за мнозина излива ;

25. Истинъ ви казувамъ, че нѣма вече да пійѣ отъ плодъ-тъ на лозъ-тъ, до онзи день, когато го пійѣ ново въ царство-то Божіе.

26. И като испѣхъ пѣснь, излѣзохъ на Горъ-тъ Елеонскъ.

27. И казува имъ Исусъ : Синца ви ще ся соблазните въ мене тѣзи нощъ ; защото е писано : Ще поразѣ пастырь-тъ, и ще ся распрѣснѣтъ овцы-тъ.

28. Но подиръ въскръсѣніе-то си ще ви прѣдварѣ въ Галилеѣ.

29. А Петръ му рече : И всички ако да ся соблазнятъ, азъ обаче не.

30. И казува му Исусъ : Истинъ ти казувамъ, че днесъ, тѣзи нощъ, прѣди да поѣ пѣтель-тъ дваждъ, ты три пѣти ще ся отречешъ отъ мене.

31. А той още повече казуваше : Ако стане нужда и да умрѣ съ тебе наедно, нѣма да ся отрѣкѣ отъ тебе. Подобно казувахъ и всички-тъ други.

32. И идуватъ на едно мѣсто което ся казуваше Геосиманія ; и казува на ученицы-тъ си : Сѣдѣте тука, докѣ ся азъ помолѣ.

33. И зема съсъ себе си Петра и Іакова и Іоанна, и начнѣ да ся ужасава и да тѣжи ;

34. И казува имъ : Прискѣрбна е душа-та ми до смъртъ ; постоите тука, и будни бѣдѣте.

35. И щомъ позаминѣ малко, паднѣ на земѣ-тъ, и моляше ся, ако е възможно да замине отъ него *тойзи* частъ ;

36. И думаше : Авва, Отче ; на тебе е всичко възможно ; замини мя съ тѣзи чашъ ; но не което азъ ищѣ, но което ты.

37. Враща ся и намѣрува ги заспалы ; и казува на Петра : Симоне, спишь ли ? не можѣ ли единъ частъ да постонъшъ буденъ ?

38. Бѣдѣте и молѣте ся, да не бы въ искушеніе да влѣзете ; духъ-тъ е бодръ, а плѣтъ-та немощна.

39. И пакъ отиде та ся помолѣ, и рече исто-то слово.

м. И возвращаѣша ѡбръѣте ꙗко пакы спаша: бѣху бо очеса ѿмъ тагвѣтна: и не вѣдаху, что бѣша емѡ ѡбръѣтаѣми.

ма. И прїиде третїицею, и глгола ѿмъ: спїте прѡчее и почиваѣте. прїспѣ конѣцъ, прїиде часъ: сѣ предаѣтся Сїѡ члвчѣскїй въ рѡки грѣшникѡмъ.

мв. Востанїте, їдемъ: сѣ предаѣи ма привлїжнѣ.

мг. И ѡбїе еѡе емѡ глаголющъ, прїиде їсѡ, єдинъ сїй ѡ ѡбоюнѡдесати, и съ нїмъ народъ многъ со ѡрѡжїемъ и дрекѡлми, ѡ архїерей и книжникъ и старѣцъ.

мд. Дадѣ же предаѣи єгѡ знаменїе ѿмъ, глагола: єгѡже ѡше лѡжѡ, тѡй єсть: ѿмїте єгѡ, и ведїте єгѡ сохранив.

мє. И прїшѣдъ, ѡбїе прїстѡпль къ немѡ, глагола емѡ: раввї, раввї: и ѡблѡкыѡ єгѡ.

мз. Сїи же возложїша рѡцѣ свой на єгѡ, и їѡша єгѡ.

мз. Єдинъ же нѣкто ѡ стоѡщихъ ѡзвлѣкъ нѡжъ, ѡудари раба архїерѣѡва, и ѡфрѣѡ емѡ ѡухо.

ми. И ѡбръѡавъ їсѡ речѣ ѿмъ: їѡв на разбѡйника ли ѡзыдѡсте со ѡрѡжїемъ и дрекѡлми їѡти ма;

мо. По всѡ днї бѣхъ при васъ въ цркви ѡуѡ, и не їѡсте менѣ: но да свѣдѣтся писанїе.

и. И ѡстѡвльше єгѡ, всї бѣжѡша.

иа. И єдинъ нѣкто ѡноша їде по немъ, ѡдѣѡвъ въ плащанїѡ по нагъ: и їѡша того ѡношъ.

ив. Сїѡ же ѡстѡвль плащанїѡ, нагъ бѣжѡ ѡ нїхъ.

иг. И ведѡша їсѡ ко архїерѣю: и снїдѡшасѡ къ немѡ всї архїерѣѣ и книжнїцы и старѣцы.

їд. И Пѣтръ ѡздалѣѡ въ сѡѣдъ єгѡ їде до вїстрѣ во двѡръ архїерѣѡвъ: и бѣ сѣдѡ со сѡсѡми, и грѣасѡ при свѣщїи.

їє. Архїерѣѣ же и вѣсь сѡнмъ ѡскѡхъ на їсѡ свидѣтельства, да ѡумертѡѡтъ єгѡ: и не ѡбръѡѡхъ.

їз. Мнози бо ѡсвидѣтельствоѡвахъ на єгѡ, и рѡвна свидѣтельства не бѡхъ.

40. И когато ся завърнѣ, намѣри ги пакъ заспали, защото очитѣ имъ бѣхъ отегнѣли, и не знаяхъ що да му отговорятъ.

41. И идува третій пѣтъ и казува имъ: Спѣте отъ сега и почивайте; доста е: дойде часъ-тъ; ето, прѣдава ся Сынъ чловѣческый въ рѣцѣ-тъ на грѣшницы-тъ.

42. Станѣте да идемъ; ето, тойзи който мя прѣдава приближи.

43. И тутакси, още като говоряше, дойде Иуда, който бѣше единъ отъ дванадесетъ-тъ, и съ него народъ много съ ножове и сопы, отъ първосвященници-тъ и книжници-тъ и старѣйшины-тъ.

44. А тойзи който го прѣдаваше бѣше имъ далъ знакъ, и рекъ: Когото цѣлунъ, той е; уловѣте го и заведѣте го съ припазваніе.

45. И когато дойде, тутакси пристѣпи при него; и казува: Равви, Равви: и цѣлунъ го.

46. И тѣ турихъ на него рѣцѣ, и уловихъ го.

47. А единъ отъ прѣдстоящы-тъ измѣкнѣ ножъ-тъ си, и удари рабъ-тъ първосвященниковъ, и отсѣче му ухо-то.

48. И отговори Исусъ и рече имъ: Както на разбойникъ ли излѣзохте съ ножове и сопы да мя уловите?

49. Всякой день бѣхъ при васъ въ храмъ-тъ и поучавахъ, и не мя уловихте; но *това станъ* за да ся сбѣдѣтъ писанія-та.

50. Тогазь го оставихъ венчки и побѣгнѣхъ.

51. И слѣдуваше го нѣкой си момъкъ, обвить съ плащаницѣ по голо; и уловихъ го момци-тъ.

52. А той остави плащаницѣ-тъ и побѣгнѣ отъ тѣхъ голъ.

53. И заведохъ Исуса при първосвященника; и събиратъ ся при него венчки-тъ първосвященници и старѣйшины-тъ и книжници-тъ.

54. И Петръ отъ далечъ го послѣдува до вѣтрѣ въ дворъ-тъ на първосвященника, и сѣдѣше наедно съ слугы-тъ и грѣяше ся при огнь-тъ.

55. А първосвященници-тъ и всичкый-тъ съвѣтъ търсахъ свидѣтельство врѣхъ Исуса да го убійтъ, и не намѣрувахъ;

56. Защото мнозина свидѣтельствувахъ лъжы на него; но свидѣтельства-та не бѣхъ съгласны.

ѿз. И нѣцыи востáвше ажесвидѣтельствовахъ на него, глаголюще:

ѿи. Иѿкѡ мы слышахомъ єго глаголюща, ѿкѡ ѿзъ разорю цѣрковь сѣю рзкотворѣнсю, и тремъ дѣнми ѿнъ перзкотворѣнъ созидасъ.

ѿа. И ни такъ равно вѣ свидѣтельство ѿхъ.

ѿ. И востáвъ архіерей посредѣ, вопроси Іиса, глагола: не ѡвѣщавáеши ли ничесѡже; что сѣи на тѣ свидѣтельствуютъ;

ѿа. Онъ же молчаше, и ничтоже ѡвѣщавáше. пáки архіерей вопроси, и глагола ємъ: ты ли єси Хрѣтосъ, Сѣи Пáгвѣннагѡ;

ѿв. Іисъ же рече: ѿзъ єсмь. и оўзрите Сѣа члвчческаго ѡдеснѡ сѣдѣща сѣлы, и градъща со ѡблаки нѣбными.

ѿг. Архіерей же растерзавъ рѣзы своѣ, глагола: что єще трѣбемъ свидѣтелей;

ѿд. Слышасте хълъ: что вамъ мнитсѣ; Онѣ же вси ѡсѣдѣша єго вѣти повѣнна смѣрти.

ѿе. И начаша нѣцыи плювати нань, и прикрывати лицѣ єгѡ, и мѣчити єго, и глаголати ємъ: прорцы: и сáзгѣ по ланѣтома єго вѣахъ.

ѿс. И сѣзъ Петрови во дворѣ нѣзъ, прѣиде єдѣнна ѡ рабѣнѣ архіерѣовыхъ,

ѿз. И видѣвши Петрѡ грѣющасѣ, воззрѣвши на него, глагола: и ты сѣ Пазаранѣномъ Іисомъ вѣлъ єси.

ѿи. Онъ же ѡвѣржесѣ, глагола: не вѣмъ, ниже знаю, что ты глаголѣши. и нѣзѣде вѡнъ на преддворѣе: и алѣктѡрѡзъ возгласѣ.

ѿа. И рабѣнѣ видѣвши єго пáки, начатъ глаголати предстоáщымъ, ѿкѡ сѣи ѡ нѣхъ єсть.

ѿ. Онъ же пáки ѡметáшесѣ. и помáлѣ пáки предстоáщѣи глаголахъ Петрови: воистиннъ ѡ нѣхъ єси; ѿбо Галілеанѣнъ єси, и вѣсѣда твоѣ подѡбѣтсѣ.

57. И станѣхъ нѣкон и лѣжесвидѣлствувахъ врѣхъ него и казувахъ :

58. Ный го чухмы да говори : Азъ ще развалижъ тойзи храмъ направенъ съ рѣкжъ, и въ три дни ще съзидажъ другъ съ рѣкжъ не направенъ.

59. Но нито така бѣ съгласно свидѣтельство-то имъ.

60. И станъ пръвосвященникъ-тъ на срѣдъ, та попыта Исуса и рече : Не отговаряшъ ли нищо ? какво свидѣлствуваъ тѣзи врѣхъ тебе ?

61. А той мълчаше, и не отговори нищо. Пакъ го попыта пръвосвященникъ-тъ и казуваше му : Ты ли си Христось, Сынъ-тъ на Благословеннаго ?

62. А Исусъ рече : Азъ съмъ ; и ще видите Сына чловѣческаго че сѣди одесно на силъ-тъ, и че иде съ облацы-тъ небесны.

63. Тогази пръвосвященникъ-тъ раздра дрехы-тъ си, и рече : Каквжъ още потрѣбжъ имама за свидѣтели ?

64. Чухте богохулство-то ; какъ ви ся види ? и всичкы-тъ го осѣдихъ че е повиненъ на смърть.

65. И наченѣхъ нѣкон да го заплюваъ, и да прикрываъ лице-то му, и да го бѣхтятъ, и да му казуваъ : Проречи. И слугы-тъ го удрахъ съ плѣсници.

66. И когато бѣше Петръ долу на дворъ-тъ, идува една отъ слугыни-тъ пръвосвященниковы ;

67. И като видѣ Петра че ся грѣе, погледнжъ го и каза : И ты бѣше съсъ Исуса Назарянина.

68. А той ся отрече, и каза : Не знамъ, нито разбирамъ що казувашъ ты. И излѣзе внѣ на прѣдъ дворъ-тъ и пѣтель-тъ попѣ.

69. И слугыня-та като го видѣ пакъ, начепжъ да казува на прѣдстоящи-тъ, че тойзи е отъ тѣхъ. А той пакъ ся отричаше.

70. И слѣдъ малко, прѣдстоящи-тъ пакъ казувахъ на Петра : Наистинжъ отъ тѣхъ си ; защото си Галилеянинъ, и говореніе-то ти прилича.

Ѡа. Ѡнз же нача ротѣтиса ѿ клѣтиса, ѿкѡ не вѣмз члѣвѣка сегѡ, ѡгоже вы глѡголете.

Ѡв. И второе алектѡрз возгласи. ѿ поманѡ Пѣтрз глѡгѡз, ѡгоже рече ѡмѡ Иѡсз, ѿкѡ прѣжде дѣже пѣтель не возгласитз двакрѣты, ѡвѣржешиса менѣ трикрѣты: ѿ начѣнз пла-кашеса.

ГЛАВА ѿ.

а. И ѡвѣ настрѣе совѣтз сотвориша архіерее со старцы ѿ книжники, ѿ весь сонмз, связавше Иѡса ведѡша, ѿ предаша ѡгѡ Пѡлатз.

б. И вопроси ѡгѡ Пѡлатз: ты ли еси црѣ Іудейскій; Ѡнз же ѡвѣщавз рече ѡмѡ: ты глѡголеш.

в. И глаголахз на негѡ архіерее многѡ.

г. Пѡлатз же пакѡ вопроси ѡгѡ, глагола: не ѡвѣщавѣши ли ничтѡже; виждь, колѡка на тѣ свидѣтельствуютз.

д. Иѡсз же ктѡмѡ ничтѡже ѡвѣща, ѿкѡ дивѣтиса Пѡлатз.

е. На всѡкз же праздникз ѡпещѡше ѡмз ѡдинаго свѣзна, ѡгоже прошѡхз.

ж. Бѣ же нарицаемый Варавѡ со скѡвники своѡми свѣзанз, ѡже вз кѡвѣ ѡубѣйство сотвориша.

з. И возопивз народз нача просѣти, ѿкоже всегда творѡше ѡмз.

и. Пѡлатз же ѡвѣща ѡмз, глѡла: хѡщете ли, пещѡз вамз црѣ Іудейска;

і. Вѣдаше во, ѿкѡ зависти рѡди предаша ѡгѡ архіерее.

ѡі. Архіерее же поманѡша народз, да пакѣ Варавѡз пѣститз ѡмз.

ѡіі. Пѡлатз же ѡвѣщавз пакѡ рече ѡмз: чтѡ ѡубѡ хѡщете сотворю, ѡгоже глаголете црѣ Іудейска;

ѡііі. Ѡнѡ же пакѡ возопѡша, глѡгѡлюще: пропни ѡгѡ.

71. А той начинъ да проклѣва и да ся кълне : Не знаѣх тогозъ чловѣка, когото казувате. И пѣтель-тѣ попѣ второй пѣть.

72. И поменъ Петръ рѣчь-тѣ, коѣхто му рече Исусъ : Че прѣди пѣтель-тѣ дваждъ да попѣе, трижды ще ся отречешь отъ мене. И наченъ да плаче.

ГЛАВА 15.

1. И завчасъ на сутринь-тѣ совѣтувахъ ся первосвященници-тѣ съ съ старѣйшины-тѣ и книжници-тѣ, и всичкий совѣтъ, и вързахъ Исуса та го заведохъ и прѣдадохъ го на Пилата.

2. И попыта го Пилатъ : Ты ли си царь-тѣ на Іудей-тѣ ? А той отговори и рече му ; Ты казувашъ.

3. И обвинявахъ го первосвященници-тѣ много.

4. А Пилатъ пакъ го попыта и каза ; Не отговаряшь ли нищо ? виждъ, колко свидѣлствовать вѣрхъ тебе.

5. Но Исусъ пакъ не отговори нищо, така що Пилатъ ся чудяше.

6. А на празникъ-тѣ пуцаше имъ по одного отъ запрѣны-тѣ, когото бы поискали.

7. А *тогази* бѣ запрѣнъ *нѣкой си* на име Варавва, съ други-тѣ размирицы, които по размирицъ-тѣ направихъ убійство.

8. И народъ-тѣ изъвика, и наченъ да ище *да стори Пилатъ*, както имъ всякога правяше.

9. А Пилатъ имъ отговори, и рече : Ищете ли да ви пуснѣ царъ тѣ Іудейскый ?

10. Понеже знаяше че отъ зависть го прѣдадохъ первосвященници-тѣ.

11. Но первосвященници-тѣ нагласихъ народъ-тѣ *да ищѣтъ* да имъ пусне по добръ Вараввѣ.

12. И Пилатъ отговори пакъ и рече имъ : Но що ищете да сторѣхъ *тогози* когото казувате царъ Іудейскый ?

13. А тѣ пакъ изъвикахъ : Распи го.

дї. Пілатъ же глаголаше ѿмъ: что во зло сотвори; Онѣ же ѿзлѣха вопѣхъ: пропни ѿгò.

єі. Пілатъ же хотѣ народъ хотѣнїе сотворѣти, псѣти ѿмъ Варавву: ѿ предаде Іиса, кѣвъ, да пропнѣтъ ѿгò.

єі. Рòини же ведòша ѿгò внѣтъ двора, ѣже ѣсть претѣръ: ѿ созвѣша всю спѣр.

зї. Ї ѿлекòша ѿгò въ препрѣдъ, ѿ возложѣша на него сплѣтше терновъ вѣнѣцъ:

иї. Ї начѣша цѣловати ѿгò, (ѿ глòлати:) радѣйса, црѣ Іудейскїй.

дї. Ї кѣхъ ѿгò по главѣ трòстїю, ѿ плювѣхъ на него, ѿ прегнѣюще колѣна покланѣхъса ѿмъ.

к. Ї ѿгдѣ поргѣшасѣ ѿмъ, совлекòша съ негò препрѣдъ, ѿ ѿлекòша ѿгò въ рѣзы своѣ: ѿ ѿведòша ѿгò, да пропнѣтъ ѿгò.

ка. Ї задѣша мимоходѣщѣ нѣкоемъ Сїмѣѣ Кѣринѣю, градѣщѣ съ селѣ, Оцѣ Александрѣвъ ѿ Рѣфовъ, да вòзметъ крѣтъ ѿгò.

кв. Ї приведòша ѿгò на Голгòдъ мѣсто, ѣже ѣсть сказѣемо, лòбное мѣсто.

кг. Ї дахъ ѿмъ пѣти ѣсмѣрнѣсμένο вѣнò: Онъ же не прѣѣтъ.

кд. Ї распѣншїи ѿгò раздѣлѣша рѣзы ѿгò, метѣюще жрѣкїи ѿ нѣхъ, ктò что вòзметъ.

ке. Бѣ же чѣсъ трѣтїи, ѿ распѣша ѿгò.

кз. Ї бѣ написанїе винъ ѿгò написано: црѣ Іудейскъ.

кз. Ї съ нѣмъ распѣша двѣ развѣнѣника, єдїнаго ѿдѣснѣю ѿ єдїнаго ѿшѣюю ѿгò.

ки. Ї скѣтсѣ писанїе, ѣже глаголетъ: ѿ со беззаконными вѣкнѣсѣ.

ка. Ї мимоходѣщїи хѣлахъ ѿгò, покивѣюще главѣми сво-

14. А Пилать имъ казуваше : Че какво зло е сторилъ ? Но тѣ по много извыкахъ : Распи ги.

15. Тогази Пилать, понеже ищяше да стори угодно-то на народа, пуסיхъ имъ Вараввѣ, а Исуса, като го би, прѣдаде го на распятіе.

16. И войни-тѣ го заведохъ отвѣтрѣ дворѣ-тѣ, то есть въ преторіѣ-тѣ, и свыхъ всичкій-тѣ полкъ.

17. И облѣкохъ му багряницѣ, исплетохъ и вѣнецъ отъ трѣніе и наложихъ го на *главѣ-тѣ* му,

18. И наченѣхъ да го поздравяватъ *и да казуютъ* : Радуй ся, Царю Іудейскій !

19. И удрихъ го по главѣ-тѣ съсѣ трѣсть, и заплювахъ го ; и колѣничехъ, та му ся кланяхъ.

20. И слѣдъ като му ся поругахъ, облѣкохъ му багряницѣ-тѣ, и облѣкохъ го въ неговы-тѣ дрехы, и го изведохъ вѣтъ, да го распнѣтъ.

21. И накарватъ нѣкого си Симона Киринейца, бащѣ на Александра и Руфа, който минуваше, като си идяше отъ нивѣ-тѣ, да носи кръстѣ-тѣ му.

22. И завождатъ *Исуса* на мѣсто-то Голгоѳа, което ся тѣлкува Лобно мѣсто.

23. И давахъ му да піе вино смѣсено съсѣ смирнѣ, по той не поѣ.

24. И като го распнѣхъ, сподѣлихъ дрехы-тѣ му, и хвърлихъ жрѣбіе на тѣхъ, кой кое да земе.

25. А бѣ третій часъ, и го распнѣхъ.

26. И надписъ-тѣ на обвиненіе-то му бѣ надписанъ : ЦАРЬ-ТѢ ІУДЕЙСКІЙ.

27. И съ него распнѣхъ двама разбойници, одного отъ десно и одного отъ лѣво нему.

28. И ся испълни писаніе-то що казува : И съ беззаконны-тѣ ся вмѣни.

29. И конто минувахъ отъ тамо хуляхъ го, и кывахъ съ главы,

і́мни, ꙗ́кѣ гл҃голюще: о҃уба, разо́рѣли цр҃ковь ꙗ́кѣ трѣмѣ днѣмъ со-
здѣ́ли:

л. Спасіса сáмх, ꙗ снѣди съ крѣтá.

ла. ТАКОЖДЕ ꙗ архіерее рсггающе, др҃г҃з ко др҃г҃з сз
кнїжники глаголах҃: ѿны спасе, себе ли не мѡжетз
спастї;

лѡ. Хрѣтѡсѣ, црѣ Іѡлевѣ, да снѣдетѣ нѣнѣ сѣ крѣтѣ, да
вѣдѣмѣ ѡ вѣрѣ Іѡмѣ ѣмѣ. ѡ распѣтѣ сѣ нѣмѣ поношѣста
ѣмѣ.

ѦГ. БЫВШ ЖЕ ЧАСЪ ШЕСТОМУ, ТМЪ БЫСТЬ ПО ВСЕЙ ЗЕМЛИ,
ДО ЧАСА ДЕВЯТАГО.

ѦД. И въ часѣхъ девѣтый возопѣ ѡсѣхъ гласомъ велиимъ,
глагола: Ѧли, Ѧли, ламѣ саваханѣ; Ѧже ѥсть сказаемо: Бже
мой, Бже мой, почто мѣ ѡставилъ ѥси;

ѣ. И ѿцыи ѿ предстоящихъ слышавше, глаголахъ : сѣ
Иліѹ гласитѣ.

ѦС. ТѢКЪ ЖЕ ѢДИНЪ, Ѣ НАПОЛНИВЪ ГРѢСѢ ОЦТА, Ѣ ВОЗЛОЖЪ
НА ТРОСТЬ, НАПОАШЕ ѢГО, ГЛАГОЛА: ѠСТАВЬТЕ, ДА ВІДИМЪ, ѦЩЕ
ПРІЙДЕТЪ ИЛІА СНАТИ ѢГО.

ЛЗ. І҃сх же ꙗ҃цѣ гл҃асх вѣлѣѣи, ѡ҃дѣше.

лн. ꙗзвѣса црковнаа раздрѣса на двѣе, свѣше до
низг.

лѡ. ВѢДѢВЪ ЖЕ СѢТНИКЪ СТОЛѢ ПРАМѢ ѿМѢ, ІАКѢ ТАКѢ
ВОЗОПІВЪ ІЗЪШЕ, РЕЧЕ: ВОИСТИННѢ ЧЕЛОВѢКЪ СЕІ ѿ СІѢ БѢ
БЖІЙ.

М. БАХЪ ЖЕ И ЖЕНЫ ИЗДАЛЕЧА ЗРАЩЕ: ВЪ НИХЪЖЕ БѢ Маріа
Магдалина, и Маріа Іаковѣ малаго и Іосѣп мѣти, и
Саломѣа.

мѧ. ꙗже, ꙗ ѿгда бѣ въз Галїленъ, хождѧхъ по нѣмъ, ꙗ сажѧхъ ѿмѧ: ꙗ ꙗны мнѡгѧ, ꙗже въздѡша съ нѣмъ во ѿерлѣмъ.

МВ. И ОУЖЕ ПОЗДѢ БЫВШ, (ПОИЕЖЕ БѢ ПАТОКЪ, ЁЖЕ ЁСТЬ
КЪ СЪБЕВѢТѢ.)

и казувахъ : Уха, ты който разваляшь храмъ-тъ и въ три дни го съзиждувашъ,

30. Спаси себе си, и слѣзь отъ кръсть-тъ.

31. Подобно и първосвященници-тъ, съ книжници-тъ присми-вахъ му ся помежду си и думахъ : Другы е избавилъ, а пакъ себе си не може да избави.

32. Христосъ царъ-тъ Израилевъ нека слѣзе сега отъ кръсть-тъ, да видимъ и да повѣруваме. И сораспяти-тъ съ него укоря-вахъ го.

33. И като дойде шестый-тъ часъ, станъ тъма по всичкъ-тъ земѣ, до деветый-тъ часъ.

34. И по деветъ-тъ часа извика Исусъ съ голѣмъ гласъ, и рече : Елой, Елой, ламъ савахані? което ще ся рече : Боже мой, Боже мой, защо си мя оставилъ?

35. И нѣкои отъ стоящы-тъ тамо, като чухъ, казувахъ : Ето, Иліѣ выка.

36. И завтече ся единъ, и напълни гѣбъ съ оцетъ, и обви ѣ на трѣстъ, та му даваше да пие, и казуваше : Оставѣте да видимъ да ли ще дойде Илія да го снесе.

37. А Исусъ като издаде гласъ голѣмъ, издѣхна.

38. И завѣса-та на храмъ-тъ ся раздра на двѣ, отъ горѣ до долу.

39. А като видѣ стотникъ-тъ, който стояше срѣщъ него, че, като извика така, издѣхна, рече : Наистинѣ тойзи человекъ бѣше Сынъ Божій.

40. Имаше още и жены които гледахъ отъ далечь, между които бѣ и Марія Магдалина, и Марія майка-та на Іакова малаго и на Іосія, и Саломія :

41. Конто, и когато бѣше Исусъ въ Галилеѣ, слѣдувахъ го, и слугувахъ му; и другы много, които бѣхъ възлѣзли съ него въ Іерусалимъ.

42. И когато вече станъ вечеръ, (защото бѣше петъкъ, сирѣчь срѣщъ сѣбботѣ :)

мг. Прїиде Іўсифъ, ѿже ѡ Ёрїмаѡѡа, бл҃гообрѡженъ совѣт-
никъ, ѿже ѡ тоѡ бѣ чл҃а цр҃твїа Бж҃їа, дерзнувъ вниде къ
Пїлату, ѡ просї тѣлесѣ Іїсова.

мд. Пїлатъ же дивїсѡ, ѡще оужѣ оумре : ѡ призвѡвъ сот-
ника, вопросї єгò : ѡще оужѣ оумре ;

мѡ. ѡ оувѣдѣвъ ѡ сотника, даде тѣло Іўсифови.

мз. ѡ кспївъ плащаницѡ, ѡ снѡмъ єгò, ѡбвїтъ пла-
щаницею : ѡ положи єгò во гробъ, ѿже бѣ ѡзсѣченъ ѡ
камене : ѡ привалї камень на дѡвери гроба.

мз. Марїа же Магдалиѡа ѡ Марїа Іўсїева зрѡстѣ, гдѣ єгò
полагѡхъ.

ГЛАВА 51.

а. ѡ минувшей ссбвѡтѣ, Марїа Магдалиѡа ѡ Марїа
Іаковла ѡ Саломїа кспїша дрѡмѡты, да прїшѣдше помѡжѡтъ
Іїса.

б. ѡ сѣлѡ застрѡ во єдинѡ ѡ ссбвѡтъ прїндѡша на гробъ,
возсїавшѡ снїцѡ.

в. ѡ глаголѡхъ къ себѣ : ктò ѡвалїтъ наѡмъ камень ѡ
дверїѡ гроба ;

г. ѡ воззрѣвше, вїдѣша, Іаков ѡвалѡнъ бѣ камень : бѣ
ко велїѡ сѣлѡ.

д. ѡ вшѣдше во гробъ, вїдѣша ѡношѡ сѣдѡща въ
деснїхъ, ѡдѣана во одѣждѡ бѣлѡ : ѡ оужасѡшасѡ.

е. ѡнѡ же глагола ѡмъ : не оужасѡйтеся. Іїса ѡщите На-
зарѡнина распѡтаго : востѡ, нѣсть здѣ : сѣ мѣсто, ѡдѣже
положїша єгò.

з. ѡ ѡдїте, рцїте оученикѡмъ єгѡ ѡ Петрови, Іаков
варѡетъ въ въ Галїлѡн : тамѡ єгò вїдите, Іакоже речѣ вамъ.

и. ѡ ѡшѣдше, бѣжѡша ѡ гроба : ѡмѡше же ѡхъ трѣпетъ
ѡ оужасъ : ѡ никомѡже ничтòже рѣша : коѡхъвосѡ.

43. Дойде Иосифъ отъ Аримаея, почтенъ *единъ* совѣтникъ, който и той ожидаше царство-то Божіе; и дързнъ, та влѣзе при Пилата, и поиска тѣло-то Иисусово.

44. А Пилатъ си почуди да ли е вече умрѣлъ; и повыка стотникъ-тъ, та го попыта, отколѣ ли е умрѣлъ.

45. И като ся научи отъ стотника, подари тѣло-то Иосифу.

46. И той купи плащаницъ, и снѣ го, та го обви съ плащаницъ-тъ; и положи го въ гробъ, който бѣ изсѣченъ отъ камькъ, и привали камькъ надъ врата-та на гробъ-тъ.

47. А Марія Магдалина и Марія *майка-та* Иосіева гледахъ дѣ го полагахъ.

ГЛАВА 16.

1. И като ся минъ сѣбота-та, Марія Магдалина и Марія *майка-та* Іаковова и Саломія, купихъ ароматы, за да дойдътъ и да го помажътъ.

2. И много рано въ първый-тъ *день* на седмицъ-тъ идуватъ на гробъ-тъ, когато изгрѣя слънце-то.

3. И казувахъ си помежду си: Кой ще ни отвали камькъ-тъ отъ врата-та на гробъ-тъ?

4. И като погледнѣхъ, видѣхъ че камькъ-тъ бѣ отваленъ; защото бѣше твърдѣ голѣмъ.

5. И като влѣзохъ въ гробъ-тъ, видѣхъ *едного* юношъ че сѣдѣше отъ десно, облченъ въ бѣлѣ одеждъ; и стрѣснѣхъ ся.

6. А той имъ казува: Не дѣйте ся стрѣска: Иисуса търсите Назарянина распятаго; въскрѣснѣ, не е тука; ето мѣсто-то дѣто го положихъ.

7. Но идѣте, речѣте на ученицы-тъ му и на Петра, че отива прѣди васъ въ Галилеѣ; тамъ ще го видите, както ви рече.

8. И *тъ* излѣзохъ скоро, и побѣгнѣхъ отъ гробъ-тъ; понеже трепетъ и ужасъ бѣше гы обзѣлъ; и не рекохъ никому нищо; защото ся бояхъ.

д. Воскрѣсѣ же Іисѣ за҃тра въ пѣрвую свѣвѣтъ, іавіса прѣжде Маріи Магдалини, ѿз неѣже ѿзгна сѣдмь вѣсѣвъ.

ї. Сѣна же шѣдши возвѣстїи сѣ нїмъ бывшымъ, плачущымся ѿ рыдающихъ :

аї. И ѡнѣ слышавше, іакѡ живъ єсть, ѿ видѣнъ бысть ѿ неѣ, не іаша вѣры.

вї. По сіихъ же двѣмъ ѿ нїхъ градоуема іавіса ѿнѣмъ ѡбразомъ, іадоуема на село.

гї. И тѣ шѣдша возвѣстїиста прочымъ : ѿ ни тѣмъ вѣры іаша.

дї. Послѣдїи же возлежащимъ ѿмъ єдиномнадесяте іавіса, ѿ поносї невѣрствїю ѿхъ ѿ жестосѣрдїю, іакѡ видѣвшимъ єго востѣвша не іаша вѣры.

єї. И рече ѿмъ : шѣдше въ міръ весь, проповѣдите єуліе всѣй тварї.

ѕї. Иже вѣрѣ ѿметъ ѿ крѣтитса, спасѣнъ єдетъ : а ѿже не ѿметъ вѣры, ѡсуждѣнъ єдетъ.

зї. Знаменїа же вѣровавшимъ сїѣ послѣдуютъ : ѿменемъ моймъ вѣсы ѿженѣтъ : ѡзыки возглаголютъ нѣвы :

иї. Сміѣ возмѣтъ : ѡще ѿ что смѣртно ѿспїѣтъ, не вредїтъ ѿхъ : на недѣжнѣхъ рѣки возложѣтъ, ѿ здравїи єдетъ.

аї. Гдѣ же оубо, по глаголанїи єго къ нїмъ, вознесѣсѣ на небо, ѿ сѣде ѡдеснѣхъ Б҃га.

к. Сѣнїи же ѿшѣдше проповѣдаша всюдо, Гдѣ спспѣшствующѣ, ѿ слово оутверждающихъ послѣдствующими знаменїи. ѡмїнь.

9. И като възкръснѣ рано въ първый-тъ *день* на седмицѣ-тѣ, яви ся най първо на Маріѣ Магдалинѣ, отъ коѣто бѣ испѣдилъ седмѣ бѣсове.

10. Тя отиде та извѣсти на тѣя конто бѣхѣ съ него, когато жалѣяхѣ и плачахѣ.

11. И тѣ като чухѣ че е живѣ и че го е видѣла, не хванѣхѣ вѣрѣ.

12. Слѣдъ това яви ся въ другъ образъ на двамина отъ тѣхѣ, когато вървѣхѣ и отивахѣ на село.

13. И тѣ отидохѣ та извѣстихѣ на други-тѣ; но нито тѣмѣ хванѣхѣ вѣрѣ.

14. Послѣ ся яви на единадесетъ-тѣ когато бѣхѣ на трапезѣ-тѣ, и укори *гы* за невѣрство-то и жестокосердечіе-то имѣ, защото не хванѣхѣ вѣрѣ на тѣзи конто го видѣхѣ възкръснѣль.

15. И рече имѣ: Идѣте по всичкый-тъ свѣтъ, и проповѣдайте евангеліе-то на всякѣ тварь.

16. Който повѣрува, и ся кръсти, спасенъ ще бѣде; а който не повѣрува ще бѣде осѣденъ.

17. И на тѣзи конто повѣруватъ ще имѣ спослѣдуватъ тѣя знаменія; съ мое-то име бѣсове ще испѣждатъ; новы языцы ще говорятъ:

18. Зѣмѣи ще хващатъ; и ако нѣщо смѣртно испіѣтъ, нѣма да ги поврѣди; на болѣстны ще възложатъ рѣцѣ и тѣ ще бѣдѣтъ здрави.

19. И тѣй Господь, слѣдъ като имѣ говори, възнесе ся на небо-то и сѣднѣ отъ десно на Бога.

20. А тѣ излѣзохѣ и проповѣдувахѣ навсякѣдѣ, като содѣйствувахе Господь, и подтвърдяваше слово-то *си* съ знаменія-та конто слѣдувахѣ. Аминь.

Ѓ ЛѢКИ

СВЯТОЕ БЛАГОВѢСТВОВАНІЕ.

ГЛАВА І.

А. Понѣже оубо мнози начаша чинити повѣсть ѿ извѣствованныхъ въ насъ вѣщехъ,

Б. Икоже предаша намъ, иже испѣрва самовидцы и слышавшіи словеса :

Г. Изволися и миѣ послѣдовавшу выше всѣхъ испытану, порадѣ писати тебѣ, державный Θεофіле :

Д. Да разсмѣши, ѿ нихже научился еси словесѣхъ, оутвержденіе.

Е. Бысть во дни Ирода царя Іудейска, іерей нѣкій именею Захарїа, ѿ дневныхъ чредъ Авіаии : и жена егѡ ѿ ццѣрей Іарѡновѣхъ, и има ѣи Елісавѣтъ.

Ж. Бѣста же праведна Оба предъ Богомъ, ходяще во всѣхъ заповѣдехъ и ѡправданїихъ Гдѣнихъ безпорочно.

З. И не бѣ има члѣда, понѣже Елісавѣтъ бѣ неплоды, и Оба заматорѣвша во днѣхъ своихъ бѣста.

И. Бысть же слыжашу емѡ въ чинѡ чреды своеѡ предъ Богомъ,

К. По Обычаю сїѣнничества ключиса емѡ покадити вшедшѡ въ црковь Гдѣню :

І. И все множество людей бѣ мѣтѡ дѣла видѣти, въ годѡ оуміама.

ОТЪ ЛУКА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1. Понеже мнозина прѣдприехъ да съчинятъ повѣсть за съвършено извѣстны-тъ намъ событія,

2. Както ни ги прѣдадохъ онѣзи конто отъ начало сж былы очевидци и служители на слово-то,

3. Видѣ ми ся благословно и менѣ, който изслѣдувахъ подробно всичко отъ начало, да ти пишж наредъ за *това*, честитый Θεοφιλε,

4. За да познаешъ твърдо-то основаніе на това ученіе, въ което си поучаванъ.

5. Въ дни-тъ на Ирода царя Іудейскаго имаше нѣкой си священникъ, отъ четж-тъ Авіевж, на име Захарія; и жена му отъ дъщери-тъ Аароновы, и име-то ѳ Елисаветъ.

6. Тѣ и двама-та бѣхж праведни прѣдъ Бога, и ходяхж беспорочно въ всички-тъ заповѣди и постановленія Господни.

7. И нѣмахж чадо, понеже Елисаветъ бѣ неплодна, а и двама-та бѣхж заматорѣли въ възрастъ-тъ си.

8. И като священствувахе той прѣдъ Бога въ редъ-тъ на четж-тъ си,

9. По обычаю на священство-то паджж жрѣбіе нему, да влѣзе въ храмъ-тъ Господень и да покади.

10. И въ часъ-тъ на каденіе-то всичко-то множество на народа отъ възъ бѣше на молбж.

ѧ. Иѡвѣса же ѣмѡ ѡг҃лѡз Гд҃нь, стоѧ ѡдеснѣю Олтарѧ кадильнагѡ:

Ѣ. И см҃стѣса Захѧрїѧ вѣдѣвѡ, ѡ стрѧхѡ нападѣ нѧнь.

Г. Речѣ же кѡ немѡ ѡг҃лѡз: не бѡйсѧ, Захѧрїе: занѣ оѡслышана бысть молѣтва твоѧ: ѡ женѧ твоѧ Елѣсавѣтъ родѣтъ сѣна тебѣ, ѡ наречѣши ѡма ѣмѡ Іѡвѧннѡ.

ѧ. И бѣдетѡ тебѣ рѧдѡсть ѡ весѣлїе, ѡ мнѡзи ѡ рождѣствѣ ѣгѡ възрѧд҃сѡтѡ.

Е. Бѣдетѡ во вѣлїи предѣ Гд҃емѡ: ѡ вїна ѡ сїкѣра не ѡмѧть пїти, ѡ дх҃ѧ стѧгѡ ѡсполнѣтѡ ещѣ ѡз чрѣва мѣре своеѧ:

Ѣ. И мнѡгѡхѡ ѡ сынѡвѡз Іѡлевѡхѡ ѡвратѣтъ ко Гд҃сѢ Бг҃сѢ ѡхѡ.

З. И тѡй предѣдетѡ предѣ нѣмѡ дх҃омѡ ѡ сїлою Іѡлѣнною, ѡвратѣти серца Оцѣмѡ на чѧда, ѡ прѡтѣвнѡѡ вѡ мѣдрѡсти прѣвнѡхѡ, оѡготѡвати Гд҃евѣ лѡдѣ совершѣны.

И. И речѣ Захѧрїѧ ко ѡг҃лѡз: по чѣсомѡ разсмѣю сїе; ѡзѡ ко ѣсмѡ старѡ, ѡ женѧ моѧ замѡторѣвшѣ во днѣхѡ своѣхѡ.

ѧ. И ѡвѣщѧвѡ ѡг҃лѡз речѣ ѣмѡ: ѡзѡ ѣсмѡ Гаврїѡлѡ предѣстоѧй предѣ Бг҃омѡ: ѡ послѧнѡ ѣсмѡ гл҃гѡлати кѡ тебѣ, ѡ блгѡвѣстѣти тебѣ сїѧ.

К. И сѣ бѣдѣши молчѧ ѡ не могѣи прогл҃гѡлати, до негѡже днѣ бѣдѡтъ сїѧ: занѣ не вѣровѧлѡ есѣ словесѣмѡ моѣмѡ, ѡже свѣдѣтѡ во врѣмѧ своѣ.

Кѧ. И вѣѡша лѡдѣе жѧдѣще Захѧрїи: ѡ чѧдѧхѡсѧ ко снѧшѡсѡ ѣмѡ вѡ цр҃квѣ.

Ев. Изшѣдѡ же не можѧше гл҃гѡлати кѡ нѣмѡ: ѡ разсмѣѡша, ѡкѡ вѣдѣнїе вѣдѣ вѡ цр҃квѣ: ѡ тѡй бѣ помѧвѧлѡ ѡмѡ: ѡ прѣвѣвѧше нѣмѡ.

Ег. И бысть ѡкѡ ѡсполнѣшѡсѧ днѣ слѣжбы ѣгѡ, ѡдѣ вѡ дѡмѡ своѣ.

11. И яви му ся ангель Господень стоящъ отъ десно на кадил-
ный-тъ олтарь.

12. И Захарія като го видѣ, смути ся и страхъ напади на него.

13. И рече му ангель-тъ : Не бой ся, Захаріе ; защото послу-
ша ти ся молба-та ; и жена ти Елисаветъ ще ти роди сынъ, и ще
му наречешъ име-то Іоаннъ.

14. И ще ти бѣде радость и веселіе, и мнозина ще ся възраду-
вать за негово-то рожденіе.

15. Защото ще бѣде великъ прѣдъ Бога ; и вино и сикеръ
нѣма да піе ; и ще ся испълни съ Духа Святаго още отъ утробъ-
тъ на майкъ си.

16. И ще възвърне мнозина отъ сынове-тъ Израилевы къмъ
Господа тѣхнаго Бога.

17. И той ще прѣдиде прѣдъ него въ духъ и силъ Илинъ, за да
възвърне сърдца-та на бащы-тъ къмъ чада-та, и непокорны-тъ
къмъ мѣдрованіе-то на праведны-тъ ; за да приготви Господу
народъ прѣдрасположенъ.

18. И рече Захарія на ангель-тъ : По какво ще познаѣмъ това ?
защото азъ съмъ старъ, и жена ми заматорѣла въ дни-тъ си.

19. А отговори ангель-тъ и рече му : Азъ съмъ Гавріилъ, който
прѣдстоѣ прѣдъ Бога ; и проведенъ съмъ да ти говори, и да ти
благовѣстію това.

20. И ето, ще мълчиши и не ще можешъ да говориши, до день-
тъ въ който ще бѣде това, защото не хванъ вѣрж на думы-тъ ми,
конто ще ся сбѣдѣтъ на врѣме-то си.

21. И народъ-тъ чакаше Захарію ; и чудяхъ ся че ся бавше
въ храмъ-тъ.

22. А когато излѣзе, не можаше да имъ продума, и разумѣхъ
че с видѣніе видѣлъ въ храмъ-тъ, и той имъ киваше, и оставаше
нѣмъ.

23. И като ся испълнихъ дни-тъ на службѣ-тъ му, отиде у
дома си.

ΚΔ. Πο σίχх же днѣхх зачатъ Ѳлѣксавѣтъ женѣ ѳгѡ, ѱ
таάшеса мѣхх пάτѣ, глаголющи:

КѢ. Ъꙗкѡ тѣмъ мнѣ сотвори Гдѣ во днѣхъ, вѣ паже призрѣ
вѣати поношеніе моє вѣ члвчцѣхъ.

кѣ. Въ мѣз же шестый посланъ бысть Ангелъ Гавріилъ ꙗко
Бѣа во градъ Галілейскій, ѿмже ѿма Назарѣтъ,

КЗ. Къ дѣѣ ѡбръсчѣннѣи мѡжеви, ѣмѡже ѡма ѡсифъ, ѡ
дѡмѡ дѣдова: ѡ ѡма дѣѣ Маріамъ.

кн. И вшѣдъ къ ней ѿглаго, рече: радѹица бѣгодѣтнаа:
гдѣ съ тобою: бѣгословѣна ты въ женѣхъ.

БД. ОНА ЖЕ ВІДѢВШИ СМЯТІСА Ѡ СЛОВЕСІ ЕГѠ, І ПО-
МЫСЛѦШЕ, КАКОВѠ БѢДЕТЪ ЦѢЛОВАНІЕ СІЕ.

л. И рече Аггѣлъ ѿ: не бойся, Маріамъ: ѡверѣла во єси
благодать оу Бга.

лѧ. ꙗко сѧ зачнѣши во чрѣвѣ, ꙗко родиши сѧ, ꙗко наречеши
имѧ ѿ сѧ. Іисъ.

ЛВ. СЕИ БѢДЕТЪ ВЕЛІЙ, И С҃ИЪ РЫШНАГВ паречѣтсѧ: И
ДАСТЪ ЕМѢ ГДЬ БГ҃Ъ ПРѢТОЛЪ ДѢДА ОЦА ЕГѢ:

л҃г. ꙗ҃ко воцрѣтсѧ въ домѣ Іа҃ковли во вѣки, ꙗ҃ко цр҃кѣю ѿ҃гнана не бѣдетъ конца.

ЛД. Речѣ же Маріамъ ко Анггласъ: какъ вѣдѣтъ сѣ, и дѣже
мѣжа не знаю;

лѣ. И ѿвѣщавъ Ангѣлъ, рече ѿ: Дѣхъ сѣй нѣдетъ на
тѣ, и сила вышнѣгѣ ѿсѣннѣтъ тѣ: тѣмже и раждѣемое сѣо,
наречѣтсѣ Сѣхъ Бжѣй.

Лс. ꙗко сѣ бл҃госавѣтъ южика твоа, ꙗко тѣ зачатъ сѣа въ старости
своей: ꙗко сѣи мѣзъ шестый ѣсть ѣи нарицаемѣи неплоды:

лз. ꙗко не ꙗзнемѡжетъ оу бѣа всѧкъ глагола.

ЛН. Рече же Маріамъ: сѣ раба Гдѣи: вѣданіи же по гла-
голю твою. ѿ ѿи́де ѿ неѧ ѿггль.

Ѧ. ВОСТАВШИ ЖЕ МАРІАМЪ ВО ДНѢ ТЫА, ИДЕ ВЪ ГѢРНАА СО
ТЦІАНІЕМЪ, ВО ГРАДЪ ІЕРУСАЛИМУ:

М. И вниде въ домъ Захарїинъ, и цѣловѣ Елісавѣтъ.

24. А слѣдъ тѣхъ дни заченъ жена му Елисаветъ, и таяше ся петь мѣсеца, и думаше :

25. Така ми стори Господь въ дни-тѣ въ които пригледнѣ да отпеме укоръ-тѣ ми измежду челоуѣцы-тѣ.

26. А въ шестой-тѣ мѣсецъ проведенъ бы ангелъ Гавріилъ отъ Бога въ градъ Галилейскій, на който име-то е Назаретъ,

27. При еднѣ дѣвицѣ сгоденъ за мѣжъ на име Іосифъ, отъ домъ-тѣ Давидовъ, а име-то на дѣвицѣ-тѣ Маріамъ.

28. И като влѣзе ангелъ-тѣ при неѣ, рече : Радуй ся благодатная; Господь е съ тебе ; благословена си ты между жены-тѣ.

29. А тя щомъ го видѣ смути ся отъ думъ-тѣхъ му, и размыслише, какво ще бѣде това поздравеніе.

30. И рече ѱ ангелъ-тѣ : Не бой ся, Маріамъ ; защото си намѣрила благодать у Бога.

31. И ето ще зачнешь въ утробѣ-тѣхъ си и ще родишь сынъ, и ще наречешь име-то му ІИСУСЪ.

32. Той ще бѣде великъ, и Сынъ на Вышняго ще ся нарече ; и ще му даде Господь Богъ прѣстолъ-тѣ на отца му Давида ;

33. И ще царува надъ домъ-тѣ Іакововъ въ вѣкы, и царство-то му не ще да има край.

34. И рече Маріамъ на ангелъ-тѣ : Какъ ще бѣде това, понеже мѣжъ не знаѣхъ ?

35. И отговори ангелъ-тѣ, и рече ѱ : Духъ Святый ще дойде върху ти, и сила на Вышняго ще тя осѣни ; за това и свято-то което ся ражда отъ тебе, Сынъ Божій ще ся нарече.

36. И ето, твоя-та сродница Елисаветъ, и тя въ старины-тѣ си заченъ сынъ, и тойзи е шестой мѣсецъ за неѣ, която ся неплодна казуваше ;

37. Защото нѣма у Бога невъзможно нѣщо.

38. И рече Маріамъ : Ето рабыня-та Господня ; нека ми бѣде по твоѣхъ-тѣхъ думъ. И отиде си отъ неѣ ангелъ-тѣ.

39. И станъ Маріамъ прѣзъ тѣзи дни, та отиде бързомъ къмъ планинскѣ-тѣхъ странѣ въ градъ Іудовъ ;

40. И влѣзе въ домъ-тѣ Захаріинъ и поздрави Елисаветъ.

мѧ. И вѣсть ѿкѡ оуслѣша Елѣсавѣть цѣлованіе Маріино,
взыгрѣса младѣнецъ во чрѣвѣ еѧ: и исполнисѧ дѣла стѧ
Елѣсавѣть,

мѡв. И возопи гласомъ велѣимъ, и рече: блѣгословѣна ты
въ женѣхъ, и блѣгословѣнъ плодъ чрева твоегѡ.

мѣг. И ѡкѣдѣ миѣ сѣе, да прїидетъ Мѣи Гѣа моегѡ ко
миѣ;

мѣд. Сѣ бо, ѿкѡ вѣсть гласъ цѣлованїа твоегѡ во оушїю
моѣю, взыгрѣса младѣнецъ радощами во чрѣвѣ моѣмъ.

мѣе. И блѣженна вѣровавшаа, ѿкѡ вѣдетъ совершеніе гла-
гланнѣмъ еѣ ѡ Гѣа.

мѣс. И рече Марїамъ: величитъ дѣла моѧ Гѣа,

мѣз. И возрадовасѧ дѣхъ мой ѡ Бѣѣ Сїсѣ моѣмъ:

мѣи. Иѡкѡ призрѣ на смиреніе рабы своеѧ: сѣ бо ѡ нынѣ
оублажатъ мѧ вси роди:

мѣо. Иѡкѡ сотвори миѣ величіе Сїлный, и сѣо ѿма егѡ:

и. И мѣть егѡ въ роды родѡвъ болющимъ егѡ.

иѧ. Сотвори державѣсѧ мышцею своею: расточи гѡрдыѧ
мыслию сѣрдца ѿхъ.

иѡв. Низложи сїлныѧ со прѣтѡвъ, и вознесѣ смиренныѧ.

иѣг. Ямѡщыѧ исполни блѣгъ, и богатѣющыѧ ѡпѣсти тишѣ.

иѣд. Воспрїѧтъ ѿла Отрака своего, помѧнѣти мѣти,

иѣе. Иѡкоже гѣгѡла ко Оцѣмъ нашимъ, Авраѡмъ и сѣмени
егѡ до вѣка.

иѣс. Прекысть же Марїамъ сѧ нею ѿкѡ три мѣцы: и воз-
вратѣсѧ въ дѡмъ свой.

иѣз. Елѣсавѣти же исполнисѧ время родити еѣ, и роди
сѧ.

иѣи. И слышаша Окрестъ живѡщїи и оужики еѧ, ѿкѡ воз-
величилъ естъ Гѣа мѣть свою сѧ нею, и радовахсѧ сѧ нею.

41. И щомъ чу Елисаветъ поздравеніе-то Маріино, възигра младенецъ-тъ въ утробѣ-тъ ѿ, и испълни ся Елисаветъ съ Духа Святаго ;

42. И възгласи съ гласъ голѣмъ, и рече : Благословена ты въ жены-тъ, и благословенъ плодъ-тъ на твоѣ-тъ утробѣ.

43. И отъ кѣдѣ ми е това, да дойде при мене майка-та на Господа моего ?

44. Защото ето, щомъ дойде гласъ-тъ на поздравеніе-то ти въ уши-тъ ми, възигра радостно младенецъ-тъ въ утробѣ-тъ ми.

45. И блажена която е повѣрувала, че ще ся сбѣде речено-то ѿ отъ Господа.

46. И рече Маріамъ : Величае душа-та ми Господа,

47. И възрадува ся духъ-тъ ми въ Бога Спасителя моего.

48. Защото пригледа на смиреніе-то на рабынѣ-тъ си, и ето, отъ нынѣ ще мя ублажаватъ всички-тъ родове.

49. Защото Силный-тъ ми стори величіе, и свято е негово-то име.

50. И негова-та милость е отъ родъ въ родъ врѣхъ тѣзи които му ся боѣтъ.

51. Сътвори силъ съсъ своѣ-тъ мышцѣ ; распрѣснѣ гордѣ-ливны-тъ съ мысли-тъ на сърдце-то имъ.

52. Свали силны-тъ отъ прѣстола-тъ *иисъ*, и въздигнѣ смиренны-тъ.

53. Гладны-тъ испълни съ добрини, а богаты-тъ отпрати празны.

54. Помогнѣ на Израїля свой-тъ рабъ, като поменѣ милость-тъ си,

55. (Както говори на отцы-тъ ни,) на Авраама и на сѣме-то негово до вѣка.

56. И сѣдѣ Маріамъ съ неѣ до три мѣсеца ; и ся завърнѣ у дома си.

57. А на Елисаветъ ся испълни врѣме-то ѿ да роди ; и роди сынъ.

58. И чухъ съсѣди-тъ и роднины-тъ ѿ, че е възвеличилъ Господъ своѣ-тъ къмъ неѣ милость, и радувахъ ся съ неѣ.

ѿд. И вѣсть во Ѿсмыи дѣнь, прїидоша ѿверѣзати Ѿтроча :
и нарицахсѣ ѿ именемъ Ѿцѣ ѿгнѣ, Захарїю.

ѿ. И ѿвѣщавши мѣи ѿгнѣ, рече : нѣ, но да наречѣтсѣ
Іѡаннѣ.

ѿа. И рѣша къ нѣи, ѿкѡ никтоже ѣсть въ родствѣ тво-
ѣмъ, иже нарицаѣтсѣ ѿ именемъ тѣмъ.

ѿв. И помавахсѣ Ѿцѣ ѿгнѣ, ѣже какѡ бы хотѣлхъ нареци ѿ.

ѿг. И испрошъ дщїицѣ, написа, глагола : Іѡаннѣ вѣдетъ
ѿма ѣмѣ. и чѣдѣхсѣ всѣи.

ѿд. Ѿверзошасѣ же оустѣ ѿгнѣ ѿвѣ и ѿзыкъ ѿгнѣ, и глаго-
лаше бл҃гословѣ бл҃га.

ѿе. И вѣсть на всѣхъ стрѣхъ живѣщихъ Ѿкрестъ ѿхъ :
и во всѣи странѣ іудействѣи повѣдаемѣи кѣхъ всѣи глаголю-
сѣи.

ѿз. И положиша всѣи слышавшии въ сѣрдцѣ своемъ, глаго-
люще : что оубѡ Ѿтроча сѣе вѣдетъ ; и рѣка гдѣи кѣ сѣ
нѣмъ.

ѿз. И Захарїа Ѿцѣ ѿгнѣ исполнисѣ дѣха сѣа, и пророче-
ствова, глагола :

ѿи. Бл҃гословѣнъ гдѣ бл҃гъ іилевъ, ѿкѡ посѣти и сотвори
избавленїе людемъ своимъ :

ѿа. И воздѣвиже рогъ спасенїа намъ, въ домѣ дѣда Ѿтрока
своегнѣ :

ѿ. Икоже глагола оустѣи стѣихъ сѣишихъ ѿ вѣка прорѣкъ
ѿгнѣ,

ѿа. Спасенїе ѿ вѣгъ нашихъ, и ѿзъ рѣки всѣхъ непа-
вѣдающихъ насъ :

ѿв. Сотвори ти мѣть со Ѿцѣи нашими, и помани ти завѣтъ
стѣи свой,

ѿг. Клятвѣ, ѣюже клятсѣ ко іѡраамѣ Ѿцѣи нашемъ : дати
намъ,

ѿд. Безъ стрѣха, ѿзъ рѣки вѣгъ нашихъ избавившимсѣ,

59. И въ осмый-тъ день дойдохъ* да обрѣжжѣ дѣте-то, и наричахъ го, по бащино-то му име, Захарія.

60. И отговори майка му, и рече: Не, но ще ся нарече Іоаннѣ.

61. И рекохъ ѿ: Че никой нѣма въ родъ-тъ ти, който да ся нарича съ това име.

62. И кывахъ на бащъ му какъ бы искалъ той да го нарече.

63. А *той* поиска дѣсчицѣ, и написа тѣзи думы: Іоаннѣ е името му. И почудихъ ся всички.

64. И тозь часъ ся отвори хъ уста-та му и языкъ-тъ му; и говоряше и благославяше Бога.

65. И пападнѣ страхъ на всички-тъ имъ съсѣды, и по всичкѣ-тъ планинскѣ странѣ на Іудеѣ приказуваше ся за всичко това.

66. И всички които чухъ, турихъ това на сѣрдце-то си и казувахъ: Какво ли ще бѣде това отроче? И рѣка-та Господня бѣше съ него.

67. И отецъ му Захарія испълни ся Духомъ Святымъ; и пророкува и рече:

68. Благословенъ Господь Богъ Израилевъ, защото посѣти и стори избавленіе на свой-тъ народъ.

69. И въздигнѣ намъ рогъ на спасеніе въ домъ-тъ на Давида раба своего,

70. (Както говорѣ чрѣзъ уста-та на святы-тъ свои отъ вѣка пророцы,)

71. Освобожденіе отъ врагове-тъ наши, и отъ рѣкѣ-тъ на всички които ны ненавиждатъ,

72. Да стори милость съ отцы-тъ наши, и да помене святой-тъ свой завѣтъ,

73. Кѣтвѣ-тъ съ коѣмъ ся заклѣ на отца ни Авраама, да даде намъ,

74. Освободены отъ рѣкѣ-тъ на врагове-тъ наши, да му служимъ безъ страхъ,

Ое. Слзжѣти ѣмѹ прѣподѣѣмз ѿ правдою прѣд ѿмз всѧ днѣ животѧ нѧшегѡ.

Оз. И тѣ, Отрочѧ, прорѣкз вѣшнѧгѡ наречѣши: прѣд-
идеши во прѣд лицѣмз Гдѣимз, оѹготѣвати пѣтѣ ѣгѡ,

Оз. Дѧти рѧзсмз спасѣнѧ людемз ѣгѡ, во ѡставленѣе
грѣхз ѿхз:

Он. Млрдѧ рѧди мѧти Бѣа нѧшегѡ, вх ѿнѣже посѣтилз
ѣсть нѧсз востѣкз свѣше,

Од. Просвѣтити во тмѣ ѿ сѣни смѣртнѣѣ сѣдѧщѣмз,
направити нѣги нѧшѧ на пѣть мѣренз.

И. Отрочѧ же растѧше ѿ крѣплѧшесѧ Дхѣмз: ѿ вѣ вх
пѣстѣнѧхз до днѣ ѡвлѣнѧ своегѡ ко Іѣю.

ГЛАВА ѿ.

А. Вѣсть же во днѣ тѣмз, ѡзыде повелѣнѣе ѿ Кѣсарѧ
Августа, написѧти всю вселѣннѣю.

Б. Сѣе написѧнѣ пѣрвое кѣсть владѧщѣмз Сѵрією Кѵрнію.

Г. И ѡдѧхс вси написѧтисѧ, кѣждо во своѣмъ грдѧ.

Д. Взыде же ѿ Іѡсѣфз ѿ Галїлен, ѡзъ грдѧ Назарѣта, во
Ісдѣю, во грдѧ Дѣдовз, ѿже нарицѧетсѧ Вѣлѣемз, занѣ
вѣтѣ ѣмѹ ѿ дѣмз ѿ Очѣства Дѣдова,

Е. Написѧтисѧ сз Марїєю ѡбѣщѣною ѣмѹ женѣю, сѣщею
непрѧзною.

З. Вѣсть же, ѣгдѧ вѣша тѧмѡ, ѡспѣнишасѧ днѣ родѣти
ѣѣ:

З. И родѣ сѣа своегѣ пѣрвенца, ѿ повѣтз ѣгѣ, ѿ положѣ
ѣгѣ вх ѡслѣхз: занѣ не вѣ ѿмз мѣста во Овѣтелѣ.

И. И пѧстырѣ кѣхс вх тѣѣже стрѧнѣ, вѣдѧше ѿ стрѣгѣше
стрѧжз пощѣнѣю ѡ стѧдѣкѣ своѣмз.

Д. И сѣ Аггѧз Гдѣн стѧ вх ѿнѣхз, ѿ слѧва Гдѧ ѡсѧ ѿхз:
ѿ оѹбоѧшасѧ стрѧхомз вѣлѣимз.

75. Въ святость и правдѣ прѣдъ него прѣзъ всичкы-тѣ дни на животъ-тѣ си.

76. И ты, отроче, пророкъ на Вышняго ще ся наречешъ; защото ще прѣдидешъ прѣдъ лице-то Господне, да приготвишь пѣтищата му;

77. За да дадешъ на неговый-тѣ народъ да познаѣтъ спасеніе, чрѣзъ прощаніе на грѣхове-тѣ имъ,

78. За милосердіе-то на милость-тѣ на Бога нашего, съ коѣмъ то ны посѣти зора отъ высотъ-тѣ,

79. Да осіе сѣдящы-тѣ въ тѣмницѣхъ и въ сѣнкѣхъ смъртиѣ, така що да управи позѣ-тѣ ни въ пѣть на миръ.

80. А дѣте-то растѣше и укрѣпываше ся духомъ; и въ пустыни-тѣ бѣше до день-тѣ на явленіе-то си на Израиля.

ГЛАВА 2.

1. А прѣзъ онѣзи дни излѣзе заповѣдь отъ Кесаря Августа да ся напише всичка вселенная.

2. Това написаніе станѣ първо когато Кириій владѣаше Сиріѣхъ.

3. И идяхъ всичкы да ся написуваѣтъ, всякой въ свой-тѣ си градъ.

4. А възлѣзе и Иосифъ отъ Галилеѣхъ, отъ градъ-тѣ Назаретъ, въ Іудеѣхъ, въ градъ-тѣ Давидовъ, който ся нарича Вифлеемъ, (попеже той бѣше отъ домъ-тѣ и родъ-тѣ Давидовъ,)

5. Да ся напише съ Маріамъ обрученъ-тѣ нему женъ, която бѣше непразна.

6. И когато бѣхъ тѣ тамъ, исполнихъ ся дни-тѣ ѣ да роди;

7. И роди Сына своего първороднаго, и пови го, и положи го въ яслы-тѣ; защото пѣмаше мѣсто за тѣхъ въ гостилницѣхъ-тѣ.

8. И по онѣзи мѣста имаше овчари конто ношувахъ на поле-то, и варяхъ стражъ прѣзъ ноцъ за стадо-то си,

9. И ето, ангелъ Господень застанѣ между тѣхъ, и слава Господня гы осіа, и уплашихъ ся съсъ страхъ голѣмъ.

Г. И рече ѿмъ Анггъмъ: не боитесь: се бо благоуспѣху вамъ радость велию, ꙗже ксдетъ всѣмъ людемъ:

дг. Иѡв родиасъ вамъ днесь Спсхъ, ѡже есть Христосъ Гдъ, во градѣ Дѣдовѣ.

дв. И се вамъ знаменіе: ѡбращете младенца повѣта, лежаща въ ѡслехъ.

гг. И внезапно бысть со Анггломъ множество вѣи иѣныхъ, хвалашихъ Бга, и глаголющихъ:

дд. Слава въ вышнихъ Бгс, и на землѣ мїрхъ: во члвчцѣхъ благоуспѣхъ.

дз. И бысть, ꙗкѡ ѡидѡша ѡ нихъ на нѣо Анггъли, и члвчцы пастыре рѣша дрѣгъ ко дрѣгъ: прѣйдемъ до Вифлѣма, и видимъ глаголю сѣи бывшїи, егѡже Гдъ сказа намъ.

дз. И прѣидѡша поспѣшшесѧ, и ѡбрътѡша Марїамъ же и Іѡсифа, и младенца лежаща во ѡслехъ.

дз. Видѣвшѧ же сказаша ѡ глаголю глаголанномъ ѿмъ ѡ Отрочати сѣмъ.

дз. И всѧ слышавшїи дивїшасѧ ѡ глаголаннѣхъ ѡ пастырей къ нїмъ.

дз. Марїамъ же соблюдаше всѧ глаголы сїѧ, слагающїи въ сѣрдцы своемъ.

дз. И возвратїшасѧ пастыре, славаще и хвалаще Бга ѡ всѣхъ, ꙗже слышаша и видѣша, ꙗкоже глаголахо бысть къ нїмъ.

дз. И егда испѡлнишасѧ Ѹсмь днїи, да ѡбръжѡтъ егѡ, и нарекоша ѿмъ емѡ Іисхъ, наречѣнное Анггломъ прѣжде даже не зачатъ во чрѣвѣ.

дз. И егда испѡлнишасѧ днїе ѡчищенїѧ егѡ, по законѣ Моисѣевѣ, вознесѡста егѡ во Іерлїмъ, поставити егѡ предъ Гдемъ,

дз. Иѡже есть писано въ законѣ Гднїи: ꙗкѡ всѧкъ

10. И рече имъ ангелъ-тъ: Не бойте ся, защото ето благо-
вѣстявамъ ви радость голѣмъ, която ще бѣде на всички-тъ людіе.

11. Защото днесъ ся роди вамъ, въ градъ-тъ Давидовъ, Спаси-
тель, който е Христосъ Господь.

12. И това *ще бѣде* вамъ знаменіе: Ще намѣрите младенецъ
повитъ, сложенъ въ яслы-тъ.

13. И внезапно съ ангелъ-тъ наедно намѣри ся множество
войска небесна, които хваляхъ Бога и говоряхъ:

14. Слава въ вышнихъ Богу, и на земѣ-тъ миръ, въ человѣцы-
тъ благоволеніе.

15. И щомъ си отидохъ ангели-тъ отъ тѣхъ на небе-то, чело-
вѣци-тъ, *сирѣчь* овчари-тъ рекохъ си единъ на другъ: Да идемъ
прочее до Вифлеемъ и да видимъ това що е станѣло, което
Господь ни изяви.

16. И дойдохъ на бързо, и намѣрихъ Маріамъ и Іосифа, и мла-
денецъ-тъ че лежаше въ яслы-тъ.

17. И като видѣхъ, описахъ рѣчи-тъ що имъ ся рекохъ за
това дѣте.

18. И всички които чухъ, почудихъ ся за това което овчари-тъ
имъ казахъ.

19. А Маріамъ съхраняваше всички тѣзи рѣчи, и размышляше *за
тѣхъ* въ сърдце-то си.

20. И върнѣхъ ся овчари-тъ, хваляще и славяще Бога, за
всичко що чухъ и видѣхъ, споредъ както имъ ся бѣ рекло.

21. И като ся изпълнихъ осмь дни за да обрѣжѣтъ дѣте-то,
нарекохъ му име-то Іисусъ, наречено-то отъ ангела прѣди него-
во-то зачатіе въ утробѣ-тъ.

22. И като ся изпълнихъ дни-тъ за очищеніе-то пейно, по
законъ-тъ Моисеевъ, занесохъ го въ Іерусалимъ, да го прѣдставятъ
прѣдъ Господа,

23. Както е писано въ законъ-тъ Господень, че всякой

младѣнецъ мѣжеска полагъ, разверзла ложесна, сѣо Гдѣви наречѣтса :

ѳа. И ѣже дати жертвѣ, по речѣнномъ въ законѣ Гдѣни, двѣ гвѣрличнища илѣ двѣ птенца голубина.

ѳб. И сѣ бѣ челоѳѣкъ въ Іерлѣмѣ, ѣмѣже ѣма сѣмѣи : и челоѳѣкъ сѣи прѣведѣнъ и блѣгочестивъ, чѣла оутѣхи Іилѣвы : и дѣхъ бѣ сѣи въ нѣмъ.

ѳв. И бѣ ѣмѣ ѡбѣщѣнно дѣхъ сѣи, не видѣти смѣрти, прѣжде дѣже не видѣтъ Хрѣта Гдѣна.

ѳз. И прѣидѣ дѣхъ въ цѣрковь : и ѣгда введѣста роди-тѣла Ѡтрочѣ Іиса, сотвори ти ѣма по Ѡбѣчаю законномъ ѡ нѣмъ :

ѳи. И тоѣи прѣѣмъ ѣго на рѣкъ своѣю, и блѣгослови ѳѣа и речѣ :

ѳѣ. Ииѣ ѡпѣсѣши раба твоего, Гдѣко, по глагола твоемъ, съ миромъ :

ѳѣ. Іѣкъ видѣстѣ Ѡчи мои спасѣнїѣ твоѣ,

ѳѣ. Ѣже ѣси оутѣвалъ прѣдъ лицѣмъ всѣхъ людѣи :

ѳѣ. Сѣѣтъ въ ѡкровѣнїѣ іѣзыкомъ, и слѣвъ людѣи твоихъ Іилѣ.

ѳѣ. И бѣ Іѣсѣѳъ и мѣи ѣгѣ ѡсѣдѣшася ѡ глаголемыхъ ѡ нѣмъ.

ѳѣ. И блѣгослови ѣ сѣмѣи, и речѣ къ Марїи мѣри ѣгѣ : сѣ лежѣтъ сѣи на падѣнїѣ и на востѣнїѣ мнѣгнмъ въ Іилѣ, и въ знѣменїѣ прѣрекѣемо :

ѳѣ. И текѣ же самоѣи дѣшъ прѣѣдетъ Ѡрѣжїѣ : іѣкъ да ѡкрѣютса ѡ мнѣгнхъ сѣрдѣцъ помышлѣнїѣ.

ѳѣ. И бѣ Іилѣ прорѣчица, дѣиѣ Фѣнѣилѣва, ѡ колѣна Іѣсѣѣѣ : сѣѣ замѣторѣвши въ дѣѣхъ мнѣзѣхъ, жѣвши съ мѣжѣмъ сѣдѣмъ лѣтъ ѡ дѣѣства своѣгѣ :

ѳѣ. И тѣѣ двѣѣ іѣкъ лѣтъ Ѡсѣмѣдѣсѣтъ и чѣтѣѣре, іѣже не ѡхѣдѣше ѡ цѣркви, постѣмъ и мѣтѣвами сѣѣжѣи дѣнѣ и нѣѣѣ :

младенецъ мъжкый полъ който отвара ложесна, святъ на Господа ще ся нарече ;

24. И да принесѣтъ жертвъ, споредъ речено-то въ законъ-тъ Господень, двѣ гъргодицы, или двѣ гълъбчета.

25. И ето, имаше *нѣкой си* человекъ въ Иерусалимъ, на име Симеонъ ; и тойзи человекъ *бѣше* праведенъ и благочестивъ, и чакаше утѣшеніе-то на Израиля ; и Духъ Святый бѣ на него.

26. И открыто бѣ нему отъ Духа Святаго, че нѣмаше да види смърть, прѣди да види Христа Господня.

27. И дойде по *снущеніе-то на* Духа въ храмъ-тъ ; и когато родители-тъ внесохъ отроче-то Иисуса, да сторятъ за него по обычаю на законъ-тъ,

28. Той го прія на рѣцѣ-тъ си, и благослови Бога и рече :

29. Нынѣ отпущашъ рабъ-тъ си, Владыко, споредъ рѣчь-тъхъ си, съ миромъ ;

30. Защото видѣхъ очи-тъ ми твое-то спасеніе,

31. Което си приготвилъ прѣдъ лице-то на всичкы-тъ народы ;

32. Свѣтъ за просвѣщеніе на язычници-тъ, и славъ на твой-тъ народъ Израиль.

33. А Иосифъ и майка му чудяхъ ся за това що ся казуваше за него.

34. И благослови ги Симеонъ, и рече на майка му Маріамъ : Ето тойзи лежи за паданіе и за въставаніе на мнозина въ Израиль, и бѣлѣтъ за противорѣчіе ;

35. А на самъ тебе мечъ ще пронизже душѣ-тъхъ ти ; за да ся открыѣтъ помышленія-та на много сърдца.

36. Имаше и *нѣкой си* Анна пророчица, дъщеря Фануилева отъ племе-то Асирово ; тя бѣше на възраст много остарѣла и живѣла бѣ съ мъжа си седмъ години отъ дѣвство-то си ;

37. И тя бѣше вдовица като на осмдесетъ и четири години, която не ся отдалячаваше отъ храмъ-тъ, дѣто поща и деня служаше *Богу* въ постъ и молитвѣхъ.

лн. И тѧ въз той чѧсѧ прѣстѧвши ѣсповѣдашесѧ Гдѧви, и гл҃голаше ѿ немѧ всѣмѧ чѧюшымѧ ѣзбавленїѧ во Іерлїмѣ.

ла. И ѡкѡ скончѧшасѧ всѧ по законѧ Гдню, возвратїшасѧ въз Галїлїю, во градѧ свой Назарѣтѧ.

м. Ѿтрочѧ же растѧше, и крѣплѧшесѧ дх҃омѧ, ѣсполнѧсѧ премѣдрости: и бл҃годѧть Бж҃їѧ бѣ на немѧ.

ма. И хождѧста родїтеле ѣгѡ на всѧко мѣто во Іерусалимѧ въз прѧздники пасхи.

мв. И ѣгдѧ кысть двоюнадесяти мѣтѧ, восходѧщымѧ ѣмѧ въз Іерлїмѧ по ѡбычаю прѧзника,

мг. И скончѧвшимѧ дни, и возвращѧюшымѧ ѣмѧ, ѡстѧ Ѿтрокѧ Іисѧ во Іерлїмѣ: и не разсмѣ Іѡсифѧ и мати ѣгѡ.

мд. Минѣвше же ѣгѡ въз др҃жїнѣ сѣща, прендѡста днѣ пѣтъ, и ѣскѧста ѣгѡ во срѡдницѣхѧ и въз знѧемыхѧ:

ме. И не ѡбрѣтше ѣгѡ, возвратїстасѧ во Іерлїмѧ, възыскающе ѣгѡ.

мс. И кысть по трїехѧ днѣхѧ, ѡбрѣтѡста ѣгѡ въз цркви, сѣдѧщаго посреѣѣ ѡучїтелей, и послѧшающаго ѣхѧ, и вопрошѧющаго ѣхѧ.

мз. Оѡжасѧхсѧ же вси послѧшающїи ѣгѡ ѡ разсмѣ и ѡ ѡвѣстѣхѧ ѣгѡ.

мн. И вїдѣвше ѣгѡ, днѡшасѧ: и кѧ немѧ мѣи ѣгѡ речѣ: чѧдо, что сотвори нѧма тѧкѡ; сѣ Ѿцѧ твоѡ и ѡзѧ волаѡше ѣскахомѧ тебѣ.

ма. И речѣ кѧ нїма: что ѡкѡ ѣскасте менѣ; не вѣсте ли, ѡкѡ въз тѣхѧ, ѡже Ѿцѧ моегѡ, достѡнтѧ кыти ми;

п. И тѧ не разсмѣста гл҃гола, ѣгѡже гл҃гола ѣма.

па. И снїде сѧ нїма, и прїїде въз Назарѣтѧ: и бѣ повнїсѧсѧ ѣма. и мѣи ѣгѡ соблюѡаше всѧ гл҃голы сїѧ въз ср҃цы своѡмѧ.

38. И тя като пристѣпи въ исто-то врѣме, славословяше Бога, и говоряше за него на всички които ожидахъ искупленіе-то въ Іерусалимъ.

39. И като свършихъ всичко споредъ законъ-тъ Господень, върнѣхъ ся въ Галилеіѣ, въ градъ-тъ си Назаретъ.

40. А дѣте-то растяше и укрѣпываше ся духомъ, и ся изпълняше съ мъдрость; и благодать Божія бѣ на него.

41. И ходяхъ родители-тъ му всякъ годинъ въ Іерусалимъ за празникъ-тъ на пасхъ-тъ.

42. И когато станъ той на дванадесетъ години, като възлѣзохъ по обычаю въ Іерусалимъ за празникъ-тъ,

43. И като искарахъ дни-тъ *на празникъ-тъ*, и ся вращахъ, дѣте-то Іисусъ останъ *назадъ* въ Іерусалимъ; и не усѣти Іосифъ и майка му.

44. И понеже мисляхъ да е съ дружина-та, изминахъ единъ день пѣтъ, и търсяхъ го между роднини-тъ и познаници-тъ *си*;

45. И като го не намѣрихъ, върнѣхъ ся въ Іерусалимъ да го търсятъ:

46. И слѣдъ три дни намѣрихъ го въ храмъ-тъ сѣднѣлъ между учители-тъ, та ги слушаше и попытуваше ги.

47. И всички които го чувахъ удивявахъ ся на разумъ-тъ и на отговори-тъ му.

48. И като го видѣхъ, смаяхъ ся, и рече му майка му: Сыно, що ни стори така? Ето баща ти и азъ много оскърбени тя търсихмы.

49. И рече имъ; Защо да мя търсите? не знаете ли, че трѣба да съмъ въ това което принадлежи на Отца ми?

50. А тѣ не разумѣхъ рѣчь-тъ, коѣто имъ рече.

51. И слѣзе съ тѣхъ и дойде въ Назаретъ; и покоряваше имъ ся. А майка му съхраняваше всички тѣзи пѣща въ сърдце-то си.

и҃в. И Іисъ преспѣваше премѣдростію и вѣзрастомъ, и благодѣтію оу Б҃га и челоуѣкъ.

ГЛАВА ҃.

а. Въ пѣтое же нѣдесѣте лѣто владычества Тиверіа Кесара, владѣющихъ Понтійскомъ Пилѣтъ Ісдеею, и четвертовластвующимъ Галілеєю Ирвѣдъ, Філіппъ же братъ егѡ четвертовластвующимъ Ітсреею и Трахонітскою странѡю, и Лѣсанію Авілинією четвертовластвующимъ,

в. При архіерейи Аннѣ и Каіафѣ, бысть гл҃голъ Бж҃ий ко Іоаннѣ Захаріинѣ сыну въ псѣтыни.

҃. И пріиде во всю страну Іорданскую, проповѣдаѣ крещеніе покаеніа во ѡставленіе грѣхѡвъ :

д. Икоже естъ писано въ книзѣ словесъ Ісѣи пророка, гл҃голюща : гласъ вопіющаго въ псѣтыни : оуготовайте пѣтъ Гд҃нь : правы творите стези егѡ.

е. Всяка дѣбрь исполнитсѣ, и всяка горѣ и холмъ смиритсѣ : и вѣдѣтъ стрѡпѡтнѣ въ правѣ, и Остріи въ пѣти гл҃адки :

ж. И оузритъ всяка плѡтъ спасеніе Бж҃іе.

з. Гл҃голаше же исхѡдѣющимъ народѡмъ крѣтитисѣ ѡ негѡ : порожденіа ехиднѣ, ктѡ сказа вамъ вѣжати ѡ градѡмъ гнѣва ;

и. Сотворите оубѡ плоды достѡйны покаеніа : и не начинайте гл҃голати въ себѣ : Оца и мамы Авраѣма : гл҃голю ко вамъ, ѣкѡ мѡжетъ Бг҃ъ ѡ каменіа сегѡ въздвигнѣти чѡда Авраѣмъ.

а. Оуже бо и сѣкіра при корени дрѣва лежитъ : всѣко оубѡ дрѣво не творѣщее плодѣ добрѣ, посѣкаетсѣ и во Огнь вметѣетсѣ.

і. И вопрошахъ егѡ народи, гл҃голюще : что оубѡ сотворимъ ;

52. А Иисусъ успѣваше въ мѣдрость, и възрастъ, и благодать прѣдъ Бога и человеѣцы-тѣ.

ГЛАВА 3.

1. А въ петнадесетѣ-тѣ годинѣ на владѣніе-то на Тиверія Кесаря, когато Понтійскій Пилать бѣ управитель на Іудеѣ, а Иродъ четверовластникъ въ Галилеѣ, и Филиппъ братъ му четверовластникъ въ Итуреѣ и въ Трахонитскѣ-тѣ странѣ, и Лисаній четверовластникъ въ Авилиніѣ,

2. Въ врѣме-то на Архіереи-тѣ Аннѣ и Каіафѣ, слово Божіе быде къмъ Іоанна сына Захаріина, въ пустыні-тѣ :

3. И дойде по всичкѣ-тѣ странѣ около Іорданъ, та проповѣдуваше крѣщеніе-то на покаяніе за прощаніе на грѣхове-тѣ.

4. Както е писано въ книгѣ-тѣ на словеса-та на Исаіѣ пророка, който казува ; Гласъ на едного, който выка въ пустыні-тѣ ; Пригответе пѣть-тѣ Господень, правы правѣте неговы-тѣ пѣтеки.

5. Всяка долчина ще ся напълни, и всяка гора и хълмъ ще ся сниши, и криволици-тѣ ще станѣтъ правы, и неравни-тѣ пѣтища гладки ;

6. И всяка плѣть ще види спасеніе-то Божіе.

7. И тѣй говоряше на народы-тѣ които идяхъ да ся крѣстятъ отъ него : Рожбы ехиднины, кой ви обади да побѣгнете отъ бѣдѣщій-тѣ гнѣвъ ?

8. Сторѣте прочее плодове достойны на покаяніе-то ; и не наченувайте да думате въ себе си : Отца имамы Авраама ; защото казувамъ ви, че Богъ може отъ тѣзи камъніе да въздигне чада Аврааму.

9. А и сѣкыра-та вече лежи при корень-тѣ на дръвѣя-та ; и тѣй всяко дърво което не прави добръ плодъ, отсичя ся и въ огнь ся хвърля.

10. И пытахъ го народи-тѣ и говоряхъ : Прочее какво да правимъ ?

аї. Ѡвѣщавъ же гл҃гола ѿмъ: ѿмѣай двѣ рѣзѣ, да по-
дастѣ не ѿмѣиѣмъ: ѿ ѿмѣай брашна, такожде да творитѣ.

бї. Прїидоша же ѿ мытарѣи крѣтитѣся ѿ негѡ, ѿ рѣша къ
немѡ: оучителю, что сотворимъ;

гї. Сїи же рече къ нимъ: ничтоже бо́лше ѿ повелѣн-
нагѡ вамъ творите.

дї. Попрошѣхъ же єгѡ ѿ воини, гл҃голюще: ѿ мы что со-
творимъ; ѿ рече къ нимъ: никогѡже ѡбидите, ни ѡкле-
ветайте: ѿ доволни бѣдите ѡбрънки вашими.

еї. Чаюшымъ же людемъ, ѿ помышляюшымъ всѣмъ въ
сердцахъ своихъ ѡ Іѡаннѣ: єда той єсть Хр҃тосъ;

ѕї. Ѡвѣщаваше Іѡаннъ всѣмъ, гл҃гола: азъ оубѡ водою
крещѣю вы: градеѣтъ же крѣплїи мене, ємѡже нѣсмь до-
стоинъ ѡрѣшїти ремѣнь сапогѡ єгѡ: той вы крѣтитѣ Дх҃омъ
сѣимъ ѿ ѡгнемъ.

зї. Ємѡже лопѣта въ рѣкѡ єгѡ, ѿ ѡтрекїтѣ г҃мнѡ свое, ѿ
сокерѣѣтъ пшеницѡ въ житницѡ свою: плѣвы же сожжеѣтъ
ѡгнемъ негасѣющимъ.

иї. Мнѡга же оубѡ ѿ ѿна, оутѣшѣа, бл҃говѣствоваше людемъ.

аї. Ирѡдъ же четвертовлѣстникъ, ѡбличѣемъ ѿ негѡ ѡ
Ирѡдїадѣ женѣ брата своего, ѿ ѡ всѣхъ, їаже сотвори сѣла
Ирѡдъ,

кї. Приложи ѿ сїе наѣ всѣми, ѿ затвори Іѡанна въ темницѣ.

ка. Бысть же єгда крѣтишасѣ вси люде, ѿ Іисѡ креѣишасѣ
ѿ молаѣшасѣ, ѡвѣрзесѣ нѣѡ,

кв. И сїи де Дх҃ъ сѣи тѣлеснымъ ѡбразомъ, їакѡ гѡлѡбъ,
нанъ: ѿ гласъ сѣ нѣсѣ кїсть, глагола: ты єси Сїи мой
возлюбленный, ѡ тебѣ бл҃говолїхъ.

кг. И той бѣ Іисъ їакѡ лѣѣтъ тридесѣть, начинѣа, сїи,
їакѡ мнїмъ, сїи Іѡсифовъ, Іліевъ,

кд. Матѡатовъ, Левїиъ, Мелхїиъ, Іаннѣевъ, Іѡсѣ-
фовъ,

11. А той отговори и каза имъ: Който има двѣ дрехы нека даде на тогози който нѣма; и който има хранѣ нека прави такожде.

12. Дойдохъ и мытари да ся кръстятъ, и рекохъ му: Учителю, що да правимъ?

13. И той имъ рече: Не събирайте нищо повече отъ това що ви е заповѣдано.

14. Пытахъ го и военни-тѣ, и говоряхъ: И ный що да правимъ? И рече имъ: Не правѣте никому насилство, нито оклеветявайте: и довольни бѣдѣте съсъ заплаты-тѣ си.

15. И като очакуваше народъ-тѣ, и размыслявахъ всички въ сѣрдца-та си за Іоанна, Да не бы той да е Христосъ?

16. Отговори Іоанинъ на всички, и каза: Азъ вы крышавамъ съ водѣ; но иде по силный-тѣ отъ мене, комуто не съмъ достоинъ да развържъ ремыкъ-тѣ на обуча-та му; той ще вы кръсти съ Духа Святаго и съ огонь:

17. Комуто лопата-та е въ рѣкѣ-тѣхъ му, и ще отребѣ гѣмно-то си, и ще събере пшеницѣ-тѣхъ въ житницѣ-тѣхъ си; а плѣвъ-тѣхъ ще изгори въ огонь неугасимъ.

18. И съ много други поученія, благовѣствоваше той на народа.

19. А Иродъ четверовластникъ-тѣ като ся изобличаваше отъ него за Иродіадѣ женѣ-тѣхъ на брата си Филиппа, и за всички-тѣ други злины що бѣ сторилъ Иродъ,

20. Надъвсичко друго, приложи и това, че затвори Іоанна въ тъмницѣ.

21. И като ся кръсти всичкий народъ, когато ся кръсти и Іисусъ и ся моляше, отвори ся небе-то,

22. И слѣзе Духъ Святый въ тѣлесенъ видѣ, като глѣбѣ, врѣхъ него; и гласъ бы отъ небе-то, който казуваше: Ты си Сынъ мой възлюбленный; въ тебе благоволихъ.

23. И самъ Іисусъ наченуваше да е около тридесеть години; споредъ както го мнѣхъ бѣше сынъ на Іосифа, *който бѣ сынъ Іліевъ,*

24. *А Ілій Матѣатовъ, а Матѣатъ Левіинъ, а Левій Мелхіннъ, а Мелхій Іаннаевъ, а Іанна Іосифовъ,*

ΚΕ. ΜΑΤΤΑΘΙΕΥΣ, ΑΜΩΣΟΥΣ, ΝΑΘΜΟΥΣ, ΕΣΛΙΜΟΥΣ, ΠΑΓ-
ΓΕΟΥΣ,

κς. ΜΑΛΔΟΥΖ, ΜΑΤΤΑΘΙΕΥΖ, ΓΕΜΕΙΕΥΖ, ΙΩΣΙΦΟΥΖ, ΙΓΔΙΝΗΖ.

КЗ. ІВАННАНОВЗ, РИСАЕВЗ, ЗОРОВАВЕЛЕВЗ, САЛАДІЙЛЕВЗ, ПИ-
РІЕВЗ.

КН. МЕЛХІЕВЪ, ЯДІЕВЪ, КИСАМОВЪ, ЕЛМВДАМОВЪ, ЫРОВЪ,

ΚΑ. ΊΩΣΙΕΒΖ, ΕΛΙΕΖΕΡΟΒΖ, ΊΩΡΙΜΟΒΖ, ΜΑΤΩΛΑΤΟΒΖ, ΛΕΝΙΝΗΖ,

Л. СѢМЕНОВЪ, ІГДИНЪ, ІВСИФОВЪ, ІВНАНОВЪ, ЕЛІАКІ-
МОВЪ,

Ἰ. ΜΕΛΕΑΕΒΖ, ΜΑΪΝΑΝΟΒΖ, ΜΑΤΤΑΩΔΕΒΖ, ΠΑΩΛΟΒΖ, ΔΑ-
ΒΙΔΟΒΖ,

ΛΒ. ἸΕΣΣΕΟΥΣ, ὨΒΙΔΟΥΣ, ΡΟΘΟΥΣ, ΓΑΛΜΩΝΟΥΣ, ΠΛΑΚΩ-
ΝΟΥΣ,

л҃г. Амѣнадавовз, Арѣмовз, Есрѣмовз, Фарѣсовз, Ісѣдинз,

Ἄδ. Ἰάκωβλ, Ἰσαάκωβ, Ἰβραάμωβ, Θάριν, Παχώρωβ,

ΛΕ. ΓΕΡΣΧΟΒΖ, ΡΑΓΑΒΟΒΖ, ΦΑΛΕΚΟΒΖ, ΞΕΡΕΒΟΒΖ, ΓΑΛΑΗΟΒΖ,

Лс. Каїнановъ, Арфаѣдовъ, Сїмовъ, Нўевъ, Ламѣховъ,

13. Магсáлєвз, Ёнѡховз, Їáредовз, Малелѣйловз, Каї-
нáновз.

ЛН. ЕНѢСОВЪ, СІДОВЪ, АДѢМОВЪ, БЖІЙ.

ГЛАВА Д.

Ѧ. Іисъ же ісполнь Дѣа сѣа возвратісѣ ѡ Іордѣна: ѡ ве-
дѣшесѣ Дѣомъ въ псѣтію,

В. ДНІЙ ЧЕТЫРДЕСЯТЬ ІСКУШАЕМЪ Ѡ ДІАВОЛА : ꙗ НЕ ꙗСТЪ

25. *А Иосифъ Маттаѳіевъ, а Маттаѳіа Амосовъ, а Амосъ Наумовъ, а Наумъ Есліевъ, а Еслій Нангеевъ,*

26. *А Нангей Мааѳовъ, а Мааѳъ Маттаѳіевъ, а Маттаѳіа Семеіевъ, а Семеи Иосифовъ, а Иосифъ Іудинъ,*

27. *А Іуда Іоаннановъ, а Іоаннанъ Рисаевъ, а Риса Зоровавелевъ, а Зоровавель Салаѳилевъ, а Салаѳиль Нпріевъ,*

28. *А Нпрій Мелхіевъ, а Мелхій Аддіевъ, а Аддій Косамовъ, а Косанъ Елмодамовъ, а Елмодимъ Провъ,*

29. *А Пръ Іосіевъ, а Іосій Еліезеровъ, а Еліезеръ Іоримовъ, а Іоримъ Матѳатовъ, а Матѳатъ Левіинъ,*

30. *А Левій Симеоновъ, а Симеонъ Іудинъ, а Іуда Иосифовъ, а Иосифъ Іоанновъ, а Іоанъ Еліакимовъ,*

31. *А Еліакимъ Мелеаевъ, а Мелеа Маинановъ, а Маинанъ Маттаѳаевъ, а Маттаѳа Наѳановъ, а Наѳанъ Давидовъ,*

32. *А Давидъ Іессеевъ, а Іессей Овпдовъ, а Овидъ Воозовъ, а Воозъ Салмоновъ, а Салмонъ Наассоновъ,*

33. *А Наассонъ Аминадавовъ, а Аминадавъ Арамовъ, а Арамъ Есромовъ, а Есромъ Фаресовъ, а Фаресъ Іудинъ,*

34. *А Іуда Іакововъ, а Іаковъ Исааковъ, а Исаакъ Авраамовъ, а Авраамъ Ѳаринъ, а Ѳара Нахоровъ,*

35. *А Нахоръ Серуховъ, а Серухъ Рагавовъ, а Рагавъ Фалекъ, а Фалекъ Еверовъ, а Еверъ Салаевъ,*

36. *А Сала Каинановъ, а Каинанъ Арфаксатовъ, а Арфаксатъ Симовъ, а Симъ Ноевъ, а Ное Ламеховъ,*

37. *А Ламехъ Маѳусаловъ, а Маѳусала Еноховъ, а Енохъ Іаредовъ, а Іаредъ Малеленловъ, а Малелеилъ Каинановъ,*

38. *А Каинанъ Еносовъ, а Еносъ Снѳовъ, а Снѳъ Адамовъ, а Адамъ Божій.*

ГЛАВА 4.

1. А Иисусъ пълнъ съ Духа Святаго върпж ся отъ Іорданъ, и отведенъ бы Духомъ въ пустыниѣ-тѣ,

2. И тамъ бѣше четиридесеть дни искушаванъ отъ діавола :

ничесѡже во дни тѡа: ѿ скончавшимся ѿмъ, послѣднѣ
взала.

г. ѿ рече ѡмъ дїаволъ: ѡще сїѡз ѡсї Бжїѣ, рцы каменевн
семъ, да вѣдетъ хлѣбъ.

д. ѿ ѡвѣща Іисъ къ немъ, глгола: писано єсть, ѿкѡ не
ѡ хлѣбѣ єдиномъ живъ вѣдетъ человекъ, но ѡ всакомъ
глаголю Бжїи.

е. ѿ возведъ єго дїаволъ на горъ высокъ, показъ ѡмъ вса
царствїа вселенныа въ часѣ времанинѣ.

б. ѿ рече ѡмъ дїаволъ: тебѣ дамъ власть сїю всю ѿ
славъ ѿхъ: ѿкѡ мнѣ предана єсть, ѿ, ѡмъже ѡще хошъ,
дамъ ю.

з. Ты оубѡ ѡще поклонїшися предо мною, вѣдѣтъ тебѣ
вса.

и. ѿ ѡвѣщавъ рече ѡмъ Іисъ: ѿднѣ за мною, сатанѣ: пи-
сано єсть: поклонїшися Гдѣс Бгѣс твоємъ, ѿ томъ єдиномъ
послажиши.

а. ѿ ведѣ єго во Іерусалимъ, ѿ постави єго на крилѣ
црковнѣмъ, ѿ рече ѡмъ: ѡще сїѡз ѡсї Бжїѣ, вѣрзиса ѡсюдѣ
дѡлѣ:

і. Писано бо єсть, ѿкѡ ѡгламъ своимъ заповѣсть ѡ
тебѣ, сохрани ти тѣ:

аі. ѿ на рскахъ възмѣтъ тѣ, да не когдѣ преткнѣши ѡ
камень ногъ твою.

бі. ѿ ѡвѣщавъ рече ѡмъ Іисъ, ѿкѡ речено єсть: не ѡскѣ-
сиши Гдѣа Бга твоегѡ.

гі. ѿ скончавъ все ѡскѣшенїе дїаволъ, ѡнде ѡ негѡ до
времене.

дї. ѿ возвратиса Іисъ въ силѣ дхѡвнѣѣ въ Галилею: ѿ
вѣсть ѡзѣде по всеї странѣ ѡ немъ.

еі. ѿ тѡѣ оубаше на сонмищахъ ѿхъ, славномъ всѣмнѣ.

сі. ѿ прїиде въ Назарѣтъ, ѿдѣже бѣ воспитанъ: ѿ вниде,

и не яде нищо прѣзъ тѣзи дни: и като ся измнижжъ тѣ, напоконѣ огладиѣ.

3. И рече му діаволь-тѣ: Ако си Сынъ Божій, речи на тойзи камькъ да стане хлѣбъ.

4. И отвѣща му Исусъ и рече: Писано е, че не токо съ хлѣбъ ще бѣде живъ чловѣкъ, но съсъ всяко слово Божіе.

5. И като го възведе діаволь-тѣ на една планина высока, показа му всички-тѣ царства на вселениѣхъ въ една минутѣ врѣме.

6. И рече му діаволь-тѣ: Тебѣ ще дамъ всички-тѣ тѣзи власть и славѣ-тѣ имъ; защото е менѣ прѣдана, и давамъ ѣхъ комуто щѣ;

7. И тѣй ако ся поклонишь ты прѣдъ мене, твое ще бѣде всичко *това*.

8. И отговори му Исусъ и рече: Махни ся отъ мене, Сатано; защото е писано: Господу Богу твоему да ся поклонишь, и само нему да послужишь.

9. И заведе го въ Іерусалимъ, и постави го на крыло-то на храмъ-тѣ, и рече му: Ако си сынъ Божій, хвърли ся отъ тука долу;

10. Защото е писано: На ангелы-тѣ си ще заповѣда за тебе, да тя упазятъ,

11. И на рѣцѣ ще тя подигатъ, за да не прѣпънешъ о камькъ ногѣ-тѣ си.

12. И отговори Исусъ и рече му: Речено е: Да не искусишь Господа Бога твоего.

13. И като свърши всяко искушеніе діаволь-тѣ, отстъпи отъ него до врѣме.

14. А Исусъ съсъ силѣ-тѣ на Духа върнѣ ся въ Галилеѣхъ; и слухъ излѣзе за него по всички-тѣ околность.

15. И той поучаваше по съборища-та имъ, и ся прославяваше отъ всички-тѣ.

16. И дойде въ Назаретъ, дѣто бѣше отхраненъ, и влѣзе по

по Обычаю своему, въ день субботный въ сонмище, и воста честнѣ.

зѢ. И даша ему книгѣ Исайи пророка: и разгнѣвъ книгѣ, въскрѣсто, и даждѣ еѣ написано:

иѢ. Дѣхъ Гдѣнь на мнѣ: егѡже ради помаза ма бѣговѣстити нишымъ, посла ма ищѣлѣити сокрѣщенныя срѣцемъ: проповѣдати плачѣннымъ ѡпощѣнїе, и слѣпымъ прозрѣнїе: ѡпѣстѣити сокрѣщенныя во ѡрада:

дѢ. Проповѣдати лѣто Гдѣне прїятно.

кѢ. И согнѣвъ книгѣ, ѡдавъ слѣзѣ, сѣде: и всѣмъ въ сонмищи Очи бѣху зраше на нѣ.

ка. И начатъ гл҃голати къ нимъ, ѡкѡ днѣсь свѣстѣ писанїе сѣ во оушїю вашию.

кв. И всѣ свидѣтельствоваху ему и дивляхуся ѡ словесѣхъ бѣгодати, и сходящихъ иже оустъ егѡ, и гл҃голаху: не сѣ ли естъ сїхъ Іѡсифовъ;

кг. И рече къ нимъ: всѣмъ речете ми прїтѣхъ сїю: врачѣ, ищѣлѣса самъ: елика слышахомъ бывша въ Капернаѡмѣ, сотвори и здѣ во Отѣчествїи своемъ.

кд. Рече же: аминѣ глаголю вамъ, ѡкѡ ни который пророкъ прїятенъ естъ во Отѣчествїи своемъ.

ке. Поистиннѣ же глаголю вамъ: мнози вдовицы бѣша во дни Илїины во Іѡли, егда заключѣа нѣо три лѣта и мѣхъ шѣсть, ѡкѡ бысть гладъ великъ по сѣй землї:

кз. И ни ко единой ѿхъ посланъ бысть Илїа, токѡмъ въ Сарѣптѣ Сїдѡнскю къ женѣ вдовицѣ.

кз. И мнози прокажени бѣху при Елїсѣе пророцѣ во Іѡли: и ни единыхъ же ѡ нихъ ѡчїстѣа, токѡмъ Нееманъ Сїрїанѣнъ.

кн. И исполнишася всѣ ѡрости въ сонмищи, слышавшїи сїѡ.

ко. И воставше ижегнаша егѡ вонъ иже града, и ведѡша

обычай-тъ си въ съборище-то сѣботенъ день, и стапѣ да чете.

17. И подадохъ му книгѣ-тѣ на пророка Исайѣ; и като разгърнѣ книгѣ-тѣ, намѣри това мѣсто, дѣто бѣ писано :

18. Духъ Господень е на мене ; за това мя помаза ; проводи мя да благовѣстявамъ на сиромасы-тѣ, да исцѣлѣмъ съкрушенны-тѣ сърдцемъ, да проповѣдамъ на плѣнницы-тѣ освобожденіе и на слѣпы-тѣ прогледваніе, да пуснѣ угнетены-тѣ въ свободѣ,

19. Да проповѣдамъ благопріятнѣ-тѣ Господнѣмъ годинѣмъ.

20. И като стѣнѣ книгѣ-тѣ, даде ѣмъ на слугѣ-тѣ и сѣднѣ, а очнѣ на всички-тѣ въ съборище-то бѣхѣ ся възрѣлы въ него.

21. И наченѣ да имъ говори : Днесъ ся испълни това писаніе во ваши-тѣ уши.

22. И всички му засвидѣтельствувахъ, и чудяхъ ся за словеса-та на благодать-тѣ що излѣзувахъ изъ уста-та му, и думяхъ : Не е ли тойзи сынъ-тъ Іосифовъ ?

23. И рече имъ : Безъ друго ще ми кажете тѣзи притчѣ : Лѣкарю, исцѣри ся самъ си ; което смы чули че е станѣло въ Капернаумъ, стори и тука въ отечество-то си.

24. И пакъ рече : Истинѣмъ ви казувамъ, че никой пророкъ не е пріятъ въ отечество-то си.

25. И наистинѣмъ ви говорѣмъ, много вдовицы бѣхѣ въ Израиля во врѣме-то на Іліѣ, когато ся затвори небе-то за три години и шесть мѣсеца, въ което врѣме станѣ гладъ голѣмъ по всичкѣ-тѣ земѣмъ :

26. И ни при еднѣмъ отъ тѣхъ не бы проведенъ Ілія, тѣмъко въ Сарептѣ Сидонскѣ при еднѣмъ вдовицѣ женѣ.

27. И мнозина прокаженни имаше во врѣме-то на Елисея пророка въ Израиля ; и никой отъ тѣхъ не бы очистенъ, тѣмъко Нееманъ Сиріѣнинъ.

28. Това като чухъ тѣзи които бѣхѣ въ съборище-то всички ся испълнихъ съ ярость,

29. И станѣхъ та го искарахъ възъ изъ градъ-тъ, и заведохъ

ёгò до верхò горы, на нейже градъ ѱхъ сòзданъ баше, да быша ёгò низрингли :

л. Онь же прошёда посредѣ ѱхъ, идáше.

ла. И снѣде въ Капернаѹмъ градъ Галїлейскїй : и бѣ оуча ѱхъ въ сьбѣнѣхъ.

лв. И оужасáхсѧ ѡ оученїи ёгò : ѡ́кн со вла́стію бѣ слово ёгò.

лг. И въ сонмищи бѣ чело́вѣкъ ѱмѣй дѡха бѣса нечїста, и возопї гла́сомъ вѣлїимъ,

лд. Глго́ла : ѡста́ви, что́ намъ и тебѣ, Іисе Назарѣніне ; прише́лъ єси погвѣити насъ : вѣмъ тѧ, кто́ єси, Сѣй Бжїй.

ле. И запрети́ ёмѡ Іисъ, глго́ла : премолчи, и ѱзыди ѱз негò. и повергъ ёгò вѣсѧ посредѣ, ѱзыде ѱз негò, ника́коже вредївъ ёгò.

лз. И вѣсть оужасъ на всѣхъ, и стаза́хсѧ, дрѡгъ ко дрѡгѡ глго́люще : что́ слово сїе, ѡ́кн вла́стію и сїлою велїтъ нечїстымъ дѡховѡмъ, и ѱсхòдатъ ;

лз. И ѱсхожда́ше гла́съ ѡ немъ во всѧко мѣсто страны.

ли. Воста́въ же ѱз сонмища, вни́де въ до́мъ Сїмѡновъ : те́ща же Сїмѡнова бѣ ѡдержїма о́гнемъ вѣлїимъ : и моли́ша ёгò ѡ ней.

ло. И ста́въ на́д нею, запрети́ о́гню, и ѡста́ви ю. ѡ́бїе же воста́вши слѡжа́ше ѱмъ.

м. Заходáшѡ же со́лнцѡ, всї, є́лицы ѱмѣахъ кола́щыхъ недѡги разнѣннымъ, привождáх ѱхъ къ немѡ : Онь же на є́диного коегòждо ѱхъ рѡцѣ возлòжъ, ѱсцѣлáше ѱхъ.

ма. Исхожда́х же и вѣсѧ ѡ многїхъ, вопїю́ще и глаго́люще, ѡ́кн ты єси Хрїтòсъ Снъ Бжїй. и запрещáа не да́ше ѱмъ глго́лати, ѡ́кн вѣда́хс Хрїта́ самагò сѡща.

мв. Бывшъ же днѣ, ѱзше́да ѿде въ пѣсто мѣсто : и наро́дї иска́х ёгò, и прїидòша къ немѡ, и о́держивáх ёгò, дабы́ не ѡше́лъ ѡ нїхъ.

го при край-тъ на рѣтъ-тъ на който градъ-тъ имъ бѣше съграденъ, за да го низринѣтъ.

30. Но той минѣ изъ помежду имъ и отиваше си.

31. И слѣзе въ Капернаумъ, градъ Галилейскій; и поучаваше ги въ сѣботны-тъ дни.

32. И удивявахъ ся за ученіе-то му; защото негово-то слово бѣше съ власть.

33. И въ съборище-то имаше единъ человекъ, който имаше духъ на нечистъ бѣсъ, и извика съ гласъ голѣмъ,

34. И казуваше: Остави, що имашъ ты съ насъ, Иисусе Назарянине? Дошелъ си да ны погубишь ли? Знаѣхъ тя кой си, Святей Божій.

35. И запрѣти му Иисусъ и каза: Мълкни и излѣзь изъ него. И бѣсъ-тъ го трѣпнѣ на срѣдъ, и излѣзе изъ него, безъ да го повреди никакъ.

36. И смаяхъ ся всички, и разговаряхъ ся помежду си и думамъ: Що е това слово, че той съсъ власть и силѣ повелѣва на нечисты-тъ духове, и излѣзватъ?

37. И разнесе ся слухъ за него по всички-тъ околны мѣста.

38. И като станѣ отъ съборище-то влѣзе въ домъ-тъ Симоновъ: и тыщѣ-тъ Симоновѣ бѣше ѣхъ хванѣла огнища, и молихъ го за неѣхъ.

39. И той застанѣ надъ неѣхъ и запрѣти на огницѣ-тъ, и остави ѣхъ; и тозъ часъ станѣ тя и слугуваше имъ.

40. И когато залѣзуваше слѣнце-то, всички конто имашъ болнавы отъ всякавы болѣсти, доведохъ ги при него; а той като възложи рѣцѣ на всякого одного отъ тѣхъ, исцѣли ги.

41. Отъ мнозина още и бѣсове исхождахъ съ крѣскѣ, и казувахъ: Ты си Христосъ Сынъ Божій. И запрѣтаваше имъ и ги не оставяше да говорятъ, понеже го познавахъ че е Христосъ.

42. И като станѣ день, излѣзе и отиде въ пусто мѣсто; и народъ-тъ го диряше, и дойдохъ при него; и задържавашъ го да си не иде отъ тѣхъ.

мг. О́нъ же рече къ нѣмъ, ѿкѡ ѡ дрѹгѣмъ градоу ѡмъ
вѣговѣстѣти мѣ подобаетъ царствіе Бж҃іе: ѿкѡ на сѣ
посланъ ѣсмь.

мд. И бѣ проповѣдалъ на сонмищахъ Галілейскихъ.

ГЛАВА Ѣ.

а. Бысть же належавъ ѣмъ нароу, да быша слышали
слово Бж҃іе, ѡ тоу бѣ стоа при ѣзерѣ Геннисаретскѣ:

б. И видѣ два корабля стоаща при ѣзерѣ: рыбаріе же
ѡшедше ѡ нею, ѡзмывахъ мрежи.

в. Вѣзъ же въ ѣдинъ ѡ кораблю, ѡже бѣ Симѡновъ,
моу ѣго ѡ земли ѡстѣпнѣти малу: ѡ сѣдъ оучаше ѡзъ
корабля нароу.

г. Икоже преста глагола, рече къ Симѡну: постѣпѣ во
глаголю, ѡ вверзѣте мрежи ваща въ ловѣтвѣ.

д. И ѡвѣщавъ Симѡну, рече ѣмъ: наставниче, ѡбнѡщѣ
всю трѣждшеса, ничесѡже ѡхомъ: по глаголу же твоѣмъ
вверѣм мрежѣ.

е. И сѣ сотворше, ѡша множество рыбу мноу: про-
терзашеса же мрежа ѡхъ.

ж. И поманѣша причастникѡмъ, ѡже бѣхъ во дрѹзѣмъ
кораблѣ, да пришедше помогѣтъ ѡмъ: ѡ прѣдоша, ѡ испол-
ниша ѡба корабля, ѿкѡ погрѣжѣтѣся ѡма.

з. Видѣвъ же Симѡну Петру, припадѣ къ колѣнома
Исѡвома, глагола: ѡзыди ѡ менѣ, ѿкѡ мѣжъ грѣшенъ ѣсмь,
Гд҃и.

а. Оужасъ во ѡдержаше ѣго ѡ всѣ сѣщѣ сѣ нѣмъ, ѡ
ловѣтвѣ рыбу, ѿже ѡша:

г. Такоже же ѿкѡва ѡ Іѡанна сѣа Зеведеѡва, ѿже бѣста
ѡбѣщѣника Симѡнови. ѡ рече къ Симѡну Исхъ: не боѣсѣ:
ѡсѣлѣ бѣдѣши человекѣ лова.

43. А той имъ рече: Че и въ други-тъ градове трѣба да благовѣстіѣ царство-то Божіе; понеже на това съмъ про-воденъ.

44. И проповѣдуваше въ съборища-та Галилейскы.

ГЛАВА 5.

1. А веднѣжъ когато народъ-тъ го притискаше да слуша слово-то Божіе, той стояше при езеро-то Геннисаретско;

2. И видѣ двѣ ладіи стояхъ по край езеро-то; а рыба-ри-тъ бѣхъ излѣзли изъ тѣхъ та испирахъ мръжы-тъ *си*.

3. И като влѣзе въ еднѣ отъ ладіи-тъ, която бѣше Симонова, помѡли го да ѣѣ отдалечи малко отъ земѣ-тъ; и сѣднѣ та поуча-ваше народъ-тъ отъ ладіи-тъ.

4. И щомъ прѣстанѣ отъ да говори, рече Симону: Оттегли *ла-діи-тъ* въ дълбочинѣ-тъ, и хвърлѣте мръжы-тъ си да уловите *рыбѣ*.

5. А Симонъ отговори и рече му: Учителю, цѣлѣ ношъ сме ся трудили и не уловихме нищо; но по твоѣ-тъ рѣчь ще хвърлѣмъ мръжѣ-тъ.

6. И това като сторихъ, уловихъ много множество рыбы, щото ся прожснуваше мръжа-та имъ.

7. И кывнѣхъ на дружина-та *си* които бѣхъ въ другѣ-тъ ладіи, да дойдѣтъ да имъ помогнѣтъ; и дойдохъ, и напълнихъ и двѣ-тъ ладіи, до толко щото щѣхъ да потѣнѣтъ.

8. А като видѣ Симонъ Петръ, припаднѣ на колѣнѣ-тъ Иису-совы, и казуваше: Иди си отъ мене, Господи, защото съмъ чело-вѣкъ грѣшенъ.

9. Понеже ужасъ обзѣ и него и всичкы-тъ що бѣхъ съ него, за ловѣ-тъ на рыбы-тъ що уловихъ:

10. Подобно и Іакова и Іоанна сынове-тъ Зеведеевы, които бѣхъ съдружници Симонови. И рече Иисусъ Симону: Не бой ся: отъ сега чело-вѣцы ще ловишь.

лї. И ѿзвлѣкше Ѿва корабля на зѣмлю, ѡстáвъше всѧ, взслѣдзъ єгѡ ѡдоша.

бї. И вѣсть єгда бѣ Іисъ во єдинѡмъ ѡ градѡвзъ, и сѣмъжъ испѡлнь проказенїѧ : и видѣвзъ Іиса, пáдзъ ницъ, молáса ємѸ, гл҃гола : Гд҃и, ѡще хѡщєши, мѡжєши мѧ ѡчи́стити.

гї. И простѣрзъ рѣкѸ, коснѸсѧ єгѡ, рѣкъ : хѡщѸ, ѡчи́стисѧ. и ѡбїє проказа ѡнде ѡ негѡ.

дї. И тѡй заповѣда ємѸ никомѸже повѣдати : но шѣдзъ покажѧсѧ іерѡви, и принесѧ ѡ ѡчи́щенїи твоѣмъ, ꙗкоже повелѣ Мѡѡсѣй, во свидѣтельство ѡмъ.

єї. Проходя́ше же пáче слѡво ѡ немъ : и сѡжда́хсѧ наро́ди мнози слы́шати, и цѣлѧ́тисѧ ѡ негѡ ѡ недѡгъ своѧхъ.

ѕї. Тѡйже бѣ ѡходѧ възъ пꙋсты́ню, и молáса.

зї. И вѣсть во єдинъ ѡ днѣи, и тѡй бѣ о҃учѧ : и бѣхъ сѣдѧ́ще фарїсеѣ и законосꙋчителѣ, ѡже бѣхъ пришлѧ ѡ всѧ́кѧ вѣсѧ Галїлѣйскѧ и Ісꙋде́йскѧ и Іерлѡмскѧ : и сіла Гд҃на бѣ ѡсцѣлѧ́ющѧ ѡхъ :

иї. И сѣмъжѣ посѧ́ше на Ѡдрѣ́ челоуѣка, ѡже бѣ разсла́бленъ, и ѡска́хъ внєстѧ єгѡ и положѧти предъ нимъ :

дї. И не ѡбръ́тше кѡдѣ́ внєстѧ єгѡ наро́да рáди, възлѣ́зше на хрámъ, сквозѣ скꙋдѣлы ннзвѣсиша єгѡ со Ѡдрѡмъ на средѸ предъ Іиса.

кї. И видѣвзъ вѣрсъ ѡхъ, речѣ ємѸ : члѡвѣ́че, ѡставлѧ́ютсѧ грѣсѧ твоѧ.

ка. И начáша помышлѧ́ти кни́жницы и фарїсеѣ, гл҃юще : ктѡ єсть сѣй, ѡже глѣтѧ хꙋлѧ ; ктѡ мѡжетъ ѡставлѧ́ти грѣхѧ, тѡ́кмѡ єдинъ Бг҃ъ ;

кв. Разсмѣ́взъ же Іисъ помышлѣнїѧ ѡхъ, ѡвѣща́взъ, речѣ къ нимъ : чтѡ помышлѧ́ете възъ серцѧ́хъ вáшихъ ;

кг. Чтѡ єсть о҃удѡбѣ́е, рецѧ : ѡставлѧ́юттсѧ грѣсѧ твоѧ ; ѡли́ рецѧ : востáни и ходѧ ;

11. И като извлѣкохъ ладѣи тѣ на сушѣ-тѣ, оставихъ всичко, и отидохъ слѣдъ него.

12. И когато бѣше въ единъ отъ градове-тѣ, ето чловѣкъ пѣлъ съ проказѣ; който, като видѣ Исуса, падна на лице-то си, та му ся помоли и казуваше : Господи, ако щешъ, можешъ да мя очистишь.

13. А той прострѣ рѣкъ, та ся допрѣ до него, и рече : Ищѣ, бѣди очистенъ : и тутакси проказа-та ся махна отъ него.

14. И той му заповѣда да не каже *това* никому, но иди, *казува*, покажи ся на священника, и принеси за очищеніе-то си, както е Моисей заповѣдалъ, за свидѣтелство тѣмъ.

15. Но още повече ся расчуваше за него, и събирахъ ся народъ много да слушатъ и да ги исцѣлява отъ болѣсти-тѣ имъ.

16. А той ся оттегляше въ пустыни-тѣ и моляше ся.

17. И единъ день, когато той поучаваше, сѣдяхъ Фарисеи и законоучители, които бѣхъ надшли отъ всяко село на Галилеѣхъ, и Іудеѣхъ, и Іерусалимъ, и сила Господня бѣ въ исцѣляваніе-то имъ.

18. И ето, чловѣци които носяхъ на одръ одного чловѣка който бѣше разслабенъ ; и ищахъ да го внесжтъ вътрѣ, и да го сложатъ прѣдъ него.

19. Но понеже не намѣрихъ прѣзъ дѣ да го внесжтъ вътрѣ поради народъ-тѣ, възлѣзохъ на покрывъ-тѣ, и прѣзъ керамиды-тѣ спуснахъ го съ одръ-тѣ на срѣдъ прѣдъ Исуса.

20. И като видѣ *Исусъ* вѣрѣ-тѣ имъ, рече му : Чловѣче, прощаватъ ти ся грѣхове-тѣ ти.

21. И наченѣхъ да размысляватъ книжници-тѣ и Фарисеи-тѣ и да казувать : Кой е тойзи, който говори богохулство ? Кой може да прощава грѣхове освѣнь одного Бога ?

22. А като разумѣ Исусъ помысли-тѣ имъ, отговори и рече имъ : Що размыслявате въ сѣрдца-та си ?

23. Що е по лесно да рекжъ : Прощаватъ ся грѣхове-тѣ ти, или да рекжъ : Стани та ходи ?

ѢД. Но да оуѣвѣсте, ѡкѡ власть ѡмать снѡ человѣческѡй на землѡ ѡпсѡати грѣхѡ, речѣ разслабленномѡ: текѣ глаголю: востѡни, ѡ возмѡ ѡдрѡ твоѡ, ѡ ѡдѡ вѡ домѡ твоѡ.

КѢ. И ѿБІЕ ВОСТАВЪ ПРЕДЪ НИМЪ, ВЗЕМЪ, НА НЕМЪЖЕ ЛЕЖАШЕ,
ИДЕ ВЪ ДОМЪ СВОЙ, СЛАВА БГ҃А.

кс. ꙗ ѿжасѧ прѣѣтъ всѣхъ, ꙗ славляхъ Бѣа: ꙗ ꙗспомниша-
сѧ страха, гл҃голюще, ꙗкѡ вѣдѣхомъ преславнаѧ днѣсь.

кз. И по сѣмъ ѣзыде, и оузрѣ мытарѣ ѿменемъ Левію,
сѣдѣща на мытницѣ, и рече ѣмъ: иди по мнѣ.

КН. И ѡСТАВЛѢ ВСѦ, ВОСТАВЪЗ ВО СЛѢДЪ ЕГѦ ѢДЕ.

КД. ꙗко сотвори оучреждѣніе веліе Левій ѿ насъ въ домъ сво-
ѣмъ: ꙗко бѣ народъ мытарей многъ, ꙗко ѿишѣхъ, ꙗже бѣхъ съ
нимъ возлежаще.

Ѧ. И роптѣхъ книжницы на него и фарїсеѣ, ко оучѣнѣмъ
ѣгѡ гл҃голюще: почтѣ сѧ мытарѣ и грѣшники їѡсте и пїете;

ла. И ѿвѣщаѡхъ Іисъз речеъ къ нимъ: не трѣбуютъ здравіи
врача, но болящій.

лѣв. Не прїидѡхъ призвѣти прѣведныхъ, но грѣшныя въ покаяніе.

л҃г. ѿнѣ же рѣша къ немѹ: почтѣ оученицы Іѡанновы по-
стѣтсѣ чѣстнѣ, ꙗ́ко мѣтвы творѣтъ, такожде ꙗ́ко фарисейстѣи:
а́ твои ѡдѣтъ ꙗ́ко пѣютъ;

лѧ. ѿнѧ же рече къ нимъ: ѣда можете сѣи брачныя,
дѡндеже женихъ сѧ нѣмѧ ѣсть, сотворѣти постѣитѣся;

Ѥ. Прїидѣтъ же днїе, ѣгда ѡѡтъ бѣдетъ ѡ нїхъ женїхъ,
ї тогда постѡтъсѧ въ тѣѧ днї.

лѣ. Глаголаше же ѿ прѣтѣхъ къ нимъ, ѿкъ никтоже при-
ставленѣа рѣзы нѣвы поставлетъ на рѣзъ вѣтѣхъ: ѿце ли
же нѣ, ѿ нѣвсю раздерѣтъ, ѿ вѣтѣхъ не согласѣтъ ѣже ѿ
нѣвагѣ.

ѦЗ. ꙗкоже вѣнчаѣтъ вѣна нова въ мѣхи вѣхн : ѡже ли же нѣ, расторгнѣтъ новое вѣно мѣхи, ꙗко само ѡзлѣѣтъ, ꙗко мѣхи погнѣнѣтъ :

24. Но за да познаете че Сынъ чловѣческій има власть на земѣхъ—тѣхъ да прощава грѣхове, (рече разслабленному;) тебѣ думамъ, Стани, и дигни одръ—тъ си, та иди у дома си:

25. И на часъ—тъ станѣхъ прѣдъ тѣхъ, дигнахъ това на което лежаше, та отиде у дома си, и славяше Бога.

26. И ужасъ обзѣ всички—тъхъ, и славяхъ Бога, исполнихъ ся отъ страхъ, и казувахъ: Днесъ видѣхмы прѣчудны нѣща.

27. И слѣдъ това излѣзе вънъ, и видѣ одного мытаря, на име Левій, че сѣдѣше на мытарницѣхъ—тѣхъ, и рече му: Ела слѣдъ мене.

28. И той остави всичко, и станѣхъ та отиде слѣдъ него.

29. И стори му Левій голѣмо угощеніе въ къщѣхъ—тѣхъ си, и много множество мытари имаше, и други които сѣдяхъ съ тѣхъ на трапезѣхъ—тѣхъ.

30. А книжници—тъхъ имъ и Фарисеи—тъхъ роптаяхъ на ученицы—тъхъ му и казувахъ: Защо съ мытари—тъхъ и грѣшници—тъхъ ядете и пѣете?

31. А отговори Иисусъ и рече имъ: Нѣматъ нужды за лѣкаръ здрави—тъхъ, но болни—тъхъ.

32. Не дойдохъ да призовѣхъ праведны—тъхъ, но грѣшны—тъхъ на покаяніе.

33. И тѣхъ му рекохъ: Защо ученицы—тъхъ Іоаннови често посятъ и молѣхъ правятъ, така и Фарисейскы—тъхъ, а твои—тъхъ ядѣтъ и пѣѣтъ?

34. А той имъ рече: Можете ли стори свадбари—тъхъ да посятъ доклѣ е съ тѣхъ младоженникъ—тъхъ?

35. Ще дойдѣтъ обаче дни, когато [ся отнеме отъ тѣхъ младоженникъ—тъхъ; тогазъ прѣзъ онѣзи дни ще посятъ.

36. Казуваше имъ още и притчѣхъ: Никой не туря платъ отъ новѣхъ дрехъ на ветхѣхъ дрехѣхъ; а инакъ, и ново—то дере *ветхѣхъ—тѣхъ*, и платъ—тъхъ отъ новѣхъ—тѣхъ не си прилича съ ветхѣхъ—тѣхъ.

37. И никой не налива вино ново въ мѣхове ветхы; ако ли не, ново—то вино ще распуки мѣхове—тъхъ, и то ще ся излѣе, и мѣхове—тъхъ ще ся развалятъ.

ΛΗ. Но вѣнò нòвое въ мѣхѣ нòвы вливáти: ꙗ́ Обоá со-
блюдáтсѧ.

ΛΩ. ꙗ́ никтòже пѣвз вѣтхое, ѡвѣе хòщетз нòвагw: гла-
гòлетз бо: вѣтхое лòчше ѣсть.

ГЛАВА 5.

Α. Бысть же въ сѣбевѣтѣ второпѣрвѣю ꙗ́тѣ ѣмѣ сквозѣ
сѣбанѣа: ꙗ́ восторгáхс оученицы ѣгw клáсы, ꙗ́ пáдáхс, стира-
юще рска́ми.

Β. Иѣцыи же w фарїсѣй рѣша ꙗ́мз: что́ творитѣ, ѣгwже
не достòитз творѣти въ сѣбевѣты;

Γ. ꙗ́ wвѣщáвз ꙗ́сз, речѣ кз нѣмз: ни лѣ сегw члѣ ѣстѣ,
ѣже сотвори Дѣдз, ѣгдá взалкáса сáмз, ꙗ́ ꙗ́же сз нѣмз бáхс;

Δ. Кákw ви́иде въ дóмз Бжѣй, ꙗ́ хлѣбы предложенѣа взѣмз,
ꙗ́ пáдѣ, ꙗ́ дадѣ ꙗ́ сѣщымз сз нѣмз, ꙗ́хже не достòаше ꙗ́стѣи,
тòкмw ѣдѣннымз ѣерѣемз;

Ε. ꙗ́ глḡгòлаше ꙗ́мз, ꙗ́kw гáъ ѣсть Оѣх челоувѣческѣй ꙗ́
сѣбевѣтѣ.

Σ. Бысть же ꙗ́ въ др҃сгѣю сѣбевѣтѣ ви́ити ѣмѣ въ сòн-
мище ꙗ́ оучѣити: ꙗ́ бѣ тáмw члѣѣкз, ꙗ́ рска ѣмѣ деснáа бѣ
сгхá.

Ζ. Назирáхс же кни́жницы ꙗ́ фарїсѣн, ѡ́цѣе въ сѣбевѣтѣ
ꙗ́сцѣлѣитз: да wврáщѣтз рѣчь нáнь.

Η. Оѣх же вѣдáше помышлѣнѣа ꙗ́хз, ꙗ́ речѣ члѣѣкз ꙗ́мѣ-
щемз сḡхс рс҃кз: востáни ꙗ́ стáни посредѣ. Оѣх же востáвз
стá.

Θ. Речѣ же ꙗ́сз кз нѣмз: вопрошѣ вы: что́ достòитз въ
сѣбевѣты, доврò творѣти, ꙗ́лѣ сáдò творѣти; дḡшс спáстѣи
ꙗ́лѣ пог҃сѣити; Оѣи же оумолчáша.

Ι. ꙗ́ воззрѣвз на всѣхз ꙗ́хз, речѣ ѣмѣ: прострѣи

38. Но трѣба да ся налива ново-то вино въ мѣхове новы, та ся завардятъ и двѣ-тѣ.

39. И никой отъ какъ нѣе *вино* ветхо, не пще тутакси ново ; защото казува : Ветхо-то е по добро.

ГЛАВА 6.

1. И въ първѣ-тѣ сѣботѣ слѣдъ второй-тѣ *день на пасхѣ-тѣ*, минуваше той прѣзъ сѣидбы-тѣ, и ученици-тѣ му кѣсахъ класове-тѣ, и ядѣхъ, като *гы* стрывахъ съ рѣцѣ.

2. А нѣкои си отъ Фарисей-тѣ, рекохъ имъ : Защо правите което не е простено да ся прави въ сѣботѣ ?

3. И отговори Исусъ и рече имъ : Не сте ли чели ни това, което стари Давидъ, когато огладнѣ той и конто бѣхъ съ него ?

4. Какъ влѣзе въ Божій-тѣ домъ, и зѣ хлѣбове-тѣ на прѣдложеніе-то, и яде, и даде и на онѣзи конто бѣхъ съ него, конто *хлѣбове* не бѣ простено да гы ядѣтъ *другы*, тъкмо едни-тѣ священници ?

5. И казуваше имъ, че Сынъ человѣческій е господарь и на сѣботѣ-тѣ.

6. И пакъ въ другѣ сѣботѣ влѣзе въ сѣборище-то, и поучаваше ; и имаше тамо нѣкой си человѣкъ, комуто десна-та рѣка бѣ суха.

7. И съгледувахъ го книжници-тѣ и Фарисей-тѣ, да ли въ сѣботѣ ще *го* исцѣли, за да намѣрятъ обвиненіе противъ него.

8. Но той знаяше помысли-тѣ имъ, и рече на человѣка съсъ *сухѣ-тѣ* рѣкѣ : Стани та ся исправи на срѣдъ. И той станъ и ся исправи.

9. Тогази имъ рече Исусъ : Ще вы попытамъ нѣщо : Що трѣба да прави *никкой* въ сѣботѣ, добро ли или зло да прави ? да спасе ли душѣ, или да погуби ?

10. И като гы изгледа всички-тѣ, рече на человѣка : Простри

рґкґ твою. Оиґ же сотвори таґк: и оґтвердиґса рґкѧ еґвѣ
здрѧва іѧкѡ дрґгѧл.

аі. Оиґ же іспѡлниґасѧ беззѣмѧ: и глаголахґ дрґгѣ ко
дрґгѣ, что быґша сотвориґли Іисови.

бі. Быґсть же во дни тыѧ, иґзыде вґ горґ помолитиґса: и
бѣ ѡбѣнѡшь вґ молиґтвѣ Бжґїи.

гі. И еґгда быґсть деґнь, призвѧ оґченики своѧ: и иґзврѧ ѡ
ниґх дванадесѧте, иґже и Апѡлы нарече:

аі. Сімѡна, еґгоже именовѧ Петрѧ, и Андрейѧ брѧта еґвѣ,
Іѧкѡва и Іѡѧнна, Філіппѧ и Варѡломеѧ,

еі. Мѧтѡеѧ и Ѧѡмѣ, Іѧкѡва Алѣееѧ и Сімѡна нарицае-
маго Зилѡта.

сі. Ісґс Іѧкѡѡѧ, и Ісґс Іскарїѡтскаго, иґже и быґсть
предѧтель.

зі. Иґзшедѧ сѧ ниґми, ста на мѣстѣ рѧѡнѣ: и
народе оґченикѣ еґвѣ, и мноґество мноґо людеѣ ѡ
всеѧ Ісґден и Іерусалиґма, и помѡрїѧ Турска и Си-
дѡнска.

иі. Иґже прїидѡша послѧшати еґвѣ и иґсцѣлїтисѧ ѡ недзґх
своиґх, и страждѡщїи ѡ дхґх нечїстѣх: и иґсцѣлѧхґсѧ.

аі. И весь народе іскаше приґкасѧтисѧ еґмґ: іѧкѡ сила ѡ
негѡ иґсхождаше, и иґсцѣлѧше всеѧ.

к. И тоѣ возведѧ Очи свои на оґченики своѧ, глаголаше:
блґжеґни иґиґи дхґомґ: іѧкѡ ваґше еґсть црґтвіе Бжґїе.

ка. Блґжеґни алґчщїи ныґнѣ: іѧкѡ насытитисѧ. блґжеґни
плачѡщїи ныґнѣ: іѧкѡ возсѣмѣтисѧ.

кв. Блґжеґни вѣдете, еґгда возненаѡдѧтѧ ваґсѧ члѣѣцы, и
еґгда разлґчатѧ вы и понѡсѧтѧ, и пронесѣтѧ иґма ваґше іѧкѡ
сладо, Сїѧ члѣѣческагѡ рѧди.

кг. Возрадоґйтисѧ вґ тоѣ деґнь, и взыграйте: се бо мзда
ваґша мноґѧ на неґсї. по сімґх бо твѡрѧхґ прѡрокѡмґ Оґцы
иґх.

рѣжѣ-тъ си. И той стори така : и рѣка-та му стана здрава както друга-та.

11. А тѣ ся испълнихѣ съ буйство и разговаряхѣ ся помежду си, що да сторятъ на Исуса.

12. Прѣзъ онѣзи дни пакъ излѣзе на горѣ-тъ да ся помоли ; и цѣлѣ нощъ бѣ тамъ на молбѣ къмъ Бога.

13. И като станѣ день призова ученицы-тѣ си ; и избра отъ тѣхъ дванадесеть, които и нарече апостолы :

14. Симона, когото и наименова Петръ, и Андрея брата му, Иакова и Иоанна, Филиппа и Варѣоломея,

15. Матѣея и Ѳомѣ, Иакова Алѣеева, и Симона нарицаемаго Зилота,

16. Иудѣ брата Иакововѣ, и Иудѣ Искаріотскаго, който и станѣ прѣдатель.

17. И като слѣзихъ съ тѣхъ, спрѣ ся на едно мѣсто равно и *тамо бѣхъ* мнозина отъ ученицы-тѣ неговы, и голѣмо множество народъ отъ всичкѣ Иудейѣ и Иерусалимъ, и отъ приморіе-то Тирско и Сидонско, които бѣхъ дошли да го послушатъ и да ся исцѣлятъ отъ болѣсти-тѣ си,

18. И страждущи-тѣ отъ нечисты духове ; и *всичкы* ся исцѣлявахъ.

19. И всякий-тъ народъ искаше да ся допрѣ до него : защото сила излѣзуваше изъ него, и исцѣляваше всякы-тѣ.

20. И той подигихъ очи-тѣ си къмъ ученицы-тѣ си, и казуваше : Блажени *вы*, сиромаси : защото е ваше царство-то Божіе.

21. Блажени които гладувате сега ; защото ще ся насытите. Блажени които плачете сега ; защото ще ся разсѣете.

22. Блажени сте когато *вы* възненавидятъ чловѣци-тѣ, и когато *вы* отлжатъ и похулятъ, и пронесѣтъ име-то *вы* като зло, поради Сына чловѣческаго.

23. Възрадувайте ся въ онзи день и възиграйте ; защото ето, заплата-та *ваша* е много на небеса ; понеже бащи-тѣ имъ така правяхъ на пророцы-тѣ.

Ѣд. Ѿбаче гóре вáмъ когáтымъ: ꙗ́кѡ ѡстоитѣ оутѣ-
шенїа вáшегѡ.

Ѣе. Гóре вáмъ насыщѣннїи нынѣ: ꙗ́кѡ взáлчете. гóре
вáмъ смѣюшымся нынѣ: ꙗ́кѡ возрыдáете ꙗ возплáчете.

Ѣс. Гóре, ѣгда докрѣ рекътъ вáмъ вси члв́цы: по сѣмъ
ѡ творáхъ лжепрорóкѡмъ Ѡтцы ѡхъ.

Ѣз. Но вáмъ гáголю слышашымъ: любѣте врагѣ вáша,
добрò творѣте ненавѣдашымъ вáсъ,

Ѣи. Блгвѣте кленущыя вы, ꙗ молитеса за творáщихъ вáмъ
Ѡбѣдъ.

Ѣо. Пїющемъ тá въ ланїтѣ, подáждь ꙗ дрзгѣю: ꙗ ѡ взн-
мáющагѡ тѣ рїзъ, ꙗ срачицъ не возбранїи.

Ѓ. Псáкомъ же просáишемъ оутѣ тебѣ, дай: ꙗ ѡ взнмáющагѡ
твоѡ, не ѡстазѣи.

Ѓа. ꙗ ꙗкоже хóщете да творáтъ вáмъ члв́цы, ꙗ вы
творѣте ѡмъ тáкожде.

Ѓв. ꙗ ѡще лóбите лóбашыя вы, кáа вáмъ блгодáть ѣсть;
ѡ ꙗ грѣшницы лóбашыя ѡхъ лóбáтъ.

Ѓг. ꙗ ѡще блготворѣте блготворáшымъ вáмъ, кáа вáмъ
блгодáть ѣсть; ѡ ꙗ грѣшницы тóжде творáтъ.

Ѓд. ꙗ ѡще взáимъ даетѣ, ѡ нїхъже чáете воспрїáти, кáа
вáмъ блгодáть ѣсть; ѡ ꙗ грѣшницы грѣшникѡмъ взá-
имъ давяютъ, да воспрїѡмгътъ рáвнаа.

Ѓе. Ѿбаче любѣте врагѣ вáша, ꙗ блготворѣте, ꙗ взáимъ
дайте ничесѡже чáюще: ꙗ вѣдетъ мздá вáша многа, ꙗ
вѣдете сынове вышнѡгѡ: ꙗ́кѡ тóй блгъ ѣсть на кезвлаго-
дáтныя ꙗ слыа.

Ѓс. Вѣдите оубо млосѣрдїи, ꙗкоже ꙗ Ѡцъ вáшъ мѡрдъ
ѣсть.

Ѓз. ꙗ не срдѣте, ꙗ не срдáтъ вáмъ: ꙗ не ѡсѡждáйте, да
не ѡсѡждѣннїи вѣдете: ѡпсѡдѡйте, ꙗ ѡпсѡстáтъ вáмъ:

Ѓи. Дáйте, ꙗ дáтсѡ вáмъ: мѡрс добрѣ, наткáнъ ꙗ потрáснъ

24. Но горко на васъ богаты-тъ, защото приимате вече утѣшеніе-то си.

25. Горко на васъ насытены-тъ, защото ще изгладнѣете. Горко на васъ които ся смѣете нынѣ, защото ще жалѣете и ще плачете.

26. Горко вамъ, когато всички чловѣци ви позахвалятъ, защото бащи-тъ имъ така правяхъ на лъжливы-тъ пророцы.

27. Но вамъ, които слушате, казувамъ: Любѣте врагове-тъ ваши; добро правѣте на онѣзи които вы ненавиджатъ.

28. Благославяйте онѣзи, които вы кълнѣтъ, и молѣте ся за онѣзи които ви правятъ пакость.

29. На тогозь който тя удари по странѣ-тъ на лице-то, обърни и другѣ-тъ, и отъ тогозь който ти зема дрехѣ-тъ, и ризѣ-тъ *си* не спирай.

30. Всякому който бы ти поискалъ, дай: и отъ тогозь който зема твои-тъ *плъща*, не си ги искай.

31. И както искате да правятъ чловѣци-тъ вамъ, така и вы правѣте тѣмъ.

32. И ако любите онѣзи които любятъ васъ, каквѣ благодать имате? Защото и грѣшници-тъ любятъ любящы-тъ тѣхъ.

33. И ако правите добро на онѣзи които ви правятъ добро, каквѣ благодать имате? Защото и грѣшници-тъ правятъ сѣщо-то.

34. И ако давате на заемъ *на тѣзи* отъ които ся надѣете пакъ да земете, каквѣ имате благодать? защото и грѣшны на грѣшны заематъ, за да зематъ пакъ равно-то.

35. Но вы любѣте врагове-тъ ваши, и добро правѣте, и на заемъ давайте безъ да ся надѣете за никое назадъ въспріеманіе, и ще бѣде ваша-та заплата много, и ще бѣдете сынове на Вышняго; защото той е благъ къмъ неблагодарны-тъ и злы-тъ.

36. Бѣдѣте прочее милосѣрди, както и Отецъ вашъ е милосѣрдъ.

37. И не сѣдѣте, и не ще да бѣдете сѣдени; не осѣждайте, и не ще да бѣдете осѣдени; прощавайте, и простени ще бѣдете;

38. Давайте и ще ви ся даде; мѣрѣ добрѣ, натѣпканѣ, стрѣсенѣ

и преливающа дадѣтъ на лоно ваше. тою бо мѣрою, ѣюже мѣрите, возмѣрится вамъ.

ЛѦ. Речѣ же прѣтчѣ имъ: еда мѡжетъ слѣпѣцъ слѣпца водити; не оба ли въ ямъ впадѣтъ;

М. Иѣсть оученикъ на оучителя своего: совершенъ же всѣхъ вѣдетъ, якоже и оучитель ѣгѡ.

МѦ. Чтѡ же видиши сучецъ, иже ѣсть во очесѣ брата твоегѡ, берви же, ѣже ѣсть во очесѣ твоѣмъ, не чѣши;

МѦ. Или какъ можешъ реши братъ твоѣмъ: брате, встанѣ, да измѣ сучецъ, иже ѣсть во очесѣ твоѣмъ, самъ сѣшагъ во очесѣ твоѣмъ берви не вида; лицемѣре, изми первѣе берви изъ очесѣ твоегѡ, и тогда прозриши изъати сучецъ изъ очесѣ брата твоегѡ.

МѦ. Иѣсть бо древо добрѡ, творѣ плодѣ слѡ: ниже древо слѡ, творѣ плодѣ добрѣ.

МѦ. Исако бо древо ѡ плодѣ своегѡ познаѣтся: не ѡ терниѣ бо чѣсѣтъ смѡквы, ни ѡ кспинѣ ѣмлютъ грѣздѣ.

МѦ. Блгѣи чловѣкъ ѡ блгѣгъ сокровища сѣрдца своегѡ износѣтъ блгѡе: и слѡи чловѣкъ ѡ слѡгъ сокровища сѣрдца своегѡ износѣтъ слѡе: ѡ извѣтка бо сѣрдца глаголютъ оустѣ ѣгѡ.

МѦ. Чтѡ же ма зоветѣ: Гдѣ, Гдѣ, и не творѣте, яже глаголю;

МѦ. Исакъ градѣи бо мнѣ, и слышай словеса моѣ и творѣ Ѧ, скажѣ вамъ, комъ ѣсть подобенъ.

МѦ. Подобенъ ѣсть чловѣкъ зиждающъ храмѣнъ, иже ископа и оугаби, и положи ѡснованѣе на камени: наводненію же бывшъ, припадѣ рѣка къ храмѣнѣ той, и не мѡже поколебѣти ѣѡ: ѡснованѣ бо бѣ на камени.

МѦ. Слышавѣи же и не сотворѣвѣи, подобенъ ѣсть чловѣкъ создавшемъ храмѣнъ на землѣ кѣз ѡснованѣа: къ нейже припадѣ рѣка, и ѡвѣе падѣса, и вѣсть разрѣшенѣе храмѣны тоѡ вѣлѣе.

и прѣпъленѣ ще ви дадѣтъ въ пазухѣ-тъ ви ; защото съ истѣ-тъ мѣрѣ съ коѣто мѣрите, ще ви ся възмѣри.

39. Рече имъ още еднѣ притчѣ : Да ли може слѣпъ слѣпаго да води ? Не щѣтъ ли паднѣ и двама-та въ ямѣ-тъ ?

40. Нѣма ученикъ по горенъ отъ учителя си : а всякой ученикъ усъвършенствуванъ ще бѣде както учитель-тъ си.

41. И защо гледашъ сѣчицѣ-тъ, която е въ око-то на брата ти, а гредѣ-тъ която е въ твое-то око не съзирашъ ?

42. Или какъ можешъ да речешъ на брата си : Брате, остави да извадиъ сѣчицѣ-тъ, която е въ око-то ти, кога ты самъ не видишъ гредѣ-тъ която е въ твое-то око ? Лицемѣре, извади първомъ гредѣ-тъ изъ око-то си, и тогазъ щешъ видѣ чисто за да извадишъ сѣчицѣ-тъ, която е въ око-то на брата ти.

43. Защото нѣма добро дърво което прави лошъ плодъ, нито лошо дърво което прави плодъ добръ :

44. Понеже всяко дърво отъ свой-тъ плодъ ся познава ; защото не берѣтъ отъ трѣнки смокыни, нито кѣсатъ отъ кѣпинѣ гроздіе.

45. Добрый-тъ чловѣкъ отъ добро-то съкровище на срдце-то си износя добро-то ; и злый-тъ чловѣкъ отъ зло-то съкровище на срдце-то си износя зло-то ; защото отъ прѣпълняніе-то на срдце-то говорятъ неговы-тъ уста.

46. И защо мя зовете, Господи, Господи, а не правите това, което казувамъ ?

47. Всякой който иде при мене, и слуша мои-тъ словеса, и ги прави, ще ви покажѣ кому е подобенъ.

48. Подобенъ е на чловѣкъ що зида кѣщѣ, който ископа и задълбочи, и положи основѣ на камѣкъ ; и когато станѣ наводненіе, нападнѣ рѣка-та врѣхъ онѣзи кѣщѣ, и не може да ѣ поклати ; защото бѣше основана на камѣкъ.

49. А който слуша и не прави, подобенъ е на чловѣкъ, който е съзидалъ кѣщѣ на земиѣ-тъ безъ основѣ ; врѣхъ коѣто нападнѣ рѣка-та ; и на часъ-тъ паднѣ, и станѣ срутяваніе-то на тѣзи кѣщѣ голѣмо.

ГЛАВА 3.

А. Егда же скончѧ всѧ глаголы свои въ слѣху людемъ, вниде въ Капернаѹмъ.

Б. Сѣтникъ же нѣкоемъ рабѣ боля слѣ хотѧше оумрѣти, ѿже бѣ емѹ чѣстенъ.

Г. Слышавъ же ѿ Іисѣ, посла къ немѹ старцы Іудейскіа, моля егѡ, ѡтѣ да пришедъ спасетъ раба егѡ.

Д. Онѣ же пришедше ко Іисови, молахъ егѡ тощину, глаголюще, ѡтѣ достоинъ єсть, емѹже дати сїе :

Е. Любитъ бо ѡтѣкъ нашъ, ѡ сомнище той созда намъ.

Ж. Іисъ же ѡдѧше съ ними. ѡ оужѣ емѹ не далече сѣше ѿ храмины, посла къ немѹ сѣтникъ другіа, глагола емѹ : Гди, не движиса : нѣсмь бо достоинъ, да подъ кровъ мой вни-
деша :

З. Тѣмже ни себѣ достойна сотворихъ прїити къ тебѣ : но рцы слово, ѡ исцѣлѣтъ Отрокъ мой.

И. Ибо ѡ азъ члвкъ єсмь подъ владыкою оучиненъ, имѣа подъ собою воины : ѡ глаголю семѹ : иди, ѡ идетъ. ѡ другомъ : прїиди, ѡ прїидетъ. ѡ рабѹ моемъ : сотвори сїе, ѡ со-
творитъ.

А. Слышавъ же сїа Іисъ, чюдїса емѹ : ѡ ѡбращаа ѡдѣ-
шемъ по немъ народъ рече : глаголю вамъ, ни во Іеру-
солїмѣхъ вѣрѣ ѡбрътѣхъ.

Г. ѡ возвращеша посланнїи ѡбрътѣша колѣнїаго раба исцѣлѣвша.

Д. ѡ вѣсть по семъ, ѡдѧше во градъ, нарицаемый Наїнъ : ѡ съ нимъ ѡдѧхъ оученицы егѡ мнози ѡ народъ многоъ.

Е. Ижеже приближиса ко вратѹмъ града, ѡ сѣ ѡзнахъ оумерша, сына єдинородна матери своей : ѡ та бѣ вдова : ѡ народъ ѿ града многоъ съ нею.

ГЛАВА 7.

1. И като свърши всичкы-тъ свои словеса къмъ народа който го слушаше, влѣзе въ Капернаумъ.

2. А на нѣкого си стотника слуга-та, който му бѣ милъ, бѣше злѣ боленъ на умираиіе.

3. И като чу за Исуса, проводи до него отъ старѣйшины-тъ Иудейскы, да го молятъ да дойде да оздрави слугѣ-тъ му.

4. И тѣ дойдохъ при Исуса та му ся моляхъ прилежно, и казувахъ: Че е достоинъ тойзи комуто ще сторишь това;

5. Защото любя нашій-тъ народъ, и той ни съгради съборище.

6. А Исусъ вѣрвѣше съ тѣхъ; и когато не бѣше вече далечъ отъ къщѣ-тъ, проводи стотникъ-тъ пріятелъ до него, да му кажѣтъ: Господи, не си прави трудъ; защото не съмъ достоинъ да влѣзешъ подъ мой-тъ покрывъ.

7. За това нито себе си счетохъ достоинъ да дойдѣ при тебе; но речи рѣчь, и слуга-та ми ще оздравѣе.

8. Защото и азъ съмъ челоувѣкъ подъ власть подчиненъ, и имамъ подъ себе си войны; и казувамъ тому: Иди, и отхожда; и другому: Ела, и дохожда; и на слугѣ-тъ си: Направи това, и направа.

9. Това като чу Исусъ, почуди ся на него; и обърнѣ ся та рече на идуцій-тъ слѣдъ него народъ: Казувамъ ви, нито въ Израиля намѣрихъ толкози вѣрѣ.

10. И когато проведені-тъ ся завѣрихъ въ къщи, намѣрихъ болный-тъ слугѣ оздравѣль.

11. А въ слѣдующій-тъ *день* отхождаше *Исусъ* въ градъ, нарицаемый Наппъ; и съ него вѣрвахъ мнозина отъ ученицы-тъ му и народъ много.

12. И когато приближи до врата-та градскы, ето, изпосяхъ на вѣтъ мъртвецъ, сынъ единопороденъ на майкѣ си; и тя *бѣ* вдовица; и народъ много отъ градъ-тъ имаше съ неѣ.

҃҃. И вѣдѣвъ ю Гдѣ, милосѣрдова ѿ ней, и рече ѿ: не плѣчи.

д҃҃. И пристѣпавъ коснѣсѧ во Ѿдрз: носѧщїи же стѧша: и рече: юноше, тебѣ глаголю, востани.

е҃҃. И сѣде мѣртвый, и начатъ глаголати: и даде єго матери єго.

ѕ҃҃. Прїатъ же страхъ всѣхъ, и славахсѧ Б҃га, глаголюще: ꙗко пророкъ вѣлий воста въ насъ, и ꙗко послѣти Б҃ъ людѣи своихъ.

з҃҃. И ѡзыде слово сѣ по всеѣ Ісудѣи ѿ немъ, и по всеѣ странѣ.

и҃҃. И возвѣстїиша Іѡаннѣс оученицы єго ѿ всѣхъ сїхъ.

ѡ҃҃. И призавъ два нѣкаѧ ѿ оученикѣхъ своихъ Іѡаннѣс, посла ко Іисѣ, глагола: ты ли єси грядый, или ѡногѡ чаемъ;

к҃҃. Пришедша же къ немѸ мѡжа, рѣста: Іѡаннѣс Крѣтитель посла насъ къ тебѣ, глагола: ты ли єси грядый, или ѡногѡ чаемъ;

ка. Въ той же часъ исцѣли мнѡги ѿ недѡгъ и рѣнъ и дѡхъ слыхъ, и мнѡгимъ слѣпымъ дарова прозрѣнїе.

кв. И ѡвѣщавъ Іисъ рече ѡма: шѣдша возвѣстїи Іѡаннѣс, ꙗже вѣдѣста и слышаста: ꙗко слѣпїи прозирають, хромїи ходятъ, прокаженїи ѡчищаютьсѧ, гласїи слышатъ, мѣртвїи востають, нищїи кѡговѣствѡють:

кг. И бл҃женъ єсть, ѡже ѡше не соклазнітсѧ ѿ мнѣ.

кд. Ѣшедшема же оученикома Іѡанновема, начатъ глаголати къ народѡмъ ѿ Іѡаннѣ: чесѡ ѡзыдѡсте въ псѣтыню вѣдѣти; трѡсть ли вѣтромъ колеблемъ;

ке. По чесѡ ѡзыдѡсте вѣдѣти; члѣвка ли въ ма҃гки рѣзы ѡдѣлана; сѣ ѡже во Ѿдѣждѣ славиѣи и пири сѣщїи, во црѣтвїи сѣтъ.

кз. По чесѡ ѡзыдѡсте вѣдѣти; прѡрока ли; ѿ, глаголю вамъ, и лишше прѡрока.

13. И като ѣх видѣ Господь, смили ся за нейъ, и рече ѿ: Недѣй плака.

14. И приближи та похванъ носило-то: а носящи-тъ ся спрѣхъ; и рече: Момче, тебѣ казувамъ, стани.

15. И мъртвый-тъ ся подигнъ и сѣднъ, и наченъ да говори; и даде го на майкѣ му.

16. И страхъ обзѣ всичкы-тъ, и славяхъ Бога, и казувахъ: Пророкъ великъ ся повдигнъ между насъ; и, Богъ посѣти свои-тъ людіе.

17. И разчу ся това слово за него по всичкѣ Іудеѣхъ, и по всичкѣхъ-тъ околность.

18. И възвѣстихъ Іоанну ученици-тъ му за всичко това.

19. И призова Іоаннъ двамина отъ ученицы-тъ си, та проводи при Исуса, да му кажѣтъ: Ты ли си който иде, или друго го да очакваме?

20. И като дойдохъ при него чловѣци-тъ, рекохъ: Іоаннъ Кръститель ны проводи до тебе, и каза: Ты ли си който иде, или друго го да очакваме?

21. И въ сѣщій-тъ часъ исцѣли мнозина отъ болѣсти и немощи, и отъ лукавы духове, и на мнозина слѣпы подари прогледуваніе.

22. И отговори Исусъ и рече имъ: Идѣте и възвѣстѣте Іоанну което видѣхте и чухте, че слѣпы прогледуватъ, хроми ходятъ, прокаженни ся очистяватъ, глухы прочуватъ, мъртви въскрѣснуватъ, и на сиромасы-тъ ся благовѣстява.

23. И блаженъ е който ся не соблазни въ мене.

24. А когато си отидохъ проводени-тъ отъ Іоанна, пачена да говори на народа за Іоанна: Какво излѣзохте да видите въ пустыніхъ-тъ? трѣсть ли отъ вѣтръ разлюбяванъ?

25. Но какво излѣзохте да видите? чловѣкъ ли облѣченъ въ меки дрехы? ето свѣтлооблѣчени-тъ и онѣзи които пируватъ въ царскы-тъ *палаты* сѣ.

26. Но какво излѣзохте да видите? пророкъ ли? Ей, казувамъ ви, и повече отъ пророкъ.

Ѣз. СѢй во ѣсть, ѿ нѣмже писано ѣсть: сѣ ѡзъ послѡ ѡг҃ла моего предъ лицѣмъ твоимъ, ѡже оустроитъ пѣть твою предъ тобою.

Ѣн. Глаголю во вамъ: колий въ рождѣнныхъ женами пророка Іоанна Кр҃тителя никтоже ѣсть: мнѣ же во царствіи Бж҃іи, колий ѣгѡ ѣсть.

ка. И вси людіе слышавше и мытаріе, ѡправдиша Б҃га, крѣпшеся крѣпленіемъ Іоанновымъ:

л. Фарисеи же и заквнники совѣтъ Бж҃іи ѡвергоша ѡ себѣ, не крѣпшеся ѡ негѡ.

ла. Рече же Гд҃ь: кому оубо оуподоблю челоуки рода сегѡ; и кому сѣть подобни;

лв. Подобни сѣть Отроциемъ сѣдѡшымъ на торжищахъ, и приглашающимъ другъ друга, и глаголющимъ: пискахомъ вамъ, и не плачете: рыдахомъ вамъ, и не плачете.

лг. Прииде во Іоаннъ Кр҃титель ни хлѣба їдѡй, ни вина пїа, и глаголетъ: б҃гса имать.

лд. Прииде Сн҃ъ члѣвческій їдѡй и пїа, и глаголетъ: сѣй члѣвкъ їдца и винопїица, другъ мытаремъ и грѣшникомъ.

лє. И ѡправдися премудрость ѡ чадъ своихъ всѣхъ.

лз. Молаше же егѡ и҃скїи ѡ Фарисей, дабы їахъ съ нимъ: и вшедъ въ домъ Фарисеовъ, возлежѣ.

лз. И сѣ жена во градѣ, їаже бѣ грѣшница, и оубѣдѣвши, їакѡ возлежитъ во храминѣ Фарисеовѣ, принѣши ѡлавастръ мѣра,

лн. И ставши при ногѣ егѡ создаи, плачущися, начатъ оумывати нозѣ егѡ слезами, и власи главы своеѡ ѡтираше, и ѡблываше нозѣ егѡ, и мазаше мѣромъ.

ла. Видѣвъ же Фарисей воззвѡвыи егѡ, рече въ себѣ, глагола: сѣй ѡже бы быахъ пророкъ вѣдѣахъ бы, ктѡ, и каковѡ жена прикасается емѡ: їакѡ грѣшница ѣсть.

27. Тойзи е за когото е писано ; Ето азъ проваждамъ вѣстителя моего прѣдъ лице-то ти, който ще устрои пѣть-тъ ти прѣдъ тебе.

28. Защото ви казувамъ, че между родены-тъ отъ жены никой пророкъ не е по голѣмъ отъ Іоанна Кръстителя ; но най малкый-тъ въ царство-то Божіе по голѣмъ е отъ него.

29. И всичкый народъ като чухъ, и мытари-тъ, оправдавахъ Бога, като ся кръстихъ съ кръщеніе-то Іоанново.

30. А Фарисей-тъ и законници-тъ отхвърлихъ за себе си волѣ-тъ Божію, понеже ся не кръстихъ отъ него.

31. И рече Господь : А на какво да уподобѣмъ чловѣцы-тъ на тойзи родъ ? и на какво сж подобни ?

32. Подобни сж на дѣца, които сѣдятъ на пазарь-тъ, и выкатъ едно на друго и казувать си : Свирихмы ви и не играхте, жално ви пѣхмы и не плакахте ;

33. Защото дойде Іоаннъ Кръститель нито хлѣбъ ядѣ, нито вино пиѣ, и казувате : Бѣсъ има.

34. Дойде Сынъ чловѣческый, ядѣ и пиѣ, и казувате : Ето чловѣкъ ядливъ и винопійца, пріятель на мытари-тъ и на грѣшници-тъ.

35. И оправда ся мѣдрость-та отъ всичкы-тъ си чада.

36. И моляше го единъ отъ Фарисей-тъ да яде съ него, и той влѣзе въ домъ-тъ Фарисеевъ, и сѣднѣ на трапезѣ-тъ.

37. И ето жена *никоя* отъ градъ-тъ, която бѣше грѣшница, като разбра че сѣди на трапезѣ въ домъ-тъ Фарисеевъ, донесе алавастръ съ миро,

38. И като застанѣ при нозѣ-тъ му отзадъ и плачѣше, наченѣ да облива нозѣ-тъ му съсъ съззы и отриваше *гы* съ космы-тъ на главѣ-тъ си, и цѣлуваше нозѣ-тъ му, и мажаше *гы* съ миро-то.

39. А Фарисей-тъ който го бѣ призоваъ като видѣ, рече въ себе си и думаше : Тойзи ако да бѣше пророкъ, щѣше да знае коя и каква е жена-та, която ся допира до него, че е грѣшница.

м̃. И ѡвѣщавъ Іисъ речеъ къ немѹ: Сімонне, ѿмамъ тѣ нѣчто рещи. Онь же речеъ: Оучѣлю, рцы.

м̃а. [Іисъ же речеъ]: двѣ должникѣ бѣста занмодавцъ нѣкоемъ: единый бѣ долженъ патіюсѡтъ динарѣи, другій же патіюдесать.

м̃в. Не ѿмѣшема же ѿма въздѣти, оубѣма ѡдѣ. котѡрый оубо єіѡ, рцы, паче възлюбитъ єгѡ;

м̃г. ѡвѣщавъ же Сімонъ речеъ: мнѡ, ѡкѡ ѣмѹже вѣшше ѡдѣ. Онь же речеъ ѣмѹ: правъ сздѣлъ єси.

м̃д. И ѡбраща къ женѣ, Сімонови речеъ: видѣши ли сїѡ женѹ; видѡхъ въ домѣ твоѣ, воды на нѡзѣ мой не дѣлъ єси: сїѡ же слезѡми ѡблѣѡ ми нѡзѣ, ѿ власѹ главѹ своеѡ ѡтрѣ.

м̃е. Лобзѡнїѡ мѣ не дѣлъ єси: сїѡ же, ѡнѣлиже видѡхъ, не престѡ ѡблѡбызѡущи мѣ нѡзѣ.

м̃з. Мѡсломъ главѹ моеѡ не помѡзалъ єси: сїѡ же мѣромъ помѡза мѣ нѡзѣ.

м̃з. Ѣгѡже радѣ, глаголю тѣ, ѡпещѡются грѣсѣи єѡ мнѡзи, ѡкѡ възлюбѣи мнѡгѡ: ѡ ѣмѹже малѡ ѡставляѣтсѡ, мѣнше любѣтъ.

м̃и. Речеъ же єи: ѡпещѡются тебѣ грѣсѣи.

м̃а. И начѡша возлежѡщи сѡ нѣмъ гл҃голати въ себѣ: ктѡ сѣи єсть, ѿже ѿ грѣхѹ ѡпещѡѣтъ;

и. Речеъ же къ женѣ: вѣра твоѡ спасѣ та: ѿдѣ въ мѣрѣ.

ГЛАВѢ ІІ.

а. И вѣсть по сѣмъ, ѿ тоѣ прохѡждѡше сквозѣ грады ѿ вѣсѣи, проповѣдѡѡ ѿ вл҃говѣствѡѡ цр҃твїе Бж҃їе: ѿ ѡбанѡдесѡте сѡ нѣмъ.

б. И жены нѣкѣѡ, ѡже вѡхъ ѿцѣѡлены ѡ дѡхѡвѡ слѡхъ ѿ педѡгъ: Марїѡ нарицѡмаѡ Магдалиѡѡ, ѿз неѡже бѣсѡвѡ сѣдѡмъ ѿзыѡе,

40. И отговори Исусъ и рече му: Симоне, имамъ нѣщо да ти рекъ: а той казува: Учителю, речи.

41. Нѣкой си запмодавецъ имаше двама длъжници; единъ-тъ бѣ длъженъ петстотинъ динаринъ а другый-тъ петдесеть.

42. И понеже нѣмахъ да му платятъ, прости имъ *гы* и на двамата. И тѣй, кажи ми, кой отъ тѣхъ ще го възлюби повече?

43. Отговори Симонъ и рече: Мислѣхъ че *онзи* комуто е оставилъ повече-то. А той му рече: Право си отсѣдилъ.

44. И като ся обърихъ къдѣ женѣ-тъ, рече на Симона: Видиши ли тѣзи женѣ? Влѣзохъ въ къщѣ-тъ ти, *и ты* водѣ за нозѣ-тъ ми не даде; а тя съсъ съззы облѣ нозѣ-тъ ми, и съ космы-тъ на главѣ-тъ си *гы* отры.

45. Ты цѣлованіе ми не даде; а тя, отъ какъ съмь влѣзлъ, не е прѣстанѣла отъ да цѣлува нозѣ-тъ ми.

46. Ты съ масло главѣ-тъ ми не помаза; а тя съ миро помаза нозѣ-тъ ми.

47. За това ти казувамъ, прощаватъ ѝ ся много-то нейни грѣхове; защото много възлюби; а комуто ся малко прощава, малко люби.

48. И рече ѝ: Прощаватъ ти ся грѣхове-тъ ти.

49. И тѣзи конто сѣдяхъ съ него наедно на трапезѣ-тъ наченѣхъ да си говорятъ помежду си: Кой е тойзи който и грѣхове прощава?

50. И рече на женѣ-тъ: Вѣра-та твоя тя спасе; иди си съ миромъ.

ГЛАВА 8.

1. И слѣдъ това ходяше отъ градъ на градъ и отъ село на село, да проповѣдува и да благовѣстява царство-то Божіе; и дванадесеть-тъ ученици *бѣхъ* съ него,

2. И жены нѣкон, конто бѣхъ исцѣлены отъ злы духове и болѣсти, Марія нарицаема-та Магдалина, изъ коѣто бѣхъ излѣзли седмь бѣса,

Г. И Іуанна жена Хсѣана, приставника Ирѣдова, и Свѣанна, и ины многы, ꙗже сѣзѣху емоу въ имѣніи своихъ.

Д. Разсмѣваюиш же народъ много, и въ всѣхъ градоу възградѣишымъ къ нему, рече прѣтча:

Е. Изыде сѣль сѣяти сѣмене своего: и егда сѣаше, ово падѣ при пѣти, и попрапо высть, и птицы нѣныя позобаша ѣ.

Б. А дрѣгое падѣ на камени, и прозѣхъ оушше, занѣ не имѣаше влаги.

З. И дрѣгое падѣ посредѣ терніа, и возрастѣ терніе, и подави ѣ.

И. Дрѣгое же падѣ на земли блѣзѣ, и прозѣхъ сотвори плодъ сторицею. сѣа глгола, возгласи: имѣай оушы слышати, да слышишъ.

А. Вопрошахъ же его оучицы егоу, глаголюще: что естъ прѣтча сѣа;

Г. Оуи же рече: вамъ естъ дано вѣдати тайны царствіа Бжіа: прочымъ же въз прѣтчахъ, да видаше не видатъ, и слышаще не разсмѣютъ.

А. Естъ же сѣа прѣтча: сѣма естъ слово Бжіе.

Б. А иже при пѣти, сѣть слышати, потомъ же прихѣдитъ діаволъ и възмлетъ слово въ сердца ихъ, да не вѣрѣвавше спасѣтса.

Г. А иже на камени, иже егда оуслышатъ, съ радостію прѣемлютъ слово: и сѣи корене не имѣтъ, иже во время вѣрѣютъ, и во время напѣсти ѡпадаютъ.

Д. А еже въз терніи падшее, сѣи сѣть слышавшии, и въ печали и боѣтства и сластми житѣйскими ходѣще подавляются, и не совершаютьъ плодъ.

Е. А иже на доброй земли, сѣи сѣть, иже добрымъ срѣцемъ и бл҃гимъ слышавше слово, держатъ, и плодъ творятъ въз терпѣніи. [сѣа глгола, возгласи: имѣай оушы слышати, да слышишъ.]

3. И Иоанна жена-та на Хуза, настойникъ-тъ Продовъ, и Сусанна, и други много, които му слугувахъ отъ свой-тъ си имотъ.

4. И понеже ся стичаше народъ много, и идяхъ при него отъ всякой градъ, рече съ притчъ :

5. Излѣзе сѣятель-тъ да сѣе сѣме-то си ; и когато сѣяше, едно паднѣ край пѣть-тъ, и затѣпка ся, и птици-тъ небесны го озобахъ.

6. А друго паднѣ на камькъ, и като изникнѣ, изсѣхнѣ, защото нѣмаше влагъ.

7. Друго пакъ паднѣ въ срѣдъ трѣнїе-тъ, и като порастохъ трѣнїе-тъ заглушихъ го.

8. А друго паднѣ на добръ-тъ земѣ, и като израсте, стори плодъ стократенъ. Това като говоряше възгласи : Който има уши да слуша, нека слуша.

9. Попытахъ го ученици-тъ и казувахъ : Що значи тая притча ?

10. А той рече : Вамъ е дадено да познаете тайны-тъ на царство-то Божїе ; а на други-тъ ся *проповѣдува* съ притчы, щото гледаѣще да не видятъ и слушаѣще да не разумѣватъ.

11. И тя е притча-та. Сѣме-то е слово-то Божїе :

12. А *посѣяно-то* край пѣть-тъ сѣ които слушатъ ; слѣдъ това ндува діаволъ-тъ, и отнема слово-то отъ сърдце-то имъ, да не бы да повѣруватъ и ся спасѣтъ.

13. А което на камькъ-тъ, сѣ *онѣзи*, които кога чуѣтъ, съ радость приѣматъ слово-то ; и тѣ корень нѣматъ ; които за *малко* врѣме вѣруватъ, и во врѣме на напасть отстъпватъ.

14. А паднѣло-то въ трѣнїе-тъ, тѣ сѣ *онѣзи* които сѣ слушали, и отъ грыжи и богатства и сласти житейскы, отхождатъ, и заглухнуватъ и не приносятъ плодъ.

15. А което на добръ-тъ земѣ, тѣ сѣ *онѣзи*, които чуѣтъ слово-то, държатъ го въ добро и благо сърдце, и приносятъ плодъ въ трѣнїе.

ѡі. Никто́же (оуко) свѣти́льника вжѣгъ, покрыва́етъ ѣго́ сосѣдомъ, ѡли подѣ о́дръ подлагаетъ: но на свѣщникъ возлагаетъ, да вхо́дѣи вѣдатъ свѣтъ.

ѡі. Нѣсть ко та́йно, ѣже не ꙗ́влено бѣдетъ: ниже оу́таено, ѣже не позна́ется, ѡ вѣ ꙗ́вленіе прѣидетъ.

ѡі. Блюди́теса оуко, кѣмъ слышите: ѡже ко ѡмать, да́тса ѣмъ: ѡ ѡже ѡще не ѡмать, ѡ ѣже мни́тса ѡмѣа, возметса ѡ негѡ.

ѡі. Прѣидо́ша же къ немъ ма́ти ѡ бра́тіа ѣгѡ, ѡ не можа́хъ кесѣдовати къ немъ наро́да ра́ди.

ѡ. ѡ возвѣсти́ша ѣмъ, глаголюще: ма́ти твоѡ ѡ бра́тіа твоѡ вѣ стоа́тъ, вѣдѣти та́ хотѣше.

ѡа. О́нъ же ѡвѣща́въ рече́ къ нимъ: ма́ти моѡ ѡ бра́тіа моѡ сѡ сѣтъ, слышѣи сло́во бжѣе ѡ твора́и ѣ.

ѡв. ѡ вы́сть во ѣди́нъ ѡ дни́, то́й вѣзе въ кора́бль ѡ оу́чицы ѣгѡ, ѡ рече́ къ нимъ: прѣиде́мъ на О́нъполъ ѣзера: ѡ пондо́ша.

ѡг. ѡдѣшымъ же ѡмъ, оу́спе. ѡ снѣде вѣра вѣтренаѡ въ ѣзеро, ѡ сконча́хъса, ѡ въ вѣдѣ вѣхъ.

ѡд. ѡ пристѣ́паше воздвиго́ша ѣго́, глаголюще: наста́вниче, наста́вниче, погнѣде́мъ. О́нъ же воста́въ запрети́ вѣтрѡ ѡ волне́нію водо́мъ: ѡ оу́легоста, ѡ вы́сть тишина́.

ѡе. Рече́ же ѡмъ: гдѣ ѣсть вѣра ва́ша; оу́боавшеса же чѣди́шаса, глаголюще дрѣгъ ко дрѣгъ: кто оуко сѣй ѣсть, ꙗ́кѡ ѡ вѣтрѡмъ повелѣва́етъ ѡ водо́, ѡ посла́шаютъ ѣгѡ;

ѡз. ѡ прендо́ша во странѣ Гада́ринскъ, ꙗ́же ѣсть О́б О́нъполъ Гали́лен.

ѡз. ѡзше́дшъ же ѣмъ на зе́млю, срѣ́те ѣго́ мѣжъ нѣкѣи ѡ гра́да, ѡже ѡма́ше вѣсы ѡ лѣтъ мно́гихъ, ѡ въ рѣзъ не ѡблѣа́шеса, ѡ во хра́мѣ не живѣа́ше, но во грѡвѣхъ.

ѡи. Оу́зрѣвъ же І́сѡ, ѡ возопѣвъ, припа́де къ немъ, ѡ гла́сомъ ве́имъ рече́: что́ миѣ ѡ тебѣ, І́сѡ Сѣе бжѡ вы́шнагѡ; молю́са тѣ, не мѣчи мене́.

16. И никой като запали свѣщъ не ѣж покрыва съсъ съсѣдъ, нито ѣж туря подь одръ-тъ; но ѣж туря на свѣтильникъ-тъ, за да гледать видѣлиня-тъ тѣзи които влѣзувать.

17. Защото нѣма скрышно, което не ще бѣде явно; нито утаено, което не ще да бѣде знайно, и не ще да излѣзе наявѣ.

18. За това гледайте какъ слушате; защото който има, ще му ся даде; а който нѣма, и *онова* което мни че има ще му ся отнеме.

19. И дойдохъ при него майка му и братія-та му, и поради множество-то не можахъ да приближать до него.

20. И извѣстихъ му *нѣкои* и казувахъ: Майка ти и братія-та ти стоятъ внѣ и ищѣтъ да тя видѣтъ.

21. А той отвѣща и рече имъ: Менѣ ми сѣ майка и братія тѣзи, които слушатъ слово-то Божіе и го исполнявать.

22. И единъ день влѣзе въ ладіѣхъ той и ученици-тъ му; и рече имъ: Да минемъ отвѣдъ езеро-то: и отплувахъ.

23. И въ врѣме-то на плуваніе-то имъ той заспа, и спуснѣ ся буря вѣтрена въ езеро-то, и напълняше ся ладія-та, и въ опасность бѣхъ.

24. И пристѣпихъ та го разбудихъ и казувахъ: Наставниче, Наставниче, загнувамы. А той стапъ та запрѣти на вѣтръ-тъ и на волненіе-то на водѣхъ-тъ; и уталожихъ ся, и станъ тишина.

25. И рече имъ: Дѣ ви е вѣра-та? А тѣ уплашени чудяхъ ся, и говоряхъ си единъ на другый: Кой е тойзи щото повелѣва и на вѣтрове-тъ и на водѣхъ-тъ и го слушать?

26. И исплувахъ въ Гадаринскѣхъ-тъ странѣхъ, която е срѣщъ Галилеѣхъ.

27. И щомъ излѣзе на земіѣхъ-тъ, срѣщнѣхъ го отъ градъ-тъ нѣкой си человекъ, който отъ много години имаше бѣсове, и дрехъ не обличаше, и въ кѣщи не стояше, но въ гробища-та.

28. И като видѣ Исуса, извика, и припадна нему, и съ гласъ голѣмъ рече: Що *имашъ* ты съ мене, Исусе Сыне на Бога Вышняго? молихъ ти ся недѣй мя мѣчи.

Ѣа. Повелѣ бо дѣхови нечистомꙋ ѱзыти ѿ челоуѣка: ѿ многихꙋ бо лѣтъ восхиташе єго: ѱ вазѣхꙋ єго оꙋзы желѣзны ѱ пѣты, стрегꙋщє єго: ѱ растерзѣл оꙋзы гонимꙋ бываше бѣсомꙋ сквозѣ пѣстыни.

Ѣ. Возпроси же єго Іисꙋ, глагола: что ти єсть ѱма; Онъ же рече: легевѣхъ: ѿкѡ бѣси мнози внидоша въ Онъ.

Ѣа. ѱ молахꙋ єго, да не повелѣтъ ѱмꙋ въ кѣзды ѱти.

Ѣв. Бѣ же тѣ стадо свиней много пасомо въ горѣ: ѱ молахꙋ єго, да повелѣтъ ѱмꙋ въ тѣ внити. ѱ повелѣ ѱмꙋ.

Ѣг. Изшедше же бѣси ѿ челоуѣка, внидоша во свинѣа: ѱ оꙋстремиша стадо по брегꙋ въ єзеро, ѱ истопѣ.

Ѣд. Видѣвше же пасꙋщѣи бывшее, бѣжаша, ѱ возвѣстиша во градѣ ѱ въ сѣлѣхꙋ.

Ѣе. Изыдоша же видѣти бывшее: ѱ прѣидоша ко Іисови, ѱ ѡверѣтоша челоуѣка сѣдаща, ѱз негѡже бѣси ѱзыдоша, ѡволчѣна ѱ смыслаща, при ногꙋ Іисовꙋ: ѱ оꙋбоашасѣ.

Ѣз. Возвѣстиша же ѱмꙋ видѣвшѣи, какѡ спасѣсѣ бѣсно-
ваыйсѣ.

Ѣз. ѱ моли єго весь народꙋ страны Гадарѣнскѣа ѡити ѿ нихꙋ, ѿкѡ стрѣхомꙋ велѣмꙋ ѡдержимѣи бѣхꙋ: Онъ же влѣзъ въ корабль, возвратѣсѣ.

Ѣи. Молашесѣ же ємꙋ мꙋжꙋ, ѱз негѡже ѱзыдоша бѣси, дабы сѣ нимꙋ быахъ. ѡпѣсти же єго Іисꙋ, глагола:

Ѣа. Возвратѣсѣ въ домꙋ твоѣ, ѱ повѣдай, єлика ти сотвори Бѣа. ѱ ѱде, по всемꙋ градꙋ проповѣдаѣ, єлика сотвори ємꙋ Іисꙋ.

Ѣ. Бысть же єгда возвратѣсѣ Іисꙋ, прѣѣтъ єго народꙋ: бѣхꙋ бо вси чающе єго.

Ѣа. ѱ сѣ прѣиде мꙋжꙋ, ємꙋже ѱма Іаїрꙋ, ѱ тоѣ князь соимѣхꙋ бѣ: ѱ паде при ногꙋ Іисовꙋ, молаше єго внити въ домꙋ своѣ:

29. Защото повелѣ нечистому духу да излѣзе изъ чловѣка : понеже отъ много врѣме бѣ го прѣхванѣлъ, и възвахъ го съ веригы и съ оковы та го вардяхъ ; но той раскѣсуваше върескы-тъ, и гонаяше го бѣсѣ-тъ по пустини-тъ.

30. И попыта го Исусъ и каза : Какъ ти е име-то ? а той рече : Легеонъ ; защото много бѣсове влѣзохъ въ него.

31. И моляхъ го да имъ не повелѣе да идѣтъ въ бездни-тъ.

32. А тамъ имаше стадо отъ много свиніе що пасяхъ по горѣ-тъ ; и моляхъ му ся *бѣсове-тъ* да имъ дозволи да влѣзѣтъ въ тѣхъ ; и дозволи имъ :

33. И като излѣзнихъ бѣсове-тъ отъ чловѣка, влѣзохъ въ свиніе-тъ ; и впуснѣ ся стадо-то прѣзъ стрѣмнинѣ-тъ въ езеро-то та ся издави.

34. А свинопасци-тъ като видѣхъ това що станѣ побѣгнѣхъ, и отидохъ та извѣстихъ въ градъ-тъ и въ села-та.

35. И влѣзохъ да видѣтъ станѣло-то ; и дойдохъ при Исуса, и намѣрихъ чловѣкъ-тъ отъ когото бѣхъ излѣзли бѣсове-тъ, сѣдѣлъ при нозѣ-тъ Исусовы, облеченъ и смысленъ ; и убояхъ ся.

36. И *тъзи* конто бѣхъ видѣли това извѣстихъ имъ, какъ исцѣлѣ бѣснѣй-тъ.

37. И всичко-то множество отъ околностъ-тъ Гадаринскѣ, молихъ му ся да си отиде отъ тѣхъ ; защото бѣхъ обзѣти отъ голѣмъ страхъ ; а той влѣзе въ ладіѣ-тъ и върнѣ ся.

38. А чловѣкъ-тъ, отъ когото бѣхъ излѣзли бѣсове-тъ, моляше му ся да бѣде съ него ; но Исусъ го испрати и каза :

39. Върни ся у дома си, и раскажи това което ти стори Богъ. И отиде та проновѣдува по всичкѣй-тъ градъ това що му стори Исусъ.

40. А когато ся върнѣ Исусъ, пріѣ го народъ-тъ ; защото всичкы го чакахъ.

41. И ето дойде единъ чловѣкъ, на име Іаиръ, (и той бѣ начальникъ на съборнище-то), и паднѣ на нозѣ-тъ Исусовы, та му ся моляше да влѣзе въ домъ-тъ му.

мв. Іѡкw дїшї єдинорѡдна бѣ ємѡ, іѡкw лѣтѣ двоюна-
десате, ѡ тѣ оумираше. єгда же їдаше, народи оугнѣтахс єгѡ.

мг. И женѡ ссѣши вз точенїи крѡве ѡ двоюнадесате лѣтс,
іѡже врачємѣ издѡвши все їмѣніе, (ѡ) не возможе ни ѡ
єдинагѡ исцѣлѣти :

мд. (И) пристѣпши создаи, коснѣсѣ крѡл рїзѣ єгѡ : ѡ
ѡбїе стѣ токѣ крѡве єѡ.

мє. И рече їисѣ : ктѡ єсть коснѣвыйсѣ мнѣ ; ѡметѡю-
щымсѣ же всемѣ, рече Пѣтрѣ, ѡ ѡже сѣ нїмѣ : наставниче,
народи ѡдержѡтѣ тѣ ѡ гнѣтѣтѣ, ѡ глаголеши : ктѡ єсть
коснѣвыйсѣ мнѣ ;

мє. їисѣ же рече : прикоснѣсѣ мнѣ нѣкто : ѡзѣ во чсхѣ
сїлс изшєдшю їз менє.

мз. Вїдѣвши же женѡ, іѡкw не оутѡисѣ, трепѣиши
прїиде, ѡ пѡдши прєд нїмѣ, єѡже рѡди вини прикоснѣсѣ
ємѡ, повѣда ємѡ прєд всеми людми, ѡ іѡкw исцѣлѣ ѡбїе.

мн. Онѣ же рече єї : дерзѡи дїшї, вѣра твоѡ спасє тѣ :
їдї вз мїрѣ.

мѡ. Єще ємѡ гл҃голющс, прїиде нѣкїй ѡ архїсѣнагѡга, гла-
гола ємѡ, іѡкw оумре дїшї твоѡ : не двїжи оучѣлѡ.

ї. їисѣ же слышавѣ ѡвѣрѡ ємѡ, глагола : не бѡйсѣ :
токмѡ вѣршї, ѡ спасєна єдетѣ.

їѡ. Пришєдѣ же вз дѡмѣ, не ѡстави ни єдинагѡ внїти,
токмѡ Петрѡ ѡ їѡннѡ ѡ їѡкѡѡ, ѡ оца отроковицы ѡ матере.

їѡ. Плѡкахсѣ же все, ѡ рыдахс єѡ. Онѣ же рече : не
плѡчитесѣ : не оумре (ѡ), но спїтѣ.

їг. И рсгѡхсѣ ємѡ, вѣдаише, іѡкw оумре.

їд. Онѣ же изгнѡвѣ вѡнѣ всехѣ, ѡ ємѡ за рѡкс єѡ,
возгласї, глагола : отроковице, востѡни.

їє. И возвратїсѣ дѡхѣ єѡ, ѡ воскрєсє ѡбїе : ѡ повелѣ
дѡти єї їѡсти.

їє. И двїгнѡстѣ родїтєлѡ єѡ : Онѣ же повелѣ їѡма нїко-
мѣже повѣдати бѡвшагѡ.

42. Защото имаше дъщеріѣ едиnorodнѣ, като на дванадесеть години, нѣтъ бѣше на умираніе. И когато отхождаше, народъ-тъ го притискаше.

43. И жена нѣкоя си що имаше кръвотеченіе отъ дванадесеть години, която бѣ издала на лѣкари всичкий си имотъ, и не може да ся излѣкува отъ никого,

44. Приблѣжи изъ отзадъ, та ся допрѣ до полъ-тъ на дрехъ-тъ му; и тозъ часъ прѣстанѣ теченіе-то на кръвъ-тъ ѣ.

45. И рече Исусъ: Кой е що ся допрѣ до мене? и понеже ся отричахъ всички, рече Петръ и които бѣхъ съ него: Наставниче, народъ-тъ тя притискать и угнѣтавать, а ты казувашъ: Кой е що ся допрѣ до мене?

46. Но Исусъ рече: Нѣкой ся допрѣ до мене; защото азъ усѣтихъ че сила излѣзе изъ мене.

47. И като видѣ жена-та че ся не укры, дойде растреперана, и припадна му, та му исказа прѣдъ всичкий-тъ народъ за койъ причинѣ ся допрѣ до него, и какъ на часъ-тъ оздравѣ.

48. А той ѣ рече: Дързай, дъще, твоя-та вѣра тя исцѣли; иди си съ миромъ.

49. И когато още говоряше, идва нѣкой си отъ началникъ-тъ на съборище-то, и казува му: Дъщеря ти умрѣ, не трудн учитель-тъ.

50. А Исусъ като чу, отговори му, и каза: Не бой ся; тъкмо вѣрувай, и ще ся избави.

51. И когато влѣзе въ къщи, не остави никого да влѣзе, освѣнь Петра и Іакова и Іоанна, още бащѣ-тъ на момиче-то и майкѣ му.

52. И плачахъ всички и оплакувахъ го; А той рече: Не плачѣте; не е умрѣло, но спн.

53. И присмивахъ му ся, понеже знаяхъ че е умрѣло.

54. Но той испѣди на вѣнъ всички-тъ, и хванѣ го за рѣкъ-тъ и извика, и каза: Момиче, стани.

55. И повърнѣ ся духъ-тъ му, и станѣ на часъ-тъ; и повелѣ да му дадѣтъ да яде.

56. И удивихъ ся родители-тъ му; а той имъ повелѣ да не кажѣтъ никому това що станѣ.

ГЛАВА Ѽ.

᠕. Созвѣвх же Обанѣдесате, даде ѿмз сѣлс ѿ влѣсть на всѧ бѣсы, ѿ недѣги цѣлѣти:

᠖. И послѧ ѿхз проповѣдати црѣтвіе Бжїе, ѿ ѿсцѣлѣти болящыя.

᠗. И рече кз нѣмз: ничесѡже возмѣте на пѣть: ни жезлѧ, ни пѣры, ни хлѣба, ни сребрѧ, ни по двѣ рѣзѣ ѿмѣти.

᠘. И въз ѿньже дѡмз внидете, тѣхъ пребывѧйте, ѿ ѡтѣдс ѿсходѣте.

᠙. И ѣлѣцы ѡше не прѣемлютз васз, ѿсходѡше ѡ града тогѡ, ѿ прѧхз ѡ нѡгз вашѣхз ѡтрасѣте, во свидѣтельство на нѧ.

᠑᠐. ѿсходѡше же прохождѧхс сквозѣ вѣси, блѡговѣствѡюще ѿ ѿсцѣлѡюще всѡдс.

᠑1. Слышавх же Ирѡдз четвертовлѣстникз бывѡщѧ ѡ негѡ всѧ: ѿ недозмѣвѡшесѧ, занѣ глаголемо бѣ ѡ нѣкихз, ѡкѡ Іѡѧннз востѧ ѡ мѣртвѣхз:

᠑2. Ѿ ѿнѣхз же, ѡкѡ Ілѣѧ ѡвѣса: ѡ дрѡгѣхз же, ѡкѡ прорѡкз ѣдѣнз ѡ дрѣвѣхз воскресе.

᠑3. И рече Ирѡдз: Іѡѧнна ѡзз оѡсѣкѣхзхз: ктѡ же ѣсть сѣй, ѡ нѣмже ѡзз слышс такѡвѧ; ѿ ѿскѡше видѣти ѣгѡ.

᠑4. И возвращесѧ Іѡѧн повѣдаша ѣмѣ, ѣлѣка сотворѣша: ѿ поѣмз ѿхз, ѡнде ѣдѣнз на мѣсто пѣсто града нарицѣмагѡ Рѣдсаѣда.

᠑5. Нарѡдѧ же разсмѣвше, по нѣмз ѡдѡша: ѿ прѣемз ѿхз, глаголаше ѿмз ѡ црѣтвѣи Бжїи, ѿ трѣбѡщыя ѿсцѣлѣнѣѧ цѣлѡше.

᠑6. Дѣнь же начѧтз прекланѣтисѧ. пристѣплше же Обанѣдесате рекоша ѣмѣ: ѡпѡстѣи нарѡдз, да шѣдше во ѡкрѣстныя вѣси ѿ сѣла витѡютз, ѿ ѡбрѡиштз крѡшно: ѡкѡ здѣ въз пѡстѣ мѣстѣ ѣсмѣ.

ГЛАВА 9.

1. И като свыка дванадесеть-тъ свои ученицы, даде имъ силъ и власть падъ всичкы-тъ бѣсове, и да исцѣлявать болѣсти.

2. И проводи ги да проповѣдувать царство-то Божіе, и да исцѣлявать болны-тъ.

3. И рече имъ: Не носѣте нищо за въ пѣть, ни тоягъ, ни тържикъ, ни хлѣбъ, ни сребро, ни то по двѣ дрехы да имате.

4. И въ който кѣщъ влѣзете, тамо сѣдѣте и отъ тамо излѣзуйте *на пѣть*.

5. И конто не вы приимать, когато излѣзувате отъ онзи градъ, отгърсѣте и прахъ-тъ отъ позѣ-тъ си за свидѣтельство противъ тѣхъ.

6. И *ты* излѣзохъ и ходяхъ отъ село на село, та проповѣдувахъ евангеліе-то и исцѣлявахъ на всякъдѣ.

7. И чу Иродъ четверовластникъ всичко що бываше отъ него; и въ недоумѣніе бѣ, защото иѣкои казувахъ, че Іоаннъ е въскръснѣлъ отъ мъртвы-тъ;

8. Какъ други, че Ілія ся е явилъ; а други че единъ отъ староврѣменны-тъ пророцы е въскръснѣлъ.

9. И рече Иродъ: Іоанна азъ посѣкохъ; но кой е тойзи за когото азъ таквыи *пыща* слушамъ? и искаше да го види.

10. И като ся завърнѣхъ апостоли-тъ *при Іисуса*, исприказахъ му все що бѣхъ сторили, и той ги зѣ *при себе си* и оттегли ся на странъ въ едно пусто мѣсто на градъ-тъ нарицаемый Внесандъ.

11. А народи-тъ като разбрахъ, подирихъ го; и той ги прие, и говоряше имъ за царство-то Божіе, и конто имахъ потрѣбъ за исцѣляваніе, исцѣляваше ги.

12. И день-тъ наченъ да прѣваля; и пристѣпихъ дванадесеть-тъ и рекохъ му: Распусти народъ-тъ, за да идѣтъ по околны-тъ села и колибы, да пощувать, и да намѣрятъ хранъ; защото тука смы въ пусто мѣсто.

҃і. Рече же къ нѣмъ : дадите ѿмъ въ ѿсти. Онѣ же рѣша : нѣсть оу насъ ваише, токумъ пать хлѣбъ ѿ рыбе двѣ, ѿше оубо не шѣше мы кѣпимъ во вса люди сѣа крашна :

᠕і. Бѣхъ бо мжеѣ ѿкѣ пать тысаишъ. рече же ко оученикомъ своимъ : посадите ѿхъ на кѣпы по пати́десатъ.

ѿі. И сотвориша таку, ѿ посадиша ѿхъ вса.

ѿі. Приимъ же пать хлѣбъ ѿ ѿбе рыбе, воззрѣвъ на нѣо, бл҃гослови ѿхъ, ѿ преломѣ, ѿ даше оученикомъ, предложити наро́дъ.

зі. И ѿдоша ѿ насытишася всѣ : ѿ взаша ѿзбывша ѿмъ оукрѣхѣи кѣша двана́десате.

иі. И бысть егда молашеся е́динъ, съ нѣмъ бѣхъ оученицы : ѿ вопросѣ ѿхъ, гл҃гола : ко́го ма глаголютъ наро́ди быти ;

᠔і. Онѣ же ѿвѣщавше рѣша : Іо́анна крѣтѣла : ии́и же Ілїю : др҃зѣи же, ѿкѣ прѣро́къ нѣкѣи ѿ дрѣвнихъ воскрсе.

к. Рече же ѿмъ : вы же ко́го ма глаголете быти ; ѿвѣщавъ же Пѣтръ рече : Хрѣ́та Бж҃ѣа.

҃а. Онъ же запреи ѿмъ, повелѣи кому́же гл҃ати сегѣ,

ів. Рѣкъ, ѿкѣ подовлетъ Сѣс чл҃вческому мно́гу постра́дати, ѿ ѿскзѣи быти ѿ старѣцъ ѿ др҃хѣрей ѿ книжнѣкъ, ѿ оубѣи быти, ѿ въ трѣтѣи дѣнь востати.

к҃г. Глаголаше же ко всѣмъ : ѿше ктѣ хѣщѣтъ по мѣи ѿти, да ѿвѣржется себѣ, ѿ вѣзметъ крѣтъ своѣи, ѿ послѣдѣтъ мѣи.

к҃д. Иже бо ѿше хѣщѣтъ дѣшъ своѣи спасти, погубѣтъ ѿ : а иже погубѣтъ дѣшъ своѣи менѣ ра́ди, сѣи спасѣтъ ѿ.

҃е. Чтѣ бо пользы ѿмать чл҃вчкъ, прихвѣрѣтъ мѣръ вѣсъ, себѣ же погубѣвъ илѣи ѿтѣтитъ ;

҃з. Иже бо ѿше постыдѣтъ менѣ ѿ моѣхъ словѣсъ, сегѣ Сѣс чл҃вческѣи постыдѣтъ, егда прѣидѣтъ во славу своѣи ѿ Сѣи ѿ стѣхъ ѿг҃лаъ.

13. А той имъ рече : Дайте имъ да ядѣтъ. А тѣ рекохъ : Ный имъмамы повече отъ петъ хлѣба и двѣ рыбы, освѣнь ако бы да идемъ ный и да купимъ яденіе за всичкій-тѣ тойзи народъ.

14. Защото бѣхъ до петъ тысящи мжїе. И рече па ученицы-тѣ си : Турѣте гы да насѣдаютъ на купове по петдесетъ.

15. И сторихъ така, и турихъ всичкы-тѣ да насѣдаютъ.

16. А той зѣ петъ-тѣ хлѣба и двѣ-тѣ рыбы, погледнѣ па небо-то и благослови гы, и гы расчупи, и даваше на ученицы-тѣ си да сложать прѣдъ народъ-тѣ.

17. И ядохъ и насытихъ ся всичкы, и дигнѣхъ това що изостанѣ отъ укрухы-тѣ, дванадесетъ коша.

18. И когато той ся моляше на самѣ, съ него бѣхъ ученицы-тѣ му; и гы попыта и рече : Кого мя казува народъ-тѣ че съмъ ?

19. А тѣ отговорихъ и рекохъ : *Едни казуватъ че си* Іоаннъ Кръститель ; а други Ілія ; други пакъ че е въскръснѣлъ имъкой отъ староврѣменны-тѣ пророцы.

20. И рече имъ : А вы кого мя казувате че съмъ ? Отговори Петръ и рече : Христосъ Божій.

21. А той имъ запрѣти строго и повелѣ да не кажѣтъ това никому.

22. И каза че Сынъ челоѣческій трѣба много да пострада и да бѣде отхвърленъ отъ старѣйшины-тѣ и първосвященници-тѣ и книжници-тѣ, и убитъ да бѣде, и въ третій день да въскръсне.

23. Казуваше още па всичкы : Ако ище имъкой да дойде слѣдъ мене, нека ся отрече отъ себе си, и нека носи кръсть-тѣ си всякой день, и нека мя слѣдува.

24. Защото който ище да спасе животъ-тѣ си, ще го изгуби, и който изгуби животъ-тѣ си заради мене, той ще го спасе.

25. Защото какво ся ползува челоѣкъ, ако спечали всичкій-тѣ свѣтъ, а погуби или отщети себе си ?

26. Защото който ся усрами за мене и за думы-тѣ ми, за него ще Сынъ челоѣческій да ся усрами, когато дойде въ своиѣ-тѣ славѣ и *въ славѣ-тъ* на Отца и па святы-тѣ ангелы.

БЗ. ГЛГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ ВОИСТИННО : СЪТЪ НѢЦЫНЪ ВЪ ЗДѢ СТОАЩИХЪ, ИЖЕ НЕ ИМЪТЪ ВЪСІТИ СМЕРТИ, ДОИДЕЖЕ ВІДАТЪ ЦРѢТВІЕ БЖІЕ.

БН. БЫСТЬ ЖЕ ПО СЛОВЕСѢХЪ СІХЪ ІАКВЪ ДНІИ ОСМЬ, И ПОЕМЪ ПЕТРА И ІВАННА И ІАКВЪ, ВЪІДЕ НА ГОРѢ ПОМОЛІТИСЯ.

БО. И БЫСТЬ, ЕГДА МОЛЪШЕСЯ, ВИДѢНІЕ ЛИЦА ЕГВЪ ИНО, И УДѢАНІЕ ЕГВЪ БѢЛО БЛИСТААСА.

Л. И СЕ МЪЖА ДВА СЪ НИМЪ ГЛГОЛЮЩА, ІАЖЕ БѢСТА МВУСЕИ И ИЛІА :

ЛА. ІВЛАСЯ ВО СЛѢВѢ, ГЛАГОЛАСА ЖЕ ИСХОДЪ ЕГВЪ, ЕГОЖЕ ХОТАШЕ СКОНЧАТИ ВО ІЕРУСАЛѢ.

ЛВ. ПЕТРЪ ЖЕ И СЪЩІИ СЪ НИМЪ БАХЪ УТАЧЕНИ СНОМЪ : ОУБЖДАШЕСЯ ЖЕ ВІДѢША СЛѢВЪ ЕГВЪ, И ОБА МЪЖА СТОАЩА СЪ НИМЪ.

ЛГ. И БЫСТЬ, ЕГДА РАЗАЧІСТАСЯ ВЪ НЕГВЪ, РЕЧѢ ПЕТРЪ КО ІИСУ : НАСТАВНИЧЕ, ДОБРО ЁСТЬ НАМЪ ЗДѢ БЫТИ : И СОТВОРИМЪ СѢИИ ТРИ, ЕДИНЪ ТЕБѢ, И ЕДИНЪ МВУСЕОВИ, И ЕДИНЪ ИЛІИ : НЕ ВѢДЫИ, ЁЖЕ ГЛГОЛАСЕ.

ЛД. СЕ ЖЕ ЕМЪ ГЛАГОЛЮЩЪ, БЫСТЬ ОБЛАКЪ, И УСѢИИ ИХЪ : ОУБОАШАСЯ ЖЕ, ВШЕДШЕ ВО ОБЛАКЪ.

ЛЕ. И ГЛАСЪ БЫСТЬ ИЗЪ ОБЛАКА, ГЛАГОЛА : СЕИ ЁСТЬ СІИ МОИ ВОЗМОБЛЕННИИ, ТОГВЪ ПОСЛАШАЙТЕ.

ЛЗ. И ЕГДА БЫСТЬ ГЛАСЪ, УВРѢТЕСЯ ІИСУ ЕДИНЪ. И ТІИ ОУМОЛЧАША, И НИКОМЪЖЕ ВОЗВѢСТИША ВЪ ТЫА ДНІИ НИЧЕСВЪЖЕ ВЪ ТѢХЪ, ІАЖЕ ВІДѢША.

ЛЗ. БЫСТЬ ЖЕ ВЪ ПРОЧІИ ДЕНЬ, СШЕДШЫМЪ ИМЪ СЪ ГОРЫ, СРѢТЕ ЕГО НАРОДЪ МНОГЪ.

ЛН. И СЕ МЪЖЪ ИЗЪ НАРОДА ВОЗОПІ, ГЛАГОЛА : ОУЧІЛЮ, МОЛЮТИСЯ, ПРИЗРИ НА СЫНА МОЕГО, ІАКВЪ ЕДИННОРОДЕНЪ МНѢ ЁСТЬ :

ЛО. И СЕ ДЪХЪ ЕМЛЕТЪ ЕГО, И ВНЕЗАПЪ КОПІЕТЪ, И ПРЖАЕТСЯ СЪ ПѢНАМИ, И ЕДВА УХОДЯТЪ ВЪ НЕГВЪ, СОКРЪШАА ЕГО.

ЛМ. И МОЛІХЪ ОУЧИЮМЪ ТВОИМЪ, ДА ИЖДЕНЪТЪ ЕГО : И НЕ ВОЗМОГОША.

27. И казувамъ ви истинѣ: Има нѣкои отъ стоящы-тъ тука, които нѣма да вкусятъ смѣръть, доклѣ не видятъ царство-то Божіе.

28. И слѣдъ тѣзи думы минахъ ся до осмь дни, и зѣ съсь себе си Петра и Іоанна и Іакова, и възлѣзе на горѣ-тъ да ся помолн.

29. И като ся моляше, измѣни ся видѣ-тъ на лице-то му, и дрехы-тъ му станѣхъ бѣлы и блистаяхъ.

30. И ето двама челоѣци ся разговаряхъ съ него, и тѣ бѣхъ Моисей и Ілія,

31. Конто ся явихъ въ славѣ, и говоряхъ за смѣръть-тъ му, коіжто имаше той да испълни въ Іерусалимъ.

32. А Петръ и онѣзи които бѣхъ съ него, бѣхъ отяготени отъ сънъ, и когато ся разбудихъ, видѣхъ славѣ-тъ му, и двама-та мѣжје стоящы-тъ съ него.

33. И когато тѣ ся раздѣлихъ отъ него, Петръ рече Іисусу: Наставниче, добръ е да сме тука: и да направимъ три шатры, еднѣ за тебе, и за Моисея еднѣ, и еднѣ за Іліѣ; безъ да знае що дума.

34. И когато казуваше той това, дойде облакъ, и засѣни ги; и уплашихъ ся *ученици-тъ* като влѣзохъ тѣ въ облакъ-тъ.

35. И станѣ гласъ изъ облака и казуваше: Тойзи е Сынъ ми възлюбленный-тъ; него слушайте.

36. И като станѣ гласъ-тъ, намѣри ся Іисусъ самичькъ. И тѣ мълкнѣхъ, и никому не казахъ въ онѣзи дни нищо отъ това що видѣхъ.

37. А на другый-тъ день, когато слѣзохъ отъ горѣ-тъ, срѣщнѣ го народъ много.

38. И ето, челоѣкъ нѣкой отъ народа извика и казуваше: Учителю, моѣж ти ся, погледни на сына ми, защото ми е единороденъ.

39. И ето духъ го прѣхваща и отведнѣжъ пищи, и кѣса го така що той ся запѣня, и като го смаже, едвамъ ся отмахнува отъ него.

40. И молихъ ся на твои-тъ ученицы да го испѣдятъ, и не могохъ.

мѧ. Ѡвѣщавъ же Іисъ рече: ѿ роде невѣрный и развращенный, доколѣ будѧ въ васъ, и терпѣю вы; приведи ми сына твоего сѣмю.

мв. Ещѣ же градѹщѧ емѹ, повѣрже єго въсѧ и страсѣ. запрети же Іисъ дѡхови нечистомѹ, и исцѣли ѿтрока, и вѣдѣ єго оцѹ єгѡ.

мг. Дивляхсѧ же вси ѡ величїи Бжїи. всѣмъ же чюдѡшымъ ѡ всѣхъ, ѡже твораше Іисъ, рече ко оученикомъ своимъ:

мд. Положите вы во оушы ваши словеса сїѧ: сїѧ ко члвческїи имать предѣтисѧ въ рѡцѣ члвчестѣ.

ме. Онї же не разсмѣша глагола сего: вѣ ко прикровенѹ ѡ нихъ, да не ѡцѣтѧтѣ єгѡ: и боѡхсѧ вопросити єго ѡ глаголѣ сѣмъ.

мс. Бниде же помышленїе въ нихъ, кто ѿхъ вѣщшїи бы быѧ.

мз. Іисъ же вѣдый помышленїе срдцѧ ѿхъ, прїемъ ѿтрочѧ, постави є оу сего,

мн. И рече имъ: ѿже ѡще прїиметѣ сїє ѿтрочѧ во ѡмамоє, менѣ прїемлетѣ: и ѿже ѡще менѣ прїемлетѣ, прїемлетѣ послѣвшаго мѧ. ѿже ко меншїи єсть въ васъ, сїѧ єсть великѣ.

мѧ. Ѡвѣщавъ же Іванъ рече: наставниче, вѣдѣхомъ нѣкоего ѡ имени твоѣмъ изгонѧща вѣсы: и возбранїхомъ емѹ, ѡкѡ во слѣдѣ не ходитѣ съ нами.

н. И рече къ немѹ Іисъ: не браните: ѿже ко нѣсть на вы, по васъ єсть.

на. Бысть же єгда скончавѡхсѧ днїє восхожденїю єгѡ, и той оутверди лице своѣ ити во Іерлїмъ.

нв. И послѧ вѣстники предъ лицемъ своимъ: и изшедше внидоша въ весь Самарѧнскѹ, ѡкѡ да оутготоватѣ емѹ.

нг. И не прїѧша єгѡ, ѡкѡ лице єгѡ вѣ градѹщее во Іерлїмъ.

41. А Иисусъ отговори и рече : О роде неувѣрный и развращенный, до кога ще бѣдѣ съ васъ, и ще вы търпѣжъ ? Доведи *ми* сына си тука.

42. И той още като идяше, трѣшнѣ го бѣсѣ-тъ, и го покѣса. А Иисусъ запрѣти духу нечистому, и исцѣли момче-то, и даде го на бащѣ му.

43. И удивявахъ ся всички на величіе-то Божіе. И когато ся всички чудяхъ на всичко това що правяше Иисусъ, той рече на ученицы-тъ си :

44. Вложѣте вы въ уши-тъ си тѣзи словеса ; защото Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ въ чловѣчески рѣчѣ.

45. Но тѣ не разумѣвахъ тѣзи рѣчѣ, и покрита бѣ отъ тѣхъ, за да ѣ не разберѣтъ : и бояхъ ся да го попытаъ за тѣзи рѣчѣ.

46. И влѣзе въ тѣхъ помыслъ такъвъ : Кой ли отъ тѣхъ ще да е по голѣмъ.

47. А Иисусъ като видѣ помыслъ-тъ на сѣрдце-то имъ, зѣ *едно* дѣте, и постави го при себе си ;

48. И рече имъ : Който пріеме това дѣте въ мое-то име, мене пріима ; и който пріеме мене, пріима того който мя е проводилъ ; защото който е най малкъ между всинца ви, той ще е голѣмъ.

49. А Іоаниѣ отговори и рече : Наставниче, видѣхмы нѣкого си който изгоняваше бѣсове съ твое име, и понеже не слѣдува съ насъ възбранихмы му.

50. И рече му Иисусъ : Не дѣйте му възбранява ; защото който не е противу насъ, откъдѣ насъ е.

51. И когато ся испълнихъ дни-тъ да ся възнесе, той утвърди лице-то си да пѣтува къмъ Іерусалимъ.

52. И отпрати прѣдъ себе си вѣстители, които отидохъ и влѣзохъ въ село Самарянско да му приготвятъ *мѣсто*.

53. Но *тамъ* го не пріяхъ, защото лице-то му бѣ на пѣтуваніе къмъ Іерусалимъ.

ИД. ВІДѢВШЕ же оучѣицы ЕГѠ, ІАКѠВЪЗ ѿ ІѠАННЪЗ, рѣша : ГДІИ, хощеши ли, речѣмъ, да Огнь снідетъ съ нѣсѣ, ѿ потребѣтъ ѿхъ, ІАкоже ѿ ІІЛІА сотвори ;

ИЕ. Ѡбръщѣса же запрети ѿмъ, ѿ рече : не вѣсте, коегѠ дѣла естѣ вы :

ИЗ. Сѣхъ ко чѣловѣчѣскѣй не прїиде дѣшъ чѣловѣчѣскѣхъ погребѣти, но спасти. ѿ идѡша во ѿнѣсъ вѣсь.

ИЗ. Бѣсть же идѡшымъ ѿмъ по пѣтѣ, рече нѣкѣй къ немъ : идѡ по текѣ, ѡможе ѡще идѣши, ГДІИ.

ИИ. И рече емъ Іисъ : лѣси ѡзвѣны ѿмътъ, ѿ птѣицы нѣныа гнѣзда : Сѣхъ же чѣлѣчѣскѣй не ѿмать гдѣ главѡ под-клонѣти.

ИО. Рече же ко дрѡгѡмъ : ходѣи въ слѣдъ менѣ. Охъ же рече : ГДІИ, повелѣи ми, (да) шѣдъ прѣжде погребѡ Оца моего.

Ж. Рече же емъ Іисъ : ѡстѡви мѣртвыа погребѣти своѡ мертвѣцы : ты же шѣдъ возвѣщай црѣтвіѣ Бжїѣ.

ЖА. Рече же ѿ дрѡгѣй : идѡ по текѣ, ГДІИ : прѣжде же повелѣи ми ѡвѣщѣтисѣ, ѿже сѣтъ въ домъ моѣмъ.

ЖВ. Рече же къ немъ Іисъ : нѣктоже возложѣ рѡкъ своѡ на рѡло, ѿ зрѡ вспѡть, оуправленъ естъ въ царствѣи Бжїи.

ГЛАВА І.

А. По сіхъ же гѡвѣи ГДѣ ѿ ѿнѣхъ сѣдмѣдѣсѣтъ, ѿ послѡ ѿхъ по двѣмѡ прѣдъ лицѣмъ своѣмъ, во всѡхъ градъ ѿ мѣсто, ѡможе хотѡше самъ ѿтѣи.

Б. Глѡлаше же къ нѣмъ : жѡтва оубѡ многа, дѣлѡтелей же малѡ : молитѣсѣ оубѡ ГДѣи жѡтѣѣ, да ѡзведѣтъ дѣлѡтели на жѡтѣсѣ своѡ.

Г. Идѣте : сѣ ѡзъ посылаю вы ІАКѠ ѡгнѣицы посреде волкѡвъ.

Д. Не носѣте влагалѣица, ни пѣры, ни сапогѡвъ : ѿ ни-когоже на пѣтѣ цѣлѡйте.

54. И като видѣхъ *това* ученици-тъ му Іаковъ и Іоаннъ рекохъ : Господи, искашь ли да речемъ да слѣзе огнь отъ небе-то, и да ги истрѣби, както стори и Ілїя ?

55. А той ся обърнѣ, та имъ запрѣти и рече : Вы на кой сте духъ не знаете :

56. Защото Сынъ чловѣческій не е дошелъ да погуби души чловѣчески, но да спасе ; и отидохъ на друго село.

57. А като вървѣхъ, рече му нѣкой си въ пѣть-тъ : Господи, ще дойдѣ слѣдъ тебе дѣто и да идешъ.

58. И рече му Исусъ : Лисицы-тъ легла иматъ, и птицы-тъ небесны, гнѣзда ; а Сынъ чловѣческій нѣма дѣ главѣ да подклони.

59. А на другыго рече : Върви слѣдъ мене ; а той рече : Господи, дозволи ми да идѣ първомъ да погребѣ башъ си.

60. А Исусъ му рече : Остави мъртвы-тъ да погребѣтъ мъртвы-тъ си ; а ты иди та проповѣдувай царство-то Божіе.

61. Рече и другъ : Ще дойдѣ слѣдъ тебе, Господи ; но първомъ дозволи ми да ся опростѣ съ домашны-тъ си.

62. И рече му Исусъ ; Никой който е турилъ рѣжж-тъ си на рало, и гледа назадъ, не е способенъ за царство-то Божіе.

ГЛАВА 10.

1. Слѣдъ това опрѣдѣли Господь и други седмдесеть, и рас-проводи ги по двамина прѣдъ лице-то си, во всякой градъ и мѣсто дѣто имаше самъ той да иде.

2. И казуваше имъ : Жътва-та е много, а работници-тъ малко ; за това молѣте ся на Господарь-тъ на жътвж-тъ, да извади работници на жътвж-тъ си.

3. Идѣте ; ето азъ вы проваждамъ като агнета въ срѣдъ вълцы :

4. Не носѣте ни кесіѣ, ни тържикъ, нито обуща, и никого въ пѣть-тъ не поздравявайте.

Ѣ. ВЪ ОНЫЖЕ ѿШЕ ДОМЪ ВНИДЕТЕ, ПЕРВѢ ГЛАГОЛИТЕ: МІРЪ ДОМЪ СЕМЪ.

Б. И ѿШЕ ОУКѢ БѢДЕТЪ ТЪ СЫНЪ МІРА, ПОЧИЕТЪ НА НЕМЪ МІРЪ ВАШЪ: ѿШЕ ЛИ ЖЕ НИ, КЪ ВАМЪ ВОЗВРАТИТСА.

З. ВЪ ТОМЪ ЖЕ ДОМѢ ПРЕБЫВАЙТЕ, ІАДЪШЕ И ПІЮШЕ, ІАЖЕ СЪТЪ ОУ НИХЪ: ДОСТОИНЪ КО ЁСТЬ ДѢЛАТЕЛЬ МЗДЫ СВОЕА: НЕ ПРЕХОДИТЕ ІЗЪ ДОМЪ ВЪ ДОМЪ.

И. И ВЪ ОНЫЖЕ ѿШЕ ГРАДЪ ВХОДИТЕ, И ПРИЕМЛЮТЪ ВЪ, ІАДНТЕ ПРЕДЛАГАЕМАА ВАМЪ:

Д. И ИСЦѢЛИТЕ НЕДЪЖНЫА, ИЖЕ СЪТЪ ВЪ НЕМЪ, И ГЛГОЛИТЕ ИМЪ: ПРИВЛИЖИСА НА ВЪ ЦАРСТВІЕ БЖІЕ.

І. И ВЪ ОНЫЖЕ ѿШЕ ГРАДЪ ВХОДИТЕ, И НЕ ПРИЕМЛЮТЪ ВАСЪ, ІЗШЕДШЕ НА РАСПЪТІА ЁГѢ, РЦЫТЕ:

ІА. И ПРАХЪ ПРИЛѢПШІЙ НАМЪ Ѡ ГРАДА ВАШЕГѢ, ѠТРАСЛЕМЪ ВАМЪ. ОБАЧЕ СІЕ ВѢДИТЕ, ІАКѢ ПРИВЛИЖИСА НА ВЪ ЦАРСТВІЕ БЖІЕ.

БІ. ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ІАКѢ СОДОМЛЯНЫМЪ ВЪ ДЕНЬ ТОЙ ѠРАДИТЕ БѢДЕТЪ, НЕЖЕ ГРАДЪ ТОМЪ.

ГІ. ГОРЕ ТЕБѢ ХОРАЗІНЕ, ГОРЕ ТЕБѢ НИОСАІДО: ІАКѢ ѿШЕ ВЪ ТУРѢ И СІДѢНѢ ВЪША СІЛЫ БЫЛИ БЫВШЫА ВЪ ВАСЪ, ДРЕВЛЕ ОУКѢ ВО ВРЕТНИЦИ И ПЕПЕЛѢ СЕДАЮЩЕ ПОКАЯЛИСА БЫША.

ДІ. ОБАЧЕ ТУРС И СІДѢНЪ ѠРАДИТЕ БѢДЕТЪ НА СЕДѢ, НЕЖЕ ВАМЪ.

ЕІ. И ТЫ, КАПЕРНАѢМЕ, ИЖЕ ДО НѢСЪ ВОЗНЕСЫИСА, ДО ѿДА НИЗВЕДЕШИСА.

БІ. СЛЪШААИ ВАСЪ, МЕНЕ СЛЪШАЕТЪ: И ѠМЕТААИСА ВАСЪ, МЕНЕ ѠМЕТАЕТСА: ѠМЕТААИСА ЖЕ МЕНЕ, ѠМЕТАЕТСА ПОСЛАВШАГѢ МА.

ЗІ. ВОЗВРАТИШАСЯ ЖЕ СЕДМЪДЕСАТЪ СЪ РАДОСТІЮ, ГЛАГОЛЮЩЕ: ГДН, И БѢСН ПОВИНЮТСА НАМЪ Ѡ ИМЕНИ ТВОЕМЪ.

ИІ. РЕЧЕ ЖЕ ИМЪ: ВИДѢХЪ САТАНЪ ІАКѢ МОЛНІЮ СЪ НЕБЕСЕ СПАДША.

5. И въ който кѣщъ влѣзвате, първомъ казувайте; Миръ на тойзи домъ.

6. И ако бѣде тамъ сынъ-тъ на миръ, ще почини на него вашій-тъ миръ; ако ли не, ще ся повърне на васъ.

7. И въ тѣхъ кѣщъ сѣдѣте, и яждте и пійте *косто има* у тѣхъ; защото работникъ-тъ е достоинъ за своиъ-тъ заплатъ; недѣйте ся прѣмѣстя изъ кѣщъ въ кѣщъ.

8. И въ който градъ влѣзвате и вы прїимать, яждте косто ви прѣдлагать:

9. И исцѣлявайте болны-тъ конто сѣ въ него, и казувайте имъ: Наближило вы е царство-то Божіе.

10. А въ който градъ влѣзвате, и не вы прїимать, кога излѣзвате на *главы-тъ* му улицы, речѣте:

11. И прахъ-тъ, който е полѣпнѣлъ по насъ отъ градъ-тъ ви, отръсвамы ви *го*; но това да знаете, че вы е наближило царство-то Божіе.

12. Казувамъ ви, че въ онзи день по леко ще бѣде *наказаніе-то* на Содомъ, нежели на тойзи градъ.

13. Горко тебѣ, Хоразине, горко тебѣ, Внѣсандо; защото ако да бѣхъ были въ Тиръ и Сидонъ бывши-тъ между васъ чудеса, отдавна бы ся покаяли, сѣдяще въ вретѣще и пепелъ.

14. Но на сѣдъ-тъ по леко ще бѣде на Тиръ и на Сидонъ, нежели на васъ.

15. И ты, Капернауме, който си ся възвысиль до небеса, до ада ще ся смѣкнешъ.

16. Който слуша васъ мене слуша; и който ся отмѣта отъ васъ, отъ мене ся отмѣта; а който ся отмѣта отъ мене, отмѣта ся отъ тогози който мя е проводиль.

17. И върнахъ ся седмдесеть-тъ съ радость, и казувахъ: Господи, съ твое-то име и бѣсове-тъ ся покоряватъ намъ.

18. А той имъ рече: Видѣхъ Сатанъ че паднѣ като свѣткавица отъ небе-то.

ѿі. СѢ ДАЮ ВАМЪ ВЛАСТЬ НАСТѢПАТИ НА ЗМІЮ, ѿ НА СКОРПИЮ, ѿ НА ВСЮ СІЛѢ ВРАЖІЮ : ѿ НИЧЕСОЖЕ ВАШЪ ВРЕДИТЪ.

ѿк. ОУВАЖЕ ѿ СЕМЪ НЕ РАДѢЙТЕСЯ, ІАКЪ ДѢСИ ВАМЪ ПОВНИЮТСЯ : РАДѢЙТЕСЯ ЖЕ, ІАКЪ ИМЕНА ВАША НАПИСАНА СѢТЬ НА НѢСѢХЪ.

ѿл. РЪ ТОЙ ЧАСЪ ВОЗРАДОВАСЯ ДѢОМЪ ІІСЪ, ѿ РЕЧЕ : ІСПОВѢДАЮТСЯ, ОУЧЕ, ГДІ НѢСЕ ѿ ЗЕМЛІ, ІАКЪ ОУТАІЛЪ ѿ СІА ѿ ПРЕМѢДРѢХЪ ѿ РАЗУМНѢХЪ, ѿ ѾКРЫЛЪ ѿ СІА МЛНЦЕМЪ. ѿИ ОУЧЕ, ІАКЪ ТАКЪ ВѢСТЬ БЛГОВОЛѢНІЕ ПРЕДЪ ТОВАЮ.

ѿм. [ѿ ѾБРАЩА СЯ КО ОУЧЕНИКѢМЪ, РЕЧЕ :] ВСА МНѢ ПРЕДАНА ВѢША ѿ ОУДА МОЕГѢ : ѿ НИКТОЖЕ ВѢСТЬ, КТО ѿСТЬ СІЪ, ТОКМЪ ОУДЪ : ѿ КТО ѿСТЬ ОУДЪ, ТОКМЪ СІЪ, ѿ ѢМѢЖЕ ѿЩЕ ХОЩЕТЪ СІЪ ѾКРЫТИ.

ѿн. І ѾБРАЩА СЯ КО ОУЧЕНИКѢМЪ, ѢДИНЪ РЕЧЕ : БЛЖЕНІИ ОУЧИ ВІДАЩІИ, ІАЖЕ ВІДИТЕ.

ѿд. ГЛАГОЛЮ КО ВАМЪ, ІАКЪ МНОЗИ ПРРОЦЫ ѿ ЦРІЕ ВОСХОТѢША ВІДѢТИ, ІАЖЕ ВѢ ВІДИТЕ, ѿ НЕ ВІДѢША : ѿ СЛЫШАТИ, ІАЖЕ СЛЫШИТЕ, ѿ НЕ СЛЫШАША.

ѿе. І СЕ ЗАКОННИКЪ ИѢКІЙ ВОСТА, ІСКЪШАА ѿГО, ѿ ГЛГОЛА : ОУЧТІЮ, ЧТО СОТВОРИВЪ ЖИВОТЪ ВѢЧНЫЙ НАСЛѢДЮ ;

ѿс. ОУНЪ ЖЕ РЕЧЕ КЪ НЕМѢ : ВЪ ЗАКОНѢ ЧТО ПИСАНО ѿСТЬ ; КАКЪ ЧТЕШИ ;

ѿз. ОУНЪ ЖЕ ѾВѢЩІАВЪ РЕЧЕ : ВОЗЛЮБИШИ ГДА БГА ТВОЕГО ѿ ВСЕГѢ СЕРДЦА ТВОЕГѢ, ѿ ѿ ВСЕА ДѢШИ ТВОЕА, ѿ ВСЕЮ КРѢПОСТІЮ ТВОЕЮ, ѿ ВСѢМЪ ПОМЫШЛѢНІЕМЪ ТВОІМЪ : ѿ БЛИЖНАГО СВОЕГО, ІАКЪ САМЪ СЕБЕ.

ѿи. РЕЧЕ ЖЕ ѢМѢ : ПРАВЪ ѾВѢЩІАВЪ ѿСІ : СІЕ СОТВОРИ, ѿ ЖІВЪ БѢДЕШИ.

ѿо. ОУНЪ ЖЕ ХОТА ѾПРАВДІТИСЯ САМЪ, РЕЧЕ КО ІІСЪ : ѿ КТО ѿСТЬ БЛИЖНІЙ МОЙ ;

ѿ. ѾВѢЩІАВЪ ЖЕ ІІСЪ РЕЧЕ : ЧЕЛОВѢКЪ ИѢКІЙ СХОЖДАШЕ ѿ ІЕРЛІМА ВО ІЕРІХѢНЪ, ѿ ВЪ РАЗБОЙНИКИ ВПАДЕ, ІАЖЕ СОВЛѢКШЕ ѿГО, ѿ ІЗВЫ ВОЗЛОЖШЕ ѾИДОША, ѾСТАВШЕ ѢДВА ЖІВА СѢЩА.

19. Ето, давамъ ви власть да настѣпувате на змѣи и на скорпиѣ, и надъ всякъ силъ вражіѣ; и нищо нѣма да ви повреди.

20. Но на това недѣйте ся радува, че духове-тъ ся покоряватъ вамъ; а радуйте ся повече, защото имена-та ваши сѣ написаны на небеса.

21. Въ тойзи часъ възрадува ся духомъ Иисусъ, и рече: Благодарѣ ти, Отче, Господи на небе-то и на земѣ-тъ, че си утаилъ това отъ мудры и разумны, и открылъ си го на младенцы; ей, Отче, защото така бы угодно прѣдъ тебе.

22. Всичко ми е прѣдано отъ Отца ми; и освѣтъ Отца никой *другъ* не знае кой е Сынъ-тъ, и кой е Отецъ *никой другъ* не знае тъкмо Сынъ-тъ, и *онзи*, комуто бы рачилъ Сынъ-тъ да го открие.

23. Обърнѣ ся послѣ особно къмъ ученицы-тъ, и рече: Блажены очи-тъ, които виждатъ това което вы видите.

24. Защото ви казувамъ, че мнозина пророци и царѣ пожелахъ да видятъ това което вы виждате, и не видѣхъ, и да чуѣтъ това що чувате, и не сѣ чули.

25. И ето, нѣкой законникъ станѣ да го испитува, и казуваше: Учителю, какво да правѣ за да наслѣдѣ животъ вѣчный?

26. А той му рече: Въ законъ-тъ що е писано? какъ четешъ?

27. И той отговори, и рече: Да възлюбишь Господа Бога твоего съсъ всичко-то си сърдце, и съсъ всичкѣ-тъ си душѣ, и съсъ всичкѣ-тъ си силѣ, и съсъ всякий-тъ си умъ, и ближняго твоего както самага себе си.

28. И рече му: Право си отвѣщаль; това прави и ще бѣдешъ живъ.

29. Но той понеже искаше да оправдае себе си, рече Иисусу: И кой е ближній мой?

30. *На това* отговори Иисусъ и рече: Человѣкъ нѣкой слѣзуваше отъ Іерусалимъ въ Іерихонъ, и налѣтъ на разбойницы, които като го обрахъ и наранихъ, отидохъ си и *го* оставихъ полумъртъвъ.

ѿа. По сѣчаю же свѣщенникъ нѣкій сѡхжадаше пѣтѣмъ тѣмъ, и вѣдѣвъ ѣго, мимоиде.

ѿв. Такожде же и левѣтъ, бѣвъ на томъ мѣстѣ, пришедъ и вѣдѣвъ, мимоиде.

ѿг. Самарѣнинъ же нѣкто градый, прѣиде надъ него, и вѣдѣвъ ѣго, милосѣрдова :

ѿд. И пристѣпль ѡбвѣзѣ стрѣпы ѣгѡ, возмѣла мѣсло и вѣно : всадѣвъ же ѣго на свой скѡтъ, приведе ѣго въ гостѣнницѡ, и прилѣжа ѣмѡ.

ѿе. И настрѣа ѡзшедъ, ѡзѣмъ двѣ сребреника, даде гостѣнникѡ, и рече ѣмѡ : прилѣжи ѣмѡ : и, ѣже ѡще прѣнжѣвѣши, ѡзъ, ѣгда возвращѣса, воздаѣмъ ти.

ѿз. Ктѡ оубѡ ѡ тѣхъ трѣхъ бѣжнѣхъ мнѣтѣса бѣти впадшемѡ въ разбѣйники ;

ѿз. Оныхъ же рече : сотворѣвый мѣлость съ нѣмъ. рече же ѣмѡ Іисъ : иди, и ты твори такожде.

ѿи. Бѣсть же ходѣщымъ ѣмъ, и самъ вниде въ весь нѣкѣю : женѣ же нѣкаѣ ѣменемъ Марѡа прѣѣтъ ѣго въ домъ свой.

ѿо. И сестрѣ ѣи вѣ, нарицаемаѣ Марѣа, ѣже и сѣдши при ногѣ Іисовѡ, слышаше слово ѣгѡ.

ѿм. Марѡа же мѡлваше ѡ мнѡзѣ сѣжѣѣ : стѣвши же рече : Гдѣи, не врежѣши ли, ѣкѡ сестрѣ моѣ ѣдинѡ ма ѡстѣви сѣжѣти ; рцѣ оубѡ ѣи, да мѣ помѡжетъ.

ѿа. Ѣвѣщѣвъ же Іисъ рече ѣи : Марѡо, Марѡо, печѣшися и мѡлѣши ѡ мнѡзѣ :

ѿв. Ѣдино же ѣсть на потребѣ. Марѣа же бѣлѣю чѣсть ѡзбрѣ, ѣже не ѡѣметъ ѡ неѣ.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. И бѣсть вѣгда бѣти ѣмѡ на мѣстѣ нѣкоемъ мѡлѣщѣса, и ѣкѡ престѣ, рече нѣкій ѡ оучѣнѣхъ ѣгѡ къ немѡ : Гдѣи, насчѣи ны мѡлѣтѣса, ѣкоже и Іѡаннѡ насчѣи оучѣнѣи свои.

31. А по случаю нѣкой си священникъ слѣзоваше по него пѣтъ : и като го видѣ, минѣ отъ срѣщѣ и заминѣ.

32. Подобно и Левитъ нѣкой, като стигнѣ на това мѣсто, дойде, видѣ, минѣ отъ срѣщѣ и заминѣ.

33. Но единъ Самарянинъ като пѣтуваше, дойде до него, и като го видѣ смили ся,

34. И пристѣпи та прѣвѣрза раны-тѣ му, като възливаше масло и вино ; послѣ го въскачи на добытъкъ-тѣ си, та го занесе въ гостинницѣ-тѣ, и пригоди му.

35. И на утрѣшній-тѣ день когато си походяше, извади та даде два динарія гостиннику, и рече му : Пригодявай му : и каквото повече иждивишь, азъ на връщаніе ще ти платѣ.

36. И тѣй отъ тѣзи трима-та кой ти ся вижда да е былъ ближенъ на испадѣжый-тѣ въ разбойницы-тѣ ?

37. А той рече : Тойзи който му стори милость. Тогдашъ Исусъ му рече : Иди и ты така прави.

38. И въ отиваніе-то имъ влѣзе Исусъ въ нѣкое село : и жена нѣкой си на име Марѣа, пріѣ го у домъ-тѣ си.

39. И тя имаше сестрѣ нарицаемѣ Маріѣ, която бѣ сѣдѣла до нозѣ-тѣ Исусовы, и слушаше слово-то негово.

40. А Марѣа ся мѣлваше за много-то слугуваніе ; и застанѣ та рече : Господи, не брежишь ли, че сестра ми мя остави самѣ да слугувамъ ? речи ѣ прочее да ми помогне.

41. Отговори Исусъ, и рече ѣ : Марѣо, Марѣо, грижишь ся и мѣлвишь ся за много нѣща :

42. Но едно е потрѣбно : А Маріѣ избра добрѣ-тѣ часть, която нѣма да ся отъмне отъ неѣ.

ГЛАВА 11.

1. И когато бѣ той на едно мѣсто та ся моляше, като прѣстанѣ, рече му нѣкой си отъ ученицы-тѣ му : Господи, научи ны да ся молимъ, както и Іоаннъ е научилъ ученицы-тѣ си.

Ѣ. Рече же ѿмъ: ѣгда молишася, глгоите: ѿче нашъ, ѿже на нбсхъ, да сватитсѧ ѿмѧ твоѧ: да прїидетъ царствїе твоѧ: да бѣдетъ вола твоѧ, ѿкѡ на нбсѣ, ѿ на землѣ:

Ѣ. Хлѣбъ нашъ насущный подавай намъ на всѧкъ день:

Ѣ. И ѡстави намъ грѣхѣи наша, ѿбо ѿ сами ѡставляемъ всѧкому должнику нашему: ѿ не введи насъ во искушенїе, но избави насъ ѿ лжѧвагѡ.

Ѣ. И рече къ нимъ: кто ѡ насъ ѿмѧ дрѣга, ѿ ѿдетъ къ нему въ полѡщину, ѿ речетъ ему: дрѣже, даждь ми взаймъ три хлѣбы:

Ѣ. Понѣже дрѣгъ прїиде съ пѣти ко мнѣ, ѿ не ѿмамъ чesѡ предложить ему:

Ѣ. И той ѡзвнѣтъ ѡбѣщавъ речетъ: не твори ми трѣбъ: оубже двѣри затворены сѣтъ, ѿ дѣти моѧ со мною на ложѣ сѣтъ: ѿ не могу воставъ дати тебѣ.

Ѣ. Глаголю же вамъ: ѡще ѿ не дастъ ему воставъ, занѣ дрѣгъ ему естъ: но за безѡчство его, воставъ дастъ ему, ѣлика трѣбуетъ.

Ѣ. И азъ вамъ глаголю: просїте, ѿ дастсѧ вамъ: ищїте, ѿ ѡбращете: толцїте, ѿ ѡверзетсѧ вамъ.

Ѣ. Исѧкъ во просїи прїимлетъ: ѿ ищїи ѡбрътѧетъ: ѿ толкѡщемъ ѡверзетсѧ.

Ѣ. Которагѡ же насъ ѡца воспроситъ сїхъ хлѣба, егда камень подастъ ему; или рыбы, егда въ рыбы мѣсто змїю подастъ ему;

Ѣ. Или ѡще попроситъ ианицѧ, егда подастъ ему скорпию;

Ѣ. ѡще оубо вы сїи сѣше, оумѣете дадѣти блага дадти чадомъ вашимъ: кольми паче ѡцъ, ѿже съ нбсѣ, дастъ дѧа стѧго просѧщимъ оубо негѡ.

Ѣ. И бѣ ѡзгона бѣса, ѿ той бѣ нѣмъ: бысть же бѣсъ ѡзшедшъ, проглагола нѣмѡй: ѿ дивншасѧ народѣ.

Ѣ. Иѣци же ѡ нихъ рѣша: ѡ веелзевѣлѣ князѣ бѣсовствѣмъ ѡгонитъ бѣсы.

2. А *той* имъ рече: Когато ся молитѣ думайте: Отче нашъ, който си на небеса, да ся святи име-то твое, да дойде царство-то твое, да бѣде воля-та твоя, както на небе-то, така и на земѣ-тъ;

3. Хлѣбъ-тъ нашъ насѣщный давай ни го всякой день:

4. И прости ни грѣхове-тъ ни; защото и ный прощаваме на всякой нашъ длѣжникъ; и не въведи насъ въ искушеніе, но избави насъ отъ лукаваго.

5. И рече имъ: Кой отъ васъ ако бы ималъ пріятель, и отиде при него по срѣдъ нощь, и му каже: Друге, дай ми на заемъ три хлѣба;

6. Понеже единъ пріятель ми дойде отъ пѣтъ, и нѣмамъ какво да сложъ прѣдъ него:

7. А той да отговори извѣтрѣ и да каже: Не дѣй ми досажда; врата-та сѣ вече затворены, и дѣца-та ми сѣ на легло-то съ мене, не можъ да станѣ да ти дамъ.

8. Казувамъ ви: Че ако не стане да му даде защото му е пріятель, то поне за неговѣ-тъ безочливость ще стане и ще му даде колкото му трѣбува.

9. И азъ ви казувамъ: Ищѣте и ще ви ся даде; търсѣте и ще намерите; хлопайте и ще ви ся отвори.

10. Защото всякой който ище пріима; и който търси намира; и който хлопа, ще му ся отвори.

11. И отъ васъ кой е тойзи баща, щото ако му поище сынъ му хлѣбъ, а той да му даде камъкъ? Или *ако му поище* рыбъ, намѣсто рыбъ змѣѣ ли ще му даде?

12. Или ако бы поискалъ яйце, да ли скорпіѣ ще му даде?

13. И тѣй когато вы, лукави както сте, знаете да давате добры даванія на чада-та си; колко повече Отецъ небесный ще даде Духа Святаго на онѣзи които просятъ отъ него.

14. И испѣждаше одного бѣса който бѣше нѣмъ; и като излѣзе бѣсъ-тъ, проговори нѣмъ-тъ, и почуди ся народъ-тъ.

15. А нѣкои отъ тѣхъ рекохъ: Чрѣзь Веелзевула князя на бѣсове-тъ испѣжда бѣсове-тъ.

30. Дрґзін же іскзшajúще, знáменїа ѿ негѡ іскáх҃с сз нѣсѣ.

31. О҃нз же вѣдый помышлѣніа ѿхз, речѣ ѿмз: всáко црѣтво сáмо вз себѣ раздѣлáася запсстѣетз: ѿ дóмз на дóмз, пáдаетз.

32. Ёще же ѿ сатанà сáмз вз себѣ раздѣлѣсá, кáкѡ стáнетз цáрство ѣгѡ; ꙗ́коже глаго́лете, ѡ веелзевѣлѣ ѡзгонáща мá вѣсы.

33. Ёще же ѡзз ѡ веелзевѣлѣ ѡзгоню вѣсы, сынове вáшн ѡ кóмз ѡзгóнатз; сегѡ рáди тѣи вѣдѣтз вáмз сздѣи.

34. Ёще ли же ѡ пѣрстѣ Бжїи ѡзгоню вѣсы, о҃убо постїже на вáсз цáрствїе Бжїе.

35. Ёгда крѣпкїй вoврґживсá храни́тз своѣ двóрз, во смиренїи сѣть ѿмѣнїа ѣгѡ:

36. Ёгда же крѣплѣи ѣгѡ нашѣдз погвѣдитз ѣгò, всѣ о҃рґжїе ѣгѡ возметз, на нѣже о҃повáше, ѿ коры́сть ѣгѡ раздѣетз.

37. Ёже нѣсть со мною, на мá ѣсть: ѿ ѿже не сокирáетз со мною, расточáетз.

38. Ёгда же нечїстый дѣхз ѡзы́детз ѡ члвѣка, прехóдитз сквозѣ безвѣднáа мѣста, ѡщá покóа: ѿ не ѡврѣтáа, глаго́летз: вoзвращѣсá вз дóмз моѣ, ѡнїодґже ѡзыдóхз.

39. Ё прише́дз ѡврáщетз ѿ пометѣнз ѿ о҃укрáшенз.

40. Тогда ѡдетз ѿ по́ймѣтз сѣдмь дрґгїхз дґхѡвз горшихз себѣ, ѿ вшѣдше живѣтз тѣ: ѿ бывáютз послѣднáа члвѣк҃с том҃с гѡрша пѣрвыхз.

41. Пы́сть же ёгда глаго́лаше сїа, вoздвїгши нѣкáа женà глáсз ѡ нáрòда, речѣ ём҃с: бл҃жѣно чрѣво носї́вшее тá, ѿ сосцá, ꙗ́же ёсѣ ссáлз.

42. О҃нз же речѣ: тѣмже о҃убо бл҃жѣнн слы́шашїи слóво Бжїе, ѿ храни́шїи ё.

43. Нарóдѡмз же соби́рающымсá начáтз глáти: рóдз сѣи

16. А други, искушающе го искахъ отъ него знаменіе отъ небе-то.

17. Но той като знаяше помыслы-тъ имъ, рече имъ: Всяко царство раздѣлено противъ себе си запусътва, и домъ *раздѣленъ* противъ себе си пада.

18. *Тѣй* и сатана ако ся раздѣли самъ си противъ себе си, какъ ще устои царство-то му? понеже казувате че азъ изгонявамъ бѣсове-тъ чрѣзъ Веелзевула.

19. И ако азъ изгонявамъ бѣсове-тъ чрѣзъ Веелзевула, сынове-тъ ви чрѣзъ кого ги изгоняватъ? За това тѣ ще ви бѣдѣтъ сѣдници.

20. Ако ли азъ съ Божій пѣръстъ изгонявамъ бѣсове-тъ, то е настигнало на васъ царство-то Божіе.

21. Когато крѣпкій-тъ оборъженъ варди дворъ-тъ си, имѣніе-то му е въ безопасность.

22. Но когато по крѣпкій-тъ отъ него нападне та го побѣди, зема му всеоръжіе-то на което ся е надѣялъ, и расподѣля неговъ-тъ обиръ.

23. Който не е съ мене, противъ мене е, и който не събира заедно съ мене, той распылява.

24. Когато нечистый-тъ духъ излѣзе изъ чловѣка, обхожда по безводны мѣста и търси спокойствіе; и като не намери, казува: Да ся завърнѣ въ домъ-тъ си отъ дѣто излѣзохъ.

25. И като дойде намери го пометенъ и украсенъ.

26. Тогазъ отхожда и зема съ него си други седмъ духове, отъ себе си по лукавы, и влѣзватъ и живѣятъ тамъ; и сетно-то състояніе на оногось чловѣка бива по лошо отъ първо-то.

27. И когато той говоряхе това, една жена отъ народа въздигна гласъ и рече му: Блажена утроба-та която тя е носила, и съсци-тъ, които си сукала.

28. А той рече: Още по блажени сѣ които слушатъ слово-то Божіе и го пазятъ.

29. А когато ся събираше народъ-тъ, наченъ да говори: Тойзи

ЛЖАВЪ ЖЕсть: ЗНАМЕНІА ИЩЕТЪ, И ЗНАМЕНІЕ НЕ ДАСТСА ЕМУ, ТОКМУ ЗНАМЕНІЕ ІВНЫ ПРРОКА.

Л. ИАКОЖЕ БО БЫСТЬ ІВНА ЗНАМЕНІЕ ИИНЕВІТМУХЪ, ТАКЪ БЪДЕТЪ И СІИЗ ЧЛВЧЕСКІИ РОДЪ СЕМЪ.

ЛА. ПРИЦА ЮЖСКАА ВОСТАНЕТЪ НА СЪДЪ СЪ МЪЖИ РОДА СЕГЪ, И УСЪДАТЪ ИХЪ: ІАКЪ ПРИДЕ ВЪ КОНЕЦЪ ЗЕМЛИ СЛЫШАТИ ПРЕМЪДРОСТЬ СОЛОМОНОВЪ: И СЕ МНОЖАЕ СОЛОМОНЪ ЗАДЪ.

ЛВ. МЪЖІЕ ИИНЕВІТСТІИ ВОСТАНУТЪ НА СЪДЪ СЪ РОДОМЪ СІИМЪ, И УСЪДАТЪ И: ІАКЪ ПОКАШАСА ПРОПОВѢДІЮ ІВНИНОЮ: И СЕ МНОЖАЕ ІВНЫ ЗАДЪ.

ЛГ. НИКТОЖЕ (ОУВЪ) СВѢТІЛЬНИКА ВЖЕГЪ, ВЪ СКРОВѢ ПОЛАГАЕТЪ, НИ ПОДЪ СПЪДОМЪ, НО НА СВѢЩНИЦѢ, ДА ВХОДЯЩІИ СВѢТЪ ВИДАТЪ.

ЛД. СВѢТІЛЬНИКЪ ТѢЛО ЖЕсть ОКО: ЕГДА ОУВО ОКО ТВОЕ ПРОСТО БЪДЕТЪ, ВСЕ ТѢЛО ТВОЕ СВѢТЛО БЪДЕТЪ: ЕГДА ЖЕ ЛЖАВО БЪДЕТЪ, И ТѢЛО ТВОЕ ТѢМНО.

ЛЕ. ПАЮДИ ОУВО, ЕДА СВѢТЪ, ИЖЕ ВЪ ТЕБѢ, ТМА ЖЕсть:

ЛЖ. ИЩЕ БО ТѢЛО ТВОЕ ВСЕ СВѢТЛО, НЕ ИМЫИ ИЖКІА ЧАСТИ ТѢМНЫ: БЪДЕТЪ СВѢТЛО ВСЕ, ІАКОЖЕ, ЕГДА СВѢТІЛЬНИКЪ БЛИСТАНІЕМЪ ПРОСВѢЩАЕТЪ ТА.

ЛЗ. ЕГДА ЖЕ ГЛГОЛАШЕ, МОЛАШЕ ЕГО ФАРИСЕЙ ИЖКІИ, ДА УВѢДЪСЕТЪ ОУ НЕГЪ: ВШЕДЪ ЖЕ ВОЗЛЕЖЕ.

ЛН. ФАРИСЕЙ ЖЕ ВИДѢВЪ ДИВІСА, ІАКЪ НЕ ПРЕЖДЕ КРЕСТИСА ПРЕЖДЕ ОБѢДА.

ЛО. РЕЧЕ ЖЕ ГДЪ КЪ НЕМЪ: НЫНѢ ВЫ ФАРИСЕЕ ВНЕШНАА СТЕКЛАНИЦА И КЛЮДА УЧИЩАЕТЕ, ВНУТРЕННЕЕ ЖЕ ВАШЕ ПОЛНО ГРАБЛЕНІА ЖЕсть И ЛЖАВСТВА.

ЛМ. ПЕЗЪМИИ, НЕ ИЖЕ ЛИ СОТВОРИ ВНЕШНЕЕ, И ВНУТРЕННЕЕ СОТВОРИЛЪ ЖЕсть;

ЛА. ОБАЧЕ ВЪ СЪЩИХЪ ДАДИТЕ МІЛОСТЫНЮ: И СЕ ВСА ЧІСТА ВАМЪ БЪДАСТЪ.

родъ е лукавъ; знаменіе ище, и *друго* знаменіе нѣма да му ся даде, освѣтъ знаменіе-то на пророка Іонѣ.

30. Защото както Іона станѣ знаменіе на Ниневійцы-тѣ, така ще и Сытъ челоувѣческий на тойзи родъ *знаменіе* да бѣде.

31. Царица-та Южна ще вѣстане на сѣдѣ-тѣ съ челоувѣцы-тѣ на тойзи родъ, и ще ги осѣди; защото отъ краища-та на земѣ-тѣ дойде да чуе мѣдрость-тѣ Соломоновѣ; и ето тука е повече отъ Соломона.

32. Мѣжіе-тѣ Ниневійскы ще вѣстанѣтъ на сѣдѣ-тѣ съ тойзи родъ, и ще го осѣдятъ; защото тѣ ся покаяхѣ чрѣзъ Іоновѣ-тѣ проповѣдъ; и ето, тука е повече отъ Іонѣ.

33. И никой не запалѣ свѣщъ да ѣх турѣ на скрышно мѣсто, нито подъ шиникъ, но на свѣтилникъ, за да виждатъ свѣтеніе-то конто влѣзуватъ.

34. Свѣтило на тѣло-то е око-то: и тѣй кога е око-то ти чисто, и всичко-то твое тѣло е освѣтлено, а кога е лукаво, и тѣло-то ти е тъмно.

35. За то внимавай да не бы видѣлиа-та която е въ тебе да е тъмнина.

36. Ако прочее всичко-то твое тѣло е освѣтлено, и нѣма нѣкойтъ тъмнѣ часть, то ще всичко освѣтлено да бѣде, както кога тя свѣтило-то освѣтава съсь сіяніе-то си.

37. И като говорѣше *това*, нѣкой си Фарисей го умоляваше да обѣдува въ неговѣ-тѣ домѣ, и той влѣзе и сѣднѣ на трапезѣ-тѣ.

38. А Фарисей-тѣ като го видѣ че не ся омы прѣди яденіе-то, почуди ся.

39. И Господь му рече: Сега вы Фарисей-тѣ възнишн-то на чашѣ-тѣ и на паницѣ-тѣ очистѣте; а вѣтрѣшно-то ви е пълно съ грабежъ и лукавство.

40. Безумни! тойзи който е направилъ възнишн-то, не е ли направилъ и вѣтрѣшно-то?

41. Но отъ това що имате дайте милостынѣ, и ето всичко ще бѣде за васъ чисто.

11в. Но гóре вáмъ фaрїсеѡмъ, ꙗ́кѡ ѡдесáтствуете ѡ мáтвѣ и пигáнѣ и всáкѡу зéлѣ, и мнѡхóдите сáдъ и любóвь Бжїю : сїá подóвáше сотворїти, и Ѿнѣхъ не ѡста-влáти.

11г. Гóре вáмъ фaрїсеѡмъ, ꙗ́кѡ любите предсѣдáнїѣ на сóмнѣшехъ, и цѣловáнїѣ на тóржишехъ.

11д. Гóре вáмъ кни́жницы и фaрїсеѣ лицемѣри, ꙗ́кѡ е́сте ꙗ́кѡ грóби невѣдоми, и члв́цы ходáщїи верхѹ не вѣдáтъ.

11е. Ѡвѣщáвъ же нѣкїй ѡ закóнникъ рече́ ѥмѹ : Оу́чителю, сїá гл́гола и нáмъ досаждáешн.

11с. Ѿнъ же рече́ : и вáмъ закóнникѡмъ гóре, ꙗ́кѡ наклáдаете на человѣ́кн бременá не оудóбъ носїма, и сáмн е́динѣмъ пѣрстомъ вáшимъ не прикасáетесь бременѣмъ.

11з. Гóре вáмъ, ꙗ́кѡ зїждете грóбы прорóкъ, Ѡцы́ же вáши ѡзвѣ́ша ѡ́хъ.

11и. Оу́ко свидѣ́тельствуете и совлаговолїтѣ дѣлѡмъ Ѡ́цъ вáшихъ : ꙗ́кѡ тїи оубѡ ѡзвѣ́ша ѡ́хъ, вы́ же зїждете ѡ́хъ грóбы.

11о. Сегѡ́ рáди и премудрость Бжїѣ́ рече́ : послѡ́ въ нїхъ пѣрóкн и áплы, и ѡ нїхъ оубїóтъ и ѡзженѹтъ :

и. Да взы́ветсѣ крóвъ всѣ́хъ прорóкъ, проливáемáѣ ѡ сложенїѣ мїра, ѡ рóдѣ сегѡ́,

иá. Ѡ крóве Я́велѣ, дáже до крóве Захáрїи погнѣшáгѡ междѹ Ѡлтарѣмъ и хрáмомъ. Ё́й, гл́голю вáмъ, взы́ветсѣ ѡ рóдѣ сегѡ́.

иѡ. Гóре вáмъ закóнникѡмъ, ꙗ́кѡ взáсте клóчь разсмѣ́нїѣ : сáмн не вни́дете, и вхóдáщымъ возбранї́сте.

иг. Гл́голющсѣ же ѥмѹ сїá къ нїмъ, начáша кни́жницы и фaрїсеѣ вѣ́днѣ гнѣ́ватисѣ нáнь, и престáти ё́гò ѡ мнóзѣ,

и́д. Лáююще ё́гò, ѡшшше оу́ловїти нѣ́что ѡ о́стѣ ѥ́гѡ, да нáнь возглаго́лютъ.

42. Но горко на васъ Фарисен-тъ, защото давате десетъкъ отъ мятвъ-тъ, отъ рутъ-тъ и отъ всяко зеліе, и небрежите сѣдѣ-тъ и любовь-тъ Божіѣ. Това трѣбаше да правите, и онова да не оставяте.

43. Горко вамъ Фарисен, защото обычате прѣдсѣданія-та въ съборища-та и поздравенія-та въ пазары-тъ.

44. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицемѣри, защото сте като гробове които не личатъ, и человекѣ-тъ които ходятъ отгорѣ не знайтъ.

45. И отговорѣ нѣкой отъ законници-тъ и рече му: Учителю, това като казувашъ и насъ корнѣшъ.

46. А той рече: Горко и на васъ законници-тъ, защото натоваряте на человекѣ-тъ бремена тежки за носаніе, и вы нито съ единъ пѣръстъ не ся допирате до бремена-та.

47. Горко вамъ, защото зидате памятници-тъ на пророцы-тъ, а баци-тъ ви ги убихъ.

48. И тѣй свидѣлствувате и вы и сонзволювате на дѣла-та на баци-тъ си; защото тѣ ги убихъ, а вы имъ памятници-тъ зидате;

49. За това и прѣмудрость-та Божія рече: Ще имъ проводѣхъ пророцы и апостолы, и отъ тѣхъ ще убійхъ и изгонятъ;

50. За да ся придири отъ тойзи родъ кръвь-та на всичкы-тъ пророцы, която е проливана отъ какъ ся е свѣтъ-тъ създалъ,

51. Отъ кръвь-тъ на Авеля, до кръвь-тъ на Захаріѣхъ убитаго между олтарь-тъ и храмъ-тъ; ей, казувамъ ви, ще да ся придири отъ тойзи родъ.

52. Горко на васъ законници-тъ, защото зѣхте ключъ-тъ на знаніе-то; и сами не влѣзохте, а че и на тѣзи които щѣхъ да влѣзхъ възбранихте.

53. И когато имъ казуваше той това, книжници-тъ и Фарисен-тъ наченѣхъ твърдѣ да ся ярятъ и да изваждатъ изъ уста-та му отвѣты за много нѣща.

54. Като го причакувахъ, и търсахъ да уловятъ нѣщо отъ уста-та му, за да го обвинятъ.

ГЛАВА ЁІ.

А. О НИЖЕ СОВРАШЫМСА ТМАМЪ НАРОДА, ІАКЪ ПОПИРАТИ ДРУГА ДРУГА, НАЧАТЪ ГЛАГОЛАТИ ОУЧИКУМЪ СВОИМЪ ПЕРВЪЕ: ВНЕМАЙТЕ СЕБѢ О КВАСА ФАРИСЕЙСКА, ЕЖЕ ЕСТЬ ЛИЦЕМѢРІЕ.

Б. Ничтоже бо покровено есть, еже не ѡкрыется, и тайно, еже не оуразумѣется.

Г. Зане, елика во тмѣ рѣсте, во свѣтѣ оуслышатся: и еже ко оуцѣ глаголасте во храмѣхъ, проповѣстся на кровѣхъ.

Д. Глаголю же вамъ другумъ своимъ: не оубойтеса ѡ оубивающихъ тѣло, и потомъ не могущихъ лишить что сотворити.

Е. Сказю же вамъ, когѡ оубойтеса: оубойтеса имѡщагѡ власть по оубіеніи, во реши въ дѣбрь Сгненисю: ей, глаголю вамъ, тогѡ оубойтеса.

Ж. Не пать ли птицѣ цѣниѣтся пѣназема двѣмъ; и ни еди́на ѡ нихъ иѣсть забвѣна предъ Бгѡмъ:

З. Но и власи главы вашеѣ вси и́зочтѣни сѣтъ. не оубойтеса оубо: мнозѣхъ птицѣ оуиши естѣ вы.

И. Глаголю же вамъ: всѣхъ, иже ѡше исповѣсть ма предъ человеки, и Сѣхъ человѣческой исповѣсть егѡ предъ Агглы Бжѣими:

К. Я ѡвергѣйсѣ мене предъ человеки, ѡверженъ вѣдетъ предъ Агглы Бжѣими.

Г. И всѣхъ, иже речѣтъ слово на Сѣа человѣческаго, ѡстаѡвится емѡ: а на стѣго Дхѣ хѣлнвшемъ не ѡстаѡвится.

АІ. Егда же приведѣтъ вы на собѡрища и власти и владѣчества, не пецыѣтеса, какъ или что ѡвѣщаєте, или что речѣте:

БІ. Стѣи бо Дхѣ насчиѣтъ вы въ той часѣ, іаже подѡбѣтъ реши.

ГЛАВА 12.

1. Между това като ся събрахъ много тысящи народъ, толкозъ щото едни други ся тѣпчахъ, наченъ да говори на ученицы-тѣ си: Найпърво пазѣте себе си отъ квасъ-тъ Фарисейскый, който е лицемеріе.

2. *Защото* нѣма нищо покрито, което да ся не открие, и тайно, което да ся не знае.

3. За това колкото говорихте въ тѣмнинѣ, на видѣлю ще ся чуе: и каквото сте казали на ухо въ скрышны-тѣ стан, отъ горѣ на покрывъ-тѣ ще ся проповѣда.

4. А на васъ мои-тѣ пріатели казувамъ: Не бойте ся отъ тѣзи които убиватъ тѣло-то, и които слѣдъ това не могатъ повече нищо да направятъ.

5. Но ще ви обадѣтъ отъ кого да ся боите; бойте ся отъ оногозъ който слѣдъ убиваніе-то има власть да хвърли въ пѣкъль-тъ; ей, казувамъ ви, отъ него да ся боите.

6. Не ся ли продаватъ петъ врабчета за два ассарія? и ни едно отъ тѣхъ не е забравено прѣдъ Бога;

7. Но и косми-тѣ на главѣ-тѣ ви всичкы-тѣ сѣ изброени. И така не бойте ся; вы сте отъ много врабчета по добри.

8. И пакъ ви казувамъ че всякой който мя исповѣда прѣдъ чловѣцы-тѣ, и Сынъ чловѣческый ще го исповѣда прѣдъ ангелы-тѣ Божіи.

9. А който ся отрече отъ мене прѣдъ чловѣцы-тѣ, отреченъ ще бѣде прѣдъ ангелы-тѣ Божіи.

10. И всякой що бы казалъ рѣчь на връхъ Сына чловѣческаго, ще му ся прости: но който рече хуль противъ Духа Святаго, нѣма да му ся прости.

11. И кога вы приведѣтъ на съборища-та и *прѣдъ* началства-та и власти-тѣ, не дѣйте ся грижи какъ или какво ще ся отговорите, или какво ще речете:

12. Защото Духъ Святый ще вы научи въ истый-тъ часъ що трѣба да речете.

҃і. Рече же ѣмѹ нѣкѣмъ ѿ народа: Оучителю, рцы братѹ моемѹ раздѣлити со мною достояніе.

҃і. Оуи же рече ѣмѹ: человекѣ, кто ма постави сѣдѣи или дѣлителя надъ вами;

ѣ. Рече же къ нимъ: блюдите и хранитесь ѿ лихоимства: ѿкѹ не ѿ избытка комѹ животъ ѣгѹ есть ѿ имѣніа ѣгѹ.

ѥ. Рече же прѣтѣмъ къ нимъ, глагола: человекѹ нѣкоемѹ богатѹ оуговѣзиса нѣва:

Ѧ. И мыслаше въ себѣ, глагола: что сотворю, ѿкѹ не имамъ гдѣ собрать плодовъ моихъ;

и. И рече: се сотворю: разорю житницы моѹ, и большыя созижду, и соверѹ тѣ всѹ житѹ моѹ, и благоу моѹ:

і. И рекѹ дшѣ моѣй: дшѣ, имашѹ многа блага, лежаща на лѣта многа: почивай, ѿждь, пей, веселисѹ.

к. Рече же ѣмѹ Бгъ: безсѹмне, въ сѣю нощь дѣшѹ твою истажѹтъ ѿ тебе: а ѿже оуготовалѹ еси, комѹ вѣдѹтъ;

ка. Такѹ собираѹи себѣ, а не въ Бга богатѣа.

кв. Рече же ко оученикомъ своимъ: сегѹ ради глаголю вамъ: не пецытесѹ дѣшею вашею, что ѿѣте: ни тѣломъ, во что ѡблечѣтесѹ.

кг. Дѣшѹ большѹ есть пищи, и тѣло одежды.

кд. Смотрите врѣмъ, ѿкѹ не сѣютъ, ни жнѹтъ: имже нѣсть сокровища, ни житницы, и Бгъ питаетъ ихъ: кольми паче вы естѣ лѣвши птицѹ;

ке. Кто же ѿ васъ пекийсѹ можетъ приложити вѣрастѹ своему лѣкотѣ едѣнѹ;

кз. Аще оубо ни маля чesѹ можете, что ѿ прочихъ печѣтесѹ;

13. И рече му нѣкой си отъ народъ-тъ : Учителю, речи на брата ми да раздѣли съ мене наслѣдіе-то.

14. А той му рече : Человѣче, кой мя е поставилъ сѣдникъ или дѣлитель надъ васъ ?

15. И рече имъ : Гледайте и пазѣте ся отъ любостяжаніе-то ; защото ако има нѣкой прѣмного, животъ-тъ му не ся състои отъ имотъ-тъ му.

16. И рече имъ притчѣ, и казуваше : На нѣкой си богатъ чело-вѣкъ нивя-та му дадохъ много плодъ.

17. И мысляше си въ себе си и думаше : Какво да сторѣхъ ? защото нѣмамъ дѣ да съберѣхъ плодове-тъ си.

18. И рече : Това ще да сторѣхъ ; да съборѣхъ житници-тъ си, и да съградѣхъ по голѣмы, и да съберѣхъ тамъ всичкы-тъ си жита и имотъ-тъ си.

19. И да рекъ на душѣ-тъ си : Душе, имашъ много пригоды вложены за много години ; почивай, яждь, пій, и весели ся.

20. А Богъ му рече : Безумне, тѣзи нощъ ще ти изищѣтъ душѣ-тъ : а това що си приготвилъ, кому ще бѣде ?

21. Така *быва* на того който събира за себе си, и не богатѣе въ Бога.

22. Рече пакъ на ученицы-тъ си : За това ви казувамъ : Не дѣйте ся грижи за животъ-тъ си, какво да ядете, нито за тѣло-то си какво да облѣчете.

23. Животъ-тъ е по драгоцѣненъ отъ хранѣ-тъ, и тѣло-то отъ облѣкло-то.

24. Разсмотрѣте враны-тъ, че не сѣѣтъ нито жьнѣтъ ; тѣ нѣматъ нито съкровища нито житници, и Богъ ги храни ; колко повече сте вы по добри отъ птицы-тъ ?

25. И кой отъ васъ съ грижаніе може да приложи на възрастъ-тъ си единъ лакътъ ?

26. И тѣй ако най малко нѣщо не можете, защо ся грижите за друго ?

кз. Смотрите крѣны, какѡ растѹтъ: не трѣждѹются, ни прѣдѹтъ. глаголю же вамъ, ѿкѡ ни Соломонѹ во всеѣ славы своей ѡблечѣся, ѿкѡ единыѹ ѡ сѣхъ.

кн. Ище же травѹ на селѣ днѣсь сѣиш, ѡ оѹтрѣ въ пѣшь вѣиши, бѣ такѡ ѡдѣвѹетъ: кольмѣ пѣче вѣсѣ, маловѣри;

ко. И вы не ищи́те, что ѣсте, ни что пѣте: ѡ не возносите́ся.

л. Всѣхъ во сѣхъ ѣзыцы мѣра сегѡ ищи́тъ: вашъ же ѡцъ вѣсть, ѿкѡ трѣбуете сѣхъ.

ла. Ѣще ищи́те црѣвиѹ Бжѣа, ѡ сѣа всѣа приложѣтся вамъ.

лв. Не бойся, малое стадо: ѿкѡ благоизволи ѡцъ вашъ дѣти вамъ црѣво.

лг. Продай́те имѣнѣа вашѣа, ѡ дади́те мѣтѣнию. сотвори́те себѣ влагѣлища не ветшѹюща, сокровище неисквѣемо на небѣхъ, ѡдѣже тѣтъ не приближѣется, ни мѡль растлѣвѹетъ.

лд. Идѣже во сокровище ваше, тѣ ѡ сѣрдце ваше бѣдетъ.

лѣ. Да бѣдѣтъ чресла́ вашѣа препѡасана, ѡ свѣтѣльницы горѣщи:

лз. И вы подобни члѣвѣкѡмъ чаюшымъ гдѣ своегѡ, когдѣ возвратѣтся ѡ бра́ка, да прише́дшѹ ѡ толкнѹшѹ, ѡбѣ ѡвѣрзѣтъ ѣмѹ.

лз. Блжѣни рабѣ тѣи, ѡхже прише́дѹ гдѣ ѡбращѣтъ бдѣщихъ: аминѣ глаголю вамъ, ѿкѡ препѡашѣтся ѡ посади́тъ ѡхъ, ѡ минѹвъ послѣжитъ ѡмъ.

ли. И ище прѣидѣтъ во вторѹю стрѣжѹ, ѡ въ трѣтѣю стрѣжѹ прѣидѣтъ, ѡ ѡбращѣтъ ѡхъ такѡ, блжѣни сѣтъ рабѣ тѣи.

ло. Сѣ же вѣдите, ѿкѡ ище бы вѣдалъ господѣи хрѣмины, въ кѣи часъ тѣтъ прѣидѣтъ, бдѣлъ оѹбо вы, ѡ не бы далъ подкопѣти до́мъ своегѡ.

м. И вы оѹбо бѣдите гото́ви: ѿкѡ въ ѡньже часъ не минѣтъ, сѣ члѣвѣческѣи прѣидѣтъ.

27. Разсмотрѣте кремове-тъ какъ растѣтъ; не ся трудятъ, нито прѣдѣтъ; но казувамъ ви, че нито Соломонъ во всичкѣ-тъ си славѣ ся облѣче както единъ отъ тѣхъ.

28. И ако трѣвѣ-тъ, която днесъ ѣж има на поле-то, и утрѣ ѣж хвърлятъ въ пещъ, Богъ ѣж така облѣча, колко повече васъ, маловѣрци?

29. И вы не дѣйте тѣрси какво ще ядете или какво ще пѣете; и не дѣйте ся обеспокоява:

30. Защото всичко това тѣрсятъ язычници-тъ на свѣтъ-тъ; а Отецъ вашъ знае че това ви трѣбува.

31. Но тѣрсѣте царство-то Божіе, и това всичко ще ви ся приложи.

32. Не бой ся, мало стадо; защото Отецъ ви благоволи да ви даде царство-то.

33. Продайте имотъ-тъ си и дайте милостынѣ: направѣте си кесіи които не овехтяватъ, съкровище на небеса което не оскудѣва, дѣто крадецъ не приближава, нито молецъ растѣва.

34. Защото дѣто е съкровище-то ваше, тамо ще бѣде и сѣрдце-то ваше.

35. Да бѣдѣтъ чрѣсла-та ви опасаны, и свѣтилиници-тъ ви запалени.

36. И вы бѣдѣте подобни на чловѣцы които чакать господаря си, кога ще ся върне отъ свадѣ-тъ, да му отворятъ тозъ часъ, щомъ дойде и похлопа.

37. Блажени тѣзи раби, които кога дойде господарь-тъ имъ ги намѣри будни; истинѣ ви казувамъ, че ще ся опаше, и ще ги тури да сѣдиѣтъ на трапезѣ-тъ, и ще мине да имъ пошета.

38. И ако дойде въ вторѣ-тъ стражѣ, или въ третѣ-тъ стражѣ дойде, и ги намѣри така, блажени сѣ онѣзи раби.

39. И това още знайте, че ако бы зналъ стопанинъ-тъ на кѣщѣ-тъ въ кой часъ ще дойде крадецъ-тъ, буденъ бы стоялъ, и не бы оставилъ да му подкопайѣтъ кѣщѣ-тъ.

40. Бѣдѣте прочее и вы готови; защото въ който часъ не мыслите, Сынъ чловѣческый ще дойде.

мѧ. Речѣ же ѿмѸ Пѣтрѹ: Гдѣи, кѹ нѧмѹ ли прѣтчѹ сѣю
глаголѣши, ѿли ко всѣмѹ;

мѢ. Речѣ же Гдѣ: ктѣ о҃ко ѣсть вѣрный стрѣитель ѿ
мѹдрый, ѣгѣже поставитѹ гдѣ наѢ чѣладію своѣю, даѡти во
врѣмѧ житомѣрїѣ;

мѢ. Нѣжѣнѹ рѧбѹ тѣи, ѣгѣже пришеѢх гдѣ ѣгѡ ѡбръѡшетѹ
творѡща тѧкѡ.

мѢ. Истинный глаголю вѧмѹ, ѡкѡ наѢ всѣмѹ ѿмѣнїемѹ
своимѹ поставитѹ ѣгѣ.

мѢ. Ёще же речѣтѹ рѧбѹ тѣи вѹ сѣрцы своѣмѹ: коснїтѹ
господїнѹ мѣи прїнтї: ѿ начнетѹ кїти рабѹ ѿ рабїни,
ѡсти же ѿ пїти ѿ о҃пивѡтїса:

мѢ. Прїдетѹ господїнѹ рабѹ тогѡ вѹ дѣнѹ, вѹ Ѧньже не
чѡетѹ, ѿ вѹ чѡсѹ, вѹ Ѧньже не вѣсть: ѿ растѣшетѹ ѣгѣ, ѿ
чѡсть ѣгѡ сѹ невѣрными положитѹ.

мѢ. Тѣи же рѧбѹ вѣдѣвый волю гдѣна своѣгѡ, ѿ не о҃го-
товавѹ, ни сотворївѹ по воли ѣгѡ, кїѣнѹ бѣдетѹ многѡ.

мѢ. Невѣдѣвый же, сотворївѹ же достѡйнаѧ рѧнамѹ,
кїѣнѹ бѣдетѹ малѡ. Искѣомѹ же, ѿмѹже данѣ бѣдетѹ многѡ,
многѡ взышетѹ ѡ негѡ: ѿ ѿмѹже предѡша многѡйше, многѡ-
жайше прѣсѡтѹ ѡ негѡ.

мѢ. Ѧгѧ прїнѣѡхѹ вовреци ѿ зѣмлю, ѿ чѣѣ хѣщѹ, ѡще
о҃жѣ возгорѣса;

ѿ. Крещѣнїемѹ же ѿмамѹ крестїтїса, ѿ кѡкѡ о҃держѣса,
дѣндеже скончѡютѹса;

ѿ. Мнїтѣ ли, ѡкѡ мїрѹ прїнѣѡхѹ дѡти ѿ зѣмлю; ни,
глаголю вѧмѹ, но раздѣленїѣ.

ѿ. Бѣдѡтѹ во ѡсѣлкѣ пѡтѣ во ѣдїномѹ домѹ раздѣлены,
трїѣ ѿ двѡ, ѿ двѡ ѿ трїи.

ѿ. Раздѣлитѹ Ѧтѣцѹ ѿ сына, ѿ сынѹ ѿ Ѧтцѡ: мѡти
ѿ дїѣрѣ, ѿ дїи ѿ мѡтерѣ: свѣкрѣ ѿ невѣстѹ своѣѣ, ѿ не-
вѣста ѿ свѣкрѡвѹ своѣѣ.

ѿ. Глаголаше же ѿ нарѣкомѹ: ѣгдѡ о҃зрїте Ѧблакѹ

41. *Тогазъ* Петръ му рече: Господи, намъ ли казувашъ тѣзи притчѣ, или и на всичкы-тъ?

42. И Господь рече: Кой е прочее онзи вѣренъ и благоразуменъ домостроитель, когото господарь-тъ ще постави надъ слугы-тъ си, да дава на вѣмѣ *всякому* опрѣдѣленъ-тъ хранъ?

43. Блаженъ тойзи рабъ когото бы намѣрилъ господарь-тъ му, кога си дойде, че прави така.

44. Истинъ ви казувамъ че ще го постави надъ всичко-то си имѣніе.

45. Ако ли рече онзи рабъ въ сѣрдце-то си, Господарь-тъ ми ще окъсѣе да си дойде; и начене да бѣе ратаи-тъ и ратайки-тъ, и да яде и да пѣе и да ся опива;

46. Ще дойде господарь-тъ на онзи рабъ, въ день въ който не му ся надѣе, и въ часъ въ който не знае; и ще го разсѣче, и неговъ-тъ часть ще положи съ невѣрны-тъ.

47. И онзи рабъ който е знаилъ волѣ-тъ на Господаря си, че не приготвилъ, нито сторилъ по волѣ-тъ му, много ще бѣде битъ.

48. А онзи който не е знаилъ и е сторилъ *нлыцо* достойно за бой, малко битъ ще бѣде. И *всякому* комуто е много дадено, много ще и да ся поище отъ него, и комуто сѣ много вѣвѣрили, повече и ще изищѣтъ отъ него.

49. Огнь дойдохъ да турѣ на земѣ-тъ; и какво ищѣ, ако ся е вече запалилъ?

50. Но имамъ крещеніе да ся крѣстѣ, и колко ся утѣснявамъ доклѣ да ся извърши.

51. Мислите ли че дойдохъ да дамъ миръ на земѣ-тъ? не, казувамъ ви, но раздѣленіе.

52. Защото отъ нынѣ петима въ единъ кѣщѣ раздѣлени ще бѣдѣтъ, трима-та върху двама-та и двама-та върху трима-та.

53. Ще да ся раздѣлятъ баща противъ сына и сынъ противъ бащѣ, майка противъ дѣщерѣ и дѣщеря противъ майкѣ, свекърва противъ невѣстѣ и невѣста противъ свекървѣ.

54. Казуваше още и на народъ-тъ: Кога видите облакъ който

восходящихъ въ запада, ѡбѣ глаголете: тѣча градѣтъ: ꙗко бы-
вѣтъ такъ.

иѢ. И ѿГДА ЮГЪ ВЪКЮЩЪ, ГЛГОЛЕТЕ : ЗНОИ БЪДЕТЪ : И БЫВАЕТЪ.

и҃с. Лицеѣри, лицѣ нѣбѣ и земаи вѣсте и҃схшати: вре-
мене же сегѡ како не и҃схшаете;

пз. ЧТО́ ЖЕ ꙗ́ко въ СЕБѢ НЕ СЪДѢТЕ ПРА́ВЕДНОЕ;

ѢН. ѢГДА ВО ГРАДЕШИ СЪ СОПЕРНИКОМЪ ТВОИМЪ ВО КНАЗЮ;
НА ПЯТИ ДАЖДА ДѢЛАНІЕ ѢЗЫКИ Ѣ НЕГѢ: ДА НЕ КАКѢ ПРИ-
ВЛЕЧЕТЪ ТЕБѢ КЪ СДѢИ, Ѣ СДѢА ТѢ ПРЕДѢСТЪ СЛЗѢ, Ѣ СЛЗѢ
ВСАДѢТЪ ТѢ ВЪ ТЕМНИЦѢ.

ѲѠ. Глаголю тебѣ: не ѡзѣдеш ѡтѣдѣ, дожде и по-
слѣднюю мѣдницѣ воздѣси.

ГЛАВА ІІ.

ѧ. Приидоша же иѣцыи въ то время повѣдающе ѣмъ ѡ
Галілеяхъ, ѣхже кровь Пилатъ смѣшъ съ жертвами ѣхъ.

Ѣ. ꙗко ѿвѣдѣвъ ѿсѣ рече ѿмъ: минтѣ ли, ѿкъ Галїлѣане
сїи грѣшнѣйши паче всѣхъ Галїлѣанъ вѣхъ, ѿкъ тѣмъ по-
страдаша;

Г. ИҢ, глаголю вамъ: но ѿще не покаѣтесѧ, всѣ такожде погѣбнете.

Д. Илѣ Оѣи Осмьнѣдесѣте, на нѣхже падѣ стѣлпз Сѣлѣм-скѣи, ѣ погѣи ѣхз, минѣ ли, ѣкѣ тѣи дѣлжнѣиши бѣхз пѣче всѣхз живѣщихз во Іерусѣлимѣ;

Ѣ. И҆́, глаго́лю ва́мъ: но ѡ́ще не поклѣтеса, всѣ́ та́кожде погнѣ́нете.

Ѣ. ГЛАГОЛАШЕ ЖЕ СІЮ ПРИТЧУ: СМОКОВНИЦУ ИМАШЕ ИЖКІЙ ВЪ
ВІНОГРАДѢ СВОЕМЪ ВСАЖЕНЪ: И ПРИИДЕ ИЩА ПЛОДА НА НЕЮ, И
НЕ ОБРѢТЕ.

3. Рече же къ вѣнарѣви: сѣ трѣтїе лѣто, ѿнѣлиже при-
хождѣши плодѣ на смоковницѣ сѣй, ѿ не ѿверѣтаю: по-
сѣи ѿ оубо, вскѣи ѿ зѣмлю оупражниаетъ;

ся възвыся отъ западъ, тозъ часъ казувате: Дъждъ ще вали; и така бива.

55. И кога югъ вѣе, казувате: Ще стане горѣщина; и става.

56. Лицеѣри, лице-то на земѣ-тъ и на небе-то умѣете да распознавате; а това врѣме какъ да не распознавате?

57. А защо и по само себе си не сѣдите праведно-то?

58. Когато отхождашь съ противникъ-тъ си при князя, въ пѣтъ-тъ постарай ся да ся отървешъ отъ него, да не бы тя завлѣкълъ до сѣдника, и сѣдникъ-тъ тя прѣдаде на слугъ-тъ, и слуга-та тя турп въ тъмницѣ.

59. Казувамъ ти: Нѣма да излѣзешъ отъ тамъ, доклѣ не отдадешъ и най послѣдне-то банче.

ГЛАВА 13.

1. И въ това врѣме дойдохъ нѣкон и му извѣстихъ за Галилеяны-тъ, на които кръвъ-тъ Пилать смѣсилъ съсъ жертвы-тъ нмъ.

2. И отговори Исусъ и рече нмъ: Мыслите ли че тѣзи Галилеяне за това що така пострадахъ, сѣ были най грѣшни отъ всицы-тъ Галилеяне?

3. Казувамъ ви, не; но ако ся не покаете, всица така ще загыпете.

4. Или осмнадесетъ-тъ опѣзи врѣхъ които паднѣхъ стѣлпъ-тъ Силоамскый, и гы уби, мыслите ли че тѣ бѣхъ най грѣшни отъ всицы-тъ челоѣцы които живѣхътъ въ Иерусалимъ?

5. Казувамъ ви, не; но ако ся не покаете, всица така ще загыпете.

6. Казуваше още тѣзи притчѣ: Нѣкой си имаше въ лозіе-то си насаденъ смоковницѣ, и дойде да търси плодъ на неѣхъ, и не намѣри.

7. И рече на лозаря: Ето три години *какъ* идѣ да търсѣхъ плодъ отъ тѣзи смоковницѣ, и не намѣрувамъ; отсеѣи ѣхъ; защо да запразия и земѣ-тъ?

и. О́нъ же ѡѡѣшавъ, рече ѣмъ: гдѣи, ѡстаѡи ю ѡ сѣ лѣто, до́ндеже ѡкопаю о́крестъ ѣа, ѡ ѡсыплю гно́емъ:

а. И ѡ́ще оубо сотвори́тъ пло́дъ: ѡ́ще ли же нѣ, во гра-
дѡ́щее посѣчеши ю.

і. Па́ше же оуба на е́диномъ ѡ со́мнишъ въ свѣ́тъ:

аі. И сѣ жена бѣ ѡмѡщи дѡхъ неа́женъ лѣтъ о́смы-
на́десать, ѡ бѣ сла́ка, ѡ не мо́гши восклонѣ́тиса
ѡно́дъ.

бі. Ви́дѣвъ же ю Іисъ, пригласѣ ѡ рече ѣй: же́но, ѡпѡщена
ѣси ѡ неа́га твоѣѡ.

гі. И возложи на нѡ рѡцѣ: ѡ ѡ́бѣ прострѣса, ѡ сла́лаше
Бга.

аі. ѡѡѣшавъ же старѣйшина соко́рс, него́да, занѣ въ
свѣ́тъ ѡсѣлѣи ю Іисъ, гла́лаше наро́дъ: ше́сть днѣѡ ѣсть,
въ на́же до́стѡи́тъ дѣлати: въ тыа оубо прихѡда́ще цѣлѣ-
теса, а не въ дѣнь свѣ́тныи.

бі. ѡѡѣшавъ (же) оубо ѣмъ Гдѣ ѡ рече: лицемѣ́ре, ко́ждо
васъ въ свѣ́тъ не ѡрѣша́етъ ли своеѡ вола ѡли о́сла ѡ
іасѣи, ѡ ве́дъ напа́детъ;

бі. Сію́ же дщѣ́рь Авраа́млю сѡи́с, ю́же связа́ сатана́ сѣ
о́смоена́десате лѣто, не до́стѡа́ше ли разрѣ́шитиса ѣй ѡ
іѡзы сеа́ въ дѣнь свѣ́тныи;

зі. И сіа ѣмъ глаголю́с, стыда́хсѣ всѣи противла́юи́тиса
ѣмъ: ѡ всѣи лю́дѣ ра́довахсѣ ѡ всѣхъ сла́вныхъ быва́юи́хъ
ѡ неѡ.

иі. Гла́лаше же: комъ по́добно ѣсть цѣ́твіе Бжѣе; ѡ комъ
оубо́блѡ ѣ;

аі. По́добно ѣсть зѣ́рнс горѡ́шнс, ѣже прѣѡмъ челоѡѣкъ
вѣ́рже въ вертогра́дъ своѣи: ѡ возрасте́, ѡ вы́сть дре́во ве́ліе,
ѡ пти́цы нѣныа всемі́шасѣ въ вѣ́твіе ѣѡ.

і. Па́ки рече: комъ оубо́блѡ цѣ́твіе Бжѣе;

ка. По́добно ѣсть квасъ, ѣ́гоже прѣѡмши жена́, скрѣ въ
сѣтѣхъ трѣ́хъ мѡкѣ, до́ндеже вскѣ́се все́.

8. А той отговори и рече му : Господарю, остави ѿ и това лѣто, докѣ раскопаѿ около неѿ, и насыпѿ торѣ :

9. И ако даде плодѣ, *добръ* ; ако ли не, подирѣ това ще ѿ отѣчешь.

10. И еднѣ сѣботѣ поучаваше въ едно отѣ сѣборища-та ;

11. И ето бѣше тамо една жена която имаше духѣ болѣстенъ осмнадесетъ години, и сѣрбена бѣше, и не можаше никакѣ да ся исправи.

12. Като ѿ видѣ Исусѣ, извика и рече ѿ : Жено, освободена си отѣ болѣстѣ-тѣ си.

13. И положи на неѿ рѣцѣ, и тозѣ часѣ ся исправи *жена-та*, и славяше Бога.

14. И отговори начальникѣ-тѣ на сѣборище-то, който негодуваше, защото въ сѣботѣ ѿ нецѣли Исусѣ, и казуваше, на народѣ-тѣ : Шестъ дни сѣ, въ които трѣба да работите ; въ тѣхѣ прочее идвайте и цѣлѣте ся, а не сѣботенъ день.

15. Отговори му Господѣ и рече : Лицемере, всякой единъ отѣ васѣ не отвързва ли въ сѣботѣ волѣ-тѣ или оселѣ-тѣ си отѣ яслы-тѣ, и го завожда та го напоява ?

16. А тая като е дѣщеря Авраамова, коѣто е вързалъ Сатана, ето осмнадесетъ години, не трѣбаше ли да бѣде развързана отѣ тѣзи връскѣ въ сѣботенъ день ?

17. И това като говоряше той, посрамявахѣ ся вси-тѣ, които му ся противяхѣ, и всичкий-тѣ народѣ ся радуваше за вси-тѣ славны дѣла неговы.

18. Казуваше още : На какво е подобно царство-то Божіе ? и на що да го уприличѣ ?

19. Подобно е на зѣрно синапово, което человекѣ зѣ и посѣя го въ градинѣ-тѣ си ; и порасте и станѣ дѣрво голѣмо, и птицы-тѣ небесны привитавахѣ въ неговы-тѣ вѣтви.

20. И пакѣ рече : На какво да уподобѣ царство-то Божіе ?

21. Подобно е на квасѣ, който като го зѣ жена скри го въ три мѣры брашно, докѣ ся вкиснѣ всичко-то.

ѣв. И прохождаше сквозѣ грады и вѣси, оуча, и шествіе творѣ во Іерусалимѣхъ.

ѣг. Рече же иѣккѣи ѣмъ: Гдѣи, ѣще малѣе ѣсть спасающихсѣ; Снъ же рече къ нимъ:

ѣд. Подвизайтѣся внѣсти сквозѣ тѣснаѣ вратѣ: ѣкѣ мнози, глаголю въмъ, възвѣстѣхъ внѣсти, и не възмогѣхъ.

ѣе. Ѡнѣлѣже востанетъ домъ вѣка, и затворитъ двѣри, и начнете внѣ стоѣти и оударѣти въ двѣри, глаголюще: Гдѣи, Гдѣи, ѡвѣрзи намъ. и ѡвѣщавъ речетъ въмъ: не вѣмъ вѣсѣ, ѡкѣдѣе ѣстѣ.

ѣз. Тогда начнете глаголати: ѣдохомъ предъ тобою и пѣхомъ, и на распѣтїихъ нашихъ оучилъ єси.

ѣз. И речетъ: глаголю въмъ, не вѣмъ вѣсѣ, ѡкѣдѣе ѣстѣ: ѡтспѣйте ѡ менѣ всѣ дѣлателїе неправды.

ѣн. Тѣсѣдетъ плачь и скрежетъ звѣѡмъ, ѣгда оѣзрите ѡбрама и Ісаака и Іаковѣ и всѣ прѣроки во црѣвїи Бжїи, вѣсѣ же ѡзгонимыхъ вѡнъ.

ѣо. И прїидѣхъ ѡ востѡкѣхъ и западѣхъ и сѣвера и юга, и возмѣгѣхъ въ црѣвїи Бжїи.

ѣ. И сѣ сѣтъ послѣднїи, ѣже вѣдѣхъ перви, и сѣтъ перви, ѣже вѣдѣхъ послѣднїи.

ѣа. Въ той дѣнь пристѣпѣша иѣцыи ѡ фарїсѣи, глаголюще ѣмъ: ѡзвѣди и ѡди ѡсѣдѣ, ѣкѣ Ирѣдѣхѣ ѡщетъ тѣ оѣнѣти.

ѣв. И рече имъ: шѣдше рцыте мѣсѣ томъ: сѣ ѡзгоню вѣсы и ѡсѣлѣнїѣ творю днѣсь и оѣтрѣ, и въ трѣтїи скончаюсѣ.

ѣг. Ѡкаже подѡбѣетъ мѣ днѣсь и оѣтрѣ и въ бѣжнїи ити: ѣкѣ невозможно ѣсть прѣрокѣ погнѣбнѣти кромѣ Іерусалима.

ѣд. Іерусалиме, Іерусалиме, ѡзвѣвыи прѣроки, и каменїемъ погнѣваѣ пѣсланнѣхъ къ тебѣ, коькрѣты восхотѣхъ собратѣ чѣда твоѣ, ѣкоже кокошѣ гнѣздѣ своѣ подъ крилѣ, и не восхотѣсте;

22. И като отиваше въ Иерусалимъ, минуваше прѣзъ градове-тъ и прѣзъ села-та та поучаваше.

23. И нѣкой си му рече : Господи, малцина ли сѣ които ще ся спасѣтъ ? а той имъ рече :

24. Подвизавайте ся да влѣзете прѣзъ тѣсны-тъ врата ; защото мнозина, казувамъ ви, ще ищѣтъ да влѣзѣтъ, и не ще да могатъ.

25. Слѣдъ като стане стопанинъ-тъ на къщѣ-тъ и затвори врата-та, а *вы* останете вънъ, и наченете да хлопате на врата-та и да казвате ; Господи, Господи, отвори ни, и той отговори и ви рече : Не вы знаѣтъ отъ кѣдѣ сте,

26. Тогазъ ще наченете да казвате : Ядохмы прѣдъ тебе и пихмы, и на наши-тъ улицы си поучавалъ.

27. И ще рече : Казувамъ ви, не знаѣтъ отъ кѣдѣ сте ; махнѣте ся отъ мене всинца които работите неправдѣ.

28. Тамъ ще бѣде плачь и скърцапіе съсѣ зѣбы, кога видите Авраама и Исаака и Иакова и вси-тъ пророцы въ царство-то Божіе, а васъ че сте испѣдени вънъ.

29. И ще дойдѣтъ отъ истокъ и западъ, и отъ сѣверъ и югъ, и ще сѣднѣтъ въ царство-то Божіе.

30. И ето, има послѣдни, които ще бѣдѣтъ първи, и има първи, които ще бѣдѣтъ послѣдни.

31. Въ него день дойдохъ нѣкои Фарисеи, и казувахъ му : Излѣзъ и си иди отъ тука, защото Иродъ ище да тя убіе.

32. И рече имъ : Идѣте и речѣте на тѣзи лисицѣ : Ето бѣсове испѣждамъ, и правѣхъ исцѣленія днесъ и утрѣ ; и въ третій-тъ *день* ся свѣршувамъ.

33. Но трѣба азъ днесъ и утрѣ и въ другой день да идѣ ; защото не е възможно пророкъ да загыне вънъ отъ Иерусалимъ.

34. Иерусалиме, Иерусалиме, ты който пророцы-тъ избивашъ, и пратены-тъ до тебе съ камніе побивашъ ; колко пѣти поискахъ да съберѣхъ чада-та ти, както птица пилцы-тъ си подъ крылъ, и не рачихте !

лє. СѢ ѡСТАВЛЕТСЯ ВАМЪ ДОМЪ ВАШЪ ПССТЪ. ГГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ, ІАКЪ НЕ ІМАТЕ МЕНЕ ВІДѢТИ, ДОИДЕЖЕ ПРІИДЕТЪ, ЕГДА РЕЧЕТЕ: БГОСЛОВЕНЪ ГРАДЫЙ ВО ІМЯ ГНЕ.

ГЛАВА .

а. И вЫСТЬ ЕГДА ВНИТИ ЕМЪ ВЪ ДОМЪ НКТОЕГѦ КНЗА ФА-
РІСЕЙСКА ВЪ СЪБЕѦТЪ ХЛБЪ ІАСТИ, И ТІИ БХЪ НАЗИРАЮЩЕ
ЕГѦ.

б. И СЕ ЧЕЛОВКЪ НКІЙ, ІМЫЙ ВОДНЫЙ ТРДЪ, КѢ ПРЕД-
НИМЪ :

г. И ѡВѢЩАВЪ ІІСЪ РЕЧЕ КЪ ЗАКОННИКОМЪ И ФАРИСЕОМЪ,
ГГОЛА : ѴЩЕ ДОСТОИТЪ ВЪ СЪБЕѦТЪ ЦѢЛИТИ ;

д. ОнѢ же оУМОЛЧАША. И ПРИЕМЪ ІСЦѢЛИ ЕГѦ, И ѡПРЕСТИ.

е. И ѡВѢЩАВЪ КЪ НИМЪ РЕЧЕ : КОТОРАГѦ ѡ ВСЪ ОСЕЛЪ ИЛИ
ВОЛЪ ВЪ СТЪДЕНЕЦЪ ВПАДЕТЪ, И НЕ ѴБІЕ ЛИ ІСТОРОГНЕТЪ ЕГѦ ВЪ
ДЕНЬ СЪБЕѦТНЫЙ ;

ж. И НЕ ВОЗМОГОША ѡВѢЩАТИ ЕМЪ КЪ СИМЪ.

з. ГГОЛАШЕ ЖЕ КЪ ЗВАННЫМЪ ПРИТЧЪ, ѡБДЕРЖА, КАКЪ
ПРЕДСЕДИИ ѲЗБИРАХЪ, ГГОЛА КЪ НИМЪ :

и. ЕГДА ЗВАНЪ БДЕШИ КІМЪ НА БРАКЪ, НЕ СДИ НА ПРЕД-
НЕМЪ МѢСТѢ, ЕДА КТО ЧЕСТИКЕ ТЕБѢ БДЕТЪ ЗВАННЫХЪ :

к. И ПРИШЕДЪ ІЖЕ ТЕКѢ ЗВАВЫЙ И ОНАГО, РЕЧЕТЪ ТИ :
ДАЖДЬ СЕМЪ МѢСТО : И ТОГДА НАЧНЕШИ СО СТЪДОМЪ ПОСЛДНЕЕ
МѢСТО ДЕРЖАТИ.

і. Но ЕГДА ЗВАНЪ БДЕШИ, ШЕДЪ СДИ НА ПОСЛДНЕМЪ МѢ-
СТѢ : ДА ЕГДА ПРІИДЕТЪ ЗВАВЫЙ ТА, РЕЧЕТЪ ТИ : ДРЪЖЕ,
ПОСДИ ВЫШЕ : ТОГДА БДЕТЪ ТИ СЛАВА ПРЕДЪ ЗВАННЫМИ СЪ
ТОВОЮ.

л. ІАКЪ ВСАКЪ ВОЗНОСАЙСЯ, СМІРИТСЯ : И СМІРАЙСЯ,
ВОЗНЕСЕТСЯ.

м. ГГОЛАШЕ ЖЕ И КО ЗВАВШЕМЪ ЕГѦ : ЕГДА СОТВОРИШИ
ОБѢДЪ ИЛИ ВЕЧЕРЮ, НЕ ЗОВИ ДРЪГѦВЪ ТВОИХЪ, НИ БРАТІИ

35. Ето оставя ся вамъ домъ-тъ вашъ пустъ. И истинѣ ви казувамъ, че нѣма да мя видите дори дойде *връме-то*, когато ще речете : Благословенъ който иде въ име-то Господне.

ГЛАВА 14.

1. И една сѣбботѣ когато дойде той въ къщѣ-тъ на нѣкого си началника на Фарисеи-тъ да яде хлѣбъ, тѣ имахъ очи-тъ си на него.

2. И ето, имаше прѣдъ него нѣкой си человекъ краснчавъ.

3. И отвѣща Иисусъ та говоряше на законници-тъ и на Фарисеи-тъ и рече : Позволено ли е да цѣли нѣкой въ сѣбботѣ ? А тѣ мълчахъ.

4. И похванъ та го исцѣли и пуснъ го.

5. И отговори на тѣхъ и рече : Кой отъ васъ, ако бы паднѣлъ осель-тъ или воль-тъ му въ ямъ, не бы го на часъ-тъ извлѣклъ въ сѣботенъ день ?

6. И не можахъ на това да му ся отговорятъ.

7. Рече пакъ притчѣ на званны-тъ, като гледаше какъ избиратъ първы-тъ за сѣденіе мѣста, и казуваше имъ :

8. Кога тя кани нѣкой на свадбѣ, не сѣдай на първо-то мѣсто, да не бы да е призовалъ и друго по почтенъ отъ тебе ;

9. И дойде тойзи който е поканилъ и тебе и него, и ти рече : Дай мѣсто на тогова ; и тогазъ наченешъ съ усрамяваніе да залавяшъ послѣдне-то мѣсто.

10. Но кога тя поканятъ, иди и сѣди на послѣдне-то мѣсто, за да ти рече, кога дойде тойзи който тя е призовалъ : Приятелю, възлѣзь по горѣ. Тогазъ щешъ има славъ прѣдъ тѣзи които сѣдятъ съ тебе наедно.

11. Защото всякой който възнося себе си ще ся смири, и който ся смирява ще ся възнесе.

12. Казуваше и на тогова който го бѣше призовалъ : Кога правишь обѣдъ или вечерѣжъ, не дѣй кани пріатели-тъ си, ни братія-

твоеа, ни сродники твоихъ, ни сосѣды богатыхъ: еда когда ѿ тѣхъ такожде воззовѣтъ, ѿ бѣдетъ тѣхъ воздаяніе.

41. Но егда творѣши пиръ, зовѣи нищыя, маломѣшныя, хромыя, слѣпыя:

42. И блѣжныя бѣдѣши, ѿкоже не имѣтъ тѣхъ что воздати: воздастъ же тѣхъ съ въ воскрешеніи праведныхъ.

43. Слышавъ же иѣкій ѿ возлежащихъ съ нимъ сѣа, рече ѣмъ: блѣжныя, иже сѣсть обѣдѣ въ црѣви Бжѣи.

44. Онъ же рече ѣмъ: человекъ иѣкій сотвори вечерю велию, ѿ звѣ многи:

45. И посла раба своего въ годъ вечери, рещи званнымъ: градите, ѿкоже оуже готѣва съть всѣ.

46. И начаа въспѣ ѿрицатиcя вси. первый рече ѣмъ: село кспѣхъ, ѿ имамъ нѣждѣ изыти, ѿ видѣти ѣ: молютcя, имѣи ма ѿречена.

47. И дрзгѣи рече: сспрѣгъ волѣвъ кспѣхъ пѣтъ, ѿ градѣ исксѣти ихъ: молю тѣ, имѣи ма ѿречена.

48. И дрзгѣи рече: женѣ поахъ, ѿ сегѣ ради не могѣ прѣити.

49. И пришедъ раба той повѣда господинъ своемъ сѣа. тогда разгѣвався домъ владыка, рече раба своемъ: изыди скорѣ на распѣтѣа ѿ стѣгны града, ѿ нищыя ѿ бѣдныя ѿ слѣпыя ѿ хромыя введи съмѣ.

50. И рече раба: гдѣи, бысть ѿкоже повелѣа ѣсѣи, ѿ ѣще мѣсто ѣсть.

51. И рече господинъ къ раба: изыди на пѣтѣи ѿ халѣги, ѿ оубѣди внѣти, да наполинтcя домъ мой.

52. Глаголю бо вамъ, ѿкоже ни едѣи мѣжѣи тѣхъ званныхъ въсѣитъ моеа вечери. мнози бо съть званны, малѣ же избранныхъ.

53. Идахъ же съ нимъ народи мнози: ѿ ѿбраща рече къ нимъ:

54. Ище кто градетъ ко мѣ, ѿ не возненавидѣтъ оца

та си, ни роднини-тъ си, нито съсъды богаты; да не бы тя подобно и тѣ поканили и ти бжде заплачено;

13. Но кога правишь угощеніе, поканвай сиромасы, клосны, хромы и слѣпы:

14. И ще бждешь блаженъ; защото нѣмать да ти платять; понеже ще ти бжде заплачено по възкрсєніе-то на праведны-тъ.

15. Това като чу единъ отъ сѣдящы-тъ съ него, рече му: Блаженъ който яде хлѣбъ въ царство-то Божіе.

16. А той му рече: Нѣкой си человекъ направи вечеріѣ голѣмѣ и покани мнозина.

17. И въ часъ-тъ на вечеріѣ-тъ проводи рабъ-тъ си да рече на поканены-тъ: Елате, понеже всичко е вече готово.

18. И наченѣхъ всичкы-тъ *като* на единъ умъ да ся отричатъ: Първый-тъ му рече: Нивѣ купихъ, и пуждѣ имамъ да излѣзъ и да ѣмъ видѣхъ; молихъ ти ся, имай мя отреченъ.

19. И другъ рече: Купихъ петъ чифта волове, и отхождамъ да ги опытамъ; молихъ ти ся, имай мя отреченъ.

20. И другъ рече: Оженихъ ся; и за това не могъ да дойдѣ.

21. И когато си дойде тойзи рабъ расказа на господаря си това. Тогази ся разгнѣва стопанинъ-тъ и рече на рабъ-тъ си: Излѣзь скоро по улицы-тъ и пѣтища-та на градъ-тъ, и доведи тука сиромасы-тъ и клосны-тъ и хромы-тъ и слѣпы-тъ.

22. И рече рабъ-тъ: Господарю, както си заповѣдалъ станѣхъ, и още мѣсто има.

23. И рече господарь-тъ на рабъ-тъ: Излѣзь на пѣтища-та и по ограды-тъ, и понуди *гы* да влѣзѣтъ, за да ся напълни домъ-тъ ми.

24. Защото ви казувамъ: Че никой отъ онѣхъ призваны-тъ человекы нѣма да кусне отъ вечеріѣ-тъ ми.

25. И вървахъ съ него наедно народъ много, и обърна ся та имъ рече:

26. Ако иде нѣкой при мене и не възненавиди бащѣ си,

своего, и мать, и жену, и чадъ, и братію, и сестръ, еще же и дшш своих, не можетъ мой быти ученикъ.

Ѣз. И ѿже не носитъ крѣта своего, и въ слѣдъ мене градетъ, не можетъ мой быти ученикъ.

Ѣи. Кто во ѿ васъ, хотѣи столпъ создати, не прежде ли слѣдъ разчѣтетъ имѣніе, ѿже имать, еже есть на совершеніе;

Ѣо. Да не, когда положитъ ѿснованіе, и не возможетъ совершити, вси видѣши начинѣтъ ргѣтисѣ емъ,

Ѣ. Глаголюще, ѿкѡ сѣи человекъ начѣтъ здѣти, и не може совершити.

Ѣа. Или кій царь идѣи ко иному царю снитисѣ съ нимъ на брань, не слѣдъ ли прежде совѣщаваетъ, ѿже силенъ есть срѣсти съ десѣти тысящъ градѣщаго со двѣмѣдесѣ тысящами нѣнъ;

Ѣв. ѿже ли же нѣ, еще далече емъ сѣи, моленіе послѣвъ молиѣсѣ ѿ смиреніи.

Ѣг. Тѡкѡ оубо всѣхъ ѿ васъ, ѿже не ѡречѣтсѣ всегѡ своего имѣнѣ, не можетъ быти мой ученикъ.

Ѣд. Добро есть соль: ѿже же соль ѡбсѣетъ, чимъ ѡсолѣтсѣ;

Ѣе. Ни въ зѣмлю, ни въ гнои потребна есть: воиъ ѡзсыплютъ ю. имѣи оуби слышати, да слышитъ.

ГЛАВА Ѣ.

Ѣ. Нѣхъ же приближающѣсѣ къ немъ вси мытаріе и грѣшницы, послашати егѡ.

Ѣ. И роптѣхъ фарисѣе и книжницы, глаголюще, ѿкѡ сѣи грѣшники прѣмлетъ, и съ ними ѣстъ.

Ѣ. Речѣ же къ нимъ прѣтѣсѣ сѣи, глагола:

Ѣ. Кій человекъ ѿ васъ имѣи стѡ ѡвѣцъ, и погубѣ едина

и майкѣ си, и женѣ си, и чада-та си, и братія-та си, и сестры-тъ си, а още и свой-тъ си животъ, не може да бѣде мой ученикъ.

27. И който не носи кръстъ-тъ си, и не върви слѣдъ мене, не може да ми бѣде ученикъ.

28. Защото кой отъ васъ, кога ище да съгради стълпъ, не сѣда първомъ да присмѣтне разноска-тъ си, дали ще има *потрѣбно-то* да го искара?

29. Да не бы като положи основаніе-то, а не може послѣ да го искара, че наченѣтъ всички-тъ които гледатъ да му ся подсмиватъ,

30. И да казувать: Тойзи челоуѣкъ наченѣ да гради и не можѣ да искара.

31. Или кой царъ като отхожда на бой противъ другыго царя, не сѣда първомъ да размысли, възможно ли е съ десеть тысящы да стон на срѣщѣ тогוזъ който иде противъ него съ два-десеть?

32. Ако ли не, то кога е той още далечъ, отпраща посланници и моли ся за миръ.

33. Тъй прочее всякой отъ васъ който не ся отрече отъ всички-тъ си имотъ, не може да бѣде мой ученикъ.

34. Добро е соль-та; но ако соль-та ся развали, съсъ що ще ся поправи?

35. Тя вече не струва нито за земѣ-тъ, нито за торъ-тъ; вънъ ѣхъ исхвърлятъ. Който има уши да слуша нека слуша.

ГЛАВА 15.

1. И всички-тъ мытари и грѣшници ся приближавахъ около него да го слушатъ.

2. И роптаяхъ Фарисеи-тъ и книжници-тъ и казувахъ: Тойзи приима грѣшници, и яде съ тѣхъ наедно.

3. А той имъ рече тѣзи притчѣ, и казуваше:

4. Кой челоуѣкъ отъ васъ, ако бы ималъ сто овцы, и му ся

ѿ НИХЪ, НЕ ѠСТАВІТЪ ЛИ ДЕВАТИДЕСАТИ Ѳ ДЕВАТИ ВЪ ПСТЫ-
НИ, Ѳ ѲДЕТЪ ВЪ СЛѢДЪ ПОГІБШІА, ДОНДЕЖЕ ѠВРАЩЕТЪ Ю ;

Ѣ. Ѳ ѠВРѢТЪ ВОЗЛАГАЕТЪ НА РАМѢ СВОИ РАДЪСА :

Б. Ѳ ПРИШЕДЪ ВЪ ДОМЪ, СОЗЫВАЕТЪ ДРЪГІИ Ѳ СОСѢДЫ, ГЛА-
ГОЛА ѲМЪ : РАДЪЙТЕСА СО МНОЮ, ІАКЪ ѠВРѢТОХЪ ѠВЦЪ МОЮ
ПОГІБШЮ.

З. ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ІАКЪ ТАКЪ РАДОСТЬ БѢДЕТЪ НА НѢСИ Ѡ
ЕДИНОМЪ ГРѢШНИЦѢ КАЮЩЕМЪ, НЕЖЕЛИ Ѡ ДЕВАТИДЕСАТИХЪ Ѳ
ДЕВАТИ ПРАВЕДНИКЪ, ѲЖЕ НЕ ТРѢБУЮТЪ ПОКАНИА.

И. ИЛИ КАА ЖЕНА ѲМЪЩИ ДЕСАТЬ ДРАХМЪ, ѲЩЕ ПОГРЕБЕТЪ
ДРАХМЪ ЕДИНЪ, НЕ ВЖИГАЕТЪ ЛИ СВѢТИЛЬНИКА, Ѳ ПОМЕТЕТЪ ХРА-
МИНЪ, Ѳ ѲЩЕТЪ ПРИЛѢЖИВЪ, ДОНДЕЖЕ ѠВРАЩЕТЪ ;

Д. Ѳ ѠВРѢТШИ СОЗЫВАЕТЪ ДРЪГІИНИ Ѳ СОСѢДЫ, ГЛАГО-
ЛЮЩИ : РАДЪЙТЕСА СО МНОЮ, ІАКЪ ѠВРѢТОХЪ ДРАХМЪ ПО-
ГІБШЮ.

І. ТАКЪ, ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, РАДОСТЬ БЫВАЕТЪ ПРЕДЪ ѲГГЛЫ
БЖІИМИ Ѡ ЕДИНОМЪ ГРѢШНИЦѢ КАЮЩЕМЪ.

ДІ. РЕЧЕ ЖЕ : ЧЛѢВЪКЪ НѢКІИ ѲМѢ ДВА СЫНА :

БІ. Ѳ РЕЧЕ ІОНѢЙШІИ ЕЮ ѠЦЪ : ѠЧЕ, ДАЖДЪ МН ДОСТОЙНЮ
ЧАСТЬ ѲМѢНІА. Ѳ РАЗДѢЛИ ѲМЪ ѲМѢНІЕ.

ГІ. Ѳ НЕ ПО МНОЗѢХЪ ДНЕХЪ СОБРАВЪ ВСЕ МНІИ СЫНЪ, ѠИДЕ
НА СТРАНѢ ДАЛЕЧЕ, Ѳ ТЪ РАСТОЧІИ ѲМѢНІЕ СВОЕ, ЖИВЫИ
КЛАДІВЪ.

ДІ. ѲЗЖИВШЪ ЖЕ ЕМЪ ВСЕ, БЫСТЬ ГЛАДЪ КРѢПОКЪ НА СТРАНѢ
ТОЙ, Ѳ ТОЙ НАЧАТЪ ЛИШАТИСА.

ЕІ. Ѳ ШЕДЪ ПРИЛѢПІСА ЕДИНОМЪ Ѡ ЖИТЕЛЬ ТОА СТРАНЫ :
Ѳ ПОСЛА ЕГО НА СЕЛА СВОА ПАСТИ СВИНІА.

БІ. Ѳ ЖЕЛАШЕ НАСЫТИТИ ЧРЕВО СВОЕ Ѡ РОЖЕЦЪ, ІАЖЕ ІАДАХЪ
СВИНІА : Ѳ НИКТОЖЕ ДААШЕ ЕМЪ.

ЗІ. РЪ СЕКЕ ЖЕ ПРИШЕДЪ, РЕЧЕ : КОЛИКЪ НАЕМНИКЪМЪ ѠЦА
МОЕГЪ ѲЗЫКВАЮТЪ ХЛѢБЪ, ѲЗЪ ЖЕ ГЛАДОМЪ ГІБЛЮ ;

ИІ. ПОСТАВЪ ѲДЪ КО ѠЦЪ МОЕМЪ, Ѳ РЕКЪ ЕМЪ : ѠЧЕ, СОГРЕ-
ШИХЪ НА НѢ Ѳ ПРЕДЪ ТОВАЮ,

загуби една отъ тѣхъ, не оставя деветдесеть-тѣ и девять въ пустыни-тѣ, и не отива слѣдъ изгубен-тѣ, доклѣ ѿ намѣри?

5. И когато ѿ намѣри, задига ѿ на плѣщы-тѣ си радостенъ;

6. И като си дойде у дома си, свыква пріятелы-тѣ си и съсѣды-тѣ си, и казува имъ: Радувайте ся съ мене че си намѣрихъ изгубен-тѣ овцѣ.

7. Казувамъ ви че такава радость бива на небе-то за одного грѣшника който ся кае, а не за деветдесеть и девять праведницы, които нѣматъ пуждѣ отъ покаяніе.

8. Или коя жена, ако има десеть драхмы и изгуби единъ драхмъ, не запала свѣщъ, и не мете кѣщ-тѣ, и не търси прилѣжно доклѣ ѿ намѣри?

9. И когато ѿ намѣри свыква пріятелкы-тѣ и съсѣды-тѣ си, и казува: Радувайте ся съ мене, защото намѣрихъ драхмъ-тѣ, който бѣхъ изгубила.

10. Така, ви казувамъ, бива радость прѣдъ ангелы-тѣ Божиі за одного каѣщаго ся грѣшника.

11. Рече още: Нѣкой си человекъ имаше двама сынове:

12. И по младый-тѣ отъ тѣхъ рече на бащѣ си: Отче, дай ми дѣлъ-тѣ който ми ся пада отъ имѣніе-то. И раздѣли имъ имотъ-тѣ си.

13. И слѣдъ малко дни, по младый-тѣ сынъ събра си вси-то, и отиде въ странѣ далечны, и тамъ распылъ имѣніе-то си, съ разблудно-то си живѣніе.

14. И като иждиви вси-то, станъ голѣмъ гладъ въ онѣзи странѣ, и той наченъ да е въ оскудность.

15. И отиде та ся пристави одному отъ гражданы-тѣ на онѣзи странѣ; който го проводи на полета-та си да пасе свиніе.

16. И желаяше да напълни тѣрбухъ-тѣ си отъ рошковы-тѣ, които ядѣхъ свиніе-то; и никой му не даваше.

17. И като дойде на себе си, рече: На колко наемницы башины ми изостава хлѣбъ, а пакъ азъ мрѣ отъ гладъ.

18. Ще станъ да идѣ при бащѣ си, и ще му рекъ: Отче, съгрѣшихъ на небе-то и прѣдъ тебе,

19. И не съмъ вече достоинъ да ся наричамъ твой сынъ ; стори мя както одного отъ наемницы-тъ си.

20. И станъ та дойде при бащъ си. И когато бѣ далечъ още, видѣ го баща му, и смили ся, и заветича ся, и напади на вратъ-тъ му, и го цѣлунъ.

21. Рече му сынъ му : Отче, съгрѣшихъ на небе-то и прѣдъ тебе, и не съмъ вече достоинъ да ся нарежъ твой сынъ.

22. И рече баща му на слугы-тъ си : Изнѣсте вѣнъ най добръ-тъ прѣмѣнъ, и облѣчѣте го, и дайте пръстенъ на рѣжъ-тъ му, и обуца на нозѣ-тъ му ;

23. И докарайте хранено-то теле та го заколѣте, да ядемъ и да ся веселимъ ;

24. Защото тойзи ми сынъ мъртъвъ бѣ, и оживѣ, загынѣлъ бѣ, и намѣри ся. И наченѣхъ да ся веселятъ.

25. А по старый-тъ сынъ бѣше на нивѣ ; и както идяше та наближи къщъ-тъ, чу пѣяніе и ликуваніе.

26. И привыка одного отъ слугы-тъ и пыташе що е това ?

27. А той му рече : Братъ ти си дойде ; и закла баща ти хранено-то теле, защото го прія здравъ.

28. И разгнѣви ся, и не рачаше да влѣзе : и тѣй баща му излѣзе, и моляше му ся.

29. А той отговори и рече на бащъ си : Ето толкози години ти работѣхъ, и никога твой-тъ заповѣдъ не съмъ прѣстѣпилъ ; и на мене нито яре ми си далъ нѣкога, да ся повеселѣхъ и азъ съ съ пріятелы-тъ си :

30. А по що си дойде тойзи твой сынъ, който изѣде имотъ-тъ ти съ блудницы, за него си заклалъ хранено-то теле.

31. А той му рече : Сыно, ты си вынѣгы съ мене ; и всечко-то мое, твое е ;

32. А трѣбаше да ся възвеселимъ и да ся възрадвамы, защото тойзи твой братъ мъртъвъ бѣ и оживѣ, и загынѣлъ бѣ и намѣри ся.

ГЛАВА 51.

А. Глаголаше же ко оучѣнѣмъ своимъ: человекъ некий бѣ когѣтъ, ѿже имѣше приставника: и той ѿклеветѣнъ бысть къ немѣ, ѿкъw расточаетъ имѣніѧ егѡ.

Б. И пригласивъ егѡ рече емѣ: что сѣ слышъ ѡ тебѣ; воздаждь ѡвѣтъ ѡ поставленіи домовнѣмъ; не возмѣжешъ ко комѣ домъ строити.

Г. Рече же въ себѣ приставникъ домъ: что сотворю, ѿкъw гдѣ мой ѡемлетъ строеніе домъ ѡ менѣ; копѣти не могѣ, просити стыжѣса.

Д. Разсмѣхъ, что сотворю, да егда ѡставленъ бѣдъ ѡ строеніи домъ, пріймѣтъ мѧ въ домы своѧ.

Е. И призвѣвъ единого когѡждѡ ѡ должникъ гдѣна своего, глаголаше первомъ: колѣнѣмъ долженъ еси гдѣнѣ моему;

Ж. Онъ же рече: сто мѣръ масла. и рече емѣ: прійми писаніе твоѣ, и сѣдѣ скорѡ напиши патъдесятъ.

З. Потомъ же рече дрѣгѡмъ: ты же колѣнѣмъ долженъ еси; Онъ же рече: сто мѣръ пшеницы. и глагола емѣ: прійми писаніе твоѣ, и напиши Ѹсѣдѣсѧтъ.

И. И похвалѣ гдѣ домъ строителя неправеднаго, ѿкъw мѣдрѣ сотвори: ѿкъw сынове вѣка сѣгѡ мѣдрѣиши паче синовъ свѣта въ родѣ своемъ сѣтъ.

К. И азъ вамъ глаголю: сотворите себѣ дрѣги ѡ маммѡны неправды, да, егда ѡскзѣете, пріймѣтъ вы въ вѣчныѧ крѡвы.

Л. Вѣрный въ малѣ, и во многѣ вѣренъ естъ: и неправедный въ малѣ, и во многѣ неправеденъ естъ.

М. Аще оубѡ въ неправеднѣмъ имѣніи вѣрни не бысте, во истиннѣмъ кто вамъ вѣрс ѿметъ;

Н. И аще въ чужѣмъ вѣрни не бысте, ваше кто вамъ дастъ;

О. Никій же рабъ можетъ двѣмѧ господинома работати:

ГЛАВА 16.

1. Говоряше още на ученицы-тъ си: бѣше нѣкой си богатъ челоуѣкъ, който имаше домостроитель, и го наковладихъ нему, че разсыпува имѣніе-то му.

2. И повыка го и рече му: Що е това което слушамъ за тебе? дай смѣткъ-тъ на домостроительство-то си; защото не можешъ вече да си домостроитель.

3. Тогазъ домостроитель-тъ рече въ себе си: Що да сторѣхъ, понеже господарь-тъ ми отнема отъ мене домостроительство-то? да копаѣхъ не могъ, да просѣхъ срамъ мя е.

4. Разумѣхъ какво да направѣхъ, за да мя приѣмжтъ въ кѣщцы-тъ си, кога бѣдѣхъ измѣстень отъ домостроительство-то.

5. И привыкнѣхъ всякого одного отъ длѣжницы-тъ на господаря си, и рече на първый-тъ: Колко си длѣженъ на господаря ми?

6. А той рече: Сто вааы масло. И рече му: Земи запискѣ-тъ си, и сѣдни скоро та напиши петдесеть.

7. Послѣ рече другому: А ты колко си длѣженъ? И той рече: Сто коры жито. И казува му: Земи си запискѣ-тъ, и пиши осмдесеть.

8. И похвали господарь-тъ неправедный-тъ домостроитель, че разумно сторилъ; защото сынове-тъ на тойзи вѣкъ въ свой-тъ си родъ сѣ по хытри отъ сынове-тъ на свѣтлинѣ-тъ.

9. И азъ ви казувамъ: Направѣте си пріатели отъ богатство-то на неправдѣ-тъ, за да вы приѣмжтъ въ вѣчны-тъ обиталища, когато оскѣдѣте.

10. Вѣрный-тъ въ малко-то, и въ много-то е вѣренъ; а неправедный-тъ въ малко-то, и въ много-то е неправеденъ.

11. И тѣй, ако въ неправедно-то богатство вы не быхте вѣрни, кой ще ви повѣри истинно-то *богатство*?

12. И ако въ чуждо-то ся не показяхте вѣрни, кой ще ви даде ваше-то?

13. Никой слуга не може на двама господари да слугува:

ѡбо ѡлѣ ѣдінаго возненавидѣтъ, а дрѹгаго возлюбѣтъ: ѡлѣ ѣдінаго держѣтсѧ, ѡ дрѹзѣмъ же не радѣти начнетъ. не можете бѣсѣ работати ѡ маммонѣ.

41. Слышахъ же сѧ всѧ ѡ фарїсеѣ сревролюбцы сѹще, рс-
гѧхъсѧ ѣмъ.

42. И рече ѡмъ: вы естѣ ѡправдающе себѣ предъ члвчѣки, бѣхъ же вѣсть сердца ваша: ѡкѡ, ѣже есть въ челоѡцѣхъ высокѡ, мѣрзость есть предъ бѡгомъ.

51. Законъ ѡ прѡрѡцы до ѡванна: ѡтолѣ царствіе бжїе блговѣствовѣтсѧ, ѡ всѧкъ въ не ѡбдѣтсѧ.

31. Оудѡбѣ же есть нѣсѣ ѡ земли прейти, неже ѡ закона ѣдіной чертѣ погнѣнѣти.

41. Всѧкъ ѡщѧлѣ женѡ свою ѡ приводитъ ѡнѡ, прелюбѣ дѣетъ: ѡ женѧйсѧ ѡщѣною ѡ мѡжа, прелюбѣ творѣтъ.

41. Члвчѣкъ же нѣкѣи бѣ богѧтъ, ѡ ѡблѧчѧшесѧ въ пор-
фѹръ ѡ вѹссонъ, веселѧсѧ на всѧ дни свѣтаѡ.

5. Нищѧ же бѣ нѣкто ѡменемъ лѧзарь, ѡже лежалѣ предъ
вратѣ ѣгѡ гнѡенъ,

6. И желѧше насѣтитѣсѧ ѡ крспнѣцѣ пѧдающихъ ѡ
трапѣзы богѧтаѡ: но ѡ псѣ прѣходѧще ѡблизѧхъ гнѡѣ
ѣгѡ.

7. Бысть же оѹмрѣти нищемъ, ѡ несѣнѡ вѣти ѡгглы на
лоно ѡвраѧмле: оѹмре же ѡ богѧтый, ѡ погребѡша ѣгѡ.

8. И во ѡдѣ возведѧ очѣ свои, сѣи въ мѡкахъ, оѹзрѣ
ѡвраѧма ѡздалѣча, ѡ лѧзарѧ на лѡнѣ ѣгѡ:

9. И тѡѣ возглѧшъ, рече: ѡче ѡвраѧме, помнѧшѣ мѧ, ѡ
послѣ лѧзарѧ, да ѡмѡчитъ конѣцѣ пѣрста своѣгѡ въ водѣ, ѡ
оѹстѡдѣтъ ѡзыкъ мѡѣ: ѡкѡ страждѡ во пламени сѣмъ.

10. Рече же ѡвраѧмъ: чѧдо, помнѣи, ѡкѡ воспрѣѧлъ еси
благѧ твоѧ въ животѣ твоѣмъ, ѡ лѧзарь тѧкожде блѧ: ѡ
нынѣ же зѧдѣ оѹтѣшѧетсѧ, ты же стрѧжѣши.

защото или одного ще намрази, и другыго ще възлюбн, или до одного ще ся прилѣпи, и другыго ще прѣзира. Не можете да работите на Бога и на маммона.

14. Всичко това чувахъ и Фарисен-тъ, които бѣхъ сребролюбци; и присмивахъ му ся.

15. И рече имъ: Вы сте които показвате себе си праведны прѣдъ челоуѣцы-тъ; но Богъ знае сѣрдца-та ви; защото онова което е високо въ челоуѣцы-тъ, то е мързость прѣдъ Бога.

16. Законъ-тъ и пророци-тъ до Іоанна *блж*; отъ тогази царство-то Божіе ся благовѣствува, и всякой ся нуди *да влзе* въ него.

17. И по лесно е небе-то и земя-та да прѣминѣтъ, а не една точка отъ законъ-тъ да падне.

18. Всякой който напуска женѣ-тъ си и ся ожени за другѣ, прѣлюбодѣйствува, и всякой който ся ожени за напуснѣтъ отъ мѣжъ, прѣлюбодѣйствува.

19. Имаше нѣкой си челоуѣкъ богатъ, и обличаше ся въ багренницѣ и виссонѣ, и веселяше ся всякой день свѣтло.

20. Имаше пакъ и нѣкой сиромашъ на име Лазарь, който покрѣтъ съсъ струпен лежаше прѣдъ врата-та му.

21. И желаяше да ся насыти отъ трошницы-тъ, които падахъ отъ трапезѣ-тъ на богатый-тъ; но и псета-та идвахъ та лижахъ раны-тъ му.

22. И дойде врѣме та умрѣ сиромашъ-тъ, и занесохъ го ангелитѣ на лоно-то Авраамово. Умрѣ и богатый-тъ и погребенъ бы.

23. И въ пыкълъ-тъ, когато бѣше на мѣкы, дига очн-тъ си и вижда издалечь Авраама, и Лазаря въ неговы-тъ обятія.

24. И той извика и рече: Отче Аврааме, помилуй мя, и проводи Лазаря, да нахваси край-тъ на прѣстъ-тъ си въ водѣ, и да расхладн языкъ-тъ ми; защото съмъ на мѣкы въ тойзи пламъкъ.

25. Но Авраамъ рече: Сынокъ, напомни си че ты си възпріалъ твои-тъ добрини въ животъ-тъ си; така и Лазарь злны-тъ; а сега той е на утѣшеніе, а ты на мѣкы.

кз. И наѧ всѣмн сѣмн междѧ нѧмн и вѧмн пропасть велика оутвердѣса, ѿкѡ да хотѧщѣи преити ѡсѡдѧ кз вѧмз, не возмѡгѡтз, ни ѿже ѡтѡдѧ кз нѧмз преходѧтз.

кз. Речѣ же : молю тѧ оубо, Оче, да послѣши ѣго вѧ домз Оца моего :

кн. Имамз бо пѧть братѣи : ѿкѡ да засвидѣтельствуетз ѿмз, да не и тѣи, прѣидѡтз на мѣсто сѣе мѡченѣа.

кѡ. Глагола ѣмѧ Авраѧмз : ѿмѡтз Мѡѡсѣа и прѡрокн : да послѧшаютз ѿхз.

л. Онз же речѣ : нѣ, Оче Авраѧме : но ѡще ктѡ ѡ мѣртвѡхз ѿдетз кз нѣмз, покѡютсѧ.

лѧ. Речѣ же ѣмѧ : ѡще Мѡѡсѣа и прѡрокѡвз не послѧшаютз, и ѡще ктѡ ѡ мѣртвѡхз воскреснетз, не ѿмѡтз вѣры.

ГЛАВА 31.

а. Речѣ же ко оученикѡмз своимз : не возмѡжно ѣсть не прѣити совлѧзномз : горе же, ѣгѡже рѧди приходѧтз.

б. Оубо ѣмѧ кѡло бы, ѡще жѣрновз ѡсѣлскѣи ѡблежалз бы ѡ выи ѣгѡ, и вверженз вѧ море, неже да совлѧзнѣтз ѡ малѡхз сѣхз ѣдинаго.

в. Внемлите себѣ. ѡще согрѣшѣтз кз тебѣ братз твоѣ, запретѣ ѣмѧ : и ѡще покѡетсѧ, ѡстави ѣмѧ.

г. И ѡще седмици на дѣнь согрѣшѣтз кз тебѣ, и седмици на дѣнь ѡбратѣтсѧ, глагола : кѡюсѧ : ѡстави ѣмѧ.

д. И рекѡша Апѡл Гѧви : приложѣи нѧмз вѣрсѧ.

е. Речѣ же Гѧв : ѡще выѣсте ѿмѣли вѣрсѧ ѿкѡ зѣрно горѡшно, глаголали выѣсте оубѡ ѿгодиннѣ сѣи : востѡргнѣса, и всѧдѣса вѧ море : и послѧшала бы вѧсз.

ж. Котѡрый же ѡ вѧсз рабѡ ѿмѣа ѡрющѧ илѣи плѡщѧ, ѿже прѣшедѡш ѣмѧ сз сѣлѡ речѣтз : ѡвѣ минѡвз возмѧзи ;

и. Но не речѣтз ли ѣмѧ : оуготѡвай, чтѡ вечерѡю, и

26. И освѣнь всичко това, между насъ и васъ е утвърдена пропасть голѣма, така що които ищѣтъ да минѣтъ отъ тука къмъ васъ, да не могатъ, нито пакъ които сѣ тамъ да прѣминѣтъ къмъ насъ.

27. А той рече: Молихъ ти ся прочее, отче, да го пратишь въ бащини-тъ ми домъ;

28. Защото имамъ петима братія, да имъ засвидѣтельствува, щото да не бы да дойдѣтъ и тѣ на това мѣстително мѣсто.

29. Казува му Авраамъ: Имать Моисея и пророцы-тъ; да слушаютъ тѣхъ.

30. А той рече: Не, отче Аврааме: но ако иде нѣкой отъ мъртвы-тъ при тѣхъ, ще ся покажѣтъ.

31. Пакъ му рече: Ако не слушаютъ Моисея и пророцы-тъ, не щѣтъ ся увѣри нито ако нѣкой си и отъ мъртвы-тъ възкрѣсне.

ГЛАВА 17.

1. И рече на ученицы-тъ си: Не е възможно соблазни-тъ да не дойдѣтъ; но горко на оногози чрѣвъ когото дохождатъ.

2. По добръ бы было за него да ся окачаше водениченъ камъкъ около вратъ-тъ му, и да бѣде хвърленъ въ море-то, а не да соблазни одного отъ тѣзи малкы-тъ.

3. Внимавайте на себе си. Ако ти прѣгрѣши братъ ти, погади го; и ако ся покае, прости му.

4. И седмъ пѣти на день ако ти прѣгрѣши, и седмъ пѣти на день ся възвѣрне къмъ тебе, и каже: Покаявамъ ся; да му простишь.

5. И рекохъ апостоли-тъ Господу: Придай ни вѣрѣ.

6. А Господь рече: Ако да имаште вѣрѣ колкото зърно синапово, рекли быхте на тѣзи чърнищ: Истѣргни ся, и насади ся въ море-то, и тя бы вы послушала.

7. А кой отъ васъ ако има ратай да му оре или да му пасе, щомъ си дойде отъ нивѣ-тъ, ще му рече: Мини, сѣдни да ядешъ?

8. И не ще ли да му рече: Приготи нѣщо да вечерамъ, и

препо́асарса слагѣ́и ми, до́ндеже ѿмъ́ и́ пїю́: и́ потóмъ ѿснѣ́и и́ пїеши́ ты́;

д. Ёгда́ ѿмать́ хвалѣ́ рабѣ́ томѣ́, ѿкѣ́ сотвори́ повелѣ́ннѣ́а; не́ мнѣ́.

ї. Та́къ и́ вы́, ёгда́ сотвори́те́ всѣ́ повелѣ́ннѣ́а ва́мъ, глаго́лите, ѿкѣ́ рабѣ́ неключи́ми ёсмы́: ѿкѣ́, ё́же до́лжны́ вѣ́хомъ сотвори́ти, сотвори́хомъ.

ѿ. И́ бысть́ ѿдѣ́шѣ́ ёмѣ́ во ѿерусали́мъ, и́ то́й прохóждаше́ междѣ́ Самарі́ею и́ Гали́лею.

ѿ. Выхóдашѣ́ же ёмѣ́ въ нѣ́кѣ́ю вѣ́сь, срѣ́тоша́ ёго́ де́сѣть прока́женныхъ́ мѣ́жѣ́, и́же ста́ша ѿзда́лѣ́ча:

ї. И́ тѣ́мъ вознесóша́ гласъ́, глаго́люще́: И́исе́ наставни́че, поми́лѣ́й ны́.

ѿ. И́ видѣ́въ́ рече́ ѿмъ́: шѣ́дше́ покажі́те́ся сщѣ́ени́кѣ́мъ: и́ бысть́ ѿдѣ́шымъ́ ѿмъ́, ѡ́чи́стишасѣ́.

ї. Ёди́нъ же ѿ́ ни́хъ, видѣ́въ, ѿкѣ́ ѡ́цѣ́мъ, возврати́сѣ́, со́ гласомъ́ вѣ́лѣ́мъ сла́ва Бѣ́а:

ѿ. И́ падѣ́ ни́цѣ́ при погѣ́ ёго́, хвалѣ́ ёмѣ́ возда́а: и́ то́й вѣ́ Самаряни́нъ.

31. Ѡвѣ́щавъ́ же И́схъ́ рече́: не́ де́сѣть ли ѡ́чи́стишасѣ́; да́ де́вать гдѣ́;

и́. Ка́къ не ѡ́брѣ́тошасѣ́ возвра́щесѣ́ да́ти́ сла́вѣ́ Бѣ́с, то́кмъ ѡ́нопле́мени́нѣ́мъ сѣ́й;

д. И́ рече́ ёмѣ́: воста́въ ѿ́днѣ́: вѣ́ра твоѣ́ спасѣ́ тѣ́.

ѿ. Вопроше́нъ же бы́въ ѿ́ фарі́се́й, ко́гда прї́идетъ́ цѣ́ствіе́ Бѣ́іе, ѡвѣ́щавъ́ ѿмъ́ рече́: не́ прї́идетъ́ цѣ́ствіе́ Бѣ́іе съ́ соблюде́нїемъ́:

ѿ. Ни́же рекѣ́тъ́: сѣ́ здѣ́, и́ли́ онѣ́дѣ́. сѣ́ ко́ цѣ́ствіе́ Бѣ́іе ви́дѣ́тъ ва́съ ё́сть.

ѿ. Рече́ же ко́ оу́чи́мъ сво́имъ: прї́идетъ́ днѣ́, ёгда́ возде́лѣ́ете ё́динагѣ́ днѣ́ Сѣ́а чело́вѣ́ческагѣ́ видѣ́ти, и́ не оу́зрите́.

стегни ся та ми шетай, докѣдъ ямъ и піѣхъ, и слѣдъ това ще ядешъ и піешъ ты?

9. Дали ще благодари на тогожь ратая защото е свършилъ каквото му е было поръчано? Не ся надѣихъ.

10. Така и вы, кога направите все що ви е повелѣно, казувайте: Ний сме раби нищожни; защото направихмы това което бѣхмы длѣжни да направимъ.

11. И въ пътуваніе-то си къмъ Іерусалимъ, минаваше прѣзъ срѣдъ Самаріѣхъ и Галилеѣхъ.

12. И веднѣжъ когато влѣзваше въ нѣкое си село, срѣщихъхъ го десетимна прокажени, които ся спрѣхъхъ издалечъ,

13. И тѣ възвысихъ гласъ и казувахъ: Исусе наставниче, помилуй ны.

14. И като ги видѣ, рече имъ: Идѣте ся покажѣте на священници-тѣ. И когато отивахъ, очистихъ ся *отъ проказъ-тъ*.

15. И единъ отъ тѣхъ, като видѣ че исцѣлѣ, повърни ся и съ голѣмъ гласъ славяше Бога,

16. И паднѣ на лице при нозѣ-тѣ му, та му благодаряше; и той бѣ Самарянинъ.

17. А Исусъ отговори и рече: Не ся ли очистихъ десетима-та, а дѣ сѣ деветима-та?

18. Не ся ли намѣрихъ *други* да ся вържатъ да въздадѣтъ славѣ Богу, но токо тойзи иноплеменикъ?

19. И рече му: Стани та си иди; твоя-та вѣра тя исцѣли.

20. И попытанъ отъ Фарисеи-тѣ, кога ще дойде царство-то Божіе, отвѣща имъ, и рече: Царство-то Божіе нѣма да дойде съ изглеждане;

21. Нито ще *ви* рекѣтъ: Ето тука е, или, ето тамъ: защото ето, царство-то Божіе вѣтрѣ въ васъ е.

22. И рече на ученицы-тѣ: Ще дойдѣтъ дни когато ще пожелаете да видите единъ отъ дни-тѣ на Сына чловѣческаго, и нѣма да видите:

к҃г. И рекѡтъ вамъ: сѣ здѣ, или сѣ онѣ: не изыдите, ни пожени́те.

к҃д. Иѡво во моли́и влнста́ющнса ѿ поднеб́сныа на поднеб́сныѣи свѣтитса: та́коу бѣдетъ снѣ члв́чскій въ дѣнь сво́й.

к҃е. Прѣжде же подобаетъ ѣмѹ многѹ пострада́ти, и ѿскꙋшенъ быти ѿ ро́да сегѡ.

к҃з. И ѡкоже бысть во дни Нѡевы, та́коу бѣдетъ и во дни снѣ члв́ческа:

к҃з. Ида́хꙋ, пїа́хꙋ, жена́хꙋса, посага́хꙋ, до негѡже дне вни́де Нѡе въ ковчегъ: и прїи́де пото́пъ, и погуби́ всѧ.

к҃и. Та́коже и ѡкоже бысть во дни Лѡтовы: ида́хꙋ, пїа́хꙋ, кꙋпова́хꙋ, прода́хꙋ, сажда́хꙋ, зда́хꙋ:

к҃о. Въ онѣже дѣнь изы́де Лѡтъ ѿ Содо́млянъ, ѡдожди ка́мыкъ гора́иу и о́гнь съ нѣсе, и погуби́ всѧ.

л. Потомѹ же бѣдетъ и въ дѣнь, въ онѣже снѣ члв́чскій ꙗ́витса.

ла. Въ то́й дѣнь, ѡже бѣдетъ на кро́вѣ, и сосѣди ѣгѡ въ домѹ, да не слѣзѣтъ взѧти ѡхъ: и ѡже на селѣ, та́коже да не возврати́тса вспа́ть.

лв. Помина́йте женѹ Лѡтовѹ.

лг. ѡже ѡце възыметъ дꙋшꙋ свою̀ спасти, погуби́тъ ю̀: и ѡже ѡце погуби́тъ ю̀, живи́тъ ю̀.

лд. Гл҃голю вамъ: въ тѣ но́щъ бѣдетъ двѧ на о́дрѣ ѣди́номъ: ѣди́нъ поѣмлетса, а́ дрꙋгїй ѡста́влаетса.

ле. Бѣдетъ двѣ въспѣ мѣлющѣ: ѣди́на поѣмлетса, а́ дрꙋга́а ѡста́влаетса.

лз. Двѧ бѣдетъ на селѣ: ѣди́нъ поѣмлетса, а́ дрꙋгїй ѡста́влаетса.

лз. И ѡвѣща́ваше глаго́лаша ѣмѹ: гдѣ Гд҃и; онъ же рече ѡмъ: ѡдѣже тѣло, та́мꙋ совер́стса и́и срлн.

23. И *като* ви рекътъ: Ето тука е, или, ето тамъ е, да не отидете, нито да тичате подиръ му.

24. Защото както свѣтковица-та, която блъска отъ единый-тъ *край* на поднебеснѣ-тъ, свѣти до другой-тъ *край* на поднебеснѣ-тъ, така ще бѣде и Сынъ чловѣческій въ свой-тъ си день.

25. Но първомъ трѣба *той* да пострада много, и да бѣде отхвърленъ отъ тойзи родъ.

26. И както въ дни-тъ Ноевы така ще бѣде и въ дни-тъ на Сына чловѣческаго.

27. Ядѣхъ, пияхъ, женихъ ся и задомявахъ ся до день-тъ въ който Ное влѣзе въ ковчегъ-тъ; и дойде потопъ-тъ и погуби всички-тъ.

28. Подобно както станѣ и въ дни-тъ Лотовы, ядѣхъ, пияхъ купувахъ, продавахъ, сядяхъ и градахъ.

29. И въ който день излѣзе Лотъ изъ Содома навали огонь и жупель отъ небе-то, и погуби всички-тъ.

30. На това подобно ще бѣде и въ день-тъ въ който Сынъ чловѣческій ще ся яви.

31. Въ онзи день който ся намѣри на покрывъ-тъ, и сѣдове-тъ му въ къщи, да не слѣзе да ги земе; и който е на нивѣ, такожде да ся не враща назадъ.

32. Помнѣте Лотовѣ-тъ женѣ.

33. Който поище да си уварди животъ-тъ, ще го изгуби; и който го изгуби, ще го уварди.

34. Казувамъ ви, въ онѣкъ нощъ ще бѣдѣтъ двама на едно легло; единый-тъ ще ся земе, а другой-тъ ще ся остави.

35. Двѣ *жены* ще наедно да мѣлятъ; една-та ще бѣде зѣта, а друга-та ще ся остави.

36. Двама ще бѣдѣтъ на нивѣ; единый-тъ ще ся земе, а другой-тъ ще ся остави.

37. Отговарятъ и казувать му: Кѣдѣ, Господи? А той имъ рече: Дѣто е трупъ-тъ, тамъ ще и орли-тъ да ся съберѣтъ.

ГЛАВА ІІ.

А. Глаголаше же ѡ прѣтѣхъ къ нимъ, какъ подобаетъ
всгда молѣтиса, ѡ не стѣжати (сѣ),

Б. Глагола: сздѣа вѣ нѣкѣмъ въ нѣкоемъ градѣ, Бѣа не
коаса, ѡ челоуѣкъ не срамлѣася.

Г. Родѣа же нѣкаа вѣ во градѣ томъ : ѡ прихѣждѣше къ
немъ, глаголющѣ : ѡмстѣ менѣ ѡ сопѣрника моего.

Д. ѡ не хотѣше на долѣ въ времени. послѣдѣ же рече въ
свѣѣ : ѡще ѡ Бѣа не коаса, ѡ челоуѣкъ не срамлѣася :

Е. Но занѣ творѣтъ мѣ трѣды вдовѣа сѣа, ѡмшѣ ѣа : да
не до конца прихѣдѣши застоѣтъ менѣ.

Ж. Рече же Гѣа : слышите, что сздѣа неправды глаго-
летъ :

З. Бѣа же не ѡмѣтъ ли сотворѣти ѡмшѣнѣе ѡзкрѣннѣхъ
своѣхъ, вопѣющѣхъ къ немъ дѣнь ѡ нощь, ѡ долготерпѣ ѡ
нѣхъ ;

И. Глаголю вамъ, ѡкакъ сотворѣтъ ѡмшѣнѣе ѡхъ вскорѣ.
Обѣче Сѣа челоуѣческѣй прихѣдѣ ѡѣвъ ѡвѣрѣшетъ ли (сѣ)
вѣрѣ на землѣ ;

А. Рече же ѡ ко дрѣгѣмъ ѡповѣяющимъ собою, ѡкакъ сѣтъ
прѣвѣднѣцы, ѡ ѡшнѣжѣющимъ прѣчѣхъ, прѣтѣхъ сѣю :

І. Челоуѣка двѣ вѣнѣдѣста въ цѣрковь помолѣтиса : ѣдѣнѣхъ
Фарѣсѣй, ѡ дрѣгѣй мытарѣ.

АІ. Фарѣсѣй же стѣвъ, сѣще въ свѣѣ молашеся : Бѣе,
хвалѣ текѣ воздаю, ѡкакъ нѣсмь, ѡкоже прѣчѣи члѣвѣцы,
хѣщѣнѣцы, не прѣвѣднѣцы, прѣлюбоудѣе, ѡли ѡкоже сѣй
мытарѣ.

БІ. Пошѣса двѣкратѣ въ свѣвѣтъ, десѣтѣнѣхъ даю всегѣ
ѣнѣкѣ прѣтажѣ.

ГІ. Мытарѣ же ѡздалѣча стоа, не хотѣше ни ѡчѣю воз-
вестѣ на нѣо : но бѣаше прѣрѣн своа, глагола : Бѣе, мѣлостѣвъ
вѣдѣи мѣнѣ грѣшнѣкѣ.

ГЛАВА 18.

1. Казуваше имъ още и притчѣ, какъ трѣба всякога да ся молятъ, и да ся не облѣняватъ :

2. И говоряше : Имаше въ нѣкой си градъ единъ сѣдникъ, който ся отъ Бога не бояше, и отъ чловѣка ся не срамуваше :

3. Имаше и една вдовица въ тойзи градъ, та идяше при него и му казуваше : Отдай ми право-то отъ съперникъ-тъ ми.

4. И до нѣколко врѣме не рачи ; а испослѣ рече въ себе си : Ако че отъ Бога ся не боѣж, и отъ чловѣка ся не срамувамъ,

5. А то на тѣж вдовицѣ, понеже ми досажда, нека и отдамъ право-то, да не иде до край да мя отяготява.

6. И рече Господь : Слушайте що казува неправедный-тъ сѣдникъ :

7. А Богъ нѣма ли да отдаде право-то на свои-тъ избранны, които выкатъ къмъ него деня и ноця, ако и да дълготърпи за тѣхъ :

8. Казувамъ ви, че ще имъ отдаде право-то скоро. Но Сынъ чловѣческый кога дойде да ли ще намѣри вѣрж на земѣ-тъ ?

9. И пакъ на нѣкои които ся надѣяхж на себе си че сж праведни, и унищожаважж други-тъ, рече тѣзи притчѣ :

10. Двама чловѣци възлѣзохж въ храмъ-тъ да ся помолятъ ; Единъ-тъ Фарисей, а другый-тъ мытарь.

11. Фарисей-тъ ся исправи и моляше ся въ себе си така ; Боже, благодарѣ ти, че не съмъ както други-тъ чловѣци, грабители, обидници, прѣлюбодѣйци, или както тойзи мытарь :

12. Постѣж дваждъ въ седмицѣ-тъ, десетѣкъ давамъ отъ всичко що придобѣж.

13. И мытарь-тъ като стояше изъ далечъ не щѣше нито очи-тъ си къмъ небе-то да подигне, но бѣяше ся въ грѣды-тъ си и думаше : Боже, бжди милостивъ менѣ грѣшному.

ДІ. Глаголю вамъ, ꙗкоу снѣде сѣй ѡправданъ въ домъ свой ꙗче ѡнаго: ꙗкоу всѣхъ возносѣйсѣ, смиритсѣ: смирадѣ же себѣ, вознесѣтсѣ.

ЕІ. Приношѣхъ же къ немѹ ѱ младѣнцы, да ѱхъ кѡснетсѣ: видѣвше же оучѣнцы запретиша ѱмъ.

ЕІ. Іисъ же призвѣвъ ѱхъ, глагола: ѡстѣвите дѣтѣй приходить ко мнѣ, ѱ не вранѣте ѱмъ: таковыхъ бо ѣсть црѣвіе Бжїе.

ЗІ. Амѣнь бо глаголю вамъ: ѱже ѣще не прїиметъ црѣвіѣ Бжїѣ, ꙗкоу ѡтрочѣ, не ѱмать внѣти въ нѣ.

ІІ. И вопросѣ ѣго нѣкѣй кнѣзь, глагола: Оучѣлю блгїй, что сотвори въ живѡтъ вѣчный наследствю;

ДІ. Речѣ же ѣмѹ Іисъ: что ма глаголеши блга; никтоже блгъ, токму ѣдинъ Бгъ.

К. Заповѣди вѣси: не прѣлюбы творѣ: не оубїй: не оукради: не лжесвидѣтельствуй: чти ѡца твоего ѱ матери твою.

КА. Ѻнъ же речѣ: всѣ сїѣ сохранихъ ѡ юности моеѣ.

КВ. Слышавъ же сїѣ Іисъ речѣ ѣмѹ: ѣще ѣдинаго не докончалъ ѣси: всѣ, ѣлика ѱмаши, продаждь, ѱ раздай нищымъ, ѱ имѣти ѱмаши сокровище на нѣси: ѱ гради во слѣдъ менѣ.

КГ. Ѻнъ же слышавъ сїѣ, прискорбенъ бысть: бѣ бо богатъ сѣлѡ.

КД. Видѣвъ же ѣго Іисъ прискорбна бывша, речѣ: какъ не оудѡбъ ѱмѣшии богатство въ црѣвіе Бжїе внѣдѣтѣ.

КЕ. Оудѡбѣ бо ѣсть вельбѣдъ сквозѣ ѱгнѣнѣ оушы прѡтѣ, неже богатъ въ црѣвіе Бжїе внѣти.

КЗ. Рѣша же слышавши: то ктѡ мѡжетъ спасѣнъ быти;

КЗ. Ѻнъ же речѣ: невозмѡжна оу чѡлѡвѣкъ възмѡжна сѣтъ оу Бга.

КН. Речѣ же Пѣтръ: сѣ мы ѡстѣвихомъ всѣ, ѱ по тебѣ ѱдохомъ.

14. Казувамъ ви, че той слѣзе у дома си оправданъ *повече*, нежели онъ ; защото всякой който възнесе себе си, ще ся смири ; а който смирява себе си, ще ся възнесе.

15. Приносяхъ му още и дѣтица да ся прикосне до тѣхъ а ученици-тѣ като видѣхъ възбранихъ имъ.

16. Но Исусъ ги привыка, и рече : Оставѣте дѣца-та да дохождатъ при мене, и не ги въспирайте ; защото на таквизъ е царството Божіе.

17. Истинъ ви казувамъ : Който не приеме царство-то Божіе както дѣте, нѣма да влѣзе въ него.

18. И нѣкой си голѣмецъ го попыта и каза : Учителю благый, що да сторѣхъ за да наслѣдувамъ животъ вѣченъ ?

19. А Исусъ му рече : Що мя казувашъ благъ ? никой не е благъ, тѣкмо единъ Богъ.

20. Заповѣди-тѣ знаешъ, Да не направишъ прѣлюбодѣяніе ; Да не убиешъ ; Да не откраднешъ ; Да не лъжесвидѣтельствувашъ ; Почитай бащъ си и майкѣ си.

21. А той рече : Всичко това съмъ упазилъ отъ младость-тѣ си *до нинѣ*.

22. Това като чу Исусъ, рече му : Еще едно ти не достига : Все що имашъ продай, и раздай на сиромасы-тѣ, и ще имашъ съкровище на небе-то ; и дойди та мя послѣдувай.

23. А той като чу това наскърби ся ; защото бѣше много богатъ.

24. И като го видѣ Исусъ че ся наскърби, рече : Колко мъчно ще влѣзѣтъ въ царство-то Божіе, тѣзи които иматъ богатство.

25. Защото по лесно е да мине камила прѣзъ иглени уши, а не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе.

26. А които чухъ това рекохъ : И кой може да ся спасе ?

27. А той рече : Невъзможно-то у чловѣцы-тѣ, у Бога е възможно.

28. А Петръ рече : Ето ный оставихмы всичко, и послѣдовахмы тя.

кѡ. О́нъ же рече ѿмъ: а́минь гл҃голю ва́мъ, ꙗ́ко ни-
кто́же ѣсть, ꙗ́же ѡста́витъ до́мъ, ꙗ́ли роді́тели, ꙗ́ли бра́тію,
ꙗ́ли сестры́, ꙗ́ли женѹ, ꙗ́ли ча́да, цр҃твіа́ ради Бж҃їа,

а. ꙗ́же не прі́иметъ мно́жицею во вре́мѧ сїе, ꙗ́ въ вѣ́къ
гра́дѹщїи, живѡ́тъ вѣ́чный.

аа. По́емъ же Ѡбана́десѧте о́учїи своа́, рече къ нѣмъ:
се́ восхо́димъ во Іеру́салимъ, ꙗ́ сконча́ются вса́ пи́сѧннаѧ
прѡ́рчи ѡ́ Сїѣ́ чл҃вчестѣ́.

аб. Преда́дѡтъ во ѣ́го ꙗ́зыкомъ, ꙗ́ поруга́ются ѣмѹ, ꙗ́
о́корѡтъ ѣ́го, ꙗ́ ѡпла́чуютъ ѣ́го,

аг. ꙗ́ бѣ́ше о́убі́ютъ ѣ́го: ꙗ́ въ трѣ́тїи дѣ́нь воскр҃нетъ.

ад. ꙗ́ тѣ́и ниче́сѹже ѡ́ сїхъ разсмѣ́ша: ꙗ́ бѣ́ гл҃гола́ сѣ́и
скровѣ́нъ ѡ́ нѣхъ, ꙗ́ не разсмѣ́вах҃ глаго́лемыхъ.

ае. Бы́сть же ѣ́гда при́ближи́шасѧ во Іерїхѡ́нъ, слѣ́пѣцъ
нѣ́кій сѣ́дѡше при пѣ́ти просѧ.

аѣ. Слы́шавъ же наро́дъ мимохо́дѡщъ, вопро́шаше: что́
о́убѣ́ ѣсть се́;

аз. Повѣ́даша же ѣмѹ, ꙗ́ко Іисъ Назара́нинъ мимохо́дитъ.

ан. ꙗ́ возопїѹ, гл҃гола́: Іисе́ Сїе́ двѡ́въ, поми́луй мѧ́.

ао. ꙗ́ предѣ́щїи прещѧ́х҃ ѣмѹ, да о́умолчи́тъ: О́нъ же
па́че мно́жае вопї́аше: Сїе́ двѡ́въ, поми́луй мѧ́.

ам. Ста́въ же Іисъ повелѣ́ привести ѣ́го къ себѣ́. при-
бли́жшасѧ же ѣмѹ къ немѹ, вопро́си ѣ́го,

ама. Гл҃гола́: что́ хо́щешѧ, да тѣ́ сотворю́; О́нъ же рече́:
Гд҃и, да прозрю́.

амв. Іисъ же рече́ ѣмѹ: прозри́: вѣ́ра твоѧ́ спасе́ тѧ́.

амг. ꙗ́ ѡ́бѣ́ прозрѣ́, ꙗ́ во слѣ́дъ ѣ́гѡ ѡ́дѡше, сла́ва Бг҃а. ꙗ́
всї́ лю́дїе ви́дѣ́ше, воздѡ́ша хвалѹ́ Бг҃ови.

ГЛАВА Ѡ1.

а. ꙗ́ вше́дъ прохо́дѡше Іерїхѡ́нъ.

б. ꙗ́ се́ мѡ́жъ нарица́емый Захѣ́й: ꙗ́ сѣ́и бѣ́ ста́ръїи мы-
тарѣ́мъ, ꙗ́ то́и бѣ́ богѧ́тъ.

29. А той имъ рече : Истинѣ ви казувамъ, че нѣма никой който да е оставилъ кѣщъ, или родители, или братія, или женѣ, или чада заради царство-то Божіе,

30. И да не получи многократно на това врѣме, и въ идущий-тъ вѣкъ животъ вѣченъ.

31. И като зѣ дванадесеть-тъ при себе си, рече имъ : Ето възлѣзувамъ въ Іерусалимъ, и ще ся свърши всичко що е написано отъ пророцы-тъ за Сына чловѣческаго.

32. Защото ще бѣде прѣдаденъ на язычници-тъ и ще му ся поругаѣтъ, и ще го обезчестятъ, и ще го заплюѣтъ,

33. И ще го бѣѣтъ, и ще го убѣѣтъ, и въ третія-тъ день ще възкрѣсне.

34. И тѣ не разумѣхъ нищо отъ това : и тая дума бѣше покрита за тѣхъ, и не разбирахъ това що ся казуваше.

35. А когато приближаваше до Іерихонъ, нѣкой си слѣпъ сѣдѣше край пѣтъ-тъ да проси.

36. И като чу че народъ минува, попыта какво е това ?

37. И казахъ му че Іисусъ Назорѣнинъ минува.

38. Тогазъ той извика, и казуваше, Іисусе, Сыне Давидовъ, помилуй мя.

39. И тѣзи които вървахъ напѣдъ заплѣтявахъ му да мѣкне, но той още повече выкаше : Сыне Давидовъ, помилуй мя.

40. И спрѣ ся Іисусъ и повелѣ да му го доведѣтъ, и като приближи, попыта го,

41. И каза : Що ищешь да ти сторѣжъ ? А той рече : Господи, да прогледамъ.

42. И Іисусъ му рече : Прогледай ; твоя-та вѣра тя исцѣли.

43. И тутакси прогледа, и търгна слѣдъ него, и славяше Бога ; и всичкий народъ като видѣ *това*, въздаде хвалѣ Богу.

ГЛАВА 19.

1. Слѣдъ това влѣзе Іисусъ въ Іерихонъ и заминаваше си.

2. И ето чловѣкъ на име Закхей, който бѣше начальникъ на мытари-тъ, и той бѣ богатъ.

҃г. И ѿскаше видѣти І҃сѧ, ктѡ ѣсть: и не можаше ѿ народа, іакѡ возрастомъ малъ бѣ.

҃д. И предитѣхъ, возлѣзе на іагодичинѧ, да видитъ, іакѡ хоташе мѣмѡ ѣа проити.

҃е. И іакѡ прїиде на мѣсто, возрѣхъ І҃сѧ, видѣ ѣго, и рече къ немѸ: Закхѣе, потщався слѣзи: днесь бо въ домѸ твоѣмъ подоѡдетъ мнѣ быти.

҃ж. И потщався слѣзе, и прїѡтъ ѣго радѡсѧ.

҃з. И видѣвше всѧ роптѧхъ, глаголюще, іакѡ ко грѣшнѧмъ же вниде витѧти.

҃и. Ставъ же Закхѣй рече ко Г҃дѸ: сѣ полъ-ѿмѣнїѧ моего, Г҃ди, дамъ нищимъ: и ѡже когѡ чїмъ ѡбидѣхъ, возвращѸ четверїцею.

҃к. Рече же къ немѸ І҃сѧ: іакѡ днесь спасѣнїе домъ семѸ бысть, занѣ и сѣй сїѧ Авраѡмъ ѣсть.

҃л. Прїиде бо Сїѧ члвчъхъ разыскѧти и спасти погїбшаго.

҃м. Слышавшымъ же ѿмъ сїѧ, приложь рече прїтчѧ, занѣ близъ ѣмѸ быти Іерусалима, и мнѧхъ, іакѡ ѡбїе царство Бжїе хощетъ ѡбїтисѧ.

҃н. Рече о҃убо: члвчкѧ нѣкїѧ добраго рода ѿде на странѸ далече, прїѡти себѣ царство и возвратитисѧ.

҃о. Призвавъ же десять рѣхъ своихъ, даде ѿмъ десять мнѡсѧ, и рече къ нимъ: кѡплю дѣйте, дондеже прїидѸ.

҃п. И граждане ѣгѡ ненавидѧхъ ѣго, и послаша послы въ слѣдъ ѣгѡ, глаголюще: не хощемъ семѸ, да царствуетъ надъ нами.

҃р. И кѡсть ѣгѡ возвратисѧ прїѡмъ црѣтво, рече пригласити рабы тїѧ, ѿмже даде сребро, да о҃увѣсть, каковѸ кѡплю сѣть сотворїи.

҃с. Прїиде же первыѧ, глагола: г҃ди, мнѡсѧ твоѧ придеѧ десять мнѡсѧ.

҃т. И рече ѣмѸ: бл҃гѡ, рабе добрый: іакѡ ѡ малѣ вѣренъ былъ ѣси, всѧди Ѧбласть ѿмѣѧ надъ десятию градѡвъ.

3. И ищяше да види Исуса кой е; но не можаше отъ народа, защото бѣше нисъкъ на възрастъ.

4. И завтече ся на напрѣдъ, та възлѣзе на единъ чърницъ за да го види; понеже прѣзъ него *пжтъ* щѣше да мине.

5. И като дойде на това мѣсто, Исусъ погледнѣхъ, видѣ го, и рече му: Закхее, слѣзь скоро; защото днесъ трѣба да останѣ въ твоиѣ-тъжъ кѣщѣхъ.

6. И прибърза та слѣзе, и прія го съ радость.

7. И като видѣхъ *това* всичкы, помѣрахъ и казувахъ: Че пригрѣшенъ человекъ влѣзе да прѣсѣди.

8. А Закхей застанѣ и рече Господу: Господи, ето половиниѣ-тъ отъ имотъ-тъ си давамъ на сиромасы-тъ; и ако съмъ обидѣлъ нѣкого въ пѣщо съ клеветѣхъ, въздавамъ четверократно.

9. Рече му Исусъ: Днесъ станѣ спасеніе на тойзи домъ; защото и той е сынъ Авраамовъ.

10. Понеже Сынъ Человѣческій дойде да потърси и да спасе погынѣло-то.

11. И тѣ като слушахъ това, приложи та рече и единъ притчѣхъ, защото бѣше близу до Іерусалимъ, и тѣ имахъ на умъ-тъ си че царство-то Божіе щѣше тутакси да ся яви.

12. И рече: Человекъ нѣкой си благороденъ отиде въ странѣ далечнѣхъ, да приіме за себе си царство и да ся върне.

13. И повыка десеть отъ слугы-тъ си, и даде имъ десеть мзасъ, и рече имъ: Търгувайте доклѣ дойдѣхъ.

14. А граждани-тъ негови ненавиждахъ го, и испратихъ слѣдъ него посланици да кажѣтъ: Не щемъ тогова да царува надъ насъ.

15. И като зѣ царство-то и ся върнѣхъ, рече да му повыкатъ онѣзи слугы, на които даде сребро-то, да узнае кой какво е припечалилъ.

16. И дойде първый-тъ и рече: Господи, твоя-та мнаса придобы десеть мнасы.

17. И рече му: Добръ, рабе добрый: понеже на най малко-то ся показа вѣренъ, имай власть надъ десеть града.

ἥ. Ἦ прїи́де вторы́й, глаго́ла: гдѣ, мнѣсѣ твоѧ сотвори́ па́ть мнѣсѣ.

᠗1. Рече́ же ѿ то́мѣ: ѿ ты́ вѣди́ на́д па́тию гра́дѡвѣх.

᠗. Ἦ дрѣгїи́ прїи́де, глаго́ла: гдѣ, сѣ мнѣсѣ твоѧ, ѿже ѿмѣхѣхъ положе́нѣ во оу́крѣсѣ.

᠗а. По́ахѣа ко тебе́, ѿкѡ члѣвѣкѣхъ ѿрѣхъ ѣсѣ: взѣмлеши, ѣгѡ́же не положи́ахъ ѣсѣ, ѿ жнѣши, ѣгѡ́же не сѣахъ ѣсѣ.

᠗в. Глаго́ла же ѣмѣ: ѡ оу́стѣхъ твои́хъ сѣжда́ ти, аска́выи ра́бе: вѣдѣахъ ѣсѣ, ѿкѡ ѡ́зѣ чело́вѣкѣхъ ѿрѣхъ ѣсѣмѣ, взѣмаю, ѣгѡ́же не положи́хъ, ѿ жнѣ, ѣгѡ́же не сѣахъ:

᠗г. Ἦ почтѡ́ не вѣахъ ѣсѣ моегѡ́ серебра́ кспѣ́мѣ, ѿ ѡ́зѣ прише́дѣхъ сѣ ли́хвою ѿста́ахъ вѣхъ ѣ;

᠗д. Ἦ предста́ащымѣ рече́: возми́те ѡ́ негѡ́ мнѣсѣ, ѿ да́дите ѿмѣ́шемѣ де́сѣть мнѣсѣ.

᠗е. Ἦ рѣ́ша ѣмѣ: гдѣ, ѿмѣть де́сѣть мнѣсѣ.

᠗з. Глаго́лю ко ва́мѣ, ѿкѡ всѧ́комѣ ѿмѣ́шемѣ да́тѣсѣ: ѡ́ ѡ́ неимѣ́щагѡ, ѿ ѣ́же ѿмѣть, ѡ́имѣтѣсѣ ѡ́ негѡ́.

᠗з. О́бѧ́че врагѣ́ моѧ́ О́ны, ѿ́же не восхотѣ́ша мене́, да ца́рь вѣхъ вѣахъ на́д ни́ми, приве́дите сѣ́мѣ, ѿ ѿзсѣ́щѣте пре́до мно́ю.

᠗и. Ἦ сѣ́а ре́кѣ, ѿда́ше пре́дѣ, восхо́дѣ во Іерусали́мѣ.

᠗о. Ἦ вѣ́сть ѿкѡ́ прие́лїжнѣа вѣ́ Риносфѧ́гїю ѿ Рино́а́нїю, кѣ горѣ́ нари́цаемѣ́й Еле́внѣхъ, посла́ двѧ́ оу́ченикѣхъ свои́хъ,

᠗. Глаго́ла: ѿдѣ́та вѣ́ прѧ́мнїю́ ве́сѣ: ѿ вѣ́ мнѡ́же вхо́дѧ́ща ѡ́вѣ́рѧ́щѣта́ жре́кѣ́а привѧ́зѧ́но, на не́же ни́кто́же ни́ко́лїже ѡ́ члѣвѣкѣхъ всѣ́де: ѡ́рѣ́шше ѣ́ приве́дѣта.

᠗а. Ἦ ѡ́́ше ктѡ́ вѣ́ вопро́шетѣ: почтѡ́ ѡ́рѣ́шѧ́етѣ; сѣ́ще рѣ́щѣта ѣ́мѣ, ѿкѡ́ Гдѣ́ ѣ́гѡ́ трѣ́вѣтѣ.

᠗в. Ше́дше же пѡ́сланнѣа, ѡ́вѣ́рѣ́тѡ́ста, ѿ́ко́же рече́ ѿ́ма.

᠗г. ѡ́рѣ́шѧ́юще́ма же ѿ́ма жре́кѣ́а, ре́кѡ́ша госпѡ́дїе ѣ́гѡ́ кѣ ни́ма: чтѡ́ ѡ́рѣ́шѧ́етѣ жре́кѣ́а;

᠗д. О́на же ре́кѡ́ста ѿ́кѡ́ Гдѣ́ ѣ́гѡ́ трѣ́вѣтѣ.

18. И дойде второй-тъ и каза, Господи, твоя-та мнаса стори петь мнасы.

19. Рече и на тогова : Бѣди и ты *владелецъ* надъ петь града.

20. Дойде и другъ, и каза : Господи, ето твоя-та мнаса, който имахъ скѣтанѣ въ кѣрпѣ :

21. Защото ся бояхъ отъ тебе ; понеже си строгъ чловѣкъ ; земашъ което не си положилъ, и жьнешъ което не си сѣялъ.

22. И казува му : Отъ уста-та ти ще тя сѣдиъ, рабе лукавый ; знаятъ си че съмъ чловѣкъ строгъ, и земамъ което не съмъ положилъ, и жьнѣ което не съмъ сѣялъ.

23. И защо не даде сребро-то ми на лихварь-тъ, така що азъ като си дойдяхъ щѣхъ да го приберѣ съ лихвѣ-тъ ?

24. И рече на прѣдстоящы-тъ : Земѣте отъ него мнаскѣ-тъ, и дайте ѣмъ на тогози който има десеть-тъ мнасы.

25. (И рекохъ му : Господи, *той* има десеть мнасы) :

26. Защото ви казувамъ, че всякому който има ще му ся даде ; а отъ того който нѣма, и това що има, ще ся отнеме отъ него.

27. А мои-тъ врагове, онѣзи които мя не рачихъ да ся воцарѣмъ надъ тѣхъ, доведѣте *вы* тука, и посѣчѣте *вы* прѣдъ мене.

28. И това като изрече *Иисусъ* отиваше на прѣдъ и възлѣзуваше въ Иерусалимъ.

29. И когато приближи до Вифагѣиъ и Вифанѣиъ, кѣмъ горѣтъ която ся казуваше Елеонъ, проводи двама отъ ученицы-тъ си,

30. И рече имъ : Идѣте въ сръщно-то село : въ косто щомъ влѣзувате ще намѣрите жрѣбе вързано, на което никой чловѣкъ не с никогѣ възсѣдалъ ; отвържѣте го и го доведѣте.

31. И ако вы попыта нѣкой : Защо *го* отвързувате ? така ще му речете : Защото трѣбува на Господа.

32. И отидохъ проведенъ-тъ, и намѣрихъ както имъ рече.

33. И когато отвързувахъ жрѣбе-то, рекохъ имъ стопани-тъ му : Защо отвързувате жрѣбе-то ?

34. А тѣ рекохъ : На Господа трѣбува.

лѣ. И приведѡста ѿ ко Іисови : и возвѣргше ризы своѧ на жребѧ, всадиша Іиса.

лѣ. Идѡш же ѣмѡ, постилахс ризы своѧ по пгтѣ.

лз. Приближающесѧ ѣмѡ оужѣ (ѡбѣ) кз нисхожденію горѣ Елеѡнстѣй, начаша все множество оученикз, радѡущеса, хвалити Бѣга гласомз велѣимз ѡ всеххз сілаххз, ѡже видѣша,

лп. Гл҃голюще : бл҃гословѣхх градый црѣ во йма Гд҃не : мїрз на нбсѣх, и слава въ вышнихх.

лѡ. И нѣцыи фарїсеѣ ѡ народа рѣша кз немѡ : Оучителю, запрети оученикомз твоимз.

лѣ. И ѡвѣщавх речѣ имз : гл҃голю вамз, ѡкѡ, ѡще сѣн оумолчатз, каменїе возопїетз.

лѧ. И ѡкѡ приближисѧ, видѣвх градз, плакаса ѡ немз,

лв. Глагола : ѡкѡ ѡще бы разсмѣлз и ты, въ дѣнь сѣй твоѣй, ѣже кз смиренію твоємѡ : нынѣ же скрыса ѡ Очїю твоєю :

лг. Иѡкѡ прїидетз днїе на тѧ, и ѡбложатз врази твоѣ ѡстрогз ѡ тебѣ, и ѡбыдѡтз тѧ, и ѡнѣмѡтз тѧ ѡвсюдз,

лд. И разбїютз тѧ и чѡда твоѧ въ тебѣ, и не ѡстѧватз каменъ на каменїи въ тебѣ : понеже не разсмѣлз ѣси врѣмене постѣженїѧ твоегѡ.

лѣ. И вшедз въ црковь, начатз изгонїти продающыѧ въ неѣй и кснѡющыѧ,

лз. Глагола имз : писано ѣсть : домз мой, домз молитвы ѣсть : вы же сотвористе ѣго пещерз разбѡйникымз.

лз. И бѣ оучѧ по всѧ днѣ въ цркви. архїерее же и книжники искахс ѣго погубїти, и старѣйшыи людемз :

лп. И не ѡбрѣтѡхс, что бы сотворїли ѣмѡ : людіе ко вси держѡхсѧ ѣгѡ, послѡшающе ѣгѡ.

35. И доведохъ го при Исуса: и като намѣтахъ дрехы-тѣ си на жрѣбе-то, въскачихъ Исуса.

36. И въ отиваніе-то му, постилахъ дрехы-тѣ си по пѣть-тѣ.

37. И когато вече приближаваше до прѣвалъ-тѣ на Елеонскъ-тѣ горѣ, наченъхъ всичко-то множество на ученицы-тѣ да ся радуютъ и да славословятъ Бога велегласно за вси-тѣ чудеса що бѣхъ видѣли;

38. И казувахъ: Благословенъ царь-тѣ който иде въ име-то Господне; миръ на небе-то и слава въ вышнихъ.

39. И пѣкои отъ Фарисей-тѣ между народъ-тѣ рекохъ му: Учителю, запрѣти на ученицы-тѣ си.

40. И отговори и рече имъ: Казувамъ ви, че ако тѣ мѣкнѣтъ, то каменіе-тѣ ще изыкатъ.

41. И като приближи та видѣ градъ-тѣ, плака за него,

42. И казуваше: Да бѣ знаялъ и ты, поне въ тойзи твой день, това което е за миръ-тѣ ти; но сега вече ся скры отъ твои-тѣ очи.

43. Защото ще дойдѣтъ връхъ тебе дни и твои-тѣ непріатели ще направятъ окопъ около тебе, и ще тя обсадятъ, и отъ всякъдѣ ще тя утѣснятъ,

44. И съсыпѣтъ тебе и чада-та ти въ тебе, и иѣма да оставятъ въ тебе камъкъ на камъкъ; защото не си разумѣлъ врѣме-то на посѣщеніе-то си.

45. И като влѣзе въ храмъ-тѣ, наченъ да испѣжда тѣзи конто продавахъ и купувахъ;

46. И казуваше имъ: Писано е: Домъ-тѣ ми е домъ за молитвѣ: а вы го направихте пещеръ разбойническъ.

47. И поучаваше всякой день въ храмъ-тѣ; а пѣрвосвященници-тѣ и книжници-тѣ и пѣрви-тѣ отъ народа ищаха да го погубятъ;

48. И не намѣрувахъ какво да сторятъ; понеже всичкій-тѣ народъ бѣше прилѣпнѣлъ при него да го слуша.

ГЛАВА К.

а. И вѣсть во единыхъ ѿ дней Оутѣхъ, оучающихъ емы люди въ цркви и бгвоѣствованіи, прїидоша свашенники и книжницы со старцы,

б. И рѣша къ немъ, глаголюще: рцы намъ, коею Сблстїю сіа твориши; или кто есть давый тебѣ власть сїю;

г. Оутѣмъ же рече къ нимъ: вопрошъ вы и азъ единого словеса, и рцыте ми:

д. Крїенїе Іванново съ нѣсе ли тебѣ, или ѿ чловека;

е. Они же помышляхъ въ себѣ, глаголюще, ѡкъ ѡже речемъ, съ нѣсе, речѣтъ: почто оубо не вѣровасте емы;

ж. ѡже ли же речемъ, ѿ чловека: вси людїе каменїемъ побїѣтъ ны: извѣстно бо тебѣ ѿ Іваннѣ, ѡкъ пророкъ тебѣ.

з. И ѿвѣща: не вѣмы ѿкъ.

и. Іисъ же рече имъ: ни азъ глаголю вамъ, коею Сблстїю сіа творю.

а. Начатъ же къ людямъ глаголати прїтчю сїю: чловека нѣкій насадї виноградъ, и вдаде его дѣлательмъ, и ѿиде на лѣта многѣ.

б. И во время послѣ къ дѣлательмъ раба, да ѿ плода винограда дадѣтъ емы: дѣлатели же бѣвше его, послаша тѣмъ.

в. И приложї послати другаго раба: они же и того бѣвше и досадѣвше (емы), послаша тѣмъ.

г. И приложї послати третїаго: они же и того оуазвѣшѣ изгнаша.

д. Рече же гдїи виноградъ: что сотворю; послѣ сїа моего возлюбленнаго, еда какъ, его видѣвше, оусрамѣса.

а. Видѣвше же его дѣлатель, мысляхъ въ себѣ глаго-

ГЛАВА 20.

1. И въ единъ отъ оныхъ дни, когато поучаваше той народъ-тъ въ храмъ-тъ и благовѣствоваше, надойдохъ первосвященници-тъ и книжници-тъ наедно съсъ старѣйшины-тъ,

2. Та му говоряхъ и рекохъ: Кажи ли съ коіѣ власть правишь това? или кой е що ти е далъ тѣзи власть?

3. Отговори и рече имъ: Ще вы попытамъ и азъ една рѣчь, и кажѣте ми.

4. Кръщеніе-то Іоанново отъ небе-то ли бѣ, или отъ чело-вѣцы-тъ?

5. А тѣ си помислихъ, и думахъ: Ако речемъ: Отъ небе-то, ще рече: Защо не повѣрувахте въ него?

6. Ако ли речемъ: Отъ чело-вѣцы-тъ, всичкий народъ съ каменіе ще ны убіе; понеже е увѣренъ че Іоаннъ е пророкъ.

7. И отговорихъ че не знаѣтъ отъ кѣдѣ бѣ.

8. Тогазы Іисусъ имъ рече: И азъ ви не казувамъ съ коіѣ власть правиъ това.

9. И наченъ да говори на народъ-тъ тѣзи притчѣ: Иѣкой си чело-вѣкъ насадн лозіе, и даде го подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде на чуждѣ странѣ за много врѣме.

10. И во врѣме-то *на плодове-тъ* проводи одного отъ слугы-тъ си при земледѣлцы-тъ, да му дадѣтъ отъ плодъ-тъ на лозіе-то; но земледѣлци-тъ го бихъ и отпратихъ го празденъ.

11. И повтори да проводи и другъ слугѣ; а тѣ бихъ и него и обезчестихъ го и отпратихъ го празденъ.

12. И пакъ проводи третяго; но тѣ и него наранихъ и испѣдихъ.

13. Рече тогазы стопанинъ-тъ на лозіе-то: Що да сторѣхъ? да проводиъ любезный-тъ си сынъ: може него като видѣтъ да ся посвѣятъ.

14. Но земледѣлци-тъ като го видѣхъ, мысляхъ въ себе си и

люще: сѣй єсть наслѣдникъ: прїидіте оубіємъ єго, да на́ше бѣдетъ досто́аніе.

єі. И ѿвѣдше єго во́нъ ѿ вѣногра́да, оубіиша. что оубо сотвори́тъ ѿмъ гдѣи́нъ вѣногра́да;

єі. Прїидетъ и погвѣи́тъ дѣлатели сїа, и вда́стъ вѣногра́дъ ии́ѣмъ. слы́шавше же реко́ша: да не бѣдетъ.

зї. О́нъ же воззрѣвъ на ни́хъ, рече: что оубо пи́саное сїе: ка́мень, єгѡ́же не вregoша зижде́щїи, сѣй вѣсть во главо́ оубла;

иї. Всѣхъ пады́и на ка́мени то́мъ, сокрѣши́тсѧ: а́ на нѣмъже паде́тъ, стрѣи́тъ єго́.

дї. И взыска́ша а́рхїере́е и кни́жницы возложи́ти на́нь рѣцѣ въ то́й часъ, и оубоа́шасѧ наро́да: разсмѣша бо, ꙗ́кѡ къ ни́мъ прїи́тъ сїю́ рече́.

к. И наблѡдше, посла́ша ла́тели, притвори́ющихъ себе́ пра́ведники вѣти: да ѿмѣтъ єго́ въ словеси́, во є́же преда́ти єго́ нача́льствѣ и ѡ́бласти и́ѣмьновѣ.

ка. И вопро́сиша єго́, глаго́люще: Оуби́телю, вѣмъ, ꙗ́кѡ пра́вѡ глаго́леш и оуби́ши, и не на лица́ зриши, но во-и́стинѣ пѣти Бжїю оуби́ши.

кв. Достѡи́тъ ли на́мъ Кѣсаревѣ да́нь да́ти, и́ли нѣ;

кг. Разсмѣвъ же ѿхъ а́ска́вство, рече́ къ ни́мъ: что ма́и́скѣшѧете;

кд. Покажи́те ми́ ца́тъ: чи́и ѿмѣтъ ѡ́бразъ и на́дписѧніе; ѡ́бѣща́вше же реко́ша: Кѣсаревъ.

ке. О́нъ же рече́ ѿмъ: возда́дите оубо, ꙗ́же Кѣсаревѧ, Кѣсаревѣ, и ꙗ́же Бжїа́, Бгѡви́.

кз. И не мо́гоша зазрѣ́ти глаго́ла єгѡ́ предъ лю́дьми: и́ дивѣшасѧ ѡ́ ѡ́бѣтѣ єгѡ́, и оубомолча́ша.

ѣз. Пристѣпи́ша же и́ѣцыи ѡ́ са́ддѣкѣи, глаго́лющи́и вос-кресе́нію не вѣ́ти, вопро́шахъ єго́,

ѣи. Глаго́люще: Оуби́телю, Моўсе́и на́писѧ на́мъ: ꙗ́ще ко́мъ бра́тъ оубмретъ ѿмѡ́й женѣ, и то́й безча́денъ оубмретъ,

думахъ: Тойзи е наслѣдникъ-тъ; елате да го убиѣмъ, за да бѣде наслѣдство-то наше,

15. И го изведохъ вниъ отъ лозіе-то та го убихъ. И тъй, какво ще имъ направи стопанинъ-тъ на лозіе-то?

16. Ще дойде и ще погуби тѣзи земледѣлцы, и ще даде лозіе-то на други. А тѣзи конто чухъ рекохъ: Дано не бѣде.

17. А той ги погледнъ и рече; Що е това писано-то, Камъкъ-тъ който отхвърлихъ зидари-тъ, той станъ глава на жгль-тъ:

18. Всякой който падне на тойзи камъкъ ще ся стрѣши, а връхъ когото падне, ще го смаже.

19. И поискахъ първосвященници-тъ и книжници-тъ да турятъ рѣцъ на него въ тойзи часъ, защото разумѣхъ че тѣмъ каза тѣзи притчъ; но убояхъ ся отъ народъ-тъ.

20. И като извардихъ проводихъ навѣстници, конто ся пристру-вахъ че сѣ праведни, съ намѣреніе да го уловятъ въ нѣкоѣ рѣчъ, та да го прѣдадѣтъ на началство-то и на власть-тъ правителевъ.

21. И тѣ го попытахъ и рекохъ: Учителю, знаемъ че право говоришь и учишь, и не гледашъ на лице, но по истинѣ пѣть-тъ Божій учишь.

22. Право ли е за насъ да даваме данъ Кесарю, или не?

23. А той разумѣ лукавство-то имъ и рече имъ: Защо мя искушавате?

24. Покажѣте ми единъ динарь; чій образъ и надпись има? Отговорихъ и рекохъ: Кесаревъ.

25. А той имъ рече: Като е тъй, отдайте Кесарево-то на Кесаря, и Божіе-то на Бога.

26. И не могохъ да уловятъ нѣщо въ думъ-тъ му прѣдъ народъ-тъ; и зачудени за отвѣтъ-тъ неговъ, мълкнахъ.

27. И пристѣпихъ нѣкои отъ Саддукеи-тъ, конто отричатъ въскръсеніе-то, и го попытахъ,

28. И рекохъ: Учителю, Моисей написа намъ; Ако умре на нѣкого братъ му, който има жепъ, и умре той безчаденъ,

да земе братъ му женѣ-тъ, и да възстави съме на брата си.

29. А имаше седмица братія, и първый-тъ зѣ женѣ и умрѣ безчаденъ.

30. И зѣ второй-тъ женѣ-тъ, и умрѣ и той безчаденъ.

31. И третій-тъ ѣхъ зѣ; сѣщо така и седмична-та, и не оставихъ чада, и умрѣхъ.

32. А подиръ всички-тъ умрѣ и жена-та.

33. И тѣй въ възкресеніе-то, на кого отъ тѣхъ ще бѣде жена? защото и седмична-та ѣхъ имашъ за женѣ.

34. А Исусъ отговори и рече имъ: Чада-та на тойзи вѣкъ женять ся и за мѣжъ отивать:

35. А които ся сподобять да получаютъ онзи вѣкъ и възкресеніе-то отъ мъртвы-тъ, нищо ся женять нищо за мѣжъ отивать:

36. Защото не могатъ вече ни да умрѣтъ: понеже сѣ равно-ангелии, и като сѣ сынове на възкресеніе-то, сынове Божіи сѣ.

37. А това че мъртви-тъ възкрѣспувать, и Моисей го изяви при кѣплинѣ-тъ, когато назоваваше Господа Бога Авраамова, и Бога Исаакова, и Бога Іакова.

38. А Богъ не е *Богъ* на мъртвы-тъ, но на живы-тъ; защото всички сѣ живи при него.

39. И отговорихъ иѣкои отъ книжницы-тъ и рекохъ: Учителю, ты добръ рече.

40. И не смѣяхъ вече нищо да го попытавъ.

41. И рече имъ: Какъ казувать че Христосъ е сынъ Давидовъ?

42. Кога самъ Давидъ казува въ книгѣ-тъ Псаломскѣ: Рече Господь Господу моему: Сѣдни одесно ми,

43. Доклѣ положъ врагове-тъ ти подножіе на нозѣ-тъ ти.

44. И тѣй Давидъ го нарича Господь, а какъ е сынъ неговъ?

45. И когато всички народъ слушаше, той рече на ученицы-тъ си:

46. Пазѣте ся отъ книжницы-тъ, които нищѣтъ да ходять

ОДѢЖДАХЪ, Ѳ ЛЮБАЩИХЪ ЦѢЛОВАНІА НА ТОРЖНИЩАХЪ, Ѳ ПРЕД-
СѢДАНІА НА СОННИЩАХЪ, Ѳ ПРЕЖДЕВОЗЛЕЖАНІА НА ВѢЩЕРАХЪ:

МЗ. Иже снѣдають дѡмы вдовѣцъ, Ѳ винною далече
молѡтсѧ: сѣи прїимѡтъ лишше ѡсужденїе.

ГЛАВЯ ЪА.

А. Роззрѣвъ же видѣ вметѡиущыѧ въ храмъ набадѡщїи
ѡмѣнїа, дары свои вѡгѡтыѧ.

Б. Видѣвъ же Ѳ пѣксїю вдовѣцъ оубѡгъ вметѡиущъ тѡ двѣ
лѣптѣ.

Г. И рече: воистиннѡ глѡголю вамъ, ѡкѡ вдовѣца сѣѡ оубѡгаѧ
мѡжае всѣхъ вверже:

Д. Всѣ бо сѣи ѡ ѡзбытка своегѡ ввергѡша въ дары Бѡгови:
сѣѡ же ѡ лишѣнїа своегѡ все житїе, ѣже ѡмѣ, вверже.

Е. И пѣкимъ глѡголющымъ ѡ цркви, ѡкѡ каменїемъ
дѡбырымъ Ѳ сосѡды оубѡрашена, рече:

З. Сѣѡ, ѡже видѣте, прїидѡтъ днѣ, въ нѡже не ѡстанѣтъ
камень на камени, Ѳже не разорѣтсѧ.

З. Вѡпросїша же егѡ, глаголюще: Оубѡчителю, когдѡ оубѡ
сѣѡ бѡдѡтъ; Ѳ что естъ знаменїе, егдѡ хотѡтъ сѣѡ быти;

И. Онъ же рече: блѡдїте, да не прелїчѣнїи бѡдете:
мнѡзи бо прїидѡтъ во ѡма моѡ, глаголюще, ѡкѡ ѡзъ есмь:
Ѳ время прїблїжнѧ. не ѡзыдѣте оубѡ во слѣдѡ нѣхъ.

А. Егдѡ же оубѡслышите врднѣи Ѳ нестроѣнїа, не оубѡйтесѧ:
подобѡетсѧ бо сѣмъ быти прежде, но не оубѡ ѡкѡ кончїна.

Г. Тогдѡ глѡголаше ѡмъ: востѡнѣтъ бо ѡзыкъ на ѡзыкъ,
Ѳ царство на царство:

А. Трѡсѣи же велїцы по мѣстамъ Ѳ глѡди Ѳ пѡгсѡы бѡ-
дѡтъ, страховѣнїа же Ѳ знаменїа велїа сѡ нѣсе бѡдѡтъ.

Б. Прежде же сѣхъ всѣхъ возложѡтъ на вы рѡки свои, Ѳ
ѡжденѡтъ, предаѡще на сѡннїща Ѳ темнїцы, ведѡмы къ
царѣмъ Ѳ владыкамъ, ѡмене мѡегѡ радн.

прѣмѣненіи, и обычатъ поздравленія по пазарн-тѣ, и прѣдни-тѣ сѣдалища въ съборища-та, и пьрвы-тѣ мѣста по вечеранія-та ;

47. Конто испояждатъ домове-тѣ на вдовицы-тѣ, и за причини правятъ дѣлгы молитвы ; тѣ ще прїимжтъ по голѣмо осжженіе.

ГЛАВА 21.

1. И като погледнѣ *Иисусъ*, видѣ богаты-тѣ конто туряхъ дарове-тѣ си въ съкровищнищ-тѣхъ.

2. А видѣ и нѣкоѣхъ сиротѣхъ вдовицѣхъ която тури тамъ двѣ лепты.

3. И рече : Истинѣхъ ви казувамъ, че тая сирота вдовица тури отъ всичкы-тѣ най много :

4. Защото всичкы тѣзи турихъ въ дарове-тѣ Божїи отъ изобиліе-то си ; а тя отъ нѣманіе-то си тури всичкый си имотъ, колкото имаше.

5. И когато нѣкои си говоряхъ за храмъ-тѣ, че е украсенъ съ хубавы камъни и съ посвященія, рече :

6. Ще дойдѣтъ дни, въ конто това що гледате нѣма да остане камѣкъ на камѣкъ, който да ся не съсыне.

7. И попытахъ го и рекохъ : Учителю, а кога ще бѣде това ? и какво е знаменіе-то, когато ще бѣде това ?

8. А той рече : Гледайте да ся не прѣльстите ; защото мнозина ще дойдѣтъ въ мое име и ще казувать : Че съмъ азъ ; и ужъ врѣме-то наближи ; но да не отидете слѣдъ тѣхъ.

9. И кога чуете бойове и размирицы, да ся не убонте ; защото първомъ тѣ трѣба да бѣдѣтъ ; по не е тутакси свършеніе-то.

10. Тогазы имъ казуваше : Че ще вѣстане народъ врѣхъ народъ, и царство врѣхъ царство ;

11. И ще бѣдѣтъ на мѣста голѣми трусове, и гладъ, и моръ, още страшилища и знаменія голѣмы отъ небе-то ще бѣдѣтъ.

12. А прѣдъ всичко това ще турятъ рѣцѣ на васъ, и ще ви изгонятъ, и ще ви прѣдадѣтъ на соборища и въ тъмницы, и ще ви извождатъ прѣдъ царіе и прѣдъ владѣтели заради мое-то име.

Ѣі. Приагчѣтса же вѣмъ во свидѣтельство.

Ѣі. Положитѣ оубо на сердцахъ вашихъ, не прежде погчѣтса ѡвѣщавати :

Ѣі. Изъ бо дамъ вѣмъ оустѣ и премѣдрость, ѣйже не возмѡгстѣ противитица илѣ ѡвѣщати всѣ противляющѣица вѣмъ.

Ѣі. Прѣдани же бѣдете и родѣтели и братѣю и родомъ и дрѣги : и оумертвѣтѣ ѡ васъ :

Ѣі. И бѣдете ненавидими ѡ всѣхъ ѣмене моегѡ ради.

ііі. И вѣсѣ главы вѣша не погибнетѣ.

Ѣі. Въ терпѣніи вѣшемъ стажѣте дѣшы вѣша.

Ѣі. Егда же оузрите ѡвстоимъ Іерусалимъ вѣи, тогда разсмѣйте, іѣкѡ приближисѣ запустѣніе ѣмѡ.

Ѣа. Тогда сѣиши во іудѣи, да бѣгаютѣ въ горы : и ѣже посредѣ ѣгѡ, да ісходѣтѣ : и ѣже во странахъ, да не вхѡдѣтѣ въ ѡнь.

Ѣв. Іѣкѡ днѣ ѡмщѣнію сѣи сѣтъ, іѣкѡ ісполнитица всемѡ писанномѡ.

Ѣг. Горѣ же імѡшымъ во оутрѡбѣ и доашымъ въ тѣи днѣ : бѣдетѣ бо бѣда вѣлѣи на землѣи, и гнѣвъ на людѣхъ сѣихъ.

Ѣд. И падѣтѣ во Ѣстрѣи мечѣ, и плѣнѣни бѣдѣтѣ во всѣ іѣзыки : и Іерусалимъ бѣдетѣ попираемъ іѣзыки, дѡндеже скончѣютѣся временѣ іѣзыкѣ.

Ѣе. И бѣдѣтѣ знаменѣи въ солницѣ и лгнѣ и свѣздахъ : и на землѣи тѣгѣ іѣзыкомъ ѡ нечѣлѣи, шѣма морскѣгѡ и возмщѣніѣ,

Ѣз. Іздыхѣющимъ чѣловѣкомъ ѡ стрѣха и чѣлѣи градѣщихъ на вселѣниію : сѣлы бо іѣныѣ подвигнѣтѣся.

Ѣз. И тогда оузратѣ Сѣи чѣвѣческа градѣща на Ѣблѣцѣхъ сѣи сѣлою и слѣвою многѡю.

13. И това ще ви стане за свидѣтельство.

14. И тъй, положѣте на сърдца-та си, да не прѣговаряте отъ по напрѣдъ какво да отвѣщаете ;

15. Защото азъ ще ви дамъ уста и мъдрость, на коѣкто не ще могатъ да противорѣчатъ, нито да противостоятъ всички-тѣ ваши противници.

16. И ще бѣдете прѣдани и отъ родители и братія и роднини и отъ пріятели, и ще умъртвятъ *нѣкои* отъ васъ.

17. И отъ всички ще бѣдете ненавиждани заради мое-то име.

18. Но косъмъ отъ главѣ-тѣ ви нѣма да загине.

19. Съ търпѣніе-то си придобийте души-тѣ си.

20. А кога видите Іерусалимъ обыколенъ съ войски, тогава знайте че наближи запустѣніе-то му.

21. Тогазъ които сѣ въ Іудеѣ да бѣгатъ по горы-тѣ ; и които сѣ въ срѣдъ него да излазятъ *на вѣнъ*, и които сѣ въ околности-тѣ да не влѣзватъ въ него.

22. Защото тѣзи сѣ дни на отмъщеніе, за да ся изпълни все 'що е писано.

23. И горко на непразны-тѣ и на доящы-тѣ прѣзъ онѣзи дни ; защото ще бѣде голѣма тѣга на земѣ-тѣ, и гнѣвъ *Божій* врѣхъ тойзи народъ.

24. И ще да паднѣтъ подъ остриніе-то на ножъ, и ще бѣдѣтъ закарани въ плѣнъ по всички-тѣ народы ; и Іерусалимъ ще бѣде потѣпкованъ отъ язычници-тѣ, доклѣ ся изпълнятъ врѣмена-та на язычници-тѣ.

25. И ще бѣдѣтъ знаменія въ слънце-то и въ лунѣ-тѣ и въ звѣзды-тѣ и по земѣ-тѣ тѣга на народы-тѣ въ недоуміе-то *имъ*, и ще шуми море-то и вълны-тѣ.

26. Человѣци-тѣ ще издѣхвватъ отъ страхъ и отъ очакваніе на *блѣдствія-та* които ще постигнѣтъ вселенѣъ, защото силы-тѣ небесны ще ся поколебайтъ.

27. И тогазъ ще видятъ Сына человѣческаго че иде въ облакъ съсъ силѣ и славѣ голѣмѣ.

Ѣн. Начиняющимъ же сѣмъ бывати, восклонитесь ѡ воз-
двигните главы вѣша: занѣ приближается ѡзбавленіе вѣше.

ка. ꙗко ꙗже рече прѣтчѣ ѿмѣ: видѣте смоковницѣ ꙗже всѣ
древѣ.

Ѧ. ѿГДА ПРОШИБАЮТСЯ ОУЖЕ, ВИДАЩЕ САМИ ВЪСТЕ, ІАКѢ
БЛИЗЖА ЖАТВА ЁСТЬ :

Ѧ. ТАКѢ И ВЫ, ЕСЛИ ОУЗРИТЕ СЯ БЫВАЮЩА, ВЪДИТЕ, ѦКѢ
БЛИЗЪ ЕСТЬ ЦАРСТВО БЖІЕ.

ѦВ. Ѧмѣнь глаголю вамъ, ѡакъ не ѡмать преити рѡдъ сей,
доудеже всѧ сѧ бѣдѡтъ.

л҃г. ꙗко ꙗ землѧ мѣмѧ ꙗдетъ, а словеса моѧ не ꙗмѧтъ
прейтѣ.

Ѧ. ПРИЕМАЙТЕ ЖЕ СЕБѢ, ДА НЕ КОГДА ѠТАГЧАЮТЪ СРЦА ВАША
ѠБАДѢНІЕМЪ И ПІАНСТВОМЪ И ПЕЧАЛІИ ЖИТѢЙСКИМИ, И НАЙДЕТЪ
НА ВѢ ВНЕЗАПЪ ДЕНЬ ТОЙ.

лѣ. Иѡвѣ сѣтъ бо прійдетъ на всѣ живущыя на лицы всѣхъ
земли.

лѣ. Бѣдите оубо на всѣко время молящесѣ, да сподобитесѣ
оубѣжати всѣхъ сіихъ хотѣвшихъ быти, ѿ стати предѣ Сѣомъ
члвческимъ.

Ѥз. Бѣ же во дни въ цркви оуча, пощю же исходѣ
водворѣшеса въ горѣ нарицаемѣй Елеѡнх.

лн. ꙗко всѣ людіе ѿ оутра прихождахъ къ немѹ во цѣрковь
послѣшати єго.

ГЛАВА КѢ.

ѧ. Приближашесѧ же прѣзидникъ ѿпрѣснѣкъ, глголемый
пѣсѧ :

В. И́скаѣхъ ѿрхѣерее и книжницы, какъ бы сѣбѣли ѿго:
боахса ко людеѣ.

Г. РИИДЕ ЖЕ САТАНА ВО 1848 ПАРИЦАЕМАГО ІСКАРІЎТЪ, СЪЩА
ВЪ ЧИСЛѢ ОБОЮНАДЕСАТЕ.

28. И когато начне да става това, въсправѣте ся и подигнѣте си главы-тъ; защото приближава избавленіе-то ви.

29. И рече имъ притчѣ: Виждете смоковницѣ-тъ и всички-тъ дървета.

30. Когато вече ты виждате че ся развиватъ, знаете отъ само себе си че е близо вече лѣто-то.

31. Така и вы кога видите това че става, знайте че е близо царство-то Божіе.

32. Истинѣ ви казувамъ, че нѣма да прѣмине тойзи родъ, до кѣдъ ся сбѣде всичко това.

33. Небе-то и земя-та ще прѣминѣтъ, а мон-тъ думы нѣма да прѣминѣтъ.

34. Но пазѣте себе си, да не бы да отегнѣтъ сѣрдца-та ви отъ обяденіе и пиянство и отъ житейскы gryжы, и вы постигнѣе напрасно той день:

35. Защото като примка ще дойде на всички конто обитаватъ по лице-то на всички-тъ земѣ.

36. За то бѣдѣте будни и молѣте ся на всяко врѣме, за да ся удостонте да избѣгнете отъ всичко това което има да бѣде, и да прѣдстанете прѣдъ Сына челоувѣческаго.

37. И деня той учаше въ храмъ-тъ; а ношя излѣзуваше та пошуваше на горѣ-тъ нарицаемѣ Елеонскѣ.

38. И всичкій-тъ народъ подранявахъ при него въ храмъ-тъ да го слушатъ.

ГЛАВА 22.

1. И приближаваше праздниѣ-тъ на бесквасны-тъ хлѣбове, който ся казува Пасха.

2. И первосвященници-тъ и книжници-тъ търсахъ, какъ да го убійтъ: защото ся бояхъ отъ народа.

3. И влѣзе Сатана въ Іудѣ, който ся казуваше Искаріотъ, който бѣше отъ число-то на дванадесетъ-тъ:

Ѧ. И шѣдѡ глагола архіерѣемъ и воеводамъ, кѡмъ ѣго предастѡ ѿмъ.

Ѣ. И возрадовашасѡ, и совѣщаша ѣмъ сребренники дати :

Ѣ. И исповѣда, и иѡскаше оудобна вѣмене, да предастѡ ѣго ѿмъ безъ народа.

Ѣ. Пріиде же дѣнь ѡпрѣсноковъ, въ ѡньже подобаше жрѣти пасхъ :

и. И посла Петръ и Іѡанна, рекъ : шѣдша оуготовайта ѡмъ пасхъ, да ѡмъ.

Ѧ. ѡна же рекоста ѣмъ : гдѣ хощеша, оуготоваемъ ;

и. ѡнъ же рече ѿмъ : сѣ восходѣщемъ вѡма во градъ, срѡиетѡ въ челоуѣкъ въ сквдѣлницѣ вѡдъ носѡ : по ѡмъ ѡдѣта въ домъ, въ ѡньже вхѡдитѡ.

Ѧ. И рѣкта домъ вѡцѣ : глголетѡ тебѣ оучитель : гдѣ ѣсть ѡбитель, ѡдѣже пасхъ со оученики ѡиѡи сѡѣмъ ;

Ѣ. И тоѡ вѡма покѡжетѡ горницъ вѣлію постланъ : тѡ оуготовайта.

и. Шѣдша же ѡбрѣтоста, ѡкоже рече ѿма : и оуготоваста пасхъ.

Ѧ. И ѣгда вѣсть чѡсъ, возлежѣ, и ѡванѡдесѡте ѡиѡи съ ѿмъ.

Ѣ. И рече къ ѿмъ : желѡнѣмъ возжелѣхъ сѡѡ пасхъ ѡсти съ вѡми, прѣжде дѡже не пріимѡ мѡкъ :

Ѣ. Глголю во вѡмъ, ѡкѡ ѡсѣлѣ не ѡмамъ ѡсти ѡ неѡ, дѡндеже скончѡются во црѣтѡи Бжѡи.

Ѣ. И пріимъ чѡсъ, хвалѡ воздѡвъ рече : пріимѡте сѡѡ и раздѣляте сѣбѣ :

и. Глголю во вѡмъ, ѡкѡ не ѡмамъ пѡти ѡ плодѡ лѡзнагѡ, дѡндеже царствѡе Бжѡе пріидетѡ.

Ѧ. И пріимъ хлѣвъ, хвалѡ воздѡвъ преломѡ, и дадѣ ѿмъ, глгола : сѡѡ ѣсть тѣло моѡ, ѣже за вѡ даѣмо : сѡѡ творѡте въ моѡ воспомѡнѡнѡе.

4. И отиде и наговори ся съ първосвященници-тъ и войводи-тъ, какъ да имъ го прѣдаде.

5. И възрадувахъ ся тѣ и нагласихъ ся да му даждъ сребро.

6. И даде обѣщаніе, и търсяше сгодно врѣме да имъ го прѣдаде безъ народъ-тъ.

7. Дойде же день-тъ на бесквасны-тъ, въ който трѣбаше да жертвувать пасхъ-тъ.

8. И проводи Петра и Іоанна и рече : Идѣте и приготвѣте ни да ядемъ пасхъ-тъ.

9. А тѣ му рекохъ : Дѣ ищешь да приготвимъ ?

10. Той имъ рече : Ето щомъ влѣзете въ градъ-тъ, ще ви срѣщите чловѣкъ, който носи кърчагъ съ водъ ; идѣте слѣдъ него въ домъ-тъ въ който влѣзе,

11. И речѣте на стопанинъ-тъ на къщъ-тъ : Учитель-тъ казува на тебе : Дѣ е гостинна-та стая въ който наедно съ ученицы-тъ си ще ямъ пасхъ-тъ ?

12. И той ще ви посочи горницъ голѣмъ посланъ ; тамо приготвѣте.

13. И като отидохъ намѣрихъ както имъ рече : и приготвихъ пасхъ-тъ.

14. И когато дойде часъ-тъ, сѣднъ на трапезъ-тъ, и дванадесетъ-тъ апостоли съ него.

15. И рече имъ : Съсъ желаніе пожелахъ да ямъ тѣзи пасхъ съ васъ прѣди страданіе-то си :

16. Защото ви казувамъ че пѣма да ямъ вече отъ неѣхъ, доклѣ ся не испълни въ царство-то Божіе.

17. И като зѣ чашъ-тъ, благодари и рече : Земѣте това и раздѣлѣте го помежду си.

18. Защото ви казувамъ ; че пѣма да піѣхъ отъ плодъ-тъ на лозъ-тъ, до клѣдъ не дойде царство-то Божіе.

19. И зѣ хлѣбъ, и като благодари прѣломи го, даде имъ и рече : Това е тѣло-то мое, което ся за васъ дава ; това правѣте за мое въспоминаніе.

К. ТАКОЖДЕ ЖЕ И ЧАШЪ ПО ВѢЧЕРИ, ГЛГОЛА: СІА ЧАША,
НОВЫЙ ЗАВѢТЪ МОЕЮ КРѢВІЮ, ІАЖЕ ЗА ВЫ ПРОЛИВѢЕТСЯ.

ка. Ѡбаче сѣ рска предајуцагw мѣ со мною ѣсть на трапѣзѣ.

КВ. И СѢЗ ОУКВ ЧЕЛОВѢЧЕСКІЙ ИДЕТЯ ПО РЕЧЕНИЮ: ОБАЧЕ
ГОРЕ ЧЕЛОВѢКЪ ТОМУ, ИМЖЕ ПРЕДЛЕТСА.

ѢГ. И тѣмъ нача́ша ѡска́ти въ себѣ, ко́торый оубо ѿ нѣхъ
хочетъ сѣе сотвори́ти.

БѢ. БЫСТЬ ЖЕ Ѳ ПРА́ ВЪ ННѢХЪ, КІЙ МНІТСЯ ѲХЪ БЫТИ.
БѢЛІЙ.

КѢ. ОУНЪ ЖЕ РЕЧЕ ѿМЪ: ЦАРІЕ ІЗЫКЪ ГОСПОДСТВУЮТЪ ѿМЪ,
и ѿБЛАДАЮЩІИ ѿМЪ БЛАГОДАТЕЛЕ НАРИЦАЮТСЯ.

Ѣ. НЫ́ ЖЕ НЕ ТА́КЪ: ПО БО́ЛІИ ВЪ ВА́СЪ, ДА БѢДЕТЬ І́АКЪ
МУ́И: ꙗ́ко стѣрѣи, і́ако слагѣи.

БЗ. КТО БО БОЛѢИ, ВОЗЛЕЖАИ ЛИ, ИЛИ СЛЖАИ; НЕ ВОЗЛЕЖАИ
ЛИ; АЗЖ ЖЕ ПОСРЕДѢ ВАСЗ ЁСМЬ ІАКВ СЛЖАИ.

КН. РЫ́ ЖЕ ЁСТЕ ПРЕБЫ́ВШЕ СО МНОЮ ВЪ НАПÁСТЕХЪ
МОИ́ХЪ:

Ѣ. И ѿззъзавѣщаваю вамъ, ꙗкоже заведеа мнѣ Сѣѣзъ мой,
царство,

Ѧ. Да ѣсте ѡ пїете на трапѣзѣ моѣй во црѣвїи моѣмъ:
ѡ сѣдете на престолѣхъ, ссѣаще Ѧвоимнадесяте колѣнныма
їудевымъ.

ѦА. Речѣ же Гдѣ: Сѣмъне, Сѣмъне, сѣ сатана прѣситъ
васъ, дабы сѣлаъ, ѥкѡ пшеницъ:

ѦВ. ИЗЪ ЖЕ МОЛИХСѦ Ѡ ТЕБѢ, ДА НЕ ѠСГДѢЕТЪ ВѢРА ТВОѦ:
Ѣ ТЫ ИЖКОГДА ѠБРАЩСѦ ОУТВЕРДИ БРАТІЮ ТВОЮ.

Л҃Г. ѿнѣ же рече ѿмѣ: Г҃ДН, съ тобѣю гото́вѣ ѣсмь ѿ вѣ
теми́ицѣ ѿ на смѣрть ѿти.

ѦД. О҃нѡ же рече: г҃л҃гомо тѣ Пѣтре: не возгласѣтъ пѣ-
тель днѣсь, до҃ндеже трикр҃аты ѡвѣржешисѡ менѣ не вѣдѣти.

20. Така зѣ и чашѣ-тѣ слѣдъ вечерѣж-тѣ, и каза: Тая чаша е новѣй-тѣ завѣтъ съ моѣж-тѣ крѣвь, която ся за васъ пролива.

21. Но ето, рѣка-та на тогожь който мя прѣдава съ мене е на трапезѣ-тѣ.

22. И Сыиъ челоувѣческий отхожда споредъ както е опрѣдѣлено; но горко на тогожь челоувѣка чрѣзь когото ся прѣдава;

23. И тѣ наченѣхъ да разискуватъ помежду си, кой ли отъ тѣхъ ще е тойзи който ще стори това.

24. Стаиѣ още и прѣпирня помежду имъ, кого отъ тѣхъ ще иматъ за по голѣмъ.

25. А той имъ рече: Царѣ-тѣ на народы-тѣ господаруватъ надъ тѣхъ, и тѣзи които ги владѣѣтъ наричатъ ся благодѣтели.

26. А вы не така; но най голѣмый-тѣ испомежду вы, да бѣде както най малкѣй-тѣ; и който начадствува, както оногось който слугува.

27. Защото кой е по голѣмъ, който сѣди на трапезѣ-тѣ ли, или който слугува? не тойзи ли който сѣди? но азъ помежду васъ съмъ като единъ който слугува.

28. А вы сте оиѣзи които устояхте съ мене наедно въ мои-тѣ напасти.

29. За това азъ вамъ завѣщавамъ царство, както Отецъ ми завѣща на мене;

30. За да ядете и да пиете на трапезѣ-тѣ ми въ царство-то мое; и да сѣднете на прѣстоли, да сѣдите дванадесеть-тѣ племена Израилевы.

31. И рече Господь: Симоне, Симоне, ето, Сатана вы изыска, за да *вы* отсѣе като жито:

32. Но азъ ся молихъ за тебе да не оскудѣе твоя-та вѣра; и ты когато ся обърнешъ, утвърди братія-та си.

33. И Петръ му рече: Господи, готовъ съмъ съ тебе *наедно* и въ тѣмницѣ и на смъртъ да идѣ.

34. А той му рече: казувамъ ти, Петре, пѣтель-тѣ днесъ пѣма да попѣе, прѣди да ся отречешъ *ты* триждъ че мя не познавашъ.

лѣ. И рече ѿмз: ѣгда послáхъ въ безъ влагáлища, и безъ мѣха, и безъ сапóгъ, ѣда чесогò лишѣни бысте; Онѣ же рѣша: ничесѡже.

лѵ. Рече же ѿмз: но нынѣ ѿже ѿмать влагáлище, да вóзметъ, такожде и мѣхъ: а ѿже не ѿмать, да продáтъ ризъ свою, и кóпитъ нóжъ.

лѶ. Глаголю ко вамъ, ѿкѡ ѣще писаное сѣ, подобáетъ, да скончáется ѡ мѣ, ѣже: и со беззакóнными вмѣни́са: ѿбо ѣже ѡ мѣ, кончинъ ѿмать.

лѧ. Онѣ же рѣша: Гдѣ, сѣ ножа здѣ двá. Онъ же рече ѿмз: доволно ѣсть.

лѡ. И ѡшѣдъ ѿде по ѡбычаю въ горъ Елевѡнскую: по нѣмъ же ѡдоша оученицы ѣгò.

лѢ. Бывъ же на мѣстѣ, рече ѿмз: моли́теса, да не вни́дете въ напáсть.

лѣ. И самъ ѡтсѣпѣ ѡ нѣхъ ѿкѡ верженіемъ камене, и покóнъ квáкъна, мола́шеса,

лѵ. Глагола: Ѻ́че, ѡще во́лиши мимонестѣ чáшъ сѣю ѡ менѣ: ѡбáче не моá во́ла, но чѡá да вѣдетъ.

лѧ. И́вѣса же ѣмѣ ѡггáзъ съ нѣсѣ, о́крѣплáа ѣгò.

лѡ. И бывъ въ по́движѣ, прилѣжнѣе мола́шеса. бысть же пóтъ ѣгò ѿкѡ кáпли крóве кáплюшыа на зѣмлю.

лѢ. И востáвъ ѡ мáтвы, и пришѣдъ ко оученикѡмъ, ѡбръ́те ѿхъ спáцихъ ѡ печáли,

лѵ. И рече ѿмз: чѡ спитѣ; востáвше моли́теса, да не вни́дете въ напáсть.

лѶ. Ѣще же ѣмѣ глѡи́с, сѣ нарóдъ, и нарицáемый Ісáда, ѣдинъ ѡ ѡбоюна́десате, ѡдáше предъ нѣми, и пристѣпѣ ко Іисови цѣловáти ѣгò. сѣе ко кѣ зна́меніе дáлъ ѿмз: ѣгòже ѡще лóжъ, тóй ѣсть.

лѧ. Ісѣ же рече ѣмѣ: Ісáдо, лóбзáнїемъ ли сѣа чело́вѣ-ческаго преда́ши;

35. И рече имъ: Когато вы пратихъ безъ кесіѣ, безъ тържикъ и безъ обуца, останѣхте ли лишени отъ нищо? А тѣ рекохъ: Отъ нищо.

36. Тогазы имъ рече: Но сега който има кесіѣ да ѡземе *сзсз себе си*, така и тържикъ, и който нѣма, нека продаде дрехъ-тѣ си и нека купи ножъ.

37. Защото ви казувамъ, че още и това писано-то трѣба да ся испълни на мене: И съ беззаконны-тѣ ся счете; защото *писаны-тъ* за мене, зематъ край.

38. И тѣ рекохъ: Господи, ето тука два ножа. А той имъ рече: Доволно сѣ.

39. И излѣзе та отиде по обычаю на горъ-тѣ Елеонскъ; отидохъ слѣдъ него и ученици-тѣ му.

40. И като дойде на мѣсто-то, рече имъ: Молѣте ся да не впаднете въ искушеніе.

41. И той ся отлѣчи отъ тѣхъ колкото единъ хвърлѣи камъкъ, и колънѣчи и моляше ся,

42. И думаше: Отче, ако щешъ да мя заминешъ съ тѣзи чашъ; обаче не моя-та воля, но твоя-та да бѣде.

43. И яви му ся ангелъ отъ небе-то та го укрѣпываше.

44. И понеже бѣ въ тѣмъ, моляше ся по усьрдно: и потъ-та му станъ както капкы крѣвъ конто капяхъ на земѣ-тѣ.

45. И като станъ отъ молѣ-тѣ, дойде при ученицы-тѣ си, и намѣри ги заспалы отъ скърбъ:

46. И рече имъ: Що спите? станѣте та ся молѣте, за да не впаднете въ искушеніе.

47. И когато още говоряше той, ето народъ, и тойзи който ся наричаше Іуда, единъ отъ дванадесетъ-тѣ, вѣрѣше напрѣдъ тѣхъ, и приближи при Іисуса да го цѣлуе.

48. А Іисусъ му рече: Іудо, съсъ цѣлуваніе ли прѣдавашъ Сына чловѣческаго?

мѡ. Ридѣвше же, ѿже вѣху сѧ нѣмъ, бываемое, рѣша ѣмѡ: Гдѣ, ѡце оудѣримъ можемъ;

ї. И оудѣри едѣнъ нѣкѣй ѿ нѣхъ архіерѣова раба, ѿ оурѣза ѣмѡ оухо десное.

їа. Ѡвѣщавъ же Іисъ рече: ѡстанѣте до сегѡ: ѿ коснѡвса оуха ѣгѡ, ѿсѣклѣ ѣгѡ.

їв. Рече же Іисъ ко пришедшымъ на нѣ архіерѣемъ ѿ воеводѡмъ церкѡвнымъ ѿ старѣемъ: ѡкѡ на разбойника ли ѡзыдѡсте со оубжѣемъ ѿ дреколѡи ѡти мѡ;

їг. По всѡ днѣ, сѣишъ мѣ сѧ вѡмѣ въ церкѡвѣ, не прострѡсте рукѣ на мѡ. но сѣ ѣсть вѡша годѣна, ѿ Ѡбласть тѣмѡна.

їд. Ѡмше же ѣгѡ ведѡша, ѿ введѡша ѣгѡ во двѡръ архіерѣовъ. Пѣтръ же во сѡдѡхъ ѡдѡше ѡдалѣча.

їе. Возгнѣшымъ же Ѡгнь посреѣдѣ двѡра, ѿ вкѡпѣ сѣдѡшымъ ѡмъ, сѣдѡше Пѣтръ посреѣдѣ ѡхъ.

їз. Оурѣвши же ѣгѡ рабыѡна нѣклѡ сѣдѡшѡа при свѣтѣ, ѿ воззрѣвши на нѣ, рече: ѿ сѣй сѧ нѣмъ вѣ.

їз. Ѡнъ же ѡвѣржесѧ ѣгѡ, глагола: жѣно, не знѡю ѣгѡ.

їи. И помѡлѣ дрѡгѣи вѣдѣвъ ѣгѡ, рече: ѿ ты ѿ нѣхъ ѣси. Пѣтръ же рече: чѡловѣче, нѣсмѡ.

їа. И мимошедшъ ѡкѡ часѡ едѣномѡ, ѡнъ нѣкѣй крѣплѡшесѧ глагола: воѡстинѡ ѿ сѣй сѧ нѣмъ вѣ: ѡво Галѣлѣанинъ ѣсть.

ѣ. Рече же Пѣтръ: чѡловѣче, не вѣмъ, ѣже глѡлѣши. ѿ ѡвѣ, ѣще глѡлющъ ѣмѡ, возгласѣ пѣтель.

ѣа. И ѡвращѣсѧ Гдѣ воззрѣ на Пѣтра: ѿ помѡнѡ Пѣтръ слово Гдѣ, ѡкоже рече ѣмѡ, ѡкѡ прѣжде дѡже пѣтель не возгласѣтъ, ѡвѣржешѡсѧ менѣ трикрѡты.

ѣв. И ѡзшѣдъ воѡнъ плѡкаса горѣкѡ.

ѣг. И мѡжѣ держѡшѣи Іиса, рѡгѡхсѧ ѣмѡ вѣюще:

49. И тѣзи конто бѣхъ съ *Исуса* като видѣхъ това що имаше да стане, рекохъ му : Господи, да ударимъ ли съ ножъ-тъ ?

50. И единъ отъ тѣхъ удари първосвященниковъ-тъ рабъ и отрѣза му десно-то ухо.

51. А *Исусъ* отговори и рече : Оставѣте до тука ; и похванъ ухо-то му и го исцѣли.

52. И рече *Исусъ* на първосвященници-тъ и на войводи-тъ на храмъ-тъ и на старѣйшины-тъ, що бѣхъ дошли врѣхъ него : Като на разбойникъ ли излѣзохте съ ножове и сопы ?

53. Всякой день бѣхъ съ васъ въ храмъ-тъ и не прострѣхте рѣцѣ на мене. Но това е вашій-тъ часъ, и власть-та на тѣмни-нѣ-тъ.

54. И като го хванѣхъ, заведохъ и въведохъ го въ домъ-тъ на първосвященника. А *Петръ* идяше слѣдъ него отъ далечъ.

55. И наклали бѣхъ огнь на сръдъ дворъ-тъ та бѣхъ насѣдали, и *Петръ* сѣдяше между тѣхъ.

56. И виждува го една слугиня че сѣди до огнь-тъ, вгледа ся въ него, и рече : И тойзи бѣше съ него.

57. А той ся отрече отъ него, и каза : Жено, не го знаѣхъ.

58. И слѣдъ малко другъ *единъ* го видѣ, и рече : И ты си отъ тѣхъ. А *Петръ* рече : Человѣче, не съмъ.

59. И като ся минъ до единъ часъ, другъ нѣкой потвърдяваше и казуваше : Наистинъ и тойзи бѣше съ него ; защото е Галилеянинъ.

60. А *Петръ* рече : Человѣче, не знаѣхъ що казувашъ : и тозъ часъ още като говоряше той, пѣтель-тъ попѣ.

61. И обърни ся Господь та погледниъ Петра ; и смысли *Петръ* рѣчь-тъ Господниъ, що му рече : Че прѣди да попѣ пѣтель-тъ, ще ся отречешъ отъ мене триждъ.

62. И излѣзе *Петръ* внѣ и плака горко.

63. И мѣжѣ-тъ конто държахъ *Исуса*, ругаяхъ му ся и го бѣяхъ.

Ѣд. И закрѣвше єгò, вѣахс єгò по лицѣ, и вопрошахс єгò, глаголюще: прорцы, кто єсть оударей тѣ;

Ѣе. И ѿна мнѣга хсѣлаше глаголахс нѣнь.

Ѣс. И ѿкѡ бысть дѣнь, собрѣашасѣ старцы людстѣи, и архіерее и книжницы, и ведоша єгò на сонмъ свой,

Ѣз. Глаголюще: ѡше ты єси Хрѣтосъ; рцы намъ. рече же ѿмъ: ѡше вамъ рекъ, не ѿмете вѣры:

Ѣи. Аще же и вопрошѣ вы, не ѡвѣщѣете мѣ, ни ѡпс-
ститѣ.

Ѣо. Ѣсѣмѣ вѣдетъ сѣиъ члѣвѣческѣи сѣдѣаи ѡдеснѣю сѣлы Бжѣи.

О. Рѣша же всѣ: ты ли оѣво єси сѣиъ Бжѣи; Оиъ же кз нѣмъ рече: вы глаголете, ѿкѡ ѡзъ єсмь.

Оа. Оиѣ же рѣша: что єциѣ трѣвземъ свидѣтельства; сѣми бо слышахомъ ѡ оѣстѣ єгѡ.

ГЛАВА КГ.

А. И востѣвше всѣ множество ѿхъ, ведоша єгò кз Пѣлатс.

Б. Начѣша же нѣнь вѣдити, глаголюще: сего ѡврѣтохомъ разврацѣлюща ѡзыкъ нѣшъ, и возбранѣюща Кесареви дѣнь даѣти, глаголюща сѣбѣ Хрѣта црѣ быти.

Г. Пѣлатъ же вопросѣ єгò, глагола: ты ли єси црѣ Ісдѣ-
ѡмъ; Оиъ же ѡвѣщѣавъ рече ємѣ: ты глаголѣши.

Д. Пѣлатъ же рече ко архіерѣѡмъ и нарѣдъ: никѣмже ѡврѣтѣю винѣ въ члѣвѣцѣ сѣмъ.

Е. Оиѣ же крѣплѣхсѣ глаголюще, ѿкѡ разврацѣлетъ люди, оѣчѣ по всѣй Ісдѣн, начѣнъ ѡ Галѣн до здѣ.

Є. Пѣлатъ же слышавъ Галѣю, вопросѣ, ѡше члѣвѣкъ Галѣѣанинъ єсть;

З. И размѣвъ, ѿкѡ ѡ Области Іерѡдовы єсть, послѣ єгò ко Іерѡдс, сѣиъ и томѣ во Іерусалимѣ въ тѣа дѣи.

64. И като го прикривахъ удрахъ го по лице-то, и го пытахъ и казувахъ: Проречи, кой е що тя удари?

65. И други много хулы казувахъ врѣхъ него.

66. И като съмнѣхъ, събрахъ ся старѣйшины-тѣ народни, първо-священници-тѣ и книжници-тѣ, та го изведохъ на съборъ-тѣ си,

67. И му рекохъ: Кажй ни, ты ли си Христосъ? и рече нмѣ: Ако ви кажѣ, нѣма да повѣрувате;

68. А ако *вы* пытамъ, не ще ми отговорите, нито ще *мя* пуснете.

69. Отъ нынѣ Сынъ человѣческый ще бѣде сѣдящъ отдѣсно на силѣ-тѣ Божіѣхъ.

70. И всичкы-тѣ рекохъ: Ты прочее Сынъ Божій ли си? А той нмѣ рече: Вы казувате *право* че съмъ азъ.

71. А тѣ рекохъ: Що ни трѣбать още свидѣтельства? защото *нынѣ* сами чухмы отъ уста-та му.

ГЛАВА 23.

1. И станѣхъхъ всичко-то множество, и заведохъ го при Пилата.

2. И наченѣхъхъ да го обвинявать, и казувахъ: Тогова го намѣрихмы че развращава народъ-тѣ, и не оставя да давать дань на Кесаря, и казува себе си че е Христосъ (*помазанникъ*) царь.

3. А Пилатъ го попыта, и каза: Ты ли си царь-тѣ Иудейскый? А той отговори и рече му: Ты *право* казувашъ.

4. И Пилатъ рече на първосвященници-тѣ и на народъ-тѣ: Азъ не намѣрувамъ никоѣхъ винѣхъ въ тогоуъ человѣка.

5. А тѣ насилувахъ, и казувахъ: Че смущава народъ-тѣ, понеже поучава по всичкѣхъ Иудеѣхъ като е наченѣхъ отъ Галилеѣхъ до тука.

6. А Пилатъ, като чу Галилеѣхъ, попыта, да ли е Галилеянинъ человѣкъ-тѣ.

7. И като разбра че е отъ Иродовѣ-тѣ държавѣхъ, проводи го до Ирода, който бѣше и той въ Иерусалимъ прѣзъ тѣя дни.

и. Ирѡдъ же видѣвъ Іиса рѡдъ бысть сѣлѡ : бѣ ко желѡа ѿ многѡ вѣмене видѣти єго, зане слышаше многѡ ѿ немъ : и надѣкашесѡ знаменіе иѣкое видѣти ѿ негѡ кывѡемо.

д. Вопрошаше же єго словесѡ многими : онъ же ничесѡ-же ѡѡѣщаваше ємъ.

г. Стоѡхъ же архіерее и книжницы, прилѣжнѡ вѡдѡще на нь.

дл. Оукоривъ же єго Ирѡдъ съ вѡи своїми, и порѡавсѡ, ѡбѡлкѡ єго въ рѣзъ свѣтлѡ, возврати єго къ Пілатѡ.

ел. Быста же дрѡга Ирѡдъ же и Пілатъ въ той дѣнь съ собою : прѣжде ко бѣста враждѡ имѡщѡ междѡ собою.

еи. Пілатъ же созѡавъ архіерей и князи и люди,

дл. Рече къ нимъ : приведѡсте ми члѡвѣка сего, ꙗко раз-вращѡющѡ люди : и сѣ ѡзъ прѣдѡ вами истѡзѡвъ, ни єдинѡмъ же ѡѡрѣтѡю въ челоѡѣцѣ сѣмъ винѡ, ꙗже на нь вѡдите :

еи. Но ни Ирѡдъ : послѡхъ ко єго къ немѡ, и сѣ ничтѡже достѡйно смѣрти сотворѣно єсть ѿ немъ.

ел. Наказѡвъ оубо єго ѡпѡщѡ.

зи. Пѡждѡ же имѡше на всѡ прѡзѡдники ѡпѡщѡти имъ єдинѡго.

ии. Розопѡша же всѡ народи, глаголюще : возми сего, ѡпѡстѡи же намъ вѡравѡсѡ :

дл. Иже бѣ за иѣксѡ крамолѡ бывшѡю во градѣ и оубѡиство вѡѣрженъ въ темницѡ.

к. Пѡки же Пілатъ возгласѡ, хотѡ ѡпѡстѡити Іиса.

ка. Онѡи же возглашѡхъ, глаголюще : распни, распни єго.

кв. Онъ же третѡцею рече къ нимъ : чтѡ ко слѡ сотвори сѣй ; ничесѡже достѡйна смѣрти ѡѡрѣтѡхъ въ немъ : наказѡвъ оубо єго ѡпѡщѡ.

кг. Онѡи же прилѣжѡхъ гласѡ великими, просѡще єго на распѡтѡ : и оустѡѡхъ гласѡ ихъ и архіерейстѡи.

8. А Иродъ като видѣ Исуса възрадува ся много; защото нищѣше отдавна да го види, понеже слушаше много *работы* за него; и надѣяше ся да види нѣкое знаменіе да става отъ него.

9. И пыташе го съ много рѣчи; но той му нищо не отговори.

10. А първосвященници-тѣ и книжници-тѣ стояхъ та го обвинявахъ силно.

11. Но Иродъ съсъ свои-тѣ си войны слѣдъ като го унищожи и му ся поруга, облѣче го въ дрехъ свѣтлѣ, и проводи го пакъ на Пилата.

12. Въ онзи день Пилатъ и Иродъ ся спріятелихъ по между си; защото испърво имашъ враждиѣ по между си.

13. А Пилатъ свыка първосвященници-тѣ и началници-тѣ и народъ-тѣ,

14. И рече имъ: Доведохте ми тогозъ чловѣка, като че отвращава народъ-тѣ; и ето, азъ прѣдъ васъ го испытахъ, и не намѣрихъ въ тогозъ чловѣка ни едиѣ винѣ отъ колкото го обвинявате.

15. Нито пакъ Иродъ *намѣри*; защото вы пратихъ до него; и ето нищо достойно за смъртъ нѣма да е сторилъ.

16. И тѣй, ще го накажъ и ще го пуснѣ.

17. А нуждѣ имаше да имъ пуца на всякой празникъ одного *отъ запръны-тъ*.

18. Но вспчкы изедно извыкахъ и казувахъ: Махни тогозъ, а пусни ни Вараваѣ:

19. Който за нѣкоіѣ размирицѣ що бѣше станѣла въ градъ-тѣ, и за убійство хвърленъ бѣ въ тъмницѣ.

20. И пакъ възгласи Пилатъ и искаше да пусне Исуса.

21. А тѣ выкахъ и казувахъ; Распи го, распи го.

22. А той и третій пѣтъ имъ рече: Че какво зло е сторилъ той? азъ никоіѣ винѣ за смъртъ не намѣрувамъ въ него; и тѣй, като го накажъ, ще го пуснѣ.

23. Но тѣ навалахъ съ голѣмы выкове, и искахъ да бѣде распнѣтъ: и тѣхни-тѣ гласове и първосвященнически-тѣ прѣвъзмогахъ.

кѢ. ПІЛАТЪ ЖЕ ПОСЛА ДІ ВІТИ ПРОШЕНІЮ ЙХЪ.

кѤ. ОПСГІИ ЖЕ БЫВШАГО ЗА КРАМОЛЪ И ОУБІИСТВО ВСАЖДЕНА ВЪ ТЕМНИЦЪ, ЕГОЖЕ ПРОШАХЪ: ІИСА ЖЕ ПРЕДЪВЪ ВОЛИ ЙХЪ.

кѦ. И ІАКЪ ПОВЕДОША ЕГО, ЁМШЕ СІМОНА ПѢКОЕГО КѢРИНЕА, ГРАДЪЩА СЪ СЕЛА, ВОЗЛОЖИША НАНЪ КРЪТЪ, НЕСТИ ПО ІИСКЪ.

кѧ. ИДАШЕ ЖЕ ВО СЛѢДЪ ЕГО НАРОДЪ МНОГЪ ЛЮДЕЙ, И ЖЕНЫ, ІАЖЕ И ПЛАКАХУСЯ И РЫДАХУ ЕГО.

кѨ. ОБРАЩАСЯ ЖЕ КЪ НИМЪ ІИСЪ РЕЧЕ: ДЩЕРИ ІЕРУСАЛИМСКИ, НЕ ПЛАЧНТЕСЯ О МНѢ, ОБАЧЕ СЕБѢ ПЛАЧНТЕ И ЧАДЪ ВАШИХЪ:

кѬ. ІАКЪ СЕ ДНІЕ ГРАДЪТЪ, ВЪ НАЖЕ РЕКЪТЪ: БЛЖЕНЫ НЕПЛАДЫ, И ОУТРѢВЫ, ІАЖЕ НЕ РОДИША, И СОСЦЫ, ИЖЕ НЕ ДОИША.

кѮ. ТОГДА НАЧНЪТЪ ГЛАГОЛАТИ ГОРАМЪ: ПАДИТЕ НА НЫ: И ХОЛМѢМЪ: ПОКРЫЙТЕ НЫ.

кѰ. ЗАНЕ, АЩЕ ВЪ СРѢВѢ ДРѢВѢ СІА ТВОРАТЪ, ВЪ СРѢКЪ ЧТО БѢДЕТЪ;

кѲ. БЕДАХЪ ЖЕ И ИНА ДВА СЛОДѢА СЪ НИМЪ ОУБІИТИ.

кѴ. И ЕГДА ПРІИДОША НА МѢСТО, НАРИЦАЕМОЕ ЛѢБНОЕ, ТѢ РАСПАША ЕГО, И СЛОДѢА, ОВАГО ОУБѢМЪ ОУДЕСНЮ, А ДРУГАГО ОУШНЮ.

кѶ. ІИСЪ ЖЕ ГЛАГОЛАШЕ: ОЧЕ, ОПСГІИ НИМЪ: НЕ ВѢДАТЪ ВО ЧТО ТВОРАТЪ. РАЗДѢЛАЮЩЕ ЖЕ РИЗЫ ЕГО, МЕТАХЪ ЖРЕБІА.

кѸ. И СТОАХЪ ЛЮДІЕ ЗРАЩЕ: РЪГАХУСЯ ЖЕ И КНАЗИ СЪ НИМИ, ГЛАГОЛЮЩЕ: ИНЫА СПАСЕ, ДА СПАСЕТЪ И СЕБѢ, АЩЕ ТОИ ЁСТЬ ХРІТОСЪ БЖІИ ИЗБРАННЫЙ.

кѺ. РЪГАХУСЯ ЖЕ ЕМЪ И ВОИНИ, ПРИСТЪПАЮЩЕ И ОЦЕТЪ ПРИДѢЮЩЕ ЕМУ,

кѼ. И ГЛАГОЛАХЪ: АЩЕ ТЫ ЕСИ ЦРЬ ІУДЕЙСКЪ, СПАСИСЯ САМЪ.

кѾ. БѢ ЖЕ И НАПИСАНІЕ НАПИСАНО НАДЪ НИМЪ ПИСМЕНЪ ЕЛЛИНСКИМИ И РІМСКИМИ И ЕВРЕЙСКИМИ: СЕЙ ЁСТЬ ЦАРЬ ІУДЕЙСКЪ.

24. И Пилать рѣши да имъ бѣде щѣніе-то.

25. И пуснѣ имъ когото ищяхъ, заплѣный-тъ за размирство и убійство, а Исуса прѣдаде на волѣхъ-тъ имъ.

26. И когато го поведохъ възъ, уловихъ Симона нѣкого си Киринейца, който си идяше отъ поле-то, и натоварихъ на него кръсть-тъ, да го носи подиръ Исуса.

27. И вѣрвахъ слѣдъ него много множество народъ, и жены, които и плачахъ и жаляхъ за него.

28. А Исусъ ся обърнѣ къмъ тѣхъ и рече: Дѣщери Іерусалимскы, не дѣйте плака за мене, но за васъ си и за чада-та ваши плачѣте:

29. Защото ето идѣтъ деніе въ които ще рекѣтъ: Блажены неплодны-тъ, и утробы-тъ които не сѣ раждали, и съсци-тъ които не сѣ кърмили.

30. Тогазъ ще наченѣтъ да казувать на горы-тъ: Паднѣте връхъ насъ, и на планины-тъ: Покрыйте ны.

31. Защото ако че правятъ това съсъ сурово-то дърво, какво ще бѣде съсъ сухо-то?

32. А карахъ и други двамина съ него, *които бѣхъ* злодѣйци, да ги затрыѣтъ.

33. И когато дойдохъ на мѣсто-то, което ся нарича Лобно, тамъ распяхъ него и злодѣйцы-тъ, одного отдесно а другыго отлѣво.

34. А Исусъ казуваше: Отче, прости имъ, защото не знаѣтъ що правятъ. И като дѣляхъ дрехы-тъ му, мѣтнѣхъ жрѣбіе.

35. И стояше народъ-тъ та гледаше. А заедно съ него и начальници-тъ ругаяхъ ся и казувахъ: Другы избави, да избави себе си, ако е той Христосъ избранный-тъ Божій.

36. Подигравахъ му ся още и войны-тъ, като пристѣпувахъ до него та му подавахъ оцетъ;

37. И казувахъ: Ако си ты Царь Іудейскый, избави себе си.

38. А имаше и надписъ надъ него отгорѣ написанъ съ писмена Грыцкы, Римскы и Еврейскы: **ТОЙЗИ Е ЦАРЬ-ТЬ ІУДЕЙСКЫЙ.**

ла. Едїнъ же ѿ ѡбѣщеною сладѣю хѡлаше єго, глагола :
ѡще ты єси Хрїтєсъ, спаси себє и наю.

ма. Ѡбѣщавъ же дрсгїи прецїашє ємъ, глгола : ни ли ты
койшнса Б҃га, ѡкѡ въз томже ѡсѡжденъ єси ;

ма. И мы оубѡ въз правдѡ : достѡннаа бо по дѣломъ наю
воспрїемлева : сєй же ни єдинагѡ сла сотвори.

ма. И глаголаше Іисѡви : помани ма Гдїи, єгда прїидеши
во царствїи си.

ма. И речє ємъ Іисъ : аминь глголю тебѣ, днєсь со мною
бѡдеши въз рай.

ма. Бѣ же часъ ѡкѡ шестый, и тма кысть по всєй землї
до часа девѡтагѡ.

ме. И померче солнце, и завѣса црковнаа раздрася по-
средѣ.

ма. И възглашь гласомъ велїимъ Іисъ, речє : Ѡче, въз
рщѣ твой предаю дхъ мой. и сїа рекъ ѡздше.

ма. Видѣвъ же сотникъ кывшее, прослави Б҃га, глагола :
воистиннѡ члвчкъ сєй праведенъ бѣ.

ми. И всїи прїшедшїи народи на позѡръ сєй, видѡще
кывѡущаа, кїюще пєрси своѡ возвращѡхсѡ.

ма. Стоѡхъ же всїи знаємїи єгѡ ѡдалєча, и жєны спо-
слѣдствовавшыа ємъ ѿ Галїєи, зрѡще сїѡ.

и. И сє мѡжъ ѡменемъ Іѡсифъ, совѣтникъ сынъ, мѡжъ
клагъ и праведенъ :

иа. Сєй не бѣ пристѡлъ совѣтѡ и дѣлѡ ѡхъ, ѿ Арїмаѡєа
града Ісдєйска, ѡже чѡашє и самъ цртвїѡ Бжїѡ :

иѡ. Сєй пристѡпѡ къ Пїлатѡ, просїи тѣлесє Іисѡѡ.

иѡ. И снємъ є, ѡбѡитъ плащаницею, и положи є во грѡбѣ
ѡзсѣченѣ, въз нємже не бѣ никтѡже никѡгдаже положєнъ.

иѡ. И дєнь бѣ пятѡкъ, и сѡбѡтѡ свѣташе.

иє. Но слѣдъ же шєдшыа жєны, ѡже вѡхъ прїшли сѡ
нїмъ ѿ Галїєи, видѣша грѡбъ, и ѡкѡ положєно бысть тѣло
єгѡ.

39. И единъ-тъ отъ обѣсены-тъ злодѣйцы, хуляше го и казуваше : Ако си ты Христосъ, избави себе си и насъ.

40. А другый-тъ отговори, и му задрѣтаваше и казуваше : Ни отъ Бога ли не ся боишь ты, който си въ исто-то осужденіе ?

41. И ныи праведно *смы осуждени* ; защото въспринямы достойно-то на това що смы сторили ; а тойзи нищо зло не е сторилъ.

42. И казуваше на Исуса : Помяни мя, Господи, когато дойдешъ въ царство-то си.

43. И рече му Исусъ : Истинѣ ти казувамъ, днесъ ще бъдешъ съ мене въ рай.

44. А бѣше кждѣ шестый часъ, и станѣ тъма по всичкъ-тъ земѣ до деветый часъ :

45. И потъмнѣ слънце-то, и завѣса-та на храмъ-тъ ся раздра прѣзь срѣдъ.

46. И извика Исусъ съ голѣмъ гласъ и рече : Отче, въ твои-тъ ръцѣ прѣдавамъ духъ-тъ си. И това като рече издѣхна.

47. И като видѣ стотникъ-тъ станѣло-то, прослави Бога, и казуваше : Наистинѣ тойзи человекъ бѣ праведенъ.

48. А всичкъ-тъ народи които бѣхъ надошли да гледать, като виждахъ това което станѣ, вращахъ ся бѣжще ся въ грѣды.

49. А всичкъ-тъ негови познаници, и жены-тъ които бѣхъ дошли слѣдъ него отъ Галилеѣ, стояхъ отъ далечъ и гледахъ това.

50. И ето, человекъ нѣкой на име Іосифъ, който бѣше свѣтникъ, человекъ благъ и праведенъ,

51. (Той не бѣше съгласенъ съсь свѣтъ-тъ и дѣло-то имъ,) отъ Аримаея градъ Іудейскый, който и самъ ожидаше царство-то Божіе ;

52. Той дойде при Пилата и поиска тѣло-то Исусово.

53. И като го сиѣ обви го съ плащаницѣ, и положи го въ гробъ изсѣченъ въ камѣкъ, дѣто никои никога не бѣ лежалъ.

54. И день-тъ бѣше петъкъ, на присѣмнуваніе въ сѣботѣ.

55. Послѣдувахъ още и жены-тъ, които бѣхъ дошли съ него отъ Галилеѣ, и видѣхъ гробъ-тъ, и какъ бы положено тѣло-то негово.

иѣ. Возвратишесѧ же оуготоваша дрѡматы и мѣро: и възсвѣѡтъсѧ оубѡ оумолчаша по заповѣди.

ГЛАВА КД.

а. Ко единос же ѡ свѣѡтъсѧ сѣлѡмъ ранѡ приидѡша на грѡбѡзъ, носѧще, ѡже оуготоваша дрѡматы, и дрѡгѣа сз нимн.

б. Сѡбрѣтоша же кáмень ѡвалѣнъ ѡ грѡба.

г. И вшѣдше не ѡбрѣтоша тѣлесѣ Гдѧ Ииса.

д. И вѣсть не домышляющымсѧ имъ ѡ сѣмъ, и сѣ мѡжа двѧ стáста предъ нимн въз рѣзѧхъ блещѧщихсѧ.

е. Пристрѧшимъ же бывшимъ имъ, и поклоннымъ лица на зѣмлю, рекѡста къ нимъ: что ѡщете живѧгѡ сз мѣртвымн;

ѡ. Иѣсть зѡѣ, но востѧ: помани́те, ѡкоже глагола вамъ, ещѣ сѡи въз Галѣен,

з. Глагола, ѡкѡ подобѣтъсѧ сѡи члѡвѣческомъ преданъ быти въз рѡцѣ челоѡбѡхъ грѣшникъ, и рѡпатъсѧ быти, и въз трѣтѣи дѣнь воскреснѣти.

и. И помани́ша глаголы егѡ.

к. И возвратишесѧ ѡ грѡба, возвѣсти́ша всѧ сѣа единомъ-надесяте и всѣмъ прочымъ.

л. Бѧше же Магдалина Марѣа и Иѡанна и Марѣа Іакѡвлѧ, и прочѧ сз нимн, ѡже глаголахъ ко Апѡлѡмъ сѣа.

м. И ѡвни́шасѧ предъ нимн ѡкѡ лжѧ глаголы ѡхъ, и не вѣрѡвахъ имъ.

н. Пѣтръ же востáвъ течѣ ко грѡбѡс, и приидѡхъ видѣ рѣзы едины лежѧща: и ѡидѣ, въз сѣбѣ днѡвѧсѧ бывшемъ.

о. И сѣ двѧ ѡ нимъхъ вѣста идѡща въз тѡйже дѣнь въз вѣсь ѡстоѧщъ стáдѣи шестѣдесѧтъ ѡ Іерусалима, еѡже имѧ ѡм-мáсцъ:

56. И като ся върнѣхъ, приготвихъ ароматы и миро; и въ сѣботѣ-тѣ споредъ заповѣдь-тѣ почивахъ.

ГЛАВА 24.

1. И въ първый-тъ день на седмицѣ-тѣ, *като бѣше* сутрина рано, дойдохъ на гробъ-тъ носяще ароматы-тѣ що бѣхъ приготвили, *имаше* още и други нѣкои съ тѣхъ.

2. И намѣрихъ камькъ-тъ отваленъ отъ гробъ-тъ.

3. И като влѣзохъ не намѣрихъ тѣло-то на Господа Исуса.

4. И когато бѣхъ въ недоумѣніе за това, ето, прѣдстанѣхъ прѣдъ тѣхъ двама челоѣци съ блѣстящи дрехы.

5. И тѣ уплашены наведохъ лице до земѣ-тѣ, а *челоѣци-тъ* имъ рекохъ: *Защо търсите живый-тъ между мъртвы-тѣ?*

6. Нѣма го тука, но възкрѣснѣ. Наумѣте си що ви говори, когато бѣше още въ Галилеѣ,

7. И казуваше какъ Сынъ челоѣческий ще бѣде прѣдаденъ въ рѣцѣ-тъ на грѣшны челоѣци и ще бѣде распнѣтъ, и въ третій-тъ день ще възкрѣсне.

8. И поменѣхъ неговы-тѣ думы:

9. И като ся върнѣхъ отъ гробъ-тъ извѣстихъ всичко това на единадесетъ-тѣ и на всичкы-тѣ други.

10. И *тѣзи* които казувахъ това на апостолы-тѣ бѣхъ Магдалина Марія и Іоанна и Марія *майка-та* Іаковава, и други-тѣ съ тѣхъ:

11. И тѣхны-тѣ думы ся видѣхъ прѣдъ тѣхъ като праздны приказки, и не ги вѣрувахъ.

12. А Петръ станъ и отиде на гробъ-тъ тичашкомъ, и щомъ надникнѣ, вижда че лежѣхъ саваны-тѣ самы: и върнѣ ся назадъ и чудяше ся въ себе си за това що бѣ станѣло.

13. И ето двама отъ тѣхъ въ сѣщій-тъ день отивахъ въ село което ся казува Еммаусъ, шестдесетъ стадіи далечъ отъ Іерусалимъ.

41. И тѣ вѣдѣдоваста кз себѣ ѿ всѣхъ сіихъ приклѹчшихъса.

42. И вѣсть вѣдѣющема ѿма и совопрошáющема, и сіамъ Іисъ приближивса, ідѣше сз нѣма :

43. Сѹчи же єю держáстѣса, да єгѡ не познáета.

44. Речѣ же кз нѣма : что сѣть словеса сіѧ, ѿ нѣхже стáзѧтаса кз себѣ ідѹше, и єста дрѣхла ;

45. Ѡвѣщáвхъ же єдинъ, ємѹже ѿма Клеѡпа, речѣ кз немѹ : ты ли єдинъ пришлецъ єси во іерлѣмъ, и не оувѣдѣвъ єси кѣвшихъ въ нѣмъ во днѣ сіѧ ;

46. И речѣ ѿмъ : кѣихъ ; Она же рѣста ємѹ : ѡже ѿ іисѣ Назаранинѣ, ѿже вѣсть мѹжъ пророкъ, сіленъ дѣломъ и слѡвомъ предъ вѣомъ и всѣмъ людемъ :

47. Какъ предѣлаша єгѡ архіерѣи и кнѧзи нѧши на ѡсуждѣніе смѣрти, и распѣлаша єгѡ :

48. Мы же надѣяхомса, ѡкъ сѣй єсть хотѣ ізбáвити Іисъ : но и на дъ всѣмъ сімъ, трѣтій сѣй дѣнь єсть днѣсь, ѡнѣмъже сіѧ вѣша.

49. Но и жѣны нѣкѣѧ ѡ нѧсъ оужасѣша нѣ, кѣвшиа рѧнъ оу грѡба :

50. И не ѡбрѣтше тѣлесѣ єгѡ, прѣидѡша, глѡголюще, ѡкъ и іавлѣніе Ангѣлъ вѣдѣша, ѿже глѡголютъ єгѡ жива.

51. И ідѡша нѣцыи ѡ нѧсъ ко грѡбѹ, и ѡбрѣтѡша тѡкъ, ѡкоже и жѣны рѣша : самагѡ же не вѣдѣша.

52. И тѡй речѣ кз нѣма : Ѣ несмыслѣннаѧ и кѡснаѧ сѣрдцемъ, єже вѣрѡвати ѿ всѣхъ, ѡже глѡлаша прѡрѡцы.

53. Не сіѧ ли подобáше пострадѧти Хрѣтѹ, и вниѣти въ слáвѹ свою ;

54. И начѣнъ ѡ Мѡѡсѣѧ и ѡ всѣхъ прорѡкѹ, сказáше ѿма ѡ всѣхъ писánѣи ѡже ѿ нѣмъ.

55. И приближишаса въ вѣсь, въ нѡже ідѣста : и тѡй творáшеса далѣчáйше ѿтѣи.

14. И тѣ ся разговаряхъ помежду си за всичко това що ся бѣ случилось.

15. И като си приказвахъ и ся распытвахъ, приближи и самъ си Исусъ и вѣрѣше съ тѣхъ :

16. А очи-тѣ имъ ся удържавяхъ да го не познаѣтъ.

17. И рече имъ : Каквы сѣ тѣзи думы, които си приказвате помежду си като пътувате, и сте тѣжни ?

18. И отговори единый-тъ на име Клеопа и рече му : Токо ты ли си страненъ въ Іерусалимъ, и не знаешъ това което станъ въ него тѣзи дни ?

19. И рече имъ : Кое ? А тѣ му рекохъ : За Исуса Назарянина, който бѣ мжъ пророкъ, силенъ дѣломъ и словомъ прѣдъ Бога и прѣдъ всичкый-тъ народъ :

20. И какъ го прѣдадохъ наши-тѣ първосвященници и началници на осѣжденіе смъртно и распахъ го :

21. А ный ся надѣвахмы че той е който ще да избави Израіля. Но при все това, тойзи е днесъ третій день, отъ както станъ това.

22. Но и нѣкон жены отъ насъ смаяхъ ны, които отишлы отзарана на гробъ-тъ,

23. И като не намѣрилы тѣло-то му, дойдохъ и казувахъ, че видѣлы и явленіе на ангелы, които казували че той е живъ.

24. И нѣкон отъ наши-тѣ отидохъ на гробъ-тъ, и намѣрихъ тѣй, както и жены-тѣ рекохъ ; а него не видѣхъ.

25. И той имъ рече : О безумни и късни на сърдце да вѣрвате все що е речено отъ пророцы-тѣ :

26. Не трѣбаше ли това да пострада Христосъ и да влѣзе въ славъ-тъ си ?

27. И като наченъ отъ Моисея и отъ всичкы-тѣ пророцы, тълкуваше имъ писано-то за него во всичкы-тѣ писанія.

28. И приближихъ до село-то дѣто отхождахъ ; и той ся приструваше че отива по далечъ.

кѡ. И ѡждаста ѳгѡ, гл҃голюще : ѡблѣзи сѣ на́ма, ѡ́кѡ кѣ вѣчерѡ ѳсть, и приклонѣлсѣ ѳсть дѣнь. и вни́де сѣ ни́ма ѡблещи́й.

л. И кы́сть ѡ́кѡ возлежѣ сѣ ни́ма, и прѣимѣ хлѣ́вѣз бл҃гословѣ, и преломѣвѣз да́аше ѡ́ма.

ла. О́нѣма же ѡ́верзѡстѣсѣ О́чи, и позна́ста ѳгѡ : и то́й невѣ́днѣмь вѣ́сть ѡ́ма.

лв. И рекѡ́ста кѣ севѣ́ : не се́рдце ли на́ше горѣ́ вѣ́ вѣз на́сѣз, ѳ́гда́ гл҃аше на́ма на пѣтѣ́, и ѳ́гда́ скáзоваше на́ма писáнѣа ;

лг. И востáвши вѣ́ то́й чáсѣ, возвратѣ́стасѣ во ѿер҃сали́мѣз, и ѡ́врѣ́тѡста совокѣ́пленихѣз ѳ́динопáдесате, и ѡ́же вѣ́хѣ сѣ ни́ми,

лд. Гл҃голющѣхѣз, ѡ́кѡ во́истиннѣс востѣ́ Гл҃ъ, и гл҃вѣсѣ Гл҃мѣсѣс.

лє. И тѣ́ повѣ́даста, ѡ́же вѣ́ша на пѣтѣ́, и ѡ́кѡ позна́сѣ ѡ́ма вѣ́ преломлѣ́нѣи хлѣ́ва.

лз. Сѣ́а же ѡ́мѣз гл҃голющѣмѣз, и сáмѣз ѿ́сѣз стѣ́ посре́дѣ ѡ́хѣз, и гл҃го́ла ѡ́мѣз : мѣ́рѣз вáмѣз.

лз. О́убѡáвшесѣ же и прѣ́стра́шнѣи вѣ́вшесѣ, мнѣ́хѣз дѣ́хѣз вѣ́дѣтѣ.

лн. И речѣ́ ѡ́мѣз : чѣ́тѡ смѣ́щѣ́нѣи ѳ́стѣ ; и почѣ́тѡ помѣ́шлѣ́нѣа вхѡ́дѣтѣ вѣ́ се́рдцѣ́ вáшѣ ;

ло. Вѣ́дѣте рѣ́щѣ́ моѣ́ и нѡ́зѣ́ моѣ́, ѡ́кѡ сáмѣз ѡ́зѣ ѳ́смь : ѡ́сажѣ́те мѣ́ и вѣ́дѣте : ѡ́кѡ дѣ́хѣ́ плѡ́тѣи и кѡ́стѣи не ѡ́мáтѣ, ѡ́коже менѣ́ вѣ́дѣте ѡ́мѣ́ша.

лм. И сѣ́е рѣ́кѣз, показѣ́ ѡ́мѣз рѣ́щѣ́ и нѡ́зѣ́.

лм. Ё́щѣ́ же не вѣ́р҃с҃ющѣмѣз ѡ́мѣз ѡ́ рáдѡстѣи и чѣ́дáщѣмѣсѣ, речѣ́ ѡ́мѣз : ѡ́мáте ли чѣ́тѡ снѣ́днѡ́ зѣ́тѣ ;

лв. О́нѣ́ же дáша ѳ́мѣ́с рѣ́бѣ́ пѣ́чени ѣ́стѣ, и ѡ́ пчѣ́лѣз сѡ́тѣз.

лг. И вѣ́мѣз прѣ́д ни́мѣи ѡ́дѣ́.

лд. Речѣ́ же ѡ́мѣз : сѣ́а сѣ́тѣ́ словесѣ́, ѡ́же гл҃го́лахѣ́ кѣ вáмѣз ѳ́щѣ́ сѣ́и сѣ́ вáмѣи, ѡ́кѡ подѡ́бáетѣ́ скончáтѣсѣ вѣ́сѣмѣз напѣ́сáннѣмѣз вѣ́ зăкѡ́нѣ́ Мѡ́ѡ́сѣѡвѣ́ и прѣ́рѡ́щѣ́хѣз и ѣ́лѣмѣ́хѣз ѡ́ мнѣ́.

лє. Тѡ́гда ѡ́вѣ́рзе ѡ́мѣз ѡ́́мѣз, разгѣ́мѣтѣи писáнѣа :

29. И понудихъ го и казувахъ : Остани съ насъ, защото е при вечеръ, и день-тъ прѣвали. И той влѣзе да остане съ тѣхъ.

30. И като сѣднѣ съ тѣхъ на трапезѣ-тъ, зѣ хлѣбъ-тъ, и благо-слови, и прѣломи и даваше имъ.

31. И тѣмъ ся отвори хъ очи-тъ, и познахъ го ; а той станѣ невидимъ на тѣхъ.

32. И рекохъ помежду си : Не горѣше ли въ насъ сѣрдце-то ни, когато въ пѣть-тъ ни приказуваше, и тълкуваше ни писанія-та ?

33. И станѣхъ въ истый-тъ тойзи часъ, та ся върнихъ въ Іеру-салимъ, и намѣрихъ събрапы единадесеть-тъ, и тѣзи конто бѣхъ съ тѣхъ,

34. Конто и казувахъ : Че наистинѣ въскрѣснѣлъ Господь, и явилъ ся Симону.

35. Тѣ пакъ приказувахъ *това* което *станѣ* въ пѣть-тъ, и какъ го познахъ когато расчупуваше хлѣбъ-тъ.

36. И когато говорѣхъ това, самъ си Исусъ прѣдстанѣ по срѣдъ тѣхъ, и казува имъ : Миръ вамъ.

37. А тѣ ся стреснѣхъ и уплашихъ ся, понеже мнихъ че духъ виждатъ.

38. И рече имъ : Защо сте смутени ? и защо влѣзувать въ сѣрдца-та ви *такъ*изи мысли ?

39. Виждте ми рѣцѣ-тъ и позѣ-тъ, че съмъ истый азъ ; попи-пайте мя и виждте ; защото духъ нѣма плѣть и кости, както гледате мене че имамъ.

40. И това като рече, показа имъ рѣцѣ-тъ и позѣ-тъ *си*.

41. Но тѣ отъ радость като ся не довѣрвахъ още и ся чудяхъ, рече имъ : Имате ли нѣщо за яденіе тука ?

42. И тѣ му дадохъ часть отъ печенъ рыбъ, и медъ на сотъ.

43. И зѣ та яде прѣдъ тѣхъ.

44. И рече имъ : Тѣзи сѣ думы-тъ конто ви приказувахъ, когато бѣхъ още съ васъ, че трѣба да ся испълни все що е писано за мене въ законъ-тъ Моисеевъ и въ пророцы-тъ и въ Псалмы-тъ.

45. Тогава имъ отвори умъ-тъ да разумѣятъ писанія-та.

ԹԶ. Ի՛ рече ѿмъ: ԻձԿԿ տակաւնս Էստ, և տակաւնս подобаше
пострадати Христѣ, և воскресити ѿ мертвыхъ въ третій
день,

ԹԷ. Ի՛ проповѣдатиса во ѿмъ Էгѡ поканію և ѿпущенію
грѣхѡвъ во всѣхъ языцѣхъ, наченше ѿ Іерусалима.

ԹԸ. Вы же естѣ свидѣтели єсѿмъ.

ԹԹ. Ի՛ сѣ азъ послѣ Обѣтованіе Оца моего на вы: вы
же сѣдите во градѣ Іерусалимстѣ, дондеже ѡблечѣтеся сілою
свыше.

Ի. Իзвѣда же ѿхъ вѡнъ до Византіи: և воздвигъ рѣцѣ
свой, և бѣгослови ѿхъ.

ԻԲ. Ի՛ бысть Էгда бѣгословаше ѿхъ, ѡстѣпи ѿ нихъ, և
возношашеся на нѣбо.

ԻԳ. Ի՛ тѣи поклонішася Էмѣ, և возвратішася во Іерусалимъ
съ радостію великою:

ԻԴ. Ի՛ вѣхъ вынъ въ цркви, хвалаще և бѣгословаще Бга.
Амѿнь.

46. И рече имъ: Че така е писано, и така трѣбаше да пострада Христосъ, и да възкръсне отъ мъртвы-тъ въ третій-тъ день,

47. И да ся проповѣда въ негово име покаяніе и прощеніе на грѣхове во всѣхы-тъ народы, като ся започене отъ Іерусалимъ.

48. А вы сте свидѣтели на това.

49. И ето, азъ проваждамъ връхъ васъ обѣщаніе-то на Отца си: а вы сѣдѣте въ градъ-тъ Іерусалимъ, докѣ ся облѣчете съсъ силж отъ горѣ.

50. И вы изведе вѣнъ до Вифаніѣ; и дигнѣ рѣцѣ-тъ си та вы благослови.

51. И когато вы благославяше, отстѣпѣ вы отъ тѣхъ, и възно-сяше вы на небе-то.

52. И тѣ вы му ся поклонихъ и върнѣхъ ся въ Іерусалимъ съ голѣмъ радостъ.

53. И бѣхъ вынѣгы въ храмъ-тъ, хваляще и благословяще Бога. Аминь.

ᐃᐃ ᐱᐃᐱᐱᐱᐱ

ГЛАВА́ Я.

Δ. Εἰς παχάλῃ ἐκ Γλόβο, ἢ Γλόβο ἐκ κζ Εἰς, ἢ Εἰς ἐκ
Γλόβο.

В. СѢЙ ВЪ ИСКОНІ КЗ Б҃Г.

҃. ВСѦ ТѢМЪ ВѢША, ꙗко БѢЗ НЕГѠ НИЧТОЖЕ БЫСТЬ, ѿЖЕ
БЫСТЬ.

Д. ИЗ ТОМЪ ЖИВОТЪ БѢ, ꙗко ЖИВОТЪ БѢ СВѢТЪ ЧЛВЧ-
КЪМЪ.

Ѣ. И СВѢТЪ ВО ТМѢ СВѢТИТСА, И ТМА ѢГѢ НЕ ѠБѢАТЪ.

Ѣ. БЫСТЬ ЧЛВКЪЗ ПОСЛАИЪ Ѡ БГА, ЫМА ЕМЪ ІѠАНИИЪ.

3. СЕЇ ПРІІДЕ ВО СВИДѢТЕЛЬСТВО, ДА СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ Ѡ
СВѢТѢ, ДА ВСІ ВЪРЮ ІМЮТЪ ЁМУ.

II. НЕ БѢ ТОЙ СВѢТЪ, НО ДА СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ Ѡ СВѢТѢ.

Ѧ. НѢ СВѢТЪ ИСТИННЫЙ, ИЖЕ ПРОСВѢЩАЕТЪ ВСАКАГО ЧЕЛОВѢКА, ГРАДѢЩАГО ВЪ МІРѢ.

І. Къ мѣрѣ бѣ, ѡ мѣрѣ тѣмъ вѣсть, ѡ мѣрѣ ѣгѡ не
позна.

Ѧ. Но своѦ прїѣде, ѥ своѦ ѣгѡ не прїѡша.

ВІ. Ё́лицы же прѣ́аша ѿ́го, да́де ѿ́мъ о́бласть чѣ́дѣмъ
Бѣ́имъ кы́ти, вѣ́роушымъ во ѿ́ма ѿ́го:

ГІ. НѢ НЕ ꙋ КРѢВЕ, НИ ꙋ ПОХОТИ ПЛОТСКІА, НИ ꙋ ПОХОТИ
МЪЖЕСКІА, НО ꙋ БГА РОДИШАСЯ.

ОТЪ ІОАННА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1. Въ начало бѣ Слово-то, и Слово-то бѣ у Бога, и Слово-то бѣ Богъ.

2. То въ начало бѣ у Бога.

3. Всичко чрѣзъ него станѣ, и което е станѣло, нищо безъ него не станѣ.

4. Въ него бѣ животъ, и животъ-тъ бѣ видѣлиа-та на чело-вѣцы-тъ.

5. И видѣлиа-та свѣти въ тьминѣ-тъ, и тьминна-та ѣ не обзѣ.

6. Имаше челоуѣкъ проведенъ отъ Бога, име-то му Іоаннъ.

7. Той дойде въ свидѣтелство, да свидѣтельствува заради видѣ-лиа-тъ, за да повѣруватъ всички чрѣзъ него.

8. Не бѣ той видѣлиа-та, но да свидѣтельствува за видѣлиа-тъ.

9. Той бѣше истинна-та видѣлиа, която освѣтлява всякого челоуѣка що иде на свѣтъ-тъ.

10. Въ свѣтъ-тъ бѣ и свѣтъ-тъ чрѣзъ него станѣ; и свѣтъ-тъ го не позна.

11. Въ свои-тъ си дойде, и свои-тъ му го не пріяхъ.

12. А които го пріяхъ, даде имъ власть да бѣдѣтъ чада Божіи, *сирѣчь* на тѣзи които вѣруватъ въ негово-то име;

13. Конто не отъ кръвъ, ни отъ похоть плѣтскѣ, ни отъ похоть мѣжескѣ, но отъ Бога ся родихъ.

᠗᠒. И СЛОВО ПЛОТЬ БЫСТЬ, И ВСЕЛІСЯ ВЪ НЫ, И ВІДѢХОМЪ СЛ᠔В᠔ Е᠒᠒, СЛ᠔В᠔ І᠗К᠒ ЕДННОРОДНАГ᠒ ѿ Ѿ҃ца, ІСПОЛНЬ Б᠒ГО-ДАТН И ІСТИНЫ.

᠗᠓. ІѠА́ННЪ СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ ѿ НЕМЪ, И ВОЗЗВА ГЛАГОЛА: СЕИ Б҃Ъ, Е᠒ОЖЕ РѢХЪ, ІЖЕ ПО МНѢ ГРАДЫИ, ПРЕДО МНОЮ БЫСТЬ: І᠗К᠒ ПЕРВѢ МЕНЕ Б҃Ъ.

᠗᠔. И ѿ ІСПОЛНЕНІА Е᠒᠒ МЫ ВСИ ПРІАХОМЪ И БЛАГОДАТЬ ВОЗ-БЛАГОДАТЬ:

᠗᠕. І᠗К᠒ ЗАКОНЪ М᠒᠒СЕОМЪ ДА́НЪ БЫСТЬ: Б᠒ГОДАТЬ ЖЕ И ІСТИНА ІІСЪ ХР҃ТОМЪ БЫСТЬ.

᠗᠖. Б҃ГА НИКТОЖЕ ВІДѢ НИГДѢЖЕ: ЕДННОРОДНЫЙ С҃НЪ, СЫИ ВЪ ЛОНѢ Ѿ҃чи, ТОИ ІСПОВѢДА.

᠗᠗. И СІЕ ЁСТЬ СВИДѢТЕЛЬСТВО ІѠА́ННОВО, Е᠒ДА ПОСЛАША ЖІ-ДОВЕ ѿ ІЕР᠒САЛІМА ІЕРЕЕВЪ И ЛЕВІТ᠒ВЪ, ДА ВОПРОСАТЪ Е᠒᠒: ТЫ КТО ЕСИ;

᠗᠘. И ІСПОВѢДА, И НЕ ѿВЕРЖЕСЯ: И ІСПОВѢДА, І᠗К᠒ Н҃КСМЪ А́ЗЪ ХР҃ТОСЪ.

᠗᠙. И ВОПРОСИША Е᠒᠒: ЧТО О҃УКО; ИЛІА ЛИ ЕСИ ТЫ; И Г᠒ГО-ЛА: Н҃КСМЪ. ПР҃РОКЪ ЛИ ЕСИ; И ѿВѢЩА: НИ.

᠘᠐. РѢША ЖЕ ЕМ᠒: КТО ЕСИ; ДА ѿВѢТЪ ДА́МЫ ПОСЛА́ВШЫМЪ НЫ: ЧТО ГЛАГОЛЕШИ ѿ ТЕБѢ САМО́МЪ;

᠘᠑. Рече: А́ЗЪ ГЛАСЪ ВОПІЮЩАГ᠒ ВЪ ПУСТЫНИ: ІСПРА́ВИТЕ ПУТЬ Г᠒НЬ, І᠗КОЖЕ РЕЧЕ ІСА́А ПР҃РОКЪ.

᠘᠒. И ПОСЛА́ННІИ Б҃҃ХЪ ѿ ФАРИ́СЕЙ:

᠘᠓. И ВОПРОСИША Е᠒᠒, И РѢША ЕМ᠒: ЧТО О҃УКО КРЕЩА́ЕШИ, А́ЩЕ ТЫ Н҃КСИ ХР҃ТОСЪ, НИ ИЛІА, НИ ПР҃РОКЪ;

᠘᠔. ѾВѢЩА ІМЪ ІѠА́ННЪ, ГЛАГОЛА; А́ЗЪ КРЕЩА́Ю ВОДО́Ю: ПОСРЕДѢ ЖЕ ВА́СЪ СТОИ́ТЪ, Е᠒᠒ЖЕ ВЫ НЕ ВѢСТЕ.

᠘᠕. ТОИ ЁСТЬ ГРАДЫИ ПО МНѢ, ІЖЕ ПРЕДО МНОЮ БЫСТЬ: ЕМ᠒ЖЕ Н҃КСМЪ А́ЗЪ ДОСТО́ИНЪ, ДА ѿРѢШ᠒ РЕМѢНЬ САПО᠒ Е᠒᠒.

᠘᠖. СІА ВЪ ВИДАВА́РѢ ВЫ́ША ОБО́ЗНО́ЛЪ ІО́РДА́НА, ИДѢЖЕ Б҃Ъ ІѠА́ННЪ КРЕСТА́.

14. И слово-то станѣ плѣть, и всели ся между насъ (и видѣхмы славѣ-тѣ неговѣ, славѣ както на единороднаго отъ Отца), плѣнь съ благодать и истинѣ.

15. Юаннѣ свидѣтельствува за него, и изывка та казуваше: Тойзи е за когото рѣкохъ: Който иде слѣдъ мене, прѣдень ми быде, защото отъ мене по напрѣдъ бѣ.

16. И всинца ный отъ неговѣ-тѣ плѣнотѣ пріяхмы, и благодать за благодать.

17. Защото законъ-тѣ чрѣзъ Моисея бы даденъ; а благодать-та и истина-та чрѣзъ Иисуса Христа быде.

18. Никой никогда не е видѣлъ Бога; единородный-тѣ Сынъ, който е въ пазухъ-тѣ на Отца, той го изяви.

19. И това е Юанново-то свидѣтельство, когато проводихъ Юден-тѣ отъ Иерусалимъ священници и Левиты, да го попытастъ: Ты кой си?

20. И исповѣда, и не ся отрече; и исповѣда: Не съмъ азъ Христосъ.

21. И попытахъ го: А що си? Илия ли си ты? и казува: Не съмъ. Пророкъ-тѣ ли си ты? и отговори: Не.

22. И рекохъ му: Кой си? за да дадемъ отвѣтъ на онѣзи които сѣ ны проводили. Що казувашъ за себе си?

23. Рече: Азъ съмъ Гласъ на едного който выка въ пустынь-тѣ: Оправѣте пѣть-тѣ Господень, както рече пророкъ Исаіа.

24. А проведені-тѣ бѣхъ отъ Фарисей-тѣ;

25. И попытахъ го, и рекохъ му: А защо крыщавашъ, ако не си Христосъ, ни то Илия, ни то пророкъ-тѣ?

26. Отговори имъ Юаннъ и каза: Азъ крыщавамъ съ водѣ; а поспѣдъ васъ стои единъ, когото вы не знаете.

27. Той е който иде слѣдъ мене, който прѣдень ми быде, комуто азъ не съмъ достоинъ да развѣржъ ремекъ-тѣ на обуца-та му.

28. Това станѣ въ Внѣаварѣ отвѣдъ Иорданъ, дѣто бѣше Юаннъ и крыщаваше.

Ѣѡ. Но оутрїи же видѣ Іваннѣ Іиса грядѣща къ себѣ, ѡ гл҃гола: сѣ агнецъ Бжїи, вземаи грѣхѣ мїра.

̑. Сѣи ѣсть, ѡ немже ѡзъ рѣхъ: по миѣ грядѣтъ мѡжъ, ѡже предѡ мною вѣсть, ѡкѡ первѣе менѣ бѣ.

̑а. И ѡзъ не вѣдѣхъ ѣгѡ: но да ѡвѣстѣа Іїлеви, сегѡ радїи прїидѡхъ ѡзъ водѡю крестїа.

̑в. И свидѣтельствова Іваннѣ, гл҃гола, ѡкѡ видѣхъ Дх҃а сходяща ѡкѡ гѡлѣба съ нѣсѣ, ѡ пребывѣсть на немъ.

̑г. И ѡзъ не вѣдѣхъ ѣгѡ: но пославїи мѡ крестїти водѡю, тои миѣ речѣ: наѡ негоже оутрїиши Дх҃а сходяща ѡ пребывающа на немъ, тои ѣсть кр҃тїи Дх҃омъ стѣимъ.

̑д. И ѡзъ видѣхъ, ѡ свидѣтельствовахъ, ѡкѡ сѣи ѣсть Сїиъ Бжїи.

̑е. Но оутрїи же пакѡ стоѡше Іваннѣ, ѡ ѡученикѣ ѣгѡ двѡ.

̑с. И оутрѣхъ Іиса грядѣща, гл҃гола: сѣ агнецъ Бжїи.

̑з. И слышастѡ ѣгѡ Сѣа оученикѡ гл҃голющаго, ѡ по Іисѣ иѡдѡста.

̑н. Обрѡишѣ же Іисъ, ѡ видѣхъ ѡ по себѣ иѡдѣща, гл҃гола ѡма: чесѡ ѡцѣта: Сїа же рѣста ѣмѡ: Раввї, ѣже гл҃голетѣа сказѡемо, Оутчѡлю, гдѣ живѣши;

̑ѡ. И глагола ѡма: прїидїта ѡ видѣта. прїидѡста ѡ видѣста, гдѣ живѡше: ѡ оутрѣ негѡ пребывѣста дѣнь тои: бѣ же чѡсъ ѡкѡ десѡтїи.

̑. Бѣ же Андрей братъ Сїмѡна Петрѡ, ѣдинъ ѡ Сѡвѡнхъ слышавшихъ ѡ Іванна, ѡ по немъ шѣдшихъ.

̑а. Обрѣте сѣи прѣжде брата своего Сїмѡна, ѡ гл҃гола ѣмѡ: ѡверѣтохомъ Мессїю, ѣже ѣсть сказѡемо, Хр҃тѡсъ:

̑в. И приведѣ ѣгѡ ко Іисови. воззрѣхъ же нашь Іисъ речѣ: ты ѣси Сїмѡнъ сынъ Іѡннѣ: ты наречѣшиѣа Кїфа, ѣже сказѣтѣа, Пѣтръ.

̑г. Но оутрїи же восхотѣ ѡзыти въ Галїлею: ѡ ѡверѣте Фїліппа, ѡ глагола ѣмѡ: гряди по миѣ.

29. На утринь-тъ гледа Юаннъ Исуса че иде при него, и казува: Ето Агнецъ-тъ Божій, който взема грѣхове-тъ на свѣтъ-тъ.

30. Тойзи е за когото азъ рѣкохъ: Слѣдъ мене иде челоувѣкъ, който быде прѣди мене, защото бѣше по напрѣдъ отъ мене.

31. И азъ го не знаяхъ; но за да ся яви на Израиля, за това дойдохъ азъ и крыщавамъ съ водъ.

32. И свидѣтельствува Юаннъ, и каза: Видѣхъ Духъ-тъ който слѣзуваше като гълъбъ отъ небе-то, и останъ на него.

33. И азъ го не знаяхъ; но тойзи който мя проводи да крыщавамъ съ водъ, той ми рече: На когото видишь че слѣзува Духъ-тъ и остава на него, той е който крыщава съ Духа Святаго.

34. И азъ видѣхъ и свидѣтельствувамъ, че тойзи е Сынъ Божій.

35. На сутринь-тъ пакъ стояше Юаннъ, и двама отъ ученицы-тъ неговы.

36. И като съгледа Исуса че минува, казува: Ето Агнецъ-тъ Божій.

37. И чухъ го двама-та ученици да говори *така*, и отидохъ слѣдъ Исуса.

38. А като ся обърнъ Исусъ и гы видѣ че идѣтъ подирѣ му, казува имъ: Що търсите? А тѣ му рекохъ: Равви, (което тълкувано ще рече, Учителю,) дѣ живѣешь?

39. Казува имъ: Елате и виждте. Дойдохъ и видѣхъ дѣ живѣе; и останъхъ при него *пръзъ* тойзи день, а часть-тъ бѣше около десеть.

40. Единъ-тъ отъ тѣзи двама-та, които чухъ отъ Юанна *за него*, и го послѣдувахъ, бѣше Андрей братъ-тъ на Симона Петра.

41. Той пръвъ намѣрува брата си Симона, и казува му: Намѣрихмы Мессіѣ, което ся тълкува Христосъ.

42. И заведе го при Исуса. И като погледнъ Исусъ на него рече: Ты си Симонъ, сынъ Іонинъ; ты ще ся наречешъ Кифа, което ся тълкува Петръ (*камень*).

43. На утринь-тъ поиска Исусъ да излѣзе въ Галилеѣ: и намѣрува Филиппа, и казува му: Ела подирѣ ми.

мѢ. ГѢ же Філіппъ ѿ Вифсаіды, ѿ града Андреѡва ѿ Пётрѡва.

мѢ. Ѡбръѣте Філіппъ Наѡнаніа, ѿ глагола ѡмъ: ѡгоже писа Мѡѡсѣй въ законѣ, ѿ Прѡрѡцы, ѡбръѣтохомъ Іиса сѣа Іѡсифѡва, ѿже ѿ Назарѣта.

мѢ. И глагола ѡмъ Наѡнаніа: ѿ Назарѣта мѡжетъ ли что добро быти; глагола ѡмъ Філіппъ: прїиди ѿ виждь.

мѢ. Видѣ же Іисъ Наѡнаніа градѡца къ себѣ, ѿ глагола ѡ немъ: сѣ воистиннѡ Іѡльтанинъ, въ немъже лѣстїи нѣсть.

мѢ. Глагола ѡмъ Наѡнаніа: какъ мѡ знаеш; ѡвѣща Іисъ ѿ рече ѡмъ: прежде даже не возгласи тебе Філіппъ, сѣща подъ смоковницею видѣхъ тѡ.

мѢ. Ѡвѣща Наѡнаніа ѿ глагола ѡмъ: Раввї, ты ѡси сѣхъ Бжїи, ты ѡси црѣ Іілеѡвъ.

мѢ. Ѡвѣща Іисъ ѿ рече ѡмъ: занѣ рѣхъ тѡ, ѡкѡ видѣхъ тѡ подъ смоковницею, вѣрѡеш: бѡльша сѣхъ ѡузриши.

мѢ. И глагола ѡмъ: ѡминь ѡминь глголю вамъ, ѡсѣлѣ ѡузрите нѣбо ѡвѣрсто, ѿ ѡглы Бжїа восходѡщѡя ѿ нисходѡщѡя надъ сѣа человѣческаго.

ГЛАВА Ё.

а. И въ третїи дѣнь бракъ бысть въ Канѣ Галїлѣйстѣй: ѿ бѣ мати Іисѡва тѡ.

б. Зѡанъ же бысть Іисъ ѿ ѡученицы ѡгѡ на бракъ.

в. И недѡстѡвшъ ѡнъ, глагола мати Іисѡва къ немъ: ѡнѡ не ѡмѡтъ.

г. Глагола ѡи Іисъ: что ѡсть мнѣ ѿ тебѣ жѣно; не ѡу прїиде чѡсъ мѡй.

д. Глгола мати ѡгѡ сѡгѡмъ: ѡже ѡще глѣтъ вамъ, сотворите.

е. Гѣхъ же тѡ водѡносы камѣнни шѣсть, лежѡще по ѡчищенїю Ісѡѣйскѡ, вмѣстѡщѡя по двѣмѡ или трѣѣмъ мѣрамъ.

44. А Филиппъ бѣше отъ Внѣсандж, отъ градъ-тъ Андреовъ и Петровъ.

45. Намѣрва Филиппъ Наѳанаила, и казува му: *За* когото писа Моисей въ законъ-тъ, и пророци-тъ, намѣрихмы Исуса сына Иосифова, който е отъ Назаретъ.

46. И рече му Наѳанаилъ: Отъ Назаретъ може ли да произлѣзе нѣщо добро? Казува му Филиппъ: Ела и виждь.

47. Видѣ Исусъ Наѳанаила че иде къмъ него, и казува за него: Ето истинный Изралянинъ, въ когото лукавщинъ нѣма:

48. Казува му Наѳанаилъ: Отъ дѣ мя познавашъ? Отвѣща Исусъ и рече му: Прѣди Филиппъ да тя повиыка, видѣхъ тя, като бѣше подъ смоковницъ-тъ.

49. Отговори Наѳанаилъ и казува му: Учителю, ты си Сынъ Божій, ты си царь Израилевъ.

50. Отговори Исусъ и рече му: Понеже ти рѣкохъ: Видѣхъ ты подъ смоковницъ-тъ, вѣрувашъ ли? По голѣмы отъ тыя *нѣща* ще видишь.

51. И казува му: Истинъ, истинъ ви говорѣхъ; отъ нынѣ ще видите небе-то отворено, и ангелы-тъ Божіи да възлѣзуютъ и слѣзуютъ надъ Сына чловѣческаго.

ГЛАВА 2.

1. И на третій-тъ день станъ свадба въ Канъ Галилейскъ, и майка-та Исусова бѣше тамъ.

2. А призовахъ и Исуса и ученицы-тъ неговы на свадбѣ-тъ.

3. И понеже ся свърши вино-то, казува майка му на Исуса: Вино нѣмать.

4. Казува ѿ Исусъ: Що имашъ ты съ мене, жено? часть-тъ ми още не е дошелъ.

5. Казува майка му на слугы-тъ: Каквото ви каже, сторѣте.

6. И имаше тамо шесть каменни купове сложени по обычаю на очищеніе-то Іудейско, и побирахъ всякой двѣ или три вѣдра.

ѡ. Г҃лагола ѿмз Іисз: напо́лите водоно́сы воды. ѿ напо́-
ниша ѿхз до верха́.

ѿ. И г҃лагола ѿмз: почерпите ѿнѣ ѿ принесите а҃хрїтрї-
клїнови. ѿ принесо́ша.

ѣ. И҃коже вк҃сѣ а҃рхїтрїклїнз вїна бѣвшагѡ ѡ воды, ѿ не
вѣдаше, ѡк҃зѡ єсть: сл҃ггї же вѣдах҃с почерпшїи во́дс:
пригласї женихѡ а҃рхїтрїклїнз,

ї. И глаго́ла ємз: всѡкз челоѡѣкз прѣжде до́броє вїно
полагаетз, ѿ єгда о҃упїю́тсѧ, тогда х҃ждашее: ты же собѡклѡз
єсї до́броє вїно досѣлѣ.

аї. Сѣ сотвори нача́токз зна́менїємз Іисз вх Кѡнѣ Галї-
лѣйстѣи, ѿ іавї сла́вс свою: ѿ вѣроваша вх него о҃ученицы
єгѡ.

бї. По сѣмз снїде вх Капернаѡмз, сѡмз ѿ ма́ти єгѡ, ѿ
бра́тїѧ єгѡ, ѿ о҃ученицы єгѡ: ѿ тѡ не мно́ги дни прѣѡша.

гї. И влїзх вѣ па́сха Ісдѣйска, ѿ възїде во Іер҃салимз
Іисз.

дї. И ѡѡрѣте вх цр҃кви продаю́щыѧ Ѧвцы ѿ во́лы ѿ
го́л҃бѧ, ѿ пѣнажнїкн сѣдѡщыѧ.

єї. И сотвори́вх бїчѣ ѡ вѣрѡїи, всѧ ѿзгнѡ ѿз цр҃кве, Ѧвцы
ѿ во́лы: ѿ торжнїкѡмз разсы́па пѣнази, ѿ дскн ѡпрѡвѣрже:

єї. И продаю́щымз го́л҃бѧ рече: возмїте сїѧ ѡсїѡдс: ѿ
не творїте до́мс Ѧцѡ моєгѡ до́мс кѡплѡнагѡ.

ѡї. Помаи́сша же о҃ученицы єгѡ, іѡкѡ писано єсть: жа́-
лость до́мс твоєгѡ снѣсть ма́.

ѿї. Ѧѡѡцѡша же Ісдѣє ѿ рѣша ємз: коє зна́менїє іавлѡ-
ешн на́мз, іѡкѡ сїѧ твориши;

аї. Ѧѡѡцѡѧ Іисз ѿ рече ѿмз: разорите цр҃ковь сїѡ, ѿ
тремї дѣнми воздѡвїгн҃с іѡ.

кї. Рѣша же Ісдѣє: четѡредѣсѧть ѿ шестїѡ лѣтз создана
ѡысть цѣрковь сїѧ, ѿ ты ли тре́мї дѣнми воздѡвїгнѣши іѡ;

ка. Онз же глаго́лаше ѡ цѣркви тѣла своєгѡ.

кѡ. Єгда о҃убо воста ѡ мѣртѡѡхз, помаи́сша о҃ученицы

7. Казува имъ Исусъ: Напълиѣте кюпове-тъ съ водѣ. И напълихъ ги до горѣ.

8. И казува имъ: Налѣйте сега та подайте на прѣдсѣдатель-тъ на трапезѣ-тъ; и подадохъ.

9. И щомъ вкуси прѣдсѣдатель-тъ на трапезѣ-тъ отъ водѣ-тъ прѣтворенѣ-тъ въ вино, и не знаяше отъ кѣдѣ е, (по слугы-тъ които бѣхъ налѣли водѣ-тъ знаяхъ;) повыка младоженецъ-тъ,

10. И казува му: Всякой человекъ первомъ добро-то вино слага, и като ся понапѣхъ, тогазы по долно-то; ты си задържалъ добро-то вино до сега.

11. Това начало на чудеса-та направи Исусъ въ Канѣ Галилейскѣ, и яви славу-тъ си, и повѣрувахъ въ него ученици-тъ му.

12. Слѣдъ това слѣзе въ Капернаумъ, той и майка му, и братія-та му, и ученици-тъ му; и не ся бавихъ тамъ много дни.

13. И приближаваше на Иудей-тъ пасха-та, и Исусъ възлѣзе въ Иерусалимъ;

14. И намѣри въ храмъ-тъ тѣзи които продавахъ волове и овцы и гълѣбіе, още и тѣзи що сѣдяхъ та измѣнявахъ пары.

15. И направи бичъ отъ вървѣе та испѣди всичкы-тъ отъ храмъ-тъ, и овцы-тъ и волове-тъ; и пары-тъ на сребромѣнители-тъ разсыпа, и трапезы-тъ имъ прѣтури.

16. И на тѣзи що продавахъ гълѣбіе-тъ рече: Дигнѣте тѣзи отъ тука: не правѣте бащинъ-тъ ми домъ, домъ търговскый.

17. И наумихъ си ученици-тъ негови че е писано: Ревность-та на твой-тъ домъ мя изѣде.

18. И отговорихъ Иудей-тъ и рекохъ му: Какво знаменіе показувашь намъ като правнишь това?

19. Отвѣща Исусъ и рече имъ: Развалѣте тойзи храмъ, и въ три дни ще го въздигнѣхъ.

20. А Иудей-тъ рекохъ: За čtyридесеть и шесть години е сѣграденъ тойзи храмъ, и ты ли за три дни ще го въздигнешъ?

21. Но той казуваше за храмъ-тъ на тѣло-то си.

22. И тѣй когато възкреснѣ отъ мъртвы-тъ, поменѣхъ ученици-

ѢГВ, ІАКВ СЕ ГЛГОЛАШЕ : ІІ ВѢРОВАША ПИСАНІЮ, ІІ СЛОВЕСІ, ЪЖЕ РЕЧЕ ІІСЗ.

БГ. ЪГДА ЖЕ БѢ ВО ІЕРУСАЛІМѢХЗ ВЗ ПРАЗДНИКЗ ПАСХИ, МНОЗІИ ВѢРОВАША ВО ІІМА ѢГВ, ВІДАЩЕ ЗНАМЕНІА ѢГВ, ІАЖЕ ТВОРАШЕ.

БД. САМЗ ЖЕ ІІСЗ НЕ ВДААШЕ СЕБЕ ВЗ ВѢРС ІІХЗ, ЗАНЕ САМЗ ВѢДАШЕ ВСА :

КЕ ІІ ІАКВ НЕ ТРЕБОВАШЕ, ДА КТО СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЗ Ѡ ЧЕЛОВѢЦѢХЗ : САМЗ БО ВѢДАШЕ, ЧТО БѢ ВЗ ЧЕЛОВѢЦѢ.

ГЛАВІ ҃.

А. БѢ ЖЕ ЧЕЛОВѢКЗ Ѡ ФАРИСѢИ, НИКОДИМЗ ІІМА ѢМЗ, КНАЗЪ ЖИДОВСКІИ :

Б. СЕІІ ПРІІДЕ КО ІІСЗ НОЩІЮ, ІІ РЕЧЕ ѢМЗ : РАВВИ, ВѢМЗ, ІАКВ Ѡ БГА ПРИШЕЛЗ ѢСІ ОУЧИТЕЛЬ : НИКТОЖЕ БО МОЖЕТЗ ЗНАМЕНІИ СІХЗ ТВОРИТИ, ІАЖЕ ТЫ ТВОРИШИ, АЩЕ НЕ БѢДЕТЗ БГЗ СЗ НИМЗ.

Г. ѠВѢЩА ІІСЗ, ІІ РЕЧЕ ѢМЗ : АМИНЬ АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ТЕБѢ, АЩЕ КТО НЕ РОДИТСА СВЫШЕ, НЕ МОЖЕТЗ ВІДѢТИ ЦРѢТВІА БЖІА.

Д. ГЛАГОЛА КЗ НЕМЗ НИКОДИМЗ : КАКВ МОЖЕТЗ ЧЕЛОВѢКЗ РОДИТИСА СТАРХ СЫИ ; ЪДА МОЖЕТЗ ВТОРОЕ ВНИТИ ВО ОУТРОБЗ МАТЕРЕ СВОЕА, ІІ РОДИТИСА ;

Е. ѠВѢЩА ІІСЗ : АМИНЬ АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ТЕБѢ, АЩЕ КТО НЕ РОДИТСА ВОДОЮ ІІ ДХОМЗ, НЕ МОЖЕТЗ ВНИТИ ВО ЦАРСТВІЕ БЖІЕ.

Ж. РОЖДЕННОЕ Ѡ ПЛОТИ, ПЛОТЬ ЪСТЬ : ІІ РОЖДЕННОЕ Ѡ ДХА, ДХЗ ЪСТЬ.

З. НЕ ДИВИСА, ІАКВ РѢХЗ ТИ : ПОДОБАЕТЗ ВАМЗ РОДИТИСА СВЫШЕ.

И. ДХЗ, ІІДѢЖЕ ХОЩЕТЗ, ДЫШЕТЗ, ІІ ГЛАСЗ ѢГВ СЛЫШИШИ, НО НЕ ВѢСИ, ѠКЪДА ПРИХОДИТЗ, ІІ КАМВ ІІДЕТЗ : ТАКВ ЪСТЬ ВСАКЗ ЧЕЛОВѢКЗ РОЖДЕННИИ Ѡ ДХА.

А. ѠВѢЩА НИКОДИМЗ ІІ РЕЧЕ ѢМЗ : КАКВ МОГУТЗ СІА ВЪТИ ;

тѣ му че това имъ бѣ казувалъ; и повѣрувахъ писаніе-то, и слово-то което имъ рече Исусъ.

23. И когато бѣше въ Іерусалимъ по праздникъ-тъ на пасхѣ-тъ, мнозина повѣрувахъ въ негово-то име, като гледахъ знаменія-та му които правяше.

24. А самъ Исусъ не ся довѣряваше тѣмъ, защото той познаваше всички-тѣ :

25. И защото нѣмаше нуждѣ да му свидѣтельствува нѣкой за челоуѣка; понеже той познаваше що има вътрѣ въ челоуѣка.

ГЛАВА 3.

1. Имаше нѣкой си челоуѣкъ отъ Фарисеи-тъ, на име Никодимъ, начальникъ Іудейскій.

2. Той дойде прѣзъ ношъ при Исуса, и рече му: Равви, знаемъ че отъ Бога си дошелъ учитель; защото никой не може да прави тѣзи знаменія, които ты правишь, ако да не е Богъ съ него.

3. Отговори Исусъ и рече му: Истинѣ, истинѣ ти казувамъ, ако ся не роди нѣкой изново, не може да види царство-то Божіе.

4. Казува му Никодимъ: Какъ може старъ челоуѣкъ да ся роди? може ли вторый пѣтъ да влѣзе въ утробѣ-тъ на майкѣ си и да ся роди?

5. Отвѣща Исусъ: Истинѣ, истинѣ ти казувамъ, ако ся не роди нѣкой отъ водѣ и Духъ, не може да влѣзе въ царство-то Божіе.

6. Родено-то отъ плѣтъ-тъ, плѣтъ е, а родено-то отъ Духа, духъ е.

7. Не дѣй ся чуди че ти рѣкохъ: Трѣба да ся родите изново.

8. Вътрѣ-тъ вѣе дѣто ще, и гласъ-тъ му чувашъ, но не знаешъ отъ дѣ иде, и кѣдѣ отива; така е всякой който ся е родилъ отъ Духа.

9. Отговори Никодимъ и рече му: Какъ може да бѣде това?

҃і. Оуѣщаѿ Іисъ и рече ѿмѹ: ты еси оучитель Іудевъ, и сѣхъ ли не вѣси;

аі. Аминь аминь глаголю тебе, ѿкѡ еже вѣмы, глаголемъ: и еже видѣхомъ, свидѣтельствуемъ: и свидѣтельства нашегѡ не пріемлете.

ві. Аще земля рекѡхъ вамъ, и не вѣрσετε: какъ, аще рекѡ вамъ иже азъ оуѣрseite;

гї. И никтоже взыде на нѣбо, токѡмъ сшедый съ нѣсе, Сѣи человѣческій сынъ на нѣсѣ.

дї. И ѿкоже Моисей вознесе смѣи въ пустыни, такъ подобаетъ возвестися Сѣи члвческомъ:

еї. Да всѣхъ вѣршаи въ Онь не погібнетъ, но имать живѡтъ вѣчный.

ѕї. Такъ бо возлюбѣи Пѣи мѣръ, ѿкѡ и Сѣа своего единопорѡднаго дѡла есть, да всѣхъ вѣршаи въ Онь, не погібнетъ, но имать живѡтъ вѣчный.

зї. Не послѡ бо Пѣи Сѣа своего въ мѣръ, да сѣдитъ мірови, но да спасѣтсѡ имъ мѣръ.

иї. Вѣршаи въ Онь, не бѣдетъ ѡсужденъ: а не вѣршаи, оужѣ ѡсужденъ есть, ѿкѡ не вѣрова бо има единопорѡднагѡ Сѣа Бжїа.

аї. Сѣи же есть сѣдъ, ѿкѡ свѣтъ прїиде въ мѣръ, и возлюбѣиша человѣцы паче тмѹ, неже свѣтъ: вѣша бо ѿхъ дѣла зла.

бї. Всѣхъ бо дѣлааи зла, ненавидѣтъ свѣтъ, и не приходѣтъ къ свѣтъ, да не ѡбличѣтсѡ дѣла ѿгѡ ѿкѡ азѡва сѣтъ:

вї. Твориѡ же истинъ, градеѣтъ къ свѣтъ, да ѡбѡтсѡ дѣла ѿгѡ, ѿкѡ ѡ Бжѣ сѣтъ содѣлана.

вѡ. По сѣхъ же прїиде Іисъ и оученицы ѿгѡ въ жидѡвскю зѣмаю: и тѹ живѡше съ нимъ, и крепиѡше.

гї. Бжѣ же Іѡаннъ крестѡ въ Еиѡнѣ близъ Салима, ѿкѡ воды многи бѡхъ тѹ: и прихождахъ и крепиѡхсѡ.

10. Отговори Исусъ и рече му: Ты си учитель Израилевъ, и не знаеш ли това?

11. Истинѣ, истинѣ ти казувамъ: Че това което знаемъ казуваме, и това което смы видѣли свидѣтельствуваме, и свидѣтелство-то ни не приимате.

12. Ако земны-тъ *работы* ви рѣкохъ, и не вѣрувате, какъ щете повѣрува ако бы да ви рекъ небесны-тъ?

13. И никой не е възлѣзълъ на небе-то, тъкмо *тойзи* който е слѣзълъ отъ небе-то, Сынъ чловѣческый който е на небе-то.

14. И както Моисей издигна змѣѣ-тъ въ пустынѣ-тъ, така трѣба да бѣде издигнатъ Сынъ чловѣческый,

15. За да не погыне всякой който вѣрува въ него, но да има животъ вѣченъ.

16. Защото Богъ толкозь възлюби свѣтъ-тъ, щото даде Сына своего единороднаго, за да не погыне всякой който вѣрува въ него, но да има животъ вѣченъ.

17. Понеже не е проводилъ Богъ Сына си на свѣтъ-тъ, да сѣди свѣтъ-тъ, но за да бѣде спасенъ свѣтъ-тъ чрѣзь него.

18. Който вѣрува въ него, не ще да бѣде осѣденъ; а който не вѣрува, вече е осѣденъ; защото не е повѣрувалъ въ име-то на единороднаго Сына Божія.

19. И то е осѣженіе-то, че видѣлина-та дойде на свѣтъ-тъ, и чловѣци-тъ възлюбихъ тмнинѣ-тъ повече отъ видѣлиниѣ-тъ; защото дѣла-та имъ бѣхъ злы.

20. Понеже всякой който прави зло, мрази видѣлиниѣ-тъ и не иде къмъ видѣлиниѣ-тъ, да не бы да ся докажѣтъ неговы-тъ дѣла, че сѣ злы.

21. Но който прави истинѣ-тъ, иде къмъ видѣлиниѣ-тъ, за да ся явятъ дѣла-та му, че сѣ по Бога направлены.

22. Слѣдъ това дойде Исусъ и ученици-тъ неговѣ въ земѣ-тъ Иудейскѣ; и тамъ живѣяше съ тѣхъ и крыщаваше.

23. А Юаниѣ крыщаваше въ Енонѣ близу до Салимъ, защото имаше тамъ много вода; и идяхъ и крыщавахъ ся.

Ѡд. Не оуѣ ко бѣ всаждѣнѣ въ темниѣхъ ІѠАΝНѢ.

Ѡе. Бысть же стазаніе ѿ оучениѣхъ ІѠАННОВУХЪ со ІсѠДѢИ ѿ ѿчищеніи :

Ѡз. И пріидоша ко ІѠАННѢ и рекоша ѣмѣ : равви, иже бѣ съ тобою Ѡбѣнѣпѣхъ Іорданѣ, ѣмѣже ты свидѣтельствоваѣхъ ѣси, се сѣи крещаетѣ, и вси градытъ къ немѣ.

Ѡз. Ѡвѣща ІѠАННѢ и рече : не мѣжетѣ человекѣхъ пріимати ни чєсѣнѣ, аще не вѣдетѣ данѣ ѣмѣ съ нѣсѣ.

Ѡи. Вы сами мнѣ свидѣствуете, аѣкъ рѣхъ : нѣсмь азъ Хрѣтѣсъ, но аѣкъ посланъ ѣсмь предъ нимъ.

Ѡо. Имѣай невѣстѣ, женихъ ѣсть : а дрѣгъ женихѣвъ, стоѣ и послѣшаѣ ѣгѣ, радѣстію радѣетѣ за гласъ женихѣвъ. сѣѣ оуѣко радѣсть моѣ испѣлнєсѣ.

᠕. Ѡномѣ подобѣетѣ расти, мнѣ же мѣлїтисѣ.

᠕а. Градїи свѣше, наѣ всѣмнѣ ѣсть. сѣи ѿ землї, ѿ землї ѣсть, и ѿ землї глаголетѣ : градїи съ нѣсѣ наѣ всѣмнѣ ѣсть.

᠕в. И ѣже вѣдѣ и слыша, сѣе свидѣтельствуетѣ : и свидѣтельства ѣгѣ ни ктоже пріемлетѣ.

᠕г. Пріемый ѣгѣ свидѣтельство, вѣрова, аѣкъ Бѣхъ исти-
ненъ ѣсть.

᠕д. Ѡгѣже ко послѣ Бѣхъ, глаголы Бжїѣ глаголетѣ : не въ мѣрѣ ко Бѣхъ дѣетѣ Дхѣ.

᠕е. Ѡцѣ ко любитѣ Сѣѣ, и всѣ дадѣ въ рѣцѣ ѣгѣ.

᠕з. Вѣрѣмай въ Сѣѣ, имѣть живѣтъ вѣчнннѣ : а иже не вѣрѣетѣ въ Сѣѣ, не оуѣзритѣ живѣтѣ, но гиѣвъ Бжїи пре-
бывѣетѣ на немъ.

ГЛАВА ᠕.

᠕. Ѡгда оуѣко разгмѣ Іисъ, аѣкъ оуслѣшашѣ фарїсѣе, аѣкъ Іисъ мнѣжайшыѣ оученикѣи творїтѣ и крещаетѣ, нѣже ІѠАННѢ :

24. Понеже Іоаннъ не бѣше още туренъ въ тъмницѣ.

25. И така станъ прѣпираніе отъ странъ на ученицы-тъ Іоанновы съ Іудей-тъ заради очищеніе-то.

26. И дойдохъ при Іоанна и рекохъ му: Равви, онзи който бѣше съ тебе отвѣдъ Іорданъ, за когото ты свидѣлствува, ето той крышава, и всичкы отиватъ при него.

27. Отговори Іоаннъ и рече: Не може чловѣкъ да зема нищо, ако не му е дадено отъ небе-то.

28. Вы сами сте ми свидѣтели че рѣкохъ: Не съмъ азъ Христосъ; но че съмъ проведенъ на прѣдъ него.

29. Който има невѣстѣ-тъ, женихъ е; а пріятель-тъ жениховъ, който стои та го слуша, радува ся твърдѣ много за гласъ-тъ жениховъ: и така тая моя радость испълни ся.

30. Той трѣба да расте, а азъ да ся смалявамъ.

31. Който иде отъ горѣ, надъ всичкы е отгорѣ: който е отъ земѣ-тъ, отъ земѣ-тъ е, и отъ земѣ-тъ говори: който иде отъ небе-то, надъ всичкы е отгорѣ.

32. И това което е видѣлъ и чулъ, него свидѣлствува; и никой не приима свидѣтельство-то му.

33. Който приеме свидѣтельство-то негово, запечаталъ е че Богъ е истиненъ.

34. Защото *тойзи* когото е Богъ пратилъ, словеса-та Божіи говори, понеже Богъ не дава *нему* Духъ-тъ съ мѣркѣ.

35. Отецъ любн Сына, и всичко е далъ въ неговы-тъ рѣцѣ.

36. Който вѣрува въ Сына, има животъ вѣченъ; а който не вѣрува въ Сына, нѣма да види животъ; но гнѣвъ Божій остава на него.

ГЛАВА 4.

1. А когато разумѣ Господь *Иисусъ*, че сѣ чули Фарисей-тъ че Иисусъ повече ученицы прави и крышава нежели Іоаннъ,

в. Іисъ же самъ не крещаше, но оученицы егѡ :

г. Ѡстави Ісдею, и ѡде пакѣ въ Галїлею.

д. Подобаше же емѡ пройти сквозѣ Самарію.

е. Прїиде оубо во градъ Самарїискїй, глголемый Сїхарь, близъ вѣси, юже даде Іаквѡ Іѡсифъ сынъ своемѡ.

ж. Екѣ же тѡ истѡчникъ Іаквѡвъ. Іисъ же оутрѣдса ѡ пстѣ, сѣдаше такѡ на истѡчницѣ : екѣ же ѡкѡ часъ шестїй.

з. Прїиде жена ѡ Самарїи почерпати водѡ. глагола ей Іисъ : даждь мѣ пїти.

и. Оученицы бо егѡ ѡшли бѡхъ во градъ, да брашно кѡпатъ.

а. Глагола емѡ женѣ Самарїинѣ : какѡ ты Жидовїнъ сїй ѡ менѣ пїти прѡсиши, жены Самарїинїи сѣщей ; не прикасаютсѡса жїдове Самарїанѡмъ.

і. Ѡвѣща Іисъ и рече ей : ѡце бы вѣдала еси даръ Бжїй, и ктѡ есть глаголаи ти : даждь мѣ пїти : ты бы просїла оу негѡ, и далъ бы ти водѡ живѡ.

іа. Глагола емѡ женѣ : гдѣ, ни почерпала ѣмашѣ, и стѡденецъ есть глѡбокъ : ѡкѡ ѣмашѣ водѡ живѡ ;

іб. Еда ты бѡїи еси Ѡцѣ нашегѡ Іаквѡва, ѣже даде намъ стѡденецъ сїй, и тѡй ѣз негѡ пїтъ, и сынове егѡ, и скѡти егѡ ;

ів. Ѡвѣща Іисъ и рече ей : всѡкъ пїи ѡ водѣ сѣлѣ, вжѣждетсѡ пакѣ :

іг. Я ѣже пїетъ ѡ водѣ, юже ѡзъ дамъ емѡ, не вжѣждетсѡ во вѣкѣ : но вода, юже ѡзъ дамъ емѡ, вѣдетъ въ нѣмъ истѡчникъ водѣ текѡщїа въ живѡтъ вѣчный.

ід. Глагола къ немѡ женѣ : гдѣ, даждь мѣ сїѡ водѡ, да ни жѣждѡ, ни прихѡждѡ сѣмѡ почерпати.

іе. Глагола ей Іисъ : ѣдѣ, пригласї мѡжа твоегѡ, и прїидѣ сѣмѡ.

іж. Ѡвѣща жена и рече емѡ : не ѣмамъ мѡжа. глагола ей Іисъ : добрѣ рекла еси, ѡкѡ мѡжа не ѣмамъ :

2. (Ако и да не крыщаваше самъ си Исусъ, но ученици-тъ му ;)

3. Остави Іудеѣхъ, и отиде пакъ въ Галилеѣхъ.

4. И трѣбаше да мине прѣзъ Самаріѣхъ.

5. И тѣй дойде въ единъ Самарійскый градъ нарицаемый Сихаръ, близо до мѣсто-то което даде Іаковъ на сына си Іосифа.

6. И тамъ имаше кладенецъ Іакововъ : Исусъ прочее утруденъ отъ пѣть, съдѣше така на кладенецъ-тъ : а часть-тъ бѣше около шесть.

7. Идува нѣкоя си жена отъ Самаріѣхъ, да начерпе водѣ. Казува ѿ Исусъ : Дай ми да пѣхъ.

8. Защото ученици-тъ му бѣхъ отишли въ градъ-тъ, да купятъ за яденіе.

9. Казува му жена-та Самарянка : Какъ ты, който си Іудеянинъ, искашь за пѣніе отъ мене, която съмъ жена Самарянка ? Защото Іуден-тъ не ся съобщавать съсъ Самаряны-тъ.

10. Отговори Исусъ и рече ѿ : Ако бы знаяла Божіѣхъ-тъ дарбѣхъ, и кой е що ти казува : Дай ми да пѣхъ, ты бы поискала отъ него, и далъ бы ти водѣ живѣхъ.

11. Казува му жена-та : Господине, нито почерпало имашъ, и кладенецъ-тъ е дълбокъ : и тѣй отъ гдѣ имашъ живѣхъ-тъ водѣ ?

12. Ты по голѣмъ ли си отъ отца ни Іакова, който ни даде кладенецъ-тъ, и той е пилъ отъ него, и сынове-тъ му, и добытъцы-тъ му ?

13. Отговори Исусъ и рече ѿ : Всякой който пѣе отъ тѣзи водѣ, пакъ ще ожедиѣ :

14. А който пѣе отъ водѣ-тъ коѣхто азъ ще му дамъ, нѣма да ожедиѣ во вѣкы, но вода-та коѣхто ще му дамъ, ще бѣде въ него изворъ на водѣ, която извира въ животъ вѣченъ.

15. Казува му жена-та : Господине, дай ми тѣзи водѣ, да не ожедиѣвалъ, нито да идувамъ тука да изваждамъ.

16. Казува ѿ Исусъ : Иди повыкай мѣжа си и дойди тука.

17. Отговори жена-та и рече : Нѣмамъ мѣжъ. Казува ѿ Исусъ : Право си казала, че нѣмамъ мѣжъ ;

иі. Пать во мужей имѣла еси: и нынѣ, егѡже имаша, нѣсть ти мужъ: се воистинно рекла еси.

иі. Глагола емо жена: Гди, виждь, ѡкв прѡрокъ еси ты.

к. Оцы наши въ горѣ сей поклонишася: и вы глаголете, ѡкв во Иерусалимѣхъ есть мѣсто, и дѣже кланатися подобаетъ.

ка. Глагола еи Исх: жено, вѣрх ми ими, ѡкв градѣтъ часъ, егда ни въ горѣ сей, ни во Иерусалимѣхъ поклонитеса Оцѣмъ.

кв. Вы кланаетеса, егѡже не вѣсте: мы кланаемса, егѡже вѣмы: ѡкв спасеніе ѡ Исдѣи есть.

кг. Но градѣтъ часъ, и нынѣ есть, егда истинни поклонницы поклонатса Оцѣмъ дѡмъ и истинною: ибо Оцѣмъ таковыхъ ищетъ поклоняющихся емо.

кд. Дѣхъ (есть) Бѣх: и иже кланаетса емо, дѡмъ и истинною достѡитъ кланатися.

ке. Глагола емо жена: вѣмъ, ѡкв Мессіа прійдетъ, глаголемый Хрѡсх: егда той прійдетъ, возвѣститъ намъ всѣ.

кз. Глагола еи Исх: азъ есмь, глаголай съ тобою.

и. И тогда пріидѡша оучницы егѡ, и чсдѡхса, ѡкв съ женою глаголаше: Обаче никтоже рече: чсѡ ишеши; или, что глаголеши съ нею;

иі. Остави же водѡсх свой жена, и иде во градъ, и глагола чловѣкомъ:

иі. Пріидите и видите члвѣка, иже рече ми всѣ, елика сотвори хъ: еда той есть Хрѡсх;

л. Изыдѡша же изъ града, и градѡхъ къ немъ.

ла. Междѡ же симъ молѡхъ егѡ оученицы егѡ, глаголюще: Равви, ѡждь.

лв. Охъ же рече имъ: азъ брѡшно имамъ ѡсти, егѡже вы не вѣсте.

лг. Глаголахъ оубо оученицы къ себѣ: еда ктѡ принесѣ емо ѡсти;

18. Защото петима мъжа си водила, и *тойзи* когото сега имашъ, не ти е мъжъ : туй си право рекла.

19. Казува му жена-та : Господине, гледамъ че ты си пророкъ.

20. Бащи-тъ ни въ тѣзъ горѣ ся поклонихъ : а вы казувате че въ Иерусалимъ е мѣсто-то, гдѣто трѣба да ся покланямы.

21. Казува ѿ Исусъ : Жено, хвани ми вѣрѣ, че иде часъ, когато нито въ тѣзи горѣ, нито въ Иерусалимъ ще ся поклоните на Отца.

22. Вы ся кланяте на онова което не знаете ; ный ся кланямы на онова което знаемъ ; защото спасеніе-то е отъ Иудей-тъ.

23. Но иде вѣрме, и сега е, когато истинни-тъ поклонници ще ся поклонятъ Отцу съ духъ и истинѣ ; защото Отецъ такъвъ ище поклонници-тъ си.

24. Богъ е духъ, и които му ся кланятъ, съ духъ и истинѣ трѣба да ся кланятъ.

25. Казува му жена-та : Знамъ че ще дойде Мессія, който ся казува Христосъ : той кога дойде ще ни възвѣсти всичко.

26. Казува ѿ Исусъ : Азъ съмъ, който ти говорѣхъ.

27. И на това отгорѣ дойдохъ ученици-тъ му, и почудихъ ся че приказуваше съсъ женѣ ; но никой не рече : Що търсишь ? или, Какво приказувашъ съ неѣ ?

28. Тогазъ жена-та остави кърчагъ-тъ си, и отиде въ градъ-тъ, и казува на чловѣцы-тъ :

29. Елате да видите чловѣкъ, който ми рече все що съмъ сторила ; да не бѣде той Христосъ ?

30. И тѣи излѣзохъ отъ градъ-тъ та идяхъ къдѣ него.

31. А между това ученици-тъ му го моляхъ, и казувахъ : Учителю, яждь.

32. А той имъ рече : Азъ имамъ ястіе да ямъ което вы не знаете.

33. За то думамъ ученици-тъ помежду си : Да ли нѣкой му донесе да яде ?

л̃д. Глагола ѿмз Іисз: моє вращно єсть, да сотворю волю пославаашу ма, ѿ совершѣ дѣло єгѡ.

л̃е. Не вы ли глаголете, ѿкѡ єциє четыри мѣсаци сѣть, ѿ жатва прїидетъ; сѣ глаголю вамъ: возведїте Очи ваши, ѿ видїте нивы, ѿкѡ плавы сѣть къ жатвѣ оуже.

л̃с. И жнѡи мзѣ прїемлетъ, ѿ собирѣтъ плодъ въ живѡтъ вѣчный: да ѿ сѣаи въспѣ радуетъ ѿ жнѡи.

л̃з. Ꙗ сѣмъ ко слово єсть истинное, ѿкѡ ѿнъ єсть сѣаи ѿ ѿнъ єсть жнѡи.

л̃н. ѿзъ послахъ вы жати, ѿдѣже вы не трѣдїстесѧ: ѿнїи трѣдїшасѧ, ѿ вы въ трѣдъ ѿхъ видѡстѧ.

л̃о. Ꙗ града же тогѡ мнози вѣроваша въ Онь ѡ Самарѡнъ, за слово жены свидѣтельствующїа, ѿкѡ рече ми всѧ, єлика сотворихъ.

л̃. Ѣгда оубо прїидѡша къ немѣ Самарѡнѣ, молахъ єгѡ, дабы превыахъ оу нїхъ: ѿ превысть тѣ два дни.

л̃а. И многѡ паче вѣроваша за слово єгѡ.

л̃в. Женѣ же глаголахъ, ѿкѡ не ктомѣ за твою бесѣдъ вѣршемъ: самїи бо слышахомъ, ѿ вѣмы, ѿкѡ сѣи єсть воистинно Сїисъ мїрсъ, Хрїтѡсъ.

л̃г. По двою же дню ѿзыде ѡтѣдъ, ѿ ѿде въ Галїлею.

л̃д. Самъ ко Іисъ свидѣлствова, ѿкѡ прѣрокъ во своѣмъ Отѣчествїи чѣсти не ѿмать.

л̃е. Ѣгда же прїиде въ Галїлею, прїаха єгѡ Галїлѡнѣ, всѧ видѣвшїе, ѿже сотвори во Іерлїмѣхъ въ прѣздникъ: ѿ тїи бо прїидѡша въ прѣздникъ.

л̃с. Прїиде же пакїи Іисъ въ Канъ Галїлѡйскю, ѿдѣже прѣтвори водъ въ вїно. И бѣ нѣкїи царевъ мѣжъ, єгѡже сынъ болаше въ Капернаѣмѣ.

л̃з. Сѣи слышавъ, ѿкѡ Іисъ прїиде ѡ Ісдѣнъ въ Галїлею, ѿде къ немѣ, ѿ молаше єгѡ, да снїдетъ, ѿ ѿсцѣлїтъ сына єгѡ: ѿмѣаше бо оумрѣти.

34. Казува имъ Исусъ: Мое-то ястіе е да струвамъ волѣж-тъ на оногова който мя е проводилъ, и да извършъ неговж-тъ работж.

35. Не казувате ли вы, че още четири мѣсеца има, и жътва-та иде? Ето, казувамъ ви, подигнѣте очи-тъ си, и виждте нивя-та, че сж вече бѣлы за жътвж.

36. И който жьне зема заплатж, и събира плодъ въ животъ вѣченъ, за да ся радватъ наедно и който сѣе и който жьне.

37. Защото въ това нѣщо истинска е рѣчь-та: Че другъ е който сѣе, и другъ който жьне.

38. Азъ вы проводихъ да жьнете това въ което вы не сте ся трудили; други ся трудижъ, и вы влѣзохте въ тѣхный-тъ трудъ.

39. И отъ тойзи градъ мнозина Самаряни повѣрувахъ въ него поради думж-тъ на женж-тъ която свидѣтелствуваше: Че ми рече всичко що съмъ сторила.

40. И тѣй когато дойдохъ Самаряни-тъ при него, моляхъ му ся да остане при тѣхъ: и прѣсѣдѣ тамъ два дни.

41. И още по мнозина повѣрувахъ поради негово-то слово;

42. А на женж-тъ казувахъ: Ный не вѣруваме вече за твоѣж-тъ думж; понеже сами чухмы, и знаемъ че тойзи е истиннъ Спаситель міра, Христосъ.

43. А слѣдъ тѣзи два дена излѣзе отъ тамо и отиде въ Галилеѣж.

44. Защото самъ си Исусъ свидѣтелствува, че пророкъ въ отечество-то си нѣма почестъ.

45. И когато дойде въ Галилеѣж, пріяхъ го Галилеяни-тъ, като бѣхъ видѣли всичко що стори въ Іерусалимъ по праздникъ-тъ; защото и тѣ бѣхъ дошли на праздникъ-тъ.

46. И дойде Исусъ пакъ въ Канъ Галилейскъ, гдѣто направи водж-тъ вино. И имаше нѣкой си царскый человекъ, на когото сынъ му бѣ боленъ въ Капернаумъ.

47. Той като чу за Исуса че е дошелъ отъ Іудеѣж въ Галилеѣж, отиде при него, и моляше му ся да слѣзе и да исцѣли сына му; защото щѣше да умре.

мн. Речѣ оубо Іисъ къ немѹ : ѿше знаменій ѿ чюдѣсъ не видѣте, не имате вѣровати.

мо. Глагола къ немѹ царевъ мѹжъ : Гди, снѣди, прѣжде даже не оумретъ отроча моѣ.

и. Глагола емѹ Іисъ : иди, сынъ твоѣ живъ ѣсть. ѿ вѣрова члвчкъ словесѣ, ѣже речѣ емѹ Іисъ, ѿ идаше.

иа. ѿбѣ же входашъ емѹ, сѣ равѣ ѣгѹ срътоша ѣгѹ, ѿ возвѣстѣша емѹ глаголюще, ѿкѹ сынъ твоѣ живъ ѣсть.

иѡ. Попрошаше оубо ѿ нѣхъ ѿ часѣ, въ который легчѣ емѹ вѣсть : ѿ рѣша емѹ, ѿкѹ вчера въ часъ седмый ѿстави ѣгѹ Огнь.

иѢ. Разсмѣ же оубъ, ѿкѹ тоѣ бѣ часъ, въ онѣже речѣ емѹ Іисъ, ѿкѹ сынъ твоѣ живъ ѣсть : ѿ вѣрова самъ ѿ вѣсь домъ ѣгѹ.

иѤ. Сѣ пакѣ второе знаменіе сотвори Іисъ, пришедъ ѿ іудѣи въ Галілею.

ГЛАВА ٤.

а. По сѣхъ же бѣ праздникъ іудѣйскѣ, ѿ възде Іисъ во іерусалимъ.

б. Ѣсть же во іерусалимѣхъ овчаа къпѣль, ѿже глаголетъсѣ ѣврейски Бидесла, пѣть притвѣръ имѹщи.

в. Изъ тѣхъ слѣжаше множество болящихъ, слѣпыхъ, хромыхъ, свхѣхъ, чающѣхъ движеніа воды.

г. ѿггѣзъ бо Гдѣ на всѣко лѣто схождаше въ къпѣль, ѿ возмѹщаше водъ : ѿ ѿже перѣе влазаше по возмѹщеніи водъ, здравъ бываше, ѿцѣмъ же недѣгомъ ѿдержимъ бываше.

д. Бѣ же тѣ нѣкѣи чловѣкъ, тридѣсать ѿ Ѹсмь лѣтъ имѣи въ недѣзѣ (своѣмъ).

е. Сего видѣвъ Іисъ лежаща, ѿ разсмѣвъ, ѿкѹ мнѹга лѣта оубѣ имаше въ недѣзѣ, глагола емѹ : хощеши ли цѣлъ быти ;

48. Тогази му рече Исусъ: Ако не видите знаменія и чудеса, не щете повѣрува.

49. Казува му царскый-тъ человекъ: Господи, слѣзь доклѣ не е умрѣло дѣте-то ми.

50. Казува му Исусъ: Иди си, сынъ ти е живъ. И повѣрува человекъ-тъ на рѣчь-тъ който му рече Исусъ, и отиваше си.

51. И когато той вече слазаше, срѣщнахъ го слугы-тъ му, и обадихъ му и казахъ: Сынъ ти е живъ.

52. А той гы попыта, въ кой часъ му станъ по леко; и рекохъ му: Вчера по седмъ-тъ часа го остави треска-та.

53. И тѣй, разумѣ баща-та че *това станъ* въ онзи часъ, въ който му рече Исусъ: Сынъ ти е живъ: и повѣрува той и всичкый-тъ му домъ.

54. Това пакъ второ чудо стори Исусъ отъ какъ дойде изъ Иудеѣ въ Галилеѣ.

ГЛАВА 5.

1. Подиръ това бѣше праздникъ Иудейскый, и възлѣзе Исусъ въ Иерусалимъ.

2. А въ Иерусалимъ близу до овчѣ-тъ *портъ* има кѣпалня, която по Еврейскы ся нарича Виноседа, и има петь притвора.

3. Въ тѣхъ лѣжахъ голѣмо множество болни, слѣпи, хроми, сухи, които чакахъ движеніе-то на водѣ-тъ.

4. Защото отъ врѣме на врѣме слѣзуваше ангелъ въ кѣпалнѣ-тъ, и размѣщаше водѣ-тъ; и тѣй който влазаше пѣрвъ слѣдъ размѣщаніе-то на водѣ-тъ, здравъ бываше отъ каквѣто болѣсть и да бѣше болѣнь.

5. И тамо имаше нѣкой си человекъ болѣнь отъ тридесеть и осмь години.

6. Него видѣ Исусъ че лежи, и понеже знаеше че отъ много врѣме вече *болѣдува*, казува му: Ищешь ли да оздравѣешь?

з. Ѡвѣща ѿмѡ недѡжрый : ѿи, Гди, челоѡка не имамз, да, ѿгда возмѡтитса вода, вѡержетз ма вх кспѡла : ѿгда же прихѡждѡ ѡзз, иииз прѡжде менѡ слѡзтитз.

и. Глагола ѿмѡ иисз : востѡни, возми Ѡдрз твоѡ, и ходи.

ѡ. И ѡбѡ здравз кысть члѡѡкз : и взѡмз Ѡдрз своѡ, и хѡждѡше. вѡ же сѡбѡнта вх тоѡ дѡнь.

ї. Глаголахз же жиѡве иицѡлаѡвшемс : сѡбѡнта ѿсть, и не достѡтитз ти взѡти Ѡдрѡ твоегѡ.

ѡи. Ѡииз же ѡвѣща имз : иже ма сотвори цѡла, тоѡ миѡ речѡ : возми Ѡдрз твоѡ, и ходи.

ѡи. Ипросиша же ѿгѡ : ктѡ ѿсть члѡѡкз рекѡи ти : возми Ѡдрз твоѡ, и ходи ;

їи. Иицѡлаѡвый же не вѡдаше, ктѡ ѿсть : иисз бо оѡкло-нииса, нарѡдѡ сѡиш на мѡстѡ.

ѡи. Потѡмз же ѡвѡрте ѿгѡ иисз вх цркви, и речѡ ѿмѡ : сѡ здравз ѿси : ктомѡ не согрѡшѡи, да не гѡрше ти чтѡ бѡдетз.

ѡи. Иѡе же члѡѡкз, и повѡда ииѡемз, ѡкѡ иисз ѿсть, иже ма сотвори цѡла.

ѡи. И сегѡ рѡди гѡнахз ииса ииѡе, и иискахз ѿгѡ оѡѡити, занѡ сѡѡ творѡше вх сѡбѡнтс.

зї. иисз же ѡвѡщѡвѡше имз : Ѡцз моѡ досѡлѡ дѡлаетз, и ѡзз дѡлаю.

иї. И сегѡ рѡди пѡче иискахз ѿгѡ ииѡе оѡѡити, ѡкѡ не тѡкмѡ разѡрѡше сѡбѡнтс, но и Ѡцѡ своегѡ глѡглѡше. Иѡѡ, рѡвенсѡ творѡ Бѡс.

ѡи. Ѡвѡщѡвз же иисз и речѡ имз : ѡминѡ ѡминѡ глаголѡ вѡмз, не мѡжетз Ѡииз творѡити ѡ сегѡ ничесѡже, ѡѡе не ѿже вѡдитз Ѡцѡ творѡща : ѡже бо Ѡииз творѡитз, сѡѡ и Ѡииз тѡкоже творѡитз.

к. Ѡцз бо мѡѡитз бѡѡ, и всѡ показѡетз ѿмѡ, ѡже сѡмз творѡитз : и бѡльша сѡхз покѡжетз ѿмѡ дѡла, да вѡ чѡди-тѡса.

7. Отговори му болный-тъ : Господине, нѣмамъ чловѣкъ, да мя тури въ кѣпалниж-тъ, когато ся размѣти вода-та ; и когато азъ дохождамъ, другъ прѣди менѣ слѣзнува.

8. Казува му Исусъ : Стани, дигни одръ-тъ си, и ходи.

9. И тозъ часъ чловѣкъ-тъ оздравѣ, и задигнѣ одръ-тъ си, и ходяше : а тойзи день бѣше сѣбота.

10. И казувахъ Иудей-тъ на исцѣльмый-тъ : Сѣбота е ; не ти е простено да дигнешъ одръ-тъ си.

11. Отговори имъ : Онзи който мя исцѣли, той ми рече : Дигни одръ-тъ си, и ходи.

12. Попытахъ го : Кой е чловѣкъ-тъ що ти рече : Дигни одръ-тъ си и ходи ?

13. А исцѣленный-тъ не знаяше кой е ; защото Исусъ ся уклони, понеже имаше народъ много на това мѣсто.

14. Подиръ това намѣрува го Исусъ въ храмъ-тъ, и рече му : Ето, сега станѣ ты здравъ ; не согрѣшавай вече, да ти не стане нѣщо по зло.

15. Отиде прочее чловѣкъ-тъ и обади на Иудей-тъ че Исусъ е който го исцѣли.

16. И за това Иудей-тъ гоняхъ Исуса, и ищяхъ да го убѣятъ ; защото правяше тѣзи *работы* въ сѣботѣ.

17. А Исусъ имъ отговори : Отецъ ми до сега работи, и азъ работѣмъ.

18. И за това Иудей-тъ още повече ищяхъ да го затрыятъ ; защото не токо че сѣботѣ-тъ прѣстѣпуваше ; но и Бога за свой Отецъ казуваше, и правяше себе си равенъ Богу.

19. На това Исусъ отговори и рече имъ : Истинѣ, истинѣ ви казувамъ : Не може Сынъ-тъ да прави нищо отъ самосебе си, ако не вижда Отца да прави това : понеже което прави той, подобно и Сынъ-тъ това прави.

20. Защото Отецъ любн Сына, и показува му все що прави той ; ще му покаже и отъ тѣзи по голѣмы работы, за да ся чюдите вы.

КА. И҃коже во О҃цѣхъ воскрешаетъ мѣртвыя и живѣтъ, такъ и Сѣнъ, и҃хже хощетъ, живѣтъ.

КВ. О҃цѣхъ во не сѣдитъ никомѹже, но сѣдѣхъ весь даде Сѣновнъ :

КГ. Да вси чт҃тъ Сѣа, и҃коже чт҃тъ О҃цѣа. (а) и҃же не чтѣтъ Сѣа, не чтѣтъ О҃цѣа послѣвагоу е҃го.

КД. Аминь аминь глаголю вамъ, и҃кѡ слѣшай словесѣ моегѡ, и вѣрѡай послѣвшемъ мѣ, имать живѣтъ вѣчный : и на сѣдѣхъ не прѣидетъ, но прѣидетъ ѿ смѣрти въ живѣтъ.

КЕ. Аминь аминь глаголю вамъ, и҃кѡ градѣтъ часъ и нынѣ ѣсть, е҃гда мѣртвѣи о҃услышатъ гласъ Сѣа И҃ѣа, и о҃услышавше ѡживѣтъ.

КЗ. И҃коже во О҃цѣхъ имать живѣтъ въ себѣ, такъ даде и Сѣновнъ живѣтъ имѣти въ себѣ :

К4. И Область даде е҃мѹ и сѣдѣхъ творѣти, и҃кѡ Сѣнъ челоѡѣчь ѣсть.

КН. Не дивѣтеса семѹ : и҃кѡ градѣтъ часъ, въ Оньже вси сѣшѣи во гробѣхъ о҃услышатъ гласъ Сѣа И҃ѣа,

КА. И и҃зыдѣтъ, сотворѣи благаа, въ воскрешѣнїе живѣотѣ : а сотворѣи злаа, въ воскрешѣнїе сѣдѣа.

Л. Не могѹ и҃зъ ѡ себѣ творѣти ничесѡже. и҃коже слышѹ, сѣждѹ : и сѣдѣхъ мой праведенъ ѣсть : и҃кѡ не и҃шѹ воли моеѣ, но воли послѣвагоу мѣ О҃цѣа.

ЛА. И҃ще и҃зъ свидѣтельствѡу ѡ мнѣ, свидѣтельство мое и҃стъ истинно.

ЛВ. И҃нъ ѣсть свидѣтельствѡу ѡ мнѣ : и вѣмъ, и҃кѡ истинно ѣсть свидѣтельство, е҃же свидѣтельствѡетъ ѡ мнѣ.

ЛГ. Вы посласте ко Іоаннѹ, и свидѣтельствѡва ѡ истинѣ.

ЛД. И҃зъ же не ѡ члѡѣка свидѣтельства прѣмлю, но сѣа глаголю, да вы спасѣни бѣдете.

ЛЕ. Онь бѣ свѣтѣльникъ горѣ и свѣтѣа : вы же восхотѣсте возрадоватисѣ въ часъ свѣтѣнїа е҃гѡ.

21. Понеже както Отецъ въздига мъртвы-тъ, и съживява, така и Сынъ-тъ които ище съживява.

22. Защото Отецъ не съди никого, но е далъ Сynu всякъ съдбѣ;

23. За да почитатъ всички Сына, както почитатъ Отца. Който не почита Сына, не почита Отца който го е проводилъ.

24. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че който слуша слово-то мое, и вѣрува въ тогоъ който мя е проводилъ, има животъ вѣченъ, и не съдѣ пѣма да дойде, но прѣминѣлъ е отъ смъртъ-тъ въ животъ-тъ.

25. Истинѣ истинѣ ви казувамъ, че иде часъ и сега е, когато мъртви-тъ ще чуѣтъ гласъ-тъ на Сына Божія, и които го чуѣтъ ще оживѣѣтъ.

26. Защото както Отецъ има въ себе си животъ, така е далъ и Сynu да има животъ въ себе си.

27. И власть му е далъ да прави и съдѣ, защото е Сынъ чловѣческій.

28. Педѣйте ся чуди на това; защото иде часъ, въ който всички които сѣ въ гробове-тъ ще чуѣтъ гласъ-тъ му,

29. И ще излѣзѣтъ; онѣзи които сѣ правили добро, въ въскресеніе-то на животъ; а които сѣ правили зло, въ въскресеніе-то на осѣждение.

30. Не могѣ азъ да правѣхъ нищо отъ себе си: съдиѣ както чувамъ; и съдба-та ми е праведна; защото не ищѣ моѣ-тъ волиѣ, но волиѣ-тъ на Отца който мя е проводилъ.

31. Ако свидѣлствувамъ азъ за себе си, свидѣтелство-то ми не е истинно.

32. Другъ е който свидѣлствува за мене, и знаѣ че свидѣтелство-то което свидѣлствува той за мене е истинно.

33. Вы проводихте до Юанна, и свидѣлствува за истинѣ-тъ.

34. Азъ обаче отъ чловѣцы свидѣтелство не земамъ, но казувамъ това за да ся спасете вы.

35. Той бѣше свѣтило което горяше и свѣтяше; и вы поискахте да ся порадувате за малко врѣме на негово-то свѣтеніе.

αβ. Ἰὼζз же ἵмамз свнѣтельство бѡлѣе Ἰωάνнова :
 дѣлѡ бо, ἱаже даде мнѣ Оυζз, да совершѹ ᾧ, τὰ δѣлᾶ,
 ἱаже Ἰὼзз творіѹ, свнѣтельствуютз ѿ мнѣ, ἱакw Оυζз мᾶ
 послᾶ.

αγ. Ἦ послᾶвый мᾶ Оυζз самз свнѣтельствова ѿ мнѣ :
 ни гласа ἐγὼν ниγдѣже слышасте, ни видѣніᾱ ἐγὼν видѣсте :

αδ. Ἦ словесѣ ἐγὼν не ἵмате пребывᾱюша вз вᾱсз : занѣ,
 ἐγѡже τѡй послᾶ, семѹ вы вѣры не ἔмаете.

αε. Испытᾱйте писаній, ἱакw вы мнитѣ вз нᾱхз ἵмѣти
 живѡтз вѣчный : ἢ τᾷ сѣть свнѣтельствующаᾱ ѿ мнѣ.

ας. Ἦ не хѡщете прѣнтᾱ ко мнѣ, да живѡтз ἵмате.

αζ. Славы ѿ челоѡѣкз не пріѣмлю :

αη. Но разсмѣхз вы, ἱакw люквѣ Бжѣᾱ не ἵмате вз себѣ.

αθ. Ἰὼзз прѣидѡхз во ἵма Оυζᾱ моегѡ, ἢ не пріѣмлете
 менѣ : ἄще ἵнз прѣидетз во ἵма своѣ, тогѡ пріѣмлете.

αι. Кᾱкw вы мѡжете вѣровати, славз дрѡгз ѿ дрѡга
 пріѣмлюще, ἢ славы, ἱаже ѿ ἐδῑнагw Бга, не ἵщете ;

αις. Не мнитѣ, ἱакw Ἰὼзз на вы рекѹ ко Оυζз : ἔсть, ἵже
 на вы гᾱгѡлетз, Μωϋσεῖ, нᾱнь же вы оυповᾱете.

αις. Ἰаще бо бысте вѣровали Μωϋσεῖ, вѣровали бысте
 оυѡу ἢ мнѣ : ѿ мнѣ бо τѡй писᾶ.

αις. Ἰаще ли тогѡν писаніемз не вѣржете, кᾱкw моимз гла-
 гѡлымз вѣрз ἵмете ;

ГЛАВᾱ 5.

α. По сῑхз ἵде Ἰῑсз на Оῑнз полз морᾱ Γαλιλέν Τῑβε-
 ρῑᾱдска :

β. Ἦ по нѣмз ἵдᾱше нарѡдз многз, ἱакw вῑдᾱхс зпᾱменῑᾱ
 ἐγὼν, ἱаже творᾱше наᾱ недѹжнымн.

γ. Взыде же на горѹ Ἰῑсз, ἢ τΌ сѣдᾱше со оученикῑ своῑ-
 мн.

δ. Бѣ же влῑзз пᾱсха, прᾱздникз жидѡвскῑй.

36. По азъ имамъ по голѣмо отъ Іоанново-то свидѣтельство; защото работы-тъ conto Отець ми даде да ги извършж, тѣзи работы conto азъ правѣж, свидѣлствуваъ за мене, че мя е Отець проводилъ.

37. И Отець, който мя е пратилъ, той свидѣлствова за мене. Нито гласъ-тъ му сте чули, нито лице-то му сте видѣли.

38. И слово-то негово нѣмате да прѣбѣдва въ васъ, защото вы не вѣрувате въ тогожь когото е той испратилъ.

39. Испытувайте писанія-та; защото вы мыслите че въ тѣхъ имате животъ вѣченъ; и тѣ сж conto свидѣлствуваъ за мене.

40. Но вы не искате да дойдете при мене за да имате животъ.

41. Отъ челоуѣцы славж не примамъ;

42. Но познахъ вы, че нѣмате въ себе си любовь Божію.

43. Азъ дойдохъ въ име-то на Отца моего, и не мя приimate; ако дойде другъ въ свое си име него ще приемете.

44. Какъ можете да повѣрвате вы, conto приimate славж единъ отъ другий, и не търсите славж-тъ която е само отъ Бога?

45. Да не мните че азъ ще вы обвинѣж прѣдъ Отца; има кой да вы обвини, Моисей, на когото вы уповахте.

46. Защото ако бѣхте вѣрували въ Моисея, повѣрували быхте въ мене; понеже той за мене писа.

47. Ако ли неговы-тъ писанія не вѣрувате, какъ ще повѣрувате мон-тъ думы?

ГЛАВА 6.

1. Слѣдъ това отиде Іисусъ отвѣдъ Галилейско-то море, сирѣчь Тиверіадско:

2. И слѣдъ него идѣше народъ много; защото гледахъ чудеса-та неговы, conto правяше надъ болны-тъ.

3. И възлѣзе Іисусъ на горж-тъ и сѣдѣше тамъ съ ученицы-тъ си.

4. И приближаваше пасха-та, празникъ-тъ Іудейскый.

Ѣ. Возвѣдъ оубо Іисъ Очн, ѡ вѣдѣвъ, ѡкѡ многъ народъ градѣтъ къ немѡ, глагола къ Філіппѡ: чѣмъ кспимъ хлѣбы, да ѡдѣтъ сѣн;

Ѥ. Сіе же глаголаше ѡсвѣта ѡго: самъ бо вѣдаше, что хощетъ сотворѣти.

Ѧ. Оубоуа ѣмѡ Філіппъ: двѣмъ стома пѣназей хлѣбы не доваѣютъ ѡмъ, да кѣждо ѡхъ мало что прѣѣметъ.

Ѩ. Глагола ѣмѡ ѣдѣнъ ѡ оубенѣкъ ѡгѡ, Андрѣѣ братъ Сѣмѡна Петра:

Ѣ. Ёсть Отрочѣшъ зѣѣ ѣдѣнъ, ѡже ѡмать пѣтъ хлѣвъ ѡчмѣннѣхъ, ѡ двѣ рыѣѣ: но сѣн что сѣтъ на толіко;

ї. Речѣ же Іисъ: сотворѣте челѡвѣкѣн возлеѣн: бѣ же травѡ многѡ на мѣстѣ. возлежѣ оубо мѡжѣѣ числѡмъ ѡкѡ пѣтъ тыѣсаѣшъ.

ѡ. Прѣѣтъ же хлѣбы Іисъ, ѡ хвалѡ воздѣвъ, подадѣ оубенѣкѡмъ, оубенѣцы же возлежѣшѡмъ: такожде ѡ ѡ рыѣвъ, ѣмѣкѡ хотѣхъ.

ѡ. И ѡкѡ насыѣтишасѡ, глагола оубенѣкѡмъ своѣмъ: соберѣте ѡзѡыѣтъ оубрѣхъ, да не погѣбнетъ ничѣѡже.

ѡ. Собраѣа же, ѡ ѡсполѣниша двѡнаѣдѣсѣтѣ коша оубрѣхъ ѡ патѣхъ хлѣвъ ѡчмѣннѣхъ, ѡже ѡзѡыѣа ѡдѣшѡмъ.

Ѣ. Челѡвѣцы же вѣдѣвшѣ знѡменѣе, ѣже сотворѣ Іисъ, глаголахъ, ѡкѡ сѣѣ ёсть воѣстинѣс прѣрокъ градѣѣ въ мѣръ.

Ѥ. Іисъ оубо разѡмѣвъ, ѡкѡ хотѣтъ прѣѣти, да восхѣѣтъ ѡго, ѡ сотворѣтъ ѡго црѣ, ѡѣде пакѣ въ горѣ ѣдѣнъ.

Ѥ. Іѡкѡ позадѣ кѣстъ, сѣнѡша оубенѣцы ѡгѡ на мѡре,

Ѧ. И влѣзѡша въ корѡбѣль, ѡ ѡдѣхъ на Оѣнъ полъ мѡра въ Капернаѡмъ. ѡ тѣмъ ѡѣѣ кѣстъ, ѡ не оуб бѣ прѣшѣлъ къ ѡѣмъ Іисъ.

Ѩ. Мѡре же, вѣтрѡ вѣліѡ дѡхѡѡшъ, воздѡвѣзѣсѣ.

Ѣ. Грѣѣше же ѡкѡ стѡдѣѣ двѡдѣсѣтъ пѣтъ, ѡѡ трѣдѣсѣтъ,

5. И като вдигна Исусъ очи и видѣ че народъ много иде къмъ него, казува Филиппу : Отъ дѣ да купимъ хлѣбъ, да ядѣтъ тѣзи ?

6. (А това казуваше *той* да го испита : защото си знаеше какво щѣше да прави).

7. Отговори му Филиппъ : За двѣстѣ динарѣи хлѣбъ не имъ постига, за да земе всякой отъ тѣхъ по малко нѣщо.

8. Казува му единъ отъ ученицы-тѣ неговы, Андрей братъ-тѣ на Симона Петра :

9. Има тука едно момченце, което има петъ ечьмены хлѣба и двѣ рыбы ; но тѣ що сж на толкова *душы* ?

10. А Исусъ рече : Сторѣте да сѣднѣтъ чловѣци-тѣ. А на това мѣсто имаше трѣва много. И тѣи насѣдахъ мжже до петъ тысящи на брой.

11. И зѣ Исусъ хлѣбове-тѣ, и благодари, и раздаде ги на ученицы-тѣ, а ученици-тѣ на сѣдящы-тѣ ; така и отъ рыбы-тѣ колкото искахъ.

12. И като ся насытихъ, казува на ученицы-тѣ си : Съберѣте изостанѣлы-тѣ укрухы, за да ся не изгуби нищо.

13. И тѣи отъ петъ-тѣ ечьмены хлѣба събрахъ и напълнихъ дванадесетъ коша укрухы, които изостанѣхъ на тѣзи що ядохъ.

14. Тогава чловѣци-тѣ като видѣхъ чудо-то, което стори Исусъ, казувахъ : Наистинѣ тойзи е пророкъ-тѣ който имаше да дойде на свѣтъ-тѣ.

15. И тѣи като разумѣ Исусъ че ще дойдѣтъ да го грабнѣтъ за да го направятъ царь, отиде пакъ самъ си той на горѣ-тѣ.

16. И когато ся свечери, слѣзохъ ученици-тѣ му на море-то,

17. И възлѣзохъ въ ладіи-тѣ та отивахъ отвѣдь море-то въ Капернаумъ ; и вече бѣше ся стъмнило, а Исусъ не бѣ дошелъ още при тѣхъ ;

18. И море-то ся подигаше, понеже духаше силенъ вѣтръ.

19. И като бѣхъ гребли до двадесетъ и петъ или тридесетъ

оу́зрѣша Іиса ходѣща по мору, и близъ корабля бывша :
и оубоашася.

к. О́нъ же глаго́ла ѿмъ : ѿзъ е́смь, не бо́йтеся.

ка. Хо́таху оубо пріѣ́ти е́го въ кора́бль : и ѡ́бѣ кора́бль
бы́сть на землѣ, въ нѹ́же и́даху.

кв. Во́стрѣи же, наро́дъ, и́же стоѡ́ше о́бонъ по́лз мора,
ви́дѣвъ, ѡ́кв кора́бль и́ногѡ не бѣ́ тѣ, то́кмѡ е́динъ то́й,
въ о́ньже вни́доша оучѣ́ицы е́гѡ, и ѡ́кв не вни́де со оучени́ки
сво́ими Іисъ въ кора́бль, но е́дини оучени́цы е́гѡ и́доша.

кг. И́ и́ни пріи́доша кора́бли ѡ́ Тіверіа́ды близъ мѣ́ста,
и́дѣже іа́доша хлѣ́бы, хвалѣ́ возда́вше Гдѣ́ви :

кд. Е́гда же ви́дѣша наро́дъ, ѡ́кв Іиса не бы́сть тѣ, ни
оучѣ́ицъ е́гѡ, вѣ́зѡша са́ми въ кора́бль, и пріи́доша въ Капер-
наѣ́мъ, и́щущіе Іиса.

ке. И́ ѡ́верѣ́тше е́го о́бонъ по́лз мора, рѣ́ша е́мъ : Равви,
когда́ за́бъ бы́сть ;

кз. О́вѣ́ща ѿмъ Іисъ и́ рече́ : а́минь а́минь глаго́лю ва́мъ,
и́щите мене́, не ѡ́кв ви́дѣ́сте зна́меніе, но ѡ́кв іа́ли е́сть
хлѣ́бы, и́ насы́титесь.

кз. Дѣ́лайте не бра́шно гнѣ́лющее, но бра́шно пребыва́ю-
щее въ жи́вотъ вѣ́чный, е́же Сѣ́х чело́вѣ́скій ва́мъ да́стъ :
се́го бо О́цъ зна́мена Бгъ.

ки. Рѣ́ша же къ немъ : что́ сотвори́мъ, да дѣ́лаемъ дѣ́ла
Бж́іа ;

ка. О́вѣ́ща Іисъ и́ рече́ ѿмъ : се́ е́сть дѣ́ло Бж́іе, да
вѣ́ржете въ то́го, е́го́же посла́ О́нъ.

л. Рѣ́ша же е́мъ : ко́е оубо ты́ твори́ши зна́меніе, да
ви́димъ и́ вѣ́рс ѿмемъ тебѣ́ ; что́ дѣ́лаеши ;

ла. О́цѣ́ на́ши іа́доша ма́нны въ пꙋсты́ни, ѡ́коже е́сть
пи́сано : хлѣ́въ съ нѣ́се даде́ ѿмъ іа́сти.

лв. Рече́ оубо ѿмъ Іисъ : а́минь а́минь глаго́лю ва́мъ, не
Мо́усей даде́ ва́мъ хлѣ́въ съ нѣ́се : но О́цъ мо́й дае́тъ ва́мъ
хлѣ́въ и́стинный съ нѣ́се.

стадіи, видѣхъ Іисуса че ходи по море-то и приближава ладіѣ-тъ, и убояхъ ся.

20. Но той имъ казува: Азъ съмъ; не бойте ся.

21. Тогази искахъ да го земѣтъ въ ладіѣ-тъ, и тутакси ладія-та ся намѣри на земѣ-тъ на коѣто отивахъ.

22. На утринъ-тъ народъ-тъ който стояше отвѣдъ море-то, като видѣхъ че имаше друга ладія тамъ, по токо тая въ коѣто влѣзохъ ученици-тъ му, и че Іисусъ не влѣзе съ ученици-тъ си въ ладіѣ-тъ, но ученици-тъ му сами тръгнѣхъ;

23. (А други ладіи дойдохъ отъ Тиверіадъ близу до мѣсто-то дѣто ядохъ хлѣбъ-тъ, когато Господъ бѣ благословилъ.)

24. И тѣй като видѣ народъ-тъ, че имаша тамо Іисуса нито ученици-тъ му, влѣзохъ и тѣ въ ладіи-тъ, та дойдохъ въ Капернаумъ и търсахъ Іисуса.

25. И като го намѣрихъ отвѣдъ море-то, рекохъ му: Равви, кога дойде ты тука?

26. Отговори имъ Іисусъ и рече: Истинъ, истинъ ви казувамъ, търсите мя, не защото видѣхте чудеса, но защото ядохте отъ хлѣбове-тъ и ся насытихте.

27. Работѣте не за хранъ която ся разваля, но за хранъ която трае въ животъ вѣченъ, коѣто Сынъ чловѣческій ще ви даде; защото Отецъ, Богъ, на него е положилъ *свой-та* печать.

28. А тѣ му рекохъ: Що да сторимъ за да работимъ дѣла-та Божіи?

29. Отвѣща Іисусъ и рече имъ: Това е дѣло-то Божіе, да повѣрувате въ тогозь когото е той проводилъ.

30. Тогазъ му рекохъ: Че ты какво знаменіе правишь да видимъ и да повѣруваме въ тебе? Що вършишь?

31. Бащи-тъ ни ядохъ маницъ въ пустыніѣ-тъ, както е писано: Хлѣбъ отъ небе-то имъ даде да ядѣтъ.

32. Рече имъ на това Іисусъ: Истинъ, истинъ ви казувамъ: Не ви даде Моисей хлѣбъ отъ небе-то; но Отецъ мой дава вамъ истинный-тъ хлѣбъ отъ небе-то.

ІГ. Хлѣбъ ко Бжїи ѣсть сходѧи сѧ нѣсѣ, ѡ даѧи живѡтъ мїрѡ.

ІД. Рѣша оубо кѧ немѡ : Гдїи, всегда даждь намъ хлѣбъ сїи.

ІЕ. Речѣ же ѡмъ Іисъ : азъ ѣсмь хлѣбъ живѡтнїи : гра-
дѧи ко мнѣ, не ѡмать взалкѧтисѧ : ѡ вѣрѡи въ мѧ, не
ѡмать вжаждѧтисѧ никогдѧже.

ІЗ. По рѣхъ вамъ, ѡкѡ ѡ видѣсте мѧ, ѡ не вѣрѡете.

ІЗ. Всѣ, ѣже дѧтъ мнѣ Оца, ко мнѣ прїидѧтъ : ѡ
градѡщаго ко мнѣ не ѡзженѡ вѡнъ :

ІИ. ѡкѡ снїдѡхъ сѧ нѣсѣ, не да творю волю мою, но волю
послѧвшагѡ мѧ Оца.

ІО. Сѣ же ѣсть вола послѧвшагѡ мѧ Оца, да всѣ, ѣже
дадѣ ми, не погвѧю ѡ негѡ, но воскрешѡ ѣ въ послѣднїи
дѣнь.

ІО. Сѣ же ѣсть вола послѧвшагѡ мѧ, да всѧкѧ видѧи Сїѧ
ѡ вѣрѡи въ негѡ, ѡмать живѡтъ вѣчнїи, ѡ воскрешѡ ѣгѡ
азъ въ послѣднїи дѣнь.

ІА. Роптѧхъ оубо Ісдѣѣ ѡ немъ, ѡкѡ речѣ : азъ ѣсмь
хлѣбъ сшѣдѧи сѧ нѣсѣ.

ІБ. ѡ глаголахъ : не сѣи ли ѣсть Іисъ сїи Іѡсїфовъ,
ѣгѡже мы знѧемъ Оца ѡ мѧтерь ; кѧкѡ оубо глаголетъ сѣи,
ѡкѡ сѧ нѣсѣ снїдѡхъ ;

ІГ. ѡвѣща оубо Іисъ ѡ речѣ ѡмъ : не ропїиѧте междѡ собою.

ІД. Никѡже мѡжетъ прїнѧи ко мнѣ, ѡще не Оцѧ по-
слѧвѧи мѧ привлечѧтъ ѣгѡ, ѡ воскрешѡ ѣгѡ азъ въ послѣднїи
дѣнь.

ІЕ. ѣсть пїсано во прѡрѡцѣхъ : ѡ вѣдѧтъ всїи нагѣнїи
Бгѡмъ. всѧкѧ слышавѧи ѡ Оца ѡ навѧкѧ, прїидѧтъ ко мнѣ.

ІЗ. Не ѡкѡ Оца видѣлаъ ѣсть кѡ, тѡкмѡ сїи ѡ Бгѧ :
сѣи видѣ Оца.

ІЗ. ѡмїнь ѡмїнь глаголю вамъ : вѣрѡи въ мѧ, ѡмать
живѡтъ вѣчнїи.

ІИ. азъ ѣсмь хлѣбъ живѡтнїи.

33. Защото Божій-тъ хлѣбъ е тойзи който слѣзува отъ небе-то, и дава животъ на свѣтъ-тъ.

34. Рекохъ му пакъ тѣ: Господи, дай ми всякога тойзи хлѣбъ.

35. А Иисусъ имъ рече: Азъ съмъ хлѣбъ-тъ на живота: който иде при мене, нѣма да огладиѣ; и който вѣрува въ мене, никога нѣма да ожедиѣ.

36. Но азъ ви рѣкохъ, че вы мя видѣхте и не вѣрувате.

37. Всичко що ми дава Отецъ при мене ще дойде: и който иде при мене, нѣма да го испадѣхъ;

38. Защото слѣзохъ отъ небе-то, не моѣхъ-тъ волѣхъ да сторѣхъ, но волѣхъ-тъ на тогози който мя е проводилъ.

39. А воля-та на Отца, който мя е проводилъ е тая, всичко що ми даде, да не изгубѣхъ *нищо* отъ него, но да го възкрѣсѣхъ въ послѣдній-тъ день.

40. И това е воля-та на тогози който мя е проводилъ: всякой който види Сына и вѣрува въ него, да има животъ вѣченъ, и азъ ще го възкрѣсѣхъ въ послѣдній-тъ день.

41. Тогазъ роптаяхъ Иудей-тъ за него, защото рече: Азъ съмъ хлѣбъ-тъ, що е слѣзълъ отъ небе-то.

42. И казувахъ: Не е ли тойзи Иисусъ сынъ-тъ Иосифовъ, на когото нѣмъ познаваме бащъ му и майкъ му? Какъ прочее казува той: Азъ съмъ отъ небе-то слѣзълъ?

43. А Иисусъ отговори и рече имъ: Не роптайте помежду си.

44. Никой не може да дойде при мене, ако го не привлече Отецъ, който мя е проводилъ; и азъ ще го възкрѣсѣхъ въ послѣдній-тъ день.

45. Писано е въ пророцы-тъ: И всички ще бѣдѣтъ научени отъ Бога. И всякой който слуша и ся научи отъ Отца, иде при мене.

46. Не че е видѣлъ нѣкой Отца, освѣнъ тогозъ който е отъ Бога; той е видѣлъ Отца.

47. Истинъ, истинъ ви казувамъ: Който вѣрува въ мене има животъ вѣченъ.

48. Азъ съмъ хлѣбъ-тъ на живота.

ма. Оцѣ вашѣ іадóша мánнꙋ вꙋ пꙋсты́ни, ꙗ́ко оумро́ша.
 ꙗ́ко сѣи́ єсть хлѣбꙋ сꙋдо́у сꙋ нѣсѣ, да, ꙗ́коже кто ѿ негѣ
 їстѣ, не оумретѣ.

ѡа. Ёзѣ єсмь хлѣбꙋ живóтнꙋ, ꙗ́коже сшѣдѣи́ сꙋ нѣсѣ:
 ꙗ́коже кто снѣсть ѿ хлѣба сего́, живѣ бꙋдетѣ во вѣки: ꙗ́ко
 хлѣбꙋ, єго́же ѡзѣ дамꙋ, плóть моѧ єсть, ꙗ́коже ѡзѣ дамꙋ за
 живóтꙋ мíра.

ѡв. Прáхꙋсѧ же междꙋ собо́ю жи́дове, гл́голюще: кáкꙋ
 мóжетѣ сѣи́ намꙋ дáти плóть свою́ їсти;

ѡг. Речѣ же ѡмꙋ їсꙋ: а́мьнъ а́мьнъ глаго́лю вамꙋ, ꙗ́коже
 не снѣсте плóти сѣѧ чело́вѣческагꙋ, ни пѣ́те крóве єгѣ,
 живóта не ѡмáте вꙋ сего́.

ѡд. Ёдѣи́ мою́ плóть, ꙗ́ко пї́ѧ мою́ крóвь, ѡмáте живóтꙋ
 вѣ́чнꙋ, ꙗ́ко ѡзѣ воскрешꙋ єго́ в послѣ́днїи́ дѣнь.

ѡе. Плóть во моѧ ѡ́стинно єсть брáшно, ꙗ́ко крóвь моѧ
 ѡ́стинно єсть пї́во.

ѡз. Ёдѣи́ мою́ плóть, ꙗ́ко пї́ѧ мою́ крóвь, во мнѣ́ пребꙋ-
 вáетѣ, ꙗ́ко ѡзѣ вꙋ нѣмꙋ.

ѡи. Ё́коже послá ма живѣи́ Оцꙋ, ꙗ́ко ѡзѣ живѣ́ Оцá рáди:
 ꙗ́ко їдѣи́ ма, ꙗ́ко то́и живѣ бꙋдетѣ менѣ́ рáди.

ѡи. Сѣи́ єсть хлѣбꙋ сшѣдѣи́ сꙋ нѣсѣ: не ꙗ́коже іадóша
 Оцѣ́ вашѣ мánнꙋ, ꙗ́ко оумро́ша: їдѣи́ хлѣбꙋ сѣи́, живѣ бꙋ-
 детѣ во вѣки.

ѡа. Сїѧ́ речѣ на со́мнищи, о́учѧ вꙋ Капернаѣ́мѣ.

з. Мнóзи о́убо слы́шавше ѿ о́учи́кꙋ єгѣ, рѣ́ша: жéстоко
 єсть слóво сїе́: (ѡ́) кто мóжетѣ єгѣ́ послꙋшáти;

зѧ. Вѣ́дѣи́ же їсꙋ вꙋ сего́, ꙗ́кꙋ рóпꙋштѣ ѿ сѣмꙋ о́учи́цꙋ
 єгѣ́, речѣ ѡмꙋ: сїе́ ли вы́ блáзні́тѣ;

зв. ꙗ́коже о́убо о́зрите сѣѧ члѣ́вѣческагꙋ восхóдѧща, ꙗ́коже
 бѣ́ прѣ́жде;

зг. Дѣ́х єсть, ꙗ́коже ѿживáетѣ, плóть не пóльзꙋетѣ ни-
 чтóже: глаго́лы, ꙗ́коже ѡзѣ гл́голахꙋ вамꙋ, дѣ́х сѣ́тъ ꙗ́ко живóтꙋ
 сѣ́тъ.

49. Бащи-тъ ви ядохъ маницъ-тъ въ пустыни-тъ, и умръхъ.

50. Тойзи е хлѣбъ-тъ който слѣзува отъ небе-то, за да яде пѣкой отъ него и да не умре.

51. Азъ съмъ живый-тъ хлѣбъ, слѣзильный-тъ отъ небе-то. Ако яде пѣкой отъ тойзи хлѣбъ, ще живѣе въ вѣки : и хлѣбъ-тъ който азъ ще дамъ, е моя-та плѣть, коѣто азъ ще дамъ за животъ-тъ на свѣта.

52. Тогава ся прѣпирахъ Иудеи-тъ помежду си, и казувахъ : Какъ може тойзи да ни даде да ядемъ плѣть-тъ му ?

53. А Исусъ имъ рече : Истинъ, истинъ ви казувамъ : Ако не ядете плѣть-тъ на Сына чловѣческаго, и не пиете кръвь-тъ му, пѣмате животъ въ себе си.

54. Който яде плѣть-тъ ми, и пие кръвь-тъ ми има животъ вѣченъ, и азъ ще го възкрѣсѣмъ въ послѣдній-тъ день.

55. Защото плѣть-та ми е истинна храна, и кръвь-та ми е истинно питіе.

56. Който яде плѣть-тъ ми, и пие кръвь-тъ ми, въ мене прѣбѣдва, и азъ въ него.

57. Както мя е проводилъ Отецъ живый, и азъ съмъ живъ чрѣзь Отца, *така* и който мя яде, ще бѣде живъ и той чрѣзь мене.

58. Тойзи е хлѣбъ-тъ, който слѣзе отъ небе-то ; не както ваши-тъ бащи ядохъ маницъ-тъ, и умръхъ ; който яде тойзи хлѣбъ, ще бѣде живъ во вѣки.

59. Това рече той въ съборище-то като поучаваше въ Капернаумъ.

60. И тѣмъ мнозина отъ неговы-тъ ученицы като чухъ рекохъ : Жестока е тая дума ; кой може да ѣмъ слуша ?

61. Но Исусъ като узна въ себе си, че негодувать за това ученици-тъ негови, рече имъ : Това ли вы соблазнява ?

62. А ако видите Сына чловѣческаго да възлѣзза дѣто с былъ отъ първо ?

63. Духъ-тъ е онова което дава животъ ; плѣть-та нищо не ползува : думы-тъ които азъ ви говорѣхъ духъ сѣ, и животъ сѣ.

34. Но с҃тъ ѿ в҃асъ нѣцын, ꙗже не вѣр҃сютъ. вѣдаше бо и҃схъ, кѣмъ с҃тъ невѣр҃сющіи, ꙗ кто ѣсть предаѣи ѣго.

35. И глаголаше: сегѡ ради рѣхъ вамъ, ꙗко никтоже можетъ принѣти ко мнѣ, ꙗже не бѣдетъ емѡ данѡ ѿ Оца моего.

36. Ө сегѡ мнози ѿ оученикѡ ѣгѡ идоша вспаѣти, ꙗ кѡмѡ не хождѣхъ съ нимъ.

37. Рече же и҃схъ Овѣманѣсате: еда ꙗ въ хощете ити;

38. Өвѣша оубо емѡ Симѡнъ Петръ: Гди, къ кѡмѡ идемъ; глаголы животѡ вѣчнагѡ имаша.

39. И мы вѣровахомъ, ꙗ познахомъ, ꙗко ты еси Хр҃тосъ, Сынъ Бга живагѡ.

40. Өвѣша имъ и҃схъ: не азъ ли в҃асъ дванадесате избрѣхъ; ꙗ единыѡ ѿ в҃асъ дѣволъ есѣ.

41. Өа. Глаголаше же Исдѡ Симѡнова Искаріѡта: сѣи бо хотѣше предаѣти ѣго, единыѡ сынъ ѿ Овоюнадесате.

ГЛАВА 3.

а. И хождѣше и҃схъ по сѣхъ въ Галилеи: не хотѣше бо во Исдѣи ходѣти, ꙗко и҃схъ ѣго Исдѣе оубѣти.

б. Бѣ же близъ праздникѡ Исдѣйскій, потчѣнїе сѣни.

в. Рѣша оубо къ немѡ братѣа ѣгѡ: преиди ѡсюдѡ, ꙗ иди во Исдѣю, да ꙗ оученицы твои видѣтъ дѣла твоѡ, ꙗже твориши:

г. Никѡже бо въ тайнѣ творѣтъ что, ꙗ ишетъ самъ ꙗвѣ быти. ꙗже сѣа твориши, ꙗви себѣ мірови.

д. Ни братѣа во ѣгѡ вѣровахъ въ него.

е. Глагола оубо имъ и҃схъ: время мое не оубо приде: время же ваше всегда готовѡ есѣ.

ж. Не можетъ мѣръ ненавидѣти в҃асъ: менѣ же ненавиѣтитъ,

64. Но има нѣкои отъ васъ които не вѣруватъ. Защото знаеше Іисусъ изъ начало, кои сѣ що не вѣруватъ, и кой е дѣто ще го прѣдаде.

65. И казуваше: За това ви рѣкохъ, че никой не може да дойде при мене, ако не му е дадено отъ Отца ми.

66. Отъ това мнозина отъ неговы-тѣ ученицы ся повържжхъ назадъ, и не ходяхъ вече съ него.

67. Тогава рече Іисусъ на дванадесеть-тѣ: Да ли щете и вы да си идете?

68. А Симонъ Петръ му отвѣща: Господи, при кого да отидемъ? ты имашъ думы на животъ вѣченъ,

69. И пый повѣрувахмы и познахмы че си ты Христосъ, Сынъ на Бога живаго.

70. Отговори имъ Іисусъ: Не избрахъ ли азъ васъ дванадесеть-тѣ, по единъ отъ васъ е діаволъ?

71. Казуваше за Іудѣ Симоновъ Искаріотскій; защото той, който бѣ единъ отъ дванадесеть-тѣ, щѣше да го прѣдаде.

ГЛАВА 7.

1. И слѣдъ това ходяше Іисусъ по Галилеѣ; защото не рачаше да ходи по Іудеѣ; понеже Іудеи-тѣ ищяхъ да го убійтъ.

2. А бѣ близу Іудейскій-тѣ праздникъ на шатрораспъваніе-то.

3. И рекохъ му братія-та му: Прѣмни отъ тука, и иди въ Іудеѣ, за да видятъ и твои-тѣ ученицы дѣла-та които правишь:

4. Защото никой не прави нѣщо скрышомъ, и нище да бѣде той явенъ. Ако правишь това, яви себе си на свѣтъ-тѣ.

5. Защото нито братія-та му вѣрувахъ въ него.

6. Тогава казува имъ Іисусъ: Мое-то врѣме не е настанѣло още, а ваше-то врѣме е вышѣгы готово.

7. Васъ свѣтъ-тѣ не може да вы ненавижда; по мене ненавиди,

ІАКВ АЗЪ СВИДѢТЕЛЬСТВУЮ Ѡ НЕМЪ, ІАКВ ДѢЛА ЕГО СЛА
СЯТЪ.

ІІ. ВЫ ВЗЫДИТЕ ВЪ ПРАЗДНИКЪ СЕЙ: АЗЪ НЕ ВЗЫДУ ВЪ
ПРАЗДНИКЪ СЕЙ: ІАКВ ВРЕМЯ МОЕ НЕ ОУ ІСПОЛНИСЯ.

ІІІ. СІА РЕКЪ ІМЪ, ѠСТА ВЪ ГАЛІЛЕИ.

ІІІІ. Егда же въздоша братїа ЕГО ВЪ ПРАЗДНИКЪ, ТОГДА ІІ
САМЪ ВЗЫДЕ, НЕ ІАВѢ, НО ІАКВ ТАЙ.

ІІІІІ. Жидове же искаху ЕГО ВЪ ПРАЗДНИКЪ, ІІ ГЛАГОЛАХУ:
ГДѢ ЕСТЬ ОНЪ;

ІІІІІІ. ІІ РОПОТЪ МНОГЪ БѢ Ѡ НЕМЪ ВЪ НАРОДѢХЪ. ОВІИ ГЛА-
ГОЛАХУ, ІАКВ БЛАГЪ ЕСТЬ: ІІНІИ ЖЕ ГЛАГОЛАХУ: НИ, НО ЛЬСТИТЪ
НАРОДЪ.

ІІІІІІІ. Никтоже оубо ІАВѢ ГЛАГОЛАШЕ Ѡ НЕМЪ, СТРАХА РАДИ
ІІЗДѢЙСКАГО.

ІІІІІІІІ. ЯВІЕ ЖЕ ВЪ ПРЕПОЛОВЕНІЕ ПРАЗДНИКА, ВЗЫДЕ ІІСЪ ВО
ЦРКОВЬ, ІІ ОУЧАШЕ.

ІІІІІІІІІ. ІІ ДИВЛЯХУСЯ ІІЗДѢЕ, ГЛАГОЛЮЩЕ: КАКЪ СЕЙ КНИГИ ВѢСТЬ
НЕ ОУЧИВСЯ;

ІІІІІІІІІІ. ѠВѢЩА ОУКО ІМЪ ІІСЪ ІІ РЕЧЕ: МОЕ ОУЧЕНІЕ НѢСТЬ МОЕ,
НО ПОСЛАВШАГО МЯ.

ІІІІІІІІІІІ. ЯЩЕ КТО ХОЩЕТЪ ВОЛЮ ЕГО ТВОРИТИ, РАЗСМѢЕТЪ Ѡ ОУ-
ЧЕНІИ, КОЕ Ѡ БГА ЕСТЬ, ІІЛИ АЗЪ Ѡ СЕБЕ ГЛАГОЛЮ.

ІІІІІІІІІІІІ. ГЛАГОЛАИ Ѡ СЕБЕ, СЛАВЫ СВОЕЯ ІЩЕТЪ: А ІІЩАЙ СЛАВЫ
ПОСЛАВШАГО ЕГО, СЕЙ ІСТИНЕНЪ ЕСТЬ, ІІ НѢСТЬ НЕПРАВДЫ ВЪ
НЕМЪ.

ІІІІІІІІІІІІІ. НЕ МОВОСЕЙ ЛИ ДАДЕ ВАМЪ ЗАКОНЪ, ІІ НИКТОЖЕ Ѡ ВАСЪ
ТВОРИТЪ ЗАКОНА; ЧТО МЕНЕ ІЩЕТЕ ОУВІИТИ;

ІІІІІІІІІІІІІІ. ѠВѢЩА НАРОДЪ ІІ РЕЧЕ: БѢСА ЛИ ІМАШИ; КТО ТЕБЕ
ІЩЕТЪ ОУВІИТИ;

ІІІІІІІІІІІІІІІ. ѠВѢЩА ІІСЪ ІІ РЕЧЕ ІМЪ: ЕДИНО ДѢЛО СОТВОРИХЪ, ІІ ВСИ
ДИВИТЕСЯ.

ІІІІІІІІІІІІІІІІ. СЕГѠ РАДИ МОВОСЕЙ ДАДЕ ВАМЪ ѠВРѢЗАНІЕ, НЕ ІАКВ Ѡ
МОВОСЕА ЕСТЬ, НО Ѡ ОЦЪ: ІІ ВЪ СЪВЕРѠТЪ ѠВРѢЗАЕТЕ ЧЛѢВКА.

защото азъ свидѣлствувамъ за него, че неговы-тъ дѣла сѣ лукавы.

8. Вы възлѣзте на тойзи празникъ; азъ не щѣ още да възлѣзъ на тойзи празникъ; защото врѣме-то ми не ся е изпълнило още.

9. И това като имъ рече, останѣ си въ Галилеѣ.

10. А като възлѣзохъ братія-та му, тогазы и той възлѣзе на празникъ-тъ, не явно, но тайно нѣкакъ си.

11. Иудей-тъ прочее диряхъ го на празникъ-тъ, и казувахъ: Къдѣ е онзи?

12. И имаше много глѣчка за него помежду народъ-тъ; едни говоряхъ: Че е добръ: а други казувахъ: Не, но лъсти народъ-тъ.

13. Никой обаче не говоряше явно за него, поради страхъ-тъ отъ Иудей-тъ.

14. Но като ся прѣполовяваше вече празникъ-тъ, възлѣзе Исусъ въ храмъ-тъ и поучаваше.

15. И чудѣхъ ся Иудей-тъ и казувахъ: Какъ тойзи знае книжно учение, като не ся е училъ?

16. Отговори имъ Исусъ и рече: Мое-то учение не е мое, но на оногози който мя е проводилъ.

17. Ако ище нѣкой да прави неговъ-тъ волю, позна ще за поучение-то, да ли е отъ Бога, или азъ отъ самосебе си говорѣхъ.

18. Който говори отъ самосебе си, ище своѣ-тъ славъ, а който ище славъ-тъ на оногозъ който го е проводилъ, той е истинскый, и нѣма неправда въ него.

19. Моисей не ви ли даде законъ-тъ, и никой отъ васъ не изпълнява законъ-тъ? защо ищете да мя убіете?

20. Отговори народъ-тъ и рече: Бѣсъ имашъ; кой ище да тя убіе?

21. Отвѣща Исусъ и рече имъ: Едно дѣло сторихъ и всинца ся чудите.

22. За това Моисей ви даде обрѣзание-то, (не че е отъ Моисея, но отъ отцы-тъ), и въ сѣботѣ обрѣзвате чловѣка.

к҃г. Ёще ѡбрѣзаніе прїемлетъ члвѣкъ въ сѣбѣ, да не разорїтсѧ законъ Мѡѡсѣевъ: на ма ли гнѣваецѧ, ѿкѡ всего челоѡвѣка здрава сотвори́хъ въ сѣбѣ;

к҃д. Не сдѣйте на лица, но праведный сдѣхъ сдѣйте.

к҃е. Глаголахъ оубо нѣцыи ѡ Іерусалимлянъ: не сѣи ли єсть, єгоже ѡцѣтѧ оубѣити;

к҃з. И сѣ не ѡбни́гасѧ глаголетъ, и ничесѡже ємѡ не глаголютъ. Еда́ какѡ разсмѣша кнѧзи ѿкѡ сѣи єсть Хрѣтѡсъ;

к҃з. Но сего́ вѣмы, ѡкѡдѣ єсть: Хрѣтѡсъ же єгда прїидетъ, никтоже вѣстъ, ѡкѡдѣ бѣдетъ.

к҃и. Воззва́ оубо въ цркви оуча́ Іисъ, и глагола: и мене вѣсте, и вѣсте, ѡкѡдѣ єсмь: и ѡ себѣ не прїидѡхъ, но єсть и́стинненъ послáвыи ма́, єгѡже вы не вѣсте.

к҃а. Ёзъ вѣмъ єго́: ѿкѡ ѡ негѡ єсмь, и то́и ма́ посла́.

к҃а. Искáхъ оубо да ѡмѣтѧ єго́: и никтоже возложи́ на́нъ рсѣи, ѿкѡ не оубѣи прїи́елъ чѧсъ єгѡ.

к҃а. Мнози же ѡ наро́да вѣроваша въ негѡ, и глаголахъ, ѿкѡ Хрѣтѡсъ, єгда прїидетъ, еда́ больша зна́менїѧ сотвори́тъ, ѿже сѣи творѣтъ;

к҃в. Слы́шаша фарїсеѣ наро́дъ рѡпѣи́шъ ѡ немъ сїѧ: и посла́ша фарїсеѣ и дрхѣтереѣ слзгѣи, да ѡмѣтѧ єго́.

к҃г. Речѣ оубо Іисъ: єще́ ма́ло вре́ма съ ва́ми єсмь, и ѡдѣхъ послáвшемъ ма́.

к҃д. Взы́мете мене́, и не ѡбрати́те: и ѡдѣже єсмь ѿзъ, вы не мѡжете прїити́.

к҃е. Рѣша же Ісѡдѣе къ себѣ: ка́мѡ сѣи хѡцетъ и́ти, ѿкѡ мы не ѡбрати́емъ єгѡ; еда́ въ разсѣанїе Еллинское хѡцетъ и́ти, и оучи́ти Еллинны;

к҃з. Чтѡ єсть сїѣ сло́во, єже речѣ: взы́мете мене́, и не ѡбрати́те: и ѡдѣже єсмь ѿзъ, вы не мѡжете прїити́;

к҃з. Бъ послѣднїи́ же дѣнь вели́кїи прѧздни́ка сто́аше

23. Ако въ сѣбботѣ приима челоувѣкъ обрѣзаніе за да ся не наруши законъ-тъ Моисеовъ, на мене ли ся гнѣвите, защото цѣль челоувѣкъ оздравихъ въ сѣбботѣ?

24. Не сѣдѣте по лице, по правѣ сѣдѣте.

25. Тогазъ казувахъ нѣкои отъ Іерусалимяны-тъ: Не е ли тойзи когото ищѣтъ да убіѣжтъ?

26. И ето, явно говори, и не му казувать нищо. Да не бы извѣстно да сѣ познали князове-тъ, че тойзи е истиннѣ Христосъ?

27. Но тогози го знаемъ отъ кѣдѣ е: а Христосъ когато дойде, никой нѣма да знае отъ кѣдѣ е.

28. Тогава Исусъ, като поучаваше въ храмъ-тъ, възгласи и рече: И мене знаете и отъ кѣдѣ съмъ знаете; и отъ самосебе си не съмъ дошелъ, но е истинскій *тойзи* който мя е проводилъ, когото вы не знаете.

29. Но азъ го знаѣхъ, защото съмъ отъ него, и той мя проводи.

30. И тѣй искахъ да го хванѣтъ: и никой не тури рѣкъ на него; защото не му бѣ дошелъ часъ-тъ още.

31. И мнозина отъ народъ-тъ повѣрувахъ въ него, и казувахъ: Христосъ кога дойде, по голѣмы ли чудеса ще направѣ отъ тѣзи конто тойзи сторѣ?

32. Чухъ Фарисен-тъ че тѣй гълчи народъ-тъ за него, и проводихъ Фарисен-тъ и първосвященници-тъ слугы за да го уловятъ.

33. И на тѣхъ рече Исусъ: Още малко врѣме съмъ съ васъ, и ще идѣ при оногози който мя е проводилъ.

34. Ще мя потърсите и нѣма да мя намерите; и дѣто съмъ азъ, вы не можете да дойдете.

35. Рекохъ на това Іуден-тъ помежду си: Кѣдѣ ще иде тойзи, че пый нѣма да го намеримъ? Да не бы че ще иде въ разсѣяны-тъ между Елліны-тъ, и да учи Елліны-тъ?

36. Каква е тая дума койкто рече: Ще мя потърсите, и нѣма да мя намерите? и дѣто съмъ азъ, вы не можете да дойдете?

37. А въ послѣдній-тъ день, великій-тъ на праздникъ-тъ,

ІІСЪЗ Ѳ ЗВѢШЕ ГЛАГОЛА: ѢЩЕ КТО ЖѢЖДЕТЪ, ДА ПРІИДЕТЪ КО МНѢ Ѳ ПІЕТЪ.

ІИ. РѢСѢШЪ ВЪ МѢ, ІАКОЖЕ РЕЧѢ ПИСАНІЕ, РѢККИ ВЪ ЧРЕВА ЕГВЪ ІСТЕКѢТЪ ВОДЫ ЖІВЫ.

ІД. СІЕ ЖЕ РЕЧѢ ВЪ ДѢѢ, ЕГОЖЕ ХОТѢХЪ ПРІИМАТИ ВѢРСЮЩІИ ВО ІМѢ ЕГВЪ: НЕ ОУ БО БѢ ДХЪ СТЫИ, ІАКВ ІІСЪЗ НЕ ОУ БѢ ПРОСЛАВЛЕНЪ.

ІЕ. МНОЗИ ЖЕ ВЪ НАРОДА СЛЫШАВШЕ СЛОВО, ГЛАГОЛАХЪ: СЕИ ЁСТЬ ВОИСТИННИС ПРѢРОКЪ.

ІЖ. ДРСЗІИ ГЛАГОЛАХЪ: СЕИ ЁСТЬ ХРѢТОСЪ. ОВІИ ЖЕ ГЛАГОЛАХЪ: ЕДА ВЪ ГАЛІЛЕИ ХРѢТОСЪ ПРИХОДИТЪ;

ІВ. НЕ ПИСАНІЕ ЛИ РЕЧѢ, ІАКВ ВЪ СѢМЕНЕ ДѢДОВА Ѳ ВЪ РИОЛЕЕМСКІА ВЕСИ, ІАДѢЖЕ БѢ ДѢДЪ, ХРѢТОСЪ ПРІИДЕТЪ;

ІГ. РАСПРА ОУКО БЫСТЬ ВЪ НАРОДѢ ЕГВЪ РАДИ.

ІД. ПѢЦЫИ ЖЕ ВЪ НИХЪ ХОТѢХЪ ІАТИ ЕГО: НО НИКТОЖЕ ВОЗЛОЖИ НАНѢ РѢЦѢ.

ІЕ. ПРІИДОША ЖЕ СЛСГІИ КО АРХІЕРЕЕМЪ Ѳ ФАРИСЕЕМЪ: Ѳ РѢША ІМЪ ТІИ: ПОЧТО НЕ ПРИВЕДОСТЕ ЕГВЪ;

ІЖ. ОВѢЩАША СЛСГІИ: НИКОЛИЖЕ ТАКВЪ ЁСТЬ ГЛАГОЛААХЪ ЧЕЛОВѢКЪ ІАКВ СЕИ ЧЕЛОВѢКЪ.

ІЗ. ОВѢЩАША ОУКО ІМЪ ФАРИСЕЕ: ЕДА Ѳ ВЫ ПРЕЛЦІЕНИ БЫСТЕ;

ІИ. ЕДА КТО ВЪ КИѢЗѢ ВѢРОВА ВЪ ОНѢ, ІАЛИ ВЪ ФАРИСЕИ;

ІД. Но народъ сѣи, Ѳже не вѣсть закона, прокляти сѣть.

ІЕ. ГЛАГОЛА НИКОДИМЪ КЪ НИМЪ, Ѳже пришедый къ немѢ ноцію, ЕДИНЪ СЫИ ВЪ НИХЪ:

ІЖ. ЕДА ЗАКОНЪ НАШЪ СѢДИТЪ ЧЛѢВѢСЪ, ѢЩЕ НЕ СЛЫШИТЪ ВЪ НЕГВЪ ПРЕЖДЕ, Ѳ РАЗСМѢТЕТЪ ЧТО ТВОРИТЪ;

ІВ. ОВѢЩАША Ѳ РЕКОША ЕМЪ: ЕДА Ѳ ТЫ ВЪ ГАЛІЛЕИ ЕСИ; ІСПЫТАИ Ѳ ВІИЖДЪ, ІАКВ ПРѢРОКЪ ВЪ ГАЛІЛЕИ НЕ ПРИХОДИТЪ.

ІГ. Ѳ ІДЕ КІИЖДО ВЪ ДОМЪ СВОИ.

стояше Исусъ и възгласи та каза : Ако е нѣкой жеденъ, да дойде при мене и да пие.

38. Който вѣрува въ мене, както рече писаніе-то, рѣкы отъ живѣхъ водѣхъ ще потекѣтъ изъ утробѣхъ-тъхъ му.

39. А това рече за Духъ-тъ, когото щѣхъ да приѣмватъ вѣрующы-тъ въ него ; защото не бѣ *даденъ* още Духъ Святый ; понеже Исусъ още не бѣше ся прославилъ.

40. И тѣй мнозина отъ народъ-тъ като чухъ това слово казувахъ : Наистинѣхъ тойзи е пророкъ-тъ.

41. Другы казувахъ : Тойзи е Христосъ. Другы пакъ казувахъ : Че отъ Галилеѣхъ ли ще дойде Христосъ ?

42. Не рече ли писаніе-то че отъ сѣме-то Давидово, и отъ градецъ Вифлеемъ, дѣто бѣше Давидъ, ще дойде Христосъ ?

43. И тѣй станѣ раздоръ за него между народъ-тъ.

44. И нѣкои отъ тѣхъ искахъ да го хванѣтъ : но никой не турнѣ рѣцѣ на него.

45. И дойдохъ си слугы-тъ при първосвященницы-тъ и Фарисей-тъ, и тѣ имъ рекохъ : Защо го не докарахте ?

46. Отговорихъ слугы-тъ : Никого не е говорилъ чловѣкъ тѣй, както тойзи чловѣкъ *говорилъ*.

47. А Фарисей-тъ имъ отговорихъ : Да не бы и вы да сте ся прѣльстили ?

48. Има ли да е повѣрувалъ въ него нѣкой отъ князове-тъ или отъ Фарисей-тъ ?

49. Но тойзи *простъ* народъ, който не знае законъ-тъ, проклѣтънъ сѣ.

50. Казува имъ Никодимъ, той що бѣ ходилъ нощя при него, който бѣше единъ отъ тѣхъ :

51. Нашій-тъ законъ осѣжда ли чловѣка, ако не чуе първомъ отъ него, и разбере що прави ?

52. Отговорихъ и рекохъ му : Да не си и ты отъ Галилеѣхъ ? испытай и виждь че пророкъ отъ Галилеѣхъ не е вѣстанѣлъ.

53. И отиде всякой у дома си.

ГЛАВА II.

А. Іисъ же ѿде въ горы Елеѡнскы.

Б. Заѡтра же пакѣ прїиде въ црковь, ѿ всѣхъ людіе ѿдаѡхъ къ немѣ: ѿ сѣдѡхъ оучаше ихъ.

В. Приведоша же книжницы ѿ фарїсеѣ къ немѣ женѣ въ прелюкодѣанїи ѡтѣхъ, ѿ поставивше ѿ посредѣхъ,

Г. Глаголаша емѣ: Оучѣлю, сїѡ женѡ ѡтѣхъ ѣсть пынѣхъ въ прелюкодѣанїи.

Д. Въ законѣхъ же намы Моисѣй повелѣхъ такъвыѡ каменїемъ погнѣвати: ты же что глаголеши;

З. Сїе же рѣша ѿскашѡице емѣ, да быша ѿмѣли что глаголати на ны. Іисъ же доѡхъ преклоносѣ, перстомъ писаше на землїи, не слагѡѡ ѿмы.

И. Ёкоже приѣжаѡхъ вопрошѡице емѣ, восклоносѣ рече къ нимъ: ѿже ѣсть безъ грѣхѡхъ въ васъ, прежде верзи камень на нѡ.

II. ѿ пакѣ доѡхъ преклоносѣ, писаше на землїи.

К. Оніи же слышавше ѿ совѣстїю ѡбличѡеми ѿсхождаѡхъ едины по единомъ, наченше ѡ старецѡхъ до послѣдинъхъ: ѿ встѡ едины Іисъ, ѿ женѡ посредѣхъ сѡи.

Г. Восклоносѣ же Іисъ, ѿ ни единого видѣвъ, точию женѣ, рече ѣи: жено, гдѣ сѣтъ, ѿже важдѡхъ на тѣ; никїйже ли тебѣ ѡсудїи;

А. Оѡѡ же рече: никтѡже, Гдїи. рече же ѣи Іисъ: ни ѡзъ тебѣ ѡсудѡю: ѿдїи, ѿ ѡсѣлѣхъ ктѡмѣ не согрѣшѡи.

Б. Пакѣ же ѿмы Іисъ рече, глагола: ѡзъ ѣсмь свѣтъ мірѣ: ходѡи по мнѣ, не ѿмѡть ходїти во тмѣ, но ѿмѡть свѣтъ животныи.

В. Рѣша оубо емѣ фарїсеѣ: ты ѡ свѣѣ самъ свидѣтельствоешї: свидѣтельство твоѣ ѿѣтъ ѿстинно.

Г. Оѡѡѡ Іисъ, ѿ рече ѿмы: ѡще ѡзъ свидѣтельствѡю ѡ себѣ, ѿстинно ѣтъ свидѣтельство моѣ: ѡкъ вѣмъ, ѡсѡдѡхъ

ГЛАВА 8.

1. А Исусъ отиде на горѣ-тъ Елеонскѣ.

2. И на заранѣ-тъ дойде пакъ въ храмъ-тъ и всичкій-тъ народъ идяше при него; и сѣднѣ та гы учаше.

3. И доведохъ книжници-тъ и Фарисен-тъ при него еднѣ женѣ хванѣтъ въ прѣлюбодѣйство, и като ѣх поставихъ на срѣдѣ,

4. Казувать му: Учителю, тая жена бы хванѣтъ въ само-то дѣло като прѣлюбодѣйствуваше.

5. А въ законъ-тъ Моисей повелѣ намъ, които сѣ таквызъ съ камъніе да гы убивама; ты какво казувашъ?

6. И това казувахъ да го искушавать, за да иматъ да го обвинявать. А Исусъ ся наведе долу, и пишѣше съ прѣстъ на земѣ-тъ.

7. И като постоянствувахъ да го пытать, исправи ся и рече имъ: Който отъ васъ е безгрѣшенъ, той първъ да хвърли камѣкъ на неѣх.

8. И пакъ ся наведе долу и пишѣше на земѣ-тъ.

9. А тѣ като чухъ *тоса*, и отъ съвѣсть изобличавашъ, излѣзвахъ си единъ по единъ, като наченѣхъ отъ стары-тъ до найсетны-тъ; и останѣ Исусъ самъ си и жена-та стояща пасрѣдѣ.

10. И когато ся исправи Исусъ, и не видѣ никого освѣнь женѣ-тъ, рече ѣ: Жено, дѣ сѣ оиѣзи които тя обвинявахъ? не тя ли осѣди никой?

11. И тя рече: Никой, Господи. И Исусъ ѣ рече: Нито азъ тя осѣждамъ; иди си, и отъ сега не согрѣшавай вече.

12. И пакъ говоряше Исусъ *народу* и казуваше: Азъ съмъ видѣлиша на свѣтъ-тъ; който мя слѣдува, нѣма да ходи въ тѣмнинѣ; но ще има видѣлиня-тъ на животъ-тъ.

13. А Фарисен-тъ му рекохъ: Ты самъ си за себе си свидѣтелствуашъ; твое-то свидѣтельство не е истинско.

14. Отговори Исусъ и рече имъ: Ако и да свидѣтелствувамъ азъ самъ за себе си, свидѣтельство-то ми е истинно; защото знаѣхъ

прїи́дохъ, ѡ ꙗ́кѡ ѡ́дъ: вы же не вѣ́сте, ѡ́къдѡ прихѡждѡ, ѡ ꙗ́кѡ градѡ.

ѿ. Вы по плѡти сѣ́дите, ѡ́зъ не сѣждѡ никѡмѡ́же.

ѿ. И ѡ́ще сѣждѡ ѡ́зъ, сѣ́дъ мой ѡ́стинненъ ѣ́сть: ѡ́къ ѣ́динъ нѣ́смь, но ѡ́зъ ѡ́ послáвыи мá Ѡ́цъ.

ѿ. И въ за́конѣ́ же вáшемъ пї́сано ѣ́сть, ѡ́къ двѡихъ члѣ́къвъ свѣ́дѣ́тельство ѡ́стинно ѣ́сть.

ѡ. ѡ́зъ ѣ́смь свѣ́дѣ́тельствѡи ѡ́ мнѣ́ самѡ́мъ, ѡ́ свѣ́дѣ́тельствѡетъ ѡ́ мнѣ́ послáвыи мá Ѡ́цъ.

ѡ. Глаго́лахъ же ѣ́мъ: гдѣ́ ѣ́сть Ѡ́цъ тво́й; ѡ́вѣ́ща́и ѡ́съ: ни менѣ́ вѣ́сте, ни Ѡ́цá моегѡ́: ѡ́ще мá вы́сте вѣ́дали, ѡ́ Ѡ́цá моего́ вѣ́дали вы́сте.

ѡ. Сїá глаго́лы глаго́ла ѡ́съ въ газофѣ́лакїи, о́чá въ цр́кви: ѡ́ никтѡ́же ѡ́тъ ѣ́го, ѡ́къ не о́у́ бѣ́ пришѣ́лъ чáсъ ѣ́гѡ́.

ѡ. Речѣ́ же ѡ́мъ пáки ѡ́съ: ѡ́зъ ѡ́дъ, ѡ́ вы́щете менѣ́, ѡ́ во грѣ́сѣ́ вáшемъ о́умрете: ѡ́може ѡ́зъ ѡ́дъ, вы не мѡ́жете прїи́ти.

ѡ. Глаго́лахъ о́убо ѡ́дѣ́е: ѣ́дá сá самъ о́убї́етъ ѡ́къ глаго́летъ: ѡ́може ѡ́зъ ѡ́дъ, вы не мѡ́жете прїи́ти;

ѡ. И речѣ́ ѡ́мъ: вы ѡ́ нї́жнихъ ѣ́стѣ, ѡ́зъ ѡ́ вы́шнихъ ѣ́смь: вы ѡ́ мї́ра сегѡ́ ѣ́стѣ, ѡ́зъ нѣ́смь ѡ́ мї́ра сегѡ́.

ѡ. Рѣ́хъ о́убо вáмъ, ѡ́къ о́умрете во грѣ́сѣ́хъ вáшихъ: ѡ́ще во не ѡ́мете вѣ́ры, ѡ́къ ѡ́зъ ѣ́смь, о́умрете во грѣ́сѣ́хъ вáшихъ.

ѡ. Глаго́лахъ о́убо ѣ́мъ: ты́ ктѡ́ ѣ́си; ѡ́ речѣ́ ѡ́мъ ѡ́съ: начáтокъ, ѡ́къ ѡ́ глаго́лю вáмъ.

ѡ. Мнѡ́га ѡ́мамъ ѡ́ вáсъ глаго́лати ѡ́ сѣ́дїти: но послáвыи мá ѡ́стинненъ ѣ́сть, ѡ́ ѡ́зъ ѡ́же слы́шыхъ ѡ́ негѡ́, сїá глаго́лю въ мї́рѣ́.

ѡ. Не разгмѣ́ша о́убо, ѡ́къ Ѡ́цá ѡ́мъ глаго́лаше.

ѡ. Речѣ́ же ѡ́мъ ѡ́съ: ѣ́гдá вознесѣ́те Сїá члѣ́ческаго,

отъ дѣ съмь дошелъ, и кѣдѣ отивамъ ; а вы не знаете отъ кѣдѣ идж и на кѣдѣ отхождамъ.

15. Вы сѣдите плѣтскы, азъ не сѣдѣжъ никого.

16. Но ако и да сѣдѣжъ, моя-та сѣдба е истинска ; защото не съмь самъ, но азъ и Отецъ, който мя е пратилъ.

17. А и въ вашій-тъ законъ е писано : Че на двама челоуѣцы свидѣтельство-то е истинно.

18. Азъ съмь който свидѣтелствувамъ за себе си, и Отецъ *ми* който мя е проводилъ свидѣтельствува за мене.

19. Тогазъ му казувахъ : Дѣ е твой-тъ Отецъ ? Отговори Исусъ : Нито мене знаете, нито Отца ми ; ако быхте знаели мене, щѣхте да знаете и Отца ми.

20. Тѣзи думы изговори Исусъ въ сѣкровищницѣ-тъ, когато поучаваше въ храмъ-тъ ; и никой го не хванъ, защото не бѣше му още дошелъ часъ-тъ.

21. И пакъ имъ рече Исусъ : Азъ отхождамъ, и ще мя търсите, и ще умрете въ грѣхъ-тъ си. Дѣто отивамъ азъ, вы не можете да дойдете.

22. А Иудей-тъ казахъ : Да не ще да ся убіе, и за това казува : Дѣто отхождамъ азъ, вы не можете да дойдете ?

23. И рече имъ : Вы сте отъ тыя конто сѣ долу, азъ съмь отъ оныя конто сѣ горѣ. Вы сте отъ тойзи свѣтъ ; азъ не съмь отъ тойзи свѣтъ.

24. За това ви рѣкохъ че въ грѣхове-тъ си ще умрете ; защото, ако не повѣрувате че съмь азъ, въ грѣхове-тъ си ще умрете.

25. А тѣ му казувахъ : Ты кой си ? И рече имъ Исусъ : *Азъ съмь това* което отъ начало ви казувамъ.

26. Много имамъ да говоря и да сѣдѣжъ за васъ ; но тойзи който мя е проводилъ, истинскый е ; и азъ което съмь чулъ отъ него, това казувамъ на свѣтъ-тъ.

27. Не разумѣхъ че имъ говоряше за Отца.

28. Тогазъ имъ рече Исусъ : Кога въздигнете Сына челоуѣческаго,

ТОГДА ОУРАЗМѢТЕ, ІАКЪ АЗЪ ЕСМЪ, И Ѡ СЕБѢ НИЧЕСНѢ
ТВОРИЮ, НО, ІАКОЖЕ НАГНІ МА ОЦЪ МОЙ, СІА ГЛАГОЛЮ.

БЖ. И ПОСЛАВЫЙ МА СО МНОЮ ЕСТЬ: НЕ ѠСТАВІ МЕНЕ ЄДИНАГО
ОЦЪ, ІАКЪ АЗЪ ОУГВѢДАЛА ЕМЪ ВСЕГДА ТВОРИЮ.

Л. СІА ЕМЪ ГЛАГОЛЮЩІ, МНОЗИ ВѢРОВАША ВЪ НЕГО.

ЛА. ГЛАГОЛАШЕ ОУКО ІИСУ КЪ ВѢРОВАВШИМЪ ЕМЪ ІСАЕУМЪ:
АЩЕ ВЫ ПРЕБѢДЕТЕ ВО СЛОВЕСІ МОЕМЪ, ВОИСТИННІ ОУЧЕНИЦЫ
МОИ БѢДЕТЕ.

ЛВ. И ОУРАЗМѢТЕ ИСТИНІ, И ИСТИНА СВОБОДИТЪ ВЫ.

ЛГ. ѠВѢЩАША И РѢША ЕМЪ: СѢМА АВРААМЛЕ ЕСМЫ, И НИ-
КОМЪЖЕ РАБОТАХОМЪ НИКОЛІЖЕ: КАКЪ ТЫ ГЛАГОЛЕШИ, ІАКЪ
СВОБОДНИ БѢДЕТЕ;

ЛД. ѠВѢЩА ІИМЪ ІИСУ: АМИНЬ АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ІАКЪ
ВСАКЪ ТВОРАИ ГРѢХЪ, РАБЪ ЕСТЬ ГРѢХА.

ЛЕ. РАБЪ ЖЕ НЕ ПРЕКЫВАЕТЪ ВЪ ДОМѢ ВО ВѢКЪ: СЫНЪ ПРЕ-
КЫВАЕТЪ ВО ВѢКЪ.

ЛЖ. АЩЕ ОУКО СІИ ВЫ СВОБОДИТЪ, ВОИСТИННІ СВОБОДНИ
БѢДЕТЕ.

ЛЗ. ВѢМЪ, ІАКЪ СѢМА АВРААМЛЕ ЕСТЕ: НО ИЩЕТЕ МЕНЕ
ОУБІТИ, ІАКЪ СЛОВО МОЕ НЕ ВМѢЩАЕТСЯ ВЪ ВЫ.

ЛН. АЗЪ, ЕЖЕ ВІДѢХЪ ОУ ОЦА МОЕГѠ, ГЛАГОЛЮ: И ВЫ ОУКО,
ЕЖЕ ВІДѢСТЕ ОУ ОЦА ВАШЕГѠ, ТВОРИТЕ.

ЛО. ѠВѢЩАША И РѢША ЕМЪ: ОЦЪ НАШЪ АВРААМЪ ЕСТЬ.
ГЛАГОЛА ІИМЪ ІИСУ: АЩЕ ЧАДА АВРААМА БЫСТЕ БЫЛИ, ДѢЛА
АВРААМА БЫСТЕ ТВОРИЛИ.

ЛМ. НЫНѢ ЖЕ ИЩЕТЕ МЕНЕ ОУБІТИ, ЧЕЛОВѢКА, ИЖЕ ИСТИННІ
ВАМЪ ГЛАГОЛАХЪ, ЮЖЕ СЛЫШАХЪ Ѡ БГА: СЕГѠ АВРААМЪ ИѢСТЬ
СОТВОРИА.

ЛН. ВЫ ТВОРИТЕ ДѢЛА ОЦА ВАШЕГѠ. РѢША ЖЕ ЕМЪ: МЫ
Ѡ ЛЮБѠДѢАНІА ИѢСМЫ РОЖДЕНІ, ЄДИНАГО ОЦА ІИМАМЪ, БГА.

ЛВ. РЕЧЕ ЖЕ ІИМЪ ІИСУ: АЩЕ БГЪ ОЦЪ ВАШЪ БЫ БЫА,
ЛЮБИЛИ БЫСТЕ ОУБѢ МЕНЕ: АЗЪ БО Ѡ БГА ИЗЫДОХЪ, И ПРИДОХЪ:
НЕ Ѡ СЕБѢ БО ПРИДОХЪ, НО ТОЙ МА ПОСЛА.

тогазы щете позна че съмъ азъ, и отъ самосебе си нищо не правѣхъ, но както мя е научилъ Отецъ ми, това говорѣхъ.

29. И тойзи който мя е проводилъ съ мене е; не мя е оставилъ Отецъ самичкѣхъ; защото азъ правѣхъ всякога що е нему угодно.

30. Това като говоряше, мнозина повѣрувахъ въ него.

31. И казуваше Иисусъ на повѣрувалы-тъ въ него Иудей: Ако вы устоите въ мой-тъ думъ, наистинъ сте мои ученици.

32. И ще познаете истинъ-тъ, и истина-та ще вы направи свободны.

33. Отговорихъ му: Съме Авраамово смя, и никога никому раби не смя ставали; какъ казувашъ ты: Свободни ще бѣдете?

34. Отговори имъ Иисусъ: Истинъ, истинъ ви казувамъ: Всякой който прави грѣхъ, рабъ е на грѣхъ-тъ.

35. И рабъ-тъ не остава вѣчно въ кѣхъ-тъ; а сынъ-тъ вѣчно прѣбѣдва.

36. И тѣй ако Сынъ-тъ вы освободи, ще бѣдете наистинъ свободни.

37. Знаѣхъ че сте сѣме Авраамово; но ищите да мя убѣете, защото моя-та дума въ васъ ся не вмѣщава.

38. Азъ говорѣхъ това което съмъ видѣлъ у Отца си, и вы такожде правите това което сте видѣли отъ отца си.

39. Отговорихъ и рекохъ му: Отецъ нашъ е Авраамъ. Казува имъ Иисусъ. Ако да бѣхте чада Авраамовы, дѣла-та Авраамовы быхте правили.

40. А сега искате да мя убѣете, мене, чловѣка, който ви говорѣхъ истинъ-тъ, който чухъ отъ Бога; това Авраамъ не е сторилъ.

41. Вы правите дѣла-та башни си. А тѣ му рекохъ: ный не смя родени отъ блудъ; одного Отца имамы, Бога.

42. Рече имъ Иисусъ: Ако да бѣше ви Богъ Отецъ, то вы любили быхте мене; защото азъ отъ Бога излѣзохъ и дойдохъ; понеже не съмъ дошелъ отъ самосебе си, но той мя проводи.

мг. Почтѡ бесѣды моеѧ не разсмѣете; ѡкѡ не мѡжете слышати словесѣ моегѡ.

мд. Вы ѡтца вѡшегѡ дїавола естѣ, ѡ похѡти ѡтца вѡшегѡ хѡщете творїти: ѡнѡ человекѡубїйца бѣ ѡсконїи, ѡ во ѡстинѣ не стоїтѡ: ѡкѡ нѣсть ѡстинны вѡ немѡ: егда глаголетѡ жѣ, ѡ своихѡ глаголетѡ: ѡкѡ лѡжѣ естѣ ѡ ѡтѣцѡ жѣ.

мє. ѡзѡ же занѣ ѡстиннѡ глаголю, не вѣрете мнѣ.

мє. Ктѡ ѡ вѡсѡ ѡбличаетѡ мѡ ѡ грѣсѣ; ѡще ли ѡстиннѡ глаголю, почтѡ вы не вѣрете мнѣ;

мз. ѡже естѣ ѡ нѣга, глаголю вѡ нѣжихѡ послѡшаетѡ: сегѡ рѡди вы не послѡшаете, ѡкѡ ѡ нѣга нѣсте.

мн. ѡвѣщѡша ѡубѡ ісдѣе ѡ рѣша емѣ: не дѡбрѣ ли мы глаголемѡ, ѡкѡ самаранїнѡ есї ты, ѡ бѣса ѡмашн;

мѡ. ѡвѣщѡ іисѡ: ѡзѡ бѣса не ѡмамѡ, но чтѣ ѡца моего, ѡ вы не чтѣте менѣ.

н. ѡзѡ же не ѡшѣ слѡвы моеѧ: естѣ ѡшѡ ѡ сѡдѡ.

нл. ѡмїнѡ ѡмїнѡ глаголю вѡмѡ: ѡще ктѡ слѡво моѣ соблюдетѡ, смѣрти не ѡмѡтѡ вїдѣти во вѣкн.

нв. Рѣша ѡубѡ емѣ жїдове: нынѣ разсмѣхомѡ, ѡкѡ бѣса ѡмашн: ѡвраѡмѡ ѡѡмре ѡ прѡрѡцы, ѡ ты глаголеши: ѡще ктѡ слѡво моѣ соблюдетѡ, смѣрти не ѡмѡтѡ вкесїти во вѣкн.

нг. Еда ты болїи есї ѡца нѡшегѡ ѡвраѡма, ѡже ѡѡмре; ѡ прѡрѡцы ѡѡмроша: когѡ себѣ сѡмѡ ты творїши;

нд. ѡвѣщѡ іисѡ: ѡще ѡзѡ славлюсѡ сѡмѡ, славѡ моѡ ннчѣсѡже естѣ: естѣ ѡцѡ моѡ славїи мѡ, егѡже вы глаголете, ѡкѡ нѣгѡ вѡшѡ естѣ.

нє. ѡ не познѡсте егѡ, ѡзѡ же вѣмѡ егѡ: ѡ ѡще рекѣ, ѡкѡ не вѣмѡ егѡ, вѣдѣ подѡбенѡ вѡмѡ, лѡжѣ: но вѣмѡ егѡ, ѡ слѡво егѡ соблюдою.

нє. ѡвраѡмѡ ѡцѡ вѡшѡ рѡдѡ вы вѡмѡ, дѡбѡ вїдѣлѡ дѣнѡ моѡ: ѡ вїдѣ ѡ возрѡдовѡсѡ.

43. Защо не разумѣвате говореніе-то ми? Защото не можете да слушате мое-то слово.

44. Вы сте отъ бащѣ діавола, и похоти-тъ бащини си искате да правите. Той бѣше отъ край челоуѣкоубійца, и не устоя въ истинѣ-тъ; защото истина въ него нѣма: когато говори лъжѣ-тъ, отъ свои-тъ си говори, защото е лъжѣ и на лъжѣ-тъ баша.

45. А пакъ азъ защото казувамъ истинѣ-тъ, не мя вѣрувате.

46. Кой отъ васъ мя избличава за грѣхъ? Ако ли говориѣ истинѣ, защо вы мя не вѣрувате?

47. Който е отъ Бога, Божин-тъ словеса слуша; вы за това не слушате, защото отъ Бога не сте.

48. На това отговорихъ Іудеи-тъ и рекохъ му: Не казуваме ли ный право, че ты си Самарянинъ, и имашъ бѣсъ?

49. Отговори Іисусъ: Нѣмамъ азъ бѣсъ; но почитамъ Отца си а вы мя безчестите.

50. И азъ не тѣрсиѣ мой-тъ славѣ; има кой да ѣхъ тѣрси и да сѣди.

51. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, ако упаци нѣкой мое-то слово, нѣма да види смъртъ до вѣка.

52. Тогазъ му рекохъ Іудеи-тъ: Сега разбрахмы че имашъ бѣсъ. Авраамъ умрѣ и пророци-тъ, и ты казувашъ: Ако упаци нѣкой слово-то ми, смъртъ нѣма да вкуси.

53. Ты по голѣмъ ли си отъ отца ни Авраама, който умрѣ? и пророци-тъ умрѣхъ; ты на какъвъ ся правишь?

54. Отговори Іисусъ: Ако славѣ азъ самъ себе си, слава-та ми е нищо; Баща ми е който мя слави, за когото вы казвате че е Богъ вашъ.

55. И не сте го познали, но азъ го познавамъ; и ако рекъ че не го познавамъ, ще бѣдѣ подобенъ вамъ лъжець; но азъ го познавамъ и думѣ-тъ му държѣ.

56. Баща ви Авраамъ радъ бы былъ да види мой-тъ день; и видѣ и възрадува ся.

їз. Рѣша оубо Ісѣе кз немѡ: патїдесать лѣтз не оубо їмашн, ѡ Івраѡма ли єси вїдѣлз;

їн. Речѣ же їмз Іисз: ѡмїнь ѡмїнь глаголю вамз, прѣжде дѣже Івраѡмз не бысть, азъ єсмь.

їѡ. Взѡша оубо каменїе, да вѣргутз на нь: Іисз же скрїса, ѡ їзыде їз цркви, прошѣдз посредѣ ѡхз: ѡ мимохождаше тѡкѡ.

ГЛАВА ᠕.

᠗. Ѣ мнмѡдїй вїдѣ члвѣка слѣпа ѡ рождествѣ.

в. Ѣ вопросїша єго оучїицы єгѡ, глаголюще: Раввї, ктѡ согрѣшї, сїи ли, ѡли родїтеле єгѡ, ѡкѡ слѣпз родїса;

г. Ѡвѣщѡ Іисз: ни сїи согрѣшї, ни родїтеле єгѡ, но да ївѡтса дѣлѡ Бжїѡ на немз.

д. Мнѣ подобѣтз дѣлати дѣлѡ послѡвшагѡ мѡ, дѡндеже дѣнь єсть: прїїдетз нѡщї, єгда нїктоже мѡжетз дѣлати.

є. Єгда вз мїрѣ єсмь, свѣтз єсмь мїрсѡ.

є. Сїѡ рѣкз, плѡнѡ на зѣмлю, ѡ сотворї брѣнїе ѡ плѡновѣнїѡ, ѡ помѡза Ѧчи брѣнїемз слѣпомѡ,

з. Ѣ речѣ ємѡ: їдї, оумїйсѡ вз кспѣли Сїлѡамстѣ: єже сказѣтса, посланз. їде оубо, ѡ оумїса, ѡ прїїде вїда.

ї. Сосѣди же, ѡ їже кѡхс вїдѣли єго прѣжде, ѡкѡ слѣпз бѣ, глаголахс: не сїи ли єсть сѣдѡї ѡ просѡї;

д. Ѡвїн глаголахс, ѡкѡ сїи єсть: ѡнїи же глаголахс, ѡкѡ подобенз ємѡ єсть. Ѧнз же глаголаше, ѡкѡ азъ єсмь.

г. Глаголахс же ємѡ: кѡкѡ тї ѡверзѡстѣса Ѧчи;

аї. Ѡвѣщѡ Ѧнз ѡ речѣ: члвѣкз нарицаемый Іисз, брѣнїе сотворї, ѡ помѡза Ѧчи мої, ѡ речѣ мї: їдї вз кспѣль Сїлѡамлю, ѡ оумїйсѡ. шѣдз же ѡ оумївса, прозрѣхс.

бї. Рѣша оубо ємѡ: ктѡ тѡї єсть; глагола: не вѣмз.

гї. Ведѡша же єго кз фарїсѣемз, їже бѣ ѡногдѡ слѣпз.

57. Рекохъ му Иуден-тъ: Петдесетъ години нѣмашъ още, и Авраама ли си видѣлъ?

58. Рече имъ Исусъ: Истинъ, истинъ ви казувамъ, прѣди да бѣде Авраамъ, азъ съмъ.

59. Тогази зѣхъ камъни да хвърлятъ врѣхъ него; но Исусъ ся скры, и излѣзе изъ храмъ-тъ, и мнѣхъ прѣзъ сръдъ тѣхъ; и така си отиде.

ГЛАВА 9.

1. И като заминуваше, видѣ одного чловѣка слѣпъ отъ рожденіе-то си.

2. И попытахъ го ученици-тъ му и рекохъ: Равви, кой е съгрѣшилъ, той ли или родители-тъ му, та ся е слѣпъ родилъ?

3. Отговори Исусъ: Ннто е той съгрѣшилъ, ннто родители-тъ му; но да ся явятъ дѣла-та Божіи на него.

4. Азъ трѣба да вършъ работы-тъ на тогози който мя е проводилъ, доклѣ е день; иде нощъ, когато никой не може да работи.

5. Доклѣ съмъ на свѣтъ-тъ, видѣлиина съмъ на свѣтъ-тъ.

6. Това като рече, плюхъ на земѣхъ-тъ, и направи калъ отъ плюхъхъ-тъ и помаза съ калъ-тъ очи-тъ на слѣпый-тъ,

7. И рече му: Иди, омый ся въ кѣпалниѣхъ-тъ Силоамъ, (което ся тѣкува проводенъ). И тѣй отиде, омы ся и дойде прогледилъ.

8. А съсѣди-тъ, и конто го бѣхъ виждали отъ първо че бѣше слѣпъ, казувахъ: Не е ли тойзи, който сѣдѣше та просѣхъ?

9. Един казувахъ: Той е; други, Че прилича на него; той казуваше: Азъ съмъ.

10. И гсворяхъ му: Какъ ти ся отвори хъ очи-тъ?

11. Отговори той и рече: Чловѣкъ който ся нарича Исусъ направи калъ, и помаза очи-тъ ми, и рече ми: Иди на кѣпалниѣхъ-тъ Силоамъ, и омый ся: а като отидохъ та ся омыхъ, прогледахъ.

12. Тогазы му рекохъ: Дѣ е той? Казува: Не знаѣхъ.

13. Заведохъ при Фарисеи-тъ тогозы, който бѣ нѣкога слѣпъ.

᠗і. Бѣ же сѣкѹ́та, ḡгда сотвори крѣніе Іиса, ѡ ѿвѣрзе ѣмѹ Очи.

ѣі. Пакѡ же вопрошахс ѣгѡ ѡ фарісеѣ, какѡ прозрѣ. Оиѡ же рече ѡмз: брѣніе положи миѣ на Очи, ѡ оумыхса, ѡ вѣжс.

ѣі. Глаголахс оубо ѿ фарісеѣ иѣцын: иѣсть сѣѡ ѿ Пѣа челоѣккз, іакѡ сѣкѹ́тс не храни́тз. Оѡи глаголахс: какѡ мо́жетз челоѣккз грѣшенз сицеѡ зна́менїа творіти; ѡ распра бѣ вз иіхз.

зї. Глаголахс оубо слѣпцѹ пакѡ: ты что глаголеши ѡ нѣмз, іакѡ ѿвѣрзе Очи твоѡ; Оиѡ же рече, іакѡ прѣрокз ѣсть.

иі. Не іаша оубо вѣры Ісдѣѣ ѡ нѣмз, іакѡ слѣпз бѣ ѡ прозрѣ, доидеже возгласіша роди́телей тогѡ прозрѣвшагѡ:

᠗і. И́ вопросіша іхз, гл҃голюще: сѣѡ ли ѣсть сынз ва́шз, ḡго́же вы глаго́лете, іакѡ слѣпз роди́са; какѡ оубо ны́нѣ вѣдѡтз;

к. Ѡѡѣца́ша же ѡмз роди́телем ѣгѡ ѡ рѣша: вѣмы, іакѡ сѣѡ ѣсть сынз на́шз, ѡ іакѡ слѣпз роди́са:

ка. Какѡ же ны́нѣ вѣдѡтз, не вѣмы: и́ли кто ѿвѣрзе ѣмѹ Очи, мы не вѣмы: са́мз во́зрастз імать, са́могѡ вопро́сите, са́мз ѡ севѣ да глаго́летз.

кв. Сїа рекѡша роди́телем ѣгѡ, іакѡ бо́ашася жи́дѡвз: оубже бо ва́хс сложи́лиса жи́дове, да, і́ще кто ḡгѡ исповѣсть Хр҃та, ѡл҃гченз ѡ со́нмиша к҃детз.

кг. Сегѡ ра́ди роди́телем ѣгѡ рекѡша, іакѡ во́зрастз імать, са́могѡ вопро́сите.

кд. Возгласіша же втори́цею челоѣка, і́же бѣ слѣпз, ѡ рѣша ѣмѹ: да́ждь сла́вс Пѣс: мы вѣмы, іакѡ челоѣккз сѣѡ грѣшенз ѣсть.

ке. Ѡѡѣца́ѡ оубо Оиѡ ѡ рече: і́ще грѣшенз ѣсть, не вѣмз: ѣди́но вѣмз, іакѡ слѣпз бѣхз, ны́нѣ же вѣжс.

кз. Рѣша же ѣмѹ пакѡ: что сотвори́ тебѣ: какѡ ѿвѣрзе Очи твоѡ;

14. А бѣше сѣббота, когато направи Исусъ калъ-тъ, и отвори очи-тъ му.

15. И пакъ го пытахъ и Фарисей-тъ, какъ прогледа. И той имъ рече: Калъ тури на очи-тъ ми, и омыхъ ся, и гледамъ.

16. И казувахъ нѣкои отъ Фарисей-тъ: Тойзи чловѣкъ не е отъ Бога, защото сѣбботъ-тъ не варди. Другы казувахъ: Какъ може грѣшенъ чловѣкъ да прави таквызи чудеса? И имаше раздоръ помежду имъ.

17. Казувать пакъ на слѣпый-тъ: Ты що казувашъ за него понеже ти е отворилъ очи-тъ? И той рече: Пророкъ е.

18. А Иудей-тъ не повѣрувахъ за него че е былъ слѣпъ и прогледилъ, докль не повыкахъ родители-тъ на тогоъ който бѣ прогледилъ;

19. Та ги попытахъ и рекохъ: Той ли е сынъ ви, за когото вы казувахте че е слѣпъ роденъ? а сега какъ види?

20. Отговорихъ имъ родители-тъ му и рекохъ: Знаемъ че тойзи е сынъ ни, и че слѣпъ ся роди;

21. А сега какъ види не знаемъ; или кой му е отворилъ очи-тъ не знаемъ; той е на възрасть, него пытайте; самъ той да говори за себе си.

22. Това рекохъ родители-тъ му, защото ся бояхъ отъ Иудей-тъ; понеже вече бѣхъ ся нагласили Иудей-тъ, ако го исповѣда нѣкой че е Христосъ, да го отлжчатъ отъ съборище-то.

23. За туй родители-тъ му рекохъ: На възрасть е, пытайте него.

24. И тѣй повыкахъ второй пѣтъ чловѣка, който бѣ слѣпъ, и рекохъ му: Дай славъ Богу; ный зняемъ че тойзи чловѣкъ е грѣшникъ.

25. А той отговори и рече: Грѣшникъ ли е, не знаѣмъ; едно знамъ че бѣхъ слѣпъ, а сега видѣмъ.

26. И рекохъ му пакъ: Що ти направи? Какъ ти отвори очи-тъ?

᠙з. Ὡςψα ἰмз : рекóхз вáмз оṽже, ἢ не слышасте : что́ пакн хóщете слышати ; ἔда ἢ вы оṽченицы ἐγὼ хóщете быти ;

᠙н. Ὡнί же оṽкориша ἐγò, ἢ рѣша ἐмз : ты оṽченикз ἐсì тогò : мы же Μωϋσεовы ἐсмь оṽченицы.

᠙о. Мы вѣмы, ἰákw Μωϋσεови глаго́ла βῆз : сегó же не вѣмы, ὡςδз ἔсть.

᠗. Ὡςψα челоуѣкз ἢ рече ἰмз : ὡ сémз ко дивно ἔсть, ἰákw вы не вѣсте, ὡςδз ἔсть, ἢ ὡβέρзе Ὡчи мои.

᠗а. Вѣмы же, ἰákw грѣшники βῆз не послáшаетз : но ѡ́ше ктò вѣотчѣзз ἔсть, ἢ волю ἐγὼ творίтз, тогò послáшаетз.

᠗в. Ὡ вѣка нѣсть слышано, ἰákw ктò ὡβέρзе Ὡчи слѣпз рождéнз.

᠗г. ѡ́ше не вы быáз сéи ὡβῆа, не мóглз вы творίти ничесóже.

᠗д. Ὡвѣиáша ἢ рѣша ἐмз : во грѣсѣхз ты родíласа ἐсì вéсь, ἢ ты ли ны оṽчиши ; ἢ ἰзгнáша ἐγò вóнз.

᠗е. Оṽслы́ша ἰисз, ἰákw ἰзгнáша ἐγò вóнз : ἢ ὡβрѣтз ἐγò, рече ἐмз : ты вѣрзеш ли вз сῆа βῆта ;

᠗с. Ὡвѣиá Ὡнз ἢ рече : ἢ ктò ἔсть, Γᾱн, да вѣрсю вз негò ;

᠗з. Рече же ἐмз ἰисз : ἢ вíдѣлз ἐсì ἐγò, ἢ глаго́лай сз тогòю, тóй ἔсть.

᠗и. Ὡнз же рече : вѣрсю Γᾱн : ἢ поклонíса ἐмз.

᠗о. ἢ рече ἰисз : на сḡдз ᠗зз вз мíрз сéи прíндóхз, да невíдащíи вíдатз, ἢ вíдащíи слѣпи вḡдзтз.

᠗. ἢ слышаша ὡ фарíсéи сῆа сḡщíи сз нíмз, ἢ рѣша ἐмз : ἔда ἢ мы слѣпи ἐсмь ;

᠗а. Рече ἰмз ἰисз : ѡ́ше в́мсте слѣпи бы́ли, не в́мсте ἰмѣли грѣхà : нынѣ же глаго́лете, ἰákw вíдимз : грѣхз оṽво вáшз пребывáетз.

27. Отговори имъ: Рѣкохъ ви вече, и не чухте; защо искате пакъ да чувате? Да не бы да ищите и вы да бждете неговѣ ученици?

28. А тѣ го укорихъ и рекохъ: Ты си неговъ ученикъ; а ный смы Моисееви ученици.

29. Ный знаемъ че на Моисея Богъ е говорилъ: а тогозь не знаемъ отъ дѣ е.

30. Отговори чловѣкъ-тѣ и рече имъ: Това е чудно-то, че вы не знаете отъ кѣдѣ е, и отвори очи-тѣ ми.

31. А знаемъ че Богъ грѣшницы-тѣ не послушува; но ако е нѣкой богочестивъ, и прави волѣхъ-тѣ му, него послушува.

32. А пакъ отъ вѣка не ся е чуло, да е отворилъ нѣкой си очи на слѣпъ роденъ *чловѣкъ*.

33. Ако да не бѣ той отъ Бога, не можаше нищо да стори.

34. Отговорихъ и рекохъ му: Ты съвсѣмъ въ грѣхове си роденъ, и ты ли учишь насъ? и го испаднихъ възъ.

35. Чу Исусъ че сѣ го испаднили възъ, и като го намѣри, рече му: Ты вѣрувашъ ли въ Сына Божія?

36. Отговори той и рече: Кой е той, Господи, да вѣрувамъ въ него?

37. Рече му Исусъ: И видѣлъ си го, и който приказва съ тебе, той е.

38. А той рече: Вѣрувамъ, Господи; и поклонѣ му ся.

39. И рече Исусъ: Азъ за сѣдъ дойдохъ на тойзи свѣтъ, да видятъ не видящи-тѣ, а видящи-тѣ да станѣтъ слѣпи.

40. И чухъ това опѣзи отъ Фарисеи-тѣ конто бѣхъ съ него, и рекохъ му: Да не смы и ный слѣпи?

41. Рече имъ Исусъ: Ако да бѣхте слѣпи, грѣхъ не быхте имали; но сега казувате че Видимъ; и тѣй грѣхъ-тѣ ви остава.

ГЛАВА І.

А. А́ми́нь а́ми́нь глаго́лю ва́мъ: не вхо́дѣй двѣрми во двѣ́рзъ Сѣвѣй, но прелѣ́за ѿнѣдѣ́, то́й та́тъ ѣ́сть ѿ разбо́йни́къ:

Б. Я́ вхо́дѣй двѣрми, па́стырь ѣ́сть ѿвца́мъ.

Г. Семѣ́ двѣрники ѿверза́етъ, ѿ ѿвцы́ гласъ ѣ́гѡ слы́шатъ, ѿ своѣ́ ѿвцы́ глаша́етъ по ѿмени, ѿ ѿзгони́тъ ѿ́хъ.

Д. И́ е́гда своѣ́ ѿвцы ѿжде́нетъ, пре́д ни́ми хо́дитъ: ѿ ѿвцы́ по не́мъ ѿдѣ́тъ, ѿ́къ вѣ́датъ гласъ ѣ́гѡ.

Е. По ч́ждѣмъ же не ѿдѣ́тъ, но вѣ́жатъ ѿ не́гѡ, ѿ́къ не зна́ютъ ч́жда́гѡ гласа́.

Ж. Сѣ́ю при́чтѣ рече́ ѿмъ І́исъ: о́ни же не разсмѣ́ша, что́ бѣ́ше, ѿ́же глаго́лаше ѿмъ.

З. Рече́ же па́ки ѿмъ І́исъ: а́ми́нь а́ми́нь глаго́лю ва́мъ, ѿ́къ ѿ́зъ ѣ́смь двѣ́рь ѿвца́мъ.

И. Всѣ́, е́ли́къ ѿ́хъ при́де пре́жде мене́, та́тѣ сѣ́тъ ѿ разбо́йницы: но не посла́шаша ѿ́хъ ѿвцы́.

А. ѿ́зъ ѣ́смь двѣ́рь: мно́ю ѿ́це кто́ вни́детъ, спасѣ́тъ: ѿ вни́детъ ѿ ѿзы́детъ, ѿ па́житъ ѿвѣ́ршуетъ.

Г. Та́тъ не прихо́дитъ, ра́звѣ́ да оу́кра́детъ ѿ оу́бѣ́етъ ѿ погсѣ́тъ: ѿ́зъ при́ндо́хъ, да живо́тъ ѿмѣ́тъ, ѿ ли́шше ѿмѣ́тъ.

Д. ѿ́зъ ѣ́смь па́стырь до́брый: па́стырь до́брый до́шѣ́ своѣ́ полагáетъ за ѿвцы́.

Е. Я́ па́емники, ѿ́же ѿ́есть па́стырь, е́мѣ́же не сѣ́тъ ѿвцы́ своѣ́, ви́дитъ во́лка гра́дѣща, ѿ ѿста́вля́етъ ѿвцы́, ѿ вѣ́гаетъ: ѿ во́лкъ расх́титъ ѿ́хъ, ѿ распѣ́дитъ ѿвцы́.

Г. Я́ па́емники вѣ́житъ, ѿ́къ па́емники ѣ́сть, ѿ нера́дитъ ѿ ѿвца́хъ.

Д. ѿ́зъ ѣ́смь па́стырь до́брый: ѿ зна́ю моѣ́, ѿ зна́ютъ ма́ моѣ́.

Е. И́коже зна́етъ ма́ ѿ́цъ, ѿ ѿ́зъ зна́ю ѿ́цѣ́: ѿ до́шѣ́ моѣ́ полагáю за ѿвцы́.

ГЛАВА 10.

1. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, който не влѣзува прѣзъ врата-та въ кошарѣ-тъ на овцы-тъ, но прѣлазя отъ другада, той е крадецъ и разбойникъ.

2. А който влѣзува прѣзъ врата-та, пастырь е на овцы-тъ.

3. Нему вратарь-тъ отворя, и овцы-тъ слушатъ гласъ-тъ му, и свои-тъ овцы по име зове, и ги извожда.

4. И кога искара овцы-тъ си вѣнъ, ходи прѣдъ тѣхъ; и овцы-тъ идѣтъ слѣдъ него, защото знаѣтъ гласъ-тъ му.

5. А слѣдъ чужденецъ-тъ не щѣтъ оти, но ще побѣгнѣтъ отъ него; защото гласъ-тъ на чужденцы-тъ не знаѣтъ.

6. Тѣзи притчѣ имъ рече Исусъ: но тѣ не разумѣхъ що бѣ това косто имъ говораше.

7. Тогазы пакъ имъ рече Исусъ: Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че азъ съмъ врата-та на овцы-тъ.

8. Всички, които сѣ дошли прѣди мене, крадци сѣ и разбойници; но овцы-тъ ги не послушахъ.

9. Азъ съмъ врата-та; прѣзъ мене ако влѣзе иѣкой, спасенъ ще бѣде, и ще влѣзе и ще излѣзе, и пашѣ ще намѣри.

10. Крадецъ-тъ не иде, освѣнъ да открадне, да заколе и да погуби; азъ дойдохъ за да иматъ животъ, и да го иматъ прѣизобилно.

11. Азъ съмъ добрый-тъ пастырь; добрый-тъ пастырь душѣ-тъ си полага за овцы-тъ.

12. А наемникъ-тъ който не е овчарь, на когото овцы-тъ не сѣ неговы, види вълкъ-тъ че иде, и оставя овцы-тъ и бѣга; и вълкъ-тъ разграбя овцы-тъ и распрѣснува ги.

13. А наемникъ-тъ бѣга, защото е наемникъ, и не го е грижа за овцы-тъ.

14. Азъ съмъ добрый-тъ пастырь, и познавамъ мои-тъ, и мои-тъ мене познавать.

15. Както мя познава Отецъ, и азъ познавамъ Отца; и душѣ-тъ си полагамъ зарадъ овцы-тъ.

ѣ1. И ѿны Овцы ѿмамъ, ꙗже не сѣтъ ѿ двора сего: и
тыѡ ми подобаетъ привести, и гласъ мой оуслышатъ: и
бѣдетъ едино стадо, и единъ пастырь.

31. СЕГНІ РАДНІ МЯ СЦІЗ ЛЮБИТЪ, ІАКЪ АЗЪ ДШЕ МОЮ
ПОЛАГАЮ, ДА ПАКИ ПРІЙМЪ Ю.

III. Ии́ктоже во́зметъ ю ѿ мѧ: но азъ полагаю ю ѿ себѣ. О́бласть ѿмамъ положи́ти ю, ѿ О́бласть ѿмамъ па́ки пріа́ти ю. сѣю за́повѣдь пріа́хъ ѿ О́ца моего.

ѡі. Рáспрѣ же пáкн бѣсть во ѿгдѣехъ за словеса сѣа.

К. Глаголахъ же мнози ѿ нѣхъ: бѣса ѿмать ѿ неистовъ
ѣсть: что егѡ послѣшаете;

Ѣа. Иѣи глаго́лахъ: сѣи глаго́ли не сѣтъ вѣснѣющагвса:
Ѣа́л мѡжетъ вѣсѣ слѣпѣи́мъ о́чи ѡ́версти;

кв. БЫША же тогда ѡбновлѣніа во Іеросолѣмѣхх, и зима
бѣ.

Ѣ҃Г. И́ хождáше І́исъ въ цѣ́ркви въ притвѣ́рѣ Соломѣ́ни.

КД. Ѡбѣдоша же ἐγὼ ἰσάεε, ἢ γὰρ ὁλαχс ἐмг: доколѣ дсшы
наша взѣмлеши; ἄψε ты ἐсὶ Χρ̑τός, ρцы намъ не ѡбѣ-
нѣса.

кѣ. Ѡвѣща ѿмз Іисх: рѣхз вѣмз, ѿ не вѣр҃сете. дѣла,
ѿже ѿзз творю ѿ имени Ѡца моего, тѣ свидѣтельствуютъ
ѿ мнѣ:

Ѣс. Но вы не вѣржете: иѣсте бо ѿ оубѣщаній моихъ, якоже
рече вамъ.

кз. Овцы моѧ гласа моегѡ слышайотѣ, ѡ азъ знаю ꙗхѣ, ѡ
по мнѣ грядѣтѣ.

кн. ꙗзъ живѡтъ вѣчный дѡмъ ѿмъ, ꙗ не погнѣнѣтъ во
вѣкѣ, ꙗ не восхнѣтитъ ѿхъ никтѡже ѿ рскаго мога.

БѢ. ОЦЪ МОЙ, ИЖЕ ДАДЕ МНѢ, БОЛІЙ ВСѢХЪ ЕСТЬ: И НИ-
КТОЖЕ МОЖЕТЪ ВОСХІТИТИ ИХЪ ВЪ РЪКІИ ОЦА МОЕГО.

л. Изъ ѿ Оцъ Едино Есмѧ.

ΛΑ. ΒΡΑΨΑ ЖЕ ΚΑΜΕΝΙΕ ΠΑΚΗ ΙΣΔΕΕ, ΔΑ ΠΟΒΙΟΥΤΖ ΕΓΩ.

16. И други овцы имамъ, които не сж отъ тойзи дворъ, и тѣхъ трѣба да съберж; и ще чуѣтъ гласъ-тъ ми; и ще бѣде едно стадо и единъ пастырь.

17. За това Отецъ мя люби, защото азъ полагамъ душѣ-тъ си, за да ѣмъ земж пакъ.

18. Никой не ми ѣмъ отнема, но азъ отъ самосебе си ѣмъ полагамъ. Имамъ власть да ѣмъ положж, и имамъ власть пакъ да ѣмъ земж. Тѣзи заповѣди пріяхъ отъ Отца си.

19. И тѣи пакъ станж раздоръ между Іудеи-тъ за тѣзи думы.

20. И мнозина отъ тѣхъ казувахъ: Бѣсѣ има, и людѣ е; що го слушате?

21. Други казувахъ: Тѣзи думы не сж на бѣснуетъ *человѣкъ*; може ли бѣсѣ да отвара очи на слѣпы?

22. И станж въ Іерусалимъ *праздникъ-тъ* на освященіе-то на храмъ-тъ, и зима бѣше.

23. И ходяше Іисусъ въ храмъ-тъ въ притворъ-тъ Соломоновъ.

24. Между това заобыкоихъ го Іудеи-тъ и казувахъ му: До кога ще държишь души-тъ ни въ сумнѣніе? Ако си ты Христосъ, кажи ни явно.

25. Отговори имъ Іисусъ: Казахъ ви, и не вѣрувате. Дѣла-та които азъ правѣмъ въ име-то на Отца си, тѣ свидѣлствувать за мене.

26. Но вы не вѣрувате, защото не сте отъ мои-тъ овцы, както ви рѣкохъ.

27. Мои-тъ овцы слушати мой-тъ гласъ, и азъ ги познавамъ, и тѣ идѣтъ слѣдъ мене,

28. И азъ имъ давамъ животъ вѣченъ, и нѣма да загинѣтъ во вѣкъ, и никой нѣма да ги грабне отъ рѣкъ-тъ ми.

29. Отецъ ми, който ми ги даде, отъ всички е най голѣмъ; и никой не може да ги грабне отъ рѣкъ-тъ на Отца ми.

30. Азъ и Отецъ едно сме.

31. Тогазъ пакъ зѣхъ Іудеи-тъ камъніе да го убиѣтъ.

ГВ. Ѡвѣща ꙗмз Іисх: мно́га добра дѣла ꙗви́хъ вѣмъ ѿ
О́ца моего: за ко́е ѡхъ дѣло ка́менїе мѣщете на мѧ;

ГГ. Ѡвѣща́ша е́мѡ Ісакее, глаголюще: ѡ́ добръ дѣлѣ
ка́менїе не мѣщемъ на тѧ, но ѡ́ хсѧѣ, ꙗ́кѡ ты челоуѣкъ сынъ,
твориши себѣ Б҃га.

ГД. Ѡвѣща ꙗмз Іисх: нѣсть ли пи́сано въ за́конѣ
ва́шемъ: азъ рѣхъ: ко́зи е́сте;

ГЕ. Я́же О́ныхъ рече́ богу́въ, къ ни́мже сло́во Б҃жїе вы́сть,
и́ не мо́жетъ разо́рїтиса пи́санїе:

ГЖ. Е́гоже О́цъ свѣтїи́ и́ послѧ въ мїръ, въ глаго́лете, ꙗ́кѡ
хсѧѡ глаго́леши, зане́ рѣхъ: Сїи́ Б҃жїи́ е́смь.

ГЗ. Я́же не творю́ дѣла́ О́ца моего, не ѡ́мїте мѧ вѣры:

ГН. Я́же ли творю́, я́же и́ мнѣ не вѣрете, дѣла́юмъ мо́имъ
вѣрсите: да разо́мѣете и́ вѣрете, ꙗ́кѡ во мнѣ́ О́цъ, и́ азъ
въ нѣмъ.

ГД. И́ска́хъ о́убо па́ки ꙗ́ти е́го: и́ ѡ́зыде ѡ́ рѣхъ ѡхъ.

ГМ. И́ ѡ́де па́ки на О́нзполъ Іорда́на, на мѣсто, ѡ́дѣже бѣ́
Іѡáннъ прѣ́жде крестѧ: и́ прѣвы́сть тѡ.

ГНА. И́ мно́зи прїѡдо́ша къ немѡ, и́ глаго́лахъ, ꙗ́кѡ Іѡáннъ
о́убо зна́менїѧ не сотвори́ ни́ е́динагѡ: всѧ́ же, е́лика́ рече́
Іѡáннъ ѡ́ се́мъ, и́стинна́ ва́хъ.

ГВ. И́ мно́зи вѣ́роваха въ него́ тѡ.

ГЛАВА 41.

А. Бѣ́ же нѣ́кто кола́ Лѧ́зарь ѡ́ Вїда́нїи, ѡ́ вѣси Ма́ринны
и́ Ма́рѡ сестры́ е́а.

Б. Бѣ́ же Ма́рїа помѧ́завша́ Г҃ѧ мýромъ, и́ ѡ́тѣрша́ нозѣ́
е́гѡ власы́ свои́ми, е́а́же бра́тъ Лѧ́зарь вола́ше.

Г. Посла́стѣ́ о́убо сестрѣ́ къ немѡ, глаго́люще: Г҃и́, се́,
е́го́же лю́бїши, воли́тъ.

32. Отговори имъ Исусъ : Много добры дѣла отъ Отца моего ви показяхъ ; за кое отъ тѣхъ дѣла хвърляте камъніе врѣхъ мене ?

33. Отговорихъ му Іудей-тъ и казахъ : За добро дѣло не хвърлямы камъніе врѣхъ тебе, но за богохулство, и защото ты, като си чловѣкъ, правишь себе си Богъ.

34. Отговори имъ Исусъ : Не е ли писано въ вашій-тъ законъ, Азъ рѣкохъ, Божове сте ?

35. Ако парече божове онѣзи, къмъ които быде слово-то Божіе, (и писаніе-то не може да ся наруши ;)

36. *На тогось* когото Богъ освяти и проводи на свѣтъ-тъ, вы казувате ли : Богохулствувашь, защото рѣкохъ : Сынъ Божій съмъ ?

37. Ако не правѣхъ дѣла-та на Отца моего, не вѣрувайте въ мене :

38. Но ако *гы* правѣхъ, въ мене като не вѣрувате, вѣрувайте въ дѣла-та ; за да познаете и да повѣрувате, че Отецъ е въ мене, и азъ въ него.

39. Тогась пакъ искахъ да го хванѣтъ, но избѣгнахъ изъ рѣцѣ-тъ имъ ;

40. И отиде пакъ отвѣдъ Іорданъ, на мѣсто-то дѣто крыщаваше отъ напрѣдъ Іоаннъ ; и останъ тамъ.

41. И мнозина доидохъ при него, и казувахъ : Іоаннъ никое чудо не стори, но всичко що рече Іоаннъ за него, истинско бѣше.

42. И тамо повѣрувахъ мнозина въ него.

ГЛАВА 11.

1. Имаше нѣкой си болѣнъ *на име* Лазарь, отъ Виноніѣхъ, отъ село-то на Маріѣхъ и на сестрѣхъ ѣ Марѣхъ.

2. (А Марія бѣше тая що бѣ помазала Господа съ миро и отрыла бѣ нозѣ-тъ му съ космы-тъ си, на коѣхъ-то братъ ѣ Лазарь бѣше болѣнъ).

3. И тѣхъ проводихъ сестры-тъ до него да му кажѣтъ : Господи, ето, тойзи когото любишь, болѣнъ е.

ѿ. Слышавъ же Іисъ рече: сѣѧ волѣзнь нѣсть къ смѣрти, но ѡ слѣвѣ Бжїи, да прослѣвится Сынъ Бжїи ѣѧ радн.

Ѣ. Люблѧше же Іисъ Марѡѡ ѡ сестрѡ ѣѧ ѡ Лѧзарѧ.

Ѥ. Егда же оуслыша, ѧкѡ волѧтъ, тогда пребысть на немже бѣ мѣстѣ двѧ днѧ.

Ѧ. Потѡмъ же глагола оученикѡмъ: ѡдемъ во Ісдѣю пѧки.

ѧ. Глаголаша ѣмѡ оученицы: Раввѧ, нынѣ искѧхъ тебѣ камѣнемъ побѧти Ісдѣѣ, ѡ пѧки ли ѡдешн тѧмъ;

Ѩ. Ѣвѣрѧ Іисъ: не дванѧдесѧтъ ли часѡвъ ѣсть во днѧ; ѧще ктѡ хѡдитъ во днѧ, не пѡткнетсѧ, ѧкѡ свѣтъ мѧра сегѡ видѧтъ:

Ѣ. ѧще же ктѡ хѡдитъ въ нощѧ, пѡткнетсѧ, ѧкѡ нѣсть свѣта въ немъ.

Ѥ. Сѣѧ рече, ѡ посѣмъ глагола ѡмъ: Лѧзарь дрѡгъ нашъ оуспе: но ѡдѡ, да возвѡжѡ ѣгѡ.

Ѧ. Рѣша оубѡ оученицы ѣгѡ: Гдѧ, ѧще оуспе, спасѣнъ бѡдетъ.

ѧ. Рече же Іисъ ѡ смѣрти ѣгѡ: Онѧ же мнѣша, ѧкѡ ѡ оуспѣнѧи снѧ глаголетъ.

Ѩ. Тогда рече ѡмъ Іисъ не ѡбмѧсѧсѧ: Лѧзарь оумре:

Ѣ. ѡ радѡюсѧ вѧсѧ радн, да вѣрѡете, ѧкѡ не вѣхъ тѧмъ: но ѡдемъ къ немѡ.

Ѥ. Рече же Ѣвмѧ, глаголемый близнѣцъ, оученикѡмъ: ѡдемъ ѡ мы, да оумремъ съ нѧмъ.

Ѧ. Пришедъ же Іисъ, ѡбрѣте ѣгѡ четѡри днѧ оужѣ ѡмѡща во грѡбѣ.

ѧ. Бѣ же Киѡѧнѧ близъ Іерѡлѧма, ѧкѡ стѧдѧи пѧтънѧдесѧтъ:

ѡ. ѡ мнози ѡ Ісдѣѧ кѧхъ пришлѧ къ Марѡѣ ѡ Марѧ, да оутѣшатъ ѡхъ ѡ братѣ ѣгѡ.

Ѣ. Марѡа оубѡ егда оуслыша, ѧкѡ Іисъ градетъ, срѣте ѣгѡ: Марѧ же дѡма сѣдѧше.

4. И като чу Исусъ, рече : Тая болѣсть не е на смърть, но за славѣ-тъ Божіѣ, за да ся прослави Сынъ Божій чрътъ неѣкъ.

5. А Исусъ обичаше Марѣж и сестрѣ ѣ и Лазаря.

6. И тѣѣ отъ какъ чу че е болѣнъ, тогазъ ся бави два дни на това мѣсто дѣто бѣше.

7. Подиръ това казува на ученицы-тъ : Да идемъ пакъ въ Иудеѣ.

8. Казуватъ му ученицы-тъ : Равви, сега ищяжъ Иуден-тъ да тя убіѣтъ съ камъніе, и пакъ ли тамъ отхождашь ?

9. Отговори Исусъ : Не сж ли дванадесетъ часове въ день-тъ ? Ако ходи нѣкой деня, не ся прѣпънва, защото гледа видѣлинѣ-тъ на тойзи свѣтъ.

10. Ако ли ходи нѣкой ноця, прѣпънва ся, защото видѣлина-та не е въ него.

11. Това рече, и подиръ туй казува имъ : Лазарь нашій-тъ пріятель заспа ; но да идж да го събудѣ.

12. Рекохъ му ученицы-тъ му : Господи, ако е заспалъ, ще оздравѣе.

13. Но Исусъ бѣ рекъ зарадъ смърть-тъ му, а тѣ мыслѣхъ че казува за отъ снъ заспиваніе.

14. Тогазъ имъ рече Исусъ явно : Лазарь умрѣ.

15. И заради васъ за да повѣрувате, радувамъ ся че не бѣхъ тамъ ; но да идемъ при него.

16. А Өома нарицаемый Близнецъ, рече на соученицы-тъ : Да идемъ и нѣѣ да умремъ съ него.

17. И тѣѣ като дойде Исусъ, намѣри го че бѣше четири дена вече въ гробъ-тъ.

18. А Вифанія бѣше близу до Иерусалимъ, колкото петнадесетъ стадіѣ.

19. И мнозина отъ Иуден-тъ бѣхъ дошли при Марѣж и Маріѣж, да гы утѣшатъ за брата имъ.

20. И Марѣа щомъ чу че иде Исусъ, посрѣщнъ го, а Марія сѣдѣше въ къщы.

КА. Рече же Мάρѣа ко Іисус: Гдѣи, ѿиде вы еси заѣ выѣхъ,
не вы братѣ мой оумерѣхъ.

бв. Но ꙗко ѿныѣ вѣмъ, ꙗко ѿлика ѿше проѣхши ѿ бѣга,
дастъ тебѣ бгъ.

КҢ. ГЛАГОЛА ѿ ИҢСХ: ВОСКРЕСНЕТХ БРАТХ ТВОЙ.

КД. Глаго́ла ѿмѣ́ Марѣа: вѣмъ, ꙗ́кѡ воскрѣснетъ въ вос-
крѣше́нїе, въ послѣдній дѣнь.

КѢ. Речѣ же ѿ Іисх: ѿзх ѣсмь воскрешѣніе ѿ живѡтъ:
вѣрбай вх мѧ, ѡше ѿ ѡумретъ, ѡживѣтъ.

ѣс. ꙗко всѣхъ живыхъ ꙗко вѣрѣхъ въ мѧ, не оумретъ во вѣки.
ѣмлеши ли вѣрѣхъ семъ;

КЗ. Глагола ѿмѣ: ѿи, Гдѣи, ѿзвѣдовахъ, ѿкѣ ты ѿси
Христѣи Сѣи Бжѣи, ѿже въ мѣрѣ градѣи.

кн. І сїѧ рѣкши, ѿде ѡ пригласїи Марїю сестрѣ свою, таѣ рѣкши: Оучитель, пришеѧ єсть, ѡ глашѣеть тѧ.

КД. О́на же і́акъ оуслы́ша, востà скóръ ѿ ѿде кѣ немѹ.

л. Не оужѣ бо вѣ прише́лъ Іисъ въ вѣсь, но вѣ на мѣстѣ,
и́дѣже сръте ѿго́ Мѡра.

лѧ. ѿдѣе же оубо сѣиши сѧ нѣю въ домѣ ѿ оутѣшajúще ю, видѣвше Марію, ѿкѡ скорѡ востѧ ѿ ѿзыде, по нѣй ѿдоша, глаголюще, ѿкѡ ѿдетѧ на грѣбѣ, да плáчетѧ тѧмѡ.

ЛВ. Маріа же іакѡ прїиде, иѡѡже вѣ Іисѡ, видѣвши єго, паде ємѡ на ногѡ, глаголющи ємѡ: Гдїи, ѡче бы єси былъ здѣ, не бы оумерлъ мой братъ.

л҃г. Іисѡ оубо, ѿкѡ вѣдѣ ю плачущсѧ, ѿ пришедшыѧ съ
нѣю Іздѣи плачущѧ, запретѣ дѣх, ѿ возмстїѧ самѧ.

лѧ. И рече: гдѣ положиште єго; глаголаша ємѧ: Гдѣ, прїиди ѡ вїждѧ.

лѣ. Прослезѣса Іѣсх.

л҃с. Глаголаху оубо жидове: виждь, какъ люблѣше ѿго.

Ѥз. И҃ѣцыи же ѿ нѣхъ рѣша: не можаше ли сѣй ѡвѣрзыи
оучи слѣпо́мꙋ, сотвори́ти, да ѿ сѣй не оумретъ;

21. Тогазь рече Марѳа Иисусу: Господи, ако бѣше былъ ты тука, не бы умрѣлъ братъ ми.

22. Но и сега знаѣхъ че каквото и да поищешъ отъ Бога, ще ти даде Богъ.

23. Казува ѱ Иисусъ: Братъ ти ще въскрѣсне.

24. Казува му Марѳа: Знамъ че ще въскрѣсне во въскрѣсеніе-то въ послѣдній-тъ день:

25. Рече ѱ Иисусъ: Азъ съмъ въскрѣсеніе-то и животъ-тъ; който вѣрува въ мене, и да умре, ще оживѣе.

26. И всякой който е живъ и вѣрува въ мене, до вѣка нѣма да умре. Вѣрувашъ ли това?

27. Казува му: Ей, Господи, азъ повѣрувахъ, че ты си Христосъ Сынъ Божій, който нма да дойде на свѣтъ-тъ.

28. И като рече това, отиде и повика скритою сестрѣ си Маріѣ, и рече: Учитель-тъ дойде, и тя зове.

29. Тя щомъ чу, станъ скоро и отиде при него.

30. (Иисусъ не бѣ дошелъ още въ село-то, но бѣше на мѣсто-то дѣто го посрѣщна Марѳа).

31. А Іуден-тъ, конто бѣхъ съ неѣ въ къщи и ѣхъ утѣшавахъ, като видѣхъ че Маріа станъ скоро и излѣзе, отидохъ подирѣ ѱ, защото думахъ: Отива на гробъ-тъ да плаче тамо.

32. И като дойде Маріа тамъ дѣто бѣше Иисусъ, та го видѣ, падна на позѣ-тъ му, и казуваше му: Господи, ако бѣше былъ ты тука, нѣмаше да умрѣ братъ ми.

33. Иисусъ като ѣхъ видѣ че плаче, и тѣзи що бѣхъ съ неѣ Іуденъ че плачатъ, растѣжи ся духомъ, и ся смути;

34. И рече: Дѣ го турихте? Казувать му: Господи, сла и виждь.

35. Просьзѣи ся Иисусъ.

36. И думахъ Іуден-тъ: Виждь колко го обичаше.

37. А нѣконъ отъ тѣхъ рекохъ: Не можаше ли тойзи, който отвори на слѣпый-тъ очи-тъ, да направи щото и тойзи да не умре?

ЛН. Іисъ же пакы претѧ въ севѣ, прїиде ко гробѣ. вѣ же пещѣра, ѿ камень лежаше на нѣй.

ЛА. Глагола Іисъ: возміте камень. глагола ємѣ сестра оумѣршагѡ Марѡа: Гдїи, оумѣршагѡ: четвероднѣвенъ бо єсть.

М. Глагола єи Іисъ: не рѣхъ ли ти, їакѡ ѣще вѣршеши, оумѣршиши славу Бжїю;

МА. Взѧша оумѣршагѡ камень, ѿдѣже вѣ оумѣршии лежѧ. Іисъ же возвѣдъ очи горѣ, ѿ рече: Сѣ, хвалѣ твоѣ воздаю, їакѡ оумѣршагѡ єси ма.

МВ. Язъ же вѣдѣхъ, їакѡ всегда ма послѣдшаши: по на-рѡда радн стоѧщагѡ ѡкрестъ рѣхъ, да вѣрѣ ѿмѣтъ, їакѡ ты ма послѣдша єси.

МГ. И сїѧ рѣхъ, глаголю великимъ воззва: Лазаре, гдїи вѡнъ.

МД. И ѿзыде оумѣршии, ѡбѧзанъ рѣкама ѿ погѧма оумѣршагѡ, ѿ лице єгѡ оумѣршагѡ ѡбѧзано. глагола ѿмѣ Іисъ: разрѣши те єгѡ, ѿ вѣдѣши ти,

МЕ. Мнози оумѣршагѡ ѡбѧзѣи прїшѣдшии къ Марїи, ѿ вѣдѣше, їакѡ сотвори Іисъ, вѣрѣваши въ него.

МЗ. Иѣции же ѡ нѣхъ ѡбѧзѣи къ фарїсеѡмъ, ѿ рекѡша ѿмѣ, їакѡ сотвори Іисъ.

МЗ. Собрѧша оумѣршагѡ архїерѣє ѿ фарїсеѣ соимъ, ѿ глаголахъ: что сотвори мѣсто; їакѡ челоѡвѣкъ сїи мнѡга знаменїѧ творїтъ.

МН. Яще ѡбѧзѣи єгѡ тѧкъ, вси оумѣршагѡ въ него: ѿ прїидѣтъ Рїмѧне, ѿ вѡзмѣтъ мѣсто ѿ ѡзыкъ нѧшъ.

МО. Єдинъ же нѣкто ѡ нѣхъ Каїѧфа, архїерѣи сїи лѣтъ томѣ, рече ѿмѣ: вы не вѣсте нїчесѡже:

ІІ. Ии помышѧете, їакѡ оумѣршагѡ єсть нѧмъ, да єдинъ челоѡвѣкъ оумѣрѣтъ за люди, ѧ не весь ѡзыкъ погїбнетъ.

ІІА. Сегѡ же ѡ севѣ не рече: но архїерѣи сїи лѣтъ томѣ, прорече, їакѡ хотѧше Іисъ оумѣрѣти за люди:

38. Иисусъ прочее пакъ като тѣжѣше въ себе си идува на гробъ-тъ. То бѣше пещера, и на неѣ лежѣше камькъ.

39. Казува Иисусъ : Дигиѣте камькъ-тъ. Казува му Марѣа, сестрата на умрѣлый-тъ : Господи, смърди вече, защото е четвъродневенъ.

40. Казува ѣ Иисусъ : Не ти ли казахъ, че ако повѣрувашъ ще да видиши славѣ-тъ Божіѣ ?

41. Тогазъ дигиѣхъ камькъ-тъ дѣто лежаше умрѣлый-тъ. А Иисусъ дигиѣ очи нагорѣ и рече : Отче, благодарѣ ти, че мя послуша.

42. И азъ знаехъ че вынѣгы мя слушаешъ, но за прѣдстоящій-тъ народъ рѣкохъ *това*, за да повѣруватъ че ты си мя проводи-лѣ.

43. И това като рече, възгласи съ голѣмъ гласъ : Лазаре, излѣзь вѣтъ.

44. И излѣзе умрѣлый-тъ, рѣцѣ-тъ му и позѣ-тъ му повиты въ саванъ ; и лице-то му бѣше забрадено съ кърпѣ ; казува имъ Иисусъ : Расповѣйте го, и оставѣте го да си иде.

45. Тогазъ мнозина отъ Іудей-тъ, които бѣхъ дошли при Маріѣ, и видѣхъ това що стори Иисусъ, повѣрувахъ въ него.

46. А нѣкои отъ тѣхъ отидохъ при Фарисей-тъ, и казахъ имъ *всичко* що направи Иисусъ.

47. Тогава първосвященници-тъ и Фарисей-тъ събрахъ съборъ, и говоряхъ : Що да сторимъ ? Защото тойзи чловѣкъ много чудеса прави.

48. Ако го оставимъ така, всички ще повѣруватъ въ него ; и ще дойдѣтъ Римляни-тъ и ще истребятъ и мѣсто-то и народъ-тъ нѣ.

49. А нѣкой си отъ тѣхъ, на име Каіафа, който бѣше първосвященникъ прѣзъ тѣзи години, рече имъ : Вы нищо не знаете ;

50. Нѣто размышляете, че е по добрѣ намъ да умре единъ чловѣкъ за народъ-тъ, а не да загине цѣлъ народъ.

51. И това отъ себе си го не каза, по понеже бѣше първосвященникъ прѣзъ онѣѣ години, пророкува че ще да умре Иисусъ заради народъ-тъ,

ѳѳ. Іѳ не тѡкмѡ за люді, но да ѳ чѡда Бжїа расточѣнаа соверѣтѡ во Ѣдіно.

ѳѢ. Ѣ тогѡ оубо днѣ совѣщѡша, да оубїютѡ Ѣгѡ.

ѳд. Іѳсѡ же ктомѡ не їѡѡѡ хождаше во їсдѣехѡ, но їде ѡтѡдѡ во странѡ блїзѡ пѡстыні, во Ѣфрѣмѡ парїцѣмый грядѡ, ѳ тѡ хождаше со оубѣненкї своїми.

ѳѢ. Бѡ же блїзѡ пѡсѡхѡ їсдѣйска: ѳ въздѡша мнози во їерусалимѡ ѡ странѡ прѣжде пѡсѡхї, да ѡчиствѡтѡ.

ѳз. Іскахѡ оубо Іѳсѡ, ѳ глаголахѡ кѡ себѡѡ въ цркви стоѡще: чѡ мнїтѡ вѡмѡ, їѡкѡ не їмѡтъ ли прїнтї въ прѡзѡдникѡ;

ѳз. Дѡша же ѡрхїерѣѢ ѳ фарїсѣѢ заповѣдѡ, да ѡще кѡ ѡпѡстїтѡ Ѣгѡ, гдѡѡ вѡдетѡ, повѣстѡ, їѡкѡ да їмѡтѡ Ѣгѡ.

ГЛАВА ѳѳ.

ѡ. Іѳсѡ же прѣжде шестї днїѡ пѡсѡхї прїїде въ вїноѡнію, їдѡѡѡ бѡ Лѡзарь оумѣрый, Ѣгѡѡѡ воскресї ѡ мѣртѡѡхѡ.

Ѣ. Сотѡорїша же Ѣмѡ вѣчерю тѡ, ѳ Мѡрѡ слѡжѡше: Лѡзарь же Ѣдінѡ бѡ ѡ възлежѡщїхѡ сѡ нїмѡ.

Ѣ. Марїѡ же прїѣмшї літрѡ мѡра нѣрѡдѡ пїстїка многоцѣнна, помѡза нѡзѡѡ Іѳсѡѡѡѡ, ѳ ѡтрѣ власѡ своими нѡзѡѡ Ѣгѡѡ: хрѡмїна же їспѡлнїсѡ ѡ вонї мѡстї бѡговѡннѡѡ.

ѡ. Глаголѡ же Ѣдінѡ ѡ оубѣнїкѡ Ѣгѡѡ, їсѡдѡ сімѡновѡ їскаріѡтскїѡ, їѡѡѡ хотѡше Ѣгѡѡ предѡтї:

Ѣ. Чесѡ рѡдї мѡро сіѢ не прѡдѡно бѡстѡ на трѣхѡ стѣхѡ пѡблѡзѡ, ѳ данѡ нїщїмѡ;

Ѣ. СїѢ же речѡ, не їѡкѡ ѡ нїщїхѡ печѡшесѡ, но їѡкѡ тѡтѡ бѡѡ, ѳ ковѣѡѡѡ їмѡѡше, ѳ вметѡѡѡѡ пошѡше.

Ѣ. Речѡ же Іѳсѡ: не дѡѡтѡ Ѣѡ: да въ дѣнѡ погребѣнїѡ мѡегѡ соклѡдѣтѡ Ѣ.

52. И не токо за народъ-тъ, но и за да събере на купъ разсѣяны-тъ чада Божіи.

53. И тѣй отъ него день сговорихъ ся да го убійѣтъ.

54. За това Исусъ не ходяше вече явно между Іуден-тъ, но отиде отъ тамо въ мѣсто-то близу до пустынь-тъ въ градъ нарицаемый Ефраимъ, и тамъ живѣяше съ ученицы-тъ си.

55. И приближаваше пасха-та на Іуден-тъ, и мнозина отъ *това* мѣсто възлѣзохъ прѣди пасхъ-тъ въ Іерусалимъ, да очистятъ себе си.

56. Тогазъ търсяхъ Исуса и разговаряхъ ся помежду си като стояхъ въ храмъ-тъ: Какъ ви ся струва? Нѣма ли да дойде на праздникъ-тъ?

57. А бѣхъ дали заповѣдь и първосвященници-тъ и Фарисен-тъ, ако разбере нѣкой дѣ е, да извѣсти, за да го уловятъ.

ГЛАВА 12.

1. А шесть дни прѣди пасхъ-тъ, дойде Исусъ въ Виваніиѣ дѣто бѣше бывший-тъ умрѣлъ Лазарь, когото възкреси отъ мъртвы-тъ.

2. И направихъ му тамъ вечеріѣ, и Марѳа слугуваше; а Лазарь бѣше единъ отъ тѣзи, които сѣдѣхъ съ него наедино на трапезъ-тъ.

3. Тогази Марія зѣ единъ литръ чисто драгоцѣнно миро нарѣ, и помаза нозѣ-тъ Исусовы, и отры нозѣ-тъ му съ космы-тъ си; и кѣща-та ся испълни отъ благоуханіе-то на миро-то.

4. Тогазъ единъ отъ ученицы-тъ му, Іуда Симоновъ Искаріотскій, който щѣше да го прѣдаде, казува:

5. Защо да ся не продаде това миро за триста динаріи, и да ся дадѣтъ на сиромасы-тъ?

6. А това го рече, не защото го бѣше грыжа за сиромасы-тъ, но защото бѣ крадецъ, и *той* имаше касъ-тъ, и носяше каквото туряхъ въ *ней*.

7. Тогази Исусъ рече: Не дѣйте ѿ; за день-тъ на погребеніе-то ми го е задржала.

ѳі. Нѣщыѧ во всегда ѳмате съ собою, менѣ же не всегда ѳмате.

ѧ. Разсмѣ же народъ многъ ѿ ісѧей, ѧкѡ тѣ ѣсть: ѳ прѣидоша не іиса ради токѡѡ, но да ѳ лѧзара вѣдаѡтѡ, ѣгоже воскресѣ ѿ мѣртѡѡхъ.

ї. Совѣщаѡша же архіерее, да ѳ лѧзара оубіюѡтѡ:

ѧі. Іѡкѡ мнози ѣгѡ ради ѳдѧхъ ѿ ісѧей, ѳ вѣровахъ во іиса.

ѳі. Но оутрѣи же дѣнь народъ многъ прѣшедѡѡ въ прѧз-
дникъ, слышавше, ѧкѡ іисъ градѣѡтѡ во іерусалимъ,

їі. Прѣѧша вѧѧ ѿ фѣникъ, ѳ ѳзыдоша въ срътеніе ѣмъ, ѳ звѧхъ, глаголюще: ѡсѧнна, блгословѣнъ градѡѡ въ ѳма гдѣ, цръ іисѡвъ.

ѧі. Обрѣѡтѡ же іисъ ослѧ, всѣде на нѣ, ѧкоже ѣсть пѣ-
сѧно:

ѣі. Не коѡса дщѣи сѣѡнна: сѣ царь твоѡ градѣѡтѡ, сѣдѧ на
жеребѧѡѡ осли.

ѧі. Сѣхъ же не разсмѣша оученицы ѣгѡ прѣжде: но ѣгдѧ
прослѧвисѧ іисъ, тогдѧ помѧнѡша, ѧкѡ сѧ бѡѡша ѡ немъ пѣ-
сѧна, ѳ сѧ сотѡриѡша ѣмъ.

ѧі. Свидѣтельствоѡваше оубо народъ, ѳже вѣ прѣжде съ
нѣмъ, ѣгдѧ лѧзара возгласѣ ѿ грѡѡ, ѳ воскресѣ ѣгѡ ѿ мѣртѡѡхъ.

їі. Сегѡ ради ѳ сръѡте ѣгѡ народъ, ѧкѡ слышѧша ѣгѡ сѣ
сотѡрѡша знѧменіе.

ѧі. Фарісее оубо рѣша къ сѣѡѡ: вѣдите, ѧкѡ никѧже
пользѧ ѣсть; сѣ мѣръ по немъ ѳдетѡ.

ї. Бѧхъ же нѣщы ѳлини ѿ прѣшедѡѡхъ, да поклѡнат-
сѧ въ прѧздникъ:

їѧ. Сѣи оубо прѣстѡпѣша къ фѣлѣппъ, ѳже вѣ ѿ вѣд-
сѧды гѧлілейскѧ, ѳ молѧхъ ѣгѡ, глаголюще: гдѣ, хѡщѡмъ
іиса вѣдѣѡѡ.

їѡ. Прѣидѣ фѣлѣппъ ѳ глагола ѧндрѡѡѡ: ѳ пѧки ѧндрѣѡ ѳ
фѣлѣппъ глаголаѡѡ іисѡѡѡ.

8. Защото сиромасы-тъ всякога имате съсъ себе сп, а мене всякога нѣмате.

9. И разумѣхъ голѣмо множество отъ Иудей-тъ че е тамо; и дойдохъ не токо за Исуса, но да видятъ и Лазаря, когото възкръси отъ мъртвы-тъ.

10. А първосвященници-тъ ся наговорихъ да убійтъ и Лазаря:

11. Защото мнозина отъ Иудей-тъ за него отивахъ, и вѣрувахъ въ Исуса.

12. На утрѣшній-тъ день народъ много, който бѣше дошелъ на празникъ-тъ, като чухъ че иде Исусъ въ Иерусалимъ,

13. Зѣхъ вѣйки финиковы, та излѣзохъ да го посрѣщнатъ, и выкахъ; Осанна, благословенъ който иде въ име-то Господне, Царь Израилевъ.

14. А Исусъ намѣри осле, и възсѣднъ на него, *споредъ* както е писано:

15. Не бой ся, дъще Сіонова; ето, твой-тъ Царь иде възсѣднъ на ждрѣе ослично.

16. Но това ученици-тъ му испървомъ не проумѣхъ, а когато ся прослави Исусъ, тогазы си наумихъ че това бѣ за него писано, и това му сторихъ.

17. А народъ-тъ който бѣше съ него, когато повыка Лазаря отъ гробъ-тъ и го възкръси отъ мъртвы-тъ, свидѣлствувахе.

18. За това го и посрѣщнъ народъ-тъ, защото чухъ че сторилъ това чудо.

19. А Фарисей-тъ рекохъ помежду си: Видите ли че нищо не ползувате? Ето, свѣтъ-тъ отиде слѣдъ него.

20. И между тѣзи, които възлѣзувахъ да ся поклонятъ въ празникъ-тъ, имаше и нѣкои Еллини.

21. И тѣ дойдохъ при Филиппа, който бѣ отъ Внѣсандж Галилейскъ, и молихъ му ся и казувахъ: Господине, искамы да видимъ Исуса.

22. Идува Филиппъ и казува на Андрея; Андрей пакъ и Филиппъ казуватъ на Исуса.

ЁГ. Іісз же ѡвѣща ѿма, глагола: прїиде часз, да прослѣвѣтса Сїхз челоѡческїй.

ЁД. Амїнь амїнь глаголю вамз: ѡще зерно пшенично падз на землї не оумретз, тѡ едїно пребывѣетз: ѡще же оумретз, многз плодз сотворїтз.

ЁЕ. Любїи дшш своїд, погубїтз ю: ѿ ненавїдїи дшш своеѣ вх мїрѣ сѣмз, вх живѡтз вѣчный сохранитз ю.

ЁЖ. ѡще ктѡ мнѣ слѣжитз, мнѣ да послѣдствуетз: ѿ ѿдѣже есмь азз, тѡ ѿ слгѣ мої бѣдетз: ѿ ѡще ктѡ мнѣ слѣжитз, почтїтз егѡ Оцз мої.

ЁЗ. Нынѣ дшш моѣ возмстїса: ѿ что рекѡ; Оче, спасї ма ѡ часѣ сегѡ: но сегѡ радї прїидѡхз на часз сїй.

ЁИ. Оче, прослѣви ѿма твоѡ. прїиде же гласз сз нѣсѡ: ѿ прослѣвихз, ѿ пакї прослѣвлю.

ЁК. Нарѡдз же стоїи слышавз, глаголахз: громз бысть. ѿїїи глаголахз: ѡггѣх глагола емѡ.

ЁЛ. ѡвѣща Іісз ѿ речѡ: не менѡ радї гласз сїй бысть, но нарѡда радї.

ЁМ. Нынѣ сѣдз есть мїрс сѣмѡ: нынѣ кнѣзь мїра сегѡ ѡзгнѣхз бѣдетз вѡнз.

ЁН. ѿ ѡще азз вознесѣнз бѣдѡ ѡ землї, всѣ привлекѡ кз себѣ.

ЁО. Сїе же глаголаше, назнѣменѣа коѡю смѣртїю хотѣше оумрѣти.

ЁП. ѡвѣща емѡ нарѡдз: мы слышахомз ѡ законѣ, ѡкѡ Хрѣтѡсз пребывѣетз во вѣкї: кѡкѡ ты глаголѣши: вознестїса подобѣетз Сїхз чѡвѣческомз; ктѡ есть сїй Сїхз чѡвѣческїй;

ЁР. Речѡ же ѿмз Іісз: еїѡ мало врѣма свѣтз вх васз есть: ходїте, дѡндеже свѣтз ѿмате, да тмѣ васз не ѿметз: ѿ ходїи во тмѣ не вѣстз, кѡмѡ ѡдетз.

ЁС. Дѡндеже свѣтз ѿмате, вѣр҃сїте во свѣтз, да сынове свѣта бѣдете. сїѣ глагола Іісз, ѿ ѡшѣдз скрїсѣ ѡ нїхз.

23. А Иисусъ имъ отговори и каза : Дойде часъ-тъ да ся прослави Сынъ челоѳческій.

24. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ : Ако житно-то зърно не падне въ земѣ-тъ и не умре, то остава само ; ако ли умре, много плодъ приноси.

25. Който обыча животъ-тъ си, ще го изгуби ; и който ненавиди животъ-тъ си на тойзи свѣтъ, за вѣченъ животъ ще да го упати.

26. Ако слугува нѣкой на мене, мене да послѣдува ; и дѣто съмь азъ, тамъ ще бѣде и слуга-та ми ; и който слугува на мене, него ще почте Отецъ *ми*.

27. Сега душа-та ми е смутена ; и какво да рекъ ? Отче, избави мя отъ тойзи часъ ? Но за това дойдохъ на тойзи часъ.

28. Отче, прослави име-то твое. Тогазы дойде гласъ отъ небето : И прославихъ и пакъ ще прославиѣ.

29. А народъ-тъ, които стояхъ и чухъ *това*, казувахъ : Гръмъ е. Други говоряхъ : Ангелъ му продума.

30. Отговори Иисусъ и рече : Тойзи гласъ не быде за мене, но за васъ.

31. Сега е сѣдба на тойзи свѣтъ ; сега князь-тъ на тойзи свѣтъ ще бѣде испѣденъ въиъ.

32. И когато бѣдѣ азъ въздигнѣтъ отъ земѣ-тъ, ще привлечъ всичкы-тъ при себе си.

33. А това говоряше като назначаваше отъ каквѣ смъртъ имаше да умре.

34. Отговори му народъ-тъ : Ный смы чули отъ законъ-тъ че Христосъ во вѣкы прѣбѣдва ; и какъ казувашъ ты че Сынъ челоѳческій трѣба да бѣде въздигнѣтъ ? Кой е тойзи Сынъ челоѳческій ?

35. И рече имъ Иисусъ : Още малко врѣме видѣнна-та е съ васъ . Ходѣте доклѣ имате видѣниѣ, да вы не настигнете тъмнина-та ; а който ходи въ тъмнинѣ-тъ, не знае кѣдѣ отива.

36. Доклѣ имате видѣниѣ-тъ, вѣрувайте въ видѣниѣ-тъ, за да сте сынове на видѣниѣ-тъ. Това издума Иисусъ, и отиде та ся скры отъ тѣхъ.

ЛЗ. Толика зна́ме́ніа сотво́ршѣ ѣмѣ́ предѣ́ нѣ́ми, не вѣ́ро-
ва́хъ въ негò:

ѦН. ДА СЕГДЕТСА СЛОВО ИСАИИ ПРРОКА, ЪЖЕ РЕЧЕ: ГДН,
КТО ВЪРОВА СЛѢХС НАШЕМС; И МЫШЦА ГДНА КОМС
ЪКРЫСА;

Ἄδ. Οὐ γὰρ ῥάδι ηὐε μοχάχς βῆροβατῖ, ἰάκω πάκι ρεχέ
Ἰσάϊα:

М. Ѡсѣпъ Очн ѿхъ, ѿ ѡкаменнѣхъ єсть сердца ѿхъ: да не видѣтъ Очима, ни разсѣмѣютъ сѣрдцемъ, ѿ ѡбратѣтсѣ, ѿ ѡсѣблю ѿхъ.

μα. Εἶτα ρечὲ Ἰσαΐα, ἐγὰρ νῦν τὸ σλᾶς ἐγὼ, ἢ γλαρόλα ὦ
 Πέτρο.

МВ. ОБАЧЕ ОУБЕ И ѿ КИАЗЬ МНОЗИ ВѢРОВАША ВЪ НЕГО: НО
 ФАРИСѢИ РАДИ НЕ ИСПОВѢДОВАХСЯ, ДА НЕ ѿ СѢМИЦЪ ИЗГНАНИ
 БУДУТЪ:

МГ. ВОЗЛЮБИША БО ПАЧЕ СЛѢВЪ ЧЕЛОВѢЧЕСКУЮ, ПЕЖЕ СЛѢВЪ
БЖІЮ.

МД. ІІСЗ ЖЕ ВОЗЗВÀ ІІ РЕЧÈ: ВЪРСАИ ВЗ МÀ, НЕ ВЪРСЕТЗ
ВЗ МÀ, НО ВЗ ПОСЛАВІАГО МÀ:

мѣ. И вѣдай мѣ, вѣдѣтъ послѣдшаго мѣ.

МѢ. ЪЗѢ СВѢТѢ ВЪ МІРѢ ПРІИДОУХЪ, ДА ВСАКЪ ВѢРОВАИ ВЪ МЯ
ВО ТМѢ НЕ ПРЕБѢДЕТЪ.

МЗ. И ѿмѣ кѣо оуслѣшнѣ гл҃голы моѧ, ѿ не вѣр҃сѣтъ,
ѧз҃а не сѣждѣ ѣмѣ: не прїидѣоу бо, да сѣждѣ мїрови, но да
спасѣ мїръ.

МН. ѠМЕТАДНСА МЕНЕ, ꙗ не прїемлѣи глагѡлахъ моѣхъ, ꙗмать сѣдѣющаго ѿмѣ: слово, ꙗже глаголахъ, то сѣдѣтъ ѿмѣ въ послѣдній дѣнь.

мѡ. ѿкѣ ѿз ѿ себѣ не глаголахъ: но пославый мѡ Ѿцѣ,
тоу миѣ заповѣдь даде, что рекѣ ѿ что возглаголю.

ii. И вѣмъ, ꙗкѡ заповѣдь ѿгнъ животъ вѣчный єсть. ꙗже
оубо азъ глаголю, ꙗкоже рече мнѣ Оцъ, таѡкъ глаголю.

37. Но ако и да бѣ сторилъ толкозь чудеса прѣдъ тѣхъ, не вѣрувахъ въ него ;

38. За да ся испълни рѣчь-та на Пророка Исаіѣ, който рече : Господи, кой повѣрува на наше-то проповѣданіе ? и мышца-та Господня кому ся откри ?

39. За това не можахъ да вѣруватъ, защото пакъ Исаія рече :

40. Ослѣпилъ е очи-тѣ имъ, и окаменилъ сърдца-та имъ : съ очи да не видятъ, и съ съ сърдца да не разумѣйтъ, та да ся не обърнатъ и гы исцѣлѣхъ.

41. Това рече Исаія, когато видѣ славъ-тъ неговъ, и говори за него.

42. Но пакъ и отъ князове-тѣ мнозина повѣрувахъ въ него ; но поради Фарисей-тѣ не исповѣдувахъ, за да не бѣдѣтъ отлѣчени отъ съборище-то :

43. Защото възлюбихъ славъ-тъ чловѣческъ повече нежели славъ-тъ Божіѣ.

44. А Иисусъ възгласи и рече : Който вѣрува въ мене, не вѣрува въ мене, но въ тогози който мя е проводилъ.

45. И който гледа мене, гледа тогози който мя е проводилъ.

46. Азъ дойдохъ видѣлиа на свѣтъ-тъ, за да не остане въ тьминѣхъ всякой който вѣрува въ мене.

47. И ако чуе нѣкой мой-тѣ словеса, и не повѣрува, азъ нѣма да го сѣдѣхъ ; защото не дойдохъ да сѣдѣхъ свѣтъ-тъ, но да спасѣхъ свѣтъ-тъ.

48. Който ся отмѣта отъ мене, и не приѣма мой-тѣ думы, има кой да го сѣди : слово-то което говорихъ, то ще да го сѣди въ послѣдній-тъ день.

49. Защото азъ отъ себе си не говорихъ, но Отецъ който мя проводи, той ми даде заповѣдъ, какво да рекъ, и що да говорѣхъ.

50. И знамъ че негова-та заповѣдъ е животъ вѣченъ. И тѣй, това що говорѣхъ, както ми е Отецъ рекъ, така говорѣхъ.

ГЛАВА ҃Г.

а. Прѣжде же прѣзаника пасхи, вѣдый Іисх, іакѡ прїиде ѣмѡ чѣсх, да прѣидетѣ ѿ міра сегѡ ко Оцѣ, возлюбѣ съѡ сѡщѣмъ въ мірѣ, до концѣ возлюбѣ ихъ.

в. И вѣчерѣ бывшей, дїаволъ оужѣ вложившъ въ сѣрдце Ісѡх Сїмѡновъ Іскарїѡтскомѡ, да ѣго предастѣ,

г. Вѣдый Іисх, іакѡ всѧ даде ѣмѡ Оцѣ въ рѣцѣ, и іакѡ ѿ Бѣа ѡзыде, и къ Бѣс градѣтѣ:

д. Воставѣ ѿ вѣчерѣ, и положи рѣзы, и прїемѣ лѣнтїонъ, преподѣсѣ:

е. Потѣмъ вѣхъ водѡ во оумывальницѡ, и начѣтѣ оумывѣти нѡги оученикѡмъ, и ѡтирѣти лѣнтїемъ, ѡмже вѣ преподѣсанъ.

ж. Прїиде же къ Сїмѡнѡ Петрѡ: и глагола ѣмѡ тѡй: Гдѣи, ты ли моѡ оумывѣши нѡзѣ;

з. Ѡвѣща Іисх и речѣ ѣмѡ: ѣже азъ творю, ты не вѣси нынѣ, оуразумѣеши же по сіхъ.

и. Глагола ѣмѡ Петрѡ: не оумывѣши нѡгъ моѡю во вѣки. Ѡвѣща ѣмѡ Іисх: ѡче не оумывѡ тебѣ, не ѡмаши чѣсти со мною.

а. Глагола ѣмѡ Сїмѡнъ Петрѡ: Гдѣи, не нѡзѣ моѡ токъмъ, но и рѣцѣ и главѡ.

і. Глагола ѣмѡ Іисх: ѡзмовѣнный не трѣбуетѣ, токъмъ нѡзѣ оумывѣти, ѣсть во всѣхъ чїстѣ: и въ чїсти ѣстѣ, но не всї.

іа. Вѣдаше бо предающаго ѣго: сегѡ рѣди речѣ, іакѡ не всї чїсти ѣстѣ.

іб. Ѡгда же оумѣ нѡги ихъ, прїѣтѣ рѣзы своѣ, возлѣгѣ пакѣ, речѣ ѡмъ: вѣсте ли, что сотворихъ вамъ;

іг. Вы глашѣете мѧ оучнїтелѧ и Гдѧ: и добрѣ глаголете: ѣсмѣ бо.

ід. ѡче оубо азъ оумывѣхъ вашѣ нѡзѣ, Гдѣ и оучнїтель, и вы должнѣ ѣстѣ дрѡгъ дрѡгѡ оумывѣти нѡзѣ.

ГЛАВА 13.

1. И прѣдъ праздникъ-тъ на пасхѣ-тъ, като знаеше Исусъ че дойде часъ-тъ му, да прѣмине отъ тойзи свѣтъ къмъ Отца, както бѣ възлюбилъ свои-тъ, които бѣхъ на свѣтъ-тъ, до край ги възлюбилъ.

2. И на вечеряніе-то (когато вече дѣволъ-тъ бѣше вложилъ въ срдце-то на Іудѣ Симонова Искаріотскаго, да го прѣдаде),

3. Понеже знаеше Исусъ че Отецъ му е далъ всичко на рѣцѣ-тъ, и че отъ Бога е излѣзълъ и при Бога отива,

4. Става отъ вечерѣ-тъ и слага си дрехы-тъ, и зѣ прѣстилкѣ, та ся прѣпаса.

5. Послѣ налѣ водѣ въ оmyвалиницѣ-тъ, и наченѣ да оmyва нозѣ-тъ на ученицы-тъ, и да ги отрыва съ прѣстилкѣ-тъ съ които бѣ прѣпасанъ.

6. И тѣй идува при Симона Петра; а той му казува: Господи, ты ли ще ми оmyешь нозѣ-тъ?

7. Отговори Исусъ и рече му: Това което азъ правѣхъ, ты сега не знаешъ, но исполѣ ще разумѣешь.

8. Казува му Петръ: Нѣма да оmyешь ты мои-тъ нозѣ до вѣка. Отговори му Исусъ: Ако тя не оmyѣхъ, нѣмашъ дѣлъ съ мене.

9. Казува му Симонъ Петръ: Господи, не само нозѣ-тъ ми, но и рѣцѣ-тъ и главѣ-тъ:

10. Казува му Исусъ: Омытый-тъ нѣма потрѣбѣ освѣнъ нозѣ-тъ си да оmyе, но е всичкий чистъ; и вы сте чисти, но не всицца.

11. Защото знаеше прѣдатель-тъ си; за това рече: Не сте всицца вы чисти.

12. А като оmy нозѣ-тъ имъ, и си зѣ дрехы-тъ, сѣднѣ пакъ, и рече имъ: Знаете ли що ви сторихъ?

13. Вы мя выкате Учитель и Господь; и добръ казувате, защото съмъ.

14. И тѣй азъ, Господь и Учитель, ако ви оmyхъ нозѣ-тъ, то и вы сте длѣжни единъ другому нозѣ-тъ да оmyвате.

ѿі. Ѣбразѧ бо дѧхъ вѧмъ, да, іѧкоже ѧзъ сотворихъ вѧмъ, и въ творіте.

ѿі. Амїнь амїнь глаголю вѧмъ: нѣсть рѧвъ бѡлїи гдѧ своегѡ, ни послѧнникъ бѡлїи послѧвшагѡ ѿгѡ.

зї. Яще сїѧ вѣсте, блѧженїи есте, яще творитѧ ѧ.

иї. Не ѡ всѣхъ васъ глаголю: ѧзъ бо вѣмъ, и хже избрѧхъ: но да писанїе свѣдѣтся: іѧдый со мною хлѣвъ, воздвїже на мѧ пѧтъ свою.

ѧі. Ѣсѧлъ глаголю вѧмъ, прѣжде дѧже не бѣдетъ: да егдѧ бѣдетъ, вѣрѡ имѣте, іѧкѡ ѧзъ есмь.

кї. Амїнь амїнь глаголю вѧмъ: прїѣмлай, яще когѡ послю, менѧ прїѣмлетъ: ѧ прїѣмлай менѧ, прїѣмлетъ послѧвшагѡ мѧ.

кл. Сїѧ рѧкъ Іисъ возмстїса дѧхѡмъ, и свидѣтельствова, и рече: амїнь амїнь глаголю вѧмъ, іѧкѡ едїнъ ѡ васъ предѧтъ мѧ.

кв. Сзирѧхсѧ оубѡ междѡ собою оученицы, недозвѣищесѧ, ѡ комъ глаголетъ.

кг. Пѣ же едїнъ ѡ оученикѡ егѡ возлежѧ на лѡнѣ Іисовѣ, егѡже люблѧше Іисъ.

кд. Помѧнѡ же семѡ Сїмѡнъ Пѣтръ вопросїти, ктѡ бы быль, ѡ немѣже глаголетъ.

ке. Нападъ же тѡй на перси Іисовы, глагола емѡ: Гдї, ктѡ есть;

кз. Ѣвѣща Іисъ: тѡй есть, емѡже ѧзъ ѡмочївъ хлѣвъ подѧмъ. и ѡмѡчь хлѣвъ, дадѧ Ісѧфъ Сїмѡновѡ Іскарїѡтскому.

кз. И по хлѣвѣ, тогдѧ вїидѧ въ ѡнь сѧтанѧ. глагола оубѡ емѡ Іисъ: еже творїши, сотвори скорѡ.

кн. Сегѡ же никтѡже разсмѣ ѡ возлежѧщихъ, къ чесѡмѡ рече емѡ.

ко. Иѣцыи же мнѧхъ, понѣже ковчѣжецъ имѧше Ісѧ,

15. Защото азъ ви примѣръ дадохъ, да правите и вы, както азъ направихъ вамъ.

16. Истинъ, истинъ ви казувамъ, никой рабъ не е по горень отъ Господарь-тъ си, нито посланникъ е по горень отъ оногось който го е испратилъ.

17. Това като знаете, блажени сте ако го правите.

18. Не казувамъ *това* за всища ви ; азъ знаѣхъ кои съмь избралъ ; но за да ся сбъде писаніе-то : Който яде хлѣбъ съ мене, дигнѣхъ противъ мене петъ-тъ си.

19. Отъ сега ви казувамъ *това*, доклѣ още не е было, та кога сбъде да повѣрувате че съмь азъ.

20. Истинъ, истинъ ви казувамъ, който прѣима когото азъ проводѣхъ, мене прѣима ; и който прѣима мене, прѣима тогозь който мя е проводилъ.

21. Това като рече Исусъ, смути ся духомъ, и свидѣлствува и рече : Истинъ, истинъ ви казувамъ че единъ отъ васъ ще мя прѣдаде.

22. Тогази ученици-тъ ся спогледвахъ помежду си, и недоумѣвахъ ся за кого говори ?

23. А единъ отъ ученици-тъ когото обичаше Исусъ бѣше ся облегалъ на skutъ-тъ Исусовъ.

24. Кивнува му Симонъ Петръ да попыта, кой е *тойзи* за когото говори.

25. А той припаднѣ на грѣды-тъ Исусовы и казува му : Господи, кой е ?

26. Отговаря Исусъ : Азъ като затопѣхъ залакъ-тъ комуто го дамъ, той е : и затопи залакъ-тъ та даде на Іудѣ Симонова Искаріотскаго.

27. И подиръ залакъ-тъ, тогазъ влѣзе Сатана въ него : и тѣй казува му Исусъ : Което правишь, прави го по скоро.

28. А това никой отъ сѣдящы-тъ на трапезъ-тъ не разумѣ защо му рече.

29. Защото нѣкои мысляхъ, понеже Іуда имаше касъ-тъ,

ἰάκω глаголетъ ѿмъ Ἰησc: κcπн, ἔже трéвsemъ на прáздникъ :
 ἢλн нншымъ да нѣчто дáстъ.

ἁ. Прїимъ же Ὁнъ хлѣвъ, ἅвѣ нзыде: вѣ же нощь, ἔгда
 нзыде.

ἁλ. Глагола Ἰηсc: нынѣ прослáвиса Снъ человѣческїй, ἢ
 Бгъ прослáвиса ѿ нэмъ.

ἁв. Ἰше Бгъ прослáвиса ѿ нэмъ, ἢ Бгъ прослáвнтъ ἔгò вc
 севѣ, ἢ ἅвѣ прослáвнтъ ἔгò.

ἁг. Чáдцa, ἔцѣ cъ вáми мáлw ἔсмъ. взыщете менѣ, ἢ ἰáкo-
 же рѣхъ Ἰsdéwmъ, ἰáкw ἄможе ἄзъ ἡдø, вѣ не мóжете прїи-
 тн: ἢ вáмъ глаголю нынѣ.

ἁд. Зáповѣдь нóврю даю вáмъ, да любнтѣ дрøгъ дрøгa :
 ἰáкoже возмóвнхъ вѣ, да ἢ вѣ любнтѣ севѣ.

ἁе. Ω cémъ разсмѣютъ cпн, ἰáкw мoй оу́ченицы ἔстѣ, Ἰше
 любóвь ἡматѣ междø собою.

ἁс. Глагола ѿмъ Címwnъ Пётръ: Γῆн, кáмw ἡдeshн; ὡвѣ-
 щá ѿмъ Ἰηсc: ἄможе ἄзъ ἡдø, не мóжeshн нынѣ по мнѣ
 ἡтн: послѣдн же по мнѣ ἡдeshн.

ἁз. Глагола ѿмъ Пётръ: Γῆн, почтò не мoгø нынѣ по тебѣ
 ἡтн; (нынѣ) дøшø мою за тá положø.

ἁн. Ωвѣщá ѿмъ Ἰηсc: дøшø лн твою за мá положншн;
 áмннъ áмннъ глаголю тебѣ, не возглáснтъ áлéктwръ, дóн-
 деже ὡвѣржeshнc менѣ трїшн.

ГЛАВА 41.

ἁ. Да не смøщáетcя сѣрдце вáше: вѣрøйтѣ вc Бгa, ἢ вc
 мá вѣрøйтѣ.

ἂ. Вc домø Ωцá мoегò Ὁкнѣлн мнwгн cгтѣ: Ἰше лн же
 нн, рéклъ бѣхъ вáмъ. ἡдø оу́готóвати мѣсто вáмъ.

ἂ. ἢ Ἰше оу́готóвлю мѣсто вáмъ, пáкн прїндø ἢ поймø вѣ
 вc севѣ: да, ἡдѣже ἔсмъ ἄзъ, ἢ вѣ бøдетѣ.

ἂ. ἢ ἄможе ἄзъ ἡдø, вѣстѣ, ἢ пøть вѣстѣ.

че му казува Исусъ : Купи каквото ни трѣбува за празникъ-тъ : или да даде нѣщо на сиромасы-тъ.

30. И тъй като зѣ той залакъ-тъ, излѣзе тутакси ; а бѣше нощъ.

31. А като излѣзе той, казува Исусъ : Сега ся прослави Сынъ чловѣческый, и Богъ ся прослави въ него.

32. Ако Богъ ся прослави въ него, *то* и него Богъ ще прослави въ себе си, и сега ще го прослави.

33. Чадца, още малко съмъ съ васъ. Ще мя търсите, и както казахъ на Иуден-тъ : Дѣто идж азъ, вы не можете да дойдете, и вамъ казувамъ сега.

34. Новж заповѣдъ ви давамъ : Да имате любовь помежду си, както вы възлюбихъ, и вы да имате любовь помежду си.

35. Отъ това всички ще познайтъ че сте мои ученици, ако имате любовь помежду си.

36. Казува му Симонъ Петръ : Господи, кждѣ отхождашь ? Отговори му Исусъ : Кждѣто отивамъ, не можешъ сега да дойдешъ слѣдъ мене, но подиръ ще мя послѣдувашъ.

37. Казува му Петръ : Господи, защо да не могж да дойдж слѣдъ тебе сега ? Душж-тъ си ще положиж за тебе.

38. Отговори му Исусъ : Душж-тъ си ли за мене ще положишь ? Истинж, истинж ти казувамъ, додѣ не е пѣлъ пѣтель-тъ, три пѣти ще ся отречешъ отъ мене.

ГЛАВА 14.

1. Да ся не смущава сърдце-то ви : вѣрувайте въ Бога, и въ мене вѣрувайте.

2. Въ домъ-тъ на Отца моего много жилища има : ако да не бѣ така, азъ быхъ ви казалъ. Отхождамъ да ви приготвиж мѣсто.

3. И когато отидж и ви приготвиж мѣсто, ще дойдж пакъ, и ще вы земж при себе си ; щото дѣто съмъ азъ, да бждете и вы.

4. И кждѣ отивамъ азъ вы знаете, и пѣть-тъ знаете.

Ѣ. Глагола емоу Ѳωμα: Гдѣи, не вѣмы, каѡмъ ѣдеш: ꙗко ꙗкоу можемъ ꙗзѣти вѣдѣти;

Ѥ. Глагола емоу Іисъ: Ѥзъ есмь ꙗзѣти ꙗ истинна ꙗ животъ: никтѣже прїидетъ ко Ѧцѣ, токѡмъ мнѣю.

Ѧ. Яше ма высте знали, ꙗ Ѧцѣ моего знали высте оубо: ꙗ ѡсѣлѣ познасте егѡ, ꙗ видѣсте егѡ.

Ѧ. Глагола емоу Філіппъ: Гдѣи, покажи намъ Ѧцѣ, ꙗ до-
ваѣтъ намъ.

Ѧ. Глагола емоу Іисъ: толико время съ вами есмь, ꙗ не позналъ еси мене, Філіппе; видѣвый мене видѣ Ѧцѣ: ꙗ ꙗкоу ты глаголеши: покажи намъ Ѧцѣ;

Г. Не вѣрзеши ли, ꙗкоу Ѥзъ во Ѧцѣ, ꙗ Ѧцѣ во мнѣ
естъ; глаголы, ꙗже Ѥзъ глаголю вамъ, ѡ севѣ не глаголю:
Ѧцѣ же во мнѣ преживаѣи, той творитъ дѣла.

41. Вѣрзйте мнѣ, ꙗкоу Ѥзъ во Ѧцѣ, ꙗ Ѧцѣ во мнѣ: яше
ли же ни, за та дѣла вѣрзѣ имѣте ми.

42. Аминь аминь глаголю вамъ: вѣрзѣи въ ма, дѣла, ꙗже
Ѥзъ творю, ꙗ той сотворитъ, ꙗ вѡльша сиѣхъ сотворитъ:
ꙗкоу Ѥзъ ко Ѧцѣ моему градъ.

43. ꙗ еже яше что просите ѡ Ѧцѣ во ѡма мое, то со-
творю: да прослѡвится Ѧцѣ въ сѣѣ.

44. ꙗ яше чело просите во ѡма мое, Ѥзъ сотворю.

45. Яше любите ма, заповѣди мои соблюдите.

46. ꙗ Ѥзъ оумолю Ѧцѣ, ꙗ иного оутѣшителя даѣтъ вамъ,
да бѣдетъ съ вами въ вѣкъ,

47. Дѣхъ истины, егѡже миръ не можетъ прїѣти, ꙗкоу не
видитъ егѡ, ниже знаетъ егѡ: вы же знаете егѡ, ꙗкоу въ
васъ преживѣетъ, ꙗ въ васъ бѣдетъ.

48. Не ѡставаю васъ сѣры: прїидѣ къ вамъ.

49. Еще малъ, ꙗ миръ кѡму не оубидитъ мене, вы же
оубидите ма: ꙗкоу Ѥзъ живѣ, ꙗ вы живи бѣдете.

50. Въ той день оуразумѣете вы, ꙗкоу Ѥзъ во Ѧцѣ моемъ,
ꙗ вы во мнѣ, ꙗ Ѥзъ въ васъ.

5. Казува му Өома: Господи, не знаемъ кждѣ отхождашь; и какъ можемъ да знаемъ пжть-тъ?

6. Казува му Исусъ: Азъ съмъ пжть-тъ, и истина-та и животъ-тъ; никой не отива при Отца, тѣкмо чрѣзъ мене.

7. Ако бяхте познавали мене, познавали бяхте и Отца ми; и отъ нинѣ познавате го, и видѣхте го.

8. Казува му Филиппъ: Господи, покажи ми Отца, и доста ми е.

9. Казува му Исусъ: Толкози врѣме съмъ съ васъ, и не си ли мя позналъ, Филиппе? Който е видѣлъ мене, видѣлъ е Отца; и какъ казувашъ ты: Покажи ми Отца?

10. Не вѣрувашъ ли че азъ съмъ въ Отца, и Отецъ е въ мене? думы-тъ които азъ ви говорѣхъ, отъ себе си ги не говорѣхъ; но Отецъ който прѣбѣдва въ мене, дѣла-та той прави.

11. Вѣрувайте ми че азъ съмъ въ Отца, и Отецъ е въ мене; ако ли не, вѣрувайте ми за тия дѣла.

12. Истинѣхъ, истинѣхъ ви казувамъ, който вѣрува въ мене, дѣла-та които правѣхъ азъ, и той ще ги прави; и по голѣмы отъ тѣхъ ще прави: защото азъ отхождамъ при Отца си.

13. И каквото попросите въ мое име, ще го направѣхъ; за да ся прослави Отецъ въ Сына.

14. Ако попросите нѣщо въ мое име, азъ ще го направѣхъ.

15. Ако имате любовь къмъ мене, упазѣте мои-тъ заповѣди.

16. И азъ ще умолихъ Отца, и ще ви даде другъ Утѣшителъ, да прѣбѣде съ васъ во вѣки,

17. Духъ-тъ на истинѣхъ-тъхъ, когото свѣтъ-тъ не може да приеме; защото го не види, нито го познава; а вы го познавате, защото прѣбѣдва съ васъ, и въ васъ ще бѣде.

18. Нѣма да вы оставѣхъ сиращы; ще дойдѣхъ при васъ.

19. Още малко, и свѣтъ-тъ вече нѣма да мя вижда; а вы мя видите; защото азъ съмъ живъ, и вы ще бѣдете живи.

20. Въ онзи день вы ще познаете, че азъ съмъ въ Отца си, и вы въ мене, и азъ въ васъ.

ка. Имѣай заповѣди моѣ, и соблюдаай ихъ, тои ѣсть любай ма: а любай ма, возлюбленъ бѣдетъ Оцѣмъ моимъ: и азъ возлюблю его, и явиюся ему самъ.

кв. Глагола ему Исда, не Искаріѣтскій: Гди, и что вѣсть, ѿкъ намъ хощеши явитися, а не мірови;

кг. Оубиѣ Иисъ, и рече ему: ѿже кто любитъ ма, слово мое соблюдетъ: и Оцъ мой возлюбитъ его, и къ нему приидемъ, и обитель оу него сотворимъ.

кд. Не любай ма, словеса моихъ не соблюдетъ: и слово, еже слышасте, нѣсть мое, но пославшаго ма Оца.

ке. Сѣа глаголахъ вамъ въ васъ сѣи.

кз. Оутѣшитель же, Дхъ стѣи, егоже пошетъ Оцъ во имя мое, тои вы научитъ всемъ, и воспомянетъ вамъ всѣ, ѿже рѣхъ вамъ.

кз. Миръ ѡставляю вамъ, миръ мой даю вамъ: не ѿкоже миръ даетъ, азъ даю вамъ. да не смущается сердце ваше, ни оустрашаетъ.

кн. Слышасте, ѿкъ азъ рѣхъ вамъ: и дѣ и приидѣ къ вамъ. ѿже высте любяи ма, возрадовалися высте оукъ, ѿкъ рѣхъ: и дѣ ко Оцѣ: ѿкъ Оцъ мой боли менѣ ѣсть.

кд. И нынѣ рѣхъ вамъ, прежде даже не бѣдетъ: да егда бѣдетъ, вѣрѣ имете.

л. Ктому не многу глаголю съ вами. грядетъ бо сего міра князь, и во мнѣ не имать ничесѡже.

ла. Но да разумѣетъ миръ, ѿкъ люблю Оца, и ѿкоже заповѣда мнѣ Оцъ, такъ творю. востаните, идемъ ѡсѣдѣ.

ГЛАВА ЕІ.

а. Азъ ѣсмь лоза истинная, и Оцъ мой дѣлатель ѣсть.

б. Всѣхъ розгъ ѡ мнѣ не творѣишию плодѣ, и зметъ ю: и всѣхъ творѣишию плодъ, ѡтребитъ ю, да множайшии плодъ принесетъ.

в. Оуже вы чисти есте за слово, еже глаголахъ вамъ.

21. Който има мон-тъ заповѣди и ги държи, той е що мя любн; а който мя любн, възлюбенъ ще бѣде отъ Отца ми; и азъ ще го възлюбѣхъ и ще явиъ себе си нему.

22. Казува му Иуда (не Искаріотскій): Господи, що е това дѣто ще явишь себе си намъ, а не на свѣтъ-тъ?

23. Отговори Исусъ и рече му: Който любн мене, ще упазн мое-то слово; и Отецъ ми ще го възлюби, и ще дойдемъ при него, и ще направимъ жилище у него.

24. Който не любн мене, мон-тъ словеса не държи; и слово-то, което слушате не е мое, но на Отца който мя е проводилъ.

25. Това ви изказахъ, доклъ съмъ още съ васъ.

26. А Утѣшителъ-тъ, Духъ Святый, когото Отецъ ще *ви* проводи въ мое име, той ще ви научи всичко, и ще ви напомни всичко що ви съмъ реклъ.

27. Миръ ви оставамъ; мой-тъ миръ ви давамъ; азъ не ви давамъ, както свѣтъ-тъ дава. Да ся не смущава сърдце-то ви, нищо да ся устрашава.

28. Чухте че азъ ви рѣкохъ: Отивамъ си, и ще дойдѣ при васъ. Ако мя любяхте, възрадували ся быхте за това що рѣкохъ: Отхождамъ при Отца; защото Отецъ мой е по голѣмъ отъ мене.

29. И сега ви рѣкохъ прѣди да бѣде; че когато ся сбѣде да повѣрувате.

30. Отъ сега съ васъ нѣма много да говорѣхъ; защото иде князь-тъ на тойзи свѣтъ, и *той* нѣма нищо въ мене.

31. Но за да познае свѣтъ-тъ, че азъ любѣхъ Отца, и както ми е Отецъ заповѣдалъ, така правѣхъ. Станѣте, да отидемъ отъ тука.

ГЛАВА 15.

1. Азъ съмъ истинна-та лоза, и Отецъ ми е земледѣлецъ-тъ.

2. Всяка една прѣчка въ мене, която не приноси плодъ, отрѣзва ѣхъ; и всяка що дава плодъ, очистя ѣхъ, за да даде по много плодъ.

3. Вы сега сте чисти, заради слово-то което ви говорихъ.

д. БѢДИТЕ ВО МНѢ, ꙗкоже ѿзъ вѣ вѣсѣ. ꙗкоже розгѣ не мѡжетъ плодѣ сотворити ѡ себѣ, ꙗкоже не вѣдетъ на лозѣ: тѣкъ ꙗ вы, ꙗкоже во мнѣ не превѣдете.

ё. ѿзъ есмь лозѣ, вы же рѡждѣе. ꙗ ꙗже вѣдетъ во мнѣ, ꙗкоже ѿзъ вѣ немѣ, тѡй сотворитъ плодѣ многѣ: ꙗкоже безъ мене не мѡжете творити ничеѡже.

ё. ꙗкоже ктѡ во мнѣ не превѣдетъ, ѿвержетъ вѡнѣ, ꙗкоже розгѣ, ꙗ ѿсышетъ: ꙗ собираютъ ю ꙗ во Огнь вѣлаютъ: ꙗ сгарѣтъ.

з. ꙗкоже превѣдете во мнѣ, ꙗ глаголы мои вѣ вѣсѣ превѣдѣтъ, егѡже ꙗкоже хѡщете, проситѣ, ꙗ вѣдетъ вѣмѣ.

и. Ѣ семѣ прослѣвѣсѣ Оѣмѣ мой, да плодѣ многѣ сотворитѣ, ꙗ вѣдете мои оѣченны.

д. ꙗкоже возлюбѣ ма Оѣмѣ, ꙗкоже возлюбѣхъ вѣсѣ: вѣдите вѣ любѣи моѣи.

і. ꙗкоже заповѣди мои соблюдаѣте, превѣдете вѣ любѣи моѣи: ꙗкоже ѿзъ заповѣди Оѣмѣ моѣи соблюдаѣхъ, ꙗ превѣдаю вѣ егѡ любѣи.

і. Оѣмѣ глаголахъ вѣмѣ, да радѡсть моя вѣ вѣсѣ вѣдетъ, ꙗ радѡсть вѣша испѡлнитъ.

ёі. Оѣмѣ естѣ заповѣдь моя, да любѣите дрѣгѣ дрѣга, ꙗкоже возлюбѣхъ вы.

іі. Пѡлыши сѣѣ любѣи никтѡже ꙗмѣтъ, да ктѡ дрѣшъ своѡ положитъ за дрѣги своѣ.

іі. Вы дрѣзи мои естѣ, ꙗкоже творитѣ, елиѣка ѿзъ заповѣдаю вѣмѣ.

ёі. Не ктѡмѣ вѣсѣ глаголю рабѣ, ꙗкоже рабѣ не вѣстъ, чтѡ творитъ гдѣ егѡ: вѣсѣ же рекѡхъ дрѣги, ꙗкоже всѣ, ꙗже слышахъ ѡ Оѣмѣ моѣи, сказахъ вѣмѣ.

ёі. Не вы мене ѿверѣсте, но ѿзъ ѿверѣхъ вѣсѣ, ꙗ положѣхъ вѣсѣ, да вы ꙗдете ꙗ плодѣ принесѣте, ꙗ плодѣ вѣшъ превѣдетъ: да егѡже ꙗкоже проситѣ ѡ Оѣмѣ во ꙗма моѣ, даѣтъ вѣмѣ.

зі. Оѣмѣ заповѣдаю вѣмѣ, да любѣите дрѣгѣ дрѣга.

4. Прѣбждѣте въ мене и азъ въ васъ. Както лозена-та прѣчка не може да принесе плодъ отъ само себе си ако не прѣбжде на лозѣ-тѣ, така нѣщо вы, ако не прѣбждете въ мене.

5. Азъ съмъ лоза-та, вы прѣчки-тѣ; който прѣбжда въ мене, и азъ въ него, той приноси плодъ много; защото безъ мене не можете нищо да сторите.

6. Ако не прѣбжде нѣкой въ мене, исхвърленъ бива вънъ както лозена-та прѣчка, и изсѣхнува; и събиратъ ги та ги кладѣтъ на огнь-тѣ, и горятъ.

7. Ако прѣбждете въ мене, и думы-тѣ ми прѣбждѣтъ въ васъ, каквото нѣщете ще просите и ще ви бѣде.

8. Въ това ся прославя Отецъ ми, да принасяте много плодъ; и така ще бѣдете мои ученици.

9. Както Отецъ възлюбѣ мене, и азъ възлюбихъ васъ; прѣбждѣте въ мой-тѣ любовь.

10. Ако държите мои-тѣ заповѣди, ще прѣбждете въ любовь-тѣ ми; както съмъ азъ държалъ заповѣди-тѣ на Отца си и прѣбждамъ въ неговъ-тѣ любовь.

11. Това ви говорихъ за да прѣбжде моя-та радость въ васъ, и ваша-та радость да бѣде исполнена.

12. Тая е моя-та заповѣдь, да имате любовь помежду си, както ви азъ възлюбихъ.

13. Никой нѣма по голѣмъ любовь отъ тѣзи щото да положи нѣкой душѣ-тѣ си за прѣатели-тѣ си.

14. Вы сте ми прѣатели, ако правите това, което ви азъ заповѣдамъ.

15. Не вы наричамъ вече рабы, защото рабъ-тѣ не знае що прави господаръ-тѣ му; а васъ вы нарѣкохъ прѣатели, защото всичко що чухъ отъ Отца си явихъ ви го.

16. Не избрахте вы мене, но азъ васъ избрахъ, и поставихъ вы, да идете вы и да принесете плодъ, и плодъ-тѣ ви да прѣбжде; щото каквото поискате отъ Отца въ мое име да ви даде.

17. Това ви заповѣдамъ, да имате любовь единъ къмъ другъ.

҃҃҃. Ёще мїръ вѣсѣ ненавїдѣтъ, вѣдѣте, ѿкѣ менѣ прѣжде вѣсѣ возненавїдѣѣ.

҃҃҃. Ёще ѿ мїра вѣсте вѣли, мїръ оубѣ своеѣ любїлѣ вѣ: ѿкоже ѿ мїра нѣсте: но ѿзѣ ѿзбрѣхѣ вѣ ѿ мїра, сегѣ рѣдѣ ненавїдѣтъ вѣсѣ мїръ.

҃҃҃. Помнїлѣте слѣво, ѣже ѿзѣ рѣхѣ вѣмѣ: нѣсть рѣвѣ бѣлїи гѣдѣ своегѣ. Ёще менѣ ѿзгнѣша, ѿ вѣсѣ ѿзженѣтъ: Ёще слѣво моѣ соблюдоша, ѿ вѣше соблюдогѣтъ.

҃҃҃. Но сїѣ всѣ творѣтъ вѣмѣ за ѿмѣ моѣ, ѿкѣ не вѣдѣтъ послѣвшагѣ мѣ.

҃҃҃. Ёще не вѣхѣ прїшѣлѣ ѿ глаголаѣ ѿмѣ, грѣхѣ не вѣша ѿмѣли: нынѣ же вѣны не ѿмѣтъ ѿ грѣсѣ своемѣ.

҃҃҃. Ненавїдѣлѣ менѣ, ѿ Оцѣ моего ненавїдѣтъ.

҃҃҃. Ёще дѣлѣ не вѣхѣ сотворїлѣ вѣ нїхѣ, ѿхѣже ѿнѣ нїктоже сотворї, грѣхѣ не вѣша ѿмѣли: нынѣ же ѿ вїдѣша, ѿ возненавїдѣша менѣ ѿ Оцѣ моего.

҃҃҃. Но да свѣдетѣ слѣво пїсанное вѣ законѣ ѿхѣ, ѿкѣ возненавїдѣша мѣ тѣне.

҃҃҃. Ёгда же прїдетѣ Оубѣшитель, ѣгоже ѿзѣ послѣ вѣмѣ ѿ Оцѣ, дѣхѣ пїстїны, ѿже ѿ Оцѣ ѿсходѣтъ, тоѣ свѣдѣтельствуетѣ ѿ мнѣ:

҃҃҃. п вѣ же свѣдѣтельствуетѣ, ѿкѣ ѿсконї со мноѣ ѣстѣ.

ГЛАВА 51.

҃҃҃. Сїѣ глаголаѣхѣ вѣмѣ, да не соблазнитеѣсѣ.

҃҃҃. п сонмїиѣ ѿзженѣтъ вѣ: но прїдетѣ чѣсѣ, да всѣхѣ, ѿже оубѣетѣ вѣ, возмнїтѣ слѣжѣ приносїти Бгѣ.

҃҃҃. п сїѣ сотворѣтъ, ѿкѣ не познаша Оцѣ, нї менѣ.

҃҃҃. Но сїѣ глаголаѣхѣ вѣмѣ, да ѣгда прїдетѣ чѣсѣ, воспомѣнете сїѣ, ѿкѣ ѿзѣ рѣхѣ вѣмѣ: сїхѣ же вѣмѣ ѿспѣрѣва не рѣхѣ, ѿкѣ сѣ вѣмѣ вѣхѣ.

18. Свѣтъ-тъ ако вы ненавиди, знайте че мене по напрѣдъ отъ васъ възненавидѣ.

19. Ако бѣхте отъ свѣтъ-тъ, свѣтъ-тъ бы любилъ свое-то, а понеже не сте отъ свѣтъ-тъ, но азъ вы избрахъ отъ свѣтъ-тъ, за това свѣтъ-тъ вы ненавиди.

20. Помните слово-то, което ви азъ рѣкохъ: Не е рабъ-тъ по голѣмъ отъ господара си. Мене ако изгонихъ, и васъ ще изгонятъ, ако сѣ държали слово-то ми, и ваше-то ще държатъ.

21. Но всичко това ще ви сторятъ заради мое-то име, защото не знаѣтъ тогозъ който мя е проводилъ.

22. Ако не бѣхъ дошелъ и не бѣхъ имъ говорилъ, грѣхъ не щѣхъ да иматъ; сега обаче за грѣхове-тъ си извинение нѣматъ.

23. Който ненавиди мене, и Отца ми ненавиди.

24. Ако не бѣхъ сторилъ между тѣхъ дѣла-та, които никой другъ не е сторилъ, грѣхъ не быхъ имали; но сега видѣхъ и възненавидѣхъ и мене и Отца ми.

25. Но *това быде* за да ся исполни писано-то въ законъ-тъ имъ слово: Безъ причинъ мя възненавидѣхъ.

26. А когато дойде Утѣшитель-тъ, когото азъ ще ви испратѣ отъ Отца, Духъ-тъ на истинъ-тъ, който отъ Отца исходи, той ще свидѣтельствува за мене.

27. Но и вы свидѣствуете; защото отъ начало сте съ мене.

ГЛАВА 16.

1. Това ви казахъ за да ся не соблазните.

2. Отъ съборища-та ще вы отлѣчатъ; но иде часъ, въ който всякой който вы убѣе, да мни че службѣ приноси Богу.

3. И това ще ви сторятъ, защото не познахъ Отца, нито мене.

4. Но азъ ви рѣкохъ това, та кога дойде тойзи часъ да го помните, че азъ ви съмъ рѣклъ: и отъ най напрѣдъ не ви го казахъ, защото бѣхъ съ васъ.

Ѣ. И ѡНѢ ЖЕ ѢДѢ КЪ ПОСЛАВШЕМОУ МА, ꙗко НИКТОЖЕ ѡ ВАСЪ
ВОПРОШАЕТЪ МЕНЕ: КАМУ ѢДЕШИ;

Ѣ. Но ѿкѡ сѣѧ глаголахъ вамъ, скорби исполнѣхъ сердца
ваша.

3. Но ѡзъ ѡстинъ вѡмъ глаголю: оуѣе ѣсть вѡмъ, да ѡзъ
ѡдъ: ѡще бо не ѡдъ ѡзъ, Оуѣѡшитель не прѡдетъ къ вѡмъ:
ѡще ли же ѡдъ, послѡ ѣго къ вѡмъ.

ii. И прише́дъ О́нъ ѿбличи́тъ міръ ѿ грѣсѣ ѿ ѿ пра́вды ѿ ѿ сѣдѣ.

д. Г҃҃ грѣсѣхъ оубо, ѿѣхъ не вѣр҃юхъ въ ма:

І. Ѡ правдѣ же, ѿкѡ ко Ѡцѣ моемѣ ѿдѣ, ѿ кѡмѣ не
вѣдите менѣ :

Ѧ. Ѡ СДѢ ЖЕ, ѦКѠ КНѦЗЬ МІРА СЕГѠ ѠСЖДЕНІѦ БЫІТЬ.

ВІ. ΕΨΕ ΜΗΘΩ ΉΜΑΜΖ ΓΛΑΓΟΛΑΤΗ ΒΑΜΖ, НО НЕ ΜΟΪΕΤΕ
НОСІТІ ПЫНѢ.

ГІ. ЪГДА́ же прїидетъ О́нъ, ДѢ́хъ И́стины, наставля́тъ въ на-
всѣ́хъ И́стинѣ : не ѡ́ себѣ́ ко глаго́лати ѣ́мать, но ѣ́лика ѡ́ще
оу́слы́шнѣтъ, глаго́лати ѣ́мать, ѡ́ градо́шаа возве́стїи́тъ вамъ.

ДѢ. СѢНѢ МѢ ПРОСЛАВИТѢ, ІАКѢ Ѣ МОЕГѢ ПРИИМЕТѢ, И
ВОЗВѢСТИТѢ ВѢМѢ.

Ѣ. Всѧ, ѡлика ѡмать Сѡцѧ, моѧ сѣтъ: сегѡ рѧди рѣхѧ,
ѡкѡ ѡ моегѡ прѣѡметѧ, ѡ возвѣстѣтѧ вѧмѧ.

ΕΙ. ΒΜΑΛΕ, Η ΚΤΟΜΕ ΝΕ ΒΙΔΗΤΕ ΜΕΝΕ: Η ΠΑΚΗ ΒΜΑΛΕ, Η
ΟΥΖΗΤΕ ΜΑ, ΕΑΚΩ ΗΔΕ ΚΟ ΟΥΣ.

31. РѢША ЖЕ ѠУЧЕНИКЪ ѢГѠ КЪ СЕВѢ: ЧТО ЁСТЬ СІЕ, ЁЖЕ
ГЛАГОЛЕТЪ НАМЪ: ВМѠЛѢ, Ѣ НЕ ВІДНТЕ МЕНЕ: Ѣ ПѠКИ ВМѠЛѢ,
Ѣ ОУЗРНТЕ МѠ: Ѣ, ІѠКѠ ѠЗЪ ІѠДЪ КО ОУСЪ;

III. ГЛАГОЛАХС ОУКО: ЧТО СІЕ ЁСТЬ, ЁЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ, ВМѠВ;
НЕ ВѠМЫ, ЧТО ГЛАГОЛЕТЪ.

ΔΙ. ΡΑΖΩΜΕΚΕ ΙΗΣΥ, ΙΑΚΩ ΧΟΤΑΧΥΣ ΕΓΩ ΕΠΙΡΩΤΑΤΗ, Η ΡΕΥΕ
 ΗΜΥ: Ω ΣΕΜΥ ΛΗ ΣΤΑΖΑΕΤΕΣ ΜΕΤΑΔΕ ΣΟΒΟΙΟ, ΙΑΚΩ ΡΕΧΥ: ΒΜΑΛΕ,
 Η ΝΕ ΒΙΔΗΤΕ ΜΕΝΕ: Η ΠΑΚΗ ΒΜΑΛΕ, Η ΟΥΖΡΗΤΕ ΜΑ;

Б. АМІНЬ АМІНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ІАКЪ ВОСПЛАЧЕТЕСЯ И

5. А сега отхождамъ при тогозь който мя е проводилъ, и никой отъ васъ мя не пита: Къдѣ отхождашь?

6. Но понеже ви исказахъ това, скърбъ испълни сърдцата ви.

7. А пакъ азъ истинѣ-тъ ви казувамъ; за васъ е по добръ да отидѣ азъ; защото ако не отидѣ азъ, Утѣшителъ-тъ нѣма да дойде на васъ; но ако отидѣ, ще ви го проводѣ:

8. И той кога дойде, ще изобличи свѣтъ-тъ за грѣхъ, и за правдѣ, и за съдбѣ:

9. За грѣхъ, защото не вѣруватъ въ мене;

10. А за правдѣ, защото отхождамъ при Отца си, и нѣма вече да мя виждате;

11. А за съдбѣ, защото князь-тъ на тойзи свѣтъ е осѣденъ.

12. Много още имамъ да ви рекѣ, но сега не можете да носите.

13. А кога дойде онзи, Духъ-тъ на истинѣ-тъ, ще ви настави на всякъ истинѣ; защото нѣма да говори отъ себе си, но каквото чуе ще говори, и ще ви извѣсти това що има да бѣде.

14. Той ще мене да прослави, защото отъ мое-то ще земе, и ще ви извѣсти.

15. Всичко що има Отецъ, мое е: за това рѣкохъ, че отъ мое-то ще земе, и ще ви извѣсти.

16. *Още* малко, и нѣма да мя виждате, и пакъ малко и ще мя видите; защото азъ при Отца отхождамъ.

17. Тогази *някои* отъ ученицы-тъ му подумахъ помежду си: Що е това, което ни казува: *Още* малко, и нѣма да мя виждате; и пакъ малко, и ще мя видите; и *това*, че азъ при Отца отхождамъ?

18. И говорихъ: Що е това, което казува, малко? не знаемъ що дума.

19. И разумѣ Исусъ че щѣхъ да го пытать, и рече имъ: За това ли разыскувате помежду си, дѣто рѣкохъ; Малко, и нѣма да мя виждате, и пакъ малко, и ще мя видите?

20. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че вы ще въсплачете и ще

возрыдѣте вы, а міръ возрадѣтся: вы же печальни бѣдете, но печаль ваша въ радость бѣдетъ.

ка. Женѣ егда раждѣтъ, скорѣѣ ѣмать, ѿкѣ прїиде годъ еѣ: егда же родитъ отрочѣ, ктомѣ не помнитъ скорби за радость, ѿкѣ родиша человекъ въ міръ.

кв. И вы же печаль ѣмате оуѣ нынѣ: пакы же оузрю вы, и возрадѣтся сердце ваше, и радости вашей никтоже възметъ ѿ васъ.

кг. И въ той дѣнь менѣ не воспрѣсите ничесѣже. Аминь аминь глаголю вамъ, ѿкѣ елика ѣще Chesъ просите ѿ Оца во имя моѣ, дастъ вамъ.

кд. Досѣѣ не просите ничесѣже во имя моѣ: просите, и прїимете, да радость ваша исполнена бѣдетъ.

ке. Сѣѣ въ прѣтчахъ глаголахъ вамъ: но прїидетъ часъ, егда ктомѣ въ прѣтчахъ не глаголю вамъ, но ѿвѣ ѿ Оца възвѣститъ вамъ.

кз. Въ той дѣнь во имя моѣ воспрѣсите: и не глаголю вамъ, ѿкѣ азъ оумолю Оца ѿ васъ:

кз. Самъ бо Оцъ лѣбитъ вы, ѿкѣ вы менѣ возлюбите, и вѣрѣваете, ѿкѣ азъ ѿ Бѣѣ изыдохъ.

кн. Изыдохъ ѿ Оца, и прїидохъ въ міръ: и пакы ѡста-вляю міръ, и идѣ ко Оцу.

ко. Глаголаша еѣ оученицы еѣ: сѣ нынѣ не ѡбинѣса глаголеши, а прѣтчи никоеѣже не глаголеши.

л. Нынѣ вѣмы, ѿкѣ вѣси всѣ, и не трѣбѣеши, да кто тѣ вопрошѣтъ: ѿ сѣмъ вѣрѣемъ, ѿкѣ ѿ Бѣѣ изшѣлѣ еѣ.

ла. Ѣвѣща имъ Исъ: нынѣ ли вѣрѣете;

лв. Сѣ градѣтъ часъ, и нынѣ прїиде, да разыдетѣся кїждо во своѣ, и менѣ единаго ѡставите: и нѣсмь единъ, ѿкѣ Оцъ со мною естъ.

лг. Сѣѣ глаголахъ вамъ, да во мнѣ міръ ѣмате. въ мнѣ скорби бѣдете: но держѣйте, ѿкѣ азъ повѣдихъ міръ.

възрыдаете, а свѣтъ-тъ ще ся възрадува, и вы ще бѣдете наскърбени, но скърбь-та ви ще ся промѣни на радость.

21. Жена кога ражда, на скърбь е, защото е дошелъ часъ-тъ ѝ; а кога роди дѣте-то, не помни вече тѣжъ-тъ си, поради радость-тъ че ся е родилъ чловѣкъ на свѣтъ-тъ.

22. Така и вы сега скърбь имате; но азъ пакъ ще вы видѣхъ, и ще ся възрадува сърдце-то ви, и радость-тъ ви никой нѣма да отнеме отъ васъ.

23. И въ оный день нѣма да поискате отъ мене нищо. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че всичко каквото попросите отъ Отца въ мое име, ще ви даде.

24. До нынѣ не сте попросили нищо въ мое име; просѣте и ще получите, за да бѣде радость-та ви пълна.

25. Това ви говорихъ съ притчы; но настава часъ, когато нѣма вече съ притчы да ви говорѣхъ, но явно ще ви извѣстѣхъ за Отца.

26. Въ оный день ще попросите въ мое име; и не ви казувамъ, че азъ ще умолю Отца за васъ;

27. Защото самъ си Отецъ вы любѣ, понеже мене възлюбихте, и повѣрувахте че азъ отъ Бога излѣзохъ.

28. Излѣзохъ отъ Отца, и дойдохъ на свѣтъ-тъ, и пакъ оставямъ свѣтъ-тъ и при Отца отхождамъ.

29. Казувать му ученици-тъ негови: Ето сега явно говоришь и не казувашъ никоѣхъ притчѣхъ.

30. Сега познаваме чѣ всичко знаешъ, и нѣмашъ пуждѣ да тя пыта нѣкой. По това вѣруваме чѣ отъ Бога си излѣзълъ.

31. Отговори имъ Исусъ: Сега ли вѣрувате?

32. Ето настанува часъ, и дошелъ е вече, да ся разидете всякой на мѣсто-то си, и мене самичькъ да оставите; но не съмъ самъ си, защото и Отецъ е съ мене.

33. Това ви казахъ, за да имате миръ въ мене. Въ свѣтъ-тъ скърбь ще имате; но държайте, азъ побѣдихъ свѣтъ-тъ.

ГЛАВА 31.

а. Сїа глагола Іисз, ѿ возведє очн свой на нѣо, ѿ речє :
Сѣ, прїиде часъ : прослѣви Сїа твоего, да ѿ Сїз твоѿ
прослѣвитъ тѣ :

б. Икоже дѣлз єсѿ ємѡ влѣсть всѣкѣа плѣти, да всѣко ѣже
дѣлз єсѿ ємѡ, дѣстъ ѿмъ живѣтъ вѣчный.

в. Сє же єсть живѣтъ вѣчный, да знаютьъ тебє єдинѣаго
истиннаго Б҃га, ѿ єгоже послѣлз єсѿ Іисз Хрѣта.

г. Яз прослѣвиухъ тѣ на землѣ, дѣло совершилъ, ѣже
дѣлз єсѿ мнѣ да сотворю.

д. И нынѣ прослѣви мѣ ты, Сѣ, оу тебє самагѡ слѣвою,
юже ѿмѣхъ оу тебє прѣжде мїрѣ не бысть.

е. Ивихъ ѿмѣа твое челоуѣкѡмъ, ѿхже дѣлз єсѿ мнѣ ѡ
мїра : твой бѣша, ѿ мнѣ ѿхъ дѣлз єсѿ : ѿ слово твое
сохраниша.

ж. Нынѣ разсмѣша, їакѡ всѣ, ємѣка дѣлз єсѿ мнѣ, ѡ тебє
сѣтъ :

з. Иакѡ глаголы, ѿхже дѣлз єсѿ мнѣ, дѣхъ ѿмъ : ѿ тїи
прїѣша, ѿ разсмѣша воистиннѣ, їакѡ ѡ тебє ѿзыдохъ, ѿ
вѣроваша, їакѡ ты мѣа послѣлз єсѿ.

и. Яз ѡ сїхъ молю, не ѡ всѣмъ мїрѣ молю, но ѡ тѣхъ,
ѿхже дѣлз єсѿ мнѣ, їакѡ твой сѣтъ.

і. И моѣ всѣа твоѣ сѣтъ, ѿ твоѣ моѣ : ѿ прослѣвихъсѣ
вѣхъ.

ї. И ктомѡ нѣсмѣ вѣ мїрѣ, ѿ сїи вѣ мїрѣ сѣтъ, ѿ азъ къ
тебѣ градѣ. Сѣ сѣиѣ, соблюди ѿхъ во ѿмѣа твое, ѿхже
дѣлз єсѿ мнѣ, да бѣдѣстъ єдинѡ, їакоже ѿ мѣ.

є. Ёгда бѣхъ сѣ нїми вѣ мїрѣ, азъ соблюдахъ ѿхъ во
ѿмѣа твое : ѿхже дѣлз єсѿ мнѣ, сохранихъ, ѿ нїктоже ѡ
нїхъ погїе, тѣкмѡ сїиѣ погїбельный, да свѣдетсѣ писанїе.

є. Нынѣ же къ тебѣ градѣ, ѿ сїа глаголю вѣ мїрѣ, да
ѿмѣстъ радѣсть мою ѿсполненѣ вѣ сѣбѣ.

ГЛАВА 17.

1. Това изговори Исусъ, и възведе очи-тъ си на небе-то, и рече: Отче, дойде часъ-тъ, прослави Сына си, да тя прослави и Сынъ ти.

2. Както си му далъ власть надъ всякъ плътъ, да даде животъ вѣченъ на всички които си му далъ.

3. А това е животъ вѣчный, дѣто да познаѣтъ тебе единого истиннаго Бога, и Исуса Христа когото си проводилъ.

4. Азъ тя прославихъ на земя-тъ; свършихъ работъ-тъ които ми даде да върши.

5. И нынѣ прослави мя ты, Отче, у самага тебе, съсъ славъ-тъ които имашъ у тебе прѣди създание міра.

6. Изявихъ име-то ти на тыя чловѣцы, които ми даде отъ свѣтъ-тъ. Твои бѣхъ, и даде ги на мене, и твое-то слово удържахъ.

7. Сега познахъ че всичко що ми си далъ отъ тебе е;

8. Защото словеса-та които ми даде ты, дадохъ ги на тѣхъ; и тѣ пріяхъ, и познахъ наистинѣ че отъ тебе излѣзохъ, и повѣрувахъ че ты си мя проводилъ.

9. Азъ за тѣхъ ся моля; не ся моля за свѣтъ-тъ, но за тѣзи които ми даде ты, защото сѣ твои.

10. И всичко мое твое е, и твое-то мое, и прославихъ ся въ тѣхъ.

11. И не съмъ вече на свѣтъ-тъ, но тѣ сѣ на свѣтъ-тъ, и азъ иджъ при тебе. Отче святой, упаци ги въ име-то си, тыя които ми даде, за да бѣдѣтъ едно, както ный.

12. Когато бѣхъ съ тѣхъ на свѣтъ-тъ, азъ ги пазахъ въ твое-то име: *тъзи* които ми даде упацихъ, и ни единъ отъ тѣхъ не погынѣ, тъкмо сынъ погыбелный, за да ся испълни писаніе-то.

13. А сега при тебе иджъ, и това *додѣ съмъ* на свѣтъ-тъ казувамъ, за да иматъ мои-тъ радость пълнѣ въ себе си.

ДІ. ЯЗЪ ДАХЪ ИМЪ СЛОВО ТВОЕ, И МІРЪ ВОЗНЕНАВІДѢ ИХЪ, ІАКЪ НЕ СЪТЪ ѿ МІРА, ІАКОЖЕ И ЯЗЪ ѿ МІРА НѢСМЪ.

ЕІ. НЕ МОЛЮ, ДА ВОЗМЕШИ ИХЪ ѿ МІРА, НО ДА СОБЛЮДЕШИ ИХЪ ѿ НЕПРІАЪЗНИ.

ЕІ. ѿ МІРА НЕ СЪТЪ, ІАКОЖЕ И ЯЗЪ ѿ МІРА НѢСМЪ.

ЗІ. СВАТІ ИХЪ ВО ИСТИНѢ ТВОЮ: СЛОВО ТВОЕ ИСТИНА ЕСТЬ.

ИІ. ІАКОЖЕ МЕНЕ ПОСЛААЪ ЕСИ ВЪ МІРЪ, И ЯЗЪ ПОСЛАХЪ ИХЪ ВЪ МІРЪ.

ДІ. И ЗА НИХЪ ЯЗЪ СВАЩЕ СЕБЕ, ДА И ТІН БѢДЪТЪ СВАЩЕНИ ВОИСТИНѢ.

К. НЕ ѿ СІХЪ ЖЕ МОЛЮ ТОКМУ, НО И ѿ ВѢРЮЩИХЪ СЛОВЕСЕ ИХЪ РАДИ ВЪ МѢ:

КА. ДА ВСІ ЕДИНО БѢДЪТЪ: ІАКОЖЕ ТЫ, ѾЧЕ, ВО МНѢ, И ЯЗЪ ВЪ ТЕБѢ, ДА И ТІН ВЪ НАСЪ ЕДИНО БѢДЪТЪ: ДА И МІРЪ ВѢРЪ ИМЕТЪ, ІАКЪ ТЫ МА ПОСЛААЪ ЕСИ.

КВ. И ЯЗЪ СЛАВЪ, ЮЖЕ ДААЪ ЕСИ МНѢ, ДАХЪ ИМЪ: ДА БѢДЪТЪ ЕДИНО, ІАКОЖЕ МЫ ЕДИНО ЕСМЪ.

КГ. ЯЗЪ ВЪ НИХЪ, И ТЫ ВО МНѢ: ДА БѢДЪТЪ СОВЕРШЕНИ ВО ЕДИНО, И ДА РАЗУМѢЕТЪ МІРЪ, ІАКЪ ТЫ МА ПОСЛААЪ ЕСИ, И ВОЗЛЮБИАЪ ЕСИ ИХЪ, ІАКОЖЕ МЕНЕ ВОЗЛЮБИАЪ ЕСИ.

КД. ѾЧЕ, ИХЪЖЕ ДААЪ ЕСИ МНѢ, ХОЩЕ, ДА ИДѢЖЕ ЕСМЪ ЯЗЪ, И ТІН БѢДЪТЪ СО МНОЮ: ДА ВІДАТЪ СЛАВЪ МОЮ, ЮЖЕ ДААЪ ЕСИ МНѢ, ІАКЪ ВОЗЛЮБИАЪ МА ЕСИ ПРЕЖДЕ СЛОЖЕНІА МІРА.

КЕ. ѾЧЕ ПРАВЕДНЫЙ, И МІРЪ ТЕБЕ НЕ ПОЗНА, ЯЗЪ ЖЕ ТА ПОЗНАХЪ, И СІН ПОЗНАША, ІАКЪ ТЫ МА ПОСЛААЪ ЕСИ:

КЗ. И СКАЗАХЪ ИМЪ ИМА ТВОЕ, И СКАЖЕ: ДА ЛЮБЫ, ЕЮЖЕ МА ЕСИ ВОЗЛЮБИАЪ, ВЪ НИХЪ БѢДЕТЪ, И ЯЗЪ ВЪ НИХЪ.

ГЛАВА ІІ.

А. И СІА РЕКЪ ІИСУ, ИЪІДЕ СО ОУЧЕНИКИ СВОИМИ НА ОНЪПОЛЪ ПОТОКА КЕДРСКА, ИДѢЖЕ БѢ ВЕРТОГРАДЪ, ВЪ ОНЪЖЕ ВНІДЕ САМЪ И ОУЧЕНИЦЫ ЕГѦ.

14. Азъ имъ дадохъ слово-то твое, и свѣтъ-тъ гы възненавидѣ, защото не сж отъ свѣтъ-тъ, както азъ не съмъ отъ свѣтъ-тъ.

15. Не ся молиж да гы земешъ отъ свѣтъ-тъ, но да гы упацишъ отъ лукаваго.

16. Отъ свѣтъ-тъ не сж, както и азъ не съмъ отъ свѣтъ-тъ.

17. Освяти гы чрѣзъ твоиѣ-тъ истиниѣ; твое-то слово е истина.

18. Както ты проводи мене на свѣтъ-тъ, и азъ проводихъ тѣхъ на свѣтъ-тъ;

19. И за тѣхъ азъ освятивамъ себе си, да бждѣтъ и тѣ освятени чрѣзъ истиниѣ-тъ.

20. И не само за тѣхъ ся молиж, но и за онѣзи които чрѣзъ тѣхно-то слово ще повѣруватъ въ мене;

21. Да бждѣтъ всички едно; както ты, Отче, си въ мене, и азъ въ тебе, да бждѣтъ и тѣ въ насъ едно; за да повѣрува свѣтъ-тъ че ты си мя проводишъ.

22. И азъ славѣ-тъ койѣто ми даде, дадохъ ихъ тѣмъ; да бждѣтъ едно, както смы ный едно:

23. Азъ въ тѣхъ, и ты въ мене; да бждѣтъ съвършенни въ едно, и да разбере свѣтъ-тъ че ты си мя проводишъ, и възлюбилъ си гы, както си възлюбилъ мене.

24. Отче, тѣзи които си ми далъ, искамъ дѣто съмъ азъ, да бждѣтъ и тѣ съ мене; за да гледатъ славѣ-тъ моиѣ, койѣто ми си далъ, защото си мя възлюбилъ прѣди създание міра.

25. Отче праведный, свѣтъ-тъ не тя е позналъ, но азъ тя познахъ, и тѣ познахъ че ты си мя проводишъ.

26. И явихъ имъ твое-то име, и ще явижъ, да бжде въ тѣхъ любовь-та съ койѣто си мя възлюбилъ, и азъ въ тѣхъ.

ГЛАВА 18.

1. Това като рече Исусъ, излѣзе съ ученицы-тъ си отвѣдь потокъ-тъ Кедронъ, дѣто имаше градина, въ койѣто влѣзе той и ученици-тъ му.

Ѣ. Рѣдаше же Ісѡда предааѣи ѣгò мѣсто: ѡкѡ множицею собирашесѡ Іисѡ тѣ со оученики своиѡи.

Г. Ісѡда оубо пріѣмѡ спірс, ѡ ѡ архіерей ѡ фарісеѣи слагѡи, пріиде тамѡ со свѣтілы ѡ свѣщамѡи ѡ Орѡжїи.

Д. Іисѡ же вѣдый всѡ градоуіаа наѡнѡ, ѡзшедѡ рече ѡмѡ: когò ѡщите;

Е. ѡвѣщаша ѣмѡ: Іиса Назорѣа. глагола ѡмѡ Іисѡ: ѡзѣ ѣсмѡ. стоаше же ѡ Ісѡда, ѡже предааше ѣгò, сѡ нїмѡи.

Є. Єгдѡ же рече ѡмѡ: ѡзѣ ѣсмѡ, ѡдоша вспѡть, ѡ падоша на землїи.

З. Паки оубо вопросї ѡхѡ (Іисѡ): когò ѡщите; Оѡи же рѣша: Іиса Назорѣа.

И. ѡвѣщѡ Іисѡ: рѣхѡ вѡмѡ, ѡкѡ ѡзѣ ѣсмѡ. ѡще оубо мене ѡщите, ѡставите сїхѡ итї:

Ѧ. Да свѣдетсѡ слѡво, ѣже рече, ѡкѡ ѡхѡ же далѡ єси мнѣ, не погвѣхѡ ѡ нїхѡ никогòже.

Г. Сїмѡнѡ же Петрѡ ѡмѡй нѡжѡ, ѡзвлече ѣгò, ѡ оудари архіерѣова раба, ѡ оубѣза ѣмѡ оубо десноѡ. бѣ же ѡмѡ рабѡ Малѡхѡ.

Ѧ. Рече оубо Іисѡ Петровѡ: вонзї нѡжѡ вѡ нѡжницѡ. чашѡ, ѡже даде мнѣ ѡцѡ, не ѡмамѡ ли пїтї єѡ;

Б. Спіра же ѡ тысѡщїнїкѡ ѡ слагѡи Ісѡдѣйскїа ѡша Іиса, ѡ свѡзѡша ѣгò,

Б. И ведоша ѣгò ко ѡнїѡ пѣрвѣ: бѣ ко тѣсть Каїафѣ, ѡже бѣ архіерей лѣтѡ томѡ.

Д. Бѣ же Каїафа давѡй совѣтѡ Ісѡдѣѡмѡ, ѡкѡ оубо єсть єдиноѡ челоѡѣкѡ оумрѣтї за люди.

Е. По Іисѣ же ѡдаше Сїмѡнѡ Петрѡ, ѡ дрѡгїи оученикѡ: оученикѡ же тѡи бѣ знѡемѡ архіерѣовѡи, ѡ внїде со Іисѡмѡ во двѡрѡ архіерѣовѡѡ.

Є. Петрѡ же стоаше при двѣрехѡ внѣ. ѡзыде оубо оученикѡ тѡи, ѡже бѣ знѡемѡ архіерѣовѡи, ѡ рече двѣрницѣ, ѡ введе Петрѡ.

2. А Іуда който го прѣдаваше, знаеше това мѣсто, защото много пѣти ся събираше Іисусъ тамъ съ ученицы-тѣ си.

3. И тѣй Іуда като зѣ единъ пѣлкъ и слугы отъ първосвященницы-тѣ и Фарисей-тѣ, дойде тамо съ фенеры и свѣщи и орѣжія.

4. А Іисусъ пожеже знаеше всичко що имаше да дойде връхъ него, излѣзе, и рече имъ : Кого търсите ?

5. Отговорихъ му : Іисуса Назорянина. Казува имъ Іисусъ : Азъ съмъ. Съ тѣхъ стояше и Іуда, който го прѣдаваше.

6. И като имъ каза : Азъ съмъ; подражниахъ ся назадъ, и паднахъ на земя-тѣ.

7. И пакъ ги попыта : Кого търсите ? А тѣ рекоахъ, Іисуса Назорянина.

8. Отговори Іисусъ : Рѣкоахъ ви че съмъ азъ : и тѣй ако мене търсите, оставѣте тѣзи да си пѣдѣтъ ;

9. За да ся сбѣде дума-та която рече : Отъ тѣзи които ми си далъ не изгубихъ никого.

10. А Симонъ Петръ който имаше ножъ, измѣкна го, и удари слугѣ-тѣ първосвященниковъ, и отсѣче му десно-то ухо : а на слугѣ-тѣ име-то бѣше Малхъ.

11. Тогазъ рече Іисусъ на Петра : Турп ножъ-тѣ си въ ножницѣ-тѣ. Чашѣ-тѣ които ми даде Отецъ ми да ѣмъ не пѣмъ ли ?

12. И тѣй пѣлкъ-тѣ и тысячникъ-тѣ и слугы-тѣ Іудейскы уловихъ Іисуса и вързахъ го,

13. И заведоахъ го първо при Аннѣ ; защото бѣше тестъ на Каіафа, който бѣше първосвященникъ прѣзъ неѣмъ години.

14. А Каіафа бѣше тойзи който бѣ далъ свѣѣтъ на Іудей-тѣ, че е по добръ да загине единъ человекъ за народъ-тѣ.

15. И слѣдъ Іисуса пѣдѣше Симонъ Петръ, и другый-тѣ ученикъ ; и тойзи ученикъ бѣше познатъ на първосвященника, и влѣзе съ Іисуса въ дворъ-тѣ първосвященниковъ.

16. А Петръ стояше внѣ до врата-та. И тѣй излѣзе другый-тѣ ученикъ, който бѣше познатъ на първосвященника, и каза на вратарѣ-тѣ, и въведе Петра.

31. Глаго́ла же раба́ двѣрни́ца Петро́внѣ: ѿда́ ѿ тебѣ оуче́нникъ
ѿсѣ́ человѣ́ка сегѡ́; глаго́ла О́нъ: и́ѣсмь.

и҃и. Стоѧх҃ же раби и҃и слаг҃и О҃гнь сотворише, ѿкв
зимѧ вѣ, и҃и грѣах҃са: вѣ же съ ними Пётръ стоѧ и҃и
грѣаса.

ѡ. Ἀρχιερεῖν же вопроси Ἰησοῦ ὡ οὐчениσ^{των} ἐγὼ, ἢ ὡ οὐчени^{των} ἐγὼ.

К. Ѡвѣща ѿмѣ Іисъ: ѡзъ не ѡвнѣгася глаголахъ мѣрѣ:
ѡзъ всегда оучахъ на сонмищихъ ѿ въ цркви, ꙗжеже всегда
ѡдѣе снѣмлются, ѿ тѣхъ не глаголахъ ничесѡже.

Ѣа. ЧТО МА ВОПРОШАЕШИ; ВОПРОСИ СЛЫШАВШИХЪ, ЧТО ГЛА-
ГОЛАХЪ ИМЪ: СЕ СИН ВѢДАЕЪ, ІАЖЕ РЪХЪ АЗЪ.

кв. Сїа же рѣкш ѣмѣ, ѣдїиѣ ѿ прѣдстоѣиѣхъ слѣгѣ
оудари вѣ ланиѣтѣ Іиса, рѣкѣ: тѣкѣ ли ѿвѣщавѣши ѡрхїе-
рѣови ;

БГ. Ὡςπερὰ ἐμὸς ἰσχυρὸς ἄψευδ' ἐμαρτύρησεν, ὡς ἄψευδ' ἐμαρτύρησεν ὅτι ἐγὼ ἐβόησα;

КД. Послѣ же ѿгдѣ Анна свѣзанинаго кѣ Каіѣфѣ архіе-
реови.

кѣ. Бѣ же Сίμωνъ Πέτρος стоὰ ѿ грѣаса. рѣша же ѣмѣ:
ἐὰν ѿ ты ѡ οὔчениκος ἐγὼ ἐσὶ; Οὗτος же ὠβέρжеса, ѿ рече:
нѣсма.

Ѣс. Глаго́ла е́динъ ѿ ра́въ а́рхїере́овыхъ, ѱѳїи́ка сѣи́, ѣмѹ́-
же Пѣ́тръ о҃убѣ́зъ о҃убо́: не ѣ́зъ ли тѣ́ видѣ́хъ въ вертогра́дѣ
сѣи́ нѣмъ;

КЗ. ПАКИ ОУБѢ ПЕТРЪ ѠВЕРЖЕСА, ꙗко ѡБЕЩАЕ ПЪТЕЛЪ ВОЗГЛАСИ.

кн. Ведоша же Іиса ѿ Каіафы въ претѣрз. бѣ же оутро:
и тѣмъ не внидоша въ претѣрзъ, да не ѿсквернѣются, но да
глаголютъ пасхѣ.

Ѣ. Изыде же Пилатъ къ нимъ воиъ, и рече: кѣю рѣчь
принóсите на челоуѣка сего;

λ. Ὡς ἐκράσα ἢ ῥέσα ἐμὸς: ἄψε не бы былъ сѣй сладѣй.
не быхомъ прѣдали ἐγὼ τεбѣ.

17. И казува слугиня-та вратарка на Петра : Да не си и ты отъ ученицы-тъ на тогози чловѣка ? Казува той : Не съмь.

18. И стояхъ раби-тъ и слугы-тъ, които бѣхъ наклали огнь, защото бѣше студено, и ся грѣяхъ ; съ тѣхъ стояше и Петръ и ся грѣяше.

19. А първосвященникъ-тъ попыта Исуса за ученицы-тъ му и за ученіе-то му.

20. Отговори му Исусъ : Азъ явно говорихъ на свѣтъ-тъ ; азъ всякога поучавахъ въ съборище-то и въ храмъ-тъ, дѣто Иудей-тъ ся събиратъ вынѣгы, и нищо не съмь говорилъ на скрито.

21. Що пыташь мене ? пытай konto сѣ мя чули, какво имъ съмь говорилъ ; ето, тѣ знаѣтъ що съмь азъ реклъ.

22. А когато рече това, единъ отъ слугы-тъ който стояше близу удари плесницѣ на Исуса и рече : Така ли отговаряшь първосвященнику ?

23. Отговори му Исусъ : Ако съмь злѣ продумалъ свидѣтельству-вай за зло-то ; ако ли добръ, защо мя біешъ ?

24. И проводилъ го бѣ Анна вързанъ при първосвященника Каіафѣ.

25. А Симонъ Петръ стояше и грѣяше ся ; и рекохъ му : Да не бѣдешъ и ты отъ неговы-тъ ученицы ? Отрече ся той и рече : Не съмь.

26. Казува единъ отъ рабы-тъ първосвященниковы, който бѣше роднина на оногось, комуто Петръ отсѣче ухо-то : Не тя ли видѣхъ азъ въ градинѣ-тъ съ него ?

27. И Петръ пакъ ся отрече, и тозъ часъ пѣтель-тъ поплѣ.

28. Тогазъ заведохъ Исуса отъ Каіафѣ въ преторіѣ-тъ ; а бѣше сутрина, и тѣ не влѣзохъ въ преторіѣ-тъ, да ся не осквер-нятъ, но да ядѣтъ пасхѣ-тъ.

29. За то излѣзе Пилатъ при тѣхъ и рече : Какво обвиненіе наносите врѣхъ тогозь чловѣка ?

30. Отвѣщахъ и рекохъ му : Той ако да не бѣ злодѣецъ не быхмы го прѣдали на тебе.

᠕а. Речѣ же ѿмз Пілатъ: помніте єго вѣ, ѿ по законѣ
вашемъ сздѣте ємъ. рѣша же ємъ Ісдѣе: намъ не достѣнтъ
оубѣѣти никогѣже:

᠕в. Да слово Іисово ссздетса, єже речѣ, назнаменса, коєю
смѣртїю хотѣше оумрѣти.

᠕г. Вниде оубо пакѣ Пілатъ въ претѣръ, ѿ пригласѣ Іиса,
ѿ речѣ ємъ: ты ли єси царь Ісдѣеѣкъ;

᠕д. Ѡвѣща ємъ Іисъ: ѿ севѣ ли ты сїѣ глаголешѣ, ѿли
ѿніи текѣ рекѣша ѿ мнѣ;

᠕е. Ѡвѣща Пілатъ: єда ѡзъ жидовїнъ єсмь; родъ твоѣ
ѿ архїерееъ предаша тѣ мнѣ: что єси сотворїлъ;

᠕з. Ѡвѣща Іисъ: царство моѣ нѣсть ѿ міра сего: ѡще
ѿ міра сего вѣло вѣ царство моѣ, ссзгѣ мой оубо подви-
зѣлса вѣша, да не преданъ вѣхъ вѣлъ Ісдѣемъ: нынѣ же
царство моѣ нѣсть ѿсїѣдъ.

᠕з. Речѣ же ємъ Пілатъ: оубо царь ли єси ты; ѡвѣща
Іисъ: ты глаголешѣ, ѿкѣ царь єсмь ѡзъ. ѡзъ на сїѣ родїхса,
ѿ на сїѣ прїдѣхъ въ мїръ, да свидѣтельствую їстинѣ. ѿ
всѣхъ, ѿже єсть ѿ їстины, послѣшлетъ глаго моегѣ.

᠕и. Глагола ємъ Пілатъ: что єсть їстина; ѿ сїѣ рѣкъ,
пакѣ ѿзыде ко Ісдѣемъ, ѿ глагола ѿмз: ѡзъ инедїныѣ вїны
ѡврѣтѣю въ нѣмъ.

᠕о. Єсть же обѣчай вамъ да єдїнаго вамъ ѡпсїмъ на
пѣсхъ: хѣцете ли оубо, да ѡпсїмъ вамъ царѣ Ісдѣеѣска;

᠕. Возопїша же пакѣ всѣ, глаголюще: не сего, но
Бараввѣ. бѣ же Баравва разбѣѣнїкъ.

ГЛАВА ᠒1.

᠕. Тогда оубо Пілатъ поѣтъ Іиса, ѿ вѣ єго.

б. Пѣ вѣнни сплѣтше вѣнѣцъ ѿ терїѣ, возложиша ємъ
на главъ, ѿ въ рїзъ багрѣнъ ѡблѣкоша єго,

31. А Пилать имъ рече: Земѣте го вы и по закону вашему сждѣте го. Рекохъ му Іудей-тѣ: Намъ не ни е простено да убіемъ никого:

32. За да ся сбѣде рѣчь-та Іисусова, коѣкто рече, като пазначаваше съ каквѣ смѣръть имаше да умре.

33. И тѣй Пилать вѣззе пакъ въ преторіѣ-тѣ, и повика Іисуса и рече му: Ты ли си царь Іудейскій?

34. Отговори му Іисусъ: Отъ самосебе си ли казувашъ ты това, или други ти рекохъ за мене?

35. Отговори Пилать: Че азъ Іудениъ ли съмъ? твой-тѣ народъ и первосвященници-тѣ прѣдадохъ ти на мене; що си сторилъ?

36. Отговори Іисусъ: Мое-то царство не е отъ тойзи свѣтъ; ако да бѣше царство-то ми отъ тойзи свѣтъ, слугы-тѣ ми борили ся бы да не бѣдѣ прѣдаденъ на Іудей-тѣ. А сега царство-то ми не е отъ тука.

37. А Пилать му рече: И тѣй ты *сега* царь ли си? Отговори Іисусъ: Ты *право* казувашъ че азъ съмъ царь. Азъ за това ся родихъ, и за това дойдохъ на тойзи свѣтъ, да свидѣлствувамъ истина-тѣ. Всякой който е отъ истина-тѣ, слуша гласъ-тѣ ми.

38. Казува му Пилать: Що е истина? и щомъ рече това излѣзе пакъ при Іудей-тѣ, и казува имъ: Азъ не намѣрувамъ ни едиъ вишъ въ него.

39. А у васъ има обычай, да ви пушамъ одного по пасхѣ-тѣ: рачите ли да ви пуснѣ царъ-тѣ Іудейскій?

40. Тогазъ пакъ извикахъ всичкы-тѣ, и казувахъ: Не него, но Варава. А Варава бѣше разбойникъ.

ГЛАВА 19.

1. Тогазъ Пилать зѣ Іисуса и го бы.

2. И войни-тѣ исплетохъ вѣнецъ отъ трѣніе, възложихъ го на главѣ-тѣ му, и облѣкохъ му багрянѣ дрехѣ,

҃. И глаголахъ: радѣйса, црю Ісдѣйскій: и бѣахъ єгò по ланїтома.

д. Изыде оубо пакѣ вонъ Пїлатъ, и глагола ѿмъ: сє извождѣ єгò вѣмъ вонъ, да разсмѣете, ѿкѣ вх нѣмъ нї-едїныа вїны ѡбрѣтаю.

е. Изыде же вонъ Іисъ, носѣ терновѣнъ вѣнѣцъ и багрянъ рїзъ, и глагола ѿмъ: сє челоѡѣкъ.

є. Егда же видѣша єгò архїерее и савгї, возопїша, глаголюще: распїи, распїи єгò. глагола ѿмъ Пїлатъ: понмїте єгò вѣ, и распїйте: ѿзъ ко не ѡбрѣтаю вх нѣмъ вїны.

з. Ѡѡѣшаша ємѣ Ісдее: мы законъ ѿмамы, и по законѣ нашѣмъ долженъ єсть оумрѣти, ѿкѣ себє Сїа Бжїа со-твори.

и. Егда оубо слыша Пїлатъ сїє слòво, пѣче оубоѡса.

д. И вїиде вх претѡръ пакѣ, и глагола Іисови: ѡкѣдѣ єсї ты; Іисъ же ѡѡѣта не дадє ємѣ.

ї. Глагола же ємѣ Пїлатъ: мѣ ли не глаголеши; не вѣси ли, ѿкѣ власть ѿмамъ распїти тѣ, и власть ѿмамъ пѣстити тѣ;

л. Ѡѡѣцѣ Іисъ: не ѿмаши власти нїедїныа на мѣ, ѿше не вѣ ти данò свѣше: сегѡ радї предѣвїи мѣ тебѣ болїи грѣхъ ѿмать.

л. Ѡ сегѡ ѿскаше Пїлатъ пѣстити єгò. Ісдее же вопїахъ, глаголюще: ѿше сегò пѣстиши, иѣси дрѣгъ Кесаревъ. всѣхъ, ѿже царѣ себє творїтъ, протїѡитса Кесарю.

ї. Пїлатъ оубо слышавъ сїє слòво, ѿзведє вонъ Іиса, и сѣде на сзїиши, на мѣстѣ глаголемѣмъ Лїоострѡтòнъ, єврѣйскїи же Гавѡла.

л. Бѣ же патòкъ пѣсцѣ, чѣсъ же ѿкѣ шестїи: и глагола Ісдѣѡмъ: сє царѣ вѣшъ.

є. Онїи же вопїахъ: возмї, возмї, распїи єгò. глагола ѿмъ Пїлатъ: царѣ ли вѣшего распїи; ѡѡѣшаша архїерее: не ѿмамы царѣ, тòкмѡ Кесарѣ.

3. И казувахъ: Радуйся, царю Іудейскій; и удрахъ му плесницы.

4. И излѣзе Пилать пакъ вънѣ, и казува имъ: Ето, извождамъ ви го вънѣ, да познаете че ни единъ винъ не намѣрувамъ въ него.

5. Тогава излѣзе Исусъ вънѣ, и посяше тръненый-тъ вѣнецъ и багрянъ-тъ дрехъ. И казува имъ *Пилатъ*: Ето человекъ-тъ.

6. А първосвященници-тъ и слугы-тъ щомъ го видѣхъ, извикахъ и казувахъ: Распи го, распи го. Казува имъ Пилать: Земѣте го вы, и распиѣте го, защото азъ не намѣрувамъ винъ въ него.

7. Отговорихъ му Іуден-тъ: Ный законъ имамы, и по нашій-тъ законъ трѣба да умре; защото направи себе си Сынъ Божій.

8. А Пилать като чу тѣзи думъ, повече ся убоя.

9. И влѣзе пакъ въ преторіѣ-тъ, и казува на Исуса: Ты отъ кѣдѣ си? А Исусъ му отвѣтъ не даде.

10. Казува му Пилать: На мене ли не говоришь? Не знаеш ли че власть имамъ да тя распиѣ, и власть имамъ да тя пусгъ?

11. Отговори Исусъ: Не бы ималъ ты никакъ власть надъ мене, ако не бѣ ти дадено отъ горѣ; за това който мя прѣдава на тебе има по голѣмъ грѣхъ.

12. Отъ това Пилать искаше да го пусне; Іуден-тъ обаче выкахъ и казувахъ: Ако пуснешъ тогози, не си пріятель Кесаревъ: всякой който прави себе си царь, противникъ е Кесарю.

13. А Пилать, като чу тѣзи думъ, изведе Исуса вънѣ, и сѣди на сѣдейскій-тъ прѣстолъ, на мѣсто-то което ся казуваше камено-послано, а по Еврейскы, Гаввааа.

14. А бѣше петъкъ на пасхъ-тъ, и часть-тъ около шесть; и казува на Іуден-тъ: Ето вашій-тъ царь.

15. А тѣ извикахъ: Махни го, махни, распи го. Казува имъ Пилать: Царя ли вашего да распиѣ? Отговорихъ първосвященници-тъ: *Ный* нѣмамы *другой* царь освѣнь Кесаря.

̑і. Тогдѧ оубо предаде єго їмъ, да распнетьсѧ. поѣмше же Іиса ѿ ведоша.

̑і. И носѧ крѣтъ своѣй, ѡзыде на глаголемое лѡвное мѣсто, ѣже глаголетсѧ єврейски, Голгоѡа :

їи. Идѣже пропѡша єго, ѿ сѧ нѣмъ їна двѧ сюдѧ ѿ сюдѧ, посредѣ же Іиса.

̑і. Написа же ѿ тѣтла Пѣлатъ, ѿ положи на крѣтѣ. бѣ же написано : Іисъ Назваранѣнъ. црѣ Іудейскѣй.

̑. Сегѡ тѣтла мнози чѡша ѿ Іудей, ѡкѡ вѣнъзъ бѣ мѣсто града, идѣже пропѡша Іиса : ѿ бѣ написано єврейски, гре-
чески, римски.

̑а. Глаголахъ оубо Пѣлатъ ѡрхѣерѣ Іудейстѣи : не пишѣ :
црѣ Іудейскѣй : но ѡкѡ самъ рече : црѣ єсмь Іудейскѣй.

̑в. Ѣвѣѡа Пѣлатъ : ѣже писахъ, писахъ.

̑г. Воини же, єгда пропѡша Іиса, прѣѡша рѣзы єгѡ, ѿ
сотвориша чѣтыри чѡсти, коемѣждо воинъ чѡсть, ѿ хѣтѡнъ.
бѣ же хѣтѡнъ не шѣѣнъ, свѣше ѡстѡнъ вѣсѧ.

̑д. Рѣша же къ сѣбѣ : не предерѣмъ єгѡ, но мѣтнемъ
жрѣбѣѧ ѡ нѣмъ, комѣ вѣдетъ : да сѣздѣтсѧ писѡнѣ, глаго-
люще : раздѣлиша рѣзы моѡ сѣбѣ, ѿ ѡ ѡмѣтѣсмѣ моѣй ме-
тѡша жрѣбѣѧ. воини оубо сѣѧ сотвориша.

̑е. Стоѡхъ же при крѣтѣ Іисовѣ Мѣи єгѡ, ѿ сестрѡ Мѣре
єгѡ, Марѣѧ Клеѡпова, ѿ Марѣѧ Магдаѡина.

̑з. Іисъ же вѣдѣвъ Мѣрѣ, ѿ оученикѡ стоѡща, єгоже лю-
бѡше, глагола Мѣри своѣй : жѣно, сѣ сынъ твоѣй.

̑з. Потѡмъ глагола оученикѡ : сѣ мѡти твоѡ. ѿ ѡ тогѡ
чѡсѡ поѡтъ ѡ оученикѡ во своѡси.

̑и. Посѣмъ вѣдый Іисъ, ѡкѡ всѡ оубо совершишасѧ, да
сѣздѣтсѧ писѡнѣ, глагола : жѡждѧ.

̑ѡ. Госѡдъ же стоѡше поѡнъ Ѣцѡта. Ѣнѣ же ѡсполнившѧ
гѣбѡ Ѣцѡта, ѿ на трѡсть воѡнше, придѣша ко оустѡмъ
єгѡ.

16. И тогазы имъ го прѣдаде, да ся распне. И зѣхъ Исуса и го закахъ.

17. И носяше кръсть-тъ си и излѣзе на мѣсто-то нарицаемо Лобно, което по Еврейскы ся казува Голгоѳа,

18. Дѣто го распнѣхъ, и съ него други двама, отсамъ и отсамъ, а посрѣдъ Исуса.

19. А Пилатъ написа и титлѣ, и тури надъ кръсть-тъ. И написано бѣ, ИСУСЪ НАЗОРЯНИНЪ ЦАРЬ ІУДЕЙСКИЙ.

20. И тѣзи титлѣ прочетохъ мнозина отъ Іудей-тъ; защото бѣше близу до градъ-тъ мѣсто-то дѣто распнѣхъ Исуса, и написано бѣ Еврейскы, Гръцкы и Латинскы.

21. А първосвященници-тъ Іудейскы казувахъ на Пилата : Не дѣй писа, Царь Іудейский, но че той рече : Царь Іудейский съмъ.

22. Отговори Пилатъ : Каквото писахъ, писахъ.

23. А войни-тъ като распнѣхъ Исуса, зѣхъ дрехы-тъ му, и направихъ четири дѣлове, на всякой воинъ по единъ дѣлъ, и хитонъ-тъ : а хитонъ-тъ не бѣше шитъ, *но* отъ горѣ *до* долу цѣлъ истъканъ.

24. И рекохъ си помежду си : Да го не съдирамы, но да мѣтнемъ жрѣбіе за него, кому ще бѣде ; за да ся изпълни писаніе-то що казува : Раздѣлихъ дрехы-тъ ми помежду си, и за одеждѣ-тъ ми жрѣбіе мѣтихъ. И тѣй войни-тъ това сторихъ.

25. А до кръсть-тъ Исусовъ стояхъ майка му, и на майкѣ му сестра ѳ, Марія *жена-та* Клеопова, и Марія Магдалина.

26. А Исусъ, като видѣ майкѣ си и ученикъ-тъ когото обичаше, че стояхъ близу, казува на майкѣ си : Жено, ето сынъ ти.

27. Послѣ казува на ученикъ-тъ : Ето майка ти. И отъ онзи часъ зѣ ѳ ученикъ-тъ у дома си.

28. Слѣдъ това като знаеше Исусъ, че всичко-то вече ся свърши, за да ся сбѣде писаніе-то, каза : Жедень съмъ.

29. И тамъ имаше сложенъ съждъ пѣлентъ съ оцетъ ; и *войни-тъ* напълнихъ гѣбѣ съ оцетъ, обвихъ ѳ съ иссопъ и принесохъ ѳ на уста-та му.

л. Егда́ же пріа́тъ Оцетъ Іисъ, рече: соверши́шася. ѿ прекло́нь главѹ, предаде́ дхъ.

ла. Ісде́е же, понѣже патокъ бѣ, да не ѡста́нѣтъ на крѣ́тѣ тѣлеса́ въ свѣѡ́тъ, бѣ бо вели́къ де́нь тоа́ свѣѡ́ты, моли́ша Піла́та, да прекію́тъ гвѣлени ѣхъ, ѿ вѣзмѣтъ.

лв. Пріидо́ша же во́ини, ѿ пе́рвогѡ оубѡ прекіи́ша гвѣлени, ѿ дрѹго́гѡ распя́томѡ сѧ нѣмъ.

лг. На Іиса же пришѣ́дше, ѡ́у вѣ́дѣша е́го оубѡ оу́мерша, не прекіи́ша е́мѡ гвѣлени:

лд. Но е́динъ ѡ во́инѡхъ копіе́мъ ре́бра е́мѡ прободе́: ѿ ѡ́уе ѡзыде́ кро́вь ѿ вода́.

ле. И вѣ́дѣвый сви́дѣтельствова́, ѿ ѡ́уи́нно е́сть сви́дѣтельство е́гѡ, ѿ то́у вѣ́сть, ѡ́у ѡ́уи́нно глаго́летъ, да вы вѣ́рѡ ѡ́мете.

лз. Бы́ша бо сѧ́, да свѣ́дется писа́ніе: ко́сть не сокрѡ́и́тъсѧ ѡ́у негѡ́.

лз. И па́ки дрѹго́е писа́ніе глаго́летъ: воззрѣ́тъ на́нь, е́гоже пробо́дѡша.

ла. По сѧ́хъ же моли́ Піла́та Іѡсифъ, ѡ́у же ѡ́у Ірѣмаѡ́еа, сѧ́ ѡ́у чени́къ Іисѡвѡ, пота́енъ же стра́ха ра́ди Ісде́йска, да во́зметъ тѣ́ло Іисѡво: ѿ повелѣ́ Піла́тъ. пріиде́ же ѿ вѣ́зѣтъ тѣ́ло Іисѡво.

ла. Пріиде́ же ѿ Ні́кодѣ́мъ, пришѣ́дый ко Іисѡви но́щію пре́жде, носѧ́ смѣ́шеніе смѣ́рнѡ ѿ а́лѡйно, ѡ́у лі́трѡ стѡ́.

ла. Пріа́ста же тѣ́ло Іисѡво, ѿ ѡ́уѡста́ е́ рѣ́зѡми со а́рѡма́ты, ѡ́укоже ѡ́уѡча́й е́сть Ісде́ѡмъ погребѧ́ти.

ла. Бѣ́ же на мѣ́стѣ, ѡ́уѡже распя́тъсѧ, ве́ртѣ, ѿ въ ве́ртѣ грѡ́бѡхъ но́вѡхъ, въ не́мъже ни́колі́же ни́ктоже по́ложѣнъ бѣ́.

ла. Тѡ́ оубѡ патка́ ра́ди Ісде́йска, ѡ́уко блѣ́зѡ ба́ше грѡ́бѡхъ, по́ложѣ́ста Іиса́.

30. И като прие Исусъ оцетъ-тъ, рече : Свърши ся : и прѣклони главѣ и прѣдаде духъ.

31. Но понеже *тогава* бѣ петъкъ, за да не останѣтъ тѣла-та на кръстъ-тъ въ сѣбботѣ-тъ, (защото бѣше великъ день оная сѣбота,) то Иуден-тъ молихъ Пилата, да имъ ся прѣбѣѣтъ голени-тъ, и да ги дигнѣтъ *отъ тамо*.

32. Тогазъ дойдохъ войни-тъ, и на първый-тъ прѣбихъ голени-тъ, и на другий-тъ който бѣше распѣтъ съ него.

33. А като дойдохъ при Исуса и го видѣхъ че е умрѣлъ вече, не му прѣбихъ голени-тъ.

34. Но единъ отъ войни-тъ прободе съ копѣ ребра-та му, и тутакси излѣзе кръвъ и вода.

35. И тойзи който видѣ свидѣтельствува, и истинно е негово-то свидѣтелство, и той знае че истинъ казува, за да повѣрувате вы.

36. Защото *всичко* това станѣ, за да ся испълни писаніе-то : Кость негова не ще да ся строши.

37. И пакъ друго писаніе казува : Ще погледнѣтъ на него когото прободохъ.

38. А слѣдъ това Иосифъ отъ Аримаѣея, (който бѣше ученикъ Исусовъ, но потаенъ заради страхъ-тъ отъ Иуден-тъ), примолн ся на Пилата да земе тѣло-то Исусово ; и Пилатъ даде волѣжъ. И *той* дойде та дигнѣ тѣло-то Исусово.

39. Дойде още и Никодимъ, (който бѣ дохождалъ отъ най първо прѣзъ ноцъ при Исуса), и носяше едно смѣшеніе отъ смирнѣ и алой до сто литры.

40. И тѣй зѣхъ тѣло-то Исусово, и обвихъ го въ плащаницѣ съ ароматы-тъ, както е обычай на Иуден-тъ да погребаватъ.

41. И на онова мѣсто дѣто бы распѣтъ, имаше градина, и въ градинѣ-тъ гробъ новъ, въ който никой още не бѣ положенъ.

42. Тамо прочее положихъ Исуса, поради петъкъ-тъ на Иуден-тъ, защото бѣше близу гробъ-тъ.

ГЛАВА К.

А. Во ѣдинѣ же ѿ ссѣвѣтъ Маріа Магдаліна прійде заѣтра, ѣще сѣшей тмѣ, на гробѣ: ѿ видѣ камень взятъ ѿ гроба.

Б. Течѣ оубо ѿ прійде къ Сімонѣ Петръ ѿ къ другомѣ оученикѣ, ѣгоже любаше Іисъ, ѿ глагола ѿма: взаша Гда ѿ гроба, ѿ не вѣмъ, гдѣ положиша ѣго.

В. Изыде же Пётръ ѿ другіи оученикѣ, ѿ идѣста ко гробѣ.

Г. Течѣста же Оба вѣспѣ: ѿ другіи оученикѣ течѣ скорѣе Петра, ѿ прійде прѣжде ко гробѣ.

Д. ѿ прійде видѣ ризы лежѣща: Обѣче не вниде.

Е. Прійде же Сімонъ Пётръ въ слѣдѣ ѣго, ѿ вниде во гробѣ, ѿ видѣ ризы ѣдины лежѣща,

Ж. ѿ сдѣръ, ѿже бѣ на главѣ ѣго, не съ ризами лежѣща, но Особѣ свѣтъ на ѣдиномѣ мѣстѣ.

З. Тогда оубо вниде ѿ другіи оученикѣ, прішедѣи прѣжде ко гробѣ, ѿ видѣ, ѿ вѣрова.

И. Не оубо въѣдахъ писаніа, ѿкѣ подобѣетъ ѣмѣ ѿ мѣртвыхъ воскресѣти.

І. Идѣста же пакѣ къ себѣ оученикѣ.

Іа. Маріа же стоѣше оубо гроба внѣ плачѣщи. ѿкоже плакашесѣ, прійде во гробѣ,

Іб. ѿ видѣ двѣ Ангѣла въ бѣлыхъ ризахъ сѣдѣща, ѣдиного оубо главы, ѿ ѣдиного оубо ногѣ, идѣже бѣ лежало тѣло Іисово.

Ів. ѿ глаголаста ѣи Она: жѣно, что плачѣши сѣ; глагола ѿма, ѿкѣ взаша Гда моего, ѿ не вѣмъ, гдѣ положиша ѣго.

Іг. ѿ сѣа рѣкѣи ѿвратѣсѣ вспѣтъ, ѿ видѣ Іиса стоѣща: ѿ не вѣдаше, ѿкѣ Іисъ ѣсть.

Ід. Глагола ѣи Іисъ: жѣно, что плачѣши; когѣ ѿрѣши; Сна же мнѣши, ѿкѣ вертоградѣръ ѣсть, глагола ѣмѣ: гди,

ГЛАВА 20.

1. И въ първий-тъ день на седмицѣ-тѣ Марія Магдалина идува на гробъ-тъ сутринѣ-тѣ рано, като бѣше още тъмно, и гледа камъкъ-тъ дигнѣтъ отъ гробъ-тъ.

2. Тича тогазъ и идува при Симона Петра, и при другий-тъ ученикъ когото обичаше Исусъ, и казува имъ : Дигнѣли Господа отъ гробъ-тъ, и не знаемъ дѣ сѣ го положили.

3. И тѣй Петръ и другий-тъ ученикъ излѣзохъ и отхождахъ на гробъ-тъ.

4. И тичахъ и двама-та наедно ; а другий-тъ ученикъ прѣдвари по скоро Петра, и дойде първъ на гробъ-тъ ;

5. И като надникнѣ, вижда плащаницы-тѣ сложены : но не влѣзе.

6. Слѣдъ него дойде и Симонъ Петръ, и влѣзе въ гробъ-тъ, и видѣ плащаницы-тѣ сложены,

7. И кърпѣ-тѣ, която бѣше на главѣ-тѣ му, сложенѣ не наедно съ плащаницы-тѣ, но особно свитѣ на едно мѣсто.

8. Тогазъ влѣзе и другий-тъ ученикъ, който дойде по напрѣдъ на гробъ-тъ, и видѣ и повѣрува :

9. Защото не бѣхъ разумѣли още писаніе-то, че трѣбаше той да възкрѣсне изъ мъртвы-тѣ.

10. И върнѣхъ ся пакъ ученици-тѣ у тѣхъ си.

11. А Марія стояше до гробъ-тъ внѣ и плачаше ; и тѣй като плачаше надникнѣ въ гробъ-тъ,

12. И вижда два ангела съ бѣлы дрехы сѣднѣлы, единъ отъ кѣдѣ главѣ-тѣ, и единъ отъ кѣдѣ позѣ-тѣ, тамъ дѣто бѣ лежало тѣло-то Исусово.

13. И тѣ ѱ казувать : Жено, защо плачешъ ? Казува имъ : Защото зѣли Господа моего, и не знаѣхъ дѣ сѣ го положили.

14. И това като рече обърнѣ ся назадъ, и вижда Исуса че стои, и не знаеше че е Исусъ.

15. Казува ѱ Исусъ : Жено, защо плачешъ ? кого търсишь ? А тя понеже го имаше че е градинаринъ-тъ, казува му : Господине,

ѡще ты єси взѡлх єго, повѣждь ми, гдѣ єси положилах єго :
и ѡзв возмѣ єго.

ѡі. Глагола єи Іисх : Маріе, она же ѡбращишиса глагола
ємѣ : Раввѣні, єже глаголетсѣ, Оучителю.

ѡіі. Глагола єи Іисх : не прикасайсѣ мнѣ, не оу бо въздохъ
ко Оуѣ моему : иди же ко братіи моеи, и рцы їмъ : восхождаѣ
ко Оуѣ моему и Оуѣ вашему, и Бѣс моему и Бѣс
вашему.

їіі. Пріиде же Маріа Магдалиѣна повѣдаючи оученикомъ,
їакъ видѣ Гда, и сіѡ рече єи.

їі. Сѣи же позѣ, въ день той во єдинѣ ѡ сѣкѡтъ, и
дверемъ затворѣннымъ, и дѣже вѣхъ оученицы єгѡ собрани,
страха ради Іудейска, пріиде Іисх, и стѡ посреѣ, и глагола
їмъ : миръ вамъ.

їіі. И сіѣ рекъ, показѡ їмъ рѣцѣ и нѡзѣ и рѣбра своѡ. воз-
радовашасѣ оубо оучицы, видѣвше Гда.

їііа. Рече же їмъ Іисх пакѣ : миръ вамъ : їакоже послѡ ма
Оуѣ, и ѡзв посылаю вы.

їііб. И сіѣ рекъ, дѣи, и глагола їмъ : пріиміте Дѣх стѣ.

їііг. Ымже ѡпѣститѣ грѣхѣ, ѡпѣстатсѣ їмъ : и їмже
держитѣ, держѡтсѣ.

їіід. Фѡмѡ же єдинѣ ѡ обоюдѣсѣте, глаголемый
близнецъ, не бѣ тѣ сѣ иимѣ, єгда пріиде Іисх.

їііе. Глаголахъ же ємѣ дрѣзи оученицы : видѣхомъ Гда.
Онъ же рече їмъ : ѡще не вѣжѣ на рѣкѣ єгѡ ѡзвы гво-
здиныѣ, и вложѣ пѣрста моего въ ѡзвы гвоздиныѣ, и вложѣ
рѣкѣ мою въ рѣбра єгѡ, не їмѣ вѣры.

їііж. И по днѣхъ осмихъ пакѣ вѣхъ вѣстѣ оученицы єгѡ,
и Фѡмѡ сѣ иимѣ. пріиде Іисх дверемъ затворѣннымъ, и стѡ
псреѣ їхъ, и рече : миръ вамъ.

їііз. Потѡмъ глагола Фѡмѣ : принесѣ пѣрстѣ твоѣ сѣмѡ,

ако си го ты изнеслъ, кажи ми дѣ си го положилъ, и азъ ще го земъ.

16. Казува ѱ Исусъ : Маріе. Тя ся обърнѣ и рече му : Рав-
вунн ! което ся казува : Учителю.

17. Казува ѱ Исусъ : Не ся допирай до мене ; защото не съмъ
възлѣзлъ още при Отца си, но иди при братія-та ми, и кажи имъ :
Възлѣзувамъ при Отца моего и Отца вашего, и Бога моего и Бога
вашего.

18. Идува Марія Магдалина та извѣстява на ученицы-тѣ, че видѣ
Господа, и че той ѱ рече това.

19. А вечеръ-тѣ на тойзи днь-първый-тѣ на седмицѣ-тѣ, ко-
гато бѣхъ и заключены врата-та дѣто ученици-тѣ бѣхъ събрани
поради страхъ-тѣ отъ Іудей-тѣ, дойде Исусъ, и застанѣ на срѣдѣ,
и казува имъ : Миръ вамъ.

20. И това като рече, показа имъ рѣцѣ-тѣ и ребра-та си. И
зарадувахъ ся ученици-тѣ като видѣхъ Господа.

21. И пакъ имъ рече Исусъ : Миръ вамъ. Както мя Отецъ ми
проводи, и азъ проваждамъ васъ.

22. И това като рече, духиъ, и казува имъ : Пріимѣте Духа
Святаго.

23. На конто простите грѣхове-тѣ, простени имъ сѣ, и на конто
задръжите, задръжани сѣ.

24. А Ѳома, единъ отъ двапедесеть-тѣ, нарицаемый Близнакъ, не
бѣше съ тѣхъ, когато дойде Исусъ.

25. И казувахъ му други-тѣ ученици : Видѣхмы Господа. А
той имъ рече : Ако не видѣхъ на рѣцѣ-тѣ му язвы-тѣ отъ гвозден-
тѣ, и не турѣхъ прѣстъ-тѣ си въ язвы-тѣ на гвозден-тѣ, и не вложъ
рѣкъ-тѣ си въ ребра-та му, не ще да повѣрвамъ.

26. И подиръ осмь дни, пакъ бѣхъ вѣтрѣ ученици-тѣ му, и
Ѳома съ тѣхъ ; идува Исусъ, като бѣхъ врата-та заключены, и
застанѣ на срѣдѣ, и рече : Миръ вамъ.

27. Послѣ казува на Ѳомъ : Дай си тука прѣстъ-тѣ, и виждь

и вижда рѣцѣ мой: и принесѣ рѣкъ твою, и вложи въ рѣбра моѧ: и не бѣди невѣренѧ, но вѣренѧ.

Ки. И ѿвѣща Ѡмла, и рече ѣмѣ: Гдѣ мой и Бгъ мой.

Ка. Глагола ѣмѣ Іисъ: ѡкѡ видѣвъ ма, вѣроваша еси: блаженни не видѣвшїи, и вѣровавше.

А. Минѡга же и ѡна знаменїа сотвори Іисъ предъ оученики своиѡи, ѡже не сѣтъ писана въ книгахъ сїхъ.

Ла. Сїа же писана быша, да вѣржете, ѡкѡ Іисъ есть Хртѡсъ Сїхъ Бжїи, и да вѣрюще, животѧ ѡмате во ѡма егѡ.

ГЛАВА КА.

А. Посѣмъ ѡвїса пакѡ Іисъ оученикѡмъ своимъ, воставъ ѡ мѣртвыхъ, на морѡ Тїверїадствѣмъ: ѡвїса же сїце.

Б. Бѧхъ вкѡпѣ Сїмѡнъ Пѣтръ, и Ѡмла нарицаемый близнецъ, и Паѡнанѧ, ѡже вѣ ѡ Кѧны Галїлейскїа, и сїи Зеведеѡвы, и ѡны ѡ оученикѧ егѡ двѧ.

Г. Глагола ѡмъ Сїмѡнъ Пѣтръ: ѡдѣ рыбы ловїти. глаголаша ѣмѣ: ѡдемъ и мы съ тобою. ѡзыдоша же, и всѣдоша лѣѣ въ корѧбль, и въ тѣ нѡщѣ не ѡша ничесѡже.

Д. Оутрѣ же бывшѣ, стѧ Іисъ при вѣзѣ: не познаша же оученицы, ѡкѡ Іисъ есть.

Е. Глагола же ѡмъ Іисъ: дѣти, еда что снѣдно ѡмате; ѿвѣщааша ѣмѣ: нї.

Б. Оѡхъ же рече ѡмъ: вѣрзите мѣжѣ ѡдеснѡ странѣ корабля, и ѡбращаете. ввергоша же и котѡмъ не можѧхъ привлещи еѧ ѡ множества рыбѧ.

З. Глагола же оучиѡхъ тоѡ, егѡже любѧше Іисъ, Петрови: Гдѣ есть. Сїмѡнъ же Пѣтръ слышавъ, ѡкѡ Гдѣ есть, епепдѡтомъ препѡсѧса: вѣ ко нѧгъ, и вѣржеса въ море.

И. А дрѣзїи оученицы кораблеѣмъ прїидоша, не вѣша ко далѣче ѡ земаѡ, но ѡкѡ двѣ стѣ лактѣи, влекѡще мѣжѣ рыбѧ.

рѣчь-тъ ми: и дай рѣчь-тъ си, и тури въ ребра-та ми; и не бѣди повѣренъ, но вѣренъ.

28. И отговори Тوما и рече му: Господь мой и Богъ мой.

29. Казува му Исусъ: Понеже мя видѣ, Томо, повѣрува; Блажени които безъ да видятъ повѣрувахъ.

30. И още много други чудеса стори Исусъ прѣдъ ученицы-тъ си, които не сѣ писаны въ тѣзи книгъ:

31. А тѣзи сѣ написаны за да повѣрувате че Исусъ е Христосъ Сынъ Божій, и като вѣрувате да имате животъ въ негово-то име.

ГЛАВА 21.

1. Подиръ това пакъ ся яви Исусъ на ученицы-тъ си на Тиверіадско-то море, и яви имъ ся така:

2. Тамъ бѣхъ наедно Симонъ Петръ и Тوما нарицаемый Близнецъ, и Навананлъ отъ Капъ Галилейскъ, и *сынове-тъ* Зеведееви, и други двамина отъ ученицы-тъ неговы.

3. Казува имъ Симонъ Петръ; *Азъ* ще отидѣ да ловѣхъ рыбъ: Казувать му: Ще дойдемъ и ный съ тебе. Излѣзохъ и възлѣзохъ завчасъ на ладіѣ-тъ, и прѣзъ опѣзи ноць не уловихъ нищо.

4. И като ся разсѣмихъ вече, застахъ Исусъ на брѣгъ-тъ; но ученици-тъ не познавахъ че е той Исусъ.

5. Казува имъ Исусъ: Дѣца, имате ли пѣщо за яденіе? Отговорихъ му: Не.

6. А той имъ рече: Хвърлѣте мрѣжъ-тъ отдесно на ладіѣ-тъ и ще намѣрите. И тѣхъ хвърлихъ, и не можахъ, вече да их привлечѣтъ отъ множество-то на рыбъ-тъ.

7. Тогазъ онзи ученикъ когото обичаше Исусъ казува на Петра: Господь е. А Симонъ Петръ, като чу че е Господь, прѣпаса верхъ-тъ си дрехъ, (защото бѣше голъ), и хвърли ся въ море-то.

8. А други-тъ ученици дойдохъ съ ладіѣ-тъ, (защото не бѣхъ далечъ отъ земѣ-тъ, но колкото двѣстѣ лакти), и влацахъ мрѣжъ-тъ съ рыбъ-тъ.

Ѧ. ЪГДА ОУБО ИЗЛѢЗОША НА ЗЕМЛЮ, ВІДѢША ОГНЬ ЛЕЖАЩЪ, И РЫБЪ НА НЕМЪ ЛЕЖАЩЪ, И ХЛѢБЪ.

І. (И) ГЛАГОЛА ИМЪ ИИСУ: ПРИНЕСІТЕ МѢ РЫБЪ, ІАЖЕ ІАСТЕ НЫНѢ.

ѦІ. ВЛѢЗЪ ЖЕ СІМОНЪ ПЕТРЪ, И ИЗВЛЕЧЕ МРЕЖЪ НА ЗЕМЛЮ, ПОЛНЪ ВЕЛИКИХЪ РЫБЪ СТО И ПЯТЬДЕСЯТЬ И ТРИ: И ТОЛИКВЪ СЪЩЫМЪ, НЕ ПРОТОРЖЕСА МРЕЖА.

ВІ. ГЛАГОЛА ИМЪ ИИСУ: ПРИИДИТЕ, ѠБѢДЯЙТЕ. НИ ЕДИНЪ ЖЕ СМѢАШЕ МѢ ОУЧЕНИКЪ ИСТАЗАТИ ЕГО, ТЫ КТО ЕСИ; ВѢДАЮЩЕ, ІАКЪ ГЛАВЪ ЕСТЬ.

ГІ. ПРИИДЕ ЖЕ ИИСУ, И ПРИАТЪ ХЛѢБЪ, И ДАДЕ ИМЪ, И РЫБЪ ТАКЪЖЕ.

ѦІ. СЕ ОУЖЕ ТРЕТІЕ ІАВІСА ИИСУ ОУЧЕНИКѢМЪ СВОИМЪ, ВОСТАВЪ МѢРТВЫХЪ.

ЕІ. ЪГДА ЖЕ ѠБѢДОВАШЕ, ГЛАГОЛА СІМОНЪ ПЕТРЪ ИИСУ: СІМОНЕ ІВНННЪ, ЛЮБИШИ ЛИ МѦ ПАЧЕ СІХЪ; ГЛАГОЛА ЕМУ: ЕИ ГАИ, ТЫ ВѢСИ, ІАКЪ ЛЮБЛЮ ТЯ. ГЛАГОЛА ЕМУ: ПАСИ АГНЦЫ МОѦ.

БІ. ГЛАГОЛА ЕМУ ПАКИ ВТОРОЕ: СІМОНЕ ІВНННЪ, ЛЮБИШИ ЛИ МѦ; ГЛАГОЛА ЕМУ: ЕИ ГАИ, ТЫ ВѢСИ, ІАКЪ ЛЮБЛЮ ТЯ. ГЛАГОЛА ЕМУ: ПАСИ ОВЦЫ МОѦ.

ЗІ. ГЛАГОЛА ЕМУ ТРЕТІЕ: СІМОНЕ ІВНННЪ, ЛЮБИШИ ЛИ МѦ; ѠСКОРБѢ ЖЕ ПЕТРЪ, ІАКЪ РЕЧЕ ЕМУ ТРЕТІЕ: ЛЮБИШИ ЛИ МѦ; И ГЛАГОЛА ЕМУ: ГАИ, ТЫ ВСѦ ВѢСИ: ТЫ ВѢСИ, ІАКЪ ЛЮБЛЮ ТЯ. ГЛАГОЛА ЕМУ ИИСУ: ПАСИ ОВЦЫ МОѦ.

ІІ. АМІНЬ АМІНЬ ГЛАГОЛЮ ТЕБѢ: ЪГДА БЫЛЪ ЕСИ ЮНЪ, ПОАСАЛСА ЕСИ САМЪ, И ХОДИЛЪ ЕСИ, АМОЖЕ ХОТѢЛЪ ЕСИ: ЪГДА ЖЕ СОСТАРѢЕШИСА, ВОЗДѢЖЕШИ РЪЦѢ ТВОИ, И ИИЪ ТА ПОАШЕШЪ, И ВЕДЕШЪ, АМОЖЕ НЕ ХОЩЕШИ.

КІ. СІЕ ЖЕ РЕЧЕ, ПАЗНАМЕНСА, КОЕЮ СМЕРТІЮ ПРОСЛАВИШЪ БГА. И СІѦ РЕКЪ, ГЛАГОЛА ЕМУ: ИДИ ПО МИНѢ.

К. ѠВРАЩАЮЩА ЖЕ ПЕТРЪ ВІДѢ ОУЧЕНИКА, ЕГОЖЕ ЛЮБЛѢАШЕ ИИСУ, ВО СЛѢДЪ ИДУЩА, ІАЖЕ И ВОЗЛЕЖЕ НА ВЕЧЕРИ НА ПЕРСИ ЕГО, И РЕЧЕ: ГАИ, КТО ЕСТЬ ПРЕДАИ ТЯ;

9. И като излѣзохъ на земѣ-тъ, гледать жаравъ разложенъ, и рыбъ туренъ на нейъ, и хлѣбъ.

10. Казува имъ Исусъ : Допесѣте отъ рыбы-тъ конто уловихте сега.

11. Възлѣзе Симонъ Петръ, та извлѣче мрѣжъ-тъ на земѣ-тъ, пылѣ съ едры рыбы сто и петдесетъ и три ; и толкозь като бѣхъ, мрѣжа-та ся не съдра.

12. Казува имъ Исусъ : Елате обѣдвайте. И никой отъ ученицы-тъ не смѣяше да го попыта : Ты кой си ? понеже знаяхъ че е Господь.

13. Идува тогазь Исусъ и зема хлѣбъ-тъ, и дава имъ, така и рыбъ-тъ.

14. Това бѣше вече третій пѣть, дѣто ся яви Исусъ на ученицы-тъ си, отъ какъ възкрѣснѣ изъ мъртвы-тъ.

15. А като ся наобѣдувахъ, казува Исусъ Симону Петру : Симоне Ионинъ, любишь ли мя повече отъ тыя ? Казува му : Ей, Господи, ты знаешь че тя обычамъ. Казува му : Паси агънцы-тъ ми.

16. Казува му пакъ вторый пѣть : Симоне Ионинъ, любишь ли мя ? Казува му : Ей, Господи, ты знаешь че тя обычамъ. Казува му : Паси овцы-тъ ми.

17. Казува му третій пѣть : Симоне Ионинъ, обычашъ ли мя ? Паскърби ся Петръ, защото му рече третій пѣть : Обычашъ ли мя ? И рече му : Господи, ты всечко знаешь ; ты знаешь че тя обычамъ : Казува му Исусъ : Паси овцы-тъ ми.

18. Истинъ, истинъ ти казувамъ, когато бѣше ты по младъ, самъ си ся опасуваше и ходяше кждѣто щѣше ; но като остарѣешь, ще прострѣшь ръцѣ, и другъ ще тя опасува и ще тя води кждѣто ты не щешъ.

19. И това рече, като назначаваше съ каквъ смъртъ имаше да прослави Бога. И това щомъ рече, казува му : Върви подирѣ ми.

20. А Петръ като ся обърнѣ, вижда че иде подирѣ имъ ученикъ-тъ когото обычаше Исусъ, тойзи който на вечерѣ-тъ ся изклони на грѣди-тъ му, и рече : Господи, кой е който ще тя прѣдаде ?

ка. Сего видѣвъхъ Пётрхъ, глагола Іисови: Гди, сей же что;

кв. Глагола емоу Іисхъ: ѿше хощу, да той пребываетхъ, дондеже прииде, что кхъ тебѣ; ты по мнѣ гряди.

кг. Изыде же слово сѣ въ братію, ѿкѣ оученикхъ той не оумретхъ: и не рече емоу Іисхъ, ѿкѣ не оумретхъ: но ѿше хощу томъ прекывати, дондеже прииде, что кхъ тебѣ;

кд. Сей есть оученикхъ свидѣтельствуй ѡ сіихъ, иже и написа сѣа: и вѣмхъ, ѿкѣ истинно есть свидѣтельство егѡ.

ке. Суть же и ина многа, ѿже сотвори Іисхъ, ѿже ѿше въ по единому писана быша, ни самомъ мноу всемъ міру вмѣстити пишемыхъ книгъ. ѿминь.

21. Него като видѣ Петръ, казува Іисусу: Господи, а тойзи що?

22. Казува му Іисусъ: Ако щѣ да прѣбѣде той доклѣ дойдѣ, тебѣ що ти е? Ты върви подирѣ ми.

23. И тѣй ся разнесе тая дума помежду братія-та, че тойзи ученикъ нѣма да умрѣ: а Іисусъ му не рече че нѣма да умре, но: Ако щѣ да остане той доклѣ дойдѣ, тебѣ що ти е?

24. Тойзи е ученикъ-тъ който свидѣтелствува за това, който и написа това; и знаемъ че негово-то свидѣтелство е истинно.

25. Има още и други много нѣща що стори Іисусъ, които ако бы да ся напишѣтъ едно по едно, и цѣль свѣтъ, ми ся чини, не бы виѣстилъ написаны-тъ книги. Аминь.

ДѢЯНІА

СВЯТЫХЪ АПОСТОЛЪ.

ГЛАВА Я.

а. Первое оубо слово сотворихъ ѿ всехъ, съ Феофіле, ѿже начатъ Іисъ творити же и оучити,

б. Дѣже до дне, въ Оньже заповѣдавъ Апѣтолѣмъ Дѣомъ стѣмъ, иже избѣра, вознесѣа :

в. Прѣдъ нимже и постави себѣ жива по страданіи своемъ, во мнѣхъ истинныхъ знаменіихъ, дѣнами четыредесатми ѿбѣаа имъ, и глагола, ѿже ѿ царствіи Бжїи :

г. Съ нимже и ѿдѣй повелѣ имъ ѿ Іерусалима не ѿбѣгати, но ждати ѿбѣтованіа Оѣа, еже слышасте ѿ мене :

д. Ъко Іѡаннъ оубо крѣтилъ ѣсть водою, вы же имате крѣтити Дѣомъ стѣмъ, не по мнѣхъ сѣхъ днѣхъ.

е. Оні же оубо сошедшѣа вопрошахъ егѣ, глаголюще : Гдѣ, ѡще въ лѣто сѣе оустроѣши црѣвіе Іѡлево ;

ж. Речѣ же къ нимъ : иѣсть ваще размѣти времена и лѣта, ѿже Оѣа положи во своѣй влѣсти :

з. Но прїимете сѣас, нашедшѣ стѣомъ Дѣхъ на вы, и вѣдѣте мѣ свидѣтели во Іерусалимѣ же и во сѣей Іудѣи и Самаріи и дѣже до послѣднихъ землѣ.

и. И сѣа рѣкъ, зрѣшымъ имъ вѣтѣа, и Облѣкъ подѣтѣ егѣ ѿ Оѣю ихъ.

і. И егѣдѣ взирающе вѣхъ на нѣо, иѣдшѣ емъ, и сѣ мѣжа двѣ стѣста прѣдъ ними во Оѣждѣ вѣлѣ,

ДѢЯНІЯ - ТА

НА СВЯТЫ-ТѢ АПОСТОЛЫ.

ГЛАВА 1.

1. Първо-то слово, о Теофиле, направихъ, за все що наченъ Исусъ да прави и да учи,

2. Даже до день-тъ въ който ся възнесе, отъ какъ даде чръзъ Духа Святаго заповѣди на апостоли-тѣ, които избра :

3. На които и прѣдстави себе си живъ слѣдъ страданіе-то си съ много вѣрны знаменія като имъ ся явяваше четиридесетъ дни, и говоряше имъ за царство-то Божіе.

4. И като ся събираше съ *тѣхъ* заръча имъ да ся не отдалечатъ отъ Іерусалимъ, но да очакувать обѣщаніе-то на Отца, което чухте, *рече*, отъ мене.

5. Защото Іоаннъ е съ водъ кръстилъ, а вы ще бѣдете кръстени съ Духа Святаго, слѣдъ тѣя не много дни.

6. И тѣй като ся събрахъ пытахъ го, и казувахъ : Господи, въ това ли врѣме щешъ да възстановишь царство-то въ Израиля ?

7. А *той* имъ рече : Не е за васъ да знаете години-тѣ или врѣмена-та, които Отецъ е положилъ въ собственихъ-тѣ си власть.

8. Но *вы* ще приѣмете силъ, когато слѣти Духъ Святый на васъ, и ще ми бѣдете свидѣтели и въ Іерусалимъ, и во всичкъ Іудеѣхъ и Самаріѣхъ, и до край земѣхъ.

9. И това отъ какъ рече, тѣ като гледахъ, възнесе ся, и облакъ го подѣ испрѣдъ очи-тѣхъ имъ.

10. И като стояхъ та гледахъ на небе-то, когато възлѣзуваше той, ето, двамна чловѣци въ бѣлы дрехы застанъхъ прѣдъ тѣхъ ;

Ѧі. Иже ѡ рекѡста: мѡжѣ Галілеѣстѣи, что̀ стонтѣ зрѣще на нѣо; сѣй Іисъ вознесѣйсѧ ѡ вѧсъ на нѣо, такожде прїидетъ, ѡмже Ѧбразомъ вїдѣсте ѣго ѡдѣѣа на нѣо.

Ѧі. Тогда̀ возвратѣшасѧ во Іерлїмъ ѡ горы нарицаемыѧ Елеѡнъ, ѡже ѣсть влїзъ Іерлїма, сѣевѡты ѡмѡщїа пѣтъ.

Ѧі. И ѣгда внидоша, възыдоша на гѡрницъ, ѡдѣже бѧхъ пребывающе, Пѣтръ же ѡ Іѧковъ ѡ Іѡаннъ ѡ Андрѣй, Фїліппъ ѡ Ѧвма, Варѡломѣй ѡ Матѡей, Іѧковъ Алфѣевъ ѡ Сїмѡнъ Силѡтъ, ѡ Ісѡда Іѧковъ.

Ѧі. Сїи всї бѧхъ терпѣше ѣдинодѣшнѡ въ молїтвѣ ѡ молѣнїи, съ женѧми ѡ Мрїею Мѣрїю Іисовою, ѡ съ брѧтїею ѣгѡ.

Ѧі. И во днї тѣа востѧвъ Пѣтръ посреѣ оѣченїкъ рече: (ѣѣ же ѡмѣнъ наро̀да вкѣпѣ ѡкѡ сто ѡ двѧдесѧтъ:)

Ѧі. Мѡжѣ брѧтїе, подобѧше скончѧтисѧ писѧнїю семѡ, ѣже предрече Дѡхъ свѧтѣй оѣсты Дѣдовыми, ѡ Ісѡѣ бѣвшемъ вождѣ ѣмшымъ Іиса:

Ѧі. Іѧкѡ причтѣнъ ѣѣ съ нѧми, ѡ прїѧлъ бѧше жребїи слѡжбѣ сѧѧ.

Ѧі. Сѣй оѣко стѧжа сѧло ѡ мзѣ непра̀веднѣа, ѡ нїцъ бѣвъ просѣдѣса посреѣ, ѡ ѡзлїѧса всѧ оѣтробѧ ѣгѡ:

Ѧі. И разѡмно бѣсть всѣмъ живѡщымъ во Іерлїмѣ, ѡкѡ нареѣшѧ сѧлѡ томѡ своїмъ ѡхъ ѡзыкомъ ѡкелѧмѧ, ѣже ѣсть сѧло кро̀ве.

Ѧі. Пїшетсѧ бо въ кнїзѣ ѡло̀мстѣй: да бѣдетъ двѡръ ѣгѡ пѣстъ, ѡ да не бѣдетъ живѡщагѡ въ нѣмъ, ѡ ѣпїскопство ѣгѡ да прїѣметъ ѡнъ.

Ѧі. Подобѧетъ оѣко ѡ сѡдївшїхъ съ нѧми мѡжѣй во всѧко лѣто, въ нѣже внїде ѡ ѡзыѣ въ нѧсъ Гѡ Іисъ,

Ѧѡ. Начѣнъ ѡ крѣщенїѧ Іѡаннѡва дѧже до днѣ, въ Ѧнѣже

11. Които и рекохъ: Мжїе Галилеяне, що стоите та гледате на небе-то? Тойзи Исусъ, който ся възнесе отъ васъ на небе-то, ще дойде тѣй, както го видѣхте да отхожда на небе-то.

12. Тогази ся върнѣхъ въ Іерусалимъ отъ горѣ-тъ нарицаемъ Елеонскъ, която е близу до Іерусалимъ, единъ сѣботенъ день пѣтъ.

13. И когато възохъ, възлѣзохъ въ горницѣ-тъ дѣто живѣхъ Петръ и Іаковъ и Іоаннъ и Андрей, Филиппъ и Тѳома, Варѳоломей и Матѳей, Іаковъ Алфеевъ и Симонъ Зилотъ, и Іуда Іакововъ.

14. Тѣ всички еднодушно, съ жены-тѣ и Марїѣ майкѣ-тъ Исусовѣ, и съ братїя-та му, бѣхъ непрѣстанно въ молитвѣ и моленіе.

15. И прѣзъ тѣя дни станъ Петръ по срѣдъ ученицы-тѣ, и рече: (а число-то на тѣзи които ся намѣрувахъ тамо бѣше до сто и двадесеть души;)

16. Мжїе и братіе, трѣбуваше да ся испълни това писаніе, което прѣдрече Духъ Святый чрѣзъ уста-та Давидовы за Іудъ, който станъ водителъ на тѣзи, които хванѣхъ Исуса.

17. Защото бѣше причисленъ съ насъ, и зѣлъ бѣ дѣлъ въ тѣхъ службѣ.

18. Той прочее спечали нивъ отъ заплатѣ на *своѣхъ-тъ* неправдѣ, и като паднѣ на очи-тѣ си просѣднѣ ся прѣзъ срѣдъ, и истекохъ всички-тѣ му чрѣва.

19. И това станъ извѣстно на всички жители Іерусалимскы, така що тая нива ся нарече по языкъ-тъ имъ Акелдама, сирѣчь, Нива кръвна.

20. Защото е писано въ книгѣ-тъ на Псалмы-тѣ: Да бѣде жилище-то му пусто, и да нѣма който да живѣе въ него; и Чинъ-тъ му другъ да земе.

21. И тѣй, отъ челоуѣцы-тѣ които ся нахождахъ съ насъ прѣзъ всичко-то врѣме, въ което влизаше и излизаше между насъ Господь Исусъ,

22. Като наченъ отъ кръщеніе-то Іоанново до день-тъ въ който

вознесѣса (на нѣбо) ѿ насъ, свидѣтелю воскрѣніа егѡ кѣти съ нами единомъ ѿ сѣхъ.

кг. И поставиша двѣ, Іѡсифа нарицаемаго Варсавъ, ѿже наречѣнъ кѣсть Ісхъ, и Матѣа.

кд. И помолѣвшесѣ рѣша: ты Гдѣи сѣрдцевѣдче всѣхъ, покажи егѡже избрѣлъ еси ѿ сею двою единого,

ке. Пріати жрѣвій слагѣніа сегѡ и апѣтолства, ѿз негѡже испадѣ Ісда, ѿти въ мѣсто своѣ.

кз. И даша жрѣвіа ѿма, и падѣ жрѣвій на Матѣа, и причтѣнъ кѣсть ко единомѣдесати апѣтолѡмъ.

ГЛАВА вѣ.

а. И егда скончавашасѣ днѣ пѣтьдесѣтницы, бѣша вси апѣтолѣ единомѣшнѡ въспѣ.

б. И кѣсть внезѣпъ съ нѣсѣ шѡмъ ѿкъ носѣмъ дыхѣнію вѣрѣ, и испѡлни вѣсь дѡмъ, ѿдѣже кѣхъ сѣдѣше:

в. И ѡбвишасѣ ѿмъ раздѣленѣи ѡзыцы ѿкъ Ѣгипѣтѣ, сѣде же на единомъ коемѣждо ѿхъ,

г. И испѡлнишасѣ вси дѣхъ сѣа, и начѣша глагѡлати ѿными ѡзыки, ѿкоже дѣхъ даѣше ѿмъ провѣшавѣти.

д. Бѣхъ же во Іерѡсѡлимѣ живѣщѣи Ісдѣи, мѡжѣе благоговѣннѣи ѿ всегѡ ѡзыка, ѿже подѣ нѣсѣмъ.

е. Бывшъ же гласъ семъ, снѣдѣса нарѡдъ и смѣтѣса: ѿкъ слышѣхъ единый кѣждо ѿхъ своимъ ѡзыкомъ глагѡлющихъ ѿхъ.

ж. Дивѡхъсѣ же вси и чѣдѣхъсѣ, глагѡлюще дрѡгъ ко дрѡгъ: не сѣ ли вси сѣи сѣтъ глагѡлющѣи Галѣланѣ;

з. И кѣкъ мы слышимъ кѣждо свой ѡзыкъ нашъ въ немѣже родѣхомъсѣ.

и. Парѡланѣ и Мѣданѣ и Еламѣтѣ, и живѣщѣи въ Месопѡтамѣи, во Ісдѣи же и Каппадокѣи, въ Пѡнтѣ и въ Асѣи,

і. Во Фрѣгѣи же и Памфѣліи, во Егѣптѣ и странѣхъ Лѣвѣи, ѿже при Вѣринѣи, и приходѣщѣи Римланѣ, Ісдѣи же и пришѣльцы,

ся възнесе отъ насъ, единъ отъ тѣхъ трѣба да бѣде съ насъ свидѣтель на възкресеніе-то му.

23. И поставихъ двамина, Іосифа нарицаемаго Варсава, (който ся наименова Іустъ,) и Матеія.

24. И помолихъ ся и рекохъ: Ты, Господи, сърдцевѣдче на всички, покажи отъ тыя двама-та одного, когото си избралъ,

25. Да земе дѣлъ-тъ на тѣзи службѣ и на апостолство-то, отъ което испаднѣ Іуда за да отиде на свое-то си мѣсто.

26. И дадохъ жрѣбія-та си, и паднѣ жрѣбіе-то на Матеія, и счете ся съ единадесеть-тѣ апостолы.

ГЛАВА 2.

1. И когато настанѣ день-тъ на Петдесетницѣ-тѣ, всички-тѣ бѣхъ единодушно *сѣбрани* на едно.

2. И внезапно станѣ екоть отъ небе-то, като че идѣше силно духаніе отъ вѣтрѣ, и испълни всичкѣ-тѣ кѣшѣ дѣто сѣдѣхъ.

3. И явихъ имъ ся языци като огнени, които ся раздѣлявахъ, и сѣднѣ на всякого отъ тѣхъ *по единъ*.

4. И испълнихъ ся всички съ Духа Святаго, и наченѣхъ да говорятъ чужды языцы, както Духъ-тъ имъ даваше да говорятъ.

5. А *тогава* имаше въ Іерусалимъ да живѣѣтъ Іудеи, чловѣци благочестиви отъ всякой народъ що има подъ небе-то.

6. И щомъ ся расчу това, събра ся народъ-тъ и смутихъ ся; защото всякой единъ отъ тѣхъ чуяше ги да говорятъ неговъ-тъ языкъ.

7. И смаяни всички чудяхъ ся, и думахъ си единъ на другый: Ето, всички тѣзи които говорятъ не сѣ ли Галилеяне?

8. И какъ ный *ги* чуемъ да говорятъ всякой по собственный-тъ нашъ языкъ въ който сме родени,

9. Парѣяне и Мидяне и Еламита, и които населяватъ Месопотаміѣ, Іудеѣ и Каппадокіѣ, Понть и Азіѣ,

10. Фригіѣ и Памфиліѣ, Египетъ и Ливійскы-тѣ страны които сѣ около Киринеѣ, и чужденци отъ Римъ, Іудеи и прозелити,

ѦІ. Крѣтане ѡ Яравлане, слышимъ глаголющихъ ѡ насъ на-
шимъ языки величїа Бжїа ;

ѦІІ. Оужасася же вси ѡ недосмѣवासя, дрѣгъ ко дрѣгъ
глаголюще : что оубо хощетъ сїе быти ;

ѦІІІ. Ини же рсгающеся глаголахъ : ѡкоу вїномъ исполнени
суть.

ѦІІІІ. Ставъ же Пѣтръ со єдиннадесяти, воздвїже гласъ
свой, ѡ рече ѡмъ : Мужїе їздейстїи ѡ живущїи во їерлїмѣ
всї, сїе вамъ размно да бѣдетъ, ѡ вышїи глаголы моѡ.

ѦІІІІІ. Не бо, ѡкоже вы неощете, сїи пїани суть : есть во
часъ третїи днѣ :

ѦІІІІІІ. Но сїе есть реченное пророкомъ ївїлемъ :

ѦІІІІІІІ. ѡ бѣдетъ въ послѣднїа дни, глаголетъ Гдѣ, їзайю ѡ
Дха моего на всѡхъ плоть, ѡ прорекътъ сынове ваши, ѡ
дщери ваши : ѡ юнѡши ваши видѣнїа оубратъ, ѡ старцы
ваши сѡнїа видѣтъ :

ѦІІІІІІІІ. Ибо на рабы моѡ ѡ на рабыни моѡ, во дни ѡны їзайю
ѡ Дха моего, ѡ прорекътъ.

ѦІІІІІІІІІ. ѡ дамъ чюдеса на нѣсї горѣ, ѡ знаменїа на землї
низъ, кровь ѡ Огнь ѡ крѣнїе дыма.

ѦІІІІІІІІІІ. Солнце преложїтсѡ во тмѣ, ѡ лгнѡ въ кровь, прѣжде
даже не прїитї днѡ Гдню великомъ ѡ просвѣщенномъ.

ѦІІІІІІІІІІІ. ѡ бѣдетъ, всѡкъ, ѡже ѡще призовѣтъ ѡма Гдне, спа-
сѣтсѡ.

ѦІІІІІІІІІІІІ. Мужїе їлстїи, послашайте словеса сїхъ : їиса На-
зврѣа, мужа ѡ Бга їзвѣствованна въ всѡхъ сїлами ѡ чюдеса
ѡ знаменїи, ѡже сотвори тѣмъ Бгъ посредѣ васъ, ѡкоже ѡ
самї вѣсте,

ѦІІІІІІІІІІІІІ. Сего нарекованнымъ совѣтомъ ѡ проразсмѣнїемъ
Бжїимъ прѣдана прїемше, рскамы беззаконныхъ пригвождаше
оубїсте :

ѦІІІІІІІІІІІІІІ. Огоже Бгъ воскресї, разрѣшивъ бѡлѣзни смѣртныя,
ѡкоже не бѡше мѡщно держїмъ быти емѣ ѡ неѡ.

11. Критяне и Арабе, чуемъ гы да говорятъ по наши-тѣ языцы величія-та Божіи.

12. И смаяни всичкы недоумѣвахъ ся, и единъ другый си думахъ: Какво ли ще е това?

13. А други имъ ся присмивахъ и казувахъ: Че сж пили много сладко вино.

14. А Петръ съ единадесетъ-тѣ станъ, възвыси гласъ-тѣ си, и проговори имъ; Мѣжіе Іудеяне, и всища конто живѣте въ Іерусалимъ; това да знаете, и дайте вниманіе на мои-тѣ думы:

15. Защото тѣзи не сж пїяни, както вы мыслите; понеже е третій часъ на день-тѣ;

16. Но това е речено-то чрѣзъ пророка Іоуля:

17. И ще бѣде въ послѣдни-тѣ дни, казува Богъ, ще излѣѣхъ отъ мой-тѣ Духъ на всякъ плѣтъ; и ще пророкувать сынове-тѣ ви и дѣщери-тѣ ви, и юноши-тѣ ваши видѣнія ще виждатъ, и старци-тѣ ваши сънища ще снѣуватъ.

18. И още прѣзъ оныя дни ще излѣѣхъ отъ Духа моего на рабы-тѣ мои и на рабыни-тѣ мои, и ще пророчествувать.

19. И ще покажъ чудеса на небе-то горѣ и знаменія долу на земѣ-тѣ, кръвъ и огнь и пара отъ дымъ.

20. Слънце-то ще ся прѣвѣрне въ тъмнотѣ, и луна-та въ кръвъ, прѣди да дойде великій-тѣ и прѣсвѣтлый-тѣ день Господень.

21. И ще бѣде *че* всякой който призове име-то Господне, спасенъ ще бѣде.

22. Мѣжіе Израїляне, послушайте тѣзи думы; Іисуса Назорянина, мѣжъ доказанъ вамъ отъ Бога съсъ силы, чудеса и знаменія, конто Богъ направи чрѣзъ него по срѣдъ васъ, както и вы знаете,

23. Него, прѣдаденъ по прѣдопрѣдѣленнѣ-тѣ волѣхъ и прѣдвѣденіе-то Божіе, вы като хванѣхте, чрѣзъ рѣцѣ-тѣ на беззаконницы, *на кръстѣ го* приковахте и убихте:

24. Когото Богъ възкреси, като развърза болѣзни-тѣ на смърть-тѣ, понеже не бѣ възможно да бѣде държанъ той отъ неѣхъ.

кѣ. ДѢДЪ ВО ГЛАГОЛЕТЪ ѿ НѢМЪ: ПРЕДЗРѢХЪ ГДА ПРЕДО МНОЮ ВѢСНЪ: ІАКЪ ѿДЕСНЮ МЕНЕ ЁСТЬ, ДА НЕ ПОДВІЖЕСА.

кѵ. СЕГѦ РАДИ ВОЗВЕСЕЛІСА СРЦЕ МОЕ, ІИ ВОЗРАДОВАСА АЗЫКЪ МОЙ: ЕЩЕ ЖЕ ІИ ПЛОТЬ МОА ВСЕЛІТСА НА ОУПОВАНІИ.

кѵ. ІАКЪ НЕ ѿСТАВИШИ ДѢШІ МОЕА ВО АДѢ, НИЖЕ ДАСИ ПРЕПОДОБНОМУ ТВОЕМУ ВІДѢТИ ІСТАЕНІА.

кѵ. СКАЗАЛЪ МНІ ЕСІ ПГТИ ЖИВОТА: ІСПОЛНИШИ МА ВЕСЕЛІА СЪ ЛИЦЕМЪ ТВОИМЪ.

кѵ. МѢЖЕ БРАТІЕ, ДОСТОИТЪ РЕЦИ СЪ ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ КЪ ВАМЪ ѿ ПАТРІАРСѢ ДѢДѢ, ІАКЪ ІИ ОУМРЕ ІИ ПОГРЕБЕНЪ БЫСТЬ, ІИ ГРОБЪ ѢГѦ ЁСТЬ ВЪ НАСЪ ДАЖЕ ДО ДНІ СЕГѦ.

л. ПРѢРОКЪ ОУБО СЫИ, ІИ ВѢДЫИ, ІАКЪ КЛАТВОЮ КЛАТСА ЕМУ БГЪ, ѿ ПЛОДА ЧРЕСЪ ѢГѦ ПО ПЛОТИ ВОЗДВІГНУТИ ХРТА, ІИ ПОСАДИТИ ЕГО НА ПРТОЛѢ ѢГѦ,

ла. ПРЕДВІДѢВЪ ГЛАГОЛА ѿ ВОСКРІНІИ ХРТОВѢ, ІАКЪ НЕ ѿСТАВИСА ДША ѢГѦ ВО АДѢ, НИ ПЛОТЬ ѢГѦ ВІДѢ ІСТАЕНІА.

лв. СЕГО ІИСА ВОСКРСІ БГЪ, ЕМУЖЕ ВСІ МЫ ЕСМЫ СВИДѢТЕЛИ.

лг. ДЕСНИЦЕЮ ОУБО БЖІЕЮ ВОЗНЕСЕСА, ІИ ѿБѢТОВАНІЕ СТІАГЪ ДХА ПРИЕМЪ ѿ ОЦА, ІЗМІА СІЕ, ЁЖЕ ВЫ НЫНѢ ВІДИТЕ ІИ СЛЫШИТЕ.

лд. НЕ БО ДѢДЪ ВЪІДЕ НА НѢСА, ГЛАГОЛЕТЪ БО САМЪ: РЕЧЕ ГАЪ ГАВИ МОЕМУ, СѢДИ ѿДЕСНЮ МЕНЕ:

лѣ. ДОИДЕЖЕ ПОЛОЖЪ ВРАГИ ТВОА ПОДНОЖІЕ НОГЪ ТВОИХЪ.

лѵ. ТВѢРДА ОУБО ДА РАЗУМѢЕТЪ ВЕСЬ ДОМЪ ІИЛЕВЪ ІАКЪ ІИ ГДА ІИ ХРТА ЕГО БГЪ СОТВОРИЛЪ ЁСТЬ, СЕГО ІИСА, ЕГОЖЕ ВЫ РАСПАСЕ.

лз. СЛЫШАВШЕ ЖЕ ОУМЛИШАСА СЕРДЦЕМЪ, ІИ РѢША КЪ ПЕТРУ ІИ ПРОЧЫМЪ АПОСТОЛАМЪ: ЧТО СОТВОРИМЪ, МѢЖЕ БРАТІЕ;

ли. ПЕТРЪ ЖЕ РЕЧЕ КЪ НИМЪ: ПОКАЙТЕСА, ІИ ДА КРТИТСА КІИЖДО ВАСЪ ВО ІМА ІИСА ХРТА ВО ѿСТАВЛЕНІЕ ГРѢХѦВЪ: ІИ ПРИИМЕТЕ ДАРЪ СТІАГЪ ДХА.

25. Защото Давидъ казува за него : Гледахъ Господа прѣдъ себе си вынѣжы, понеже е отъ десницѣ-тѣ ми странѣ, да ся не поклѣтѣжъ.

26. За това сърдце-то ми ся развесели, и зарадува ся языкъ-тъ ми ; а още и плѣть-та ми въ надеждѣ ще почива :

27. Защото нѣма да оставишь душѣ-тѣ ми во адъ ; нито ще оставишь прѣподобный-тъ си да види истлѣніе.

28. Изявилъ си ми пѣтица-та на животъ-тъ : съ лице-то си ще мя испълнишь съ веселѣжъ.

29. Мѣжѣ братіе, могѣ да ви кажѣ свободно за Патріарха Давида : че умрѣ и погребенъ бы, и гробъ-тъ му е у насъ до днешній день.

30. И тѣй понеже бѣше пророкъ, и знаяше че съ клѣтвѣжъ му ся заклѣ Богъ : Че отъ плодъ-тъ на неговы-тѣ чрѣсла по плѣть ще въздигне Христа, да го постави на прѣстоль-тъ му,

31. Прѣдвидѣ и говори за възкрѣсеніе-то Христово ; че не бы оставена душа-та негова въ адъ, нито плѣть-та му видѣ истлѣніе.

32. Тогозь Исуса възкрѣси Богъ, на което ный всица смы свидѣтели.

33. И тѣй като ся възнесе съ Божіи-тѣ десницѣжъ, и зѣ отъ Отца обѣщаніе-то на Святаго Духа, излѣ това което сега ви виждате и чувате.

34. Защото Давидъ не е възлѣзълъ на небеса ; но той казува : Рече Господъ Господу моему : Сѣди отъ десно ми,

35. Доклѣ положѣ врагове-тѣ твои подножіе на нозѣ-тѣ ти.

36. И тѣй здраво да знае всичкій домъ Израилевъ, че тогозь Исуса, когото вы распахте, Богъ е него направилъ Господъ и помазанникъ.

37. *Това* като чухѣ тѣ, дойде сърдце-то имъ въ умиленіе, и рекохѣ на Петра и на другы-тѣ апостоли : Какво да сторимъ, мѣжѣ братіе ?

38. И Петрѣ имъ рече : Покайте ся, и всякой единъ отъ васъ да ся кръсти въ име-то Исусъ Христово, за прощеніе на грѣхове-тѣ ; и ще приемете даръ-тъ на Святаго Духа.

лѡ. Вѣмъ бо ѣсть ѡбѣтованіе и чадомъ вашимъ, и всѣмъ дѣльнимъ, елики ѡще призовѣтъ Гдѣ Бгѣ нашъ.

м. И иными словесы множайшими засвидѣтельствоваше, и моляше ихъ, глагола: спасітесѧ ѡ рѡда строптивѧхъ сегѡ.

мѡ. Иже оубо любезнѡ прѣаша слово егѡ, крѣтишасѧ: и приложішасѧ въ дѣнь той дѡшъ ѡкѡ три тысящи.

мв. Бѣхъ же терпѣше во оученіи Аплхъ, и во ѡбщѣніи и въ преломленіи хлѣба и въ молитвахъ.

мг. Бысть же на всѧкой дѡшъ страхъ, многа бо чюдеса и знаменіа Аптолы быша во Іерусалимѣ.

мд. Страхъ же велій бѣше на всѣхъ ихъ. всі же вѣровашѡи бѣхъ вкѣпѣ, и имѣхъ всѧ Ѧща.

ме. И стажаніа и имѣніа продадохъ, и раздадохъ всѣмъ, егѡже ѡще кѡ требоваше:

мѣ. По всѧ же днѣ терпѣше единодѡшнѡ въ цркви, и ломѣше по домѡмъ хлѣбъ, прѣимѣхъ пицѡ въ радости и въ простѡтѣ сѣрдца,

мз. Хвалаше Бгѡ и имѡше блгодѣть оубо всѣхъ людѣй. Гдѣ же прилагаше по всѧ днѣ цркви спасающыасѧ.

ГЛАВА ҃.

а. Вкѣпѣ же Пѣтръ и Іѡаннъ восхождѣста во свѣтѣлице на молитвѣхъ въ часъ девѣтый.

б. И пѣкѣй мѡжъ хрѡмъ ѡ чрѣва мѣтере своеѧ сѣй носимъ кывѣше: егѡже полагахъ по всѧ днѣ прѣдъ двѣрми црковными рекѡмыми красными, просіти милѡстыни ѡ вхѡдѣщихъ въ црковь:

в. Иже видѣвъ Петрѡ и Іѡанна хотѣщыѧ вніти въ црковь, прошѣше милѡстыни.

д. Воззрѣвъ же Пѣтръ на нѡ со Іѡанномъ, рече: воззри на ны.

е. Снъ же прилѣжаше имъ, мнѡ пѣчто ѡ нихъ прѣати.

39. Защото общаніе-то е на васъ, и на чада-та ваши, и на всички далечны колкото ще призове Господъ Богъ нашъ.

40. И съ много други рѣчи засвидѣтелствувахе, и прѣдумваше ги, и казуваше: Избавѣте се отъ тойзи развращенъ родъ.

41. И тѣй тѣзи които пріяхъ съ радость слово-то негово, покръстихъ ся, и приложихъ ся въ тойзи день до три тысящи души.

42. И прѣбѣдвахъ непрѣстанно въ поученіе-то апостолско, и въ общеніе-то, и въ прѣломяваніе-то на хлѣбъ-тъ и въ молитвы.

43. И страхъ обзѣ всякъ душъ; и много чудеса и знаменія бивахъ чрѣзъ апостолы-тъ.

44. И всички-тъ вѣрующи бѣхъ наедно, и всичко имахъ общо,

45. И стокъ-тъ и иманіе-то си продавахъ и расподѣляхъ ги на всички, всякому споредъ нуждъ-тъ що имаше.

46. И всякой день прѣбѣдвахъ еднодушно въ храмъ-тъ, и прѣломявахъ хлѣбъ отъ кѣщъ въ кѣщъ, и приимахъ хранъ съ радость и простосърдечіе,

47. Като хвалѣхъ Бога, и бѣхъ благоприятни на всичкій-тъ народъ: а Господъ всякой день прибавяше на церквѣ-тъ спасаемы-тъ.

ГЛАВА 3.

1. А Петръ и Іоаннъ наедно възлѣзувахъ въ храмъ-тъ, въ врѣме-то на молитвѣ-тъ по деветый часъ.

2. И имаше нѣкой си человекъ, който бѣ хромъ отъ утробѣ-тъ на майкѣ си, та го *все* носяхъ; когото *и* слагахъ всякой день до врата-та на храмъ-тъ които ся наричахъ Красны, да проси милостыніѣ отъ онѣзи които влѣзувахъ въ храмъ-тъ.

3. Той като видѣ Петра и Іоанна когато щѣхъ да влѣзѣтъ въ храмъ-тъ, попроси да земе милостыніѣ.

4. А Петръ съ Іоанна взрѣ ся въ него, и рече: Погледни ны.

5. И той ги гледаше съ вниманіе, съ надеждѣ да земе нѣщо отъ тѣхъ.

ѡ. Рече же Пётръ : сребрѧ ѿ злата нѣсть оу менѣ : но ѣже ѿмамъ, сїе ти даю : во ѿма Іиса Хрѣта Назврѣа, востани ѿ ходѧ.

ѣ. И ѣмь ѣго за деснѣю рѣкъ воздвїже : ѡбїе же оутвердїстѣся ѣгѡ плеснѣ ѿ глѣзнѣ,

ѧ. И вскочивъ стѧ, ѿ хождѧше, ѿ вниде съ нїми въ црковь, ходѧ ѿ скачѧ ѿ хвалѧ Б҃га.

ѧ. И видѣша ѣго всї людіе ходѧща ѿ хвалѧ Б҃га.

ѧ. Знахъ же ѣго, ѡкѡ сѣи бѧше, ѿже мїлостыни ради сѣдѧше при красныхъ двѣрехъ црковныхъ : ѿ ѧсполнишася чѣда ѿ оужаса ѡ приключившемся ѣмѡ.

ѧ. Державшѣся ѧсцѣлѣвшемъ хромоу Петрѧ ѿ Іѡанна, притекоша къ нїмъ всї людіе въ притворъ нарицаемый Соломѡновъ, оужасни.

ѧ. Видѣвъ же Пётръ ѡвѣщаваше къ людемъ : мѡжїе Іѡтане, что чѣдїтѣся ѡ сѣмъ, ѧли на ны что взирѧете, ѡкѡ своєю ли сілою ѧли благочестїемъ сотворїхомъ ѣго ходѧти ;

ѧ. Б҃гъ Авраѡмовъ ѿ Ісаѡковъ ѿ Іаковъ, Б҃гъ Отѣцъ нашихъ, прослѧви Отрока своего Іиса : ѣгоже вы предасте, ѿ ѡвергѡстеся ѣгѡ предъ лицемъ Пілатовымъ, сѣждшъ ѡномъ псгїти.

ѧ. Вы же стѧгѡ ѿ прѧведнагѡ ѡвергѡстеся, ѿ ѧспросїсте мѡжѧ оубїйцъ дѧти вѧмъ :

ѧ. Начѧлника же жїзни оубїйте : ѣгоже Б҃гъ воскрѣси ѡ мѣртвыхъ, ѣмѡже мы свидѣтели ѣсмы.

ѧ. И ѡ вѣрѣ ѧмене ѣгѡ, сегѡ, ѣгоже видїте ѿ знѧете, оутвердї ѿма ѣгѡ : ѿ вѣра, ѡже ѣгѡ ради, даде ѣмѡ всю цѣлость сїю предъ всѣми вѧми.

ѧ. И нынѣ, братїе, вѣмъ, ѡкѡ по невѣдѣнїю сїе сотворїсте, ѡкоже ѿ кнѧзи вѧши :

ѧ. Б҃гъ же ѡже предвозвѣстїи оусты всѣхъ Прѡркъ своихъ, пострадаѧи Хрѣтѡ, ѧполни тѡкѡ.

6. И Петръ рече : Сребро и злато азъ нѣмамъ ; но което имамъ, това ти давамъ ; въ име-то на Исуса Христа Назорянина, стани и ходи.

7. И като го хванѣ за деснѣ-тѣ рѣкѣ, дигнѣ го ; и тозъ часъ утвърдихъ ся плѣсны-тѣ и глезны-тѣ му.

8. И скочи та ся исправи и ходяше ; и влѣзе съ тѣхъ въ храмъ-тъ, та ходяше и скачаше и славяше Бога.

9. И видѣ го всичкій-тъ народъ че ходи и слави Бога.

10. И познавахъ го че бѣ той който сѣдѣше за милостынѣ при красны-тѣ врата на храмъ-тъ ; и останѣхъ въ ужасъ и удивленіе голѣмо за това което ся бѣ случило нему.

11. И понеже исцѣлений-тъ хромъ ся не отдѣляше отъ Петра и Іоанна, всичкій-тъ народъ смаянъ стече ся при тѣхъ въ притворъ-тъ нарицаемъ Соломоновъ.

12. А като видѣ Петръ, отговори народу : Мѣжѣ Израїляне, що ся чудите за това ? или що ся взирате на насъ, като че отъ своѣхъ силъ или благочестіе смы сторили тогози да ходи ?

13. Богъ Авраамовъ, и Исааковъ и Іакововъ, Богъ на отцы-тѣ наши, прослави Сына своего Исуса, когото вы прѣдадохте, и отрекохте ся отъ него прѣдъ Пилата, когато той бѣ рѣшилъ да го пусне.

14. Но вы ся отрекохте отъ Святый-тъ и Праведный-тъ, и испросихте да ви ся даде чловѣкъ убійца.

15. А Началника на животъ-тъ убихте, когото Богъ възкрѣси отъ мъртвы-тѣ, и ный смы на него свидѣтели.

16. И чрѣзъ вѣрѣ-тѣ въ негово-то име тогози когото гледате и познавате, негово-то име го укрѣпи ; и тази вѣра, която е чрѣзъ него, даде му прѣдъ всинца ви това совершенно здравіе.

17. И сега, братіе, знамъ че *вы* по невѣдѣніе сторихте *това*, както и начальници-тѣ ваши ;

18. А Богъ, което прѣдизвѣсти чрѣзъ уста-та на всичкы-тѣ си пророцы, че ще Христосъ да пострада, така го извърши.

᠗1. Пока́йтесь оубо и ѿврати́тесѧ, да ѿчи́ститесѧ ѿ грѣхъ ва́шихъ,

᠗2. И́же да прійде́тъ вре́мена прохлѣ́дна ѿ лица́ Гдѣ́на, и по́слетъ прона́реченнаго ва́мъ Хрѣ́та́ Іиса́ :

᠗3. Е́гоже подо́баетъ нѣси оубо при́мти да́же до лѣ́тъ оу́строєні́а всѣ́хъ, і́же глаго́ла Бг҃ъ оусты́ всѣ́хъ стѣ́хъ свои́хъ Прр҃окъ ѿ рѣ́ка.

᠗4. Моу́сѣй оубо ко Оцѣ́мъ рече́ : і́же Прр҃ока ва́мъ воздвѣ́гнетъ Гдѣ́ Бг҃ъ ва́шъ ѿ крѣ́пости ва́шея, і́же мене́ : тогѡ́ посла́шайте по все́мъ, е́лика ѡ́ще рече́тъ къ ва́мъ :

᠗5. Бѣ́детъ же, всѧ́ка дѡ́шѧ, і́же ѡ́ще не посла́шетъ Прр҃ока О́нагъ, потре́битъ ѿ люде́й :

᠗6. И всѧ́ же Прр҃оцы ѿ Самуѣ́ла, и і́же по сѣ́хъ, е́лицы глаго́лаша, та́коже предвозвѣ́стїи́ша дни́ сїѧ́.

᠗7. Вы е́стє сы́нове Прр҃окъ, и за́вѣта, е́гоже за́вѣща Бг҃ъ ко Оцѣ́мъ ва́шимъ, глаго́ла ко Авра́мъ : и ѿ сѣ́мени тво́емъ возбѣ́гослова́тсѧ всѧ́ О́течества́ земли́а.

᠗8. Ва́мъ пе́рвѣ́е Бг҃ъ воздвѣ́гїи О́трока сво́его Іиса́, посла́ е́го бѣ́гослова́ща васъ, во е́же ѿврати́тисѧ ва́мъ ко́мъждо ѿ сла́вѣъ ва́шихъ.

ГЛАВА ᠕.

᠗. Глаго́лющимъ же ѡ́мъ къ люде́мъ, наидо́ша на ни́хъ сїѣ́нницы и воево́да цр҃ковный и Са́ддукенъ,

᠗. Жа́лающе сѧ́, за е́же оучи́ти ѡ́мъ люди́, и возвѣ́щати ѿ Іисѣ́ воскрѣ́ніе ме́ртвыхъ :

᠗. И возложи́ша на ни́хъ рѣ́ки, и положи́ша ѡ́хъ въ соблю́де́ніе до оу́трїа : кѣ́ ко ве́черу оубо́.

᠗. Мно́зи же ѿ слы́шавшихъ сло́во вѣ́рова́ша : и бы́сть числѡ́ мѡ́жей і́же ты́сѧцъ па́ть.

᠗. Бы́сть же на оу́трїе со́вратисѧ кня́земъ ѡ́хъ и ста́рцемъ и кни́жникомъ во Іеру́лимъ,

19. Покайте ся и обърнете ся, да ся заличать грѣхове-тъ ви, та да дойдѣтъ врѣмена утѣшителны отъ присѣствіе-то Господне,

20. И да ви проводи прѣдпроповѣданнаго вамъ Исуса Христа,

21. Когото трѣба да приеме небе-то до врѣме-то въ което ще ся възстанови всичко що е говорилъ Богъ отъ вѣка чрѣзъ уста-та на всичкы-тъ святы свои пророцы.

22. Защото Моисей рече на отцы-тъ: Господь Богъ вашъ ще въздигне вамъ отъ братія-та ваши пророкъ, като мене; него послушайте во всичко щото ви рече;

23. И всяка душа, която не послуша тогозь пророка, ще бѣде истрѣбена изъ народъ-тъ.

24. Още всичкы-тъ пророци отъ Самуила и на сѣтъ, колкото сѣ говорили, прѣдвѣзвѣстихъ и тыя дни.

25. Вы сте сынове на пророцы-тъ, и на завѣтъ-тъ който завѣща Богъ на отцы-тъ наши, когато рече Аврааму: И вси-тъ племена на земѣ-тъ въ твое-то сѣме ще ся благословятъ.

26. Богъ като възкрѣси Сына своего Исуса, до васъ найпърво го проводи, да вы благослови, и да отвраща всякого отъ лукавства-та ваши.

ГЛАВА 4.

1. И когато тѣ говоряхъ народу, дойдохъ врѣхъ тѣхъ священници-тъ и войвода-та на храмъ-тъ, и Саддукеи-тъ,

2. Конто ся жалувахъ, защото учяхъ народъ-тъ, и проповѣдувахъ чрѣзъ Исуса възкресеніе-то отъ мъртвы-тъ;

3. И възложихъ на тѣхъ рѣцѣ, и турихъ ги подъ стражъ за утрѣ; защото бѣше вече привечеръ.

4. А мнозина отъ тѣзи конто чухъ слово-то повѣрувахъ; и число-то на *погрѣшалы-тъ* чловѣцы стигна до петъ тысяцы.

5. И на утринъ-тъ събрахъ ся въ Іерусалимъ начальници-тъ имъ, и старѣйшины-тъ и книжници-тъ,

ѡ. И ѿишѣ архіерееу и Каіафѣ и Іѡаннѣ и Алезандрѣ, и елици бѣша ѿ рода архіерейска.

ѣ. И поставльше ѿхъ посредѣ, вопрошахъ: коею сілою или коимъ именемъ сотвористе сѣ вы;

и. Тогда Пётръ исполнивъ Дѣа сѣа, рече къ нимъ: князи людстѣи и старцы Іилевы,

д̃. Аще мы днесь истаземи есмь ѿ благоуваніи челоука немощна, ѿ челоука сѣи спасеся:

г̃. Разумно бѣди всѣмъ вамъ и всѣмъ людемъ Іилевымъ, ѿкъ во іма Іиса Хрѣта Назареа, егѡже вы распясте, егѡже бѣи воскрѣи ѿ мѣртвыхъ, ѿ сѣмъ сѣи стоитъ предъ вами здравъ.

д̃и. Сѣи естъ камень оукорѣный ѿ васъ зиждущихъ, вывыи во главѣ оугла. и нѣсть ни ѿ единомъ же иномъ спасеніа:

еи. Нѣсть во иномъ імене подъ нѣсемъ даннаго въ челоуцѣхъ, ѿ немъже подобаетъ спастися намъ.

г̃и. Видише же Петрово дерзновение и Іѡанново, и разумѣвше, ѿкъ челоука некижна еста и проста, дивляхъся, знахъ же ѿхъ, ѿкъ со іисомъ бѣста:

д̃и. Видише же исцѣлѣвшаго челоука съ има стоаща ничтоже имахъ противъ реиш.

еи. Повелѣвше же іма вѡнъ иѣзъ сонмища изыти, стазахъся дрѡгъ съ дрѡгомъ,

ѡи. Глаголюще: что сотворимъ челоукоу сѣма; ѿкъ оуѣи нарѡчитое знаменіе бѣсть іма, всѣмъ живущимъ во Іерлѣмѣ іавѣ, и не можемъ ѡвреииса:

ѣи. Но да не бѡлѣе прострѣтсѣ въ людехъ, преиеніемъ да запрети́мъ іма ктомъ не глаголати ѿ імени сѣмъ ни единомъ ѿ челоуцѣхъ.

ии. И призвавше ѿхъ, заповѣдаша іма ѡниѡдъ не провѣшавати, ниже оучити ѿ імени Іисовѣ.

д̃и. Пётръ же и Іѡаннъ ѡвѣщающе къ нимъ рѣста: аще

6. И първосвященникъ-тъ Анна и Каіафа и Іоаннъ и Александръ, и *всички* що бѣхъж отъ първосвященнический родъ.

7. И като гы исправихъ на срѣдъ, пытахъ гы: Съ койж силъ, или въ кое име сторихте вы това?

8. Тогази Петръ, исполненъ Духомъ Святымъ, рече имъ: Начальници народни, и старѣйшини Израилеви,

9. Понеже отъ насъ ся иска днесъ отвѣтъ за едно благодѣяніе къмъ чловѣкъ немощенъ, чрѣзъ какво бы той исцѣленъ;

10. Да знаете всинца вы и всичкій народъ Израилевъ, че чрѣзъ име-то на Іисуса Христа Назорянина, когото вы распѣхте, когото Богъ въскрѣси изъ мъртвы-тъ, чрѣзъ него той стои прѣдъ васъ здравъ.

11. Той е камъкъ-тъ когото прѣнебрегнѣхте вы зидали-тъ, който станъ глава на жгль-тъ.

12. И чрѣзъ никого друго не бѣва спасеніе; защото нѣма подъ небе-то друго име да е дадено между чловѣцы-тъ, чрѣзъ което трѣба да ся спасемъ.

13. А тѣ като гледахъ Петрово-то и Іоанново-то дързновеніе, и разумѣхъ че сж бескнижни и прости чловѣци, чудяхъ ся, но познахъ гы че сж были наедно съ Іисуса.

14. А като видѣхъ исцѣленный-тъ чловѣкъ че стои съ тѣхъ, нѣмахъ що да рекътъ на срѣщъ.

15. И отъ какъ имъ повелѣхъ да излѣзътъ внѣ отъ съборище-то, посовѣтувахъ ся помежду си,

16. И казувахъ: Що да сторимъ на тѣзи чловѣцы? защото явно е на всички които живѣютъ въ Іерусалимъ че знаменито чудо станъ чрѣзъ тѣхъ, и не можемъ да речемъ че не е станъло.

17. Но за да ся не разнесе повече въ народъ-тъ, съсъ заплашваніе да имъ запрѣтимъ, да не говорятъ вече въ това име на никого чловѣка.

18. И повыкахъ гы та имъ зарѣчахъ да не продумать никакъ нито да учать въ име-то Іисусово.

19. А Петръ и Іоаннъ отговорихъ имъ и рекохъ: Ако

пРАВЕДНО ЁСТЬ ПРЕД БГОМЪ, ВАСЪ ПОСЛАШАТИ ПАЧЕ, НЕЖЕЛИ БГА, СЪДІТЕ.

к. НЕ МОЖЕМЪ ВО МЫ, ІАЖЕ ВІДѢХОМЪ И СЛЫШАХОМЪ, НЕ ГЛАГОЛАТИ.

ка. ОНІИ ЖЕ ПРИЗАПРЕЩІШЕ ІМА, ПССТИША А НИЧТОЖЕ ѠБРѢТШЕ, КАКѠ МЪЧНИИ ІИХЪ, ЛЮДЕЙ РАДИ, ІАКѠ ВСІИ ПРОСЛА-
ВЛАХЪ БГА Ѡ БЫВШЕМЪ.

кв. ЛѢТЪ ВО БѢШЕ МНОЖАЕ ЧЕТЫРЕДЕСАТИ ЧЕЛОВѢКЪ ТОЙ, НА
НЕМЪЖЕ БЫСТЬ ЧЪДО СІЕ ІСЦѢЛЕНІА.

кг. ѠПЩЕНА ЖЕ БЫВША ПРИНДОСТА КЪ СВОИМЪ И ВОЗВѢ-
СТИСТА, ЕЛИКА КЪ НИМА АРХІЕРЕН И СТАРЦЫ РѢША.

кд. ОНІИ ЖЕ СЛЫШАВШЕ, ЕДИНОДЪШНѠ ВОЗДВИГОША ГЛАСЪ
КЪ БГЪ, И РЕКОША: ЕЛКО, ТЫ БЖЕ СОТВОРИВШИИ НБѠ И ЗЕМЛЮ И
МОРЕ И ВСѦ, ІАЖЕ ВЪ НИХЪ:

ке. ІАЖЕ ДХОМЪ СТІМЪ, ОУСТЫ ОЦА НАШЕГѠ ДѢДА ѠТРОКА
ТВОЕГѠ, РЕКАЪ ЕСИ: ВСЕЮ ШАТАШАСА ІАЗЫЦЫ, И ЛЮДІЕ ПОЗНИ-
ШАСА ТЩЕТНЫМЪ:

кз. ПРЕСТАША ЦАРІЕ ЗЕМСТИИ, И КНѢЗИ СОБРАШАСА ВЪСПѢ:
НА ГДА, И НА ХРТА ЕГѠ.

кз. СОБРАШАСА ВО ВОИСТИННЪ ВО ГРАДѢ СЕМЪ НА СТѢГО
ѠТРОКА ТВОЕГѠ ІИСА, ЕГѠЖЕ ПОМАЗАХЪ ЕСИ, ИРѠДЪ ЖЕ И ПОН-
ТІЙСКІИ ПІЛАТЪ, СЪ ІАЗЫКИ И ЛЮДМІИ ІИЛЕВЫМИ,

ки. СОТВОРИТИ, ЕЛИКА РЪКА ТВОА И СОВѢТЪ ТВОЙ ПРЕДНА-
РЕЧЕ БЫТИ.

ка. И НЫНѢ ГДН, ПРИЗРИ НА ПРЕЩЕНІА ІИХЪ, И ДАЖДЪ РА-
ВНѠМЪ ТВОИМЪ СО ВСАКИМЪ ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ ГЛАГОЛАТИ СЛОВО
ТВОЕ,

л. ВНЕГДА РЪКЪ ТВОЮ ПРОСТРЕТИ ТИ ВО ІСЦѢЛЕНІА, И ЗНА-
МЕНІЕМЪ И ЧЪДЕСЕМЪ БЫВАТИ, ИМЕНЕМЪ СТІМЪ ѠТРОКА ТВОЕГѠ
ІИСА.

ла. И ПОМОЛИВШИМСА ІИМЪ, ПОДВИЖЕСА МѢСТО, ІДѢЖЕ БѢХЪ
СОБРАНИИ, И ІСПОЛНИШАСА ВСІИ ДХА СТѢ, И ГЛАГОЛАХЪ СЛОВО БЖІЕ
СО ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ.

е праведно прѣдъ Бога да послушамы васъ повече, а не Бога, сѣдѣте.

20. Защото ный не можемъ да не говоримъ това що смы видѣли и чули.

21. А тѣ пакъ гы заплашихъ, и пуснѣхъ гы, понеже не намѣрувахъ нищо *причинъ* да гы накажѣтъ, поради народъ-тѣ; защото всички славяхъ Бога за това що быде.

22. Защото челоуѣкъ-тѣ надъ когото станъ това чудо на исцѣленіе-то, бѣше повече отъ четиридесетъ годинъ.

23. И щомъ гы пуснѣхъ дойдохъ при свои-тѣ си, та извѣстихъ *това* що имъ рекохъ пръвосвященници-тѣ и старѣйшины-тѣ.

24. А тѣ като чухъ, възвышихъ единодушно гласъ къмъ Бога, и рекохъ: Владыко, ты *си* Богъ който си направилъ небе-то и земіѣ-тѣ и море-то, и всичко що е въ тѣхъ,

25. Който си рекъ чрѣзъ уста-та на Давида раба своего: Защо ся разфучахъ язычници-тѣ, и народи-тѣ прѣговарятъ суетны нѣща?

26. Прѣдстанѣхъ царіе-тѣ земни, и князове-тѣ ся събрахъ на купъ, противъ Господа, и противъ Помазанникъ-тѣ неговъ.

27. Защото нанстинъ ся събрахъ противъ святой-тѣ твой отрокъ Исуса, когото си помазалъ, Иродъ и Пилать Понтійскый, съсъ язычници-тѣ и народъ-тѣ Израилевъ,

28. Да сторятъ това което твоя-та рѣка и твоя-та воля е прѣдопрѣдѣлила да бѣде.

29. И нынѣ, Господи, погледни на тѣхны-тѣ заплашванія, и дай на твои-тѣ рабы да говорятъ твое-то слово съсъ всяко дързновение,

30. Ты като простирашь рѣкъ-тѣ си на исцѣленіе, да ставатъ знаменія и чудеса чрѣзъ име-то на святаго отрока твоего Исуса.

31. И като ся помолихъ, потрясе ся мѣсто-то дѣто бѣхъ събрани, и исполнихъ ся всички Духомъ Святымъ, и проповѣдувахъ слово-то Божіе съ дързновение.

ЛВ. Народъ же вѣровавшемъ въ сердце и дошъ еди́на: и ни еди́нъ же что ѿ имѣній своихъ глаголаше свое бы́ти, но бѣхъ ѿмъ всѣ ѡбща.

АГ. И ВЕЛІЕЮ СІЛОЮ ВОЗДААХС СВИДѢТЕЛЬСТВО АПОСТОЛИ
ВОСКРЕСЕНІЮ ГДА ІІСА ХРТА, БЛГОДАТЬ ЖЕ БѢ ВЕЛІА НА ВСѢХЪ
ИХЪ.

лѢ. НЕ БѢШЕ БО НИЩЬ НИ ѢДИНЪ ВЪ НИХЪ: ѢЛИЦЫ БО ГОСПОДІЕ СЕЛѢМЪ, ИЛИ ДОМОВѢМЪ БѢХЪ, ПРОДАЮЩЕ ПРИНОШАХЪ ЦѢНЫ ПРОДАЕМЫХЪ,

λε. Ἡ ποлагάχс при ногάχс Ἰηλс: даάшеся же коемсѣдо,
εἰνώже ἄψε κτὸ трéбоваше.

лѣ. Ἰνсіа же нареченный Варнава ѿ Ἀπλз, ἔже ἔсть ска-
зѣмо, сѣз оутѣшенїа, Левítz, Күпраниннз родомз,

ѧз. Ѣмѣа селѡ, продавъа принесѣ цѣнѡ, ѡ положи предъ но-
гѡми ѡплѡз.

ГЛАВА́ 5.

а. Мужъ же некий Ананїа ѿменемъ, съ Сапфірою женою своею, продаде селѡ,

Ѣ. И оутѣи ѿ цѣны, свѣдающей ѡ женѣ ѿгнѣ, ѡ принесъ
часть нѣкъю предъ ногами ѡплъ положи.

Г. Рече же Пётръ: **Ἰηάνη**, почѣ испѡлни сатанѡ
сѣрдце твоѣ, солгати **Δχς** стѡмѡ, ѡ оутѡити ѡ цѣны
селѡ ;

Д. ОБЩЕЕ ТЕБѢ, НЕ ТВОЁ ЛИ БѢ, ꙗко проданное не въ твоёй
ли власти баше; что ꙗкоже положиша ѣси въ сѣрдцѣ твоёмъ
вѣшь сию; не чловекомъ солгалъ єси, но Бгг.

Ѣ. СЛЫШАВЪ ЖЕ АНАНІА СЛОВЕСА СІА, ПАДЪ ИЗДАШЕ: И БЫСТЬ
СТРАХЪ ВЕЛІКЪ НА ВСѢХЪ СЛЫШАЮЩИХЪ СІА.

Ѣ. ВСТАВШЕ ЖЕ ЮНОШИ ВЗАША ЕГО, И ИЗНЕСШЕ ПОГРЕ-
ВША.

32. А множество-то които бѣхъ повѣрували имаше едно сѣрдце и еднѣ душѣ; и ни единъ не казуваше за нѣщо отъ иманіе-то си че е негово; но всичко имахъ общо.

33. И апостоли-тѣ съсъ силѣ голѣмѣ отдавахъ свидѣтелство-то за възкресеніе-то на Господа Исуса, и голѣма благодать бѣ надъ всички тѣхъ.

34. И никой отъ тѣхъ не бѣше въ лишеніе, защото всички които бѣхъ стопани на нивы или на къщи, продавахъ ги, и носяхъ цѣнѣж-тѣ на продадено-то,

35. И слагахъ ѣж при нозѣ-тѣ на апостоли-тѣ; и раздаваше ся всякому споредъ колкото му трѣбаше.

36. Така Іосій нареченный отъ апостоли-тѣ Варнава (което ся тѣлкува, сынъ утѣшенія), Левитъ, родомъ Кипрянинъ,

37. Който имаше своѣж земѣж, продаде ѣж, и донесе пары-тѣ, и сложи ги прѣдъ нозѣ-тѣ на апостоли-тѣ.

ГЛАВА 5.

1. А пѣкой си человекъ на име Ананія, съсъ женѣ си Сапфирѣж, продаде стяжаніе,

2. И утаи отъ цѣнѣж-тѣж, съсъ знаяніе-то и на женѣ си; и донесе еднѣ часть и сложи ѣж прѣдъ нозѣ-тѣ на апостоли-тѣ.

3. А Петръ рече: Ананіе, защо исполни Сатана сѣрдце-то ти, да излѣжешъ Духа Святаго, и да утаишь отъ цѣнѣж-тѣж на нивѣж-тѣж?

4. Като стоеше *непродадено*, не бѣше ли твое? и като ся продаде, не бѣше ли въ твоѣж власть? Защо тури това нѣщо въ сѣрдце-то си? Не си реклъ лѣжж на человекѣ, но на Бога.

5. И като слушаше Ананія тѣзи думы, паднѣ и издѣхнѣж; и страхъ голѣмъ обзѣ всички които чувашъ това.

6. И станѣхъж по млади-тѣж, обвихъ го, и изнесохъ та го погребохъж.

ѳ. БЫСТЬ ЖЕ ІАКѠ ТРѢМЪ ЧАСѠМЪ МИНѢВШЫМЪ, Ѳ ЖЕНА ЁГѠ
НЕ ВѢДѢШИ БЫВШАГѠ ВНИДЕ.

Ѳ. ѢВѢЩАВЪ ЖЕ ЁИ ПЕТРЪ, РЦЫ МИ, АЩЕ НА ТОЛИЦѢ СЕЛО
ѠДАСТА; ОНА ЖЕ РЕЧЕ: ЁИ, НА ТОЛИЦѢ.

Ѡ. ПЕТРЪ ЖЕ РЕЧЕ КЪ НЕИ: ЧТО, ІАКѠ СОГЛАСИТАСА ІСКУ-
СИТИ ДѢХА ГДНА; СЕ НОГИ ПОГРѢВШИХЪ МѢЖА ТВОЕГО, ПРИ ДВѢ-
РЕХЪ, Ѳ ИЗНЕСѸТЪ ТА.

І. ПАДЕ ЖЕ АБІЕ ПРЕДЪ НОГАМА ЁГѠ, Ѳ ІЗДАШЕ: ВШЕДШЕ ЖЕ
ІОНОШИ ѠВРѢТОША ІѠ МЕРТВѢ, Ѳ ИЗНЕСШЕ ПОГРЕВОША ВЛИЗЪ
МѢЖА ЁА.

ІІ. И БЫСТЬ СТРАХЪ ВЕЛИКЪ НА ВСЕЙ ЦРКВИ, Ѳ НА ВСѢХЪ
СЛЫШАЮЩИХЪ СІА.

ІІ. РЗКАМИ ЖЕ АПЛСКИМИ БЫША ЗНАМЕНІА Ѳ ЧУДЕСА ВЪ ЛЮ-
ДЕХЪ МИѠГА: Ѳ БАХЪ ѢДИНОДѢШИМЪ ВСИ ВЪ ПРИТВОРѢ ГОЛО-
МѠНИ:

ІІ. Ѣ ПРОЧНИХЪ ЖЕ НИКТОЖЕ СМѢАШЕ ПРИЛѢПЛАТИСА ІМЪ,
НО ВЕЛИЧАХЪ ІИХЪ ЛЮДІЕ:

ІІ. ПАЧЕ ЖЕ ПРИЛАГАХЪСЯ ВѢРЮЩИИ ГДѠИ, МНОЖЕСТВО
МѢЖЕЙ ЖЕ Ѳ ЖЕНЪ.

ІІ. ІАКѠ Ѳ НА СТѠГНЫ ИЗНОСИТИ НЕДѢЖНЫА, Ѳ ПОЛАГАТИ НА
ПОСТЕЛАХЪ Ѳ НА ОДРѢХЪ, ДА ГРАДѢЮЩ ПЕТРѢ ПОНЕ СѢНЬ ЁГѠ
ѠСКИНѸТЪ НѢКОЕГО Ѡ НИХЪ.

ІІ. СХОЖДАШЕСЯ ЖЕ Ѳ МНОЖЕСТВО Ѡ ОКРЕСТНЫХЪ ГРАДѠВЪ
ВО ІЕРЛІМЪ, ПРИНОСАЮЩЕ НЕДѢЖНЫА Ѳ СТРАДАЮЩАА Ѡ ДѢХЪ НЕ-
ЧИСТЫХЪ, ІИЖЕ ІСЦѢЛѢВАХЪСЯ ВСИ.

ІІ. ВОСТАВЪ ЖЕ АРХІЕРЕИ Ѳ ВСИ, ІИЖЕ СЪ НИМЪ СЪИМАА ЁРЕСЬ
САДДСКЕЙСКАА, ІСПОЛНИШАСА ЗАВИСТИ,

ІІ. И ВОЗЛОЖИША РѢКИ СВОА НА АПЛЫ, Ѳ ПОСЛАША ІИХЪ ВЪ
СОБЛЮДЕНІЕ ѢЩЕЕ.

ІІ. АГГЛЪ ЖЕ ГДНЬ НОЩІЮ ѠВЕРЗЕ ДВЕРИ ТЕМНИЦЫ, ИЗВЕДЪ
ЖЕ ІИХЪ РЕЧЕ:

7. И като ся минахъ около три часа, вѣзе и жена му безъ да знае това що бѣше ся случило.

8. И Петръ ѝ отговори: Кажи ми, за толкозь ли продадохте нивъ-тѣ? И тя рече: Ей, за толкозь.

9. А Петръ ѝ рече: Защо ся съгласихте да искусите Духъ-тъ Господень? Ето на врата-та нозѣ-тѣ на тѣзи що погребохъ мѣжа ти, и тебе ще изнесѣтъ.

10. И паднѣ на частъ-тъ до нозѣ-тѣ му, и издѣхнѣ; а като вѣзохъ момци-тѣ намѣрихъ ѣхъ мъртвѣ, и изнесохъ ѣхъ, та ѣхъ погребохъ при мѣжа ѣ.

11. И голѣмъ страхъ обзѣ всичкѣ-тѣ церквѣ, и всичкы конто чувахъ това.

12. И пакъ много знаменія и чудеса бывахъ въ народъ-тъ чрѣзъ рѣцѣ-тѣ на апостолы-тѣ; (и всичкы единодушно бѣхъ въ при-творъ-тъ Соломоновъ.

13. А отъ други-тѣ никой не смѣяше да ся прилѣпява при тѣхъ; народъ-тъ обаче ги имаше на почестъ.

14. И прилагахъ ся повече вѣрующы въ Господа, множество мѣжѣ и жены;)

15. Така що износахъ болны-тѣ по учницы-тѣ и слагахъ ги на постелкы и на одрове, да бы поне сѣнка-та Петрова, въ минуваніе-то му, да осѣни нѣкого отъ тѣхъ.

16. Събирахъ ся още въ Іерусалимъ и множество отъ околны-тѣ градове, та носяхъ болны и страждущы отъ нечисты духове, и всичкы получвахъ исцѣленіе.

17. Тогазъ станѣ первосвященникъ-тъ, и всичкы конто бѣхъ съ него, що принадлежавахъ на Саддукейскѣ-тѣ ересь, изпълнени съзъ завистъ,

18. И турихъ рѣцѣ на апостолы-тѣ, и затворихъ ги въ общѣ-тѣ тъмницѣ.

19. Но ангелъ Господень прѣзъ нощъ-тѣ отвори врата-та на тъмницѣ-тѣ, та ги изведе, и рече:

*

к. Идѣте, ѿ стѣвше глаголите въ цркви людемъ всѣ глаголы жизни сѣѣ.

ка. Слышавше же внидоша по оутреницѣ въ црковь, ѿ оучахъ. пришедъ же архіерей ѿ ѿже съ нимъ, созваша соборъ ѿ всѣхъ старцы ѿ сынѣвъ Іилевыхъ, ѿ послаша во оузилище, привести ихъ.

кв. Слуги же шедше не вѣрѣтоша ихъ въ темницѣ: возвращежеса возвѣстѣша,

кг. Глаголюще: ꙗко темницѣ оубѣ вѣрѣтохомъ заключенъ со всѣмъ оутвержденіемъ: ѿ вѣстители стоѣша предъ двѣрми: вѣрѣзше же, вистръ ни единачѣ вѣрѣтохомъ.

кд. Икоже слышаша словеса сѣѣ, архіерей же, ѿ воевода црковный, ѿ первосцѣнницы, недоумѣвахъсѣ ѿ нихъ, что оубѣ вѣдетъ сѣѣ.

ке. Пришедъ же нѣкто возвѣстѣ имъ, глагола: ꙗко сѣ мѣжѣ, ихъже всадѣте въ темницѣ, сѣтъ въ цркви стоѣще ѿ оучающе люди.

кз. Тогда шедъ воевода со слугами, привелѣ ихъ, не съ нѣждею, вѣхъсѣ ко людемъ, да не каменіемъ покійтъ ихъ.

кз. Привелѣ же ихъ поставѣша на сонмищи: ѿ вопросѣ ихъ архіерей, глагола:

ки. Не запреціеніемъ ли запрѣтихомъ вамъ не оучити ѿ имени сѣмъ: ѿ сѣ исполните Іерлѣмъ оученіемъ вашимъ, ѿ хощете навести на ны кровъ челоуѣка сѣгѣ..

ка. Оубѣжавъ же Пѣтръ ѿ Апѣл рѣша: повинѣтѣся подобѣтъ Пѣови пѣче, нежели челоуѣкомъ.

л. Бѣхъ Оцъ нашихъ воздѣже Іиса, ѿгоже вы оубѣсте повѣсивше на дрѣвѣ:

ла. Сѣгѣ Бѣхъ началника ѿ Сѣса возвыси десницею своею, дѣти покаѣніе Іилевѣ ѿ вѣставленіе грѣхѣвъ.

лв. И мы сѣмы тогѣ свидѣтели глаголахъ сѣхъ, ѿ дѣхъ стѣй, ѿгоже дѣдѣ Бѣхъ повинѣющымъ сѣмъ.

20. Идѣте, и застанѣте въ храмъ-тъ, та говорѣте на народа всичкы-тъ словеса на тойзи животъ.

21. Тъ като чухъ *това*, на съмнованіе вѣдохъ въ храмъ-тъ и поучавахъ. А когато дойде първосвященникъ-тъ и които бѣхъ съ него, свыхахъ съборъ-тъ и всичко-то старѣйшинство на сынове-тъ Израилевы, и проводихъ въ тъмницѣ-тъ да доведѣтъ *апостолы-тъ*.

22. Но слугы-тъ като отдохъ, не ги намѣрихъ въ тъмницѣ-тъ; и върихъхъ ся та извѣстихъ,

23. И рекохъ: Тъмницѣ-тъ намѣрихмы заключенъ твърдѣ здраво, и стражари-тъ стояхъ вѣнъ прѣдъ врата-та; а като отворихмы не намѣрихмы никого вѣтрѣ.

24. И като чухъ тѣзи думы священникъ-тъ и войвода-та на храмъ-тъ и първосвященници-тъ, въ недоумѣніе бѣхъ за тѣхъ, какво ще бѣде това.

25. И дойде нѣкой си, та имъ извѣсти и каза: Ето тѣзи чловѣци които турихте въ тъмницѣ-тъ, стоятъ въ храмъ-тъ и поучаватъ народъ-тъ.

26. Тогази отиде войвода-та съсъ слугы-тъ, и доведе ги, не на силъ; защото ся бояхъ отъ народъ-тъ да ги не убійтъ съ камъніе.

27. И като ги доведохъ, поставихъ ги прѣдъ съборъ-тъ; и попыта ги първосвященникъ-тъ,

28. И рече: Не ви ли зарѣчахмы и запрѣтихмы да не поучавате въ това име? И ето, напълнихте Иерусалимъ съ ваше-то поученіе, и искате да докарате връхъ нась кръвъ-тъ на тогозь чловѣка.

29. И отговори Петръ и апостоли-тъ и рекохъ: Подобава да ся покорявамы повече Богу, нежели на чловѣцы-тъ.

30. Богъ на отцы-тъ наши въскрѣси Исуса, когото вы убихте като го повѣсихте на дърво.

31. Него Богъ съ десницѣ-тъ си въздигиъ за началникъ и спаситель, да даде покаяніе на Израила, и прощеніе на грѣхове-тъ.

32. И въ тѣзи нѣща, свидѣтели нему смы ный, и Духъ Святый, когото Богъ даде на онѣзи които го слушать.

лг. Онѣ же слышавше распыхѣхсѧ, ѿ совѣщаша оубѣити
и҃хъ.

лд. Востѡвѧ же нѣкѣи на сонмищи фарїсеѣ, ѿменемъ
Гамалїѡвъ, законоучитель чѣстенъ всѣмъ людемъ, повелѣ
виѣ малѡ что я҃плѡмъ оубѣспїити.

ле. Рече же къ нимъ: мѡже и҃латане, внимайте себѣ ѡ
человѣцѣхъ сїихъ, что хощете сотворити.

лз. Предъ сими бо дѣньми востѡ Февдѡ, глагола быти
велика нѣкоего себѣ, емѡже прилѣпїшасѧ числѡмъ мѡжеѣ
їакѡ четвѣреста: и҃же оубѣенъ бысть, ѿ всѣхъ єлицы повинѡшасѧ
емѡ, разыдѡшасѧ ѿ быша нивотѡже.

лз. Посѣмъ востѡ Исдѡ Галїлѣанинъ, бо днѣ написѡнѡ, ѿ
ѡвлече люди довольны въ слѣдѡ себѣ: ѿ тоѣ погїбе, ѿ всѣхъ,
єлицы послашасѧ єгѡ, разыпашасѧ.

ли. И нынѣ глаголю вамъ: ѡтспїите ѡ человѣкѣхъ сїихъ, ѿ
ѡстѡвите и҃хъ: їакѡ я҃ще вѣдетъ ѡ человѣкѣхъ совѣтъ сѣи ѿли
дѣло сїе, разорїтсѧ:

ла. Я҃ще ли же ѡ Пѣа єсть, не можете разорїти тѡ, да не
какѡ ѿ бѡгѡрцы ѡбращетсѧ.

м. Послашасѧ же єгѡ ѿ призвавше я҃пѡлы, бывше
запретїша имъ не глаголати ѡ имени и҃совѣ, ѿ ѡпсѣтїша
и҃хъ.

ма. Онѣ же оубѡ я҃дѡхъ радѡющесѧ ѡ лицѡ собѡра, їакѡ
за ѿма Гдѡ и҃са сподѡбїшасѧ безчѣстїе прїѡти:

мв. По всѡ же днѣ въ цркви ѿ въ домѣхъ не престаѡхъ
оучающе ѿ бѡгѡвѣствѡюще и҃са Хрїтѡ.

ГЛАВА 5.

а. Во днѣхъ же сїихъ оумножившымсѧ оучѣнкѡмъ, бысть
роптѡнїе єллиновъ ко євреѡмъ, їакѡ презираѡми бывѡхъ во
вседнѣвнѣмъ слѡженїи вдовицы и҃хъ.

33. А тѣ като чухъ *това* късахъ ся *отъ* ядъ, и наговаряхъ ся да ги убійтъ.

34. Но Фарисей нѣкой си на име Гамалилъ, законоучитель, когото всичкий народъ почиташе, станъ въ съборище-то, и заповѣда да извадятъ внѣ апостолы-тѣ за малко врѣме;

35. И рече имъ: Мѣжіе Израиляне, помисльте си добръ, какво ще направите врѣхъ тѣзи чловѣцы.

36. Защото прѣди тѣзь дни повдигна ся Ѳевда, и казуваше за себе си да е голѣмъ нѣкой си, при когото ся прилѣпихъ до чотыристотинъ души на четъ; който быде убитъ, и всичкы конто му ся покорявахъ разидохъ ся и исчезнѣхъ.

37. Слѣдъ него ся повдигна Іуда Галилеянинъ-тѣ, въ врѣме-то на написаніе-то, и отвлече подирѣ си доста народъ; и той загинъ, и всичкы конто ся поведохъ слѣдъ него распрѣснѣхъ ся.

38. И сега ви казувамъ, оттеглѣте ся отъ тѣзи чловѣцы и оставѣте ги; защото това намѣреніе или това дѣло, ако бы да е отъ чловѣцы ще ся развали;

39. Ако ли е отъ Бога, не можете го развали: *пазьте* да не бы да ся намѣрите и богопротивници.

40. И послушахъ го; и привыкахъ апостолы-тѣ, бихъ ги и зарѣчахъ имъ да не говорятъ въ име-то Іисусово, и тѣй ги пуснѣхъ.

41. А тѣ си отивахъ отъ съборъ-тѣ радости, защото ся сподобихъ да прѣтърпятъ безчестіе за негово-то име.

42. И всякой день не прѣстанувахъ отъ да учать и да благовѣствовать за Іисуса Христа, и въ храмъ-тѣ и по къщы-тѣ.

ГЛАВА 6.

1. И прѣзь тѣя дни когато ся умножавахъ ученици-тѣ, станъ роптаніе отъ Еллинисты-тѣ врѣхъ Евреи-тѣ, че въ повседневно-то раздаваніе на потрѣбности-тѣ, тѣхны-тѣ вдовицы оставалы непригледваны.

в. Призвавше же дванадесать множество оученикъ, рѣша : не оугодно єсть намъ вѣставльшымъ слово Бжїе, сажити трапѣзамъ.

г. Оусмотри́те оубо братїе, мѣжы ѿ васъ свидѣтельство-ваны седмь, исполнены Дха сѣа и премѣдрости, и́хже поставимъ на́дъ сажкою сѣю :

д. Мы же въ молитвѣ и сажєніи слова пребѣдемъ.

е. И оугодно бысть слово сїе предъ всѣмъ народомъ : и избрѣша Стефана мѣжа исполнена вѣры и Дха сѣа, и Філіппа, и Прόхора и Никанора, и Ті́мωνα и Пармѣна, и Николла пришельца Антіохійскаго.

ж. Ихже поставиша предъ Аплы : и помолившеся возложиша на нѣ рѣцѣ.

з. И слово Бжїе растѣше, и множашесѣ число оученикъ во Іеру́сали́мѣ сѣлѣ, многъ же народъ сщїєнникѡвъ посла́шахъ вѣры.

и. Стефанъ же исполнь вѣры и сілы творѣше знаменїа и чюдеса вѣлїа въ людехъ.

д. Воста́ша же нѣцыи ѿ соима глаголемагѡ Ливертінска, и Күрине́йска и Алезандрска, и и́же ѿ Кілікіи и А́сїи, ста-зающеся со Стефаномъ :

г. И не можахъ противъ стати премѣдрости и Дхс, и́мже глаголаше.

а. Тогда подѣстиша мѣжы глаголющыя : іакѡ слышахомъ єгѡ глаголюща глаголы хъльныя на Мувсеа и на Бга :

в. Сподвиго́ша же люди и старцы и книжники, и нападше восхитиша єгѡ, и приведо́ша на соимнище,

г. Поставиша же свидѣтели лѡжны глаголющыя : іакѡ человекъ сей не престѣетъ глаголы хъльныя глагола на мѣсто сѣбе сїе и законъ.

д. Слышахомъ бо єгѡ глаголюща : іакѡ Іисъ Назврѣй сей

2. На това дванадесеть-тъ свыхахъ множество-то на ученицы-тъ и рекохъ : Не е прилично намъ да оставимъ слово-то Божіе, и да слугуваме на трапезы.

3. И тъй, братія, виждте та изберѣте отъ васъ си седмъ души свидѣлствованы, исполнены съ Духъ Святъ и съ мудрость, които да поставимъ за тѣзи потрѣбъ.

4. А ный ще си останемъ въ молитвъ-тъ и въ служеніе-то на слово-то.

5. И бы угодно прѣдложеніе-то на всичко-то множество ; и избрахъ Стефана, мжъ исполненъ съ вѣръ и съ Духъ Святъ, и Филиппа, и Прохора, и Никанора, и Тимона, и Пармея, и Николая прозелитъ-тъ отъ Антиохіѣ,

6. Които поставихъ прѣдъ апостолы-тъ ; и *тъ* ся помолихъ и възложихъ рѣцѣ на тѣхъ.

7. И слово-то Божіе растѣше, и умножаваше ся число-то на ученицы-тъ въ Іерусалимъ твърдѣ много ; и много множество отъ священники-тъ подчинявахъ ся на вѣръ-тъ.

8. А Стефанъ исполненъ съ вѣръ и силъ, правяше голѣмы чудеса и знаменія въ народъ-тъ.

9. И подигнахъ ся нѣкои отъ съборище-то което ся казуваше *съборище* на Ливертинцы-тъ, и Киринейцы-тъ, и Александрійцы-тъ, и нѣкои отъ Киликіѣ и Азіѣ, и прѣпирахъ ся съсъ Стефана.

10. И не можахъ да устоятъ срѣщъ мудрость-тъ и духъ-тъ съ който говоряше.

11. Тогази подучихъ чловѣцы да казувать : Чухмы го да говори думы хулы противъ Моисея и противъ Бога.

12. И подсторихъ народъ-тъ и старѣйшины-тъ и книжници-тъ, и нападнахъ та го дрѣпнахъ и докарахъ го на съборище-то,

13. И прѣдставихъ лъжливы свидѣтели, които казувахъ : Тойзи чловѣкъ не прѣстава да говори хулы думы противъ това свято мѣсто и противъ законъ-тъ.

14. Защото го чухмы да казува : Че тойзи Іисусъ Назорянинъ-тъ

разорѣтъ мѣсто сѣе, и ѣзмѣнитъ обычаи: ѿже предаде намъ Моисей.

ѿ. И воззрѣвше на нь всѣ сѣдѣщїи въ сонмищи, видѣша лице єгѡ ѿкѡ лице Аггала.

ГЛАВА 3.

а. Рече же архїерей: ѿше оубо сїа такѡ сѣтъ;

б. Сїи же рече: мѡжіе братїе и отцы, послѣшайте. Бгѡ славы іавїса оцѣ нашему Абраамѣ сѣшъ въ Месопотамїи, прежде даже не вселїтиса ємѣ въ Харранъ.

г. И рече къ немѣ: ѣзыди ѡ землї твоєй и ѡ родѣ твоєгѡ, и ѡ домѣ оцѣ твоєгѡ, и прїиди въ землю, юже ѿше ти покажѣ.

д. Тогда ѣшѣдъ ѡ землї Халдѣйскїа, вселїса въ Харранъ: и ѡтсѣдъ по оумѣртвїи оцѣ єгѡ, пресели єгѡ въ землю сїю, на нѣйже вы нынѣ живете:

ѿ. И не даде ємѣ наслѣдїа въ нѣй, ниже стопы ногѣ: и ѡбѣща даѣти ємѣ ю во ѡдержанїе, и сѣмени єгѡ по немѣ, не сѣшъ ємѣ чадѣ.

з. Глагола же сїце Бгѡ: ѿкѡ вѣдетъ сѣма єгѡ прише́лцы въ землї чуждѣй, и поработатъ є и ѡзлѡбатъ, лѣтъ четы́реста.

4. И іазыкѣ, ємѣже поработаютъ, ссѣдѣ ѡзѣ, рече Бгѡ: и по сїхѣ ѣзыдаѣтъ, и послѣжатъ мѣ на мѣстѣ сѣмѣ.

и. И даде ємѣ заѡѣтъ ѡѡрѣзанїа: и такѡ роди Ісаака, и ѡѡрѣза єгѡ въ дѣнь осмыи: и Ісаакъ іакѡѡѡ, и іакѡѡѡѡ двана́десать патріархѣ.

а. И патріарси позавїдѣвше Іѡсїфѣ продаша єгѡ во Егїпетъ: и бѣ Бгѡ съ нїмѣ,

і. И ѣзѣтъ єгѡ ѡ всѣхѣ скорбей єгѡ, и даде ємѣ благодаѣтъ и премѣдрость преѡ Фараѡномѣ царѣмѣ Егїпетскїмѣ, и постаѡи єгѡ нача́лника наѡ всѣмѣ домомѣ своїмѣ.

ще развали това мѣсто, и ще измѣни обычаи-тѣ които прѣдаде намъ Монсей.

15. И всички които сѣдѣхъ на съборъ-тъ, като ся вгледахъ въ него, видѣхъ лице-то му като лице на ангелъ.

ГЛАВА 7.

1. А первосвященникъ-тъ рече : Така ли е това ?

2. А той рече : Мжжіе, братіе, и отци, слушайте : Богъ на сла-вѣ-тъ яви ся отцу нашему Аврааму, когато бѣше въ Месопотаміѣ, прѣди да ся засели въ Харранъ,

3. И рече му : Излѣзь отъ земіѣ-тъ си и отъ сродство-то си, и дойди въ земіѣ-тъ, коѣхъто ще ти покажѣ.

4. Тогазъ излѣзе отъ Халдейскѣ-тъ земіѣ и засели ся въ Харранъ. И отъ тамъ слѣдъ умираніе-то на бащѣ му прѣсели го въ тѣзи земіѣ, въ коѣхъто вы сега живѣете.

5. И не му даде наслѣдіе въ неѣхъ, нито едиѣхъ стѣпкѣхъ отъ ногъ, а обща му ся да іѣхъ даде въ стяжаніе, нему и на негово-то потомство слѣдъ него, когато *още* той нѣмаше чадо.

6. И каза му Богъ така : Че негови-тѣ потомци ще бѣдѣтъ прѣселенци въ чуждѣ земіѣ, и ще гы направятъ *като* робіе, и ще гы притѣсняватъ четыри стотинѣ години.

7. Но азъ, рече Богъ, ще сѣдѣхъ тойзи народъ на който ще робувать ; и подирь това ще излѣзѣхъ и ще ми послужать на това мѣсто.

8. И даде му завѣтъ на обрѣзваніе-то ; и така роди Исаака, и обрѣза го въ осмый день ; и Исаакъ *роди* Іакова, и Іаковъ дванадесеть-тѣ патріарсы.

9. А патріарси-тѣ завидѣхъ Іосифу, и продадохъ го въ Египетъ ; Богъ обаче бѣше съ него,

10. И избави го отъ всички-тѣ му бѣды, и даде му благодать и мудрость прѣдъ Фараона, царя Египетскаго, който го постави управитель надъ Египетъ и надъ всичкій си домъ.

ѡі. Прїїде же гла́дъ на всю зѣмлю Егѣпетскую и Хаана́ню, и ско́ръ въѣмъ: и не ѡбръѣта́хъ скѣтости Ѡцѣи на́шн.

ѡі. Слы́шавъ же Іа́ковъ съшю пшени́цъ во Егѣптѣ, посла Ѡцѣи на́ша пе́рвѣе:

ѡі. И внегда́ второе прїидо́ша, позна́хъ въість Іу́сифъ бра́тїи своѣй, и ѡбръ въість Фара́онъ ро́дъ Іу́сифовъ.

ѡі. Посла́въ же Іу́сифъ призвѣ Ѡцѣа своего Іа́кова, и все́ родство свое́, се́дмьдесятъ и па́тъ дѣшъ.

ѡі. Снїде же Іа́ковъ во Егѣпетъ, и сконча́ся са́мъ и Ѡцѣи на́шн:

ѡі. И принесѣни въша въ Сѣхѣмъ, и положѣни въша во гробѣ́хъ, е́гоже ко́пн Іавраа́мъ цѣною́ серебра́, ѡ сыновѣвъ Е́ммо́ра Сѣхѣмова.

ѡі. И ѡко́же приближа́шеся вре́мѣ ѡбѣтованїа, ѡмже кла́тца Бѣхъ Іавраа́мъ, возрасто́ша лю́дїе и оумно́жишася во Егѣптѣ,

ѡі. До́ндеже настѣ ца́рь ѡнъ во Егѣптѣ, ѡже не зна́ше Іу́сифа,

ѡі. Сѣй сѣѣ оумы́сливъ ѡ ро́дѣ на́шемъ, ѡсло́бн Ѡцѣи на́шы, оуморо́ити младе́нцы ѡнъ, и не ѡживѣти.

ѡі. Въ не́же вре́мѣ роди́ся Моўсе́й, и бѣ оу́гроденъ Бѣови, ѡже пита́нъ въість мѣсѣцы трѣхъ въ домѣ Ѡцѣа своего́.

ѡі. Извѣржена же е́го, взѣтъ е́го дѣшїи Фара́онова, и воспита́ ѡ себѣ въ сына.

ѡі. И наказанъ въість Моўсе́й все́й премѣдрости Егѣпетскѣй: бѣ же сі́ленъ въ словесѣхъ и дѣла́хъ.

ѡі. Егда́ же исполна́шеся е́мъ лѣтъ четы́редесѣтихъ вре́мѣ, взыде на се́рдце е́мъ, посѣтити бра́тїю свою́ сыны І́лєвы.

ѡі. И ви́дѣвъ нѣкоего ѡбї́днѣма, посѣкто́ва и сотвори ѡмїѣне́нїе ѡбї́днѣмому, оубѣвъ Егѣптянина.

ѡі. Мнѣше же разсмѣти бра́тїамъ своимъ, ѡ́къ Бѣхъ рѣско́ю е́го да́стъ ѡмъ спасе́нїе: Ѡнї же не разсмѣша.

11. И дойде гладъ надъ всичкѣ-тѣ земѣхъ Египетскѣхъ и Ханаанскѣхъ, и скърбъ голѣма : и отци-тѣ наши не намѣрувахъ прѣхранѣ.

12. А Іаковъ като чу че има жито въ Египетъ, испрати първый пѣтъ отци-тѣ наши :

13. И на вторый пѣтъ познанъ бы Іосифъ на братія-та си, и извѣстенъ станѣ Іосифовъ-тѣ родъ Фараону.

14. И проводи Іосифъ та призова бащѣ си Іакова, и всичко-то си сродство, седмдесетъ и петь души.

15. И слѣзе Іаковъ въ Египетъ, и умрѣ *тамъ* той и отци-тѣ наши.

16. И прѣнесохъ ги въ Сихемъ, и положихъ ги въ гробъ-тѣ, който купи Авраамъ съсъ цѣнѣхъ на сребро отъ сынове-тѣ на Еммора Сихемова.

17. И като приближаваше врѣме-то на обѣщаніе-то което Богъ съ клѣтвѣхъ ся обѣща Аврааму, нарастнѣ народъ-тѣ и умножи ся въ Египетъ,

18. Доклѣ настанѣ другъ царь, който не знаяше Іосифа.

19. Той съ коварно мѣдруваніе врѣхъ нашій-тѣ родъ, притѣсни отци-тѣ ни до толко щото да хвърлятъ дѣца-та си, за да не оставать живы.

20. Въ това врѣме ся роди Моисей, и прѣкрасенъ бѣше прѣдъ Бога ; и хранихъ го три мѣсеца въ бащинъ-тѣ му домъ.

21. А когато го хвърлихъ, зѣ го Фараонова-та дѣщеря, и отхрани го да бѣде неинъ сынъ.

22. И наученъ бы Моисей на всичкѣ-тѣ Египетскѣхъ мудрость, и силенъ бѣ словомъ и дѣломъ.

23. И като навършаше четиридесетѣ-тѣ годинѣхъ на възрастъ-тѣ си, дойде му на сърдце да иде да нагледа братія-та си, сынове-тѣ Израилевы ;

24. И понеже видѣ нѣкого си *отъ тѣхъ* обижданъ, отбрани го, и стори отмщеніе за притѣсняемый-тѣ като порази Египтянина.

25. И мысляше да ся свѣстятъ братія-та му че Богъ чрѣзъ неговъ рѣкѣхъ имъ дава избавленіе : но тѣ ся не свѣстихъ.

кѡ. Во оутрѣи же дѣнь іавіса ѿмъ тѣжущимъ, ѿ привла-
чаше ѿхъ въ примирѣніе, рѣкъ: мѡжіе, вратѣа єстѣ вы:
вскрю ѡбидите дрѣгъ дрѣга;

кѢ. Ѡбидѣи же ближняго, ѡринъ єгѡ, рѣкъ: ктѡ та по-
стѣви кнѣзѣа ѿ сѣдѣѡ наѣ нами;

кн. Едѣа оубѣити мѣ ты хѡщеши, ѿмже Ѡбразомъ оубѣилъ
єси вчерѣ єгѣптанина;

кѡ. Бѣжѣа же Мѡѡсѣй ѡ словеси сѣмъ, ѿ вѣсть пришлецъ
въ землѣа Мадѣамстѣи, идѣже родѣ сына двѣ.

л. И ѿполншымъ лѣтѡмъ четѣредесатимъ, іавіса ємѡ
въ пѣстыни горы Сѣнаѣскѣа Агѣла Гѣнь въ пламени Ѡгненнѣ
въ кѣпинѣ.

лѣ. Мѡѡсѣй же видѣвъ дивлѣшесѣ видѣнію: пристѣ-
пѣющъ же ємѡ разсмѣти, вѣсть глѣсъ Гѣнь къ немѡ:

лѡ. Азъ Бѣхъ Ѡтѣцъ твоѣхъ, Бѣхъ Авраѣмовъ ѿ Бѣхъ Ісаѣковъ
ѿ Бѣхъ Іаковъ. трѣпетенъ же бывъ Мѡѡсѣй не смѣаше
смотрѣти.

лг. Речѣ же ємѡ Гѣль: ѿззѣи сапоги ногѡ твоѣю: мѣсто
во, на немже стоѣши, землѣ сѣѣ єсть.

лѣ. Видѣа видѣхъ ѡсловленіе людѣи моѣхъ, ѿже во єгѣптѣ,
ѿ стѣпаніе ѿхъ оуслышахъ: ѿ спидѡхъ ѿзѣати ѿхъ: ѿ кнѣѣ
градѣи, послѡ та во єгѣпетъ.

лѡ. Сегѡ Мѡѡсѣа, єгѡже ѡринъша, рѣкше: ктѡ та постѣви
начѣльника ѿ сѣдѣѡ; сегѡ Бѣхъ кнѣзѣа ѿ ѿзѣавителя послѣ рѣкою
Агѣла іавлѣшагѡсѣ ємѡ въ кѣпинѣ.

лѣ. Сѣи ѿзведѣ ѿхъ, сотѡрь чѣдѣсѣ ѿ знѣменѣа въ землѣи
єгѣпетстѣи ѿ въ чермномъ морѣи, ѿ въ пѣстыни лѣтѣ
четѣредесѣ.

лз. Сѣи єсть Мѡѡсѣй рекѣи сынѡмъ Іѡлевѡмъ: Прѡрѡка
вѣмъ воздѣвѣгнетъ Гѣль Бѣхъ вѣшъ ѡ вратѣи вѣшеѣ іаковъ менѣ:
тогѡ послѣшайте.

лн. Сѣи єсть бывѣи въ црѣкви въ пѣстыни со Агѣломъ

26. На утрѣшній день яви имъ ся когато *нѣкои отъ тѣхъ* ся бѣяхъ, и накара ги да ся примирятъ, и рече: Человѣцы, вы сте братія; защо ся единъ другый обиждате?

27. А тойзи, който онеправдаваше ближній-тъ си, отпѣди го, и рече: Кой тя постави началникъ и сѣдникъ надъ насъ?

28. Или ищешь да убѣешь и мене, както уби вчера Египтянина?

29. Тогазъ Моисей побѣгнѣ за тѣзи думѣ, и станѣ прѣселникъ въ Мадіамскѣ-тѣ земѣхъ, дѣто добы двама сынове.

30. И като ся испълнихъ четиридесетъ години, яви му ся ангелъ Господень въ пустыні-тѣ на Синайскѣ-тѣ горѣхъ, въ срѣдѣ огненъ пламѣкъ на еди-къ кѣпинѣхъ.

31. А Моисей като видѣ, почуди ся за видѣніе-то; и когато приближаваше за да пригледа, дойде му гласъ отъ Господа:

32. Азъ съмъ Богъ на твои-тѣ отцы, Богъ Авраамовъ, Богъ Исааковъ и Богъ Іакововъ. И Моисей растреперанъ отъ страхъ не смѣяше да гледа.

33. И рече му Господь: Изуй обуша-та отъ позѣ-тѣ си; защото мѣсто-то на което стоишь, свята земя е.

34. Видѣхъ, видѣхъ страданіе-то на мои-тѣ людѣ въ Египетъ, и чухъ въздышаніе-то имъ, и слѣзохъ да ги избавѣмъ; и сега ела, ще тя проводѣмъ въ Египетъ.

35. Тогози Моисея, когото не пріехъ и му рекохъ: Кой тя постави началникъ и сѣдникъ? него Богъ чрѣзъ рѣкѣ-тѣ на ангела, който му ся яви въ кѣпинѣхъ-тѣ, проводи за началникъ и избавитель.

36. Той ги изведе, като направи чудеса и знаменія въ земѣхъ-тѣ Египетскѣхъ, и въ Червено-то море, и въ пустыні-тѣ четиридесетъ години.

37. Тойзи е Моисей който рече на сынове-тѣ Израилевы: Господь Богъ вашъ, отъ братія-та ваши ще въздигне вамъ пророкъ, като мене; него да слушате.

38. Тойзи е, който е былъ на събраніе-то въ пустыні-тѣ

глаголавшимъ ѣмъ на горѣ Синаѣстѣй и со Оцѣи нашими, иже пріятъ словеса жива дати намъ.

ла. Егѡже не восхотѣша послѣшати Оцѣи наши, но ѡринѣша и, и ѡбратѣшася сѣрдцемъ своимъ во Егѣпетъ,

м. Рѣкше Яарѡнъ: сотвори намъ бѡги, иже предѣдѣтъ предъ нами: Мѡѡсѣю бо семъ, иже изведе насъ ѡ земли Егѣпетскѣи, не вѣмы что бысть ѣмъ.

ма. И сотвориша телца во дни Оны, и принесѡша жѣртвы іава, и веселѣхсѣ въ дѣлѣхъ рѣкъ своею.

мв. Ѣвратѣса же Бѣга, и предаде ихъ сѣжити вѡемъ нѣнымъ. іакоже писано ѣсть въ книзѣ Прѡрѣкъ: Еда законѣнїа и жѣртвы принесѡсте мнѣ лѣтъ четыредесятъ въ пѣстыни, доме Іилевъ;

мг. И воспріѣсте скнїю Молѡховъ, и звѣздѣ бѡга вагевъ Ремфана, Ѣбразы, іаже сотвориѣте поклонѣтисѣ имъ: и преселѡ вы дѣлѣ Ваѡлѡна.

мд. Еѣнь свидѣнїа вагевъ Оцѣмъ нашимъ въ пѣстыни, іакоже повелѣ глѡлай Мѡѡсѣови, сотворити ю по Ѣбразѣ, Егѡже видѣ:

ме. Юже и внесѡша пріѣмше Отцѣи наши со Іисомъ, во ѡдержанїе іазыковъ: иже изрѣнѣ Бѣга ѡ лица Отѣцъ нашихъ, дѣже до днѣ дѣда:

мс. Иже ѡверѣте вѣгодѣть предъ Бѣгомъ, и испроси ѡверѣсти селѣнїе Бѣга іакѡвлю.

мз. Соломѡнъ же создѣ ѣмъ храмъ.

мн. Но вышнїй не въ рѣсѡтворѣнныхъ црѣвахъ живѣтъ, іакоже Прѡрѣкъ глаголетъ:

ма. Нѣо мнѣ прѣтолъ ѣсть, землѣ же поднѡжїе ногѣма моѣма: кїи храмъ сознѣдете мнѣ, глаголетъ Гдѣ; илѣи кѡе мѣсто покѡишѣ моѣмъ;

и. Не рѣка ли моѣ сотвори сїѣ всѣ;

иа. Жестоковѣнїи, и не ѡверѣзаниїи сѣрдцы и ѡушесѣи, въ прїснѣ Дѣхъ стѡмъ прѣтивитесѣ, іакоже Отцѣи вагевъ, тѣкѣ и вы.

наедно съ ангела, що му говоряхе на Синайскѣ-тѣ горѣ, още и съ отцы-тѣ наши, който и прѣя животворны словеса, да ги даде намъ,

39. Комуто не рачихѣ да бѣдѣтъ послушни наши-тѣ отци, но го отпѣдихѣ, и съсъ сѣрдца-та си повѣрнихѣ ся въ Египетъ,

40. Когато рекохѣ на Аарона: Направи ни богове, които да вървятъ прѣдъ насъ; защото тойзи Моисей, който ны изведе изъ земѣ-тѣ Египетскѣ, не знаемъ що станѣ.

41. И прѣзъ онѣзи дни направихѣ теле, и принесохѣ жьртвы идолу, и веселяхѣ ся въ направи-тѣ на рѣцѣ-тѣ си.

42. За това ся отвѣрнѣ Богъ и прѣдаде ги да служатъ на небесно-то воинство, както е писано въ книгѣ-тѣ на пророцы-тѣ: Доме Израилевъ, четиридесетъ години въ пустыни-тѣ закланія и жьртвы ли ми принесохте?

43. Вы задигнихте шатѣръ-тѣ Молоховъ, и звѣздѣ-тѣ на богъ-тѣ си Ремфана, изображенія-та, които си направихте да имъ ся кланяте: и азъ по далечъ отъ Вавилонъ ще вы прѣселихъ.

44. Скънія-та на свидѣтельство-то бѣше съ отцы-тѣ наши въ пустыни-тѣ, както заповѣда онзи, който говоряхе на Моисея да го направи по образъ-тѣ който бѣ видѣлъ;

45. Коѣмто наши-тѣ отци като прѣяхѣ, внесохѣ ѣхъ съ Исуса *Навина* въ владѣнія-та на язычници-тѣ, които изгони Богъ изъ прѣдъ лице-то на наши-тѣ отцы, до дни-тѣ на Давида;

46. Който намѣри благодать прѣдъ Бога, и попроси да намѣри жилище за Бога Іаковава.

47. А Соломонъ му съгради домъ.

48. Но Вышній не живѣе въ храмовѣ съ рѣкѣ направены, както казува пророкъ-тѣ:

49. Небе-то е прѣстолъ мой, а земя-та е подножіе на нозѣ-тѣ ми. Кой храмъ ще съградите за мене? казува Господъ; или кое мѣсто за моѣхъ почивкѣ?

50. Всичко това не направи ли го моя-та рѣка?

51. Твърдоглави и съ необрѣзаны сѣрдца и уши; вы всякога ся противите Духу Святому: както бащи-тѣ ви, така и вы.

ѱв. Когò ѿ Прѣрòвкѣ не ѱзгнàша Òтцы вáши ; ѱ оубѣиша предвозвѣстившїа ѿ пришѣствїи Прáведнагѡ, ѣгѡже вы нынѣ предáтецѣ ѱ оубѣицы кы́сте :

ѱг. Иже прїáсте закòнѣ оустроенїемѣ Аггласкимѣ, ѱ не сохрани́сте.

ѱд. Слы́шающе же сїа, распыхàхсѣ сердца свои́ми, ѱ скрежетàхсѣ збѣи нàнѣ.

ѱе. Стефàнѣ же сынъ ѱспòлнѣ Дхà сѣа, возрѣвѣ на нѣò, видѣ слàвѣ Бжїю, ѱ ѱиса стоàща ѡдеснòю Бгà,

ѱз. И рече : сѣ ви́жсѣ нѣсà ѡвѣрста, ѱ Гїа члвчà ѡдеснòю стоàща Бгà.

ѱз. Возопївше же гласомѣ вѣлїимѣ, затыкàхсѣ оўши свои, ѱ оустремїшасѣ єдинодúшнѡ нàнѣ :

ѱп. И ѱзвѣдше вѣкѣ грàда, кáменїемѣ побивàхсѣ єгò. ѱ свидѣтелїе снѣмше рїзы свои, положи́ша при ногѣ юноши нарицаемагѡ Сàулà,

ѱò. И кáменїемѣ побивàхсѣ Стефàна, молàщасѣ ѱ глагòлюща : Гдї ѱисе, прїимѣ дхѣ мой.

ѱ. Преклòнѣ же колѣна, возопї гласомѣ вѣлїимѣ : Гдї, не поста́ви ѱмѣ грѣхà сегò. ѱ сїа рѣкѣ оўспе.

ГЛАВА ѱ.

а. Сàулѣ же бѣ созвола́а оубѣиствѣ єгò. кы́сть же въз тòй дѣнь гонѣнїе вѣлїе на црковь Іерлїмсксю : всї же разсѣашасѣ по странàмѣ Ісудейскимѣ ѱ Самарїйскимѣ, кромѣ Аплѣ.

б. Погребо́ша же Стефàна мсжїе блгоговѣйни, ѱ сотвори́ша плачь вѣлїй на́д нимѣ.

в. Сàулѣ же ѡслоблàше црковь, въз дòмы вхòдà, ѱ влачà мсжы ѱ жены преда́ше въз темни́цѣ.

д. Разсѣавшїисѣ же, прохожда́хсѣ блговѣствующе слòво.

52. Кого отъ пророцы-тѣ не изгонихъ отци-тѣ ви? а още и убихъ оныя конто прѣдизвѣстихъ за идваніе-то на тогова Праведника, на когото вы сега станѣхте прѣдатели и убійци?

53. Вы конто приехте законъ-тѣ чрѣзъ служеніе-то ангелско, и не го удържахте.

54. А тѣ като чувахъ това, късахъ имъ ся сърдца-та *отъ ядъ*, и скърцахъ съсъ жбы на него.

55. А *Стефанъ*, исполненъ съ Духъ Святъ, погледнъ на небо-то, и видѣ славъ-тѣ Божіи, и Иисуса че стояше одесно на Бога;

56. И рече: Ето, виждамъ небеса-та отворены, и Сына чело-вѣческаго че стои одесно на Бога.

57. Но тѣ като извикахъ съ гласъ голѣмъ, затулихъ си уши-тѣ, и единодушно ся впуснѣхъ връхъ него.

58. И като го изведохъ внѣ изъ града, хвърляхъ връхъ него камъніе. И свидѣтели-тѣ сложихъ дрехы-тѣ си при нозѣ-тѣ на нѣкой момъкъ на име Савлъ.

59. И хвърляхъ камъніе връхъ Стефана, който ся моляше и казуваше: Господи Иисусе, приими духъ-тѣ ми.

60. И като колѣнничъ, извика съ гласъ голѣмъ: Господи, не имъ считай тойзи грѣхъ. И това като рече заспа.

ГЛАВА 8.

1. А Савлъ съизволяваше на убиваніе-то му. И по това врѣме станѣ голѣмо гоненіе противъ церквѣ-тѣ въ Іерусалимъ; и всицы ся разидохъ по Іудейскы-тѣ и Самарійскы-тѣ мѣста, освѣнъ апостоли-тѣ.

2. И нѣкои благоговѣйни чело-вѣци погребохъ Стефана, и направи-хъ надъ него голѣмъ плачь и рыданіе.

3. А Савлъ правяше голѣмъ повредъ на церквѣ-тѣ, понеже влѣзуваше въ всякъ къщъ, и влачаше мжжіе и жены, та ги прѣда-ваше въ тъмницѣ.

4. А тѣзи конто бѣхъ ся разишли, обхождахъ и благоговѣству-вахъ слово-то.

Ѣ. Філіппъ же сошѣдъ во градъ Самарійскій, проповѣдаше ѱмъ Хртѧ.

Ѥ. Внимѧхъ же народи глаголемымъ ѿ Філіппа єдинодѣшнѡ, слышаше ѱ вѣдаше знаменїа, їже творѧше.

Ѧ. Дѣси во нечїстїи ѿ многїхъ ѱмѣшнхъ ѧ, вопїюще глаголюхъ вѣлимъ ѱсхождѧхъ: мнози же разслабленїи ѱ хрѡмїи ѱцѣлїшася.

Ѩ. И вѣсть радость вѣлїа во градѣ томъ.

Ѭ. Мѣжъ же нѣкїи ѱменемъ Сїмѡнъ, прѣжде бѣ во градѣ волхвѣа ѱ оудивлѧа їзыкъ Самарійскїи, глагола нѣкоего бѣти себѣ велика:

ї. Ёмѣже внимѧхъ всѧ ѿ мѧла дѧже до велика, глаголюще: сѣй єсть сила Бжїа великаа.

її. Внимѧхъ же ёмѣ, занѣ доволно врѣмѧ волхвованїи оудивлѧше ѱхъ.

їі. Ёгда же вѣроваша Філіппъ бѣговѣствѣющъ, їже ѿ царствїи Бжїи ѱ ѿ ѱмени Ісѣ Хртѡвѣ, крещѧхъсѧ мѣже же ѱ жены.

їіі. Сїмѡнъ же ѱ сѧмъ вѣрова, ѱ крѣщсѧ, бѣ превѣла оудивлѧше: вѣда же сїлы ѱ знаменїа вѣлїа бѣвѧема, оудѧсенъ дивлѧшесѧ.

їііі. Слышавше же, їже во Іерлїмѣ Аѱлїи, їкѡ прїѧтъ Самарїа слово Бжїе, послѧша къ нїмъ Петрѧ ѱ Іѡаннѧ.

їіііі. Ёже сошѣдше помолїшасѧ ѿ нїхъ, їкѡ да прїїмѣтъ Дхѧ стѧго.

їііііі. Ёще во нн на єдїнаго ѱхъ бѣ пришелъ, тѡчїю крещенїи бѧхъ во ѱмѧ Гдѧ Ісѣ.

їіііііі. Тогда возложїша рѣцѣ на нѧ, ѱ прїѧша Дхѧ стѧго.

їііііііі. Вѣдѣвъ же Сїмѡнъ, їкѡ возложенїемъ рѣкъ Аѱлскїхъ дѣтсѧ Дхѧ стѧїи, прїнесѣ ѱмъ сребрѡ,

їіііііііі. Глагола: дадїте ѱ мнѣ власть сїю, да, на негѡже ѧще положѣ рѣцѣ, прїїметъ Дхѧ стѧго.

5. И Филиппъ слѣзе въ единъ Самарійскый градъ и проповѣдуваше имъ Христа.

6. И внимаваше народъ-тъ единодушно на това което имъ говоряше Филиппъ, като чувахъ *всички* и виждахъ знаменія-та които правяше.

7. Защото нечисти-тъ духове, съ голѣмъ гласъ извыкувахъ и излѣзувахъ отъ мнозина които ги имахъ; и мнозина разслабени и хроми исцѣлени бяхъ.

8. И станъ радость голѣма въ онзи градъ.

9. А въ градъ-тъ отъ по напредъ имаше нѣкой си чловѣкъ на име Симонъ, който правяше магін: и омаюваше народъ-тъ Самарійскый, като казуваше себе си че е великъ нѣкой си:

10. На когото всички отъ малкъ до голѣмъ давахъ вниманіе и казувахъ: Тойзи е велика-та сила Божія.

11. И внимавахъ на него, по това че доста врѣме бѣше ги омаювалъ съ магін-тъ си.

12. Но когато повѣрувахъ въ Филиппа, който благовѣствоваше за царство-то Божіе, и за име-то Исусъ Христово, крыщавахъ ся мъжіе и жены.

13. И самъ си Симонъ повѣрува, и покръстенъ намѣрваше ся всякога при Филиппа, и като гледаше че ставатъ знаменія и чудеса голѣмы, удивяваше ся.

14. А като чухъ апостоли-тъ които бѣхъ въ Іерусалимъ, че Самарія пріе слово-то Божіе, проводихъ имъ Петра и Іоанна,

15. Които като слѣзохъ, помолихъ ся за тѣхъ, за да пріимѣтъ Духа Святаго.

16. (Защото не бѣ слѣзълъ още ни на одного отъ тѣхъ *Духъ Святый*, но само бѣхъ кръстени въ име-то Исусъ Христово.)

17. Тогазъ възлагахъ рѣцѣ на тѣхъ, и пріимахъ Духа Святаго.

18. А като видѣ Симонъ че съ възлаганіе-то на апостолскы-тъ рѣцѣ ся даваше Святый Духъ, принесе имъ сребро,

19. И казуваше: Дайте и на мене тѣзи власть, щото врѣхъ когото възложъ рѣцѣ, да пріима Духа Святаго.

к. Пётръ же рече къ немѹ: сребро твоё съ товою да бѣдетъ въ погѣбель, ѿкѹ даръ Бжій неощевалъ еси сребромъ стажати.

ка. Нѣсть ти части ни жребіа въ словеси сѣмъ: ѿбо сердце твоё нѣсть право предъ Богомъ.

кв. Покаяса оубо ѿ словѣ твоёй сѣй, и молиса Бгс, ѿще оубо ѿпѣститъ ти помышленіе срца твоегѹ:

кг. Въ жѣлчи бо горести и союзѣ неправды зрю тѣ сѣща.

кд. Ѡвѣщавъ же Симѹнъ рече: помолитеса вы ѿ мнѣ ко Гдс, ѿкѹ да ничтоже сѣхъ найдеть на мѣ, ѿже рекосте.

ке. Онѹ же оубо засвидѣтельствовавшѣ и глаголавше слово Гдне, возвратишася во Іерлѣмъ, и мнѹгимъ вѣсемъ Самарітскимъ бѣговѣстиша.

кз. Ангелъ же Гднъ рече къ Філіппу, глагола: востани и иди на полѹдне, на пѣть сходящій ѿ Іерлѣма въ Газъ: и тѣи естъ пѣствъ.

кз. И воставъ поиде: и сѣ мѹжъ Мѣрѹнъ ѣврейскѹ силенъ Кандакѹ царицы Мѣрѹнскѣа, ѿже бѣ наѹ всѣми сокровищи еѣ: ѿже прѣиде поклонити во Іерлѣмъ:

ки. Бѣ же возвращаѣмъ и сѣдѣ на колесницѣ своѣй, чтѣше прѣрока Ісѣю.

кѡ. Рече же Дхъ къ Філіппу: пристѣпи и прилѣпица колесницѣ сѣй.

л. Притекъ же Філіппъ оуслыша егѡ чтѹща прѣрока Ісѣю, и рече: оубо разсмѣши ли, ѿже чтѣши;

ла. Онъ же рече: какѹ оубо могѹ (разсмѣти,) ѿще не ктѡ настѣвитъ мѣ; оумолѹ же Філіппа, да возшеѹ сѣдетъ съ нимъ.

лв. Слово же писаніа, еже чтѣше, бѣ сѣ: ѿкѹ Ѡвчѣ на заколеніе ведѣса, и ѿкѹ агнецъ прѣмъ стрѣгѹщемъ егѡ везгласенъ: тѡкѹ не ѿверзѣтъ оустъ своихъ.

20. А Петръ му рече : Сребро-то ти съ тебе наедно въ погибель да бжде ; защото си възмнѣлъ че даръ-тъ Божій съсъ сребро ся придобыва.

21. Ты нѣмашь часть, нито дѣлъ въ това, защото сърдце-то ти не е право прѣдъ Бога.

22. За то покай ся отъ тѣзи твоѣхъ злобъ, и моли ся Богу, да но бы ти ся простилъ тойзи на сърдце-то ти помислъ ;

23. Понеже тя гледамъ че си въ жълчкъ на горестъ и въ свръскъ на неправдъ.

24. А отговори Симонъ и рече : Молѣте ся вы за мене на Господа, да мя не постигне ни едно отъ тыя що рекохте.

25. Тъ прочее като засвидѣтелствувахъ и говорихъ слово-то Господне, върнѣхъ ся въ Иерусалимъ, и на много Самарійски села проповѣдувахъ евангеліе-то.

26. А ангелъ Господень говори на Филиппа и каза : Стани и иди къмъ пладиѣ, въ пѣтъ-тъ, който слѣзува отъ Иерусалимъ въ градъ Газа ; той е пустъ.

27. И станъ и отиде ; и ето, человекъ отъ Еѳіопіѣ, скопецъ, велможа на Кандакіѣ Еѳіопскъ-тъ царицъ, който бѣше надъ всичкъ-тъ нейнъ хазнъ ; той бѣ дошелъ въ Иерусалимъ да ся поклони.

28. И на връщаніе, като сѣдѣше на колѣсницъ-тъ си, четѣше пророка Исаіѣ.

29. А Духъ-тъ рече Филиппу : Пристѣпни, и прилѣпни ся до тѣзи колѣсницъ.

30. И притече Филиппъ, и го чу като прочиташе пророка Исаіѣ, и рече : Разумѣвашь ли това което четешъ ?

31. А той рече : И какъ быхъ можалъ да разумѣхъ, ако мя не настави нѣкой ? И покани Филиппа да възлѣзе и да сѣдне съ него.

32. А мѣсто-то на писаніе-то, което прочиташе, бѣше това : Заведохъ го като овцъ на закаланіе, и като агне безгласно прѣдъ тогози който го стриже, така не отваря уста-та си.

лг. Во смиреніи ѿгнъ сѣдъ ѿгнъ взѣтсѧ, рѣдъ же ѿгнъ ктѣ исповѣстъ; ꙗко въземлетсѧ ѿ земли живѣтъ ѿгнъ.

лд. Ѡбѣщавъ же кѣженикъ къ Філіппу рече: молю тѧ, ѿ коумъ Пророкъ глаголетъ сѣе; ѿ себѣ ли, или ѿ иномъ нѣкоумъ;

ле. Ѡверзъ же Філіппъ оустѧ своѧ, и наченъ ѿ писаніѧ сегнъ, бѣговѣсти ѿмъ Іиса.

лз. ꙗкоже идахъ пстѣмъ, прїидѣша на нѣкъю водъ: и рече кѣженикъ: сѣ водѧ: что возбранѧетъ ми креститисѧ;

лз. Рече же ѿмъ Філіппъ: ѡще вѣрзеши ѿ всегнъ сѣрдца твоегнъ, мѣцно тѣ ѣсть. Ѡбѣщавъ же рече: вѣрзю сѣѧ Бжїѧ быти Іиса Хртѧ.

ли. И повелѣ стати колесницѣ: и сидѣста Ѡба на водъ, Філіппъ же и кѣженикъ: и крести ѿгнъ.

ло. Егда же изыдѣста ѿ воды, Дхъ стѣйи нападе на кѣженика. Иггъ же Гднъ восхїти Філіппа, и не видѣ ѿгнъ ктомъ кѣженикъ: идаше во вз пстѣ своѣ радзасѧ.

м. Філіппъ же ѡбрѣтесѧ во Ізвѣтѣ: и прохѣдѧ благовѣствоваше градѣмъ всемъ, дѣндеже прїити ѿмъ въ Кесарїю.

ГЛАВА Ѧ.

а. Савлъ же ѣще дхѧ преиенїемъ и оубїйствомъ на оученикѣ Гднѣ, пристѣпѧ ко архїерїю,

б. Испроси ѿ негнъ посланїѧ въ Дамаскъ къ соборнїемъ, ꙗко да ѡще нѣкѧ ѡбрѣщетъ тогнъ пстѣ сѣшѧ, мѣжи же и жены, свѣзаны приведѣтъ во Іерусалимъ.

в. Внегда же итѣ, вѣсть ѿмъ приближитисѧ къ Дамаску, и внезапу ѡблиста ѿгнъ свѣтъ ѿ нѣсѣ:

д. И падъ на землю, слыша гласъ глаголющъ ѿмъ: Савле, Савле, что ма гѣниши;

33. Въ негово-то униженіе отне му ся сѣдба-та; а родъ-тъ му кой ще искаже? защото ся зема животъ-тъ му отъ земѣ-тъ.

34. И отговори скопецъ-тъ и рече на Филиппа: *Кажу ми, моѣ ти ся, за кого казува това пророкъ-тъ? за себе си ли, или за другыго нѣкого?*

35. А Филиппъ отвори уста, и наченѣ отъ това писаніе, та му благовѣсти Исуса.

36. И като вървахъ въ пѣть-тъ, дойдохъ на еднѣ водѣ; и казува скопецъ-тъ: Ето вода; какво мя въспира да ся не кръстѣхъ?

37. И Филиппъ рече: Ако вѣрувашъ отъ все сѣрдце, можешъ. А той отговори и рече: Вѣрувамъ че Исусъ Христосъ е Сынъ Божій.

38. И заповѣда да ся спрѣ колѣсница-та: и слѣзохъ и двама-та на водѣ-тъ, Филиппъ и скопецъ-тъ, и кръсти го.

39. А когато излѣзохъ изъ водѣ-тъ, Духъ Господень грабнѣ Филиппа, и не го видѣ вече скопецъ-тъ: но отхождаше на пѣть-тъ си радостенъ.

40. А Филиппъ ся намѣри въ Азотъ; и като прѣхождаше, проповѣдуваше евангеліе-то по всички-тъ градове доклѣ дойде въ Кесаріѣ.

ГЛАВА 9.

1. А Савлъ, като дыхаше още устрашаваніе и убійство врѣхъ ученицы-тъ Господни, отиде при първосвященника,

2. И поиска отъ него писма до съборища-та въ Дамаскъ, че ако бы да намѣри нѣкои отъ тойзи пѣть мѣжѣ и жены, да ги докара вързаны въ Іерусалимъ.

3. И на отиваніе когато приближаваше Дамаскъ, внезапно бляснѣ около него свѣтлина отъ небе-то.

4. И като паднѣ той на земѣ-тъ, чу гласъ, който му говорѣше: Савле, Савле, защо мя гонишь?

Ѣ. Речѣ же : кто ѣси Гдѣи ; Гдѣ же речѣ : азъ ѣсмь Іисъ, ѣгоже ты гонѣши : жестоко ти ѣсть протѣвс рожнѣ прѣти.

Ѥ. Трепѣща же ѣ оужасѣасѣ, глагола : Гдѣи, что ма хощѣши творѣти ; ѣ Гдѣ речѣ кз немѣ : востѣни ѣ вниди во градъ, ѣ речѣтсѣ ти, что ти подобѣетъ творѣти.

Ѧ. Мѣжѣе же ѣдѣщѣи сѣ нимъ стоѣхъ чѣдѣшесѣ, гласъ оубѣ слышашѣ, но никогѣже видѣше.

Ѩ. Востѣ же Сѣвѣлъ ѡ землѣ : ѣ ѡвѣрстыма очѣма своѣма ѣдѣнагѣ видѣше : ведѣше же ѣго за рѣкъ введѣша вѣ Дѣмаскъ.

Ѣ. И бѣ дни три не видѣ, ѣ ни іѣдѣ, ниже пѣашѣ.

ї. Бѣ же ѣкто оучѣникъ вѣ Дѣмасцѣ, ѣменемъ Аѣнѣѣа, ѣ речѣ кз немѣ Гдѣ вѣ видѣнѣи : Аѣнѣѣе, Оѣнъ же речѣ : сѣ азъ, Гдѣи.

Ѥ. Гдѣ же кз немѣ : востѣвѣ понѣи на стѣгнѣ нарицѣемѣю прѣвѣю, ѣ взыщѣ вѣ домъ Іѣдовѣ Сѣвѣла ѣменемъ, Тарсѣнѣѣа : сѣ бо молѣтѣвѣ дѣетъ.

Ѧ. И видѣ вѣ видѣнѣи мѣжа ѣменемъ Аѣнѣѣѣо вшѣдѣша, ѣ возлѣжѣша наѣнъ рѣкъ, іѣкъ да прѣзрѣтъ.

ї. Ѣвѣщѣа же Аѣнѣѣѣа : Гдѣи, слышѣхъ ѡ многѣхъ ѡ мѣжи сѣмъ, колѣѣа зѣла сотворѣ сѣѣымъ твоѣмъ во Іѣрѣлѣѣмѣ :

Ѥ. И зѣдѣ ѣмѣть вѣлѣсть ѡ ѣрхѣерѣѣи, свѣзѣти всѣ нарицѣѣющѣма ѣма твоѣ.

Ѣ. Речѣ же кз немѣ Гдѣ : ѣдѣи, іѣкъ сосѣдъ ѣзѣрѣнъ мѣ ѣсть сѣѣи, прѣнѣстѣи ѣма моѣ прѣдѣ іѣзѣкѣи ѣ царѣмѣи, ѣ сынѣмѣи Іѣлевѣымѣи.

Ѧ. Азъ бо скажѣ ѣмѣ, ѣлѣѣа подобѣетъ ѣмѣ ѡ ѣмени моѣмъ пострѣдѣти.

Ѧ. Пѣѣдѣ же Аѣнѣѣѣѣа ѣ внидѣ вѣ хрѣѣмѣнѣ, ѣ возлѣжѣ наѣнъ рѣцѣ, речѣ : Сѣвѣле брѣѣте, Гдѣ Іисъ іѣвѣлѣѣѣтсѣ на пѣтѣи, ѣмѣже шѣлъ ѣсѣи, послѣ ма, іѣкъ да прѣзрѣши ѣ ѣсполѣнишѣсѣ Дѣѣа сѣѣѣа.

5. А той рече: Кой си *ты*, Господи? И Господь му рече: Азъ съмъ Исусъ когото ты гонишь; не ти е лесно да риташъ срѣщъ остень.

6. А той растреперанъ и смаянъ рече: Господи, какво ищешь да сторѣхъ? И Господь му рече: Стани и влѣзь въ градъ-тъ, и ще ти ся каже, какво трѣба да правишь.

7. А мѣжѣ-тъ конто го придружавахъ, като чувахъ гласъ-тъ а не виждахъ никого, стояхъ като вѣцпени.

8. И станъ Савлъ отъ земѣхъ-тъ, и съ отворены очи не виждаше никого; и водѣхъ го за рѣкъ, та го възведохъ въ Дамаскъ.

9. И три дни минъ безъ да види, и не яде нито пи.

10. А въ Дамаскъ имаше единъ ученикъ на име Ананія, и рече му Господь во видѣніе: Ананіе. А той рече: Ето мя, Господи.

11. И Господь му рече: Стани, та иди на улицъ-тъ която ся казува Права, и попытай въ домъ-тъ на Іудъ за *някого си* на име Савлъ, Тарсянинъ; защото ето ся моли;

12. И видѣ во видѣніе одного чловѣка, именемъ Ананія, че влѣзе и тури рѣкъ на него за да прогледа.

13. И отвѣща Ананія: Господи, чухъ отъ мнозина за тогожь чловѣка, колко злины е сторилъ на твои-тъ святыни въ Іерусалимъ.

14. И тука има власть отъ първосвященници-тъ да върже всички конто призоваватъ твое-то име.

15. А Господь му рече: Иди, защото съсѣдъ избранъ ми е той, да носи мое-то име прѣдъ народы и царіе, и прѣдъ сынове-тъ Израилевы:

16. Защото азъ ще му покажъ *все* що има да пострада за името ми.

17. И отиде Ананія и влѣзе въ къщъ-тъ; и като възложи рѣцѣ на него, рече: Савле брате, Господь, Исусъ, който ти ся яви на пѣть-тъ по който ты идѣше, проводи мя за да прогледашь, и да ся изпълнишь съ Духа Святаго.

пг. И ѡбѣ ѿпадѡша ѿ Очѣю ѣгѡ ѡкѡ чешсѧ, прозрѣ же ѡбѣ, и воставъ крѣтисѧ,

ѡг. И прѣмь пишъ оукрѣписѧ. Бѣсть же Савлаъ сѧ сѧ-
шми въ Дамасцѣ оученикаѡмъ днѣ иѣкѣѧ.

к. И ѡбѣ на сѡмнишахъ проповѣдаше Ииса, ѡкѡ сѣй ѣсть Сѣъ Бжѣй.

ка. Дивлахсѧ же всѣ слышашѣи и глаголахъ: не сѣй ли ѣсть гонѣмый во Иерусалимѣ нарицающыѧ иѡма сѣе, и заѣ на сѣе прѣиде, да свѣзаны тѣѧ приведеѣтъ ко архѣ-
реѣмъ;

кв. Савлаъ же пѧче крѣплѧшесѧ, и смѣшѧше Исдѣн живѡ-
щыѧ въ Дамасцѣ, препираѧ, ѡкѡ сѣй ѣсть Хрѣтѡсѧ.

кг. Иѡкоже ипѡлнишасѧ днѣ доволны, совѣшѧша Исдѣе
оубѣити ѣгѡ:

кд. Оубѣданъ же бѣсть Савлаъ совѣтъ иѣхъ. стрѣжѧхъ же
вратъ дѣнь и нѡщъ, ѡкѡ да оубѣѡтъ ѣгѡ.

ке. Поѣмше же ѣгѡ оученицы нѡщѣю, свѣсиша по стѣнѣ
въ кѡшницѣ.

кз. Пришеѣхъ же Савлаъ во Иерусалимъ, покъшѧшесѧ при-
лѣплѧтисѧ оученикѡмъ: и всѣ коахсѧ ѣгѡ, не вѣрѡюще,
ѡкѡ ѣсть оученикъ.

кѣ. Варнаѡ же прѣмъ ѣгѡ, приведе ко Апѡлѡмъ, и повѣда
иѡмъ, кѡкѡ на пѣтѣ видѣ Гѡѧ, и ѡкѡ глагола ѣмѡ, и кѡкѡ въ
Дамасцѣ дерзѧше ѡ иѡмени Иисовѣ.

ки. И бѧше сѧ иѡми вхоѡѧ и исхоѡѧ во Иерѡлимѣ, и дер-
зѧѧ ѡ иѡмени Гѡѧ Ииса.

ко. Глаголаше же и стѣзѧшесѧ сѧ Ѣлѡны: Оѡи же иѡка-
хъ оубѣити ѣгѡ.

кл. Разсмѣвше же вратѣѧ сведѡша ѣгѡ въ Кесарѣю, и ѡпѣ-
стиша ѣгѡ въ Тѡрсѧ.

ла. Цркѡи же по всѣй Исдѣн и Галѣн и Самарѣн иѡмѣлахъ
мѣрѡ, созидѡющесѧ и ходѧще въ стрѡскѣ Гѡѡни, и оутѣше-
нѣмъ стѡгѡ Дхѡ оумножѧхсѧ.

18. И тозь часъ паднѣхъ отъ очи-тѣ му като люспы, и тутакси прогледа; и станѣ та ся кръсти;

19. А като похапнѣ, добы силѣ. И прѣсѣдѣ Савлѣ нѣколко дни съ ученицы-тѣ въ Дамаскъ.

20. И отъ тозь часъ проповѣдуваше по съборища-та Христа, че той е Сыиъ-тѣ Божій.

21. И всички конто го чувахъ, дивяхъ ся и казувахъ: Не е ли тойзи който погубяше въ Иерусалимъ тѣзи конто призовавахъ това име? и тука за това бѣ дошелъ, да ги закара вързаны при първо-священници-тѣ.

22. А Савлѣ ся укрѣпываше повече, и надпираше Иудей-тѣ конто живѣяхъ въ Дамаскъ, като доказуваше че тойзи е Христосъ.

23. И когато ся мишѣхъ нѣколко дни, наговорихъ ся Иудей-тѣ да го убійтъ;

24. И това тѣхно наговаряиe станѣ извѣстно на Савла; и вардахъ порты-тѣ деня и ноця, за да го убійтъ.

25. Но ученицы-тѣ го зѣхъ прѣзь ноцъ и го спустихъ прѣзь стѣнѣ-тѣ съ кошче.

26. И като дойде Савлѣ въ Иерусалимъ, стараяше ся да ся при-дружи съ ученицы-тѣ; но всички ся бояхъ отъ него, понеже не вѣрувахъ че е ученикъ.

27. А Варнава го зѣ, та го доведе при апостолы-тѣ и расказа имъ какъ е видѣлъ Господа въ пѣть-тѣ, и че му е говорилъ, и какъ въ Дамаскъ е проповѣдувалъ съ дързновение въ име-то Исусово.

28. И вхождаше и исхождаше съ тѣхъ въ Иерусалимъ, и дързновенно проповѣдуваше въ име-то на Господа Исуса;

29. И говоряше и прѣпираше ся съ Еллинисты-тѣ; а тѣ гледахъ да го убійтъ.

30. *Това* като разумѣхъ братія-та, заведохъ го въ Кесаріѣ и отпратихъ го въ Тарсъ.

31. И тогазь по всичкѣ Иудейскы и Галилейскы и Самарійскы церкви-тѣ имахъ миръ, и назидвахъ ся и ходяхъ въ страхъ Господень, и съ утѣшеніе-то на Святаго Духа умножавахъ ся.

лв. И бысть Петръ посѣщающъ всѣхъ, снѣти ѿ ко стѣмъ живущимъ въ Лѹдѣѣ.

лг. Ѡбръѣте же тѣмъ челоуѣка нѣкоего ѿменемъ Енеа, ѿ Ѡсми лѣтъ лежаща на одрѣ, ѿже бѣ разслабленъ.

лд. И рече ѣмъ Петръ: Енее, ѿцѣлѣтъ тѣ ѿсѣ Хрѣтосъ: востани съ постѣли твоеѣ. ѿ ѡбѣ востѣ:

ле. И видѣша егѡ вси живущіи въ Лѹдѣѣ ѿ во Иссарѣнѣ, ѿже ѡвератишасѣ ко Гѡдѣ.

лз. Во Іоппѣи же бѣ нѣкаѣ оученица ѿменемъ Табіа, ѿже сказѣма глаголетсѣ Сѣрна: сѣѣ бѣше ѿполнена блѣгнѣхъ дѣлъ ѿ милостынѣ, ѿже творѣше:

лз. Бысть же во дни тѣѣ, колѣвшей ѣй оумрѣти: ѡмывъ же ю положиша въ горницѣ.

ли. Близъ же сѣщей Лѹдѣѣ Іоппѣи, оученицы слышавше, ѿкъ Петръ ѣсть въ ней, послаша двѣ мѡжа къ немъ, моляще егѡ не ѡблѣкнѣтисѣ прѣити до нихъ.

ла. Востѣвъ же Петръ ѿде съ нѣма: егѡже пришедша возведѡша въ горницѣ, ѿ предѣлаша ѣмъ всѣ вдовицы плачущѣ ѿ показующѣ рѣзы ѿ одѣжды, елика творѣше съ нѣми сѣщи Сѣрна.

м. Изгнавъ же вѡнъ всѣ Петръ, преклѡнь колѣна помолѣсѣ: ѿ ѡвращѣсѣ къ тѣлѣ, рече: Табіа, востани. Она же ѡверзе ѡчи свои: ѿ видѣвши Петра, сѣде.

ма. Подѣвъ же ѣй рѣкъ, воздвиже ю: ѿ призвавъ стѣѣ ѿ вдовицы, постави ю живѣ.

мв. Оуѡѣдано же бысть сѣ по всѣй Іоппѣи, ѿ мнози вѣроваша въ Гѡдѣ.

мг. Бысть же дни доволны пребыти ѣмъ во Іоппѣи оу нѣкоемъ Сѣмѣѣ оусмараѣ.

ГЛАВА І.

а. Мѡжа же нѣкій бѣ въ Кесарѣи ѿменемъ Корниліѣи, сотникъ ѿ спѣры нарицающѣѣсѣ Італѣискѣѣ,

32. И станѣ когато Петръ обхождаше всичкы-тѣ, да слѣзе и до святын-тѣ конто живѣяхѣ въ Лиддѣ.

33. И намѣри тамо нѣкого челоувѣка на име Еней, който бѣше разслабенъ, и отъ осмь години все лѣжаше на постелкѣ.

34. И рече му Петръ: Енеє, исцѣлява тя Иисусъ Христосъ: стани и постели си самъ си. И тозъ часъ станѣ.

35. И видѣхѣ го всичкы конто живѣяхѣ въ Лиддѣ и въ Саронѣ, конто ся обѣрихѣхѣ къмъ Господа.

36. А въ Юппіѣхъ имаше нѣкоя ученица на име Тавиѳеа, (което истѣлкувано ще рече, Сърна:) тя бѣ исполнена съ добры дѣла и съ милостыни конто правяше.

37. И случи ся прѣзъ тѣзъ дни *та* да ся поболн и да умрѣ; и като ѣхъ окѣпахѣ, турихѣ ѣхъ въ горницѣ.

38. И понеже Лидда бѣше близу до Юппіѣхъ, ученици-тѣ като чухѣ че Петръ е тамъ, проводихѣ до него двама челоувѣцы, и моляхѣ го да ся не обѣни да дойде до тѣхъ.

39. И станѣ Петръ и отиде съ тѣхъ; и щомъ дойде, изведохѣ го въ горницѣ-тѣ; и прѣдстави хѣ ся прѣдъ него всичкы-тѣ вдовицы, та плачѣхѣ, и показувахѣ му ризы и дрехы конто *имѣ* правяше Сърна, когато бѣ съ тѣхъ.

40. А Петръ испрати на вѣнъ всичкы-тѣ, и колѣннчи та ся помоли, и ся обѣрихъ къмъ тѣло-то, и рече: Тавиѳеа, стани. А тя отвори очи-тѣ си, и като видѣ Петра, сѣднѣ.

41. А той ѣ подаде рѣкѣхъ и ѣхъ исправи; повыка послѣ святын-тѣ и вдовицы-тѣ, и прѣдстави ѣхъ *прѣдъ тѣхъ* живѣ.

42. И това станѣ извѣстно по всичкѣхъ Юппіѣхъ; и мнозина повѣрувахѣ въ Господа.

43. А *Петръ* прѣсѣдѣ довольно врѣме въ Юппіѣхъ, у нѣкого си Симона усмаря.

ГЛАВА 10.

1. Имаше пакъ нѣкой си челоувѣкъ въ Кесаріѣхъ на име Корнилій, стотникъ отъ полкѣ-тѣ нарицаемый Италийскый,

Ѣ. Благоговѣишъ ѿ боайса Бѣа со всѣмъ домоу своему, творяи милостыни многѣ людемъ, ѿ молайса Нѣс всегда:

Г. Видѣвъ видѣиши ѿвѣ, ѿкъ въ часъ девѣтый днѣ, Ангѣла Бжѣа сшѣдша къ немѣ, ѿ рѣкша ѣмѣ: Корниліе.

Д. Онъ же воззрѣвъ на нь ѿ пристрашенъ бывъ рече: что ѣсть Гдѣи; рече же ѣмѣ: молитвы твоѣ ѿ милостыни твоѣ възидоша на пѣмать предъ Бѣа.

Е. И нынѣ послѣи во Іоппию мжѣи, ѿ призовѣ Сѣмѣна на-рицаемаго Петра:

З. Сѣи странствуетъ оу нѣкоего Сѣмѣна оусмара, ѣмѣже ѣсть домоу при мѣри. тои речѣтъ тебѣ глаголы, въ нихъже спасѣши ты, ѿ всѣ домоу твоѣ.

З. И ѿкоже ѿиде Ангѣла глаголай Корнилію, пригласивъ двѣ ѿ рабѣвъ своихъ, ѿ воина благочестива ѿ слугашихъ ѣмѣ, ѿ. И сказавъ имъ всѣ, послѣи ихъ во Іоппию.

Д. Во оутрѣе же пѣтшѣствующимъ имъ ѿ ко града при-ближающимся, възиде Пѣтръ на горницъ помолѣтисѣ, ѿ часѣ шестомъ.

Г. Бысть же прилченъ, ѿ хотѣше вкѣсѣти: готѣвающимъ же онѣмъ, нападѣ на нь оужасъ,

Д. И видѣвъ нѣо ѿверсто, ѿ сходѣшъ на нь сосѣдъ нѣкѣи ѿкъ плащаницъ вѣлію, по четыремъ краѣмъ привѣзанъ, ѿ низъ спѣшѣемъ на зѣмлю:

В. Въ немъже вѣхъ всѣ четверонѣга землѣи ѿ свѣтрѣи ѿ гдѣи ѿ птицы невѣсныя:

Г. И бысть гласъ къ немѣ: востѣвъ Пѣтре, заколи ѿ ѿждѣ.

Д. Пѣтръ же рече: никакѣже Гдѣи: ѿкъ никѣлиже ѿдохъ всѣко скверно ѿли нечѣсто.

Е. И сѣ гласъ пѣки къ немѣ вторицею: ѿже Бѣа ѿчѣстѣлъ ѣсть, ты не скверни.

В. Сѣ же бысть трѣици: ѿ пѣки вѣзѣ сосѣдъ на нѣо.

2. Благочестивъ и богобоязливъ съсъ всичкый-тъ си домъ, и раздаваше много милостыни на народъ-тъ, и моляше ся Богу непрѣстанно.

3. Около деветый часъ на день-тъ той въ видѣніе видѣ ясно ангела Божія, който влѣзе при него и рече му : Корниліе.

4. А той погледнѣ на него, и уплашенъ рече : Що е, Господи ? И ангелъ-тъ му рече : Твои-тъ молитвы и твои-тъ милостыни възлѣзохъ на поменъ прѣдъ Бога.

5. И сега проводи челоуѣцы въ Іоппійѣ, и призови Симона който ся нарича Петръ.

6. Той е гость у нѣкого си Симона усмаря, на когото къща-та е край море-то ; той ще ти каже що трѣба да правишь.

7. И като си отиде ангелъ-тъ който говоряше Корнилію, *той* повыква двамина отъ слугы-тъ си, и единъ благочестивъ воинъ отъ тѣзи които ся намѣрувахъ всякога при него ;

8. И рассказа имъ всичко, и проводи ги въ Іоппійѣ.

9. А на утринь-тъ, когато тѣ пѣтувахъ и приближавахъ градъ-тъ, часъ-тъ кѣдѣ шесть, Петръ възлѣзе на къщѣ-тъ отъ горѣ да ся помолн.

10. И бѣше огладнѣлъ и искаше да яде, а тѣ още като приготвахъ, той дойде въ изстѣпленіе,

11. И вижда небе-то отворено и съждѣ като голѣмъ плащаницѣ, вързанъ за четири-тъ края, че слѣзуваше надъ него, и спущаше ся къмъ земіѣ-тъ.

12. Въ него имаше всякаквы четвероногы земны, и звѣрове, и гадове, и птицы небесны.

13. И дойде му гласъ : Стани, Петре, заколи и яждь.

14. А Петръ рече : Никакъ, Господи ; защото никога не съмъ ялъ нищо мръсно или нечисто.

15. И пакъ второй пѣтъ му дойде гласъ : Което е Богъ очистиъ, ты за мръсно го не считай.

16. И това станѣ три пѣти ; и пакъ ся вдигнѣ съждѣ-тъ на небе-то.

ѡі. И҃коже въ севѣ недосмѣваѣсѧ Пётрѡ, что́ бы было видѣніе, ꙗ́коже видѣ, ѿ сѣ мѡжіе посланніи ѡ Корніліа, вопрошше ѿ оубѣдѣвше домѡ Сімонѡвѡ, стѡша предъ враты:

іі. И возглаголюще вопрошахсѧ, ꙗ́коже Сімонѡ нарицаемый Пётрѡ заѣ странствоваетѡ.

ѡі. Петрѡ же размышляюще ѡ видѣніи, рече ѡмѡ Дѡхъ: сѣ мѡжіе трѣи ѿишѡтъ тебѣ:

к. Но воставѡ снѣдѡ, ѿ ѿдѡ сѡ нѣмѡ, ничто́ же разсѡждаѡ: занѣ ѡз послѡхъ ѿхъ.

ка. Сошедѡ же Пётрѡ къ мѡжѣмѡ пѡсланнымѡ къ немѡ ѡ Корніліа, рече: сѣ ѡз ꙗ́коже, ѡгѡже ѿишете: кѡ ꙗ́коже вѣнѡ, ꙗ́коже радѡ прѣидѡсте;

кв. Онѡ же рекѡша: Корніліѡ сотникѡ, мѡжѡ прѡведенѡ ѿ боѡйсѡ Бѡга, свидѣтельствоваѡ ѡ всегѡ ѡзыка Іудейска, оубѣщенѡ ꙗ́коже ѡ Ангѡла стѡ, призвѡти тѡ въ домѡ своѡ, ѿ слышати глаголы ѡ тебѣ.

кг. Призвавѡ же ѿхъ оубреѡдѡ. ѡстрѣе же Пётрѡ воставѡ ѿде сѡ нѣмѡ, ѿ ѡѡцын ѡ брѡтѡи, ѡже ѡ Іоппѡи ѡдѡша сѡ нѣмѡ.

кд. И ѡстрѣе вѣидѡша въ Кесарѡ: Корніліѡ же бѣ чѡдѡ ѿхъ, созвавѡ сродникѡ своѡ ѿ любѣзныѡ дрѡги.

ке. И҃коже вѣсть вѣити Петрѡ, срѣте ѡгѡ Корніліѡ, ѿ пѡдѡ на нѡгѡ ѡгѡ поклонѡсѡ.

кз. Пётрѡ же воздѡвиже ѡгѡ глагола: востѡнѡ: ѿ ѡз сѡмѡ человекѡ ꙗ́коже.

кз. И сѡ нѣмѡ бесѣдѡва, вѣидѡ, ѿ ѡврѣте собравѡшыѡсѡ мѡнѡги.

кн. Рече же къ нѣмѡ: вѡ вѣсте, ꙗ́коже не лѣпо ꙗ́коже мѡжѡ Іудѡанинѡ приѡплѡтитсѡ ѿлѡи прихѡдѡити ко ѿнѡплемѣнникѡ: ѿ мѡѣ Бѡга показѡ ѡнѡ ѡдѡнаго сквернѡ ѿлѡи нечѡистѡ глаголати человекѡ.

17. И като ся недоумѣваше Петръ въ себе си, какво знамену-ваше това видѣніе което видѣ, ето, проводени-тъ отъ Корнилія челоуѣци, като бѣхъ испытани Симоновъ-тъ къщъ, застанъхъ на врата-та ;

18. И повикахъ та пытахъ, тука ли е гость Симонъ нарицаемый Петръ.

19. И когато още Петръ размышляваше за видѣніе-то, рече му Духъ-тъ : Ето трима челоуѣци тя търсятъ ;

20. Но стани и слѣзь та иди съ тѣхъ и никакъ ся не сумнявай, защото азъ ги съмъ проводилъ.

21. И като слѣзе Петръ при челоуѣцы-тъ проводены-тъ до него отъ Корнилія, рече : Ето азъ съмъ когото търсите ; за койъ причинъ дойдохте ?

22. А тѣ рекохъ : Корнилій стотникъ, челоуѣкъ праведенъ и богобоязливъ, и свидѣтельствуванъ отъ всичкій народъ Іудейскій, пріе заповѣдь отъ Бога чрѣзь единъ святъ ангель да тя призове у дома си и да чуетъ думы отъ тебе.

23. Тогава ги покани вътрѣ, и угости ги. И на утринъ-тъ Петръ излѣзе съ тѣхъ, а съ него отидохъ и нѣкон отъ братія-та, които бѣхъ въ Іонніѣ.

24. И на другой-тъ день влѣзохъ въ Кесаріѣ ; а Корнилій ги очакуваше, като бѣ свикалъ роднины-тъ си и ближни-тъ си пріатели.

25. И когато влѣзваше Петръ, Корнилій го посрѣщъ, и падъ на нозѣ-тъ му и поклони ся.

26. А Петръ го дигъ и рече : Стани ; и самъ азъ съмъ челоуѣкъ.

27. И като ся разговаряше съ него, влѣзе и намѣри мнозина събранны.

28. И рече имъ : Вы знаете че не е простено на челоуѣкъ Іудеянинъ да има сношеніе или да ся сближава съ иноплеменникъ : Богъ обаче ми показа да не казувамъ ни на одного челоуѣка мръсенъ или нечистъ.

кѡ. Тѣмже ѿ безъ сумнѣніа приидохъ призванъ. вопрошаю
вы оубо: коеѧ радѣи вины посласте по мене ;

л. И Корнілій рече: ѿ четвертаго днѣ даже до сегѡ часа,
вѣхъ постаѣа, ѿ въз девѣтый часъ молаѣа въз домъ моѣмъ :
ѿ сѣ мѡжъ стѣ предо мною во одеждѣ свѣтлѣ,

ла. И рече: Корніліе, оуслышана бысть мѡтва твоѧ, ѿ
милостыни твоѧ поманишасѧ предъ Богомъ.

лв. Послѣ оубо во Іоппію, ѿ призовѣ Сімонѧ, ѿже нари-
цѣтсѧ Пѣтръ: сѣй странствоваетъ въз домъ Сімонѧ оусмараѣ
близъ моря: ѿже пришедъ возглаголетъ тебѣ.

лг. Якоже оубо послахъ къ тебѣ: ты же добръ сотвориѧ
ѣси пришедъ. нынѣ оубо вси мы предъ Богомъ предстоимъ
слышати всѧ повелѣніа тебѣ ѿ Бога.

лд. Обверзъ же Пѣтръ оустѧ, рече: поистиннѣ разсмѣваю,
ѧко не на лица зрѣтъ Богъ :

ле. Но во всѧкомъ языцѣ боѧйсѧ Егѡ, ѿ дѣлаѧи правдѧ,
пріѧтенъ ѣмъ ѣсть.

лз. Слово же послѧ сынѡмъ Ісусевымъ, блговѣствѧ миръ
Іисъ Хрѣтомъ, сѣй ѣсть всѣмъ Глѧ.

лз. Бы вѣсте глаголахъ бывшій по всѣй Іудеѣ, наченшійсѧ
ѿ Галілеѣ, по крѣщеніи, же проповѣда Іѡаннъ :

лн. Іиса, ѿже ѿ Назарѣта, ѧко помѧза Егѡ Богъ Дѡмъ
сѣымъ ѿ сілою, ѿже проѣде блгодѣтельствѧ ѿ исцѣлѧа всѧ
насилованныа ѿ діавѡла, ѧко Богъ бѧше съ нимъ :

ло. И мы ѣсмы свидѣтели всѣхъ, ѧже сотвори во странѣ
Іудейскѣи ѿ во Іерлімѣ: Егѡже ѿ оубиша повѣшше на дрѣвѣ.

м. Сегѡ Богъ воскресѣ въз третій день, ѿ даде ѣмъ явленѣ
быти,

ма. Не всѣмъ людемъ, но намъ свидѣтелемъ преднаречѣн-
нымъ ѿ Бога, ѿже съ нимъ идѡхомъ ѿ пѣхомъ, по воскрѣніи
Егѡ ѿ мертвыхъ :

мв. И повелѣ намъ проповѣдати людемъ, ѿ засвидѣ-

29. За това и като мя повикахте, дойдохъ безъ противорѣчіе ; и тѣй пытамъ *вы*, за коѣхъ причинѣхъ мя призовахте ?

30. И Корнилій рече : Прѣди четири дена отъ тойзи часть държахъ постъ, и часть-тъ по деветъ като ся молахъ *Богу* въ къщѣхъ-тъ си, ето, застанѣхъ прѣдъ мене человекъ въ свѣтло облѣкло,

31. И казува : Корниліе, послушана бы твоя-та молитва, и твои-тъ милостини поменѣхъхъ ся прѣдъ Бога ;

32. И тѣй проводи въ Юппіѣхъ, и призови Симона който ся нарича Петръ : той е гостъ въ домъ-тъ на Симона усмаря при море-то ; и той като дойде, ще ти говори.

33. И на часть-тъ проводихъ до тебе ; и ты добръ си сторилъ че си дошелъ. Сега прочее ный всинца прѣдстоимъ прѣдъ Бога, да чуемъ все що ти е заповѣдано отъ Бога.

34. А Петръ отвори уста и рече : Наистинѣхъ разбирамъ че Богъ не гледа на лице ;

35. Но во всякой народъ, онзи който му ся бон, и дѣйствува правдѣхъ, приятенъ му е.

36. Слово-то което проводи на сынове-тъ Израилевы, та *имѣ* благовѣствоваше миръ чрѣзъ Исуса Христа ; (той е Господъ на всички ;)

37. *Това* слово *вы* знаете което станѣхъ по всичкѣхъ Іудеѣхъ, като наченѣхъ отъ Галилеѣхъ, слѣдъ крещеніе-то, което проповѣда Іоаннѣхъ :

38. Какъ помаза Богъ съ Духъ Святъ и съсь силѣхъ Исуса отъ Назаретъ, който обхождаше, правяше благодѣянія и исцѣляваше всички-тъ наслованы отъ діавола ; защото Богъ бѣше съ него.

39. И ный смы свидѣтели на всичко що стори той въ Іудейскѣхъ-тъ земіѣхъ и въ Іерусалимъ ; когото убихъхъ, повѣсивше на дърво.

40. Него Богъ възкръси въ третій-тъ день, и показа го явно,

41. Не на всякий-тъ народъ, но на насъ прѣдопрѣдѣленны-тъ отъ Бога свидѣтели, които ядохмы и пихмы съ него наедно, слѣдъ като възкръснѣхъ изъ мъртвы-тъ.

42. И повелѣ ни да проповѣдуваме на народа, и да засвидѣ-

ТЕЛЬСТВОВАТИ, ꙗкоу тоу ѣсть наречѣнный ѿ Б҃га сздѣа живымъ и мѣртымъ.

мг. Ѿ сѣмъ вси Пророчи свидѣтельствуютъ, ѡставленіе грѣхѡвъ пріати именемъ ѿгвѣсѣа въсѣлющемъ въ оны.

мд. Емѣ же глаголющъ Петръ глаголы сѣа, нападе Дхъ стый на всѣ слышавшыя слово.

ме. И оужасѡшася, иже ѿ ѡбрѣзаніа вѣрїи, елицы прїидоша съ Петромъ, ꙗкоу и на ꙗзыки даръ стѣа Дхъ иꙗвѣа :

мс. Слышавъ бо ихъ глаголющихъ ꙗзыки, и величавшихъ Б҃га. тогда ѡбѣща Петръ :

мз. Еда воуе возвернѣти мѡжетъ ктѡ, ѣже не крестїтиса сѣмъ, иже Дхъ стый пріѣа ꙗкоже и мы ;

ми. Повелѣ же имъ крѣтитиса во имя Іисъ Хрѣтово : тогда молиша ѿгвѣ прѣвѣти оу нихъ днѣ нѣкїа.

ГЛАВА 21.

а. Слышавъ же Апѡли и братїа сѣїи во Ісдеи, ꙗкоу и ꙗзыцы пріѣа слово Б҃жїе.

б. И егда взыде Петръ во Іерлїмъ, препирахъся съ нимъ, иже ѿ ѡбрѣзанїа,

г. Глаголюще : ꙗкоу къ мѡжемъ ѡбрѣзанїа не имѡщымъ вшеа есѣ, и ꙗвѣ есѣ съ нимъ.

д. Наченъ же Петръ, сказоваше имъ порѣдъ, глагола :

е. Язъ бѣхъ во градѣ Іоппїистѣмъ молаа, и видѣхъ во оужасѣ видѣнїе, сходѣвъ сосѣдъ нѣкїи ꙗкоу плащаницъ вѣаю, ѿ четырехъ краевъ низпущаемъ съ нѣсѣ, и прїиде даже до мене :

б. Ръ ииже воззрѣвъ смотрѣхъ, и видѣхъ четверонѡгъ земнаа и звѣри и гады и птицы небесныя.

телствувамы, че той е опрѣдѣленный-тъ отъ Бога Сѣдникъ на живы-тъ и мъртвы-тъ.

43. Всичкы-тъ пророцы свидѣлствувать за него, че всякой който повѣрува въ него, чрѣзъ негово-то име ще прїиме прощеніе на грѣхове-тъ *си*.

44. И когато още говоряше Петръ тѣзи думы, слѣзе Духъ Святый на всички които слушахъ слово-то.

45. И смаяхъ ся върни-тъ що бѣхъ отъ обрѣзаны-тъ, които бѣхъ дошли съ Петра, че даръ-тъ на Святаго Духа ся излѣ и на язычници-тъ ;

46. Защото гы чувахъ да говорятъ языцы, и да величаѣтъ Бога.

47. Тогази отговори Петръ : Може ли нѣкой да възбрани водж-тъ да ся не кръстятъ и тѣзи които прїяхъ Духа Святаго както и ный ?

48. И заповѣда да ся кръстятъ въ име-то Господне. Тогази му ся примолихъ да прѣсѣди нѣколко дена у *тѣхъ*.

ГЛАВА 11.

1. И чухъ апостоли-тъ и братія-та които бѣхъ въ Іудеѣ, че и язычници-тъ прїяхъ слово-то Божіе.

2. И когато възлѣзе Петръ въ Іерусалимъ, прѣпирахъ ся съ него тѣзи *които бѣхъ* отъ обрѣзаны-тъ,

3. И казувахъ : Че при необрѣзаны чловѣцы си влѣзъл и ялъ си съ тѣхъ.

4. А Петръ наченъ и излагаше имъ наредъ станѣло-то и казуваше :

5. Азъ бѣхъ на молитвѣхъ въ градъ-тъ Іоппїѣ ; и въ изстѣпленіе видѣхъ видѣніе, единъ сѣсѣдъ като голѣма плащаница, *вързана* за четири-тъ краща слѣзуваше, и спущаше ся отъ небе-то, и дойде даже до мене.

6. Въ него като ся вгледвахъ, разсматряхъ и видѣхъ, четвероногы земны, и звѣрове, и гадове, и птицы небесны.

3. Слышахъ же гласъ глаголющихъ мнѣ: воставъ Пётре, заколи ѿ ѿждь.

и. Рѣхъ же: никакоже Гдѣ: ѿкѡ всако скверно ѿ нечи́сто николиже вни́де во о́уста моѧ.

а. Ѡбѣща же мѧ гласъ втори́цею съ нѣсѣ глаголющихъ: ѿже Бгъ ѡчи́стиахъ єсть, ты не скверни.

г. Сіе же бысть трѣжды, ѿ пакѣи взашася всѧ на нѣбо.

д. И сѣ авіе трѣ мѣжіе сташа предъ храминою, въ нейже бѣхъ, послани ѡ Кесаріи ко мнѣ.

в. Рече же мѧ Дхъ, ити съ нами, ничтѣже разсѣдѧ: приидѡша же со мною ѿ шестѣ братѣи сѣи, ѿ внидохомъ въ домъ мѣжа,

г. И возвѣсти намъ, какѡ видѣ Аггѣла (сѣа) въ домѣ своёмъ ставша ѿ рекша ємѣ: послѧ во Іоппїю мѣжы, ѿ призовѣ Сѣмѡна нарицаемаго Петра,

д. Иже речѣтъ глаголы къ тебѣ, въ нихже спасѣшися ты ѿ весь домъ твоѧ.

е. Внегда же начахъ глаголати, нападе Дхъ стѣи на нихъ, ѿкоже ѿ на ны въ началѣ.

ж. Поманихъ же глаголѧ Гдѣ, ѿкоже глаголаше: Іѡаннъ оубѡ крѣтиахъ єсть водою, вы же имате крѣтитисѧ Дхомъ стѣимъ.

з. Иже оубѡ равенъ дѣрзъ даде имъ Бгъ, ѿкоже ѿ намъ вѣровавшимъ въ Гдѧ нашего Іиса Хрѣта, азъ же ктѣ бѣхъ могѧи возбранѣти Бга;

и. Слышавше же сѣа оумолкоша, ѿ славлахъ Бга глаголюще: оубѡ ѿ ѧзыкомъ Бгъ покаи́ше даде въ живѣтъ.

а. Разсѣавшисѧ оубѡ ѡ скорѣи бывшѣа при Стефанѣ, приидѡша даже до Фѣникіи ѿ Кѣпра ѿ Антиохіи, ни єдиномъ же глаголюще слово, токѡмъ Ісдѣемъ.

б. Пахъ же иѣции ѡ нихъ мѣжіе Кѣпретѣи ѿ Кѣринеѣстѣи, иже вшѣдше во Антиохію, глаголахъ къ Єлліиномъ, блговѣствующе Гдѧ Іиса.

7. И чухъ гласъ който ми казуваше : Петре, стани, заколи и яждь.

8. И рѣкохъ : Никакъ, Господи ; защото никога не е влѣзло въ уста-та ми нищо мръсно или нечисто.

9. И отговори ми вторый пѣтъ гласъ-тъ отъ небе-то : Което е Богъ очистилъ, ты за мръсно го не считай.

10. И това станъ до три пѣти, и пакъ ся дрѣпнахъ всичко на небе-то.

11. И ето, на сжщій-тъ часъ, трима чловѣци пристигнахъ прѣдъ кѣщъ-тѣ, въ коѣто бѣхъ, проводени отъ Кесаріѣ до мене.

12. И рече ми Духъ-тъ да идъ съ тѣхъ и никакъ да ся не сумиявамъ ; а съ мене наедно дойдохъ и шестима-та тѣзи братія, и влѣзохмы въ кѣщъ-тѣ на чловѣка.

13. И каза ни, какъ видѣлъ ангела въ кѣщъ-тѣ си, че застанъ и му рекъ : Проводи чловѣцы въ Юппіѣ, и призови Симона който ся нарича Петръ.

14. Той ще ти каже думы, чрѣзъ които ще ся спасешъ ты и всякий-тъ твой домъ.

15. И когато наченъхъ да говорѣхъ, Духъ Святый слѣзе на тѣхъ, както и на насъ испърво.

16. Тогази смислихъ рѣчь-тѣ Господнѣ, какъ казуваше : Іоаннъ е кръстилъ съ водъ, а вы ще ся кръстите Духомъ Свѣтымъ.

17. И тѣй понеже даде Богъ равенъ даръ и на тѣхъ, които повѣрувахъ въ Господа *нашего* Іисуса Христа, както и намъ, азъ кой бѣхъ щото да можъ да въспрѣ Бога ?

18. Това като чухъ, мълкнахъ си, и славяхъ Бога и казувахъ : И на язычници-тѣ прочее даде Богъ покаяніе за животъ.

19. И тѣй распрѣснѣти-тѣ отъ гоненіе-то, което станъ по *смерть-тѣ* на Стефана, прѣминахъ до Финикіѣ и Кипръ и Антиохіѣ, и никому другому не проповѣдувахъ слово-то, тѣкмо на Іудей-тѣ.

20. И отъ тѣхъ имаше нѣкои чловѣци Кипряне и Киринейци, които, като влѣзохъ въ Антиохіѣ, говорѣхъ на Еллинисты-тѣ, и благоувѣствувахъ *имъ* Господа Іисуса.

ѳа. И бѣ рска Гѣна съ нѣми : многое же число вѣровавше ѡбратѣшася ко Гѣс.

ѳв. Слышано же бысть слово ѡ нѣхъ во оушїю цркви сѣщїа во Іерусалимѣ, и послаша Варнаѳс прентѣ дѣже до Антіохїи.

ѳг. Иже пришедъ и видѣвъ бѣгодѣть Бжїю, возрадовася, и моляше всѣхъ изволенїемъ сѣрдца терпѣти ѡ Гѣхъ :

ѳд. Иѡв бѣ мѣжъ блѣгъ и исполнь дѣла стѣ и вѣры. и приложися народъ много Гѣви.

ѳе. Изыде же Варнаѳа въ Тарсъ взыскати Савла, и ѡбрѣтъ ѣго, приведе ѣго во Антіохїю.

ѳс. Бысть же ѣмъ лѣто цѣло собирѣшася въ цркви, и оучити народъ много, нареши же прежде во Антіохїи оученики Хрїстіани.

ѳз. Въ тѣхъ же дни снисхоша ѡ Іерусалима пррцы во Антіохїю.

ѳи. Воставъ же едїнъ ѡ нѣхъ ѣменемъ Агавъ, назнаменаше дѣхомъ, глаголю великъ хотѣнїи быти по всѣй вселеннѣй : иже и бысть при Клавдіи Кесарѣ.

ѳѡ. Ѣ оученикъ же, по елику кто ѣмѣаше что, изволиша кїждо ѣхъ на слѣже послати живущимъ во Іудейи братїямъ :

ѳа. Ѣже и сотвориша, пославше къ старцемъ рскою Варнавлею и Савлею.

ГЛАВА ѳі.

ѳ. Во снѣ же время возложїи Ирвдъ царь рсцѣ ѡслобити иѣкїа иже ѡ цркви.

ѳ. Оубї же Іѡкѡва брата Іѡаннова мечемъ.

ѳ. И видѣвъ, іѡкѡ годѣ есть Іудеемъ, приложїи їти и Петра : бѣхъ же днїе ѡпрѣсночнїи.

ѳ. Егѡже и емя всадїи въ темницѣ, предавъ четыремъ

21. И рѣка-та Господня бѣше съ тѣхъ; и много множество повѣрувахъ и обѣрихъ ся къмъ Господа.

22. И чу ся дума-та за тѣхъ въ уши-тъ на церквѣ-тъ въ Іерусалимъ, и пратихъ Варнавѣ да прѣмине до Антиохіѣ.

23. И той като дойде и видѣ Божіѣ-тъ благодать, възрадува ся, и подканяше всички-тъ да прѣбѣдватъ въ Господа съ постоянно сѣрдце.

24. Понеже той бѣше чловѣкъ добръ и исполненъ съ Духъ Святъ и съ вѣрѣ: и приложи ся къмъ Господа довольно народъ.

25. Тогава излѣзе Варнава до Тарсъ да търси Савла, и като го намери, доведе го въ Антиохіѣ.

26. И като ся събирахъ въ церквѣ-тъ цѣлѣ години, научихъ довольно народъ: и най първо въ Антиохіѣ ученици-тъ ся наименувахъ Христіани.

27. И прѣзъ тѣзи дни слѣзохъ пророци отъ Іерусалимъ въ Антиохіѣ.

28. И станѣ единъ отъ тѣхъ на име Агавъ, и назначи Духомъ, че има да бѣде голѣмъ гладъ по всички вселениѣ, който и станѣ во врѣме-то на Клавдія Кесаря.

29. За това ученици-тъ отредихъ всякой отъ тѣхъ споредъ сѣстояніе-то си да проводятъ помощъ на братія-та които живѣехъ въ Іудеѣ:

30. Коего и сторихъ и ѣхъ испратихъ до презвитеры-тъ чрѣзъ рѣкѣ-тъ на Варнавѣ и Савла.

ГЛАВА 12.

1. Въ онова врѣме царь Иродъ прострѣ рѣцѣ да стори зло на нѣкои отъ церквѣ-тъ.

2. И уби съ мечъ Іакова Іоанновъ-тъ братъ.

3. И като видѣ че е угодно на Іудеѣ-тъ, приложи да улови и Петра; (а бѣхъ дни-тъ на бесквасны-тъ хлѣбове;)

4. Когото хванѣ, и хвърли въ тъмницѣ, и прѣдаде го на четири

четверіцѣмъ воиновъ стрещи ѿгдѣ, хотѣ по плсцѣ извѣстѣ
ѿгдѣ къ людемъ.

ѿ. И оубо Петра стрѣжашъ въ темницѣ: молитва же бѣ
приложна бываема ѿ цркви къ Бгъ ѿ немъ.

ѿ. Егда же хотѣше ѿгдѣ извѣстѣ Ирѣмъ, въ ношѣ той бѣ
Петръ спѣ междѣ двѣмѣ воиномѣ, свѣзанъ желѣзномѣ оу-
жема двѣмѣ, стрѣжѣ же предѣ двѣрми стрѣжашъ темницѣ.

з. И сѣ Ангѣлъ Гдѣи предѣ, ѿ свѣтъ возсѣ въ храмѣ:
толкнѣвъ же въ рѣбра Петра, воздвиже ѿгдѣ глагола: востани
вскорѣ. ѿ спадѣша ѿмъ оубо желѣзнаѣ сѣ рѣкѣ.

и. Рече же Ангѣлъ къ немъ: препояшисѣ, ѿ встѣпи въ
плесницѣ твоѣ: сотвори же такъ. ѿ глагола ѿмъ: ѿблещисѣ
въ ризѣ твоѣ, ѿ послѣдствѣи мѣ.

д. И изшѣвъ въ слѣдъ ѿгдѣ идаше: ѿ не вѣдаше,
ѿкѣ истина ѣсть бывшее ѿ Ангѣла, мнѣше же видѣнїе
зрѣти.

г. Прошѣдша же первю стрѣжѣ ѿ вторю, прїидѣ ко
вратѣмъ желѣзнымъ, вводѣмымъ во градъ, ѿже ѿ сѣбѣ
ѿверзѣшасѣ ѿма: ѿ изшѣдше прїидѣша стѣгнѣ ѿдѣнѣ, ѿ ѿбѣ
ѿвстѣпи Ангѣла ѿ негѣ.

дѣ. И Петръ бывъ въ сѣбѣ, рече: нынѣ вѣмъ воистиннѣ,
ѿкѣ послѣ Бгъ Ангѣла своего, ѿ изѣтъ мѣ ѿ рѣкѣ Ирѣмовѣ ѿ
ѿ всегѣ члѣнѣ людѣи Іудѣйскѣхъ.

ѿ. Смотрѣвъ же прїиде въ дѣмъ Марїи мѣтере Іовѣнна
нарцѣаемагѣ Марка, идаже бѣхъ мнози собрани ѿ мо-
лѣщесѣ.

гѣ. Толкнѣвшѣ же Петръ во вратѣ двора, прїстѣпи слы-
шати ѿроковѣца ѿменемъ Рѣди:

дѣ. И познѣвши гласъ Петровъ, ѿ радости не ѿвѣрзе вратъ,
прїтѣкши же сказа Петра стѣлѣи предѣ вратѣ.

ѿ. Онѣ же къ ней рѣша: бѣснѣшисѣ ли; Онѣ же крѣ-
плѣшесѣ такъ быти. Онѣ же глаголахъ: Ангѣлъ ѿгдѣ ѣсть.

четворицы войны да го вардятъ, съ намѣреніе да го изведе прѣдъ народъ-тъ подиръ пасхъ-тъ.

5. И тѣй Петра вардахъ въ тъмницъ-тъ, а отъ церквъ-тъ ставаше усърдна молба къмъ Бога за него.

6. И когато щѣше Иродъ да го изведе, прѣзъ тѣзи нощъ Петръ спѣше между двама войны, вързанъ съ двѣ вериги, и стражари прѣдъ врата-та вардахъ тъмницъ-тъ.

7. И ето, ангелъ Господень прѣдстанъ, и свѣтлина осія стаи-тъ; и *ангелъ-то* като побута Петра по ребра-та, разбуди го, и рече му: Ставай скоро; и спадихъ вериги-тъ отъ рѣцѣ-тъ му.

8. И рече му ангелъ-тъ: Опаши ся, и обуй сандаля-та си; и стори така: и казува му: Облѣчи дрехъ-тъ си, и ела слѣдъ мене.

9. И *Петръ* излѣзе и отиваше слѣдъ него, и не знаеше че е истинно това което ставаше отъ ангела, но мисляше си че видѣніе види.

10. А като прѣминихъ първъ-тъ стражъ и вторъ-тъ, дойдохъ на желѣзны-тъ врата, които водятъ къмъ градъ-тъ, и тѣ имъ ся отворихъ отъ самосебе си; и *отъ тамъ* като излѣзохъ, изминихъ единъ улицъ и тутакси ангелъ-тъ отстѣпи отъ него.

11. И Петръ дойде на себе си и рече: Сега наистинъ знаиъ, че Господъ проводи ангела своего, и мя избави изъ рѣкъ-тъ Иродовъ, и отъ всичко-то очакваніе на Іудейскій-тъ народъ.

12. И като си помисли, дойде въ къщъ-тъ на Маріѣ майкъ-тъ на Іоанна, нарицаемаго Марка, дѣто имаше мнозина събрани та ся моляхъ *Богу*.

13. И когато похлопа Петръ на пѣтны-тъ врата, пристѣпи една слугиня на име Рода да послуша *кой е*.

14. И щомъ позна Петровъ-тъ гласъ, отъ радость не отвори врата-та, но завтече ся и даде извѣстіе, че Петръ стои прѣдъ врата-та.

15. А тѣ ѱ рекохъ: Ты си луда; но тя подтвърдяваше, че *това що имъ казува* е така. А тѣ думахъ: Неговъ-тъ ангелъ е.

ѣі. Пётръ же пребываше толкій: ѡвѣрзше же видѣша ѣгò, ѡужасòшася.

ѣі. Помаавъ же ѡмъ рскою молчати, сказа ѡмъ, какъ Гдѣ ѣгò ѡзведѣ ѡзъ темницы. рече же: возвѣстите ѡакъс ѡ кра- тѣамъ сѣа. ѡ ѡзшѣдъ ѡде во ѡно мѣсто.

ѡі. Бывшъ же дню, бѣ молва не мала въ воинѣхъ, что оубо Петръ кысть.

аі. Ирѡдъ же поискавъ ѣгò ѡ не ѡбрѣтъ, ѡ ѡстазавъ стражы, повелѣ ѡвести ѡхъ: ѡ ѡзшѣдъ ѡ ѡсдѣй въ Кесарію живаше.

к. Бѣ же Ирѡдъ гнѣваася на Тѣраны ѡ Сѣдѣнаны: ѡже ѣдинодѣшнѡ прѣидѡша къ немъ, ѡ оумолѣвше Класта по- стѣльника царѣва, прошашъ мѣра, понеже страны ѡхъ ѡ царства ѣгѡ питашася.

ка. Въ нареченный же дѣнь Ирѡдъ ѡболѣа во одѣждѣ царскѣ, ѡ сѣдъ на сѣдѣи прѣдъ народомъ, глаголаше къ ѡмъ.

кв. Народъ же возглашаше: гласъ Кѣтѣй, а не человѣкъ.

кг. Кнезѡпъ же порази ѣгò Аггѣлъ Гдѣ, занѣ не даде славы Бгъ: ѡ кывъ червмѣ ѡзадѣнъ, ѡзаше.

кд. Слово же Кѣтѣ расташе ѡ множашеся.

ке. Парнава же ѡ Савъ возвратѣстася ѡзъ Іерлѣма во Ан- тѣохію, ѡспѡливше слѣжѣс, поѣмше съ собою ѡ Іѡанна на- рнцѣаемаго Марка.

ГЛАВА ГЛ.

а. Бѣхъ же кѣцынъ въ цркви сѣщей во Антѣохіи прѣрѡцы ѡ оучитѣе, Варнава же ѡ Сѣмѣѡнъ нарицѣемый Нігеръ, ѡ Лскій Кѣринѣанинъ, ѡ Манайъ со Ирѡдомъ четвертовласт- никомъ воспитанный, ѡ Савъ.

б. Слѣжащымъ же ѡмъ Гдѣ ѡ постащымся, рече Дхъ

16. А Петръ стояше та хлопаше; и като отворихъ, видѣхъ го и смаяхъ ся.

17. И като имъ помаха съ рѣкѣ да мълчатъ, рассказа имъ какъ го изведе Господь изъ тъмницѣ-тѣ; и рече: Извѣстѣте това на Иакова и на братія-та. А той излѣзе та отиде на друго мѣсто.

18. А като съмнѣ, станѣ голѣмо смущеніе между войны-тѣ, кѣдѣ ся дѣнѣ Петръ.

19. И като го потърси Иродъ и го не намѣри, испита стражари-тѣ и повелѣ да ги погубятъ; а *той* слѣзе отъ Иудеѣ въ Кесаріѣ и *тамъ* живѣяше.

20. А Иродъ бѣше много гнѣвентъ на Тирияны-тѣ и Сидоняны-тѣ, и тѣ дойдохъ всичкы единодушно при него, и като убѣдихъ Власти, постелникѣ-тѣ царевѣ, просяхъ миръ; защото тѣхна-та область ся храняше отъ царевѣ-тѣ.

21. И въ единъ отреденъ день, Иродъ облѣченъ въ царскѣ одеждѣ, сѣднѣ на прѣстолѣ-тѣ, и говоряше имъ всенародно.

22. А народѣ-тѣ възгласяваше; *Това е* гласъ Божій, а не человѣческій.

23. И на часѣ-тѣ го порази ангелъ Господень, защото не въздаде славѣ-тѣ на Бога, и очервивъ и умрѣ.

24. А слово-то Божіе растяше и умножаваше ся.

25. А Варнава и Савлъ като свършихъ службѣ-тѣ си, завърнѣхъ ся отъ Иерусалимъ *въ Антиохіѣ*, и зѣхъ съсь себе си Иоанна нарицаемаго Марка.

ГЛАВА 13.

1. А въ церквѣ-тѣ която бѣше въ Антиохіѣ имаше нѣкои си пророци и учители, Варнава и Симеонъ нарицаемый Нигеръ, и Луцій Киринейнинъ, и Мананіъ възпитанны-тѣ наедно съ Ирода четверовластника, и Савлъ.

2. И когато служахъ тѣ Господу и постяхъ, рече Духъ Святый:

Отдѣлите ми Варнавѣ и Савла на работѣ-тѣ на който съмъ ги призовалъ.

3. Тогази като постихъ и ся помолихъ, възложихъ на тѣхъ рѣцѣ и *гы* испратихъ.

4. И така тѣ проводени отъ Духа Святаго, слѣзохъ въ Селевкиѣ, и отъ тамъ отплувахъ въ Кипръ.

5. И когато бѣхъ въ Саламинъ, проповѣдувахъ слово-то Божіе въ Іудейскы-тѣ съборища; и имахъ за слугѣ Іоанна.

6. И като прѣминехъ *всичкий* островъ до Пафа, намѣрихъ нѣкого си магесника, лъжовенъ пророкъ Іудеянинъ на име Варіисусъ,

7. Който бѣше съ исправника Сергія Павла, челоуѣка разумнаго. Той *Сергій* повыка Варнавѣ и Савла, и поиска да чуе слово-то Божіе.

8. Но магесникъ-тѣ Елима (защото така ся тълкува негово-то име,) противяше имъ ся, и стараяше ся да развърне исправника отъ вѣрѣ-тѣ.

9. Но Савлъ, който *ся наричаше* и Павелъ, исполни ся съ Духъ Святъ, вгледа ся въ него, и рече :

10. О ты исполненный съсъ всякъ лъжѣ и съсъ всякако кознодѣйство, сыне діаволскый, враже на всякъ правдѣ, нѣма ли да прѣстанешъ отъ да развращавашъ правы-тѣ пѣтища Господни ?

11. И нынѣ ето, рѣка-та Господня е връхъ тебе, и ще бѣдешъ слѣпъ, и нѣма да виждашъ слѣнце-то до вѣрме. И на часъ-тѣ нападнѣ на него помрачаваніе и тъмнина; и луташе ся и търсяше да го води нѣкой за рѣкѣ.

12. Тогази като видѣ исправникъ-тѣ това що станѣ, смая ся на ученіе-то Господне и повѣрува.

13. И като ся отвезохъ отъ Пафа, Павелъ и дружина-та му, дойдохъ въ Пергѣ Памфилійскѣ, а Іоаннъ ся отлѣчи отъ тѣхъ и върнѣ ся въ Іерусалимъ.

14. А тѣ заминахъ отъ Пергѣ, и стигнахъ въ Антиохіѣ

Пісідійсксю, ѿ вшѣдше въ сонмище въ день свѣбѣтнѣй, сѣ-
дѣша.

ѿ. По чтѣніи же закона ѿ Прѣрѣкъ, послѣла начѣлницы
сонмища къ нимъ, глаголюще: мѣже братіе, ѿше ѣсть слово
въ васъ оутѣшеніа къ людемъ, глаголите.

ѿ. Постѣвъ же Павла, ѿ помавъ рѣкою, рече: мѣже
Іѣлтане, ѿ воѣщіисѣ Бѣа, оуслышите.

з. Бѣа людѣи сіхъ ѿзвѣрѣ Оцѣи нашіи: ѿ люди вознесѣ въ
пришѣлствіи въ землі Егѣпетстѣи, ѿ мышцею высокою
ѿзведѣ ѿхъ ѿз неѣ:

и. И до четѣредесѣти лѣтъ препитѣ ѿхъ въ пѣстѣи:

д. И низложивъ ѿзѣкъ сѣдмѣ въ землі Ханѣанстѣи, дадѣ
ѿмъ въ наслѣдѣе зѣмлю ѿхъ.

ѣ. И по сіхъ, ѿкѣ лѣтъ четѣрѣста ѿ пѣтъдѣсѣтъ, дадѣ
ѿмъ сѣдѣи до Самѣила прѣрока:

ѣа. И ѿтѣдѣ просѣша цѣрѣ, ѿ дадѣ ѿмъ Бѣа Саѣла сѣна
Кісова, мѣжа ѿ колѣна Бенѣамінова, лѣтъ четѣредесѣтъ:

ѣв. И прѣстѣвалъ ѣгѣ, воздѣвиже ѿмъ Дѣда въ цѣрѣ, ѣмѣже
ѿ рече свидѣтельствовавъ: ѿвѣрѣтѣхъ Дѣда сѣла Іесѣова,
мѣжа по сѣцѣ моемъ, ѿже сотворѣтъ всѣ хотѣніа моѣ.

ѣг. Ѣ сегѣ сѣмене Бѣа по ѿвѣтѣванію, воздѣвиже Іѣлю
спасѣніе Іѣса,

ѣд. Проповѣдавѣшъ Іѣаннѣ прѣдъ лицѣмъ вѣнѣтѣа ѣгѣ крѣ-
пѣе поканіа всѣмъ людемъ Іѣлѣвымъ.

ѣе. И ѿкоже скончавѣше Іѣаннѣ течѣніе, глаголаше: когѣ
ма непѣшѣте вѣти, ѿѣсмъ ѿзъ: но сѣ градѣтъ по мѣѣ, ѣмѣ-
же ѿѣсмъ достѣннѣ разрѣшѣти ремѣнь сапогѣ ѣгѣ.

ѣс. Мѣже братіе, сѣнове рѣда Іѣвѣамла, ѿ ѿже въ васъ
воѣщіисѣ Бѣа, вамъ слово спасѣніа сегѣ послѣса.

ѣз. Живѣшѣи ко во Іерѣлѣмѣ ѿ кнѣзи ѿхъ, сегѣ не раз-
мѣвѣше, ѿ гласѣ прѣрѣчѣскѣа по всѣ свѣбѣтѣ чтѣмыа, ѿсѣ-
дѣвѣше (ѣгѣ,) ѿсполниша:

Писидійскѣ, и сѣботный-тъ день влѣзохъ въ съборище-то и сѣд-
няхъ.

15. И слѣдъ прочитаніе-то на законъ-тъ и пророцы-тъ, начал-
ници-тъ на съборище-то проводихъ до тѣхъ та имъ рекохъ :
Мѣжіе, братія, ако имате *ныкое* слово за увѣщаніе на народъ-тъ,
кажѣте.

16. И станъ Павелъ та помахъ съ рѣкъ и рече : Мѣжіе Израиля-
не, и *вы* конто ся бонте отъ Бога, слушайте.

17. Богъ на тойзи (Израилскый) народъ избра отцы-тъ наши, и
възвыси народъ-тъ, когато бѣхъ прѣселенци въ земѣ-тъ Египет-
скѣ ; и съ мышцѣ высокѣ изведе ги изъ неѣ.

18. И четыридесеть години ги води и храни въ пустинѣ-тъ.

19. И като истрѣби седмъ язычески народа въ Ханаанскѣ-тъ
земѣ, раздѣли имъ въ наслѣдіе тѣхнѣ-тъ земѣ.

20. И слѣдъ това, около четыристотинъ и петдесеть години, дава
имъ сѣдницы до пророка Самуила.

21. И напакъ понскахъ царь, и даде имъ Богъ Саула сына
Кисова, мѣжъ отъ племе-то Веніаминово, четыридесеть години :

22. И него като отмахнѣ, въздигнѣ имъ за царь Давида, за
когого рече и свидѣтельствува : Намѣрихъ Давида Іессеевъ, чело-
вѣкъ по мое-то сѣрдце, който ще испълни всичкы-тъ ми щѣнія.

23. Отъ негово-то потомство Богъ споредъ обѣщаніе-то си
въздигнѣ на Израилъ Спаситель Іисуса,

24. Отъ какъ проповѣда Іоаннъ, прѣди негово-то идваніе крѣ-
щеніе-то на покаяніе на всичкый-тъ Израилскый народъ.

25. И когато свършваше Іоаннъ поприще-то *си*, казуваше :
Кого мя имате да съмъ ? не съмъ азъ ; но ето, иде слѣдъ мене онзи,
комуто не съмъ достонинъ да развържъ обувкѣ-тъ на нозѣ-тъ.

26. Мѣжіе, братія, сынове отъ Авраамовый родъ, и конто между
васъ ся боѣтъ отъ Бога, вамъ ся проводи слово-то на това спасеніе.

27. Защото жители-тъ Іерусалимскы, и тѣхни-тъ началници,
като не познахъ него, и *не разумяхъ* прочитаы-тъ всякъ сѣботѣ
пророческы изреченія, испълнихъ ги, като го осѣдихъ ;

кн. И ни единыя вины смертныя ѡбрѣтше, просиша оу Пїлата оубїти єго.

ко. Икоже скончаша вса іже ѡ немъ писана, снѣмше съ дрѣва, положиша во гробѣ.

л. Бѣ же воскресъ єго ѡ мѣртвыхъ,

ла. Иже явлѣшеся во дни мнози совозшедшымъ съ нимъ ѡ Галїленіи во Іерлїмъ, иже нынѣ сѣтъ свидѣтелїе єгоу къ людємъ.

лв. И мы вамъ бѣговѣствовемъ ѡбѣтованїе бывшее ко оцѣмъ, іакъ сїе бѣже исполнило єсть намъ чадымъ ихъ, воздвїгъ Іиса.

лг. Икоже и во Псалмѣ второмъ писано єсть: Сїи мои єси ты, азъ днесь родихъ тѣ.

лд. А ікоже воскресъ єго ѡ мѣртвыхъ, не ктомъ хотѣща возвратїтиса во истаѣнїе, сїце рече: іакъ дамъ вамъ преподѣлаа дѣдова вѣрнаа.

ле. Тѣмъ же и въ другомъ глаголетъ: не даши Преподѣломъ твоємъ видѣти истаѣнїа.

лз. Дѣдъ ко своемъ роду посажївъ Бжїимъ совѣтомъ оуспе, и приложїса ко оцѣмъ своимъ, и видѣ истаѣнїе:

лз. А єгоже бѣже воздвїже, не видѣ истаѣнїа.

лн. Вѣдомо оубо да бѣдетъ вамъ мѣжѣ кратїе, іакъ єгоу радїи вамъ ѡставленїе грѣхѡвъ проповѣдается:

ло. И ѡ всѣхъ ѡ нїхъ же не возмогѣте въ законѣ Моисѣевѣ, ѡправдїтиса, ѡ сѣмъ всѣмъ вѣршай ѡправдается.

м. Блюдіте оубо да не прїїдетъ на васъ реченное во Прѡрѣхъ:

ма. Видите нерадїивїи, и чсдїтеся и оузрите и исчѣзнете: іакъ дѣло азъ содѣлаю во дни ваша, ємъ же не имате вѣровати, азъ же ктѣ повѣсть вамъ.

мв. Исходѣшымъ же имъ ѡ сонмища Ісудейска, молѣхъ їзѣицы въ друггю събѣвѣтѣ глаголатиса имъ глаголомъ сїмъ.

28. И безъ да намѣрятъ ни единъ винъ за смърть, изискахъ отъ Пилата да го убіе.

29. И като свършихъ всичко що бѣ писано за него, свѣхъ го отъ дърво-то и положихъ го въ гробъ.

30. Но Богъ го възкръси отъ мъртвы-тъ,

31. И той въ продълженіе на много дни ся явява на тѣзи които бѣхъ възлѣзли съ него наедно отъ Галилеѣ въ Іерусалимъ, и които сж негови свидѣтели прѣдъ народъ-тъ.

32. И ный ви благовѣствуваме че обѣщаніе-то което станъ на отцы-тъ ни, Богъ го исполни на насъ тѣхны-тъ чада, като възкръси Іисуса;

33. Както е писано и во второй-тъ Псаломъ: Сынъ мой си ты, азъ днесъ тя родихъ.

34. А че го е възкръсилъ отъ мъртвы-тъ, безъ да има да ся враща вече въ ислѣніе-то, казува така: Ще ви дамъ милости-тъ *обѣщаны-тъ* на Давида вѣрно.

35. За това и въ другой *Псаломъ* казува: Нѣма да оставишь прѣподобнаго твоего да види ислѣніе.

36. Защото Давидъ като послужилъ на Божіе-то изволеніе въ свой-тъ си родъ, прѣстави ся, и приложи ся при отцы-тъ си, и видѣ ислѣніе.

37. А тойзи когото Богъ възкръси, не видѣ ислѣніе.

38. И така извѣстно да бѣде вамъ, мѣжіе, братія, че чрѣзъ него ся проповѣдува вамъ прощеніе на грѣхове-тъ;

39. И отъ всичко що не сте могли да ся оправдаете чрѣзъ законъ-тъ Моисеевъ, чрѣзъ него всякой който вѣрува оправдава ся.

40. И така гледайте да не дойде на васъ речено-то отъ пророцы-тъ:

41. Виждте прѣзрители и почудѣте ся и исчезнѣте; защото азъ вършъ работъ на ваше врѣме, работъ коѣкото нѣма да повѣрувате, ако ви каже нѣкой.

42. И когато излѣзувахъ изъ съборище-то Іудейско, язычници-тъ ги моляхъ да проповѣдатъ и тѣмъ тѣзи думы до сѣбботъ.

мг. Разшедшася же соборѹ, послѣдоваша мнози ѿ ѿдѣй и честивыхъ пришецѹ Павлѹ и Варнаѳъ: иже глаголюще имъ оубѣщахъ ихъ прерывати въ благодати Бжїей.

мд. Во градѹшю же събѣвѹтсѹ малѹ не весь градъ собрасѹ послѣшати слова Бжїа.

ме. Видѣвше же ѿдѣи народы, исполнишасѹ зависти, и вопреки глаголахъ глаголемымъ ѿ Павла, сопротивъ глаголюще и хслаще.

мс. Дерзнувше же Павелъ и Варнава рекоста: вамъ вѣлѣно первѣе глаголати слово Бжїе: а понеже ѿвергосте ѣ, и недостойны творите сами себе вѣчному животу, се ѿбращаемсѹ во ѿзыки.

мз. Такъ во заповѣда намъ Гдѣ: положихъ тѹ во свѣтѹ ѿзыкомъ, ѣже быти тебѣ во спасенїе даже до послѣднихъ землѹ.

мн. Слышаще же ѿзыцы, радовахсѹ, и славахъ слово Гдѣне, и вѣрроваша, елицы оучинени бѹхъ въ жизнь вѣчную.

ма. Проношашесѹ же слово Гдѣне по всей странѣ.

и. ѿдѣи же настѣиша честивыя жены и блгообразныя и старѣйшыны града, и воздвигоша гоненїе на Павла и Варнаву, и изгнаша а ѿ предѣлѹ своихъ.

иа. Она же ѿтрасше прѹхъ ѿ нѹгъ своихъ на нихъ, принѣоста во ѿконїю.

ив. Оученицы же исполнихсѹ радости и дха сѹа.

ГЛАВА 1.

а. Бысть же во ѿконїи, вкѹпѣ внити йма въ сонмище ѿдѣйское, и глаголати такъ, такъ вѣрвати ѿдѣевъ и еллиновъ множество многѹ.

43. И когато ся разиде съборъ-тъ, мнозина отъ Іудей-тъ и отъ благочестивы-тъ прозелиты тръгнѣхъ слѣдъ Павла и Варнава; които като ся разговаряхъ съ тѣхъ убѣждавахъ ги да прѣбждавать въ Божіѣ-тѣ благодать.

44. И въ идущѣ-тѣ сѣбботѣ събра ся токо речи всичкій-тъ градъ, да чуѣтъ слово-то Божіе.

45. А Іудей-тъ като видѣхъ събранный-тъ народъ, исполнихъ ся отъ зависть, и съ противорѣчіе и хулы говоряхъ противъ това което Павелъ казуваше.

46. Но Павелъ и Варнава дързновенно говоряхъ и рекохъ: Нужно бѣ първомъ вамъ да ся проповѣда слово-то Божіе; по понеже го отхвърляте, и сами себе си имате недостойны за вѣчный животъ, ето обращамы ся къмъ язычници-тъ;

47. Защото така ни заповѣда Господъ; Положихъ тя за свѣтило на язычници-тъ, да бѣдешъ за спасеніе до послѣдній-тъ край на земѣ-тѣ.

48. И язычници-тъ като чувахъ, радувахъ ся и славяхъ слово-то Господне; и повѣрувахъ всички които бѣхъ отредени за вѣчный животъ.

49. И слово-то Господне ся распростираше по всичкѣ тѣзи странѣ.

50. А Іудей-тъ подсторихъ набожны-тъ и почтенны-тъ жены, и първы-тъ въ градъ-тъ, и повдигнѣхъ гоненіе врѣхъ Павла и Варнава, и ги испѣдихъ отъ прѣдѣлы-тъ си.

51. А тѣ отрьсихъ на тѣхъ и прахъ-тъ отъ нозѣ-тъ си, и дойдохъ въ Иконіѣ.

52. И ученици-тъ ся исполнихъ съ радость и съ Духъ Святъ.

ГЛАВА 14.

1. А въ Иконіѣ, тѣ влѣзохъ наедно въ съборище-то Іудейско, и говорихъ така, щото много множество Іудей и Еллини повѣрувахъ.

Ѣ. Не вѣршющїи же Ісѡден воздвигоша ѿ ѡслобѣнша дѣшны ѡзыкъмъ на братїю.

Г. Довольно же оубо время пребыша дерзующе ѡ Гдѣ свѣдѣтельствующемъ словесъ благодати своеѣ, ѿ дающимъ знаменїа ѿ чюдеса быти рскама ѿхъ.

Д. Раздѣлишася множество града: ѿ ѡвн оубо вѣхъ со Ісѡден, ѡвн же со ѡплы.

Е. И ѡгда бысть стремленїе ѡзыкъмъ же ѿ Ісѡдемъ съ началники ѿхъ, досадити ѿ каменїемъ побѣити ѿхъ,

З. Оубѣдѣвше же приѣхгоста во грады Лѹкаѡнскїа, въ Лѹстрѣ ѿ Дѣрвїю, ѿ во ѡкрѣстныа ѿхъ,

З. И тамъ бѣста бѣговѣствующе.

И. И некто мѣжъ въ Лѹстрѣхъ немоушнъ ногѡма сѣдѡше, хромъ ѡ чрева матере своеѣ сынъ, ѿже николїже бѣ ходїлъ.

Д. Сѣи слышаше Пѡвѣ глаголюща: ѿже воззрѣвъ на нѣ, ѿ видѣвъ ѡкъ вѣрѣ ѿмать здравъ быти,

Г. Речѣ вѣлїмъ глаголюща: текѣ глаголю: во ѿма Гдѣ Ісѡ Хрїстѣ, встанїи на нѡгѣ твоѣ правъ, ѿ ѡбїе возсключи ѿ хождалѣше.

Д. Нарѡдѣ же видѣвше, ѡже сотвори Пѡвѣ, воздвигоша глаголюща своѣ Лѹкаѡнскїи глаголюще: бѡзи оубодѣлшася челоуѣкъмъ сподѡша къ намъ:

В. Нарѣхъ же оубо Варнаѣ, Дїа, Пѡвѣ же, Ерма, понѣже тѡи бѡше началникъ слова.

Г. Жрецъ же Дїевъ сѣцѡгъ предъ градомъ ѿхъ, привелѣ юнцы, ѿ (принесѣ) вѣнцы предъ вратѣ, съ нарѡды хотѡше жрѣти.

Д. Слышавше же ѡплѣ Варнаѣ ѿ Пѡвѣ, растерзѡвше рѣзы своѣ вскочїста въ нарѡдъ, зовѡще ѿ глаголюще:

Е. Мѣжѣ, что сїѡ творитѣ; ѿ мы подовоострастїи ѡсмѣ вѡмъ челоуѣцы, бѣговѣствующе вѡмъ ѡ сїхъ сѣетныхъ

2. А неповѣрували-тѣ Іуден подигнѣхъ и раздражихъ души-тѣ на язычници-тѣ врѣхъ братія-та.

3. Но и тѣй тѣ доста врѣме прѣсѣдѣхъ и проповѣдувахъ съ дързновение въ Господа, който свидѣлствувахе за слово-то на своѣхъ-тѣ благодать, и давахе да ставатъ знаменія и чудеса чрѣзъ тѣхны-тѣ рѣцѣ.

4. И раздвои ся множество-то въ градъ-тѣ; и едни бѣхъ съ Іуден-тѣ, а други съ апостолы-тѣ.

5. И когато станѣ стремление отъ язычници-тѣ и отъ Іуден-тѣ съ начальници-тѣ имъ, да ги обесчестятъ и да ги убійтъ съ камъніе,

6. Тѣ ся усѣтихъ, и прибѣгнѣхъ въ Ликаонскы-тѣ градове, въ Листрѣ и Дервиѣ, и въ околны-тѣ *имѣ* мѣста,

7. И тамо проповѣдувахъ евангеліе-то.

8. А въ Листрѣ бѣше нѣкой си человекъ, немощенъ въ нозѣ-тѣ си и хромъ отъ утробѣ-тѣ на майкѣ си, който сѣдѣше и никога не бѣ стѣпилъ.

9. Той слушаше Павла като говоряше; а *Павелъ* щомъ го изгледа, и видѣ че има вѣрѣ за да получи исцѣленіе,

10. Рече съ голѣмъ гласъ: Стани правъ на нозѣ-тѣ си. И скачаше и ходяше.

11. А народъ-тѣ като видѣ това което стори Павелъ, възвысихъ гласъ-тѣ си, и казувахъ по Ликаонскы: Богове-тѣ уподобени на человекы слѣзохъ при насъ.

12. И наричахъ Варнавѣ Юпитеръ, а Павла, Меркурій; понеже той началствувахе въ слово-то.

13. И жрецъ-тѣ на Юпитеровъ-тѣ *идолъ* що бѣше прѣдъ градъ-тѣ имъ, приведе юнцы, и *донесе* вѣнцы на врата-та, и наедно съ народъ-тѣ ищѣше да принесе жертвѣ.

14. *Това* како чухъ апостоли-тѣ Варнава и Павелъ, раздрахъ дрехы-тѣ си, и скочихъ въ срѣдъ народъ-тѣ, та выкахъ,

15. И казувахъ: О мѣже, защо правите това? и ный смы подобострастни вамъ человекы, и проповѣдувамы ви, да ся обърнете

ѡбращаѣтиса кз Бг҃с жиѡвс, ѿже сотвори нѣо ѿ зѣмлю ѿ море ѿ всѧ, ѿже вз нѣхз :

᠔1. ѿже вз мимошѣдшыа рѡды ѡстѡвилз бѣ всѧ ѡзыки ходѣти вз пстѣхз ѿхз :

᠔2. ѿ ѡу҃бѡв не несвидѣтельствована себѣ ѡстѡви, бл҃готвори, сз нѣсѣ намз дождѡ даѡ, ѿ временѡ плодонѡсна, исполнѡа пиѣю ѿ весѣліемз сердца нѡша.

᠔3. ѿ сѡа гл҃юще, ѣдѡ ѡстѡвнста нарѡды не жрѣти ѿмз : но ѡнѣи коемсждо во своѡ си. пребывающымз же ѿмз ѿ ѡучающимз,

᠔4. Прѣидѡша ѡ Антіѡхіи ѿ Іконіи нѣцыи Ісѡѣи, ѿ стѡзѡющымсѡ ѿмз сз дерзновѣніемз, настѣша нарѡды ѡстѡпѣти ѡ нѣхз, глагѡлюще : ѿкѡ ничтѡже ѿстинно глагѡлете, но всѣ лжете. ѿ настѣивше нарѡды, ѿ каменіемз побѣивше Павла, ѡзвлекѡша внѣ града, миѡще ѣго ѡмѣрша.

᠔5. Ѳкрестз же стѡвнымз ѣгѡ ѡученикѡмз, востѡвз внѣде во градз : ѿ настрѣи ѡзыде сз Варнаѡю вз дѣрѡю.

᠔6. Бл҃говѣствовѡвше же градз томз, ѿ настѣивше минѡги, возвратѣшасѡ вз Лѡстрз ѿ Іконію ѿ Антіѡхію :

᠔7. Ѳтверждающе дѡшы ѡученикѡмз, моѡще пребыти вз вѣрѣ, ѿ ѿкѡ многими скорѡми подобѣетз намз внѣти вз цр҃тѡіе Бж҃іе.

᠔8. Рзкоположше же ѿмз пресѡвѣтери на всѧ цр҃кви, ѿ помолѣвшесѡ сз постѡмз, предѡша ѿхз Гд҃ви, вз негѡже ѡу҃вѣрѡваша.

᠔9. ѿ прошѣдше Пісѣдію прѣидѡша вз Памфѡлію :

᠕0. ѿ глагѡлавше вз Пергіи слѡво Гд҃не, снѣдѡша во Атталію :

᠕1. ѿ ѡтсѡдз ѡплѡша во Антіѡхію, ѡнѡдз же бѣша прѣданы бл҃годѡти Бж҃іей вз дѣло, ѣже скончѡша.

᠕2. Пришѣдше же ѿ собравше цр҃ковь, сказѡша, ѣлика сотвори Бг҃з сз нѣми, ѿ ѿкѡ ѡвѣрзе ѡзыкѡмз дѡвѣрь вѣры.

᠕3. Прѣкѡша же тѡмѡ врѣмѡ не мѡло со ѡученикѡи.

отъ тѣзи суетны *идолы* кѣмъ Бога живаго, който е сотворилъ небо-то и земѣ-тъ и море-то, и всичко що има въ тѣхъ.

16. Който въ прѣмнижы-тъ родове оставилъ бѣ всичкы-тъ народы да ходять по свои-тъ пѣтища ;

17. Ако и да не е оставилъ себе си несвидѣтельствванъ, понеже е правилъ добрини, и давалъ ни е дѣждове отъ небо-то и плодосны врѣмена, и напълнувалъ е съ хранѣ и веселбѣ сърдцата ни.

18. И това като казувахъ, едвамъ въспрѣхъ народы-тъ, да имъ не принесжтъ жертвѣ.

19. Между това дойдохъ Іуденъ отъ Антиохіѣ и Иконіѣ, които убѣдихъ народъ-тъ, та бихъ Павла съ камъніе, и го извлѣкохъ внѣ изъ градъ-тъ, като го възмихъ че е умрѣлъ.

20. А когато го обыколихъ ученицы-тъ, станъ та влѣзе въ градъ-тъ ; и на утринъ-тъ отиде съ Варнавъ въ Дервіѣ.

21. И като проповѣдахъ евангеліе-то и въ тойзи градъ, и научихъ мнозина, върнѣхъ ся въ Листръ, и Иконіѣ и Антиохіѣ,

22. И утвърдявахъ души-тъ на ученицы-тъ, като ги увѣщавахъ да прѣбѣдватъ въ вѣрѣ-тъ ; *и поучавахъ ги*, че съ много скърби трѣба да влѣземъ въ царство-то Божіе.

23. И като имъ рѣкоположихъ презвитеры на всякъ церквъ, и ся помолихъ съ постъ, прѣдадохъ ги Господу, въ когото бѣхъ повѣрували.

24. И като миѣхъ прѣзъ Писидіѣ, дойдохъ въ Памфиліѣ ;

25. И проповѣдахъ слово-то въ Пергіѣ, и слѣзохъ въ Аталіѣ ;

26. И отъ тамъ отплувахъ въ Антиохіѣ, отъ дѣто бѣхъ прѣпорочени на Божіѣ-тъ благодать за дѣло-то което извършихъ.

27. И като дойдохъ та събрахъ церквъ-тъ, известихъ всичко което стори Господъ чрѣзъ тѣхъ, и какъ отвори за язычници-тъ врата-та на вѣрѣ-тъ.

28. И прѣсѣдѣхъ тамо доста врѣме съ ученицы-тъ.

ГЛАВА ѿ.

д. И ꙗкоже сшеде въ ісден, оучахъ братію: ꙗкоже ѡже не ѡбръжетеся по обычаю Мѡѡсеову, не можете спастица.

Ѣ. Бывшей же распри и стязанию не малъ Павлъ и Варнавъ къ нимъ, обучивша възвѣстити Павлъ и Варнавъ и нѣкимъ другимъ ѿ нихъ, ко Аполонамъ и старцемъ во Иерусалимъ ѡ вопрошеніи сѣмъ.

Г. Онѣ же оубо предпослани бывше въ цркви, прохощаху
Финикію и Самарію, повѣдающе возвращеніе языковъ. и
творяху радость велию всей братіи.

Ѧ. Пришѣдше же во Іерусалимъ, прѣѣти быша ѡ цркви и аптѡмъ и старецъ, сказаша же, ѣлика сотвори Бгъ съ ними, и гдѡ ѡверзе мзѡмъ двѣрь вѣры.

Ѣ. ВОСТАША ЖЕ И҆҃ЦЫИ Ѡ ѢРЕСИ ФАРИСѢЙСКІА ВѢРОВАВШІИ,
ГЛАГОЛЮЩЕ: ꙗ́кѡ ПОДОБАЕТЪ ѠВРѢЗАТИ И҆ХЪ, ЗАВѢЩАВАТИ ЖЕ
БЛЮСТІИ ЗАКОНЪ МѢСѢОВЪ.

Ѣ. Собрáслсѣ же ꙗ́влѣнїи ѿ старцы вѣдѣти ѿ словесѣ
сѣмѣ.

3. Многѣ же взысканію бывшѣ, воставъ Пётръ рече къ нимъ: мужіе братіе, вы вѣсте, ꙗко ѿ днѣй первыхъ Бгъ въ насъ избрѣ оусты моими оуслышати ꙗзыкомъ слово блговѣстіа, ѿ вѣровати.

Ѣ. И СЕРДЦЕВѢДЕЦЪ БГЪ СВИДѢТЕЛЬСТВОВА ѢМЪ, ДАВЪ ѢМЪ
ДХА СТѢГО, ІАКОЖЕ И НАМЪ:

д. И ничтѣже разсѣди междѣ нами же, и Оуби, вѣрою
убиши сердца ихъ.

І. ПЫНѢ ОУКО ЧТО ІСКУШАЕТЕ БГА, ХОТАЦЕ ВОЗЛОЖИТИ ЙГО НА ВЫИ ОУЧЕНИКѢМЪ, ЪГНѢ НИ ОЦЫ НАШИ НИ МЫ ВОЗМОГОХОМЪ ПОНЕСТИ ;

аї. По бѣгодѣтію Гдѣ Іиса Хрѣта вѣржемъ спастисѣ, іакоже
и Онь.

ГЛАВА 15.

1. А нѣкои, които бѣхъ слѣзли отъ Іудеѣ, учахъ братія-та, че ако ся не обрѣжете по обычаю Моисееву, не можете да бѣдете спасени.

2. И тѣй като станъ много прѣпиране и разыскване по между тѣхъ и Павла и Варнава, отредихъ да възлѣзе Павелъ и Варнава и нѣкои други отъ тѣхъ въ Іерусалимъ до апостолы-тѣ и презвитеры-тѣ за тойзи въпросъ.

3. И тѣй испроводени отъ церквѣ-тѣ, тѣ минувахъ прѣзъ Финикій и Самаріѣ, и расказувахъ обращеніе-то на язычници-тѣ; и причинявахъ радость голѣмъ на всичкы-тѣ братія.

4. А като дойдохъ въ Іерусалимъ, приехъ ся отъ церквѣ-тѣ, и отъ апостолы-тѣ и презвитеры-тѣ, и извѣстихъ все що стори Богъ чрѣзъ тѣхъ.

5. Но станяхъ нѣкои отъ Фарисейскѣ-тѣ ересь, които бѣхъ повѣрвали, и казувахъ че трѣба да ся обрѣзуютъ *язычници-тъ* и да имъ ся зарѣча да държатъ Моисеевъ-тъ законъ.

6. И събрахъ ся апостоли-тѣ и презвитери-тѣ да разгледать това нѣщо.

7. И слѣдъ много разыскване станъ Петръ и рече имъ: Мѣжѣ братія, вы знаете какъ Богъ отъ първы-тѣ дни избра между насъ, чрѣзъ мон-тѣ уста да чуѣтъ язычници-тѣ слово-то на евангеліе-то, и да повѣрватъ.

8. И сѣрдцевѣдецъ Богъ свидѣлствува тѣмъ, като имъ даде Духа Святаго, както и намъ;

9. И не направи никаквѣ разлики между насъ и тѣхъ, като очисти сѣрдца-та имъ съ вѣрж-тѣ.

10. Сега прочее защо искушавате Бога, да налагате на ученицы-тѣ на шіѣ-тѣ хомоть който нито отци-тѣ ни, нито ный можехмы да носимъ?

11. Но ный вѣруваме че съ благодать-тѣ на Господа Іисуса Христа ще ся спасемъ, както и тѣ.

ѣі. Оумолчѧ же все множество, и послѣшахсѣ Варнавы и Павла повѣдающихъ, ѣлика сотвори Бгъ знаменїа и чудеса во языцѣхъ ѿны.

ѣі. По оумолчанїи же ихъ, ѡбѣща ѡаквѣхъ глагола: мѣже братїе, послѣшайте мене.

ѣі. Сумевѣхъ повѣда, ѡквѣ прежде Бгъ посѣти прїати ѡ языцѣхъ люди ѡ ѿмени своемъ:

ѣі. И семѣ согласуютъ словеса Пррѣхъ, ѡкоже пишеть:

ѣі. По сіхъ ѡбращѣса и созїхъсѣ кровъхъ Дѣдовъ падшїхъ: и раскѡпаннаа ѣгѡ созїхъсѣ, и исправаю ѣгѡ:

ѣі. ѿквѣ да възвѣстѣхъ прочїи челоѣцы Гдѧ, и вси языцы, въ нїхъже наречѣса ѿма моѣ: глаголетъ Гдѣ творѧи сїѧ всѧ.

ѣі. Разсѣмна ѡ вѣка сѣть Бгови всѧ дѣла ѣгѡ.

ѣі. Сегѡ радїи ѡзѣ сѣхъсѣ не стѣхати ѡ языцѣхъ ѡбращающымъ къ Бгу:

ѣі. По заповѣдати ѿмъ ѡгрѣбѣтисѧ ѡ трѣхъ ѡдѣльскихъхъ и ѡ вѣдѧ и оудѣвленнїхъ и ѡ крове, и, ѣлика негѡдна себѣ сѣть, ѿнымъ не творїти.

ѣі. Мѡсѣи во ѡ родѣхъ дрѣвнихъ по всѣмъ градѡмъ проповѣдающимъ ѣгѡ ѡмѧ въ сонмищахъ, по всѧ сѣбѣ чѣмѡмъ.

ѣі. Тогда ѡзѡлсѧ ѡплѡмъ и старцѣмъ со всею црковїю, ѡзѣрѣше мѣжа ѡ нїхъ послати во Антїохїю сѣ Павломъ и Варнавою, ѡдѣхъ нарицаемаго Варсѣвсѣ, и Сїлсѣ, мѣжа нарѡчїта въ братїи,

ѣі. Написѣвше рѣкама ѿхъ сїѧ: ѡплї и старцы и братїѧ, сѣущымъ во Антїохїи и Сѣрїи и Кїлїкїи братїѧмъ, ѿже ѡ языцѣхъ, (ѡ Гдѣ) радоватисѧ.

ѣі. Понѣже слышахомъ, ѡквѣ нѣцыи ѡ насъ ѡзѣдше възмѣтїша насъ словеса, разѡрацїающе дѣшѡ вѡша, глїюще ѡбѣзѣтисѧ и блїостї законѡхъ ѿмѣ мы не ѡѡѡѡѡмъ:

12. Тогава мѣкнѣ всичко-то множество, и слушахѣ Варнава и Павла които разказувахѣ колкото знаменія и чудеса стори Богъ чрѣзъ тѣхъ между язычници-тѣ.

13. И слѣдъ тѣхно-то умълчаваніе, отговори Іаковъ и рече: Мѣжіе братіе, послушайте мене.

14. Симеонъ изясни по кой начинъ Богъ най напрѣдъ посѣти язычници-тѣ, да земе отъ тѣхъ народъ за свое-то име.

15. И съ това сѣ съгласны и пророчески-тѣ словеса, както е писано:

16. Слѣдъ това ще ся върнѣ, и ще съградѣ паднѣлѣ-тѣ скипѣи Давидовѣ; и развалины-тѣ ѣще съградѣ пакъ, и ще ѣхъ исправѣ:

17. За да потърсятъ Господа други-тѣ чловѣци, и всички-тѣ народи, надъ които ся нарече мое-то име, казува Господъ, който прави всичко това.

18. Отъ вѣка сѣ познаты Богу всички-тѣ неговы дѣла.

19. За това азъ сѣдѣхъ да не отяготѣвамы тѣзи отъ язычници-тѣ, които ся обращатъ къмъ Бога;

20. Но да имъ пишемъ да ся вардятъ отъ сквърны-тѣ *жертвы* идолскы, и отъ блудство, и отъ удавеніиѣ, и отъ крѣвь.

21. Защото Моисей отъ ветхо врѣме по всички-тѣ градове има които да го проповѣдуватъ, прочита ся и всякѣ сѣбботѣ въ съборница-та.

22. Тогазъ апостоли-тѣ и презвитери-тѣ съсѣ всичкѣ-тѣ църквѣ намѣрихѣ за добро да избержатъ отъ тѣхъ си чловѣци, и да ги проводятъ въ Антиохіѣ съ Павла и Варнава; *а избрахѣ* Іудѣ нарицаемаго Варсавѣ, и Силѣ, мѣжіе отличны между братія-та;

23. И писахѣ *имъ* по тѣхъ така: Отъ апостоли-тѣ, и презвитеры-тѣ и братія-та поздравленіе до тѣзи които сѣ отъ язычници-тѣ братія въ Антиохіѣ, Сиріѣ и Киликіѣ.

24. Понеже чухмы че нѣкои като излѣзохѣ отъ насъ смутихѣ вы съ думы, и развращаватъ души-тѣ ви, като ви казватъ да ся обрѣзувате и да държите законъ-тѣ, а ный не смы имъ порѣчали *това*;

кѣ. Изволиса намъ собравшимся единосѣшнѣ, избранныа мѣжы послати къ вамъ, съ возлюбленнымъ нашимъ Варнавою ѿ Павломъ,

кѵ. Человѣки предавшими дѣшы своѣ ѿ имени Гдѣа нашего Ииса Хрѣта.

кѵз. Послахомъ оубо Исѣа ѿ Сіаа, ѿ тѣхъ словомъ сказующихъ тѣаждѣ.

кѵн. Изволиса ко стѣомъ Дхъ ѿ намъ, ничтѣже множае возложити вамъ таготы, рѣзвѣ нѣждныхъ сѣхъ,

кѵо. Ѡгребѣтиса ѿ идоложертвенныхъ ѿ крове ѿ оудѣаенныа ѿ блада: ѿ ѣмѣа не хѣщете вамъ быти, дрѣгѣмъ не творите: ѿ нихъже соблюдающе себѣ, добрѣ сотворите. Здрѣвствѣйте.

л. Сѣні же оубо послани бывше прѣидѣша во Антиѣхію: ѿ собравше народъ, вѣаша посланіѣ.

ла. Прочѣтше же, возрадовашася ѿ оутѣшеніа.

лав. Исѣа же ѿ Сіаа, ѿ тѣхъ прѣроцы сѣще, словомъ мнозѣмъ оутѣшиша братію, ѿ оутвердиша.

лаг. Превыше же тѣмъ времѣ, ѿпсѣени быша съ миромъ ѿ братіа ко Апѣломъ.

лад. Изволиса же Сіаѣ превыти тѣмъ, Исѣа же возвратиса во Иерусалимъ.

лаѣ. Павелъ же ѿ Варнава живѣахъ во Антиѣхіа, оучаще ѿ блговѣствѣюще слово Гдѣе, ѿ со инѣмъ многими.

лаѵ. По иѣкихъ же днѣхъ речѣ Павелъ къ Варнавѣ: возвращешася подѣаѣтѣ посѣтити братію нашь во всѣхъ градѣхъ, въ нихъже проповѣдахомъ слово Гдѣе, какъ прекывають.

лаз. Варнава же восхотѣ поѣти съ собою Іѡанна нарицѣаемаго Марка:

лаи. Павелъ же глаголаше: ѡстѣпашаго ѿ насъ ѿ Памфѣліа, ѿ не шѣдшаго съ нами на дѣло, на неже послани быхомъ, не поѣти сѣгѣ съ собою.

25. Ный като ся събрахмы единодушно видѣхмы за добро да избереѣмъ мѣжѣ, и да проводимъ до васъ наедно съ любезны-тъ намъ Варнавж и Павла,

26. Человѣцы, които сѣ прѣдали души-тъ си за име-то на Господа нашего Исуса Христа.

27. И така проваждамы Іудж и Силж, да *си* възвѣстятъ и тѣ устно исто-то.

28. Защото ся видѣ угодно Святому`Духу и намъ да ви не налагамы повече никоѣж тяготи освѣнь тѣзи най пуждны-тъ :

29. Да ся вардите отъ идолскы жъртвы, и отъ кръвь, и отъ удавенинж, и отъ блудъ; отъ които като ся пазите, добръ ще сторите: Здрави бѣдѣте.

30. И така тѣ проводени, дойдохж въ Антиохіѣж, и като събрахж множество-то *на спружѣцы-тъ*, дадохж имъ писмо-то.

31. И тѣ като го прочетохж, възрадувахж ся за утѣшеніе-то.

32. А Іуда и Сила като бѣхж и тѣ пророци, съ много словеса увѣщахж братія-та, и утвърдихж *гы*.

33. И отъ какъ прѣсѣдѣхж *тамо нѣколко* врѣме, оставихж гы братія-та съ миромъ да ся вържатъ при апостолы-тъ.

34. Но Сила видѣ за добро да посѣди още тамъ.

35. А Павелъ и Варнава ся намѣрвахж въ Антиохіѣж, и учахж и проповѣдувахж слово-то Господне, наедно съ мнозина други.

36. И слѣдъ нѣколко дни рече Павелъ на Варнавж: Да ся върнемъ сега по всичкы-тъ градове, въ които смы проповѣдували слово-то Господне, и да нагледамы братія-та си, какъ сѣ.

37. И Варнава бѣше на мнѣніе да земжтъ съсъ себе си Іоанна нарицаемаго Марка;

38. А Павелъ не намѣрваше за добро, да земжтъ съсъ себе си тогожь който ся бѣ отлжчилъ отъ тѣхъ още отъ Памфиліѣж и не отиде съ тѣхъ на дѣло-то.

ѡ. Бѣсть оубо рѣспра, ѡкѡ ѡлгчѣтисѧ ѡма ѡ себѣ, Варнава оубѡ поѣмъ Марка ѡплѣ въз Кѹпрз :

м. Пѡвелз же ѡзбрѡвз Сіас ѡзыде прѣданз бѣгодѣти Бжїей ѡ братїи.

ма. Прохождѡше же Сѹрію ѡ Кілікію, оутверждѡа цркви.

ГЛАВА 31.

а. Прїиде же въз Дѣрвію ѡ Лѹстрз : ѡ сѣ оученїкз нѣкїи бѣ тѣ, ѡнемз Тїмодѣи сынз жены нѣкїа Ісдѣланыни вѣрны, Отца же Ѣллина :

б. ѡже свидѣтельствованз бѣ ѡ сѣщїхз въз Лѹстрѣхз ѡ Іконїи братїи.

в. Сегѡ восхотѣ Пѡвелз сз собою ѡзыти : ѡ прїемъ ѡврѣза ѣгѡ, Ісдѣи рѣди сѣщїхз на мѣстѣхз Онѣхз : вѣдахз во всѣ Отца ѣгѡ, ѡкѡ Ѣллинз бѡше.

г. ѡ ѡкоже прохождѡхсѧ грады, предаѡше ѡмз хранїти оустѡвы сзждѣнныѧ ѡ Аптѡлз ѡ старецз, ѡже во Іерусалимѣ.

д. Цркви же оутверждѡхсѧ вѣрою, ѡ прибывѡхсѧ въз числѡ по всѡ днїи.

е. Прошѣдше же Фрѹгію ѡ Галатїйскю странѣ, возврѣненїи бѡша ѡ стѣгѡ Дхѡ глаголати слѡво во Асіи.

ж. Прїшѣдше же въз Мѹсію, покшѡхсѧ въз Рїѡнїю понтї : ѡ не ѡстѡви ѡхз Дхѡ.

з. Прешѣдше же Мѹсію, спидѡша въз Трѡѡдз.

д. ѡ видѣнїе въз пощїи ѡвїса Пѡлз : мѣжз нѣкїи бѣ Македѡнанинз стоѡ, молѡ ѣгѡ ѡ глаголѡ : прїшѣдз въз Македѡнїю, помозї намз.

г. ѡ ѡкоже видѣнїе вїдѣ, ѡбїе взыскахомз ѡзыти въз Македѡнїю, разсмѣвше, ѡкѡ призвѡ ны Гдѡ бѣговѣстїти ѡмз.

39. И тѣй станѣ распрѣ помежду имъ, така що отлѣчихъ ся единъ отъ другій, и Варнава зѣ Марка, та отплува въ Кипръ ;

40. А Павелъ си избра Силъ и трѣгнъ, прѣпорѣченъ отъ братіа-та на Божіѣ-тѣ благодать.

41. И заминуваше прѣзъ Сиріѣ и Киликіѣ, и утвърждаваше церкви-тѣ.

ГЛАВА 16.

1. И пристигнъ въ Дервіѣ и Листрѣ ; и ето, имаше тамо нѣкой ученикъ, на име Тимоѣей, сынъ на нѣкойъ си женѣ Еврейкѣ повѣрвалъ, а баща му *бы* Елминъ ;

2. Който ученикъ бѣше свидѣтельствуванъ отъ братіа-та въ Листрѣ и Иконіѣ.

3. И поиска го Павелъ да отиде той съ него ; и зѣ го и обрѣза го, зарадъ Іудеѣ-тѣ които бѣхъ по тѣзи мѣста ; понеже всички знаяхъ баща му че бѣше Елминъ.

4. И като ходяхъ по градове-тѣ, прѣдавахъ имъ да държатъ наредбы-тѣ одобрены отъ апостолы-тѣ и презвитеры-тѣ въ Іерусалимъ.

5. И така церкви-тѣ ся утвърдявахъ въ вѣрѣ-тѣ, и отъ день на день число-то имъ ся умножаваше.

6. И като прѣмнияхъ Фригіѣ и Галатійскѣ-тѣ земіѣ, понеже имъ ся възбрани отъ Духа Святаго да проповѣдять слово-то въ Азіѣ,

7. Дойдохъ въ Мизіѣ, и прѣдприемахъ да идѣтъ во Вионніѣ ; но Духъ-тѣ не имъ допусти.

8. И като изменихъ Мизіѣ, слѣзохъ въ Троадѣ.

9. И яви ся Павлу нощемъ видѣніе ; чловѣкъ нѣкой си Македонецъ стояше та му ся моляше и казуваше : Мии въ Македоніѣ, и помози ми.

10. И щомъ видѣ видѣніе-то, тутакси поискахмы да идемъ въ Македоніѣ, като разумѣхмы че Господъ ны призовава да проповѣдамы евангеліе-то на тѣхъ.

41. Ѡвѣзшеса же ѿ Трѡады прїидохомъ въ Самодрѣкѣ, во оутрїе же въ Неаполь.

42. Ѡтсѣавъ же въ Філіппы, ѿже єсть первыи градъ части Македонїи Колонїа. Бѣхомъ же въ томъ градѣ пребывающе днїи нѣкїа,

43. Въ день же събѣвѣнный ѿзыдохомъ вонъ ѿ града при рѣцѣ, ѿдѣже мѣашеса молїтвенница быти, и сѣдше глаголахомъ къ собравшимся женамъ.

44. И нѣкаа жена ѿменемъ Лүдіа, порфѣропродѣлница ѿ града Фѣатірскаго, чѣстїи Бѣга, послѣшаше : ѿйже Гдѣ ѿвѣрзе сѣрдце, внимати глаголемымъ ѿ Павла.

45. Икоже крестїса та, и домъ еѣ, молаше ны глаголющи : ѿше оусмотристе мѣ вѣрїи Гдѣи быти, вшедше въ домъ мой, превѣдите : и принѣди наса.

46. Бысть же ѿдѣшымъ намъ на молїтвѣ, Ѡтроковица нѣкаа ѿмѣшавъ дѣхъ пытливъ срѣте насъ, ѿже стажанїе много дааше господемъ своимъ, волхвѣючи.

47. Та послѣдовавши Павелъ и намъ, взываше глаголющи : сїи человецы равнѣ Бѣга вышнаго сѣть, ѿже возвѣщаютъ намъ пѣть спасенїа.

48. Се же твораше на многїи днїи : стѣжївъ же сїи Павелъ, и ѿвѣршася, дѣхови рече : запрещаю ти ѿменемъ Іиса Хрїста, ѿзїди ѿзъ неѣ. и ѿзїде въ томъ часѣ.

49. Рїдѣвъше же господѣе еѣ, ѿкѣ ѿзїде надежда стажанїа ѿхъ, поѣмше Павла и Сїасъ, влекоша на торгъ ко книземъ :

50. И привѣдше ѿхъ къ воеводамъ, рѣша : сїи человецы возмѣщаютъ градъ нашъ, ѿсдѣе сѣще :

51. И завѣщаваютъ Ѡбывчан, ѿже не достѣитъ намъ прїимати ни творїти, Римлянамъ сѣшымъ.

52. И снїдеса народъ на нїхъ, и воеводы растерзавше ѿмъ рїзы, велѣхъ палицами бїти ѿхъ.

11. И тѣй като ся отвезохмы отъ Трояджъ, прѣминѣхмы право на Самоѳракъ, и на утринъ-тъ въ Неаполь,

12. И отъ тамо въ Филиппы, който е първый градъ *на онѣзи* часть отъ Македоніѣхъ, *и* поселеніе *Римско*. Въ тойзи градъ прѣсѣдѣхмы нѣколко дена;

13. И въ сѣбботѣхъ-тъ излѣзохмы вѣнъ отъ градъ-тъ край еднѣ рѣкѣ, дѣто имаше обычай да става молба, и сѣднѣхмы та говорѣхмы на събрапы-тѣ *тамо* жены.

14. И нѣкоя си богобоязлива жена на име Лидія, отъ градъ Ѳиатиръ, която продаваше багрянницы, слушаше; и ней Господь отвори сърдце-то да внимава на това което Павелъ говорѣше.

15. И като ся кръсти *тя* и домъ-тъ ѣй, помоли ни ся и казуваше: Ако мя припознавате че съмъ вѣрна Господу, влѣзте въ кѣщѣхъ-тъ ми, да сѣдите: и принуди ны.

16. И като отхождахмы на молбѣ, срѣщнѣхъ ны една слугыня що имаше духъ прѣдвѣщателенъ, която даваше много печалбѣ на господари-тѣ си, като проричаше.

17. Тя вѣрѣше слѣдъ Павла и насъ, и выкаше, и казуваше: Тѣзи чловѣци сѣ раби на Бога Вышняго, които проповѣдувать намъ пѣть на спасеніе.

18. Това правѣше много дни наредъ. И понеже дотегнѣхъ на Павла, обърнѣхъ ся и рече духу: Повелѣвамъ ти въ име-то на Іисуса Христа да излѣзешъ изъ неѣхъ. И излѣзе въ тозъ часъ.

19. А като видѣхъхъ господари-тѣ ѣй, че исчезнѣхъ надежда-та на печалбѣхъ-тъ имъ, уловихъхъ Павла и Силѣхъ и завлѣкохъхъ ги на тържище-то при началницы-тѣ.

20. И като ги изведохъхъ при войводы-тѣ, рекохъхъ: Тѣзи чловѣци сѣ Іудеи и смущавать градъ-тъ ни,

21. И проповѣдувать обычаи, които намъ като Римляне, не ни е простено да ги приімамы, ни то да ги правимъ.

22. И навали народъ-тъ врѣхъ тѣхъ, и войводы-тѣ раскѣсахъхъ дрехы-тѣ имъ, и заповѣдахъхъ да ги бѣѣтъ съ тоягы.

к҃г. Минѣи же давше ѿмѣ рѣны, всадиша въ темницѣ, заѣмѣвши темничномѣ стражѣ, твердо стрещи ѿхъ :

к҃д. Иже таково заѣмѣніе пріемѣ, всади ѿхъ во внѣтреннюю темницѣ, ѿ нѣги ѿхъ заѣи въ клѣтѣ.

к҃е. Въ полнощѣи же Павелъ ѿ Сіла молѣшесѣ поахъ Пѣа : послашахъ же ѿхъ ѡзники.

к҃з. Внѣзѣи же трѣсѣ бысть велѣи, ѿкѣ поколебѣтисѣ ѡсновѣнію темничномѣ : ѡверзѣшасѣ же ѡбѣ двѣри всѣ, ѿ всѣмѣ ѡзы ѡслабѣша.

к҃з. Возбѣждѣ же темничный стражъ, ѿ видѣвъ ѡверсты двѣри темницы, ѡзвѣкѣ нѣжъ, хотѣше себѣ ѡбѣити, мнѣ ѡзвѣкѣ ѡзники.

к҃и. Возгласи же гласомѣ велѣимѣ Павелъ глагола : ничѣже сотвори себѣ зла : всѣи ко ѣсмѣ здѣ.

к҃о. Просѣвъ же свѣщѣи вскочи, ѿ трѣпетѣи бывъ, припадѣ къ Павлу ѿ Сіла :

л. И ѡзвѣдѣ ѿхъ вѣи, речѣ : господѣе, чѣи ми подобѣетѣ творѣити, да спасѣсѣ ;

л. Она же рекѣста : вѣрѣи въ Гѣа Иѣса Хрѣта, ѿ спасѣшисѣ ты ѿ всѣхъ дѣи твоѣи.

л. И глаголаста ѣмѣ слово Гѣи, ѿ всѣмѣ, иже въ дѣи ѣгѣи.

л. И поѣмѣ ѿ въ тѣиже чѣсѣ нѣи ѡзмѣ ѡ рѣи, ѿ крѣтисѣ самѣи ѿ своѣи ѣмѣ всѣи ѡбѣи :

л. Вѣдѣ же ѿ въ дѣи своѣи, поставѣи трапѣзѣ, ѿ возрадѣвасѣ со всѣмѣ дѣи своѣмѣ, вѣровавъ Пѣи.

л. Дѣи же бывшѣ, послѣла вѣи пѣи пѣи глаголюще : ѡпѣити чѣи чѣи.

л. Сказѣ же темничный стражъ словесѣи сѣи Павлу, ѿкѣ послѣла вѣи, да ѡпѣити бѣдѣи : нынѣ ѡѣи ѡзвѣдѣи, ѡдѣи сѣи мѣи.

л. Павелъ же речѣ къ иѣи : бывшѣи нѣсѣи прѣи лѣи, ѡнѣсѣи чѣи чѣи Рѣи сѣи, всадиша въ

23. И като гы бихъ много, турихъ гы въ тъмницѣ, и зарѣчахъ на тъмничный-тъ стражъ да гы варди здраво ;

24. Който като зѣ таквозъ зарѣчваніе, тури гы въ най вѣтрѣшніѣ-тъ тъмницѣ, и стѣгнѣ добрѣ нозѣ-тѣ имъ въ кладѣ.

25. И по срѣдѣ ноцъ Павелъ и Сила моляхъ ся и славяхъ Бога ; а задрѣни-тѣ гы слушахъ.

26. И внезапно бы трусъ голѣмъ, така що поклатихъ ся основанія-та на тъмницѣ-тъ, и тутакси отворихъ ся всичкы-тѣ врата, и на всичкы-тѣ оковы-тѣ ся развързахъ.

27. И като ся събуди стражарь-тъ, и видѣ отворены врата-та на тъмницѣ-тъ, измѣкихъ ножъ, и щѣше да ся убіе, понеже мысляше че сѣ избѣгнѣли задрѣни-тѣ.

28. Но Павелъ извыка съ высокъ гласъ, и каза : Не дѣй струваніе зло на себе си ; защото всинца смы тука.

29. И поиска *стражарь-тъ* свѣщи, вскочи вѣтрѣ и растреперанѣ паднѣ прѣдъ Павла и Силѣ :

30. И изведе гы внѣ, и рече : Господіе, що трѣба да сторѣхъ за да ся спасъ ?

31. А тѣ рекохъ : Повѣрувай въ Господа Іисуса Христа, и ще ся спасешъ ты и домъ-тъ ти.

32. И говорихъ слово-то Господне нему, и на всичкы-тѣ конто бѣхъ въ домъ-тъ му.

33. И зѣ гы въ тойзи истый-тъ часъ прѣзъ ноцѣ-тъ, та имъ измы раны-тѣ, и безъ забавѣ кръстн ся той и свои-тѣ му всичкы.

34. И като гы заведе въ кѣщѣ-тъ си, сложи *имъ* трапезѣ, и възрадува ся съсъ всичкый-тъ си домъ защото повѣрува въ Бога.

35. И когато ся разсѣмнѣ войводы-тѣ проводихъ паличники-тѣ да кажѣтъ : Пусни онѣзи челоуѣцы.

36. И стражарь-тъ извѣсти тѣзи думы на Павла : Че войводы-тѣ проводихъ да вы пуснемъ : и тѣй сега излѣзте и идѣте си съ миромъ.

37. Но Павелъ имъ рече : Като ны бихъ прѣдъ народъ-тъ безъ да ны сѣдятъ, насъ конто смы Римляне, хвърлихъ ны въ тъмницѣ,

темницѣ, и нынѣ ѿтай ѿзвѣдѣтъ насъ; ни бо: но да прише́дше сами ѿзвѣдѣтъ насъ.

лн. Сказаша же пѣлици воево́дамъ глаго́лы сѣа: и оубо́ашася смѣшавше, ꙗ́коу Римляне сѣтъ.

ло. И прише́дше оумоли́ша ихъ, и ѿзвѣдше мо́лахъ ѿзыти ѿзъ гра́да.

лм. И́зше́дше же ѿзъ темни́цы прѣидо́ста къ Лу́ци: и ви́дѣвше бра́тію, оутѣши́ста ихъ, и ѿзыдо́ста.

ГЛАВА 31.

а. Прешѣдше же Амфи́поль и Аполони́ю, внидо́ста въ Солѣнь, и дѣ́же бѣ со́нмище Ісиде́йское.

б. По обы́чаю же своемꙋ Па́велъ вни́де къ нимъ, и посвѣ́дѣтъ три стаза́шеся съ ними ѿ писани́й,

г. Сказа́а и предлага́а имъ, ꙗ́коу Хрѣ́стоу подо́баше пострада́ти и воскрѣ́снати ѿ ме́ртвыхъ, и ꙗ́коу се́й Іисъ, е́гоже ѡ́зъ проповѣ́даю вамъ. Е́сть Хрѣ́стоу.

д. И нѣ́цыи ѿ нихъ вѣ́роваша, и приложи́шася къ Па́велу и Сила́, ѿ че́стивыхъ Елли́нъ мно́жество мно́го, и ѿ же́нъ благого́дныхъ не ма́ло.

е. Возревновáвше же непоко́рши́са Ісиде́е, и прѣ́емше крамо́лники нѣ́кіа мѹ́жы злы́а, и собра́вше наро́дъ, мо́лвахъ по гра́ду: наше́дше же на до́мъ Іассо́новъ, и́скахъ ихъ ѿзвѣ́сти къ наро́ду:

ж. Не ѡ́бръ́тше же ихъ, влеча́хъ Іассо́на и нѣ́кіа ѿ бра́тій ко градоначáлникомъ, вопі́юще: ꙗ́коу, ѿже разврати́ша все́ленію, сѣи и за́ѣ прѣидо́ша,

з. Ихъ же прѣ́хъ Іассо́нъ: и сѣи вси протѣ́вни велѣ́ніемъ Ке́саревымъ твора́тъ, ѡ́ра глаго́люще ѿно́го бы́ти, Іиса.

и. Смото́ша же наро́дъ и градоначáлники слы́шавшы сѣа:

а. Взѣ́мше же дово́льное ѿ Іассо́на и ѿ прѣ́чихъ, ѡ́псѣти́ша ихъ.

и сега тайно ли ны изваждатъ ? То не става ; но тѣ да дойдѣтъ и да ны изведѣтъ.

38. И паличники-тѣ възвѣстихъ тѣзи думы на войводы-тѣ ; а тѣ като чухъ че были Римляне, убояхъ ся ;

39. И дойдохъ та гы умолихъ, и като гы изведохъ, моляхъ имъ ся да излѣзѣтъ изъ градъ-тѣ.

40. А тѣ като излѣзохъ изъ тъмницѣ-тѣ отидохъ у Лидіины, и като видѣхъ братія-та, утѣшихъ гы, и *отъ тамъ* тръгнѣхъ.

ГЛАВА 17.

1. И като изминѣхъ Амфиполь и Аполлоніѣ, дойдохъ въ Солунъ, дѣто бѣше съборище-то Іудейско.

2. И по обычаю си Павелъ влѣзе при тѣхъ, и три сѣбботы наредѣ ся разговаряше съ тѣхъ отъ писанія-та,

3. Та *имъ* открываше и доказуваше, че трѣбуваше Христось да пострада, и да възкресе отъ мъртвы-тѣ, и че тойзи Исусъ, когото ви азъ проповѣдувамъ, е Христось.

4. И нѣкон отъ тѣхъ повѣрувахъ, и присоединихъ ся съ Павла и Силѣ, *така* и много множество отъ набожны-тѣ Еллины, и отъ благородны-тѣ жены не малко.

5. Но неповѣрвали-тѣ Іудеи завидѣхъ, и като зѣхъ съ тѣхъ си нѣколцина просты и лошы чловѣцы, събрахъ гы на купъ и размирявахъ градъ-тѣ ; и нападнѣхъ на Ясоновъ-тѣ кѣщѣ, та търсахъ *Павла и Силѣ* да гы изведѣтъ прѣдъ народъ-тѣ.

6. И като не гы намѣрихъ, повлѣкохъ Ясона и нѣкон отъ братія-та кѣмъ градоначалницы-тѣ, и выкахъ : Тѣзи, конто размирихъ свѣтъ-тѣ, дойдохъ и тука :

7. Конто прія Ясонъ ; и всичкы тѣзи дѣйствовать противу Кесаревы-тѣ повелѣнія, и казувать че има другой царь Исусъ.

8. И смутихъ народа и градоначалницы-тѣ конто чухъ това.

9. Но като зѣхъ порѣчителство отъ Ясона и отъ други-тѣ, пуснѣхъ гы.

Г. БРАТІА ЖЕ АВІЕ ВЪ НОЩІ ѿСЛАША ПАВЛА І ГІАГ ВЪ БЕРІЮ :
ИЖЕ ПРИШЕДШЕ, ИДОША ВЪ СОВОРЪ ІСДЕЙСКІЙ.

ДІ. СІН ЖЕ БАХЪ БѢГОРОДНИКШИ ЖИВШУХЪ ВЪ СОЛОНѢ, ИЖЕ
ПРІАША СЛОВО СО ВСѢМЪ ОУСЕРДІЕМЪ, ПО ВСА ДНИ РАЗСЖДАЮЩЕ
ПИСАНІА, АЩЕ СЪТЪ СІА ТАКЪ.

ЕІ. МНОЗИ ОУБО ѿ НИХЪ ВѢРОВАША, І ѿ ЕЛЛИНСКИХЪ ЖЕНЪ
БЛАГООВРАЩЕНЫХЪ І МЖЕИ НЕ МАЛУ.

ГІ. И ІАКЪ ОУВѢДАША, ИЖЕ ѿ СОЛОНА ІСДЕН, ІАКЪ І ВЪ
БЕРІИ ПРОПОВѢДАСА ѿ ПАВЛА СЛОВО БЖІЕ, ПРИДОША І ТАМУ
ДВИЖУЩЕ І СМЩІАЮЩЕ НАРОДЫ.

ДІ. АВІЕ ЖЕ ТОГДА БРАТІА ѿПРСТІША ПАВЛА ИТИ НА ПОМОРІЕ :
ѿСТАСТА ЖЕ ГІА І ТІМОДЕИ ТАМУ.

ЕІ. ПРОВОЖДАЮЩИИ ЖЕ ПАВЛА, ВЕДОША ЕГО ДАЖЕ ДО АФІНЪ :
І ПРИЕМШЕ ЗАПОВѢДЪ КЪ ГІАГ І ТІМОДЕЮ, ДА ІАКЪ СКОРѢ
ПРИИДУТЪ КЪ НЕМУ, ИЗЫДОША.

ЕІ. ВО АФІНѢХЪ ЖЕ ЖАВШЪ НХЪ ПАВЛЪ, РАЗДРАЖАШЕСА ДХЪ
ЕГѦ ВЪ НЕМЪ ЗРАЩЕМЪ ІДУЩЪ ПОЛИНЪ СЪЩЕ ГРАДЪ.

ЗІ. СТАЗАШЕСА ЖЕ ОУБО НА СѦНИЩІИ СО ІСДЕН І СЪ
ЧЕСТІВЫМИ, І НА ТОРЖИЩІИ ПО ВСА ДНИ СЪ ПРИКЛЮЧАЮЩИ-
МИСА.

ИІ. ИКЦИИ ЖЕ ѿ ЕПИСКѢРЪ І ѿ СТѦКЪ ФІЛОСѦФЪ СТАЗАХСА
СЪ НИМЪ : І ИКЦИИ ГЛАГОЛАХЪ : ЧТО ОУБѦ ХОЩЕТЪ СЪСЛОВИВЫИ
СЕЙ ГЛАГОЛАТИ ; ИНИИ ЖЕ : ЧЖДИХЪ БОГѦМЪ МИИТСА ПРОПѦ-
ВѢДНИКЪ БЫТИ : ІАКЪ ІИСА І ВОСКРЕСЕНІЕ БѢГОВѢСТВОВАШЕ
ИМЪ.

ДІ. ПРИЕМШЕ ЖЕ ЕГѦ, ВЕДОША НА АРЕОПАГЪ ГЛАГОЛЮЩЕ : МѢ-
ЖЕМЪ ЛИ РАЗСМѢТИ, ЧТО НѦВѦ СІЕ ГЛАГОЛЕМОЕ ТОКОЮ ОУ-
ЧЕНІЕ ;

К. СТРАНИНА БО ИККАА ВЛАГЛЕШИ ВО ОУШЕСА НАША : ХОЩЕМЪ
ОУБО РАЗСМѢТИ, ЧТО ХОТАТЪ СІА БЫТИ.

КА. АФІНЕНІИ ЖЕ ВСИ І ПРИХОДАЮЩИИ СТРАНИИИ, НИ ВО ЧТОЖЕ
ИНО ОУПРАЖНАХСА, РАЗВѢ ГЛАГОЛАТИ ЧТО ИЛИ СЛЫШАТИ
НѦВѦ.

10. А братія-та незабавно прѣзъ ноцъ испратихъ Павла и Силъ въ Беріѣ ; и тѣ като стигнахъ *тамъ*, отидохъ въ съборище-то Іудейско.

11. И *Беріи*-тѣ бѣхъ по благородни отъ Солунцы-тѣ, защото пріяхъ слово-то съсъ всяко усьрдіе, и испытывахъ всякой день писанія-та, да ли е това така.

12. И тѣи мнозина отъ тѣхъ повѣрувахъ, и отъ почтенны-тѣ Еллинскы жены, и отъ мѣжіе-тѣ не малко.

13. И като разбрахъ Солунскы-тѣ Іуден, че и въ Беріѣ ся проповѣда отъ Павла слово-то Божіе, дойдохъ и тамо, и разбъркахъ народъ-тѣ.

14. Тогазъ братія-та по скоро отпратихъ Павла да иде къдѣ море-то ; а Сила и Тимоѣей останахъ тамо.

15. А тѣзи конто придружавахъ Павла, заведохъ го до Аѳинъ ; и като зѣхъ отъ него заповѣдь до Силъ и Тимоѣя, за да дойдѣтъ колкото по скоро при него, тръгнахъ си.

16. А Павелъ като ги чакаше въ Аѳинъ, раздражаваше ся духъ-тъ му въ него, като гледаше градъ-тѣ пълень съ идола.

17. И тѣи разговаряше ся въ съборище-то съ Іуден-тѣ, и съ набожны-тѣ, и по пазарь-тѣ всякой день съ конто му ся случяхъ.

18. И нѣкои отъ Епикурейскы-тѣ и Стопческы-тѣ философы идвахъ на прѣпираніе съ него ; и едни казувахъ : Какво ище да каже тойзи празнословецъ ? А другы : Види ся че е проповѣдникъ на чужды богове ; защото имъ проповѣдуваше Ісуса и въскръсѣніе-то.

19. И зѣхъ го та го заведохъ на Ареопагъ, и казувахъ : Можемъ ли разумѣ какво е това ново ученіе, което ты проповѣдувашъ ?

20. Защото нѣщо странно вносишь въ уши-тѣ ни : ищемъ прочее да разберемъ, що ще да е то ?

21. А всичкы-тѣ Аѳинейци и колкото чужденци ся напѣрувахъ тамо, съ пищо друго не си прѣминувахъ врѣме-то, тъкмо да говорятъ и да слушатъ нѣщо по ново.

кв. Стáвз же Пáвeлз посреѣдѣ Ареопа́га, рече: мѣжѣ Ядинейстѣи, по всемѣ зрю вы ꙗки бл҃гочестїивыа.

кг. Проходя́ ко ѿ согла́даа чествова́нїа ва́ша, ѡбръто́хъ ѿ ка́пище, на нѣмже бѣ на́писано: невѣдомомѣ Пѣс. Ѣгѡ́же о́убо не вѣда́ще (бл҃гоу́чїи бѣ) чте́те, се́гò ѡ́зз проповѣ́даю ва́мъ.

кд. Пѣз сотвори́вый мі́рз ѿ вса́, ꙗ́же въ нѣмъ, се́й нѣсѣ ѿ зе́мль Гдѣ́ сый, не въ рꙋкотвори́емыхъ хра́мъхъ жи́вѣтъ,

ке. Ни ѿ рꙋ́къ челоуѣческихъ о́убождѣ́нїа прїе́млетъ, трѣ́бꙋа что́, са́мъ да́а всѣ́мъ жи́вотъ ѿ ды́ханїе ѿ вса́:

кз. Сотвори́а же ѣсть ѿ ѣ́дїиа кро́ве ве́сь ꙗ́зыкъ челоуѣ́къ, жи́ти по всемѣ ли́цѣ зе́мномѣ, о́устáвивъ пре́дчи́щенїа вре́мєнà ѿ пре́дѣлы селѣ́нїа ѿ́хъ,

кз. Изыска́ти Гдѣ́, да по́нѣ ѡ́сáжстъ ѣгò ѿ ѡ́бръáшстъ, ꙗ́кѡ не да́лече ѿ ѣ́дїнагѡ коегѡ́ждо на́съ сѣ́ща.

ки. Ѣ́ нѣмъ ко жи́вѣмъ ѿ двї́жемъ ѿ ѣ́смь: ꙗ́коже ѿ нѣ́щын ѿ ва́шихъ кни́жнїкъ рекóша: се́гѡ ко ѿ ро́дъ ѣ́смь.

кк. Ро́дъ о́убо сѣ́ще Бжтї́и, не до́лжнї ѣ́смь непїе́вáти по́добно бы́ти Бжтвò, злáтѣ ѿлї́ сре́брѣ, ѿлї́ ка́меню хꙋдо́жнїѣ начертáнъ ѿ смы́слѣнїю челоуѣ́къ:

кл. Дѣ́та о́убо невѣ́днїа презира́а Пѣз, ны́нѣ повелѣ́ва́етъ челоуѣ́кѡмъ всѣ́мъ всòдъ покáатиса:

км. За́нѣ о́устáвивъ ѣ́сть дѣ́нь, въ о́ньже хóщетъ сдáити вселѣ́ннїѣ въ пра́вдѣ, ѡ́ мѣ́жѣ, ѣ́гòже пре́дстáви, вѣ́рс пода́а всѣ́мъ, воскреси́въ ѣгò ѿ мѣ́ртвыхъ.

кн. Слы́шавше же воскреси́нїе мѣ́ртвыхъ, о́вїи о́убо рꙋгáхсѣ: о́вїи же рѣ́ша: да са́ишимъ тѣ́ ꙗ́ки ѡ́ сѣ́мъ.

кг. И́ тѣ́кѡ Пáвeлз ѡ́зыде ѿ сре́ды ѿ́хъ.

кд. И́щын же мѣ́жѣ прилѣ́пїи́вшеъ ѣ́мъ, вѣ́рова́ша: въ нї́хже бѣ ѿ Дїонї́сїи Ареопа́гїтскїи, ѿ же́нà ѿ́менемъ Дáмáрь, ѿ дрꙋ́зїи сѣ́ нї́ми.

22. И застанѣ Павелъ на срѣдѣ Ареопагъ, и рече: Мѣжѣ Аѳинейци, по всичко вы гледамъ че сте твърдѣ набожни.

23. Защото като минавахъ та разгледвахъ свѣты-тѣ ви мѣста, намѣрихъ едно капище, на което бѣ написано НЕЗНАЕМОМУ БОГУ. Тогозь прочее когото вы не знаете а почитате, него ви проповѣдувамъ азъ.

24. Богъ, който е створилъ свѣтъ-тъ и всичко що е въ него, той като е Господъ на небе-то и на земѣ-тъ, не живѣе въ храмове отъ рѣкъ направѣны,

25. Нито приима служенія отъ рѣцѣ челоувѣческы, *като* да бы ималъ пуждѣ отъ нѣщо, понеже той дава на всички и животъ и дыханіе и все;

26. И създалъ е отъ единъ кръвъ всичкій-тъ родъ челоувѣческій, да живѣйтъ по всичко-то лице на земѣ-тъ, и опрѣдѣлилъ е прѣдначерчены-тѣ врѣмена, и прѣдѣлы-тѣ на населеніе-то имъ;

27. За да търсятъ Господа, дано бы го поне напипали и намѣрили; ако и да не е далечъ *той* отъ всякого одного отъ насъ.

28. Защото въ него живѣемъ и движимъ ся и сѣществуваме; както и нѣкои отъ ваши-тѣ стихотворцы сѣ рекли, Защото и неговъ родъ смы.

29. И тѣй като смы родъ Божій, не трѣбува да мыслимъ че Божество-то е подобно на злато или на сребро, или на камѣкъ изработенъ съ искусство и измышленіе челоувѣческо.

30. Богъ прочее като прѣзира врѣмена-та на невѣжество-то, сега повелѣва на всички-тѣ челоувѣцы на всякъдѣ да ся покайтъ.

31. Защото е отредилъ день, въ който ще сѣди вселениѣ-тъ праведно чрѣзъ челоувѣка когото е опрѣдѣлилъ, и даде увѣреніе на всички-тѣ, като го въскреси отъ мъртвы-тѣ.

32. А тѣ като чухъ въскресеніе-то на мъртвы-тѣ, едни ся ругаехъ, а други рекохъ: За това пакъ щемъ тя слуша.

33. И така Павелъ излѣзе отъ помежду тѣхъ.

34. А нѣкои челоувѣци ся прилѣпихъ при него, и повѣрувахъ; между които бѣше и Діонисій Ареопагитъ, и нѣкоя си жена на име Дамаръ, и други *още* съ тѣхъ.

ГЛАВА III.

А. По сіхъ же ѡсгчѣвса Пáвeлъ ѡ Яѡинъ прїиде въ Коринѡхъ :

Б. И ѡкрѣтъ нѣкоего Ісдѣанина ѡменемъ Акълъ, Понтанина родомъ, нѡвъ пришедша ѡ Італін, и Прискіалъ женѡ ѡгѡ, (занѣ повелѣлъ бѣше Клáвдій ѡсгчѣтиса всѣмъ Ісдѣемъ ѡ Рѣма,) прїиде къ нимъ :

Г. И занѣ ѣдинохѡджиникомъ быти ѡмъ, прекысть оу нихъ и дѣлаше : бѣхъ бо скинотѡрцы хитростію.

Д. Стáзашесѣ же на соннищахъ по всѣмъ сѡбѡтѡмъ, и препираше Ісдѣн и Ёлліны.

Е. И ѡгдѡ спидѡша ѡ Македѡнїн Сїла же и Тѣмѡдѣй, тѡжѣше дѡхомъ Пáвeлъ, свидѣтельствѡ Ісдѣемъ Іиса быти Хрѣтѡ.

Ж. Прѡтивѡшымсѣ же ѡмъ и хѡлашымъ, ѡтрáсъ рѣзы своѡ, речѣ къ нимъ : крѡвъ вѡша на главáхъ вѡшихъ : чїстѣмъ ѡзъ, ѡ нынѣ во ізъики и дѡ.

З. И прешѣдъ ѡтрѡдъ прїиде въ дѡмъ нѣкоегѡ ѡменемъ Ісста, чтѡща Бѣга, ѣмѡже хрѡмина бѣ вскрáй соннища.

И. Крїспъ же начáлникъ собо́ра вѣрова Гѡви со всѣмъ дѡмомъ своѡмъ : и мнѡзи ѡ Коринѡданъ слышавше вѣровахъ и крепѣхъсѣ.

А. Речѣ же Гѡ въ видѣнїи ношнѡмъ Пáвeлъ : не бѡйсѣ, но глагѡли, и да не оумѡлкнеши :

Г. Занѣ ѡзъ ѣсмь съ тобѡю, и никтѡже приложѣтъ ѡсѡбѣти тѡ : занѣ лѡдїе сѣтъ мѣ мнѡзи во грáдѣ сѣмъ.

А. Прекысть же тѡмъ лѣто и мѣсѡцъ шѣсть, оучѡ въ нихъ слѡвѡ Бѣжїю.

Б. Галлїѡнъ же Анѡпáтѡ сѡшъ во Ахáїн, нападѡша

ГЛАВА 18.

1. Подирь това отлѣчи ся Павелъ отъ Аѳинѣ и дойде въ Коринѣ ;

2. И намѣри тамо нѣкого си Иудеянина на име Акила, роденъ въ Понтъ, който бѣ скоро дошелъ отъ Италиѣ съсъ женѣ си Прискиллѣ, (защото Клавдій бѣ повелѣлъ да ся махнѣтъ всичкы-тѣ Иудеи отъ Римъ,) и дойде при тѣхъ.

3. И понеже бѣше сохудожникъ, сѣдѣше у тѣхъ и работяше ; защото художество-то имъ бѣше да правятъ шатъры.

4. И всякъ сѣбботѣ ся разговаряше въ съборище-то и убѣждаваше и Иудеи и Еллины.

5. А когато слѣзохъ отъ Македоніѣ Сила и Тимоѳей, Павелъ ся утѣсняваше духомъ и свидѣтелствуваше на Иудеи-тѣ че Исусъ е Христосъ.

6. И понеже тѣ ся противяхъ и хуляхъ, отърси си дрехы-тѣ и рече имъ : Кръвь-та ваша на главы-тѣ ви *да е* ; азъ съмъ чистъ *отъ това* ; отъ нынѣ ще идѣ въ язычницы-тѣ.

7. И като ся прѣмѣсти отъ тамо, дойде въ домъ-тѣ на нѣкого си на име Густа, който почиташе Бога, и на когото къща-та бѣше до съборище-то.

8. А Криспъ начальникъ-тѣ на съборище-то повѣрува въ Господа съсъ всичкый-тѣ си домъ, и мнозина отъ Коринѣяны-тѣ като слушахъ, вѣрувахъ и крысѣвахъ ся.

9. И рече Господъ на Павла ношемъ въ видѣніе : Не бой ся, но говори, и да не мѣкнешъ.

10. Защото азъ съмъ съ тебе, и никой нѣма да тури рѣкъ на тебе за да ти стори зло, защото имамъ народъ много въ тойзи градъ.

11. И сѣдѣ тамо годинѣ и шесть мѣсеца та гы поучаваше на Слово Божіе.

12. А когато бѣше Галліонъ исправникъ въ Ахайѣ, Иудеи-тѣ ся

ѢДИНОВАШИ ИСАЕИ НА ПАВЛА, И ПРИВЕДОША ЕГО НА СЕДИ-
лище,

ГІ. Глаголюще; ѿкѡ противъ законъ сѣй оубѣщаваетъ
человѣки чтѣти Бѣга.

ДІ. Хотѣшъ же Павелъ ѡвѣрсти оустѣ, рече Галліѡнѣхъ ко
ИСАЕИМЪ: ѡще оубо неправда была бы кѣмъ или дѣло слово, съ
ИСАЕИ, по словѣхъ послѣшамъ кѣхъ васъ:

ЕІ. ѡще ли же стазаніа сѣтъ ѡ словесѣхъ и ѡ ѱменехъ
и ѡ законѣхъ вашимъ, вѣдите сами: сѣдѣа ко ѡзъ симъ не
хощѣхъ кѣти.

ЅІ. И ѡзгна ѱхъ ѡ сѣдѣлища.

ЗІ. Ѣмше же вси Ѣллини Сосѣена начальника собора вѣхъ
предъ сѣдѣлищемъ: и ни Ѣдино ѡ сѣхъ Галліѡнѣхъ радѣніе
кѣсть.

ІІІ. Павелъ же ѣще пребывъ днѣхъ доволны, и цѣловавъ
братію ѡплѣ въ Сѣрію (и съ нимъ Акѣла и Прѣскілла,) ѡ-
стригъ главѣхъ въ Керхренѣхъ: ѡбрѣкса ко бѣ.

ДІ. Приста же во Ѣфѣскъ, и тѣхъ ѡстаѣи тамъ: самъ же
ѡшѣдъ въ сонмище, стазашеся со ИСАЕИ.

К. Молѣщымъ же ѱмъ его на много время пребыти оу-
нихъ, не ѡзволн:

КА. Но ѡречеся ѱмъ, глагола: ѿкѡ подокаетъ мѣ всѣхъ
праздникъхъ градѣщій сотворити во Іерлімѣхъ: пакѣ же воз-
вращѣса къ вамъ, Бѣс хотѣшъ. и ѡвезѣса ѡ Ѣфѣс: (Акѣла
же и Прѣскілла ѡсташа во Ѣфѣскѣ).

КВ. И сошѣдъ въ Кесарію, возшѣдъ и цѣловавъ црковь,
снѣде во Антіохію.

КГ. И сотвори время нѣкое, ѡзыде, прохода по радѣ Гала-
тійскю странѣхъ и Фрѣгію, оутверждаа всѣхъ оученикѣхъ.

КД. ИСАЕАНИИХЪ же нѣкто Апѡлловъ ѱменемъ, ѡлѣзандра-
нинъхъ родомъ, мѣжъ словесенъ, прѣиде во Ѣфѣс, сѣленъхъ сѣи
въ книгахъхъ.

КЕ. Сѣи бѣ ѡглашенъхъ пѣти Гѣню, и горѣ дѣхомъ, глаго-

подигнахъ единодушно връхъ Павла, и доведохъ го на съдовище-то,

13. И казувахъ: Тойзи убѣждава челоуѣцы-тъ на богопочитаніе неслѣгласно съсъ законъ-тъ.

14. И когато Павелъ щѣше да отвори уста, Галліонъ рече на Іудей-тъ: Ако бѣ нѣкоя неправда, или злодѣяніе лукаво, о Іудей, быхъ ималъ причинъ да вы слушамъ;

15. Ако ли е въпросъ за ученіе, за имена и за вашій-тъ законъ, виждте си вы; защото азъ не щѣ да съмъ съдиикъ на таквызъ работы.

16. И испѣди ги отъ съдовище-то.

17. И всичкы-тъ Елліни уловихъ Сосѣена начальникъ-тъ на съборище-то, та го біяхъ прѣдъ съдовище-то; и Галліонъ не щѣше нито да знае за това.

18. А Павелъ като посѣдѣ още довольно врѣме, опрости ся съ братія-та, и отплува въ Сирію: (и съ него Прискилла и Акила,) като си остриже главъ-тъ въ Кенхрейъ; защото имаше обрекъ.

19. И стигна въ Ефесъ, и остави тѣхъ тамо, а той *самъ* влѣзе въ съборище-то, и разговори ся съ Іудей-тъ.

20. И умоляванъ отъ тѣхъ да посѣди повечко врѣме у тѣхъ, не склони;

21. Но прости ся съ тѣхъ и рече: Трѣба непрѣмѣнно да направѣмъ пдуцій-тъ празникъ въ Іерусалимъ, и ако ще Богъ ще ся завърнѣ пакъ при васъ. И отплува отъ Ефесъ.

22. И като слѣзе въ Кесарію, възлѣзе въ *Іерусалимъ* та поздрави церквъ-тъ, и слѣзе въ Антиохію.

23. И като посѣдѣ тамо нѣколко врѣме, излѣзе, и обхождаше наредъ Галатійскъ-тъ земѣи и Фригію, та утвърдяваше всичкы-тъ ученицы.

24. И нѣкой си Іудейинъ на име Аполлосъ, роденъ въ Александрію, челоуѣкъ ученъ, и силенъ въ писанія-та, дойде въ Ефесъ.

25. Той бѣше оглашенъ въ пѣть-тъ Господень, и духомъ распа-

лаше ѿ оучаше ѿзвѣстнѣ, ꙗже ѿ Гдѣ, вѣдый то́кмѣ крѣщеніе Іѡанново :

кѣ. Сѣй же начатѣ дерзати на сонмищахъ. слышавше же єгò Іѡ́кѹла ѿ Прѣскілла, пріѣша єгò, ѿ ѿзвѣстнѣе томѣ сказа́ша пѣть Гдѣнь.

кз. Хотѣшѣ же ємѣ пренті во Іѡ́хѡю, предпослѣвше вратіа написаша оученикомъ пріѣти єгò: ѿже прише́дѣ тамъ посòбствова мно́гѣмъ вѣровавшимъ б́ггодѣтїю :

кп. Твѣрдѣ во Іздѣніи не престаѣ ѡбличаше прѣдъ лю́дмѣ, сказѣа писаними, Іѹса бѣти Хрѣта́.

ГЛАВА ѠІ.

а. Бѣсть же ввѣгда бѣти Аполлѡсѣ въ Корінѡѣ, Павелъ прошѣдѣ вѣшнїа страны, пріѣде во Ѣфѣсѣ: ѿ ѡбрѣтѣ нѣкїа оученикѣ,

б. Речѣ къ нїмъ: ѡ́же оубѣ Дхъ стѣ пріѣли єстѣ вѣровавшие; онї же рѣша къ немѣ: но ниже ѡ́же Дхъ стѣ єсть, слышахомъ.

в. Речѣ же къ нїмъ: во что оубѣ крестїстесѣ; онї же рекѡша: во Іѡанново крѣщеніе.

г. Речѣ же Павелъ: Іѡаннѣмъ оубѣ крестї крѣщенїемъ пока́нїа, лю́демъ глаго́ла: да во градѣмаго по нѣмъ вѣр҃гуютъ, сїръчѣ во Хрѣта́ Іѹса.

д. Слышавше же крестїшасѣ во ѿма Гдѣ Іѹса:

е. ѿ възложшѣ Павелъ на нѣ рѣчѣ, пріѣде Дхъ стѣ на нѣ глаго́лахъ же ѡ́зыки ѿ прѣрòчествахъ.

ж. Бѣше же всѣхъ мѣсѣй ѡ́кмѣ двана́десѣть.

з. Пше́дѣ же въ сонмище, дерзаше, не ѡбни́гасѣ трѣ мѣсѣцы бесѣдаѣ ѿ ѡбвѣра́а, ꙗже ѿ црѣтѣи Бжїи.

д. ѿ єгдѣ нѣцыи ѡ́жесточахъсѣ ѿ прѣхъсѣ, словеса́ше пѣть Гдѣнь прѣдъ наро́домъ, ѡ́стѣплѣ ѡ́ нїхъ ѡ́л҃гнѣ оученикѣ, по всѣ днѣ стѣзѣасѣ во оучїиши мѣчїтеле нѣкоегѣ.

ленъ, говоряше и поучаваше за Господа, а знаеше само кръщеніе-то Іоанново.

26. И той наченъ да говори съ дързновение въ съборище-то ; и като го чухъ Акила и Прискила, прибрахъ го, и му изложихъ по точно пѣтъ-тъ Господень.

27. И когато ся каиѣше той да мине въ Ахайѣ, братія-та го насърчихъ и писахъ до ученицы-тъ да го приѣмътъ ; и той като дойде много помогна на повѣрвалы-тъ чрѣзъ благодать-тъ,

28. Защото силно наддумуваше Іудей-тъ всенародно, като доказуваше отъ писанія-та че Іисусъ е Христосъ.

ГЛАВА 19.

1. А когато Аполлосъ бѣше въ Коринѣъ, Павелъ миѣхъ прѣзъ горни-тъ страны и дойде въ Ефесъ, и като намѣри нѣкон ученицы,

2. Рече имъ : Приѣхте ли Духа Святаго като повѣрувахте ? А тѣ му рекохъ : Не смы нито чули да ли има Духъ Святъ.

3. И рече имъ : А въ какво ся кръстихте ? А тѣ рекохъ : Въ кръщеніе-то Іоанново.

4. А Павелъ рече : Іоаннъ кръсти съ кръщеніе на покаяніе, като казуваше на народъ-тъ да вѣрува въ того който иде слѣдъ него, сирѣчь въ Христа Іисуса.

5. И като чухъ *тъ* кръстихъ ся въ име-то на Господа Іисуса.

6. И щомъ възложи Павелъ рѣцѣ на тѣхъ, дойде Духъ Святый на тѣхъ, и говоряхъ языцы и пророчествувахъ.

7. И всички-тъ бѣхъ до дванадесетъ мѣѣе.

8. И като влѣзе въ съборище-то, проповѣдуваше съ дързновение, и три мѣсеца наредъ разговаряше съ *народъ-тъ*, и убѣждаваше ги за царство-то Божіе.

9. А понеже нѣкон ся ожесточавахъ и не вѣрувахъ, но злословяхъ ученіе-то прѣдъ народа, той ся оттегли отъ тѣхъ, и отлѣчи ученицы-тъ, та ся разговаряше съ *тъхъ* всякой день въ училище-то на нѣкого си Тиранна.

ї. Сїе же бысть двѣ лѣта, їакѡ всемъ живущимъ во Асїи слышати слово Гдѣ Іиса, Жидѡмъ же и Еллиниѡмъ.

ѡ. Силы же не просты твораше Пѣзъ рскама Пѡвловима,
вї. Їакѡ и на недѣжнѣа наносїти ѡ пѡта тѣла ѣгѡ гла-
вотѣажи и оубрѣсцы, и исцѣлїтиса ѡмъ ѡ недѣгъ, и дсхѡмъ
лскавымъ исходити ѡ нихъ.

її. Начаша же нѣцыи ѡ скитѡиущихъ Ісдѣей заклинателѣй
именовати надъ ѡмѣиущими дсхи лскавыа ѡма Гдѣ Іиса, глаго-
люще: заклинаемъ вы Іисомъ, ѣгѡже Пѡвелъ проповѣдѣетъ.

ѡї. Бѣхъ же нѣцыи сынове Скѣвы Ісдѣанина архїерѣа сѣдмѣ,
ѡже сїе творѣхъ.

їє. Ѡбѣщавъ же дсхъ лскавыи речѣ: Іиса знаю, и Пѡвлъ
свѣмъ, вы же кто ѣстѣ;

сї. И скачѡ на нихъ челоѡѣкъ, въ нѣмже бѣ дсхъ лскавыи,
и ѡдолѣвъ ѡмъ, оубрѣпїса на нихъ, їакоже нагѡмъ и оубрѣ-
ненымъ ѡзѡѣжѣти ѡ храма Ѧнагѡ.

зї. Сїе же бысть разгѡмно всемъ живущимъ во Ѧфѣсѣ
Ісдѣемъ же и Еллиниѡмъ, и нападѣ страхъ на всѣхъ ѡхъ, и ве-
личѣшесѣ ѡма Гдѣ Іиса.

їи. Мнози же ѡ вѣровавшихъ приходяхъ исповѣдающе
и сказѡюще дѣла своѣ.

ѡї. Довѡлни же ѡ сотѡрѡшихъ чародѣѡнїѣа, собравше
книги своѣ, сожигѣхъ предъ всеми: и сложїша цѣны ѡхъ, и
ѡбрѣтѡша сребрѡ пѣть тѣмъ.

їє. Сїце крѣпко слово Гдѣе растѣше и крѣплѣшесѣ.

їѣ. И їакоже скончѣшасѣ сїѣа, положї Пѡвелъ въ дсѣѣ, про-
шедъ Македѡнїю и Ахѣїю ѡти во Іерусалимъ, рѣкъ: їакѡ
бывшъ мѣ тамъ подѡбѣетъ мѣ и Римъ вїдѣти.

їѡ. Пославъ же въ Македѡнїю двѣ ѡ слѡжащихъ ѣмѣ,
Тїмѡѣа и Ѧраста, самъ же прекысть время во Асїи.

їг. Бысть же во время Ѧно молѡа не мѡла ѡ пстїи
Гдѣи.

10. И това ся продължава двѣ години; така що всички конто живѣяхъ въ Азіѣ, Іудей и Еллии, чухъ слово-то на Господа Исуса.

11. Голѣмы още чудеса струваше Богъ чрѣзъ Павловы-тѣ рѣцѣ:

12. До толко що кърпы и прѣстилky отъ негово-то тѣло носяхъ ги по болны-тѣ, и отмахваше ся болѣсть-та отъ тѣхъ, и зли-тѣ духове излѣзувахъ изъ тѣхъ.

13. И нѣкои скитници Іудей заклинатели начинахъ да произно-сятъ име-то на Господа Исуса надъ тѣзи конто имахъ злы духове, и казувахъ: Заклѣвамы вы въ Исуса, когото Павелъ проповѣдува.

14. И тія що правяхъ това бѣхъ нѣкои си седмина сынове на Скевъ първосвященникъ Іудейскый.

15. И отговори лукавый-тѣ духъ и рече: Исуса познавамъ и Павла знаѣ; но вы кои сте?

16. И скочи врѣхъ тѣхъ челоуѣкъ-тѣ, въ когото бѣше лукавый-тѣ духъ, и като имъ надви, укрѣпи ся надъ тѣхъ, така що голи и рапени избѣгахъ изъ онѣзи кѣщѣ.

17. И това станъ извѣстно на всички Іудей и Еллии, жители Ефескы; и нападнѣ страхъ на всички тѣхъ, и възвеличаваше ся име-то на Господа Исуса.

18. И мнозина отъ повѣрувалы-тѣ дохождахъ та ся исповѣду-вахъ и исказувахъ дѣла-та си.

19. Мнозина още и отъ тѣзи конто правяхъ магіи, донасяхъ си книги-тѣ и ги горяхъ прѣдъ всички-тѣ; и като прѣсмѣтихъ цѣнѣ-тъ имъ, намѣрихъ петдесеть тысящи сребро.

20. Така силно растяше и крѣпяше ся слово-то Господне.

21. И като ся свърши това, Павелъ положи духомъ, слѣдъ като обходи Македоніѣ и Ахайѣ, да иде въ Іерусалимъ, и рече: Като идѣ тамъ, трѣба да видѣ и Римъ.

22. И проводи въ Македоніѣ двамина отъ тѣзи, конто му слугу-вахъ, Тимоѣя и Ераста, а той останъ за *малко* врѣме въ Азіѣ.

23. А въ онова врѣме голѣмъ мятежъ станъ за *пять-тѣ Господень*.

кд. Димітрій бо нѣкто ѿменемъ, срекроковачь, творѣи храмы сребраны Артемідѣ, подааше хитрецеѣмъ дѣланіе не мало:

ке. Ихже собравъ, ѿ ѿны сицевыхъ вещей дѣлатели, рече: мужіе, вѣсте, ѿкѡ ѡ сегѡ дѣланіа доволство житію нашему єсть:

кз. И видѣте ѿ слышите, ѿкѡ не токѡмъ ѡфесъ, но малѡ не всю Асію Павелъ сѣй препрѣвъ ѡбрати многъ народъ, глагола, ѿкѡ не сѣтъ бѡзи, ѿже рскаѣи человекѣскими кывѡютъ.

кз. Не токѡмъ же сѣа вѣдѡ пріемлетъ наша часть, ѣже кѡ во ѡбличеніе не пріити, но дабы ѿ великіа богини Артеміды храма ни во чтоже не вѣнѣнѣла, ѿмать же разоритисѣ ѿ величество ѡ, юже всѣ Асія ѿ вселеннаѣ почитаетъ.

кн. Слышавше же ѿ бывше ѿсполненнѣ ѡрости, вопіахъ глаголюще: велика Артеміда ѡфесскаѣ.

ко. И ѿсполнѣнѣ градъ весь матежа: ѡустремішасѣ же ѡднодѡшнѣи на позѡрище, восхѣише Гѣѡ ѿ Арістарха Македонани, дрѡги Павловы.

л. Павелъ же хотѣишъ вниѣти въ народъ, не ѡставлѣхъ ѡгѡ ѡученицы.

ла. Иѣциѣ же ѡ Асійскихъ началникѣхъ сѡише ѡмѡ дрѡзи, послѣвше къ немѡ, молахъ не вѣати себѣ въ позѡрѣ.

лв. Дрѡзи же ѡуѣвъ ѿно нѣчто вопіахъ: вѣ бо собраніе смѡиѣно, ѿ множайшиѣи ѡ ниѣхъ не вѣдахъ, чѣсѡ рѣди собравшасѣ.

лг. Ѣ народѣа же ѿзбрѣша ѡлезѣандра, ѿзвѣдшымъ ѡгѡ ѡдѣѣмъ: ѡлезѣандра же помаавъ рскою, хотѣше ѡвѣшати народѡс.

лд. Разсмѣвше же, ѿкѡ ѡдѣланинъ єсть, гласъ бысть ѡдинъ ѡ всѣхъ, ѿкѡ на двѣ часа вопіюиѣхъ: велика Артеміда ѡфесскаѣ.

ле. Ѣтиишѣи же книжникѣхъ народъ, рече: мужіе ѡфесстѣи,

24. Защото златарь нѣкой си на име Димитрій, който правяше сребърны храмчета на Артемидѣ, и даваше на художници-тѣ голѣмѣ печалбѣ;

25. Като събра тѣхъ, още и други работници които работяхъ таквызи нѣща, рече: Братіе, *вы* знаете че отъ тѣзи работѣ е наша-та прѣхрана.

26. Но *сега* видите и чувате, че не само въ Ефесъ, но токо речі въ всичкѣ Азіѣ тойзи Павелъ прѣдума и обѣрихъ много народъ, като казува че не сѣ богове тѣзи които ся правятъ съ *человѣчески* рѣцѣ.

27. И не само това наше художество е въ опасность да дойде въ прѣзрѣніе, но и храмъ-тѣ на великѣ-тѣ богынѣ Артемидѣ, да ся възмни за нищо, и ще да ся съсыне нейно-то величіе, коѣто цѣла Азія и вселенна-та почита.

28. *Това* отъ какъ зачухъ *тъ*, испълнени съ гнѣвъ, выкахъ и казувахъ: Велика е Артемидѣ Ефесская.

29. И смущеніе-то ся распрострѣ по всичкый градъ, и впуснѣхъ ся единодушно на позорище-то, като дрѣпнѣхъ съсь себе си Македонцы-тѣ Гаія и Аристарха Павловы-тѣ спѣтници.

30. А когато Павелъ щѣше да влѣзе между народъ-тѣ, ученици-тѣ го не пуснѣхъ.

31. Така и нѣкои отъ Азіѣйскы-тѣ началници, понеже му бѣхъ пріятели, проводихъ до него и моляхъ му ся да ся не показва на позорище-то.

32. И тѣй едни выкахъ едно, а други друго; защото събраніе-то бѣше неразбрано, и повече-то не знаяхъ защо ся бѣхъ събрали.

33. А отъ народа искарахъ Александра *да говори*, понеже Іудей-тѣ прѣдложихъ него; и Александръ помахѣ съ рѣкѣ и щѣше да ся отговори на народъ-тѣ.

34. Но като го познахъ че е Іудеинъ, нададохъ единъ гласъ всичкы-тѣ и выкахъ *колкото* до два часа: Велика е Артемидѣ Ефесская.

35. *На това* писарь-тѣ *градскый* като утиши народъ-тѣ казува:

кто бо есть человекъ, иже не вѣсть, ꙗко ѳѳесскій градъ служитель есть великіа богини Артемиды и Діопета;

ѡ. Безъ всакаго оубо прекословіа симъ сице съшымъ, потребно есть вамъ безмѣльнымъ быти, и ничтоже безчинно творити:

ѡз. Приведосте ко мѣей сіихъ, ни храмъ Артемидинъ ѡкрадшихъ, ниже богиню вашъ хлѣбшихъ:

ѡи. Иже оубо Димитрій, и иже съ нимъ хадѡжницы, имѣтъ къ комъ слово, сѣды сѣтъ, и Анаўпати сѣтъ: да поемлютъ дрѣвъ на дрѣва.

ѡо. Иже ли же что ѡ иныхъ ищете, въ законномъ собраніи разрѣшится.

ѡ. Ибо бѣдствемъ порицѣми быти ѡ крамолѣ днѣшней, ни едїниѣй винѣ същей, ѡ нейже возмѡжемъ воздати слово стремленіа сегѡ. и сіа рѣкъ, распгсти собравшїиса народъ.

ГЛАВА К.

ѡ. По оутѣшенїи же молвы призвавъ Пѡвелъ оученики оутѣшивъ и цѣловавъ ихъ, изыде ити въ Македонїю.

ѡ. Прошедъ же страны Ѧны и оутѣшивъ ихъ словомъ многимъ, прїиде во Емадс.

ѡ. Поживъ же мѣсѡцы три, бывшъ на нѣ навѣтъ ѡ Ісѣей, хотѡшъ ѡвестиса въ Сѣрію, бысть хотѣнїе возвратитиса сквозѣ Македонїю.

ѡ. Послѣдова же емъ даже до Асїи Сѡсїпатръ Пѣрровъ Бѣрдинъ: Голѡпане же, Арїстархъ и Секундъ, и Гайъ Дѣрванинъ и Тїмодей: Асїане же, Тѣхїкъ и Трофїмъ.

ѡ. Сїи прешѣше ждѡхъ насъ въ Трѡадъ:

ѡ. Мы же ѡвезѡхомъ по днѣхъ ѡпрѣсночныхъ ѡ Фїлїппъ, и прїидѡхомъ къ нимъ въ Трѡадъ во днѣхъ пяти, идѣже пребыхомъ днѣ сѣдмъ.

Мѣжіе Ефесскы, кой е онзи чловѣкъ който не знае че градъ-тъ Ефесъ обожава великѣ-тъ богыниѣ Артемидѣ и паднѣмый-тъ отъ Юпитера *идолъ*?

36. И тѣй това като е неоспоримо, вы трѣба мирни да бѣдете, и да не правите нищо несмысленно.

37. Защото сте довели тѣзи чловѣци, които нито сѣ святотатци, нито богыниѣ-тъ ви хулятъ.

38. И тѣй Димитрій и художници-тъ които сѣ съ него ако иматъ сѣдѣжъ съ нѣкого, има дни сѣдебни, има и исправници, нека излѣ-зѣтъ да ся сѣдятъ единъ съ другый.

39. Ако ли тѣрсите нѣщо друго, въ законно-то събрание ще ся рѣши.

40. Защото за днешній-тъ *мѣтежъ* опасно е да ны не обвинятъ като размирници, понеже нѣма никаква причина съ който бы могли да оправдаемъ това *безчинно* стичаніе.

41. И това като рече, распуснѣ събрание-то.

ГЛАВА 20.

1. И слѣдъ утишаваніе-то на мѣлѣж-тъ, Павелъ призова учени-цы-тъ, прости ся съ тѣхъ, и излѣзе да иде въ Македоніиѣ.

2. И като прѣминаѣ онѣзи мѣста, та гы увѣща съ много думы, дойде въ Еладѣ.

3. И като прѣсѣде *тамъ* три мѣсецы, понеже Іудеи-тъ ся наго-ворихѣ да му сторятъ зло на трѣгваніе-то му за въ Сиріиѣ, рѣшено бы да ся върне прѣзъ Македоніиѣ.

4. И придружихѣ го до въ Азиѣ Сопатръ Берянинъ-тъ и отъ Солунцы-тъ Аристархъ и Секундъ, и Гаій отъ Дервіѣ, и Тимоеѣ; Азійци-тъ, Тихикъ и Трофимъ.

5. Тѣ като бѣхѣ стигнѣли по напрѣдъ чакахѣ ны въ Троадѣ;

6. А ный отплувахмы отъ Филиппы слѣдъ дни-тъ на бесквасны-тъ хлѣбове, и за петъ дни дойдохмы при тѣхъ въ Троадѣ, дѣто прѣсѣдѣхмы седмъ дена.

ѡ. Во ѣдинѣ же ѿ сѣбѣ вѣдѣхъ, собравшимся оученикомъ преломити хлѣбъ, Павелъ бесѣдовааше къ нимъ, хотѣ изыти наѣстри, прострѣ же слово до полѣнощи :

и. Бѣхъ же свѣщъ мнѣхъ въ горницѣ, и дѣже бѣхомъ собранн.

а. Сѣдѣ же ижекто юноша именемъ ѡвнѣхъ во ѡкиѣ, ѡтагченъ спомъ глѣбѣхъ, глѣбѣхъ Павелъ ѿ мнѣхъ, преклоненъ ѿ спѣ, падѣ ѿ трекрѣвника долѣ, и вѣдѣ ѣго мѣртѣ.

г. Сошѣхъ же Павелъ нападѣ на нѣхъ, и ѡвѣхъ ѣго, речѣ : не мѣлѣте : иже дошѣ ѣго въ нѣхъ ѣсть.

д. Возшѣхъ же и прелѣхъ хлѣбъ и вѣдѣхъ, доволѣхъ же бесѣдовахъ дѣже до зарѣ, и тѣхъ изыде.

е. Привѣдѣша же ѡтрока живѣ, и оутѣшишасѣ не малѣ.

ж. Мы же пришѣдше въ корѣбѣ, ѡвѣзѣхомъ во ѡссонѣ, ѡтѣдѣ хотѣше поѣти Павла : тѣхъ во нѣхъ бѣ повелѣхъ, хотѣ самъ пѣхъ ити.

з. И ѡкоже спѣдѣхъ съ нѣми во ѡссонѣ, вѣдѣхъ ѣго прѣидѣхъ въ Мѣтѣлѣхъ.

и. И ѡтѣдѣ ѡвѣзшесѣ, вѣдѣхъ прѣстѣхъ прѣтивъ Хію, въ дрѣгѣхъ же ѡвѣзѣхомъ въ Гѣмонѣ : и прѣбывѣше въ Трѣгѣлѣхъ, въ градѣхъ же дѣнь прѣидѣхъ въ Мѣлѣхъ.

ѣ. Сѣдѣ во Павелъ мѣмъ ити ѡфѣсѣ, ѡкѣ да не вѣдѣхъ ѣмъ законѣхъ во ѡсѣ : тѣдѣхъ, ѡже возможно вѣдѣхъ, въ дѣнь пѣдѣсѣтѣхъ вѣти во Іерѣлѣмѣ.

ѡ. Ѣ Мѣлѣхъ же послѣхъ во ѡфѣсѣ, прѣзѣ прѣсѣвѣтеры црѣковѣхъ.

и. И ѡкоже прѣидѣша къ нѣмъ, речѣ къ нѣмъ : вѣ вѣстѣ, ѡкѣ ѿ пѣрѣвѣхъ дѣхъ, ѡнѣхъ прѣидѣхъ во ѡсѣ, кѣхъ съ вѣми всѣ вѣмѣ вѣхъ,

а. Рабѣхъ Гѣхъ со всѣхъхъ смиренѣдѣхъ, и мнѣхъ

7. И въ първый-тъ день на седмицѣ-тѣ, когато бѣхъ събрани ученици-тѣ за ломеніе-то на хлѣбъ-тъ, Павелъ, понеже щѣше на сутринь-тѣ да трѣгне, разговаряше ся съ тѣхъ; и прострѣ слово-то до срѣдъ ноцъ.

8. И горяхъ свѣщи много въ горницѣ-тѣ дѣто бѣхъ събрани.

9. И едно момче на име Евтихъ, като сѣдѣше на прозорецъ-тъ, тежкъ сънь го бѣ налегнало когато Павелъ ся разговаряше надълго, и обладано отъ сънь-тъ, паднѣ отъ третій-тъ катъ долу; и дигнѣхъ го мъртво.

10. И слѣзе Павелъ и паднѣ на него, и като го пригърнѣ рече: Не ся мѣлѣте, защото душа-та му е въ него.

11. Слѣдъ това възлѣзе *горъ*, прѣломи хлѣбъ та похапнѣ, и приказува *пакъ* доволно до зоры, и така трѣгнѣ.

12. А момче-то го доведохъ живо, и много ся утѣшихъ.

13. А ный слѣзохмы по напрѣдъ въ корабъ-тъ, и отплувахмы въ Ассонъ, че отъ тамъ щѣхмы да земемъ Павла, понеже така бѣ нарѣчалъ, като щѣше да иде пѣшь.

14. И когато ся събра съ насъ въ Ассонъ, зѣхмы го и дойдохмы въ Митилинъ.

15. И отъ тамъ като ся отвезохмы, на утрѣшній-тъ день отплувахмы срѣщъ Хіо; а на другій-тъ стигнѣхмы въ Самось; и като прѣсѣдѣхмы въ Трогиліѣ, на слѣдующій-тъ *день* дойдохмы въ Милитъ.

16. Защото Павелъ разсѣди да заmine Ефесъ, да не бы да ся забави въ Азіѣ; защото бързаше, ако му бѣше възможно, да ся намѣри въ Іерусалимъ за день-тъ на петдесетницѣ-тѣ.

17. А отъ Милитъ проводи въ Ефесъ, та повыка презвитеры-тѣ церковны.

18. И когато дойдохъ при него, рече имъ: Вы знаете отъ първый-тъ день отъ какъ стѣпихъ въ Азіѣ, какъ прѣминѣхъ всичко-то врѣме съ васъ,

19. Въ служеніе на Господа съсъ всяко смиреномудріе, и съ

слезѣми ѿ напѣстьми, приагчѣвшимсѣ мнѣ ѿ Ісудейскихъ навѣтъ :

Ѣ. Їѡв ни въз чесомъ ѿ полезныхъ ѡбнигхъсѣ, ѣже сказати вѣмъ ѿ нагчѣти вѣсѣ предъ людми ѿ по домомъ,

Ѣа. Засвидѣтельствѣсѣ Ісудеѣмъ же ѿ ѡминимъ ѣже къ Бгѣ показаніе, ѿ вѣрсѣ ѡже въз Гдѣ нашего Іиса Хрѣта.

Ѣв. Ї нынѣ сѣ ѡзъ свѣзанъ дѡмъ, градъ во Іерусалимъ, ѡже въз нѣмъ хотѣша приагчѣтисѣ мнѣ не вѣдый,

Ѣг. Тѡчѣю ѡѡв дѡхъ стѣи по всѣмъ грады свидѣтельствѣетъ, глагола : ѡѡв оузы менѣ ѿ скѡрѣи ждѣтъ.

Ѣд. По ни ѣдино же попеченіе творю, ниже ѿмамъ дѡшъ моѡ чѣстнѣ сѣбѣ, развѣ ѣже скончати теченіе моѡ сѣ радостію, ѿ сѣжѣсѣ юже прѣѡхъ ѿ Гдѣ Іиса, засвидѣтельствѡвати ѡуѡе бѡгодѣти Бжѣю.

Ѣе. Ї нынѣ сѣ ѡзъ вѣмъ, ѡѡв ктомъ не оузрите лицѣ моѡго въ всѣмъ, въз ниѡже проидѡхъ проповѣдѣсѣ црѣтѣе Бжѣе.

Ѣз. Тѣмъже свидѣтельствѡсѣю вѣмъ во днѣшній дѣнь, ѡѡв чѣстъ ѡзъ ѿ крѡве всѣхъ :

Ѣз. Не ѡбнигхъсѣ во сказати вѣмъ всѡ волю Бжѣю.

Ѣи. Внимаѣте оуѡ сѣбѣ ѿ всемъ стѡдѡсѣ, въз нѣмъже вѣсѣ дѡхъ стѣи постави ѣпископы, пастѣ црѣковь Гдѣ ѿ Бгѣ, юже стѡжѣ крѡвѣю своѡю.

Ѣѡ. ѡзъ во вѣмъ сѣе, ѡѡв по ѡшѣствѣи моѡмъ внидѣтъ воѡмъ тѣжѣи въз вѣсѣ, не ѡадѣи стѡда :

Ѣ. Ї ѿ вѣсѣ самѣхъ възѡстѡнѣтъ мѡжѣе глаголющѣи развращеннаѣ, ѣже ѡторгѣти оученикѣ въз слѣдъ сѣе.

Ѣа. Сегѡ ради бдѣте, поминѡюще, ѡѡв тѣри лѣта нѡщѣ ѿ дѣнь не престѡхъ оучѣ со слезѣми ѣдиноѡго коѡждѡ вѣсѣ.

Ѣв. Ї нынѣ предаю вѣсѣ братѣе, Бгѡви ѿ словѣсѣ бѡгодѣти

много съзлы и напасти, конто ми ся случихъ отъ злоумышленія-та на Іудей-тъ;

20. Какъ ся не посвѣнихъ за нищо отъ полезны-тъ *вамъ*, да ви го не кажъ, и да вы не поучъ и прѣдъ народъ-тъ, и по кжщы-тъ,

21. Като проповѣдувахъ на Іудей и на Еллины покаяніе прѣдъ Бога, и вѣржъ въ Господа нашего Исуса Христа.

22. И сега ето, азъ вързанъ духомъ отхождамъ въ Іерусалимъ, безъ да знаѣхъ що има да ми ся случи тамъ;

23. Освѣнь *това* що Духъ Святый свидѣлствува во всякой градъ и казува, че вързуванія и скърби мя очакувать.

24. Но не мя е грыжа за нищо *отъ това*, нито ми е свидень животъ-тъ ми, доклѣ да искарамъ пжть-тъ си съ радость, и служе-ніе-то, което пріяхъ отъ Господа Исуса, да проповѣдувамъ евангеліе-то на Божіѣхъ-тъ благодать.

25. И сега ето азъ знаѣхъ че нѣма вече да видите лице-то ми въ всица, между конто миняхъ та проповѣдахъ царство-то Божіе,

26. За това свидѣлствувамъ ви на дѣшній-тъ день, че азъ *съмъ* чистъ отъ кръвь-тъ на всички.

27. Защото не ся посвѣнихъ да ви не извѣстѣхъ всичкж-тъ волѣхъ Божіѣхъ.

28. И тѣй внимайте себе си, и всичко-то стадо надъ което Духъ Святый вы постави епископы, да пасете церквж-тъ на *Господа* Бога, койкто съсъ собственнж-тъ си кръвь *той* придобы.

29. Защото азъ знамъ това, че слѣдъ мое-то отхождане, ще да навлѣжътъ между васъ вѣрли вѣлци, на конто не ще да е свидно стадо-то.

30. И отъ самы васъ ще встанжтъ челоувѣци, конто ще говорятъ развратно, за да отвлачатъ ученицы-тъ слѣдъ себе си.

31. За това бждѣте будни и помнѣте че три години деня и ноця не прѣстаняхъ отъ да поучавамъ съсъ съзлы всякого едного *отъ васъ*.

32. И нынѣ, братіе, прѣпорѣчамъ вы на Бога, и на слово-то на

ѢГѠ, МОГѠШЕМѠ НАЗДАТИ И ДАТИ ВАМЪ НАСЛѢДІЕ ВО ѠСВЯЩЕН-
НЫХЪ ВСѢХЪ.

АГ. СРЕБРА ИЛИ ЗЛАТА ИЛИ РИЗЪ НИ ЕДИНАГѠ ВОЗЖЕ-
ЛАХЪ:

АД. САМИ ВѢСТЕ, ІАКѠ ТРЕБОВАНІЮ МОЕМЪ И СЪЩЫМЪ СО
МНОЮ ПОСЛАЖИТЕСѢ РѢЦѢ (МОИ) СІН.

АЕ. ВСѦ СКАЗАХЪ ВАМЪ, ІАКѠ ТАКѠ ТРѢЖДАЮЩИМСЯ ПОДО-
БАЕТЪ ЗАСТѢПАТИ НЕМѠЩНЫМЪ, ПОМИНАТИ ЖЕ СЛОВО ГЛА ІІСА,
ІАКѠ САМЪ РЕЧЕ: БЛЖЕННѢЕ ЕСТЬ ПАЧЕ ДААТИ НЕЖЕЛИ ПРИМАТИ.

АЗ. И СІѦ РЕКЪ: ПРЕКЛОНИ КѠЛѢНО СВОѦ, СО ВСѢМИ ИМИ
ПОМОЛИСА.

ІЗ. МНОГЪ ЖЕ БЫСТЬ ПЛАЧЬ ВСѢМЪ: И НАПАДШЕ НА ВѢЮ
ПАВЛОВЪ, ѠБЛОБЫЗАХЪ ЕГО:

ІИ. СКОРБАШЕ НАИПАЧЕ Ѡ СЛОВЕСИ, ЕЖЕ РЕЧЕ: ІАКѠ КТОМЪ
НЕ ИМѢТЪ ЛИЦА ЕГѠ ОУЗРЕТИ. ПРОВОЖДАХЪ ЖЕ ЕГО ВЪ КОРАБЕЛЬ.

ГЛАВА КА.

А. И ІАКОЖЕ БЫСТЬ ѠВЕСТИСА НАМЪ, ѠТОРГШИМСЯ Ѡ НИХЪ,
ПРАМЪ ШЕДШЕ ПРИДОХОМЪ ВЪ КѠНИ, ВЪ ДРѢГІИ ЖЕ ДЕНЬ ВЪ
РОДОСЪ, И ѠТѢДЪ ВЪ ПАТАРЪ.

Б. И ѠВРЕТШЕ КОРАБЛЬ ПРЕХОДАЩІЪ ВЪ ФІНІКІЮ, ВОЗШЕДШЕ
ѠВЕЗОХОМСА:

Г. ВОЗНИКШІИ ЖЕ НАМЪ КѠПРЪ ѠСТАВШЕ ѠШѢЮ, ПЛЫХОМЪ
ВЪ СѢРІЮ, И ПРИСТАХОМЪ ВЪ ТѢРЪ: ТАМЪ БО БѦШЕ КОРАБЕЛЮ
ИЗЛОЖИТИ БРЕМѦ.

Д. И ѠВРЕТШЕ ОУЧЕНИКИ, ПРЕВЫХОМЪ ТѢ ДНИИ СЕДМЪ: ИЖЕ
ПАВЛОВИ ГЛАГОЛАХЪ ДѢХОМЪ, НЕ ВОСХОДИТИ ВО ІЕРУСАЛИМЪ.

Е. ЕГДА ЖЕ БЫСТЬ НАМЪ СКОНЧАТИ ДНИ, ИЗШЕДШЕ ИДОХОМЪ,
ПРОВОЖДАЮЩИМЪ НАСЪ ВСѢМЪ СЪ ЖЕНАМИ И ДѢТМИ ДАЖЕ ДО
ВНѢ ГРАДА, И ПРЕКЛОНИШЕ КѠЛѢНО ПРИ ВРЕЗѢ ПОМОЛИХОМСА.

Ж. И ЦѢЛОВАВШЕ ДРѢГЪ ДРѢГА ВНИДОХОМЪ ВЪ КОРАБЕЛЬ, ОНИ
ЖЕ ВОЗВРАТИШАСЯ ВО СВОѦ СІИ.

неговѣ-тъ благодать, което може да ви назидава и да ви даде наслѣдіе между всички-тъ освятены.

33. На никого сребро-то или злато-то или дрехѣ-тъ не пожелахъ.

34. И сами знаете че за мои-тъ потребности, и за *потрѣбы-тъ на онѣзи* които бѣхъ съ мене, тѣзи *мои* рѣци послужихъ.

35. Всякакъ ви показахъ, че така трудяще ся трѣба да помагате на немощны-тъ, и да помните словеса-та на Господа Исуса, че той рече: По блаженно е да дава нѣкой отъ колкото да зема.

36. И това като рече колѣнничу и помоли ся съсъ всички тѣхъ.

37. И всички плакахъ много; и припадихъ на Павла на вратъ-тъ и го цѣлувахъ;

38. Насърбени най много за рѣчь-тъ който каза, че нѣма да видятъ вече лице-то му. И го испроводихъ до корабъ-тъ.

ГЛАВА 21.

1. И когато ся раздѣлихмы отъ тѣхъ и тръгнахмы, дойдохмы право на Коосъ, а на утринъ-тъ на Родосъ, и отъ тамо на Патаръ.

2. И понеже намѣрихмы корабъ, който заминуваше за Финикиѣ, качихмы ся на него и отплувахмы.

3. И като съзрѣхмы отъ далечъ Кипръ, и го оставихмы отлѣво, плувахмы къмъ Сиріѣ и слѣзохмы на Тиръ; защото тамъ щѣше корабъ-тъ да извади товаръ-тъ си.

4. И като намѣрихмы ученицы-тъ, прѣсѣдѣхмы тамо седмь дни; и тѣ отъ Духа казувахъ на Павла да не възлѣзува въ Іерусалимъ.

5. И когато прѣминяхмы *седмь-тъхъ* дена, излѣзохмы и отхождахмы си, и ны испроваждахъ всички съсъ жены-тъ и дѣца-та си до отвѣнъ градъ-тъ: и колѣнничихмы на брѣгъ-тъ и помолихмы ся.

6. И като ся опростихмы единъ съ другый, влѣзохмы въ корабъ-тъ, а тѣ ся върнахъ у тѣхъ си.

ѿ. Мы же плáваніе начéнше ѿ Тύра пристáхомъ во Пто-
лемаїдѣ, ѿ цѣловáвше брáтїю превы́хомъ дéнь є́дїнъ оу-
нїхъ.

ѿ. Во оутрѣе же ѿшéдше Пáвелъ ѿ ѿже съ нїмъ, прїи-
дóхомъ въ Кесарїю: ѿ вшéдше въ дóмъ Фїлїппа блгоу́ст-
ника, сѣѣа ѿ седмї дїáквнъ, превы́хомъ оу негѹ.

ѿ. Сегѹ же бáхъ дїѣрї дѣвїцы чєтырї прорїцáющїа.

ї. Превывáющымъ же нáмъ тáмъ днї мнѹгї, сїи́де нѣкто
ѿ Ісáен прѹрѹкъ ѿменемъ Агáвъ:

ѿ. ѿ прїшéдъ къ нáмъ, ѿ взéмъ пóсцъ Пáвлъ, свáзавъ
же своѹ рѹцѣ ѿ нóзѣ, речé: тáкѹ глаголетъ Дхъ сѣй, мѣжа,
є́гѹже єсть пóсцъ сѣй, тáкѹ свáжстъ єгѹ во Іерлїмѣ Ісáен,
ѿ преда́тъ въ рѹцѣ ѿзы́квѹ.

ѿ. ѿ ꙗ́коже слы́шахомъ сїá, молáхомъ, мы же ѿ намѣст-
нїи, не восхóдїти ємѹ во Іерлїмъ.

ї. Оубѣщáвъ же Пáвелъ ѿ речé: чтѹ творїтѣ, плáчше ѿ
сокрѣщáюще мѹ сѣрдце; ѿзъ ко не тóчїю свáзанъ быти
хощѹ, но ѿ оумрѣти во Іерусалїмѣ готѹвъ єсмь за ѿма Гдá
Іисá.

ѿ. Не повинѹющсѹ же ємѹ, оумолчáхомъ, рéкше: вóла
Гдá да вѣдетъ.

ї. По днѣхъ же сїхъ оутготѹвшесѹ взыдóхомъ во
Іерлїмъ.

ѿ. Прїидóша же съ нáми ѿ нѣцыи оученицы ѿ Кесарїи,
ведѹще съ собѹ, оу негѹже бы ѿвѣтáти нáмъ, Мнáсїиá
нѣкогого Кўпринина, дрéвнаго оученика.

ѿ. Бывшымъ же нáмъ во Іерлїмѣ, любэзїи прїáша нáсъ
брáтїа.

ѿ. На оутрѣе же внїде Пáвелъ съ нáми ко ѿáквѹ, всї же
прїидóша стáрцы.

ѿ. ѿ цѣловáвъ ѿхъ, сказáше по є́дїномъ кѹеждѹ, є́же
сотворї Гдъ во ѿзы́цѣхъ сáжєнїемъ єгѹ.

7. И ный, като исплувахмы отъ Тиръ стигнахмы въ Птолемаидѣ, дѣто поздравихмы братія-та и прѣсѣдѣхмы у тѣхъ единъ день.

8. А на утринь-тѣ Павелъ и ный конто бѣхмы съ него излѣзохмы, та дойдохмы въ Кесарію; и влѣзохмы въ домъ-тѣ на Филиппа благовѣстника, който бѣ единъ отъ седмина-та *діаконы*, и останѣхмы при него.

9. А той имаше четири дъщери дѣвицы, конто пророчествувахъ.

10. И като останѣхмы *тамо* много дни, слѣзе отъ Іудеѣхъ нѣкой си пророкъ на име Агавъ.

11. И дойде при насъ, и зѣ Павловъ-тѣ поясъ, та си върза рѣцѣ-тѣ и нозѣ-тѣ, и рече: Това казува Духъ Святый: Така ще вържатъ Іудеѣ-тѣ въ Іерусалимъ челоуѣкъ-тѣ, на когото е тойзи поясъ, и ще го прѣдадѣтъ въ рѣцѣ-тѣ на язычници-тѣ.

12. И като чухмы това ный и тамошни-тѣ, молахмы му ся да не възлѣзува въ Іерусалимъ.

13. Но Павелъ отговори: Какво правите вы та плачете и ми съкрушавате сѣрдце-то? зашто азъ съмъ готовъ не само вързанъ да бѣдѣ, но и да умрѣ въ Іерусалимъ за име-то на Господа Іисуса.

14. И понеже не склоняваше той, мълкнѣхмы си, и рѣкохмы: Да бѣде воля-та Господня.

15. И слѣдъ тыя дни приготвихмы ся и възлѣзохмы въ Іерусалимъ.

16. А съ насъ дойдохъ и нѣкои ученици отъ Кесарію, и *мы* водахъ при нѣкого си Мнасона, Кипрянина, отколѣшенъ ученикъ, у когото щѣхмы да бѣдемъ гости.

17. И като дойдохмы въ Іерусалимъ, пріяхъ *мы* братія-та съ радость.

18. И на утринь-тѣ влѣзе Павелъ съ насъ при Іакова, и дойдохъ всички-тѣ презвитери.

19. И като ги поздрави *Павелъ*, разказуваше имъ едно по едно все що стори Богъ чрѣзъ негово-то служеніе между язычници-тѣ.

ѿ. Оні же слышавше, славаху бѣа, и рекоша ѿмъ: видѣши ли, брате, колику тѣмъ есть іудаей вѣровавшихъ: и вси ревнители законъ сѣтъ.

ѿа. Оувѣстѣшася же ѿ тѣхъ, ѿку вѣстплѣнію оучѣши ѿ закона мѡисѣева живущыя во ізыцѣхъ всѣ іудеи, глагола не ѡбрѣзовати ѿмъ члѣдъ своихъ, ниже во ѡбычаехъ ѡтѣческихъ ходѣти.

ѿв. Чтò оубо есть; всѣку подобаетъ народъ снѣтисѣ: оуслышатъ ко, ѿку пришѣлъ еси.

ѿг. Сѣ оубо сотвори, еже ти глаголемъ: сѣтъ оу насъ мѣжѣ чѣтыри ѡбѣщавше себѣ бѣс:

ѿд. Сѣа поймъ ѡчѣстисѣ сѣ нимѣ, и иждивѣ на нѣхъ, да ѡстрижѣтъ сѣ главы, и разсмѣютъ вси, ѿку возвѣщенна ѿмъ ѿ тѣхъ, ничтòже сѣтъ, но прекывѣши и самъ законъ хранѣ.

ѿе. Я ѿ вѣровавшихъ ізыцѣхъ мѣ послѣхомъ, сздѣвше ничтòже таковоѣ соблюдати ѿмъ, токму хранѣти себѣ ѿ ідоложертвенныхъ, и крòве и оудавленны и блгдѣ.

ѿс. Тогда Павелъ поѣмъ мѣжы оны, на оутрѣ сѣ нимѣ ѡчѣстисѣ вѣнде во стѣлище, возвѣщѣа ѡсполнѣніе днѣи ѡчѣщенѣа, дондеже принесено вѣсть за єдинѣаго коєгòждо ѿхъ приношенѣе.

ѿз. И ѿкоже хотѣхъ сѣдмѣ днѣи скончѣтисѣ, ѡже ѿ ісѣи іудаей видѣвше егò во стѣлищи, навадиша весь народъ, и возложиша на нь рѣцѣ,

ѿи. Вопіюще: мѣжѣ іисѣи, помозѣте. сѣи есть человекъ, ѡже на людѣи и законъ и на мѣсто сѣе всѣхъ всюдѣ оучѣтъ: ещѣ же и блѣнны введе въ црковъ, и ѡсквернѣ стòе мѣсто сѣе.

ѿа. Пахъ ко видѣши Трофіма ефѣсанина во градѣ сѣ нимъ, егòже мнѣхъ ѿку въ црковъ ввѣлъ есть Павелъ.

ѿ. Подвижесѣ же градъ весь, и вѣсть стечѣніе людемъ:

20. А тѣ като чухъ славяхъ Бога ; и рекохъ му : *Ты видишь, брате, колко тысящи има отъ Іудей-тѣ, които повѣрувахъ, и тѣ всички сж ревнители на законъ-тѣ.*

21. А за тебе сж разбрали, че ты учишь всички-тѣ Іудей, които сж между язычници-тѣ, да отстапнятъ отъ Моисеевъ-тѣ *законъ*, и казувашъ имъ да не обрѣзуватъ чада-та си, нито да ходятъ по *стари-тъ* обычаи.

22. И тѣй що е ? безъ друго ще ся събере много народъ, защото ще чуѣтъ че си дошелъ.

23. За това стори *ты* което ти казувамы. У насъ има четирма челоѡци, които иматъ обрекъ на себе си ;

24. Земи ги и съ тѣхъ наедно направи очищеніе-то си, и иждиви за тѣхъ, да си обрѣснатъ главы-тѣ, и да познаѣтъ всички че нѣма нищо отъ това що сж чули за тебе, но и ты слѣдувашъ да вардишь законъ-тѣ.

25. А за язычници-тѣ които повѣрувахъ, ный писахмы като рѣшихмы да не пазятъ нищо таквозъ, освѣнъ да ся привардватъ отъ идоложъртвенно, и отъ кръвъ, и отъ удавеннижъ и отъ блудъ.

26. Тогази Павелъ зѣ челоѡцы-тѣ при себе си и на утринь-тѣ като направи очищеніе-то си наедно съ тѣхъ, влѣзе въ храмъ-тѣ и объяви че ся исполнихъ дни-тѣ на очищеніе-то, когато ще ся принесе приносъ-тѣ за всякого едного отъ тѣхъ.

27. И на свършеніе на седмъ тѣхъ дена, Іудей-тѣ отъ Азіѣжъ, като го видѣхъ въ храмъ-тѣ, разбѣркахъ всичкый-тѣ народъ, и турихъ рѣцѣ на него,

28. И выкахъ : О, мѣжіе Израіляне, помагайте. Тойзи е оный челоѡкъ който на всякъдѣ всички-тѣ учи противъ народъ-тѣ, противъ законъ-тѣ и противъ това мѣсто ; а още и Елліны въведе въ храмъ-тѣ, и осквърни свято-то това мѣсто.

29. (Защото бѣхъ видѣли по напрѣдъ Трофима Ефесчанина въ градъ-тѣ съ него, за когото мысляхъ че го е въвелъ Павелъ въ храмъ-тѣ.)

30. И повдигна ся всичкый-тѣ градъ, и стече ся народъ-тѣ ;

и ѣмше Павла, влечѣху его воиъ изъ цркви: и ѡбѣ затворишася двѣри.

л. Иишшимъ же имъ оубѣити его, възиде вѣсть къ тысящникомъ спѣры, ѡткуда весь возмѣтиса Іерусалимъ:

лв. Онъ же ѡбѣ поймъ воины и сотники, притечѣ на нѣ. Они же видѣвъше тысящника и воины, престѣша бити Павла.

лг. Пристѣпль же тысящникъ ѡтѣхъ его, и повелѣ связати его вериги желѣзными двѣма: и вопрошаше, кто оубѣ есть, и что ѣсть сотворилъ.

лд. Дрсѣи же ино нечто вопѣху въ народѣ: не могѣи же размѣти извѣстное молвы ради, повелѣ ввести его въ полкъ.

ле. Егда же бысть на степенехъ, прилгчѣса воздвиженъ быти емъ ѿ воиныхъ нѣжды ради народа:

лз. Послѣдоваше бо множество людей зовѣщихъ, возми его.

лз. Хотѣ же внѣити въ полкъ Павелъ глагола тысящникъ: ѡще лѣтъ ми ѣсть глаголати что тебѣ; Онъ же речѣ: Грѣчески оумѣеши ли;

ли. Не ты ли еси Егѣптининъ прѣжде сихъ днѣй превѣщавый и изведый въ псстыню четыре тысящы мѣжѣи сѣкарѣи;

ла. Речѣ же Павелъ: ѡзъ человекъ оубѣ емъ Іудѣанинъ Тарсанинъ, славнаго града въ Кѣликии житель: молю же тѣ, повелѣ ми глаголати къ людемъ.

м. Повелѣвшъ же емъ, Павелъ стоѣ на степенехъ помахавъ рскою къ людемъ: многъ же безмолвію бывшъ, возгласи Еврейскимъ ѡзыкомъ глагола:

ГЛАВА КВ.

а. Мѣжѣи братѣи и отцы, оуслышите мой къ вамъ нынѣ ѿвѣтъ.

и като уловихъ Павла, влачехъ го вънъ изъ храмъ-тъ ; и той часъ ся затворихъ врата-та.

31. И когато ищѣхъ да го убійтъ, стигна извѣстіе до тысящникъ-тъ на пълкъ-тъ че всичкій Іерусалимъ е размиренъ ;

32. И той навчасъ взѣ войскъ и стотницы, и завтече ся долу връхъ тѣхъ. А тѣ като видѣхъ тысящникъ-тъ и войскъ-тъ, прѣстаняхъ отъ да бійтъ Павла.

33. Тогазы тысящникъ-тъ пристѣпи та го хвана, и заповѣда да го оковатъ въ двѣ вериги, и пыташе, кой е той и какво е сторилъ.

34. А изъ между народъ-тъ едни выкахъ едно а други друго ; и понеже не можаше поради мълвж-тъ да разбере право-то, заповѣда да го закарать въ крѣпость-тъ.

35. А когато стигна до стѣпала-та, поради насиліе-то отъ народа, войни-тъ го дигнахъ и носяхъ.

36. Защото множество-то на народа идяхъ слѣдъ него и выкахъ : Махни го *отъ свѣтъ-тъ*.

37. И когато щѣхъ да въведътъ Павла въ крѣпость-тъ, той казува тысящнику : Простено ли ми е да ти река нѣщо ?

38. А той рече : Знаешъ ли Гръцки ? Не си ли ты онзи Египтянинъ който прѣди нѣколко дни, размири и изведе въ пустыни-тъ четири-тъ тысящи мѣжіе убійцы ?

39. И Павелъ рече : Азъ съмъ человекъ Іудеинъ отъ Тарсъ, гражданинъ на *тойзи* знаменитъ градъ въ Киликіѣ ; и ти ся моля, дай ми дозволеніе да поговорѣ на народъ-тъ.

40. И като му даде воля, Павелъ застана на стѣпала-та, и помахъ съ рѣжъ на народъ-тъ ; а като станъ голѣмо мълчаніе, наченъ да говори на Еврейскій языкъ, и казуваше :

ГЛАВА 22.

1. Мѣжіе братіе и отци, слушайте сега мое-то прѣдъ васъ оправданіе.

В. СЛЫШАВШЕ ЖЕ, ІАКЪ ЄВРѢЙСКИМЪ АЗЫКОМЪ ВОЗГЛАСІ КЪ
НИМЪ, ПАЧЕ ПРИЛОЖІША БЕЗМÓЛВІЕ: ѿ РЕЧЕ:

Г. Изъ оубв ѣсмь мѣжъ Іудѣанинъ, родився въ Тѣрѣ Кі-
лікійстѣмъ, воспитанъ же во градѣ сѣмъ при ногѣ Гамаліиловъ,
наказанъ извѣстнѣмъ Отѣческомъ законъ, ревнитель сый Бжій,
іакоже вси вы естѣ днѣсь.

Д. Иже сѣй пѣть гонѣхъ даже до смѣрти, вѣжѣ ѿ предаѣ
вѣ темницѣ мѣжѣ же ѿ жѣнѣ,

Ѣ. И҃коже ѿ архіерей свидѣтельствуемъ ми, ѿ вси старцы :
ѡ нихже ѿ посланіа пріемъ къ живущимъ въ Дамасцѣ брѣ-
тїамъ, и҃дахъ привести същїа тамъ, свѣзаны во Іеруса-
лимъ, да мѣчатсѧ.

Ѣ. БЫСТЬ ЖЕ МНѢ ИДУЩЕ И ПРИБЛИЖАЮЩЕСЯ КЪ ДАМАСКУ ВЪ ПОЛУДНЕ, ВНЕЗАПН СЪ НЕБЕСЕШ ВЪЛИСТА СВѢТЪ МНОГЪ ОКРЕСТЪ МЕНЕ :

3. Падѡхъ же на зѣмлю, ѿ слышахъ гласъ глаголющъ мнѣ :
САУЛЕ, САУЛЕ, ЧТО МА ГОНИШИ ;

и. Азъ же ѿвѣщахъ, кто еси Гдѣи; рече же ко мнѣ: азъ
есмь Іисъ Назарѣи, егѡже ты гониши.

д. Го мною же сꙋщїи свѣтъ оубв видѣша, ѿ пристрашнн
бѣша: глагола же не слышаша глаголющихъ ко мнѣ.

І. Рекѡхъ же: что сотворю Гдѣи; Гдѣ же рече ко мнѣ: воставъ ѿдѣи въ Дамаскъ: ѿ тамъ речется ти ѡ всѣхъ, ꙗже вчинено ти ѣсть творити.

аі. И ꙗкоже не видѣхъ ѿ славы свѣта Ѿнагѡ, за рѣкъ
ведомъ ѡ сѣшихъ со мною, внидохъ въ Дамаскъ.

ВІ. АНАНІА ЖЕ НѢКІЙ, МѢЖА БЛГОГОВѢНІА ПО ЗАКОНѢ СВИДѢ-
ТЕЛЬСТВОВАНА ВЪ ВСѢХЪ ЖИВШИХЪ ВЪ ДАМАСЦѢ ІУДЕЙ,

҃і. Прише́дѡ ко мнѣ ѿ стáвѡ рече ми: Гáмле брáте,
прозри́: ѿ áзѡ въ то́й чáсѡ воззрѣхѡ нáнь.

ДІ. ОУНЖ ЖЕ РЕЧЕ МН: БГ҃Ъ ОТЦА НАШИХЪ ИЗВОЛИ ТѢ
РАЗСМѢТИ ХОТѢНІЕ ЁГ҃О, ꙗ ВИДѢТИ ПРАВЕДНИКА, ꙗ СЛЫШАТИ
ГЛАСЪ ѿ ОУСТЬХЪ ЁГ҃О:

2. И като чухъ че на Еврейскій языкъ имъ говоряше, показахъ по голѣмъ тишинѣ; и рече :

3. Азъ съмъ человекъ Иудеинъ, роденъ въ Тарсъ Киликійскій, и възпитанъ въ тойзи градъ при нозѣ-тѣ Гамалииловы, изученъ точно въ отцепрѣданный-тъ законъ, и ревнитель Божій бѣхъ, както сте вы всинца днесъ :

4. И гонихъ до смъртъ *последователи-тъ* на това ученіе, като вързувахъ и прѣдавахъ въ тъмници мъже и жены ;

5. Както ми свидѣтельствува и первосвященникъ-тъ, и всичко-то старѣйшинство ; отъ които бѣхъ зѣлъ и писма до братія-та, и отхождахъ въ Дамаскъ, да докарамъ вързаны въ Іерусалимъ, и тѣзи които бѣхъ тамъ, за да ги накажатъ.

6. И когато вървахъ и приближихъ Дамаскъ, около пладнѣ, внезапно бляснъ около мене свѣтлина голѣма отъ небе-то ;

7. И паднахъ на земя-тъ, и чухъ гласъ който ми казуваше : Савле, Савле, що мя гонишь ?

8. А азъ отговорихъ : Кой си *ты*, Господи ? И рече ми : Азъ съмъ Іисусъ Назорянинъ, когото ты гонишь.

9. А тѣзи които бѣхъ съ мене, свѣтлинъ-тъ видѣхъ, и ся уплашихъ, но гласъ-тъ на тогоъ който ми говоряше не чухъ.

10. И рѣкохъ : Що да сторѣхъ, Господи ? И Господь ми рече : Стани та иди въ Дамаскъ ; и тамъ ще ти ся каже за всичко що ти е отредено да сторишь.

11. И понеже отъ блясъ-тъ на свѣтлинъ-тъ, изгубихъ зрѣніе-то си, поведохъ мя за рѣкъ дружина-та ми, и влѣзохъ въ Дамаскъ.

12. И пѣкой си Ананія, человекъ благочестивъ по закону, свидѣтельствуванъ отъ всички-тѣ *тало* живущы Іудеи,

13. Дойде при мене, и като застанъ надъ мене рече ми : Савле, брате, прогледай ; и азъ на часъ-тъ погледнахъ на него.

14. А той рече : Богъ на отцы-тѣ ни прѣдначилъ тя е да познаешъ неговъ-тъ воля, и да видишь Праведника, и да чуешъ гласъ отъ неговы-тѣ уста ;

ѿ. Іѡѡвѣ кѣдеши ѿ сѣбѣ свидѣтель оу всѣхъ челоѣкъ въ сѣхъ, ѿже видѣхъ ѿ сѣбѣ и слышалъ.

ѿ. И нынѣ что мѣдиши ; воставъ крестіа и ѡмыи грѣхѣ твоѣ, призвавъ ѿма Гдѣ Іѡса.

ѿ. Бысть же возвратившесѣ во Іерлѣмъ, и моляшесѣ въ цркви, быти во ѡзстѣплѣніи,

и. И видѣти ѿго глаголюща мѣ : потщисѣ и ѡзыди скорѣи ѡз Іерлѣма, занѣ не прїимстѣ свидѣтельства твоегѣ, ѿже ѡ мнѣ.

ѿ. И ѡзъ рѣхъ : Гдѣ, самѣ вѣдатѣ, ѿкъ ѡзъ бѣхъ всажаѣа въ темнищѣ и бѣа по соумищахъ вѣрѣющыа въ тѣ :

к. И ѿгда ѡзвѣстѣа крѣвь Стефана свидѣтеля твоегѣ, и самъ бѣхъ стоѣи и соизволаѣа оубѣенію ѿгѣ, и стрегѣи рѣзъ оубивающихъ ѿго.

ка. И рече ко мнѣ : ѡдѣи, ѿкъ ѡзъ во ѡзыки далѣче посяѣ тѣ.

кѣ. Послѣшахъ же ѿгѣ даже до сегѣ словесѣ, и воздвигѣша гласъ своѣ, глаголюще : возмѣи ѡ землѣи такоѣго : не подобѣетѣ ко ѿмѣ жити.

кѣ. Вопіющеи же ѿмъ, и мѣщущыи рѣзъ, и прѣхъ возметѣющеи на воздѣхъ,

кѣ. Повелѣ тысащеникѣ ѡвестѣи ѿго въ полкъ, рѣкъ : рѣнами ѡстазѣти ѿго : да разсѣмѣетѣ, за кѣю винѣ такѣ вопіѣхъ наѣ.

кѣ. И ѿкоже прѣтаѣша ѿго верѣми, рече къ стоѣщемъ соѣтеникѣ Павѣлѣ : челоѣка Римлянина и неѡсѣждѣна лѣтъ ли ѿстѣ вѣмъ быти ;

кѣ. Слышавъ же соѣтеникѣ, пристѣпи къ тысащеникѣ сказаѣ, глагола : виждѣи, что хѣщеши сотворѣти : челоѣкъ въ сѣи Римлянинъ ѿстѣ.

кѣ. Пристѣплѣ же тысащеникѣ рече ѿмѣ : глаголи мѣ, Римлянинъ ли ѿстѣ ты ; Онъ же рече : ѿѣ.

ки. Ѣѡѡѣа же тысащеникѣ : ѡзъ мноѣго цѣноѣ наречѣніе

15. Защото ще му бѣдешъ свидѣтель прѣдъ вспчкы-тѣ чловѣцы за това което си видѣлъ и чулъ.

16. И сега що ся бавишь? Стани, кръсти ся и омый ся отъ грѣхове-тѣ си и призови име-то Господне.

17. И като ся върнѣхъ въ Іерусалимъ, когато ся моляхъ въ храмъ-тѣ, дойдохъ въ изстъпление,

18. И видѣхъ го че ми казуваше: Побързай та излѣзь скоро изъ Іерусалимъ; защото не ще да приимжтъ твое-то за мене свидѣтелство.

19. И азъ рѣкохъ: Господи, тѣ знаѣжтъ че азъ затваряхъ и біяхъ по съборища-та тѣзи които вѣрувахъ въ тебе.

20. И когато ся проливаше кръвъ-та на твоего мученика Стефана, и азъ бѣхъ тамъ, и сонзволювахъ на негово-то убиваніе, и вардахъ дрехы-тѣ на тѣзи които го убивахъ.

21. И рече ми: Иди; защото азъ ще тя проводѣмъ далеко въ язычници-тѣ.

22. И до тѣзи рѣчь го слушахъ; а *тогазъ* възвысихъ гласъ-тѣ си и казувахъ: Махни отъ земѣ-тѣ единъ такъвъ; защото не трѣба да бѣде живъ.

23. И понеже тѣ выкахъ, и захвърляхъ си дрехы-тѣ, и хвърляхъ прахъ по въздухъ,

24. Тысящникъ-тѣ заповѣда да го закарать въ крѣпость-тѣ, и порѣчи да го испытать съ бой, за да узнае за койжъ причинъ выкахъ така връхъ него.

25. И като го растегнѣхъ съ ременіе, Павелъ рече на стотникъ-тѣ, който стояше *тамо*: Законно ли е вамъ да біете чловѣка Римлянинъ и не съденъ?

26. Това като чу стотникъ-тѣ, отиде та извѣсти тысящнику, и рече: Видъ какво ще сторишь; защото той чловѣкъ е Римлянинъ.

27. А тысящникъ-тѣ пристѣпи и рече му: Кажи ми, Римлянинъ ли си ты? А той рече: Римлянинъ.

28. И отговори тысящникъ-тѣ: Азъ съ много сребро съмъ

жительствова сегѡ стажахъ. Павеа же рече: ѿзъ же ѿ
родиша въ немъ.

кѡ. Яко оубо ѡстѣпѣша ѡ немѡ, хотѣху ѣго ѡстазати.
ѿ тысащеникъ же оубоа, разсмѣвъ, ѿкѡ Римлянинъ ѣсть,
ѿ ѿкѡ бѣ ѣго свазалъ.

л. Пастрѣ же хотѣ разсмѣти ѡстинъ, чесѡ рѣди ѡклеве-
таетса ѡ ѡдѣѣ, разрѣши ѣго ѡ оубъ, ѿ повелѣ прѣити ѡр-
хѣреѣмъ ѿ всемъ собѡрѡ ѡхъ: ѿ свѣдѣ Павла, постаѣи ѣго
предъ ними.

ГЛАВА КѢ.

л. Возврѣвъ же Павеа на сонмъ рече: мѡжѣ братѣ, ѿзъ
всеѡ соѡвѣстѣю благоѡ жителствовахъ предъ Бѡгомъ даже до
сегѡ дне.

б. Архѣреѣ же Янанѣа повелѣ предстоѡщимъ ѣмъ бѣти
ѣгѡ оубѣ.

г. Тогда Павеа рече къ немъ: бѣти тѣ ѡмѣ Бѣхъ, стѣ-
но повѣпленаа: ѿ ты сѣдиши сѣдѣ ми по законѡ, престѣпѣа
же законъ велиши, да бѣютъ мѣ;

д. Предстоѡщѣи же рѣша: архѣреѡ ли Бѣѣю досаж-
дѣши;

ѣ. Рече же Павеа: не вѣдахъ братѣ, ѿкѡ архѣреѣ ѣсть:
пиано ко ѣсть: кнѣзю людѣи твоихъ да не речеши сѣдѣ.

ѡ. Разсмѣвъ же Павеа, ѿкѡ ѣдина чѣсть ѣсть сѣдѣскѣѣ,
дрѣгѣа же фарѣсѣѣ, воззва въ сонмищи: мѡжѣ братѣ, ѿзъ
фарѣсѣѣ ѣсмъ, сынъ фарѣсѡвъ: ѡ оубѡванѣи ѿ ѡ воскрѣни
мертвѡхъ ѿзъ сѣдѣ прѣѣмлю.

з. Сѣ же ѣмъ рѣкъ, бѣсть распрѣ междѡ сѣдѣскѣѣ ѿ
фарѣсѣѣ, ѿ раздѣлиса нарѡдъ.

и. Сѣдѣскѣѣ ко глаголютъ не бѣти воскрѣсенѣа, ни Ягѣла
ни дѣа: фарѣсѣѣ же ѡповѣдѡютъ ѡ бѡѡ.

л. Бѣсть же кнѣчь великъ: ѿ востаѡще кнѣжницы чѣсти

добылъ това гражданство : а Павелъ рече : Но азъ съмъ ся и родилъ *въ него*.

29. И тѣй тозъ часъ ся отстапихъ отъ него тѣзи които щѣхъ да го мѣчатъ. Още и тысящникъ-тъ ся уплаши, като разбра че е Римлянинъ, и защото го бѣше вързалъ.

30. На утринъ-тъ като искаше да разумѣ истинъ-тъ, въ какво го обвинявать Іудей-тъ, развърза го отъ върскы-тъ, и повелъ да дойдѣтъ първосвященници-тъ и всичкый-тъ имъ съборъ, а доведе долу и Павла та го постави прѣдъ тѣхъ.

ГЛАВА 23.

1. И погледнѣ Павелъ на съборъ-тъ и рече : Мѣжіе, братіе : До тойзи день азъ съмъ живѣлъ прѣдъ Бога съсъ цѣлѣмъ добръ совѣсть.

2. А първосвященникъ-тъ Анація повелъ на прѣдстоящы-тъ да го ударятъ по уста-та.

3. Тогази Павелъ му рече : Богъ ще удари тебе, стѣно варосана ; и ты си сѣдижъ да мя сѣдишь по закону, а противъ законъ-тъ повелѣвашъ ли да мя бѣжтъ ?

4. А прѣдстоящы-тъ рекохъ : Първосвященникъ-тъ Божій ли хулишь ?

5. И Павелъ рече : Не знаяхъ, братіе, че е първосвященникъ ; защото е писано : Да не злословишь начальникъ-тъ на народа си.

6. И понеже разумѣ Павелъ че една-та часть сѣ Саддукеи, а друга-та Фарисеи, извика въ съборъ-тъ ; Мѣжіе, братіе, азъ съмъ Фарисей, сынъ Фарисеовъ ; сѣдятъ мя за надеждѣ-тъ и въскръсеніе-то на мъртвы-тъ.

7. И когато изговори това, станѣ распря между Фарисей-тъ и Саддукеи-тъ ; и раздвои ся множество-то.

8. Защото Саддукеи-тъ казувать, че нѣма въскръсеніе, нито ангель, нито духъ ; а Фарисей-тъ исповѣдувать и двѣ-тъ.

9. И станѣ глѣчка голѣма, и дигнахъ ся книжници-тъ отъ

Фарісѣйскіа прѣхсѣ междѣ собою, глаголюще: ни единого сло
во рѣкѣмъ въ человѣцѣхъ сѣмъ. ѿше же дхъ глагола емоу или
аггѣлъ, не противимся бгѣ.

г. Мнози же бывшеи распрѣ, вохсѣ тысящникъ, да не
растерзанъ едетъ Павелъ въ нѣхъ, повелѣ воинѣмъ снѣти
и восхитити его въ средѣ ихъ, и вестѣ его въ полкъ.

д. Въ наставшю же нощь представъ емоу Гдѣ, рече:
дерзай Павелъ: ѿкоже бо свидѣтельствовалъ еси, ѿже въ мнѣ,
во іерлѣмѣ, сѣце ти подобаетъ и въ римѣ свидѣтельствовать.

е. Бывшъ же дню, сотворше нѣцыи въ іудаей совѣтъ,
заклаша себѣ, глаголюще не ѿсти ни пити, дондеже оубіютъ
Павла.

ж. Бѣхъ же множае четыредесатихъ сѣю клѣтвъ сотвор-
шии:

з. Иже пристѣплше ко архіереемъ и старцемъ рѣша:
клѣтвою проклѣхомъ себѣ, ничтоже вкѣсѣти, дондеже оубіемъ
Павла.

и. Нынѣ оубо вы скажите тысящникѣхъ съ соборомъ, ѿкъ
да оутрѣ сведетъ его къ вамъ, ѿки вы хотѣше разсмѣти
извѣстнѣе, ѿже въ немъ: мы же, прежде даже не прибли-
житисѣ емоу, готови есмы оубіити его.

й. Слышавъ же сынъ сестры Павловой ковъ, пришѣдъ и
вшедъ въ полкъ сказа Павлу.

к. Призвѣвъ же Павелъ единого въ сѣтѣхъ, рече: юношъ
сего ѡведи къ тысящникѣхъ: имать бо нѣчто сказати емоу.

л. Сѣхъ же оубо поимъ его приведе къ тысящникѣхъ, и
рече: оузинъ Павелъ призвѣвъ мѣ оумолѣ, сего юношъ при-
вестѣ къ тебѣ, имѣща нѣчто глаголати тебѣ.

м. Поимъ же его за рѣкъ тысящникъ, и ѡшедъ наединѣ
вопрошаше его, что естъ, еже ѡмашѣ возвѣстити ми;

н. Рече же: ѿкъ іудаей совѣщаша оумолѣти тѣ, ѿкъ да
оутрѣ сведешѣ Павла къ нимъ въ соборъ, ѿки вы хотѣшимъ
извѣстнѣе ѡстазѣти ѿже въ немъ.

Фарисейскѣ-тъ странѣ, прѣпирахѣ ся и казувахѣ : Никое зло не намѣрувамы въ тогозѣ челоуѣка ; и ако му е говорилъ духъ или ангелъ, да ся не противимъ Богу.

10. И понеже станѣ распря-та голѣма, убоя ся тысящникъ-тъ да не бы да раскъснѣтъ Павла, и повелѣ да слѣзе войска-та и да го грабне отъ помежду имъ и да го заведе въ крѣпость-тъ.

11. И въ идущѣ-тъ нощъ яви му ся Господь и рече : Дързай, Павле, защото както свидѣтельствува за мене въ Иерусалимъ, така трѣба да свидѣтелствувашь и въ Римъ.

12. И като съмнѣ, нѣкои отъ Иудей-тъ направихѣ съзаклѣтіе, и ся турихѣ подъ проклѣтіи и рекохѣ, нито да ядѣтъ, нито да пийтъ, додѣ не убійтъ Павла.

13. И тѣзи, които направихѣ това съзаклѣтіе бѣхѣ повече отъ четиридесетъ души.

14. Тѣ дойдохѣ при първосвященници-тъ и при старѣйшины-тъ и рекохѣ : Подъ проклѣтіи турихмы себе си, да не вкусимъ нищо докѣ не убиемъ Павла.

15. Сега прочее вы съсъ съборъ-тъ явѣте на тысящника, да го доведе утрѣ долу при васъ, като да искате ужъ да разумѣете по извѣстно за него ; а ний, прѣди да наближи той, готови сме да го убиемъ.

16. Като чу тозъ заговоръ Павловый-тъ сестринъ сынъ, дойде и влѣзе въ крѣпость-тъ та извѣсти на Павла.

17. И Павелъ повыка едного отъ стотници-тъ и рече му : Заведи това момче при тысящника ; защото има да му обади нѣщо.

18. И той го зѣ, заведе го при тысящника, и казува : Запрѣный-тъ Павелъ мя повыка и ми ся примолѣ да доведѣ тойзи момъкъ при тебе, защото има нѣщо да ти каже.

19. А тысящникъ-тъ го зѣ за рѣкъ, и като ся оттегли на самѣ попыта : Що е това което имашъ да ми обадишь ?

20. А той рече : Иудей-тъ ся нагласихѣ да тя умолятъ да зеведешъ утрѣ Павла долу въ съборъ-тъ, ужъ че иматъ да пытатъ нѣщо по точно за него.

КА. Ты оубо не посадиши ихъ: ловати бо егò ѿ нихъ мѣже множае четыредесати, иже заклаша себѣ ни їасти ни пити, доидеже оубіотъ егò: и нынѣ готови сѣть члѹюще ѿвѣщаніа, еже ѿ тебе.

КВ. Тысящникъ оубо ѿпссти юношѣ, заѣщавъ ни единому же повѣдати, ѿкъ сѣа іавилъ еси мнѣ.

КГ. И призавъ двѣ иже въ сѣтѣхъ рече: оуготовите мѣ воиныхъ вооруженныхъ двѣстѣ, ѿкъ да иждутъ до Кесаріи, и кѣмъ седмьдесятъ, и стрѣлецъ двѣстѣ, ѿ третїаго часа нощи:

КД. И скоты привести, да всадише Павла провѣдати до Філіппа игемона:

КЕ. Написъ же и посланіе иже имѣше Овразъ сей:

КЗ. Клавдій Лѹсіа державному игемону Філіппу радоватиса.

КЗ. Мѣже сего іаца ѿ Ісдѣи, и иже оубіена быти ѿ нихъ, пристѣпль съ воины ѿхъ егò, оувѣдѣвъ, ѿкъ Римлянинъ естъ.

КН. Хотѣ же разсмѣти винѣ, еже ради поимахъ нѣкъ, сведѣхъ егò въ сомнѣніе ихъ:

КО. Егòже ѿвѣстохъ ѿ глаголемъ ѿ взысканіи закона ихъ, ни единогоже достойно смѣрти иль оузамъ согрѣшеніе имѣша.

А. Сказанъ же бывъ мѣ ко въ хотѣхъ быти ѿ Ісдѣи на мѣже сего, иже послахъ егò къ тебѣ, заѣщавъ и клеветникѹмъ егѹ глаголати предъ тобою, иже нѣкъ. Здрѣвъ бѣди.

ЛА. Рѣши же оубо по повелѣному имъ, взѣмше Павла, ведоша ѿвѣщаніе во Антипатридѣ.

ЛВ. Рѣши же ѿставляше конники ити съ нимъ, возвратишася въ полкъ:

ЛГ. Онѣ же пришедше въ Кесарію, и вѣдѣше посланіе игемона, представша емѹ и Павла.

ЛД. Прочетъ же игемонъ посланіе, и вопрошъ: ѿ коеѣ области естъ, и оувѣдѣвъ, ѿкъ ѿ Кілікіи, рече:

21. А ты не дѣй гы слуша, защото го причакувать повече отъ четиридесеть души отъ тѣхъ, които ся турихъ подъ проклѣтїи ни да ядѣтъ, ни да пїѣтъ, додѣ го не убїѣтъ; и сега сѣ готови, чакать *само* да имъ ся вrechешъ.

22. И тѣй тысящникъ-тъ остави момче-то да си иде, като му зарѣча: Да не кажешъ никому че ми си явилъ това.

23. И повыка двамина отъ стотницы-тъ и рече *имъ*: Приготвѣте двѣстѣ войны *плши*, и седмдесеть конницы, и двѣстѣ стрѣлцы, отъ третїй-тъ часть на нощъ-тъ да идѣтъ до Кесарїѣ;

24. Приготвѣте и скотове, да въскачатъ Павла и да го отведѣтъ безопасно до управителя Феликса.

25. Написа и писмо, което имаше слѣдуѣще-то съдържаніе:

26. Отъ Клавдія Лисїѣ честитому управителю Феликсу поздравленіе.

27. Тогози челоѣка, когото Іуден-тъ бѣхъ уловили и щѣхъ да го убїѣтъ, пристигнѣхъ съ войскѣ-тъ и го избавихъ, понеже ся научихъ че е Римлянинъ.

28. И като искахъ да разумѣѣ причинѣ-тъ, за коѣто го обвинявахъ, низведохъ го на съборъ-тъ имъ;

29. И намѣрихъ го обвиняванъ за въпросы отъ закона имъ; нѣмаше обаче никакѣхъ погрѣшкѣхъ достойнѣхъ за смърть или за оковы.

30. И понеже ми подказахъ че има да стане отъ Іуден-тъ навѣтъ *врѣхъ живота* на тогозъ челоѣка, тозъ часть го испратихъ при тебе, като зарѣчахъ и на обвинители-тъ му да си кажѣтъ прѣдъ тебе което *иматъ* врѣхъ него: Здравъ бѣди.

31. И тѣй войни-тъ споредъ даденѣ-тъ имъ заповѣдь, зѣхъ Павла и заведохъ го прѣзь нощъ въ Антипатридѣ.

32. И на утринѣ-тъ оставихъ конницы-тъ да идѣтъ съ него, и ся върнѣхъ въ крѣпость-тъ.

33. А тѣ като влѣзохъ въ Кесарїѣ, и врѣчихъ писмо-то на управителя, прѣдставихъ му и Павла.

34. А управитель-тъ като прочете *писмо-то*, и попыта отъ коѣхъ е область, и разбра че е отъ Киликїѣ,

ѿ. ОУСЛЫШ ѡ ТЕБѢ, ЁГДА Ѣ КЛЕВЕТНИЦЫ ТВОИ ПРИИДУТЪ,
Ѣ ПОВЕЛѢ ВЪ ПРЕТѢРѢ ИРВДОВѢ СТРЕЩІИ ЁГО.

ГЛАВА ѢѢ.

Ѣ. По ПАТИХЪ же ДНѢХЪ СНИДЕ АРХІЕРЕЙ АНАНІА со СТАРЦЫ
Ѣ СЪ РІТОРОМЪ НѢКІИМЪ ТЕРТУЛЛОМЪ, Ѣже СКАЗАША ѢГЕМВНЪ
Ѣ ПАВЛѢ.

Ѣ. ПРИЗВАНЪ же БЫВШЪ ѢМЪ, НАЧАТЪ КЛЕВЕТАТИ ТЕРТУЛЛЪ,
ГЛАГОЛА :

Ѣ. МНОГЪ МІРЪ ОУСЛАВЛЯЮЩЕ ТОВОЮ, Ѣ ѢСПРАВЕНІА БЫВАЕМАЯ
ѢЗЫКЪ СЕМЪ ТВОИМЪ ПРОМЫШЛЕНІЕМЪ, ВСАКИМЪ же ОБРАЗОМЪ
Ѣ ВЕДАѢ ПРИЕМЛЕМЪ, ДЕРЖАВНЫЙ ФИЛІЗЕ, со ВСАКИМЪ БЛАГО-
ДАРЕНІЕМЪ.

Ѣ. Но да не множае стѣжаю ТЕБѢ, МОЛЮ ТЯ ПОСЛАШАТИ
НАСЪ ВЪКРАТЦѢ ТВОЕЮ КРОТОСТІЮ.

Ѣ. ОБРѢТОХОМЪ БО МѢЖА СЕГО ГРѢШТЕЛЪ, Ѣ ДВІЖУЩА ПРО-
ТИВЛЕНІЕ ВСѢМЪ ІУДЕЕМЪ ЖИВУЩИМЪ по ВСЕЛЕННѢИ, Ѣ ПРЕД-
СТАТЕЛЪ СЪЩА НАЗВРЕИСТѢИ ЖРЕЦИ :

Ѣ. Ѣже Ѣ ЦРКОВЬ ПОКУСИСЯ ѢСКВЕРНИТИ, ЁГОЖЕ Ѣ ІАХОМЪ Ѣ по
ЗАКОНЪ НАШЕМЪ ХОТѢХОМЪ СДИТИ ѢМЪ.

Ѣ. ПРИШЕДЪ же ДУСІА ТЫСАЩНИКЪ МНОГОЮ СИЛОЮ Ѣ РЪКЪ
НАШИХЪ ѢСХІТИ ЁГО, Ѣ КЪ ТЕБѢ ПОСЛА.

Ѣ. ПОВЕЛѢВЪ Ѣ НАМЪ ПОЕМЛЮЩИМЪ НАНЬ ѢТИ КЪ ТЕБѢ : Ѣ
НЕГѢЖЕ ВОЗМОЖЕШИ САМЪ РАЗСДИВЪ Ѣ ВСѢХЪ СІХЪ ПОЗНАТИ,
Ѣ НИХЪЖЕ МЫ ПОЕМЛЕМЪ НАНЬ.

Ѣ. СЛОЖИШАСЯ же Ѣ ІУДЕИ, ГЛАГОЛЮЩЕ СІМЪ ТАКѢ ВЪТИ.

Ѣ. ОБВѢЩА же ПАВЕЛЪ : ПОМАНИВШЪ ѢМЪ ѢГЕМВНЪ ГЛАГОЛАТИ :
Ѣ МНОГИХЪ ЛѢТЪ СЪЩА ТА СДИЮ ПРАВЕДНА ІАЗЫКЪ СЕМЪ СВѢД-
ДЫИ, БЛАГОДѢШНѢ, ІАЖЕ Ѣ МНѢ, ѢВѢЩАЮ :

Ѣ. МОГУЩЪ ТИ РАЗСМѢТИ, ІАКѢ не множае мѢ ЁСТЬ ДНЕЙ
ДВАНАДЕСАТИХЪ, ѢНЕЛѢЖЕ ВЪЗДОХЪ ПОКЛОНИТИСЯ во ІЕРУСАЛИМЪ :

Ѣ. Ѣ НИ ВЪ ЦРКВИ ѢБРЕТѢТОША МА КЪ КОМЪ ГЛАГОЛЮЩА

35. Ще тя слушамъ, рече, кога дойдѣтъ и обвинители-тъ ти. И повелѣ да го вардятъ въ преторіѣ-тъ Иродовѣ.

ГЛАВА 24.

1. И подиръ петъ дни слѣзе първосвященникъ-тъ Ананія съ съ старѣйшины-тъ и съ нѣкого си Тертила ритора, *които* прѣдстави хъ прѣдъ управителя *жидѣ* противъ Павла.

2. И като го повикахъ, наченъ Тертилъ да го обвинява, и казуваше :

3. Понеже ся помишувамы въ голѣмо спокойствіе чрѣзъ тебе, честитый Феликсе, и понеже чрѣзъ твое-то промышленіе бывать благоустроения на тойзи *нашъ* народъ, съ съ всяко благодареніе, всегда и всякъдѣ признателни сме *ти*.

4. Но да тя не отегчавамъ повече, моляхъ тя да ни послушашъ вкратцѣ споредъ твоѣ-тъ снисходительность.

5. Понеже намѣрихмы тогози чловѣка че е заразителъ, и подига мятежъ между всички-тъ по вселеннѣхъ Іудей, още е и главатаръ на ересь-тъ Назорейскъ ;

6. Който ся нае и храмъ-тъ да осквърни ; когото и уловихмы и по нашій-тъ си законъ поискахмы да го сѣдимъ.

7. Но тысящникъ-тъ Лисія дойде, и съ голѣмо насилство го истрѣгнахъ изъ рѣцѣ-тъ нн,

8. И повелѣ на обвинители-тъ му да дойдѣтъ прѣдъ тебе ; отъ когото и ты като испыташъ ще можешъ да узнаешъ за всичко това, за което го ный обвиняваме.

9. И Іудей-тъ потвърдихъ и казахъ, че това е така.

10. Тогазъ Павелъ, като му кивнъ управитель-тъ да говори, отвѣща : Понеже тя знаехъ че отъ много години си сѣдѣя на тойзи народъ, по на радо сърдце ще говорехъ за свое-то оправданіе.

11. Защото можешъ да ся научишь, че нѣма повече отъ дванадесетъ дни отъ какъ възлѣзохъ азъ на поклоненіе въ Іерусалимъ.

12. И нищо сж мя въ храмъ-тъ намирали да ся разговарямъ съ

или развратъ творѣща народъ, ни въ сонмищахъ, ни во градѣхъ:

Ѣі. Ниже довести мѡгутъ, ѣлика тебѣ нынѣ на ма глаголютъ.

Ѣі. Исповѣдую же тебѣ сїе, ѡкѡ въ пстїи, ѣгоже сїи глаголютъ ѣресъ, такѡ сажъ Отѣческомъ Бгъ, върза всѣмъ сшшымъ въ законѣ и Пррѡцѣхъ писаннымъ,

Ѣі. Оупованїе имѡи на Бга, ѡкѡ воскресенїе хѡшетъ вѣти мѣртвымъ, праведникымъ же и грѣшникымъ, ѣгѡже и самѡи сїи чаютъ.

Ѣі. Ѣ сѣмъ же и ѡзъ подвизаюса, непорѡчнъ совѣсть имѣти всегда предъ Бгомъ же и человекомъ.

Ѣі. По лѣтѣхъ же многѡхъ прїидѡхъ сотворити милѡстыни во ѡзыкъ мой, и приношенїа:

Ѣі. Бъ нїхъже ѡбрѣтоша ма ѡчищенна въ цркви, ни съ народомъ ниже съ молвою.

Ѣі. Иѣцыи ѡ Ісїи Іздѣи, имже подобаше предъ тѣ прїити и глаголати, ѡце имътъ что на ма.

Ѣ. Или самѡи тїи да глаголютъ, ѡце кѡ ѡбрѣтоша во мнѣ неправдъ, ставшъ мѡи въ сонмищи,

Ѣа. Развѣ ѣдінагѡ сегѡ гласа, имже возопїхъ стоѡ въ нїхъ, ѡкѡ ѡ воскресенїи мѣртвыхъ ѡзъ сѡдъ прїемлю днѣсь ѡ васъ.

Ѣв. Слышавъ же сїа Фїлізъ, ѡвѣщѡ имъ, ѡзвѣстїе оувѣдѣвъ, ѡже ѡ пстїи сѣмъ, глагола: ѣгда Лвсїа тысащникъ прїидетъ, разсѡдъ, ѡже ѡ васъ:

Ѣг. Повелѣ же сотникъ стрешїи Пѡлла, и имѣти ѡслѣбъ, и ни ѣдіномъ же возвращати ѡ своихъ ѣмъ сажїти или приходїти къ немъ.

Ѣд. По днѣхъ же иѣкїихъ прїшедъ Фїлізъ со Дрсїллїею женѡю своєю сшшею Іздѣанынею, призвѡ Пѡлла, да слышитъ ѡ негѡ вѣрзъ, ѡже во Хртѡ Іиса.

Ѣе. Глаголющъ же ѣмъ ѡ правдѣ и ѡ воздержанїи и ѡ

нѣкого или да размирявамъ народъ-тъ, нито въ съборища-та, нито въ градъ-тъ.

13. Нито могатъ да докажатъ това за което мя обвиняватъ сега.

14. А това ти исповѣдувамъ, че споредъ учение-то, което *ты* наричатъ ересь, така служж на отеческый-тъ *нашъ* Богъ, като вѣрувамъ всичко щото е писано въ законъ-тъ и пророцы-тъ;

15. И имамъ и надеждж на Бога, койжто и тѣ сами прииматъ, че ще да бѣде въскръсене на мъртвы-тъ, на праведны и неправедны.

16. На това азъ ся стараѣхъ, да имамъ всякога непорочнж съвѣсть и прѣдъ Бога и прѣдъ чловѣцы-тъ.

17. И слѣдъ много години дойдохъ да сторѣхъ милостыни на народъ-тъ си и приношенія.

18. А между това Иудей нѣкои си отъ Азіѣхъ, намѣрихж мя очищенъ въ храмъ-тъ, не съ много народъ, нито съ мѣлж.

19. Които ако да имахж нѣщо врѣхъ мене трѣбаше да ся прѣдставятъ прѣдъ тебе, и да мя обвинятъ.

20. Или тѣ сами да рекжтъ, ако сж намѣрили въ мене нѣкожж неправдж, когато прѣдстанжхъ прѣдъ съборище-то;

21. Освѣнъ *ако е* за единый-тъ тойзи гласъ, що извикахъ като стояхъ между тѣхъ: Че *поради учение-то* за въскръсене-то на мъртвы-тъ мя сѣдите вы днесъ.

22. Това като чу Феликсъ, отложи *сѣдбж-тъ* имъ, понеже знаеше по точно за това учение, и рече: Кога слѣзе тысящникъ-тъ Лисія, ще испытамъ наздраво за *распрѣж-тъ* ви.

23. И повелѣ стотнику да вардятъ Павла, и да има спокойствие, и да не въспиратъ никого отъ познаницы-тъ му да му послужатъ или да дохождатъ при него.

24. Слѣдъ нѣколко дни дойде Феликсъ съсъ женж си Друсиліѣж, която бѣше Иудеянка, и прати та повыка Павла, и слуша отъ него за вѣрж-тъ въ Христа *Исуса*.

25. И когато говоряше той за правдж и за въздржаніе и за

сздѣ хотѣшемъ быти, пристрашенъ бывъ Філіѣзъ ѿвѣща: нынѣ оубо иди: время же ползчи въ призвѣсѣ тѣ.

кѣ. Вкѣпѣ же и надѣаса, ѿкѣ мзда дастся ѣмѣ ѿ Пávла, ѿкѣ да ѿпѣститъ ѣго: тѣмъ же и чástw призываа ѣго бесѣдоваше съ нимъ.

кз. Двѣма же лѣтома скончавшемася пріятъ измѣненіе Філіѣзъ Поркіа Фіста: хотѣ же оубо́дное сотворити ѿдѣемъ Філіѣзъ, ѿстави Пávла свѣзана.

ГЛАВА КѢ.

а. Фістъ же оубо пріимъ власть, по трѣхъ днѣхъ възиде во Іерлѣимъ ѿ Кесаріи.

б. Сказаша же ѣмѣ архіерей и пѣрвіи ѿ Іудей на Пávла, и молахъ ѣго,

г. Просѣше благодати на́нь, ѿкѣ да по́слетъ ѣго во Іерусалимъ: ко́вхъ твора́ше ѿкѣ да оубію́тъ ѣго на пѣгѣ.

д. Фістъ же повелѣ Пávла стрещи въ Кесаріи, сáмъ тáмъ хотѣ вскорѣ и́зыйти.

е. Иже оубо сѣлѣи въ вáсъ, рече: со мно́ю шѣдше, ѡ́ше ѣсть кáа непра́вда въ мѣжѣ сѣмъ, да глаголю́тъ на́нь.

ж. Пребывъ же оубо́ нѣхъ не мно́жае десѣти днѣй, снѣде въ Кесарію, на́стрѣе сѣдъ на сздѣиши, повелѣ Пávла привести.

з. Приве́денъ же бывшъ ѣмѣ, Ѧкрестъ стáша, иже ѿ Іерусалима сшѣдши Іудей, мно́ги и тѣжки вины́ приносѣше на Пávла, иже не мо́жахъ и́завѣсти,

и. Ѧвѣщава́ющъ ѣмѣ, ѿкѣ ни на за́конъ Іудейскій, ни на црѣковь, ни на Кесарѣ что́ согрѣшихъ.

а. Фістъ же хотѣ оубо́дное ѿдѣемъ сотворити, ѿвѣща́въ

бѣдѣщій-тъ сѣдѣ, Феликсъ уплашенъ отговори: Сега си иди, и кога имамъ врѣме ще те повикамъ пакъ.

26. А при това надѣяше ся че ще му ся дадѣтъ отъ Павла пары за да го пусне. За това и по честичко го выкаше та приказуваше съ него.

27. Но слѣдъ навършаніе-то на двѣ години, Феликса наслѣдува Порцій Фестъ; а Феликсъ понеже ищѣше да угоди на Іудей-тъ, остави Павла въ оковы.

ГЛАВА 25.

1. Фестъ прочее като дойде въ область-тъ, слѣдъ три дни възлѣзе отъ Кесаріѣ въ Іерусалимъ.

2. И первосвященникъ-тъ и голѣмци-тъ Іудейскы, прѣдставихъ прѣдъ него жалбѣ врѣхъ Павла, и моляхъ му ся,

3. И просяхъ да склони на исканіе-то имъ противъ него за да го проводи въ Іерусалимъ, а тѣ правяхъ засадъ на пѣть-тъ да го убійтъ.

4. Фестъ обаче отговори, Павелъ да стои запрѣнъ въ Кесаріѣ, и самъ той скоро ще трѣгне *за тамъ*.

5. За това, които могатъ отъ васъ, рече, да слѣзѣтъ съ мене, и ако има нѣщо въ тогоузъ чловѣка, да го обвинятъ.

6. И като прѣсѣдѣ между тѣхъ до десетина дена, слѣзе въ Кесаріѣ, и на утринъ-тъ сѣднѣ на сѣдовище-то, и повелѣ да доведѣтъ Павла.

7. И като дойде той обиколихъ го Іудей-тъ които бѣхъ слѣзли отъ Іерусалимъ, и наносяхъ противъ Павла много и тежки обвиненія, които не можахъ да докажѣтъ.

8. Понеже той ся оправдаваше: Че нито противъ законъ-тъ Іудейскый, нито противъ храмъ-тъ, нито противъ Кесаря съмъ сторилъ нѣкое прѣстѣпленіе.

9. Но Фестъ понеже искаше да угоди на Іудей-тъ, отговори на

Павлови рече: хощеши ли во Іерусалимѣ возше́дъ, тамъ ѡ сѣхъ сѣдъ пріѣ́ти ѡ менѣ;

Г. Рече́ же Павелъ: на сѣди́ши Кесаре́вѣ сто́лѣ ѣсмь, и́дѣ-же мнѣ до́стоитъ сѣдъ пріѣ́ти. Іуде́й ничи́мъже ѡбидѣхъ, ꙗ́коже и ты до́брѣ вѣси:

А. А́ще во непра́вдѣ и́ли до́сто́йно смѣ́рти сотвори́хъ что́, не ѡмѣшсѣ оумре́ти: а́ще ли же ничто́же ѣсть во ми́ѣ, ѣ́же си́и на мѣ клеветѣхъ, ни́ктоже мѣ мо́жетъ тѣмъ вы́дати. Кесарѣ нарица́ю.

В. Тогда́ Фістѣ состѣ́завсѣ съ совѣ́тници, ѡвѣща́: Кесарѣ ли наре́каѣ ѣси́, кз Кесарю́ по́йдеши.

Г. Днѣмъ же ми́нѣвшимъ и́ѣкимъ, Агри́ппа ца́рь и Бер-ни́кіа сина́до́ста въ Кесари́ю, цѣло́вати Фіста.

Д. И ꙗ́коже мно́ги днѣ́и пре́быста тѣ, Фістѣ сказа́ царю́, ꙗ́же ѡ́ Павелъ, глаго́ла: мѣ́жъ и́ѣки́и ѣсть ѡста́вленъ ѡ́ Фи-лі́за оу́зникъ,

Е. Ѣ́и не́мъже, бывшъ мнѣ́ во Іерусали́мѣ, ꙗ́виша а́рхїере́и и ста́рцы Іуде́йстѣи, просѣ́ше на́нь сѣдѣ́:

Ж. Кз ни́мъже ѡвѣща́хъ, ꙗ́кѡ и́ѣсть о́быва́и Рима́нѡмъ вы́дати чело́вѣ́ка ко́его на погѣ́бель, прѣ́же да́же ѡклеветѣ́мый не ѣ́мать прѣ́дъ лицѣ́мъ клеветѣ́щихъ е́го, и мѣ́сто ѡвѣ́та пріѣ́метъ ѡ́ своѣ́мъ согрѣ́шеніи.

З. Сше́дшимъ же ѣ́мъ за́ѣ, зако́нѣніе́ ни е́ди́но со-творѣ́, на оу́трѣе́ сѣ́дъ на сѣди́ши, повелѣ́хъ приве́сти мѣ́жа:

И. Ѡкрестѣ́ же е́го́ ста́вшие клеветни́цы ни е́ди́нъ винѣ́, ꙗ́же а́зъ не́пщевѣ́хъ, нанесе́ша:

А. Ста́зѣніа́ же и́ѣкаа́ ѡ́ своѣ́и разли́чїи вѣ́рѣ ѣ́ма́хъ кз не́мъ, и ѡ́ и́ѣко́емъ ѣ́сѣ́ оумѣ́ршемъ, е́го́же глаго́лаше Павелъ́ жи́ва бы́ти.

Б. Недо́змѣ́ласѣ же а́зъ ѡ́ взыска́ніи сѣхъ, глаго́лахъ: а́ще хоще́тъ ѣ́ти во Іерусали́мъ, и тамъ сѣ́дъ пріѣ́ти ѡ́ сѣхъ.

Павла и рече: Щеш ли да възлѣзеш въ Іерусалимъ и тамъ да ся сѣдиши за това прѣдъ мене?

10. И Павелъ рече: *Азъ прѣдстоѣхъ на Кесарево-то сѣдовище, дѣто трѣба да ся сѣди.* Не съмъ обидѣлъ въ нищо Іудеи-тъ, както и ты твърдѣ добрѣ познавашъ.

11. Защото, ако не съмъ правъ, и съмъ сторилъ нѣщо достойно за смърть, не бѣгамъ отъ смърть-тъ: но ако имамъ нищо отъ това което мя тѣ обвиняватъ, никой не може да мя прѣдаде на волѣж-тъ имъ; отнасямъ ся до Кесаря.

12. Тогази Фестъ, като ся поразговори съсъ совѣтъ-тъ, отговори: Отнеслъ си ся до Кесаря, при Кесаря ще идешъ.

13. И отъ какъ ся минѣхъ нѣколко дена, царь Агриппа и Верникіа дойдохъ въ Кесарію да поздравятъ Феста.

14. И като ся бавихъ тамо доста врѣме, Фестъ споменѣ на царя за Павловъ-тъ работѣ, и каза: Има нѣкой си чловѣкъ оставенъ отъ Фелiksa въ оковы,

15. За когото, когато бѣхъ въ Іерусалимъ, първосвященници-тъ и старѣйшины-тъ Іудейскы дадохъ *ми* жалбѣ, и искахъ да го осѣди;

16. На конто отговорихъ че Римляни-тъ иматъ обычай да прѣдаватъ нѣкого чловѣка на смърть доклѣ обвиняемый-тъ имъ обвинителн-тъ си на лице, и му ся не дозволи да ся оправдае за обвинение-то.

17. И тѣй когато дойдохъ тѣ тука, *съ мене* наедно, безъ забавѣ на другый-тъ день сѣднѣхъ на сѣдовище-то и заповѣдахъ да доведѣтъ чловѣкъ-тъ:

18. За когото обвинителн-тъ му като застанѣхъ, не напесохъ никое *таквозь* обвинение каквото азъ прѣдполагахъ;

19. Но имахъ противъ него нѣкаквы разыскванія за тѣхны-тъ си вѣруванія, и зарадъ нѣкого си Іисуса който былъ умрѣлъ, за когото Павелъ казуваше че е живъ.

20. И азъ понеже бѣхъ въ недоумѣніе за едно такова разыскваніе казувахъ, ако ще да иде въ Іерусалимъ, и тамо да ся сѣди за това.

̄ка. Пáвѣл же нарѣкшъ блудѣнъ быти ѿмѣ до разсудженіа Аугуста, повелѣхъ блости ѿгѣ, дондеже послю ѿгѣ къ Кесарю.

̄кв. Агриппа же къ Фістѣ рече: хотѣхъ быхъ и самъ челоуѣка сего слышати. Онъ же рече: оутрѣ оуслышавши ѿгѣ.

̄кг. На оутрѣ же пришедшъ Агриппѣ и Вернікии со мною гордостію, и вшедшымъ въ сѣдѣищу палатѣ, съ тысященики и съ нарочитыми мѣжи града, и повелѣвшъ Фістѣ, приведенъ бысть Пáвѣлъ.

̄кд. И рече Фістѣ: Агриппо царю, и вси сѣиши съ нами мѣжи, видите сего, ѡ немъ же все множество Іудей стѣжашъ мнѣ во Іерусалимѣ же и здѣ, вопіюще, ѿкѣ не подобаетъ жити ѿмѣ ктоу.

̄ке. Азъ же разсмѣхъ ничтоже достойно смѣрти сотворша ѿгѣ, и самомѣ же семѣ нарѣкшъ Севаста, сѣдихъ послати ѿгѣ.

̄кз. Ѿ немъ же извѣстное что писати гдѣишъ не имамъ: тѣмъ же и приведохъ ѿгѣ предъ васъ, наипаче же предъ тѣ Агриппо царю, ѿкѣ да разсуденію бывшъ имамъ что писати.

̄кз. Безсловесно ко мнѣтса мнѣ, посылающе юзника, а вины ѿже нани не сказати.

ГЛАВА ̄кз.

̄а. Агриппа же къ Пáвѣл рече: повелѣвается ти ѡ себѣ самомѣ глаголати. тогда Пáвѣл простѣхъ рѣкъ ѡвѣщаваше:

̄б. Ѿ всѣхъ ѡ нихъ же ѡклеветаемъ ѣсмь ѡ Іудей, царю Агриппо, нещастію себѣ блженна быти, ѿкѣ предъ тобою ѡвѣщати днесь имамъ:

̄в. Паче же вѣща тѣ сѣиша свѣдый всѣхъ Іудейскихъ

21. Но понеже Павелъ поиска да го оставѣхъ за сѣдѣхъ-тѣ на Августа *Кесаря*, повелѣхъ да го вардятъ доклѣ да го испратѣхъ при Кесаря.

22. Тогазъ Агриппа рече Фесту : Ищѣше ми ся и мене да чуѣхъ тогозъ чловѣка. И той рече : Утрѣ щешъ го чу.

23. И тѣй на утрѣнь-тѣ, когато Агриппа и Верникія дойдохъ съ голѣмо великолѣпіе, и вѣзохъ въ сѣдовнищѣхъ-тѣ стаѣхъ съ тысящници-тѣ и съ отличны-тѣ мѣжѣ на града, заповѣда Фестъ и доведохъ Павла.

24. Тогазъ казува Фестъ : Царю Агриппо, и всѣкы конто при-сѣтствувате *тука* съ насъ, гледате тогозъ, за когото всѣчко-то множество Иудейско ми говорихъ, и въ Иерусалимъ и *тука*, и крѣщѣхъ че той не трѣбува вече да е живъ.

25. Но азъ, понеже разбрахъ че не е сторилъ нищо достойно за смъртъ, и самъ той ся отнесе до Августа *Кесаря*, рѣшихъ да го проводѣхъ.

26. За когото нѣмамъ нищо извѣстно да пишѣхъ на господаря *си* : за това го изведохъ прѣдъ васъ, и нарочно прѣдъ тебе, царю Агриппо, за да стане испытаніе-то *му* и да имамъ какво да пишѣхъ.

27. Защото ми ся вижда беспѣтно, като проваждамъ вързанъ чловѣкъ, да не забѣлѣжъ и обвиненія-та противъ него.

ГЛАВА 26.

1. И Агриппа рече Павлу : Имашъ дозволеніе да говоришь самъ за себе си. Тогазъ Павелъ прострѣ рѣкѣхъ и наченъ да говори за оправданіе-то си :

2. Честитъ считамъ себе си, царю Агриппо, като имамъ прѣдъ тебе днесъ да ся оправдаѣхъ за всѣчко, за което мя Иудеи-тѣ обвиняватъ.

3. А найвече понеже *знаѣхъ* че си вѣждъ на всѣкы-тѣ обычаи и

ОБЫЧАЕВЪ И ВЪЗЫСКАНІИ. ТѢМЖЕ МОЛЮСА ТИ, ДОЛГОТЕРПѢЛИВНУ ПОСЛАШАТИ МЕНЕ.

Д. ЖИТІЕ ОУКѢ МОЕ ѢЖЕ Ѣ ЮНОСТИ, ИСПЕРВА БЫВШЕЕ ВО ІАЗЫЦѢ МОЕМЪ ВО ІЕРУСАЛИМѢ, ВѢДАЕШЬ ВСІ ІУДАЕИ,

Е. ВѢДАЕШЬ МА ИСПЕРВА, АЩЕ ХОТАТЪ СВИДѢТЕЛЬСТВОВАТИ, ІАКѢ ПО ИЗВѢСТИИ ѢРЕСИ НАШЕА ВѢРЫ ЖИХЪ ФАРИСЕИ:

З. И ИМѢНЬ Ѣ ОУПОВАНІИ ѢКѢТОВАНІА БЫВШАГО Ѣ БГА КО ОЦЕМЪ НАШЫМЪ, СТОЮ СЪДІМЪ:

З. ИЗ НЕЖЕ ОБАНАДЕСАТЕ КЛАКѢ НАША БЕЗПРЕСТАНИ ДЕНЬ И НОЩЬ СЛЪЖАЕШЬ НАДѢЮТСА ДОТИ: Ѣ НЕМЖЕ ОУПОВАНІИ ѢКЛЕВЕТАЕМЪ ѢСМЪ, ЦАРИЮ АГРИППУ, Ѣ ІУДАЕИ.

И. ЧТО; НЕВѢРНО ЛИ СЪДИТСА ВАМИ, ІАКѢ БГЪ МЕРТВЫМЪ ВОЗСТАВЛЯЕТЪ;

Д. АЗЪ ОУКѢ МИХЪ, ІАКѢ ПОДОВАЕТЪ МНѢ МИНѢ СОПРОТИВНА ПРОТИВЪ ИМЕНЕ ІИСУ НАЗВРЕА СОТВОРИТИ:

І. ѢЖЕ И СОТВОРИХЪ ВО ІЕРУСАЛИМѢ, И МИНѢ Ѣ СТЫХЪ АЗЪ ВЪ ТЕМНИЦАХЪ ЗАТВОРАХЪ, ВЛАСТЬ Ѣ АРХІЕРЕИ ПРИЕМЪ: ОУБНВАЕМЫМЪ ЖЕ ИМЪ ПРИЛАГАХЪ СОВѢТЪ:

А. И НА ВСѢХЪ СОМНИЩАХЪ МНОЖИЦЕЮ МЪЧА ИХЪ, ПРИИЗЖАХЪ ХЪАНИ: ПРЕЗЛѢХА ЖЕ ВРАЖДА НА НИХЪ, ГОНАХЪ ДАЖЕ И ДО ВИѢШНИХЪ ГРАДѢВЪ.

Б. ИЗ НИХЪЖЕ ИДЫИ ВЪ ДАМАСКЪ СО ВЛАСТІЮ И ПОВЕЛѢНІЕМЪ ѢЖЕ Ѣ АРХІЕРЕИ,

Г. ИЗ ПОСЛАДНИ, НА ПЪТИ ВІДѢХЪ, ЦАРИЮ, СЪ ИБСЕ ПАЧЕ СІАНИА СОЛНЕЧАГО, ѢСІАВШИИ МА СВѢТЪ И СО МНОЮ ИДЪЩИХЪ.

Д. ИСЕМЪ ЖЕ ПАДШЫМЪ НАМЪ НА ЗЕМЛЮ, СЛЫШАХЪ ГЛАСЪ ГЛАГОлюЩИ КО МНѢ И ВѢЩАЮЩИ ѢВРЕЙСКИМЪ АЗЫКОМЪ: САУЛЕ, САУЛЕ, ЧТО МА ГОНИШИ; ЖЕСТОКО ТИ ѢСТЬ ПРОТИВЪ РОЖНА ПРАТИ.

Е. АЗЪ ЖЕ РѢХЪ: КТО ЕСИ ГДН; ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ: АЗЪ ѢСМЪ ІИСУ, ЕГОЖЕ ТЫ ГОНИШИ.

разыскванія Іудейскы; за това молиж ти ся да мя послушашь тѣрпѣливо.

4. Мой-тъ *още* отъ младость-тѣ ми животъ, който проминяхъ отъ начало между народъ-тъ си въ Іерусалимъ, всичкы-тѣ Іуден го знаѣтъ,

5. Понеже мя знаѣтъ отъ начало, (ако бы щѣли да засвидѣтельствувать), че споредъ най точно-то ученіе на нашъ-тѣ вѣрж живѣхъ Фарисей.

6. И сега прѣдстоѣхъ на сѣдъ за надеждѣ-тѣ на обѣщаніе-то, което е Богъ обѣщаль на отцы-тѣ ни,

7. Въ което *обѣщаніе всичкы-тъ* дванадесеть наши плѣмена, които служатъ *Богу* день и нощъ непрѣстанно, надѣжтъ ся да достигнѣтъ; за тѣзи надеждѣ, царю Агриппо, мя обвинявать Іуден-тѣ.

8. Що? мыслите ли за невѣрваніе, че Богъ въскръсява мъртвы-тѣ?

9. Тѣй и азъ помислихъ въ себе си, че трѣбаше да сторѣхъ много противности врѣхъ име-то на Іисуса Назорея:

10. Което и сторихъ въ Іерусалимъ; и мнозина отъ святыи-тѣ азъ задрѣхъ въ тъмници, като зѣхъ власть отъ первосвященницы-тѣ; и на убиваніе-то ихъ и азъ дадохъ гласъ врѣхъ *мѣхъ*.

11. И по всичкы-тѣ съборища много пѣти като ги мѣчахъ, принуждавахъ ги да хулятъ; и безъ мѣрж като ся яряхъ противъ тѣхъ, гоняхъ ги даже и по външни-тѣ градища.

12. А между това когато отхождахъ въ Дамаскъ съ власть и поржчаніе отъ первосвященницы-тѣ,

13. По пладнѣ, видѣхъ на пѣть-тѣ, царю, свѣтлинѣ отъ себе-то, която надминуваше слѣнчено-то сѣяніе, която осія мене и тѣзи които пѣтувахъ съ мене.

14. И като падихмы всинца на земѣ-тѣ, чухъ гласъ който ми говоряше, и казуваше ми на Еврейскый языкъ: Савле, Савле, що мя гонишь? жестоко ти е да риташъ срѣщѣ остны.

15. И азъ рѣкохъ: Кой си *ты*, Господи? А той рече: Азъ съмъ Іисусъ, когото ты гонишь.

ѣі. Но востани, и стани на нѡгѣ твоѣю: на сѣ бо іавихса ти, сотвори ти тѣ слѡгѣ и свидѣтеля, іаже видѣхъ єси и іаже іавлю тебѣ,

ѣі. Изимая тѣ ѡ людѣи іудейскихъ и ѡ іазыкъ, къ нимже азъ тѣ послѣ,

іі. Ѡверсти Очи ихъ, да ѡбратѣтся ѡ тмѣ въ свѣтъ, и ѡ Ѡвласти сатанины къ Бгѣ, ѣже пріати имъ ѡставленіе грѣхѡвъ, и достоѣніе во стѣхъ, вѣрою, іаже въ ма.

ѣі. Тѣмже царю Агриппо, не быхъ противенъ нѣномъ видѣнію,

к. Но сѣшымъ въ Дамасцѣ прежде и во Іерусалимѣ, и во всѣмъ странѣ іудейскѣй, и іазыкомъ, проповѣдаю покаитиса: и ѡбратитиса къ Бгѣ, достѣнна поканію дѣла твораще.

ка. Сіхъ ради ма іудѣи ѣмше во свѣтилищи, хотѣхъ растерзати.

кв. Помошь оубо оуслѣхъ, іаже ѡ Бга, даже до днѣ сегѡ стою, свидѣтельствъ махъ же и великъ, ничтѡже вѣщала, рѣзвѣ іаже прѡрцы рекѡша хотѣлаа быти и Мѡсѣи,

кг. Іѡу Хрѣтѡсъ имѣаше пострадати, іѡу первыи ѡ воскресеніи мѣртвыхъ свѣтъ хотѣше проповѣдати людемъ (іудейскимъ) и іазыкомъ.

кд. Сіа же ємѣ ѡбѣщающъ, Фістѣ велѣимъ гласомъ речѣ: вѣснѣшиса ли Павле; мнѡгіа тѣ кнѣги въ неистовство прелагѡуть.

ке. Онъ же, не вѣснѣюсѣ, речѣ: державный Фісте, по истинны и цѣломѣрдїа глаголы вѣщѡю.

кз. Бѣсть бо ѡ сіхъ царь, къ немѣже и сѣ дерзновѣнїемъ глаголю: оутѣитиса бо ємѣ ѡ сіхъ не вѣрѣю ничесомѣже: нѣсть бо во оуглѣ сотворѣно сїѣ.

кз. Вѣрѣши ли, царю Агриппо, прѡрокѡмъ; вѣмъ іѡу вѣрѣши.

16. Но стани, и ся исправи на нозѣ-тѣ си; понеже за това ти ся явихъ, да тя назначѣхъ служитель и свидѣтель на това що си видѣлъ, и на това което ще ти откриѣхъ,

17. Като тя изваждамъ отъ народъ-тѣ *Иудейскій* и отъ язычници-тѣ въ които сега тя проваждамъ,

18. Да имъ отворишь очи-тѣ, да ся обърнатъ отъ тъмно-то на видѣло-то, и отъ власть-тѣхъ на Сатанѣхъ къмъ Бога, и чрѣзъ вѣрж-тѣхъ въ мене да земѣтъ прощеніе на грѣхове-тѣ *си* и наслѣдіе между освятены-тѣ.

19. За това, царю Агриппо, не бѣхъ непокоренъ на небесно-то видѣніе;

20. Но проповѣдувахъ първомъ на *Иудеи*-тѣ въ Дамаскъ и въ Іерусалимъ, и во всичкѣхъ-тѣ земѣхъ *Иудейскѣхъ*, и *напоконъ* на язычници-тѣ, да ся покаюватъ, и да ся обращатъ къмъ Бога, и да правятъ дѣла достойны на покаяніе-то:

21. За това *Иудеи*-тѣ като мя уловихъ въ храмъ-тѣ, турихъ ся да мя убіѣжтъ.

22. Но съ помощъ-тѣхъ коѣхъто получихъ отъ Бога, стоѣхъ до тойзи день, та свидѣтелствувамъ и прѣдъ малѣхъ и прѣдъ голѣхъ, безъ да говорѣхъ нищо *друго* освѣнъ *това* което сѣхъ пророци-тѣ и Моисей говорили че *то* имаше да бѣде;

23. Сирѣчь че Христосъ имаше да пострада, и че *той* първъ като възкрѣсне отъ мъртвы-тѣ, щѣше да проповѣда видѣлихъ на народъ-тѣ *Иудейскій* и на язычници-тѣ.

24. И когато ся той така отговаряше, Фестъ съ голѣхъ гласъ рече: Полудѣлъ си Павле; много-то ученіе тя докарва въ лудость.

25. А той рече: Не съмъ полудѣлъ, честитый Фесте, но изговарямъ словеса отъ истинѣхъ и отъ здравъ умъ;

26. Защото знае за това царъ-тѣ, комуто и говорѣхъ съ дързновеніе; понеже не вѣрувамъ да има нѣщо отъ това да не знае той; защото то не е станжло въ нѣкой жгълъ.

27. Вѣрувашъ ли, царю Агриппо, пророцы-тѣ? знаѣхъ че *ты* вѣрувашъ.

кн. Агриппа же кз Павла рече: вѣдѣхъ мѧ препираещи Христїанина быти.

кд. Павелъ же рече: молихъ оубо вѣхъ Бга, и вѣдѣхъ и во многѣ, не токмо тебе но и всѣхъ слышавшихъ мѧ днесь быти имъ тѣцѣмъ, іакѡвъ и азъ есмь, кромѣ оубо сѣхъ.

л. И сѧ рѣкшъ емъ, воста царь и иже мѡнъ, и Верникїа, и сѣдѣщи сз ними.

ла. И ѡшѣдше бесѣдовахъ дрѣхъ ко дрѣхъ глаголюще: іакъ ничтоже смѣрти достѡйно или оубо творитъ человекъ сѣй.

лв. Агриппа же Фистъ рече: ѡпеченъ быти можаше человекъ сѣй, аще не бы Кесаря нарицѣхъ. и тѣхъ сдѣи иже мѡнъ, послати егѡ кз Кесарю.

ГЛАВА КЗ.

а. И іакѡже сѣждено бысть, ѡплыти намъ во Италию, предахъ Павла же и иныхъ нѣкїа юзники сотники, именемъ Ісѣаю, спїры Севастїйскїа.

б. Вшедше же въ корабль Адрамѣтскїй, восхотѣвше плыти во Асїйская мѣста, ѡвезѡхомсѧ, сѣи сз нами Аристѣхъ Македонанинъ ѡ Солна.

в. Въ дрѣгїй же пристѣхомъ въ Сидонѣ: человекѡлюбіе же Ісѣи Павлови дѣа, повелѣ кз дрѣгѡмъ шѣдшъ, прилѣжаніе оулажити.

г. И ѡтѣдъ ѡвѣзшесѧ приплѣхомъ въ Кѡпръ, зане вѣтри бѣхъ противни.

д. Печїи же іакѡже противъ Кїлїкіи и Памфѡліи преплывше, принѡхомъ въ Мѡры Лѡкїйскїа.

е. И тѣмъ ѡверѣтъ сотникъ корабль Александрійскїй плѡвѣи во Италию, всѣи ны въ Онь.

ж. Но мнози же днїи кѡсиу плавающе, и едѡ вѣвше противъ Кнїда, не ѡставляющїи насъ вѣтръ, приплѣхомъ подъ Крїтъ, при Салмонѣ:

28. И Агриппа рече на Павла: Безъ малко мя убѣждаваш да станѣ Христіанинъ.

29. А Павелъ рече: Молилъ ся быхъ Богу щото не токо безъ малко но на пълно, *и* не само ты но и всички които мя днесъ слушатъ да станѣтъ таквизи какъвто съмъ и азъ, освѣнь тѣзи оковы.

30. И това като рече той, станѣ царь-тъ и управитель-тъ и Верникія, и сѣдящи-тъ съ тѣхъ;

31. И като отидохъ на странѣ говоряхъ помежду си и казувахъ: Тойзи чловѣкъ не прави нищо достойно за смърть или за оковы.

32. И Агриппа рече Фесту: Тойзи чловѣкъ можаше да ся пусне, ако не бѣше ся отнеслъ *за сѣдбѣ* прѣдъ Кесаря.

ГЛАВА 27.

1. И когато бы рѣшено да отплувамы въ Италиѣ, прѣдадохъ Павла и други нѣкои вързаны на стотника, именемъ Іулія, отъ пълкъ-тъ Августовъ.

2. И влѣзохмы въ корабъ Адрамитскый, и отвезохмы ся съ намѣреніе да плувамы около Азійскы-тъ мѣста; имахмы още съ насъ си Аристарха Македонца отъ Солунъ.

3. И на другый-тъ *день* стигнахмы въ Сидонъ; и Іулій ся докарваше чловѣколюбиво съ Павла, и дозволи *му* да иде при пріатели-тъ *си* да му пригодятъ.

4. И отъ тамъ като станѣхмы провезохмы ся подъ Кипръ, защото вѣтрове-тъ бѣхъ противни.

5. И като прѣплувахмы море-то Киликійско и Памфилійско, стигнахмы въ Миры, Ликійскый *градъ*.

6. Тамо стотникъ-тъ намѣри корабъ Александрійскый който плуваше за Италиѣ, и тури ны въ него.

7. И мудро като плувахмы довольно дни и едвамъ стигнахмы въ Книдъ, понеже не ны пушаше вѣтръ-тъ, проплувахмы подъ Критъ срѣщѣ Салмонъ.

ѱ. Ѣдѡа же ѱзбирѡюще край, прѣндѡхомз на мѣсто нѣкое нарицаемое доброе пристанище, ѳмѡже близз бѣ градз Ласей.

Ѥ. Многс же времени минѡвшс, ѱ сѡшс оуже не безбѣднс плѡванію, занеже ѱ постз оуже бѣ прешѣлз, совѣтоваше Павелз,

ї. Глагола ѱмз: мѡжіе, виждс, ѳкѡ сз досаждѣніемз ѱ многою тѡетѡю, не токѡв бремене ѱ корабля, но ѱ дѡшз нашихз хѡшетз быти плѡваніе.

ѡ. Гѡтннкз же кормчѡ ѱ наукліра послѡшаше плче, нѣжелѡ Павломз глаголемыхз.

ѡ. Не добрс же пристанищс сѡшс ко ѡзимѣнію, мнози совѣтз даѡхс ѡвезтісѡ ѡтѡдс, ѡще кѡкѡ возмѡгстз, достігше Фііпкіѡ ѡзимѣти, вз пристѡници Крѣтстѣмз зрѡщемз кз Лѡвс ѱ кз Хѡрс.

ї. Дхѡвшс же ѡгс, мнѣвше волю свою оулачѣти, воздѡгше вѣтрила, плыхс вскрай Крѣта.

ѡ. Не по мнѡзѣ же возвѣа прѡтивѡнз ѳмѡ вѣтрз вѡренз, нарицаемый Ѣурокалѡнз.

ѳ. Восхищѣнс же бывшс кораблю, ѱ не могущс сопрѡтивѡтсѡ вѣтрс, вѡавшесѡ волнамз носѡми бѣхомз.

ѡ. Ѣстровз же нѣкѡй мимѡтѣкше нарицающс Клавдіѡ, Ѣдѡа возмѡгѡхомз оудержѡти ладіѡ:

з. Ѣже вѡстѡгше, всѡкимз Ѣбразомз помогѡхс, подтѡержѡюще корабль: боѡщесѡ же да не вз сѡртѡ впадѡстз, низпсѡстѡвшѡ парсцз, сѡце носѡми бѣхс.

ѱ. Велиѡ же ѡвсрѡвѡемымз намз, наѡтрѣ ѱзметѡніе творѡхс:

ѡ. Ѣ вз трѣтѡѡ дѣнь своѡми рзкамѡ ѳдрило корабленѡе ѱзвергѡхомз:

к. Ни солнцс же, ни звѣздѡмз ѳвѡшымсѡ на многи днѡ,

8. И едвамъ що прѣмнѣхмы него, стигнѣхмы на нѣкое си мѣсто което ся казува Добры Пристанища, близу при конто бѣ градъ-тъ Ласей.

9. Но като бѣше ся минѣло довольно врѣме, и плуваніе-то бѣше вече опасно, защото и постъ-тъ бѣше ся вече минѣлъ, совѣтуваше Павелъ,

10. И казуваше имъ: Братіе, виждамъ че плуваніе-то ще бѣде съсъ злостраданіе и съ голѣмъ щетъ, не токо за товаръ-тъ, и за корабъ-тъ но и за души-тъ ни.

11. Но стотникъ-тъ ся увѣряваше повече на кормчій-тъ и на стопанинъ-тъ на кораба, а не на Павловы-тъ думы.

12. И понеже пристанище-то не бѣ способно за прѣзимуваніе, повече-то дадохъ мнѣніе да ся дигнѣтъ и отъ тамъ, за да стигнѣтъ, ако бы было възможно, до Финикъ, пристанище Критско, което гледа срѣщъ югозападный-тъ и сѣверозападный-тъ вѣтръ, и *тамъ* да прѣзимувать.

13. И когато подухнѣ малко югъ-тъ, помислихъ че сполучихъ цѣль-тъ си, дигнѣхъ ся, и плувахъ близу по край Критъ.

14. Но слѣдъ малко възвѣя срѣщъ него вѣтръ буренъ нарицаемый Евроклидонъ.

15. И понеже ся дрѣпнѣ корабъ-тъ, и не можаше да устои срѣщъ вѣтръ-тъ, оставихмы ся *на волны-тъ* и носяхъ ны.

16. И като утекохмы задъ едно островче което ся наричаше Клавдій, едвамъ можѣхмы да удържимъ ладіѣ-тъ;

17. Коѣкто като дигнѣхъ, употребявахъ *всякакви* пособия, и прѣпасвахъ корабъ-тъ изъ отдолу; и бояще ся да не паднѣтъ на плитко, сиѣхъ платна-та, и носяхъ ся така.

18. И понеже бѣхмы въ голѣмъ бѣдѣ отъ буръ-тъ, въ слѣдующій день хванѣхъ да исхвърлятъ товаръ-тъ.

19. И на третій-тъ *день* сами съ рѣцѣ-тъ си исхвърлихмы корабленны-тъ нѣща.

20. И понеже за много дни не ся виждаше ни слѣнце ни звѣзды,

и зимѣ не малѣ належащей, прочее ѿнимашеся надежда вса, ѣже спасти́ся намъ.

ѳа. Многѣ же неаденію сѣшѣ, тогда стáвѣ Пáвѣлѣ посредеѣ ѿхъ рече: подобаше оубѣ, съ мѣжѣе, посадивше мене не ѿвезті́ся ѿ Крита, и ѿзвыти досажденіа сегѣ и тшети.

ѳв. И сѣ нынѣ молю вы бѣгодѣствовати: погнѣбель бо ни єдинѣи дѣши ѿ васъ бѣдетъ, развѣ корабли.

ѳг. Предста́ бо ми въ сѣю нѣчь Аггѣл Бѣа, єгѣже азъ єсмь, ємѣже и слагѣ,

ѳд. Глаго́ла: не бойся Пáвѣ, Кѣсарю ти подобаетъ предста́ти: и сѣ дарова́ тебѣ Бѣа вса плавающихъ съ тобою.

ѳе. Тѣмже дерзайте мѣжѣе: вѣрѣю бо Бѣови, ѿкѣ такъ бѣдетъ, ѿмже Ѧвразомъ речѣно ми бысть.

ѳз. Но Ѧстровъ же нѣкій подобаетъ намъ пристати.

ѳз. И єгда четвертаанадесать нѣчь бысть, носимымъ намъ во Адріатской пучинѣ въ полѣноши, нещевáхъ корабленицы ѿкѣ приближаются къ нѣкоей странѣ:

ѳи. И ѿзмѣривше глѣкниѣ ѿвѣтоша сажѣней двáдесать: малѣ же прешѣде, и пакѣ ѿзмѣривше, ѿвѣтоша сажѣней пáтынадесать:

ѳѣ. Поáшеся же, да не кáкѣ въ прѣднѣа мѣста́ впадѣтъ, ѿ носа корабля вѣргше кѣтвы чѣтыри, мола́хомся да дѣнь бѣдетъ.

ѳ. Корабленикѣмъ же ѿшѣшимъ вѣжати ѿзъ корабля, и ѿзвѣсившимъ ладіѣ въ море, ѿзвѣтомъ ѿкѣ ѿ носа хотáшимъ кѣтвы простѣрти,

ѳа. Рече́ Пáвѣлѣ сѣтникѣ и воинѣмъ: ѿше не сѣи прѣбѣдѣтъ въ кораблѣ, вы спасти́ся не можете.

ѳв. Тогда воини ѿрѣзаша оубѣ ладіи, и ѿста́виша ю ѿпáсти.

ѳг. Єгда́ же хотáше дѣнь быти, мола́ше Пáвѣлѣ всѣхъ, да пріймѣтъ пищѣ, глаго́ла: чѣтыренадесáтый днѣсь дѣнь ждѣще, не ѿдше прѣбывáете, ничтѣже вкѣсѣше.

и силна-та бура наваляше, изчезнѣ вече отъ насъ всяка надежда за спасеніе.

21. А подиръ много неяденіе, застанѣ Павелъ между тѣхъ и рече: Трѣбаше, о пріятели, да мя послушате, да ся не дигамы отъ Критъ, и да ны не постигнѣше това злостраданіе и тази щета.

22. Но и сега вы свѣтувамъ да сте весели, защото ни една душа отъ васъ нѣма да ся изгуби, но само корабъ-тъ:

23. Защото ангель отъ Бога, чійто съмъ азъ, и комуто служжъ, яви ми ся тѣзи нощъ,

24. И каза: Не бой ся, Павле, *ты* трѣба да прѣдстанешъ прѣдъ Кесаря; и ето Богъ ти подари всички-тѣ конто плувать съ тебе.

25. За това, братіе, бѣдѣте весели; защото вѣрувамъ въ Бога че така ще бѣде, споредъ както ми бы речено.

26. А ный трѣба да бѣдемъ исхвърлени на нѣкой островъ.

27. И когато настанѣ четиринадесета-та нощъ, като ся носяхмы на самъ на тамъ по Адриатическо-то *море*, кждѣ срѣдъ нощъ, корабници-тѣ угаждахъ че приближавать до нѣкойхъ сушѣ.

28. И като измѣрихъ дълбочинѣ-тѣ, намѣрихъ двадесеть растега; и малко по нататѣкъ като отидохъ, пакъ измѣрихъ и намѣрихъ петнадесеть растега.

29. И бояще ся да не бы да паднѣтъ вѣнъ на камениты мѣста, спуснахъхъ четири котвы отъ кормъ-тъ, и желаяхъ да съмне.

30. И понеже корабници-тѣ ищѣхъ да побѣгнѣтъ отъ корабъ-тъ, и спуснахъхъ ладійкѣ-тѣ въ море-то, съ причинѣ ужъ че ще спуснѣтъ котвы отъ кждѣ прѣдницѣ-тѣ,

31. Павелъ рече на стотника и на войны-тѣ: Тѣзи ако не останѣтъ въ корабъ-тъ, вы не можете ся избави.

32. Тогазъ войны-тѣ отрѣзаха вѣжя-та на ладійкѣ-тѣ и оставихъ ихъ да падне вѣнъ.

33. А при съмнуваніе Павелъ каняше всички-тѣ да похапнѣтъ *по нѣщо*, и казуваше: Четиринадесеть дена днесъ ожидате, и стоите гладни, безъ да сте вкусили нищо.

ЛД. ТѢМЖЕ МОЛЮ ВАСЪ ПРІАТИ ПИЩУ: СЕ БО КЪ ВАШЕМУ СПАСЕНІЮ ЖЕСТЬ: НИ ЕДИНОМУ БО Ѣ ВАСЪ ВЛАСЪ ГЛАВЫ ѠПАДЕТЪ.

ЛЕ. РЕКУ ЖЕ СІА, И ПРИЕМЪ ХЛѢБЪ, БЛАГОДАРИ БГА ПРЕДЪ ВСѢМИ, И ПРЕЛОМЪ НАЧАТЪ ЯСТИ.

ЛЖ. БЛАГОНАДЕЖНИ ЖЕ БЫВШЕ ВСИ, И ТІИ ПРІАША ПИЩУ.

ЛЗ. БѢ ЖЕ ВЪ КОРАБЛИ ВСѢХЪ ДШУ, ДВѢСТѢ СЕДМЪДЕСАТЪ И ШЕСТЬ.

ЛИ. НАСЫЩЕШАСЯ ЖЕ ВРАШНА, ѠБЛЕГЧИША КОРАБЕЛЬ, ИЗМЕТАЮЩЕ ПШЕНИЦУ ВЪ МОРЕ.

ЛД. ѢДА ЖЕ ДЕНЬ БЫСТЬ, ЗЕМЛИ НЕ ПОЗНАВАХУ: И КДРО ЖЕ И ККОЕ ОУСМОТРЕША ИМЩЕЕ ПЕСОКУ, ВЪ НЕЖЕ, ЯЩЕ МОЩНО ЖЕСТЬ, СОВѢЩАША ИЗВЕСТИИ КОРАБЕЛЬ.

ЛЕ. И КВТВИ СОБРАВШЕ ВЕЗАХУСЯ ПО МОРЕЮ, КЗПИВ ѠСЛАБИВШЕ ОУЖА КОРМИШМУ: И ВОЗДВИГШЕ МАЛОЕ ВѢТРИЛО КЪ ДЫШЩЕМУ ВѢТРЕЦУ, ВЕЗОХОМСЯ НА КРАЙ.

ЛЕ. ВПАДШЕ ЖЕ ВЪ МѢСТО ИСОПНОЕ, ОУВАЗИША КОРАБЕЛЬ: И НОСУ ОУБВ ОУВАЗШИИ ПРЕВЫСТЬ НЕДВИЖИМУ, КОРМИЛО ЖЕ РАЗБИВАШЕСЯ Ѣ ИЖДЫ ВОЛНЪ:

ЛЕ. ИОНИШМУ ЖЕ СОВѢТЪ БЫСТЬ, ДА ОУЗНИКИ ОУБІЮТЪ, ДА НЕ КТО ПОПЛАВЪ ИЗБѢГНЕТЪ.

ЛЕ. СОТНИКУ ЖЕ ХОТА СОБЛЮСТИ ПАВЛА, ВОЗВРАНИ СОВѢТУ ИХЪ, ПОВЕЛѢ ЖЕ МОГЩИШМУ ПЛАВАТИ, ДА ИЗСКОЧИВШЕ ПЕРВѢ ИЗЫДЕТЪ НА КРАЙ,

ЛЕ. А ПРОЧИИ, ОБИ ОУБВ НА ДШИЦАХЪ, ОБИ ЖЕ НА ИКЧЕМЪ Ѣ КОРАБЛѢ. И ТАКУ БЫСТЬ ВСѢМУ СПАСТИСЯ НА ЗЕМЛЮ.

ГЛАВА КИ.

А. СПАСЕНИИ ЖЕ БЫВШЕ ИЖЕ СЪ ПАВЛОМУ, Ѣ КОРАБЛѢ, ТОГДА РАЗМКША, ЯКУ ОСТРОВЪ МЕЛИТУ НАРИЦАЕТСЯ.

Б. ВАРВАРИ ЖЕ ТВОРАХУ НЕМАЛОЕ МИЛОСЕРДІЕ НАМУ: ВОЗ-

34. За това вы молѣхъ да похапнете ; Защото това е *нуждно* за упазваніе-то ви ; понеже ни одному отъ васъ ни косъмъ отъ главѣ-тъ нѣма да падне.

35. И като рече това, зѣ хлѣбъ, благодари Бога прѣдъ всички, та прѣломѣ и наченѣ да яде.

36. Отъ това ся ободрихъ всички, та ядохъ и тѣ.

37. И всинѣ въ корабъ-тъ бѣхмы двѣстѣ и седмдесятъ и шесть души.

38. И като ся насытихъ съ хранѣ, облегчавахъ корабъ-тъ като исхвърляхъ жито-то въ море-то.

39. И когато ся разсѣмѣхъ не познавахъ земѣ-тъ ; съгледувахъ обаче заливъ нѣкой си който имаше брѣгъ, на който ся рѣшихъ да тикнѣтъ корабъ-тъ, ако бѣ възможно.

40. И като истеглихъ котвы-тѣ, оставихъ *корабъ-тъ* по море-то, развързахъ още върски-тѣ на кормила-та, и развихъ малко-то вѣтрило на кѣдѣ вѣтръ-тъ, и управихъ ся къмъ брѣгъ-тъ.

41. Но испаднѣхъ на мѣсто дѣто бѣяше отъ двѣ страны море-то, и тамъ засѣднѣ корабъ-тъ ; прѣдница-та ся заби и не мърдаше ; а задница-та ся разглобяваше отъ насиліе-то на волны-тѣ.

42. И наговорихъ ся войни-тѣ да избѣжѣтъ запрѣны-тѣ, да не бы да исплува нѣкой и да побѣгне.

43. Но стотникъ-тъ като искаше да избави Павла, въспрѣ ги отъ *това* намѣреніе, и повелѣ, които можѣтъ да плуватъ, да скочатъ първомъ тѣ въ море-то, и да излѣзѣтъ на сухо :

44. А останжли-тѣ, едни на дъски, други пакъ на нѣщо отъ корабъ-тъ. И така бы та ся избавихъ всички на сушѣ-тъ.

ГЛАВА 28.

1. И отъ какъ ся избавихъ, тогазъ познахъ че островъ-тъ ся казуваше Малта.

2. А варвари-тѣ *тамошни жители* показахъ намъ голѣмо

гнѣише во Огнь, прїаша всѣхъ насъ, за настоащїй дождь, и зїиш.

ѳ. Сгромаждаш же Павлс рождїа множество, и возложивш на Огнь, ехїана ѿ теплоты ѱшедши сѣкнѣ възрѣхъ егѡ.

д. И егда видѣша варварїи вїсающїи смїю ѿ рѣки егѡ, глаголахъ дрѣгъ ко дрѣгъ: всаку оубїица естъ челоѳѣкъ сїй, егѡже спасена ѿ моря сѣдз Бжїй жїти не ѡстаѡи.

е. Тѡй же оубѡ ѡтраѣсз смїю во Огнь, ничтѡже зло пострадѡ:

з. Онї же члахъ егѡ имѣща возгорѣтиса, илї пастїи внезапс мѣртѡ: на мнозѣ же (тогѡ) чаюшымъ, и ничтѡже зло въз немъ бывшее видашымъ, претѡршеса, глаголахъ бога того быти.

з. Окрестъ же мѣста Онагѡ вѣхъ села перѡагѡ во Островѣ, именемъ Попліа, иже прїимъ насъ трїи днїи любезнѣ оучредїи.

и. Бысть же Отцѣ Попліевѣ Огнемъ и воднымъ трдѡмъ ѡдержимъ лежати: къ немѣже Павелъ вшѣдъ, и помолївсѡ, и возложъ рѣцѣ свой на нь, исцѣли егѡ.

д. Семѣ же бывшъ, и прочїи имѣщїи недѣги во Островѣ томъ, приходяхъ, и исцѣлѣвахъсѡ:

ї. Иже и многими честїми почтѡша насъ, и ѡвозащымсѡ намъ, ѡже на потреѣс, вложїша.

дї. По трѣхъ же мѣѣхъ ѡвезѡхомсѡ въз кораблїи Ілезандрїїстѣмъ подпїсаномъ, Дїоскѡры, презимѣвшемъ во Островѣ.

ѳї. И доплывше въз Сѡраксы, преѡхѡмъ днїи трї:

ѳї. Ѣтѣдъ же ѡплывше прїидѡхомъ въз Рїгїю, и по едїномъ днїи возѡбавшъ югъ во вторїи дѣнь прїидѡхомъ въз Потїѡлы:

дї. Идѣже ѡкрѣтше братїю, оумолѣни кѡхѡмъ ѡ нїхъ преѡти днїей сѣдмѣ: и тѡкѡ въз Рїмъ идѡхомъ.

ѳї. И ѡ тѡмъ братїа слышавше, ѡже ѡ насъ, ѱзидѡша въз

человѣколюбіе; защото ны пріяхъ всинца, и понеже валѣше дѣждъ и студено бѣше, накладохъ огнь.

3. И когато Павелъ сграмади много хврастіе и го тури на огнь-тъ, една ехидна излѣзе изъ топлинѣ-тъ и залѣпи ся за рѣкѣ-тъ му.

4. А варвари-тъ като видѣхъ змій-тъ какъ висяше о рѣкѣ-тъ му, думахъ си помежду си: Безъ друго тойзи человѣкъ е убійца, който ако и да ся избави отъ море-то, *Божіе-то* правосѣдіе го не остави да е живъ.

5. Но той трѣснѣ змій-тъ въ огнь-тъ, и не пострада никое зло.

6. А тѣ ся надѣяхъ че ще да отече, или внезапно да падне долу мъртъвъ: но като очакувахъ много врѣме, и гледахъ че му не ставаше никое зло, промѣнихъ *мысль* и думахъ че е богъ.

7. И около това мѣсто бѣхъ стяжанія-та на най първый-тъ въ островъ-тъ, име-то му Поплій: той ны пріа и гощава ны пріятелски три дни.

8. А случи ся да е болѣнъ Попліевъ баща, и лежаше отъ трескѣ и отъ дисентеріѣ: а Павелъ влѣзе при него, и като ся помоли *Богу*, възложи рѣцѣ на него, и го исцѣли.

9. И тѣй това като станѣ, и други-тъ отъ островъ-тъ, които имахъ нѣщо болѣсть, идяхъ и исцѣлявахъ ся:

10. Конто и съ много почести ны почетохъ, и на трѣгваніе-то ни снабдихъ ны съ потрѣбны-тъ.

11. И слѣдъ три мѣсецы отплувахмы съ единъ Александрійскый корабъ, *що бѣше съ съ знамя на Діоскуры*, и който бѣ прѣзимувалъ въ тойзи островъ.

12. И като стигнѣхмы въ Сиракусы, прѣсѣдѣхмы три дни.

13. И отъ тамо все край брѣгъ-тъ, стигнѣхмы въ Ригіѣ, и слѣдъ единъ день като повѣя югъ-тъ, на второй-тъ день дойдохмы въ Потіолы;

14. Дѣто намѣрихмы братія, които ны умолихъ да прѣсѣдимъ у тѣхъ седмъ дена, и така дойдохмы въ Римъ.

15. И отъ тамо братія-та като чухъ за насъ, излѣзохъ до

срѣтеніе наше даже до Аппіева торгоу и тріеѣх корчѣмницъ :
иже видѣвъ Павелъ, и благодаривъ Бѣга, пріятъ дерзновеніе.

ѣі. Егда же пріидѣхомъ въ Римъ, сотникъ предаде оузники
воеводѣ : Павелъ же повелѣ пребывати ѡ себѣ, съ соблюдая-
щимъ егѡ воиномъ.

ѣі. Бысть же по днѣхъ трѣхъ, созва Павелъ съшывъ ѡ
Исидѣевъ первыя : съшедшымъ же имъ, глаголаше къ нимъ :
мѡже братіе, азъ ничтѡже противно сотворивъ людемъ или
обичаемъ отеческимъ, оузникъ ѡ Іерусалимлянъ преданъ
быхъ въ рѣцѣ Римляномъ :

иі. Иже разсудивше, іаже ѡ мнѣ, хотѣхъ пѣстити, зане
ни еди́на вина смѣртнаа бысть во мнѣ.

ѡі. Сопротивъ же глаголющимъ Исидѣемъ, пѣжда ми бысть
нареши Кесаря, не іакъ ѡзыкъ мой имѣа въ чesомъ ѡклеве-
тати.

к. Сеа ради оубо вины оумолихъ васъ, да виждѡ и вездѡ-
дѡ : надежды бо ради Іилевы веригами сіими ѡбложенъ
ѣсмь.

ка. Онѣ же къ немъ рѣша : мы ниже писаніа ѡ тебѣ
пріахомъ ѡ Исидѣи, ниже пришедъ кто ѡ братіи возвѣстѣ,
или глагола что ѡ тебѣ зло.

кв. Молимся же да слышимъ ѡ тебѣ, іаже мѡдрствешин :
ѡ ѣреси бо сѣи вѣдомо ѣсть намъ, іакъ всюдѡ сопротивъ гла-
големо ѣсть.

кг. Оуставивше же емъ дѣнь, пріидѡша къ немъ въ стран-
нопріѣмницѡ множайшіи : имже сказаше свидѣтельствѡ
цѣтвіе Бжїе, и оубѣраа ихъ, іаже ѡ Іисѣ, ѡ закона Мѡисѣова
и прѡрѣкъ, ѡ оутра даже до вечера.

кд. И ѡви оубѡ вѣровахъ глаголемымъ, ѡви же не вѣ-
ровахъ.

ке. Несогласни же съше дрѡгъ ко дрѡгъ ѡхождахъ, рѣкшъ
Павелъ глагола еди́нъ : іакъ доверѣ дѣхъ стѣй глагола Исидѣемъ
прѡрокомъ ко оуцѣмъ нашимъ,

Аппіево-то тържище и до Три-тъ Кръчмы да ни посрѣщнатъ; и Павелъ като видѣ тыя *братія*, благодари Бога, и ободри ся.

16. А когато дойдохмы въ Римъ, стотникъ-тъ прѣдаде окованы-тъ на войводж-тъ; а на Павла ся дозволи да живѣе особно съ воинъ-тъ който го вардяше.

17. И слѣдъ три дни свыка Павелъ по първы-тъ отъ Іудей-тъ; и като ся събрахъ казуваше имъ: Мжжіе братіе, азъ безъ да съмъ сторилъ нищо противъ народъ-тъ, или противъ отеческы-тъ обычанъ, вързанъ отъ Іерусалимъ прѣдадохъ мя въ ржцѣ-тъ на Римляны-тъ;

18. Които като мя испитахъ, щѣхъ да *мя* пуснатъ, защото ни една вина за смъртъ нѣмаше въ мене;

19. Но понеже Іудей-тъ ся противяхъ, принудихъ ся да ся отнесъ до Кесаря; а не че имахъ да обвиниъ въ нѣщо народъ-тъ си.

20. И тѣй по тѣхъ причинъ вы призовахъ, да *вы* видѣхъ и да *ви* поговорѣхъ; защото зарадъ надеждж-тъ на Израиля имамъ на себе си тѣзи веригы.

21. А тѣ му рекохъ: Ный нито писма смы получили отъ Іудейкъ за тебе, нито нѣкой отъ братія-та е дошелъ да ни извѣсти, или да ни каже нѣщо зло за тебе.

22. Но желаемъ да чуемъ отъ тебе твое-то мнѣніе; защото е извѣстно намъ, че за тѣзи ересь на всякъдѣ противно ся говори.

23. И като му опрѣдѣлихъ день, дойдохъ при него въ гостилницж-тъ мнозина, на които изложи съсь свидѣтельства царство-то Божіе, и отъ сутринь-тъ до вечерь-тъ увѣряваше ги за Исуса, и отъ закона Моисеевъ, и отъ пророцы-тъ.

24. И едни отъ тѣхъ ся увѣрявахъ на това което говорѣше, а други не вѣрувахъ.

25. И тѣ понеже бѣхъ несогласни помежду си, отхождахъ си, като *имъ* рече Павелъ единъ рѣчь: Добръ е реклъ Духъ Святый на бащы-тъ ни чрѣзъ пророка Исаія,

кз. Глагола: ѿдѣи къ людемъ симъ и рцы: слышомъ оуслышите, и не имате разумѣти: и видѣше оузрите, и не имате видѣти.

кз. Оудевелѣ бо сердце людемъ симъ, и оушима тяжко слышаша, и очи свои смѣжиша: да не какъ оувидатъ очима, и оушима оуслышатъ, и сердцемъ оуразумѣютъ и ѡбратѣтсѧ, и исцѣлю ѿхъ.

кн. Вѣдомо оубо да вѣдетъ вамъ, ѿкъ ѡзыкомъ посласѧ спасеніе Бжїе, сїи и оуслышатъ.

ка. И сїѧ томъ рекшъ, ѡидѣша Ісѡсъ, многое имѣше междѣ собою состязаніе.

л. Превысть же Павелъ двѣ лѣта исполнь своею мздою, и прїимаше всѧ приходѣщыя къ немъ.

ла. Проповѣдѧ црѣвїе Бжїе, и оучѧ ѡже ѡ Гдѣ нашемъ Іисѣ Хрѣтѣ, со всѧкимъ дерзновѣніемъ невозбраннѡ.

26. Когато е казалъ: Иди и речи на тойзи народъ: Слухомъ ще чуете, и нѣма да разумѣете; и съ очи ще гледате, и нѣма да видите.

27. Защото задебелѣ сърдце-то на тѣзи людіе, и съ уши-тѣ си тежко чуватъ, и очн-тѣ си склопиха, да не бы съ очи да видятъ, и съ уши да чуѣтъ, и съсѣ сърдце да разумѣтъ, и ся завърнатъ та ги исцѣлѣхъ.

28. И тъй да знаете, че спасеніе-то Божіе на язычници-тѣ ся
проводи; тѣ и ще чуѣтъ.

29. И това като рече, отидохъ си Іудей-тъ съ голѣмо прѣпира-
ніе помежду си.

30. А Павелъ останѣ цѣлы двѣ години въ особеннѣхъ подѣ наемѣхъ, и пріимаше всѣхъ-тѣхъ конто идяхъ при него,

31. Та проповѣдуваше царство-то Божіе, и поучаваше невъзбранно съсъ всяко дръзновение за Господа Іисуса Христа.

СОБОРНОЕ

ПОСЛАНИЕ ІАКОВЛЕ.

ГЛАВА А.

а. Іаковъ Бгъ ѿ Гдѣ Іисъ Хртъ рабъ, ОБЪЕМАНАДЕСАТЕ КОЛѢНОМА, ѿже въ разсѣланіи, радоватиса.

б. Всѣмъ радость имѣйте, братіе моѣ, егда во искушеніи впадете различна,

в. Вѣдающе, іакъ искушеніе ваше вѣры содѣловаетъ терпѣніе :

г. Терпѣніе же дѣло совершенно да имать, іакъ да бѣдете совершенни ѿ всецѣли, ни въ чемъже лишени.

д. Иже же кто ѿ васъ лишени ѣсть премудрости, да проситъ ѿ дающаго Бга всѣмъ нелицепріемнѣ, ѿ не поношающаго, ѿ дастся ему.

е. Да проситъ же вѣрою, ничтоже ссмыаа : ссмыааа во оуподобіа волненію морскому вѣтры возметаемъ ѿ развѣваемъ.

ж. Да не мнитъ во члвчкѣ оиъ, іакъ пріиметъ что ѿ Бга.

з. Мѣжъ двоедѣшенъ, нестрѣбенъ во всѣхъ пѣтѣхъ своихъ.

и. Да хвалитса же братъ смиренный въ высотѣ своей :

і. Богатый же во смиреніи своемъ, зане іакоже цвѣтъ травный мимѡ ѿдетъ.

к. Возсѣа во солнце со зноемъ, ѿ ѿзсши травѣ, ѿ цвѣтъ еѣ ѡпадѣ, ѿ благолѣпіе лица еѣ погнѣе : снѣце ѿ богатый въ хожденіи своемъ оувадлетъ.

СОБОРНО-ТО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІАКОВА.

ГЛАВА 1.

1. Іаковъ рабъ на Бога и на Господа Іисуса Христа, до дванадесетъ-тѣ племена които сѣ въ разсѣяніе, поздравленіе.

2. Всякъ радость имайте, братіе мои, когато впадате въ различни искушенія;

3. Понеже знаете че испытаніе-то на вашъ-тѣ вѣржъ произвежда търпѣніе;

4. А търпѣніе-то да има дѣло съвършенно, за да бждете съвършени и цѣли, безъ никакъвъ недостатъкъ.

5. Ако ли нѣкой отъ васъ е оскуденъ отъ мудрость, да проси отъ Бога, който дава богато на всички и не укорява, и ще му се даде.

6. Но да проси съ вѣржъ, безъ да се сумнява никакъ; защото който се сумнява, подобенъ е на морскы волны караны и разблѣскуваны отъ вѣтрове-тѣ.

7. И такъвъ чловѣкъ да не мысли че ще приеме нѣщо отъ Господа.

8. Чловѣкъ двоеумень непостоянъ е во вслчкы-тѣ си пѣтища.

9. Който братъ е отъ по долно сѣстояніе да се хвали въ своето си възвышаваніе;

10. А богатый-тѣ, въ смряваніе-то си; понеже, като цвѣтъ на трѣвѣжъ, ще прѣцвѣти.

11. Защото изгрѣя слънце-то съ пекъ-тѣ, и изсуши трѣвѣжъ-тѣ, и цвѣтъ-тѣ ѝ слѣтъ и хубость-та на лице-то ѝ погынѣ; така и богатый-тѣ ще повѣхне въ пѣтища-та си.

ѳі. Блженъ мѣжъ, ѣже претерпѣтъ ѣскшѣніе: занѣ ѣскшсѣнъ вѣвѣхъ прїимѣтъ вѣнѣцъ жїзні, ѣгоже ѡбѣщѧ Бѣхъ любаимъ ѣго.

ѳі. Никтоже ѣскшѧемъ да глаголетъ, ѡкѡ ѡ Бѣа ѣскшѧемъ ѣсмъ: Бѣхъ бо нѣсть ѣскшсѣтель слѡмъ: не ѣскшѧетъ же тоѣ никогже.

ѧі. Кїждо же ѣскшѧѣтсѧ, ѡ своеѧ похоти влѣкомъ ѣ прельщѧемъ:

ѣі. Тѧже похоть зачѣнши раждѧѣтъ грѣхъ: грѣхъ же содѣланъ раждѧѣтъ смѣръть.

ѣі. Не асѣтѣсѧ брѧтіе моѧ возлюбленнаѧ:

зї. Всѧко дѧніе бѧго, ѣ всѧкъ дѧръ совершѣнъ, свѣше ѣсть, сходѧѣ ѡцѧ свѣтѡвѣхъ, оѣ негѡже нѣсть премѣнѣніе, ѣлѣ прѣложѣніѧ стѣнѣ.

їі. Росхотѣвѣхъ бо породѣ насъ слѡвомъ ѣстины, бо ѣже быти намъ начѧтокъ нѣкїѣхъ создѧніемъ ѣгѡ.

ѧі. Тѣмже брѧтіѧ моѧ возлюбленнаѧ, да бѣдетъ всѧкъ чѡлѡвѣкъ скоръ оѣслышѧти, ѣ косѣнъ глаголати, косѣнъ во гнѣвѣхъ.

ѣі. Гнѣвѣхъ бо мѣжа, прѧвды Бжїѧ не содѣловѧѣтъ.

ѣѧ. Сегѡ рѧдѣ ѡложше всѧкъ сквѣрнѣхъ, ѣ ѣзвытокъ слѡбы, въ крѡтѡсти прїимѣте всѧждѣнное слѡво, могѣщее спѧсти дѣшы вѧшѧ.

ѣв. Бывѧйте же творцѣ слѡва, ѧ не точїю слѣшатѣлѣ, прельщѧюще сѣбѣ самѣхъ.

ѣг. Занѣ ѧще ктѡ ѣсть слѣшатѣль слѡва ѧ не творѣцъ, таковѣй оѣподѡбѣсѧ мѣжъ смѡтрѧющѣхъ лицѣ бытіѧ своегѡ въ зерцѧлѣ.

ѣд. Оѣсмѡтрѣ бо сѣбѣ ѣ ѡнѣде, ѣ ѧбїе забѣхъ какѡвѣхъ вѣ:

ѣе. Прїимѣтѣ же въ законъ совершѣнъ свобѡды, ѣ прѣвѣвѣхъ, сѣѣ не слѣшатѣль забѣтѧнѣхъ бѣвѣхъ, но творѣцъ дѣла, сѣѣ блженъ въ дѣланїи своемъ бѣдетъ.

ѣс. ѧще ктѡ мнїтсѧ вѣренъ быти въ вѣсѣхъ, ѣ не ѡбсѣдѧ-

12. Блаженъ онзи чловѣкъ който прѣтърпява искушеніе, защото като прѣмине испытъ-тъ, ще приеме вѣнецъ-тъ на живота, който обща Богъ на онѣзи които го любятъ.

13. Никой искушаванъ да не казува: Че Богъ мя искушава; защото Богъ ся отъ зло не искушава, и той никого не искушава.

14. А всякой ся искушава, завлечанъ и подлгванъ отъ собственнѣ-тъ си похоть:

15. Похоть-та послѣ като зачене, ражда грѣхъ, а грѣхъ-тъ като ся извърши, ражда смърть.

16. Не заблуждавайте, любезни мои братіе.

17. Всяко добро даваніе, и всяка съвършенна дарба отъ горѣ е, и слѣзува отъ Отца на свѣтлинѣ-тъ, въ когото нѣма измѣненіе, или сѣнка на промѣняваніе.

18. Отъ собственнѣ-тъ си волѣхъ родилъ ны е съсъ слово-то на истиннѣ-тъ, да бждемъ ный нѣкакъвъ си начатъкъ на неговѣ-тъ създанія.

19. И тѣй, любезни мои братіе, да бжде всякой чловѣкъ бързъ на чуваніе, а муденъ на говораніе, и муденъ на гнѣвъ;

20. Защото гнѣвъ-тъ на чловѣка не върши Божіѣ-тъ правдѣ.

21. За това отхвърліте всякъ нечистотѣхъ и множество-то злобѣ, и приимѣте съ кротость всаждено-то слово, което може да спасе души-тъ ви.

22. Бывайте и творители на слово-то, а не само слушатели, да лжете себе си.

23. Защото ако бжде нѣкой слушатель на слово-то, а не творитель, той прилпча на чловѣкъ който гледа природно-то си лице въ огледало:

24. Защото огледа ся, и отиде, и завчасъ забрави какъвъ бѣ.

25. Но който вникне въ совършенный-тъ законъ на свободѣ-тъхъ, и прѣбжде *въ него*, той като не е слушатель забравливъ, но творитель на дѣло-то, той ще бжде блаженъ въ дѣла-та си.

26. Ако нѣкой отъ васъ мни че е благочестивъ, и не обуздава

ВѢТЪ АЗЫКА СВОЕГѠ, НО ЛСТІТЪ СЕРДЦЕ СВОЕ, СЕГѠ СЧЕТНА
ѢСТЬ ВѢРА.

ѳз. ВѢРА ВО ЧИСТѠ И НЕ СКВЕРНА ПРЕДЪ БГОМЪ И ОЦЕМЪ СІА
ѢСТЬ, ѢЖЕ ПОСѢЩАТИ СІРЬХЪ И ВДОВИЦЪ ВЪ СКОРБЕХЪ ИХЪ, И
НЕСКВЕРНА СЕБЕ БЛЮСТИ Ѡ МІРА.

ГЛАВА ѳ.

А. БРАТІЕ МОА, НЕ НА ЛИЦѠ ЗРАЩЕ ИМѢЙТЕ ВѢРС ГДА
НАШЕГѠ ІИСА ХРТА СЛАВЫ.

Б. АЩЕ БО ВНИДЕТЪ ВЪ СѠМНИЩЕ ВАШЕ МЖЖЪ, ЗЛАТЪ ПЕРСТЕНЬ
НОСА, ВЪ РІЗѢ СВѢТЛАѢ, ВНИДЕТЪ ЖЕ И НИЩЪ ВЪ ХДАѢ
ОДЕЖДАѢ,

Г. И ВОЗЗРИТЕ НА НОСАЩАГО РІЗЪ СВѢТЛА, И РЕЧЕТЕ ѢМЪ:
ТЫ САДИ ЗАѢ ДОБРѢ, И НИЩЕМЪ РЕЧЕТЕ: ТЫ СТАНИ ТАМЪ, ИЛИ
САДИ ЗАѢ НА ПОДНОЖІИ МОЕМЪ:

Д. И НЕ РАЗСМОТРИТЕ ВЪ СЕБѢ, И БЫСТЕ СДІИ ПОМЫШЛЕНІИ
БЛЫХЪ.

Е. СЛЫШИТЕ, БРАТІЕ МОА ВОЗЛЮБЛЕННАА: НЕ БГЪ ЛИ ИЗБРА
НИЩЫА МІРА СЕГѠ, БОГАТЫ ВЪ ВѢРѢ, И НАСЛѢДНИКИ ЦРТВА,
ѢЖЕ ОБѢЩА ЛЮБАЩЫМЪ ЕГѠ;

Б. ВЫ ЖЕ ОУКОРИТЕ НИЩАГО. НЕ БОГАТИИ ЛИ НАСИЛЮЮТЪ
ВАМЪ, И ТІН ВЛЕКУТЪ ВЫ НА СДАЩА;

З. НЕ ТІИ ЛИ ХЛАТЪ ДОБРОЕ ІМА НАРЕЧЕННОЕ НА ВАСЪ;

И. АЩЕ ОУБѠ ЗАКОНЪ СОВЕРШАЕТЕ ЦАРСКІИ, ПО ПИСАНІЮ: ВОЗ-
ЛЮБИШИ ИСКРЕННАГО СВОЕГѠ, ІАКОЖЕ СЕБЕ САМАГО, ДОБРѢ ТВОРИТЕ.

А. АЩЕ ЖЕ НА ЛИЦѠ ЗРИТЕ, ТО ГРѢХЪ СОДѢВАЕТЕ, ОБЛИ-
ЧАЕМИ Ѡ ЗАКОНА ІАКОЖЕ ПРЕСТѢПНИЦЫ.

І. ИЖЕ БО ВЕСЬ ЗАКОНЪ СОБЛЮДЕТЪ, СОГРѢШИТЪ ЖЕ ВО ЕДИ-
НОМЪ, БЫСТЬ ВСѢМЪ ПОВІНЕНЪ.

АІ. РЕКІИ БО: НЕ ПРЕЛЮБЫ СОТВОРИШИ, РЕКАЗЪ ѢСТЬ И: НЕ
ОУБѢШИ. АЩЕ ЖЕ НЕ ПРЕЛЮБЫ СОТВОРИШИ, ОУБѢШИ ЖЕ, БЫЛЪ
Еси ПРЕСТѢПНИКЪ ЗАКОНА.

языкъ-тъ си, но лъже сърдце-то си, суетно е негово-то благочестіе.

27. Чисто и непорочно благочестіе прѣдъ Бога и Отца е това : Да пригледува сирачета-та и вдовицы-тъ въ утѣшеніе-то имъ, и да пази себе си неосквърненъ отъ свѣтъ-тъ.

ГЛАВА 2.

1. Братіе мои, вѣра-та ви въ прославленнаго Господа нашего Іисуса Христа да бѣде безъ лицепріятіе.

2. Защото ако влѣзе въ соборище-то ви человекъ съсъ златъ пѣрстень и съ великолѣпны дрехы, а влѣзе и сиромыхъ съ уплесканы дрехы,

3. И погледнете на тогози който е съ великолѣпны-тъ дрехы, та му речете : Ты сѣдни тука добрѣ ; и на сиромыхъ-тъ речете : Ты стой тамъ ; или, сѣдни тука до подножіе-то ми ;

4. Да ли не сте направили отличіе помежду си, и не сте ли станѣли сѣдници съ лукавы помышленія ?

5. Слушайте, любезни мои братіе. Не избра ли Богъ сиромасы-тъ отъ тойзи свѣтъ, богаты съ вѣрж, и наслѣдници на царство-то което обѣща на тѣзи които го любятъ ?

6. А вы обезчестихте сиромыхъ-тъ. Не сж ли богаты-тъ които вы угнѣтавать, и не влачатъ ли вы тѣ по сждовища ?

7. Не хулятъ ли тѣ добро-то име съ което ся именувате ?

8. Ако исполнявате вы царскій-тъ законъ, споредъ писаніе-то : Да възлюбиши ближняго своего, както самаго себе си, добрѣ струвате.

9. Но ако гледате на лице, грѣхъ струвате, и отъ законъ-тъ както прѣстѣпници ся изобличавате.

10. Защото който упазни всичкій-тъ законъ, и погрѣши въ едно, повиненъ быва во всичко ;

11. По това че който е реклъ, Не прѣлюбодѣйствувай, рече и, Не убивай. Но ако не сториши прѣлюбодѣяніе, а пакъ убиешъ, станѣлъ си прѣстѣпникъ на законъ-тъ.

бѣ. ТАКѢ ГЛАГОЛАНТЕ И ТАКѢ ТВОРИТЕ, ІАКѢ ЗАКОНОМЪ СВОБОДНЫМЪ ИМѢЮЩИИ СЪДѢ ПРИАТИ.

гѣ. СЪДѢ БО БЕЗЪ МИЛОСТИ НЕ СОТВОРИШЕМОУ МИЛОСТИ: И ХВАЛИТСЯ МИЛОСТЬ НА СЪДѢ.

дѣ. КАКА ПОЛЬЗА БРАТІЕ МОЯ, ЯЩЕ ВѢРОУ ГЛАГОЛЕТЪ КТО ИМѢТИ, ДѢЛА ЖЕ НЕ ИМАТЬ; ЕДА МОЖЕТЪ ВѢРА СПАСИТИ ЕГО;

еѣ. ЯЩЕ ЖЕ БРАТЪ ИЛИ СЕСТРА НАГН ВЪДѢТЪ, И ЛИШЕНИ БЪДѢТЪ ДНЕВНИА ПИЩИ,

єѣ. РЕЧЕТЪ ЖЕ ИМЪ КТО Ѡ ВАСЪ: ИДИТЕ СЪ МИРОМЪ, ГРѢИТЕСЯ И НАСЫЩАЙТЕСЯ: НЕ ДАСТЪ ЖЕ ИМЪ ТРЕБОВАНІА ТѢЛЕСНАГО: КАКА ПОЛЬЗА;

зѣ. ТАКОЖДЕ И ВѢРА, ЯЩЕ ДѢЛА НЕ ИМАТЬ, МЕРТВѢ ЕСТЬ Ѡ СЕБѢ.

иѣ. ПО РЕЧЕТЪ КТО: ТЫ ВѢРОУ ИМАШИ, ЯЗЪ ЖЕ ДѢЛА ИМАЮ: ПОКАЖИ МИ ВѢРОУ ТВОЮ Ѡ ДѢЛА ТВОИХЪ, И ЯЗЪ ТЕБѢ ПОКАЖУ Ѡ ДѢЛА МОИХЪ ВѢРОУ МОЮ.

ѡѣ. ТЫ ВѢРОУЕШИ, ІАКѢ БГЪ ЕДИНЪ ЕСТЬ: ДОБРѢ ТВОРИШИ: И ВѢСИ ВѢРОУЮТЪ, И ТРЕПЕЩУТЪ.

ѣѣ. ХОЩЕШИ ЖЕ ЛИ РАЗУМѢТИ, СѢ ЧЕЛОВѢЧЕ СЧЕТНЕ, ІАКѢ ВѢРА БЕЗЪ ДѢЛА МЕРТВѢ ЕСТЬ;

ка. АВРААМУ ОТЕЦЪ НАШЪ НЕ Ѡ ДѢЛА ЛИ ѠПРАВДАСЯ, ВОЗНЕСЪ ІСААКА СЫНА СВОЕГО НА ЖЕРТВЕННИКЪ;

кѣ. ИДИШИ ЛИ, ІАКѢ ВѢРА ПОСПѢШЕСТВОВАШЕ ДѢЛАМЪ ЕГО, И Ѡ ДѢЛА СОВЕРШИША ВѢРА;

кг. И СОВЕРШИША ПИСАНІЕ ГЛАГОЛЮЩЕЕ: ВѢРОВА ЖЕ АВРААМУ БОГОВИ, И ВМѢНИША ЕМУ ВЪ ПРАВДѢ: И ДРУГОУ БЖІИ НАРЕЧЕША.

кд. ЗРИТЕ ЛИ ОУКО, ІАКѢ Ѡ ДѢЛА ѠПРАВДАЕТСЯ ЧЕЛОВѢКЪ, А НЕ Ѡ ВѢРЫ ЕДИНЪА;

ке. ТАКОЖДЕ ЖЕ И РААВЪ ВЛАДИЦА НЕ Ѡ ДѢЛА ЛИ ѠПРАВДАША, ПРИЕМШИ СХОДНИКИ, И ИНЫМЪ ПУТЕМЪ ИЗВЕДШИ ИХЪ;

кє. ИАКОЖЕ БО ТѢЛО БЕЗЪ ДУХА МЕРТВѢ ЕСТЬ, ТАКѢ И ВѢРА БЕЗЪ ДѢЛА МЕРТВѢ ЕСТЬ.

12. Така говорѣте и така правѣте, като че ще бждете съдени по законъ-тъ на свободж-тъ.

13. Защото съдба-та *ще бжде* немилостива на тогози който милость не е сторилъ; и милость-та ся хвали надъ съдъ-тъ.

14. Коя полза, братіе мои, ако казува нѣкой че има вѣрж, а дѣла нѣма? да ли може вѣра-та да го спасе?

15. *Нѣкой* братъ или *нѣкоя* сестра, ако сж голи и лишени отъ дневнж-тъ хранж,

16. И нѣкой отъ васъ имъ рече: Идѣте си съ миромъ, топлѣте ся и хранѣте ся, а не имъ дадете потрѣбно-то за тѣло-то, коя полза?

17. Така и вѣра-та, ако нѣма дѣла, сама по себе си е мъртва.

18. Но ще рече нѣкой: Ты имашъ вѣрж, и азъ имамъ дѣла; покажи ми вѣрж-тъ си отъ дѣла-та си, и азъ ще ти покажж отъ мон-тъ дѣла вѣрж-тъ си.

19. Ты вѣрувашъ че Богъ е единъ; добрѣ струвашъ; и бѣсове-тъ вѣруватъ и треперятъ.

20. Но ищешъ ли да познаешъ, о суетный человѣче, че вѣра безъ дѣла е мъртва?

21. Авраамъ нашій-тъ отецъ не ся ли оправда отъ дѣла, когато принесе сына си Исаака на жъртвенникъ-тъ?

22. Видишъ ли че вѣра содѣйствовуваше съ дѣла-та му, и отъ дѣла-та ся усъвършенствува вѣра-та?

23. И ся испълни писаніе-то което казува; Повѣрува Авраамъ въ Бога, и вмѣни му ся въ правдж, и пріятель Божій ся нарече.

24. И тѣй видите ли че отъ дѣла ся оправдава человекъ, а не само отъ вѣрж?

25. Така сжщо и Раавъ блудница не ся ли оправда отъ дѣла, когато прія проводены-тъ, и гы изведе прѣзь другъ пѣтъ?

26. Защото както тѣло-то безъ духъ е мъртво, така и вѣра-та безъ дѣла е мъртва.

ГЛАВА ҃.

А. Не мнози оучители бываѣте, братіе моѧ, вѣдающе, ѿкъ болшее ѡсужденіе прїимемъ :

Б. Мнози бо согрѣшаемъ вси. ѿже кто въ словѣ не согрѣшаѣтъ, сѣи совершенъ мѡжъ, силенъ ѡбъздати ѡ все тѣло.

Г. Се бо ѡ ѡ концемъ оуды во оустѧ влагаемъ, да повижутся намъ, ѡ все тѣло ѡхъ ѡбрашамъ.

Д. Се ѡ кораблѧ велицы сѣиже, ѡ ѡ жестокѡхъ вѣтрѡхъ заточаеми, ѡбрашуются малымъ кормицемъ, ѡможе стремленіе правѡцагъ хощетъ :

Е. Такоже же ѡ ѡзыкъ малъ оудъ ѣсть, ѡ великѡ хвалѡтсѧ, се малъ оогнь, ѡ коль велики вѣиѡ сожигаетъ :

Ж. ѡ ѡзыкъ оогнь, лѣпота неправды. сѣиѡ ѡ ѡзыкъ водвораетъ во оудѣхъ нашихъ, сквернѧ все тѣло, ѡ пала коло рожденіѧ нашегъ, ѡ ѡпалаасѧ ѡ геѡнны :

З. Исако бо ѣстество свѣрѣѡ же ѡ птѡицъ, гада же ѡ рыбе, оукрошѡтсѧ ѡ оукротѡтсѧ ѣстествомъ челоѡеческимъ :

И. ѡзыка же никтоже можетъ ѡ челоѡечъ оукротѡти, недержимо бо зло, ѡсполнѡ ѡда смертоносна.

А. Тѣмъ блгословѡемъ Бѡ ѡ оца, ѡ тѣмъ кленѡмъ челоѡечѡ бывшѡ по подобію Бжїю.

Г. ѡ тѣхъ же оустъ исходитъ блгословѡніе ѡ клѡтва. не подоѡаетъ, братіе моѧ возлюбленнаѧ, сѡмъ такъ бывати.

АІ. Еда ли истѡчникъ ѡ ѣдинагъ оустѧ истѡчатъ сладкое ѡ горькое ;

БІ. Еда можетъ. братіе моѧ, смоковница маслины творѡти, ѡлиѡ ѡнограднаѧ лѡза смѡкви ; такоже ни ѣдинъ истѡчникъ слѡнъ ѡ слѡдъ творѡтъ водѧ.

ГІ. Кто премѡдръ ѡ хѡдогъ въ васъ, да покажетъ ѡ добрагъ житѡѧ дѣла своѧ въ крѡтости ѡ премѡдрости.

АІ. ѡже же завѡсть горькъ ѡмѡте ѡ рѡніе въ сердцахъ нашихъ, не хвалѡтсѧ, ни лжѡте на ѡстинъ.

ГЛАВА 3.

1. Не бивайте мнозина учители, братіе мои, като знаете че по голѣмо осъждане ще приедемъ.

2. Защото всинца въ много грѣшимъ. Който не грѣши въ слово, той е съвършенъ мѣжъ, възможенъ да обуздае и всичко-то тѣло.

3. Ето узды-тъ турямы въ уста-та на коніе-тъ, за да ни се покоряватъ, и обращамы всичко-то имъ тѣло.

4. Ето и кораби-тъ, ако и да сѣ толкова голѣми, и отъ силны вѣтрове се тласкатъ, съ твърдѣ малко кормило се обращатъ на какъвто ище воля-та на управителя.

5. Така и языкъ-тъ малъкъ удѣ е, но много се хвали. Ето малъкъ огнь колко голѣмо вещество запала.

6. И языкъ-тъ е огнь, свѣтъ *пльнъ* съ неправдѣ. Така между наши-тъ удове се намѣрва языкъ-тъ, който заразява всичко-то тѣло, и възпала колело-то на животъ-тъ *ни*, и самъ той се запала отъ пѣкъль-тъ.

7. Защото всякакво естество звѣрове, и птици, и гадове, и морскы животны, укротяватъ се, и укротени сѣ отъ чловѣческо-то естество:

8. А языкъ-тъ никой отъ чловѣцы-тъ не може да го укроти; неудържимо зло е, пльнъ съсъ смъртоносенъ ядъ.

9. Съ него благославямы Бога и Отца, и съ него кълнемъ чловѣцы-тъ, създадени-тъ по подобію Божию.

10. Отъ сѣщы-тъ уста излѣзува благословеніе и клѣтва. Не трѣбува, братіе мои, да бива това така.

11. Да ли изворъ-тъ отъ сѣщій-тъ чучуръ истака сладкъ и горчивъ *водъ*?

12. Да ли е възможно, братіе мои, смокыня-та да роди маслины, или лоза-та смокыны? така ни единъ изворъ *не е възможно* да пуца соленъ и сладкъ *водъ*.

13. Кой е отъ васъ мудръ и ученъ? да покаже отъ добро-то *си* поведеніе свои-тъ работы съ кротость на прѣмудрость.

14. Но ако имате въ сърдце-то си зависть горчивъ, и свадъ, не дѣйте се хвали и лѣга противъ истинъ-тъ.

ѿ. И҃же сѣа премѣдрость свѣше низходящи, но зѣмна, дѣшевна, вѣсовска.

ѿ. И҃же бо зѣвисть и рвеніе, тѣ нестроѣніе и всѣа зла вѣшь.

ѿ. И҃же свѣше премѣдрость, первѣе о҃убо чиста ѣсть, потѣмъ же мѣрна, кротка, благопокорлива, исполна мѣлости и плодѣвъ благиѣхъ, несмѣнна и нелицемѣрна.

и. Плодъ же правды въ мѣрѣ сѣется творѣщимъ мѣръ.

ГЛАВА ҃.

а. Ѣждѣте брѣни и свѣры въ васъ; не ѡсѣдѣте ли, ѡ сластѣи вашихъ воюющихъ во о҃убѣхъ вашихъ;

б. Желаете, и не имаете: о҃убиваете и завидите, и не можете о҃услѣхити. свараетеся и борете, и не имаете, зане не просите:

в. Просите, и не прѣмлете, зане слѣ просите, да въ сластѣхъ вашихъ иждивете.

г. Прелюбодѣи и прелюбодѣицы, не вѣсте ли, іакѡ любви мѣра сегѡ вражда бѣгъ ѣсть; иже бо восхощетъ дрѣгъ быти мѣръ, врагъ бѣгѣи бывѣетъ.

ѿ. Или минѣ, іакѡ все писаніе глаголетъ: къ зѣвисти желѣетъ дѣхъ, иже вселися въ ны;

ѿ. Болшею же даѣтъ бѣгодѣть: тѣмже глаголетъ: Гдѣ гѡрдимъ противитсѣ, смиреннымъ же даѣтъ бѣгодѣть.

з. Повинитсѣ о҃убо бѣгъ, противитсѣ же діаволъ, и бѣжитъ ѡ васъ:

и. Приблизитсѣ бѣгъ, и приблизитсѣ вамъ, ѡчѣстите рѣцѣ грѣшницы, исправите сердца ваша двоедѣшніи.

д. Пострадайте и слезите и плачнитсѣ: смѣхъ вашъ въ плачь да ѡбратитсѣ, и радость въ сѣтованіе.

і. Смиритсѣ предъ Гдѣмъ, и вознесѣтъ въ.

а. Не ѡклеветайте дрѣгъ дрѣга, кратіе: ѡклеветай бо

15. Тая мудростъ не е която слѣзува отъ горѣ, но е земна, плътска, бѣсовска;

16. Защото дѣто е завистъ и свада, тамъ има бъркотія и всякаква лошащина.

17. Но мудростъ-та която е отъ горѣ, първо е чиста, послѣ мирна, привѣтлива, благопокорна, пълна съ милостъ и добры плодове, беспристрастна и нелицемѣрна.

18. И плодъ-тъ на правдѣ-тъ сѣе ся съ миръ за миротворцы-тъ.

ГЛАВА 4.

1. Отъ дѣ произлѣзватъ бойове и борбы между васъ? Не отъ тамъ ли, отъ сласти-тъ ваши конто воюватъ въ удоветъ-тъ ви?

2. Желаете, и нѣмате; убивате и завиждате, и не можете да получите; карате ся и ся біете, но нѣмате, защото не просите.

3. Просите и не получавате, защото злѣ просите, да иждивите въ сласти-тъ си.

4. Прѣлюбодѣи и прѣлюбодѣицы, не знаете ли че свѣтовно-то пріятелство е вражда противъ Бога? и тѣй който ище да е пріятель на свѣтъ-тъ, бива врагъ на Бога.

5. Или мислите че напусто казува писаніе-то: На завистъ рѣвнува духъ-тъ който живѣе въ насъ?

6. Но по голѣмъ благодать дава *Богъ*; за това казува: Богъ на гордѣливы-тъ ся противи, а на смиренны-тъ дава благодать.

7. И тѣй покорѣте ся Богу; съпротивѣте ся на діаволъ-тъ, и ще побѣгне отъ васъ.

8. Приближѣте при Бога, и ще приближи *и той* при васъ. Очистѣте рѣцѣ-тъ *си*, *вы* грѣшни, и освятѣте сѣрдца-та *си*, *вы* двоеумни.

9. Мѣчѣте ся, и тѣжѣте и плачѣте; смѣхъ-тъ ви да ся обърне на плачъ, и радость-та *си* на тѣжъ.

10. Смирѣте ся прѣдъ Господа, и *той* ще вы възвыси.

11. Не ся одумувайте единъ другый, братіе; който одумува

бРАТА, ІЛИ ѠСЖДААИ БРАТА СВОЕГО, ѠКЛЕВЕТАЕТЪ ЗАКОНЪ, И ѠСЖДАЕТЪ ЗАКОНЪ: АЩЕ ЖЕ ЗАКОНЪ ѠСЖДАЕШИ, ИѢСИ ТВОРЕЦЪ ЗАКОНА, НО СДАІА.

ВІ. ЕДИНЪ ЕСТЬ ЗАКОНОПОЛОЖНИКЪ И СДАІА МОГИИ СПАСТИ И ПОГРЕБИТИ: ТЫ ЖЕ КТО ЕСИ ѠСЖДААИ ДРУГА;

ГІ. СЛЫШИТЕ НЫНѢ ГЛАГОЛЮЩИИ: ДНЕСЬ ІЛИ ОУТРОК ПОЙДЕМЪ ВО ОНЪ ГРАДЪ, И СОТВОРИМЪ ТЪ ЛѢТО ЕДИНО, И КЪПЛО ДѢЕМЪ, И ПРИВЕРЖЕНЫЕ.

ДІ. ИЖЕ НЕ ВѢСТЕ, ЧТО ОУТРОК СЛЗЧИТСА: КАА ВО ЖИЗНЬ ВАША; ПАРА ВО ЕСТЬ, ІАЖЕ ВМАЛѢ ІАВЛЯЕТСА, ПОТОМЪ ЖЕ ИСЧЕЗАЕТЪ:

ЕІ. ВМѢСТѢ ЖЕ БЫ ГЛАГОЛАТИ ВАМЪ: АЩЕ ГДѢ ВОСХОЩЕТЪ, И ЖИВИ БѢДЕМЪ, И СОТВОРИМЪ СІЕ ІЛИ ОНО:

ЄІ. НЫНѢ ЖЕ ХВАЛИТЕСА ВЪ ГОРДЫНАХЪ ВАШИХЪ: ВСАКА ХВАЛА ТАКОВА СЛА ЕСТЬ.

ЗІ. ВѢДУЩЕМЪ ОУКѢ ДОБРО ТВОРИТИ, И НЕТВОРАЩЕМЪ, ГРЕХЪ ЕМЪ ЕСТЬ.

ГЛАВА Ե.

А. ПРИИДИТЕ НЫНѢ БОГАТИИ, ПЛАЧИТЕСА И РЫДАЙТЕ Ѡ ЛЮТЫХЪ СКОРБЕХЪ ВАШИХЪ ГРАДЩИХЪ НА ВЪ.

Б. БОГАТСТВО ВАШЕ ИЗГНИ, И РИЗЫ ВАША МОЛІЕ ПОАДОША:

Г. ЗЛАТО ВАШЕ И СРЕБРО ИЗОРЖАВѢ, И РЖА ИХЪ ВЪ ПОСЛѢШЕСТВО НА ВАСЪ БѢДЕТЪ, И СИѢСТЬ ПЛОТИ ВАША АКИ ОГНЬ: ЕГОЖЕ СНИСКАСТЕ ВЪ ПОСЛѢДНІА ДНИ.

Д. СЕ МЗДА ДѢЛАТЕЛЕЙ ДѢЛАВШИХЪ НИВЫ ВАША, ОУДЕРЖАНАА Ѡ ВАСЪ, ВОПІЕТЪ: И ВОПІЕНІА ЖАВШИХЪ ВО ОУШИ ГДА САВАНДА ВНИДОША.

Е. ВОЗВЕСЕЛИТЕСА НА ЗЕМЛИ, И НАСЛАДИТЕСА: ОУПИТАСТЕ СЕРДЦА ВАША АКИ ВЪ ДЕНЬ ЗАКОЛЕНІА.

Є. ѠСДАЙТЕ, ОУБИТЕ ПРАВЕДАГО: НЕ ПРОТИВИТСА ВАМЪ.

З. ДОЛГОТЕРПИТЕ ОУКО, БРАТИЕ МОА, ДО ПРИШЕСТВІА ГДНА. СЕ ЗЕМЛЕДѢЛЕЦЪ ЖДЕТЪ ЧЕСТНАГѢ ПЛОДА Ѡ ЗЕМЛИ, ДОЛГОТЕРПА Ѡ НЕМЪ, ДОНДЕЖЕ ПРИИМЕТЪ ДОЖДЬ РАНЪ И ПОЗДЕНЪ:

брата, и осъжда брата си, одумува законъ-тъ, и осъжда законъ-тъ ; и ако осъждашь законъ-тъ, не си изпълнител на законъ-тъ но сѣдія.

12. Единъ е Законоположникъ [и Сѣдія], който може и да спасе и да погуби ; а ты кой си що осъждашь другыго ?

13. Елате сега *вы* които казувате : Днесъ или утрѣ ще идемъ въ тойзи градъ, и ще прѣсѣдимъ тамъ една година, и ще търгуваме, и ще спечелимъ ;

14. *Вы* които не знаете утрѣ какво *ще бѣде* ; защото що е животъ-тъ ви ? наистинъ пара е която за малко ся явява, и послѣ изчезнува ;

15. Вмѣсто да казувате : Ако ще Господь, и бѣдемъ живи, ще направимъ това или онова.

16. Но сега ся хвалите съ гордости-тъ си : всяка таквази хвала е зла.

17. И тѣй на всякого който знае да прави добро-то и го не прави, грѣхъ е нему.

ГЛАВА 5.

1. Елате сега, *вы* богати, плачѣте и рыдайте зарадь бѣдствія-та които идѣтъ врѣхъ васъ.

2. Богатство-то ви изгни, и дрехы-тъ ви молци гы изѣдохъ.

3. Злато-то ви и сребро-то ви порѣждавѣ, и рѣжда-та имъ ще бѣде въ свидѣтельство врѣхъ васъ, и ще пояде плѣтъ-тъ ви както огнь ; събирахте съкровища за послѣдни-тъ дни.

4. Ето заплата-та на работници-тъ които сѣ жыжли нивя-та ви, отъ които гы лишихте, выка ; и выкове-тъ на жтвари-тъ влѣзохъ въ уши-тъ на Господа Саваоа.

5. Веселихте ся на земѣ-тъ, и распусно живѣхте, огоихте сърдця-та си, като въ день на закланіе.

6. Осѣдихте, убихте праведнаго : не ви ся противи.

7. И тѣй, братіе, имайте дълготърпѣніе, до пришествіе-то Господне. Ето земледѣлецъ-тъ очакува многоцѣнный-тъ плодь отъ земѣ-тъ, и търпи за него много врѣме, доклѣ получи дѣждь и ранний и късний.

и. Долготерпѣйте оубо и вы, оутвердите сердца ваша, ѿкѡ пришествіе Гдѣе приближиса.

ѡ. Не воздыхайте дрѡгз на дрѡга, братіе, да не ѡсуждени бѣдете: се сѣдѣа предъ двѣрми стоитѣ.

і. Образъ прїимите, братіе моѣ, слоотраданїа и долготерпѣнїа, пророки, иже глаголаша именемъ Гдѣнимъ.

ѡ. Се блажимъ терпѣщїа: терпѣнїе Іѡвѣ слышасте, и кончинъ Гдѣю видѣсте, ѿкѡ многомилостивъ єсть Гдѣ и шѣдръ.

ѡ. Прѣжде же всѣхъ, братіе моѣ, не кленитеса, ни нѣомъ ни землѣю, ни иною коею клѣтвою: вѣди же вамъ, єже єи, єи, и єже ни, ни: да не въ лицемѣрїе впадѣте.

і. Слоотраждетѣ ли кто въ васъ; да молитвѣ дѣетѣ: благодѣшствуетѣ ли кто; да поетѣ.

ѡ. Молитѣ ли кто въ васъ; да призовѣтѣ пресвѣтеры црковныя, и да молитвѣ сотворѣтѣ надъ нимъ, помазавше єго єлѣемъ, во имя Гдѣе.

ѡ. И молитва вѣры спасѣтѣ болящаго, и воздвигнетѣ єго Гдѣ: и ѡще грѣхѣи сотвориѣхъ єсть, ѡпсѣстѣся ємъ.

ѡ. Исповѣдайте оубо дрѡгз дрѡгъ согрѣшенїа, и молитеса дрѡгз за дрѡга, ѿкѡ да исцѣлѣете. многѡ бо можетѣ молитва прѣведнагѡ поспѣшествѣема.

і. Иѡѡа человекъ вѣ подобострастенъ намъ, и молитвою помолїсѣ, да не бѣдетѣ дождь: и не ѡдождѣи по землѣи лѣта трѣи и мѣзъ шѣсть:

и. И пакѣи помолїсѣ, и нѣо дождь даде, и землѣа прозавѣ плодъ своѣй.

ѡ. Братіе, ѡще кто въ васъ заблѣдитѣ ѡ пстѣи истины, и ѡвратитѣ кто єго,

ѡ. Да вѣсть, ѿкѡ ѡвративый грѣшника ѡ заблужденїа пстѣи єгѡ, спасѣтѣ дѡшъ ѡ смѣрти, и покрѣетѣ множество грѣхѡвъ.

8. Имайте търпѣніе и вы, укрѣпѣте си сѣрдца-та ; защото пришествіе-то Господне наближи.

9. Не въздышайте единъ на другый, братіе, да не бѣдете осѣдени ; ето Сѣдія-та стои прѣдъ врата-та.

10. Братіе мои, земѣте примѣръ на злостраданіе-то и на дълготърпѣніе-то пророцы-тѣ, които говорихъ въ име-то Господне.

11. Ето, ублажавамы търпѣливы-тѣ : чули сте търпѣніе-то Іовово, и видѣли сте сетниж-тѣ отъ Господа, че е многомилостивъ Господъ и благоутробенъ.

12. А прѣди всичко, братіе мои, не ся кълѣте, нито съ небо-то, нито съ земя-тѣ, нито съ другъ нѣкой кѣтвъ, но да ви бѣде което е ей, ей ; и което е не, не ; да не подпаднете подъ осѣжденіе.

13. Злостражда ли нѣкой отъ васъ ? да ся моли *Богу* ; веселъ ли е нѣкой ? псалмы да пѣе.

14. Болѣнъ ли е нѣкой отъ васъ ? да призове презвитеры-тѣ церковны, и да сторятъ молбъ надъ него, и да го помажѣтъ съ масло въ име-то Господне :

15. И молба-та която е съ вѣржъ ще избави страждущий-тѣ, и Господъ ще го привдигне, и грѣхове ако да е сторилъ, ще му ся простѣтъ.

16. Исповѣдувайте единъ на другый прѣгрѣшенія-та *си*, и молѣте ся единъ за другый да исцѣлите. Голѣмъ силъ има усѣрдна-та молба на праведный-тѣ.

17. Илія бѣ чловѣкъ подобострастенъ намъ, и помоли ся съ усѣрдіе да не вали дѣждъ ; и не валъ дѣждъ на земя-тѣ три години и шесть мѣсеца ;

18. И пакъ ся помоли, и небо-то даде дѣждъ, и земя-та произрасти плодъ-тѣ си.

19. Братіе, ако заблуди отъ помежду ви нѣкой отъ истинж-тѣ, и го обърне нѣкой,

20. Да знае че който е обърнулъ грѣшнаго отъ заблужденіе-то на пѣтъ-тѣ му, ще спасе душжъ отъ смѣрътъ, и ще покрые множество грѣхове.

СОВОБОРНОЕ ПОСЛАНИЕ ПЕРВОЕ
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА Я.

а. Пётръ Апостолъ Иисъ Хрѣтовъ, избраннымъ пришлецемъ разсѣланіа Понта, Галатін, Каппадокін, Асін и Ві-
дѣнін,

б. По прозрѣнію Бѣга Сѣдла, во стѣини Дѣха, въ посланіе и кроплѣніе крове Иисъ Хрѣтовы: благодать вамъ и миръ да умножится.

в. Благословенъ Бѣгъ и Сѣдъ Гда нашего Ииса Хрѣта, иже по многѣи своей милости порождѣи насъ, во оупованіе живо воскрѣнемъ Иисъ Хрѣтовымъ ѿ мѣртвыхъ,

г. Въ наследіе нетлѣнно и нескверно и неувядѣемо, соблюденно на нѣсѣхъ васъ ради.

д. Иже силою Бжїею соблюдаеми есте чрезъ вѣръ, во спасеніе готовое явитися во время послѣднее:

е. Сѣ немже радуйтеся малъ нынѣ, иже легко есть, при-
скорбни бывше въ различныхъ напастехъ,

ж. Да искушеніе ваше вѣры многочестнѣйше злата гнѣ-
нша, Огнемъ же искушена, ѿбращетъ въ похвалъ и честь и славу, во ѿкровеніи Иисъ Хрѣтовѣ:

з. Егѣже не видѣвше любите, и на негоже нынѣ не зраце, вѣрюще же, радуетеся радостію неизглаголанною и просла-
вленною,

и. Пріемлюще кончїи вѣрѣ вашей, спасеніе душамъ:

ПЪРВО-ТО СОБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА 1.

1. Петръ Апостолъ Исусъ Христовъ, до прѣселенцы-тъ които сж прѣснѣти по Понтъ, по Галатіѣ, по Каппадокіѣ, по Азіѣ и по Внѣніѣ,

2. Избрании по прѣдузнаніе на Бога Отца, чрѣзь освященіе-то на Духъ-тъ; въ послушаніе и порѣсваніе на кръвъ-тъ Исусъ Христовъ, благодать и миръ да ся умножи вамъ.

3. Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа нашего Исуса Христа, който по много-то своѣ мѣлостъ възроди насъ за надеждж живъ чрѣзь въскръсеніе-то на Исуса Христа отъ мъртвы-тъ,

4. За наслѣдіе нетлѣнно, неосквърняемо, и неповѣхнуваемо, съхранено на небеса за васъ,

5. Който съ Божіѣ-тъ силъ сте вардени чрѣзь вѣрж-тъ, за спасеніе коѣто е готово да ся открие на послѣдно врѣме;

6. Въ което ся радувате, ако и да скѣрбите сега малко (ако е потрѣбно) въ различни напасти,

7. Да бы испытъ-тъ на вашж-тъ вѣрж, като е много по драгоцѣненъ отъ тлѣмо-то злато което ся испытва чрѣзь огонь, да ся намѣри въ похвалж и почестъ и славж, когато ся яви Исусъ Христосъ;

8. Когото, ако и да не сте видѣли, любите, ако и сега да го не виждате, но като вѣрувате, радувате ся съ неисказаниж и прѣславнж радость;

9. Като прѣимате сетиниж-тъ на вашж-тъ вѣрж, спасеніе-то на душж-тъ;

І. Ѣ́же не́мже спасе́нїи взыска́ша и́ испыта́ша прѣ́рцы, ѡ́же ѡ́ ва́шей б́лгодѣ́ти прореко́ша,

а́и. Испыта́юще, въ каковѣ́ и́ли въ ко́е вре́мѣ я́вляше въ нѣ́хъ дѣ́ла хрѣ́стовъ, прѣ́жде свидѣ́тельствѣ́ша ѡ́ хрѣ́товѣ́хъ стѣ́пѣхъ, и́ ѡ́ сла́вахъ, я́же по сѣ́хъ :

б́и. Имже ѡ́кры́са, я́кѡ не ѡ́мъ самѣ́мъ, но на́мъ сазжа́хъ сѣ́а, я́же ны́нѣ́ возвѣ́стїи́ша ва́мъ б́лговѣ́ствовавши́ми ва́мъ дѣ́ломъ стѣ́мъ посланны́мъ съ нѣ́се, въ на́же жела́ютъ а́гглі́и принї́кнѣти.

ѓи. Тѣ́мже, возлю́бленїи, преподо́савше чрѣ́сла помышлѣ́нїа ва́шегѡ, трезва́и́ся, соверше́ннѣ́ оупова́йте на приносї́мѡю ва́мъ б́лгодѣ́ть ѡ́крове́нїемъ і́исъ хрѣ́товѣ́мъ.

д́и. Я́кѡ ча́да посланїа́нїа, не преврѣ́зѡи́ся пе́рвыми невѣ́дѣнїа́ ва́шегѡ похотѣ́нїи,

е́и. Но по зва́шемъ въ стѣ́омъ, и́ са́ми стѣ́и во всѣ́мъ житїи́ бѣ́дите :

ё́и. Занѣ́ пи́сано ё́сть : стѣ́и бѣ́дите, я́кѡ а́зъ стѣ́ ё́смь :

з́и. И́ а́ще о́цѣ́а называ́ете нелице́мѣ́рнѡ сдѣ́лаша комѣ́ждо по дѣ́лу, со стра́хомъ житїа́ ва́шегѡ вре́мѣ житѣ́льствѣ́йте :

и́и. Бѣ́да́ще, я́кѡ не і́стѣ́ннѣ́мъ сревро́мъ и́ли зла́темъ и́збави́стѣ́ся ѡ́ сѣ́тнагѡ ва́шегѡ житїа́ о́цѣ́и преда́ннагѡ,

а́и. По честнѡ́ю кро́вию я́кѡ а́гнца непоро́чна и́ пречїста́ хрѣ́та,

ќи. Пре́дсвѣ́дѣ́нагѡ о́у́къ прѣ́жде сложе́нїа мі́ра, я́вляша́гѡся же въ послѣ́днѣ́а лѣ́та ва́съ ра́ди,

л́а. И́же ё́гѡ ра́ди вѣ́ржете въ б́га воздви́гшаго ё́го и́зъ ме́ртвѣ́хъ, и́ сла́вѣ́ ё́мѡ да́вша, я́кѡ да вѣ́ра ва́ша и́ оупова́нїе бѣ́детъ на б́га :

ќв. Дѣ́шы ва́ша ѡ́чи́стивше въ посланїа́нїи і́стинны дѣ́ломъ, въ крѣ́тѡлю́біе нелице́мѣ́рно, ѡ́ чи́ста се́рдца дрѹ́гъ дрѹ́га лю́бите прилю́бїи :

10. За което спасение прѣтърсихъ и изслѣдувахъ пророци-тъ, които пророкувахъ за благодать-тъ, която *бл* за васъ.

11. Понеже изслѣдувахъ, кое или какво врѣме показуваше въ тѣхъ Духъ-тъ Христовъ, когато прѣдизвѣстваше страданія-та Христовы, и слѣдъ тѣхъ славы-тъ :

12. И откри имъ ся че не за тѣхъ, но за насъ служажъ тѣ това, което сега ся извѣсти вамъ чрѣзъ тѣзи, които ви проповѣдахъ благовѣстіе-то, съ Духа Святаго проводенаго отъ небеса, въ което и *сами-тъ* ангели желаѣтъ да надникнаѣтъ.

13. За това прѣпаиѣте ся прѣзъ чрѣсла-та на ваши-тъ помысли, бѣдѣте трѣзвенни, и имайте съвършениѣ надеждъ за благодать-тъ която ще ся даде вамъ, когато ся яви Исусъ Христосъ ;

14. Както послушни чада, безъ да ся съобразявате съ първы-тъ похоти, *които имахте* въ ваше-то незнаяніе ;

15. Но както е святъ тойзи който вы е призовавъ, така бывайте святи и вы во всичко-то *си* поведеніе ;

16. Защото е писано ; Святѣ бѣдѣте, защото азъ съмъ святъ.

17. И ако назовавате Отецъ тогози който сѣди споредъ дѣло-то на всякого безъ да гледа на лице, поминувайте съсъ страхъ врѣмето на ваше-то пришелствованіе,

18. Като знаете че отъ суетно-то ваше отцепрѣдадено поведеніе не сте искупени съ тѣнны *ища*, съсъ сребро или злато ;

19. Но съ драгоценнѣ-тъ кръвъ Христовъ, като на агнецъ непороченъ и прѣчистъ,

20. Който бѣше наистиннѣ прѣдопрѣдѣленъ прѣди създаніе міра, а ся яви на послѣдно врѣме за васъ,

21. Които повѣрувахте чрѣзъ него въ Бога, който го въскреси отъ мъртвы-тъ, и му е далъ славъ, щото вѣра-та ви и надежда-та ви да сѣ въ Бога.

22. Понеже сте очистили души-тъ си съ послушаніе-то на истиннѣ-тъ чрѣзъ Духъ-тъ за нелицемѣрно братолюбіе, възлюбѣте ся усърдно единъ другый отъ чисто сѣрдце ;

кг. Порождѣни не ѿ сѣмене ѿстаѣнна, но неѿстаѣнна, слѡ-
вомъ живѡгѡ Б҃га ꙗко прѣкывающа во вѣки.

кд. Занѣ всѧка плѡть ꙗкѡ травѧ, ꙗко всѧка слава челоувѣча
ꙗкѡ цвѣтѧ травный. ѿзсше травѧ, ꙗко цвѣтѧ ѣѧ ѿпадѣ:

ке. Глагола же Г҃днъ прѣкываетѧ во вѣки. сѣ же ѣсть
глагола бѧговѣствованный въ вѣсѧ.

ГЛАВА в̃.

а. Ѣложше оубо всѧкъ слѡвѧ ꙗко всѧкъ лѣсть ꙗко лицемѣрїе ꙗко
зѧвисть ꙗко всѧ клеветѧ,

б. ꙗкѡ поворождѣни младѣнцы, словѣсное ꙗко нелѣстное млекѡ
возлюбите, ꙗкѡ да ѡ немъ возрастѣте во спасѣнїе.

г. Понѣже вкѡсїте, ꙗкѡ бѧгъ Г҃днъ.

д. Къ немъже приходѧще, каменнъ живѧ, ѡ челоувѣкѧ оубѡ
оуничиженѧ, ѡ Б҃га же ѿзбранѧ, чѣстнѧ,

е. ꙗко самн ꙗкѡ каменїе живѡ зиждїтѣсѧ, въ храмъ дѡ-
хѡвенъ, стїтельство стѡ, возносїти жѣртвы дхѡвны бѧго-
прїѧтны Б҃гови Іисъ Хрїстѡмъ.

ж. Занѣ писано ѣсть въ писанїи: сѣ полагаю въ сїѡнѣ
камень краеуголенъ, ѿзбранъ, чѣстенъ: ꙗко вѣрѡсѧ въ ѡнь,
не постыдїтѣсѧ.

з. Намъ оубѡ чѣсть вѣрѡсующымъ, а прѡтивѧщимсѧ, камень,
ѣгѡже не брегѡша зиждѡщїи, сѣи бысть во главѧ оубѡгла, ꙗко
камень прѣтыканїѧ ꙗко камень соблазна:

и. Ѣ немъже ꙗко прѣтыкаются, слѡвѧ прѡтивѧющїи сѧ, на
нѣже ꙗко положѣни быша:

к. Бы же родъ ѿзбранъ, царское сїѣнїе, ѧзыкъ стѧ, люди
ѡновленїѧ, ꙗкѡ да добродѣтели возвѣстятѣ ѿ тмы вѣсѧ
привѣщавшѡ въ чѡдныи свой свѣтѧ:

ї. ꙗже ѿногдѧ не людіе, нынѣ же людіе Бжїи: ꙗже не
помѡловани, нынѣ же помѡловани бысте.

23. Понеже ся възродихте не отъ тлѣнно сѣме, но отъ нетлѣнно, чрѣзъ слово-то Божіе което живѣе и прѣбывае во вѣкъ.

24. Защото всяка плѣть е като трѣва, и всяка слава челоувѣческа като цвѣтъ отъ трѣвъ: изсъхнѣ трѣва-та, и цвѣтъ-тъ ѿ слѣтъ.

25. Слово-то Божіе обаче прѣбывае во вѣкъ. И това е пропо-вѣдано-то вамъ слово.

ГЛАВА 2.

1. И тѣй отхвърлѣте всякъ злобъ и всякъ лъсть, и лицемѣріе, и зависть и всяко одумуваніе;

2. Пожелайте, като новорождени младенци, чисто-то словесно млѣко, съ него да порастете;

3. Понеже вкусихте че Господь е благъ:

4. При когото идвайте, *като* при камень живъ, отъ челоуѣцы-тъ отхвърленъ, а отъ Бога избранъ и драгоцѣненъ,

5. И вы като живи камъніе, зидѣте ся на домъ духовенъ, на священство свято, да принесете жертвы духовны благопріятны Богу чрѣзъ Исуса Христа.

6. За това е и писано въ писаніе-то: Ето полагамъ въ Сіонъ камъкъ краежгъленъ, избранъ, драгоцѣненъ, и който вѣрува въ него, нѣма да ся посрами.

7. На васъ прочее които вѣрувате е драгоцѣненъ; а на тѣзи които ся противятъ, камъкъ-тъ когото прѣнебрѣгнѣхъ зидари-тъ, той бы глава на жгль, и камъкъ на прѣпъиваніе, и камъкъ на соблазнъ;

8. Които ся прѣпъивуватъ и на слово-то сѣ противни, на което бѣхъ и опрѣдѣлени.

9. Вы обаче сте родъ избранъ, царско священство, народъ святъ, людіе които *Богъ* придобы, за да възвѣстите добродѣтели-тъ на тогова, който вы призова отъ тъмнинъ-тъ въ чуднѣ-тъ своѣхъ свѣтлинъ;

10. *Вы*, които нѣкога си не бѣхте народъ, а сега народъ Божій, *нѣкога* си непомиловани, а сега помилувани.

ѿ. Возлюбленніи, молю ѿкъ пришёлцевъ и странниквѣхъ, ѡгрѣятиса ѡ плотскѣхъ похотѣхъ, ѿже воюютъ на дѣшѣ:

ѿ. Житіе ваше имѣюще добрѣ во ѡзыцѣхъ, да ѡ немже клеветашѣхъ васъ ѿки слодѣхѣхъ, ѡ добрыхъ дѣлѣхъ видѣхше прославашѣхъ Бѣа въ дѣнь посѣщенія.

ѿ. Повинитесѣ оубо всѣмъ челоуѣчѣмъ созданію Гѣа ради: ѿше царю, ѿкъ превеладѡущѣмъ:

ѿ. ѿше ли же кнѣзѣмъ, ѿкъ ѡ негѡ пѡсланнѣмъ, во ѡмщеніе оубо слодѣхѣмъ, въ похвалѣ же бѣготворѣхѣмъ:

ѿ. ѿкъ такъ ѣсть вола Бѣа, бѣготворѣхѣмъ ѡбездѡвати беззѣмныхъ челоуѣкѣхъ невѣжство:

ѿ. ѿкъ свободни, а не ѿкъ прикровѣніе имѣюще слѡбы свободѣхъ, но ѿкъ рабѣ Бѣа.

ѿ. Всѣхъ почитайте: братство возлюбите, Бѣа бѡитесѣ, црѣ чтите.

ѿ. Рабѣ, повинитесѣ во всѣмъ стрѣсѣ владѣкамъ, не токъмъ бѣгѣмъ и крѡтѣмъ, но и стрѡпѣимъ.

ѿ. Сѣ бо ѣсть оубѡдно предъ Бѣомъ, ѿше совѣсти ради Бѣа терпѣтѣ кѡ скѡрѣи, страждѣ безъ правды.

ѿ. Кѡа бо похвалѣ, ѿше согрѣшѡюще мѣчимъ терпѣте; но ѿше добрѣ творѣхше и страждѡхше терпѣте, сѣ оубѡдно предъ Бѣомъ.

ѿ. На сѣе бо и звѣни вѣсте: занѣ и Хрѣстѣхъ пострада по насъ, намъ ѡставѣхъ ѡбразъ, да послѣдѣхѣмъ стопѣмъ ѣгѡ:

ѿ. ѿже грѣхѣхъ не сотвори, ни ѡбрѣхѣхъ лѣсть во оустѣхъ ѣгѡ:

ѿ. ѿже оубѡдѣхъ прѡтивъ не оубѡдѣхъ, страждѣ не преишѣхъ: предахѣхъ же сдѣлахѣмъ правдѣмъ:

ѿ. ѿже грѣхѣхъ наша самъ вознесѣ на тѣлѣхъ своѣмъ на дрѣво, да ѡ грѣхѣхъ ѡбѣхѣхъ, правдою поживѣмъ: ѣгѡже ѡзѡю ѡсѣлѣхѣхъ.

11. Възлюблени, моля ви ся, като пришелци и чужденци на *свѣтъ-тъ*, да ся отдалечавате отъ плътскы-тъ похоти, които воюватъ противъ душѣ-тъ :

12. Да имате добро поведеніе-то си между язычници-тъ, та дѣто вы одумуватъ като злодѣйцы, отъ добры-тъ *ви* дѣла, като *гы* видятъ, да прославятъ Бога въ день-тъ на посѣщеніе-то.

13. И тъй на всяко челоуѣческо началство бѣдѣте покорни зарадъ Господа ; или на царь-тъ, като що има най высокъ власть,

14. Или на управители-тъ, като на проводены отъ него за наказаніе на злодѣйцы-тъ, и за похвалѣ на добротворцы-тъ ;

15. Защото така е воля-та Божія, като правите добро да за-туляте уста-та на невѣжество-то на безумны-тъ челоуѣцы ;

16. Като свободни, и не като че имате свободѣ-тъ покрывало на зло-то, но като раби Божіи.

17. Всичкы-тъ почитайте, братство-то обичайте, бойте ся Богу, царь-тъ почитайте.

18. Слугы, покорявайте ся на господари-тъ съсъ всякой страхъ, не токо на добры-тъ и на кроткы-тъ, но и на строптивы-тъ.

19. Защото това е богоугодно, ако нѣкой заради совѣсть-тъ къмъ Бога прѣтърпѣва оскѣрбенія като страда неправедно.

20. Защото каква похвала е, ако търпите бѣненіе когато съгрѣшавате ? но ако търпите кога струвате добро и страдате, това е угодно прѣдъ Бога.

21. Защото на това сте и звани, понеже и Христосъ пострада за васъ, и остави примѣръ вамъ, да послѣдувате по неговы-тъ стѣпки,

22. Който грѣхъ не е сторилъ, нито ся намѣри лъсть въ уста-та му ;

23. Който укоряванъ, укореніе не отвращаше, като страдаше не заплашваше, но прѣдаваше себе си на тогоу който сѣди праведно ;

24. Който самъ понесе на тѣло-то си грѣхове-тъ наши на дърво-то, за да бѣдемъ мъртви къмъ грѣхове-тъ, и живи къмъ правдѣ-тъ, на когото съ ранѣ-тъ *вы* исцѣлѣхте.

кѣ. Бѣсте бо ѿкѡ ѡвцы заблѣдшыя (не имѣюще пастыря:) но возвратитесь нынѣ къ пастырю и поскѣтителю дѣшз вѣшихъ.

ГЛАВА І.

а. Такожде же и жены, повинующеся своимъ мужемъ, да и ѡце иѣцыи не повинуются словѣ, женскимъ житіемъ безъ слова плѣненіи бѣдѣтъ:

б. Видѣвъше ѣже со страхомъ чисто житіе ваше:

в. Имже да бѣдетъ, не видѣшая плетѣніа вѣсз, и вѣложѣніа злата, или вѣдѣніа ризъ лѣпота:

г. Но потаенный сѣрдца челоуѣкъ, въ неистлѣнии крѣпкоу и молчаливаго дѣла, ѣже естъ предъ Богомъ многоцѣнно.

д. Такъ бо иногда и стѣла жены оуповающе на Бога, оукрашахъ себѣ, повинующеся своимъ мужемъ:

е. Икоже Сарра послѣдѣше Авраама, господина того зовущи, ѣже бысте чѣда: бѣготворѣше и не боѣшеся ни единому стрѣху.

ж. Мужіе такожде, вѣспѣ живѣше съ своими женами по разсѣмъ, ѿкѡ немоушѣишъ сосѣдѣ, женскомъ воздающе чѣсть, ѿкѡ и спасѣдницы бѣгодѣтныа жизни, во ѣже не прекращѣтсѣ молитвамъ вашимъ.

з. Конѣцъ же, вси единомѣдренни бѣдите, милостиви, братолѣбцы, милосѣрдни, бѣгострѣбни, мѣдролѣбцы, смиренномѣдри:

и. Не воздающе зла за зло, или досаждѣніа за досаждѣніе: съпротивное же, бѣгословѣше, вѣдающе, ѿкѡ на сѣ зѣвѣи бысте, да бѣгословѣніе наслѣдите.

і. Хотѣи бо живѣти любѣти, и видѣти днѣ бѣги, да оудержитъ ѡзыкъ свой ѡмъ зла, и оустниѣ свои ѣже не глаголати лѣстїи.

іа. Да оуклонѣтсѣ ѡмъ зла, и да сотворѣтъ бѣго: да възѣиетъ міра и да держѣтсѣ ѣго.

25. Защото бѣхте както овцы загубены, но сега ся завърнѣхте при Пастырь-тъ и Надзиратель-тъ на души-тъ ви.

ГЛАВА 3.

1. Подобно *и вы*, жены, покорявайте ся на мѣжѣ-тъ си, щото, ако нѣкоп отъ тѣхъ ся не покоряватъ на слово-то, да ся придобѣ-
ѣтъ безъ слово-то чрѣзъ поведеніе-то на жены-тъ,

2. Като видятъ ваше-то поведеніе че е съсъ страхъ и чистотѣ ;

3. На които украшаваніе-то да не е външно, *сирѣчь* плетеніе на космы-тъ и кытеніе съсъ злато, или прѣмѣна на дрехы-тъ ;

4. Но потаенный-тъ челоуѣкъ на сърдце-то *украшенъ* съ нетлѣ-
ніе-то на кроткѣ и тихъ духъ, което е многоцѣнно прѣдъ Бога.

5. Защото така нѣкога си и святы-тъ жены, които ся на Бога надѣяхъ, украсявахъ себе си и ся покорявахъ на мѣжѣ-
тъ си,

6. Както Сарра ся покоряваше Аврааму, и наричаше го госпо-
динъ ; на който вы станѣхте дѣщери, кога правите добро и не ся
бонте отъ никакъвъ страхъ.

7. Така сѣщо и вы, мѣжѣ, живѣйте благоразумно съсъ *жены-
тъ си*, и отдавайте почетъ на женскый-тъ полъ като на по слабъ
съсѣдъ, и като на сонаслѣдницы на благодать-тъ на живота, да не
става прѣпятствіе на молитвы-тъ ви.

8. А найпослѣ, бѣдѣте всинца единомыслени, сострадателни,
братолюбиви, милостиви, дружелюбиви.

9. Не въздавайте зло за зло, или хула за хула ; но на противъ
това благославяйте ; понеже знаете че на това быхте позовани, за
да наслѣдите благословеніе.

10. Защото който ище да люби животъ-тъ, и да види добры
дни, да спре языкъ-тъ си отъ зло, и усты-тъ си отъ да говорятъ
льсть.

11. Да ся уклони отъ зло и да стори добро ; да потърси миръ и
да го слѣдува.

вѣ. Занѣ Очи Гдѣни на праведныхъ, и оуши ѿгнѣ въ молитвѣхъ ѿхъ: лицѣ же Гдѣне на творѣщыхъ злоа, ѣже потребити ѿхъ ѿ земли.

гѣ. И кто ѡслобитъ васъ, ѡце блгоумъ подобницы вѣдете;

дѣ. Но ѡце и страждете правды ради, блжени есте. страха же ѿхъ не оубойтеса, ниже смущайтеса:

еѣ. Гдѣ же Бга встѣте въ сердцахъ вашихъ. готѡви же приснѣ ко ѡбѣтѣ всѣмъ вопрошающимъ въ словесѣ ѡ вѣшемъ оуповѣнии, съ кротостію и страхомъ:

ѕѣ. Сѡвѣсть имѡще блгѣ, да ѡ немже клеветѣтъ васъ ѡки злодѣевъ, постыдѣтса словесащиѣи вѣше блгоѣ ѡ Хртѣ житіѣ.

зѣ. Лѣчше бо єсть блгоѣ творѣщимъ, ѡце хѡшетъ волаиѣи, пострадаѣти, нежели зло творѣщимъ:

иѣ. Занѣ и Хртѡсъ єдиною ѡ грѣсѣхъ нашихъ пострада, праведникъ за неправедники, да приведѣтъ ны Бгови: оумершвлѣнъ оубѣ бывъ плѡтію, ѡживъ же дхѡмъ,

ѡѣ. Сѡ немже и сѣщымъ въ темницѣ дхѡвѡмъ сошедъ проповѣда,

кѣ. Протѣвлшымсѣ иногдѣ, єгдѣ ѡжидѣше Бжїѣ долготерпѣніѣ во дни Нѡевы, дѣлаемъ ковчегъ, въ немже малѡ, снѣбѣхъ, Ѹсмь дѣшъ спасѡшасѣ ѡ воды.

ка. Ѹгнѣже воображеніѣ нынѣ и насъ спасѣетъ крещеніѣ, не плѡтскіѣ ѡложеніѣ скверны, но сѡвѣсти блѣги вопрошеніѣ оу Бга, воскресеніемъ ѿсѣ Хртѡвымъ,

кѣв. Иже єсть ѡдеснѡ Бга, возшедъ на нѣбо, покѡршымсѣ ємѣ дѣгѣлѡмъ и властѣмъ и сілѡмъ.

12. Защото очи-тъ Господни сж на праведны-тъ и уши-тъ неговы на тѣхнѣ-тъ молбѣ, а лице-то Господне е противъ онѣзи които правятъ зло.

13. И кой ще ви стори зло, ако бждете подражатели на добро-то?

14. Но ако и да страдате за правдѣ-тъ блажени *сте*, а отъ тѣхнѣй-тъ страхъ не бойте ся нито ся смущавайте.

15. Но освятѣте Господа Бога въ сѣрдца-та си; и вынѣгы *бждѣте* готови на отвѣтъ съ кротость и страхъ, на всякого който вы пыта за вашѣ-тъ надеждѣ.

16. Имайте совѣсть добрѣ, щото когато вы одумуватъ като злодѣйцы, да ся посрамятъ които клеветятъ добро-то ви въ Христа поведеніе.

17. Защото е по добрѣ да страдате, ако е така воля-та Божія, като правите добро, а не като правите зло.

18. Понеже и Христосъ веднѣжъ пострада за грѣхове-тъ, праведный-тъ за неправедны-тъ, да ны приведе при Бога, умъртвенъ бывши по плѣть, а оживотворенъ по духъ;

19. Съ когото отиде та проповѣда и на духове-тъ които бѣхѣ въ тѣмницѣ-тъ,

20. Които ся възпротивихѣ нѣкога си на Божіе-то дълготърпѣніе, което гы чакаше едно врѣме въ дни-тъ Ноевы, когато ся правѣше ковчегъ-тъ, въ който малцина, то есть осмь души, избавихѣ ся чрѣзъ водѣ-тъ;

21. На коѣкто като е образъ крещеніе-то, не измываніе-то на плѣтскѣ-тъ нечистотѣ, но свидѣтелство-то на добрѣ-тъ совѣсть къмъ Бога, спасава и насъ днесъ, чрѣзъ възкресеніе-то на Исуса Христа;

22. Който е отдесно на Бога, отъ какъ ся възнесе на небе-то, и комуто ся покорихѣ ангели-тъ и власти-тъ и силы-тъ.

ГЛАВА Ǻ.

Ǻ. Хрѣтъ оубо пострадавъшъ за ны плѣтїю, ѿ вы въ тѣже мыслѣ воустроѣхѣся: занѣ пострадавъи плѣтїю, престѣ ѿ грѣхѣ.

Б. Во ѣже не ктомъ человѣческимъ похотемъ, но воли Бжїей прочее во плѣти жити время.

Г. Довѣстѣ ко вамъ мимошедшее время житїѣ, волю ꙗзыческому творившимъ, ходящимъ въ нечистотѣхъ, въ похотехъ, [въ мѣжелѣжствѣ, въ скотолѣжствѣ, въ помыслѣхъ,] въ пїанствѣ, въ козлогласованїихъ, въ лихонманїи, ѿ богомѣрскихъ ꙗвласлѣженїихъ:

Ǻ. Ѿ немже дивѣтѣ, не сходящимъ вамъ въ тѣже владѣ разлїанїе, хсѣице:

Е. Иже воздадѣтъ слово готѣвъ сꙋщемъ сдѣлѣти живымъ ѿ мѣртымъ.

Б. На сѣ бо ѿ мѣртымъ бѣговѣстїѣ, да сдѣз оубо прїимстѣ по человѣкъ плѣтїю, поживстѣ же по Бжѣ дхѣмъ.

З. Всѣмъ же кончина приближисѣ. оуцѣломѣдритесѣ оубо ѿ трезвїтесѣ въ молитвахъ:

И. Прѣжде же всѣхъ дрѣгъ ко дрѣгъ любовь прилѣжнѣ имѣйте, занѣ любовь покрывѣетѣ множество грѣхѣвъ:

Ǻ. Страннолюбцы дрѣгъ ко дрѣгъ, безъ роптанїи:

Г. Кїйждо ꙗкоже прїѣтъ дарованїе, междѣ себѣ сїмъ слѣжаще, ꙗкѡ добрии строителїе разлїчныѣ бѣгодѣти Бжїѣ:

Ǻ. Ёще ктѣ глаголетѣ, ꙗкѡ словеса Бжїѣ: ёще ктѣ слѣжитѣ, ꙗкѡ ѿ крѣпости, ѿже подаѣтъ Бжѣ: да ѿ всемъ славитѣ Бжѣ Иисъ Хрѣтомъ, емѣже ёсть слава ѿ держѣва во вѣки вѣкѣвъ. ѡмїнѣ.

Б. Козлобаенїи, не дивїтесѣ ѣже въ васъ раждеженїю ко искшѣнїю вамъ бывѣемъ, ꙗкѡ чѣждѣ вамъ слѣчаюшсѣ:

ГЛАВА 4.

1. И тъй, понеже Христосъ пострада за насъ по плътъ, оржѣте ся и вы съсъ същъ-тъжъ мысль; защото пострадалий-тъ по плътъ прѣстанѣлъ е отъ грѣхъ-тъ;

2. За да живѣете прѣзъ останѣло-то въ плътъ-тъжъ врѣме, не вече по чловѣчески похоти, но по Божіѣ-тъжъ волѣ.

3. Защото е доста намъ прѣминѣло-то врѣме на животъ-тъ, дѣто смы правилн волѣ-тъжъ на язычници-тъ, и смы живѣли въ нечистоты, въ похоти, въ винопійства, въ кошунства, въ упиванія, и въ омерзны-тъ идолослуженія.

4. За това ся и чудятъ, че вы не тичате съ *тѣхъ* въ исто-то разливаніе на блудство-то, и *вы* хулятъ;

5. Конто ще дадѣтъ отвѣтъ на оногова който е готовъ да сѣди живы-тъ и мъртвы-тъ.

6. Понеже за това ся проповѣда благовѣстіе-то и на мъртвы-тъ, за да ся сѣдятъ по чловѣчески въ плътъ, а да живѣѣтъ по Бога въ духъ.

7. А свършаніе-то на всичко е приближило; и тъй разумно живѣйте и трѣзвенни бѣдѣте въ молитвы-тъ.

8. А прѣди всичко имайте усърднѣ любовь помежду си; защото любовь-та ще покрые множество грѣхове.

9. Бывайте едни на други гостолубиви безъ роптаніе.

10. Всякой споредъ дарбѣ-тъжъ който е пріѣлъ, служѣте съ неѣ единъ на другый, като добри стронтели на многоразличнѣ-тъжъ Божіѣ благодать.

11. Ако говори нѣкой, *нека говори* като словеса Божіи; ако слугува нѣкой, *нека слугува* като отъ силѣ-тъжъ който му Богъ дава, да ся слави во всичко Богъ чрѣзъ Исуса Христа, комуто е слава-та и държава-та во вѣкы вѣковъ. Аминь.

12. Възлюбленни, не ся чудѣте за огненно-то искушеніе, което става на васъ за испытнѣ, като че ви ся случава *нѣщо* чудно;

҃і. Но понѣже приобщаетеся Хрѣтовымъ страстѣмъ, радуйтеся, ꙗко да и въ явленіе славы ѿгнѣ возвратитесь всеобща.

а. Яше оукорѣми бываєте ѿ имени Хрѣтовѣ, вѣжени есте: ꙗко славы и Бжїѣ Дхъ на васъ почиваетъ: Онѣмъ оубо хсѣлитсѣ, а вамъ прославляется.

ѿ. Да не ктѣ оубо ѿ васъ постраждетъ ꙗко оубійца или ꙗко тать или ꙗко злодѣѣ, или ꙗко чуждопосѣтитель:

ѿ. Яше ли же ꙗко Хрѣтіанинъ, да не стыдится, да прославляется же Бга въ части сѣѣ.

з. ꙗко время начати сѣдѣ ѿ дому Бжїа: яше же прежде ѿ васъ, кѣмъ кончина противящимся Бжїю ѿвѣлю;

и. И яше праведникъ ѿдѣ спасетсѣ, нечестивый и грѣшный гдѣ явитсѣ;

а. Тѣмже и страждущиѣ по волѣ Бжїей, ꙗко вѣрнѣ зиждителю да предадѣтъ дѣшы своѣ во бготвореніѣ.

ГЛАВА 6.

а. Стѣрцы иже въ васъ молю, ꙗко стѣрецъ сѣѣ и свѣдѣтель Хрѣтовымъ страстѣмъ, иже и хотѣщей славы явитисѣ ѿбщникъ,

б. Пасите ѿже въ васъ стадо Бжїе, посѣщающе не нѣжду, но волею, и по нѣѣ: ниже неправедными прибѣтки, но оусерднѣ;

г. Ни ꙗко ѿбладающе причтѣ, но ѿбрази бывайте стадамъ:

д. И явѣшсѣ пастыреначѣлникъ, прїимете незвадѣмый славы вѣнѣцъ.

ѿ. Такоже юнѣѣ повинитсѣ стѣрцѣмъ: всѣ же дрѣгъ дрѣгъ повинюшесѣ, смиреномѣдріе стажите: занѣ Бгъ гвѣрдымъ противитсѣ, смиреннымъ же даѣтъ бгдѣть.

13. Но радувайте ся, споредъ дѣто сте причастници на Христовы-тѣ страданія, за да ся зарадувате веселяще ся и когато слава-та негова ся яви.

14. Блажени сте ако вы укоряватъ за име-то Христово; защото Духъ-тъ на славѣ-тѣ и на Бога почива на васъ; отъ кѣмъ тѣхъ ся хули, а отъ кѣмъ васъ ся прославява.

15. Защото никой отъ васъ да не страда като убица, или като крадецъ, или злодѣецъ, или като испытователь на чужды работы.

16. Но ако страда като Христіанинъ, да ся не срамува, но да слави Бога въ това пѣщо.

17. Защото *дойде* врѣме-то да ся започене сѣдба-та отъ домъ-тъ Божій; и ако *начене* първомъ отъ насъ, каква ще бѣде сетнина-та на тѣзи които ся не покоряватъ на евангеліе-то Божіе?

18. И ако праведный-тъ едвамъ ся спасава, нечестивый-тъ и грѣшный-тъ дѣ ще ся яви?

19. Така и тѣзи които страдатъ по Божіѣ-тѣ волѣ, да прѣдаватъ души-тѣ си *нему*, като на вѣренъ Създатель, въ благодареніе.

ГЛАВА 5.

1. Презвитеры-тѣ, които сѣ между васъ, умолявамъ азъ, който съ тѣхъ на едно съмъ презвитерь и свидѣтель на страданія-та Христовы, и причастникъ на славѣ-тѣ която има да ся яви,

2. Пасѣте Божіе-то между васъ стадо, надзиравайте го не съ принужденіе, но самоволно; нито за гнѣснѣ печалбѣ, но съ усердіе;

3. Нито като че обладавате наслѣдіе-то *Божіе*, но бывайте примѣръ на стадо-то.

4. И когато ся яви Пастыреначалникъ-тъ, ще пріемете вѣнецъ на славѣ-тѣ който не повѣхнува.

5. Подобно и вы, млади, покорявайте ся на презвитеры-тѣ, и всички единъ на другъ като ся покорявате, облѣчѣте смиренномудріе-то; защото Богъ ся противи на горды-тѣ, а на смиренны-тѣ дава благодать.

ѡ. Смирїтєся оубо подѣ крѣпкую рѣку Бжїю, да вы вознесѣтѣ во врѣмѣ:

ѣ. Всю печаль вашу возвергше на нѣ, ѿкѣ тоѣ печѣтѣся ѡ васѣ.

ѥ. Трезвїтєся, бодрствуйтє, занѣ спостѣтѣ вашѣ дїаволѣ, ѿкѣ лѣвѣ рыкаѣ, ходитѣ, ѿскїѣ когѣ поглотїтї:

ѧ. Ѣмѣже протївїтєся тѣрди вѣрою, вѣдѣще, ѿкѣ тѣже страстї слагѣютѣся вашему братству, ѣже въ мїрѣ.

ї. Бѣз же всѣхъ бѣгодѣти, призвѣвѣи васѣ въ вѣчнѣю свою славу ѡ Хрїстѣ Іисѣ, малѣ пострадавши, тоѣ да совершїтѣ вы, да оутвердїтѣ, да оукрѣпїтѣ, да ѡснѣтѣ:

ѧі. Тому слава, ѡ держѣва во вѣки вѣкѣвъ. Ѧмїнь.

ѧіі. Сїлѣномѣ вамѣ вѣрнымъ братомѣ, ѿкѣ нецїю, малѣ написѣхъ, молѣ ѡ засвїдѣтельствѣ сѣѣ бытї ѡстиннѣѣ бѣгодѣти Бжїей, въ нѣѣже стѣтѣ.

ѧііі. Цѣлѣетѣ вы ѿѣ въ Павѣлѣнѣ соизвѣрїннаѣ, ѡ Мѣрко сынѣ мой.

ѧіііі. Цѣлѣйтѣ дрѣгѣ дрѣга лѣвѣнїемѣ лѣвѣѣ. мїрѣ вамѣ всѣмѣ ѡ Хрїстѣ Іисѣ. Ѧмїнь.

6. И тъй смиръте ся подъ държавиѣ-тъ рѣкѣ Божіѣ, за да вы възвыси на врѣме;

7. И всякѣ вашѣ грѣхѣ възложѣте на него, защото той ся грижи за васѣ.

8. Бѣдѣте трѣзвенни, бодри; защото соперникѣ-тъ ви діаволѣ-тъ, като лъвѣ рыкае, и обхожда да търси кого да погълне;

9. Комуто ся съпротивѣте, *стояще* твърди въ вѣрѣ-тъ, понеже знаете че исты-тъ страданія ся случаватъ на братія-та ви които сѣ на свѣтъ-тъ.

10. А Богѣ на всякѣ благодать, който чрѣзъ Христа Исуса е призовалъ насѣ въ вѣчнѣ-тъ своѣ славѣ, като пострадае малко, той да вы осъвършенствува, да вы утвърди, да вы укрѣпи, и да вы направи непоколебимы.

11. Нему слава и държава да бѣде во вѣкы вѣковѣ. Аминѣ.

12. Писахъ ви на кѣсо чрѣзъ Симуана вѣрнаго, както мыслиѣ, брата, и увѣщавамъ ви и свидѣлствувамъ ви, че тая е истинна-та Божія благодать, въ коѣто стоите.

13. Поздравява вы съзбранна-та *сз васѣ церква* у Вавилонѣ, и сынѣ мой Марко.

14. Поздравѣте ся единѣ другый съсѣ цѣлованіе на любовь. Мирѣ на всички васѣ които сте въ Христа Исуса. Аминѣ.

СОБО́РНОЕ ПОСЛА́НІЕ ВТОРО́Е
СВАТА́ГО АПО́СТОЛА ПЕТРА́.

ГЛАВА́ Я.

А. СѢМѢНѢ ПЕТРѢ, РАБѢ И ПОСЛА́ННИКѢ ІІСѢ ХРІ́ТОВѢ, РАВНОЧЕ́СТНОЮ СЪ НА́МИ ПОЛЗЧИ́ВШЫМЪ ВѢ́РОЮ ВЪ ПРА́ВДѢ БѢ́ГА НА́ШЕГѢ И СѢ́СА ІІ́СА ХРІ́ТА:

Б. БЛА́ГОДАТЬ ВА́МЪ И МИ́РЪ ДА ОУ́МНОЖИ́ТСЯ ВЪ ПОЗНА́НІИ БѢ́ГА, И ХРІ́ТА ІІ́СА ГД́А НА́ШЕГѢ:

Г. ІІ́КѢ ВСѢ́ НА́МЪ БЖ́ТВЕННЫ́А СІ́ЛЫ ѿГѢ́, ІА́ЖЕ КЪ ЖИВОТѢ́ И БЛ́ГОЧЕ́СТІЮ, ПОДА́НА РАЗУ́МОМЪ ПРИЗВА́ВШАГѢ НА́СЪ СЛА́ВОЮ И ДОБРОДѢ́ТЕЛІЮ.

Д. И́МНІЕ ЧЕ́СТНА́А НА́МЪ И ВЕЛИ́КАА ѿБѢ́ТВО́ВАНІ́А ДА́РОВА́ШАСЯ, ДА СІ́ХЪ РА́ДИ БѢ́ДЕТЕ БЖ́ЕСТВЕННА́ГѢ ПРИЧА́СТНИЦЫ ѿСЪСЪТ́ВЪА, ѿБѢ́ГШЕ, ІА́ЖЕ ВЪ МИ́РѢ, ПОХО́ТНЫ́А ТЛІ́:

Е. И́ ВЪ СА́МОЕ ЖЕ СІ́Е, ТЩА́НІЕ ВСѢ́ ПРИВНЕ́СШЕ, ПОДА́ДИТЕ ВЪ ВѢ́РѢ ВА́ШЕЙ ДОБРОДѢ́ТЕЛЬ, ВЪ ДОБРОДѢ́ТЕЛИ ЖЕ РАЗУ́МЪ,

Ж. ВЪ РАЗУ́МѢ́ ЖЕ ВОЗДЕРЖА́НІЕ, ВЪ ВОЗДЕРЖА́НІИ ЖЕ ТЕРПѢ́НІЕ, ВЪ ТЕРПѢ́НІИ ЖЕ БЛ́ГОЧЕ́СТІЕ,

З. ВО БЛ́ГОЧЕ́СТІИ ЖЕ БРАТОЛЮ́БІЕ, ВЪ БРАТОЛЮ́БИИ ЖЕ ЛЮ́БОВЬ.

И. СІ́А БО СЪ́ЩАА ВЪ ВА́СЪ И МНѢ́ЖАША́СЯ, НЕ ПРА́ЗДНЫХЪ НИ́ЖЕ БЕЗПЛО́ДНЫХЪ СОТВОРА́ТЪ ВѢ́ ВЪ ГД́А НА́ШЕГѢ ІІ́СА ХРІ́ТА ПОЗНА́НІЕ.

К. Ѹ́МѢ́ЖЕ БО И́КЪ СІ́ХЪ, СЛѢ́ПЪ ѿСЪ́, МЖА́И, ЗАБВѢ́НІЕ ПРІ́ЕМЪ ѿЧИЩЕ́НІА ДРЕ́ВНИХЪ СВОИ́ХЪ ГРѢ́ХѢ́ВЪ.

І. ТѢ́МЪ ЖЕ ПА́ЧЕ, БРА́ТІЕ, ПОТЩА́ЙТЕ́СЯ ІЗВѢ́СТНО ВА́ШЕ ЗВА́НІЕ

ВТОРО-ТО СОБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА 1.

1. Симонъ Петръ, рабъ и апостолъ Исусъ Христовъ, вамъ, които сте получили еднакъж-тъ съ насъ драгоцѣнъж вѣрж чрѣзъ правдж-тъ на Бога нашего и Спаса Исуса Христа ;

2. Благодать и миръ да ся умножи на васъ съ познаніе-то на Бога, и на Исуса Господа нашего.

3. Както божественна-та негова сила е дарила намъ всичко що е за животъ-тъ *потрѣбно* и за благочестіе-то, чрѣзъ познаніе-то на тогози, който е призовавъ насъ съсъ славъ и добродѣтель,

4. Чрѣзъ които ся дарихъ намъ най голѣмы-тъ и драгоцѣнны-тъ обѣщанія, за да бѣдете поради тѣхъ причастници на божественно-то естество, и да отбѣгнете отъ похотно-то растлѣніе което е на свѣтъ-тъ.

5. И за това исто-то, турѣте всичко-то си стараніе, и приложѣте на вѣрж-тъ си добродѣтель, на добродѣтель благоразуміе,

6. На благоразуміе въздържаніе, на въздържаніе търпѣніе, на търпѣніе благочестіе,

7. На благочестіе братолюбіе, и на братолюбіе любовь.

8. Защото тѣзи *добрини* ако ся намѣрувать у васъ и ся умножавать, правятъ вы да не сте празни нито бесплодни въ познаваніе-то на Господа нашего Исуса Христа.

9. Понеже въ когото ся тѣ не намѣрувать, *той е слѣпъ*, кжсогледъ, и забравилъ е очищеніе-то на вѣтхы-тъ си грѣхове.

10. За това, братіе, постарайте ся повече да утвърждавате

и избрание творити : сѣѧ бо творѧще, не ѡмате согрѣшити никогдаже.

ǺІ. Снѣ бо Ѡбѧнѧ приподѧтся вѧмъ вхѡдъ въ вѣчное црѣтво Гдѧ нѧшегѡ и Снѧ Ісѧ Хрѣтѧ.

БІ. Сегѡ рѧди не ѡблѣнѡса воспоминѧти прѣснѡ вѧмъ ѡ сѣхъ, ѧще и вѣдите, и оутвержденіе естѣ въ настоѧщей истинѣ.

ГІ. Прѧведнѡ бо мнѡ, донелѣже есмь въ сѣмъ тѣлесѣ, возстаѡати вѧсъ воспоминѧніемъ :

ǺІ. Вѣдый, ѧкѡ скорѡ естѣ ѡложѣніе тѣлесѣ моегѡ, ѧкоже и Гдѧ нѧшъ Ісѧ Хрѣтѡсъ сказа мнѣ.

БІ. Потщѡса же и всегда ѡмѣти вѧсъ по моѣмъ ѡсхѡдѣ пѧмѧть ѡ сѣхъ творити.

БІ. Не оухищрѣннымъ бо кѧснемъ послѣдовавше сказахомъ вѧмъ силъ и прѣсѣствіе Гдѧ нѧшегѡ Ісѧ Хрѣтѧ, но самовѣдцы бывше величествѧ Ѡнагѡ.

ЗІ. Пріемъ бо ѡ Бѣѧ Ѡцѧ чѣсть и слѧвъ, глѧсъ прѣдшѧ къ немѡ таковѡ ѡ велелѣпнымъ слѧвы : сѣй естѣ Снъ моѡ возлюбленный, ѡ немже ѧзъ блгонзѡбнхъ.

ИІ. И сѣй глѧсъ мы слышахомъ съ нѣсѣ сшѣдшъ, съ нѣмъ сѡще на горѣ стѣѧ.

ǺІ. И ѡмамы ѡзвѣстнѣѣшее прорѡческое слѡво, емѡже внимающе ѧкоже свѣтилъ сѧѡющъ въ тѣмнѣмъ мѣстѣ, добрѣ творитѣ, дѡндеже дѣнь ѡзарѣтѧ, и денница возсѧетѧ въ сердцахъ вѧшихъ.

К. Сіѣ прѣжде вѣдѡще, ѧкѡ всѧко прорѡчество кнѣжное, по своемѡ сказанію не бывѧетѧ.

Кѧ. Ни бо волею бысть когдѧ челоѡвѣкомъ прорѡчество, но ѡ сѣѧгѡ Дхѧ просвѣщѧемѣ глаголаша стѣи Бжѣи челоѡвѣцы.

призваніе-то и избираніе-то ваше ; защото това като струвате, никога нѣма да прѣгрѣшите.

11. Защото така ще изобилно да ви ся даде входъ въ вѣчно-то царство на Гопода нашего и Спаса Иисуса Христа.

12. Заради това не ще ся облѣниѣ да ви напонувамъ всякога за тѣзи *работы*, ако и да *вы* знаете, и да сте утвърдени въ настоящѣ-тѣ истинѣ.

13. Мыслиѣ обаче праведно, до когато съмъ въ тѣхъ хыжнинѣ *тѣлеснѣ* да вы възбуждамъ съ напонуваніе ;

14. Понеже знаиѣ, че скоро ще оставиѣ хыжнинѣ-тѣ си, както Господъ нашъ Иисусъ Христосъ ми извѣсти.

15. Ще ся постараиѣ обаче, щото вы и слѣдъ умираніе-то ми да можете всякога да помните тѣзи *работы*.

16. Защото като ви обадиѣхмы сиѣ-тѣ и идваніе-то на Господа нашего Иисуса Христа, не слѣдовахмы хитронзмыслены басни, но бѣхмы самовидци на негово-то величествіе :

17. Защото прія отъ Бога Отца честь и славѣ, когато дойде нему отъ великолѣпнѣ-тѣ славѣ такъвъ гласъ : Тойзи е Сынъ мой възлюбленный-тъ, въ когото азъ благоволихъ.

18. И тойзи гласъ чухмы ный че дойде отъ небе-то, когато бѣхмы съ него на святѣ-тѣ горѣ.

19. Още имамы и по извѣстно пророческо-то слово, на което добрѣ струвате да внимавате, като на свѣтило което свѣти въ тъмно мѣсто, додѣ ся зазорн день-тъ, и зорница-та изгрѣе въ сѣрдца-та ваши.

20. И това най първо да знаете, че никое пророчество отъ писаніе-то не бѣва отъ собственно-то разясненіе *на тогози който пророчестеува*.

21. Защото никога не е идвало пророчество отъ чловѣческѣ волѣ, но отъ Духа Святаго движени, говорихѣ святи-тѣ чловѣци Божіи.

ГЛАВА Ї.

а. Быша же и живи пророцы въ людехъ, якоже и въ васъ бѣдѣтъ живи оучители, иже внесѣтъ єреси погнѣблени, и искѣпашаго ихъ вѣки ѿметающеся, приводѣше себѣ скорѣ погнѣбель :

б. И мнози послѣдствуютъ ихъ нечистотѣмъ, ихже ради пѣтъ истинный похѣлится,

г. И въ прегмноженіи астивыхъ словесъ васъ оуловѣтъ : ихже сѣдъ и сконн не коснѣтъ, и погнѣбель ихъ не дрѣмлетъ.

д. Ище бо бѣтъ аггеловъ согрѣшившихъ не пощадѣ, но пленіицами мѣрка связавъ предаде на сѣдъ мѣримыхъ блюстѣ :

е. И перваго мѣра не пощадѣ, но Осмаго Иова правды проповѣдника сохрани, потѣмъ мѣрс нечѣствовавшихъ наведе :

ж. И грады Содомскіа и Гомѣррскіа сжегъ разорѣніемъ ѿсѣди, Ѧбразъ хотѣщимъ нечѣствовати положивъ :

з. И праведнаго Лѣнта ѿбѣдима ѿ беззаконныхъ въ нечистѣ сожитѣа ижебави :

и. Видѣніемъ бо и слѣхомъ праведный живый въ нихъ, дѣнь ѿ днѣ дѣшс праведнѣ беззаконными дѣлы мѣчае :

а. Вѣсть Гдѣ блѣгочестивыхъ ѿ напасти ижебавѣти, неправедники же на дѣнь сѣднѣ мѣримы блюстѣ :

г. Наипаче же во слѣдъ плотскіа похоти сквернѣнѣа ходѣшыхъ, и ѿ Гдѣствѣ нерадѣшыхъ, продерзѣтеле, себѣ оуговѣдницы, славы не трепѣшѣтъ хѣлаше :

а. Идѣже Ѧггѣи крѣпостію и сілою бѣлши сѣше, не терпѣтъ на сѣ ѿ Гдѣа оукорѣннѣ сѣдъ.

б. Сѣи же, яко скѣти живѣтнѣ єстествомъ бѣвшѣ въ

ГЛАВА 2.

1. Но имало е и лъжливи пророци между народъ-тъ, както и между васъ ще има лъжливи учители, които ще въведътъ скрито губителны ереси, и ще ся отричатъ и отъ Господаря *си* който ты е купилъ, та ще навлѣкнѣтъ на себе си скорашнѣ погубель.

2. И мнозина ще послѣдуютъ тѣхны-тъ развращенія, поради които нѣтъ-тъ на истина-тъ ще ся похули.

3. И отъ любостыжаніе ще вы употребяватъ като търговіи съ прѣсторены думы; тѣхно-то осъжденіе, отколѣ *приготовено*, не ся забавя, и тѣхна-та погубель не дрѣме.

4. Защото ако Богъ не пощадѣ ангелы-тъ които съгрѣшихъ, но ты хвърли въ преисподниѣ *вързаны* съ веригы мрачны, и прѣдаде ты да бѣдѣтъ вардени за сѣдѣ,

5. И *ако* не пощадѣ старый-тъ свѣтъ, но като нанесе потопъ врѣхъ свѣтъ-тъ на нечестивы-тъ; съхрани *сѣсѣ семь души* осмый-тъ Ноя, проповѣдника на правдѣ-тъ;

6. И осъди на разореніе градове-тъ Содомскы и Гоморскы, и направи ты на пепелъ, та ты постави примѣръ на онѣзи, които послѣ щѣхъ да нечествувать;

7. И освободи праведнаго Лота, комуто бѣ досадило нечисто-то поведеніе на нечестивы-тъ;

8. (Защото праведный-тъ, който живѣяше между тѣхъ, отъ день на день измѣчваше праведикъ-тъ си душѣ, като гледаше и чуваше *тъхны-тъ* беззаконны дѣла);

9. Знае Господь да освободява благочестивы-тъ отъ напасть, а неправедны-тъ да държи за сѣдний-тъ день да ся мѣчатъ:

10. А наипаче на тѣзи които съ пожеланіе на нечистотѣ слѣдуютъ подирь плѣтъ-тъ, и прѣзирать власть-тъ: *тъ* сѣ дързостливы, безочливы, и не треперять кога хулять чиновничества-та.

11. Дѣто ангели-тъ, ако и по голѣми да сѣ въ крѣпость и силѣ, не произносятъ противъ тѣхъ хулителенъ сѣдѣ прѣдъ Господа;

12. Тѣзи обаче, като природны безсловесны животны, родены за

ПОГІБЕЛЬ І ТМІД, ВЗНІЇЖЕ НЕ РАЗМІЇЮТЬ Х҃ЛАЩЕ, ВО ІСТАВІНН
СВОЇМЪ ІСТАВІЮТЬСЯ:

ГІ. Пріёмлюще мздѣ неправеднѣ, сласть мнѣше всенѣвное
насыщѣніе, сквернітели ѿ порочницы, питающеса лєстьми
своими, гдѣше съ вами,

ДІ. ОУИ ѿМѢЩЕ ІСПОЛНЬ ВЛАДОДѢАНІА ІІ НЕПРЕСТАЕМАГВ
ГРѢХА, ПРЕЩІЮЩЕ ДѢШЫ НЕСТВЕРЖДѢНЫ, СЕРДЦЕ НАСЧЕНО
ЛНХОІМСТВѢ ѿМѢЩЕ, КЛАТВЫ ЧАДА,

Ѣ. ѠСТАВШЕ ПРА́ВЫЙ ПѢТЬ ЗАБЛАДІША, ПОСЛѢДОВАВШЕ
ПѢТІИ ВЛАДІМА ГОСÓРОВА, ѢЖЕ МЗА8 НЕПРА́ВЕДНО8 ВОЗ-
ЛЮБИ8,

Ѣ. ОБЛИЧЕНІЕ ЖЕ ІМѢ СВОЕГѦ БЕЗЗАКОНІИ: ПОДЪРѢМНИКЪ
БЕЗГЛАСЕНЪ, ЧЕЛОВѢЧЕСКИМЪ ГЛАСОМЪ ПРОВѢЩАВШЪ, ВОЗБРАНІИ
ПРОРОКА БЕЗЪМІЕ.

ѡ. Сѣи сѣть истѡчницы безводни, Ѡблацы ѣ мглы ѡ
вѣтрѣх преносѣмни, ѣмже мрѣкѣ темный во вѣки блѡ-
дѣтсѣ.

III. Прегърдаа во сѣтѣ вѣщающе, прелъщуютъ въ скверны
плотскія похоти, ѿбѣгающихъ всѣчески ѿ нѣхъ живѣщихъ
во лстѣ.

Ѧ. СВОБОДѦ ИМѦ ѠБѢЩАВАЮЩЕ, САМИ РАБѦ СЪЩЕ ТЛѢНІА :
ИМЖЕ БО КТО ПОБѢЖДЕНЪ БЫВАЕТЪ, СЕМѦ И РАБОТЕНЪ
ЕСТЬ.

К. Иже во ѿбѣгше скверныхъ міра въ рѣзгмъ Г҃а ѿ С҃са
нашегоу Іиса Хр҃та, сіи же пакы сплѣтшесѧ побѣждаеми
вывѣютъ, выша ѿмъ послѣдняя г҃орша первыхъ.

КА. ЛѢЧШЕ БО БѢ ѿМЪ НЕ ПОЗНАТИ ПСТІ ПРАВДЫ, НЕЖЕЛИ
ПОЗНАВШИМЪ ВОЗВРАТИТИСЯ ВСПАТЬ ѿ ПРЕДАННЫМЪ ѿМЪ СТЫЯ
ЗАПОВѢДИ.

КВ. СЛЗЧІСА БО ІМЗ ІСТІННАЯ ПРІТЧА: ПЭСЗ ВОЗВРАЩСА
НА СВОЮ БЛЕВÓТИНС: І СВІНІА ЎМЫВШИСА, ВЗ КАМЗ ТІН-
НЫЙ.

ловъ и истрѣбваніе, хулять за нѣща които не знаѣтъ, и ще погынѣтъ въ свой-тъ си развратъ,

13. И ще приѣмѣтъ заплатѣ-тъ на неправдѣ-тъ; иматъ го за наслажденіе деня да раскошествувать; тѣ сѣ сквърнителни и порочници; наслаждавать ся съ лъсти-тъ си, когато сѣ на угощеніе съ васъ наедно;

14. Иматъ очи пълны съ блудъ и съ непрѣстаненъ грѣхъ; подлѣстятъ души неутвърдены; иматъ сѣрдце-то си научено на любостяжаніе; чада на клѣтвѣ сѣ.

15. Оставивше правый-тъ пѣтъ заблудихъ, и послѣдовахъ пѣтъ-тъ на Валаама *сынъ-тъ* Восоровъ, който възлюбилъ заплатѣ-тъ на неправдѣ-тъ;

16. Но изобличенъ бы за свое-то си беззаконіе; нѣмъ подяремникъ съ гласъ чловѣческый проговори, и възпрѣ безуміе-то на пророкъ-тъ.

17. Тѣ сѣ безводни кладенци, облаци отъ вихрушки тласкани, за които мрачна тъма ся варди во вѣкъ.

18. Защото като говорятъ съ надутото празнословіе, прѣлѣгватъ съ плѣтскы-тъ похоти, съ невѣздържанія-та, тѣзи които сѣ наистинѣ избѣгнали отъ живушы-тъ въ заблуденіе,

19. Като имъ обѣщавать свободѣ, а тѣ сами сѣ роби на развратъ-тъ; защото отъ когото бѣва побѣденъ нѣкой, нему и робъ става.

20. Понеже, като избѣгнѣхъ отъ мръсотіи-тъ на свѣтъ-тъ чрѣзъ познаніе-то на Господа и Спаса Іисуса Христа, ако сѣ ся сплели пакъ въ тѣхъ и оставатъ побѣдени, послѣдно-то имъ състояніе е станѣло по лошо отъ първо-то.

21. Понеже по добро бы было за тѣхъ да не бѣхъ познали пѣтъ-тъ на правдѣ-тъ, нежели като го познахъ да ся повѣрѣхъ отъ прѣдаденѣ-тъ тѣмъ святѣ заповѣди.

22. Но съ тѣхъ ся случавѣ това което казува истинна-та пословица: Псе-то ся върнѣ на блевотинѣ-тъ си, и, свиня-та окѣпана *вгърнѣ* ся да ся валя въ тинѣ-тъ.

ГЛАВА Г.

а. Сіє оуже возлюбленіи, второе вамъ пишѹ посланіе, въ нѣхже возбуждаю воспоминаніемъ вашъ чистый смыслъ :

б. Поманѣти прѣжде реченныя глаголы ѿ стѣхъ Пррѣкъ, и ѿпашъ вашихъ заповѣдъ Гдѣ и Спса :

в. Сіє прѣжде вѣдаше, ѿкъ прійдѣтъ въ послѣдніа дни рсгатеа, по своѣхъ похотехъ ходѣше,

г. И глаголюще : гдѣ есть ѡбѣтованіе пришествіа ѿгѣ ; ѡпелѣже во оцѣ оуспоша, всѣ такъ превывають ѿ начала созданіа.

д. Таѣтса во ѿмъ сіє хотѣшымъ, ѿкъ нѣсѣ бѣша ѿспѣрва, и земля ѿ воды, и водою составлена Бжѣимъ словомъ.

е. Тѣмже тогдашній міръ, водою потопленъ бывъ погѣе :

ж. И нынѣшная нѣсѣ и земля тѣмже словомъ сокроена сѣтъ, Огню влоудѣма на день сѣдѣ и погѣеи нечестивыхъ челоѣкъ.

з. Едино же сіє да не оутѣитса васъ возлюбленіи, ѿкъ едѣнъ день прѣдъ Гдѣмъ ѿкъ тысаща лѣтъ, и тысаща лѣтъ ѿкъ день едѣнъ.

и. Не коснѣтъ Гдѣ ѡбѣтованіа, ѿкоже нѣцыи коснѣнїе мѣтъ : но долготерпѣтъ на насъ, не хотѣ да ктѣ погѣнетъ, но да всѣ въ поканіе прійдѣтъ.

і. Прійдѣтъ же день Гдѣнъ ѿкъ тѣтъ въ пошѣ, въ онѣже нѣсѣ оубѣ съ шѣмомъ мѣмъ ѿдѣтъ, стѣхѣ же сжигѣемы разорѣтса, земля же, и ѿже на нѣѣ дѣла сгорѣтъ.

к. Сѣмъ оуко всѣмъ разорѣемымъ, кѣѣмъ подѣбѣтъ быти вамъ во стѣхъ превываніихъ и влѣгѣстѣихъ ;

л. Чаюшымъ и скорѣе быти желаюшымъ пришествіа Бжѣагѣ днѣ, ѿгѣже рѣдѣ нѣсѣ жегѣма разорѣтса, и стѣхѣ ѡпалѣеи растѣютса ;

ГЛАВА 3.

1. Ето, възлюблени, пишж ви това второ посланіе, въ които *два* посланія възбуждаѣ чрѣзъ напoмнуваніе чистый-тѣ вашъ смьслъ :

2. Да помните прѣдизговорены-тѣ отъ святы-тѣ пророцы слова, и заповѣдъ-тѣ отъ насъ апостоы-тѣ на Господа и Спаса.

3. Най първо знайте това, че въ послѣдни-тѣ дни ще дойдѣтъ подиграватели, които ще ходятъ по свои-тѣ си похоти,

4. И ще казывать : Дѣ е обѣщаніе-то на идваніе-то му ? защото отъ какъ сж ся баци-тѣ *ни* поминѣли, всичко-то си така стои отъ начало-то на създаніе-то.

5. Защото самоволно не разумѣвать това, че небеса-та отъ край си, и земя-та която е отъ *внѣ* водѣ-тѣ и въ водѣ-тѣ съсъ слово-то Божіе станѣхѣ.

6. Чрѣзъ, които тогашній-тѣ свѣтъ погынѣ потопенъ отъ водѣ-тѣ.

7. А днешни-тѣ небеса и земя-та, съ исто-то слово сж вардены, да ся пазятъ за огнь-тѣ до день-тѣ на сѣдѣ-тѣ и на погьбваніе-то на нечестивы-тѣ челоѣѣы.

8. Още едно и това да не забравяте, възлюблени, че прѣдъ Господа единъ день е като тысяща години, и тысяща години, като единъ день.

9. Господъ не забавя обѣщаніе-то *си*, както що смѣтатъ нѣкои *това* баваніе, по търпи ны за много врѣме, понеже не иска да погынѣтъ нѣкои, но всичкы да дойдѣтъ на покаяніе.

10. А день-тѣ Господень ще дойде, като крадецъ ношя, въ който небеса-та ще прѣйдѣтъ съ бученіе, а стихіи-тѣ разгоряваны ще ся стопятъ, и земя-та и дѣла-та по неѣж ще изгорятъ.

11. И тѣй понеже всичко това ще ся стопи, какви трѣбува да сте вы въ святѣ обходѣ и въ благочестіе,

12. Като чакате и бързате за идваніе-то на Божій-тѣ день, въ който небеса-та въспламеняваны ще ся развалятъ, и стихіи-тѣ разгоряваны ще ся стопятъ ?

ГІ. НОВА ЖЕ НБСЄ, І НОВЫ ЗЕМЛІ ПО ѠБЪТОВАНІЮ ЁГѠ
ЧАЕМЪ, ВЪ НИХЪЖЕ ПРАВДА ЖИВЕТЪ.

ДІ. ТѢМЖЕ, ВОЗЛЮБЛЕННІИ, СІХЪ ЧАЮЩЕ, ПОТЩІТЕСЯ НЕ-
СКВѢРНИ И НЕПОРѠЧНИ ТОМЪ ѠБРЪСТІСЯ ВЪ МІРѢ:

ЕІ. И ГДА НАШЕГѠ ДОЛГОТЕРПѢНІЕ, СПАСЕНІЕ НЕ ПУЩАЙТЕ:
ИКОЖЕ И ВОЗЛЮБЛЕННЫЙ НАШЪ БРАТЪ ПАВЕЛЪ ПО ДАННѢИ ЕМУ
ПРЕМУДРОСТИ НАПИСА ВАМЪ.

ЖІ. ИКОЖЕ И ВО ВСѢХЪ СВОИХЪ ПОСЛАНИИХЪ, ГЛАГОЛА ВЪ НИХЪ Ѡ
СИХЪ: ВЪ НИХЪЖЕ СЪТЬ НЕЗДѠВЪ РАЗУМНА ИБКА, ИЖЕ НЕ НАЗЧЕНИ
И НЕ УТВЕРЖЕНИ РАЗВРАЩАЮТЪ, ИКОЖЕ И ПРѠЧАА ПИСАНІА, КЪ
СВОЕЙ ПОГИБЕЛИ ИМЪ.

ЗІ. ВЫ ЖЕ ОУБО ВОЗЛЮБЛЕННІИ, ПРЕДВѢДАЩЕ ХРАНИТЕСЯ, ДА
НЕ ЛЕСТИЮ БЕЗЗАКОННЫХЪ СВЕДЕНІИ БЫВШЕ, ѠПАДЕТЕ СВОЕГѠ
ОУТВЕРЖЕНІА:

ИІ. НО ДА РАСТЕТЕ ВО БЛАГОДАТИ И РАЗУМѢ ГДА НАШЕГѠ И
СПСА ИИСА ХРІТА. ТОМЪ СЛАВА И НЫНѢ И ВЪ ДЕНЬ ВѢКА.
АМИНЬ.

13. А споредъ обѣщаніе—то му очакувамы новы небеса и новѣ земѣ, въ които живѣе правда.

14. За това, възлюбленни, тѣзи нѣща като очакувате, прилѣжайте да ся намѣрите чисти и непорочни прѣдъ него миромъ ;

15. И дълготърпѣніе—то на Господа нашего имайте за спасеніе ; както и възлюбленный—тѣ нашъ братъ Павелъ ви писа споредъ даденѣ—тѣ нему мудрость,

16. Както и въ всички—тѣ *си* посланія, кога говори въ тѣхъ за тѣзи работы ; въ които има нѣкои нѣща мжноразумителны, които неучени—тѣ и неутвърдени—тѣ искривяватъ, както и други—тѣ писанія, за своѣ—та си погубель.

17. И тѣй вы, възлюбленни, като сте прѣдизвѣстени *за това*, пазѣте ся, да ся не увлѣчете съсъ заблужденіе—то на беззаконны—тѣ, и отпаднете отъ утвържденіе—то си.

18. Но растѣте въ благодать—тѣ и въ познаніе—то на Господа нашего и Спаса Іисуса Христа. Нему слава *да бжде* и нынѣ и въ день вѣчный. Аминь.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНІЕ ПЕРВОЕ
СТІАГО АПЛА ІОАННА Б҃ГСЛОВА.

ГЛАВА А.

а. Ёже б҃ѣ испѣрва, ёже слышахомъ, ёже видѣхомъ очима нашими, ёже оузрѣхомъ, и рѣки наша ѡсвѣща ѡ словеса живѡтнѣмъ :

б. И живѡтѣ ѡбнѣса, и видѣхомъ, и свидѣтельствемъ, и возвѣщаемъ вамъ живѡтѣ вѣчный, иже б҃ѣ оу Оца, и ѡбнѣса намъ :

в. Ёже видѣхомъ и слышахомъ, повѣдаемъ вамъ, да и вы ѡбщѣніе имате съ нами : ѡбщѣніе же наше со Оцемъ и съ Сномъ ѡгнѡ Иисомъ Хрѣтомъ :

г. И сіѡ пишемъ вамъ, да радость ваша бѣдетъ исполнена.

д. И сіѣ ёсть ѡбѣтованіе, ёже слышахомъ ѡ негѡ, и повѣдаемъ вамъ, ѡкѡ б҃ѣ свѣтѣ ёсть, и тмѣ въ немъ нѣсть ни единыа.

е. Иже речемъ, ѡкѡ ѡбщѣніе имамы съ нимъ, и во тмѣ ходимъ, лжемъ, и не творимъ истины :

ж. Иже же во свѣтѣ ходимъ, ѡкоже самъ той ёсть во свѣтѣ, ѡбщѣніе имамы дрѣгѣ ко дрѣгѣ, и кровъ Ииса Хрѣта Сна ѡгнѡ ѡчищаетъ насъ ѡ всѣмъ грѣхѡмъ.

з. Иже речемъ : ѡкѡ грѣхѡ не имамы, себѣ прелюбаемъ, и истины нѣсть въ насъ.

и. Иже исповѣдаемъ грѣхѡ наша, вѣренъ ёсть и праведенъ, да ѡставитъ намъ грѣхѡ наша, и ѡчиститъ насъ ѡ всѣмъ неправды.

ПЪРВО-ТО (СЪБОРНО) ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

ГЛАВА 1.

1. Това което бѣ отъ начало, което смы чули, което съ очи-тѣ си видѣхмы, което изгледахмы, и рѣцѣ-тѣ ни похванѣхъ, за Слово-то на животъ-тѣ;

2. (И животъ-тѣ ся яви, и видѣхмы, и свидѣтельствуваме, и ви извѣствамы вѣчный-тѣ животъ, който бѣ у Отца и яви ся намъ;)

3. Това което смы видѣли и чули, него ви извѣствамы, да имате и вы съ насъ общеніе; а пакъ наше-то съобщеніе е съ Отца и съ Исуса Христа неговъ-тѣ Сынъ.

4. И това ви пишемъ, да бѣде ваша-та радость исполнена.

5. И това е извѣстіе-то, което чухмы отъ него и го извѣствамы вамъ, че Богъ е видѣлина, и никаква тъмнина нѣма въ него.

6. Ако речемъ че имамы съобщеніе съ него, а ходимъ въ тъмнинѣ, лъжемъ, и не вършимъ истинѣ-тѣ.

7. Ако ли ходимъ въ видѣлинѣ, както е той въ видѣлинѣ, имамы единъ съ другъ съобщеніе, и кръвъ-та на Сына му Исуса Христа очисти ны отъ всякой грѣхъ.

8. Ако речемъ че грѣхъ нѣмамы, сами себе си лъжемъ, и истина-та не е въ насъ.

9. Ако исповѣдвамы грѣхове-тѣ наши, вѣренъ и праведенъ е, да ни прости грѣхове-тѣ ни, и да ны очисти отъ всякъ неправдъ.

Г. Яже речѣмъ, ꙗко не согрѣшихомъ, аже творимъ єго, и слово єго несть въ насъ.

ГЛАВА Ё.

А. Чѣдъца моѣ, сѣѣ пишѣ вамъ, да не согрѣшите: и яже кто согрѣшитъ, ходѣтъ ѡ мамѣ ко Оцѣ, Ииса Хрѣта праведника.

Б. И тоѣ ѡчищеніе єсть ѡ грѣсѣхъ нашихъ, не ѡ нашихъ же точию, но и ѡ всегѣ міра.

Г. И ѡ сѣмъ разсмѣемъ, ꙗко познахомъ єго, яже заповѣди єго соблюдаемъ.

Д. Глаголай, ꙗко познахъ єго, и заповѣди єго не соблюдаѣтъ, ложь єсть, и въ сѣмъ истины несть:

Е. Я иже яже соблюдаѣтъ слово єго, поистиниѣ въ сѣмъ любви Бжїѣ совершенна єсть. ѡ сѣмъ разсмѣемъ, ꙗко въ немъ єсмы.

Ж. Глаголай въ немъ пребывати, долженъ єсть, ꙗкоже Онь ходѣтъ єсть, и сѣѣ такожде да ходѣтъ.

З. Познѣбленіи, не заповѣдь новъ пишѣ вамъ, но заповѣдь вѣтъхъ, юже имѣете испѣрва: заповѣдь вѣтъхъ єсть слово, еже слышасте испѣрва.

И. Паки заповѣдь новъ пишѣ вамъ, еже єсть поистиниѣ въ немъ и въ васъ: ꙗко тѣѣ мимоходѣтъ, и свѣтъ истинный сѣѣ оуже сѣѣтъ.

А. Глаголай себѣ во свѣтѣ быти, а брата своего ненавидѣй, во тѣѣ єсть досѣѣ.

Г. Любѣѣ брата своего, во свѣтѣ пребывѣтъ, и соблюзна въ немъ несть.

Д. Я ненавидѣѣ брата своего, во тѣѣ єсть, и во тѣѣ ходѣтъ, и не вѣтъ, камъ ѣдетъ, ꙗко тѣѣ ѡслѣпѣ Очѣѣмъ.

Е. Пишѣ вамъ, чѣдъца, ꙗко ѡставляются вамъ грѣси ѡмене єго радѣ.

10. Ако речемъ че не сме съгрѣшили, правимъ го лъжъ, и негово-то слово не е въ насъ.

ГЛАВА 2.

1. Чадца мои, това ви пишжъ, да не съгрѣшите: и ако съгрѣши нѣкой, имамы ходатай при Отца, Исуса Христа, Праведнаго.

2. И той е умиловленіе за наши-тѣ грѣхове, и не тъкмо за наши-тѣ, но и за всичкій-тѣ свѣтъ.

3. И по това знаемъ че сме го познали, ако пазимъ неговы-тѣ заповѣди.

4. Който казува: Познахъ го, а заповѣди-тѣ му не пази, лъжъ е, и истина-та не е въ него.

5. А който пази негово-то слово, въ него наистинжъ Божія-та любовъ е съвършенна. По това знаемъ че сме въ него.

6. Който казува че въ него прѣбѣдва, длъженъ е, както е онъ ходилъ, така и той да ходи.

7. Братіе, не ви пишжъ новж заповѣдь, но заповѣдь ветхж, койкто отъ начало имайте; ветха-та заповѣдь е слово-то което сте отъ начало чули.

8. Пакъ новж заповѣдь ви пишжъ, което е и въ него и въ васъ истинно; защото тъмнина-та прѣхожда, и истина-та видѣлина вече свѣти.

9. Който казува че е въ видѣлинжъ, а ненавижда брата си, въ тъмнинжъ е до нынѣ.

10. Който люби брата си, той прѣбѣдва въ видѣлинжъ, и нѣма соблазнъ въ него.

11. А който ненавижда брата си, въ тъмнинжъ е, и въ тъмнинжъ ходи, и не знае кѣдѣ отхожда, защото тъмнина-та му е заслѣпила очи-тѣ.

12. Пишжъ вамъ, чадца, защото ви ся простихъ грѣхове-тѣ заради негово-то име.

҃҃. Пишѣ вамъ, О́тцы, ꙗ́ко позна́ете безнача́льнаго. пишѣ вамъ, ю́нншы, ꙗ́ко побѣди́те азка́ваго. Пишѣ вамъ, дѣти, ꙗ́ко позна́ете О́цѧ.

҃҃. Писа́хъ вамъ, О́тцы, ꙗ́ко позна́ете и́сконнаго. писа́хъ вамъ, ю́нншы, ꙗ́ко крѣпцы́ есте, и́ слово Бж́іе въ васъ пребыва́етъ, и́ побѣди́те азка́ваго.

҃҃. Не любите́ міра, ни, ꙗ́же въ мірѣ. ꙗ́же кто́ любитъ міръ, нѣсть любви́ О́чи въ не́мъ:

҃҃. ꙗ́ко все, ꙗ́же въ мірѣ, по́хоть плотска́я, и́ по́хоть о́чєсъ, и́ гóрдость житѣ́йская, нѣсть ѿ О́цѧ, но ѿ міра сегѡ́ есть.

҃҃. И міръ прехо́дитъ, и́ по́хоть е́гѡ: а́ твора́и во́лю Бж́ію, пребыва́етъ во вѣки.

҃҃. Дѣти, послѣ́дняя го́дина́ есть: и́ ꙗ́коже слы́шасте, ꙗ́ко а́нтихрі́стъ гра́детъ, и́ ны́нѣ а́нтихрі́сти мно́зи бы́ша: ѿ сегѡ́ разсмѣ́ваемъ, ꙗ́ко послѣ́дній ча́съ есть.

҃҃. Ѣ́мъ насъ и́зыдо́ша, но не вѣ́ша ѿ насъ: ꙗ́же бы ѿ насъ были, пребы́ли о́убо бы́ша съ на́ми: но да́ я́вѧтсѧ, ꙗ́ко не сѣ́тъ всѣ́ ѿ насъ.

҃҃. И вы́ помаза́ніе имате ѿ О́тца, и́ вѣ́сте всѧ.

҃҃. Не писа́хъ вамъ, ꙗ́ко не вѣ́сте и́стины, но ꙗ́ко вѣ́сте ю́, и́ ꙗ́ко всѧ́ка лжа́ ѿ и́стины нѣ́сть.

҃҃. Кто́ есть лжи́вый, то́чию ѿмета́йсѧ, ꙗ́ко І́исъ нѣ́сть Хр́тосъ; се́й есть а́нтихр́стъ, ѿмета́йсѧ О́цѧ и́ О́на.

҃҃. Всѧ́къ ѿмета́йсѧ О́на, ни О́цѧ имате́: а́ исповѣ́даѧ О́на, и́ О́цѧ имате́.

҃҃. Вы о́убо ꙗ́же слы́шасте и́спѣ́рва, въ васъ да пребыва́етъ. (и́) ꙗ́же въ васъ пребѣ́детъ ꙗ́же и́спѣ́рва слы́шасте, и́ вы въ О́нѣ́ и́ О́цѣ́ пребѣ́дете.

҃҃. И́ сѣ́е есть ѡ́бѣ́тованіе, ꙗ́же са́мъ ѡ́бѣ́ща́ намъ, живо́тъ вѣ́чный.

҃҃. О́на́ писа́хъ вамъ ѡ́ лста́щихъ васъ.

҃҃. И́ вы ꙗ́же помаза́ніе прі́а́сте ѿ негѡ́, въ васъ пребы́-

13. Пишѣ вамъ, отци, защото вы познахте тогози, който е отъ начало. Пишѣ вамъ, млади, защото побѣдихте лукаваго. Пишѣ вамъ, дѣца, защото познахте Отца.

14. Писахъ вамъ, отци, защото познахте тогози, който е отъ начало. Писахъ вамъ, млади, защото сте крѣпки, и слово-то Божіе прѣбѣдва въ васъ, и побѣдихте лукаваго.

15. Не обичайте свѣтъ-тъ, нито което е въ свѣтъ-тъ. Ако любѣ нѣкой свѣтъ-тъ, любовь-та на Отца не е въ него.

16. Защото всичко що е въ свѣтъ-тъ, похоть-та на плѣтъ-тъ, и похоть-та на очи-тъ, и гордость-та на живота, не е отъ Отца, но отъ свѣтъ-тъ е.

17. Но свѣтъ-тъ прѣхожда и негова-та похоть; а който прави волѣ-тъ Божію, въ вѣки прѣбѣдва.

18. Дѣца, послѣдно врѣме е; и както сте чули че Антихристъ иде, и сега има много антихристи; отъ това познаваме че е послѣдно врѣме.

19. Отъ насъ излѣзохъ, но не бѣхъ отъ насъ; защото ако бы были отъ насъ, щѣхъ да си останѣтъ съ насъ; но *излѣзохъ*, да ся явятъ че не сѣ всички-тъ отъ насъ.

20. И вы имате помазаніе отъ Святаго, и знаете всичко.

21. Не съмъ ви писалъ защото не знаете истинѣ-тъ, но защото ѣ знаете, и защото всяка лъжа не е отъ истинѣ-тъ.

22. Кой е лжецъ, освѣнъ оногози който отрича че Исусъ не е Христосъ? Той е антихристъ, който ся отрича отъ Отца и отъ Сына.

23. Всякой който ся отрича отъ Сына, нѣма нито Отца; [а който исповѣдува Сына, има и Отца.]

24. И тѣй онова което сте вы отъ начало чули, нека прѣбѣде въ васъ. Ако прѣбѣде въ васъ това което сте отъ начало чули, *то* ще прѣбѣдете и вы въ Сына и въ Отца.

25. И това е обѣщаніе-то, което ни той обѣща, животъ вѣчный.

26. Това ви писахъ поради тѣзи, които вы лъстятъ.

27. И помазаніе-то което вы пріяхте отъ него, прѣбѣдва въ

вѣдѣтъ, ꙗкоже не трѣбуете, да кто оучитъ вы: но ꙗкоже то само помазаніе оучитъ вы ѿ всемъ, ꙗкоже истинно есть, ꙗкоже несть ложно: ꙗкоже ꙗкоже нагнѣ васъ, пребывайте въ немъ.

ки. И нынѣ, чада, пребывайте въ немъ: да егда явится, ꙗмамы дерзновеніе, ꙗкоже не посрамимъ ѿ негѣ, въ пришествіи егѣ.

ко. Яже вѣсте, ꙗкоже праведникъ есть, разсудите, ꙗкоже всѣхъ творѣи правды, ѿ негѣ родиша.

ГЛАВА ҃.

а. Видите, каковыя любви дѣла есть оу насъ, да чада Бжїа наречѣмъ, ꙗкоже вѣдемъ. сегѣ ради мїръ не знаетъ насъ, зане не позна егѣ.

б. Возлюбленіи, нынѣ чада Бжїа есмы, ꙗкоже не оу явѣмъ, что вѣдемъ: вѣмы же, ꙗкоже, егда явится, подобни есмы вѣдемъ, ꙗкоже оузримъ егѣ, ꙗкоже есть.

в. И всѣхъ имѣаи надежда сїѣ на ны, ѿчищаетъ себѣ, ꙗкоже онъ чистъ есть.

г. Всѣхъ творѣи грѣхъ, ꙗкоже беззаконіе творитъ: ꙗкоже грѣхъ есть беззаконіе.

д. И вѣсте, ꙗкоже онъ явѣмъ, да грѣхѣи наша возметъ: ꙗкоже грѣхѣи въ немъ несть.

е. Всѣхъ, ꙗже въ немъ пребываетъ, не согрѣшаетъ: всѣхъ согрѣшааи, не видѣ егѣ, ни позна егѣ.

ж. Чада, никтоже да лститъ васъ: творѣи правды, праведникъ есть, ꙗкоже онъ праведенъ есть.

з. Творѣи грѣхъ, ѿ діавола есть: ꙗкоже исперва діаволъ согрѣшаетъ. сегѣ ради явѣмъ снъ Бжїи, да разсудитъ дѣла діавола.

и. Всѣхъ рожденный ѿ Бга, грѣхѣи не творитъ, ꙗкоже сѣмѣ егѣ въ немъ пребываетъ: ꙗкоже не можетъ согрѣшати, ꙗкоже ѿ Бга рожденъ есть.

васъ, и нѣмате нуждѣ да вы учи нѣкой; но както исто-то помазаніе вы учи за всичко, и е истинно, и не е лъжливо; и както вы е научило, ще прѣбждете въ него.

28. И сега, чадца, прѣбждвайте въ него; та когато ся яви да имамы дързновение, и да ся не посраимъ отъ него въ пришествіе-то му.

29. Ако знаете че е праведенъ, знайте че всякой който прави правдѣ отъ него е роденъ.

ГЛАВА 3.

1. Виджте каквѣ любовь е далъ намъ Отецъ, да ся наречемъ *и да смы* чада Божіи. За това свѣтъ-тъ не познава насъ, защото не позна него.

2. Възлюблени, сега смы чада Божіи; и още не ся е явило какво ще бждемъ; но знаемъ че, кога ся яви, ще смы подобни нему; защото ще го видимъ както е.

3. И всякой който има тѣзи надеждѣ на него, очиства себе си, както е онъ чистъ.

4. Всякой който прави грѣхъ, прави и беззаконіе; защото грѣхъ-тъ е беззаконіе.

5. И знаете че той ся яви, да земе наши-тъ грѣхове; и грѣхъ нѣма въ него.

6. Всякой който прѣбждва въ него, не съгрѣшава; всякой който съгрѣшава, не го е видѣлъ, нито го е позналъ.

7. Чадца, да вы не льсти никой; който прави правдѣ праведенъ е, както *и* онъ е праведенъ.

8. Който прави грѣхъ, отъ діавола е; защото отъ начало діаволъ-тъ съгрѣшава. За това ся яви Сынъ Божій, да съсыпѣ дѣлата на діавола.

9. Всякой който е роденъ отъ Бога, грѣхъ не прави, защото сѣме негово прѣбждва въ него; и не може да съгрѣшава, защото е отъ Бога роденъ.

҃. СЕГѠ РѦДИ ІАВЛѢНА С҃ТЬ ЧАДА Б҃ЖІА ІІ ЧАДА ДІАВОЛА. ВСѦКЪ НЕ ТВОРАІІ ПРѦВДЫ, Н҃КСТЬ Ѡ Б҃ГА, ІІ НЕ ЛЮБАІІ БРѦТА СВОЕГѠ.

АІ. ІѦКѠ СЕ ЁСТЬ ЗАВѢЩАНІЕ, ЁЖЕ СЛЫШАСТЕ ІСПЕРВА, ДА ЛЮБИМЪ ДР҃ГЪ ДР҃ГА :

БІ. НЕ ІАКОЖЕ КАІНЪ Ѡ АСКѦВАГѠ Б҃Ѣ, ІІ ЗАКЛА БРѦТА СВОЕГѠ : ІІ ЗА К҃Ю ВИНЪ ЗАКЛА ЁГѠ ; ІѦКѠ Д҃ЛА ЁГѠ АСКѦВА Б҃ѢША, А БРѦТА ЁГѠ ПРѦВЕДНА.

҃І. НЕ ЧУДИТЕСѦ, БРѦТІЕ МОѦ, АЩЕ НЕНАВИДИТЪ ВѦСЪ МІРЪ.

АІ. МЫ В҃ЕМЪ, ІѦКѠ ПРЕДОХОМЪ Ѡ СМЕРТИ ВЪ ЖИВОТЪ, ІѦКѠ ЛЮБИМЪ БРѦТІЮ : НЕ ЛЮБАІІ КО БРѦТА, ПРЕБЫВАЕТЪ ВЪ СМЕРТИ.

ЕІ. ВСѦКЪ НЕНАВИДАІІ БРѦТА СВОЕГѠ, ЧЕЛОВ҃КОУБИЦА ЁСТЬ : ІІ В҃КТЕ, ІѦКѠ ВСѦКЪ ЧЕЛОВ҃КОУБИЦА НЕ ІМАТЬ ЖИВОТА В҃ЧНАГѠ ВЪ СЕБѢ ПРЕБЫВАЮЩА.

ЅІ. Ѡ СЕМЪ ПОЗНАХОМЪ ЛЮБОВЬ, ІѦКѠ ОНЪ ПО НАСЪ ДШ҃С СВОЮ ПОЛОЖИ : ІІ МЫ ДОЛЖНИ ЁСМЫ ПО БРѦТІИ ДШ҃ШЫ ПОЛАГАТИ.

ЗІ. ІЖЕ ОУБѠ ІМАТЬ БОГАТСТВО МІРА СЕГѠ, ІІ ВИДИТЪ БРѦТА СВОЕГѠ ТРЕВЗЮЩА, ІІ ЗАТВОРИТЪ ОУТРОБѢС СВОЮ Ѡ НЕГѠ, КАКѠ ЛЮБИ Б҃ЖІА ПРЕБЫВАЕТЪ ВЪ НЕМЪ ;

ІІІ. ЧАДА МОѦ, НЕ ЛЮБИМЪ СЛОВОМЪ НИЖЕ АЗЫКОМЪ, ПО Д҃ЛОМЪ ІІ ІСТИННОЮ.

АІ. ІІ Ѡ СЕМЪ РАЗСМ҃КЕМЪ, ІѦКѠ Ѡ ІСТИНЫ ЁСМЫ, ІІ ПРЕДНИМЪ СМІРАЕМЪ СЕРДЦА НАША :

К. ЗАНЕ АЩЕ ЗАЗРИЕТЪ НАМЪ СЕРДЦЕ НАШЕ, ІѦКѠ БОЛІИ ЁСТЬ Б҃Ъ СЕРДЦА НАШЕГѠ, ІІ В҃КСТЬ ВСѦ.

КА. РОЗЮБЛЕНІИ, АЩЕ СЕРДЦЕ НАШЕ НЕ ЗАЗРИТЪ НАМЪ, ДЕРЗНОВЕНІЕ ІМАМЫ КЪ Б҃ГЪ,

КВ. ІІ ЁГѠЖЕ АЩЕ ПРОСИМЪ, ПРИЕМЛЕМЪ Ѡ НЕГѠ, ІѦКѠ ЗАПВѢДИ ЁГѠ СОБЛЮДАЕМЪ, ІІ ОУГВѢДАѦ ПРЕДНИМЪ ТВОРИМЪ.

КГ. ІІ СІѦ ЁСТЬ ЗАПОВѢДЬ ЁГѠ, ДА В҃КР҃ЕМЪ КО ІМА СІѦА ЁГѠ ІІСА ХРІТА, ІІ ЛЮБИМЪ ДР҃ГЪ ДР҃ГА, ІАКОЖЕ ДѦЛЪ ЁСТЬ ЗАПОВѢДЬ НАМЪ.

10. Въ това ся познаватъ чада-та Божіи и чада-та діаволскы. Всякой който не прави правдѣ, не е отъ Бога, нито който не любѣ брата си.

11. Защото това е зарѣчаніе-то което отъ начало чухте, да любимъ единъ другыго.

12. Не както Канѣ, *който* бѣ отъ лукаваго, и закла брата си. И защо го закла? Защото неговы-тѣ дѣла бѣхѣ лукавы, а братовы-тѣ му праведны.

13. Не дѣйте ся чудѣ, братіе мои, ако свѣтъ-тъ вы ненавижда.

14. Ный знаемъ че прѣминѣхмы отъ смъртъ въ животь, защото любимъ братія-та: който не любѣ брата *си* останува въ смъртъ.

15. Всякой който ненавижда брата си, челоуѣкоубіецъ е, и знаете че никой челоуѣкоубіецъ нѣма животь вѣченъ да прѣбѣдва въ него.

16. Отъ това познавамеы любовь-тѣ, че той животь-тъ си положи за насъ; и ный смы длѣжни да положимъ *нашій-тъ* животь за братія-та.

17. Но който има свѣтовны-тѣ добринны, и гледа брата си че има нуждѣ, а заключи сѣрдце-то си отъ него, какъ ще прѣбѣдва въ него любовь-та Божія?

18. Чадца мои, да не любимъ съ думѣ, нито съ языкъ, но съ дѣло и съ истинѣ.

19. И отъ това познавамеы че смы отъ истинѣ-тѣ, и ще увѣримъ сѣрдца-та си прѣдъ него.

20. Защото ако ны осѣжда сѣрдце-то, извѣстно че Богъ е по голѣмъ отъ сѣрдце-то ни, и знае всичко.

21. Възлюбленни, ако сѣрдце-то ни не ны осѣжда, имамы дѣрзновение у Бога;

22. И, какво-то да понѣмѣ, прѣнимаы отъ него, защото пазимъ заповѣди-тѣ неговы, и правимъ угодно-то прѣдъ него.

23. И тая е негова-та заповѣдь, да вѣрувамеы въ име-то на Сына му Исуса Христа, и да любимъ единъ другыго, както е далъ намъ заповѣдь.

кд. ꙗко соблюдаѣи заповѣди ѿгнѣ, въ немъ пребываетъ, ꙗко той въ немъ. ꙗко сѣмъ разсмѣемъ, ꙗко пребываетъ въ насъ, ѿ дѣа, ѿгнѣ дѣа есть намъ.

ГЛАВА ̑.

а. Возлюбленніи, не всѣмъ дѣхъ вѣрѣйте, но искшайте дѣхъ, ꙗко въ бѣа сѣтъ: ꙗко мнози лжепророцы ѿыдоша въ міръ.

б. ѿ сѣмъ познавайте дѣа бжѣа, ꙗко дѣа лѣстча. всѣмъ дѣхъ, ꙗко исповѣдетъ іиса хрѣта во плоти пришедша, ѿ бѣа есть.

в. ꙗко всѣмъ дѣхъ, ꙗко не исповѣдетъ іиса хрѣта во плоти пришедша, ѿ бѣа нѣтъ: ꙗко сѣи есть антихрѣстовъ, ѿгнѣ слышасте, ꙗко градѣтъ, ꙗко нынѣ въ мірѣ есть оужѣ.

г. Въ ѿ бѣа есть, чѣдца, ꙗко повѣдѣте тѣхъ: ꙗко болѣи есть, ꙗко въ насъ, нежели, ꙗко въ мірѣ.

д. Онѣи ѿ міра сѣтъ: сегнѣ ради ѿ міра глаголютъ, ꙗко міръ тѣхъ посаждаетъ.

е. Мы ѿ бѣа есмы: ꙗко знаѣтъ бѣа, посаждаетъ насъ: ꙗко ꙗко нѣтъ ѿ бѣа, не посаждаетъ насъ. ѿ сѣмъ познаемъ дѣа истины ꙗко дѣа лѣстча.

ж. Возлюбленніи, возлюбимъ дрѣгъ дрѣга: ꙗко любви ѿ бѣа есть, ꙗко всѣмъ любѣи, ѿ бѣа рожденъ есть, ꙗко знаѣтъ бѣа:

и. ꙗко не любѣи, не позна бѣа, ꙗко бѣа любви есть.

з. ѿ сѣмъ ѿвѣса любви бжѣа въ насъ, ꙗко сѣа своего единороднаго послѣ бѣа въ міръ, да живи въдемъ ѿмъ.

и. ѿ сѣмъ есть любви, не ꙗко мы возлюбимъ бѣа, но ꙗко той возлюбѣи насъ, ꙗко послѣ сѣа своего ѿчищеніе ѿ грѣсѣхъ нашихъ.

аи. Возлюбленніи, ꙗко сѣе возлюбѣла есть насъ бѣа, ꙗко мы должни есмы дрѣгъ дрѣга любѣи.

24. И който пази неговы-тъ заповѣди, прѣбѣдва въ него, и той въ него; и отъ това познаваме че прѣбѣдва въ насъ, отъ Духа когото е далъ намъ.

ГЛАВА 4.

1. Възлюбенни, всякому духу не вѣрувайте, но испытуйте духове-тъ отъ Бога ли сж; защото много лжепророци излѣзохъ по свѣтъ-тъ.

2. Отъ това познавайте Духъ-тъ Божій; всякой духъ който исповѣдува че Исусъ Христосъ дойде въ плоть, отъ Бога е;

3. И всякой духъ който не исповѣдува че Исусъ Христосъ дойде въ плоть, не е отъ Бога; и той е духъ-тъ антихристовъ, за когото чухте че иде, и сега е вече на свѣтъ-тъ.

4. Вы сте отъ Бога, чадца, и побѣдили сте ги; защото по голѣмъ е оный който е въ васъ, а не който е въ свѣтъ-тъ.

5. Тъ сж отъ свѣтъ-тъ, за това отъ свѣтъ-тъ говорятъ, и свѣтъ-тъ тѣхъ слуша.

6. Ный смы отъ Бога; който познава Бога, насъ слуша: който не е отъ Бога, не ны слуша. Отъ това познаваме духъ-тъ на истинѣ-тъ и духъ-тъ на заблужденіе-то.

7. Възлюбенни, да любимъ единъ другыго; защото любовь-та е отъ Бога; и всякой който люби, отъ Бога е роденъ, и познава Бога.

8. Който не люби, не е позналъ Бога, защото Богъ е любовь.

9. Въ това ся яви Божія-та къмъ насъ любовь, че Сына своего единороднаго проводи Богъ на свѣтъ-тъ, да бѣдемъ живи чрѣзъ него.

10. Въ това е любовь-та, не че ный смы Бога възлюбилъ, но че той възлюби насъ, и проводи Сына своего умилоственіе за наши-тъ грѣхове.

11. Възлюбенни, понеже така възлюбилъ насъ Богъ, и ный смы длѣжни да любимъ единъ другыго.

12. Бога никой не е видѣлъ никога ; ако любимъ единъ друго, Богъ прѣбѣдва въ насъ, и любовь-та негова е съвършенна въ насъ.

13. Отъ това познаваме, че прѣбѣдвамы въ него, и той въ насъ, защото отъ Духа своего е далъ намъ.

14. И ний видѣхмы и свидѣтельствуваме, че Отецъ проводи Сина Спаситель на свѣтъ-тъ.

15. Който исповѣда че Исусъ е Сынъ Божій, Богъ прѣбѣдва въ него, и той въ Бога.

16. И ний познахмы и повѣрувахмы любовь-тъ, коѣто Богъ има къмъ насъ. Богъ е любовь ; и който прѣбѣдва въ любовь-тъ, прѣбѣдва въ Бога, и Богъ въ него.

17. Въ това е съвършенна любовь-та въ насъ, да имамы дързновение въ сѣдний-тъ день ; защото както е той, *така* сме и ний въ тойзи свѣтъ.

18. Въ любовь-тъ страхъ нѣма, но съвършенна-та любовь пропѣжда вънъ страхъ-тъ ; защото страхъ-тъ има мѣкъ, и който ся страхува не е съвършенъ въ любовь-тъ.

19. Ний любимъ него, защото първомъ той възлюби насъ.

20. Ако рече пѣкой : Любѣхъ Бога, а ненавижда брата си, лъже е ; защото който не любн брата си, когото видѣ, Бога когото не е видѣлъ, какъ може да го любн ?

21. И тѣжъ заповѣдь имамы отъ него, че който любн Бога да любн и брата си.

ГЛАВА 5.

1. Всякой който вѣрува че Исусъ е Христосъ, отъ Бога е роденъ ; и всякой който любн оногози който е родилъ, любн и роденный-тъ отъ него.

2. Отъ това познаваме че любимъ чада-та Божіи, когато Бога любимъ, и заповѣди-тъ неговы пазимъ.

3. Защото тая е любовь-та Божія, да пазимъ заповѣди-тъ неговы ; и заповѣди-тъ му не сѣ тежки.

д. Іѣкѡ всѧкѡз рождѣнный ѡ Бѣа повѣждѧетѡ мїрѡ : ѡ сїѧ ѣсть повѣда повѣдѧвшѧ мїрѡ, вѣра нѧша.

е. Ктѡ ѣсть повѣждѧѧ мїрѡ, тѡкмѡ вѣрѡѧй, іѡкѡ Іисѡз ѣсть Сѡн Бжїѡ ;

ѕ. Сѣй ѣсть пришедѡй водѡю ѡ кровїю [ѡ Дхѡмѡ], Іисѡз Хрїтѡсѡз, не водѡю тѡчїю, но водѡю ѡ кровїю : ѡ Дхѡз ѣсть свидѣтельствѡѧй, іѡкѡ Дхѡз ѣсть ѡстина.

з. Іѣкѡ трїѣ сѡтъ свидѣтельствѡѡщїѡ на небесї, Оцѡз, Слѡво, ѡ стѡйѡ Дхѡз : ѡ сїн трї ѣдїно сѡтъ.

и. Іѡ трїѣ сѡтъ свидѣтельствѡѡщїѡ на землї, Дхѡз, ѡ водѡ, ѡ кровѡ : ѡ трїѣ во ѣдїно сѡтъ.

ѧ. ѡще свидѣтельство чѡловѣческѡе прїѡмѡемѡ, свидѣтельство Бжїѡе бѡлѣе ѣсть : іѡкѡ сїѣ ѣсть свидѣтельство Бжїѡе, ѣже свидѣтельствѡѡ ѡ Сѡѣк своѡмѡ.

і. Бѣрѡѧй вѡ Сѡѧ Бжїѡѧ, ѡмѡтъ свидѣтельство вѡ себѣ : не вѣрѡѧй Бѡѡвн, ѧѧ сотворїѧз ѣсть ѣгѡ, іѡкѡ не вѣрѡѡ вѡ свидѣтельство, ѣже свидѣтельствѡѡ Бѣѡ ѡ Сѡѣк своѡмѡ.

ѧі. Іѡ сїѣ ѣсть свидѣтельство, іѡкѡ живѡтѡ вѣчный дѧѧз ѣсть нѧмѡ Бѣѡз, ѡ сѣй живѡтѡ вѡ Сѡѣк ѣгѡ ѣсть.

ѧі. Імѣѧй Сѡѧ Бжїѡѧ, ѡмѡтъ живѡтѡ : ѧ не ѡмѣѧй Сѡѧ Бжїѡѧ, живѡтѡ не ѡмѡтъ.

іі. Сїѧ писѧхѡз вѧмѡ вѣрѡѡщѡмѡ во ѡмѡ Сѡѧ Бжїѡѧ, дѧ вѣсте, іѡкѡ живѡтѡ вѣчный ѡмѡте, ѡ дѧ вѣрѡѡете во ѡмѡ Сѡѧ Бжїѡѧ.

ѧі. Іѡ сїѣ ѣсть дерзновѣнїѣ, ѣже ѡмѡмы кѡ немѡ, іѡкѡ ѡще чѡсѡ прѡсїмѡ по вѡлн ѣгѡ, послѡѡѡетѡ нѧсѡ :

ѧі. Іѡ ѡще вѣмѡ, іѡкѡ послѡѡѡетѡ нѧсѡ, ѣже ѡще прѡсїмѡ, вѣмѡ, іѡкѡ ѡмѡмы прѡшѣнїѧ, ѡхѡе прѡсїхѡмѡ ѡ негѡ.

ѕі. ѡще ктѡ ѡѡзрїтѡ брѧтѡ своѡгѡ согрѣѡѡщѡмѡ грѣхѡз не кѡ смѣртн, дѧ прѡсїтѡ, ѡ дѡстѡ ѣмѡ живѡтѡ, согрѣѡѡщѡмѡмѡ не кѡ смѣртн. ѣсть грѣхѡз кѡ смѣртн : не ѡ тѡмѡ, глѡгѡю, дѧ мѡлїтѡсѡ :

зї. Всѧкѡ негрѡѡѡдѡ грѣхѡз ѣсть, ѡ ѣсть грѣхѡз не кѡ смѣртн.

4. Защото всяко отъ Бога родено, побъждава свѣтъ-тъ, и тая е побѣда-та която е свѣтъ-тъ побѣдила, въра-та наша.

5. Кой е който побъждава свѣтъ-тъ, ако не тойзи който върува че Исусъ е Сынъ Божій?

6. Той е който е дошелъ съ водъ и съ кръвъ, Исусъ Христосъ ; не тъкмо съ водъ, но съ водъ и съ кръвъ ; и Духъ-тъ е който свидѣлствува ; понеже Духъ-тъ е истина-та.

7. Защото трима сж които свидѣлствуватъ [на небеса, Отецъ, Слово и Духъ Святый ; и тия трима-та сж едно.

8. И три сж които свидѣлствуватъ на земя-тъ], Духъ-тъ, и вода-та и кръвъ-та ; и *тия* три-тъ *сгласни* сж въ едно.

9. Ако принамамы свидѣлство-то на чловѣцы-тъ, свидѣлство-то Божіе по голѣмо е ; защото това е свидѣлство-то Божіе, което свидѣлствова за Сына си.

10. Който върува въ Сына Божія, има свидѣлство-то въ себе си ; който не върува въ Бога, лъжець го е направилъ, защото не е повѣрувалъ въ свидѣлство-то, което Богъ е свидѣлствовалъ за Сына си.

11. И това е свидѣлство-то, че животъ вѣченъ е далъ намъ Богъ, и той животъ е въ Сына му.

12. Който има Сынъ-тъ, има животъ : който нѣма Сына Божія нѣма животъ.

13. Това писахъ вамъ, които върувате въ име-то на Сына Божія, да знаете че имате животъ вѣченъ, и да върувате въ име-то на Сына Божія.

14. И това е дързновение-то, което имамы къмъ него, че ако просимъ нѣщо по неговъ-тъ воля, слуша ны.

15. И ако знаемъ че ны слуша, каквото да му попросимъ, знаемъ че получвамы прошенія-та които сме попросили отъ него.

16. Ако види нѣкой брата си че съгрѣшава грѣхъ не смъртно, ще попроси, и *Богъ* ще му даде животъ, *сирѣчь* на оныя които съгрѣшаватъ не смъртно. Има грѣхъ смъртенъ ; не казувамъ за него да ся помолн.

17. Всяка неправда е грѣхъ, и има грѣхъ не смъртенъ.

ПОСЛАНИЕ ІОАННОВО Е.

иі. Вѣмы, іакѡ всѧкъ рождѣнный ѿ Б҃га, не согрѣшѧетъ : но рождѣнный ѿ Б҃га, блюдетъ себѣ, и лжѧвый не прикасѧется ѧмѸ.

ѧі. Вѣмы, іакѡ ѿ Б҃га ѣсмы, и міръ весь во слѣ лежитъ.

к. Вѣмы же, іакѡ Сн҃ъ Бж҃ій прїиде, и далъ ѣсть намъ (свѣтъ и) разсмѣ, да познаемъ Б҃га истиннаго : и да вѣдемъ во истиннѣмъ Сн҃ѣ ѣгѡ Іисѣ Хр҃тѣ. сѣй ѣсть истинный Б҃гъ и живѡтъ вѣчный.

ка. Чѧдѧ, храниѣте себѣ ѿ трѣбъ їдѡлскихъ. аминь.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНИЕ ВТОРОЕ С҃ТАГО АПЛА ІОАННА Б҃ГОСЛОВА.

ГЛАВА Я.

а. Старецъ избраникъ господѣ, и чѧдѡмъ ѣа, и҃хже ѧзъ люблю воистиннѸ, и не ѧзъ точїю, но и всѧ разсмѣвшїи истиннѸ :

б. За истиннѸ пребывающею въ насъ, и съ нами вѣдетъ во вѣки.

г. Да вѣдетъ съ вами благодѧть, милость, миръ, ѿ Б҃га Оца и ѿ Г҃а Іиса Хр҃та Сна Оца, во истинѣ и любви.

д. Возрадовахся вѣдѡ, іакѡ ѡбрѣтохъ ѿ чѧдъ твоихъ ходѧщихъ во истинѣ, іакоже заповѣдь прїахомъ ѿ Оца.

е. И нынѣ молю тѧ господѣ, не іакѡ заповѣдь пишѸ тебе нѡвѸ, но юже ѣмамы исперѡ, да любимъ другъ друга.

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА ІОАННА.

18. Знаемъ че всякой роденый отъ Бога не съгрѣшава; но който е роденъ отъ Бога пазн себе си, и лукавый не ся прикоснува нему.

19. Знаемъ че смы отъ Бога; и цѣлый свѣтъ въ лукаваго лежи.

20. Знаемъ още че Сынъ Божій дойде, и даде намъ разумѣніе, да познаваме истиннаго, и въ истиннаго смы, *сирѣчь* въ Сына му Іисуса Христа; той е Богъ истинный, и животь вѣчный.

21. Чадца, пазѣте себе си отъ идола. Аминь.

ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ НА

СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

ГЛАВА 1.

1. Азъ Старець до избрашиж-тѣ Госпожѣ, и до чада-та ѱ, които азъ наистинѣ любѣж; и не само азъ, но и всички които сѣ познали истинѣж-тѣ;

2. За истинѣж-тѣ, която прѣбѣдва въ насъ, и ще бѣде во вѣкъ съ насъ;

3. Да бѣде съ васъ благодать, милость, миръ отъ Бога Отца, и отъ Господа Іисуса Христа Сына Отца, въ истинѣ и любовь.

4. Много ся възрадовахъ, че намѣрихъ отъ чада-та ти *плкои* да ходять въ истинѣж-тѣ, както пріяхмы заповѣдь отъ Отца.

5. И сега, госпоже, умолявамъ тя, не като че ти пишѣ новѣ заповѣдь, но тѣжъ коѣкто отъ начало имахмы, да любимъ единъ другыго.

Ѣ. И сѣа ѣсть любви, да ходимъ по заповѣдемъ ѣгѡ. сѣа ѣсть заповѣдь, ꙗкоже слышасте ѿспѣрва, да въ ней ходите.

З. Зане мнози лестцы внидоша въ мѣръ, не ѿповѣдающе Іиса Хрѣта пришедша во плѣти: сѣй ѣсть лстецъ и антихрѣстъ.

И. Блюдите себе, да не погубите, ꙗже дѣласте двѣрѣмъ, но да мзда совершѣннѣ воспріимете.

Ѧ. Всѣхъ престѣпѣй, и не пребывѣй во оученіи Хрѣтовѣ, бѣга не ѿмать: пребывѣй же во оученіи Хрѣтовѣ, сѣй и ѿца и сѣна ѿмать.

І. Ёще кто приходитъ къ вамъ, и сегѡ оученіѣ не приноситъ, не пріемлите ѣгѡ въ домъ, и радоватисѣ ѣмѡ не глаголите:

ѦІ. Глаголай во ѣмѡ радоватисѣ, совещаѣтсѣ дѣломъ ѣгѡ слышѣмъ.

БІ. Многа ѿмѣхъ писати вамъ, и не восхотѣхъ хартією и черниломъ: но надѣюсѣ прѣнѣти къ вамъ, и оустѣ ко оустѣмъ глаголати, да радость вѣша бѣдетъ ѿсполнена.

ГІ. Цѣлуютъ тѣ чѣда сестры твоеѣ избраннѣмъ, ѡминѣ.

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА ІОАННА.

6. И тая е любовь-та, да ходимъ по заповѣди-тъ неговы. Тая е заповѣдь-та, както сте испърво чули, да ходите въ нейъ.

7. Защото много лъстци влѣзохъ въ свѣтъ-тъ, които не исповѣдуватъ че Исусъ Христосъ дойде въ плѣтъ; такъвъ *человѣкъ* е лъжець и антихристъ.

8. Внимавайте себе си да не изгубимъ онова, което сме изработили, но да получимъ пълнъ заплатъ.

9. Всякой който прѣстъпува и не прѣбѣдва въ Христово-то ученіе, нѣма Бога; тойзи който прѣбѣдва въ ученіе-то Христово, той има и Отца и Сына.

10. Ако иде нѣкой при васъ, и не носи това ученіе, не дѣйте го приима въ къщи, и не го поздравявайте.

11. Защото който го поздравява, бива участникъ въ неговы-тъ злы дѣла.

12. Ако и да имамъ много да ви пишъ, не рачихъ съ книгъ и съ мастило; но надѣкъ ся да дойдъ при васъ, и уста съ уста да ви говоримъ, да бѣде радость-та наша исполнена.

13. Поздравяватъ тя чада-та на избраннѣ-тѣ твоиъ сестрѣ. Аминь.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНИЕ ТРЕТІЕ

СТ҃ЯГѢ АПЛА ІѠАННА БГОСЛОВА.

ГЛАВА Я.

А. СТАРЕЦЗ ГАІЕВИ ВОЗЛЮБЛЕННОМС, ЁГОЖЕ АЗЗ ЛЮБЛЮ ВО-
ИСТИННС.

Б. ВОЗЛЮБЛЕННЕ, ВО ВСѢХЗ МОЛЮСА (Ѡ ТЕБѢ) БЛГОСПѢАТИСА
ТЕБѢ, И ЗАРАВСТВОВАТИ, ІАКОЖЕ БЛГОСПѢАТСА ТЕБѢ АША.

Г. ВОЗРАДОВАХСА СѢЛѠ, ПРИШЕДШЫМЗ БРАТІАМЗ И СВИДѢ-
ТЕЛЬСТВУЮЩИМЗ ТВОЮ ИСТИНС, ІАКОЖЕ ТЫ ВО ИСТИНѢ ХО-
ДИШИ.

Д. БОЛЬШИ СЕА НЕ ИМАМЗ РАДОСТИ, ДА СЛЫШ МОА ЧѢДА ВО
ИСТИНѢ ХОДАША.

Е. ВОЗЛЮБЛЕННЕ, ВѢРНѠ ТВОРИШИ, ЁЖЕ АЩЕ ДѢЛАЕШИ ВЗ
БРАТІЮ, И ВЗ СТРАНИА,

Є. ИЖЕ СВИДѢТЕЛЬСТВОВАША Ѡ ТВОЕЙ ЛЮБВИ ПРЕД ЦРКОВІЮ :
ИХЖЕ ПРЕПОСЛАВЗ ДОСТОЙНѠ БГС, ДОБРѢ ТВОРИШИ.

З. Ѡ ИМЕНИ БО ЁГѠ ИЗЫДОША НИЧТОЖЕ ПРИЕМЛЮЩЕ Ѡ
ІАЗЫКЗ.

И. МЫ ОУБѠ ДОЛЖНИ ЕСМЫ ПРИМАТИ ТАКОВЫХЗ, ДА ПОСПѢШ-
НИЦЫ ВЪДЕМЗ ИСТИНѢ.

А. ПИСАХЗ ЦРКВИ : НО ПЕРВЕНСТВОЛЮБЕЦЗ ИХЗ ДІОТРЕФЗ, НЕ
ПРИЕМЛЕТЗ НАСЗ.

І. СЕГѠ РАДИ АЩЕ ПРИНДѢ, ВОСПОМАНѢ ЁГѠ ДѢЛА, ІАЖЕ ТВО-
РИТЗ, СЛОВЕСЫ АСКАВЫМИ ОУКОРАА НАСЗ : И НЕДОВОЛЕНЗ БЫВАА
Ѡ СІХЗ, НИ САМЗ ПРИЕМЛЕТЗ БРАТІЮ, И ХОТАЩЫМЗ ВОЗБРА-
НАЕТЗ, И Ѡ ЦРКВЕ ИЗГОНИТЗ.

ТРЕТО-ТО ПОСЛАНИЕ НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

ГЛАВА 1.

1. Азъ Старецъ възлюбленному Гаію, когото наистинѣ любѣхъ.
2. Възлюбленне, молитствувамъ въ всичко да благоуспѣвашъ и да си здоровъ, както благоуспѣва душа-та ти.
3. Защото много ся възрадувахъ, когато "дойдохъ братія-та и свидѣтельствувахъ за твоѣхъ-тѣ истинѣ, както ты ходишь въ истинѣ-тѣ.
4. По голѣмъ радость нѣмамъ отъ това, да слушамъ че чада-та ми ходять въ истинѣ-тѣ.
5. Възлюбленне, вѣрно вършишь каквото правишь на братія-та и на чужденцы-тѣ,
6. Които свидѣтельствувахъ прѣдъ церквѣ-тѣ за твоѣхъ-тѣ любовь, и които ако прѣдиспратишь достойно Богу, добръ ще сторишь.
7. Защото за негово-то име излѣзохъ, безъ да зематъ нищо отъ язычници-тѣ.
8. Ный прочее длѣжни смы да приімамы таквызи, за да смы спомощници на истинѣ-тѣ.
9. Писахъ до церквѣ-тѣ; но Діотрефъ, който обыча да първенствува въ тѣхъ, не ны приіма.
10. За това, ако бы да дойдѣ, ще напомнѣхъ за неговы-тѣ дѣла които прави, като блядослови противъ насъ съ лошы думы; и като не е доволенъ съ това, не само той не приіма братія-та, но възпира и тѣзи които ищѣтъ *да ги прииматъ*, и отъ церквѣ-тѣ ги пѣди.

ПОСЛАНІЕ ІЋДИНО.

АІ. Возлюбленне, не оуподобляйсѧ сломѧ, но бл҃гомѧ. бл҃-
готворѧй, ѿ Б҃га ѣсть: а слотворѧй, не видѣ Б҃га.

БІ. Димітрїевѣ свидѣтельствовасѧ ѿ всѣхъ, ѡ ѿ сѧмыа
ѣстины: ѡ мы же свидѣтельствемъ, ѡ вѣсте, ꙗкѡ свидѣ-
тельство наше ѣстинно ѣсть.

ГІ. Многа ѡмѣхъ писати, но не хощѣ черниломъ ѡ трѣ-
стію писати тебѣ:

ДІ. Оуповаю же ѡбѣе видѣти тѧ, ѡ оусты ко оустѡмъ гла-
голати.

ЕІ. Миръ тебѣ. цѣлѡютъ тѧ дрѣзи: цѣлѡй дрѣги по
ѡмени. аминь.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНІЕ

ІЋДИНО.

ГЛАВА І.

А. Ісѡда, Іиса Хр҃та рабъ, братъ же Іакѡва, същымъ ѡ
Бзѣ Оцѣ ѡсѣеннымъ Іисъ Хр҃томъ соблюденнымъ
званымъ:

Б. Милость вамъ ѡ миръ ѡ любви да оумножитсѧ.

Г. Возлюбленнѣи, всѧко тѣшѣе творѧ писати вамъ ѡ
ѡбщемъ спасѣнѣи вѧшемъ, нѣжда възимѣхъ писати вамъ,
молѧ подвижатсѧ ѡ предѧннѣи вѣрѣ стѣмъ ѣдиною.

Д. Привидѡша ко нѣцыи челоѡвѣцы, дрѣвле предѣстѧвлен-
нѣи на сѣе ѡсѣжденіе, нечестѣиѣи, Б҃га нашегѡ бл҃годѧть пре-

ПОСЛАНІЕ НА ІУДА.

11. Възлюбленне, не подражай зло-то, но добро-то. Който прави добро отъ Бога е, а който прави зло, не е видѣль Бога.

12. За Димитрія ся *добро* свидѣтельствува отъ всички, и отъ самѣхъ-тъ истинѣхъ; а свидѣтельствувамы още и ный, и знаете че наше-то свидѣтельство е истинно.

13. Много имахъ да пишѣхъ, но не щѣхъ да пишѣхъ съ мастило и перо;

14. А надѣхъ ся скоро да тя видѣхъ, и ще поговоримъ уста съ уста.

15. Миръ тебѣ. Поздравяватъ тя пріатели-тъ; поздрави пріатели-тъ по име.

СОБОРНО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІУДА.

ГЛАВА 1.

1. Іуда, рабъ Іисусъ Христовъ, а братъ Іакововъ, до званни-тъ, *които сж* освятени отъ Бога Отца, и съхранени отъ Іисуса Христа;

2. Милость да ся умножи вамъ, и миръ и любовь.

3. Възлюбенни, понеже полагамъ всяко стараніе да ви пишѣхъ за общо-то спасеніе, за нуждно счетохъ да ви пишѣхъ, и да вы увѣщаѣхъ да ся подвизавате за вѣрѣхъ-тъ, която единъжъ бы прѣдана на святыи-тъ.

4. Защото ся примѣкнахъхъ нѣкои чловѣци, които отъ давна сж прѣдначени на това осжждане, нечестиви, които прѣобрацатъ

ПОСЛАНІЕ НА ІУДА.

благодать-тж на Бога нашего въ невъздържностъ, и отрицать ся отъ самага Владыкж Бога и Господа нашего Ісуса Христа.

5. А искамъ да ви напомнѣж, ако и да сте познали вы еднѣжъ това, че Господь отъ какъ избави *свой-тж* народъ изъ Египетскж-тж земѣж, погуби послѣ онѣзи конто не повѣрвахж.

6. И ангелы-тѣ конто не упазихж свое-то достоинство, но напуснхжхъ собствено-то си жилище, варди въ вѣчны врьскы отдолу подъ мракъ-тѣ, за сѣдѣ-тѣ на великый-тѣ день :

7. Както Содомъ, Гоморрь, и околни-тѣ нимъ градове, подобно тѣмъ ся прѣдадохж на блудство, и слѣдувахж слѣдъ чуждъ плѣть, прѣдлежать за примѣръ, като търпятъ наказаніе-то на вѣчный-тѣ огнь.

8. Така и тѣзи конто бълнуватъ и осквърняватъ плѣть-тж, прѣзирать власть-тж, и началства-та злословять.

9. А Михаилъ архангелъ, когато въ борбж съ діавола ся прѣпираше за Моисеево-то тѣло, не смѣи да произнесе *противъ него* хулително осжжденіе, по рече : Господь да ти запрѣти.

10. Но тѣ злословять това което не знаѣтъ, а което знаѣтъ природно, както безсловесны-тѣ животны, въ това растлѣватъ себе си.

11. Горко имъ : защото ходихж въ пѣть-тѣ Каиновъ, и зарадъ мѣздж рукихжхъ ся въ заблужденіе-то Валаамово, и погынхжхъ въ упорство-то Кореово.

12. Тѣ сж пятна на ваши-тѣ любовны събранія, като пируватъ съ васъ заедно безъ страхъ, и напасуватъ себе си ; облаци безводни, носени отъ вѣтрове-тѣ ; дървета есенны, бесплодны, дваждъ умрѣлы, искоренены ;

13. Свирѣпы вълны морскы, конто испущать като пѣнж свои-тѣ си срамоты ; звѣзды скытателны, за конто е въ вѣкъ завардена мрачна тъмнина.

14. А пророкува за тѣхъ и Енохъ седмый отъ Адама, и каза : Ето иде Господь съ много тысящи свои святыи,

15. Да направи сждбж надъ всички, и да изобличи всички-тѣ

ПОСЛАНІЕ ІВДИНО.

стѣвѣхъ ѿ всѣхъ дѣлѣхъ нечестїа ѿхъ, ѿмиже нечествоваша,
и ѿ всѣхъ жестокѣхъ словесѣхъ ѿхъ, ѿже глаголаша на нѣ
грѣшницы нечестїи.

ѿ. Сїи сѣтъ ропотницы, оукорїтели, часть порочна въ по-
хотехъ своихъ ходѣше, нечестїемъ и законопрестѣплѣнїемъ: и
оустѣ ѿхъ глаголютъ прегѣрдаа, чюдѣшеса лицамъ пользы ради.

ѿ. Вы же, возлюбленїи, поминѣйте глаголы прежде рече-
ныя ѿ апѣлаз Гда нашего Іиса Хрѣта:

и. Зане глаголахъ вамъ: ѿкѣ въ послѣднее время бѣдѣтъ
рѣгѣтели: по своимъ похотехъ ходѣше и нечестїихъ.

ѿ. Сїи сѣтъ ѿдѣлающе себя [ѿ едїности вѣры, и сѣтъ]
тѣлесни, дѣла не имѣше.

к. Вы же, возлюбленїи, стѣю вашею вѣрою назидѣюще
себя, дѣломъ стѣмъ молашеса,

ка. Сѣми себя въ любви Бжїей соблюдайте, ждѣще милости
Гда нашего Іиса Хрѣта, въ жизнь вѣчнѣю.

кв. И ѿвѣхъ ѿвѣмъ милѣйте разсѣждающе:

кг. Ѹвѣхъ же стрѣхомъ спасайте, ѿ огня восхищающе:
ѿблѣчайте же съ боазию, ненавѣдающе и ѿже ѿ плѣти
ѿскверненнѣю рѣзѣ.

кд. Могѣщемъ же сохранити вы безъ грѣха, и безъ скверны,
и поставити предъ славою своею непорочныхъ въ радости,

ке. Едїномъ премѣдромъ Бгъ и Спсъ нашимъ, Іисомъ
Хрѣтомъ Гдемъ нашимъ, слава и величїе, держава и власть
прежде всегѣхъ вѣка, и нынѣ, и во все вѣки. аминь.

ПОСЛАНИЕ НА ІУДА.

между тѣхъ нечестивы, за вси-тѣ дѣла на тѣхно-то нечестіе, които сторихъ, и за вси-тѣ жестоки думы които говорихъ противъ него нечестиви-тѣ грѣшници.

16. Тѣ сж роптатели, мжмрицы, които ходятъ по похоти-тѣ си; и уста-та имъ надуты говорятъ, и ласкаѣтъ лица за печалбъ.

17. Но вы, възлюбленни, помнѣте думы-тѣ прѣдречены отъ апостолы-тѣ на Господа нашего Ісуса Христа;

18. Какъ ви казувахъ че на послѣдно врѣме ще има подсмиватели, които ще ходятъ по свои-тѣ си нечестивы похоти.

19. Тѣ сж които ся отлжчвать, плѣтскы, които Духъ нѣмать.

20. А вы, възлюбленни, назидавайте себе си на прѣсвятѣ-тѣ вашъ вѣрѣ, и молѣте ся Духомъ Святымъ,

21. Пазѣте себе си въ любовь-тѣ Божію, въ ожиданіе на милость-тѣ на Господа нашего Ісуса Христа за животъ вѣченъ.

22. И кѣмъ едни бывайте милостиви, съ разсѣженіе;

23. А други спасавайте съсъ страхъ, като гы истрѣгнувате изъ огонь-тѣ, и гнѣсѣте ся даже и отъ дрехъ-тѣ осквърненъ отъ плѣть-тѣ.

24. А на Оногози който може да вы съхрани безгрѣшны, и да вы постави непорочны въ радость прѣдъ неговъ-тѣ си славъ,

25. Единому прѣмудрому Богу и Спасу нашему, да бжде слава, и величіе, държава и власть, и нынѣ и во вся вѣкы. Аминь.

КЪ РІМЛЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА І.

а. ПАВЕЛЪ РАБЪ ІІСЪ ХРѢТОВЪ, ЗВАНЪ АПЛА, ИЗБРАНЪ ВЪ БЛГОВѢСТІЕ БЖІЕ,

б. ЕЖЕ ПРЕЖДЕ ѠБѢЩА ПРОРѢКІИ СВОІМИ ВЪ ПИСАНІИХЪ СТѢИХЪ,

в. Ѡ СІѢ СВОЕМЪ, ВЫШЕМЪ Ѡ СѢМЕНЕ ДѢДОВА ПО ПЛОТИ,

г. Пареченіемъ СІѢ БЖІИ ВЪ СІЛѢ, ПО ДХЪ СТѢИИ, ИЗ ВОСКРѢНІА Ѡ МЕРТВЫХЪ, ІІСА ХРѢТА ГА НАШЕГЪ,

д. ИМЖЕ ПРИХОМЪ БЛГОДАТЬ И АПОЛСТВО ВЪ ПОСЛАШАНІЕ ВѢРЫ ВО ВСѢХЪ ІАЗЫЦѢХЪ, Ѡ ИМЕНИ ЕГѠ,

е. ИЗ НИХЪЖЕ ЕСТЬ И ВЫ, ЗВАНИ ІІСЪ ХРѢТЪ:

ж. ВСѢМЪ СЪЩЫМЪ ВЪ РІМѢ ВОЗЛЮБЛЕННЫМЪ БГЪ, ЗВАННЫМЪ СТѢИМЪ: БЛГОДАТЬ ВАМЪ И МІРЪ Ѡ БГА ѠЦА НАШЕГѠ И ГА ІІСА ХРѢТА.

з. ПЕРВОЕ ОУѢВ БЛГОДАРЮ БГА МОЕГѠ ІІСОМЪ ХРѢТОМЪ Ѡ ВСѢХЪ ВАСЪ, ІАКЪ ВѢРА ВАША ВОЗВѢЩАЕТСЯ ВО ВСЕМЪ МІРѢ:

д. СВИДѢТЕЛЬ БО МН ЕСТЬ БГЪ, ЕМЪЖЕ СЛЖЪ ДХѠМЪ МОИМЪ ВО БЛГОВѢСТВОВАНІИ СНА ЕГѠ, ІАКЪ БЕЗПРЕСТАНИ ПАМАТЬ Ѡ ВАСЪ ТВОРИЮ,

е. ВСЕГДА ВЪ МОЛІТВАХЪ МОИХЪ МОЛАСА, АЩЕ ОУѢВ КОГДА ПОСПѢШЕНЪ БДАЪ ВОЛЕЮ БЖІЕЮ, ПРИНТИ КЪ ВАМЪ:

ж. ЖЕЛАЮ БО ВІДѢТИ ВАСЪ, ДА НѢКОЕ ПОДАМЪ ВАМЪ ДАРОВАНІЕ ДХѠВНОЕ, КО ОУТВЕРЖДЕНІЮ ВАШЕМЪ,

КЪ РИМЛЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ рабъ Иисусъ Христовъ, призовавъ апостолъ, избранъ *да проповѣда* евангеліе-то Божіе,

2. (Коего понапрѣдъ обща *Богъ* чрѣзъ пророцы-тѣ си въ святы-тѣ писанія,

3. За Сына си, Господа нашего Иисуса Христа който по плѣть ся роди отъ сѣме-то Давидово,

4. А по Духъ-тъ на святыниѣ-тѣ, чрѣзъ възкресеніе-то отъ мъртвы-тѣ, откры ся въ *всичкѣ* силѣ Сыиъ Божій :

5. Чрѣзъ когото приехмы благодать и посланничество за негово име *да приведемъ* въ послушаніе на вѣрѣ-тѣ отъ всѣхы-тѣ народы ;

6. Между които сте и вы призовани отъ Иисуса Христа,)

7. На всичкы васъ които сте въ Римъ, възлюбленни Божіи, призвани святіи ; благодать да бѣде вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Иисуса Христа.

8. Най първо благодарѣхъ Бога моего чрѣзъ Иисуса Христа за всинца ви, защото вѣра-та ваша по всичкій-тъ свѣтъ ся възвѣстѣява.

9. Понеже свидѣтель ми е Богъ, комуто служѣхъ съ духъ-тъ си въ блатовѣствованіе-то на Сына му, че непрѣстанно вы спомяну-вамъ,

10. И въ молитвы-тѣ си вынѣгы ся молихъ дано съ волиѣ-тѣ Божіи да ся сподобиѣ нѣкога, да дойдѣ до васъ ;

11. Защото желяхъ да ви видѣхъ, за да ви прѣдамъ духовно нѣкое дарованіе, за утвърденіе ваше,

ѿ. Сіе же ѣсть, соотѣшитисѧ въ вѣсѣхъ вѣрою Ѿвшею, вѣшею же ѿ моею :

ѿ. Не хощѣ же не вѣдѣти вамъ, братіе, ѿкоу множицею восхотѣхъ прійти къ вамъ, ѿ возбранѣнъ быхъ доселѣ, да некий плодъ имѣю ѿ вѣсѣхъ, ѿкоже ѿ въ прочихъ изыщѣхъ.

ѿ. Еллинѣмъ же ѿ варварѣмъ, мудрымъ же ѿ неразсмысленымъ долженъ ѣсмь :

ѿ. Таку ѣсть, ѣже по моему оусердію ѿ вамъ същымъ въ Римѣ благоговѣтити.

ѿ. Не стыжѣсѧ ко благоговѣствованіемъ Христовымъ : сила ко Бжіа ѣсть во спасеніе всакому вѣрѣющему, Ісусови же прежде ѿ Еллинѣхъ.

ѿ. Правда ко Бжіа въ немъ являетсѧ въ вѣры въ вѣрѣхъ, ѿкоже ѣсть писано : праведный же въ вѣры живъ бѣдетъ.

ѿ. Ѿкрываетсѧ ко грѣхъ Бжій съ нѣсе на всако нечестіе ѿ неправдъ человѣкъхъ содержащихъ истинъ въ неправдѣ.

ѿ. Зане, разумное Бжіе, явѣ ѣсть въ нихъ : Бгъ во явилъ ѣсть имъ.

ѿ. Невидима ко егѣ, въ созданіа міра твореніи помышлѣма видима сѣтъ, ѿ приносѣннаа сила егѣ ѿ Бжество : во ѣже быти имъ безвѣстнымъ.

ѿ. Занеже разсмыслѣше Бгъ, не ѿкоу Бгъ прославиша или благодаріша, но ѿсѣтишасѧ помышленіи своими, ѿ ѿмрачѣна неразсмыслное ихъ сердце :

ѿ. Глаголющесѧ быти мудры ѿбурѣша,

ѿ. И ѿзмѣниша славу нетлѣннаго Бгъ въ подобіе Ѿбраза тлѣннаго человѣка ѿ птицъ ѿ четвероногихъ ѿ гадъ.

ѿ. Темже ѿ предаде ихъ Бгъ въ похотехъ сердецъ ихъ въ нечистотѣ : во ѣже сквернитисѧ телесемъ ихъ въ себѣ самѣхъ.

ѿ. Иже премѣниша истинъ Бжію во лжѣ, ѿ почтѣша ѿ

12. А то е да ся утѣшѣхъ взаимно между васъ чрѣзъ общѣ-тѣхъ вѣрѣхъ вашѣхъ и моѣхъ.

13. И не искамъ, братіе, да не знаете че много пѣти ся канихъ да дойдѣхъ до васъ, за да имамъ и отъ помежду васъ нѣкой плодъ, както и между други-тѣ народы, (но до сега все съмь былъ въспирахъ).

14. Длъженъ съмь и на Еллины и на варвары, на учены и на неучены;

15. Така колкото отъ моѣхъ странѣхъ, готовъ съмь да проповѣдамъ евангеліе-то и на васъ които сте въ Римъ.

16. Защото не ся срамувамъ отъ благовѣствованіе-то Христово; понеже е сила Божія за спасеніе на всякого който вѣрува, првомъ на Іудейна а *послѣ* и на язычника.

17. Защото правда-та Божія въ него ся открыва чрѣзъ вѣрѣхъ за вѣрѣхъ, както е писано: Праведный-тѣхъ чрѣзъ вѣрѣхъ ще бже живѣхъ.

18. Защото гнѣвъ Божій ся открыва отъ небе-то врѣхъ всякого нечестіе и неправдѣхъ на чловѣцы-тѣхъ които държатъ истинѣхъ-тѣхъ съ неправдѣхъ.

19. Понеже това което е възможно да ся знае за Бога извѣстно е на тѣхъ; защото Богъ имъ *го* изяви.

20. Понеже невидимы-тѣхъ неговы, *сирѣчь* присносущна-та негова сила и божественность, виждатъ ся явно, отъ създание міра разумѣваемы чрѣзъ творенія-та, така що тѣхъ оставатъ безотвѣтни.

21. Защото като познахъ Бога, не прославихъ *го* като Бога, нито *го* благодарихъ; но осуетихъ ся въ свои-тѣхъ размышленія, и помрачи ся несмысленно-то тѣхно сърдце.

22. Като ся казуватъ че сѣхъ мудри избезумѣхъ,

23. И славѣхъ-тѣхъ на нетлѣннаго Бога измѣнихъ въ подобіе на образъ на тлѣненъ чловѣкъ, и на птицы и на четвероногы и на гадове.

24. За това и споредъ похоти-тѣхъ на сърдца-та имъ, прѣдаде ги Богъ на нечистотѣхъ, да ся обезчестяватъ тѣла-та имъ въ самы тѣхъ,

25. Тѣхъ които промѣнихъ истинѣхъ-тѣхъ Божіѣхъ въ лъжѣхъ, и покло-

послажѣша твѣри пѣче Творца, ѣже ѣсть благословѣнъ во вѣки.
амѣнь.

кѣ. Сегѡ ради предаде ѡхъ Бгъ въ страсти безчестїа: ѡ
женѣ во ѡхъ ѡзмѣниша ѣстѣственную подобѣ въ презѣстѣ-
ственную,

кз. Такожде ѡ мѣжи ѡставаше ѣстѣственную подобѣ жен-
ска пола, разжегѡшася похотѣю своею дрѣга на дрѣга, мѣжи
на мѣжѣхъ стѣдѣ содѣвающе, ѡ возмѣздїе, ѣже подобаше
прелести ѡхъ, въ себѣ воспрїемающе.

кн. ѡ ѡкоже не ѡскснѣша ѡмѣти Бга въ размѣ, (сегѡ
ради) предаде ѡхъ Бгъ въ неисксѣнъ оумъ, творити непо-
добѣна,

ко. ѡсполненнѣхъ всѣхъ непраѣды, блжѣнїа, лскаѣства,
лихѡмѣнїа, слѡбы: ѡсполненнѣхъ зѣвнсти, оубїѣства, рѣнїа,
лстї, слонраѣїа:

л. Шепотникѣ, клеветникѣ, богомѣрзски, досадїтели, ве-
личѣвы, гѡрды, ѡверѣтатели слѡхъ, родителѣмъ непокорївы,

ла. Перазмѣны, непримирїтельны, нелюбѡвы, некалатво-
рханїтельны, немїлостивны:

лв. Пѣцынъ же ѡ ѡправданїе Бжїе размѣвше, ѡкѡ такѡ-
ваа творѣнїи достѡйны смѣрти сѣтъ, не тѡчїю самѣ творѣтъ,
но ѡ созволаютъ творѣшымъ.

ГЛАВА ѳ.

а. Сегѡ ради безѡвѣтенъ ѣси, сѡ человекѣ, всѣхъ сѣдѣй:
ѡмже во сѣдѡмъ сѣдиши дрѣга, себѣ ѡсѣдѣеши: тѣжде во
твориши сѣдѣй.

б. Вѣмы же, ѡкѡ сѣдѣ Бжїи ѣсть поїстиннѣ на тво-
рѣнїхъ такѡваа.

в. Помышлѣеши ли же сїе, сѡ человекѣ, сѣдѣй такѡваа
творѣшымъ ѡ творѣ самъ тѣжде, ѡкѡ ты ѡзѣвѣжиши ли
сѣдѣ Бжїа;

нихъ ся и послужихъ на тварь-тъ а не на Творца, който е благо-словенъ въ вѣки. Аминь.

26. За това ги прѣдаде Богъ на срамотны страсти; защото и жены-тъ имъ измѣнихъ естествено-то употрѣбеніе на противо-естественно.

27. Подобно и мжжіе-тъ оставихъ естествено-то употрѣбеніе на женскій-тъ полъ, та ся разжегохъ въ похоть-тъ си единъ на другый, и струвать безобразность мжжіе на мжжіе, и прінимать си достойно-то въздаяніе на свое-то заблужденіе.

28. И както не ся постарахъ да иматъ разумѣніе за Бога, прѣдаде ги Богъ на развратенъ умъ, да правятъ което не по-добава,

29. Испълнени съсъ всякъ неправдъ, блудство, лукавство, корыстолюбіе, и злобъ; пълни съсъ зависть, убійство, крамолъ, измамъ, и злоправіе;

30. Шепотници, клеветници, богоненавистници, хулители, горди, самохвалци, измыслители на злины, непокорни на родители-тъ си,

31. Безсовѣстни, вѣроломни, немилосърди, непримирителни, немилостивы;

32. Конто още и като знаѣтъ праведный-тъ Божій сѣдъ, че тѣзи който правятъ таквызи работы сѣ достойни за смърть, не само че ги правятъ, но и соизволятъ на онѣзи конто ги правятъ.

ГЛАВА 2.

1. За това безотвѣтенъ си, о человѣче, който и да си, що сѣдишь *другого*; защото въ каквото сѣдишь *другого*, себе си осѣждашь; понеже ты който сѣдишь, правишь исто-то.

2. А знаемъ че Божій сѣдъ е споредъ истинъ-тъ врьхъ *тѣзи* конто правятъ таквызи *работы*.

3. И мыслишь ли това, о человѣче, ты който сѣдишь тѣзи що правятъ таквызи работы, че ще избѣгнешъ отъ Божій-тъ сѣдъ, като правишь и ты исто-то?

д. Или ѿ когѣтствѣ бѣгости ѿгнѣи и кротости и долготерпѣиіи не радѣши, не вѣдый, ѿкъ бѣгость Бжѣа на покаѣніе тѣ ведѣтъ;

е. По жестокости же твоѣи и непокаѣнному сѣрдцу, собирѣши себѣ гнѣву въ день гнѣва и ѿкровѣніа прѣведнаго сѣдѣ Бжѣа,

ѕ. Иже воздѣстѣ ко емѣждо по дѣланію ѿгнѣи:

з. Овымъ оубо по терпѣиію дѣла благаго, славы и чести и нетлѣніа иишшымъ, живѣтъ вѣчный:

и. А иже по рвенію противлѣются оубо истинѣ, повинѣются же неправдѣ, ѿрость и гнѣву:

д. Скорбѣи и тѣснотѣ на всѣхъ дѣшхъ челоуѣка творѣщаго злое, ѿдѣла же прѣжде и ѿмнѣи:

г. Слава же и чѣсть и миръ всѣмъ дѣлающимъ бѣгое, ѿдѣеви же прѣжде и ѿмнѣи.

а. Иѣсть бо на лицѣ зрѣніа оубо Бга.

б. Ѹлицы бо беззаконнѣи согрѣшиша, беззаконнѣи и погибѣшѣ, и Ѹлицы въ законѣ согрѣшиша, закономъ сѣдѣ прѣимѣшѣ.

в. Не слышатель бо закона прѣведни прѣдъ Бгомъ, но творѣи закона, (сѣи) ѿправдѣтѣ.

д. Ѹгда бо ѿзыцы не имѣше закона ѣстествомъ закѣниша творѣтъ, сѣи закона не имѣше, самѣи себѣ сѣтъ законѣ:

е. Иже ѿвлѣютѣ дѣло законное напѣсано въ сѣрдцѣхъ своихъ, спослѣшествѣющей имъ совѣсти, и междѣ собою помыслѣмъ ѿсѣдѣющимъ или ѿвѣщающимъ,

ѕ. Въ день ѿгда сѣдѣтъ Бгъ тѣиша челоуѣкомъ, по бѣговѣстию моемъ, иишшомъ Хрѣтомъ.

з. Се ты ѿдѣи ѿменѣишѣ, и почивѣи на законѣ, и хвалѣишѣ ѿ Бгѣ,

и. И разсѣмѣи волю, и разсѣдѣи ѿзшаа, на сѣемъ ѿ закона:

4. Или прѣзирашъ богатство—то на неговъ—тѣхъ благость, търпѣливость, и дълготърпѣніе, безъ да знаешъ че Божія—та благость тя води на покаяніе ?

5. А по упорство—то си и непокаянно—то *си* сърдце, ты трупашъ на себе си гнѣвъ, *за* въ день—тъ на гнѣвъ—тъ и на открытіе—то на праведный—тъ съдъ отъ Бога,

6. Който ще въздаде всякому споредъ дѣла—та му ;

7. Животъ вѣченъ на тѣзи, които съ постоянство—то въ добро дѣло търсятъ славъ, почестъ и безсмертіе ;

8. Ярость пакъ и гнѣвъ на тѣзи които упорствувать и ся не покоряватъ на истинѣ—тѣхъ, а покоряватъ ся на неправдѣ—тѣхъ ;

9. Скъръбъ и утѣшеніе на всякъ душѣ на чловѣка който работи зло, първомъ на Іудейна *послъ* и на язычника ;

10. А слава и почестъ и миръ всякому който прави добро, първомъ на Іудейна *послъ* и на язычника.

11. Понеже Господъ на лице не гледа.

12. Защото тѣзи които сѣ съгрѣшили безъ законъ, безъ законъ ще и да погынѣтъ ; и които сѣ подъ законъ съгрѣшили, по закону сѣдени ще бѣдѣтъ,

13. (Защото не сѣ праведни прѣдъ Бога слушатели—тъ на законъ—тъ, но исполнители—тъ на законъ—тъ ще бѣдѣтъ оправдани.

14. Понеже, когато язычници—тъ, които нѣмать законъ, по природѣ—тѣхъ правятъ което е законно, то и законъ като нѣмать тѣ, сами сѣ законъ на себе си :

15. Тѣ показувать дѣло—то на законъ—тъ, написано на сърдцата имъ, имать и совѣсть—тѣхъ си, която съсвидѣтелствува, и помыслы—тъ които ся осѣждатъ или ся и оправдаватъ помежду си единъ другий),

16. Въ день—тъ, когато, споредъ мое—то благовѣствованіе, Богъ чрѣзъ Іисуса Христа ще сѣди тайны—тъ *дѣла* на чловѣцы—тъ.

17. Ето ты ся зовешъ Іудейнъ, и облегаешъ ся на законъ—тъ, и съ Бога ся хвалишъ,

18. И знаешъ волю—тѣхъ *неговъ*, и разсѣждаешъ по добро—то, понеже ся научавашъ отъ законъ—тъ ;

д҃і. Оу́поваа же себѣ вождѣ быти слѣпыѣмъ, свѣта сѣщымъ
во тмѣ,

к҃. Наказателя беззѣмнымъ, оучителя младенцемъ, имѣща
образъ разума и истины въ законѣ:

ка. Начала оубо иного, себѣ ли не оучиши;

кв. Проповѣдаа не красти, крадеши: глаголаа не пре-
любы творити, прелюбы твориши: гнѣшася ѿдѣла, стѣла
крадеши:

кг. Иже въ законѣ хвалишася, престоупленіемъ закона
бѣга безчествуеши.

кд. Имаа въ бж҃іе вами хс҃лится во языцѣхъ, ꙗкоже есть
писано.

ке. Обрѣзаніе во пользуетъ, ꙗже законъ твориши: ꙗже
же закона престоупникъ еси, ѿбрѣзаніе твое неѿбрѣзаніе
бысть.

кз. ꙗже оубо неѿбрѣзаніе ѿправданіе закона сохранитъ,
не неѿбрѣзаніе ли егѡ во ѿбрѣзаніе вмѣнитъ;

кз. И ѡсѣдитъ еже ѡ естества неѿбрѣзаніе законъ со-
вершающее, тебѣ, иже писаніемъ и ѿбрѣзаніемъ еси пре-
стоупникъ закона.

ки. Не бо иже ꙗвѣ ісѹдею есть, ни еже ꙗвѣ во плѣти,
ѿбрѣзаніе:

ка. Но иже въ тайнѣ ісѹдею, и ѿбрѣзаніе сердца дх҃омъ,
(а) не писаніемъ: емѣже похвала не ѡ человекъ, но ѡ
бѣга.

ГЛАВА ҃.

а. Что оубо лишнее ісѹдею; или каа польза ѿбрѣ-
заніа;

б. Многѡ по всѣкомъ образѣ. первѣе бо ꙗкѡ ввѣрена
быша имъ словеса бж҃іа.

19. Имашь още увѣреніе въ себе си, че си водитель на слѣпы-тъ, видѣлина на тѣзи конто сж въ тьминѣжъ,

20. Наставникъ на простацы-тъ, учитель на младенцы-тъ, понеже имашь въ законъ-тъ образъ-тъ на знаніе-то и на истинѣжъ-тъ.

21. И тѣй ты който учишь другыго, не учишь ли себе си? Ты който проповѣдувашь да не крадѣтъ, крадешь ли?

22. Ты който казувашь да не прѣлюбодѣйствуютъ, прѣлюбодѣй-ствуваешь ли? Ты който ся гнушишь отъ идолы-тъ, святотатству-вашь ли?

23. Ты, който ся хвалишь съсъ законъ-тъ, безчестишь ли Бога чрѣзь прѣстѣпваніе-то на законъ-тъ?

24. Защото, споредъ както е писано, име-то Божіе поради васъ ся хули между язычници-тъ.

25. Понеже обрѣзаніе-то ползува, ако испълняшь законъ-тъ; ако ли си прѣстѣпникъ на законъ-тъ, то твое-то обрѣзаніе става необрѣзаніе.

26. И тѣй, ако необрѣзанный-тъ съхранява заповѣди-тъ на за-кона, негово-то необрѣзаніе нѣма ли да му ся вмѣни за обрѣзаніе?

27. И въ природно състояніе необрѣзанный-тъ, който испълнява законъ-тъ не ще ли осѣди тебе, който имашь писаніе-то на за-конъ-тъ и обрѣзаніе-то, а пакъ си прѣстѣпникъ на законъ-тъ?

28. Защото не е Іудеинъ тойзи който е наявѣ *такъвъ*, нито е обрѣзаніе, което е наявѣ, въ плѣтъ-тъ.

29. Но Іудеинъ е *тойзи* който е вътрѣшно *Іудеинъ*, и обрѣзаніе това *което е* въ сърдце-то, по духъ, а не по буквѣ; на когото похвала-та не е отъ челоуѣцы-тъ, по отъ Бога.

ГЛАВА 3.

1. И тѣй какво е прѣимущество-то на Іудеинъ-тъ? или каква полза има отъ обрѣзаніе-то?

2. Много отъ всякъ странѣ. А най първо защото на *Іудеи-тъ* ся вѣвѣри слово-то Божіе.

Г. ЧТО ВО, АИЖЕ НЕ ВѢРОВАША И҆ЩЫИ; ЕД҆А (ОУ҆БО) НЕВѢР-
СТВІЕ И҆ХЪ ВѢР҆О БЖІЮ ОУ҆ПРАЗДНИИТЪ;

Д. ДА НЕ БѢДЕТЪ: ДА БѢДЕТЪ ЖЕ БГ҃Ъ ИСТИНЕНЪ, ВСАКЪ ЖЕ ЧЕЛОВѢКЪ ЛОЖЬ, ІАКОЖЕ ЁСТЬ ПИСАНО: ІАКѢ ДА ѠПРАВДИШИСЯ ВО СЛОВЕСЬХЪ ТВОИХЪ, И ПОКѢДИШИ, ВНЕГДА СЪДИТИ ТѢ.

Ѣ. Ище ли неправда наша, Бжїю правдою составляется, что
речемъ: еда ли неправеденъ Бгъ наносаѣи гнѣвъ; по чело-
вѣкъ глаголю,

Ѣ. ДА НЕ БѢДЕТЪ: ПОНѢЖЕ КѦКѦ СЪДѢТИ ИМАТЬ БѢЗЪ МІРЪ;

3. **ИЩЕ** БО **ИСТИНА** БЖІА ВЗ МОЕЙ ЛЖИ ИЗБЫТОЧЕСТВОВА
ВЗ СЛѦВЪ **ЕГѦ**, ЧТО **ЕЩЕ** И **АЗЪ** ІАКѦ ГРѦШНИКЪ **УСЪЖ-**
ДАЮСЯ;

и. И не ꙗкоже хꙋлимся, и ꙗкоже глаголютъ нѣцыи насъ глаголати, ꙗкѡ сотворимъ слава, да прїидѹтъ влѣга: ѿхже сꙋдъ праведенъ єсть.

д. Чтò оубо; приемѣмъ ли; никакѡже: предѣкорѣхомъ
бо І҃҃҃҃҃҃҃҃ же ѿ ѿмѣны всѣхъ подѣ грѣхѡмъ быти,

І. Ї́коже є́сть пи́сано, ꙗ́кѡ нѣ́сть прáведєнѣхъ ни́ктоже :

Ѧ. Нѣсть разсмѣвай, ѥ нѣсть взыскаѥ Бѣа.

БІ. Всі оуклонишася, вкѣпѣ непотрѣкни быша: нѣсть
творай бл҃гостынію, нѣсть дѣже до єдинагѡ.

ГІ. Грѡвѣ ѡвѣрстѣ горѣтъ ѡхъ, ѡзыки своїми лшѣхъ:
ѡдѣ ѡспідовѣ поѡ оустнѣми ѡхъ:

ДІ. И҄ЖЕ ОУСТА КЛАТВЫ И ГОРЕСТИ ПВАНА СЪТЬ.

Ѣ. Скъры нѡги ѿхъ проліати кровъ.

ѡ. Сокрышѣніе ѡсловленіе на прѣчѣхъ ѡхъ:

31. И ꙗ҃кѣ мѣрнагѡ не познаша.

III. ИѢсть страхъ Бжїа предъ очима ѡхъ.

Ѧ. РѢмы же, ꙗко ѿлика законъ глаголетъ, същымъ въ законѣ глаголетъ: да всѧка оустѧ заградѧтся, ꙗ повѣненъ бѣдетъ весь мѣръ БѢови.

3. Понеже ако нѣкои не повѣрувахъ, *що има отъ това?* Да ли ще тѣхно-то невѣрство да унищожи Божіѣ-тѣ вѣрѣ?

4. Да не бѣде; но Богъ нека е истиненъ, а всякой чловѣкъ лъжливъ; споредъ както е писано: За да се оправдаешъ въ словеса-та си, и да побѣдишь когато се сѣдишь.

5. Ако ли наша-та неправда показува Божіѣ-тѣ правдѣ, *що има да речемъ?* Да ли е Богъ несправедливъ, когато паноси гнѣвъ? (По чловѣчески говорѣ.)

6. Да не бѣде! понеже какъ ще сѣди Богъ свѣтъ-тъ?

7. Защото, ако съ моѣ-тѣ лъжѣ стане повече явна истина-та Божія за неговѣ славѣ, то зашто вече азъ да се осѣждамъ като грѣшникъ?

8. И, (както ны хулятъ, и както говорятъ нѣкои че ный *той* казвамы,) *защо* да не правимъ зло-то, за да дойде добро-то? На таквызъ осѣженіе-то е праведно.

9. А *що* отъ това? надминувамы ли *въ нѣщо язычници-тъ?* Никакъ не; защото прѣдизобличихмы и Іудей-тѣ и язычници-тѣ, че всичкы сѣ подъ грѣхъ;

10. Както е писано: Нѣма праведенъ ни единъ;

11. Нѣма който да разумѣва, нѣма който да търси Бога.

12. Всичкы се уклонихъ, купно непотрѣбни станяхъ, нѣма който да прави добро, нѣма ни единъ.

13. Гърло-то имъ е гробъ отворенъ; съ языцы-тѣ си льстѣхъ; подъ устны-тѣ имъ е ядъ аспидовъ:

14. На конто уста-та сѣ пълны съ клятвы и горести.

15. Позѣ-тѣ имъ сѣ бързы да пролѣятъ крѣвъ.

16. Запустеніе и окаяństwo въ пѣтища-та имъ;

17. И пѣтъ миренъ не сѣ познали.

18. Нѣма страхъ Божій прѣдъ очи-тѣ имъ.

19. И знаемъ че което казува законъ-тъ, говори на онѣзи конто сѣ подъ законъ-тъ; за да се затулятъ всякы уста, и да бѣде цѣлъ свѣтъ повиненъ прѣдъ Бога.

Կ. Занѣ ѿ дѣлз закона не ѡправдѣтса всѧка плоть предѣ нѣмз: закономз во познаніе грѣхѧ.

Կа. Нынѣ же кромѣ закона правда Бжїа іавїса, свидѣ-
тельствема ѿ закона ѿ прорѡкз.

Կв. Правда же Бжїа вѣрою Іисз Хрѣтовою во всѣхз ѿ на
всѣхз вѣрющихз: иѣсть во рѧзиствїа:

Կг. Всѧ во согрѣшиша, ѿ лишѣни сѣть славы Бжїа,

Կд. Ѿправдѣми тѣне бѧгодѧтію ѣгѡ, ѡзбавленіемз, ѣже
ѿ Хрѣтѣ Іисѣ,

Կе. Ѵгѡже предположѣ Бгѣз ѡчищеніе вѣрою вз крѡви ѣгѡ,
вз іавленіе правды своеѧ, за ѡчищеніе прѣжде бѣвшихз
грѣхѡвз.

Կз. Рз долготерпѣнїи Бжїи, ѿ вз показаніе правды ѣгѡ
вз нынѣшнее время, во ѣже бѣти ѣмз праведнз, ѿ ѡправ-
дѧющз сѣиаго ѿ вѣры Іисовы.

Կз. Гдѣ оубо похвалѧ; ѡгнѧса: котѡрымз закономз;
дѣлы ли; ни, но закономз вѣры.

Կи. Мыслимз оубо вѣрою ѡправдѧтса человѣкз, безъ
дѣлз закона.

Կа. Или ісдѣевз Бгѣз токмѡ, ѧ не ѿ іазыкѡвз; ѣй, ѿ
іазыкѡвз.

Կ. Понѣже єдинз Бгѣз, ѿже ѡправдѣтз ѡбѣщаніе ѿ вѣры,
ѿ неѡбѣщаніе вѣрою.

Կа. Законз ли оубо разорѧемз вѣрою; да не бѣдетз: но
законз оутверждаемз.

ГЛАВА Ժ.

Ժ. Чтѡ оубо речѣмз Авраѧма Оцѧ нашего ѡбѣщѣти по
плѡти;

Б. Яще бо Авраѧмз ѿ дѣлз ѡправдѧсѧ, ѿмѧть похвалѧ, но
не оубо Бгѧ.

20. Защото ни една плът нѣма да ся оправдае прѣдъ него отъ дѣла-та на законъ-тъ; понеже чрѣзъ законъ-тъ бива *само* познаваніе-то на грѣхъ-тъ.

21. А сега и безъ законъ-тъ ся яви правда-та Божія, за които свидѣлствувать законъ-тъ и пророци-тъ;

22. Сирѣчь правда-та Божія чрѣзъ вѣрж-тъ въ Исуса Христа за всички и на всички които вѣрувать; защото нѣма разлика.

23. Понеже всички съгрѣшихъ, и лишени сж отъ славж-тъ Божиѣхъ.

24. А оправдавать ся даромъ съ неговж-тъхъ благодать, чрѣзъ искупваніе-то което е въ Христа Исуса,

25. Когото Богъ прѣдложи умилостивеніе чрѣзъ вѣрж-тъхъ въ кръвь-тъхъ му, да покаже правдж-тъхъ си, за опрощаваніе на сторены-тъхъ изъ напредъ грѣхове, чрѣзъ дълготърпѣніе-то Божіе,

26. Да покаже правдж-тъхъ си въ настоящо-то врѣме, за да е той праведенъ, и да оправдава тогози който вѣрува въ Исуса.

27. И тѣй дѣ остава похвала-та? Исклучена е. Чрѣзъ кой законъ? *чрѣзъ законъ-то* на дѣла-та ли? Не; но чрѣзъ законъ-тъ на вѣрж-тъхъ.

28. И тѣй ний заключаваме че человекъ ся оправдава чрѣзъ вѣрж-тъхъ, безъ дѣла-та на закона.

29. Или Богъ е *Богъ* само на Іудей-тъхъ? а не и на язычници-тъхъ? Нанстинж и на язычници-тъхъ е.

30. Понеже единъ е Богъ, който ще оправдае обрѣзаніе-то отъ вѣрж-тъхъ, и необрѣзаніе-то чрѣзъ вѣрж-тъхъ.

31. И тѣй съ вѣрж-тъхъ законъ ли развалямы? Да не бжде; но законъ утвърдяваме.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй що има да речемъ, че е намѣрилъ Авраамъ нашій-тъхъ отецъ по плѣти?

2. Защото ако ся е оправдалъ Авраамъ отъ дѣла-та, има съсъ що да ся хвали; но не прѣдъ Бога.

г̃. Чтѡ бо писаніе глаголетъ; вѣрова же Авраамъ Бгови, и вѣннѣса ѣмъ въ правдѣ.

д̃. Дѣлающею же мзда не вѣнѣется по бѣгодѣти, но по долгу.

е̃. Я не дѣлающею, вѣрющею же во ѡправдающаго нечестѣва, вѣнѣется вѣра ѣгѡ въ правдѣ.

ѡ̃. Ибоже и дѣдъ глаголетъ бѣженство челоуѣка, ѣмъже вѣнѣетъ Бгъ въ правдѣ, безъ дѣла закона,

з̃. Бѣженн, ѡхъже ѡпгстѣшася беззакѡннѣа, и ѡхъже прикрѣшася грѣсѣи.

и̃. Бѣженъ мѡжъ, ѣмъже не вѣннѣтъ Гдѣ грѣхѣа.

к̃. Бѣженство оубо сѣе на ѡвѣрѣзаніе ли, или на неовѣрѣзаніе; глаголемъ бо: ѡкѡ вѣннѣса Авраамъ вѣра въ правдѣ:

г̃. Какѡ оубо вѣннѣса ѣмъ; во ѡвѣрѣзаннѣ ли сѣшъ, или въ неовѣрѣзаннѣ; не во ѡвѣрѣзаннѣ, но въ неовѣрѣзаннѣ:

д̃. И знаменіе прѣтъ ѡвѣрѣзаннѣа, печѣть правды вѣры, ѡже въ неовѣрѣзаннѣ: ѡкѡ быти ѣмъ Оцѣ всѣхъ вѣрющешихъ въ неовѣрѣзаннѣ, во ѣже вѣннѣтѣса и тѣмъ въ правдѣ:

е̃. И Оцѣ ѡвѣрѣзаннѣа, не сѣшымъ тѡчнѡ ѡ ѡвѣрѣзаннѣа, но и ходѣшымъ въ стопѣхъ вѣры, ѡже (бѣ) въ неовѣрѣзаннѣ, Оцѣа нашегѡ Авраама.

г̃. Не закономъ бо ѡбѣтованіе Авраамъ или сѣмени ѣгѡ, ѣже быти ѣмъ наслѣдникъ міровн, но правдою вѣры.

д̃. Яше бо сѣшнѣ ѡ закона, наслѣдницы, ѡспразднѣса вѣра, и разорнѣса ѡбѣтованіе.

е̃. Законъ бо гнѣвъ содѣловлетъ: ѡдѣже бо нѣсть закона, (тѣ) ни престѡплѣннѣа.

ѡ̃. Сегѡ раднѣ ѡ вѣры, да по бѣгодѣти, во ѣже быти ѡзвѣстнѣ ѡбѣтованнѣю всемъ сѣмени, не тѡчнѡ сѣшѣмъ ѡ

3. Понеже що казува писаніе-то? И повѣрува Авраамъ въ Бога, и *то* му ся вѣни за правдѣ.

4. А на тогожь който работи, заплата-та му не ся вѣнява като благодать, но като дългъ;

5. А на тогожь който не работи, а вѣрува въ тогожь, който оправдава нечестивый-тъ, негова-та вѣра му ся вѣнява за правдѣ.

6. Както и Давидъ казува блаженство-то на чловѣка, комуто Богъ вѣнява правдѣ безъ дѣла.

7. Блажени *тѣзи* на които беззаконія-та ся простихъ, и на които грѣхове-тъ ся прикрехъ.

8. Блаженъ чловѣкъ той комуто Господъ нѣма да вѣни грѣхъ.

9. И тѣй това блаженство за обрѣзанны-тъ ли *быва*, или и за необрѣзанны-тъ? защото казуваме че на Авраама вѣра-та му ся вѣни за правдѣ.

10. А какъ му ся вѣни? когато бѣше въ обрѣзаніе ли, или въ необрѣзаніе? Не въ обрѣзаніе, но въ необрѣзаніе.

11. И прія бѣлѣтъ-тъ на обрѣзаніе-то, *като* печать на правдѣ-тъ чрѣзъ вѣрж-тъ, който *имаше* като бѣше необрѣзанъ, да бѣде той отецъ на всички-тъ вѣрующы *когато сж* въ необрѣзаніе, за да ся вѣни правда-та и на тѣхъ;

12. И отецъ на обрѣзаніе-то, не тѣкмо на обрѣзаны-тъ, но и на тѣзи които ходятъ въ стѣпки-тъ на вѣрж-тъ на отца нашего Авраама когато бѣ въ необрѣзаніе.

13. Понеже обѣщаніе-то къмъ Авраама или къмъ пегово-то сѣме, че ще бѣде наслѣдникъ на свѣтъ-тъ, не *станж* чрѣзъ законъ-тъ, но чрѣзъ правдѣ-тъ на вѣрж-тъ.

14. Защото ако сж наслѣдници тѣзи които сж отъ законъ-тъ, то вѣра-та е осуетена, и обѣщаніе-то е унищожено;

15. Понеже законъ-тъ докарва гнѣвъ; защото дѣто нѣма законъ, *тамъ* нѣма нито прѣстѣпленіе.

16. За това *наслѣдіе-то* е отъ вѣрж-тъ, за да бѣде по благодать, така що обѣщаніе-то да е здраво на всичко-то сѣме, не токо

закона, но и сѣшемъ ѿ вѣры Авраамовы, иже есть оца всѣмъ намъ:

ѳі. Икоже есть писано: ѿкоу оца многимъ языкомъ положихъ та: праму бгс, емже вѣрова, животворящемъ мертвыя, и нарицающъ не сѣша ѿкоу сѣша.

иі. Иже паче оупованія во оупованіе вѣрова, во еже быти емъ оцъ многимъ языкомъ, по реченномъ: такъ вѣдетъ сѣма твоѣ:

аі. И не изнемогъ вѣрою, ни оусмотри своея плоти оуже оумерщвленныя, столѣтенъ нѣгда сый, и мѣрзости ложеснъ сарриныхъ:

к. Но ѿвѣтованіи же бжїи не оусмихса невѣрованіемъ, но возможе вѣрою, давъ славу бгови,

ка. И извѣстенъ бывъ, ѿкоу, еже ѿвѣща, сіленъ есть и сотворити.

кв. Тѣмже и вмѣнѣса емъ въ правду.

кг. Не писано же бысть за того единого точію, ѿкоу вмѣнѣса емъ:

кд. Но и за ны, имже хощетъ вмѣнитиса, вѣрствующимъ въ воскресившаго іиса хртѧ гда нашего изъ мертвыхъ.

ке. Иже преданъ бысть за прегрѣшеніа наша, и востѧ за ѿправданіе наше.

ГЛАВА ѳ.

а. Ѿправдившесѧ оубо вѣрою, мѣръ имамы къ бгс гдемъ нашимъ іисъ хртѧмъ,

б. Имже и приведеніе ѿвѣтохѧ вѣрою во бгдѧть сїю, въ нейже стоимъ: и хвалимса оупованіемъ славы бжїа.

г. Не точію же, но и хвалимса въ скорбехъ, вѣдающе, ѿкоу скорбь терпѣніе содѣловаетъ,

д. Терпѣніе же иискѣство, иискѣство же оупованіе,

на това което е отъ законъ-тъ, но и на това което е отъ вѣрж-тъ на Авраама, който е на всинца ни отецъ,

17. (Както е писано: Поставихъ тя отецъ на много народы,) прѣдъ Бога въ когото повѣрува, и който съживява мъртвы-тъ, и нарича което не съществува като че съществува.

18. Той безъ *причинъ* за надеждъ повѣрува въ надеждъ, че ще бѣде отецъ на много народы, по речено-то: Така *многобройно* ще бѣде твое-то сѣме.

19. И безъ да ослабне въ вѣрж-тъ, не сматраше че тѣло-то му е вече замъртвѣло, като бѣ почти столѣтенъ, нито мъртвостъ-тъ на Сарриж-тъ утробж.

20. Нито си тури омыслъ съ невѣріе за Божіе-то обѣщаніе, но утвърди ся въ вѣрж-тъ, и даде Богу славж,

21. Увѣренъ че това което обѣща *Богъ*, силенъ е и да го изпълни.

22. За това му ся и вѣрни за правдж.

23. *Това* пакъ, че му ся вѣрни за *правдж*, не ся написа *тъкмо* за одного него,

24. Но и за насъ, на които ще ся вѣнява, като вѣрувамы въ тогози който е въскрѣсиль отъ мъртвы-тъ Исуса Господа нашего,

25. Който бы прѣдаденъ за прѣгрѣшенія-та ни и въскрѣсиль за оправданіе-то ни.

ГЛАВА 5.

1. И тъй оправдани чрѣзъ вѣрж, имамы миръ съ Бога, чрѣзъ Господа нашего Исуса Христа;

2. Чрѣзъ когото *ный* съ вѣрж-тъ придобыхмы и входъ-тъ въ тѣзи благодать въ коѣто стоимъ, и ся хвалимъ съ надеждж-тъ на Божіж-тъ славж.

3. И не токо това, но хвалимъ ся и въ скърби-тъ *си*, като знаемъ че скърбъ-та произвожда търпѣніе,

4. А търпѣніе-то опытность, а опытность-та надеждж:

ѿ. Оупованіе же не посрамитъ: ꙗкоже любви Бжіа изліася въ сердца наша Дѣломъ стѣмъ даннымъ намъ.

ѿ. Ёще бо Хрѣтосъ съшымъ намъ немощнымъ, по времени за нечестивыхъ оумре.

з. Едва бо за праведника кто оумретъ: за благаго бо негли кто и дерзнетъ оумрети:

и. Составляетъ же свою любовь къ намъ Бгъ, ꙗкоже еще грѣшникомъ съшымъ намъ Хрѣтосъ за ны оумре.

д. Многѡ оубо паче, ѡправданн бывше нынѣ кровію ѿгнъ, спасѣмса ѿмъ ѡ гнѣва.

і. Ёще бо врази бывше примирѣхомса Бгъ смертію Сїа ѿгнъ, множае паче примирѣшеся спасѣмса въ животѣ ѿгнъ:

іі. Не точїю же, но и хвалимса ѡ Бгѣ Гдемъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ, ѿмже нынѣ примирѣніе прїахомъ.

ііі. Сегнъ ради ꙗкоже единымъ человекомъ грѣхъ въ міръ вниде, и грѣхомъ смертъ, и такъ смертъ во всѣхъ человеки вниде, въ немже вси согрѣшиша.

іііі. До закона бо грѣхъ кѣ въ мірѣ: грѣхъ же не вѣнѣмъ насъ не съшъ законъ:

ііііі. Но царствова смертъ ѡ Адама даже до Моисѣа и надъ несогрѣшившими по подобію престѣплѣніа Адамова, ѿже есть Образъ вѣдущаго.

іііііі. Но не ꙗкоже прегрѣшеніе, такъ и даръ. Ёще бо прегрѣшеніемъ единого мнози оумроша, множае паче благаго Бжіа и даръ благаго единого члвка Іиса Хрѣта во многихъ преизлішествова.

ііііііі. И не ꙗкоже единымъ согрѣшившимъ, дарованіе, грѣхъ бо ѡзъ единого во ѡсужденіе, даръ же ѡ многихъ прегрѣшеній во ѡправданіе.

іііііііі. Ёще бо единого прегрѣшеніемъ смертъ царствова

5. А надежда-та не посрамя; защото любовь-та Божія е излъгана въ сърдца-та ни чрѣзъ дадената намъ Духа Святаго.

6. Понеже Христосъ, когато ний бѣхмы още немощни, на *опредѣленно-то* врѣме умрѣ за нечестивы-тѣ.

7. Защото едва ще ся намѣрва да умре нѣкой и за праведенъ *человѣкъ*; (а може бы да дързне нѣкой да умре за благодѣтелнаго;)

8. Но Богъ показува своѣж-тѣжъ къмъ насъ любовь, защото когато ний още бѣхмы грѣшници, Христосъ умрѣ за насъ;

9. Много повече сега като ся оправдахмы чрѣзъ кръвъ-тѣжъ му, ще ся избавимъ отъ гнѣвъ-тѣ чрѣзъ него.

10. Защото неприятели като бѣхмы ако ся примирихмы съ Бога чрѣзъ смърть-тѣжъ на Сына му, колко повече *сега* примирени като мы ще ся избавимъ чрѣзъ неговъ-тѣ животъ.

11. И не токо това, но и хвалимъ ся въ Бога чрѣзъ Господа нашего Иисуса Христа, чрѣзъ когото пріяхмы сега примиреніе.

12. За това, както чрѣзъ одного чловѣка грѣхъ-тѣ влѣзе въ свѣтъ-тѣ, и чрѣзъ грѣхъ-тѣ смърть-та, и така множъ смърть-та въ всички-тѣ чловѣцы, понеже всички съгрѣшихъ.

13. (Защото и до прѣдъ законъ-тѣ грѣхъ-тѣ бѣше въ свѣтъ-тѣ; грѣхъ обаче не ся счита когато нѣма законъ;)

14. Но смърть-та отъ Адама до Моисея царува и надъ тѣзи които не бѣхъ съгрѣшили споредъ прѣстѣпваніе-то на Адама, който е образъ на Бѣдѣщій-тѣ.

15. Но не както съгрѣшеніе-то, така и дарованіе-то; защото ако поради прѣгрѣшеніе-то на одного-то измрѣхъ много-то, то Божія-та благодать и дарованіе-то чрѣзъ благодать-тѣжъ на одного-то чловѣка, Иисуса Христа, много повече ся прѣумножи за мнозина-та.

16. И дарба-та не е както *сѣдба-та* чрѣзъ одного що е съгрѣшилъ; защото сѣдба-та бы отъ одного за осѣжденіе, а дарба-та отъ много прѣгрѣшенія за оправданіе.

17. Защото чрѣзъ прѣгрѣшеніе-то на одного-то ако ся воцари

ѢДИНѢМЪ, МНОЖАЕ ПАЧЕ ИЗБЫТОКЪ БЛАГОДАТИ И ДАРЪ ПРАВДЫ ПРИЕМАЮЩЕ, ВЪ ЖИЗНИ ВОЦРАТСА ѢДИНѢМЪ ИИСУ ХРИТОМЪ.

ИИ. ТѢМЖЕ ОУБО, ІАКОЖЕ ѢДИНАГѢ ПРЕГРѢШЕНІЕМЪ ВО ВСА ЧЕЛОВѢКИ ВНИДЕ ѠСЪЖДЕНІЕ: ТАКОЖЕ И ѢДИНАГѢ ѠПРАВДАНІЕМЪ ВО ВСА ЧЕЛОВѢКИ ВНИДЕ ѠПРАВДАНИЕ ЖИЗНИ.

ІІ. ІАКОЖЕ БО ѠСЪЗНАНІЕМЪ ѢДИНАГѢ ЧЕЛОВѢКА ГРѢШНИ БЫША МНОЗИ, СИЦЕ И ПОСЪЗНАНІЕМЪ ѢДИНАГѢ ПРАВЕДНИ БЪДЪТЪ МНОЗИ.

ІІІ. ЗАКОНЪ ЖЕ ПРИВНИДЕ, ДА ОУМНОЖИТСА ПРЕГРѢШЕНІЕ. ИДѢЖЕ БО ОУМНОЖИТСА ГРѢХЪ, ПРЕИЗЫТОЧЕСТВОВА БЛАГОДАТЬ:

ІІІА. ДА ІАКОЖЕ ЦАРСТВОВА ГРѢХЪ ВО СМЕРТЬ ТАКОЖЕ И БЛАГОДАТЬ ВОЦРИТСА ПРАВДОЮ ВЪ ЖИЗНЬ ВѢЧНІЮ, ИИСУ ХРИТОМЪ ГДЕМЪ НАШИМЪ.

ГЛАВА 5.

А. ЧТО ОУБО РЕЧЕМЪ; ПРЕБЪДЕМЪ ЛИ ВО ГРѢСѢ, ДА БЛАГОДАТЬ ПРЕИМНОЖИТСА; ДА НЕ БЪДЕТЪ.

Б. ИЖЕ БО ОУМРОХОМЪ ГРѢХЪ, КАКЪ ПАКИ ѠЖИВЕМЪ ѠНЕМЪ;

В. ИЛИ НЕ РАЗСМѢТЕ ІАКЪ ѢЛИЦЫ ВО ХРИТА ИИСУ КРТИХОМЪ, ВЪ СМЕРТЬ ѢГѢ КРТИХОМЪ;

Г. СПОГРЕКОХОМЪ ОУБО ѢМЪ КРЩЕНІЕМЪ ВЪ СМЕРТЬ: ДА ІАКОЖЕ ВОСТА ХРИТОСЪ Ѡ МЕРТВЫХЪ СЛОВОЮ ѠЖЕЮ, ТАКЪ И МЫ ВО ѠВНОВЛЕНІИ ЖИЗНИ ХОДИТИ НАЧНЕМЪ.

Д. ИЩЕ БО СООБРАЗНИ БЫХОМЪ ПОДОБИЮ СМЕРТИ ѢГѢ, ТО И ВОСКРЪІА БЪДЕМЪ:

Е. СІЕ ВѢДАЮЩЕ, ІАКЪ ВѢТХИИ НАШЪ ЧЕЛОВѢКЪ СЪ НИМЪ РАСПАТСА, ДА ОУПРАЗДНИТСА ТѢЛО ГРѢХОВНОЕ, ІАКЪ КТОМЪ НЕ РАБОТАТИ НАМЪ ГРѢХЪ.

Ж. ОУМЕРЫИ БО СВОБОДИСА Ѡ ГРѢХѢ.

смърть-та чрѣзъ одного-то ; то тѣзи които получаватъ изобиліе-то на благодать-тѣ и на дарбѣ-тѣ на правдѣ-тѣ много повече ще царуватъ въ животъ чрѣзъ одного-то Исуса Христа.

18. И тѣй както чрѣзъ прѣгрѣшеніе-то на одного-то дойде осѣждане-то на всички-тѣ чловѣцы, така и чрѣзъ правдѣ-тѣ на одного-то *дойде* на всички чловѣцы оправданіе въ животъ.

19. Защото, както чрѣзъ непослушаніе-то на одного-то чловѣка станѣхъ грѣшни много-то, така чрѣзъ послушаніе-то на одного-то, много-то ще станѣтъ праведни.

20. А законъ-тъ вѣзе испослѣ, да ся умножи прѣгрѣшеніе-то : и дѣто ся умножи грѣхъ-тъ, прѣумножи ся благодать-та ;

21. Да бы както царувѣ грѣхъ-тъ въ смърть-тѣ, така да ся воцари благодать-та чрѣзъ правдѣ-тѣ въ животъ вѣченъ чрѣзъ Исуса Христа Господа нашего.

ГЛАВА 6.

1. И тѣй що да речемъ ? Да останеъ ли въ грѣхъ-тъ, за да ся умножи благодать-та ?

2. Да не бѣде ! *нѣй* които смы умрѣли къмъ грѣхъ-тъ, какъ ще живѣемъ вече въ него ?

3. Или не знаете, че нѣй които смы ся кръстили въ Исуса Христа, кръстнихмы ся въ смърть-тѣ му ?

4. И тѣй чрѣзъ кръщеніе-то спогребохмы ся съ него въ смърть, да бы, както Христосъ чрѣзъ славѣ-тѣ на Отца въскрѣснѣ отъ мъртвы-тѣ, така и нѣй да ходимъ въ новъ животъ.

5. Защото ако станѣхмы еднакви съ *него* по подобіе-то на смърть-тѣ му, бы щемъ *еднакви и по подобіе-то* на въскрѣсеніе-то ;

6. Като знаемъ това, че ветхый-тъ нашъ чловѣкъ бы распятъ съ *него*, за да исчезне тѣло-то на грѣха, щото да не бѣдемъ вече роби на грѣхъ-тъ.

7. Защото който е умрѣлъ, свободенъ е отъ грѣхъ-тъ.

ii. Ище же оумрохомъ со Хрѣтомъ, вѣршемъ, ѿкъ ѿ живи вѣдемъ съ нимъ,

а. Вѣдающе, ѿкъ Хрѣтосъ востъ ѿ мѣртвыхъ, ктомъ оуже не оумираетъ: смѣрътъ ѿмъ ктомъ не ѿбладаетъ:

г. Ёже во оумре, грѣхъ оумре единою: а ёже живётъ, Бгови живётъ.

аi. Такожде ѿ вы помышляйте себѣ мѣртвыхъ оубо кѣтъ грѣхъ, живыхъ же Бгови, ѿ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ нашемъ.

бi. Да не царствуетъ оубо грѣхъ въ мѣртвеннымъ вѣшемъ тѣлѣ, во ёже послѣшати ёгѡ въ похотехъ ёгѡ:

гi. Нижѣ представляйте оуды вѣша Ѧрѣжѣ неправды грѣхъ: но представляйте себѣ Бгови ѿкъ ѿ мѣртвыхъ живыхъ, ѿ оуды вѣша Ѧрѣжѣ правды Бгови.

аi. Грѣхъ во вѣми да не ѿбладаетъ: нѣсте ко подъ законъ, но подъ бѣгодѣтѣю.

ёi. Чтѡ оубо; согрѣшимъ ли, занѣ нѣсмы подъ законъ, но подъ бѣгодѣтѣю; да не вѣдетъ.

ёi. Не вѣсте ли, ѿкъ ёмѣже представляете себѣ рабѣ въ послѣшанѣе, рабѣ ёстѣ, ёгѡже послѣшаете, ѿли грѣхъ въ смѣрътъ, ѿли послѣшанѣа въ правдѣ;

зi. Бѣгодаримъ оубо Бга, ѿкъ вѣсте рабѣ грѣхъ, послѣшасте же ѿ сѣрдца, въ Ѧнѣже ѿ предѣстеса Ѧбразъ оученѣа.

иi. Свобождшеса же ѿ грѣхъ, порабѡтѣстеса правдѣ.

аi. Человѣческо глаголю за нѣмошь плѡти вѣшей. ѿкоже ко предѣавѣсте оуды вѣша рабѣ нечѣстѡтѣ ѿ беззакѡнѣю въ беззакѡнѣе: такъ нынѣ предѣавѣте оуды вѣша рабѣ правдѣ во стѣнѣю.

б. Ёгда ко рабѣ вѣсте грѣхъ, свобѡдни вѣсте ѿ правды.

ка. Кѣи оубо тогдѣ ѿмѣсте плѡдъ, ѿ нѣхѣже нынѣ стыдѣтеса; кончѣна во Ѧнѣхъ, смѣрътъ.

8. Ако ли сме умрѣли съ Христа, вѣруваме че ще и да живѣемъ съ него ;

9. Когато знаемъ че Христосъ като възкрѣснѣ отъ мъртвы-тъ, не умира вече ; смърть-та вече нѣма власть надъ него.

10. Защото, това дѣто умрѣ той, умрѣ веднѣжъ за грѣхъ-тъ ; а това дѣто живѣе, живѣе за Бога.

11. Така и вы считайте себе си че сте мъртви къмъ грѣхъ-тъ, а живи къмъ Бога, чрѣзъ Христа Исуса Господа нашего.

12. И тъй да не царува грѣхъ-тъ въ смъртно-то ваше тѣло, за да сте послушни на неговы-тъ похоти.

13. Нито прѣдставляйте удове-тъ ваши на грѣхъ-тъ за орждія на неправдѣ-тъ, но прѣдставѣте себе си на Бога като отъ мъртвы-тъ оживѣли, и удове-тъ ваши на Бога за орждія на правдѣ-тъ.

14. Защото грѣхъ-тъ нѣма да вы обладае, понеже не сте подъ законъ, но подъ благодать.

15. А що отъ това ? Да съгрѣшимъ ли, защото не сме подъ законъ, но подъ благодать ?

16. Да не бѣде ! Не знаете ли че комуто прѣдставяте себе си рабы за послушаніе, раби сте нему, комуто ся покорявате, или на грѣхъ-тъ за смърть, или на послушаніе-то за правдѣ ?

17. Благодареніе обаче Богу, защото бѣхте раби на грѣхъ-тъ, но послушахте отъ сърдце образъ-тъ на ученіе-то което ви ся прѣдаде.

18. А освободени отъ грѣхъ-тъ, вы станѣхте раби на правдѣ-тъ.

19. По чловѣчески говорѣжъ зарадъ немощъ-тъ на вашѣ-тъ плоть. Защото както прѣдставихте удове-тъ ваши за рабы на нечистотѣ-тъ и на беззаконіе-то за беззаконство, така сега прѣдставѣте ваши-тъ удове рабы на правдѣ-тъ, за святость.

20. Защото когато бѣхте раби на грѣхъ-тъ, свободни бѣхте отъ правдѣ-тъ.

21. Тогазъ прочее какъвъ плодъ имаште отъ онѣзи *работы*, за които сега ся срамувате ? защото сетнина-та имъ е смърть.

бв. Нынѣ же свободѣшесѧ ѿ грѣхѡ, порабѣшесѧ же
Бгови, имате плодѡ вашъ во сѣнью: кончинѡ же, жизнь
вѣчную.

бг. Обрѣцѣ во грѣхѡ, смѣръ: дарованіе же Бжїе, жи-
вѣтъ вѣчный, ѿ Хртѣ Іисѣ Гдѣ нашемъ.

ГЛАВА 3.

а. Или не разсмѣете, братїе: вѣдѡшымъ во законѣ гла-
голю: ꙗко законъ ѡбладѣетъ надъ человѣкомъ, во ѣлико вре-
мя живѣтъ;

б. Ибо мѡжѣтъ ли жена живѡ мѡжѣ привѣзана ѣсть зако-
номъ: ꙗже ли же оумретъ мѡжѣ ѣа, разрѣшитсѧ ѿ закона
мѡжескаго.

г. Тѣмже оубо живѡ сѡшѡ мѡжѣ прелюбодѣйца вывѣдетъ,
ꙗже бѣдетъ мѡжеви иному: ꙗже ли оумретъ мѡжѣ ѣа, сво-
бѡдна ѣсть ѿ закона, не быти ѣи прелюбодѣйцѣ, бывшей
мѡжѣ иному.

д. Тѣмже, братїе моѡ, ѡ вы оумрѡсте законъ тѣломъ
Хртѡвымъ, во ѣже быти вамъ иному, востѡвшемъ ѡзъ мѣр-
твыхъ, да плодѡ принесѣмъ Бгови.

е. Егда во вѣхомъ во плѡти, страсти грѣхѡвныѡ, ꙗже
закономъ, дѣйствовахъ во оудѣхъ нашихъ, во ѣже плодѡ
творити смѣрти:

ж. Нынѣ же оупразднѣхомсѧ ѿ закона, оумѣрше, ѡмже
держимъ вѣхомъ, ꙗко работати намъ (Бгови) во ѡновленїи
дѡа, а не въ вѣхѡсти писмене:

з. Чтѡ оубо речѣмъ; законъ ли грѣхъ; да не бѣдетъ:
но грѣхѡ не знѡхъ, точїю закономъ: похѡти же не вѣдахъ,
ꙗже не въ законѣ глаголахъ: не похѡщешѡ:

и. Вѡнѡ же прїѣмъ грѣхъ заповѣдїю, содѣла во мнѣ всѡкъ
похѡтъ: безъ закона во грѣхъ мѣртвъ ѣсть.

22. Но сега като ся освободихте отъ грѣха, и станѣхте раби Богу, имате плодъ-тъ си въ святость, а сетиниѣ-тъ животъ вѣченъ.

23. Защото заплата-та на грѣхъ-тъ е смъртъ; а Божіе-то дарованіе е животъ вѣченъ въ Христа Іисуса Господа нашего.

ГЛАВА 7.

1. Или не знаете, братіе, (защото говорѣхъ на тѣзи конто знаѣтъ законъ-тъ,) че законъ-тъ владѣе надъ чловѣка, до колкото врѣме живѣе?

2. Защото мѣжатица жена чрѣзъ законъ-тъ е привързана на мѣжъ-тъ додѣ е живъ, ако ли умрѣ мѣжъ-тъ, остава свободна отъ мѣжевий-тъ законъ.

3. И тѣй, ако бы при животъ-тъ на мѣжа *си* да отиде за другъ мѣжъ, блудница става; но ако умре мѣжъ ъ, свободна е отъ законъ-тъ, да не е блудница, ако отиде за другъ мѣжъ.

4. И тѣй, братіе мои, колкото за законъ-тъ и вы умрѣхте чрѣзъ тѣло-то Христово, за да ся сочетаєте съ другыго, който е въскрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ, да принесемъ плодъ Богу.

5. Защото когато бѣхмы въ плѣтъ-тъ, страсти-тъ на грѣхове-тъ конто *ся показувахъ* чрѣзъ законъ-тъ, дѣйствувахъ въ наши-тъ удове, за да принесемъ плодъ на смъртъ-тъ.

6. Сега обаче, като умрѣ онзи който ны държѣше, освободихмы ся отъ законъ-тъ; за да работимъ *Богу* по новыи-тъ духъ, а не по ветхъ-тъ буквѣ.

7. И тѣй що има да речемъ? Законъ-тъ ли е грѣхъ? Да не бѣде! но не познахъ грѣхъ-тъ, освѣнь чрѣзъ законъ-тъ; защото и пожеланіе-то не быхъ позналъ *за грѣхъ*, ако да не бы казувалъ законъ-тъ: Не пожелавай.

8. Но понеже грѣхъ-тъ зѣ поводъ чрѣзъ заповѣдь-тъ, произведе въ мене всяко пожеланіе; защото безъ закона грѣхъ-тъ е мъртъвъ;

д. Ёзз же живѣхъ кромѣ закона иногда пришедшей же заповѣди, грѣхъ оубо ѡживѣ,

г. Ёзз же оумрохъ: ѡ ѡверѣтеса ми заповѣдь, ѡже въ живѡтъ, сѣ въ смѣръть.

дг. Грѣхъ во винѣ прѣемъ заповѣдию, прельсти ма, ѡ тою оумертви ма.

е. Тѣмже оубо законъ стѣ, ѡ заповѣдь стѣ ѡ прѣведна ѡ блѣ.

ег. Блѣ ли оубо вѣсть миѣ смѣръть; да не бѣдетъ: но грѣхъ, да ѡвѣстѣ грѣхъ, блѣмъ ми содѣлаа смѣръть: да бѣдетъ по премѡгъ грѣшенъ грѣхъ заповѣдию.

дг. Вѣмы бо, ѡкв законъ дѣхѡвенъ ѣсть: ёзз же плѡтанъ ѣсмь, проданъ подъ грѣхъ.

ег. Ёже во содѣлаю, неразсмѣю: не ѣже во хоцѣ, сѣ творю: но ѣже ненавѣждѣ, то содѣловаю.

е. Ёще ли, ѣже не хоцѣ, сѣ творю, хвалю законъ, ѡкв дѡврѣ.

з. Нынѣ же не ктомъ ёзз сѣ содѣлаю, но живѣи во миѣ грѣхъ.

и. Вѣмъ бо, ѡкв не живѣтъ во миѣ, сѣрѣчь въ плѡти моѣй, дѡброе. Ёже во хотѣти прилежитъ ми, ѡ ѣже содѣлати дѡброе не ѡверѣтаю.

дг. Не ѣже во хоцѣ дѡброе, творю: но ѣже не хоцѣ слѡе, сѣ содѣлаю.

к. Ёще ли ѣже не хоцѣ ёзз, сѣ творю, оубѣ не ёзз сѣ творю, но живѣи во миѣ грѣхъ.

ка. Ѡверѣтаю оубо законъ, хотѣмъ ми творѣти дѡброе, ѡкв миѣ слѡе прилежитъ.

кв. Сослаждаюся во законѣ бѣи по внѣтряннемъ чело-
вѣкѣ:

кг. Вѣждѣ же ѡнъ законъ во оудѣхъ моѣхъ, прѡтивѣ

9. И азъ живѣяхъ пѣкога си безъ законъ-тъ; но когато дойде заповѣдь-та, оживѣ грѣхъ-тъ, а пакъ азъ умрѣхъ;

10. И заповѣдь-та която *ся даде* за животъ, тя ми ся намѣри за смъртъ.

11. Защото грѣхъ-тъ като зѣ поводъ чрѣзъ заповѣдь-тъ, прѣлъсти мя, и умъртви мя чрѣзъ неѣж.

12. Тѣй що законъ-тъ е святъ, и заповѣдь-та свята и праведна и добра.

13. И тѣй, добро-то ли станѣ смъртъ на мене? Да не бѣде! но грѣхъ-тъ, да ся яви грѣхъ, който ми причинява смъртъ чрѣзъ добро-то, тѣй що чрѣзъ заповѣдь-тъ, грѣхъ-тъ да бѣде много по грѣховенъ.

14. Защото знаемъ че законъ-тъ е духовенъ; а пакъ азъ съмь плѣтень, продаденъ подъ грѣхъ-тъ.

15. Защото не познавамъ онова което правѣж; понеже не правѣж това което ищѣ, но онова което мразѣж, нѣго правѣж.

16. Ако ли правѣж това което не щѣ, съгласенъ съмь съсъ законъ-тъ, че е добръ.

17. А сега вече това не го правѣж азъ, но грѣхъ-тъ който живѣе въ мене.

18. Защото знамъ че въ мене (сирѣчь въ плѣтъ-тъ ми) не живѣе добро; понеже желаніе *за добро-то* имамъ, но да правѣж добро-то, това не намѣрувамъ.

19. Защото не правѣж добро-то което ищѣ; но зло-то което не щѣ, нѣго правѣж.

20. А кога правѣж азъ това което не щѣ, то вече го не правѣж азъ, но грѣхъ-тъ който живѣе въ мене.

21. И тѣй намѣрувамъ тойзи законъ, че кога азъ ищѣ да правѣж добро-то, зло-то е готово при мене.

22. Защото, споредъ вѣтрѣшній-тъ человекъ соуслаждавамъ ся въ законъ-тъ Божій;

23. Но въ удове-тъ си виждамъ другъ законъ, който воюва

воіующѣхъ законѣ оумѣ моегѡ, ѱ плѣніюущѣхъ мѧ законѡмъ грѣхѡвнымъ сѣшымъ во оудѣхъ моіихъ.

Ѣд. Ѡкааненѣхъ ѡзъ человекѣхъ: кто мѧ ѱзбавитѣ ѡ тѣла смѣрти сѣѧ;

Ѣе. Блгодарю Бга моего Іисъ Хртѡмъ Гдемъ нашимъ. тѣмже оубо самъ ѡзъ оумѡмъ моимъ рабѡтаю законѣ Бжію: плѡтію же, законѣ грѣхѡвномъ.

ГЛАВА ѱ.

Ѧ. Ни єдино оубо нынѣ ѡсужденіе сѣшымъ ѡ Хртѣ Іисѣ, не по плѡти ходѧщымъ, но по дхс.

Ѣ. Законъ бо дха жнзні ѡ Хртѣ Іисѣ свободѧлъ мѧ єсть ѡ закона грѣхѡвнагѡ ѱ смѣрти.

Ѣ. Немоіиѡе бо закона, въ нѣмже немоіествовалѣше плѡтію, Бгъ Сѧа своего посла въ подобіи плѡти грѣхѧ, ѱ ѡ грѣсѣ ѡсѣдѧ грѣхъ во плѡти,

Ѧ. Да ѡправданіе законѧ ѱполнитѣ въ насъ, не по плѡти ходѧщихъ, но по дхс.

Ѣ. Сѣшїи бо по плѡти, плотскѧ мѣдрствуютъ: Ѧ ѱже по дхс, дхѡвнаѧ.

Ѣ. Мѣдрованіе бо плотскѡе, смѣрть єсть: Ѧ мѣдрованіе дхѡвное, живѡтъ ѱ мїръ.

Ѣ. Занѣ мѣдрованіе плотскѡе, враждѧ на Бга: законѣ бо Бжію не покарѧетѣ, ниже бо мѡжетъ:

Ѣ. Сѣшїи же во плѡти, Бгъ оубоудїти не мѡгетъ.

Ѧ. Вы же нѣсте во плѡти, но въ дсѣ, понеже дхъ Бжїй живѣтъ въ васъ. ѡже же кто дха Хртѡва не ѱмать, сѣй нѣсть єгѡвъ.

Ѣ. ѡже же Хртѡсъ въ васъ, плѡть оубѡ мертвѧ грѣхѧ радѧ, дхъ же живѣтъ правды радѧ.

Ѧ. ѡже ли же дхъ воскрѣсѧвагѡ Іиса ѡ мертвѣхъ

противъ закона на умъ-тъ ми, и поробва мя на грѣховный-тъ законъ който е въ удове-тъ ми.

24. Окаяненъ азъ чловѣкъ! кой ще мя избави отъ това тѣло на смърть-тъ?

25. Благодарѣнъ Бога чрѣзъ Исуса Христа Господа нашего. И тѣй самъ азъ съ умъ-тъ си слугувамъ на Божій-тъ законъ; а съ плоть-тъ на грѣховный-тъ законъ.

ГЛАВА 8.

1. Сега прочее нѣма никакво осужданіе на тѣзи които сѣ въ Христа Исуса, които ходятъ не по плоть, но по Духу.

2. Защото законъ-тъ на Духа на живота въ Христа Исуса освободи мя отъ законъ-тъ на грѣха и на смърть-тъ.

3. Понеже, невъзможно-то на законъ-тъ, по това що бѣ ослаб-нѣлъ чрѣзъ плоть-тъ, Богъ като проводи Сына си въ подобіе на грѣховнѣ-тъ плоть и *въ жертвѣ* за грѣхъ-тъ, осѣди грѣхъ-тъ въ плоть-тъ,

4. За да ся изпълни правда-та на законъ-тъ въ насъ, които не ходимъ по плоть, но по Духу.

5. Защото които живѣѣтъ по плоть, плѣтско-то мудруватъ, а които *живѣѣтъ* по Духу, духовно-то.

6. Понеже мѣдрованіе-то на плоть-тъ е смърть: а мѣдрованіе-то на Духа е животъ и миръ.

7. Защото мѣдрованіе-то на плоть-тъ е вражда противъ Бога; понеже ся не покорява на Божій-тъ законъ, нито пакъ може.

8. И които сѣ на плоть-тъ, не могатъ да угодятъ Богу.

9. Вы обаче не сте на плоть-тъ, но на духъ-тъ, ако живѣе въ васъ Духъ-тъ Божій. Но ако нѣкой нѣма Духъ Христовъ, той не е неговъ.

10. Ако ли е Христосъ въ васъ, тѣло-то е мъртво поради грѣхъ-тъ, а духъ-тъ е живъ поради правдѣ-тъ.

11. Ако ли живѣе въ васъ Духъ-тъ на тогози който е възкрѣсилъ

живётъ въ васъ, воздвигйи Христѣ изъ мёртвыхъ, ѡживотворитъ и мёртвенная тѣлеса ваша, живущимъ Духомъ егѡ въ васъ.

Ѣ. Тѣмже оубо, братіе, должны есмы не плоти, еже по плоти жити.

Г. Иже бо по плоти живете, имате оумрети: ѡще ли духомъ дѣланіа плотскѣа оумерщвлѣете, живи бѣдете.

Д. Елицы бо духомъ Бжїимъ водатса, сїи сѣтъ сынове Бжїи.

Е. Не прїаєте бо дѣла рабѡты пакїи въ боѣзнь: но прїаєте дѣла сыноположенїа, ѡ немже вопїемъ: Авва Оче.

Б. Самыи духъ спослѣшествуетъ духови нашемъ, ѡкѡ есмы чада Бжїа.

З. Иже же чада, и наследники: наследники оубо Бгѡ, спослѣдники же Христѡ: понѣже съ нимъ страждемъ, да и съ нимъ прославимса.

И. Непощю бо, ѡкѡ недостѡйны страсти нынѣшнягѡ времени къ хотѣнїей славы іавнѣтиса въ насъ.

Д. Члание бо тѣри ѡкровенїе сынѡвъ Бжїиныхъ чаетъ.

К. Светѣ бо тѣрь повинѣса не волею, но за повинѣвшаго ю на оупованїи,

Ка. Иѡкѡ и сама тѣрь свободїтса ѡ рабѡты истлѣнїа въ свободѡ славы чадъ Бжїиныхъ.

Кв. Бѣмы бо, ѡкѡ всѧ тѣрь [съ нами] совоздыхаетъ и соолѣзнетъ даже до нынѣ:

Кг. Не точию же, но и сами начатокъ дѣла имѡще, и мы сами въ себѣ воздыхаемъ, всыновленїа чѡюще, избавленїа тѣлѡ нашимъ.

Кд. Оупованїемъ бо спасѡхомса. оупованїе же вїднмое,

Исуса отъ мъртвы-тъ; то, тойзи който възкреси Христа отъ мъртвы-тъ ще оживи и смъртны-тъ ваши тѣлеса, чрѣзь неговъ-тъ Духъ който обитава въ васъ.

12. И тѣй, братіе, ный смы длѣжни не на плѣть-тѣ да живѣемъ по плѣть.

13. Защото по плѣть ако живѣете, ще умрете; но ако умирѣваете Духомъ тѣлесны-тъ дѣла, ще бѣдете живи.

14. Понеже конто ся управляватъ отъ Духа Божія, тѣ сѣ сынове Божіи.

15. Защото не сте пріяли духъ на рабство че *да бѣдете* пакъ на страхъ, но пріяли сте духъ на усыновеніе, чрѣзь когото и выкамы: Авва, Отче.

16. Самъ той Духъ свидѣтельствува наедно съ нашій-тъ духъ че *ный* смы чада Божіи.

17. Ако ли *смы* чада, *то смы* и наслѣдници; наслѣдници на Бога, а сънаслѣдници на Христа; ако страдамы съ него наедно, за да станемъ и съпричастници на неговѣ-тъ славѣ.

18. Понеже смѣтамъ че нынѣшни-тъ врѣмenni страданія не сѣ достойны *да ся сравнятъ* съсѣ славѣ-тъ която има да ся открие въ насъ.

19. Защото усърдно-то чаканіе на *всичко-то* създаніе ожида открываніе-то на сынове-тъ Божіи.

20. Понеже създаніе-то ся подчини на суетность-тѣ, не свое-волно, но чрѣзь тогози който го подчини,

21. Съ надеждѣ, че и само-то създаніе ще ся освободи отъ рабство-то на тлѣніе-то, *и ще прѣмине* въ свободѣ-тѣ на славѣ-тѣ на чада-та Божіи.

22. Понеже знаемъ че *всичко-то* създаніе съвокупно въздыша и на мѣкы е даже до нынѣ.

23. И не *то* само, но и ный що имамы начатѣкъ-тъ на Духа, и ный сами въздышамы въ себе си и ожидамы усыновеніе-то, *сирѣчь* искупваніе-то на наше-то тѣло.

24. Защото съ надеждѣ-тѣ ся избавихмы; а надежда която ся

и҃ѣсть оупованіе: ѿже бо видѣтъ кто, что и оуповаетъ;

кѢ. Яще ли ѿгнѣе не видимъ, надѣемсѧ, терпѣніемъ ждемъ.

кѤ. Сїце же и дѣхъ спосѡбствуетъ намъ въ немощехъ нашихъ. ѡ чesомъ бо помолнмсѧ, ꙗкоже подовѣтъ, не вѣмы, но самъ дѣхъ ходатайствуетъ ѡ насъ, воздыханїи неизглаголаннѣми:

кѦ. Испытай же сердца, вѣтъ, что ѣсть мздорованіе дѣхъ, ꙗкѡ по бг҃у приповѣдзетъ ѡ стѣхъ.

кн. Вѣмы же, ꙗкѡ любящымъ бг҃а всѧ поспѣшествуютъ во бл҃гѡе, сщ҃ымъ по предсвѣдѣнію званнымъ.

кѡ. И҃хже бо предсвѣдѣ, [тѣхъ] и предсѣави сообразныхъ быти образъ сн҃а своегѡ, ꙗкѡ быти емѸ первороднъ во многѣхъ братїахъ:

л. А и҃хже предсѣави, тѣхъ и призвѧ. а и҃хже призвѧ, сїхъ и ѡправдѧ: а и҃хже ѡправдѧ, сїхъ и прослави.

ла. Что оубо речемъ къ сн҃мъ; яще бг҃ъ по насъ, кто на ны;

лв. И҃же оубо своегѡ сн҃а не пощадѣ, но за насъ всѣхъ прѣдалъ ѣсть ѡгнѡ: какѡ оубо не и съ нимъ всѧ намъ дарствуетъ;

лг. Кто поемлетъ на избраннѣхъ бж҃їа; бг҃ъ ѡправдаай:

лд. Кто ѡсуждалъ; хр҃тосъ и҃схъ оумѣрый, паче же и воскр҃сий, и҃же и ѣсть ѡдесн҃ю бг҃а, и҃же и ходатайствуетъ ѡ насъ:

ле. Кто ны разлучитъ ѡ любви бж҃їа; скорбь ли, или тѣснѡта, или гонѣнїе, или глѧдъ, или наготѧ, или бѣда, или мѣчь; ꙗкоже ѣсть писано:

лс. ꙗкѡ тебѣ ради оумерщвлѣми ѣсмь весь день, вмѣнихомсѧ ꙗкоже ѡвцы заколенїа.

види, не е надежда; защото това което види нѣкой, какъ ще ся надѣе *за него*?

25. Ако ли ся надѣемъ за онова което не видимъ, то съ търпѣніе *го* очакуваме.

26. Така също и Духъ-тъ *ни* помага въ наши-тъ немощи; понеже не знаемъ за какво да ся молимъ както подобава; но Духъ-тъ самъ ходатайствува за насъ съ неисказанны въздышанія.

27. А тойзи който испытыва сърдца-та, знае какво е мѣдрованіе-то на Духа, че по *волиж-тъ* Божіѣхъ ходатайствува за свя-тиѣ-тъ.

28. Знаемъ пакъ че на тѣзи които любятъ Бога, които сж при-званны споредъ *негово-то* прѣдопрѣдѣленіе, всичко-то на добро имъ съдѣйствува.

29. Защото които прѣдузна, *тъхъ* и прѣдопрѣдѣли *да бжджтъ* съобразни въ образъ-тъ на Сына му: за да е той първороденъ между много братія:

30. А които прѣдопрѣдѣли, *тъхъ* и призова; а които призова, *тъхъ* и оправда; а които оправда, *тъхъ* и прослави.

31. И тѣй на това какво има да кажемъ? Ако Богъ е отъ къмъ насъ, кой ще бѣде противъ насъ?

32. Понеже *той* който и Сына своего не пожали, но прѣдаде го за всинца ни, какъ не ще ни подари съ него наедно и всичко?

33. Кой ще обвини избранны-тъ Божіи? Богъ е който *ги* оправдава.

34. Кой ще е тойзи дѣто ще *ги* осѣжда? Христосъ е който умрѣ, а наипаче и възкрѣснѣ, който е и отъ деснѣ странѣ на Бога, който и ходатайствува за насъ;

35. Кой ще ны отлѣчи отъ любовь-тъ Христовъ? скърбъ ли, или утѣшеніе, или гоненіе, или гладъ, или голота, или бѣда, или ножъ?

36. (Както е писано: За тебе всякой день смы убивани; вмѣня-вани смы като овцы за кланіе.)

лз. Но во всѣхъ сіихъ преповѣждаемъ за возлюбшаго ны.

ли. Извѣстѣхса бо, ѿкѣ ни смѣръ, ни живѣтъ, ни Ангѣли, ни начѣла, ниже сілы, ни настоѣщаѣ, ни грядѣщаѣ,

ла. Ни высотѣ, ни глѣбинаѣ, ни ѿна тѣварь кѣмъ возмѣжетъ насъ разлучити ѿ любви Бжїѣ, ѿже ѿ Хрїстѣ Іисѣ Гдѣ насъ шемъ.

ГЛАВА Ѧ.

а. Истинно глаголю ѿ Хрїстѣ, не лгѣ, послѣдствующей ми совѣсти моеѣ Дхѣмъ стѣмъ :

б. ѿкѣ скорѣе ми ѣсть вѣлѣ, ѿ не престаѣщаѣ болѣзнь сѣрдца моемъ :

в. Молихсѣ бо самъ азъ ѿсчѣнъ быти ѿ Хрїта по кратїи моеѣ, срѣдницѣхъ моихъ по плѣти :

г. ѿже сѣтъ ѿплѣте, ѿже всыновленїе ѿ слава, ѿ завѣти ѿ законоположенїе, ѿ слагенїе ѿ ѿбѣтованїѣ,

д. ѿже Оцѣ, ѿ ѿ нїже Хрїтѣмъ по плѣти, сый надъ всѣми Бгѣмъ кѣмъ словенъ во вѣки, ѿмїнь.

е. Не такоже, ѿкѣ ѿпадѣ слово Бжїе. не всї бо сѣшїи ѿ ѿплѣ, сїи ѿплѣ :

з. Ни занѣ сѣтъ сѣма ѿбраѣмѣ, всї чѣда, но во Ісаѣцѣ, речѣ, наречѣтсѣ тѣ сѣма.

и. Сирѣчь, не чѣда плѣтскѣмъ, сїѣ чѣда Бжїѣмъ : но чѣда ѿбѣтованїѣ, причїтаютсѣ въ сѣма.

к. ѿбѣтованїѣмъ бо слово сїѣ : на сїѣ времѣ прїидѣ, ѿ бгѣдетъ сѣррѣ сынъ.

л. Не точїю же, но ѿ Ревѣкка ѿ ѣдїнагѣмъ лѣжа Ісаѣка Оцѣ насъгѣмъ ѿмѣши :

м. ѿшѣ бо не рѣдшымъ, ни сотворївшимъ чѣмъ бгѣмъ ѿплѣмъ, да по ѿзбрѣнїю предложенїе Бжїе превѣдетъ,

37. Но во всичко това прѣпобѣждаваме чрѣзъ тогози който ны е възлюбилъ.

38. Понеже съмъ увѣренъ че нито смъртъ, нито животъ, нито ангели, нито власти, нито силы, нито сегашно-то, нито бѣдѣщо-то,

39. Нито высочина, нито дълбина, ни друго нѣкое създаніе, не ще може да ны отлѣчи отъ любовь-тъ Божію, която е въ Христа Иисуса Господа нашего.

ГЛАВА 9.

1. Истинѣ говорѣ въ Христа, не лѣжъ, (понеже *имамъ съвѣсть-тъ* си съ мене която ми свидѣтельствува въ Духа Святаго),

2. Че имамъ голѣмъ скѣрбъ и непрѣстаннѣ мѣжъ на сърдце-то си.

3. Защото желалъ быхъ, самъ азъ да съмъ анаѣма *сирѣчь отлѣченъ* отъ Христа заради мои-тъ братія и за мои-тъ по плѣтъ родинни;

4. Конто сѣ Израйляни, *и* на конто *принадлежатъ* усыновеніе-то, и слава-та, и завѣти-тъ, и законоположеніе-то, и Богослуженіе-то, и обѣщанія-та;

5. На конто сѣ *и* отци-тъ, и отъ конто *ся* *роди* по плѣтъ Христосъ, който е надъ всичко Богъ благословенъ въ вѣки: Аминь.

6. Но не може да бѣде че е пропадишло слово-то Божіе; защото не сѣ всички Израиль тѣзи конто сѣ отъ Израйля:

7. Нито защото сѣ сѣме Авраамово, *за това* сѣ тѣ всички чада; но въ Исаака ще ти ся нарече сѣме:

8. Сирѣчь, чада-та на плѣтъ-тъ, не сѣ тѣ чада Божіи; но чада-та на обѣщаніе-то ся считатъ сѣме.

9. Защото това е слово-то на обѣщаніе-то: По това врѣме ще дойдѣ, и Сарра ще има сынъ.

10. И не токо това, но и Ревекка, когато зачнѣ *два сына* отъ единого, *сирѣчь отъ* Исаака отца нашего;

11. (Защото прѣди да ся родятъ *дѣца-та*, и прѣди да сѣ сторилы нѣщо добро или зло, за да остане Божіе-то по избраніе прѣдопрѣдѣленіе, не отъ дѣла-та, но отъ призовающій-тъ;)

ѿ. Не ѿ дѣла, но ѿ призывающаго речеся ѿ: ꙗко божіи порабѣтаеѣ меншемъ:

ѿ. ꙗкоже естъ писано: ꙗкоѡва возлюбихъ, ꙗсаѡа же возненавидѣхъ.

ѿ. Чтѣ оубо речеѡмъ; еда непраѡда оубо бѣа; да не вѣдетъ.

ѿ. Мѡѡсеѡви бо глаголетъ: помѡлю, еѡже ѡще помѡлю, ѡ оубоѡдрю, еѡже ѡще оубоѡдрю.

ѿ. Тѣмъже оубо ни хотѡщаго, ни текѡщаго, но мѡлющаго бѣа.

ѿ. Глаголетъ бо писаніе Фараѡновѡи: ꙗко на ѡстѣе сѣе воздвигѡхъ тѣа, ꙗко да покажѣ твоѡю силѡ мою, ѡ да возвѣститъсѣ ѡма моѣ по всѣй землѡи.

ѿ. Тѣмъже оубо еѡже хѡщетъ, мѡлетъ: ѡ еѡже хѡщетъ, ѡжесточаетъ.

ѿ. Речеши (оубо) мѡи: чѣсѡ рѡди еѡще оубоѡраетъ; воли бо еѡнѡ ктѣ прѡтивитѣсѣ мѡжетъ;

ѿ. Тѣмъже оубо, сѡ чѣловѣче, ты ктѣ еси прѡтивъ ѡвѣщаѡи бѣовѡи; еда речетъ зѡаніе создѡвшемъ е, почтѣ ма сотворѡла еси тѡкѡ;

ѿ. Или не ѡмѡтъ влѡсти скѡдѣѡникъ на брѣниѡи, ѡ тогѡжде смѣшеніѡа сотворити ѡвѡ оубоѡ сосѡдъ вѡ чѣсть, ѡвѡ же не вѡ чѣсть;

ѿ. ѡще же хотѡ бѣхъ показѡти гнѣѡѡ своѡи, ѡ ѡвѡити силѡ своѡи, пренесѣ бо мнѡзѣ долготѣрпѣніѡи сосѡды гнѣѡа совершѣны вѡ погѡбѣль:

ѿ. ѡ да скѡжетъ богѡтѡство слѡѡѡи своѡѡ на сосѡдѣхъ мѡлѡсти, ѡже прѣѡсѡготѡѡѡ вѡ слѡѡѡѡ:

ѿ. Ихъже ѡи призва ѡасѡ не тѡчѡю ѡ ѡсѡдѣи, но ѡи ѡ ѡзѡикъ:

ѿ. ꙗкоже ѡи во сѡси глаголетъ: нареѡ не лѡди моѡи, лѡди моѡи: ѡи невозлѡбленѡю, возлѡбленѡю.

ѿ. ѡи вѣдетъ на мѣстѣ, ѡдѣже речеся ѡмѡи: не лѡдѡе моѡи естѣ ѡи, тѡмѡ нареѡтѣсѣ сѡинове бѣа живѡго.

12. Рече ѱ ся: Че по голѣмый-тъ ще бѣде рабъ на по мал-кый-тъ.

13. Както е писано: Іакова възлюбихъ, а Исава възненавидѣхъ.

14. И тѣй какво ще речемъ? Неправда има ли въ Бога? Да не бѣде.

15. Защото казува Моисею: Ще помилувамъ когото ще помилувамъ, и ще пожалѣхъ когото ще пожалѣхъ.

16. И тѣй не е отъ тогова който ище, нито отъ тогова който тича, но отъ Бога който милува.

17. Защото писаніе-то говори Фараону: Само за това тя повдигнахъ, да покажъ въ тебе сила-тъ си, и да ся възвѣсти името ми по всичкѣ-тъ земѣ.

18. И тѣй когото ще, милува, и когото ще, ожесточава.

19. На това ты ще ми речешъ: А защо укорява? кой ся е възпротивилъ на волѣ-тъ му?

20. Но, о человекѣ, ты кой си, що отговаряешъ срѣщъ Бога? Да ли направено-то нѣщо ще рече на оногозъ, който го е направилъ: Защо си мя така направилъ?

21. Или нѣма власть грѣшарь-тъ надъ калъ-тъ, отъ едно смѣшеніе да направи единъ съсѣдъ за почетъ, а другый за беспочетъ?

22. И *що отъ това*, ако Богъ, като е искалъ да покаже гнѣвъ-тъ си и да яви сила-тъ си, е търпѣлъ съ голѣмо дълготрѣпніе съсѣды-тъ на гнѣвъ-тъ приготвени за погубель;

23. И да направи *какъ* опознато богатство-то на славъ-тъ си надъ съсѣды-тъ на милость-тъ, които е прѣдуготовилъ за славъ?

24. Насъ, които призова, не само отъ Іудей-тъ, но и отъ язычници-тъ;

25. Както и въ Осѣѣ казува: Ще нарежъ мой народъ не мой-тъ си народъ, и възлюбленнъ не възлюбленнъ-тъ.

26. И на също-то мѣсто дѣто имъ ся рече: Не сте мой народъ, тамъ ще ся назовѣтъ сынове на Бога живаго.

кз. Исаіа же вопіетъ ѿ Іиан: ѿше вѣдетъ числѣ сыновъ Іилевыхъ ꙗко песокъ морскій, встанокъ спасетъ:

ки. Слово бо скончавъ и сокращавъ въ правдѣ, ꙗко слово сокращено сотворитъ Гдѣ на земли.

ко. И ꙗкоже прорече Исаіа: ѿше не въ Гдѣ Саванѣхъ встану на мѣстѣ сѣмене, ꙗкоже Бодомъ оубо были выхоумъ, и ꙗкоже Гоморрѣ оуподобилися выхоумъ.

л. Что оубо речемъ; ꙗко языцы не гонѣи правды, постигоша правды, правды же, ꙗже ѿ вѣры.

ла. Иианъ же гонѣ законъ правды, въ законъ правды не постиже:

лв. Чесѣ ради; зане не ѿ вѣры, но ѿ дѣла закона. преткнѣшася бо ѿ камень претыканіа,

лг. И ꙗкоже есть писано: се полагаю въ Сіонѣ камень претыканіа, и камень соблазна: и всѣхъ вѣршай въ онъ, не постыдѣтсѣ.

ГЛАВА І.

а. Братіе, кѣговолѣніе оубо моего сердца, и молитва, ꙗже къ Бг по Іианъ есть во спасеніе.

б. Свидѣтельствую бо имъ, ꙗко ревность Бжію имгтъ, но не по разуму.

в. Не разумѣюще бо Бжїа правды, и свою правды ииже поставити, правдѣ Бжїей не повинѣшася.

г. Кончина бо закона Хртѣс въ правды всѣмъ вѣршующемъ.

д. Моисей бо пишетъ правды, ѿже ѿ закона: ꙗко сотвори въ тѣ человѣкъ, живъ вѣдетъ въ нѣхъ:

е. И ꙗже ѿ вѣры правда, сїце глаголетъ: да не речеши

27. А Исаія выка за Израїля : Число-то на сынове-тъ Израїлевы ако и да е колкото пѣсѣкъ-тъ на море-то, остатѣкъ-тъ ще ся спасе ;

28. Защото ще свърши и ще рѣши дѣло по правдѣ, понеже рѣшително дѣло ще направи Господь на земѣ-тъ.

29. И както прѣдрече Исаія : Ако не бы Господь Саваоѣвъ оставилъ намъ сѣме, като Содома быхмы станѣли, и на Гоморра быхмы ся уподобили.

30. И тѣй що има да речемъ ? Че язычници-тъ които не дирахъ правдѣ, получихъ правдѣ, и правдѣ която е отъ вѣруваніе ;

31. А Израїль, който дираше законъ на правдѣ, не стигна въ законъ на правдѣ.

32. Защо ? За това че не *ѣхъ търси* чрѣзъ вѣрваніе, но като отъ дѣла-та на законъ-тъ ; защото ся прѣпѣнѣхъ о камѣкъ-тъ на прѣпѣваніе-то ;

33. Както е писано : Ето полагамъ въ Сіонъ камѣкъ на прѣпѣваніе, и канарѣ на соблазнъ, и всякой който вѣрува въ него нѣма да ся посрами.

ГЛАВА 10.

1. Братіе, мое-то сѣрдечно желаніе и молба-та ми къмъ Бога за Израїля, е за *тѣхно-то* спасеніе.

2. Защото свидѣтелствувамъ за тѣхъ, че иматъ ревность за Бога, но не по право разумѣніе.

3. Понеже Божіѣ-тъ правдѣ като не разумѣватъ и своїѣ-тъ си правдѣ като искатъ да възстановятъ, не ся покорихъ на Божіѣ-тъ правдѣ.

4. Понеже Христосъ е свършеніе-то на законъ-тъ, за оправданіе на всякого който вѣрува.

5. Защото Моисей пише за правдѣ-тъ която е отъ законъ-тъ, и казува : Человѣкъ който прави тѣзи *заповѣди*, чрѣзъ тѣхъ ще бже живъ.

6. А правда-та която е отъ вѣрж казува така : Да не речешъ въ

ВЪ СЕРДЦЫ ТВОЕМЪ, КТО ВЪЫДЕТЪ НА НБѢ; СІРѢЧЬ ХРѢТА СВЕСТИ:

Ж. ИЛИ КТО СНИДЕТЪ ВЪ ВѢДАНІЕ; СІРѢЧЬ ХРѢТА Ѡ МЕРТВЫХЪ ВОЗВЕСТИ.

И. Но что глаголетъ писаніе; ЕЛИЗЪ ТИ ГЛАГОЛЪ ЖЕСТЬ ВО ОУСТѢХЪ ТВОИХЪ, И ВЪ СЕРДЦѢ ТВОЕМЪ, СІРѢЧЬ ГЛАГОЛЪ ВѢРЫ, ЕГОЖЕ ПРОПОВѢДАЕМЪ:

К. ИЖЕ АЩЕ ИСПОВѢСИ ОУСТЫ ТВОИМИ ГДА ІИСУ, И ВѢРОВАШИ ВЪ СЕРДЦѢ ТВОЕМЪ, ІАКЪ БГЪ ТОГО ВОЗДВИЖЕ ИЗЪ МЕРТВЫХЪ, СПАСЕШИСЯ:

Г. СЕРДЦЕМЪ БО ВѢРОВАЕША ВЪ ПРАВДУ, ОУСТЫ ЖЕ ИСПОВѢДОВАЕША ВО СПАСЕНІЕ.

Д. ГЛАГОЛЕТЪ БО ПИСАНІЕ: ВСАКЪ ВѢРОВАИ ВЪ ОНЪ, НЕ ПОСТЫДИТСА.

Е. ИЖЕ БО РАЗНИЦІА ІЗДАЕШИ ЖЕ И ЕЛИИЗЪ, ТОЙ БО БГЪ ВСѢХЪ, БОГАТЫИ ВО ВСѢХЪ ПРИЗЫВАЮЩИХЪ ЕГО.

Г. ВСАКЪ БО, ИЖЕ АЩЕ ПРИЗОВЕТЪ ИМА ГДНЕ, СПАСЕТСА.

Д. КАКЪ ОУБО ПРИЗОВѢТЪ, ВЪ НЕГОЖЕ НЕ ВѢРОВАША; КАКЪ ЖЕ ОУВѢРОВАЮТЪ, ЕМУЖЕ НЕ ОУСЛЫШАША; КАКЪ ЖЕ ОУСЛЫШАТЪ БЕЗЪ ПРОПОВѢДАЮЩАГО;

Е. КАКЪ ЖЕ ПРОПОВѢДАТЪ, АЩЕ НЕ ПОСЛАНИ БѢДУТЪ; ІАКОЖЕ ЖЕСТЬ ПИСАНО: КОЛЬ КРАСНЫ НОГИ БЛГОВѢСТВУЮЩИХЪ МІРЪ, БЛГОВѢСТВУЮЩИХЪ БЛГЛА.

Ж. Но не вси послашаша блгвѣствованіа: ИСАІА БО ГЛАГОЛЕТЪ: ГДИ, КТО ВѢРОВА СЛЪХЪ НАШЕМЪ;

Ж. ТѢМЖЕ ОУБО ВѢРА Ѡ СЛЪХЪ, СЛЪХЪ ЖЕ ГЛАГОЛОМЪ БЖІИМЪ.

И. Но глаголю, ЕДА НЕ СЛЫШАША; ТѢМЖЕ ОУБВ, ВО ВСЮ ЗЕМЛЮ ИЗЫДЕ ВѢЩАНІЕ ИХЪ, И ВЪ КОНЦЫ ВСЕЛЕННЫЯ ГЛАГОЛЫ ИХЪ.

Д. Но глаголю, ЕДА НЕ РАЗУМѢ ІИЛЬ; ПЕРВЫЙ МУИСЕЙ

сърдце-то си: Кой ще възлѣзе на небе-то? сирѣчь да низведе Христа;

7. Или, кой ще слѣзе въ безднѣ-тѣ? сирѣчь да възведе Христа отъ мъртвы-тѣ.

8. Но що казува *писаніе-то*? Слово-то е близу до тебе, въ уста-та ти, и въ сърдце-то ти: сирѣчь слово-то на вѣрж-тѣ което проповѣдуваме;

9. Ако исповѣдашь съ уста-та си Господа Исуса, и повѣрувашъ въ сърдце-то си че Богъ го е възкръсиль отъ мъртвы-тѣ, ще ся спасешъ.

10. Защото съсъ сърдце вѣрува нѣкой за оправданіе, и съ уста бива исповѣдуваніе за спасеніе.

11. Защото казува писаніе-то: Всякой който вѣрува въ него, нѣма да ся посрами.

12. Понеже нѣма разлика между Іудейна и язычника; защото самъ той е Господъ на всички, богатъ къмъ всички които го призоваватъ.

13. Защото: Всякой, който призове име-то Господне ще ся спасе.

14. Какъ прочее ще призовѣтъ *тогози* въ когото не сж повѣрували? И какъ ще повѣруватъ въ *тогози* за когото не сж чули? И какъ ще чуѣтъ безъ проповѣдникъ?

15. И какъ ще проповѣдатъ, ако ся не проводятъ? Както е писано: Колко сж прѣкрасны нозѣ-тѣ на тѣзи които благовѣстувать миръ, на тѣзи които благовѣстувать добро-то.

16. Но всички не быхъ послушни на благовѣствованіе-то; защото Исаія казува: Господи, кой повѣрува на онова което е чулъ отъ насъ?

17. И тѣй вѣра-та е отъ слушаніе; а слушаніе-то отъ слово-то Божіе.

18. Но казувамъ: Тѣ не сж ли чули? Наистинѣ *чули сж*: По всичкѣ-тѣ земѣ ся разнесе гласъ-тѣ имъ, и въ краища-та на вселеннѣжъ рѣчи-тѣ имъ.

19. И пакъ казувамъ: Израиль не разумѣ ли? Най напрѣдъ

ГЛАГОЛЕТЪ: ѿзъ раздражѣ въ не ѡ ѡзыцѣ, но ѡ ѡзыцѣ неразсмиѣ прогнѣваю васъ.

к. Исаіа же дерзаетъ и глаголетъ: ѡбрътохъ не ищущимъ менѣ, ѡблѣнъ быхъ не вопрошающимъ ѡ мнѣ:

ка. Ко Іаіау же глаголетъ: весь день воздѣхъ рѣцѣ мои къ людемъ непокоривымъ и прерѣкающимъ.

ГЛАВА II.

а. Глаголю оубо: еда ѡринъ бгъ люди свои; да не едетъ: ибо и ѿзъ іуданинъ есмь, ѡ сѣмене Авраама, колѣна Веніамінова.

б. Не ѡринъ бгъ людей своихъ, ихже прежде расзмѣ. или не вѣсте, ѡ Іаіа, что глаголетъ писаніе; іакъ приповѣдлетъ бгови на іаіа, глагола:

г. Гди, пророки твои извѣша, и олтари твои раскопаша: и ѿзъ встѣхъ единъ, и ищетъ дши моеѣ, изати ю.

д. Но что глаголетъ емѣ Бжтвенный ѡвѣтъ; встѣвихъ себѣ седмъ тысящъ мжѣй, иже не преклоніша колѣна предъ Вааломъ.

е. Такъ оубо и въ нынѣшнее время встанокъ по избранію бгдѣти бысть.

ж. Ище ли по бгдѣти, то не ѡ дѣлз: занѣ бгдѣть оужѣ не бывѣтъ бгдѣть. ище ли ѡ дѣлз, котмѣ нѣсть бгдѣть, занѣ дѣло оужѣ нѣсть дѣло.

з. Что оубо; егѡже искаше іаіа, сегѡ не полгчи, а избраніе полгчи: прочи же ѡслѣпѣшася,

и. Икоже естъ писано: даде имъ бгъ дхъ оумилѣніа, очи не видѣти, и оуши не слышати, даже до днѣшнягѡ днѣ.

д. И дѣдъ глаголетъ: да едетъ трапѣза ихъ въ сѣть и въ ловъ, и въ соблазнъ и въ воздѣаніе имъ:

і. Да помрачатся очи ихъ еже не видѣти, и хребѣтъ ихъ вынѣсѣ слѣдѣи.

Моисей казува: Азъ ще ви раздразниѣ на ревпованіе съ *тѣзи които* не сѣ народъ, ще ви разяриѣ съ несмысленъ народъ.

20. А Исаія дързнува и казува: Намѣрихъ мя тѣзи които не мя търсахъ, явенъ быхъ на тѣзи които не пытахъ за мене.

21. А за Израиля казува: Цѣль день простирахъ рѣцѣ-тъ си къмъ народъ който ся не покорява и противорѣчи.

ГЛАВА 11.

1. И тѣй казувамъ: Отхвърлил ли е Богъ свой-тъ народъ? Да не бѣде; защото и азъ съмъ Израилининъ, отъ сѣме-то Авраамово, отъ племе-то Веніаминово.

2. Не е отхвърлил Богъ народъ-тъ си, когото е прѣдузналъ. Или не знаете що казува писаніе-то за Илиѣ: Какъ выка къмъ Бога противъ Израиля и казува:

3. Господи, пророцы-тъ твои избихъ, и олтари-тъ твои раскопахъ; и самъ азъ останхъ, и ницѣтъ и мой-тъ животъ *да земѣтъ*.

4. Но що му отговаря Божественный отвѣтъ? Оставилъ съмъ си седмъ тысящи *души* мѣжіе които не сѣ прѣклонили колѣно прѣдъ Ваала.

5. Така и въ сегашно-то врѣме останѣло е *нищо* остатѣкъ по избраніе на благодать-тъ.

6. Ако ли е по благодать, не е вече отъ дѣла-та; защото *иначе* благодать-та не быва вече благодать; ако ли отъ дѣла-та, не е вече благодать: защото *иначе* дѣло-то не е вече дѣло.

7. И тѣй що? Израиль не получи това което търсяше; но избранни-тъ получихъ, а останѣли-тъ ослѣпѣхъ,

8. (Както е писано: Даде имъ Богъ духъ на нечувствіе, очи да не виждатъ, и уши да не чуѣтъ,) даже до днесъ.

9. И Давидъ казува: Трапеза-та имъ да бѣде за тѣхъ примка и уловка, и соблазнъ и въздаяніе.

10. Да помрачѣтъ очи-тъ имъ за да не видятъ, и гърбъ-тъ имъ за вынѣгы сгърби.

ѓи. Глаголю оубо, еѓа согрѣшиша, да ѡпадѣтъ; да не вѣдѣтъ: но тѣхъ падѣніемъ спасѣніе ѓзыкомъ, во еже раздражити ихъ.

ѓи. Ище ли же прегрѣшеніе ихъ богѣство міра, и ѡпадѣніе ихъ богѣство ѓзыкомъ: коимъ паче исполненіе ихъ;

ѓи. Вамъ бо глаголю ѓзыкомъ: понеже оубо есмь ѓзъ ѓзыкомъ иплъ, слѣжесъ мою прославляю,

ѓи. Ище какъ раздражѣ мою плоть, и спасѣ нѣкѣа ѡ нихъ.

ѓи. Ище бо ѡложеніе ихъ, примирѣніе міръ: что прїятіе, развѣ жизнь изъ мѣртвыхъ;

ѓи. Ище ли начѣтокъ сѣа, то и примѣшеніе: и ище корень сѣа, то и вѣтви.

ѓи. Ище ли нѣцыи ѡ вѣтвей ѡломишася, ты же дївїа мѣслина сїи, прицѣпїлса еси въ нихъ, и причѣстникъ корене и мѣсти мѣслинныа сотворїлса еси.

и. Не хвалиса на вѣтви: ище ли же хвалишися, не ты корень носиши, но корень тебѣ.

ѓи. Речѣши оубо: ѡломишася вѣтви, да ѓзъ прицѣплюсѣ.

к. Добрѣ: невѣрїемъ ѡломишася, ты же вѣрою стоїши. не высокоумствуй, но бойсѣ:

ка. Ище бо бѣа естѣственныхъ вѣтвей не пощадѣ, да не какъ и тебѣ не пощадѣтъ.

кв. Вїждѣ оубо бл҃гость и непощадѣніе бжїе: на ѡпадшихъ оубо непощадѣніе, а на тебѣ бл҃гость бжїа, ище превѣдѣши въ бл҃гости, ище ли же ни, то и ты ѡсѣченъ вѣдѣши.

кг. И онѣ же, ище не превѣдѣтъ въ невѣрствїи, прицѣпѣтсѣ: сїленъ бо естъ бѣа пакѣ прицѣпїти ихъ.

кд. Ище бо ты ѡ естѣственнымъ ѡсѣченъ дївїа мѣслины, и чрезъ естѣствѣ прицѣпїлса еси къ добрѣй мѣслинѣ: коимъ паче сїи, иже по естѣствѣ, прицѣпѣтсѣ своѣй мѣслинѣ.

11. И тъй казувамъ: Да ли сж прѣгрѣшили, че да паднѣтъ? Да не бѣде! Но чрѣзъ тѣхно-то паданіе станѣ спасеніе-то въ язычници-тѣ, за да възбуди въ тѣхъ ревнованіе.

12. И ако тѣхно-то паданіе е богатство на свѣтъ-тѣ, и смаяваніе-то имъ богатство на язычници-тѣ, колко повече тѣхна-та пълнота!

13. Защото на васъ язычници-тѣ говорѣхъ, понеже съмъ апостолъ на язычници-тѣ, моѣхъ-тѣ службѣхъ славѣхъ,

14. Дано бы да възбудѣхъ ревнованіе въ *тѣзи които сж моя плѣтъ*, и да спасѣхъ нѣкои отъ тѣхъ.

15. Защото ако че тѣхно-то отхвърляніе е примиреніе на свѣтъ-тѣ, що бы друго было приманіе-то имъ, ако не оживяваніе отъ мъртвы-тѣ?

16. И ако сж начатки-тѣ святи, то и *цѣло-то* замѣсваніе е *свято*; и ако е святъ корень-тѣ, *то* и вѣтви-тѣ сж *свѣты*.

17. Ако ли сж нѣкои вѣтви отрѣзаны, и ты като си былъ дива маслина, присадилъ си ся по между тѣхъ и си станѣлъ соучастникъ на корень-тѣ и на тѣстинѣхъ-тѣхъ на маслинѣхъ-тѣхъ,

18. Не ся хвали срѣщѣхъ вѣтви-тѣ; ако ли ся хвалишь, *то знай* че не държишь ты корень-тѣ, но корень-тѣ тебе.

19. Но ще речешъ: Отрѣзахъ ся вѣтви-тѣ, да ся присадѣхъ азъ.

20. Добрѣ; за невѣрство-то *имѣ* отрѣзахъ ся, а ты за вѣрж-тѣхъ си стоишь: не високоумствуй, но бой ся.

21. Защото ако Богъ не пощадѣ природны-тѣ вѣтви, *пази ся* да не бы да не пощади и тебе.

22. Видѣ сега благость-тѣхъ и строгость-тѣхъ Божіѣхъ; строгость надъ падѣхъ-тѣхъ; а благость надъ тебе си, ако прѣбѣдешъ въ благость-тѣхъ *му*; ако ли не, то и ты ще бѣдешъ отсѣченъ.

23. И тѣ пакъ, ако не останѣтъ въ невѣрство-то, ще ся присадѣтъ; защото силенъ е Богъ пакъ да ги присади.

24. Понеже, ако ты, отсѣченъ отъ природнѣхъ-тѣхъ дивѣхъ маслинѣхъ и противъ природѣхъ-тѣхъ си присаденъ на питомнѣхъ маслинѣхъ, колко повече тѣ природны-тѣхъ ще ся присадѣтъ на своѣхъ-тѣхъ си маслинѣхъ.

кѣ. Не бо хощѣ вѣдѣти тайны сеѧ, братіе, да не бѣдете ѿ себѣ мѣдри, ꙗко ѿслѣплѣніе ѿ части ѿлеви бысть, дондеже исполненіе ꙗзыковъ внидетъ :

кѣ. И тако весь ѿль спасетсѧ, ꙗкоже есть писано : приидетъ ѿ Сиѡна избавляѧ, и ѡвратитъ нечестіе ѿ ѿльва :

кѣ. И сѣи ѿмъ ѿ менѣ заветъ, егда ѡмъ грѣхѣ ѿхъ.

ки. По бѣговѣствованію оубо врази вѣс ради : по избранію же, возлюбленіи оцъ ради.

ко. Не раскаянна бо дарованіѧ ѿ званіе бжѣ.

л. ꙗкоже бо ѿ вы ѿногда противистеса бгови, нынѣ же помиловани бысте сѣхъ противленіемъ :

ла. Такоже ѿ сѣи нынѣ противишасѧ вѣшей мѣлости, да ѿ тѣи помиловани бѣдѣтъ.

лв. Затвори бо бгъ всѣхъ въ противленіе, да всѣхъ помѣшетъ.

лг. ѿ глѣбниѧ богатства ѿ премѣдрости ѿ разума бжѣа : ꙗко неиспытани сѣдове егѡ, ѿ неизслѣдовани пѣтіе егѡ.

лд. Кто бо разумѣ оумъ гдѣнь ; ѿли кто совѣтникъ емѣ бысть ;

ле. ѿли кто прѣжде даде емѣ, ѿ воздастсѧ емѣ ;

лз. ꙗко ѿз тогѡ ѿ тѣмъ ѿ въ немъ всѧческѧ : томѣ слава во вѣки. ѿмѣнь.

ГЛАВА ѿ.

ѣ. Молю оубо вѣс, братіе, щедротами бжѣими, представите тѣлесѧ вѣша жѣртвѣ живѣ, стѣ, бѣгосгѡднѣ бгови, словесное слагеніе вѣше :

ѣ. И не сообразѣтесѧ вѣкѣ семѣ, но превобразѣтесѧ

25. Защото, братіе, не искамъ да не знаете тѣзи тайни, за да не имате себе си че сте мудри, че ослѣпленіе частно станѣ въ Израиль, докѣдъ влѣзе пълно-то *число* на язычници-тѣ;

26. И така всичкій Израиль ще ся спасе, както е писано: Ще дойде отъ Сіонъ Избавитель, и ще отвърне нечестія-та отъ Іакова.

27. И тойзи е завѣтъ-тъ отъ мене къмъ тѣхъ, Когато отнемѣ грѣхове-тѣ имъ.

28. По евангеліе-то *тъ сѣ* непріатели за васъ, а по избраніе-то, възлюбленни *Богу* заради отцы-тѣ.

29. Защото дарованія-та и призваніе-то Божіе не прінматъ раскаяніе.

30. Защото както и вы быхте нѣкога си непокорни Богу, по сега чрѣзъ тѣхно-то непокорство сте помиловани,

31. Така и тѣ сега быхъ непокорни, та чрѣзъ ваше-то помилованіе да бѣдѣтъ помиловани и тѣ:

32. Защото Богъ затвори всички-тѣ въ непокорство, та всички-тѣ да помилува.

33. О колко е дълбоко богатство-то и прѣмудрость-та и знаніе-то Божіе! Колко сѣ непостижими неговы-тѣ сѣдбы, и неизслѣдовани пѣтища-та му!

34. Защото кой е позналъ умъ-тъ Господень? Или кой е былъ нему съвѣтникъ?

35. Или кой му е далъ отъ по напрѣдъ нѣщо, та да му бѣде въздаяніе *за него*?

36. Защото всичко е отъ него, и чрѣзъ него и за него. Нему слава во вѣки. Аминь.

ГЛАВА 12.

1. И тѣй молю вы, братіе, за Божіе-то милосердіе, да прѣдставите тѣла-та ваши въ жъртва живѣ, святѣ, благоугоднѣ Богу; *то да бѣде разумно-то* ваше служеніе;

2. И недѣйте ся съобразява съ тойзи вѣкъ, но прѣобразувайте

ВЪНОВЛЕНІЕМЪ ОУМА ВАШЕГѢ, ВО ЭЖЕ ИСКЪШАТИ ВАМЪ, ЧТО
ЕСТЬ ВОЛА БЖІА БЛГАА И ОУГОДНАА И СОВЕРШЕННАА.

Г. Глаголю ко блгодатию давшееся мнѣ, всакомъ ссшемъ
вз вачъ не мѣдрствовати паче, эже подобаетъ мѣдрствовать,
но мѣдрствовать вз цѣломѣдріи, коемѣждо ꙗкоже Бгъ раз-
дѣлилъ есть мѣръ вѣры.

Д. Ёкоже ко во единомъ тѣлеси многѣ оуды имамы, оуды
же вси не тожде имстѣ дѣланіе :

Е. Такожде мнози едино тѣло есмь ѡ Хртѣ, а по едино-
мъ дрѣгъ дрѣгъ оуди.

З. Имѣше же дарованіа по блгодати даннѣи намъ раз-
лична : ѡше пророчество, по мѣрѣ вѣры :

З. ѡше ли сазженіе, вз сазженіи : ѡше оучаіи, во оу-
ченіи :

И. ѡше оутѣшаіи, во оутѣшеніи : подаваіи, вз простотѣ :
предстоаіи, со тшаніемъ : мѣлаіи, съ добрымъ изволѣ-
ніемъ.

Д. Любы нелицемѣрна : ненавидѣше слѣгѢ, прилѣплѣйтесь
блгомъ :

Г. Братолѡбіемъ дрѣгъ ко дрѣгъ любезни : чѣстію дрѣгъ
дрѣга больша творѣше :

АІ. Тшаніемъ не лѣниви, дѣхомъ горѣше, Гдѣи рабѡ-
тающе :

БІ. Оупованіемъ радѣюще, скѡрѣи терпѣше, вз молитвѣ
прекывающе :

ГІ. Требованіемъ стѣхъ привѣщающе, страннолѡбіа
держѣше :

ДІ. Блгословѣйте гонѣшыа вы : блгословите, а не кле-
ните.

ЕІ. Радѡватиса съ радѣющими, и плакати съ плачѣ-
щими.

ся съ съ обновленіе-то на умъ-тъ си, за да познавате отъ опытъ-тъ що е блага-та, угодна-та и съвършенна-та воля Божія.

3. Защото казувамъ, чрѣзъ даденж-тъ ми благодать, всякому който е между васъ, да не мѣдрува *за себе си* по високо отъ колкото трѣба да мѣдрува, но да мѣдрува така що да смиренно-мѣдрствува, по мѣркж-тъ на вѣрж-тъ, който *мѣркж* е всякому Богъ раздѣлилъ.

4. Защото както имамы много удове въ едно тѣло, а всички-тъ удове нѣматъ истж-тъ работжъ ;

5. Така и *нѣи* много-то, едно тѣло смы въ Христа, а всякой *отъ насъ* единъ на другый удове *смы*.

6. И като имамы дарованія различни по даденж-тъ намъ благодать ; ако е пророчество, *да пророчествуваме* съразмѣрно на вѣрж-тъ ;

7. Ако ли служеніе, *да прилъжавамы* въ служеніе-то ; ако учи нѣкой, *да прибожда* въ ученіе-то ;

8. Ако увѣщава, въ увѣщаніе-то ; който раздава да раздава съ простотжъ ; който началствува, *да началствува* съ усърдіе ; който милува, *да милува* доброволно.

9. Любовь-та да бѣде нелицемѣрна ; имайте отвращеніе отъ зло-то, и прилъпявайте ся къмъ добро-то.

10. Обычайте ся единъ другый съ братскж любовь ; прѣваряйте да си отдавате единъ на другый почетъ ;

11. *Бывайте* въ усърдіе-то нелѣниви, духомъ пламенни ; Господу служѣте ;

12. Въ надеждж *бывайте* радостни, въ скърбъ търпѣливи, въ молитвж постоянни ;

13. Помагайте на святии-тъ въ нужды-тъ *имъ* ; отъ гостолюбіе ся не оставяйте.

14. Благославяйте тѣзи които вы гонятъ ; благославяйте и не кълнѣте.

15. Радуйте ся съ онѣзи които ся радовать, плачѣте съ онѣзи които плачжтъ.

ѿ. ТОЖДЕ ДРУГЪ КО ДРУГЪ МЪДРСТВУЮЩЕ: НЕ ВЫСЪКАА МЪДРСТВУЮЩЕ, НО СМирѢННЫМИ ВЕДУЩЕСА. НЕ БЫВАЙТЕ МЪДРИ Ѿ СЕБѢ.

ѿ. Ни ѢДИНОМУ ЖЕ СЛА ЗА СЛО ВОЗДАЮЩЕ, ПРОМЫШЛЯЮЩЕ ДѢЛАА ПРЕДЪ ВСѢМИ ЧЕЛОВѢКИ:

и. ЯЩЕ ВОЗМОЖНО, ѢЖЕ Ѿ ВАСЪ, СО ВСѢМИ ЧЕЛОВѢКИ МИРЪ ИМѢЙТЕ.

а. НЕ СЕБѢ ѾМЩАЮЩЕ, ВОЗЛЮБЛЕННИИ, НО ДАДИТЕ МѢСТО ГНѢВЪ: ПИСАНО БО ЁСТЬ: МНѢ ѾМЩЕНІЕ, ѦЗЪ ВОЗДАМУ, ГЛАГОЛЕТЪ ГДЬ.

б. ЯЩЕ ОУБО ѦЛЧЕТЪ ВРАГЪ ТВОЙ, ОУХЛѢБИ ЁГО: ЯЩЕ ЛИ ЖАЖДЕТЪ, НАПОЙ ЁГО. СІЕ БО ТВОРА, ОУГЛІЕ ОГНЕННО СОБИРАЕШИ НА ГЛАВЪ ЁГѦ.

в. НЕ ПОВѢЖДЕНЪ БЫВАЙ Ѿ СЛА, НО ПОВѢЖДАЙ БЛГІМУЗ СЛОЕ.

ГЛАВА ѿ.

а. ВСАКА ДУША ВЛАСТЕМЪ ПРЕДЕРЖАЮЩЕМЪ ДА ПОВИНѢТЕСЯ. НѢСТЬ БО ВЛАСТЬ, ЯЩЕ НЕ Ѿ БГА: СЪЩУМА ЖЕ ВЛАСТИ Ѿ БГА ОУЧИНЕНЪ СЪТЬ.

б. ТЕМЖЕ ПРОТИВЛѢАЙСЯ ВЛАСТИ, БЖІЮ ПОВЕЛѢНІЮ ПРОТИВЛѢТЕСЯ: ПРОТИВЛѢЮЩІИСА ЖЕ, СЕБѢ ГРѢХЪ ПРИЕМАЮТЪ.

в. КИАЗИ БО НЕ СЪТЬ БОАЗНЬ ДѢВРЫМЪ ДѢЛАМЪ, НО СЛЫМЪ. ХОЩЕШИ ЖЕ ЛИ НЕ БОАТИСЯ ВЛАСТИ; БЛГОЕ ТВОРИ, И ИМѢТИ ВЪДЕШИ ПОХВАЛЪ Ѿ НЕГѦ:

д. БЖІИ БО СЛГА ЁСТЬ, ТЕБѢ БО БЛГОЕ. ЯЩЕ ЛИ СЛОЕ ТВОРИШИ, БОИСА: НЕ БО БЕЗЪ ОУМА МЕЧЬ НОСИТЪ: БЖІИ БО СЛГА ЁСТЬ, ѾМСТИТЕЛЬ ВЪ ГНѢВЪ СЛОЕ ТВОРАЩЕМЪ.

е. ТЕМЖЕ ПОТРЕБА ПОВИНОВАТИСЯ НЕ ТОКМУ ЗА ГНѢВЪ, НО И ЗА СѦВѢСТЬ.

16. Исто-то единъ къмъ другый мѣдруйте; не мѣдруйте высоки нѣща, но да ся водите по смиренны-тъ; не имайте себе си за мѣдры.

17. Никому не въздавайте зло за зло; промышляйте това което е добро прѣдъ всичкы-тъ чловѣцы;

18. Ако е възможно, колкото отъ вашъ странъ, имайте миръ съсъ всичкы-тъ чловѣцы.

19. Не си отмѣстявайте, възлюбленни *мои*; но дайте мѣсто на гнѣвъ-тъ; защото е писано: Мое е отмѣщеніе-то, азъ ще сторѣ въздаяніе, казува Господь.

20. И тѣй ако е гладенъ непріятель-тъ ти, нахрани го; ако е жѣденъ, напои го; защото това като правишь ще натрупашъ жаръ на главѣ-тъ му.

21. Не ся оставяй да тя побѣждава зло-то; но ты побѣждавай зло-то чрѣзъ добро-то.

ГЛАВА 13.

1. Всякой чловѣкъ да ся покорява на власти-тъ що сѣ надъ него; защото нѣма власть, която да не е отъ Бога; и колкото власти има на *свѣтъ-тъ*, *всичкы-тъ* сѣ отъ Бога отредены.

2. Тѣй що, който ся противи на власть-тъ, противи ся на Божіѣ-тъ наредъ; и конто ся противятъ ще земѣтъ осужданіе на себе си.

3. Защото владѣтели-тъ не сѣ страхъ за добры-тъ работы, но за злы-тъ; искашь ли да ся не боишь отъ власть-тъ? прави добро-то и ще имашъ похвалъ отъ неѣ.

4. Понеже *владелецъ-тъ* е Божій слуга на тебе за добро. Ако ли правишь зло, да ся боишь; защото не носи напраздно сабѣ-тъ; понеже Божій слуга е, отмѣститель *да извършва* гнѣвъ-тъ противъ тогози който прави зло-то.

5. За това нуждно е да ся покорявате, не тъкмо поради гнѣвъ-тъ, но и зарадъ съвѣсть-тъ.

б. Сего бо ради и дани дають: служители бо Бжии сѣтъ во истое сѣе превывающе.

в. Воздадите оубо всѣмъ должна: еможе оубо оубо, оубо: а еможе дань, дань: а еможе страхъ, страхъ: и еможе честь, честь.

г. Ни единому же ничимъ же должны бывайте, точю еже любви дрѣгъ дрѣга: любай бо дрѣга, законъ исполни.

д. Еже бо: не прелюби сотвориши, не оубиеш, не оуби, не крадеши, не лжесвидѣтельствеш, не похощеш, и ѡце каа ина заповѣдь, въ семъ словеси совершается: во еже возлюбивши искреннаго твоего, ѡкоже самъ себѣ.

е. Люби искреннаго сла не твори: исполненіе оубо закона любви естъ.

ж. И сѣе, вѣдающе время, ѡко часъ оубо намъ ѡ сна востати: нынѣ бо ближайшее намъ спасеніе, нежели егда вѣровахомъ.

з. Нощь оубо прейде, а день приближися. ѡложимъ оубо дѣла темна, и ѡблечемъ во оуби свѣта.

и. ѡко во дни, благообразно да ходимъ, не козлогласованіи и пѣанствы, не любованіи и стѣдѣніи, не рвеніемъ и завистию:

к. Но ѡблечитесь гдемъ нашимъ иисъ Хрѣтомъ, и плоти оубо не творите въ похоти.

ГЛАВА 41.

а. Изнемогающаго же въ вѣрѣ пріемлите, не въ сомнѣніе помышлѣній.

б. Оубо въ вѣрѣ гдѣти всѣ, а изнемогаай еліа (да) гдѣти.

6. Понеже за това и дань плащате ; защото сж Божіи служители, които постоянно съ това ся занимаватъ.

7. И тъй отдавайте на всички кому каквото сте длъжни ; комуто *сте* дань *длъжни*, дань-тж ; комуто бирь, бирь-тж, комуто страхъ, страхъ-тъ, комуто почетъ, почетъ-тъ.

8. Не оставайте никому длъжни въ нищо, освѣнь да имате любовь единъ на другый си ; защото който любии другыго, исполнява законъ-тъ.

9. Понеже *заповѣди*-тъ : Не прѣлюбодѣйствувай ; не убивай ; не кради ; не лжесвидѣтельствуй ; не пожелай ; и коя да е друга заповѣдь, въ това слово ся заключава : Люби ближняго твоего както *самаго* себе си.

10. Любовь-та не прави зло ближнему ; слѣдователно любовь-та е исполненіе на законъ-тъ.

11. И то като знаемъ врѣме-то ; защото часъ-тъ вече настанъ да ся събудимъ отъ сънь ; защото е по близо намъ спасеніе-то сега отъ колкото когато повѣрувахмы.

12. Нощъ-та прѣминъ, а день-тъ наближи ; и тъй нека отхвърлимъ работы-тъ на тъмнинъ-тж, и да ся облѣчемъ въ оржіе-то на видѣлинъ-тж.

13. Както въ день да ходимъ благопрістойно ; не по кошуинства и піянства, не по курварство и похотливость, не по крамолы и зависти ;

14. Но облѣчѣте ся въ Господа Іисуса Христа, и не промышляйте за плѣть-тъ, въ похоти-тъ ѱ.

ГЛАВА 14.

1. Слабый-тъ въ вѣрж-тж пріимайте, не съ прѣпираніе за мнѣнія-та.

2. Защото единъ вѣрува че *може* всякакво да яде ; а който е слабъ *въ вѣрж-тж* зеліе яде.

г. Идѣй не идѣшаго да не оубораетъ: и не идѣй идѣшаго да не ѡсуждаетъ: Бгъ бо его пріятъ.

д. Ты кто еси сдѣавъ чуждѣмъ рабъ; своимъ Гдѣви стоишь, или падаешь, станешь же: силенъ бо есть Бгъ поставити его.

е. Овъ оубо разсуждаетъ день чрезъ день, Овъ же сядетъ на всѣхъ день. кѣждо своею мыслію да извѣстѣется.

ж. Мѡдрствуй день, Гдѣви мѡдрствуетъ: и не мѡдрствуй день, Гдѣви не мѡдрствуетъ. идѣй, Гдѣви іастъ, благодаритъ бо Бга: и не идѣй, Гдѣви не іастъ, и благодаритъ Бга.

з. Никтоже бо насъ себѣ живѣтъ, и никтоже себѣ оумираетъ.

и. Яше бо живѣмъ, Гдѣви живѣмъ: яше же оумираемъ, Гдѣви оумираемъ. яше оубо живѣмъ, яше оумираемъ, Гдѣни есмь.

а. На сѣе бо Хртѡсъ и оумре и воскрсе и ѡживѣ, да и мертвыми и живыми ѡбладаетъ.

і. Ты же почто ѡсуждаеши брата твоего; или ты что оуничижаеши брата твоего; вси бо предстанемъ сдѣишъ Хртѡвъ.

ѡ. Писано бо есть: живъ азъ, глаголетъ Гдъ: іакъ мнѣ поклонится всѣко колѣно, и всѣхъ языкъ исповѣтся Бгови.

б. Тѣмже оубо кѣждо насъ ѡ себѣ слово дасть Бгъ.

г. Не котомъ оубо дрѣгъ дрѣга ѡсуждаемъ: но сѣе паче сдѣйте, еже не полагати претыканіа братѣ или соблзну.

д. Рѣмъ и извѣщенъ есмь ѡ Хртѣ Іисѣ, іакъ ничтоже скверно само собою, точию помышляющемъ что скверно быти, Ономъ скверно есть:

е. Яше же брѣшна ради братъ твоѣ скорбитъ, оубо не по любви ходиши. не брѣшномъ твоимъ того погубляй, за негоже Хртѡсъ оумре.

ж. Да не хѣлится оубо ваше блго.

3. Който яде да не прѣзира тогозь, който не яде; и който не яде, да не осжда тогозь, който яде; защото Богъ го е приелъ.

4. Ты кой си що сѣдишь чуждъ слугъ? Прѣдъ свой-тъ си Господарь стои или пада; но ще стои; защото Богъ е силенъ да го направи да стои.

5. Нѣкой си има единъ день *за по святъ* отъ другъ день, а другый има всякой день еднакъвъ. Всякой по свой-тъ си умъ да бѣде удостовѣренъ.

6. Който различава день-тъ различава *го* за Господа, и който не различава день-тъ, за Господа го не различава. Който яде, за Господа яде; защото благодари Бога; и който не яде, за Господа не яде и благодари Бога.

7. Защото никой отъ насъ не живѣе за себе си, и никой не умира за себе си.

8. Понеже и ако живѣемъ, за Господа живѣемъ, и ако умирамы, за Господа умирамы; и тѣй, живѣемъ ли, умирамы ли, Господни сме.

9. Защото Христосъ за това и умрѣ, и въскръснѣ, и оживѣ, да господствува надъ мъртвы-тъ и надъ живы-тъ.

10. А ты защо сѣдишь брата си? или защо и ты прѣзирашь брата си? понеже нѣй всница ще прѣдстанемъ на Христово-то сѣдовище.

11. Защото е писано: Живъ съмъ азъ, казува Господъ, прѣдъ мене ще ся поклони всяко колѣно, и всякой языкъ Бога ще славослови.

12. И тѣй всякой отъ насъ за себе си ще даде отвѣтъ Богу.

13. Тѣй като е да не сѣдимъ вече единъ другыго, но сѣдѣте повече това, да не полагате на брата *си* прѣпънуваніе или соблазнъ.

14. Знаѣж и увѣренъ съмъ въ Господа Исуса, че нищо нѣма отъ самосебе си нечисто, освѣнъ за тогозь който мысли за нѣщо че е нечисто, нечисто е нему.

15. Но, ако е братъ ти скърбенъ поради яденіе-то, ты вече не ходишь по любовь. Съ яденіе-то си не погубувай тогозь, за когото е Христосъ умрѣлъ.

16. И тѣй да ся не охула ваше-то добро.

ѡ. Нѣсть во црѣтво Бжїе краснѡ ѡ питїе, но правда ѡ мїрѣ ѡ радость ѡ дѣѣ стѣ:

ѡ. Иже во сїмн слѣжитѣ Хрѣтови, бѣгогдодеиѣ єсть Бгѡ-ви, ѡ ѡскѣсенѣ челоуѣкомѣ.

ѡ. Тѣмже оубо мїрѣ возлюбимѣ, ѡ ꙗже кѣ созданию дрѣгѣ ко дрѣгѣ.

ѡ. Не браниши ради разорѣи дѣло Бжїе. всѧ во чїста, но слѡ челоуѣкѣ претыканиемѣ ꙗдѣшем:

ѡ. Добро не ꙗсти мѧсѣ, ниже пити виѡ, ни ѡ немже братѣ твоѡ претыкается, ꙗли соблазнается, ꙗли ѡзнемѡ-гѣтѣ.

ѡ. Ты вѣрѣ ѡмаши; ѡ себѣ самѣ ѡмѣи предъ Бгомѣ. бѣженѣ не ѡсуждаѣи себѣ, ѡ немже ѡскѣшѣется.

ѡ. Я сомнѣѣи, ꙗще ꙗстѣ, ѡсуждаѣется, занѣ не ѡ вѣры: всѧко же, єже не ѡ вѣры, грѣхѣ єсть.

ѡ. Могѣшемъ же всѣхъ оутвердїти по бѣгоуѣствованию моемѣ, ѡ проповѣданїю Иисѣ Хрѣтовѣ, по ѡкровѣнию тѣйны, лѣты вѣчными оумолчанныѣ.

ѡ. Иѡвиѣсѣ же нынѣ, писани прорѡческии, по повелѣ-нию вѣчнаго Бга, вѣ послѣшаниѣ вѣры во всѣхъ ꙗзыцѣхъ познѣвиѣсѣ,

ѡ. Единомѣ премѣдромѣ Бгѣ, Иисомѣ Хрѣтомѣ, ємѣже слава во вѣки. ѡминѣ.

ГЛАВА ѿ.

ѡ. Должни єсмы мы силѣи немощи немощныхъ носїти, ѡ не себѣ оубождѣти:

ѡ. Кїждѡ же всѣхъ бѣжнемъ да оубождѣтѣ во бѣгоѣ кѣ созданию.

ѡ. Ибо ѡ Хрѣтѡсѣ не себѣ оубоди, но ꙗкоже єсть писано: поношенїѣ поносѣщихъ тебѣ, нападоша на мѧ.

17. Защото царство-то Божіе не е яденіе и піяніе, но правда и миръ и радость въ Духа Святаго.

18. Понеже който служи Христу въ това, угождава Богу, и одобренъ е отъ чловѣцы-тъ.

19. И тъй да диримъ това, което *служи* за миръ, и за назиданіе единъ на другий.

20. За яденіе не дѣй съсыпва Божіѣ-тъ работѣ. Всичко е чисто; но зло е на чловѣка който яде съсъ соблазнъ.

21. Добро е да не ядешъ месо, нито да піешъ вино, нито *да сторишъ* нѣщо въ което ся прѣпѣнува, или ся соблазнява, или изнемощева братъ ти.

22. Ты имашъ вѣрж; имай ѣ въ себе си прѣдъ Бога; блаженъ който не осжда себе си въ това, което избира за добро.

23. Но който ся сумнява, *той* ако яде, осжда ся; защото не яде отъ вѣрж; и всяко, което не *быва* отъ вѣрж, грѣхъ е.

ГЛАВА 15.

1. Ный силни-тъ длѣжни смы да носимъ слабости-тъ на безсилны-тъ, и да не угождамы на себе си.

2. Но всякой отъ насъ да угождава ближнему си въ добро-то за назиданіе.

3. Понеже и Христосъ не угоди на себе си, но както е писано: Укоренія-та на онѣзи които тя укоряватъ нападижжъ врѣхъ мене.

д. Бѣлика во преднаписана кыша, въ наше наказаніе преднаписа́шася: да терпѣніемъ и оутѣшеніемъ писаній, оупованіе имамы.

е. Бѣхъ же терпѣніа и оутѣшеніа да дасть вамъ тожде мѣдрствовать другъ ко другу ѿ Хрѣ́ста Іисъ:

ѕ. Да единодушнѡ едиными оусты славите Бѣа и Ѡца́ Гда нашегѡ Іиса Хрѣ́та.

з. Тѣмже пріемлите другъ друга, ѿкоже и Хрѣ́тосъ пріятъ васъ во слѡвѣ Бжїю.

и. Глаголю же, Хрѣ́та Іиса сажителя бывша ѡбрѣзаніа по истинѣ Бжїей, во еже оутвердити ѡбѣтованіа Ѡцѣвѣ,

д. Я ѡзыкомъ по милости прославити Бѣа, ѿкоже есть писано: сегѡ ради исповѣмся тебѣ во ѡзыцѣхъ Гдѣи, и имени твоемѹ пою.

ї. И паки глаголетъ: возвеселитесь ѡзыцы, съ людьми егѡ.

ѡ. И паки: хвалите Гда всѣ ѡзыцы, и похвалите егѡ всѣ людіе.

ѡ. И паки Ісѡа глаголетъ: вѣдетъ корень Іессѡвъ, и востаѣи владѣти наѡ ѡзыки: на того ѡзыцы оуповаютъ.

ї. Бѣхъ же оупованіа да исполнитъ васъ всѣхъ радостіи и міра въ вѣрѣ, избыточествовати вамъ во оупованіи, сілою Дха стѣгѡ.

д. Извѣщенъ же есмь, братіе моѡ, и самъ ѡзъ ѡ васъ, ѿкъ и сами въ полни есте бл҃гости, исполненни всѣакогѡ рѡзума, могуще и нынѣ насчитати.

е. Дерзѣе же писахъ вамъ, братіе моѡ, ѡ части, ѿкъ воспоминаѡ вамъ, за бл҃годать даннѣю ми ѡ Бѣа,

ѕ. Во еже быти ми сажителю Іисъ Хрѣ́товъ во ѡзыцѣхъ, свѣщеннодѣйствующа бляговѣствованіе Бжїе, да вѣдетъ

4. Защото всичко що е отъ по напръдъ писано, за поученіе намъ е прѣднаписано; та чрѣзъ тѣрпѣніе-то и утѣшеніе-то на писанія-та да имамы надеждѣ.

5. А Богъ на тѣрпѣніе-то и на утѣшеніе-то, дано ви даде единомысліе помежду ви по Христа Ісуса;

6. Да славите единомудшно съ едни уста Бога и Отца на Господа нашего Ісуса Христа.

7. За това приймайте ся единъ другъ, както и Христосъ ны прія за славѣ Божіѣ.

8. И казувамъ, че Ісусъ Христосъ станѣ служител на обрѣзаніе-то заради истиннѣ-тѣ Божіѣ, за да утвърди обѣщанія-та къмъ отцы-тѣ;

9. А язычници-тѣ да прославятъ Бога за *неговѣ-тѣ* милость, както е писано: За това ще тя прославѣ между язычници-тѣ, и име-то твое ще възвѣѣ.

10. И пакъ казува: Възвеселѣте ся, язычници, съ народѣ-тѣ неговѣ.

11. И пакъ: Хвалѣте Господа, вси язычници, славословѣте го, вси народи.

12. И пакъ Исаія говори: Ще бѣде корень Іессеевъ, и който ще възстане да владѣе надъ язычници-тѣ; на него ще ся надѣѣтѣ язычници-тѣ.

13. А Богъ на надеждѣ-тѣ дано ви изпълни съсь всякъ радость и миръ въ вѣрованіе-то, тѣй що чрѣзъ силѣ-тѣ на Святаго Духа да ся прѣумножава надежда-та ви.

14. И самъ азъ, братіе мои, увѣренъ съмъ за васъ, че и вы сте пълни съ благодать, изпълнени съсь всяко знаніе, и можете единъ другъ да ся наставлявате.

15. Но, братіе, писахъ ви, нѣколко по дързновенно, като да ви напомнѣ, заради даденѣ-тѣ ми отъ Бога благодать,

16. Да бѣдѣ служител Ісусъ Христосъ въ язычници-тѣ; и да вършѣ священнодѣйствиe-то на благовѣствованіе-то Божіе, за да

приношеніе ѿже ѿ іазыкъ благопріятно, и ѿсцѣенно Дѣомъ стѣимъ.

зї. Имамъ оубо похвалѣ ѿ Хрѣтѣ Іисѣ въ тѣхъ, іаже къ Бг҃у:

иї. Не смѣю бо глаголати что, ѿхже не содѣла Хрѣтосъ мною, въ посаженіе іазыковъ, словомъ и дѣломъ,

ѡї. Въ силѣ знаменій и чудесъ, силою Дѣа Бж҃іа: іакоже мнѣ ѿ Іерлѣма и Окрестъ даже до Імѣрика исполнити бѣговѣствованіе Хрѣтово:

к. Сіце же потщахъся бѣговѣстити, не иѣже именовася Хрѣтосъ, да не на чужемъ ѿснованіи созиждѣ:

ка. Но іакоже есть писано: имже не возвѣстѣа ѿ немъ, оубратъ: и иже не слышаша, оубразмѣютъ.

кв. Тѣмже и возбранѣнъ быхъ многажды прїити къ вамъ.

кг. Нынѣ же ктомѣ мѣста не имый въ странахъ сіихъ, желаніе же имый прїити къ вамъ ѿ многихъ лѣтъ:

кд. Иѣкъ ѡще пойдѣ во Испанію, прїидѣ къ вамъ. оуповаю бо мнѣмъ градый видѣти васъ, и вами проводити тѣмъ, ѡще васъ прѣжде ѿ части насыщася.

ке. Нынѣ же градѣ во Іерлѣмѣ, сажай стѣимъ.

кз. Бѣговолѣша бо Македонїа и Аѣа ѿбщеніе нѣкое сотворити къ нишымъ стѣимъ живущимъ во Іерлѣмѣ:

кз. Бѣговолѣша бо, и должни имъ сѣть. ѡще бо въ дѣхъ-ныхъ ѿхъ причастники быша іазыцы, должни сѣть и въ плотскіхъ посажити имъ.

ки. Сїе оубо скончавъ, и запечатлѣвъ имъ плодъ сѣй, пойдѣ вами во Испанію.

ка. Рѣмъ же, іакъ градый къ вамъ, во исполненіи бѣговѣстїа Хрѣтова прїидѣ.

бже приношеніе-то на язычници-тъ благопріятно, освященно Духомъ Святымъ.

17. И тѣй за това което *ся относи* къмъ Бога, мож да ся похвалѣ въ Христа Ісуса :

18. Защото не быхъ държижъ да рекж нѣщо таково, което не е извършилъ Христосъ чрѣзъ мене, за покореніе на язычници-тъ *въ впрж-тж*, словомъ и дѣломъ,

19. Съсъ силж-тж на знаменія и чудеса, съсъ силж-тж на Духа Божія, така що отъ Іерусалимъ и на около, даже до Илирикъ изпълнихъ съ *проповѣдь-тж* на Христово-то евангеліе ;

20. И така постарахъ ся да проповѣдувамъ евангеліе-то, не тамъ дѣто бѣше извѣстно име-то Христово, за да не зи�ж на чуждо основаніе ;

21. Но, както е писано : Онѣзи на които не ся е възвѣстило за него, ще видятъ ; и онѣзи които не сж чули, ще разумѣжтъ.

22. Това мя е и възпирало много пжти та не съмъ дошелъ при васъ.

23. Но сега като нѣмамъ вече мѣсто по тѣзи страны, и отъ много години насамъ като желаѣ да дойдж при васъ,

24. На отхожданіе въ Испаніѣ, ще дойдж при васъ ; защото ся надѣж на минуваніе да вы видѣж, и вы да мя испроводите до тамо, слѣдъ като ви ся насытѣж колко годѣ.

25. А сега отхождамъ въ Іерусалимъ, да послужж на святии-тъ.

26. Защото благоволихъ Македонія и Ахаія да сторятъ нѣкоѣж помощ на бѣдны-тъ между святии-тъ въ Іерусалимъ.

27. Благоволихъ наистинѣ, и длжжи имъ сж ; защото ако язычници-тъ станжжж участници тѣмъ въ духовны-тъ нѣща, длжжи сж да имъ послужатъ и въ тѣлесны-тъ.

28. И тѣй като извършж това, и като имъ прѣвручж тойзи плодъ, ще минж прѣзъ ваши-тъ *мѣста* за Испаніѣ.

29. И знамъ че кога дойдж при васъ, ще дойдж съ изобилно благословеніе отъ Христово-то благовѣствованіе.

а. Молю же вы, братіе, Гдемъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ, и любовію дѣла, споспѣшествуйте мнѣ въ молитвахъ ѡ мнѣ къ Бг҃у:

аа. Да избѣблюся ѡпротивляющихся во Іерусалимѣ, и да служба моя, ѡже во Іерусалимѣ, благопріятна вѣдетъ стѣмъ:

ав. Да съ радостію пріидѣ къ вамъ волею Бж҃іею, и оупокоюся съ вами.

аг. Бг҃ъ же мира со всѣми вами. Аминь.

ГЛАВА 51.

а. Врѣцаю же вамъ Фіве сестрѣ нашихъ, съшею служительницѣ цркви ѡже въ Кегхреехъ:

б. Да пріимите ю ѡ Гдѣ достойнѣ стѣмъ, и споспѣшествуйте ей, ѡ нейже ѡще ѡ васъ потребуетъ вещи: ибо сіа заступница многимъ бысть, и самому мнѣ.

в. Цѣлуйте Прискилу и Акву споспѣшника моего ѡ Хрѣтѣ Іисъ:

г. Иже по дѣшю моею свою вѣла положиша, иже не ѡзъ единъ благодарю, но и всѣ цркви ѡзычѣскіа: и домашнюю ихъ црковь.

д. Цѣлуйте Епенета возлюбленнаго мнѣ, иже есть начатокъ Ахаіи во Хрѣтѣ.

е. Цѣлуйте Маріамъ, ѡже многу тѣдѣна ѡ насъ.

ж. Цѣлуйте Андроника и Івнѣю сродники мои и сплѣнники мои: иже сѣтъ парочиты во Аплѣхъ, иже и прежде мене вѣроваха во Хрѣтѣ.

з. Цѣлуйте Аппіа возлюбленнаго мнѣ ѡ Гдѣ.

и. Цѣлуйте Оурвана споспѣшника нашего ѡ Хрѣтѣ, и Стахуа возлюбленнаго мнѣ.

30. А *при това* молихъ ви ся, братіе, за Господа нашего Ісуса Христа, и за любовь-тѣ на Духъ-тѣ, да ся потрудите съ мене заедно съ молитвы-тѣ си къмъ Бога за мене;

31. Да ся избавихъ отъ противници-тѣ *на вѣрж-тѣ* въ Іудеи, и да бжде благопріятна на святыи-тѣ моя-та въ Іерусалимъ услуга;

32. И да дойдѣ радостенъ съ волихъ-тѣ Божіи до васъ, и да си спочинѣ съ васъ.

33. А Богъ на миръ-тѣ *да бжде* съсъ всички васъ. Аминь.

ГЛАВА 16.

1. Прѣпорѣчвамъ ви Фивѣ сестрѣ-тѣ нашѣ, която е служительница на церквѣ-тѣ въ Кенхрей;

2. Да ѣхъ приимете въ Господа както е прилично на святыи-тѣ, и да ѣхъ пристоите за каквото бы да ѣхъ потрѣбува отъ васъ; защото и тя е на мнозина пристоявала, и на самага мене.

3. Поздравѣте Прискилѣ и Акилѣ мои-тѣ въ Христа Ісуса сътрудници,

4. (Кои-то си положили шѣи-тѣ *подъ ножъ* за мой-тѣ животъ, на които не съмъ само азъ *що* благодарѣхъ, но и всички-тѣ церкви между язычници-тѣ,) и домашниѣ-тѣ имъ церквѣ.

5. Поздравѣте възлюбленнаго ми Епенета, който начатѣкъ на Ахайѣ въ Христа.

6. Поздравѣте Маріѣ, която ся е много трудила за насъ.

7. Поздравѣте Андроника и Іуниѣ мои-тѣ сродници и съ мене сплѣнници, които сѣхъ отлични между апостолы-тѣ, които още и прѣди мене бѣхъ *повѣрували* въ Христа.

8. Поздравѣте Ампліѣ възлюбленнаго ми въ Господа.

9. Поздравѣте Урвана нашего въ Христа сотрудника, и възлюбленнаго ми Стахія.

Г. ЦѢЛѢЙТЕ АПЕЛЛІА ИСКУСНА Ѡ ХРѢТѢ: ЦѢЛѢЙТЕ СЪЩЫА Ѡ АРІСТОВЪЛА.

ДІ. ЦѢЛѢЙТЕ ИРОДІѠНА СРОДНИКА МОЕГО. ЦѢЛѢЙТЕ ИЖЕ Ѡ НАРКІССА СЪЩЫА Ѡ ГДѢ.

ЕІ. ЦѢЛѢЙТЕ ТРѢФЕНЪ И ТРѢФѠСЪ ТРЪЖДАЮЩЫМЪ Ѡ ГДѢ. ЦѢЛѢЙТЕ ПЕРСІДЪ ВОЗМОБЛЕННЮ, ИЖЕ МНОГѠ ТРЪДИСА Ѡ ГДѢ.

ГІ. ЦѢЛѢЙТЕ РЪФА ИЗБРАННАГО Ѡ ГДѢ, И МАТЕРЬ ЕГѠ И МОЮ.

ДІ. ЦѢЛѢЙТЕ АСѢГКРІТА, ФЛЕГОНТА, ЕРМА, ПАТРОВА, ЕРМІА, И СЪЩЮ СЪ НИМИ БРАТІЮ.

ЕІ. ЦѢЛѢЙТЕ ФІЛОЛОГА И ІЗМІЮ, ИРЕА И СЕСТРЪ ЕГѠ, И ОЛѢМПАНА, И СЪЩЫА СЪ НИМИ ВСѦ СТЫА.

ЗІ. ЦѢЛѢЙТЕ ДРЪГЪ ДРЪГА ЛОВЗАНІЕМЪ СТЫМЪ. ЦѢЛѢЮТЪ ВЪ ВСѦ ЦРКВИ ХРѢТѠВЫ.

ЗІ. МОЛЮ ЖЕ ВЪ, БРАТІЕ, ВЛЮДІТЕСѦ Ѡ ТВОРАЩИХЪ РЪСПРИ И РАЗДѠРЫ, КРОМѢ ОУЧЕНІА, ЕМЪЖЕ ВЪ НАЧІСТЕСѦ, И ОУКЛОНИТЕСѦ Ѡ НИХЪ.

ІІІ. ТАКОВІН БО ГДѢНЪ НАШЕМЪ ІІСЪ ХРѢТЪ НЕ РАКОТАЮТЪ, НО СВОЕМЪ ЧРЕВЪ: ИЖЕ БЛГІМИ СЛОВЕСІ И БЛГОСЛОВЕНІЕМЪ ПРЕЩАЮТЪ СЕРДЦѦ НЕЗЛОБІВЫХЪ.

ДІ. ВѦШЕ БО ПОСЛАШАНІЕ КО ВСѢМЪ ДОСТІЖЕ: РАДЪЮСѦ ЖЕ ЕЖЕ Ѡ ВѦСЪ: ХОЩЪ ЖЕ ВѦСЪ МЪДРЫХЪ ОУБѠ БЫТИ ВО БЛГОЕ, ПРОСТЫХЪ ЖЕ ВЪ ЗЛОЕ.

К. БГЪ ЖЕ МІРА ДѦ СОКРЪШІТЪ САТАНЪ ПОДЪ НѠГИ ВѦША ВСКОРѢ. БЛГОДАТЬ ГДѦ НАШЕГѠ ІІСА ХРѢТА СЪ ВАМИ. АМІНЬ.

КА. ЦѢЛѢЕТЪ ВѦСЪ ТІМОДѢЙ СПОСПѢШНИКЪ МОЙ, И ЛЪКІЙ И ІАСѠНЪ И СѠСІПАТРЪ СРОДНИЦЫ МОИ.

КВ. ЦѢЛѢЮ ВЪ И АЗЪ ТЕРТІЙ НАПИСАВЫЙ ПОСЛАНІЕ СІЕ Ѡ ГДѢ.

10. Поздравѣте Апеллія, познатый-тъ за вѣренъ въ Христа. Поздравѣте които сж отъ Аристовуловы-тъ.

11. Поздравѣте роднинѣ-тъ ми Иродіона. Поздравѣте отъ Наркисовы-тъ тѣзи, които сж въ Господа.

12. Поздравѣте Трифенѣ и Трифосѣ които ся трудятъ за Господа. Поздравѣте любезнѣ-тъ Персидѣ, която ся много труди за Господа.

13. Поздравѣте Руфа избраннаго въ Господа, и неговѣ-тъ и моѣ-тъ майкѣ.

14. Поздравѣте Асингрита, Флегонта, Ерма, Патрова, Ермія и братія-та които сж съ тѣхъ.

15. Поздравѣте Филолога и Іуліѣ, Нирея и сестрѣ му, и Олимпана, и всичкы-тъ святии които сж съ тѣхъ.

16. Поздравѣте ся единъ другъ съсъ свято цѣлованіе. Поздравяватъ вы *всичкы-тъ* церкви Христовы.

17. И моѣ ви ся, братіе, да ся привардвате отъ тѣзи които правятъ раздоры противъ ученіе-то което вы сте научили, и отстранявайте ся отъ тѣхъ.

18. Защото таквици *человѣци* не служатъ Господу нашему Іисусу Христу, но на свой-тъ си тѣрбухъ; и съсъ сладкы и ласкателны думы прѣлѣгватъ сѣрдца-та на просто-душны-тъ.

19. Защото ваше-то послушаніе е на всичкы извѣстно; и тѣй колкото за васъ радувамъ ся; ищѣ пакъ да бѣдете мудри на добро-то, а прости на зло-то.

20. А Богъ на миръ-тъ скоро ще строи Сатанѣ подъ нозѣ-тъ ви. Благодать-тъ на Господа нашего Іисуса Христа *да бѣде* съ васъ. Аминь.

21. Поздравяватъ вы Тимоѣей сътрудникъ-тъ мой, и сродници-тъ ми Лукій, и Ясонъ и Сосипатръ.

22. Поздравявамъ вы въ Господа азъ Тертій, който писахъ това писмо.

КГ. ЦѢЛУЕТЪ ВЪ ГАІЕ СТРАННОПРІІМЕЦЪ МОЙ І ЦРКВЕ
ВСЕА. ЦѢЛУЕТЪ ВЪ ЕРАСТЪ СТРОИТЕЛЬ ГРАДСКІЙ, І КВАРТЪ
БРАТЪ.

КД. БЛАГОДАТЬ ГДА НАШЕГѦ ІІСА ХРТА СО ВСѢМИ ВАМИ.
АМИНЬ.

23. Поздравява вы Гаій страннопріемець-тъ мой и на всичкѣ-тъ церквѣ. Поздравява вы Ерастъ строитель-тъ градскій, и братъ Квартъ.

24. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа *да бжде* съсь всичкы васъ. Аминь.

25. А на тогова който може да вы утвърди по мое-то благовъ-
ствование и проповѣдь-тъ за Исуса Христа, по откровеніе-то на
тайпѣ-тъ, която е была смълчана отъ вѣчны врѣмена,

26. А сега ся е явила, и чрѣзь пророческы-тъ писанія, по
повелѣніе-то на вѣчнаго Бога, станѣ позната на всичкы-тъ народы,
за *тъхно* покореніе на вѣрѣ-тъ ;

27. Единому прѣмудрому Богу *да бжде* слава чрѣзь Исуса
Христа во вѣкы. Аминь.

КЪ КОРИНѠАНСѠМЪ ПЕРВОЕ ПОСЛАНІЕ

СТѦГѠ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. ПАВЕЛЪ ЗВАНЪ АПОТОЛЪ ІІСЪ ХРѦТОВЪ, ВОЛЕЮ БЖІЕЮ, И СЪСЛАЕНЪ БРАТЪ:

Б. ЦРКВИ БЖІЕЙ СЪИДЕИ ВЪ КОРИНАѦ, ѠСЦѦННЫМЪ Ѡ ХРѦТѦ ІІСѦ, ЗВАННЫМЪ СѦЫМЪ, СО ВСѦМИ ПРИЗЫВАЮЩИМИ ІМЯ ГДА НАШЕГѠ ІІСА ХРѦТА, ВО ВСАКОМЪ МѦСТѦ, ТѦХЪ ЖЕ И НАШЕМЪ.

Г. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѡ БГА СѦЦА НАШЕГѠ, И ГДА ІІСА ХРѦТА.

Д. БЛАГОДАРИЮ БГА МОЕГО ВСЕГДА Ѡ ВАСЪ, Ѡ БЛАГОДАТИ БЖІЕЙ ДАНИИѦ ВАМЪ Ѡ ХРѦТѦ ІІСѦ:

Е. ІІКѠ ВО ВСЕМЪ ѠБОГАТИТЕСЯ Ѡ НЕМЪ, ВО ВСАКОМЪ СЛОВѦ И ВСАКОМЪ РАЗУМѦ,

Ж. ІІКОЖЕ СВИДѦТЕЛЬСТВО ХРѦТОВО ИЗВѦСТИСЯ ВЪ ВАСЪ:

З. ІІКѠ ВАМЪ НЕ ЛИШИТИСЯ НИ ВО ЕДИНОМЪ ДАРОВАНІИ, ЧАЮЩИМЪ ѠКРОВЕНІА ГДА НАШЕГѠ ІІСА ХРѦТА,

И. ІІЖЕ И ОУТВЕРДИТЪ ВАСЪ ДАЖЕ ДО КОНЦА НЕПОВІННЫХЪ ВЪ ДЕНЬ ГДА НАШЕГѠ ІІСА ХРѦТА.

А. БѢРЕНЪ БГЪ, ІІМЖЕ ЗНАНИ БЫТЕ ВО ѠВЩЕНІЕ СНА ЕГѠ ІІСА ХРѦТА ГДА НАШЕГѠ.

І. МОЛЮ ЖЕ ВЫ, БРАТІЕ, ІІМЕНЕМЪ ГДА НАШЕГѠ ІІСА ХРѦТА, ДА ТОЖДЕ ГЛАГОЛЕТЕ ВСИ, И ДА НЕ БѢДЪТЪ ВЪ ВАСЪ РАСПРИ, ДА ВЪДѢТЕ ЖЕ ОУТВЕРЖДЕНІИ ВЪ ТОМЪЖЕ РАЗУМѦНІИ И ВЪ ТОЙЖЕ МЫСЛИ.

КЪ КОРИНѢЯНОМЪ ПЪРВО-ТО ПОСЛАНІЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, призванъ, съ волѣхъ-тѣхъ Божіихъ, апостолъ Іисусъ Христовъ, и братъ Состенъ,

2. На церквѣхъ-тѣхъ Божіихъ, която е въ Коринѣхъ, на освященны-тѣхъ въ Христа Іисуса, на призванны-тѣхъ святыи, наедно съхъ всичкы-тѣхъ които призовахъ на всяко мѣсто име-то на Іисуса Христа Господа нашего, *който е* и тѣхенъ и нашъ.

3. Благодать *да бжде* вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Іисуса Христа.

4. Благодарѣхъ Бога моего вышѣхъ за васъ, за Божіихъ-тѣхъ благодать, даденъ-тѣхъ вамъ чрѣхъ Іисуса Христа,

5. Че ся обогатихте чрѣхъ Него во всичко, во всяко слово и всяко знаніе,

6. Както ся утвърди въ васъ свидѣтельство-то Христово ;

7. Така що вы не оставате назадъ въ никое дарованіе : като чакате откровеніе-то на Господа нашего Іисуса Христа ;

8. Който ще и до край да вы утвърди *да бждете* неповинни въ день-тѣхъ на Господа нашего Іисуса Христа.

9. Вѣренъ е Богъ, чрѣхъ когото ся призовахте въ съобщеніе на Сына му Іисуса Христа Господа нашего.

10. Молѣхъ ви ся, братіе, за име-то на Господа нашего Іисуса Христа, всинца едно да говорите, и да нѣма раздори между васъ, но да бждете съвършенно съединени въ единъ умъ и въ единъ мысль.

ѿі. Возвѣстѣса бо мѣ ѿ васъ, братіе моѣ, посланнымъ ѿ Хлоиса, ѿкѡ рвеніѣ въ васъ сѣтъ :

ѿі. Глаголю же сѣ, ѿкѡ кійждо васъ глаголетъ : ѿзъ оубѣ ѣсмь Павловъ, ѿзъ же Аполлѡсовъ, ѿзъ же Кіфѣинъ, ѿзъ же Хрѣтѡвъ.

ѿі. Еда раздѣліса Хрѣтѡсъ ; еда Павелъ распѣтсѣ по васъ, илѣи во ѿмѣ Павлово крѣтістесѣ ;

ѿі. Блѡгодарю Бѣа, ѿкѡ ни едиѣнаго ѿ васъ крѣтіхъ, точѣю Кріспа ѿ Гѣіѣа :

ѿі. Да не ктѡ речѣтъ, ѿкѡ въ моѣ ѿмѣ крѣтіхъ.

ѿі. Крѣтіхъ же ѿ Стефаніиновъ дѡмъ : прочее не вѣмъ, ѡще когѡ иѣного крѣтіхъ.

ѿі. Не послѣ бо менѣ Хрѣтѡсъ крѣтіти, но блѡговѣстіти : не въ премѡдрости слѡва, да не ѿспразднітсѣ крѣтъ Хрѣтѡвъ.

ѿі. Слово бо крѣтное погивѣяущимъ оубѣ юрѡдство ѣсть, ѿ спасѣемымъ наѡмъ сіла Бѣіѣѣ ѣсть.

ѿі. Писано бо ѣсть : погвѣлю премѡдрость премѡдрыхъ, ѿ разъмъ разъмныхъ ѿверъгъ.

ѿі. Гдѣ премѡдръ ; гдѣ книжѣникъ ; гдѣ совопрѡсѣникъ вѣка сегѡ ; не ѿбъгѣ ли Бѣѣ премѡдрость міра сегѡ ;

ѿі. Понѣже бо въ премѡдрости Бѣіѣѣ не разъмѣ міръ премѡдрѡстію Бѣа, блѡгоизвѡлѣхъ Бѣѣ въгѣствѡмъ проповѣди спасти вѣрсѣющихъ :

ѿі. Понѣже ѿ ѿдѣѣ знаменіѣа просятъ, ѿ Еллиѣи премѡдрѡсти ѿцѣтѣтъ :

ѿі. Мы же проповѣдаемъ Хрѣта распѣта, ѿдѣемъ оубѣ совлѣзѣхъ, Еллиѣиѡмъ же безъмѣе :

ѿі. Самѣиѡмъ же звѣаннымъ ѿдѣемъ же ѿ Еллиѣиѡмъ Хрѣта Бѣіѡу сілѣ ѿ Бѣіѡу премѡдрѡсть.

ѿі. Занѣ вѣе Бѣіѣе, премѡдрѣе чѡловѣкъ ѣсть : ѿ неѡмѡшѣнѡе Бѣіѣе, крѣпчѣе чѡловѣкъ ѣсть.

11. Защото отъ *домашни-тъ* Хлоины ми явихъ за васъ, братіе мои, че помежду ви имало распри :

12. И това го казувамъ, защото всякой отъ васъ дума : Азъ съмъ Павловъ, а азъ Аполлосовъ, а азъ Кифовъ, а пакъ азъ Христовъ.

13. Да ли Христосъ ся е раздѣлилъ ? Павелъ ли ся распѣ за васъ ? Или въ Павлово-то име ся кръстихте ?

14. Благодарѣхъ Бога че не съмъ кръстилъ никого отъ васъ освѣнь Криспа и Гаія ;

15. Да не бы реклъ нѣкой че съмъ кръстилъ въ мое име.

16. Кръстихъ още и Стефаниновъ-тъ домъ ; освѣнь тѣзи не знаѣхъ да ли съмъ кръстилъ другыго нѣкого.

17. Защото не мя е проводилъ Христосъ да крышавамъ, но да проповѣдувамъ евангеліе-то ; не съ прѣмудрость въ слово-то, да ся не осуети кръсть-тъ Христовъ.

18. Защото слово-то за кръсть-тъ на тѣзи които погыбнувать е безумство, а за насъ които ся спасавамы е сила Божія.

19. Понеже е писано : Ще погубѣхъ мудрость-тж на мудры-тъ, и разумъ-тъ на разумны-тъ ще отхвърлѣхъ.

20. Дѣ мудрый-тъ ? дѣ книжный-тъ ? дѣ *искусный-тъ* разискатель на тойзи вѣкъ ? Не обърнѣхъ ли Богъ въ безумство мудрость-тж на тойзи свѣтъ ?

21. Защото, понеже въ Божіѣхъ-тж прѣмудрость свѣтъ-тъ съ мудрость-тж *си* не позна Бога, благоволи Богъ чрѣзъ безумство-то на проповѣдь-тж да спасе вѣрующы-тъ.

22. Понеже Іудей-тъ ищѣтъ знаменія, а Еллини-тъ търсятъ мудрость ;

23. А ный проповѣдувамы Христа распѣтъ, за Іудей-тъ соблазнъ, а за Еллины-тъ безумство ;

24. На самы-тъ обаче призваны, и Іудей и Еллины, Христа, Божіѣхъ силѣ и Божіѣхъ прѣмудрость.

25. Защото Божіе-то безумно е по мудро отъ чловѣцы-тъ, и Божіе-то немощно е по крѣпко отъ чловѣцы-тъ.

кѣ. Видите во званіе ваше, братіе, ꙗко не мнози премъдри по плоти, не мнози силни, не мнози блго-родни:

кз. Но вѣда міра избра бгъ, да премъдрыа посрамитъ: и немощнаа міра избра бгъ, да посрамитъ крѣпкаа:

ки. И хсдорѡднаа міра и оуничиженнаа избра нгъ, и не сѣшаа, да сѣшаа оупразднитъ:

кѡ. ꙗко да не похвалятся всака плоть предъ бгомъ.

л. Изъ негѡже вы естѣ ѡ хртѣ іисѣ, ѡже бысть намъ премъдрость ѡ бга, правда же и ѡсващеніе и избавленіе:

ла. Да, ꙗкоже пишется: хвалайса, ѡ гдѣ да хвалится.

ГЛАВА вѣ.

а. И азъ пришедъ къ вамъ, братіе, прїидѡхъ не по восхѡдномъ словеси илѣ премъдрости, возвѣщаа вамъ свидѣтельство бжїе.

б. Не сдѣихъ во вѣдѣти что въ васъ, точію іиса хртѣ, и сегѡ распята.

в. И азъ въ немоци и стрѣсъ и трѣпетѣ мнозѣ быхъ въ васъ:

г. И слово моѣ и проповѣдь моѣ не въ препрѣтелныхъ человѣческихъ премъдрости словесѣхъ, но въ явленіи дха и силы:

ѡ. Да вѣра ваша не въ мъдрости человѣчестѣи но въ силѣ бжїей бѣдетъ.

з. Премъдрость же глаголемъ въ совершѣнныхъ: премъдрость же не вѣка сегѡ, ни князѣи вѣка сегѡ престаіющихъ:

ѣ. Но глаголемъ премъдрость бжїю въ тайнѣ сокровѣннсю, ѡже предъстави бгъ прежде вѣкъ въ слѡво насъ,

26. Понеже, братіе, виждате ваше-то призваніе, че *изъ между васъ* нѣма по плътъ мнозина мудри, нито мнозина силни, нито мнозина благородни;

27. Но Богъ избра безумны-тъ на свѣтъ-тъ, да посрами мудры-тъ, избра пакъ Богъ немощны-тъ на свѣтъ-тъ, да посрами силны-тъ;

28. Още и худородны-тъ на свѣтъ-тъ и унищожены-тъ избра Богъ, и тѣзи които не сж *нищо*, за да съсыпе които сж *нѣщо*;

29. Да ся не похвали прѣдъ него ни една плътъ.

30. А вы сте отъ него въ Христа Исуса, който станж за насъ отъ Бога мудрость, и правда, и освященіе, и искупуваніе;

31. Тѣй що, споредъ както е писано: Който ся хвали, съ Господа да ся хвали.

ГЛАВА 2.

1. И азъ, братіе, когато дойдохъ при васъ, дойдохъ не съ прѣвсходство-то въ слово или въ мудрость, да ви възвѣстіж свидѣтелство-то Божіе.

2. Защото рѣшилъ бѣхъ да не знаѣж между васъ *нищо друго*, освѣнь Исуса Христа, и него распѣтъ.

3. И азъ при васъ бѣхъ немощенъ, въ страхъ и въ голѣмо трепераніе;

4. И слово-то ми и проповѣдь-та ми не *бывахъ* съ думы убѣдителны отъ чловѣческж мудрость, но съ доказателство отъ Духъ и силж;

5. За да бжде вѣрованіе-то ви не чрѣзъ чловѣческж мудрость, но чрѣзъ силж Божіѣж.

6. А говоримъ мудрость между съвършенны-тъ; но не мудрость отъ тойзи вѣкъ, нито отъ господари-тъ на тойзи вѣкъ, които прѣминувать;

7. Но говоримъ въ тайнж прѣмудрость-тж Божіѣж, скритж-тж, коѣжто Богъ отъ прѣди вѣкъ е прѣдопрѣдѣлилъ за нашж славж;

й. Юже никтоже ѿ князей вѣка сегѡ разсмѣ: ѡще бо быша разсмѣли, не быша Гдѡ славы распали:

ѡ. Но ѡкоже есть писано: ѡхже Ѧко не видѣ, ѡ оухо не слыша, ѡ на сердце человекс не възидѡша, ѡже оуготова Бгѡ любяшымз ѡго.

ї. Намз же Бгѡ ѡкрылз есть Дхѡмз своимз: Дхѡ бо всѡ испытѡетз, ѡ глгвинѡ Бжїа.

їі. Ктѡ бо вѣсть ѿ человекз, ѡже вз человекѡ, точию Дхѡ человекѡ живѡщїй вз немз; такожде ѡ Бжїа никтоже вѣсть, точию Дхѡ Бжїй.

їіі. Мы же не дѡха міра сегѡ прїахомз, но Дхѡ ѡже ѿ Бгѡ, да вѣмы, ѡже ѿ Бгѡ даровѡнаѡ намз.

їііі. ѡже ѡ глаголемз не вз нагчѡныхч человекѡскїа премѡдрости словесѡхч, но вз нагчѡныхч Дхѡ стѡгѡ: дхѡвнаѡ дхѡвными сразсѡждающе.

їіііі. дѡшевенз же человекз не прїемлетз, ѡже Дхѡ Бжїа, юродство бо ѡмѡ есть: ѡ не мѡжетз разсмѣти, занѡ дхѡвнѡ востазѡетсѡ.

їііііі. дхѡвный же востазѡетз оуѡв всѡ, ѡ самз тої ни ѿ ѡдїнагѡ востазѡетсѡ.

їіііііі. Ктѡ бо разсмѣ оумз Гдѡнь, ѡже ѡзаснїтз ѡ; мы же оумз Хрѡтовз ѡмамы.

ГЛАВА ѳ.

а. ѡ ѡзз, кратїе, не могѡхч вамз глаголати ѡкѡ дхѡвнымз, но ѡкѡ плѡтѡнымз, ѡкѡ младѡнцемз ѡ Хрѡтѡ.

б. Млекѡмз вы напоїхч, ѡ не брѡшномз: ѡбо не оуможѡсте, но нїже ѡще мѡжете нынѡ:

в. ѡще бо плѡтстїи ѡстѡ. ѡдѡже бо вз васз зѡвнстїи ѡ рвенїа ѡ рѡспри, не плѡтстїи ли ѡстѡ, ѡ по человекс хѡдите;

Гл. 3. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

8. Коѣкто никой отъ господари-тъ на тойзи вѣкъ не е позналъ; защото ако бяхъ познали, не бяхъ распѣли Господа на славѣ-тъ.

9. Но споредъ както е писано: Око не е видѣло, и ухо не е чуло, и на чловѣкъ на сърдце-то не е дохождало, това което е приготвилъ Богъ на тѣзи които го любятъ.

10. А намъ Богъ откри *това* чрѣзъ свой-тъ Духъ; понеже Духъ-тъ всичко, даже и глѣбини-тъ Божіи, издирва.

11. Защото кой отъ чловѣцы-тъ знае чловѣчески-тъ *нѣща* освѣнь духъ-тъ на чловѣка който е въ него? Така и Божіи-тъ *нѣща*, никой ги не знае, освѣнь Духъ-тъ Божій.

12. А ний пріехмы не духъ-тъ на свѣтъ-тъ, но Духъ-тъ който е отъ Бога, за да познаемъ това което е дарено намъ отъ Бога;

13. Кое то и възвѣстявамы, не съсъ словеса научены отъ чловѣчески мудрость, но съсъ *словеса* научены отъ Духа Святаго, като сравнявамы духовно съ духовно.

14. Естественный-тъ обаче чловѣкъ не побира *това* което е отъ Духа Божія; защото за него е безуміе, и не може да го разумѣ; понеже то духовно ся испытыва.

15. Но духовный-тъ чловѣкъ всяко нѣщо испытыва, а той отъ никого ся не испытыва.

16. Защото: Кой е разумѣль умъ-тъ Господень, за *да може* да го настави? А ний имамы умъ Христовъ.

ГЛАВА 3.

1. И азъ, братіе, не можихъ да ви говорѣхъ като на духовны, но като на плѣтскы, и като на младенцы въ Христа.

2. Съ мѣко вы нахранихъ, и не съ ястіе; защото не можахте още *да го пріемете*; а и сега още не можете;

3. Понеже сте още плѣтскы; защото, докѣ има помежду васъ зависть, распрѣ и разногласіе, не сте ли плѣтскы, и не постѣпывате ли по чловѣчески?

д. Егда бо глаголетъ кто, азъ оубо есмь Павловъ: дрзгій же, азъ Аполлѡсовъ: не плѡтстїи ли есте;

е. Кто оубо есть Павелъ, кто же ли Аполлѡсъ, но точїю сажїтелїе, ѡмнже вѣроставе, ѡ комѡждо, ѡкоже Гдѡ даде;

з. Азъ насадихъ, Аполлѡсъ напои, Бгъ же возрасти:

з. Тѡмже ни насаждааи есть что, ни напаааи, но возращааи Бгъ.

и. Насаждааи же ѡ напаааи единое сѣтъ, кїждо же свою мзда прїиметъ по своему труду.

д. Бгъ бо есмь споспѣшницы: Бжїе тажаїе, Бжїе зданїе есте.

г. По благодати Бжїей даннѡи мнѣ, ѡкв премьдръ архїтектвнхъ ѡснованїе положихъ: ѡнъ же назидаетъ: кїждо же да блюдетъ, какъ назидаетъ.

д. Основанїа бо ѡнагѡ никтоже можетъ положить паче лежащагѡ, еже есть Іисъ Христѡсъ.

в. Аще ли кто назидаетъ на ѡснованїи сѣмъ, златѡ, серебрѡ, каменїе честное, дровѡ, сѣно, тростїе:

г. Когѡждо дѣло явлено бѣдетъ: день бо явитъ: занѡ огнемъ ѡкрываѣтся: ѡ когѡждо дѣло, ѡковѡже есть, огонь ѡскѣситъ.

д. И егѡже аще дѣло пребѣдетъ, еже назда, мзда прїиметъ.

е. А егѡже дѣло сгоритъ, ѡтщетїтсѡ: самъ же спасѣтсѡ, такожде ѡкоже огнемъ.

з. Не вѣсте ли ѡкв храмъ Бжїї есте, ѡ дхъ Бжїї живѣтъ въ васъ;

з. Аще кто Бжїї храмъ растлїтъ, растлїтъ сего Бгъ: храмъ бо Бжїї стѡ есть, ѡже есте въ.

и. Никтоже себѣ да прелїаетъ: аще кто мнїтсѡ мьдръ быти въ васъ, въ вѣщѣ сѣмъ, бгѡ да бывѣтъ, ѡкв да премьдръ бѣдетъ.

4. Защото кога единъ казва : Азъ съмъ Павловъ ; а другъ : Азъ съмъ Аполлосовъ ; не сте ли плътски ?

5. Кой е прочее Павелъ, и кой е Аполлосъ ? не сж ли служители чръзъ които повѣрувахте, и *то* както е Господь всякому далъ ?

6. Азъ насадихъ, Аполлосъ напои ; но Богъ възрасти.

7. Тѣй що нито който сади е нѣщо, нито който пои, но Богъ който възрастява,

8. А който сади и който пои едно сж, и всякой споредъ свой-тъ си трудъ ще приеме свойж-тъ си заплатж.

9. Защото *ний* смы съработници на Бога ; а *вы* сте нива Божія, Божіе зданіе.

10. Азъ, споредъ даденж-тъ ми отъ Бога благодать, като искусенъ домоздатель основаніе положиохъ ; а другъ на *него* зиде ; но всякой да гледа какъ зиде на *него*.

11. Защото никой не може да положи друго основаніе освѣнь положено-то, което е Исусъ Христосъ.

12. И на това основаніе отгорѣ ако зиде нѣкой, злато, сребро, драгоценны камъніе, дръвїе, сѣно, сламж,

13. Всякому работа-та ще стане явна ; защото день-тъ ще *ѣх* покаже ; понеже съ огнь ся открыва ; и огнь-тъ ще испыта всякому каква е работа-та.

14. На когото работа-та, коѣкто е зидалъ, устон, *той* ще земе заплатж.

15. А на когото работа-та изгори, ще ся отщети, а самъ той ще ся избави, но тѣй като изъ огнь.

16. Не знаете ли че сте храмъ Божій, и Духъ Божій живѣе въ васъ ?

17. Ако развали нѣкой Божій-тъ храмъ, *него* ще Богъ да развали, защото храмъ-тъ Божій е святъ, който *храмъ* сте вы.

18. Никой да ся не лъже ; ако нѣкой отъ помежду ви мни че е мудръ на тойзи свѣтъ, да стане безуменъ, за да бѣде мудръ.

̑і. Премѣдрость ко міра сегѡ, вѣйство оу Бѣа єсть. пісано бо єсть: запинаай премѣдрымъ въ коварствѣ ихъ.

̑. И пакѣ: Гѣъ вѣсть помышленіа челоувѣческа, ѡкв сѣтъ сѣтна.

̑а. Тѣмже никтоже да хвалѣтса въ челоувѣцѣхъ: всѧ бо вѧша сѣтъ,

̑в. Яще Павелъ или Аполлѡсъ, или Кіфа, или міръ, или живѡтъ, или смѣрътъ, или настѡщаа, или бѣдѡщаа: всѧ вѧша сѣтъ:

̑г. Вы же Хрѣтовы: Хрѣтосъ же Бжїй.

ГЛАВА ̑.

̑. Тѡкв насъ да не пощѣтѣ челоувѣкъ, ѡкв слѣгъ Хрѣтовыхъ и строїтелей тѡнихъ Бжїихъ:

̑. Я єже прочее ищѣтса въ строїтелехъ, да вѣренъ ктѡ ѡбращѣтса.

̑. Мы же не велико єсть, да ѡ насъ истажѣса, или ѡ челоувѣческагѡ днѣ: но ни самъ себѣ востаѣмо:

̑. Ничесѡже бо въ себѣ свѣмъ, но ни ѡ сѣмъ ѡправдаюса: востаѣмай же ма, Гѣъ єсть.

̑. Тѣмже прѣжде вѣмене ничтѡже сдѣйте, дѡндеже прїидѣтъ Гѣъ, иже во свѣтѣ приведетъ тѡннаа тмы, и ѡблѣтитѣ совѣты сердѣчныа: и тогда похвала бѣдетъ комѣждѡ ѡ Бѣа.

̑. Сїѧ же, братїе моѧ, превѣразихъ на себѣ и Аполлѡса насъ рѡди, да ѡ насъ насчитѣса не пѡче написанныхъ мѣдрствовати, да не єдинъ по єдиному гордитеса на дрѣгѡго.

̑. Ктѡ бо тѧ разсѣждѣетъ; чтѡ же имашѣ егѡже нѣси прїѡлъ; яще же и прїѡлъ єси, чтѡ хвалишиса ѡкв не прїѣмъ;

̑. Сѣ сѣти єстѣ, сѣ ѡбогѣтѣстѣса, вѣз насъ воцарѣстѣса: и сѡ да вы воцарѣлиса єстѣ, да и мы выхѡмъ съ вамѣ царствовали.

19. Защото мудрость-та на тойзи свѣтъ е безуміе прѣдъ Бога. Понеже е писано : Улавя мудры-тъ въ пронырство-то имъ.

20. И пакъ : Господь знае помышленія-та на мудры-тъ че сж суетны.

21. И тѣй никой да ся не хвали съ чловѣцы-тъ ; защото всичко е ваше ;

22. Павелъ ли или Аполлосъ, или Кифа, или свѣтъ, или животъ, или смъртъ, или сегашно-то, или бѣдѣщо-то ; всичко е ваше ;

23. И вы Христови ; а Христосъ Божій.

ГЛАВА 4.

1. *Всякой* чловѣкъ така да ны има, като служители Христовы, и строители на Божіи-тъ тайны.

2. А това което ся ище отъ строители-тъ е всякой единъ да ся намѣри вѣренъ.

3. А за мене е твърдѣ малко нѣщо да бѣдѣ отъ васъ или отъ чловѣческѣ сѣдѣж сѣденъ ; но нито азъ самъ себе си сѣдѣж.

4. Защото совѣсть-та ми въ нищо не мя изобличава ; но съ това не съмъ оправданъ ; а Господь е който ще мя сѣди.

5. За това нищо не дѣйте сѣди прѣди вѣме, докль да дойде Господь, който ще и да извади на видѣло скрито-то въ тъмнинѣ-тъ, и ще изяви сърдечны-тъ намѣренія ; и тогазы ще бѣде всякому похвала отъ Бога.

6. И това, братіе, загатнѣхъ връхъ себе си и връхъ Аполлоса заради васъ ; да ся научите отъ насъ да не мудрувате повече отъ писано-то, да ся не прѣвъзнося нѣкой отъ васъ за одного противъ другыго.

7. Защото кой тя прѣдпочита *отъ друго* ? и какво имашъ което да не си пріялъ ? Ако ли си пріялъ, що ся хвалишь като че не си пріялъ ?

8. Сыти сте вече, обогатихте ся вече, въцарихте ся безъ насъ ; и дано да царувате, та да быхмы и ный съ васъ наедно царували.

9. Защото ми ся струва че Богъ показа насъ апостола-тъ най послѣдни, като осждены на смърть; защото позоръ станѣхмы на свѣтъ-тъ, и на ангелы и на чловѣцы.

10. Ный безумни заради Христа, а вы разумни въ Христа; ный немощни, а вы крѣпки; вы славни, а пый безчестни.

11. До тойзи часъ и гладувамы и жадувамы, и голи смы, и смы биени, и скытамы ся,

12. И трудимъ ся та работимъ съ рѣцѣ-тъ си; укорявани, благославямы; гонени, търпимъ;

13. Хулени, молимъ ся; станѣхмы като изметъ на свѣтъ-тъ, сметъ на всичкы-тъ до днесъ.

14. Не пишж това за посраменіе на васъ, но като любезны мои чада вразумявамъ вы.

15. Защото ако имате тысящы наставницы въ Христа, но мнозина отцы нѣмате; понеже азъ вы родихъ въ Христа Исуса чрѣзъ благовѣствованіе-то.

16. И тѣй моля ви ся бждѣте подражатели на мене.

17. За туй ви проводихъ Тимоѳея, който ми е любезно и вѣрно въ Господа чадо, който ще ви напомни мон-тъ въ Христа пѣтища, както поучавамъ на всякъдѣ въ всякъ церквѣ.

18. Но нѣкон си ся възгордѣхж, като че нѣмаше да дойдж азъ при васъ;

19. Но ако ще Господь азъ скоро ще дойдж при васъ, и ще познаѣ не слово-то, но силѣ-тъ на тѣзи що сж ся възгордѣли.

20. Защото царство-то Божіе не е въ слово, но въ силѣ.

21. Що ищете? съ тоягж ли да дойдж при васъ, или съ любовь и кроткъ духъ?

ГЛАВА 5.

1. Въобще ся чува че между васъ има блудодѣяніе, и таквъзъ блудодѣяніе, на което нито име-то помежду язычници-тъ ся чува, така що да има нѣкой бащинѣ-тъ си женѣ.

Ѣ. И вы разгордѣсте, и не паче плакасте, да ѡзметса ѡ средѣ васъ содѣавый дѣло сѣе.

Г. Занѣ ѡзъ оубо ѡще не оубо васъ сый тѣломъ, тѣ же живый дѣломъ, оубоже сдѣихъ, ѡкѡ тамъ сый, содѣавшаго сѣе сѣе,

Д. Ѣ имени Гдѣ нашего Іиса Хрѣта, собравшимся вамъ и моемъ дѣхъ, съ силою Гдѣ нашего Іиса Хрѣта.

Ѥ. Предати таковаго сатанѣ во ѡзможденіе плоти, да дѣхъ спасетса въ день Гдѣ нашего Іиса Хрѣта.

Ѧ. Не добра похвала ваша. не вѣсте ли, ѡкѡ малъ квасъ все смѣшеніе кваситъ ;

З. Ѣчистите оубо вѣтхій квасъ, да бѣдете ново смѣшеніе, ѡкоже естѣ безквасни : ѡбо пасха наша за ны пожренъ бысть, Хрѣтосъ.

И. Тѣмже да празнуемъ, не въ квасѣ вѣтсѣ, ни въ квасѣ слобы и лъкавства, но въ безквасныхъ чистотѣ и истинны.

Д. Писахъ вамъ въ посланіи, не примѣшатиcя блдникѡмъ.

Г. И не всѡкѡ блдникѡмъ міра сегѡ, ѡли лихѡимцемъ, ѡли хищникѡмъ, ѡли ѡдѡлослжѣтелемъ : понеже оубо должни вы естѣ были ѡ міра сегѡ ѡзыти :

Д. Нынѣ же писахъ вамъ не примѣшатиcя : ѡще нѣкій братъ имензѣмъ бѣдетъ блдникъ, ѡли лихѡимецъ, ѡли ѡдѡлослжѣтель, ѡли досадѣтель ѡли пѣница, ѡли хищникъ, съ таковымъ ниже ѡсти.

Б. Чтѡ бо мы и внѣшнихъ сдѣити ; не внѣтреннихъ ли вы сдѣите ;

Г. Внѣшнихъ же бѣхъ сдѣитъ : и ѡзмѣте слѡго ѡ васъ самѣхъ.

2. И вы сте ся възгордѣли, а наипаче не ся ни оскърбихте, за да ся испжди отъ помежду ви тойзи който е сторилъ туй нѣщо?

3. Защото азъ, ако и да не съмъ при васъ тѣломъ, но духомъ съмъ при васъ, и като че съмъ тамъ, отсѣдихъ вече тогози който е това така сторилъ,

4. Въ име-то на Господа нашего Исуса Христа, щомъ ся съберете вы и мой-тъ духъ, съсъ силѣ-тъ на Господа нашего Исуса Христа,

5. Такъвъ *человѣкъ* да го прѣдадемъ на Сатанѣ за погубуваніе на плѣть-тъ, за да ся спасе духъ-тъ въ день-тъ на Господа Исуса.

6. Не е добра хвалба-та ви; не знаете ли че малко квасъ всичко-то тѣсто заквасува?

7. И тѣй очистѣте ветхый-тъ квасъ, да бѣдете ново тѣсто, както сте бесквасни; защото Христосъ пасха-та наша закланъ бы жертва за насъ.

8. За това да празнуваме, не съ ветхъ квасъ, нито съ квасъ на злобѣ и на лукавство, но съ бесквасны *хлѣбове* на искренность и на истинѣ.

9. Писахъ ви въ писмо-то да нѣмате сношеніе съ блудницы.

10. И не съвсѣмъ *да нѣмате сношеніе* съ блудници-тъ на тойзи свѣтъ, или съ лихоимцы-тъ, или съ грабители-тъ, или съ идоло-служители-тъ, понеже тогазы трѣба да излѣзете отъ свѣтъ-тъ.

11. Но сега ви писахъ да нѣмате сношеніе, ако бы нѣкой който ся нарича братъ да е блудникъ, или лихоимецъ, или идолослужитель, или хулителъ, или пияница, или грабитель; съ такъвзи нито да ядете наедно.

12. Защото що мя е *грыжа* да сѣдѣхъ и външни-тъ? Не сѣдите ли вы вътрѣшни-тъ?

13. А външни-тъ Богъ ще сѣди; за това испѣдѣте лошій-тъ отъ помежду си.

ГЛАВА 5.

А. СМѢТЪ ЛИ КТО ꙗко ѡ вѣсѣхъ, вѣщь имѣа ко иноуму, ссудитисѣ ꙗко неправедныхъ, а не ꙗко стѣхъ;

Б. Не вѣсте ли, ꙗко стѣи мірови имгтъ ссудити; и ѡще вами ссудъ прїиметъ міръ, недостойни естѣ ссудителюмъ хсдымъ;

Г. Не вѣсте ли, ꙗко ѡггелюмъ ссудити имамы, а не точїю житѣйскихъ;

Д. Житѣйская ко ссудитѣ ѡще имате, оуничженныхъ въ цркви, сїхъ посаждаете.

Е. Къ срамъ вамъ глаголю: такъ ли нѣсть въ вѣсѣхъ мсдръ ни едїнъ, иже мѡжетъ разсудити междѣ брѣтїи своїхъ;

Ж. Но брѣтъ сѣхъ брѣтомъ ссудитсѣ, и то предъ невѣрными;

З. Оужѣ оубо ѡниодъ вамъ срамъ естъ, ꙗко тажебѣ имате междѣ собою. почто не паче ѡбидими естѣ; почто не паче лишѣни бывѣете;

И. Но вы сами ѡбидите и лишѣете, да ещѣ брѣтїю.

А. Или не вѣсте, ꙗко неправедницы цртва Бжїа не наследятъ; не лстїте себѣ, ни блздицы, ни їдѡлослужїтели, ни прелюбодѣи, ни сквернїтели, ни малакїи, ни мсжелѡжницы,

Г. Ни лихонїцы, ни тѣтїе, ни пїаницы, ни досадїтели, ни хїщницы, цртва Бжїа не наследятъ.

А. И сїми оубо нѣцыи вѣсте: по ѡмыстесѣ, по ѡстїстесѣ по ѡправдїстесѣ, именемъ Гдѣа нашего Іиса Хрѣта, и дхѡмъ Бгѣа нашего.

Б. Всѣ ми лѣтъ сѣтъ, но не всѣ на пользѣ: всѣ ми лѣтъ сѣтъ, но не ѡзѣ ѡбладѣнъ бсдѣ ѡ чегѡ.

Г. Брѣшна чрѣвѣ, и чрѣво брѣшнѡмъ: Бгѣ же и сїѣ и сїѣ оупразднїтъ. тѣло же не блзженїю, но Гдѣви, и Гдѣ тѣлѣ:

ГЛАВА 6.

1. Нѣкой отъ васъ, кога има нѣщо съ другыго, смѣе ли да ся сѣди прѣдъ неправедны-тѣ, а не прѣдъ святыи-тѣ?

2. Не знаете ли че святѣи-тѣ ще сѣдятъ свѣтъ-тѣ? и тѣи вы като ще сѣдите свѣтъ-тѣ, не сте ли достойни да сѣдите ни най малкы работы?

3. Не знаете ли че ный щемъ ангелы да сѣдимъ? а колко повече житейскы *работы*.

4. За то житейскы сѣдбы ако имате, най нищожны-тѣ въ церквѣ-тѣ, тѣхъ поставяйте *сѣдници*.

5. За *вашъ* срамъ ви казувамъ *това*; така ли нѣма между васъ ни единъ мудръ, който бы можель между братѣя-та си да отсѣди?

6. Но братъ съ брата ся сѣди, и та прѣдъ невѣрны-тѣ!

7. Сега прочее голѣмъ порокъ е за васъ, дѣто имате помежду си сѣдбы; защо по добръ не оставате обидени? защо не прѣдпочитате да изгубите свое-то?

8. Но вы *сами* правите обидѣ и отнемате, и то отъ братѣя.

9. Или не знаете че неправедни-тѣ нѣма да наслѣдятъ царство-то Божіе? Не дѣйте ся лѣга: нито блудници-тѣ, нито идолослужители-тѣ, ни прѣлюбодѣйци-тѣ, нито малакійцы-тѣ, нито мѣже-ложници-тѣ,

10. Нито крадци-тѣ, ни лихоимци-тѣ, нито пѣяници-тѣ, нито хулители-тѣ, нито грабители-тѣ, нѣма да наслѣдятъ царство-то Божіе.

11. И отъ васъ нѣкои бѣхте таквизи; но измыхте ся, но освятихте ся, но оправдахте ся, съ име-то на Господа Исуса, и съ Духъ-тѣ на Бога нашего.

12. Всичко ми е позволено, но не е всичко за ползѣ; всичко ми е позволено, но азъ не ще бѣдѣ обладанъ отъ нищо.

13. Ястія-та сѣ за тѣрбухъ-тѣ, и тѣрбухъ-тѣ е за ястія-та; но Богъ и него и тѣхъ ще унищожи; а тѣло-то не е за блудодѣяніе, но за Господа, и Господъ е за тѣло-то;

ДІ. БѢЖАЖЕ И ГЛА ВОЗДВИЖЕ, И НАСЪ ВОЗДВИГНЕТЪ СИЛОЮ СВОЕЮ.

ЕІ. НЕ ВѢСТЕ ЛИ, ІАКѠ ТѢЛЕСА ВАША ОУДОВЕ ХРІТОВЫ СЪТЪ; ВЗЕМЪ ЛИ ОУКО ОУДА ХРІТОВЫ, СОТВОРИЮ ОУДА ВЛАДИЧИ; ДА НЕ БѢДЕТЪ.

ЕІ. ИЛИ НЕ ВѢСТЕ, ІАКѠ ПРИЛѢПЛАЙСЯ СКВЕРНОДѢЙЦѢ, ЕДИНО ТѢЛО ЖЕсть (СЪ ВЛАДОДѢЙЦЕЮ); БѢДЕТА КО РЕЧѢ, ОБА ВЪ ПЛОТЬ ЕДИНЪ:

ЖІ. ПРИЛѢПЛАЙСЯ ЖЕ ГДЕВН, ЕДИНЪ ДХЪ ЖЕсть СЪ ГДЕМЪ.

ИІ. БѢГАЙТЕ ВЛАДОДѢАНІА. ВСАКЪ КО ГРѢХЪ, ЕГОЖЕ ЯЩЕ СОТВОРИТЪ ЧЕЛОВѢКЪ, КРОМѢ ТѢЛА ЖЕсть: А ВЛАДАЙ, ВО СВОЕ ТѢЛО СОГРѢШАЕТЪ.

ДІ. ИЛИ НЕ ВѢСТЕ, ІАКѠ ТѢЛЕСА ВАША ХРАМЪ ЖИВУЩАГѠ ВЪ ВАСЪ СТѢГѠ ДХА СЪТЪ, ЕГОЖЕ ИМАТЕ Ѡ БѢ, И НѢСТЕ СВОИ;

К. КЪПЛЕНИ КО ЖЕТЕ ЦЕНЮ: ПРОСЛАВНТЕ ОУКО БѢ ВЪ ТѢЛЕСѢХЪ ВАШИХЪ, И ВЪ ДШАХЪ ВАШИХЪ, ІАЖЕ СЪТЪ БЖІА.

ГЛАВА 3.

А. Я Ѡ НИХЪЖЕ ПИСАТЕ МН, ДОБРО ЧЕЛОВѢКЪ ЖЕНѢ НЕ ПРИКАСАТИСЯ:

Б. ПО ВЛАДОДѢАНІА РАДИ КІИЖДО СВОЮ ЖЕНЪ ДА ИМАТЬ, И КААЖДО ЖЕНА СВОЕГО МЪЖА ДА ИМАТЬ.

Г. ЖЕНѢ МЪЖЪ ДОЛЖИЮ ЛЮБОВЬ ДА ВОЗДАЕТЪ: ТАКОЖДЕ И ЖЕНА МЪЖЪ.

Д. ЖЕНА СВОИМЪ ТѢЛОМЪ НЕ ВЛАДѢЕТЪ, ПО МЪЖЪ: ТАКОЖДЕ И МЪЖЪ СВОИМЪ ТѢЛОМЪ НЕ ВЛАДѢЕТЪ, ПО ЖЕНА.

Е. НЕ ЛИШАЙТЕ СЕБѢ ДРЪГЪ ДРЪГА, ТОЧІЮ ПО СОГЛАСІЮ ДО ВРЕМЕНИ, ДА ПРЕБЫВАЕТЕ ВЪ ПОСТѢ И МОЛІТВѢ, И ПАКИ ВЪСПѢ СОБИРАЙТЕСЯ, ДА НЕ ИСКЪШАЕТЪ ВАСЪ САТАНА НЕВОЗДЕРЖАНІЕМЪ ВАШИМЪ.

Ж. СІЕ ЖЕ ГЛАГОЛЮ ПО СОВѢТЪ, А НЕ ПО ПОВЕЛѢНІЮ.

14. А Богъ и Господа въскрѣси, и насъ ще съсъ сплж-тж си да въскрѣси.

15. Не знаете ли че ваши-тѣ тѣла сж удове Христови? И тѣй да земж удове-тѣ Христовы, и на блудницж удове ли да ги направѣж? Да не бжде.

16. Или не знаете че който ся съвъкупява съ блудницж, едно тѣло е съ *ней*? Защото ще бждѣтъ, казува, двама-та въ една плть.

17. Но който ся съединява съ Господа, единъ духъ е съ *него*.

18. Бѣгайте отъ блудодѣянїе-то; всякой грѣхъ който бы сто-рилъ чловѣкъ, е внѣ отъ тѣло-то; но който блудствува противъ свое-то си тѣло съгрѣшава.

19. Не знаете ли че тѣло-то ваше е храмъ на Святаго Духа който е въ васъ, когото имате отъ Бога, и не сте свои си?

20. Защото вы сте съсъ цѣнж купени; за то прославѣте Бога съ ваши-тѣ тѣла, и съ ваши-тѣ души, които сж Божїи.

ГЛАВА 7.

1. За това що ми писахте, добръ е да ся не прикасава чловѣкъ до женж.

2. Но по причинж на блудодѣянїя-та, пека има всякой свой си женж, и всяка *жена* да има свой си мжжъ.

3. Мжжъ-тѣ да отдава на женж-тж длжжно-то *ней* благорасположенїе, подобно и жена-та на мжжъ-тѣ.

4. Жена-та не владѣе на свое-то си тѣло, но мжжъ-тѣ; така и мжжъ-тѣ не владѣе на свое-то си тѣло, но жена-та.

5. Не оставайте лишени единъ отъ другый, освѣнь ако е нѣщо по съгласїе за врѣме, за да ся упражнявате въ постъ и молитвж; и пакъ ся сходяйте наедно, да вы не искушава Сатана поради ваше-то невздржанїе.

6. И това *го* казувамъ по дозволенїе, а не по повелѣнїе.

3. Хоушъ во, да вси челоуѣцы бѣдѣтъ, ꙗкоже ѿ ѡзъ: но кійждо своѣ дарованіе имать ѿ Бѣга, ѡвз оуѣкѡ сѣце, ѡвз же сѣце.

ѿ. Глаголю же безбранимъ ѿ вдовицамъ: добрѡ имъ єсть, ѡще пребѣдѣтъ ꙗкоже ѿ ѡзъ.

ѡ. ѡще ли не оудержѣтсѧ, да посагаютьсѧ: лѣгше бо єсть женитисѧ, нежели разжизѣтисѧ.

ѿ. Я ѡженѣвшымсѧ заветѣваю, не ѡзъ, но Гѣъ, женѣ ѡ мѣжа не разлучѣтисѧ:

ѡ. ѡще ли же ѿ разлучѣтсѧ, да пребывѣтъ безбрана, ѿли да смириѣтсѧ съ мѣжемъ своимъ: ѿ мѣжъ женѣ не ѡпущѣти.

б. Прочимъ же ѡзъ глаголю, а не Гѣъ: ѡще котѡрый братъ женѣ имать невѣренъ, ѿ тѣ блговолѣтъ жити съ нимъ, да не ѡставляѣтъ єѧ:

б. ѿ. ѿженѣ ѡще имать мѣжа невѣрна, ѿ тѡй блговолѣтъ жити съ нею, да не ѡставляѣтъ єѧ.

ѡ. Сватѣтсѧ бо мѣжъ невѣренъ ѡ женѣ вѣрнѣ, ѿ сватѣтсѧ женѣ невѣрна ѡ мѣжѣ вѣрнѣ: ѿначе бо чѡда вѡша нечѣста были бы, нынѣ же сѣ сѣтъ.

в. ѡще ли невѣрный ѡсѣдетсѧ, да разлучѣтсѧ: не поработѣтсѧ бо братъ ѿли сестра въ таковыхъ: въ мѣрѣ бо призвѣ насъ Гѣъ Бѣъ.

в. Чтѡ бо вѣси, жѣно, ѡще мѣжа спасѣши; ѿли чтѡ вѣси, мѣжъ, ѡще женѣ спасѣши;

г. Тѡчѣю коемѣждо ꙗкоже раздѣлилъ єсть Бѣъ, кійждо ꙗкоже призванъ быѣтъ Гѣемъ, тѡкъ да ходѣтъ: ѿ тѡкъ во всѣхъ црквахъ повелѣваю.

г. Бо ѡверѣзанѣ ли ктѡ призванъ быѣтъ: да не ѡторгнетсѧ: въ неѡверѣзанѣ ли ктѡ призванъ быѣтъ; да не ѡверѣзетсѧ.

д. ѡверѣзаніе ничтѡже єсть, ѿ неѡверѣзаніе ничтѡже єсть, но сокладѣніе заповѣдей Бѣишъ.

д. Кійждо въ звѣніи въ немѣже призванъ быѣтъ, въ тѡмъ да пребывѣтъ.

7. Защото ищѣ всички-тѣ чловѣци да сѣ каквото съмъ азъ: но всякой има особеннѣ дарбѣ отъ Бога, единъ така а другъ иначе.

8. А на неженены-тѣ и на вдовицы-тѣ казувамъ, добро е за тѣхъ, ако останѣтъ както и азъ.

9. Но ако не могатъ да ся въздържатъ, нека ся оженятъ: защото по добръ е да ся оженятъ, а не да ся разжегватъ.

10. А на оженены-тѣ заръчвамъ, не азъ, но Господь, жена отъ мъжа *си* да ся не разлъчи.

11. Но ако ся и разлъчи, да остане неженена, или да ся при-
мири съ мъжа *си*. И мъжъ да не напуска женѣ *си*.

12. А на други-тѣ азъ казувамъ, не Господь: Ако нѣкой братъ има женѣ невѣрницѣ, и тя соизволява да живѣе съ него, да ѣ не напуска.

13. И жена която има мъжъ невѣрникъ, и той соизволява да живѣе съ неѣ, да го не напуска.

14. Защото невѣрникъ-тѣ мъжъ освященъ бива поради женѣ-
тѣ, и невѣрница-та жена освячена бива поради мъжъ-тѣ; понеже иначе чада-та ви щѣхъ да бѣдѣтъ нечисти; но сега сѣ святы.

15. Ако ли невѣрникъ-тѣ ся отлъча, да ся отлъчи; въ таквызъ *плѣща* не е порабощенъ братъ-тѣ или сестра-та. Но Богъ ны призова на миръ.

16. Защото, що знаешъ *ты*, жено, да ли не ще да спасешъ мъжъ-тѣ? или що знаешъ, мъжу, да ли не ще да спасешъ *ты* женѣ-тѣ?

17. Но всякой както му е Богъ отдѣлилъ, и всякой както го е Господь призовавъ, така да ходи; и така заповѣдувамъ по всички-
тѣ церкви.

18. Обрѣзанъ ли е призованъ нѣкой *въ вѣрж-тѣ*, да не крѣе обрѣзаніе-то. Необрѣзанъ ли е нѣкой призованъ, да ся не обрѣ-
зува.

19. Обрѣзаніе-то е нищо и необрѣзаніе-то нищо; но *всичко е*
въ пазеніе-то на Божіи-тѣ заповѣди.

20. Всякой да си остава въ това званіе въ което е призованъ.

ѡа. Рáбѡ ли прѣзванѡ бѣлѡ ѣсѣ; да не нерадѣши: но ѡще ѣ мѡжеши свободенѡ бѣти, бѡльше поработѣ себѣ.

ѡб. Прѣзванный бо ѡ Гдѣ рáбѡ, свободникѡ Гдѣ ѣсть: тáкоже ѣ прѣзванный свободникѡ, рáбѡ ѣсть Хрѣтовѡ.

ѡг. Цѣною кѡплени ѣстѣ: не вѣдите рабѣ челоѡѡмѡ.

ѡд. Кѣждо, вѡ нѣмже прѣзванѡ бѣсть, братѣ, вѡ томѡ да пребывáетѡ прѣд Бгѡмѡ.

ѡе. Ѡ дѣвахѡ же повелѣнѣа Гдѣа не ѣмамѡ: совѣтѡ же даю, ѣкѡ помѣлованѡ ѡ Гдѣа вѣренѡ бѣти.

ѡз. Мнѡ оубо сѣ докрѡ бѣти за настоáщю нѣждѡ, ѣкѡ добрѡ челоѡѡкѡ тáкѡ бѣти.

ѡз. Привáзáлѡ ли ѣсѣ женѣ; не ѣщи разрѣшенѣа: ѡрѣшѣлѡ ли ѣсѣ жены; не ѣщи жены.

ѡи. ѡще ли же ѣ ѡженѣнѣсѡ, не согрѣшѣлѡ ѣсѣ: ѣ ѡще посáгнетѡ дѣѡа, не согрѣшѣлѡ ѣсть: скѡрбѡ же плѡти ѣмѣти вѣдѡтѡ таковѣн: ѡзѡ же вѡ ѡждѡ.

ѡа. Сѣ же глаголю, братѣ, ѣкѡ врѣмѡ прекрáчено ѣсть прочее, да ѣ ѣмѡщи жены, ѣкоже не ѣмѡщи вѣдѡтѡ:

ѡ. Ѣ плáчущѣсѡ, ѣкоже не плáчущѣи: ѣ рáдѡущѣсѡ, ѣкоже не рáдѡущѣсѡ: ѣ кѡпѡщѣи, ѣкѡ не содерѡáще:

ѡа. Ѣ трѣѡущѣи мѣрѡ сегѡ, ѣкѡ не трѣѡущѣе: прехѡдитѡ бо ѡбразѡ мѣрѡ сегѡ.

ѡб. Хоѡѣ же вáсѡ безпечáльныхѡ бѣти. не ѡженѣвыѣсѡ печѣтѡ ѡ Гдѣнѣхѡ, кáкѡ оубѡдѣти Гдѣѡи:

ѡг. Ѣ ѡженѣвыѣсѡ печѣтѡ ѡ мѣрскѣхѡ, кáкѡ оубѡдѣти женѣ. раздѣлѣсѡ женѡ ѣ дѣѡа.

ѡд. Не посáгшѡа печѣтѡ ѡ Гдѣнѣхѡ, кáкѡ оубѡдѣти Гдѣѡи, да вѣдетѡ стѡ ѣ тѣломѡ ѣ дхѡмѡ: ѡ посáгшѡа печѣтѡ ѡ мѣрскѣхѡ, кáкѡ оубѡдѣти мѡжѡ.

ѡе. Сѣ же нѡ полѡзѡ вáмѡ самѣмѡ глаголю: не да силѡ

21. Рабъ ли ся призванъ? Да тя не е грижа; но ако можешъ още да станешъ свободенъ, по добръ употребѣи *това*.

22. Защото който е рабъ призванъ въ Господа, свободникъ Господень е; така и който е свободенъ призванъ, рабъ е Христовъ.

23. Съсъ *скжж* цѣжж сте купени: не бывайте роби на чловѣцы.

24. Въ каквото *звание* е нѣкой призванъ, братіе, въ него всякой да си остава прѣдъ Бога.

25. Колкото за дѣвицы—тѣ нѣмамъ заповѣдь отъ Господа; но, като помилванъ отъ Господа да съмъ вѣренъ, мнѣніе давамъ.

26. И тѣй за настоящъ—тѣ нуждж мыслиж да е добро *това*, *сирѣчь* че е добръ чловѣку така да си бжде:

27. Вързанъ ли си съ женж? Не трѣси развързуваніе. Отвързанъ ли си отъ женж? Не трѣси женж.

28. Но ако ся и оженишь, не съгрѣшавашъ, и дѣвица ако ся ожени, не съгрѣшава; но таквизи които сж ще иматъ скърбъ по плѣти; а пакъ азъ вы съжالياвамъ.

29. Това само казувамъ, братіе, че останжло—то врѣме е кратко; за това и тѣзи които иматъ жены да сж като че нѣматъ;

30. И които плачжтъ като че не плачжтъ, и които ся радувать като че ся не радувать; и които купувать, като че *нищо* не добывать;

31. И които иматъ сношеніе съ тойзи свѣтъ, като че не сж прѣдани нему; защото на тойзи свѣтъ образъ—тѣ прѣхожда.

32. А азъ искамъ вы да сте безгрыжни; нежененый ся грижи за това което е Господне, какъ да угоди Господу;

33. А жененый ся грижи за това което е свѣтовно, какъ да угоди на женж—тѣ.

34. Между женж и дѣвицж има разлика: неженена—та ся грижи за това което е Господне, за да бжде свята и тѣломъ и духомъ; а оженена—та ся грижи за това което е свѣтовно, какъ да угоди на мжжж—тѣ.

35. И това го казувамъ за собствениж—тѣ вашж ползж; не да

ВАМЪ НАЛОЖѸ, НО КЪ БЛГООБРАЗІЮ И БЛГОПРИСТЪПАНІЮ ГДѢВИ БЕЗМОЛВНЪ.

А. ЯЩЕ ЛИ ЖЕ КТО БЕЗОБРАЗИТИ Ѡ ДѢВѢ СВОЕЙ НЕПЩЕТА, ЯЩЕ ЕСТЬ ПРЕВОЗРАСТНА, И ТАКЪ ДОЛЖНА ЕСТЬ БЫТИ: ЕЖЕ ХОЩЕТА, ДА ТВОРИТА, НЕ СОГРѢШАЕТА, ЯЩЕ ПОСАГНЕТА.

Б. Я ИЖЕ СТОИТА ТВЕРДА СЕРДЦЕМЪ, НЕ ИМЫЙ НУЖДЫ, ВЛАСТЬ ЖЕ ИМАТЬ Ѡ СВОЕЙ ВОЛИ, И СЕ РАЗСЪДИЛА ЕСТЬ ВЪ СЕРДЦѢ СВОЕМЪ, ВКЮСТИ ДѢВЪ СВОЮ, ДОБРѢ ТВОРИТА.

В. ТѢМЖЕ И ВДААИ БРАКЪ СВОЮ ДѢВЪ, ДОБРѢ ТВОРИТА: И НЕ ВДААИ, ЛУЧШЕ ТВОРИТА.

Г. ЖЕНА ПРИВАЗАНА ЕСТЬ ЗАКОНОМЪ ВЪ ЕДИКО ВРЕМА ЖИВЕТА МЪЖЪ ЕА: ЯЩЕ ЖЕ ОУМРЕТА МЪЖЪ ЕА, СВОБОДНА ЕСТЬ, ЗА НЕГОЖЕ ХОЩЕТА ПОСАГНЕТИ, ТОЧІЮ Ѡ ГДѢ.

Д. ПЛЖЕННѢЙША ЖЕ ЕСТЬ, ЯЩЕ ТАКЪ ПРЕВЪДЕТА, ПО МОЕМЪ СОВѢТУ: МНОСА БО И АЗЪ ДХА БЖІА ИМѢТИ.

ГЛАВА Я.

А. Ѡ ІДВЛОЖЕРТВЕННЫХЪ ЖЕ ВѢМЫ: ІАКЪ ВСИ РАЗЪМЪ ИМАЕМЫ: РАЗЪМЪ ОУБѢ КНИЧЕТА, А ЛЮБЫ СОЗДАЕТА:

Б. ЯЩЕ ЛИ КТО МНИТСА ВѢДѢТИ ЧТО, НЕ ОУ ЧТО РАЗЪМѢ, ІАКОЖЕ ПОДОВАЕТА РАЗЪМѢТИ:

В. ЯЩЕ ЖЕ КТО ЛЮБИТА БГА, СЕЙ ПОЗНАНЪ БЫСТЬ Ѡ НЕГѠ.

Г. Ѡ ІАДЕНІИ ЖЕ ІДВЛОЖЕРТВЕННЫХЪ, ВѢМЫ, ІАКЪ ІДВЛЪ НИЧТОЖЕ ЕСТЬ ВЪ МІРѢ, И ІАКЪ НИКТОЖЕ БГЪ ИНЪ, ТОКМУ ЕДИНЪ.

Д. ЯЩЕ БО И СЪТЪ ГЛАГОЛЕМИ БОЗИ, ИЛИ НА НЕСѠ, ИЛИ НА ЗЕМЛИ: ІАКОЖЕ СЪТЪ БОЗИ МНОЗИ, И ГОСПОДІЕ МНОЗИ:

Е. НО НАМЪ ЕДИНЪ БГЪ ѠЦЪ, ИЗ НЕГѠЖЕ ВСА, И МЫ ОУ НЕГѠ: И ЕДИНЪ ГДЬ ІИСУ ХРІТОСУ, ИМЖЕ ВСА, И МЫ ТѢМЪ.

Ж. НО НЕ ВО ВСѢХЪ РАЗЪМЪ: ИЩЕЖЕ СОВѢСТІЮ ІДВЛСКОЮ,

ви наложж примжъ, но за благообразіе, и постоянно прѣбждваніе въ служеніе-то Господне безъ развлѣченіе *на умъ-тъ*.

36. Ако ли мысли нѣкой че прави неприлично за дѣвицъ-тъ си, ако да ѝ е минжло врѣме, и трѣба така да бжде, нека прави каквото ще: не сѣгрѣшава; нека ся женятъ.

37. Но който стои твърдъ на сърдце-то си, и нѣма нуждъ, но има власть за своѣхъ-тъ си волѣхъ, и е рѣшилъ това въ сърдце-то си, да държи дѣвицъ-тъ си *нежененъ*, добръ прави.

38. Така що който ожения дѣвицъ-тъ си добръ прави; а който ѣхъ не ожея, прави по добръ.

39. Жена-та е вързана отъ законъ-тъ, до колкото врѣме е живъ мжжъ ѝ; ако ли умрѣ мжжъ ѝ, свободна е да ся ожени за когото ще, тъкмо *да бива това* въ Господа.

40. Но по мое-то миѣніе по блажена е, ако си остане така; а мыслижъ че и азъ имамъ Духъ Божій.

ГЛАВА 8.

1. Колкото за идоложъртвенно-то, знаемъ че всинца имамы знаніе; *но* знаніе-то възгордѣва, а любовь-та назидáva.

2. И ако ся има нѣкой че знае нѣщо, не е позналъ още нищо както трѣбува да познава.

3. Но ако любии нѣкой Бога, той е познать отъ него.

4. И тъй колкото за яденіе-то отъ идоложъртвенно-то, знаемъ че идолъ-тъ е нищо на свѣтъ-тъ, и че освѣтъ едного *Бога нѣма* никой другъ Богъ.

5. Защото ако и да има нарицаеми богове, или на небе-то или на земѣхъ-тъ; (както *ся казува* че има много богове; и господари много;)

6. Но намъ е единъ Богъ Отець, отъ когото е всичко, и ный смы въ него; и единъ Господъ Исусъ Христосъ, чрѣзъ когото е всичко, и ный чрѣзъ него.

7. Но *това* знаніе въ всички го нѣма; и нѣкои съсъ совѣсть на

ДАЖЕ ДОСЕЛѢ ЯКОЖЕ ІДВЛОЖЕРТВЕННОЕ ІАДАТЪ, И СОВѢСТЬ
ИХЪ НЕМОЩНА СЪЩИ СКВЕРНИТСА.

И. ПРАШНО ЖЕ НАСЪ НЕ ПОСТАВЛЯЕТЪ ПРЕДЪ НГОМЪ, НИЖЕ БО
ЯЩЕ ЯМЫ, ИЗБЫТОЧЕСТВЕМЪ: НИЖЕ ЯЩЕ НЕ ЯМЫ, ЛИША-
ЕМСА.

̑. БЛЮДИТЕ ЖЕ, ДА НЕ КАКЪ ВЛАСТЬ ВАША СІА ПРЕТКНОВЕНІЕ
ВЪДЕТЪ НЕМОЩНЫМЪ.

І. ЯЩЕ БО КТО ВІДАЕТЪ ТА, ИМѢЩА РАЗЪМЪ, ВЪ ТРЕБИЩИ
ВОЗЛЕЖАЩА, НЕ СОВѢСТЬ ЛИ ЕГО НЕМОЩНА СЪЩИ СОЗІЖДЕТСА
ІДВЛОЖЕРТВЕННАА ІАСТИ;

̑. И ПОГІБНЕТЪ НЕМОЩНЫЙ БРАТЪ ВЪ ТВОЕМЪ РАЗЪМѢ,
ЕГОВЪ РАДИ ХРІТОСЪ ОУМРЕ.

ВІ. ТАКОЖДЕ СОГРѢШАЮЩЕ ВЪ БРАТІЮ, И КІЮЩЕ ИХЪ СОВѢСТЬ
НЕМОЩНА СЪЩА, ВО ХРІТА СОГРѢШАЕТЕ.

ГІ. ТѢМЖЕ ЯЩЕ БРАШНО СОБЛАЗНАЕТЪ БРАТА МОЕГО, НЕ
ИМАМЪ ІАСТИ МАСА ВО ВѢКИ, ДА НЕ СОБЛАЗНО БРАТА МОЕГО.

ГЛАВА ̑.

̑. ИѢСМЪ ЛИ ЯПЛАХЪ, ИѢСМЪ ЛИ СВОБОДЪ; НЕ ІІСА ХРІТА
ЛИ ГДА НАШЕГО ВІДАЕХЪ; НЕ ДѢЛО ЛИ МОЕ ВЪ ЕСТЕ Ѡ
ГДѢ;

В. ЯЩЕ ИНЫМЪ И ИѢСМЪ ЯПЛАХЪ, НО ОБАЧЕ ВАМЪ ЕСМЪ: ПЕ-
ЧАТЬ БО МОЕГО АПЛАСТВА ВЪ ЕСТЕ Ѡ ГДѢ.

Г. МОЙ ѠВѢТЪ ВОСТАЗЪЮЩИМЪ МЕНЕ СЕЙ ЕСТЬ:

̑. ЕДА НЕ ИМАМЪ ВЛАСТИ ІАСТИ И ПІТИ;

Е. ЕДА НЕ ИМАМЪ ВЛАСТИ СЕСТРѢ ЖЕНѢ ВОДИТИ, ЯКЪ И ПРО-
ЧІИ АПЛИ, И БРАТІА ГДНА, И КІФА;

Б. ИЛИ ЕДИНЪ ЯЗЪ И ВАРНАВА НЕ ИМАМЪ ВЛАСТИ ЕЖЕ НЕ
ДѢЛАТИ;

З. КТО ВОИНСТВУЕТЪ СВОИМИ ѠБРѢВКИ КОГДА; ИЛИ КТО НА-

идолъ-тъ и до сега ядѣтъ *идоложъртвенно* като жъртвѣ на идолъ-тъ, и совѣсть-та имъ като е слаба осквърнява ся.

8. А яденіе-то не ны прѣпорѣчва на Бога; защото нито ако ядемъ ни ся нѣщо придава, нито ако не ядемъ лишаваме ся отъ нѣщо.

9. Но гледайте да не бы тая ваша свобода да бѣде соблазнъ на слабы-тъ.

10. Защото ако бы да види нѣкой тебе, който имашъ знаніе, че сѣдишь на трапезѣ-тъ въ идолско капище, той като е слабъ, совѣсть-та му не ще ли ся одързости да яде идоложъртвенно?

11. И поради твое-то знаніе ще загине немощный-тъ братъ, за когото е умрѣлъ Христосъ.

12. А като согрѣшавате така противъ братія-та, и наранявате слабы-тъ имъ совѣсть, то вы противу Христа согрѣшавате.

13. За това, ако яденіе-то соблазняява брата ми, нѣма да ямъ мѣсо въ вѣкъ, за да не соблазниъ брата си.

ГЛАВА 9.

1. Не съмъ ли апостолъ? Не съмъ ли свободенъ? Не видѣхъ ли Исуса Христа Господа нашего? Не сте ли вы мое-то въ Господа дѣло?

2. На други ако не съмъ апостолъ, *то* поне на васъ съмъ; защото въ Господа вы сте печать-тъ на мое-то апостолство.

3. Това е мой-тъ отвѣтъ на тѣзи които испытуютъ *поведеніе-то* ми.

* 4. Да ли нѣмамы власть да ядемъ и да пиѣмъ?

5. Да ли нѣмамы власть *и нынѣ* както други-тъ апостоли, и братія-та Господни, и Кифа, да водимъ съсъ *себе си* женѣ отъ сестры-тъ?

6. Или само на мене и на Варнавѣ не е дозволено да не работимъ?

7. Кой воинствува нѣкога на свое си иждивеніе? Кой

пасажда лозіе, и не яде отъ плодъ-тъ му? Или кой пасе стадо, и не яде отъ млѣко-то на стадо-то?

8. По чловѣчески ли говорѣхъ това? не казува ли и законъ-тъ исто-то?

9. Защото въ законъ-тъ Моисеевъ е писано: Не обвързувай уста-та на воля който вършѣ. За волове-тъ ли ся грижи Богъ?

10. Или непрѣмѣнно заради насъ казува? защото *това* е за насъ писано; така що който оре, съ надеждѣ трѣба да оре; и който вършѣ, съ надеждѣ да е участникъ въ надеждѣ-тъ си.

11. Ако смы ный посѣяли у васъ духовно-то, много ли е ако пожнемъ отъ васъ тѣлесно-то?

12. Ако други участвувать въ власть-тъ надъ васъ, не трѣба ли ный повече? Тѣзи власть обаче ный не употрѣбихмы; но търпимъ всичко, за да не причинимъ нѣкое прѣкратеніе на благовѣствованіе-то Христово.

13. Не знаете ли че конто священнодѣйствувать отъ святилище-то ся хранять? И конто служатъ на олтарь-тъ земать дѣлъ отъ олтарь-тъ?

14. Така и Господь заповѣда, проповѣдници-тъ на евангеліе-то да живѣятъ отъ благовѣствованіе-то.

15. Но азъ ни едно отъ тѣзи не употрѣбихъ; ннто писахъ това, да ми бѣде така; защото за мене е по добръ да умрѣхъ, а не да осуети нѣкой похвалѣ-тъ ми.

16. Защото ако проповѣдувамъ евангеліе-то, то не ми е похвала; защото пужда ми надлежи, и тежко ми ако не благовѣствувамъ.

17. Защото ако правѣхъ това отъ своиъ волѣхъ, имамъ заплатѣ; ако ли отъ неволѣхъ, *а то* ми е служеніе-то повѣрено.

18. И тѣй коя е моя-та плата? *Тая*, съ проповѣданіе-то си да положѣхъ евангеліе-то Христово безъ иждивеніе, така що да не злоупотрѣбѣхъ моиъ-тъ власть въ благовѣствованіе-то.

19. Защото като съмъ свободенъ отъ всички, заробихъ себе си на всички-тъ, за да придобѣхъ по много-то:

к. БЫХЪ ІСДѢЕМЪ ІАКЪ ІСДѢЙ, ДА ІСДѢИ ПРИВЕРАЩС: ПОДЗАКѢННЫМЪ ІАКЪ ПОДЗАКОНЕНЪ, ДА ПОДЗАКѢННЫА ПРИВЕРАЩС:

ка. БЕЗЗАКѢННЫМЪ ІАКЪ БЕЗЗАКОНЕНЪ, НЕ СЫЙ БЕЗЗАКОННИКЪ БГ҃С, ПО ЗАКОННИКЪ ХР҃Т҃С, ДА ПРИВЕРАЩС БЕЗЗАКѢННЫА.

кв. БЫХЪ НЕМОЩНЫМЪ ІАКЪ НЕМОЩЕНЪ, ДА НЕМОЩНЫА ПРИВЕРАЩС: ВСѢМЪ БЫХЪ ВСА, ДА ВСАКЪ НѢКІА СПАСѢ.

кг. СІЕ ЖЕ ТВОРЮ ЗА БЛГОВѢСТІЕ, ДА СОВѢЩНИКЪ ЁМ҃С Б҃АД҃С.

кд. НЕ ВѢСТЕ ЛИ, ІАКЪ ТЕК҃ЩІИ ВЪ ПОЗОРІЩИ, ВСІ ОУБѢ ТЕК҃ТЪ, ЁДИНЪ ЖЕ ПРІЕМЛЕТЪ ПОЧЕСТЬ; ТАКЪ ТЕЦЫТЕ, ДА ПОСТІГНЕТЕ:

ке. ІСАКЪ ЖЕ ПОДВИЗАЙСЯ, ѿ ВСѢХЪ ВОЗДЕРЖИТСА: И ОНИ ОУБѢ ДА ІСТАКНЕНЪ ВѢНЦА ПРИИМГТЪ, МЫ ЖЕ НЕІСТАКНЕНЪ.

кз. ЯЗ ОУБО ТАКЪ ТЕК҃, НЕ ІАКЪ БЕЗВѢСТНУ: ТАКЪ ПОДВИЗАЮСА, НЕ ІАКЪ ВОЗД҃ХЪ БІАЙ:

к4. ПО ОУМЕРЩЕЛАЮ ТѢЛО МОЕ И ПОРАБОЩАЮ, ДА НЕ КАКЪ, ИНЫМЪ ПРОПОВѢДАЮ, САМЪ НЕКЛЮЧИМЪ Б҃АД҃С.

ГЛАВА І.

а. НЕ ХОЩЕ ЖЕ ВАСЪ НЕ ВѢДѢТИ, БРАТІЕ, ІАКЪ ОТЦЫ НАШИ ВСІ ПОДЪ ОБЛАКОМЪ БЫША, И ВСІ СКВОЗѢ МОРЕ ПРОИДОША,

б. И ВСІ ВЪ МѢРСЕА КРЕСТИШАСЯ ВО ОБЛАЦѢ И ВЪ МОРИ,

в. И ВСІ ТОЖДЕ БРАШНО ДХ҃ОВНОЕ ІАДОША,

г. И ВСІ ТОЖДЕ ПІВО ДХ҃ОВНОЕ ПІША: ПІАХС КО ѿ ДХ҃ОВНАГЪ ПОСЛѢДЮЩАГЪ КАМЕНЕ, КАМЕНЬ ЖЕ БѢ ХР҃ТОСЪ.

д. ПО НЕ ВО МНОЖАЙШИХЪ БЛГОВОЛИ БГ҃Ъ: ПОРАЖЕНИ БО БЫША ВЪ П҃СТЫНИ.

е. СІА ЖЕ ОБРАЗЫ НАМЪ БЫША, ІАКЪ НЕ БЫТИ НАМЪ ПОХОТНИКѢМЪ СЛЫХЪ, ІАКОЖЕ И ОНИ ПОХОТѢША.

20. И на Іудей-тѣ быхъ като Іудениѣ, Іудей-тѣ да придобыѣхъ : на тѣзи които сѣ подѣ законъ като подзаконенъ быхъ, да придобыѣхъ тѣзи които сѣ подѣ законъ.

21. На тѣзи които нѣматъ законъ *быхъ* като че нѣмамъ законъ, (не че съмъ безъ законъ прѣдъ Бога, но подзаконенъ на Христа,) за да придобыѣхъ тѣзи които нѣматъ законъ.

22. На немощны-тѣ като немощенъ быхъ, за да придобыѣхъ немощны-тѣ. На всички-тѣ станѣхъ всичко, да бы всякакъ да спасѣхъ нѣколцина.

23. И това го правѣхъ за евангеліе-то, да бѣдѣ на него съ-частникъ.

24. Не знаете ли, че които тичатъ на поприще-то всички тичатъ, а само единъ зема наградѣ-тѣ ? така тичайте, като да ѣхъ получите.

25. И всякой подвижникъ отъ всичко ся въздържава ; и тѣ за да земѣтъ вѣнецъ тѣлѣненъ, а ный нетѣлѣненъ.

26. И тѣй азъ тичамъ така, не като на неизвѣстно *нѣщо* ; така бѣхъ-тѣ, не като че бѣхъ въздухъ-тѣ.

27. Но уморявамъ тѣло-то си и порабощавамъ го, че като проповѣдамъ на други-тѣ, да не бы да останѣ азъ отхвърленъ.

ГЛАВА 10.

1. И не искамъ, братіе, да не знаете, че отци-тѣ наши бѣхъ всички подѣ облакъ-тѣ, и всички прѣзъ море-то прѣминѣхъ.

2. И въ облакъ-тѣ и въ море-то всички ся кръстѣхъ въ Моисея,

3. И всички отъ исто-то духовно ястіе ядохъ,

4. И всички отъ исто-то духовно питіе пѣхъ ; защото пѣхъ отъ духовный-тѣ камѣкъ, който гы придружаваше ; и тойзи камѣкъ бѣ Христосъ.

5. Но въ по много-то отъ тѣхъ не благоволи Богъ ; защото испомрѣхъ въ пустыниѣ-тѣ.

6. А тѣзи *нѣща* станѣхъ намъ примѣри да не бѣдемъ ный желатели на зло-то, както и тѣ пожелахъ.

з. Ни їдѡслагїтели бывайте, їакоже нѣцыи ѿ нїхъ: їакоже єсть писано: сѣдоша людїе їсти ѡ пїти, ѡ восташа ѡгрѣти.

и. Нижє сослабѣмъ, їакоже нѣцыи ѿ нїхъ сослабѣша, ѡ падѡша во єдинъ дєнь двѣдєсѣтъ трї тысащї.

д. Ни да ѡскѡбѣмъ Хрїта, їакоже нѣцыи ѿ нїхъ ѡскѡсїша, ѡ ѿ смїи погнѡбѡша.

г. Ни ропщите, їакоже нѣцыи ѿ нїхъ ропташа, ѡ погнѡбѡша ѿ всегъ свѣта.

а. Сїа же всѧ Ѧбрази прилѡчѡхсѧ Ѧнѣмъ: писана же быша въ нагчєнїе наше, въ нїхъже концѣ вѣкѡ достигѡша.

в. Тѣмъже мѡѡйсѧ стоѡти, да клѡдѣтсѧ, да не падѣтъ.

г. Ѣскѡбѣнїе вѡсъ не достигѣтъ тѡчїю чєловѣчєское: вѣренъ же Бгъ, ѡже не ѡставитъ вѡсъ ѡскѡсїтисѧ пѡче, єже мѡжете, но сотворитъ со ѡскѡбѣнїемъ ѡ ѡзбѡитїе, їакъ вѡзможїи вѡмъ попєстї.

д. Тѣмъже, брѡтїе моѡ возмѡбѡннаѧ, вѣгайте ѿ їдѡслагїнїѧ.

є. Ткѡ мѡдрѡмъ глагѡлю, сѣдите вѡ, єже глагѡлю:

а. Чѡша вѡгѡсловѣнїѧ, ѡже вѡгѡсловаѡмъ, не ѡбщєнїе ли крѡве Хрїтѡвы єсть; хлѣбъ, єгѡже лѡмимъ, не ѡбщєнїе ли тѣла Хрїтѡва єсть:

з. Ткѡ єдинъ хлѣбъ, єдино тѣло єсмѡ мнози: всї во ѿ єдинагѡ хлѣба причѡщѡемсѧ.

и. Видите їѡла по плѡти: не їадрѡщїи ли жѣртвы Ѧбщїицы Ѧлтарѣви сѣтъ;

а. Чтѡ ѡубѡ глагѡлю; їакъ їдѡла чтѡ єсть; или їдѡложѣртвенное чтѡ єсть;

б. Но занѣ, їаже жрѣтъ їзѡицы, вѣсѡмъ жрѣтъ, ѡ не бгѡви: не хѡщѣ же вѡсъ Ѧбщїицѡмъ быти вѣсѡмъ.

в. Не мѡжете чѡшъ гѡнїю пїти ѡ чѡшъ вѣсѡвѡскѡю, не

7. Нито идолослужители бивайте, както нѣкои отъ тѣхъ, споредъ писано-то : Сѣднѣ народъ-тъ да яде и да пие, и станѣхъ да играѣтъ.

8. Нито да блудствувамы както блудствувахъ нѣкои отъ тѣхъ, и паднѣхъ въ единъ день двадесетъ и три тысящи души.

9. Нито да искушавамы Христа, както и нѣкои отъ тѣхъ искушихъ и погынѣхъ отъ змѣн-тъ.

10. Нито роптайте, както възроптахъ нѣкои отъ тѣхъ и погынѣхъ отъ истрѣбителя.

11. И всичко това имъ ся прилучаше за примѣры, и написа ся за поученіе памъ които смы достигнѣли послѣдни-тъ врѣмена.

12. Така що който ся има че стои, да гледа да не падне.

13. Васъ *друго* искушеніе освѣнъ челоуѣческо не вы е постигнѣло; вѣренъ е обаче Богъ, който пѣма да вы остави да бѣдете искушени повече отъ колкото ви е сила-та, но съ искушеніе-то наедно ще даде и срѣдство-то, така що да можете да прѣтърпѣвате.

14. За това, възлюблени мои, отбѣгнуйте отъ идолослуженіе-то.

15. Говорѣхъ като на разумны; сами вы сѣдѣте *това*, което казувамъ.

16. Чаша-та на благословеніе-то, който благославямы, не е ли причастіе на кръвъ-тъ Христовъ? Хлѣбъ-тъ когото прѣломявамы не е ли причастіе на Христово-то тѣло?

17. Защото единъ хлѣбъ, едно тѣло смы *ный* мнозина-та; понеже всинца отъ единъ-тъ хлѣбъ ся причащавамы.

18. Гледайте Израиля по плѣтъ; тѣзи които ядѣтъ жертвы-тъ не сѣ ли причастници на жертвенникъ-тъ?

19. И тѣй азъ какво казувамъ? това ли че идолъ-тъ е нѣщо, или че идоложертвенно-то е нѣщо? *Не*.

20. Но *казувамъ* че онова което язычники-тъ жертвувать, жертвувать го на бѣсове-тъ, и не на Бога; а не вы искамы да бѣдете причастници на бѣсове-тъ.

21. Не можете да пиете чашъ-тъ Господнѣхъ и чашъ-тъ бѣсов-

можете трапéзѣ Гдней причащáтиса и трапéзѣ бѣ-
совстѣй.

кв. Или раздражаеми Гда; еда крѣпчайши егѡ
есмы;

кг. Всѧ ми лѣтъ сѣтъ, но не всѧ на пользѣ: всѧ ми лѣтъ
сѣтъ, но не всѧ назидáютъ.

кд. Никтоже своегѡ сѧ да ищетъ, но ѣже ближнихъ
кѣйждо.

ке. Всѣ, ѣже на торжищи продаемое, идѣте ничтоже сснѧ-
щеса, за совѣсть:

кз. Гднѧ во землѧ и исполненіе еѧ.

кз. Яще ли кто ѡ невѣрныхъ призываетъ вы, и хощете
ити, всё предлагаемое вамъ идѣте, ничтоже сснѧщеса, за
совѣсть.

ки. Яще ли же кто вамъ речетъ: сѣе идѡложертвенно
есть: не идѣте за Оного повѣдаваго и совѣсть. Гднѧ во
землѧ, и исполненіе еѧ.

кѡ. Совѣсть же глаголю не свою, но дрэгáгѡ. вскѣю во
свобода моѧ сѣднѣтсѧ ѡ ныѧ совѣсти;

л. Яще ѡзѧ блгодатію причащáюсѧ, почтѡ хѣлѣ пріемлю,
ѡ немже ѡзѧ блгодарю;

ла. Яще оубо ѧсте, яще ли пѣтѣ, яще ли ино что тво-
ритѣ, всѧ въ слáвѣ Бжїю творитѣ.

лв. Безпреткновенн кывáйте їсдѣемъ и ѣминѡмъ и цркви
Бжїей:

лг. Икоже и ѡзѧ во всемъ всѣмъ оубождáю, не искїи своеѧ
пользы, но многѣхъ, да спасѣтсѧ.

ГЛАВА Я.

ѧ. Подражатели мнѣ кывáйте, икоже и ѡзѧ Хрѣтѣ.

б. Хвалю же вы, братїе, иакѡ всѧ моѧ помните, и икоже
предáхъ вамъ, предáниѧ держитѣ.

Гл. 11. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

скж; не можете да сте причастници на трапезж-тж Господнж и на трапезж-тж бѣсовскж.

22. Или ищемъ да подбудимъ Господа на ревнованіе? по силни ли смы ный отъ него?

23. Всичко ми е дозволено, но всичко не е за ползж; всичко ми е дозволено, но всичко не е за назиданіе.

24. Никой да не трѣси своѣж-тж си *ползж*, но всякой *ползж-тж* на друго.

25. Всичко що ся продава на месопродавницж-тж яждте, и безъ никакво придирваніе заради совѣсть-тж;

26. Защото Господня е земя-та, и което ѣж напълнява.

27. И ако отъ невѣрны-тѣ нѣкой вы покани, и вы искате да идете, яждте каквото сложатъ отъ прѣдѣ ви, безъ никакво придирваніе заради совѣсть-тж *си*.

28. Ако ли ви рече нѣкой: Това е идоложъртвенно, не яждте, заради тогожъ който ви е обадилъ, и *за* совѣсть-тж; защото Господня е земя-та, и което ѣж напълнява.

29. А совѣсть казувамъ не твоѣж-тж, но на друго *совѣсть-тж*, понеже защо да ся сѣди моя-та свобода отъ другж совѣсть?

30. И ако азъ съ благодареніе участвувамъ *въ* яденіе-то, защо да бѣдѣ охуланъ за това, за което азъ благодарѣмъ?

31. И тѣй ядете ли, пиете ли, нѣщо ли правите, всичко за славж Божіѣ правѣте.

32. Не бывайте соблазнъ ни на Іудей, ни на Еллины, нито на церквж-тж Божіѣ;

33. Както и азъ угождавамъ на всички во всяко нѣщо безъ да трѣсѣмъ своѣж-тж си *ползж*, но *ползж-тж* на мнозина за да ся спасѣтъ.

ГЛАВА 11.

1. Подражатели бывайте на мене както и азъ на Христа.

2. И захвалямъ ви, братіе, че во всичко мя помните, и държите прѣданія-та, както ви *гы* прѣдадохъ.

г. Хоцѣ же вѣдѣти, ѡкѡ всакомѡ мѡжѡ главѡ Хрѣтосѡ єсть: главѡ же женѣ, мѡжѡ: главѡ же Хрѣтѣ, Бгѡ.

д. Всакѡ мѡжѡ молѣтѡ дѣлѡ ѡлѣ пророчествѡлѡ покрѣтою главою, срамлѣтѡ главѡ своѡ.

е. И всакѡ женѡ молѣтѡ дѣлющѡ ѡлѣ пророчествѡлющѡ ѡкровенною главою, срамлѣтѡ главѡ своѡ: єдино бо єсть и тожде ѡстрѣженнѣй.

ѡ. ѡще бо не покрѣветѡ женѡ, да стрѣжѣтѡ: ѡще ли же срамѡ женѣ стрѣжѣтѡ ѡлѣ вѣритѡ, да покрѣветѡ.

з. Мѡжѡ оубѡ не долженѡ єсть покрѣвати главѡ, Ѧбразѡ и слава Бжѣа сѡй. женѡ же слава мѡжѡ єсть:

и. Иѣсть бо мѡжѡ ѡ женѡ, но женѡ ѡ мѡжѡ:

д. Ибо не созданѡ бѣсть мѡжѡ женѡ рѡди, но женѡ мѡжѡ рѡди:

г. Бегѡ рѡди должнѡ єсть женѡ влѡсть ѡмѣти на главѣ ѡглѡ рѡди.

ѡі. Ѧбачѡ ни мѡжѡ безѡ женѡ, ни женѡ безѡ мѡжѡ, ѡ Гѡѣ:

ѡі. Икоже бо женѡ ѡ мѡжѡ, сѣцѡ и мѡжѡ женѡю, всѡ же ѡ Бгѡ.

гг. Бѡ вѡсѡ самѣхѡ сдѡите: лѣпо ли єсть женѣ ѡкровеннѣй Бгѡ молѣтѡ;

дд. ѡлѣ и не самое єстѣствѡ оубѡтѡ вѡ, ѡкѡ мѡжѡ оубѡ ѡще власѡ растѣтѡ, безчѣстѣ ємѡ єсть:

ее. Женѡ же ѡще власѡ растѣтѡ, слава єѡ єсть; занѣ растѣнѣе власѡвѡ вѡѣствѡ ѡдѣлѡнѡ данѡ бѣсть єѡ.

ѡг. ѡще ли ктѡ мнѣтѡ спорѡвѡ бѣти, мѡ таковѡгѡ Ѧбѡчѡ не ѡмамы, ниже црѣкви Бжѣа.

зг. Сѣе же завѣщѡвалѡ не хвалѡ, ѡкѡ не на лѡчшее, но на хѡждѡшее свѣрѣетѡ.

иі. Пѣрвое оубѡ сѡдѡлѡшѡмѡ вѡмѡ вѡ црѣковѡ, слѡшѡ вѡ вѡсѡ рѡспри сѡщѡлѡ, и чѡстѡ иѣкѡсѡ сѡхѡ вѣрсѡ:

3. Искамъ пакъ да знаете, че глава на всякой мъжъ е Христосъ, а глава на женъ-тъ е мъжъ-тъ; глава пакъ на Христа е Богъ.

4. Всякой мъжъ кога ся моли, или кога пророчествува, ако има главъ-тъ си покрътъ, засрамува главъ-тъ си.

5. А всяка жена която ся моли или пророчествува съ непокрътъ главъ, засрамува главъ-тъ си; защото е все еднакво като да е съ бръснътъ главъ.

6. Защото жена ако ся не покрыва, нека остриже и космы-тъ си. Но ако е срамотно на женъ да си стриже космы-тъ, или да си бръсне главъ-тъ, *то* нека ся покрыва.

7. Защото мъжъ-тъ не трѣбува да си покрыва главъ-тъ, понеже е образъ и слава Божія; а жена-та е слава на мъжъ-тъ;

8. Защото мъжъ-тъ не е отъ женъ-тъ, но жена-та отъ мъжъ-тъ;

9. Понеже не бы създаденъ мъжъ-тъ за женъ-тъ, но жена-та за мъжъ-тъ;

10. За това жена-та е длъжна заради ангелы-тъ да има на главъ-тъ си *блѣтъ* на власть.

11. Ни мъжъ обаче безъ женъ, нито жена безъ мъжъ *быва* въ Господа;

12. Защото както жена-та е отъ мъжъ-тъ, така и мъжъ-тъ е чрѣзъ женъ-тъ; а всичко е отъ Бога.

13. Сами въ себе си сѣдѣте, прилично ли е на женъ, да ся моли Богу гологлава?

14. А не учи ли вы и само-то естество, че мъжъ ако оставя косъ-тъ си да расте, то е безчестіе нему?

15. Но жена ако оставя косъ-тъ си да расте, *то* е ней за славъ; защото коса-та е дадена ней намѣсто покривало.

16. Но ако ся яви нѣкой да е прѣпириливъ, ный такъвъ обычай нѣмамы, нито церкви-тъ Божіи.

17. И това като *ви* зарѣчвамъ, не *ви* захвалямъ, че ся събирате не за по добро, но за по лошо.

18. Защото първо, кога ся събирате въ церкви, чувамъ че ставали раздори помежду ви; и по нѣщо вѣрувамъ:

ѿі. Подобаѣтъ ко ѿ ѣресѣмъ въ вѣсѣ быти, да ѿскѣсѣн ѿвлѣни бываюу въ вѣсѣ.

ѿ. Сходѡщымса оубо вамъ въспѣ, иѣсть ГѢсксю вѣчерю ѿсти :

ѿа. Кійждо ко своѡ вѣчерю предварѣтъ въ снѣденіе, ѿ овъ оубо ѡлетъ, овъ же оупивѣтъса.

ѿв. Еда ко домѡвъ не ѿмате, во ѣже ѿсти ѿ пѣти ; ѿлѣ ѡ цркви Бжій нерадитѣ, ѿ срамлѣете не ѿмѡщылъ ; что вамъ рекѡ ; похвалю ли вы ѡ сѣмъ ; не похвалю.

ѿг. ѿзъ ко прѡхъ ѡ ГѢа, ѣже ѿ предѡхъ вамъ, ѿкѡ ГѢ ѿсѣ въ нѡщѣ, въ нѡже предѡхъ бывѡше, прѣмъ хлѣвъ,

ѿд. ѿ бѡгодарѣвъ преломѣ, ѿ речѣ : прѣмѣте, ѿдѣте, сѣе ѣсть тѣло моѣ, ѣже за вы ломѣмое : сѣе творѣте въ моѣ вос- поминѡніе.

ѿе. Такожде ѿ чѡшъ, по вѣчерѣ, глагола : сѣа чѡша нѡвый завѣтъ ѣсть въ моѣй крѡви : сѣе творѣте, ѣлижды ѡще пѣете, въ моѣ воспоминѡніе.

ѿс. Елижды ко ѡще ѿсте хлѣвъ сѣй, ѿ чѡшъ сѣѡ пѣете, смѣръ ГѢню возвѣщѣете, дѡндеже прѣдетъ.

ѿз. Тѣмже ѿже ѡще ѿстѣ хлѣвъ сѣй ѿлѣ пѣетъ чѡшъ ГѢню недѡстѡйиѣ, повѣненъ бѣдетъ тѣла ѿ крѡви ГѢни.

ѿи. Да ѿскѣшѣтъ же чѡвѣкъ сѣбѣ, ѿ тѡкѡ ѡ хлѣба да ѿстѣ, ѿ ѡ чѡши да пѣетъ :

ѿа. ѿдѡй ко ѿ пѣѡ недѡстѡйиѣ, сѣдъ сѣбѣ ѿстѣ ѿ пѣетъ, не разсѣждѡа тѣла ГѢна.

ѿб. Сегѡ рѡди въ вѣсѣ мнѡзи нѣмощни ѿ недѣжливѣ, ѿ спѡтъ доволи.

ѿв. ѡще ко въхѡмъ сѣбѣ разсѣждѡли, не въхѡмъ ѡсѣждѣни были :

ѿг. Сздѣми же, ѡ ГѢа наказѣмса, да не сѣ мѡромъ ѡсѣдимса.

Гл. 11. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

19. Защото, нужно е да има и раздѣленія между васъ, за да ся явятъ достойни-тѣ изъ помежду ви.

20. И тъй събирание-то ви наедно не е че ядете Господниѣ вечеріѣ;

21. Защото на яденіе-то всякой бърза да зема своиѣ-тѣ си вечеріѣ прѣди другыго, и единъ остава гладенъ, а другий ся напива.

22. Кѣщи ли нѣмате да ядете и да пиете? или церквѣ-тѣ Божіѣ прѣзирате, и посрамяте тѣзи конто нѣматъ *нищо*? Какво да ви рекѣ? Да ви захвалямъ ли за това? Не *ви* захвалямъ.

23. Защото азъ отъ Господа пріяхъ това, което ви и прѣдадохъ; че Господъ Исусъ прѣзъ нощъ-тѣ на прѣдаваніе-то му, зѣ хлѣбъ,

24. И като благодари, прѣломи и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое, което за васъ ся ломи; това правѣте за мое въспоминаніе.

25. Така и чашѣ-тѣ, слѣдъ вечеряніе-то *зъ*, и рече: Тая чаша е новий завѣтъ въ моиѣ-тѣ кръвь; това правѣте, всякой пѣтъ когато пиете, за мое въспоминаніе.

26. Защото всякой пѣтъ когато ядете тойзи хлѣбъ, и пиете тѣзи чашѣ, смъртъ-тѣ Господниѣ възвѣстявате, докль дойде той.

27. Така що който яде тойзи хлѣбъ или піе чашѣ-тѣ Господниѣ недостойно, повиненъ ще бѣде на тѣло-то и кръвь-тѣ Господниѣ.

28. Но да испитува человекъ себе си, и така да яде отъ хлѣбъ-тъ, и да піе отъ чашѣ-тѣ;

29. Защото, който яде и піе недостойно, той яде и піе осжженіе на себе си, като не отлпчава тѣло-то Господне.

30. Отъ това *има* изъ помежду ви мнозина немощни, и болни, а доста и умиратъ.

31. Защото ако быхмы сами себе си сѣдили, не быхмы были сѣдени.

32. Но когато бывамы сѣдени, наказувамы ся отъ Господа, за да не бждемъ осждени наедно съсъ свѣтъ-тъ.

ѦГ. Тѣмже, братіе моѧ, сходящесѧ ѧсти, другъкъ другъѧ ждѧте :

ѦД. Яще ли кто ѧчетъ, въ домъ да ѧстъ : да не въ грѣхъ сходящесѧ. ѡ прочіихъ же, егда прїиде, оустрою.

ГЛАВА ІІ.

Ѧ. Ѣ дѣловныхъ же, братіе, не хоще васъ не вѣдѣти.

Б. Вѣсте, ѧкѡ егда не вѣрни вѣсте, ко ѡдѡмъ безгласнымъ ѧкѡ ведѡми ведѡстесѧ :

Г. Тѣмже сказѡю вамъ, ѧкѡ никтоже дѣломъ нѣимъ глаголай, речетъ ѧнадема Іиса : ѡ никтоже можетъ реши Гда Іиса, тоѡно дѣломъ стѡмъ.

Д. Раздѣленїѧ же дарованїи сѣтъ, ѧ тоѡжде дѣхъ :

Е. Ѣ раздѣленїѧ слугенїи сѣтъ, ѧ тоѡжде гдѡ :

Б. Ѣ раздѣленїѧ дѣйствъ сѣтъ, ѧ тоѡжде естъ Бгъ, дѣйствѡй всѧ во всѣхъ.

З. Комѡждо же дѣтсѧ ѡвлѣнїе дѣха на пользѡ.

И. Ѣвомъ бо дѣломъ дѣтсѧ слово премѡдрости, ѡномъ же слово разсѡма, ѡ томъже дѣтѣ :

Д. Другѡмъ же вѣра, тѣмже дѣломъ : ѡномъ же дарованїѧ ѡсѣленїи, ѡ томъже дѣтѣ :

Г. Другѡмъ же дѣйствїѧ силъ, ѡномъ же прорѡчество, другѡмъ же разсѡжденїѧ дѣловѡмъ, ѡномъ же рѡди ѡзыковъ, другѡмъ же сказанїѧ ѡзыковъ :

ѦІ. Всѧ же сїѧ дѣйствѡетъ едїнъ ѡ тоѡжде дѣхъ, раздѣлѧ влѣстїю комѡждо ѧкоже хощетъ.

БІ. Ѣкоже бо тѣло едїно естъ, ѡ оудѧ ѡмѧтѧ многѧ, всѧ же оудѧ едїнагѡ тѣла, многѧ сѣше, едїно сѣтъ тѣло : тѡкѡ ѡ хрѣтѡсѧ.

ГІ. Ѣко едїнѣмъ дѣломъ мы всѧ во едїно тѣло крѣтїхомсѧ,

33. За това, братіе мои, когато ся събирате да ядете, чакайте ся единъ другый;

34. Ако ли е нѣкой гладенъ, да яде у дома си, да ся не събирате за осѣжденіе. А за друго що остава когато дойдѣ ще наредѣ.

ГЛАВА 12.

1. А за духовны-тѣ дарбы, братіе, не искамъ да не знаете.

2. *Вы* знаете че бѣхте язычници, влѣчени къмъ нѣмы-тѣ идола, както ся водахте.

3. За това ви увѣdomявамъ, че никой, като говори съ Духъ Божій, не казува анаѣема Иисусу, и никой не може да нарече Иисуса Господъ, освѣнь чрѣзь Духа Святаго.

4. Има различія на дарбы-тѣ, но Духъ-тѣ е истый-тѣ.

5. Има различія на служенія-та, но Господъ е истый-тѣ.

6. Има и различія на дѣйствія-та, но Богъ е истый-тѣ, който дѣйствува все во все.

7. А всякому ся дава явеніе-то на Духа за ползж.

8. Защото одному ся дава чрѣзь Духа слово на прѣмудрость, а другому слово на знаніе, по истый-тѣ Духъ;

9. Другому пакъ вѣра, чрѣзь истый-тѣ Духъ, а другому дарбы на исцѣленія, пакъ чрѣзь истый-тѣ Духъ *ся даватъ*;

10. А другому дѣйствіе на чудеса, другому пророчество, а другому распознаваніе на духове-тѣ, и другому различни языци, другому пакъ тълкуваніе на языцы.

11. А всичко това го дѣйствува единый-тѣ и тойзи истый Духъ, който всякому особно раздѣлява както му е угодно.

12. Защото както тѣло-то е едно, а има много удове, и вси-тѣ удове на едно-то тѣло, ако и много да сж, *пакъ* едно тѣло сж; така и Христось.

13. Защото всички ный чрѣзь единый-тѣ Духъ ся кръстихмы *да*

ѡше Ѳдаѳен, ѡше Ѳлнинн, Ѳлн раки, Ѳлн свовѳдинн : Ѳ всн ѳднн-
нѳмз дѡмз напоѡхомса.

ѡ. Ибо тѳло нѳсть ѳдинз оѡдз, но мнози.

ѳ. ѡше речѳтз ногѡ, ѡкв нѳсмь рска, нѳсмь ѡ тѳла :
ѳдѡ сегѡ рѡди нѳсть ѡ тѳла ;

ѳ. И ѡше речѳтз оѡхо, ѡкв нѳсмь Ѳко, нѳсмь ѡ тѳла :
ѳдѡ сегѡ рѡди нѳсть ѡ тѳла ;

ѳ. ѡше всѳ тѳло Ѳко, гдѳ слѡхз ; ѡше же всѳ слѡхз, гдѳ
оѡхѡнїе ;

ѳ. Нынѳ же положи нѳз оѡды, ѳдинаго коегѳда Ѳхз вз
тѳлесн. ѡкоже Ѳзвѳли.

ѡ. ѡше ли быша всн ѳдинз оѡдз, гдѳ тѳло ;

ѳ. Нынѳ же мнози оѡкв оѡдове, ѳдино же тѳло.

ѳ. Не мѳжетз же Ѳко рецн рсцѳ, не трѳбѳ мнѳ ѳсн : Ѳлн
пѡки главѡ ногѡмз, не трѳбѳ мнѳ ѳстѳ.

ѳ. По многѡ пѡче, мнѡщїисѡ оѡди тѳла немоцнѳншн
быти, нѳжнѳншн сѳтъ :

ѳ. И Ѳхже мнїмз безчѳстнѳншнхз быти тѳла, сїмз
чѳсть мнѳжѡншю прилагѡемз :

ѳ. И неблагѳбрѡзнїи нѡши блѳгѳбрѡзїе мнѳжѡнше
їмстз : ѡ блѳгѳбрѡзнїи нѡши, не трѳбѳ їмстз. но нѳз рас-
твори тѳло, хсдѳншемз бѳльшз дѡвз чѳсть,

ѳ. Да не вѳдетз рѡспри вз тѳлесн, но да тѳжде вз себѳ
пекѳтса оѡди :

ѳ. И ѡше стрѡждѳтз ѳдинз оѡдз, сз нїмз стрѡждѳтз
всн оѡди : ѡше ли же слѡвитса ѳдинз оѡдз, сз нїмз рѡдс-
ютса всн оѡди.

ѳ. Бы же ѳстѳ тѳло Хрѳтово Ѳ оѡди ѡ чѡсти.

ѳ. И Ѳвѡхз оѡкв положи нѳз вз цркви пѳрвѳѳ ѡплѡвз,
вторѳе прѳрѳкввз, трѳтїе оѡчнѳтелей, потѳмз же сїлы, тѡже
дарѡвѡнїѡ їсцѳленїн, зѡстѳплѳнїѡ, правлѳнїѡ, рѡди ѡзыкѡвз.

ѳ. ѳдѡ всн ѡплн ; ѳдѡ всн прѳрѳцы ; ѳдѡ всн оѡчнѳтелн ;
ѳдѡ всн сїлы ;

Гл. 12. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

смы въ едно тѣло, и Иудеи и Еллина, и раби и свободни; и всица въ единъ Духъ ся напоихмы.

14. Защото тѣло-то не е единъ удъ, но много.

15. Ако речѣше нога-та: Понеже не съмъ ржка, не съмъ отъ тѣло-то; да ли за това *тя* не е отъ тѣло-то?

16. И ако речѣше ухо-то: Понеже не съмъ око, не съмъ отъ тѣло-то; да ли за това *то* не е отъ тѣло-то?

17. Ако бѣше всичко-то тѣло око, дѣ *щѣше да е* слышаніе-то? ако ли все слышаніе, дѣ обоняніе-то?

18. Но сега Богъ е положилъ удове-тѣ всякой единъ отъ тѣхъ въ тѣло-то, както е изволилъ.

19. Ако бѣхъ были вси-тѣ единъ удъ, дѣ *щѣше да е* тѣло-то?

20. Но сега удове сж много, а тѣло едно.

21. И не може око-то да рече на ржкѣ-тѣ: Нѣмамъ потрѣбж отъ тебе; или пакъ глава-та на нозѣ-тѣ: Нѣмамъ потрѣбж отъ васъ.

22. Но удове-тѣ на тѣло-то, които ся виждатъ че сж по слаби, *тѣ* сж много по потрѣбни.

23. И тѣзи *части* на тѣло-то които ни ся виждатъ за по безчестны, тѣмъ повече почестъ прилагамы, и неблагообразни-тѣ наши *удове* иматъ по голѣмо благообразіе.

24. А благообразни-тѣ наши *удове* нѣматъ нуждж. Но Богъ е распоредилъ тѣло-то, като е далъ на лишено-то по голѣмъ почестъ;

25. За да нѣма раздоръ въ тѣло-то, но удове-тѣ да иматъ истото попеченіе единъ за другый;

26. И ако страда единъ удъ, вси-тѣ удове състрадатъ; ако ли слави единъ удъ, вси-тѣ удове ся радуватъ съ него заедно.

27. А вы сте тѣло Христово, и частно удове.

28. И едни постави Богъ въ церквѣ-тѣ, първо апостоли, второ пророцы, трето учители, послѣ чудеса, напokonъ дарбы на исцѣленіе, помаганія, управленія, разны языцы.

29. Всичкы-тѣ апостоли ли сж? всички-тѣ пророци ли сж? всички-тѣ учители ли сж? всички *дѣйствуватъ* ли чудеса?

А. Ёдѧ всѧ дарованїѧ ѡмстѧ ѡсцѣленїи; ёдѧ всѧ ѡзыки глаголютѧ; ёдѧ всѧ сказуютѧ;

АА. Ревнуйте же дарованїи большихъ: и ѡще по превосходенїю путь вамъ показую.

ГЛАВА ГІ.

А. ѡще ѡзыки человѣческими глаголю и ѡгласкими, любве же не ѡмамъ, бѣхъ (ѡѡѡ) мѣдѧ звенѧщи, илѧ кѡмвалъ звѧцѧи:

Б. И ѡще ѡмамъ пророчество, и вѣмъ тайны всѧ и вѣсь рѡзмъ, и ѡще ѡмамъ всѧ вѣрѡ, ѡѡѡ и горы престаѡлѧти, любве же не ѡмамъ, ничтѡже ѡсмъ.

Г. И ѡще раздѡмъ всѧ ѡмѣнїѧ моѧ, и ѡще предѡмъ тѣло моѡ во ѡже сжеиши ѡ, любве же не ѡмамъ, никѡ польза ми ѡсть.

Д. Любѧ долготерпѧтѧ, милосѣрдстветѧ: любѧ не завѧдѧтѧ, любѧ не превозноситѧ, не гордѧтѧ,

Е. Не безчинстветѧ, не ѡцетѧ своихъ сѧ, не раздражѧтѧ, не мыслѧтѧ зла,

Ж. Не рѡдѧтѧ ѡ неправдѣ, рѡдѧтѧ же ѡ ѡстинѣ,

З. Всѧ любѧтѧ, всемѡ вѣрѡ ѡмлетѧ, всѧ ѡповѡетѧ, всѧ терпѧтѧ.

И. Любѧ никѡлиже ѡпѡдетѧ. ѡще же пророчествѧ ѡупразднѧтѧ: ѡще ли ѡзыцы ѡѡмѡкнѧтѧ: ѡще рѡзмъ ѡспразднѧтѧ.

А. ѡ части во разсмѣѡемъ, и ѡ части пророчествемъ:

Г. Ёдѧ же прѡидѧтѧ совершенное, тогда, ѡже ѡ части, ѡупразднѧтѧ.

АА. Ёдѧ бѣхъ младенецъ, ѡѡѡ младенецъ глаголахъ, ѡѡѡ младенецъ мѡдрствовахъ, ѡѡѡ младенецъ смышлѧхъ: ёдѧ же бѣхъ мѡжъ, ѡвергѡхъ младенческаѧ.

ББ. Иѡдимъ ѡѡѡ нынѣ ѡѡѡже зерцѡломъ въ гадѧнїи,

30. Всички иматъ ли дарбы на исцѣленіе? всички говорятъ ли языцы? всички тълкуватъ ли?

31. Имайте ревность за по добры-тъ дарбы; и *азъ* още по прѣвѣсходенъ пѣтъ ви показвамъ.

ГЛАВА 13.

1. Ако говорѣхъ съ чловѣчески и ангелски языцы, а любовъ нѣмамъ, ще съмъ мѣдъ що звѣнти или кимвалъ що дрънка.

2. И ако имамъ пророчество, и знаѣхъ всички-тъ тайны, и всяко знаніе, и ако имамъ всичкѣ-тъ вѣрѣ, щото и горы да прѣмѣстамъ, а любовъ нѣмамъ, нищо не съмъ.

3. И ако раздамъ всичкый-тъ си имотъ за прѣхранѣ *на сиромасы-тъ*, и ако прѣдамъ тѣло-то си на изгорѣніе, а любовъ нѣмамъ, нищо не ся ползувамъ.

4. Любовь-та дълготърпи, благосклонна е; любовь-та не завижда; любовь-та не ся прѣвѣзнося, не ся горди,

5. Не безобразствува, не дири свое-то си, не ся раздражава, не мысли зло,

6. На неправдѣ-тъ ся не радува, а срадува ся на истинѣ-тъ,

7. Всичко прѣтърпѣва, на всичко хваща вѣрѣ, на всичко ся надѣе, всичко търпи.

8. Любовь-та никога не отпада; *другы-тъ* обаче, пророчества ли сѣ, ще ся прѣкратятъ; языци ли сѣ, ще прѣстанжтъ; знаніе ли е, ще исчезне:

9. Защото отъ части знаемъ, и отъ части пророкуваме;

10. Но когато дойде съвършенно-то, тогазъ *това* което е отъ части ще ся прѣкрати.

11. Когато бѣхъ младенецъ, като младенецъ говоряхъ, като младенецъ мудрувахъ, като младенецъ размышлявахъ; но отъ какъ станжхъ мѣжъ, напусижхъ което е младенческо.

12. Защото сега видимъ мрачково *както* прѣзъ огледало, а тога

ТОГДА́ ЖЕ ЛИЦѢМЪ КЪ ЛИЦѢ: НЫНѢ РАЗСМѢЮ Ѡ ЧАСТИ, ТОГДА́ ЖЕ ПОЗНАЮ ꙗ́коже ѿ ПОЗНАНІА ВѢХЪ.

ГІ. НЫНѢ ЖЕ ПРЕБЫВАЮТЪ ВѢРА, НАДЕЖДА, ЛЮБЫ, ТРИ СІА: БО́ЛЬШИ ЖЕ СІХЪ ЛЮБЫ.

ГЛАВА 41.

А. ДЕРЖИТЕСЯ ЛЮБВЕ: РЕВНУЙТЕ ЖЕ ДХВНЫМЪ, ПАЧЕ ЖЕ ДА ПРОРОЧЕСТВУЕТЕ.

Б. ГЛАГОЛАЙ ВО АЗЫКИ, НЕ ЧЕЛОВѢКѠМЪ ГЛАГОЛЕТЪ, НО БГ: НИКТО́ЖЕ ВО СЛЫШИТЪ, ДХѠМЪ ЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ ТА́ЙНЫ:

Г. ПРОРОЧЕСТВУАЙ ЖЕ, ЧЕЛОВѢКѠМЪ ГЛАГОЛЕТЪ СОЗІДА́НІЕ ѿ ОУТѢШЕ́НІЕ ѿ ОУТВЕРЖЕ́НІЕ.

Д. ГЛАГОЛАЙ ВО АЗЫКИ, СЕБѢ ЗІЖДЕТЪ: А́ ПРОРОЧЕСТВУАЙ, ЦѢРКОВЬ ЗІЖДЕТЪ.

Е. ХОЦІСЯ ЖЕ ВСѢХЪ ВА́СЪ ГЛАГОЛАТИ АЗЫКИ, ПАЧЕ ДА ПРОРИЦА́ЕТЕ: БО́ЛІЙ КО ПРОРОЧЕСТВУАЙ, НЕЖЕЛИ ГЛАГОЛАЙ АЗЫКИ, РАЗВѢ А́ЩЕ (КТО) СКАЗЕ́ТЪ, ДА ЦѢРКОВЬ СОЗІДА́НІЕ ПРІЕМА́ЕТЪ.

Ж. НЫНѢ ЖЕ, БРА́ТІЕ, А́ЩЕ ПРІИДѢ КЪ ВА́МЪ АЗЫКИ ГЛАГОЛА, КСЮ́ ВА́МЪ ПО́ЛЪЗЪ СОТВОРИЮ́, А́ЩЕ ВА́МЪ НЕ ГЛАГО́ЛЮ ИЛИ ВО ѠКРОВѢ́НІИ, ИЛИ ВЪ РАЗСМѢ́, ИЛИ ВЪ ПРОРОЧЕСТВѢ́И, ИЛИ ВЪ НАСЧЕ́НІИ;

З. О́БАЧЕ БЕЗДА́ШНАА ГЛАСЪ ДАЮ́ЩАА, А́ЩЕ СОПѢ́ЛЬ, А́ЩЕ ГСЛИ, А́ЩЕ РАЗНІ́СТВІА ПИСКА́НІЕМЪ НЕ ДАДА́ТЪ, КА́КЪ РАЗСМНО БѢ́ДЕТЪ ПИСКА́НІЕ ИЛИ ГСДѢ́НІЕ;

И. И́БО А́ЩЕ БЕЗВѢ́СТЕНЪ ГЛАСЪ ТРѢ́БА ДА́СТЪ, КТО ОУ́ГОТОВИ́ТСА НА КРА́НЬ;

А. ТА́КЪ ѿ ВѢ́ А́ЩЕ НЕ БЛАГОРАЗСМНО СЛѢ́ВО ДАДИ́ТЕ АЗЫ́КОМЪ, КА́КЪ ОУ́РАЗСМѢ́ЕТСЯ ГЛАГО́ЛЕМОЕ; БѢ́ДЕТЕ КО НА ВОЗДА́ХЪ ГЛАГО́ЛЮЩЕ.

І. ТОЛІ́КІ ОУ́БѢ, А́ЩЕ КЛЮЧИ́ТСА, РО́ДИ ГЛАСѢ́ВЪ СѢ́ТЬ ВЪ МІ́РѢ, ѿ НИ Е́ДИНЪ ІХЪ БЕЗГЛАСЕНЪ:

ще гледамы лице съ лице ; сега познавамъ отъ части, а тога ще познаѣмъ, както съмь и познать.

13. А сега оставатъ тѣзи три-тѣ, вѣра, надежда, любовь ; но най голѣма отъ тѣхъ е любовь-та.

ГЛАВА 14.

1. Слѣдуйте любовь-тж, и желайте съ ревность духовны-тѣ *дарбы*, а наипаче да пророчествувате.

2. Защото който говори языкъ *незнаенъ*, не говори на чловѣцы, но Богу ; защото никой му не проумѣва, но духомъ тайны говори ;

3. А който пророчествува, говори на чловѣцы *за* назиданіе и увѣщаніе и утѣшеніе.

4. Който говори *незнаенъ* языкъ, назидва себе си ; а който пророчествува назидва църквж-тж.

5. Искамъ всички да говорите языцы, а повече да пророчествувате ; защото който пророчествува по горень е отъ *тогози* който говори *разны* языцы, освѣнъ ако тѣкува за да земе църква-та назиданіе.

6. И сега, братіе, ако бы да дойдж при васъ и да говорѣхъ *не-знаены* языцы, какво ще вы ползувамъ, ако ви не говорѣхъ, или съ откровеніе, или съ познаніе, или съ пророчество, или съ поученіе ?

7. И бездушны-тѣ *нпща*, които издаватъ гласъ, свирка или китара, ако не даджтъ отличителны звукове, какъ ще ся познае това което свирятъ съсъ свиркж-тж или съ китарж-тж ?

8. Защото ако бы издада тржба-та неопрѣдѣленъ гласъ, кой бы ся приготвилъ на бой ?

9. Така и вы, ако не дадете съ языкъ-тѣ си вразумителны рѣчи, какъ ще ся познае това което говорите ? защото на вѣтръ ще говорите.

10. Толкозь вида гласове ся случаватъ на свѣтъ-тѣ, и ни единъ отъ тѣхъ *не* е безъ значеніе.

11. Яше оубо не оубѣмъ силы глагола, бѣдѣ глаголющемъ инопозычникъ: и глаголющій, мнѣ инопозычникъ.

12. Такъ и вы, понѣже ревнители есте дѣловъ, (аже) къ созиданію цркви просите, да извыточествуете.

13. Тѣмже глаголайъ языкомъ, да молитса, да скажетъ.

14. Яше бо молюся языкомъ, дѣхъ мой молитса, а оумъ мой безъ плода есть.

15. Чтѣ оубо есть; помолюся дѣхомъ, помолюся же и оумомъ: воспую дѣхомъ, воспую же и оумомъ.

16. Понѣже яше бѣгословиши дѣхомъ, исполниши мѣсто невѣжды, какъ речетъ, аминь по твоемъ благодаренію, понѣже не вѣсть чтѣ глаголеши;

17. Ты оубо добръ благодаріи, но другій не создается.

18. Благодарю Бога моего, паче всѣхъ васъ языки глагола:

19. Но въ цркви хощу пать словесъ оумомъ моимъ глаголати, да и ны пользую, нежели тмы словесъ языкомъ.

20. Братіе, не дѣти кывайте оумы: но злѣбою младенствуйте, оумы же совершенни кывайте.

21. Въ законѣ пишеть: ѿкъ иными языки, и оустны иными, возглаголю людемъ симъ, и ни такъ послѣшаютъ менѣ, глаголетъ Гдѣ.

22. Тѣмже языцы въ знаменіе сѣть не вѣрющимъ, но невѣрнымъ: а пророчество не невѣрнымъ, но вѣрющимъ.

23. Яше оубо снѣдется црковь всѣхъ въспѣ, и всѣ языки глаголютъ, внидетъ же и неразѣмивъ или невѣрніи, не рекѣтъ ли ѿкъ вѣснѣтеса;

24. Яше же всѣ пророчествуютъ, внидетъ же нѣкій невѣренъ или невѣжда, ѡбличается всѣми, и истязѣтса ѡ всѣхъ.

11. И тъй ако не разумѣхъ значеніе-то на гласъ-тъ ще бѣдхъ другоязыченъ за тогози който говори, и тойзи който говори другоязыченъ за мене.

12. Така и вы, понеже сте ревнителн на духовны-тъ дарованія, старайте ся да ся прѣумножатъ у васъ за назиданіе на церквѣ-тѣ.

13. За това който говори языкъ *незнаенъ*, нека ся моли за *дарбѣ-тѣ* и да тълкува.

14. Защото ако ся моляхъ по языкъ *незнаенъ*, духъ-тъ ми ся моли, а умъ-тъ ми остава бесплоденъ.

15. И тъй що е? ще ся моляхъ съ духъ-тъ си, ще ся моляхъ и съ умъ-тъ си; ще пѣхъ съ духъ-тъ си, ще пѣхъ и съ умъ-тъ си.

16. Понеже ако славословишь съ духъ-тъ си, онзи който е отъ редъ-тъ на простацы-тѣ, какъ ще каже на твое-то благодареніе, аминъ, като не знае що говоришь?

17. Защото ты благодарилъ добръ, но другый-тъ не ся назидавъ.

18. Благодарѣхъ Бога моего, че азъ отъ всички васъ повече языцы говорѣхъ:

19. Но въ церквѣ прѣдпочитамъ да изговорѣхъ петъ думы съ умъ-тъ си, за да наставѣхъ и други, а не десеть тысящы думы съ языкъ *незнаенъ*.

20. Братіе, не бывайте по умъ-тъ дѣца, но бывайте младенци по злож-тѣ, а по умъ-тъ съвършенни мѣжіе.

21. Въ законъ-тъ е писано: Съ други языцы и съ други устны ще поговорѣхъ на тойзи народъ; и нито така ще ми послушатъ, казува Господъ.

22. За това, языци-тѣ сѣ бѣлѣгъ не за тѣзи конто вѣруватъ, но за тѣзи конто не вѣруватъ; а пророчество-то е не за тѣзи конто не вѣруватъ, но за тѣзи конто вѣруватъ.

23. И тъй ако ся събере всячка-та церква наедно, и всички-тъ *наченѣтѣ* да говорятъ по *незнаены* языцы, а влѣзжтъ простацы, или невѣрши, не ще ли да рекжтъ че вы сте полудѣли?

24. Ако ли всички пророчествувать, и влѣзе нѣкой невѣрникъ, или простакъ, той отъ всичко ся изобличава, и отъ всичко ся испытува;

Ке. И сїце тѣннаѧ сѣрдѧца ѣгѡ ѡблѣна бывають: и тѧкѡ пѧдѧ ницѧ, поклоннѣтсѧ Бѡгѡви, возвѣщаѧ, ѡкѡ воистиннѡ Бѡгѧ сѧ вѧмѡи ѣсть.

Кз. Чтѡ оубѡ ѣсть, братїе; ѣгда сѡдѡнтесѧ, кїждѡ вѧсѧ ѡлоѡмѧ имѧть, оубѣненїе имѧть, ѡзыкѧ имѧть, ѡкровѣненїе имѧть, сказанїе имѧть: всѧ же кѧ созиданїю да бывають.

Кз. Ище ѡзыкомѧ ктѡ глаголетѧ, по двѣмѧ, илїи многѡе по трѣмѧ, и по чѧсти: и ѣдинѧ да сказѣетѧ.

Кн. Ище ли не вѣдетѧ сказѧтель, да молчїтѧ въ цркви: себѣ же да глаголетѧ и Бѡгѡви.

Ко. Прорѡцы же двѧ илїи трѣе да глаголютѧ, и дрѡзїи да разсѡждають:

Л. Ище ли иномѡ ѡкрыѣтсѧ сѣдѧщїѡ, пѣрѡый да молчїтѧ.

Ла. Можете ко всѡи по ѣдиномѡ прорѡчествѡвати, да всѡи оубѣтсѧ, и всѡи оубѣщаютьсѧ:

Лв. И дрѡси прорѡчестїи прорѡкомѧ повинїются:

Лг. Иѣсть ко нестроѣнїѧ Бѡгѧ, по мїра, ѡкѡ во всѣхѧ црквахѧ стѣхѧ.

Лд. Женѡи вѧша въ црквахѧ да молчѧтѧ: не повелѣсѧ ко имѧ глаголати, но повинѡватисѧ, ѡкоже и закѡнѧ глаголетѧ.

Ле. Ище ли чесѡмѡ насчїтисѧ хотѧтѧ, въ домѡ своїхѧ мужей да вопрошѧють: срамѡ ко ѣсть женѣ въ цркви глаголати.

Лз. Илїи ѡ вѧсѧ слѡво Бжїе изыде; илїи вѧсѧ ѣдинѡхѧ достїже;

Лз. Ище ктѡ мнїтсѧ прорѡкѧ быти илїи дрѡвѡнѧ, да разсѡмѣетѧ, ѡже пишѡ вѧмѧ, занѣ Гдѡи сѣть зѧпѡвѣди:

Лн. Ище ли ктѡ не разсѡмѣетѧ, да не разсѡмѣѧетѧ.

Ло. Тѣмже, братїе моѧ, ревнѡйте ѣже прорѡчествѡвати, и ѣже глаголати ѡзыки не возбранѧйте:

М. Всѧ же блѡгѡобрѧзѡи и по чїнѡ да бывають.

25. И така скръпины-тъ на сърдце-то му ставатъ явни; и тъй ще падне на лице-то си, ще се поклони Богу, и ще исповѣда че наистинѣ Богъ е между васъ.

26. И тъй, братіе, що има? Кога ся събирате, всякой отъ васъ псаломъ има, поученіе има, языкъ има, откровеніе има, тълкованіе има; всичко да бѣва за назиданіе.

27. Ако говори нѣкой языкъ *незнаенъ*, да *говорятъ* по двама, или най много по трима, и на редъ; а единъ да тълкува.

28. Ако ли нѣма тълкователь, да мълчи въ церквѣ, и да говори въ себе си и Богу.

29. А пророци да говорятъ двама или трима, а други-тъ да разсѣждатъ;

30. Ако ли дойде откровеніе на другого отъ сѣдящы-тъ, първый-тъ да мълкнува.

31. Защото единъ слѣдъ другый всинца можете да пророчествувате, за да научаватъ всички, и всички да ся утѣшаватъ.

32. И духове-тъ пророчески покоряватъ ся на пророцы-тъ.

33. Защото Богъ не е *Богъ* на немирство, но на миръ, както по всички-тъ церкви на святыи-тъ.

34. Жены-тъ ви да мълчатъ въ церкви-тъ, защото не имъ е простено да говорятъ, но да ся покоряватъ, както и законъ-тъ казува.

35. Ако ли ищѣтъ да научатъ нѣщо, да пытатъ мъжіе-тъ си у дома си; защото е срамотно на жены да говорятъ въ церквѣ.

36. Слово-то Божіе отъ васъ ли излѣзе? или е само до васъ достигнало?

37. Ако ми нѣкой че е пророкъ или духовецъ, нека узнае че това което ви пишѣ е заповѣди Господни.

38. Но ако не разумѣва нѣкой, да не разумѣва.

39. За това, братіе, имайте ревность да пророчествувате, и не възбранявайте да говорятъ языцы.

40. Всичко да бѣва благообразно и редовно.

ГЛАВА ЄІ.

а. Сказѣю же вамъ, братіе, бѣговѣствованіе, ѣже бѣговѣстихъ вамъ, ѣже и пріаєте, въ немъже и стоите,

б. Имъже и спасаѣтеся, кацѣмъ словомъ бѣговѣстихъ вамъ, ѣще содержите, развѣ ѣще не все вѣровасте.

в. Предѣхъ во вамъ испѣрва, ѣже и пріахъ, ѣкѡ Хрѣтосъ оумре грѣхъ нашихъ ради, по писаніемъ:

г. И ѣкѡ погребенъ бысть, и ѣкѡ востѣ въ третій день, по писаніемъ:

д. И ѣкѡ ѣвѣса, Кифѣ, таже єдиннадесятихъ.

е. Потомъ же ѣвѣса воле паті сѡтъ братіамъ єдиною, ѡ нихъже множайшіи пребыають досѣлѣ, иѣцыи же и почиша:

ж. Потомъ же ѣвѣса ѣкѡвс, таже ѣпѡлмъ всѣмъ.

з. Послѣдні же всѣхъ, ѣкѡ иѣкоемъ ѣзвергъ, ѣвѣса и мнѣ.

и. ѣзъ во єсмь мнѣ ѣпѡлмъ: ѣже иѣсмь достѡинъ нарециа ѣпѡлъ, занѣ гонихъ црковь Бжїю:

і. Бѣгодѣтію же Бжїею єсмь, ѣже єсмь, и бѣгодѣть єгѡ, ѣже во мнѣ, не тѣлѣ бысть, но пѣче всѣхъ ѣхъ потрѣдихъ, не ѣзъ же, но бѣгодѣть Бжїа, ѣже со мною.

к. ѣще оубо ѣзъ, ѣще ли онѣ, таѡмъ проповѣдаемъ, и таѡмъ вѣровасте.

л. ѣще же Хрѣтосъ проповѣдается, ѣкѡ ѣзъ мѣртвѣхъ востѣ, каѡмъ глаголютъ иѣцыи въ васъ, ѣкѡ воскресѣніа мѣртвѣхъ иѣсть;

м. И ѣще воскресѣніа мѣртвѣхъ иѣсть, то ни Хрѣтосъ востѣ:

н. ѣще же Хрѣтосъ не востѣ, тѣмъ оубо проповѣданіе наше, тѣмъ же и вѣра ваша.

ѣ. Ѧверѣтаѣмъ же и лжесвидѣтелѣ Бжїи, ѣкѡ послѣ-

ГЛАВА 15.

1. Още, братіе, увѣдомявамъ ви евангеліе-то което ви проповѣдахъ, което и пріяхте, въ което и стоите,

2. Чрѣзъ което ся и спасавате, ако държите споредъ както ви съмъ благоувѣстилъ; освѣнь ако не сте напрасно повѣрували.

3. Защото ви прѣдадохъ най първо, онова което и пріяхъ, *сиречь* че Христосъ умрѣ за грѣхове-тъ ни, споредъ писанія-та;

4. И погребенъ бы, и възкръснѣ въ третій день, споредъ писанія-та;

5. И яви ся на Кифъ, послѣ на дванадесетъ-тъ.

6. Слѣдъ това ся яви на повече отъ петстотинъ братія изведнѣжъ, отъ които повече-то и до сега сѣ живи, а нѣкои и починѣхъ.

7. Послѣ ся яви Іакову, послѣ на всички-тъ апостоли;

8. А най послѣ отъ всички, яви ся и на мене, като на нѣкой извергъ.

9. Защото азъ съмъ най малкый-тъ отъ апостоли-тъ; който не съмъ достоинъ и апостолъ да ся нарежъ, защото гонихъ церквѣ-тъ Божіѣ.

10. Но съ Божіѣ-тъ благодать съмъ каквото съмъ; и негова-та на мене благодать не бы празна, но трудихъ ся повече отъ всички тѣхъ; не азъ обаче, но Божія-та благодать, която е съ мене.

11. И тѣй или азъ или тѣ, така проповѣдуваме, и така сте повѣрували.

12. А когато ся проповѣдва че Христосъ е възкръснѣлъ отъ мъртвы-тъ, какъ казуватъ нѣкои отъ помежду ви че нѣма възкръсеніе на мъртвы-тъ?

13. Ако нѣма възкръсеніе на мъртвы-тъ, то нито Христосъ е възкръснѣлъ;

14. И ако Христосъ не е възкръснѣлъ, то празна е наша-та проповѣдъ, празна и ваша-та вѣра.

15. Намѣруваме ся още и лъжесвидѣтели на Бога; защото

шествовáхомъ на Бѣа, ꙗкѡ воскрѣи Хрѣта, ѣгѡже не воскрѣи, ꙗже оубѡ мѣртвѣи не востаю́тъ :

ѿ. ꙗже бо мѣртвѣи не востаю́тъ, то ни Хрѣтѡсѡз востà :

ѿ. ꙗже же Хрѣтѡсѡз не востà, сѣетна вѣра вáша, ѣще ѣстѣ бо грѣсѣхъ вáшихъ :

и. Оубѡ и оумѣршѣи ѡ Хрѣтѣ, погнѣбѡша.

ѿ. И ꙗже въ животѣ сѣмъ то́чїю оуповáюще ѣсмы во Хрѣта, ѡкаáниѣиши всѣхъ челоѡѣкъ ѣсмы.

к. нынѣ же Хрѣтѡсѡз востà ѡ мѣртвыхъ, начáтокъ оумѣршыхъ вѣсть.

ка. Понѣже бо челоѡѣкомъ смѣрть вѣсть, и челоѡѣкомъ воскрѣніе мѣртвыхъ :

кв. ꙗкоже бо ѡ я́дамъ всѣи оумираю́тъ, такожде и ѡ Хрѣтѣ всѣи ѡживѡ́тъ.

кг. Кїждо же во своѣмъ чинѣ : начáтокъ Хрѣтѡсѡз, потѡмъ же Хрѣтѡ вѣровавшии въ пришѣствїи ѣгѡ :

кд. Тàже кончїна, ѣгда предáтъ црѣтво Бѣг и Ѡцѣ, ѣгда ѡспразднїтъ всáко начáлство и всáкъ влáсть и сїлѡ :

ке. Подѡбáетъ бо ѣмѣ црѣтовати, дѡндеже положїтъ всá врагїи подъ ногáма своїма.

кз. Послѣднїи же врагъ ѡспразднїтъ смѣрть.

кз. Всá бо покорїи подъ нѡзѣ ѣгѡ : внегда же реши, ꙗкѡ всá покорѣна сѣтъ ѣмѣ, ꙗвѣ, ꙗкѡ рáзвѣ покоршлагѡ ѣмѣ всá.

кн. Ѣгда же покорїтъ ѣмѣ всáчѣскаа, тогда и сáмъ Ѡнъ покорїтъ покоршемъ ѣмѣ всáчѣскаа, да вѣдетъ Бѣгъ всáчѣскаа во всѣхъ.

ка. Понѣже, что сотворáтъ крестáщииса мѣртвыхъ рáди ; ꙗже ѡниѡдъ мѣртвѣи не востаю́тъ, что и крещáются мѣртвыхъ рáди ;

л. Почтѡ же и мы вѣдѡ прїемлемъ на всáкъ чáсъ ;

свидѣтельствувахмы за Бога, че е възкръснѣлъ Христа; когото не е възкръснѣлъ, ако е тѣй че мъртви-тѣ не възкръснуватъ;

16. Защото ако мъртви-тѣ не възкръснуватъ, не е нито Христосъ възкръснѣлъ;

17. Ако ли Христосъ не е възкръснѣлъ, суетна е вѣра-та ви; още сте въ грѣхове-тѣ си.

18. То и тѣзи които сѣ починали въ Христа погынѣли сѣ.

19. Ако само въ тойзи животъ ся надѣемъ на Христа, то сме найокаянии отъ всички-тѣ чловѣцы.

20. А нинѣ Христосъ възкръснѣ отъ мъртвы-тѣ, и станѣ началъ на починалы-тѣ.

21. Понеже както чрѣзъ чловѣка смърть-та *дойде*, така чрѣзъ чловѣка и възкръсєніе-то на мъртвы-тѣ.

22. Защото, както чрѣзъ Адама всички умиратъ, така чрѣзъ Христа всички ще оживѣятъ.

23. Но всякой на редъ-тѣ си; Христосъ начатъкъ, послѣ които сѣ Христови въ пришествіе-то негово;

24. Напоконъ *ще бѣде* скончаніе-то, когато прѣдаде царство-то Богу и Отцу; когато унищожи всяко началство и всякъ власть и силъ;

25. Защото трѣба да царува доклѣ положи всички-тѣ врагове подъ нозѣ-тѣ си.

26. Най послѣдень врагъ *който* ся унищожава е смърть-та.

27. Защото всичко покори подъ нозѣ-тѣ му; а кога каже, че всичко е покорено, явно е че освѣнъ тогози, който е покорилъ нему всичко-то;

28. А когато ся покори нему всичко, тогазы и самъ си Сынъ-тѣ ще ся покори на тогози който е покорилъ нему всичко-то, за да бѣде Богъ все во все.

29. Понеже какво ще сторятъ тіа които ся крыщаватъ заради мъртвы-тѣ, ако никакъ мъртви-тѣ не възкръснуватъ? защо ли ся и крыщаватъ зарадъ мъртвы-тѣ?

30. Защо ли и ний всякой часъ бѣдствуваме?

Ѧа. По всѧ днй оумираю, такъ мнѧ ваѧша похвала, братіе, юже ѥмамъ въ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ нашемъ.

Ѧв. Иже бо по человекъ со свѣремъ борѧхса въ Ѧфѣсѣ, какъ мнѧ польза, иже мертвыи не востаютъ; да ѥмъ и пїемъ, оутрѣ бо оумремъ.

Ѧг. Не астітеса: тлѧтъ Обычанъ блги вестѧды слы.

Ѧд. Истрезвїтеса праведнъ, и не согрѣшайте: невѣдѣніе бо Бжїе иѣцыи ѥмстъ: къ срамъ вамъ глаголю.

Ѧе. По речѣтъ иѣкто: какъ востанутъ мертвыи; конъ же тѣломъ прїйдутъ;

Ѧз. Безъмне, ты ѣже сѣши, не ѡживѣтъ, иже не оумретъ:

Ѧз. И ѣже сѣши, не тѣло всѧдущее сѣши, но голо зерно, иже сазнѣтса, пшеницы или ииогъ въ прочиъхъ:

Ѧи. Нѣ же даѣтъ ѣмъ тѣло, ѥкоже восхощетъ, и коемъждо сѣмени свое тѣло.

Ѧо. Не всѧка плоть, тѧже плоть: но ѥна оубо плоть человекъмъ, ѥна же плоть скотъмъ, ѥна же рыбаъ, ѥна же птицамъ.

Ѧ. И тѣлесѧ нѣнаа, и тѣлесѧ земнаа: но ѥна оубо нѣнымъ слава, и ѥна земнымъ.

Ѧа. ѥна слава солицъ, и ѥна слава лунѣ, и ѥна слава свѣздамъ: свѣзда бо въ свѣзды разнствуетъ во славѣ:

Ѧв. Такоже и воскрѣніе мертвыхъ: сѣтса въ тлѣніе, востаѣтъ въ нетлѣніи:

Ѧг. Сѣтса не въ чѣсть, востаѣтъ въ славѣ: сѣтса въ нѣмоши, востаѣтъ въ силѣ:

Ѧд. Сѣтса тѣло дшѣвное, востаѣтъ тѣло дхѣвное. ѣсть тѣло дшѣвное, и ѣсть тѣло дхѣвное:

Ѧе. Такъ и писано ѣсть: бысть первыи человекъ Ѧдамъ въ дшъ живъ, послѣдній Ѧдамъ въ дхъ животворящъ:

31. Всякой день умирамъ, тако ми похваля-тж за васъ, който имамъ въ Христа Иисуса Господа нашего.

32. Ако по челоѡческы ся борихъ азъ съсъ звѣрове въ Ефесъ, каквж ползж имамъ, ако мъртви-тѣ не въскрѣснуть? Да ядемъ и да пиемъ, защото утрѣ ще умремъ.

33. Не ся лѣстѣте: злы-тѣ съобщества развалятъ добры-тѣ нравы.

34. Свѣстѣте ся споредъ както е праведно, и не съгрѣшавайте; защото нѣкон *отъ васъ* Бога не знажтъ: *това* за вашъ срамъ го казувамъ.

35. Но ще рече нѣкой: Какъ ще въскрѣснжтъ мъртви-тѣ? и съ какво тѣло ще дойджтъ?

36. Безумне, това което ты сѣнешъ, ако не умре не ся съживява.

37. И това което сѣнешъ, не посѣвашъ тѣло-то което ще изникне, но голо зърно, каквото ся случи, пшенично или друго нѣкое;

38. А Богъ му дава тѣло, каквото си ще, и на всяко сѣме свое-то му тѣло.

39. Всяка плѣть не е еднаква плѣть; но друга плѣть е на челоѡцы-тѣ, а друга плѣть на скотове-тѣ, друга пакъ на рыбы-тѣ, и друга на птицы-тѣ.

40. *Има* и тѣлеса небесны, и тѣлеса земны; друга е обаче слава-та на небесны-тѣ, а друга на земны-тѣ.

41. Друга е слава-та на слнще-то, и друга слава-та на лунж-тж, и друга слава-та на звѣзды-тѣ; защото звѣзда отъ звѣздж различа споредъ славж-тж.

42. Така и въскрѣсеніе-то на мъртвы-тѣ. Сѣе ся въ тлѣніе, въскрѣснува въ петлѣніе;

43. Сѣе ся въ безчестіе, въскрѣснува въ славж; сѣе ся въ немощъ, въскрѣснува въ силж;

44. Сѣе ся тѣло естественно, въскрѣснува тѣло духовно. *Има* тѣло естественно, *има* и тѣло духовно.

45. Така е и писано; Първый-тѣ челоѡкъ Адамъ станж душа жива, а послѣдній-тѣ Адамъ е духъ животворящъ.

мз. Но не прежде дхѡвное, но дшѡвное, потомъ же дхѡвное.

мз. Первыи челоуѣкъ, ѿ земли перстени: вторыи челоуѣкъ, Гдѣ съ нѣсѣ.

ми. Икоуъ перстныи, таовѣи и перстнии: и іакоуъ нѣныи, тацы же и нѣни:

ма. И іакоже ѡблекѡмса во образъ перстнаго, да ѡблечѣмса и во образъ нѣнаго.

и. Сіе же глаголю, братіе: іакъ плѡть и кровъ црѣвѣа нѣа наследити не мѡгутъ, ниже тлѣниѣ нетлѣниа наследствуетъ.

иа. Сѣ тайно вама глаголю: всѣ ко не оуспнемъ: всѣ же измѣнимса.

ив. Искорѣ, во мгновѣни ѡка, въ послѣднѣи тревѣ: вострѣвѣтъ ко, и мѣртвѣи востанутъ нетлѣнии, и мы измѣнимса.

иг. Подобаетъ ко тлѣнному сѣмѡ ѡблещѣса въ нетлѣниѣ, и мѣртвенному сѣмѡ ѡблещѣса въ безсмѣртіѣ.

ид. Егда же тлѣниѣ сѣ ѡблечѣтъ въ нетлѣниѣ, и смѣртное сѣ ѡблечѣтъ въ безсмѣртіѣ, тогда бѣдетъ слово написанное: пожѣрта бысть смѣръ побѣдою.

ие. Гдѣ ти, смѣрте, жало; гдѣ ти, ѡде, побѣда;

ис. Жало же смѣрти, грѣхъ: сила же грѣха, законъ.

из. Бѣс же блгодарѣниѣ давшѣмъ намъ побѣдѣс Гдѣмъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ.

ин. Тѣмже, братіе моѣ возлюбленнаѣ, твѣрди бывайте, непостѣпни, избыточествующе въ дѣла Гдѣи всегда, вѣдающе, іакъ трѣба вашихъ нѣсть тоу преѣ Гдѣмъ.

46. Но не първомъ духовно-то, но естествено-то, и послѣ духовно-то.

47. Първый-тъ челоѡкъ е отъ земѣ-тъ, пръстенъ; второй-тъ челоѡкъ, Господь отъ небе-то.

48. Какъвто е пръстный-тъ, такъвизъ сѣ и пръстни-тъ, и какъвто небесный-тъ, такъвизъ и небесны-тъ.

49. И както ся облѣкохмы въ образъ-тъ на пръстный-тъ, ще ся облѣчемъ и въ образъ-тъ на небесный-тъ.

50. И това *ви* казувамъ, братіе, че плѣтъ и крѣвь не могатъ да наслѣдятъ царство-то Божіе; нито тѣлніе-то наслѣдува нетѣлніе-то.

51. Ето, еднѣ тайнѣ *ви* казувамъ; всинца нѣма да умремъ, но всинца ще ся измѣнимъ,

52. Въ еднѣ минутѣ, въ мгновеніе на око, съ послѣдніѣ-тъ трѣбѣ; защото ще затрѣби; и мъртви-тъ ще възкрѣснѣтъ нетѣлни, и ный ще ся измѣнимъ.

53. Защото трѣбува това тѣлно-то да ся облѣче въ нетѣлніе, и смъртно-то това да ся облѣче въ безсмъртіе.

54. А когато тѣлно-то това ся облѣче въ нетѣлніе, и смъртно-то това ся облѣче въ безсмъртіе, тогазъ ще ся сѣде слово-то което е писано: Поглнѣта бы смърть-та съ побѣдѣ.

55. Дѣ ти, смърте, жило-то? Дѣ ти, аде, побѣда-та?

56. Жило-то на смърть-тъ е грѣхъ-тъ, и сила-та на грѣхъ-тъ е законъ-тъ.

57. Но благодареніе Богу, който ни даде побѣдѣ-тъ чрѣзъ Господа нашего Ісуса Христа.

58. И тѣй, възлюбленни мои братіе, бѣдѣте твърди, непоколебими, и прѣизобилувайте всякога въ дѣло-то Господне, понеже знаете че трудъ-тъ *ви* не ще да бѣде празденъ въ Господа.

ГЛАВА 51.

а. Ѡ милостыни же ѡже ко стѣмъ, ѡкоже оустроихъ црквамъ Галатійскимъ, такъ и вы сотворайте.

б. По единѣи ѡ себеѡтъ кийждо васъ да полагаетъ оу себе сохранаа, еже ѡше что благопоспѣшитъ: да, не егда прїидѣ, тогда собранїа бывають.

г. Егда же прїидѣ, иже ѡше искъсите, съ посланни сїхъ послѡ ѡнести блгодать вашъ во іерлїмъ:

д. ѡше же достойно вѣдетъ и мнѣ ити, со мною пойдѣтъ.

е. Прїидѣ же къ вамъ, егда Македонїю преидѣ: (Македонїю ко прохождѣ.)

ж. Оу васъ же, ѡше слагнѣтъ мнѣ, превѣдѣ, или и ѡзнимѣю, да вы мѧ проводите, ѡможе ѡше поидѣ.

з. Не хощѣ ко васъ нынѣ въ мимохожденїи вїдѣти: оуповаю же время иѣкое превѣти оу васъ, ѡше Гдѣ повелѣтъ.

и. Прекѣдѣ же во ѡфѣскѣ до пентїкостїи:

а. Дверь ко ми ѡверзѣся велика и поспѣшна, и сопротивнїи мнози.

г. ѡше же прїидетъ Тїмодѣй, влудїте, да безъ страха вѣдетъ оу васъ: дѣло ко Гдѣ дѣлаетъ, ѡкоже и азъ:

а. Да никтоже оубо егѡ оуничижитъ: проводите же егѡ съ миромъ, да прїидетъ ко мнѣ: ждѣ ко егѡ съ вратїею.

б. Ѡ Аполлѡскѣ же братѣ, многѡ молїхъ егѡ, да прїидетъ къ вамъ съ вратїею: и всѧкъ не бѣ вола, да нынѣ прїидетъ: прїидетъ же, егда оупразднитъ.

г. Бѡдрствуйте, стоите въ вѣркѣ: мжайтѣся, оутверждайтѣся:

а. Всѧ вамъ любовїю да бывають.

е. Молѡ же вы, братїе, вѣсте домъ Стефанїиновъ, ѡкѡ ѣсть начатокъ Ахїанъ, и въ слагенїе стѣмъ оучинїша себе:

ГЛАВА 16.

1. А колкото за събиране-то на милостыни-тъ за святыи-тъ, както наредихъ въ церкви-тъ Галатійскы, така сторѣте и вы.

2. Въ первый-тъ *день* на седмицѣ-тъ, всякой отъ васъ да отдѣля *по нѣщо*, споредъ както му успѣва работа-та, и да го има при себе си; да не бы, кога дойдѣ тогазы да ставать събиранія-та на милостыни-тъ.

3. И кога дойдѣ, които одобрите съ писма тѣхъ ще проводѣ да отнесѣтъ подарѣкъ-тъ ви въ Иерусалимъ;

4. И ако бѣде достойно да идѣ и азъ, съ мене ще отидѣтъ.

5. Азъ ще дойдѣ при васъ, като минѣ прѣзъ Македоніи; (защото прѣзъ Македоніи минавамъ.)

6. А може бы да поостанѣ при васъ, или *може* и да прѣзимувамъ, за да мя испроводите вы на кѣдѣто отидѣ.

7. Защото сега не ми ся ще да ся видѣ съ васъ; но надѣѣ ся да останѣ при васъ нѣколко врѣме, ако бы *ми* Господь дозволилъ.

8. А въ Ефесъ ще ся бавѣ до петдесетницѣ-тъ;

9. Защото ми ся отворихѣ врата голѣмы и работны, *или* и много противници.

10. Ако ли дойде Тимоѣей, гледайте да бѣде безъ страхъ при васъ; защото и *той* работи дѣло-то Господне, както и азъ.

11. За това никой да го не унищожи; но испроводѣте *ми* го мпромъ, да дойде при мене; защото го очакувамъ съ братія-та.

12. А за брата Аполлоса молихъ му ся много да дойде съ братія-та при васъ; и не му ся щѣше никакъ да дойде сега; ще дойде обаче когато му прилегне.

13. Бѣдѣте бодри, стойте въ вѣрѣ-тъ, бѣдѣте мѣжественни, крѣпки бѣдѣте.

14. Всичко у васъ съ любовь да быва.

15. Още вы моѣхъ, братіе; знаете Стефаниновъ-тъ домъ, че е начатѣкъ на Ахаїи, и сѣ отредили себе си въ служеніе на святыи-тъ;

ѡ1. Да ѿ вы повинѡйтесь такъ вѣмъ, ѿ всакомъ споспѣш-
ствующъ ѿ тръждающа.

ѡ2. Возрадовахъ же ѿ пришествіи Стефаніновѣ ѿ Фср-
тнѡтовѣ ѿ Яхѡиковѣ, ꙗко вѡше лишєніе сѡи ѡспѡниша:

ѡ3. Оѡпокоѡша бо моѡ дѡхъ ѿ вѡшъ. познавѡйте оѡбо та-
ковѡа.

ѡ4. Цѣлѡютъ вѡ цркви Ясѡискѡа: цѣлѡютъ вѡ ѿ Гѡѣ
мнѡгѡ Якѡла ѿ Прискѡлла, съ домѡшнею ѡхъ црковѡю:

ѡ5. Цѣлѡютъ вѡ брѡтѡа всѡа. цѣлѡйте дрѡгъ дрѡга лѡбзѡ-
нѡемъ стѡимъ.

ѡ6. Цѣловѡніе моѡю рѡкою Пѡвлу:

ѡ7. Яще ктѡ не лѡбитъ Гѡла Іѡса Хрѡта, да бѡдетъ прѡ-
клатъ, марѡи ѡѡ.

ѡ8. Бѡгодѡтъ Гѡла нашегѡ Іѡса Хрѡта съ вѡми:

ѡ9. И лѡвѡ моѡ со всѣми вѡми, ѿ Хрѡтѣ Іѡскѣ. ѡминь.

16. Да ся подчинявате и вы на таквызъ едны, и на всякого който съдѣйствува и ся труди.

17. Радувамъ ся за дохожданіе-то на Стефанина, на Фуртуната и на Ахапка, защото тѣ запълнихъ *мое-то* отъ васъ лишеніе;

18. Понеже успокоихъ и мой-тъ духъ и вашій-тъ; за това припознавайте таквызъ *человцы*.

19. Поздравяватъ вы церкви-тѣ които сж въ Азіѣ. Поздравяватъ вы въ Господа прѣмного Акила и Прискилла, съ домашниж-тж си церквж.

20. Поздравяватъ вы всицы-тѣ братія. Поздравѣте ся единъ другый съсъ цѣлованіе свято.

21. Поздравленіе-то *нииж* азъ Павелъ съ ржкж-тж си.

22. Който не любѣ Господа Исуса Христа, да бжде анаеема, маранъ аеа.

23. Благодать-та на Господа *нашего* Исуса Христа *да бжде* съ васъ.

24. Любовь-та ми съсъ всицы васъ въ Христа Исуса. Аминь.

КЪ КОРИНѠАНѦМЪ ВТОРОЕ ПОСЛАНИЕ

СѦЯГѦ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. ПАВЕЛЪ ПОСЛАНИНИКЪ ИИСУ ХРІТОВЪ, ВОЛЕЮ БЖІЕЮ, И ТІМОДІЕЙ БРАТЪ, ЦРКВИ БЖІЕЙ СЪЩЕЙ ВЪ КОРИНѦХЪ, СО СѦИМИ ВСѦМИ СЪЩИМИ ВО ВСЕЙ ЯХАІИ :

Б. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѡ БѦА ѠЦА НАШЕГѦ, И ГДА ИИСУ ХРІТА.

Г. БЛГОСЛОВЕНЪ БГЪ И ѠЦЪ ГДА НАШЕГѦ ИИСУ ХРІТА, ѠЦЪ ЦЕДРѦВЪ И БГЪ ВСАКИА ОУТѦХИ,

Д. ОУТѦШААИ НАСЪ Ѡ ВСАКОЙ СКОРБИ НАШЕЙ, ІАКѦ ВОЗМОЖИ НАМЪ ОУТѦШИТИ СЪЩА ВО ВСАКОЙ СКОРБИ, ОУТѦШЕНІЕМЪ, ИМЖЕ ОУТѦШАЕМСА САМИ Ѡ БѦА :

Е. ЗАНѦ ІАКОЖЕ ИЗВѦТОЧЕСТВЮЮТЪ СТРАДАНІА ХРІТѦВА ВЪ НАСЪ, ТАКѦ ХРІТОМЪ ИЗВѦТОЧЕСТВУЕТЪ И ОУТѦШЕНІЕ НАШЕ.

Ж. АЩЕ ЛИ ЖЕ СКОРБИМЪ, Ѡ ВАШЕМЪ ОУТѦШЕНІИ, И СПАСЕНІИ, ДѦЙСТВУЮЩЕМЪ ВЪ ТЕРПѦНІИ ТѦХЪЖЕ СТРАДАНІИ, ІАЖЕ И МЫ СТРАЖДЕМЪ :

З. И ОУПѦВАНІЕ НАШЕ ИЗВѦСТНО Ѡ ВАСЪ : АЩЕ ЛИ ОУТѦШАЕМСА, Ѡ ВАШЕМЪ ОУТѦШЕНІИ И СПАСЕНІИ : ВѦДАЩЕ, ЗАНѦ ІАКОЖЕ ѠКРИНИЦЫ ЕСТЬ СТРАСТЕМЪ НАШИМЪ, ТАКОЖЕ И ОУТѦШЕНІЮ.

И. НЕ КѦ ХОЩЕМЪ ВАСЪ, БРАТІЕ, НЕ ВѦДѦТИ Ѡ СКОРБИ НАШЕЙ ВѦВШЕЙ НАМЪ ВО АСІИ, ІАКѦ ПО ПРЕМНОГѦ И ПАЧЕ СИЛЫ ѠТАГОТИХОМСА, ІАКѦ НЕ НАДѦКАТИСЯ НАМЪ И ЖІТИ :

К. ПО САМИ ВЪ СЕБѦ ѠСЖДЕНІЕ СМЕРТИ ИМѦХОМЪ, ДА НЕ

КЪ КОРИНѢЯНОМЪ ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ съ Божіѣхъ-тѣхъ волѣхъ апостолъ Исусъ Христовъ, и Тимоѣей братъ, къмъ Божіѣхъ-тѣхъ церквѣхъ която е въ Коринѣхъ, и къмъ вснчкы-тѣхъ святыи, които сѣхъ по вснчкѣхъ Ахайѣхъ;

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

3. Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа нашего Исуса Христа, Отецъ на милосердіе-то и Богъ на всяко утѣшеніе,

4. Който ны утѣшава въ всякѣхъ нашѣхъ скърбѣхъ, за да можемъ и ный да утѣшавами тѣзи които ся намѣруватъ во всякѣхъ скърбѣхъ, съ утѣшеніе-то съ което ный сами смѣхъ утѣшавани отъ Бога.

5. Защото както ся прѣумножаватъ въ насъ страданія-та Христовы, така чрѣзъ Христа ся прѣумножава и утѣшеніе-то наше.

6. И скърбимъ ли, *скърбимъ* за ваше-то утѣшеніе и спасеніе, което ся дѣйствува чрѣзъ търпѣніе-то на исты-тѣхъ страданія, които страдамы и ный; ако ли ся утѣшавами, *утѣшавами ся* за ваше-то утѣшеніе и спасеніе;

7. И надежда-та коѣхъто имамы за васъ е твърда; понеже знаемъ, че както сте участници на страданія-та, така и на утѣшеніе-то.

8. Защото не искамы да не знаете, братіе, за нашѣхъ-тѣхъ скърбѣхъ, която ни ся случн въ Азіѣхъ, че твърдѣ много ся отеготихмы, повече отъ силѣхъ-тѣхъ си, така щото ся отчаяхмы и за животъ-тѣхъ си;

9. Но ный сами въ себе си зѣхмы си осѣжданіе-то на смърть-

надѣющеса вѣдемъ на сѧ, но на Бѣа возставаіющаго мѣр-
твѣа :

і. Иже ѡ толїкїа смѣрти ѡзбавилъ нѣ ѣсть, ѡ ѡзба-
влѣтъ : напѣже ѡ оуповахомъ, їакѡ ѡ ѣще ѡзбавитъ,

ѧі. Споспѣшествѣющымъ ѡ вамъ по насъ молитвою, да ѡ
многихъ лицъ, ѣже въ насъ дарованїе, многими бѣгодарїтсѧ
ѡ насъ.

бі. Похваленїе во наше сїе ѣсть, свидѣтельство совѣсти
нашеа, їакѡ въ простотѣ ѡ чистотѣ Бжїей, ѧ не въ мѣдрости
плѣти, но бѣгодѧтію Бжїею живомъ въ мїрѣ, многоае же оупъ
насъ.

бі. Не ѡнаа во пишемъ вамъ, но їаже чететѣ, ѡ разсмѣ-
ваете, оуповаю же, їакѡ ѡ до конца оупразмѣете,

ѧі. Икоже ѡ разсмѣсте насъ ѡ части, їакѡ похваленїе
вамъ ѣсмы, їакоже ѡ въ намъ, въ дѣнь Гѧа нашегѡ Іиса Хрїта.

єі. И сїмъ оупованїемъ хотѣхъ къ вамъ прїити прѣжде,
да вторгю бѣгодѧть їмате :

єі. И вами пронтї въ Македонїю, ѡ пакї ѡ Македонїи
прїити къ вамъ, ѡ вами проводїтсѧ во Ісдѣю.

зї. Сїе же хотѧ, ѣда что оупъ легкотїю дѣлахъ ; ѡлѡ їаже
совѣщавѧю, по плѣти совѣщавѧю, да вѣдетъ оуп менѣ ѣже
ѣй ѣй, ѡ ѣже нѣ нѣ ;

їі. Вѣренъ же Бѣа, їакѡ слово наше ѣже къ вамъ не
вѣсть ѣй ѡ нѣ :

ѧі. Ибо Бжїи Сїхъ Іисъ Хрїтѣсъ ѡже оупъ насъ нами про-
повѣданный, мною ѡ Сїлѧномъ ѡ Тїмодѣемъ, не вѣсть ѣй ѡ
нѣ, но въ немъ самѣмъ ѣй вѣсть :

к. Ёлїка во ѡвѣтвѧнїа Бжїа, въ тѣмъ ѣй, ѡ въ тѣмъ
ѧмїнъ : Бѣс къ славѣ нами.

ка. Извѣствѧй же насъ съ вами во Хрїта, ѡ помѧзавый
насъ, Бѣа :

кв. Иже ѡ запечатлѣ насъ, ѡ дадѣ ѡбсѣченїе Дѣа въ
сердцѧ наша.

Гл. 1. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

тж, да не уповавамы на себе си, но на Бога който въскръсява мъртвы-тъ ;

10. Който е избавилъ насъ отъ толкозъ *близкж* смърть, и избавя ны ; комуто ся надѣемъ че и пакъ ще избави,

11. Когато и вы съ молитвж содѣйствувате за насъ, щото поради дадено-то намъ чрѣзъ мнозина дарованіе, да бжде за насъ отъ много лица благодареніе.

12. Защото наша-та похвала е това, свидѣтелство-то на нашж-тж совѣсть, че ный съ простотж и искренность по Бога, не съ плътскж мудрость, но съ благодать Божіѣ, помниѣхмы на свѣтъ-тъ, а най много между васъ.

13. Защото не ви пишемъ друго, освѣнь това което четете, или и познавате ; а надѣѣмъ ся че и до край ще познаете ;

14. Както ны отчасти и познахте, че смы похвала вамъ, както и вы намъ, въ день-тъ на Господа Іисуса.

15. И съ тжзи увѣренность искахъ да дойдж при васъ по испърво, за да имате вторж благодать ;

16. И прѣзъ васъ да минж въ Македоніѣ, и пакъ отъ Македоніѣ да дойдж при васъ, и вы да мя испроводите въ Іудеѣ.

17. И тѣй като бѣше това намѣреніе-то ми, да ли съмъ легкоумно постѣпилъ ? или намѣреніе-то ми е намѣреніе плътско, за да бжде у мене ту ей ей, ту не не ?

18. Вѣренъ е Богъ, че слово-то ни къмъ васъ не станж ей и не.

19. Защото Іисусъ Христосъ Сынъ Божій, проповѣданный-тъ у васъ отъ насъ, отъ мене и Силуана и Тимоѣя, не станж ей и не, но въ него станж ей.

20. Защото всичкы-тъ Божіи обѣщанія въ него сж ей, и въ него аминъ, за славж Божіѣ чрѣзъ насъ.

21. А който ны утвърдява съ васъ въ Христа, и който ны е помазалъ е Богъ ;

22. Който и запечата насъ, и даде обрученіе-то на Духъ-тъ въ сърдца-та ни.

ѢГ. ЯЗЖЕ СВѢДѢТЕЛѦ БГА ПРИЗЫВАЮ НА МОЮ ДШУ, ЯКѦ
ПАДА ВАСЪ КТОМЪ НЕ ПРИДОХЪ ВЪ КОРИНѦХЪ :

БД. НЕ ЯКѦ ѦВЛАДАЕМЪ ВЪРОЮ ВАШЕЮ, НО ЯКѦ СПОСПѢШ-
НИЦЫ ЁСМЪ ВАШЕЙ РАДОСТИ : ВЪРОЮ БО СТОИТЕ.

ГЛАВА Ъ.

А. СЪДѦХЪ ЖЕ ВЪ СЕБѢ СІЕ, НЕ ПАКИ СКОРБІЮ КЪ ВАМЪ
ПРИИТИ.

Б. ЯЩЕ БО ЯЗЖЕ СКОРБЬ ТВОРЮ ВАМЪ, ТО КТО ЁСТЬ ВЕСЕЛАЯ
МА, ТОЧІЮ ПРИЕМАЯ СКОРБЬ Ѧ МЕНЕ ;

Г. И ПИСАХЪ ВАМЪ СІЕ ИСТОЕ, ДА НЕ ПРИШЕДЪ СКОРБЬ НА
СКОРБЬ ПРИИМЪ, Ѧ НИХЖЕ ПОДОВАШЕ МНѢ РАДОВАТИСѦ, НАДѢАСѦ
НА ВСѦ ВЫ, ЯКѦ МОѦ РАДОСТЬ ВСѢХЪ ВАСЪ ЁСТЬ.

Д. Ѧ ПЕЧАЛИ БО МНОГІѦ И ТЪГН СЕРДЦА НАПИСАХЪ ВАМЪ
МНОГИМИ СЛЕЗАМИ, НЕ ЯКѦ ДА ѦСКОРБИТЕСѦ, НО ЛЮБОВЬ ДА
ПОЗНАЕТЕ, ЮЖЕ ИМАМЪ ИЗОВІАНІЮ КЪ ВАМЪ.

Е. ЯЩЕ ЛИ КТО ѦСКОРБИЛЪ МЕНЕ, НЕ МЕНЕ ѦСКОРБИ, НО Ѧ
ЧАСТИ, ДА НЕ ѦТАГЧЪ ВСѢХЪ ВАСЪ.

Ж. ДОВОЛНО БО ТАКОВОМУ ЗАПРЕЩЕНІЮ СІЕ, ЁЖЕ Ѧ МНОГИХЪ :

З. ТѢМЖЕ СОПРОТІВНОЕ ПАЧЕ ВЫ ДА ДАРУЕТЕ И ОУТѢ-
ШИТЕ, ДА НЕ КАКЪ МНОГОЮ СКОРБІЮ ПОЖЕРТЪ БѢДЕТЪ ТА-
КОВЫЙ.

И. ТѢМЖЕ МОЛЮ ВЫ, ОУТВЕРДИТЕ КЪ НЕМУ ЛЮБОВЬ :

К. НА СІЕ БО И ПИСАХЪ, ДА РАЗУМѢЮ ИСКУССТВО ВАШЕ, ЯЩЕ БО
ВСЕМЪ ПОСЛАШЛИИ ЁСТЕ.

Г. ЕМУЖЕ ЯЩЕ ЧТО ДАРУЕТЕ, И ЯЗЖЕ : ИБО ЯЗЖЕ ЯЩЕ ЧТО
ДАРОВАХЪ, ЕМУЖЕ ДАРОВАХЪ, ВАСЪ РАДИ, Ѧ ЛИЦѢ ИИСУ
ХРІТОВѢ,

АИ. ДА НЕ ѦВІДИМИ БѢДЕМЪ Ѧ САТАНЫ : НЕ НЕРАЗУМѢВАЕМЪ
БО ОУМЫШЛЕНІИ ЁГѦ.

БИ. ПРИШЕДЪ ЖЕ ВЪ ТРѦДѢ БО БЛГОВѢСТІЕ ХРІТОВО, И ДВЕРИ
ѦВЕРЗЕНѢ МНѢ БЫВШЕЙ Ѧ ГЛѢ,

23. И азъ призовавамъ Бога за свидѣтель на моѣхъ-тѣ душѣхъ, че понеже вы щадѣхъ не съмь дошелъ още въ Коринѣхъ :

24. Не че имамы власть на вѣрѣхъ-тѣ ви, но защото смы споспѣши-ници на радость-тѣ ви : понеже чрѣзъ вѣрѣхъ-тѣ стоите.

ГЛАВА 2.

1. И това рѣшихъ въ себе си, да не дохождамъ при васъ пакъ съсъ скърбъ.

2. Защото ако оскърбявамъ азъ васъ, то мене кой ще да развесели, ако не тойзи, който е оскърбенъ отъ мене ?

3. И това исто-то ви писахъ, че, кога дойдѣхъ, да нѣмамъ скърбъ отъ тѣзи отъ които ми подобава радость да имамъ, като имамъ увѣреніе на всинца ви, че моя-та радость е *радость* на всички васъ.

4. Защото отъ голѣмъ скърбъ и сърдечнѣхъ писахъ съ много съззы, не да ся оскърбите, но да познаете голѣмъ-тѣ любовь, коѣхъто имамъ къмъ васъ.

5. Ако ли *мя* е нѣкой оскърбилъ, не е оскърбилъ мене, но всинца ви отчасти, да не отеготѣхъ повече.

6. За такъвъ единъ доста е това задрѣженіе отъ по мнозина-та ;

7. Така що напротивъ вы *търба* повече да му простите и да го утѣшите, щото такъвъ единъ да не бѣде погълнатъ отъ безмѣрнѣхъ скърбъ.

8. За това вы моѣхъ да утвърдите *вашъ-тѣ* къмъ него любовь :

9. Понеже за това и писахъ, за да вы познаѣхъ съ опытъ, да ли сте на всичко послушливи.

10. А комуто вы прощавате нѣщо, *прощавамъ* му и азъ ; защото ако съмь и простилъ нѣщо, комуто съмь простилъ, за васъ съмь *сторилъ* това, отъ Христова лице,

11. За да не добые прѣимущество надъ насъ Сатана : защото не смы да не знаемъ неговы-тѣ умышления.

12. И когато *азъ* дойдохъ въ Троадѣ да *проповѣдамъ* евангеліе-то Христово, и ми ся отворихъ врата въ *дѣло-то* Господне,

҃і. Не ѿмѣхъ покѡла дх҃с моемъ, не ѡверѣтшъ мнѣ Тіта брата моего: но ѡрѣкса ѿмъ, ѡзыдохъ въ Македонію:

Ѧі. Бг҃с же бл҃годареніе всегда повѣдители насъ творящемъ ѡ Хр҃тѣ Іисѣ, и воню разсма егѡ ѡблѡющис нами во всѧкомъ мѣстѣ.

Ѣі. Іѧкѡ Хр҃тово благоуханіе есмы бг҃ови въ спасаемыхъ и въ погнѣблющихъ.

Ѥі. Оубѣмъ оубѣ вонѧ смѣртнаѧ въ смѣрть, оубѣмъ же вонѧ животнаѧ въ животъ. и къ сімъ кто доволенъ;

Ѧі. Иѣсмы бо, іѧкоже мнози, нечистъ проповѣдающіи слово бж҃іе, но іѧкѡ ѡ чистоты, но іѧкѡ ѡ бг҃а, предъ бг҃омъ, во Хр҃тѣ глаголемъ.

ГЛАВА Դ.

Ѧ. Зачинаемъ ли пакы насъ самѣхъ ѡзвѣщавати вамъ; иль трѣвземъ, іѧкоже иѣцыи, ѡзвѣщавательныхъ посланій къ вамъ, иль ѡ насъ ѡзвѣстительныхъ;

Ѣ. Посланіе бо наше вы естѣ, написаное въ сердцахъ нашихъ, знаемое и прочитаемое ѡ всѣхъ челоѡкѧхъ:

҃і. Іѡблѣми, іѧкѡ естѣ посланіе Хр҃тово сажѣное нами, написано не черниломъ, но дх҃омъ бг҃а жива, не на скрижалѣхъ каменныхъ, но на скрижалѣхъ сердца плѡтанныхъ.

Ѧ. Надѣаніе же таково ѿмамы Хр҃томъ къ бг҃с:

Ѣ. Не іѧкѡ доволни есмы ѡ себѣ помыслити что, іѧкѡ ѡ себѣ, но доволство наше ѡ бг҃а:

Ѥ. Иже и оудоволи насъ сажители быти нѡвс завѣтс, не писмене, но дх҃с: писма бо оубивлетъ, а дх҃с животворитъ.

Ѧ. Яше ли сажѣніе смѣрти писмены образовано въ камнехъ, высть въ слѡвс, іѧкѡ не моужь взирати сыновъмъ іѡлевымъ на лицѣ мѡѡсѣево, слѡвы ради лица егѡ предстающа:

Гл. 3. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

13. Понеже не намѣрихъ брата си Тита, не ся успокои духъ-тъ ми; но простихъ ся съ тѣхъ и излѣзохъ за въ Македоніѣ.

14. Но благодареніе Богу който ны прави вынѣжы да сме побѣдители въ Христа, и на всяко мѣсто чрѣзъ насъ явява уханіе-то на негово-то познаніе.

15. Защото ний прѣдъ Бога сме Христово благоуханіе за тѣзи конто ся спасавать, и за тѣзи конто погынувать.

16. На едны-тѣ сме уханіе отъ смърть за смърть, а на другы-тѣ уханіе отъ животъ за животъ. И на това кой е доволенъ?

17. Защото не сме както много-то оиѣзи конто прѣправяють слово-то Божіе, но искренно, и като отъ Бога, прѣдъ Бога въ Христа говоримъ.

ГЛАВА 3.

1. Пакъ ли наченувамы да ся прѣпорѣчвамы? или имамы нуждѣ, както нѣкои, за прѣпорѣчителны писма до васъ, или за прѣпорѣчителны отъ васъ?

2. Вы сте наше-то писмо, написано въ сѣрдца-та ви, знаемо и прочитаемо отъ всичкы-тѣ человѣцы;

3. И явявате ся че сте писмо Христово, станѣло чрѣзъ наше-то служеніе, написано не съ мастило, но съ Духъ-тъ на Бога живаго, не на плочы каменны, но на плочы пѣтяны на сѣрдце-то.

4. И такъѣзи увѣренность къмъ Бога имамы ний чрѣзъ Христа;

5. Не че сме отъ самосебе си доволни да намыслимъ нѣщо, като отъ насъ си, но наше-то доволство е отъ Бога;

6. Който ны и удоволи да бѣдемъ служители на новий-тъ завѣтъ, не на буквѣ-тѣ, но на духъ-тъ; защото буква-та убива, а духъ-тъ оживотворява.

7. Ако ли служеніе-то на смърть-тѣ, въ буквы издѣлбаны на камѣкъ, станѣ съсъ славѣ, така що сынове-тѣ Израилеви не можахъ да гледать Моисея въ лице, поради славѣ-тѣ на лице-то му, която имаше да прѣстане;

Ѣ. КѦКѦ НЕ МНОЖѦЕ ПѦЧЕ СЛЖЕНІЕ ДХѦ ВѢДЕТЪ ВЪ СЛѦВѢ;

Ѥ. ЯЩЕ КО СЛЖЕНІЕ ѠСЖДЕНІѦ СЛѦВА, МНОГѦ ПѦЧЕ ИЗВЫТОЧЕСТВУЕТЪ СЛЖЕНІЕ ПРѦВДЫ ВЪ СЛѦВѢ.

Ї. ИѦКО НЕ ПРОСЛѦВИСѦ ПРОСЛѦВЛЕННОЕ ВЪ ЧѦСТИ СЕИ, ЗА ПРЕВОСХОДѦЩЮ СЛѦВУ.

ЇІ. ЯЩЕ КО ПРЕСТАЮЩЕЕ, СЛѦВОЮ: МНОГѦ ПѦЧЕ ПРЕКЫВѦЮЩЕЕ, ВЪ СЛѦВѢ.

ѢІ. ИМѢЩЕ ОѦКО ТАКОВО ОѦПОВѦНІЕ, МНОГИМЪ ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ ДѢИСТВУЕМЪ:

ГІ. И НЕ ИѦКОЖЕ МѦѦСЕЙ ПОЛАГАШЕ ПОКРЫВАЛО НА ЛИЦѢ СВОЕМЪ, ЗА ѢЖЕ НЕ МОЩІ ВЗІРАТИ СЫНѦМЪ ИИѢВЫМЪ НА КОНЕЦЪ ПРЕСТАЮЩАГѦ.

ДІ. ПО ѠСЛѢПІШАСѦ ПОМЫШЛЕНІѦ ИХЪ: ДѦЖЕ КО ДО СЕГѦ ДНѢ ТОЖДЕ ПОКРЫВАЛО ВО ЧТЕНІИ ВѢТХАГѦ ЗАВѢТА ПРЕКЫВѦЕТЪ НЕ ѠКРОВЕНО, ЗАНѢ Ѡ ХРІТѢ ПРЕСТАЕТЪ:

ЕІ. ПО ДѦЖЕ ДО ДНѢСѢ, ВНЕГДѦ ЧТЕТСѦ МѦѦСЕЙ, ПОКРЫВАЛО НА СЕРДЦѢ ИХЪ ЛЕЖИТЪ:

ЄІ. ВНЕГДѦ ЖЕ ѠВРАТАТСѦ КО ГѦУ, ВЗИМАЕТСѦ ПОКРЫВАЛО.

ЅІ. ГѦѦ ЖЕ ДХЪ ѢСТЬ: Ѧ ИДѢЖЕ ДХЪ ГѦНЬ, ТѢ СВОБОДА.

ИІ. МЫ ЖЕ ВСИ ѠКРОВЕННЫМЪ ЛИЦЕМЪ СЛѦВУ ГѦНЮ ВЗІРАЮЩЕ, ВЪ ТОИЖЕ ѠБРАЗѢ ПРЕВБРАЗѢМСѦ Ѡ СЛѦВЫ ВЪ СЛѦВУ, ИѦКОЖЕ Ѡ ГѦНѦ ДХѦ.

ГЛАВА ̑.

А. СЕГѦ РАДИ ИМѢЩЕ СЛЖЕНІЕ СІЕ, ИѦКОЖЕ ПОМИЛОВАНИ БЫХОМЪ, НЕ СТѢЖАЕМЪ СІ:

Б. ПО ѠРЕКОХОМСѦ ТАЙНЫХЪ СРѦМА, НЕ ВЪ ЛѢКАВСТВІИ ХОДАЩЕ, НИ ЛЫСТАЩЕ СЛОВЕСѢ ГѢІѦ, НО ІѦВЛЕНІЕМЪ ИСТИНЫ

8. Какъ може служеніе-то на Духъ-тъ да не бѣде съ по голѣмъ славѣ ?

9. Защото ако служеніе-то на осжждане-то *станѣ съсѣ* славѣ, много повече служеніе-то на правдѣ-тѣ ще го надминува въ славѣ-тѣ.

10. Защото прославлено-то не ся прослави по тѣзи часть заради онѣзи славѣ която прѣвѣсхожда.

11. Защото, ако бѣ съсѣ славѣ това което имаше да прѣстане, много по славно ще е трайно-то !

12. И тѣй като имамы таквѣзь надеждѣ, съ голѣмо дързновение дѣйствувамы ;

13. А не както Моисей *що* полагаше покрывало на лице-то си, за да не можѣтъ да гледатъ сынове-тѣ Израилеви край-тъ на това което имаше да прѣстане.

14. Но тѣмъ умове-тѣ имъ сѣ заслѣпени ; Защото и до днесъ кога прочитатъ ветхый-тъ завѣтъ, исто-то покрывало стои неоткрывано, понеже *само* чрѣзъ Христа ся унищожава.

15. До днесъ обаче, при прочитаніе-то на Моисея, покрывало лежи на сърдце-то имъ.

16. Но когато *Израиль* ся обърне къмъ Господа, покрывало-то ще ся отнеме.

17. А Господь е тойзи Духъ ; и дѣто е Духъ-тъ Господень, тамъ е свобода.

18. А ный всинца като гледамы славѣ-тѣ Господниѣ съ открыто лице както въ огледало, прѣображавамы ся въ истый-тъ образъ отъ славѣ въ славѣ, както отъ Духъ-тъ Господень.

ГЛАВА 4.

1. Заради това, споредъ както быхмы помниловани *отъ Бога*, туй служеніе като имамы, не ни дотега ;

2. Но отрѣкохмы ся отъ скрышность-тѣ на срамъ-тъ, и не ходимъ съ пронырство, нито съ лѣжжъ проповѣдвамы слово-то

представляюще себѣ во всѧкой совѣсти челоѡчестѡй, предъ Бѡгомъ.

̑. Яще ли же єсть покровѣно блговѣствованіе наше, въ гнѣвущихъ єсть покровѣно :

̑. Въ нихже бѡгъ вѣка сегѡ ѡслѣпн рѧзсмы невѣрныхъ, во ѣже не возсіати ѡмъ свѣтѡ блговѣствованіа слѧвы Хрѡтовы, ѡже єсть Образъ Бѡга невидимаго.

̑. Не себѣ во проповѣдаемъ, но Хрѡта Іиса Гѡа : себѣ же самѣхъ равнѡвъ вѧмъ Іиса (Гѡа) рѧди.

̑. Іѡкѡ Бѡгъ рекій ѡзъ тмы свѣтѡ возсіати, ѡже возсіа въ сердцахъ нашихъ, къ просвѣщенію рѧзсма слѧвы Бжїа ѡ лицѣ Іисъ Хрѡтовѣ.

̑. Імамы же сокровище сїе въ скрѣдныхъ сосѡдѣхъ, да премнѡжество сїлы вѡдетъ Бжїа, а не ѡ насъ.

̑. Во всѣмъ скорѣюще, но не стѡжающе сѧ : нечѧеми, но не ѡчадавѧеми :

̑. Гонїми, но не ѡставляѧеми : низлагѧеми, но не погибѧюще :

̑. Всегдѧ мѣртвость Гѡа Іиса въ тѣлѣ носѧще, да ѡ живѡтѡ Іисовъ въ тѣлѣ нашемъ ѡбїтсѧ.

̑. Прїснѡ во мы живїи, въ смѣрть предаѧсѧ Іиса рѧди, да ѡ живѡтѡ Іисовъ ѡбїтсѧ въ мѣртвеннѣй плѡти нашей.

̑. Тѣмже смѣрть оѡбѡ въ насъ дѣйствуетъ, а живѡтѡ въ насъ.

̑. Імѡще же тѡйже дѡхъ вѣры, по писанномъ : вѣровахъ, тѣмже возглаголахъ, ѡ мы вѣржемъ, тѣмже ѡ глаголемъ :

̑. Вѣдающе, іѡкѡ воздвїгнїи Гѡа Іиса, ѡ насъ со Іисомъ воздвїгнетъ, ѡ предпоставитъ съ вѧми.

̑. Всѧ во насъ рѧди, да блгодѧтъ оумнѡжившасѧ, мнѡжайшими блгодаренїи ѡзбыточествитъ въ слѧвѣ Бжїю.

̑. Тѣмже не стѡжаемъ сѧ : но яще ѡ внѣшнїи нашихъ челоѡкѡ тѧкетъ, ѡбѧче внѣтреннїи ѡбновлѧетсѧ по всѧ днїи.

Божіе, но като изявявамы истинѣ-тъ, прѣпорѣчвамы себе си прѣдъ Бога на совѣсть-тъ на всякого челоуѣка.

3. Ако ли е наше-то благоуѣствованіе покрито, то е покрито за тѣзи конто погинувать ;

4. За тѣзи, невѣрны-тъ, на конто богъ-тъ на тойзи свѣтъ е заслѣпилъ умъ-тъ, да ги не озари свѣтлина-та отъ славно-то благоуѣстіе на Христа, който е образъ на *невидимаго* Бога.

5. Защото ный не проповѣдувамы себе си, но Христа Исуса Господа ; а себе си рабы ваши заради Исуса.

6. Защото Богъ който е реклъ да възсіе видѣлина отъ тъмнинѣ-тъ, *той е* който възсіа въ сѣрдца-та ни, за просвѣщеніе съ познаніе-то на славѣ-тъ Божіѣ съ лице-то Исусъ Христово.

7. И това съкровище имамы го въ прѣстны сѣдове, за да бѣде прѣвѣсходство-то на силѣ-тъ отъ Бога, а не отъ насъ.

8. Всякакъ смы угнѣтавани, но не смы въ утѣшеніе ; въ недоумѣніе смы, но не въ отчаяніе ;

9. Гонени смы, но не оставяни ; оборени смы, но не погубени.

10. Всякога носимъ на тѣло-то си умираніе-то на Господа Исуса, за да ся яви на тѣло-то ни и животъ-тъ Исусовъ.

11. Защото ный живи-тъ вынѣгы ся прѣдавамы на смърть за Исуса, да ся яви и животъ-тъ Исусовъ въ смъртнѣ-тъ нашѣ плѣть.

12. Така що смърть-та дѣйствува въ насъ, а животъ-тъ въ васъ.

13. А като имамы истый-тъ духъ на вѣрѣ-тъ, по писаному, Повѣрувахъ, за то и говорихъ, и ный вѣрувамы, за то и говоримъ ;

14. Понеже знаемъ че тойзи който е възкрѣсилъ Господа Исуса, ще възкрѣси и насъ чрѣзъ Исуса и ще *ны* прѣдстави съ васъ наедно.

15. Защото вснчко-то е за васъ, щото благодать-та умножена поради благодареніе-то на мнозина-та, да прѣзобилува въ славѣ Божіѣ.

16. За това не ни дотегнува ; но ако и да тѣѣ вѣншній-тъ нашъ челоуѣкъ, вѣтрѣшній-тъ обаче всякой день ся подновява.

Ѱ. Ѣже во нынѣ легкое печáли нáшеа по пресмноженію
вз преспѣаніе тэготѣ вѣчныа слáвы содѣловаетъ нáмъ,

п. Не смотрáюшымъ нáмъ вѣдимыхъ, но невѣдимыхъ:
вѣдимаа бо, вре́мена: невѣдимаа же, вѣчна.

ГЛАВА Ѣ.

а. Рѣмы бо, ꙗкѡ ѡще земнаа нáша хра́мина тѣла разо-
рѣтса, создáніе ѿ Бѣа ѡмамы, хра́минъ персготворенъ, вѣч-
нъ, на нѣсѣхъ.

б. Ибо ѡ сѣмъ въздыхáемъ, вз жилище нáше небесное
ѡблещиса желáюще.

в. ѡще то́чїю ѡ ѡблѣкшеся, не нáзи ѡбрáщаемся.

г. Ибо сꙋщїи вз тѣлѣ сѣмъ въздыхáемъ ѡтагчáемїи: по-
нѣже не хóщемъ совлещиса, но повблещиса, да пожérто вꙋ-
детъ мёртвенное животомъ.

ѳ. Сотворивый же нáсъ вз сїе ѡстое Рѣъ, ѡже ѡ даде нáмъ
ѡбрсчєніе Дѣа.

ѡ. Дерзáюще оꙋбо всегда, ѡ вѣдаще, ꙗкѡ живѣще вз
тѣлѣ, ѡходимъ ѡ Гѣа:

ѣ. Рѣрою бо ходимъ, а не видѣнїемъ:

и. Дерзáемъ же ѡ бѣговолімъ пáче ѡпті ѡ тѣла, ѡ вніти
ко Гѣа.

а. Тѣмже ѡ ти́римся, ѡще вхóдаще, ѡще ѡхóдаще, бѣго-
сгóдни ѳмъ быти.

і. Рсѣмъ бо ꙗвѣтиса нáмъ подовáетъ предъ сдѣи́шемъ
Хрѣтовымъ, да прїиметъ кїждо, ꙗже съ тѣломъ содѣла, ѡли
влáга, ѡли слá.

іа. Рѣдꙋще оꙋбо стрáхъ Гѣнь, челоѳѣки оꙋѳѣшавáемъ,
Рѣови же ꙗвлєни ѳсмы: оꙋповáемъ же, ꙗкѡ ѡ вз совѣстєхъ
вáшихъ ꙗвлєни ѳсмы.

іа. Не пáки бо себѣ хвáлимъ предъ вáми, но вниъ дáемъ

17. Защото приврѣмнна-та наша лека скърбъ произвожда намъ отъ много по много вѣчнѣ тежинѣ на славѣ ;

18. Понеже ный не смятрамы на видимы-тѣ, но на невидимы-тѣ, защото видимы-тѣ сѣ приврѣмненны, а невидимы-тѣ вѣчны.

ГЛАВА 5.

1. Защото знаемъ че ако ся развали земна-та кѣща на наше-то селеніе, имамы отъ Бога зданіе на небеса, домъ пержкотворепъ, вѣченъ.

2. Понеже за това и въздышамы, и желяемъ да ся облѣчемъ въ небесно-то наше жилище ;

3. Ако само облѣчени *сѣ него*, не ся намѣримъ голи.

4. Защото пый конто смы въ *това* селеніе, стеномъ подъ брѣме-то *му*, понеже искамы не да ся съблѣчемъ, но да ся облѣчемъ още, за да бѣде смъртно-то погълнѣто отъ животъ-тѣ.

5. И Богъ е който за това исто-то ны создаде, който ни и даде обрученіе-то на Духа.

6. И тѣй понеже имамы вынѣгы дързновеніе, и знаемъ, че до когато ся намѣрвамы въ тѣло-то, отдалечени смы отъ Господа :

7. (Защото съ вѣруваніе ходимъ, а не съ вижданіе) :

8. За това и дързновеніе имамы, и благоволявамы повече да излѣземъ отъ тѣло-то, и да ся въдворимъ при Господа ;

9. За това и съ ревность ся стараемъ, въдворявамы ли ся, отстранявамы ли ся, да смы благоугодни нему.

10. Защото всинца трѣба да ся явимъ прѣдъ сѣдовище-то Христово, да приеме всякой споредъ каквото е правилъ въ тѣло-то, добро или зло.

11. И тѣй като знаемъ страхъ-тѣ Господень, челоуѣцы-тѣ убѣждавамы, а на Бога смы извѣстни ; падѣѣ ся още че и на ваши-тѣ совѣсти смы извѣстни.

12. Защото не прѣпорѣчвамы себе си на васъ, но давамы ви

ВѦМЪ ПОХВАЛѦНІЮ Ѡ НАСЪ, ДА ЇМАТЕ КЪ ХВАЛѦЩЫМСѦ ВЪ ЛИЦѦ, А НЕ ВЪ СЕРАДЦЫ.

ГІ. ЇЩЕ БО ЇЗГМѦХОМСѦ, БГОВИ : ЇЩЕ ЛИ ЦѦЛОМЪДРСТВЕМЪ, ВѦМЪ.

ДІ. ЇБѦ ЛЮБЫ БЖІА ѠБДЕРЖІТЪ НАСЪ СЪЖДАЩИХЪ СЕБѦ : ІАКЪ ЇЩЕ ЕДИНЪ ЗА ВСѦХЪ ОУМРЕ, ТО ОУБѦ ВСІ ОУМРОША :

ЕІ. ХРТОСЪ ЖЕ ЗА ВСѦХЪ ОУМРЕ, ДА ЖИВѦЩІИ НЕ КТОМЪ СЕБѦ ЖИВѦТЪ, НО ОУМЕРШЕМЪ ЗА НИХЪ І ВОСКРЕСЕМЪ.

ЖІ. ТѦМЖЕ І МЫ Ѡ НЫНѦ НИ ЕДИНАГѠ ВѦМЫ ПО ПЛОТИ : ЇЩЕ ЖЕ І РАЗГМѦХОМЪ ПО ПЛОТИ ХРТА, НО НЫНѦ КТОМЪ НЕ РАЗГМѦЕМЪ.

ЗІ. ТѦМЖЕ ЇЩЕ КТО ВО ХРТѦ, НОВА ТВАРЬ : ДРЕВНАА МИМОИДОША, СЕ БЫША ВСѦ НОВА.

ІІ. ВСѦЧЕСКАА ЖЕ Ѡ БГА, ПРИМИРІВШАГѠ НАСЪ СЕБѦ ІІСЪ ХРТѠМЪ, І ДѦВШАГѠ НАМЪ СЪЖЕНІЕ ПРИМИРЕНІА :

АІ. ЗАНЕ БГЪ БѦ ВО ХРТѦ МІРЪ ПРИМИРАА СЕБѦ, НЕ ВМѦІАА ІМЪ СОГРѦШЕНІЙ ІХЪ, І ПОЛОЖІВЪ ВЪ НАСЪ СЛѠВО ПРИМИРЕНІА.

К. ПО ХРТѦ ОУБѦ МОЛИМЪ, ІАКЪ БГС МОЛАЩЪ НАМИ, МОЛИМЪ ПО ХРТѦ, ПРИМИРИТЕСѦ СЪ БГОМЪ :

КА. НЕ ВѦДѦВШАГО БО ГРѦХА ПО НАСЪ ГРѦХЪ СОТВОРИ, ДА МЫ БГДЕМЪ ПРАВДѦ БЖІА Ѡ НЕМЪ.

ГЛАВА 5.

А. СПОСПѦШЕСТВЮЩЕ ЖЕ І МОЛИМЪ, НЕ ВОТЩЕ БЛГОДАТЬ БЖІЮ ПРИАТИ ВѦМЪ.

Б. ГЛАГОЛЕТЪ БО : ВО ВРЕМѦ ПРИАТНО ПОСЛАШАХЪ ТЕБѦ, І ВЪ ДЕНЬ СПАСЕНІА ПОМОГОХЪ ТИ : СЕ НЫНѦ ВРЕМѦ БЛГОПРИАТНО, СЕ НЫНѦ ДЕНЬ СПАСЕНІА.

причинѣ да ся хвалите съ насъ, да има какво да кажете на тѣзи конто ся хвалятъ отъ лице, а не отъ сърдце.

13. Защото ако смы ся изумили, то за Бога; ако ли здраво мыслимъ, то заради васъ.

14. Защото любовь-та Христова ны принуждава; понеже смы разсѣдили за това, че ако е умрѣлъ единъ за всичкы-тѣ, то всичкы-тѣ сѣ умрѣли;

15. И умрѣ за всичкы-тѣ, за да не живѣѣтъ вече живи-тѣ за себе си, но за тогожь който е умрѣлъ и въскръснѣлъ за тѣхъ.

16. За това ный отъ нынѣ не знаемъ никого по плѣтъ; а пакъ, ако и да знаяхмы Христа по плѣтъ, но сега вече *така* го не знаемъ.

17. За то ако е нѣкой въ Христа, *той* е създаніе ново; ветхото прѣминѣ, ето всичко станѣ ново.

18. А всичко е отъ Бога, който ны примири съсь себе си чрѣзь Иисуса Христа, и даде намъ служеніе-то на примиряваніе-то;

19. Сирѣчь, Богъ бѣше въ Христа, и примиряваше свѣтъ-тѣ съсь себе си, като не вмѣняваше на *человѣцы-тъ* прѣгрѣшенія-та имъ, и вложи въ насъ слово-то на примиреніе-то.

20. И тѣй отъ Христовѣ странѣ посланници смы, като че Богъ чрѣзь насъ умолява; молимъ *вы* отъ Христовѣ странѣ, примирѣте ся съ Бога.

21. Защото тогожь който грѣхъ не е знаялъ, *Богъ* за насъ го грѣшенъ направи, за да станемъ ный чрѣзь него праведни прѣдъ Бога.

ГЛАВА 6.

1. И ный като съдѣйствиувамы *съ него*, умолявамы вы да не бѣде у васъ напразно приѣманіе-то на Божіѣ-тѣ благодать.

2. (Защото казува: Въ прието врѣме послушахъ тя, и въ день на спасеніе помогнахъ ти; ето сега врѣме благоприятно, ето сега день на спасеніе.)

҃. Пнедїно ни въз чѣмже дающе претыканїе, да слагенїе безпорочно вѣдетъ :

д. Но во всемъ представляюще себѣ ꙗкоже Бжїа слагї, въз терпѣнїи многѣ, въз скорбехъ, въз вѣдѧхъ, въз тѣснотѧхъ, ѣ. Въ ранахъ, въз темницѧхъ, въз нестроенїихъ, въз тргдѣхъ, во вѣдѣнїихъ, въз пощенїихъ,

ѕ. Во ѡчищенїи, въз рязанїи, въз долготерпѣнїи, въз вѣгости, въз дѣлѣ сѣлѣ, въз любви нелицемѣрнѣ,

з. Въ словесїи истины, въз силѣ Бжїей, Орсжїи правды деснымїи ѡ шїими,

и. Славою ѡ безчестїемъ, гажденїемъ ѡ вѣлгохваленїемъ : ꙗкѡ лестцы, ѡ истинни :

д. ꙗкѡ незнаеми, ѡ познаваемїи, ꙗкѡ оумирающе, ѡ сѣ живїи ѣсмы, ꙗкѡ наказеми, ѡ не оумершвлѧеми :

ї. ꙗкѡ скорбѧще, прїснѡ же радующесѧ : ꙗкѡ нищи, ѡ мнѡгѡ богатыше. ꙗкѡ ничтоже имѡще, ѡ всѧ содержѧще.

л. Оустѧ нѧша ѡверзошасѧ къ вамъ, КоринѠане, сердце нѧше распространисѧ :

м. Не тѣснѡ вѣщѧетесѧ въз насъ, оутѣснѧетесѧ же во оутрѡбахъ вашихъ :

н. Тѡже же возмѣдїе, ꙗкоже чадѡмъ глаголю, распространистесѧ ѡ вы.

д. Не бывайте (оудѡбѣ) прелѡжни ко иномѡ ѡрмѡ, ꙗкоже невѣрнїи : кое во причастїе правдѣ къ беззаконїю ; ѡлїи кое Окиженїе свѣтѡ ко тмѣ ;

є. Кое же согласїе Хрїтовѡ съ велїаромъ ; ѡлїи кѧ часть вѣрнѡ съ невѣрнымъ ;

ѕ. ѡлїи кое сложенїе цркви Бжїей со їдѡлы ; вы ко єстѣ цркви Бгѧ живѧ, ꙗкоже рече Бгъ : ꙗкѡ всемоѡ въз нїихъ, ѡ походяѡ, ѡ вѣдѡ имъ Бгъ : ѡ тїи вѣдѡтъ мнѣ людіе.

3. Ный въ нищо не давамы никаквѣхъ соблазнъ, да не бы да ся похули служеніе-то ;

4. Но во всичко прѣдставлямы себе си като служители Божіи, въ търпѣніе голѣмо, въ скърби, въ нужды, въ утѣшенія,

5. Въ біенія, въ запиранія, въ бъркотии, въ трудове, въ неспанія, въ неяденія,

6. Съ чистотѣ, съ благоразуміе, съ дълготърпѣніе, съ благость, съ Духа Святаго, съ любовь ислѣдѣніѣ,

7. Съсъ слово-то на истинѣ-тѣ, съсъ силѣ Божіѣ, съ оржія на правдѣ-тѣ въ деснѣ-тѣ рѣкѣ и въ лѣвѣ-тѣ.

8. Въ славѣ и безчестіе, въ хуленіе и захваленіе ; като прѣльстѣніи, а истинни ;

9. Като не познати, а опознати ; като на умираеніе, а ето живи сме ; като наказвани а не умъртвявани ;

10. Като наскърбени, а то выѣгы радостни ; като сиромаси, но мнозина обогатявамы ; като че нищо имамы, а пакъ всичко владеѣмъ.

11. Уста-та ни ся отвориѣхъ къмъ васъ, о Коринѣяне, сърдце-то ни ся разшири ;

12. *Вы* не сте на утѣшеніе въ насъ, но вътрѣ въ васъ си на утѣшеніе сте.

13. И тѣй *отдайте* ми това възмездіе, (като на чада говорѣѣ,) разширѣте ся и вы.

14. Не ся съвпрѣгайте неподобно съ невѣрны-тѣ ; защото каквѣ смѣсѣ има правда-та съ беззаконіе-то ? или какво общеніе между видѣлиѣхъ-тѣ и тъмниѣхъ-тѣ ?

15. И какво съгласіе има Христосъ съ Веліара ? или какъѣ дѣлѣ има вѣрный-тѣ съ невѣрный-тѣ ?

16. И какво спогаданіе има храмъ-тѣ Божій съ идоли-тѣ ? защото вы сте храмъ на Бога живаго, както рече Богъ : Ще ся заселѣ въ тѣхъ, и въ тѣхъ ще ходѣѣ ; и ще имъ бѣдѣ Богъ, и тѣ ще ми бѣдѣтъ народъ.

31. ТѢМЖЕ ѲЗЫДѢТЕ Ѡ СРЕДѢ ѲХЪ Ѳ ѠЛГЧѢТЕСѦ, ГЛАГОЛЕТЪ
ГЛА : Ѳ НЕЧИСТОТѢ НЕ ПРИКАСАЙТЕСѦ : Ѳ ЛЪХЪ ПРѢИМѢ ВЪ,

III. И БѢДѢ ВАМЪ ВО ОЦѢ, И ВѢ БѢДЕТЕ МИѢ ВЪ СЫНЫ И
ДЩЕРИ, ГЛАГОЛЕТЪ ГДЬ ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.

ГЛАВА 3.

Ѧ. СИЩЕВѦ ОУБО ИМѦЩЕ ѠБѢТОВАНІѦ, СѦ ВОЗМОКЛЕННІИ,
ѠЧІСТИМЪ СЕБѦ Ѡ ВСѦКІѦ СКВѢРНЫ ПЛОТИ И ДѦХѦ, ТВОРѦЩЕ
СТѦИЮ ВЪ СТРАСѢ БЖІИ :

Б. Вмѣстѣ нѣ: ни еди́наго вѣндѣхомъ, ни еди́наго
истѣнѣхомъ, ни еди́наго лихѣмствовахомъ.

Г. Не на ѡсѣжденіе глаголю: прѣжде ко рѣхъ, ѿкѡ въ
сердцѣхъ нашихъ естѣ, во ѣже оумрѣти съ вами ѿ со-
жити.

Д. Много мѣ дерзновѣніе къ вамъ, многа мѣ похвала ѿ
васъ: исполнихса оутѣхи, превзыточествую радостію ѿ
всякой печали нашей.

Ѣ. ꙗко пришедшымъ намъ въ Македонію, ни единого
имѣ покая плоть наша, но во всемъ скорбѣще: вѣсѣ
брани, востръсѣ бѣзани.

ѣ. Но оутѣшай смиренныя, оутѣши насъ. Бг҃ъ пришѣ-
ствіемъ Тітовымъ.

3. Не токѣмъ же пришествіемъ єгѡ, но ѡ ѡѣтѣшеніемъ, ѡмже ѡѣтѣшисѧ ѡ вѣсѣ, повѣдаѧ нѧмъ вѣше желаніе, вѣше рыданіе, вѣше рѣвность по мнѣ, ѡкѡ мѡ паче возрадо-
ватисѧ.

п. Иѣкъ ѿще ѿ ѿскорбѣхъ вѣсх посланіемъ, не раскѣюся,
ѿще ѿ раскѣлбыхъ: вѣждѣ бо, іѣкъ посланіе Оѣно, ѿще ѿ кѣ
часѣ, ѿскорбѣ вѣсх.

д. Пыиѣ рѣдѣюса, не ѣкѡ скорѣни вѣсте, но ѣкѡ ѡскорѣстеса въ покаѣнїе, ѡскорѣѣсте бо по Бжѣ, да ни въ чѣмже ѡтщегитѣса ѡ насъ.

17. За това излѣзте отъ срѣдъ тѣхъ, и отлѣчѣте ся, казува Господь, и не ся допирайте до нечисто ; и азъ ще вы приѣмъ,

18. И ще ви бѣдѣ Отецъ, и вы ще ми бѣдете сынове и дъщери, казува Господь Вседържитель.

ГЛАВА 7.

1. И тѣй, възлюблении, като имамы тѣзи обѣщанія, да очистимъ себе си отъ всякъ мърсотъ на плѣть-тѣ и на духъ-тѣ, и да вършимъ святость-тѣ съсъ страхъ Божій.

2. Приимѣте ны : никого не смы обидѣли, никого не смы развратили, не смы ся полакомили отъ никого да припечелимъ.

3. Не *ви* казувамъ *това* за осъжденіе ; защото по напѣдъ рѣкохъ че сте въ сѣрдца-та ни, щото и да умремъ наедно и да живѣемъ наедно.

4. Голѣмо дързновение имамъ къмъ васъ, много ся хвалѣхъ съ васъ ; пълнъ съмъ съ утѣшеніе, и во всяко наше наскърбяваніе радость-та ми е прѣизобилна.

5. Защото, отъ какъ дойдохмы въ Македоніѣ, плѣть-та ни никакво спокойствіе не е пріела, но отъ всякъдѣ бѣхмы въ утѣшеніе ; отъ вѣнъ борбы, отъ вѣтрѣ страхове.

6. Но Богъ който утѣшава смиренны-тѣ, утѣши ны съ дохожданіе-то Титово ;

7. И не тѣкмо съ негово-то дохожданіе, но и съ утѣшеніе-то, съ което той бѣше ся отъ васъ утѣшилъ, като ни извѣсти голѣмото ваше *за насъ* желаніе, плаканіе-то ви, ревность-тѣ ви за мене ; така що повече ся възрадувахъ.

8. Защото ако и да вы наскърбихъ съ писмо-то си, не съмъ въ раскаяніе, ако и да бѣхъ ся пораскаялъ ; понеже гледамъ че опова писмо вы наскърби, ако и за малко врѣме.

9. Сега ся радувамъ, не за скърбь-тѣ ви, но защото скърбь-та ви станъ на покаяніе ; понеже скърбѣхте по Бога, да ся не поврѣдите отъ насъ въ нищо.

Г. Печаль во, ѿже по Бѣѣ, покааніе нераскаанно во спаніе содѣловаетъ: а сего міра печаль, смѣрть содѣловаетъ.

а. Се ко сіе самое, ѣже по Бѣѣ ѡскорбѣтиса вамъ, колико содѣла въ васъ тѣаніе; но ѡвѣтъ, но негодованіе, но страхъ, но возжеланіе, но ревность, но ѡмщеніе. во всемъ предстанете себѣ чисты быти въ вѣи.

б. ѿше ко ѱ писанъ вамъ, не ѡбидѣвшамъ ради, ниже ѡбидимамъ ради, но за ѣже ѡвѣтиса въ васъ тѣанію нашимъ ѣже ѡ васъ предъ Бгомъ.

г. Сего ради оутѣшихомся ѡ оутѣшеніи вашемъ: лишше же паче возрадовахомся ѡ радости Титовѣ, ѿкъ поконся дхъ сего ѡ всѣхъ васъ:

д. ѿкъ ѿше что емъ ѡ васъ похвалихся, не посрамихся: но ѿкъ вса воистинна глаголахомъ вамъ, такъ ѱ похваленіе наше, ѣже къ Титу, истинно бысть:

е. ѱ оутрѣка сего ѱзиха къ вамъ есть, воспоминающамъ всѣхъ васъ посланіе, ѿкъ со страхомъ ѱ трепетомъ пріаєте сего.

ж. Радуюся оубо, ѿкъ во всемъ дерзаво въ васъ.

ГЛАВА ѱ.

а. Скажемъ же вамъ, братіе, благодѣть Бжю данною въ црквахъ Македонскихъ:

б. ѿкъ во мнозѣмъ ѱскшеніи скорбей ѱзбытокъ радости ѱхъ, ѱ ѿже во глгвинѣ нищета ѱхъ ѱзбыточествова въ богатство простоты ѱхъ:

г. ѿкъ по силѣ ѱхъ, свидѣтельствую, ѱ паче силы доброхотни,

д. со многимъ моленіемъ моляще насъ, благодѣть ѱ ѡвѣщеніе саженіа, ѣже ко стымъ, пріати намъ,

е. ѱ не ѿкоже надѣяхомся, но себѣ вдала первѣ Гави, ѱ намъ волею Бжю:

10. Защото скърбь-та по Бога ражда спасително покаяніе, което не докарва раскаяніе; свѣтовна-та обаче скърбь ражда смърть.

11. Защото ето, това ваше по Бога скърбеніе какво усърдіе породи въ васъ, какво извиненіе, какво негодование, какъвъ страхъ, какво желаніе, каквъ ревность, какво отмыщеніе! Всякакъ вы показахте себе си че сте чисти въ това нѣщо.

12. И тѣй ако и да ви писахъ *това*, не *го стори*хъ заради обидникъ-тъ, нито за обиденный-тъ, но за да ся яви вамъ наше-то усърдіе, което за васъ имамы прѣдъ Бога.

13. За това ся утѣшихмы заради ваше-то утѣшеніе; и още повече ся възрадовахмы заради Титово-то възрадуваніе че ся успокоилъ духъ-тъ му отъ всинца ви.

14. Защото ако му ся похвалихъ нѣщо зарадъ васъ, не ся засрамахъ, но както ви говорихмы всичко съ истинъ, така и похвала-та ни прѣдъ Тита станъ истинна.

15. И той още повече милѣе за васъ, като поменува послушаніе-то на всинца ви, какъ сте го пріяли съсъ страхъ и трепеть.

16. И тѣй радувамъ ся че во всичко имамъ довѣріе на васъ.

ГЛАВА 8.

1. Еще, братіе, обявявамы ви Божіѣ-тъ благодать даденъ-тъ на църквы-тъ въ Македоніѣ;

2. Че, като търпятъ голѣмо утѣшеніе, прѣумножена-та тѣхна радость, и дълбока-та имъ нищета, показахъ прѣзобилно богатство-то на тѣхнѣ-тъ щедрость;

3. Защото споредъ силѣ-тъ си (*това го свидѣлствувамъ*) и повече отъ силѣ-тъ си, доброволни ся посочихъ,

4. Като ны умолявахъ съ голѣмо приканваніе да пріедемъ даръ-тъ *имъ*, и участіе-то въ служеніе-то на святыи-тъ;

5. И не само както ся надѣяхмы, но себе си отдадохъ първомъ Господу, а *послѣ* намъ, съ волѣ-тъ Божіѣ;

Ѣ. Во ѣже оумолѣти намъ Тѣта, да ꙗкоже прѣжде начѣтъ, такожде ѡ скончѣетъ въ васъ ѡ блгодѣти сѣю.

З. Но ꙗкоже во всемъ ѡзбыточествуете, вѣрою ѡ словомъ ѡ разсудкомъ ѡ всѣмъ тѣшѣемъ, ѡ любовію, ꙗже ѡ васъ къ намъ, да ѡ въ сѣй блгодѣти ѡзбыточествуете.

Ѳ. Не по повелѣнію глаголю, но за ѡныхъ тѣшѣе ѡ вашей любовіи истинное ѡсуждалъ:

Ѧ. Бѣте во блгодѣти Гда нашего Ісуса Хрѣта, ꙗкъ васъ ради ѡбнища богѣтъ сѣй, да вы нищетою ѣгѡ ѡбогѣтитѣся.

І. Ѳ совѣтъ даю ѡ семъ: сѣ во вамъ ѣсть на польза, ѡже не точѣю, ѣже творѣти, но ѡ ѣже хотѣти, прѣжде начѣте ѡ прѣшѣшаго лѣта:

Ѧ. Нынѣ же ѡ сѣе творѣти скончѣйте, да ꙗкоже бытъ оусердѣе хотѣти, такъ бѣдетъ ѡ ѡсполнити, ѡ (сегѡ) ѣже ѡмате.

Ѣ. ѡше во оусердѣе прѣлежитъ, по ѣлику ѡше кѡ ѡмать, благопрѣѣтенъ ѣсть, ѡ не по ѣлику не ѡмать.

Г. Не бѡ да ѡнымъ оубѡ ѡрада, вамъ же скорѡ: но по ѡзравнѣнію,

Ѧ. Въ нынѣшнее время ваше ѡзбыточествіе во ѡнѣхъ лишѣніе: да ѡ ѡнѣхъ ѡзбытокъ бѣдетъ въ ваше лишѣніе, ꙗкъ да бѣдетъ равенство,

Ѣ. ꙗкоже ѣсть писано: ѡже многое, не презмѡжилъ ѣсть, ѡ ѡже малое, не оумалилъ.

Ѣ. Блгодарѣніе же Бгови давшемъ тожде тѣшѣе ѡ васъ въ сердце Тѣтово:

З. ꙗкъ молѣніе оубѡ прѣѣтъ, тѣшѣѣишѣй же сѣй, своєю волею ѡзѣде къ вамъ.

Ѳ. Послахомъ же съ нѣмъ ѡ брата, ѣгѡже похвала во Ѣѡлѣ по всѣмъ црквамъ:

Ѧ. Не точѣю же, но ѡ ѡсѣѣнъ ѡ цркви съ нами ходѣти,

6. Така що примолыхмы ся на Тита, както бѣ започель, така и да донскара въ васъ и това благодарѣніе.

7. И тѣй както избилувате во всяко нѣщо, въ вѣрж и въ слово и въ разумъ и во всяко усьрдіе и въ любовь—тѣ си къмъ насъ, така да прѣизбилувате и въ това благодарѣніе.

8. *Това не ви го* казувамъ като заповѣдь, но чрѣзь усьрдіе—то на други—тѣ, да опытамъ и искренность—тѣ на вашѣ—тѣ любовь :

9. Защото знаете благодать—тѣ на Господа нашего Иисуса Христа, че богатъ като бѣ станѣ сиромашъ за васъ, да ся обогатите вы съ неговѣ—тѣ сиромашіиѣ.

10. И на това азъ давамъ съвѣтъ ; защото е то полезно за васъ, конто отъ лани започенѣхте не токо да го правите, но и да го искате.

11. А сега свършѣте и да го правите, така що както *е было* усьрдіе—то да искате, така да бѣде и да го извършите отъ колкото имате.

12. Защото ако ся появи отъ по напрѣдъ у нѣкого усьрдіе, той е пріятъ споредъ колкото има, а не споредъ колкото нѣма.

13. Понеже не *искаш* да е на други облегченіе, а на васъ утѣсненіе ,

14. Но *да бѣде* равно, *така що* ваше—то въ сегашно—то врѣме избиліе *да запълни* тѣхно—то лишеніе, за да послужи и тѣхно—то избиліе на ваше—то лишеніе, така що да бѣде изравненіе,

15. Споредъ както е писано : Който *собра* много, не му ся прѣумножи ; и който малко, не му недостигнѣ.

16. А благодареніе Богу, който вложи въ сѣрдце—то Титово исто—то усьрдіе за васъ ;

17. Защото и молѣж—тѣ *ни* прія, но понеже имаше голѣмо усьрдіе, трѣгнѣ къмъ васъ самоволно.

18. Проводихмы още съ него и тойзи братъ, похваляемый—тѣ во всичкы—тѣ церкви за евангеліе—то,

19. (И не токо *това*, но още избранъ е отъ церкви—тѣ да пѣтува

со бѣгоудѣію сеію сазжімою нами, кѣ самогѡ Гдѣ славѣ ѡ оубѣрдѣію ва́шемъ :

ѡ. Блюдо́щесѣ тогѡ, да не ктѡ насъ поречѣтъ въ Ѡбѣліи се́мъ сазжімѣмъ нами :

ѡа. Промышля́юще двѣрѣа не то́кмъ предъ Бѣомъ, но ѡ предъ чело́вѣки.

ѡв. Посла́хомъ же съ нѣми ѡ брата́ нашего, ѣго́же ѡсксѣ-
хомъ во мно́гихъ мно́гаци встанѣва сѣща, нѣнѣ же сѣла́въ
встанѣвъѣйша, на́дѣанѣмъ мно́гимъ на васъ.

ѡг. Ёще ли же ѡ Тѣтѣ, Ѡкщѣникъ мѣ, ѡ кѣ ва́мъ спо-
спѣшѣникъ : ёще ли, брата́ на́ша, посла́нницы црѣвѣй, сла́ва
Хрѣтова.

ѡд. Показаніе оубѣ лю́бвѣ ва́шей, ѡ на́шегѡ хвалѣніѣ ѡ
васъ, кѣ нѣмъ покажіте, ѡ въ лицѣ црѣвѣй.

ГЛАВА Ѡ.

ѡ. Ѡ сазжѣтъ ко ѡже ко свѣтымъ лѣшше мѣ ёсть писѣти
ва́мъ.

ѡв. Бѣмъ ко оубѣрдѣіе ва́ше, ѡмже ѡ васъ хвалю́сѣ Маке-
до́нѣмъ, ѡкѡ Ёхѣа приготѡвѣсѣ ѡ мѣмошѣдшагѡ лѣта :
ѡ ѡже ѡ васъ рѣвность раздражі мно́жайшихъ.

ѡг. Посла́хъ же брата́ію, да не похвалѣніе на́ше ёже ѡ васъ
ѡспразднѣтсѣ въ ча́сти се́й : но да, ѡкоже глаго́лахъ, при-
готѡвани бѣдете,

ѡд. Да не ка́кѡ, ёще прѣидѣтъ со мно́ю Македо́нѣе, ѡ
ѡкращѣтъ васъ не приготѡванныхъ, постыдѣмсѣ мы, да не
глаго́лемъ вы, въ ча́сти се́й похвалѣніѣ.

ѡе. Потрѣбно оубѣ оубмыслихъ оубмо́лѣти брата́ію, да прѣжде
прѣидѣтъ кѣ ва́мъ, ѡ прѣдсготѡватъ прѣжде возвѣщѣенное
бѣгословѣніе ва́ше сѣе готѡво быти, та́кѡ ѡкоже бѣгословѣніе,
ѡ не ѡкѡ лихо́мство.

съ насъ за това благодѣяніе на което служимъ за славѣ-тъ на самого Господа, и за *доказателство на ваше-то усердіе.*)

20. Като ся свѣдѣнимъ отъ това да не ны похули поради това изобиліе което е повѣрено на наше-то служеніе.

21. Понеже промыслимы това което е добро не само прѣдъ Господа, но и прѣдъ челоуѣцы-тъ.

22. Проводихмы още съ тѣхъ нашій-тъ братъ, когото много пѣти въ много нѣща смы опытали че има усердіе, а сега е много по усерденъ поради много-то на васъ увѣреніе.

23. Колкото за Тита, *той е мой другарь и сотрудникъ во васъ*, а колкото за братія-та наши, *тъ сж посланници на церкви-тъ и слава Христова.*

24. Покажѣте прочее къмъ тѣхъ и прѣдъ церкви-тъ доказателство-то на вашѣ-тъ любовь и на нашѣ-тъ съ васъ похваля.

ГЛАВА 9.

1. Защото излишно е да ви пишѣ за спомоществованіе-то което *смы длѣжны* на святыи-тъ.

2. Понеже знаѣхъ ваше-то усердіе, за което ся хвалѣхъ съ васъ прѣдъ Македонцы-тъ, че Ахайя отъ лани е приготвена; и ваша-та ревность мнозина подбуди.

3. И проводихъ братія-та, да не бы да излѣзе напразно наше-то, колкото за това, на васъ захваляніе, и да бѣдете, както казувахъ, приготвени.

4. Да не бы, ако дойдѣтъ съ мене Македонци, та вы намѣрятъ неприготвены, да ся посраимъ ный, да не казвамъ вы, въ това дързновенно похваленіе.

5. И тѣй за нужно го намѣрихъ да ся примолѣхъ на братія-та да дойдѣтъ по напрѣдъ при васъ, и да прѣдуготовятъ вашѣ-тъ прѣдизвѣститѣхъ милостыиѣхъ, да бѣде готова тѣй като милостыня, а не като лихонство.

б. Се же, глаголю, сѣай скѣдостію, скѣдостію ѿ пожитъ:
а сѣай ѿ бѣгословеніи, ѿ бѣгословеніи ѿ пожитъ.

в. Кійждо ꙗкоже ѿзволѣніе ꙗмать сѣрдцемъ, не ѿ скорби
ни ѿ нѣжды: доброхотна бо дѣтелъ любитъ бгъ.

г. Силенъ же бгъ всѣмъ бѣгодѣть ѿзобѣловати въ васъ,
да ѿ всемъ всегда всѣко доволство ꙗмѣше, ѿзбыточествуете
во всѣко дѣло блага:

д. ꙗкоже естъ писано: расточи, даде оубѣгимъ, правда
егѡ пребываетъ во вѣкъ вѣка:

е. Дѣай же сѣмъ сѣюшемъ, ѿ хлѣбъ въ снѣдъ да подѣстъ,
ѿ оумножитъ сѣмъ ваше, ѿ да возраститъ живота правды
вашеа:

ж. Да ѿ всемъ богатаѣшеся во всѣмъ простотѣ, ꙗже со-
дѣваетъ нами бѣгодареніе бгъ:

з. ꙗко работа сегѡ слагеніа не токму естъ испол-
няющая лишеніа стѣхъ, но ѿ ѿзбыточествующаа многими
бѣгодареніи бгови.

и. Искѣшеніемъ слагеніа сегѡ славаѣе бга, ѿ покореніи
исповѣданіа вашего въ бѣговѣствованіи хртѡвѣ ѿ ѿ про-
стотѣ сообщеніа къ нимъ ѿ ко всѣмъ,

к. ѿ ѿ тѣхъ молитвѣ ѿ васъ, возжелѣющихъ васъ за
премногую бѣгодѣть бжію на васъ.

л. Бѣгодареніе же бгови ѿ несповѣдимѣмъ егѡ дарѣ.

ГЛАВА 1.

а. Самъ же ѡзъ Павелъ молю въ кротостію ѿ тиѣхостію
хртѡвою, ꙗже въ лицѣ оубѣгъ смиренъ въ васъ, не сый же оу
васъ дерзѡ въ васъ:

б. Молю же, да не присѣиъ дерзѡ надѣаніемъ, ꙗже

Гл. 10. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

6. А това *казувамъ* че който сѣе оскудно, оскудно и ще пожъне, а който сѣе щедро, щедро ще и да пожъне.

7. Всякой споредъ произволеніе-то на сърдце-то *си*, не съсъ скърбъ, или отъ принужденіе; защото Богъ обыча оногози който дава съ драго сърдце.

8. А Богъ е силенъ да прѣумножи во васъ всякъ благодать, така що като имате вынѣгы во всичко всяко доволство да прѣизобилувате въ всяко добро дѣло;

9. Както е писано: Распрѣснѣ, даде на сиромасы-тѣ, правда-та му вѣчно прѣбѣдва.

10. А тойзи който дава сѣме на сѣятеля и хлѣбъ за хранѣ, да даде и да умножи сѣме-то ваше, и да възрасти плодове-тѣ на вашѣ-тѣ правдѣ;

11. Та да бѣдете отъ всякъдѣ богати во всякъ щедрость, която чрѣзъ насъ произвожда благодареніе Богу;

12. Защото служеніе-то на тѣхъ службѣ не само че запълня скудость-тѣ на святыи-тѣ, но и прѣизобилува чрѣзъ много благодаренія Богу;

13. Понеже чрѣзъ опытъ-тѣ на това служеніе тѣ славятъ Бога за покорство-то, което имате въ исповѣданіе-то на евангеліе-то Христово, и за щедрость-тѣ на ваше-то къмъ тѣхъ и къмъ всички участіе,

14. И чрѣзъ тѣхно-то моленіе за васъ, като имъ сте драгы за прѣмногѣ-тѣ Божіи благодать на васъ.

15. Благодареніе же Богу за неисказаниѣ-тѣ неговѣ дарбѣ.

ГЛАВА 10.

1. И самъ азъ Павелъ молихъ вы съ кротость-тѣ и тихость-тѣ Христовѣ, азъ който *сѣмъ* смиренъ, когато сѣмъ при васъ; а когато не сѣмъ при васъ земамъ дързновеніе къмъ васъ;

2. И молихъ *ви* ся, кога дойдѣ при васъ, да *ся* не *принудѣхъ* да

помышляю смѣти на нѣкіа непцізющыа насъ, ꙗко по плѣти ходѣишхъ.

г. Во плѣти бо ходѣше, не по плѣти вѣннствземъ :

д. Орѣжѣа бо вѣннства нашегѡ не плотскѣа, но силна бгѡмъ на разорѣніе твѣрдѣмъ : помышленїа низлагѣюще,

е. И всѧко возношенїе взимѣющееся на рѣзмъ бжїй, и плѣнѣюще всѧкъ рѣзмъ въ посласханїе хрѣтово,

ё. И въ готовѡсти имѣюще ѡмстїти всѧко пресасханїе, ёгда испѡлнитсѧ вѣше посласханїе.

з. Иже ли предъ лицѣмъ, зрїте ; ѡше кто надѣетсѧ себѣ хрѣтова быти, да помышляетъ пакн ѡ себѣ, зане, ꙗкоже онъ хрѣтовъ, такоже и мы хрѣтовы.

и. ѡше бо и лишше что похвалюсѧ ѡ властїи нашеї, юже даде намъ гдѣ въ созданїе, а не на разорѣніе вѣше, не постыжѣсѧ :

й. (Но) да не ꙗвлюсѧ ꙗко страша васъ посланнми.

ї. ꙗко посланїа оубѡ, рече, тѣжки и крѣпки : а пришествїе тѣла нѣмоцнѡ, и слѡво оуничиженѡ.

ѡ. Сїе да помышляетъ таковѣй, ꙗко ꙗцы же есмь слѡвомъ посланїй, ѡстоѣюще, таковїи и тѣ сѣще есмь дѣломъ.

ѡ. Не смѣемъ бо сздѣти, или прикладовати себѣ инѣмъ хвалѣщымъ себѣ самѣхъ : но самѣи въ себѣ себѣ ѡзмѣрѣюще, и прилагѣюще себѣ самѣмъ себѣ, не разсмѣвѣютъ :

г. Мы же не въ безмѣрнаѧ похвалѣмсѧ : но по мѣрѣ прѣвила, ёгоже раздѣли намъ бгъ, мѣрс достигѣти даже и до васъ.

д. Не ꙗко бо не досѣжѣе до васъ пѣче простирѣемъ

употрѣбѣ дързновение съ онѣзи смѣлость съ коѣкто мыслиж да ся осмѣлиж противъ нѣкои които мнятъ че ный по плѣтскы ходимъ.

3. Защото ако и да ходимъ въ плѣть, по плѣть не воинствуваме.

4. Защото оржжія-та на наше-то воинствуваніе не сж плѣтскы, но съ Бога сж силны да разоряватъ твърдини.

5. Понеже съсыпваме помышленія, и всяко възвышеніе което ся въздига противъ познание-то Божіе, и плѣнимъ всякой разумъ да ся покорява Христу.

6. И готови сме да отмѣстимъ на всяко непокорство, когато ся изпълни ваша-та покорность.

7. Външно-то ли на работы-тѣ гледате вы? Ако има нѣкой на себе си увѣреніе че е Христовъ, то и това пакъ отъ само себе си да размысля че както е той Христовъ, така сме и ный Христови,

8. Защото ако бы и нѣщо повечко да ся похвалиж за нашѣ-тѣ власть, коѣкто ни даде Господь за назиданіе а не за разореніе ваше, нѣма да ся посрамиж.

9. Но да ся не покажж че искамы да вы заплашамъ съ писмата си.

10. Понеже писма-та му сж, казува *нѣкой*, тежки и силны; но лично-то му присѣтствіе слабо, и говореніе-то му нищожно.

11. Такъвъ единъ нека знае че ный каквито сме на слово въ писма-та си кога сме далечъ отъ васъ, такъвизи сме и на дѣло когато сме при васъ.

12. Защото не смѣемъ да считамы, или да сравнявамъ себе си съ нѣкои отъ тѣзи които сами себе си прѣпорѣчватъ; но тѣ себе си като измѣруватъ съсъ себе си и пакъ себе си като сравняватъ съсъ себе си, не правятъ разумно.

13. А ный не щемъ ся похвали възъ отъ прѣдѣлы-тѣ си, но споредъ мѣрж-тѣ на дѣлъ-тѣ, който е Богъ намъ отдѣлилъ, мѣрж, щото да достигамы даже и до васъ.

14. Защото ный не ся простирамы възъ отъ мѣрж-тѣ си като

СЕБѢ : ДАЖЕ БО И ДО ВАСЪ ДОСТИГОХОМЪ БЛГОВѢСТІЕМЪ ХРѠО-
ВЫМЪ :

Ѣ. НЕ ВЪ БЕЗМѢРНАА ХВАЛѢСЯ ВЪ ЧЖДІХЪ ТРЪДѢХЪ, ОУ-
ПОВАНИЕ ЖЕ ИМѢЮЩЕ, РАСТУЩЕЙ ВѢРѢ ВАШЕЙ, ВЪ ВАСЪ ВЕЛИЧА-
ТИСЯ ПО ПРАВИЛА НАШЕМО ИЗОБІЛИИ,

Ѣ. БО ѢЖЕ И ВЪ ДАЛШНХЪ ВАСЪ (СТРАНАХЪ) БЛГОВѢСТІТИ,
НЕ ЧЖИМЪ ПРАВИЛОМЪ ВЪ ГОТОВЫХЪ ПОХВАЛИТИСЯ.

З. ХВАЛАЙСЯ ЖЕ, Ѡ ГДѢ ДА ХВАЛИТСЯ :

И. НЕ ХВАЛАЙ БО СЕБѢ СЕЙ ИСКУСЕНЪ, НО ѢГОЖЕ БГЪ ВОСХВА-
ЛАЕТЪ.

ГЛАВА II.

А. Ѡ ДА БЫСТЕ МАЛѠ ПОТЕРПѢЛИ БЕЗЪМІЮ МОЕМЪ ; НО И ПО-
ТЕРПИТЕ МА.

Б. РЕВНОЮ БО ПО ВАСЪ БЖІЕЮ РЕВНОСТІЮ : ѠВЕРГЧИХЪ БО
ВАСЪ ѢДИНОМЪ МЪЖЪ ДѢВЪ ЧІСТЪ ПРЕСТАВІТИ ХРѠОВИ :

Г. БОЮСА ЖЕ, ДА НЕ КАКЪ, ІАКОЖЕ СМІИ БУЪ ПРЕЛСТИ АСКАВ-
СТВОМЪ СВОИМЪ, ТАКЪ ИСТАБЮТЪ И РАЗЪСЫ ВАША Ѡ ПРОСТОТЫ,
ІАЖЕ Ѡ ХРѠѢ.

Д. ЯЩЕ БО ГРАДЫИ ИНАГО ИІСА ПРОПОВѢДАЕТЪ, ѢГѠЖЕ НЕ
ПРОПОВѢДАХОМЪ, ИЛИ ДЪХА ИНАГО ПРІЕМЛЕТЕ, ѢГѠЖЕ НЕ ПРІАСТЕ,
ИЛИ БЛГОВѢСТВОВАНИЕ ИНО, ѢЖЕ НЕ ПРІАСТЕ, ДОБРѢ БЫСТЕ ПО-
ТЕРПѢЛИ.

Е. НЕПЩІЮ БО НИЧІИМЪЖЕ ЛИШИТИСЯ ПРЕДИИХЪ ЯПЪ.

З. ЯЩЕ БО И НЕВѢЖДА СЛОВОМЪ, НО НЕ РАЗЪСМОМЪ : НО ВЕЗДѢ
ІАВЛШЕСА Ѡ ВСЕМЪ ВЪ ВАСЪ.

З. ИЛИ ГРѢХЪ СОТВОРИХЪ СЕБѢ СМІРАА, ДА ВЫ ВОЗНЕСЕТЕСЯ,
ІАКЪ ТЪНЕ БЖІЕ БЛГОВѢСТВОВАНИЕ БЛГОВѢСТІИХЪ ВАМЪ ;

И. Ѡ ИНЫХЪ ЦРКВЕИ ОУАХЪ, ПРІИМЪ ѠВРОКЪ КЪ ВАШЕМО
СЛЪЖЕНИЮ : И ПРИШЕДЪ КЪ ВАМЪ, И ВЪ СКЪДОСТИ БЫВЪ, НЕСТЪ-
ЖИХЪ НИ ѢДИНОМЪ :

че не сме достигнали до васъ ; понеже досегнахмы даже и до васъ съ благоустройство-то Христово.

15. И не ся хвалимъ възъ отъ прѣдѣль-тъ си въ чужды трудове, но имамы надеждѣ, че колкото въра-та ви възрастува, споредъ дѣль-тъ ни ще ся възвеличимъ во васъ прѣмного,

16. Така що да проповѣдамы евангеліе-то и отъ васъ по нататѣкъ, не да ся хвалимъ съ готово-то въ чуждѣ дѣль.

17. А който ся хвали, съ Господа да ся хвали ,

18. Защото не е одобренъ тойзи който самъ себе си прѣпорѣчва, но тойзи когото Господь прѣпорѣчва.

ГЛАВА 11.

1. Да быхте потърпѣли малко нѣщо на мое-то безуміе ; по и потърпѣте мя.

2. Защото ревнувамъ за васъ съ Божіе ревнованіе : понеже вы сгодихъ съ единъ мѣжъ, да вы прѣдставиѣ Христу чистѣ дѣла.

3. Но боѣмъ ся да не бы, както змія-та съ пронырство-то си прѣльсти Евѣ, така да ся разврати умъ-тъ ви, *и отпадне* отъ простотѣ-тъ *на любовь-тъ ви къмъ Христа.*

4. Защото ако бы дошелъ нѣкой да *ви* проповѣдува друго Иисуса, когото ний не сме проповѣдали, или да приемете другъ духъ, когото не сте приели, или друго евангеліе, което не сте приели, добръ быхте го потърпѣли.

5. Но мислѣмъ че не съмъ въ нищо по доленъ отъ най първы-тъ апостола.

6. А пакъ, ако и да съмъ въ говореніе-то простакъ, въ знаніе-то не съмъ ; но ний всякакъ сме явени вамъ во всичко.

7. Или съмъ грѣхъ сторилъ, като смирявахъ себе си да ся възвысите вы, защото даромъ ви проповѣдахъ евангеліе-то Божіе ?

8. Другы церкви обрахъ, та зѣхъ заплатѣ за служеніе на васъ ; а когато бѣхъ при васъ, и ся намѣрихъ въ оскудность, не отеготихъ никого ;

д. Скъдость ко мою исполниша братїа пришѣдше ѿ Македонїи: ѿ во всемъ безъ стѣженїа вамъ себѣ соблюдохъ ѿ соблюдохъ.

е. Есть истина Хрѣтова во мнѣ, ꙗко похваленїе сїе не загради́тсѧ ѿ мнѣ въ странахъ ꙗхѡистѣхъ.

ж. Почто; занѣ не люблю ли васъ; Еѣ въѣсть: а еже творю, ѿ сотворю,

з. Да ѿсѣкѣхъ винѣ хотѣющимъ вины, да, ѿ немже хвалѧтсѧ, ѡбраща́тсѧ ꙗкоже ѿ мы:

и. Таковѣи ко живи апостоли, дѣлатели стѣвїи, превраща́ющесѧ во ꙗвлѧ Хрѣтовы:

й. И не дивно: самъ ко сатанѣ превращѣетсѧ во ꙗггѧ свѣтла:

к. Не вѣлю оубо, ꙗже ѿ слагителѣ егѡ превраща́ютсѧ ꙗко слагителѣ правды, ѿмже кончина вѣдетъ ко дѣломъ ѿхъ.

л. Паки глаголю: да никтоже мнѣтъ мѧ безѣмна быти: ꙗже ли нѣ, понѣ ꙗко безѣмна прїимѣте мѧ, да ѿ ѡзъ мало что похваляюсѧ.

м. А еже глаголю, не глаголю по Гдѣ, но ꙗко въ безѣмнѣ, въ сѣи чѧсти похваляю.

н. Понѣже мнози хвалѧтсѧ по плѣти, ѿ ѡзъ похваляюсѧ.

о. Любѣзнь ко прїемлете безѣмныа, мѣдри сѣи:

п. Прїемлете бо, ꙗже ктѣ васъ порабоуѧетъ, ꙗже ктѣ подѧлетъ, ꙗже ктѣ (не вѣпотѣ) прѣторитъ, ꙗже ктѣ по лицѣ вѣетъ вы, ꙗже ктѣ величѧетсѧ.

р. По досажденїю глаголю, занѣ ꙗки мы ѿзнемогѣхмъ. ѿ немже ꙗже дерзѧетъ ктѣ, несмысленнь глаголю, дерзѧю ѿ ѡзъ:

с. Евреи ли сѣть; ѿ ѡзъ: Иллите ли сѣть; ѿ ѡзъ: сѣмъ ꙗвраамле ли сѣть; ѿ ѡзъ:

т. Слагителѣ ли Хрѣтовы сѣть; не въ мѣдрости глаголю,

9. Защото оскудность-тъ ми запълнихъ братія-та които дойдохъ отъ Македоніѣ, и по всичко упазихъ себе си, и ще ся упазѣ да ви не бѣдѣ въ теготѣ.

10. Истина-та Христова е въ мене, че тая похвала нѣма да ми ся загради за въ Ахайскы-тѣ мѣста.

11. Защо? Защото вы не обычате ли? Знае Богъ.

12. А каквото правѣхъ, *това* и ще правѣхъ, за да отсѣкѣхъ причинѣ-тъ на тѣзи, които искать причинѣ, да ся намѣрятъ въ това, за което ся хвалятъ, *таквизи* каквито и пый.

13. Защото които сѣ таквизи, тѣ сѣ лъжеапостоли, лукави работници, и прѣобразяватъ ся на Христовы апостолы.

14. И не е чудно; защото самъ си Сатана ся прѣобразява на свѣтлъ ангелъ.

15. И тѣй не е голѣмо *нищо* ако и негови-тѣ служители ся прѣобразяватъ като служители на правдѣ-тъ; но тѣхна-та сетнина ще бѣде споредъ дѣла-та имъ.

16. Пакъ казувамъ, никой да мя не възмни че съмъ безумень; или инакъ, приимѣте мя поне като безумень, да ся похвалѣхъ и азъ малко *нищо*.

17. Което говорѣхъ въ това дързновение на хваленіе-то не говорѣхъ го по Господа, но като въ безуміе.

18. Понеже мнозина ся хвалятъ по плѣтъ, ще ся похвалѣхъ и азъ.

19. Защото вы като сте разумни, съ благодареніе търпите безумны-тѣ;

20. Понеже търпите ако нѣкой вы порабошава, ако *вы* испояжда, ако *ви* зема нѣкой *ваше-то*, ако ся нѣкой прѣвъзнося, ако нѣкой вы бие въ лице.

21. По обезчестеніе казувамъ, ужъ че съмъ пый немощни; но въ каквото ся осмѣлява нѣкой (несмысленно говорѣхъ,) осмѣлявамъ ся и азъ.

22. Еврен ли сѣ? и азъ *силь*; Израиляне ли сѣ? и азъ; сѣме Авраамово ли сѣ? и азъ;

23. Служители Христови ли сѣ? (*като* изумлень говорѣхъ,) азъ

паче ѿзз: въ трѣдѣхъ множае, въ ранахъ превольѣ, въ темнищахъ ѿзаниха, въ смѣртехъ многаци.

ѿд. Ѡ ѿдѣй пятькрѣты четыредесѣть рѣзвѣ ѣдѣныа прѣихъ,

ѿе. Трѣи пѣлицами бѣенъ вѣхъ, ѣдѣною кѣменни наметанъ вѣхъ, трѣкрѣты корѣвѣ ѡпровѣржесѣ со мною: ношь ѿ дѣнь во глѣбениѣ сотворѣхъ:

ѿз. Въ ѡгнѣхъ шѣствѣхъ множицею: бѣдѣ въ рѣкѣхъ, бѣдѣ ѡ развѣйникѣхъ, бѣдѣ ѡ срѣдникѣхъ, бѣдѣ ѡ ѿзѣикѣхъ, бѣдѣ во градѣхъ, бѣдѣ въ пѣстыни, бѣдѣ въ морѣ, бѣдѣ во лжебрѣти:

ѿз. Въ трѣдѣ ѿ пѣдвизѣ, во бѣдѣхъ множицею, во ѡлчѣхъ ѿ жѣждѣ, въ пощѣнѣхъ многаци, въ зимѣ ѿ наготѣ.

ѿи. Кромѣ внѣшнихъ, нападѣнѣе ѣже по всѣ днѣ, ѿ пощѣнѣе всѣхъ цѣркѣй:

ѿо. Ктѣ ѿзнемѣетъ, ѿ не ѿзнемѣю; ктѣ соблазнѣетъ, ѿ ѿзз не разжизѣюсѣ;

ѿа. Ѡще хвалѣтѣсѣ мѣ подобѣетъ, ѡ нѣмоши моѣй похвалюсѣ.

ѿа. Бѣхъ ѿ Ѡцѣ Гѣа нашегѣ Іѣса Хрѣта вѣсть, сѣй бѣгословѣнъ во вѣки, ѿкѣ не лѣз:

ѿв. Въ Дамѣсцѣ ѿзѣическѣй кнѣзь ѿрѣвы царѣ стрѣжѣше Дамѣсцѣ градъ, ѿти мѣ хотѣ: ѿ Ѡкѣнцемъ въ кѣшницѣ свѣшенъ вѣхъ по стѣнѣ, ѿ ѿзвѣгѣхъ ѿзъ рѣкѣ ѣгѣ.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. Похвалятѣсѣ же не пользѣетъ мѣ: прѣидѣ во въ видѣнѣ ѿ ѡкровѣнѣа Гѣна.

ѿ. Вѣмъ чѣловѣка ѡ Хрѣтѣ, прѣжде лѣтъ четыренѣдесѣти: ѡще въ тѣлѣ, не вѣмъ, ѡще ли кромѣ тѣла, не вѣмъ, Бѣхъ вѣсть: восхѣнѣна бѣвѣша таковѣгѣ до трѣтѣагѣ нѣсѣ.

Гл. 12. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

повече; въ трудове повече, въ біенія по прѣмного, въ тъмници още помного, много пѣти и на смърть.

24. Петъ пѣти по четиридесеть безъ единъ *удари* ми ударихъ Иудей-тъ;

25. Три пѣти мя съ тоягы бихъ, веднѣжъ съ камъніе мя бихъ, три пѣти коработрошеніе съмъ прѣтърпѣлъ, еднѣ ноцъ и единъ день останѣхъ по дълбини-тъ на море-то.

26. Много пѣти *съмъ былъ* и въ пѣтуванія; въ бѣды отъ рѣкы, въ бѣды отъ разбойници, въ бѣды отъ еднородцы, въ бѣды отъ язычници, въ бѣды въ градъ, въ бѣды въ пустынѣ, въ бѣды по море, въ бѣды между лжебратія;

27. Въ трудъ и мѣжъ, много пѣти въ неспаніе, въ гладъ и жедность, много пѣти въ неяденіе, въ студъ и въ голотъ;

28. Освѣнь въшшо-то, още и натрупуваніе-то *на много чело-вѣцы* у мене всякой день, и грыжа-та за всички-тъ церкви.

29. Кой изнемощева, та не изнемощевамъ *и азъ*? Кой ся соблазнява и ся не распалямъ азъ?

30. Ако трѣба да ся хвалѣжъ, ще ся похвалѣжъ съ това което принадежи на немощъ-тъ ми.

31. Богъ и Отецъ на Господа нашего Иисуса Христа, който е благословенъ въ вѣкы, знае че не лѣжъ.

32. Въ Дамаскъ областный-тъ управитель на Царя Арета зѣ подъ стражъ градъ-тъ Дамаскъ, като искаше да мя улови;

33. И прѣзъ прозорецъ по стѣнѣ-тъ мя спуснахъ съ кошъ, та избѣгнахъ отъ рѣцѣ-тъ му.

ГЛАВА 12.

1. Истинѣ не ми е за ползъ да ся хвалѣжъ, защото ще дойдъ до видѣнія и откровенія отъ Господа.

2. Знаѣ въ Христа едного чловѣка, който прѣди четиринадесеть години, (въ тѣло-то ли, не знаѣ; вѣнъ отъ тѣло-то ли, не знаѣ; Богъ знае;) възхытенъ бы до трето-то небе.

҃. ꙗко ѿ вѣмъ такоуа челоуѣка: ѡже въ тѣлѣ, ꙗко кромѣ
тѣла, не вѣмъ, ꙗко вѣсть:

Д. ИҢКВ ВОСХИЩЕНІѦ БЫСТЬ ВЪ РАЙ, И СЛЫША НЕИЗРЕЧЕННЫ
ГЛАГОЛЫ, ИҢЖЕ НЕ ЛѢТЬ ЁСТЬ ЧЕЛОВѢКЪ ГЛАГОЛАТИ.

Ѣ. Ѡ ТАКОВѢМЪ ПОХВАЛЮСА: Ѡ СЕБѢ ЖЕ НЕ ПОХВАЛЮСА,
ТОКМѢ Ѡ НѢМОЩЕЮ МОИЧУ.

Ѣ. Ище во восхоиѣхъ похвалѣтисѧ, не бѣдѣ безъмѣнѣ: исти-
на же рекѣ: шажѣ же, да не какъ кто вознепшѣтъ ѿ
мѣнѣ паче, ѣже видѣтъ мѧ, иль слышѣтъ что ѿ менѣ.

3. И за премнѣгаѣ ѡкровѣніа, да не превозношѣса, да дѣса
мѣ пакостникѣхъ плѣти, ѡггелѣхъ сатанинѣхъ, да мѣ пакѣсти
дѣетѣ, да не превозношѣса.

Ѣ. Ѡ сѣмѣ трикрѣты Гдѣ молѣхъ, да ѡстѣпнитъ ѡ
мѣнѣ:

Ѧ. П речѣ ми: довлѣтъ тѣ кѣгодѣть моѣ: сила во моѣ
вѣ нѣмоуши совершѣется. сладицѣ оубо похвалюса пѣче вѣ нѣ-
моущѣхъ моушѣхъ, да вселѣтся вѣ мѣ сила Хрѣтова.

І. ТѢМЖЕ БЛГОВОЛЮ ВЪ НЕМОЩЕХЪ, ВЪ ДОСАЖДЕНІИХЪ, ВЪ
ВѢДАХЪ, ВО ИЗГНАНІИХЪ, ВЪ ТѢСНОТАХЪ ПО ХРІСТѢ: ЕГДА КО НЕ-
МОЩСТВЮ, ТОГДА СІЛЕНІЯ ЕСМЪ.

Ѧ. БѸХЪ неслысленъ хвалѡса: въ ма понѣдите. Ѧзъ ко
долженъ бѣхъ ѿ васъ хвалѡмъ бывать: ничѣмъ же ко лишѣхъ
первѣишнѣхъ Ѧплъ, Ѧще ѡ ничѣмъ же ѣсмь.

Ѣ. ЗНАМЕНІА БО АПОСТОЛѢВЪ СОДѢШАСЯ ВЪ ВАСЪ ВО ВСАКОМЪ
ТЕРПѢНІИ, ВЪ ЗНАМЕНІИХЪ И ЧЛѢСТѢХЪ И СИЛАХЪ.

ГІ. ЧТО́ БО ѢСТЬ, ѢГѢ́ЖЕ ЛИШЬ́ИТЕСЯ ПѦ́ЧЕ ПРО́ЧИХЪ ЦРѢ́ВІЙ,
РѦЗВѢ́ ТОЮ́Ю, Ꙗ́КЪ Ѡ́ЗЪ СѦМЪ НЕ СЪГЖЬ́ХЪ ВѦМЪ; ДАДѢ́ТЕ МНѢ
НЕПРѦВѢ́ДЪ СІЮ́.

ДѢ. СѢ ТРѢТІЕ ГОТОВЪЗ ЁСМЪ ПРІИТИ КЪ ВАМЪ, Ѳ НЕ СТЫЖЪ
ВАМЪ. НЕ ѲЩЕ БО ВАШИХЪ, НО ВАСЪ. НЕ ДУАЖНА БО СЪТЬ
ЧАДА РОДИТЕЛЕМЪЗ СНИСКАТИ ѲМѢНІА, НО РОДИТЕЛИ ЧА-
ДЪМЪЗ:

3. И такъвъ единъ челоувѣкъ знаѣхъ, (въ тѣло ли, вънъ отъ тѣло ли, не знаѣхъ ; Богъ знае ;)

4. Че бѣ възхитенъ въ рай, и чу словеса неизреченны, които не е простено челоувѣку да ги говори.

5. Съ такъвъ *челоувѣкъ* ще ся похвалѣхъ, а съ мене си не ще да ся похвалѣхъ, освѣнъ съ немощи-тъ си.

6. Защото ако поискамъ да ся похвалѣхъ, безуменъ не ще бѣдѣхъ ; понеже ще рекѣ истинѣхъ ; но свѣнѣхъ ся да не бы помислилъ нѣкой за мене повече отъ каквото мя види, или чува отъ мене.

7. И за да ся не прѣвъзносямъ за прѣмногo-то откровенія, даде ми ся трѣнъ въ плѣтъ-тъ ми, ангелъ Сатанинъ да мя мѣчи, за да ся не прѣвъзнасямъ.

8. За това *нищо* три пѣти ся молихъ Господу, да го отмахне отъ мене ;

9. И рече ми ; Доволно ти е моя-та благодать : защото сила-та ми въ немощъ ся показува съвършенна. И тѣй съ крайно благодареніе по добрѣ ще ся похвалѣхъ въ немощи-тъ си, за да ся всели въ мене сила-та Христова.

10. За това благодаренъ оставамъ въ немощи, въ укоренія, въ нужды, въ гоненія, въ притѣсненія за Христа ; защото когато съмъ немощенъ, тогази съмъ силенъ.

11. Станѣхъ безуменъ съ хвалбы-тъ си ; вы мя принудихте ; защото азъ трѣбуваше отъ васъ да ся прѣпорѣчвамъ ; понеже не съмъ былъ по доленъ отъ най първы-тъ апостолы, ако и да съмъ нищо.

12. Знакове-тъ на единъ апостолъ показяхъ ся дѣломъ между васъ въ всяко търпѣніе, съсъ знаменія и чудеса и силы,

13. Защото въ какво останѣхте по долни отъ други-тъ церкви, освѣнъ дѣто самъ азъ не вы отеготихъ ? простѣте ми тѣзи неправдѣ.

14. Ето третій пѣтъ съмъ готовъ да дойдѣ при васъ, и нѣма да вы отеготѣхъ ; защото не искамъ ваше-то, но васъ ; защото не сѣ длѣжны чада-та да събиратъ имотъ за родители-тъ, но родители-тъ за чада-та :

ѳі. Їѳъ же въ сладоусть ѳждивѸ ѳ ѳждивѣнъ вѸдъ по дѸшѸхъ вѸшихъ: Ѹще ѳ ѳзміше вѸсхъ любѸ, мѣнше любѣмъ ѳсмь.

ѳі. БѸдѳ же, Ѹѳъ не ѸтагчѸхъ вѸсхъ: но коварѣнъ сѸй, лѣстѸю вѸсхъ прѸѸхъ.

ѳі. ЁдѸ коѳмъ Ѹ посланныхъ кхъ вѸмъ лихѸѳмствовахъ вѸсхъ;

ѳі. ОѸмолихъ Тѳта, ѳ схъ нѳмъ послѸхъ брѸта: ёдѸ лихѸѳмствова чѳмъ вѸсхъ Тѳтхъ; не тѣмже ли дѸхѸмъ ходѸхѸмъ; не тѣмже ли стопѸми;

ѳі. ПѸки ли мнитѣ, ѳкѸ Ѹвѣтхъ вѸмъ творѳмъ; прѣдъ БѸѸмъ, Ѹ Хрѳтѣ глаголемъ: всѸ же, возлюбленѳи, Ѹ вѸшемъ созидѸнѳи (ѳ оѸтверждѣнѳи).

ѳ. ПоѸсѸ же, ёдѸ кѸкѸ пришѣдхъ, не ѳѸцѣхъ же хѸщѸ, ѸвѣрѸщѸ вѸсхъ, ѳ Ѹѳъ ѸвѣрѸщѸ вѸмъ, ѳковѸ же не хѸщѣте: да не кѸкѸ (вѸдѸтхъ) рѣнѳѸ, зѸвѳстѳи, ѳрѸстѳи, рѣтѳи, клеветѳѸ, шептѸнѳѸ, кичѣнѳѸ, нестроѣнѳѸ:

ѳ. Да не пѸки пришѣдша мѸ смиритхъ БѸхъ мѸѳ оѸ вѸсхъ, ѳ восплащѸсѸ мѸѳгнхъ прѣжде согрѣшѳихъ, ѳ не покѸвѳшихъ Ѹ нечѳстѸтѣ ѳ влзжѣнѳи ѳ стѸдолѸжствѳѳи, ѳже содѣѸша.

ГЛАВА ГІ.

ѳ. Трѣтѳѣю сѣ градѸ кхъ вѸмъ: при оѸстѣхъ двоѸ ѳли трѣѸхъ свидѣтелей стѸнетхъ всѸкхъ глаголахъ.

ѳ. Прѣжде рѣхъ ѳ предъглаголю, ѳкѸ оѸ вѸсхъ вѸвхъ вторѸе, ѳ ѸсѸтствѸ нынѣ пишѸ, прѣжде согрѣшѳившѸмъ ѳ прѸчѸмъ вѣѳмъ, ѳкѸ Ѹще прѳндѸ пѸки, не поѸладѸ:

ѳ. ПѸнѣже ѳскѸшенѳѸ ѳщѣте глаголющѸгѸ во мнѣ ХрѳтѸ, ѳже вхъ вѸсхъ не ѳзнемогѸетхъ, но мѸжетхъ вхъ вѸсхъ.

ѳ. ЇѳѸ Ѹще ѳ распѸтхъ вѸсть Ѹ нѣмоѸѳи, но жѳвхъ ѣсть

Гл. 13. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

15. А пакъ азъ съ крайнѣ радость ще иждивѣж и цѣль ще ся иждивѣж за души—тѣ ви; съвсѣмъ че, като вы обычаемъ азъ повече, вы мя обычате по малко.

16. По тѣй да е, азъ вы не отеготихъ, а като хитръ уловихъ вы съ измамж.

17. Спечелилъ ли съмъ азъ нѣщо отъ васъ, чрѣзъ нѣкого отъ тѣзи които испроводихъ до васъ?

18. Примолихъ ся Титу и съ него проводихъ братъ—тѣ; Титъ ли припечели нѣщо отъ васъ? не съ истый—тѣ ли духъ ходихмы? не въ исты—тѣ ли стѣпки?

19. Пакъ ли мините че ся оправдавамы прѣдъ васъ? прѣдъ Бога говоримъ въ Христа; всичко това, възлюбленни *мои*, е за ваше назиданіе.

20. Защото ся боѣж да не бы, като дойдж, да вы не намѣриж каквыто вы желаѣж, и азъ да ся не намѣриж за васъ не какъвто мя желаете; да не бы *да има между васъ* распри, завижданія, гнѣвовѣ, дразненія, одумванія, шептанія, голѣмѣнія, бъркотин.

21. Да не бы кога дойдж пакъ че мя смири Богъ мой при васъ, и оплачж мнозина които сж отъ напрѣдъ съгрѣшили, и не сж ся покаяли зарадъ нечистотж—тж, блудство—то и похотливостъ—тж, които сж сторили.

ГЛАВА 13.

1. Ето третій пѣтъ идж при васъ; отъ уста—та на двама или трима свидѣтели ще ся потвърди всяка рѣчь.

2. И прѣди рѣкохъ, и *пакъ* като че съмъ вторый пѣтъ при васъ прѣдказувамъ, и нынѣ като не съмъ при васъ пишж на тѣзи които сж изнапрѣдъ съгрѣшили, и на всички други, че, ако дойдж пакъ, пѣма да пощадиъ:

3. Понеже търсите да опитате Христа който говори въ мене, който къмъ васъ не е немощенъ, но е силенъ между васъ.

4. Защото ако и да бы распятъ въ немощъ, живъ е обаче съсъ.

ѡ сѣлы Бжѣа: ѿко ѿ мы немоуштвоуемъ въ немъ, но живи бѣдемъ съ нимъ ѡ сѣлы Бжѣа въ васъ.

Ѣ. Себѣ иукушайте, аще естѣ въ вѣрѣ, себѣ иукушайте: иль не знаете себѣ, аѣкъ Исъ Хрѣтоу въ васъ естѣ, развѣ тоѣю чимъ неукснни естѣ.

Ѥ. Оуповаю же аѣкъ разумѣти имате, аѣкъ мы нѣсмы неукснни.

Ѧ. Молимъ же къ Бгъ, не сотвориѣти вамъ ни единагъ зла: не аѣкъ да мы иукуснни авимъ, но да вы доброе сотворите, мы же аѣкъ неукснни бѣдемъ.

ѧ. Ниѣтоже ко моужемъ на истинъ, но по истинѣ.

Ѩ. Радземъ ко, егда мы немоуштвоуемъ, вы же сѣлыны бываѣте: ѡ сѣмъ же ѿ молимъ, ѡ вашемъ совершеніи.

ї. Сегѡ ради не сый оу васъ сѣа пишѣ, да не пришеѣдъ безшаднъ сотворю по властѣ, юже Гдъ далъ ми естѣ въ созиданіе, а не на разореніе.

аї. Прочеѣ же, братіе, радуйтѣся, совершайтѣся, оутѣшайтѣся, тожде мѣдрствуйте, миръ имѣйте: ѿ Бгъ любве ѿ мира бѣдетъ съ вами.

бї. Цѣлуйте дрѣгъ дрѣга лобзаніемъ стѣлымъ: цѣлуютъ вы стѣи вси.

ѿї. Блгоудѣтъ Гдъ нашегѡ Исъ Хрѣта, ѿ любви Бга ѿ Оца ѿ ѡбщѣніе стѣагѡ Дха со всеми вами. аминъ.

силѣ Божіѣ; понеже и ный въ него смы немощни, но съсѣ силѣ Божіѣ ще бѣдемъ живи съ него между васъ.

5. Себе си испытуйте, да ли сте въ вѣрѣ-тѣ; себе си опытайте. Или не познавате вы себе си, че Христосъ е въ васъ? освѣтъ ако че *вы* сте неодобрени.

6. И надѣѣ ся че ще познаете че ный не смы неодобрени.

7. Молиѣ Бога да не сторите нищо зло; не за да ся покажемъ ный одобрени, но за да струвате вы добро-то, а ный нека бѣдемъ неодобрени;

8. Защото не можемъ нищо противъ истинѣ-тѣ, но за истинѣ-тѣ *можемъ*.

9. Понеже ся радуваме когато ный смы немощни, а вы сте силни; наипаче това и желаемъ, ваше-то оствѣршенствованіе.

10. За това и като не съмъ при васъ пишѣ това, щото кога дойдѣ при васъ да ся не докарамъ строго, по власть-тѣ коѣто ми е далъ Господъ за назиданіе, а не за разореніе.

11. И тѣѣ, братіе, радуйте ся, съвѣршенствуйте ся, утѣшайте ся, бѣдѣте единомысленни, миръ имайте; и Богъ на любовь-тѣ и на миръ-тѣ ще бѣде съ васъ.

12. Поздравѣте ся единъ другъ съсѣ цѣлованіе свято. Поздравяватъ вы всички-тѣ святіи.

13. Благодать-та на Господа Ісуса Христа, и любовь-та Божія, и общеніе-то на Святаго Духа да бѣде съсѣ всички васъ. Аминь.

КЪ ГАЛАТѢМЪ ПОСЛАНИЕ

СВЯТАГО АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. ПАВЕЛЪ АПЛЪ, НИ Ѡ ЧЕЛОВѢКЪ, НИ ЧЕЛОВѢКОМЪ, НО ИИСУ ХРІТОМЪ И БГОМЪ СЦЕМЪ ВОСКРЕСІВШИМЪ ЕГО ИЗЪ МЕРТВЫХЪ,

Б. И ИЖЕ СО МНОЮ ВСА БРАТІА, ЦЕРКВАМЪ ГАЛАТІЙСКИМЪ :

Г. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѡ БГА СЦА И ГДА НАШЕГѠ ИИСУ ХРІТА,

Д. ДАВШАГѠ СЕБѢ ПО ГРѢСѢХЪ НАШИХЪ, ІАКѠ ДА ИЗБАВИТЪ НАСЪ Ѡ НАСТОАЩАГѠ ВѢКА ЛКАВАГѠ, ПО ВОЛИ БГА И СЦА НАШЕГѠ,

Е. ЕМЪЖЕ СЛАВА ВО ВѢКИ ВѢКѠВЪ. АМІНЬ.

Ж. ЧЖДЪСА, ІАКѠ ТАКѠ СКОРѠ ПРЕЛАГАЕТЕСЯ Ѡ ЗВАВШАГѠ ВЪ БЛАГОДАТІЮ ХРІТОВОЮ, ВО ИНО БЛГОВѢСТВОВАНІЕ :

З. ЕЖЕ НѢСТЬ ИНО, ТОЧІЮ НѢЦЫИ СЪТЪ СМЪЩАЮЩІИ ВЪ, И ХОТАЩІИ ПРЕВРАТИТИ БЛГОВѢСТВОВАНІЕ ХРІТОВО.

И. НО И АЩЕ МЫ, ИЛИ АГЛЪ СЪ НѢСѢ БЛГОВѢСТИТЪ ВАМЪ ПАЧЕ, ЕЖЕ БЛГОВѢСТИХОМЪ ВАМЪ, АНАДЕМА ДА БЪДЕТЪ.

К. ИКОЖЕ ПРЕДРЕКОХОМЪ, И НЫНѢ ПАКИ ГЛАГОЛЮ : АЩЕ КТО ВАМЪ БЛГОВѢСТИТЪ ПАЧЕ ЕЖЕ ПРОАСТЕ, АНАДЕМА ДА БЪДЕТЪ.

І. НЫНѢ КО ЧЕЛОВѢКИ ПРЕПИРАЮ ИЛИ БГА ; ИЛИ ИЩЪ ЧЕЛОВѢ-

КЪ ГАЛАТЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, апостолъ не отъ человѣцы, нито чрѣзь человѣка, но чрѣзь Иисуса Христа и Бога Отца който го е въскрѣсилъ отъ мъртвы-тъ,

2. И всичкы-тъ братія които сж съ мене, къмъ церкви-тъ Галатійскы :

3. Благодать да бжде вамъ и миръ отъ Бога Отца, и Господа нашего Иисуса Христа,

4. Който даде себе си за грѣхове-тъ наши, за да ны избави отъ настоящій-тъ лукавъ вѣкъ, по волѣж-тъ на Бога и Отца нашего,

5. Комуто слава-та да бжде въ вѣкы вѣковъ. Аминь.

6. Чудѣ ся какъ вы отъ оногова който вы призова чрѣзь благодать-тъ Христовъ, така скоро прѣминувате въ друго благовѣствованіе ;

7. Коего не е друго, но има нѣкои които вы смущаватъ, и ищѣтъ да прѣвѣрижѣтъ евангеліе-то Христово.

8. Но ако бы и сами ный, или ангелъ отъ небе-то да ви проповѣда друго евангеліе освѣнь онова което ви проповѣдахмы, да бжде анаеема.

9. Както по горѣ рекохмы, и сега пакъ казувамъ, ако нѣкой ви проповѣдува друго евангеліе освѣнь онова, което приехте, да бжде анаеема.

10. Защото человѣцы ли *искаж* да склонѣж сега, или Бога ? или

искамъ да угождамъ на чловѣцы? Защото ако угождавахъ още на чловѣцы, не щѣхъ да съмъ Христовъ рабъ.

11. Извѣствамъ ви, братіе, че проповѣданно-то отъ мене евангеліе не е чловѣческо ;

12. Защото нито азъ отъ чловѣкъ съмъ го приелъ, нито съмъ го научилъ, освѣнъ съ откровеніе Исусъ Христово.

13. Защото сте чули нѣкогашно-то мое въ Іудейство-то поведеніе, какъ гоняхъ твърдѣ много церквѣ-тъ Божіѣ и разорявахъ ѣхъ.

14. И прѣспѣвахъ въ Іудѣйство-то повече отъ мнозина мои врѣстници въ родъ-тъ ми, понеже бѣхъ по голѣмъ ревнителъ за отеческы-тъ мои прѣданія.

15. А когато Богъ, който бѣ мя опрѣдѣлилъ отъ утробѣ-тъ на майкѣ ми, и призвавъ чрѣзъ своиѣ-тъ благодать, благоволи,

16. Да открие Сына своего въ мене, да го проповѣдувамъ между язычници-тъ ; отъ тойзи частъ не ся допытахъ до плѣтъ и кръвъ,

17. Нито възлѣзохъ въ Іерусалимъ при апостолы-тъ които бѣхъ прѣди мене, но отидохъ въ Арабіѣ, и пакъ ся завърнѣхъ въ Дамаскъ.

18. Послѣ слѣдъ три години възлѣзохъ въ Іерусалимъ, за да ся познаѣ съ Петра, и останѣхъ при него петнадесетъ дена ;

19. И друго отъ апостолы-тъ не видѣхъ освѣнъ Іакова брата Господня.

20. А това което ви пишѣ, ето прѣдъ Бога *исповѣдувамъ* че не лъжѣ.

21. Послѣ дойдохъ въ Сирійскы-тъ и Киликійскы-тъ страны ;

22. И лично не бѣхъ познатъ на Іудейскы-тъ въ Христа церкви ;

23. А чувахъ само, че той който нѣкога ны гоняше, сега проповѣдува вѣрѣ-тъ, който нѣкога разоряваше.

24. И славяхъ Бога за мене.

ГЛАВА 2.

1. Послѣ, слѣдъ четиринадесетъ години пакъ възлѣзохъ въ Іерусалимъ съ Варнавѣ, като зѣхъ съзъ себе си и Тита.

Ѣ. Взыдохъ же по ѡкровенію, и предложихъ ѿмъ бѣговѣствованіе, ѣже проповѣдаю во іазыцѣхъ, наединѣ же мнѣмымъ, да не какъ воще текъ, нли текохъ.

Ѣ. Но ни Титъ ѿже со мною, Ѣллинъ сынъ, нѣжденъ бысть ѡверѣзатися :

Ѥ. И за пришедшую лжебрѣтню, ѿже привидѣша согладати свободы нашеа, юже ѿмамы ѡ Хртѣ Іисѣ, да насъ поравѣтатъ :

Ѧ. ѿмже ни къ часъ повинѣхомъ въ покореніе, да ѿстина бѣговѣстіа превѣдетъ въ васъ.

ѧ. Ѣмнѣишихъ же быти что, іаковъ нѣкогда вѣша, ни чтоже мнѣ разнствуетъ : лица бѣа челоѣча не прѣмлетъ : мнѣ во мнѣмъ ни чтоже привозложѣша :

Ѩ. По сопротивное, оуразмѣвше, іакъ оуѣрено мнѣ бысть бѣговѣстіе неѡверѣзаніа, іакоже Петръ ѡверѣзаніа :

Ѣ. ѿбо споспѣшествовавый Петръ въ посланіе ѡверѣзаніа, споспѣшествова и мнѣ во іазыки :

Ѥ. И познѣвше бѣгодѣть дѣнню мнѣ, іакъ въ и Кіфа и Іѡаннъ мнѣмъ столпъ быти, десницъ дѣша мнѣ и Варнаѣ ѡбщеніа, да мы во іазыки, Ѣні же во ѡверѣзаніе :

Ѣ. Тѣю нищихъ да помнимъ, ѣже и потщѣхъ сѣ ѿстѣе сотворити.

Ѥ. Ѣгда же прѣиде Пётръ во Антіохію, въ лицѣ ѣмъ прѣтивъ стѣхъ, іакъ заборенъ вѣ.

Ѧ. Прѣжде во дѣже не прѣити нѣкимъ ѡ іакъ въ, съ іазыки іадѣше : Ѣгда же прѣидѣша, ѡпрѣташесѣ и ѡлчѣшесѣ, боѣхъ същихъ ѡ ѡверѣзаніа.

Ѣ. И лицемѣришасѣ съ нимъ и прѣчѣи ісѣдѣн, іакъ и Варнаѣ прѣстѣти лицемѣрствъ ѿхъ.

Ѥ. Но Ѣгда видѣхъ, іакъ не прѣвъ хѣдатъ ко ѿстинѣ бѣговѣствованіа, рекохъ Петръ прѣдъ всѣмъ : ѿще ты ісѣдѣи

2. И то възлѣзохъ по откровеніе, та имъ прѣдложихъ евангеліе-то което проповѣдувамъ между язычници-тъ, особенно прѣдъ знамениты-тъ, да не бы напразно да тичамъ или да съмъ тичалъ.

3. Но нито Титъ който бѣ съ мене, ако и да бѣше Елминъ, не бы принуденъ да ся обрѣже:

4. А тѣзи лжебратія, които сж ся вкраднѣли и примѣкнѣли да съгледателствувать нашѣ-тъ свободѣ койѣто имамы въ Христа Исуса за да ны поработять;

5. На тѣхъ ни на часъ не устѣпихмы да имъ ся покоримъ, *и то* за да прѣбѣде въ васъ евангелска-та истина.

6. А за тѣзи които ся мнѣть че сж нѣщо, каквито и да сж были нѣкога, менѣ ми е все едно; (Богъ не гледа на лице-то на чело-вѣка;) защото знаменити-тъ не ми приложихъ нищо повече;

7. Но напротивъ, щомъ видѣхъ че быхъ повѣренъ *да проповѣдувамъ* евангеліе-то на необрѣзаны-тъ, както Петръ на обрѣзаны-тъ,

8. (Защото който подѣйствува въ Петра за апостолство между обрѣзаны-тъ, подѣйствува и въ мене за въ язычници-тъ;)

9. И като познахъ даденѣ-тъ менѣ благодать Іаковъ и Кифа и Іоаниъ, които ся виждахъ че сж стѣлпове, дадохъ десници на общеніе на мене и на Варнавѣ, за да идемъ ний въ язычници-тъ а тѣ въ обрѣзаны-тъ.

10. *Искахъ* само да поминѣ сиромасы-тъ; за което и ся потрудихъ съ усърдіе това исто-то да сторѣхъ.

11. А когато дойде Петръ въ Антиохіѣ, въспротивихъ му ся въ очи, защото бѣше достоинъ за изобличеніе.

12. Понеже прѣди да дойдѣтъ нѣконъ отъ Іакова, ядѣше наедно съ язычници-тъ, а когато дойдохъ, свѣнѣше ся и странѣше отъ тѣхъ, защото ся убоя отъ обрѣзаны-тъ.

13. И съ него заедно лицемѣрствувахъ и други-тъ Іудеи; така щото и Варнава ся увлѣче въ това тѣхно лицемѣрство.

14. Но азъ, като видѣхъ че не постѣпвать право по истинѣ-тъ евангелскѣ, рѣкохъ на Петра прѣдъ всички-тъ: Ако ты който си

сый, ꙗзычески ꙗ не ѿдѣйски живѣши, почтò ꙗзыки нѣдиши ѿдѣйски житѣльствовати ;

ѿ. Мы естествомъ ѿдѣи, ꙗ не ѿ ꙗзыкъ грѣшницы.

ѿ. Оувѣдѣвше же, ꙗкѡ не ѡправдѣтсѣ челоувѣкъ ѿ дѣла закона, но токѡмъ вѣрою Іисъ Хрѣтовою : ꙗ мы во Хрѣтѣ Іисѣ вѣровахомъ, да ѡправдимсѣ ѿ вѣры Хрѣтовы, ꙗ не ѿ дѣла закона : занѣ не ѡправдѣтсѣ ѿ дѣла закона всѧкъ плòтъ.

з. Ёще ли ищущи ѡправдѣтсѣ ѡ Хрѣтѣ, ѡверѣтохомсѣ ꙗ сѧми грѣшницы, Хрѣтòсъ оубо грѣхъ ли сазжитѣль ; да не вѣдетъ.

и. Ёще бо ꙗже разорѣхъ, сѧ пакѣ созидѧю, престѣпника себѣ представляю.

и. Ёзъ бо закономъ законъ оумрохъ, да Бгови живъ вѣдъ : Хрѣтовѣ сраспѧхъ :

к. Живъ же не ктомъ ёзъ, но живѣтъ во мнѣ Хрѣтòсъ : ꙗ ёже нынѣ живъ во плòти, вѣрою живъ Сѧ Бжѧа, возлюбившаго мене ꙗ предавшаго себѣ по мнѣ.

ка. Не ѡметѧю бѧгодѧти Бжѧа : Ёще бо закономъ правда, оубо Хрѣтòсъ тѣне оумре.

ГЛАВА Г.

а. Ѡ несмысленнѣи Галѧте, ктò вы прелстѧлъ ёсть не покорѣтсѣ истинѣ ; ѡмже предъ Очиѡма Іисъ Хрѣтòсъ преднаписанъ вѣсть въ васъ распѧтъ.

б. Сѧ ёдино хощѣ оувѣдѣти ѿ васъ, ѿ дѣла ли закона Дхѧ прѧстѣ ꙗли ѿ сѧхѧ вѣры ;

г. Тѧкѡ ли несмысленни ёстѣ, начѣнше дхѡмъ, нынѣ плòтѣю скончавѧете ;

д. Толѧка пострадѧсте тѣне ; Ёще точию ꙗ тѣне.

Іудеинъ, живѣешь язычески а не Іудейски, защо принуждавашъ язычници-тъ да Іудействуютъ?

15. Ный *които* смы природно Іудей а не грѣшници отъ язычници-тъ,

16. Като знаемъ че не ся оправдава челоувѣкъ отъ дѣла-та на законъ-тъ, тъкмо съ вѣрж-тъ въ Іисуса Христа, и ный повѣрувахмы въ Христа Іисуса, за да ся оправдаемъ отъ вѣрж-тъ Христовъ, и не отъ дѣла-та на законъ-тъ; защото отъ дѣла-та на законъ-тъ нѣма да ся оправдае никоя плѣть.

17. Но като ищемъ да ся оправдаемъ чрѣзъ Христа, ако смы ся намѣрили и ный грѣшни, то Христосъ на грѣхъ-тъ ли е служитель? Да не бѣде.

18. Защото ако възсъздавамъ пакъ онова което съмы развалилъ, показувамъ себе си прѣстѣпникъ.

19. Защото азъ чрѣзъ законъ-тъ закону мъртъвъ быхъ, да бѣдѣ живъ Богу.

20. Сраспахъ ся съ Христа, и *сега* вече живѣѣхъ не азъ, по Христосъ живѣе въ мене; а това що живѣѣхъ сега въ плѣть, живѣѣхъ въ вѣрж-тъ на Сына Божія, който мя възлюбил, и прѣдаде себе си заради мене.

21. Не отвъргамъ Божіѣхъ-тъ благодать; защото ако оправданіе-то бѣва чрѣзъ законъ-тъ, то напразно е Христосъ умрѣлъ.

ГЛАВА 3.

1. О несмысленни Галатяне, кой вы омая, да ся не покорявате на истинѣхъ-тъ, *вы*, прѣдъ очи-тъ на които Іисусъ Христосъ ся прѣдначѣрта распнѣтъ между васъ?

2. Това само ищѣ да научѣ отъ васъ: Отъ дѣла-та на законъ-тъ ли пріѣхте Духъ-тъ, или отъ слушаніе-то на вѣрж-тъ?

3. Толкозъ ли сте несмысленни, че като започенѣхте съ Духъ, сега свѣршате съ плѣть?

4. Напусто ли толкозъ пострадахте? ако наистинѣ да е напусто!

Ѣ. ПОДАЙ О҃҃҃ѢО ВАМЪ ДѢХА, И ДѢЙСТВУЙ СИЛЫ ВЪ ВАСЪ, Ѣ ДѢЛЪ ЛН ЗАКОНА, ИЛИ Ѣ СЛѢХА ВѢРЫ ;

Ѥ. И҃КОЖЕ АВРААМЪ ВѢРОВА Б҃҃҃҃҃, И ВМѢНИСА ѤМЪ ВЪ ПРАВДѢ.

Ѧ. РАЗУМѢЙТЕ О҃҃҃ѢО, И҃КЪ СЪЩІИ Ѣ ВѢРЫ, СІИ СЪТЪ СЫНОВЕ АВРААМЪ.

И. ПРЕДВІДѢВШЕ ЖЕ ПИСАНИЕ, И҃КЪ Ѣ ВѢРЫ ѢПРАВДАЕТЪ И҃ЗЫКИ Б҃҃҃҃҃, ПРЕЖДЕ БЛГОВѢСТВОВА АВРААМЪ : И҃КЪ БЛГОСЛОВАТСА Ѣ ТЕБѢ ВСИ И҃ЗЫЦЫ.

Ѧ. ТѢМЖЕ СЪЩІИ Ѣ ВѢРЫ, БЛГОСЛОВАТСА СЪ ВѢРНЫМЪ АВРААМОМЪ.

І. ЕЛИЦЫ КО Ѣ ДѢЛЪ ЗАКОНА СЪТЪ, ПОДЪ КЛАТВОЮ СЪТЪ : ПИСАНО КО ѤСТЬ : ПРОКЛАТЪ ВСАКЪ И҃ЖЕ НЕ ПРЕВЪДЕТЪ ВО ВСѢХЪ ПИСАННЫХЪ ВЪ КНИЗѢ ЗАКОННѢИ, И҃КЪ ТВОРИТИ Ѥ.

І. И҃ И҃КЪ ВЪ ЗАКОНѢ НИКТОЖЕ ѢПРАВДАЕТСА Ѣ Б҃҃҃҃҃, И҃ВѢ, И҃КЪ ПРАВЕДНЫЙ Ѣ ВѢРЫ ЖІВЪ БЪДЕТЪ :

І. ЗАКОНЪ ЖЕ НѢСТЬ Ѣ ВѢРЫ, НО СОТВОРИВШІИ ТѤ ЧЕЛОВѢКЪ ЖІВЪ БЪДЕТЪ ВЪ НИХЪ.

І. ХР҃ТОСЪ НЫ И҃СКУПИЛЪ ѤСТЬ Ѣ КЛАТВЫ ЗАКОННЫѤ, БЫВЪ ПО НАСЪ КЛАТВА : ПИСАНО КО ѤСТЬ : ПРОКЛАТЪ ВСАКЪ ВІСАИ НА ДРЕВѢ :

І. ДА ВЪ И҃ЗЫЦѢХЪ БЛГОСЛОВЕНІЕ АВРААМЛЕ БЪДЕТЪ Ѣ ХР҃ТѢ И҃СѢ, ДА ѢВѢТОВАНИЕ ДѢХА ПРИИМЕМЪ ВѢРОЮ.

І. ПРАТІЕ, ПО ЧЕЛОВѢКЪ ГЛАГОЛЮ, ОБАЧЕ ЧЕЛОВѢЧЕСКАГЪ ПРЕДТВЕРЖДЕННА ЗАВѢТА НИКТОЖЕ ѢМЕТѢТЪ ИЛИ ПРИПОВѢВѢЕТЪ :

І. АВРААМЪ ЖЕ РЕЧЕНИ БЫША ѢВѢТЫ, И СѢМЕНИ ѤГ҃҃҃҃҃ : НЕ ГЛАГОЛЕТЪ ЖЕ, И СѢМЕНЕМЪ, И҃КЪ Ѣ МНОЗѢХЪ, НО И҃КЪ Ѣ ЕДИНОМЪ, И СѢМЕНИ ТВОЕМЪ, И҃ЖЕ ѤСТЬ ХР҃ТОСЪ :

І. СІЕ ЖЕ ГЛАГОЛЮ, ЗАВѢТА ПРЕДТВЕРЖДЕННАГО Ѣ Б҃҃҃҃҃ ВО ХР҃ТѢ, БЫВШІИ ПО ЛѢТѢХЪ ЧЕТЫРНСТА И ТРИДЕСЯТИХЪ ЗАКОНЪ НЕ ѢМЕТѢТЪ, ВО ѤЖЕ РАЗОРИТИ ѢВѢТОВАНИЕ.

5. Тойзи който ви дава Духъ-тъ, и дѣйствиува чудеса между васъ, отъ дѣла-та на законъ-тъ ли, или отъ слушаніе-то на вѣрж-тъ *прави това?*

6. Както Авраамъ повѣрува въ Бога, и вмѣни му ся за правдѣ.

7. И тѣй познайте че тѣзи които вѣруватъ, тѣ сѣ сынове Авраамови.

8. И писаніе-то като прѣдвидѣ че Богъ чрѣзъ вѣрж оправдава язычници-тъ, прѣдвѣзвѣсти Аврааму : Въ тебе ще ся благословятъ вси-тъ народи.

9. Така що тѣзи които вѣруватъ, благословяватъ ся *наедно* съ вѣрнаго Авраама.

10. Защото които сѣ отъ дѣла-та на законъ-тъ, подъ клѣтвж сѣ, понеже е писано : Проклѣтъ всякой който не прѣбѣде въ всичко което е писано въ книгж-тъ на законъ-тъ, за да го прави.

11. А то че никой не ся оправдава чрѣзъ законъ-тъ прѣдъ Бога, явно е по това че, Праведный-тъ чрѣзъ вѣрж ще бѣде живъ.

12. И законъ-тъ не е отъ вѣрж ; но человекъ-тъ който прави това *което заповѣдува законъ-тъ*, ще бѣде живъ чрѣзъ него.

13. Христосъ ны искупи отъ клѣтвж-тъ на закона, понеже той станж клѣтва за насъ ; защото е писано : Проклѣтъ всякой който виси на дрьво.

14. За да дойде благословеніе-то Авраамово чрѣзъ Исуса Христа на язычници-тъ, така що да пріемень общаніе-то на Духъ-тъ чрѣзъ вѣрж-тъ.

15. Братіе, по человекески говоріж ; но *и* человекеско завѣщаніе, като е подтвърдено, никой го не разваля, нито прилага *его* *нищо*.

16. А общанія-та ся изрекохж на Авраама и на негово-то сѣме ; не казува : И на сѣмена-та, като за много, но като за едного : И на сѣме-то твое, който е Христосъ.

17. И това казувамъ, че завѣтъ прѣдутвърденъ отъ Бога въ Христа, не може да го развали законъ станжлъ слѣдъ четыристотинъ и тридесетъ години, така що да унищожѣ общаніе-то.

иі. Яще бо ѿ закона наслѣдіе, не ктою (оужѣ) ѿ ѿбѣтованіа : Авраамъ же ѿбѣтованіемъ дарова Бгъ.

иіа. Чтѣ оубо законъ ; престъплѣній ради приложиса, дондеже прійдетъ сѣма, емъже ѿбѣтоваса, вчинѣнъ Англы, рѣкою ходатаа :

іі. Ходатаа же единая нѣсть, Бгъ же единый ѣсть.

ііа. Законъ ли оубо противъ ѿбѣтованіемъ Бжїимъ ; да не вѣдетъ. Яще бо данъ бысть законъ могій ѿживити, воистинный ѿ закона бы была правда :

іів. Но затвори писаніе всѣхъ подъ грѣхомъ, да ѿбѣтованіе ѿ вѣры Іисъ Хртѣвы дасть вѣрствующимъ.

ііг. Прѣжде же пришествіа вѣры, подъ закономъ стрегоми грѣхомъ затворѣни въ хотѣшю вѣрс ѿкрытиса :

іід. Тѣмъже законъ пѣстѣнъ намъ бысть во Хртѣ, да ѿ вѣры ѿправдимса :

ііе. Пришедшей же вѣрѣ, оужѣ не подъ пѣстѣномъ ѣсмы.

ііж. Всі бо вы сынове Бжїи ѣстѣ вѣрою ѿ Хртѣ Іисѣ :

ііз. Елицы бо во Хртѣ крѣтисесте, во Хртѣ ѿблекѣстеся.

ііи. Нѣсть Іудей, ни Еллинъ : нѣсть раба, ни свобѣда : нѣсть мъжескій полъ, ни женскій : всі бо вы едины ѣстѣ ѿ Хртѣ Іисѣ.

ііа. Яще ли вы Хртѣвы : оубо Авраамле сѣма ѣстѣ, и ѿ ѿбѣтованію наслѣдницы.

ГЛАВА 4.

4. Глаголю же, въ елико время наслѣдники младъ ѣсть, ничимъже лѣхшій ѣсть раба, господь сый всѣхъ :

18. Защото ако е наслѣдіе-то отъ законъ-тъ, не е вече отъ обѣтованіе; но Аврааму съ обѣщаніе *го* подари Богъ.

19. И тъй защо *ся даде* законъ-тъ? Приложи *ся* по причинъ на прѣстѣпленія-та, докль дойде сѣме-то къмъ което станъ обѣщаніе-то, още *той законъ* вчиненъ бы чрѣзъ ангелы-тъ съ рѣжъ-тъ на единъ ходатай.

20. Но ходатай-тъ не е на одного; а Богъ е единъ.

21. И тъй законъ-тъ противенъ ли е на Божіи-тъ обѣщанія? Да не бѣде! Защото ако бы *ся далъ* законъ който да може да оживотвори, то наистинъ правда-та щѣше да е отъ законъ-тъ.

22. Но писаніе-то затвори всичко подъ грѣхъ, за да *ся даде* обѣщаніе-то отъ вѣржъ-тъ въ Исуса Христа на тѣзи които вѣрувать.

23. А прѣди да дойде вѣра-та, бѣхмы подъ стражъ-тъ на законъ-тъ, затворени до *еръме-то* на вѣржъ-тъ която имаше да *ся открие*;

24. Така що законъ-тъ станъ намъ дѣтководитель къмъ Христа, да *ся оправдаемъ* чрѣзъ вѣржъ-тъ;

25. Но слѣдъ идваніе-то на вѣржъ-тъ, не смы вече подъ дѣтководитель.

26. Защото всички сте сынове Божіи чрѣзъ вѣржъ-тъ въ Христа Исуса;

27. Понеже всицца които сте *ся* въ Христа кръстили, въ Христа сте *ся облѣкли*.

28. Нѣма *вече* Іудейинъ, нито Елминъ; нѣма рабъ, нито свободенъ; нѣма мъжскый полъ, ни женскый; защото всички вы едно сте въ Христа Исуса;

29. Ако ли сте вы Христови, то сте сѣме Авраамово, и по обѣтованіе наслѣдници.

ГЛАВА 4.

1. Казувамъ още, до колкото врѣме наслѣдникъ-тъ е младенецъ, не различа въ нищо отъ рабъ, ако и да е господаръ на всичко;

В. Но под повелітели и приста́вники ѣсть, да́же до на-
ро́ка О́чѣ.

Г. ТѢКОЖЕ ѿ МЫ, ЕГДА ВЪХОМЪ МЛАДИ, ПОДЪ СТѢХІАМИ ВЪХОМЪ МІРА ПОРАБОЩЕНИ:

Д. Егда же прїиде кончіна лѣта, послà Бгъ Сїа своего (Единорóднаго,) раждаемаго ѿ жены, бываема поѧ зако-
номъ:

Ѣ. Да подзакѣнныа иꙋскꙋпитѣ, да вꙋыновлѣнїе воспрїимѣмѣ.

Ѣ. И ПОНЕЖЕ ЕСТЕ СЫНОВЕ, ПОСЛА БГЪ ДХА СНА СВОЕГѦ ВЪ
СЕРДЦА ВАША, ВОПІЮЩА: ЯВЛА СѢ.

3. Тѣмже оуже и҃хси рабѣ, по сынѣ: ꙗ́ще ли же сынѣ, и на-
слѣдникѣ Бж҃іи Іисѣ Хр҃томѣ.

И. Но тогда оубо не вѣдающе Пѣа, сажайте не по есте-
ствѣ сꙋщымъ божымъ:

Ѧ. НЫНѢ ЖЕ, ПОЗНАВШЕ Б҃ГА, ПАЧЕ ЖЕ ПОЗНАНИ БЫВШЕ Ѡ
Б҃ГА, КАКѠ ВОЗВРАЩАЕТЕСЯ ПАКИ НА НЕМНОГІЯ И ХУДІЯ СТИХІИ,
ИМЖЕ ПАКИ СВЫШЕ СЛЖИТИ ХОЩЕТЕ ;

Г. Дни́ смотрѣете, ѿ мѣсѣцѣ, ѿ времени ѿ лѣта.

аі. Боюся ѿ васъ, еда́ какѡ все трѣдѣхъсѧ въ васъ.

ВІ. Б҃ЖИТЕ ІАКОЖЕ А́ЗЪ, ЗАНЄ НІ А́ЗЪ, ІАКОЖЕ ВЫ, БРА́ТІЕ,
МОЛЮ́ ВЫ. НИЧІ́МЖЕ МЕНЄ УБІ́ДУЄТЕ :

ГІ. ВѢСТЕ ЖЕ, ІАКЪ ЗА НЕМОЩЬ ПЛОТИ БЛГОВѢСТІИХЪ ВАМЪ
ПЕРВѢ,

ДІ. ЙНКСХШЕНІА МОЕГѢ, ѢЖЕ ВО ПЛОТІ МОЕЙ НЕ ОУНИЧИЖІСТЕ
НЕ ѠПЛЕВАСТЕ, НО ІАКОЖЕ АГГЛА БЖІА ПРІАСТЕ МЯ, ІАКѢ ХРІТА
ІІСА.

Ѳ. Кое оубо вѣше бѣженство вѣше; свидѣтельствомъ ко
вѣмъ, ꙗкоже ѡце бы было мѡщно, Очеса вѣша ѡзвертѣвше,
дѣла вѣсте мѣ.

ѣ1. ТѢМЖЕ ВРАГЪ ВАМЪ БЫХЪ, ИСТИНЪ ВАМЪ ГЛАГОЛА ;

2. Но е подъ настоятели и домостроители, до *назначенный-тъ* отъ башѣ-тѣ срокъ.

3. Така и ный, когато бѣхмы младенци, бѣхмы порабощени подъ стихіи-тѣ на свѣтъ-тѣ.

4. А когато дойде изпълненіе-то на врѣме-то, проводи Богъ Сына си, който ся роди отъ женѣ, и станѣ подъ законъ-тѣ,

5. За да испуки онѣзи които бѣхѣ подъ законъ-тѣ за да въспріемемъ усыновеніе-то.

6. И понеже сте сынове, проводи Богъ Духъ-тѣ на Сына си въ сърдца-та ваши, който выка, Авва, Отче,

7. За това не си вече рабъ, но сынъ; ако ли си сынъ *то си* и наслѣдникъ Божій чрѣзъ Христа.

8. Но тогази като не познавахте Бога, служихте на тѣзи, които не сѣ по естество богове;

9. А сега, като познахте Бога, или *да речемъ* по добръ като быхте познани отъ Бога, какъ ся вращате къмъ славы-тѣ и скудны-тѣ стихіи, на които пакъ изново искате да служите?

10. Дни-тѣ сматряте, и мѣсецы-тѣ, и врѣмена-та и години-тѣ.

11. Боѣ ся за васъ, да не бы напусто да съмъ ся трудилъ помежду вы.

12. Бѣдѣте каквото азъ, защото и азъ съмъ както вы: братіе, моѣ ви ся, не сте ми сторили никаквѣ неправдѣ,

13. И знаете че най напрѣдъ ви проповѣдахъ евангеліе-то като бѣхъ немощенъ по плѣть.

14. И вы не унищожихте, нито ся погнѣсихте отъ мое-то въ плѣть-тѣ ми искушеніе, но приехте мя като ангела Божія, като Христа Иисуса.

15. И тѣй кое бѣше ваше-то блаженство? Понеже свидѣтельствуемъ за васъ че, ако да бы было възможно, очи-тѣ си быхте извъртѣли и быхте ми ги дали.

16. И тѣй азъ непріятель ли ви станѣхъ, защото ви казувамъ истинѣ-тѣ?

31. Ревнѣютъ по васъ не добръ, но ѿлаичити васъ хотѣтъ, да имъ ревнѣете.

32. Добро же, еже ревновати всегда въ добромъ, и не точию, внегда приходити ми къ вамъ.

33. Чѣда моѣ, имже паки колѣзю, дондеже вобра-
зѣтса Христосъ въ васъ.

34. Хотѣхъ же быхъ прѣити къ вамъ нынѣ, и измѣнити
гласъ мой, ѿкъ не домышляюся ѿ васъ.

35. Глаголите ми, иже подъ закономъ хощете быти, за-
кона ли не слышите;

36. Писано бо есть: ѿкъ Авраамъ два сына имѣ: еди-
наго ѿ рабы, а другаго ѿ свободныя.

37. Но иже ѿ рабы, по плоти родиша: а иже ѿ свободныя,
по ѿбѣтованію.

38. Иже сѣтъ иносказѣма: сѣѣ бо еста два завѣта:
единый оубо ѿ горы Синайскѣ, въ рабѣхъ раждаѣи, иже есть
Агарь.

39. Агарь бо, Сина горѣ есть во Аравіи, прилагѣется же
нынѣшнемъ Іерусалиму, рабѣтъ же съ чѣды своими.

40. А вышній Іерусалимъ, свобода есть, иже есть мати
всѣмъ намъ.

41. Писано бо есть: возвеселиша неплоды не раждающаа:
расторгни и возопи не болашаа, ѿкъ многѣ чѣда прстыѣ
паче нежеи имѣшѣа мужа.

42. Мы же, братіе, по Ісаакъ ѿбѣтованіѣ чѣда есмы.

43. Но ѿкоже тогда по плоти родившѣа гонѣше дѣхѣвнаго,
такъ и нынѣ.

44. Но что глаголетъ писаніе; иуженъ рабъ и сына еѣ, не
имать бо наследовати сынъ рабынины, съ сыномъ свобо-
днаа.

45. Темже, братіе, не смы рабынина чѣда, но свобо-
днаа.

17. Показувать къмъ васъ ревность не добръ, но ищѣтъ да вы отлѣчатъ, за да имате вы ревность къмъ тѣхъ.

18. Добръ е да сте ревнителѣ на добро-то вынѣгы, а не само кога ся намѣрувамъ между васъ.

19. Чада мои, за които съмъ пакъ въ мѣкы на раждане доклѣ ся образи Христосъ въ васъ,

20. Искалъ быхъ да съмъ сега при васъ, и да промѣнѣхъ гласъ-тъ си, защото съмъ въ недоумѣніе за васъ.

21. Кажѣте ми, вы които искате да сте подъ законъ, не слушате ли законъ-тъ ?

22. Защото е писано, че Авраамъ имаше двама сынове, одного отъ рабынѣхъ-тѣхъ и одного отъ свободнѣхъ-тѣхъ ;

23. Но тойзи който бѣ отъ рабынѣхъ-тѣхъ роди ся по плѣтъ ; а тойзи който бѣ отъ свободнѣхъ-тѣхъ, по обѣщаніе.

24. И това е иносказано ; защото тѣ сѣ два-та завѣта, единный отъ Синайскѣхъ-тѣхъ горѣхъ, който ражда въ робство, и той е Агаръ ;

25. Защото Агаръ е гора-та Синай въ Арабіѣхъ, и спосрѣща ся съ днешній-тъ Іерусалимъ ; и въ робство е съ чада-та си.

26. А горній Іерусалимъ е свободенъ, който е майка на вси-ца ни ;

27. Защото е писано : Възвесели ся неплодна, която не раждашь, възгласи и извикай ты която не си была въ мѣкы на раждане, защото чада-та на запустѣлѣхъ-тѣхъ сѣ повече отъ чада-та на тѣзи която има мѣжъ.

28. А ний, братіе, чада на обѣщаніе-то сме, както Исаакъ.

29. Но както тогазъ роденый-тъ по плѣтъ, гоняше *роденаго* по духу, така и сега.

30. Но що казува писаніе-то ? Испъди рабынѣхъ-тѣхъ и сына ѣ ; защото сынъ-тъ на рабынѣхъ-тѣхъ нѣма да бѣде наслѣдникъ наедно съ съ сынъ-тъ на свободнѣхъ-тѣхъ.

31. И тѣй, братіе, не сме чада на рабынѣхъ-тѣхъ, но на свободнѣхъ-тѣхъ.

ГЛАВА Ё.

а. Свободою оубо, ѣюже Хрѣтосъ насъ свободи, стоите, и не паки подѣгомъ работы держитесь.

б. Се азъ Павелъ глаголю вамъ: ѿкѣ ѡще ѡверѣзаетесь, Хрѣтосъ васъ ничтоже пользуетъ.

в. Свидѣтельствую же паки всакомъ чловеку ѡверѣзующемуся, ѿкѣ долженъ есть весь законъ творити.

г. Оупразднистесь ѡ Хрѣтѣ, иже закономъ ѡправдаетесь, ѡ блгодати ѡпадѣте:

д. Мы бо дѣломъ ѡ вѣры оупованіа правды ждемъ.

е. Ѣ Хрѣтѣ бо Іисѣ ни ѡверѣзаніе что можетъ, ни неѡверѣзаніе, но вѣра любовію поспѣшествуема.

ж. Течаете добръ: кто вамъ возбраніи не покаратися истинѣ;

з. Препрѣніе не ѡ призвѣшагѡ вы.

и. Малъ квасъ все смѣшеніе кваситъ.

і. Азъ надѣюся ѡ васъ въ Гѣѣ, ѿкѣ ничтоже ино разсмѣти бѣдете: смущай же васъ понесетъ грѣхъ, кто бы ни былъ.

іа. Азъ же, братіе, ѡще ѡверѣзаніе еше проповѣдую, почто еше гонимъ есмь; оубо оупразднися совлзнь крѣтѣ.

іб. Ѣ дабы ѡсѣчени были развращающіи васъ.

ів. Вы бо на свободѣ звани бысте, братіе: точию да не свобода ваша въ винѣ плѣти, но любовію работайте дрѣгъ дрѣгъ.

іг. Ибо весь законъ во единомъ словеси исполняется, во еже: возлюбши ближнаго твоего ѿкоже себя.

ід. ѡще же дрѣгъ дрѣга оугрызаете и смѣдаете, блюдитесь, да не дрѣгъ ѡ дрѣга истреклени бѣдете.

іе. Глаголю же: дѣломъ ходите, и похоти плотскіа не совершайте.

ГЛАВА 5.

1. Стойте прочее постоянни въ свободж-тж съ коѣхто ны Христосъ освободи, и не ся подлагайте пакъ подъ иго на рабство.

2. Ето, азъ Павелъ ви казувамъ че, ако ся обрѣзвате, Христосъ нѣма да ви ползува нищо ;

3. А пакъ свидѣлствувамъ на всякого челоуѣка, който ся обрѣзува, че е длѣженъ да испълни всичкій-тъ законъ.

4. Вы които ся оправдавате чрѣзъ законъ-тъ, отстранихте ся отъ Христа : отпадихте отъ благодать-тж.

5. Защото ный чрѣзъ Духъ-тъ ожидамы надеждж-тж на оправданіе-то отъ вѣрж.

6. Защото въ Христа Иисуса нито обрѣзаніе-то има нѣкаквж силж, нито необрѣзаніе-то, но вѣра която дѣйствува съ любовь.

7. *Вы* вѣрѣхте добрѣ ; кой вы възбрани да ся не покорявате на истинж-тж ?

8. *Това* прѣдмудуваніе не е отъ оногוזъ който вы е призоваљ.

9. Малко квасъ все-то тѣсто заквасува.

10. Азъ съмъ увѣренъ за васъ въ Господа, че нѣма да помyslите нищо друго : а който вы смущава, той ще подпадне подъ наказаніе, кой былъ да былъ.

11. И азъ, братіе, ако още проповѣдувамъ обрѣзаніе, защо да съмъ още гоненъ ? тогазы бы ся махнжла соблазнь-та на кръсть-тъ.

12. Дано ся отсѣчахъ тѣзи които вы развращаватъ.

13. Защото вы, братіе, на свободж бѣхте призваны, само не *употрѣблявайте* свободж-тж за причинж на плоть-тж, но съ любовь единъ другый си слугуйте.

14. Защото всичкій-тъ законъ въ единъ рѣчь ся испълнява : сирѣчь въ тѣзи : Да възлюбишь ближняго твоего както самага себе си.

15. Ако ли ся хапете единъ другый и ся ядете, пазѣте ся да не бы единъ другый да ся истрѣбите.

16. Прочее казувамъ : *Ходѣте по Духу*, и не извършвайте похоти-тъ на плоть-тж.

31. ПЛОТЬ БО ПОХОТСТВУЕТЪ НА ДХА, ДХЪ ЖЕ НА ПЛОТЬ : СІА ЖЕ ДРЪГЪ ДРЪГЪ ПРОТІВАТСА, ДА НЕ ІАЖЕ ХОЩЕТЕ, СІА ТВОРИТЕ.

И1. ЯЩЕ ЛИ ДХОМЪ ВОДИМЫ ЕСТЕ, НѢСТЕ ПОДЪ ЗАКОНОМЪ.

Д1. ИВЛЕНА ЖЕ СЪТЪ ДѢЛА ПЛОТСКІА, ІАЖЕ СЪТЪ ПРЕЛЮБОДѢАНІЕ, БЛЪДЪ, НЕЧИСТОТА, СЪДОУДѢАНІЕ,

К. ІДВОСЛЪЖЕНІЕ, ЧАРОУДѢАНІА, ВРАЖДА, РВЕНІА, ЗАВИДЫ, ІАРВСТИ, РАЗЖЕНІА, РЪСПРИ, СОВЛЪЗНЫ, ЁРЕСИ,

КА. ЗАВИСТИ, ОУБІЙСТВА, ПІАНСТВА, БЕЗЧИННЫ КЛИЧЫ, И ПОДЪВНАА СІМЪ : ІАЖЕ ПРЕДЪГЛАГОЛЮ ВЪМЪ, ІАКОЖЕ И ПРЕДРЕКОХЪ, ІАКЪ ТАКЪВІА ТВОРАЩІИ ЦРЪВІА БЖІА НЕ НАСЛѢДУЮТЪ.

КВ. ПЛОДЪ ЖЕ ДХОВНЫЙ ЕСТЬ ЛЮБЫ, РАДОСТЬ, МІРЪ, ДОЛГОТЕРПѢНІЕ, БЛГОСТЬ, МИЛОСЕРДІЕ, ВѢРА,

КГ. КРОТОСТЬ, ВОЗДЕРЖАНІЕ : НА ТАКОВЫХЪ НѢСТЬ ЗАКОНА.

КД. А ИЖЕ ХРІТОВЫ СЪТЪ, ПЛОТЬ РАСПЪША СО СТРАСТМИ И ПОХОТМИ.

КЕ. ЯЩЕ ЖИВЕМЪ ДХОМЪ, ДХОМЪ И ДА ХОДИМЪ.

КЗ. НЕ БЫВАИМЪ ТІЕСЛЪВНИ, ДРЪГЪ ДРЪГА РАЗДРАЖАЮЩЕ, ДРЪГЪ ДРЪГЪ ЗАВИДАЮЩЕ.

ГЛАВА 5.

А. БРАТІЕ, ЯЩЕ И ВПАДЕТЪ ЧЕЛОВѢКЪ КЪ НѢКОЕ ПРЕГРѢШЕНІЕ, ВЪ ДХОВНИИ ИСПРАВАЙТЕ ТАКОВАГО ДХОМЪ КРОТОСТИ, БЛЮДЫИ СЕБЕ, ДА НЕ И ТЫ ИСКЪШЕНЪ БЪДЕШИ.

Б. ДРЪГЪ ДРЪГА ТАГВТЫ НОСИТЕ, И ТАКЪ ИСПОЛНИТЕ ЗАКОНЪ ХРІТОВЪ.

Г. ЯЩЕ БО КТО МНИТЪ СЕБЕ БЫТИ ЧТО, НИЧТОЖЕ СЫИ, ОУМОМЪ АСТНІТЪ СЕБЕ.

Д. ДѢЛО ЖЕ СВОЕ ДА ИСКЪШАЕТЪ КІИЖДО, И ТОГДА ВЪ СЕБѢ ТОЧІЮ ХВАЛЕНІЕ ДА ИМАТЬ, А НЕ ВО ИНОМЪ :

Е. КІИЖДО БО СВОЕ БРЕМЯ ПОНЕСЕТЪ.

17. Защото плът-та похотствува противно-то на Духъ-тъ, а Духъ-тъ противно-то на плът-тъ, а тѣ ся противять едно на друго, така що да не правите това което ищете.

18. Но ако ся водите отъ Духъ-тъ, не сте подъ законъ.

19. И дѣла-та на плът-тъ сж явны: тѣ сж прѣлюбодѣяніе, блудъ, нечистота, похотливость,

20. Идолослуженіе, чародѣйство, вражды, распри, ревнованія, ярости, крамолы, раздори, ереси,

21. Зависти, убійства, пїянства, кощунства, и подобны-тѣ на тѣхъ; за които ви прѣдказувамъ, както и прѣдрѣкохъ, че които правять таквызъ *работы* нѣма да наслѣдятъ царство-то Божіе.

22. А плодъ-тъ на Духъ-тъ е любовь, радость, миръ, дълготърпѣніе, благость, милосердіе, вѣра,

23. Кротость, въздържаніе: противъ таквызи нѣма законъ.

24. А които сж Христови, распѣли сж плът-тъ наедно съсъ страсти-тѣ и похоти-тѣ ѿ.

25. Ако Духомъ живѣемъ, Духомъ и да ходимъ.

26. Да не бывамы тщеславни, за да ся раздразнямы единъ другъ-гый, и единъ другъгый да си завиждамы.

ГЛАВА 6.

1. Братіе, ако и впадне чловѣкъ въ нѣкое прѣгрѣшеніе, вы духовни, поправяйте такового съ духъ на кротость; но пази и себе си, да не бы и ты искушенъ да бѣдешъ.

2. Единъ другому теготы-тѣ носѣте, и така ще испълните законъ-тъ Христовъ.

3. Защото ако мни нѣкой себе си че е нѣщо, като не е нищо, лѣже ся съ умъ-тъ си.

4. Но всякой да испытыва свое-то дѣло, и тогазы ще има похвалѣ само въ себе си, а не въ другыго;

5. Защото всякой свое-то брѣме ще понесе.

ѡ. Да ѡбщѣется же оучаѣся словеси оучаѣемыхъ во всѣхъ бл҃гѣхъ.

ѣ. Не лститеся, бл҃гъ поругаемъ не бываетъ: ѡже во ѡщещетъ челоуѣкъ, тожде и поженетъ:

и. Иѡу сѣай въ плоть свою, ѡ плоти поженетъ истлѣнїе: а сѣай въ дѣхъ, ѡ дѣха поженетъ животоу вѣчный.

ѡ. Доброе же твораше да не стужаемъ сѣ: во время бо свое поженемъ, не ѡслабѣюще.

ї. Тѣмже оубо дондеже время имамы, да дѣлаемъ бл҃гоу ко всѣмъ, паче же къ приснымъ въ вѣрѣ.

її. Видите, колѣнцѣми книгами писавъ вамъ моею рогоу.

іі. Елицы хотѣтъ хвалѣтисѣ по плоти, сїи иждутъ въ ѡверѣзатисѣ, точїю да не крѣта ради Хрїтова гонимы вѣдѣтъ.

їіі. Ни во ѡверѣзающїхсѣ сами законъ хранѣтъ: но хотѣтъ вамъ ѡверѣзоватисѣ, да въ вашей плоти похвалятсѣ.

їііі. Мы же да не вѣдѣтъ хвалѣтисѣ токму ѡ крѣтѣ Гда нашего Іиса Хрїта: имже мы миръ распѣли, и азъ миръ.

ііііі. О Хрїтѣ во Іисѣ ни ѡверѣзанїе что можетъ, ни неѡверѣзанїе, но нова тварь.

іііііі. И елицы правиломъ симъ жителствуютъ, миръ на нихъ и милость, и на Іїли Бжїи.

ііііііі. Прочее, трыды да никтоже ми даѣтъ: азъ бо ѡзвы Гда Іиса на тѣлѣ моемъ ношѣ.

іііііііі. Благоу Гда нашего Іиса Хрїта со дѣхомъ вашимъ, братїе. аминь.

6. А тойзи който ся учи на слово-то *Божіе*, да направя участникъ въ вси-тъ *си* добрини тогозь който го учи.

7. Не дѣйте ся лъга : Богъ поругаемъ не бѣва ; понеже каквото поспе чловѣкъ, това ще и да пожъне.

8. Защото който сѣе въ плѣть-тъ си, отъ плѣть-тъ ще тлѣніе да пожъне ; а който сѣе въ Духъ-тъ, отъ Духъ-тъ ще животь вѣчень да пожъне.

9. Да не ни ся додѣва да правимъ добро ; Защото ако ся не уморявамы на врѣме ще пожънемъ.

10. И тъй, доклѣ имамы врѣме, да струвамы добро на всички, а найвече на свои-тъ по вѣрж-тъ.

11. Виджте колко пространно писмо ви написахъ съ рѣжж-тъ си.

12. Конто пскать да покажѣтъ добръ видъ по плѣть, тѣ ви нудятъ да ся обрѣзувате, само да не бѣдѣтъ гонени за кръсть-тъ Христовъ.

13. Защото нито тѣ, които ся обрѣзувать, пазятъ законъ-тъ, но ищѣтъ да ся обрѣзувате вы, за да ся похвалятъ въ вашж-тъ плѣть.

14. А азъ не дай, Боже, да ся хвалѣж, освѣнъ съ кръсть-тъ на Господа нашего Исуса Христа, чрѣзь когото е свѣтъ-тъ за мене распѣтъ, и азъ за свѣтъ-тъ.

15. Защото въ Христа Исуса нито обрѣзаніе-то има нѣкоѣж силѣ, нито необрѣзаніе-то, но ново създаніе.

16. И на *есички* които живѣѣтъ по това правило, миръ на тѣхъ и милость и на Божій-тъ Израиль.

17. Отъ нынѣ никой да ми не досажда, защото азъ носѣж на тѣло-то си бѣлѣзы-тъ на Господа Исуса.

18. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа да бѣде, братіе, съ вашій-тъ духъ. Аминъ.

КО ЕФЕСЕЕМЪ ПОСЛАНИЕ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. Павеахъ посланникъ Іисъз Хрѣтовъ волею Бжїею, сватымъ сщшымъ во Ефесѣ и вѣрнымъ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ:

Б. Благодать вамъ и миръ ѡ Бга Ѡца нашего и Гда Іиса Хрѣта.

Г. Блгословенъ Бгъ и Ѡцъ Гда нашего Іиса Хрѣта, блгословнвый насъ всѣмъ блгословеніемъ дхóвнымъ въ нбныхъ ѡ Хрѣтѣ,

Д. Икоже избрѧ насъ въ немъ прежде сложенїа міра, быти намъ стѣмъ и непорóчнымъ предъ нимъ въ любви,

Е. Прежде нарекъ насъ во оусыновленіе Іисъз Хрѣтомъ въ него, по блговоленію хотѣнїа своего,

З. Въ похвалѣ славы благодати своеа, ѣюже ѡблагодати насъ ѡ возлюбленїемъ:

З. Ѡ немъже имамы избавленіе кровїю ѣгѡ, и ѡставленіе прегрѣшенїй, по богатству благодати ѣгѡ:

И. Юже презмóжилъ ѣсть въ насъ во всѣхъ премѣдрости и рѣзюмѣ,

А. Сказавъ намъ тайны воли своеа, по блговоленію своему, ѣже прежде положи въ немъ:

І. Въ смотреніе исполненїа временъ, возгавнѣти всѣхъ въ ѡ Хрѣтѣ, иже на нбсѣхъ и иже на земли въ немъ:

КЪ ЕФЕСЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ съ волѣхъ-тѣхъ Божіѣхъ апостолъ Исусъ Христовъ до святыи-тѣхъ конто сѣ въ Ефесъ, и вѣрны-тѣхъ въ Христа Исуса ;

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

3. Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа нашего Исуса Христа, който е благословилъ насъ съсъ всяко духовно благословеніе въ небесно *блаженство* въ Христа :

4. Както е избралъ насъ въ него прѣдъ созданіе міра, да бждемъ святы и непорочни прѣдъ него въ любовь :

5. Като ны е прѣдопрѣдѣлилъ да бждемъ усыновени нему чрѣзъ Исуса Христа, по благоволеніе-то на своѣхъ-тѣхъ волѣхъ,

6. За похвалѣхъ на славнѣхъ-тѣхъ си благодать, съ коѣхъто е обдарилъ насъ чрѣзъ Възлюбленнаго *си* ;

7. Въ когото имамы искупуваніе-то чрѣзъ кръвъ-тѣхъ му, прощеніе-то на прѣгрѣшенія-та, по богатство-то на неговѣхъ-тѣхъ благодать ;

8. Коѣхъто е прѣумножилъ въ насъ съсъ всякъ прѣмудрость и разумъ,

9. Като ни обади тайнѣхъ-тѣхъ на своѣхъ-тѣхъ волѣхъ по свое-то благоволеніе, което е отъ понапрѣдъ положилъ въ него си ;

10. Въ устроеніе на изпълненіе-то на врѣмена-та, да съвокупи въ Христа всичко, и което е на небеса-та и което е на земѣхъ-тѣхъ ; въ него,

ѧ. ВЪ НѢМЖЕ Ѳ НАСЛѢДНИЦЫ СОТВОРИХОМСА, ПРЕЖДЕ НАРЕЧЕНИ БЫВШЕ ПО ПРОЗРѢНІЮ БЖІЮ, ВСА ДѢЙСТВУЮЩАГВ ПО СОВѢТЪ ВОЛИ СВОЕѧ,

БІ. ИЖЕ БЫТИ НАМЪ ВЪ ПОХВАЛЕНІЕ СЛАВЫ ѲГВ ПРЕЖДЕ ОУПОВАВШИМЪ ВО ХРТА,

ГІ. ВЪ НѢМЖЕ Ѳ ВЫ, СЛЫШАВШЕ СЛОВО ИСТИНЫ, БЛГОВѢСТВОВАНІЕ СПАСЕНІѧ НАШЕГВ, ВЪ НѢМЖЕ Ѳ ВѢРОВАВШЕ ЗНАМЕНАСТЕСА ДХОМЪ ѲБѢТОВАНІѧ СТЫМЪ,

ДІ. ИЖЕ ЁСТЬ ѲБРСЧЕНІЕ НАСЛѢДІѧ НАШЕГВ, ВО ИЗБАВЛЕНІЕ СПАСЕНІѧ, ВЪ ПОХВАЛѢ СЛАВЫ ѲГВ.

ЕІ. СЕГВ РАДИ Ѳ АЗЪ СЛЫШАВЪ ВАШЪ ВѢРС Ѳ ХРТѢ ІИСѢ, Ѳ ЛЮБОВЬ, ІАЖЕ КО ВСѢМЪ СТЫМЪ,

БІ. НЕ ПРЕСТАЮ БЛГОДАРѧ Ѳ ВАСЪ, ПОМИНАНІЕ Ѳ ВАСЪ ТВОРѧ ВЪ МОЛІТВАХЪ МОИХЪ :

ЗІ. ДА БГЪ ГДѧ НАШЕГВ ІИСА ХРТА, ѲЦЪ СЛАВЫ, ДАСТЪ ВАМЪ ДХѧ ПРЕМЪДРОСТИ Ѳ ѲКРОВЕНІѧ, ВЪ ПОЗНАНІЕ ѲГВ :

ІІ. ПРОСВѢЩЕННА ОЧЕСѧ СЕРДЦА ВАШЕГВ, ІАКЪ ОУВѢДѢТИ ВАМЪ, КОЕ ЁСТЬ ОУПОВАНІЕ ЗВАНІѧ ѲГВ, Ѳ КОЕ КОГАТСТВО СЛАВЫ ДОСТОЯНІѧ ѲГВ ВО СТЫХЪ,

ДІ. Ѳ КОЕ ПРЕСПѢЮЩЕЕ ВЕЛИЧЕСТВО СИЛЫ ѲГВ ВЪ НАСЪ ВѢРЮЩИХЪ ПО ДѢЙСТВЪ ДЕРЖАВЫ КРѢПОСТИ ѲГВ,

К. ЮЖЕ СОДѢѧ Ѳ ХРТѢ, ВОСКРЕСІВЪ ѲГО Ѳ МЕРТВЫХЪ, Ѳ ПОСАДІВЪ ѲДЕСНЮ СЕБѢ НА ИБНЫХЪ,

КА. ПРЕВЫШЕ ВСѧКАГВ НАЧѧЛСТВА Ѳ ВЛАСТИ Ѳ СИЛЫ Ѳ ГОСПОДСТВА, Ѳ ВСѧКАГВ ИМЕНЕ ИМЕНЪЕМАГВ НЕ ТОЧІЮ ВЪ ВѢЦѢ СЕМЪ, НО Ѳ ВО ГРАДЪЩЕМЪ.

КВ. Ѳ ВСѧ ПОКОРИ ПОДЪ НОЗѢ ѲГВ : Ѳ ТОГО ДАДѢ ГЛАВЪ ВЫШЕ ВСѢХЪ ЦРКВИ,

КГ. ИЖЕ ЁСТЬ ТѢЛО ѲГВ, ИСПОЛНЕНІЕ ИСПОЛНЯЮЩАГВ ВСѧЧЕСКАѧ ВО ВСѢХЪ.

11. Въ когото и наслѣдіе добыхмы, прѣдопрѣдѣлени бывше на това споредъ намѣреніе-то на *Бога* който дѣйствува всичко по свѣтъ-тъ на своѣ-тъ волю,

12. Да бждемъ за похвалъ на славъ-тъ му ний които ся отъ напредъ надѣяхмы на Христа;

13. На когото и вы *уповахте*, като чухте слово-то на истинъ-тъ, сирѣчь благовѣствованіе-то на ваше-то спасеніе, въ когото и като повѣрувахте, бяхте запечатани съ обѣщаный-тъ Святый Духъ,

14. Който е оброченіе на наше-то наслѣдіе, до искупваніе-то на стяжаніе-то *си*, за похвалъ на неговъ-тъ славъ.

15. За това и азъ, като чухъ вѣрж-тъ ви въ Господа Исуса, и любовь-тъ *ви* къмъ всички-тъ святыи,

16. Не прѣстанувамъ да благодарѣмъ *Бога* за васъ, и да вы поменувамъ въ молитвы-тъ си;

17. Да бы Богъ на Господа нашего Исуса Христа, Отецъ на славъ-тъ, далъ вамъ духъ на прѣмудрость и на откровеніе, за да го познаете,

18. И да просвѣти сърдечны-тъ ваши очи, за да познаете каква е надежда-та на призваніе-то му, и какво е богатство-то на славно-то негово за святыи-тъ наслѣдіе,

19. И колко е прѣвъсходно величіе-то на неговъ-тъ силъ камъ насъ които вѣруваме, по дѣйствиe-то на държавиъ-тъ неговъ крѣпость,

20. Коѣмъто подѣйствиа въ Христа, като го въскреси отъ мъртвы-тъ, и тури го да сѣдне отъ деснъ-тъ си странъ на небеса,

21. По горѣ отъ всяко началство и власть, и силъ, и господство, и отъ всяко име съ което ся именувать, не само въ тойзи свѣтъ, но и въ бѣдъщый-тъ;

22. И всичко покори подъ нозѣ-тъ му; и постави го надъ всичко, главъ на церквъ-тъ,

23. Която е негово-то тѣло и изпълненіе-то на тогоъзъ който изпълнява все во все.

ГЛАВА Ё.

А. И вѣсѣ сѣшнихъ прегрѣшенни мѣртвыхъ и грѣхѣи вѣшнихъ:

Б. Въ нѣхже иногда ходѣте, по вѣку міра сего, по князю власти воздушныя: дѣха ѣже нынѣ дѣйствуетъ въ сынѣхъ противленіа:

Г. Въ нѣхже и мы вси жѣхомъ иногда въ похотехъ плоти нашеа, творѣше волю плоти и помышленій, и вѣхомъ естествомъ чѣда гнѣва, ѣкоже и прочіи:

Д. Бѣхъ же, богѣтъ сѣи въ милости, за премногую любовь свою, ѣюже возлюбѣ насъ,

Е. И сѣшнихъ насъ мѣртвыхъ прегрѣшенни, соживѣи Хрѣтомъ: бѣгодѣтію естѣ спасеніи:

Ж. И съ нимъ воскресѣи, и спосади на небныхъ во Хрѣтѣ Іисѣ:

З. Да ѣвѣтъ въ вѣцѣхъ градѣшнихъ пресѣланое богѣтство бѣгодѣти своеа бѣгостыніею на насъ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ.

И. Бѣгодѣтію бо естѣ спасеніи чрезъ вѣсѣ: и сѣе не ѡ вѣсѣ, Бжѣи дѣръ:

А. Не ѡ дѣлѣхъ, да никтоже похвалитсѣ.

І. Тогѡ бо есмы твореніе, создани въ Хрѣтѣ Іисѣ на дѣла блага, ѣже прѣжде оуготова Бѣхъ, да въ нѣхъ ходимъ.

ІІ. Тѣмже поминѣйте, ѣкѡ вы, ѣже иногда ѣзыцы во плоти, глаголемѣи неубрѣзаніе ѡ рекѡмагѡ убрѣзаніа во плоти рскотвореннагѡ,

ІІІ. Іѣкѡ бѣсте во время Оно безъ Хрѣта, ѡчужденѣи житіа Іилева, и чужди ѡ завѣтъ ѡбѣтованіа, оупованіа не имѣше, и безвѣжѣи въ мірѣ;

ІІІІ. Нынѣ же ѡ Хрѣтѣ Іисѣ, вы бывшіи иногда далѣче, близъ бысте кровію Хрѣтовою.

ГЛАВА 2.

1. *Съживи* и васъ конто бѣхте мъртви въ прѣстѣпленія-та и грѣхове-тѣ,

2. Въ конто сте нѣкога си ходили споредъ обычай-тѣ на тойзи свѣтъ, по князь-тѣ на въздушнѣ-тѣ власть, духъ-тѣ който дѣйствува нынѣ въ сынове-тѣ на противеніе-то ;

3. Между конто и ный всинца смы живѣли нѣкога си въ похоти-тѣ на нашѣ-тѣ плѣть, като смы правили волѣ-тѣ на плѣть-тѣ и на помыслы-тѣ ; и по естество смы были, както и други-тѣ, чада на гнѣвъ-тѣ ;

4. Богъ обаче, който е богатъ въ милость, за голѣмѣ-тѣ си любовь съ коѣто ны възлюби,

5. И като бѣхмы мъртвы въ прѣстѣпленія-та, оживи ны наедно съ Христа, (по благодать сте вы спасени,)

6. И съвѣскреси *ны* и турнѣ *ны* наедно да сѣднемъ въ небесно блаженство въ Христа Исуса ;

7. Да покаже на идуцы-тѣ вѣкове прѣмно-то богатство на своѣ-тѣ благодать съ добринѣ-тѣ си кѣмъ насъ въ Христа Исуса ;

8. Защото по благодать сте спасени чрѣзъ вѣрѣ-тѣ ; и това не е отъ васъ ; Божій даръ е :

9. Не отъ дѣла, за да ся не похвали никой.

10. Защото негово смы твореніе, създани въ Христа Исуса за добры дѣла, конто е Богъ прѣдуготовилъ, да ходимъ въ тѣхъ.

11. За това помнѣте, че вы нѣкога си по плѣть язычници, наричани необрѣзани отъ тѣзи конто ся наричатъ обрѣзани, съ обрѣзаніе на плѣть-тѣ което става съ рѣцѣ,

12. Че въ онова врѣме бѣхте безъ Христа, отчуждени отъ гражданство-то Израилево, и страни отъ завѣты-тѣ на общаніе-то, безъ да имате надеждѣ, и безъ Бога бѣхте на свѣтъ-тѣ ;

13. А сега въ Христа Исуса, вы конто нѣкога си бѣхте далеко, станѣхте близу чрѣзъ крѣвъ-тѣ Христовѣ.

д҃і. Тѡй во ѣсть міръ нашъ, сотворивый Обоѡ Едино, ѡ средостѣніе ѡграды разоривый :

е҃і. Враждѡ плѡтію своею, законъ заповѣдей оучении оупразднилъ : да Оба созидетъ собѡю во Единаго новаго человека, творѡ міръ :

ѕі. И примиритъ Обоихъ во Единомъ тѣлѣ Бгови крѣтомъ, оубивъ враждѡ на немъ :

з҃і. И пришедъ бѣговѣсти міръ вамъ дѡлнимъ ѡ ближнимъ :

и҃і. Занѣ тѣмъ ѡмамы приведеніе Обоѡ во Единомъ Дѣѣ ко Оцѣ.

д҃і. Тѣмже оубо ктомъ нѣсте странни ѡ пришецы, но сожителе стѣмъ ѡ присни Бгѡ,

е҃і. Наздани бывше на ѡснованіи Апѡлъ ѡ прорѡкъ, сѡщъ крѣзгѡлнъ самомъ Іисъ Хрѣтѡ,

ка. О немже всѡко созданіе составляемо растѣтъ въ црковь стѣю ѡ Глѣ,

кв. О немже ѡ вы созидаете въ жилище Бжїе Дѡмъ.

ГЛАВА ҃.

а. Сегѡ ради ѡзъ Павелъ юзникъ Іисъ Хрѣтовъ ѡ васъ ѡзыщѣхъ :

б. Ище оубо слышасте смотрѣніе бѣгодѡти Бжїѡ дѡнныѡ миѣ въ васъ,

г. Икѡ по ѡкровѣнію сказѡса миѣ тайна : ѡкоже преднаписѡхъ вѡмѣ,

д. О немже можете чтѣще разсмѣти разсмъ мой въ тайнѣ Хрѣтовѣ :

е. Иже во инѣхъ рѡдѣхъ не сказѡса сынѡмъ человѣчскимъ, ѡкоже нынѣ ѡкрыса стѣмъ егѡ Апѡломъ ѡ прорѡкѡмъ Дѡмъ стѣмъ :

ѕ. (Икѡ) быти ѡзыкѡмъ сѡслѣдникѡмъ ѡ стѣлѣсникѡмъ

14. Защото той е наший-тъ миръ, който направи двѣ-тъ едно, и развали срѣднѣхъ-тъ стѣнѣхъ на прѣграждъ-тъ ;

15. Като унищожѣ враждѣхъ-тъ съ плѣть-тъ си, законъ-тъ на заповѣди-тъ съ ученіе-то *си* ; за да създаде въ себе си два-та въ единъ новъ чловѣкъ, и да направи миръ,

16. И въ едно тѣло да примири и двама-та съ Бога чрѣзъ кръсть-тъ, като уби на него враждѣхъ-тъ ;

17. И като дойде проповѣда благовѣстіе-то на миръ-тъ на васъ които *быхте* далеко, и на тѣзи които *быхъ* близу :

18. Защото чрѣзъ него и едни-тъ и други-тъ имамы достигъ при Отца въ единъ Духъ.

19. За то не сте вече странни и пришелци, но сограждане на святыи-тъ, и свои на Бога.

20. Понеже быхте създани на основаніе-то на апостолы-тъ и пророцы-тъ, като е краежгъленъ *камъкъ* самъ си Исусъ Христосъ,

21. На когото всичко-то зданіе сглобявано расте за храмъ святъ Господу ;

22. На когото и вы наедно ся зиждете за жилище Божіе чрѣзъ Духъ-тъ.

ГЛАВА 3.

1. За това азъ Павелъ, узникъ Исусъ Христовъ за васъ язычници-тъ ;

2. Понеже сте чули смотреніе-то на даденъ-тъ мене за васъ Божіѣхъ благодать,

3. Че по откровеніе станъ ми извѣстна тайна-та, (както и по прѣди ви вкратцъ писахъ ;

4. Отъ което, като прочитате, може да разумѣте мое-то проумѣваніе въ тайнѣхъ-тъ Христовѣхъ,)

5. Която въ други родове не бы извѣстена на чловѣчески-тъ сынове, както сега ся чрѣзъ Духа открь на святы-тъ неговы апостолы и пророцы ;

6. Да бждѣтъ язычници-тъ сънаслѣдници, да съставляватъ едно

и причастиникомъ ѡбѣтованіа ѿгнъ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ, бѣговѣ-
ствованіемъ,

з. Ѥмѣже быхъ служитель по дарѡ бѣгодати Бжїа данныа
миѣ по дѣйствию силы ѿгнъ :

и. Миѣ мѣншемъ всѣхъ стѣхъ дана бысть бѣгодати
сїа, во ізъицѣхъ бѣговѣстити неизслѣдованное богѣтство
Хрѣтѡво,

д. И просвѣтити всѣхъ, что ѣсть смотрѣніе тайны со-
кровѣнныа ѡ вѣкѡвъ въ Бжѣ создавшемъ всѣхъ Іисъ
Хрѣтѡмъ,

і. Да скажетъ нынѣ началомъ и властѣмъ на нѣныхъ
црковію многоразличнаа премѣдрость Бжїа,

аі. По предложенію вѣкъ, ѣже сотвори ѡ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ
нашемъ,

бі. Ѥ немѣже ѡмамы дерзновѣніе и приведѣніе въ надѣж-
нїи вѣрою ѿгнъ :

гі. Тѣмѣже молю въ не стѣжати сї въ скорбехъ моихъ ѡ
васъ, іаже ѣсть слава ваѣа.

дї. Сегнъ радїи преклонѣю колѣна моѣ ко Ѡцѣ Гдѣ нашегѡ
Іиса Хрѣта.

еі. Изъ негѡже всѣко Ѡтѣчество на нѣсѣхъ и на землї
именѣтся :

єі. Да дѣтъ вамъ по богѣтствѡ слѣвы своеѣ, сїлою ѡу-
твердитѣся Дхѡмъ ѿгнъ во вѣстреннѣмъ челоѣцѣ.

зї. Вселїтѣся Хрѣтѡ вѣрою въ сердца ваѣа : въ любви
вкоренѣни и ѡсновани,

иі. Да возмѡжете разсмѣти со всѣми стѣыми, что ширѡта
и долгѡта и глѣбинѣа и высотѣа,

аі. Разсмѣти же преспѣющую рѣзмъ любовь Хрѣтѡвѡ, да
исполнитѣся во всѣко исполнѣніе Бжїе.

к. Могѣщемъ же пѣче всѣа творїти по прензбыточествію,

тѣло, и да сж съпричастници на негово-то обѣщаніе въ Христа, чрѣзъ евангеліе-то,

7. На което быхъ служитель по дарбж-тж на Божіѣж-тж благодать, която ми е дадена по дѣйствиe-то на неговж-тж силж ;

8. На мене най малкый-тѣ отъ всичкы-тѣ святыи даде ся тая благодать да благовѣстѣж между язычници-тѣ неизслѣдимо-то богатство Христово ;

9. И да просвѣтѣж вси-тѣ, що е смотреніе-то на тайнж-тж, която е была отъ вѣкы скрита у Бога, който е създалъ всичко чрѣзъ Ісуса Христа,

10. За да стане сега чрѣзъ церквж-тж извѣстна на началства-та и власти-тѣ небесны, многоразлична-та прѣмудрость Божія,

11. Споредъ прѣдвѣчно-то намѣреніе което направи въ Христа Ісуса Господа нашего ;

12. Въ когото имамы дѣрзновеніе и достѣпъ съ увѣреніе чрѣзъ вѣрж-тж въ него.

13. За това вы молиж да не ви ся додѣе отъ мон-тѣ за васъ скѣрби, които сж ваша слава.

14. За това прѣклонявамъ колѣни-тѣ си прѣдъ Отца на Господа нашего Ісуса Христа,

15. Отъ когото ся именува всяко отечествіе на небеса-та и на земіѣж-тж,

16. Да ви даде споредъ богатство-то на славж-тж си, чрѣзъ неговый-тѣ Духъ да ся утвърдите крѣпко въ вѣтрѣшній-тѣ чело-вѣкъ,

17. Чрѣзъ вѣрж-тж *ви* да ся всели Христосъ въ ваши-тѣ сѣрдца ; штоо вкоренени и основани въ любовь-тж,

18. Да можете да разумѣете наедно съсъ всичкы-тѣ святыи, що е широчина-та и дължина-та и дълбочина-та и высочина-та,

19. И да познаете любовь-тж Христовж, която прѣвѣсхожда всяко знаніе, за да ся изпълните съсъ всичкж-тж пълнотж Божіѣж.

20. А на того, който, по дѣйствующж-тж въ насъ силж, може

и́хже про́симъ и́ли разсмѣмъ, по си́лѣ дѣ́йствемѣи въ на́съ,

ѡ. Томꙋ сла́ва въ цр̑кви ѡ Хр̑тѣ́ И́исѣ, во всѧ́ ро́ды вѣ́ка вѣ́ковъ. а́минь.

ГЛАВА ̑.

̑. Молю́ оубо́ ва́съ ѡ́зъ ю́зникъ ѡ́ Гд̑ѣ, досто́йно ходи́ти звѧ́нїа, въ не́же звѧ́ни бы́сте,

ѡ. Со всѧ́кимъ смиреномѡ́дрїемъ и́ крѡ́тостїю, съ долго-терпѣ́нїемъ, терпѧ́ще дрѡ́гъ дрѡ́гъ люво́вию,

̑. Тѡ́щїеся бл҃гостїи́ е́дине́нїе дх̑а въ сою́зѣ́ ми́ра.

̑. Е́дино тѣ́ло, е́динъ дх̑ъ, ѡ́коже и́ звѧ́ни бы́сте во е́ди-номъ оּповѧ́нїи звѧ́нїа ва́шегѡ :

̑. Е́динъ Гд̑ь, е́дина вѣ́ра, е́дино кр̑ще́нїе :

̑. Е́динъ Бг̑ъ и́ Оּцъ всѣ́хъ, и́же на́дъ всѣ́ми, и́ чре́зъ всѣ́хъ и́ во всѣ́хъ на́съ.

̑. Е́диномъ же комꙋ́ждо на́съ даде́ся бл҃гоуда́ть по мѣ́рѣ дарова́нїа Хр̑това.

и́. Тѣ́мже глаго́летъ : возше́дъ на высо́тѣ́ плѣ́нїахъ е́си плѣ́нъ, и́ даде́ да́нїа челоуѣ́комъ,

̑. И́ е́же, взы́де, что́ е́сть, то́чию, ѡ́кѡ и́ снї́де пре́жде въ до́лнѣ́ишыя страна́и́ земли ;

̑. Сше́дый, то́й е́сть и́ возше́дый превы́ше всѣ́хъ нѣ́съ, да и́сполнитъ всѧ́ческая :

̑и. И́ то́й да́лъ е́сть Оּвы оּбѡ́и́ Ап̑лы, Оּвы же Проро́ки, Оּвы же бл҃говѣ́стники, Оּвы же па́стыри и́ оּчи́тели,

̑и. Къ соверше́нїю стѣ́хъ въ дѣ́ло сла́женїа, въ созиданїе́ тѣ́ла Хр̑това :

̑и. До́ндеже дости́гнемъ всѧ́ въ соедине́нїе вѣ́ры и́ по-знѧ́нїа Сѡ́а Бж̑їа, въ мѡ́жа соверше́нна, въ мѣ́рѣ́ во́зраста и́сполне́нїа Хр̑това :

да направи несравненно повече отъ колкото просимъ или мыслимъ,

21. Нему слава *да бже* въ церквѣ-тѣ чрѣзъ Иисуса Христа, въ всички-тѣ родове отъ вѣка до вѣка. Аминь.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй, азъ узникъ въ Господа, молю вы да ходите достойно на званіе-то, въ което быхте призовани,

2. Съсъ всяко смиренномудріе и кротость, съ дълготърпѣніе да си прѣтърпѣвате единъ другъ съ любовь,

3. Като ся стараете да увардите единство-то на Духъ-тъ въ свѣрскѣ-тѣ на миръ-тъ.

4. Едно тѣло и единъ Духъ, както ся и призовахте съ една надеждѣ на званіе-то ваше ;

5. Единъ Господъ, една вѣра, едно крещеніе ;

6. Единъ Богъ и Отецъ на вси-тѣ, който е надъ всички, чрѣзъ всички и въ всички насъ.

7. А всякому отъ насъ ся даде благодать, по мѣркѣ-тѣ на Христово-то дарованіе.

8. За това казува : Като възлѣзе на високо, плѣни плѣнъ, и даде даванія на чловѣцы-тѣ.

9. А това, възлѣзе, що е друго, освѣнъ, че е и слѣзълъ понапрѣдъ въ най долны-тѣ страны на земѣ-тѣ ?

10. Тойзи който е слѣзълъ той е който и възлѣзе по горѣ отъ всички-тѣ небеса да испълни всичко.

11. И той даде едни *да сж* апостоли, други пророци, други пакъ благовѣстителни, а други пастыри и учители,

12. За усъвършенствованіе на святыи-тѣ, въ дѣло-то на служеніе-то на тѣло-то Христово ;

13. Доклѣ достигнемъ всинца въ единство-то на вѣрѣ-тѣ, и на познаніе-то на Сына Божія въ совършенъ мѣжъ, въ мѣрѣ-тѣ на възрастъ-тъ на Христовѣ-тѣ пълнотѣ.

Ѧі. Да не бываемъ к томꙋ младѣнцы, влѣющеся ѿ скитѣющихъ всѣмъ въ тремъ оученіи, во лжи челоѣчестѣи, въ коварствѣ козней лженіи :

Ѧі. Истинствующе же въ любви, да возрастѣмъ въ него всѣческаа, ѿже ѣсть глава Хрѣтосъ,

Ѧі. Изъ негѣже все тѣло составляемо ѿ счинѣваемо приличіи, всѣмъ въ сазаніемъ подлѣніи, по дѣйствѣ въ мѣрѣ едѣныа коеждо чѣсти, возвращеніе тѣла творитъ въ созданіе самѣго себѣ любовію.

Ѧі. Се оуко глаголю ѿ послѣшествію ѿ Гѣхъ, к томꙋ не ходити вамъ, ѿкоже ѿ прочіи ѣзыцы ходятъ въ свѣтѣ оумѣ ѿхъ,

Ѧі. Помраченіи смысломъ, сѣще ѿчужденіи ѿ жизни Бжѣа, за невѣжество сѣшее въ нихъ, за ѿкамененіе сердецъ ѿхъ :

Ѧі. ѿже въ нечѣстїи вложшесѣ предѣша себѣ стѣдѣнію въ дѣланіе всѣкѣа нечистотѣ въ лихонманіи :

Ѧ. Въ же не тѣмъ познаете Хрѣта.

Ѧа. ѿще оуко слышасте егѣ, ѿ ѿ немъ нагнѣстесѣ, ѿкоже ѣсть истина ѿ Иѣсѣ :

Ѧв. ѿложити вамъ, по первомъ житію, вѣтѣаго челоѣка тѣлющаго въ похотехъ прелѣстныхъ :

Ѧг. ѿбновѣтисѣ же дѣхомъ оумѣ вѣшегъ.

Ѧд. ѿ влечіи въ нѣаго челоѣка созданѣаго по Бгѣ въ правдѣ, ѿ въ преподѣи истины.

Ѧе. Тѣмъже ѿложше лжѣ, глаголанте истинѣ кѣждо ко ѿскреннемъ своемъ : занѣ есмы дрѣгъ дрѣгъ оудѣе.

Ѧз. Гнѣбайтесѣ, ѿ не согрѣшѣйте : солнце да не зѣдетъ въ гнѣвѣ вѣшемъ,

Ѧз. Ниже дадѣте мѣста дѣволъ.

Ѧи. Крадѣи, к томꙋ да не крадетъ, но пѣче да трѣждѣетсѣ, дѣлаа своѣма рѣкама бѣгѣе, да ѿмѣть подаѣти трѣбѣюще.

14. Да не сме вече младенци, блъскани и завличани отъ всякой вѣтръ на ученіе-то, съ чловѣческо-то лъстеніе, съ проницство по ухищреніе-то на измамж-тж;

15. Но съ истинство въ любовь-тж, да порастемъ по всичко въ него, който е глава-та, Христосъ,

16. Отъ когото всичко-то тѣло съчленявано и свързувано чрѣзъ всяко сключуваніе на спомагателны-тѣ членове, споредъ съразмѣрно-то дѣйствіе на всякъ единъ часть, прави тѣло-то да расте, за свое-то си въ любовь-тж назиданіе.

17. Прочее, това казувамъ и свидѣлствувамъ въ Господа, да не ходите вече, както ходятъ и други-тѣ язычници въ суетж-тж на умъ-тѣ си,

18. Помрачени въ разумъ-тѣ, и отчуждени отъ животъ-тѣ Божій за невѣжество-то което е въ тѣхъ, и заради окамененіе-то на сърдце-то имъ.

19. Които, като въ нечувствіе сж ся прѣдали на похотливостъ, да вършатъ ненасытно всякъ нечистотж.

20. Но вы не сте така познали Христа;

21. Понеже сте го чули, и сте научени отъ него, както е истинна-та въ Исуса,

22. Да ся съблѣчете отъ ветхый-тѣ чловѣкъ, споредъ по прѣдишно-то си поведеніе, който тлѣе въ прѣльстителны-тѣ похоти;

23. И да ся подновявате въ духъ-тѣ на вашій-тѣ умъ,

24. И да ся облѣчете въ новый-тѣ чловѣкъ, създаденый-тѣ по образъ-тъ на Бога въ правдж и въ святость на истинж-тж.

25. За това, отхвърлѣте лжж-тж: и всякой съ ближняго си говорѣте истинж; защото сме удове единъ на другъ.

26. Гпѣвайте ся и не сѣгрѣшавайте, слънце-то да не зайде въ разгнѣваніе-то ви,

27. Нито давайте мѣсто на діаволъ-тѣ.

28. Който е кралъ, да не краде вече, а наипаче да ся труди да работи добро-то съ ржцѣ-тѣ си, за да има да раздава и на тогози който има нуждж.

Ѡа. Всѧко слово гнило да не исхѡдитѧ изъ оустѧ вашихѧ, но точїю ѿже ѿсть бѧго кѧ созданию вѣры, да дѧстѧ бѧго-дѧтъ слышащимѧ:

Ѡ. И не ѡскорвѧйте Дѧхѧ стѧгѡ Бжїѧ, ѡмже знаменастеса въ дѣнь избавленїѧ.

Ѡа. Всѧка горестѧ, и гнѣвъ, и ѡростѧ, и клїчѧ, и хѧла, да вѡзметсѧ ѡ васѧ, со всѧкою слѡбою:

Ѡв. Бывѧйте же дрѡгѧ ко дрѡгѡ вѧзи, милосѣрди, прощающе дрѡгѧ дрѡгѡ, ѡкоже и Бгѧ во Хрѣтѣ простилѧ ѿсть вѧмѧ.

ГЛАВА Ѣ.

Ѡ. Бывѧйте оубѡ подражатели Бгѡ, ѡкоже чада возлюбленнаѧ:

Ѡ. И ходите въ любви, ѡкоже и Хрѣтѡсѧ возлюбилѧ ѿсть насѧ, и предаде себѣ за ны приношенїе и жѣртвѡ Бгѡ въ коню бѧгосхѧнїѧ.

Ѡ. Блѡдѧ же и всѧка нечистѡта и лихѡимство ниже да именѡетсѧ въ васѧ, ѡкоже подобѧетѧ стѣмѧ:

Ѡ. И сквернослѡвїе, и вѡслѡвїе, илї кощїны, ѡже неподѡбнаѧ, но пѧче бѧгодарѣнїе.

Ѡ. Сїе бо да вѣсте, ѡкѡ всѧкѧ блѡдникѧ, илї нечїстѧ, илї лихѡимецѧ, ѡже ѿсть їдѡлослѡжитель, не ѡмѧтъ достоѧнїѧ въ црѣвїи Хрѣта и Бгѧ.

Ѡ. Никтѡже васѧ да лстїтѧ сѣетными словесѣ: сїхѧ бо радї градѣтѧ гнѣвъ Бжїй на сыны непокорївыѧ.

Ѡ. Не бывѧйте оубѡ сопричастницы сїмѧ.

Ѡ. Бѣсте бо иногда тмѧ, нынѣ же свѣтѧ ѡ Гдѣ: ѡкоже чада свѣта ходите:

Ѡ. Плѡдѧ бо дѧховный ѿсть во всѧкой бѧгѡстыни и прѧвдѣ и їстинѣ:

Ѡ. Искѡшающе чтѡ ѿсть бѧгѡсгѡдно Бгѡви:

29. Никое гнило слово да не излѣзва изъ уста-та ви, но онова което е добро за потрѣбно-то назиданіе, за да принесе благодать на тѣзи които слушатъ;

30. И не оскѣрбявайте Святый-тъ Духъ Божій, съ когото сте запечатани за день-тъ на искупуваніе-то.

31. Всяко огорченіе, и яръсть, и гнѣвъ, и выкъ, и хула, да ся дигне отъ васъ наедно съсь всякъ злобъ;

32. А бывайте благи единъ другому, милосърди, прощавайте си единъ на другый, както ви е и Богъ простиъ чрѣзь Христа.

ГЛАВА 5.

1. И тѣй бывайте подражатели Богу, като чада възлюбленны;

2. И ходѣте въ любовь, както и Христосъ ны възлюби, и прѣдаде себе си за насъ приносъ и жертвъ Богу въ благовоннъ миризмъ.

3. А блудъ и всякаква нечистота или лихонмство, да имъ ся не чува нито име-то между васъ, както подобава на святыи.

4. Нито срамотны и пусты прикаскы, нито кощунства, които сѣхъ неприличны нѣща; но повече *вмѣсто тѣхъ* благодареніе.

5. Защото знаете това, че всякой блудникъ, или нечистъ, или лихонмець, (който е идолослужитель,) нѣма наслѣдіе въ царството на Христа и Бога.

6. Да вы не льсти никой съ праздны думы; понеже за *всичко* това иде гнѣвъ-тъ Божій врѣхъ сынове-тъ на непокорство-то.

7. И тѣй не бывайте съучастници тѣмъ.

8. Защото нѣкога си бѣхте тъмнина, а сега сте видѣлина въ Господа: ходѣте като чада на видѣлинъ-тъхъ;

9. (Защото плодъ-тъ на Духъ-тъ е въ всякъ благостынѣхъ, и правдъ и истинъхъ;)

10. Опытувайте що е благоугодно Господу.

ѿ. И не приобщайтесь къ дѣломъ непавдымъ тмы, паче же и ѡбличайте.

ѿ. Бываемаа ко ѡтай ѡ нихъ срамно ѣсть и глаголати :

ѿ. Всѧ же ѡбличаемаа, ѡ свѣта ѡблѧются : все ко ѡблѧемое, свѣтъ ѣсть :

ѿ. Сегѡ ради глаголетъ : востани спѧ и воскресни ѡ мертвыхъ, и ѡсвѣтитъ тѧ Хрѣтосъ.

ѿ. Блюдите оубо, кѧкъ ѡпаснѡ ходите, не ѧкоже не мѡдри, но ѧкоже премѡдри :

ѿ. Искъпьюще время, ѧкѡ днѧ азкави сѣтъ.

ѿ. Сегѡ ради не бывайте несмысленни, но разсмѣивайте, что ѣсть вола Бжїа :

ѿ. И не оупивайтесь винѡмъ, въ немъ же ѣсть блѡдъ : но паче исполняйте дѡмъ,

ѿ. Глаголюще себѣ во псалмѣхъ и пѣнїихъ и пѣснехъ дѡбныхъ, воспѣвающе и поюще въ сердцахъ вашихъ Гдѡи,

ѿ. Благодаряще всегда ѡ всѣхъ ѡ имени Гдѧ нашего Іиса Хрѣта Бгс и Оцѡ :

ѿ. Повиняющиеся другъ другу въ страхѣ Бжїи.

ѿ. Женѡ, своимъ мужемъ повиняйтесь, ѧкоже Гдѡ,

ѿ. Занѣ мужъ глава ѣсть женѡ, ѧкоже и Хрѣтосъ глава цркви, и той ѣсть Спситель тѣла :

ѿ. Но ѧкоже црковь повиняется Хрѣтѡ, такожде и женѡ своимъ мужемъ во всемъ.

ѿ. Мужіе, любите своѧ женѡ, ѧкоже и Хрѣтосъ возлюбѧ црковь, и себѣ предаде за ню :

ѿ. Да ѡститъ ю, ѡчисти въ канею водною въ глаголѣ,

ѿ. Да представитъ ю себѣ слави цркови, не имѡущи скверны, или порока, или нечто ѡ таковыхъ, но да бѡдетъ стѧ и непорочна.

ѿ. Такѡ должни сѣтъ мужіе любити своѧ женѡ, ѧкѡ своѧ тѣлеса. любаѧ ко своѡ женѡ, себѣ самаго любитъ :

ѿ. Пиктоже ко когда своѡ плѡтъ возненавидѣ, но питаетъ и грѣтъ ю, ѧкоже и Гдѡ црковь.

11. И не участвувайте на бесплодни-тъ дѣла на тъмнинѣ-тъ, а наипаче и обличавайте ги.

12. Защото това което скритомъ правятъ, срамотно еи да ся говори.

13. А всичко което ся изобличава отъ видѣлинѣ-тъ, става явно ; понеже всяко което става явно, видѣлина е ;

14. За това казува : Стани ты който спишь, и възкръсни отъ мъртвы-тъ, и ще тя освѣти Христосъ.

15. И тъй гледайте какъ съ прѣдупазваніе да ходите, не както глупави, но както прѣмудри,

16. Искупувайте врѣме-то, защото дни-тъ сѣ лукави.

17. Заради това не бывайте несмысленни, но разумѣвайте що е воля-та Божія.

18. И не ся опивайте съ вино, въ което е разблудство, но изпълняйте ся Духомъ ;

19. И разговаряйте ся съ псалмы и пѣнія и пѣсни духовны, пѣйте и възпѣвайте Господу въ сърдце-то си,

20. Вышѣгы благодаряще за всичко Бога и Отца въ име-то на Господа нашего Иисуса Христа ;

21. Покорявайте ся единъ другому въ страхъ Божій.

22. Жены, покорявайте ся на свои-тъ си мъжіе, както на Господа ;

23. Защото мъжъ-тъ е глава на женѣ-тъ, както е и Христосъ глава на церквѣ-тъ, и той е Спаситель на тѣло-то.

24. Но както церква-та ся покорява Христу, така жены-тъ *да ся покоряватъ* въ всичко на свои-тъ си мъжіе.

25. Мъжіе, любѣте жены-тъ си, както и Христосъ възлюби церквѣ-тъ, и прѣдаде себе си за неѣ,

26. Да ѣхъ освати и очисти съ омываніе-то съ водѣ, чрѣзь слово-то,

27. Да ѣхъ прѣдстави на себе си церквѣ славнѣ, безъ да има пятно, или бръткъ, или *друго* нѣщо такова, но да е свята и непорочна.

28. Така сѣ длѣжни мъжіе-тъ да любѣтъ жены-тъ си, както свои-тъ си тѣла. Който люби женѣ си, себе си люби ;

29. Защото никой никога не е възненавидѣлъ своиѣ-тъ си плѣть, но храни ѣхъ и ся грыжи за неѣ, както и Господъ церквѣ-тъ.

А. Занѣ оуды ѣсмѣ тѣла ѣгѡ, ѡ плѡти ѣгѡ, ѡ костей ѣгѡ.

АА. Сегѡ ради ѡстѡвнтѣ человѣкъ Оцѣ своего ѡ матери : ѡ прилѣпнтѣ къ женѣ своей, ѡ вѣдетѣ двѣ въ плѡть ѣдинѣ.

АВ. Тайна сѣѣ велика ѣсть : ѡзѣ же глаголю во Хрѣтѣ, ѡ во црковѣ.

АГ. Обаче ѡ вы по ѣдинѡмѣ, кѣждѡ свою женѣ сѣе да любитѣ ѡкоже ѡ себя : ѡ женѣ да кѡнтѣ своего мѣжа.

ГЛАВА 5.

А. Чѣда, послѣшайте своихъ родитѣлей ѡ Гдѣ : сѣе во ѣсть прѡведѣно.

Б. Чтѣ Оцѣ твоегѡ ѡ матери : ѡже ѣсть заповѣдь перѡѡ во ѡбѣтовѡнѣ :

Г. Да блго тѣ вѣдетѣ, ѡ вѣдѣши долготѣнѣ на землѣ.

Д. ѡ Оцѣ, не раздражайте чѣдѣ своихъ, но воспитѡвайте ѡхъ въ наказѡнѣ ѡ оучѣнѣ Гдѣ.

Е. Рѡвѣ, послѣшайте гѡспѡдѣи своихъ по плѡти, со стрѡхомъ ѡ трѣпетѡмъ, въ простѡтѣ сѣрдѣца вѡшегѡ, ѡкоже ѡ Хрѣтѣ :

Ж. Не прѣдъ Очѣма тѡчѣю рабѡтающе ѡкѡ чѡловѣкозгѡдѣницѣ, но ѡкоже рабѣ Хрѣтѡвы, творѡще волю Бжѣю, ѡ дѣши.

З. Го блгоразмѣемъ слѣжаще ѡкоже Гдѣ, ѡ не ѡкѡ чѡлѡвѣкѡмъ :

И. Рѣдѡще, ѡкѡ кѣждѡ, ѣже ѡще сотворѣтѣ блгѡе, сѣе прѣѣметѣ ѡ Гдѣ, ѡще рабѣ, ѡще свѡбѡдѣ.

А. ѡ гѡспѡдѣе, тѣѡжде творѣте къ ѡнѣмъ, послѡбѡѡюще ѡмъ прѣщѣнѣѡ : вѣдѡще, ѡкѡ ѡ вѡмъ самѣмъ ѡ тѣмъ Гдѣ ѣсть на ѡбѣсѣхъ, ѡ ѡвинѡвѣнѣѡ лицѣ ѡбѣстѣ оу негѡ.

І. Прѡчее же, вратѣе моѡ, возмѡгаѣте во Гдѣ, ѡ въ держѡвѣ крѣпѡсти ѣгѡ :

30. Понеже смы удове на негово-то тѣло, отъ неговѣ-тѣ плѣть, и отъ неговы-тѣ кости.

31. Заради това ще остави чловѣкъ бащѣ си и майкѣ си, и ще ся присоедили при женѣ-тѣ си, и ще бѣдѣтъ и двама-та въ единѣ плѣть.

32. Тая тайна е голѣма; но азъ говорѣхъ *това* за Христа и за църквѣ-тѣ.

33. Но и вы всякой единѣ отъ васъ да любите женѣ-тѣ си така както себе си; а жена-та да ся бои на мѣжѣ-тѣ си.

ГЛАВА 6.

1. *Вы*, чада, слушайте родители-тѣ си въ Господа; защото това е праведно.

2. Почитай отца си и майкѣ си, което е първа заповѣдь съ общаніе;

3. Да ти бѣде добрѣ, и да бѣдешъ многобѣтенъ на земѣ-тѣ.

4. И *вы*, отцы, не раздражайте чада-та си, но възпитавайте ги въ ученіе и наставленіе Господне.

5. *Вы*, раби, покорявайте ся на *ваши-тъ* по плѣть господари съсъ страхъ и трепетъ, въ простотѣ-тѣ на сърдце-то си, както на Христа.

6. Не прѣдъ очи само да работите както чловѣкоугодници, но както раби Христови, исполняйте отъ душѣ волиѣ-тѣ Божіѣ,

7. И слугувайте доброволно *като* на Господа, а не *като* на чловѣцы;

8. Понеже знаете че всякой рабъ, или свободенъ, каквото добро стори, това ще приеме отъ Господа.

9. И *вы*, господари, исто-то правѣте тѣмъ, поослабѣйте устрашаваніе-то; като знаете че *както на тѣхъ така* и на самы васъ има Господарь на небеса, и у него нѣма лицепріятіе.

10. Най послѣ, братіе мои, укрѣпвайте ся въ Господа, и въ силѣ-тѣ на негово-то могущество.

дї. Облещитесь во всѧ Орѣжіа Бжіа, ѿкѡ возмоуи вѡмъ стѡти протївѣс кѡзнемъ дїаволскимъ :

еї. ѿкѡ нѣсть нѡша брань кѡ кровї и плѡти, но кѡ начѡмъ, и ко властѣмъ, и кѡ мїродержїтелѣмъ тмѣ вѣка сегѡ, кѡ дѣховѡмъ слѡбы поднебѣснымъ.

гї. Сегѡ рѡди прїимїте всѧ Орѣжіа Бжіа, да возможете протївитисѧ вѡ дѣнь лѡтѡ, и всѧ содѣавше стѡти.

дї. Стѡните оубѡ препѡсани чреслѡ вѡша ѿстиною, и ѡбѡлкшесѧ вѡ кронѡ правды,

еї. И ѡбѡвше нѡзѣ во оугѡтованїе бѡговѣствованїа мїра :

зї. Наѡ всѣмї же воспрїимше шїтѡ вѣры, вѡ нѣмже возможете всѧ стрѣлы азкавагѡ разжїеппыѡ оугасїти :

зї. И шлѣмъ спасенїа воспрїимїте, и мечь дѣховный ѿже ѣсть глаголѡз Бжіи.

иї. Всѡкою молїтвою и моленїемъ молѡщесѧ на всѡко вреѡа дѣомъ, и вѡ сїѣ ѿстѡе кдѡше во всѡкомъ терпѣнїи и молїтвѣ ѡ всѣхъ стѣихъ,

дї. И ѡ мнѣ, да дѡстѡ мнѣ слѡво во ѡверзѣнїе оустъ моїхъ, сѡ дерзновѣнїемъ сказѡти тѡиѡс бѡговѣствованїа,

кї. Ѿ нѣмже посѡльствѡю во оубѡхъ, да вѡ нѣмъ дерзѡю, ѡкоже подѡбѡетъ мнѣ глаголѡти.

ка. Да оубѣстѣ же и вы, ѡже ѡ мнѣ, что дѣлаю, всѧ скѡжетъ вѡмъ Тѣхїкѡ возлюбленнѡй брѡтѡ и вѣренѡ слѡжнїтель ѡ Гдѣ :

кв. Ѣгѡже послѡхъ кѡ вѡмъ на сїѣ ѿстѡе, да оубѣстѣ, ѡже ѡ насъ, и да оутѣшїтѡ сердца вѡша.

кг. Мїрѡ брѡтїи и любѡвь сѡ вѣрою ѡ Бга Ѿцѡ и Гдѡ Іисѡ Хрѣтѡ.

кд. Бѡгодѡть со всѣмї любѡвїимї Гдѡ нѡшего Іисѡ Хрѣтѡ вѡ ненстѣнїи. Ѧмїнь.

11. Облѣчѣте ся въ всеорѣжіе-то Божіе, за да можете да устоите срѣщъ ухищренія-та на діаволъ-тъ ;

12. Защото наша-та борба не е срѣщъ кръвъ и плѣтъ, но срѣщъ началства-та, срѣщъ власти-тъ, срѣщъ управители-тъ на тъмнотѣ-тъ на тойзи вѣкъ, срѣщъ лукавы-тъ духове въ поднебеснѣхъ.

13. За това земѣте всеорѣжіе-то Божіе, за да можете да противостоите въ день-тъ лукавий, и на всичко като надвѣете, да устоите.

14. Стойте прочее прѣпасани съ истинѣхъ прѣзъ чрѣсла-та си, и облѣчени въ брони-тъ на правдѣ-тъ,

15. И нозѣ-тъ ви да бѣждѣтъ обути въ приготвяніе за благовѣстіе на миръ.

16. А врѣхъ всичко *това* земѣте щитъ-тъ на вѣрж-тъ, съ който ще можете да угасите всички-тъ разжѣжены стрѣлы на лукавый-тъ ;

17. И земѣте шлемъ-тъ на спасеніе-то, и мечъ-тъ на Духъ-тъ, който е слово-то Божіе ;

18. Моляще ся Духомъ на всяко врѣме съсъ всякъ молитвъ и молбѣ, и въ това исто-то бѣждѣте бодри съсъ всяко стърпяваніе и моленіе за всички-тъ святии,

19. И за мене, да ми ся даде слово да отворѣх уста-та си съ дързновеніе, за да направѣхъ познатѣ тайнѣ-тъ на благовѣстіе-то,

20. За което съмъ посланникъ въ оковы, да говорѣхъ за него съ дързновеніе, както подобава да говорѣхъ.

21. Но за да знаете и вы за мене, що правѣхъ, всичко-то ще ви каже Тихикъ, възлюбленный братъ и вѣренъ въ Господа служителъ ;

22. Когото проводихъ до васъ за това исто-то, да разберете за насъ, и да утѣши сѣрдца-та ви.

23. Миръ на братія-та и любовь съ вѣржъ отъ Бога Отца и Господа Исуса Христа.

24. Благодать *да бѣде* съсъ всички-тъ които любятъ искрено Господа нашего Исуса Христа. Аминь.

КЪ ФІЛІППИСІЕМЪ ПОСЛАНІЕ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА І.

А. ПАВЕЛЪ И ТІМОФЕИ РАВНІ ИІСЪ ХРІТОВЫ, ВСѢМЪ СТЫМЪ
Ѡ ХРІТѢ ИІСѢ СЪЩЫМЪ ВЪ ФІЛІППЕХЪ, СЪ ЕПІСКОПЫ И ДІА-
КОНЫ :

Б. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МІРЪ Ѡ БГА ѠЦА НАШЕГѢ, И ГА ИІСА
ХРІТА.

Г. БЛАГОДАРИЮ БГА МОЕГО Ѡ ВСЕЙ ПАМАТИ ВАШЕЙ,

Д. ВСЕГДА ВО ВСАКОЙ МОЛИТВѢ МОЕЙ ЗА ВСѢХЪ ВАСЪ СЪ РА-
ДОСТІЮ МОЛИТВЕЮ МОЮ ТВОРАЮ,

Е. Ѡ ОБЩЕНІИ ВАШЕМЪ ВЪ БЛГОВѢСТВОВАНІЕ, Ѡ ПЕРВАЮ
ДНѢ ДАЖЕ И ДО НЫНѢ :

Ж. НАДѢВША НА СЯ ИСТОЕ, ТАКЪ НАЧНУЙ ДѢЛО БЛГО ВЪ ВАСЪ,
СОВЕРШИТЪ Е, ДАЖЕ ДО ДНѢ ИІСЪ ХРІТОВА :

З. ИКОЖЕ ЕСТЬ ПРАВЕДНО МНѢ СЯ МДРСТВОВАТИ Ѡ ВСѢХЪ
ВАСЪ, ЗА ЕЖЕ ИМѢТИ МЯ ВЪ СЕРДЦѢ ВАСЪ, ВО ОУЗАХЪ МОИХЪ
И ВО ѠВѢТѢ И ИЗВѢЩЕНІИ БЛГОВѢСТІА, СООБЩНИКОВЪ МНѢ
БЛАГОДАТИ ВСѢХЪ ВАСЪ СЪЩИХЪ.

И. СВИДѢТЕЛЬ КО МЯ ЕСТЬ БГЪ, ТАКЪ ЛЮБЛЮ ВСѢХЪ ВАСЪ ПО
МИЛОСТИ ИІСЪ ХРІТОВѢ.

К. И Ѡ СЕМЪ МОЛЮСА, ДА ЛЮБОВЬ ВАША ЕЩЕ ПАЧЕ И ПАЧЕ
ИЗВЫТОЧЕСТВЕТЪ ВЪ РАЗУМѢ И ВО ВСАКОМЪ ЧВСТВІИ,

І. КО ЕЖЕ ИСКУШАТИ ВАМЪ ЛЖШАА, ДА ВЪДЕТЕ ЧІСТИ И
НЕПРЕТКНОВЕННИ ВЪ ДЕНЬ ХРІТОВЪ,

КЪ ФИЛИППЯНОМЪ ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ и Тимоѳей, раби Иисусъ Христови, до вси-тъ въ Христа святыи, които сѣ въ Филиппы, наедно съ епископы-тъ и діаконь-тъ ;

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего и Господа Иисуса Христа.

3. Благодарѣхъ Бога моего всякога когато вы поменувамъ,

4. (Вынѣгы, во всякъ мойѣ молитвѣ за всинца ви съ радость като правѣхъ молбѣ-тъ си,)

5. Заради ваше-то участіе въ евангеліе-то отъ първый-тъ день даже до нынѣ ;

6. Като съмъ увѣренъ въ това исто-то, че оный който е начнѣлъ въ васъ добро дѣло, ще го свърши даже до день-тъ Иисусъ Христовъ ;

7. Както е и праведно за мене да мыслѣхъ това за всинца ви, понеже вы имамъ на сърдце, и въ оковы-тъ ми, и въ оправданіе-то и въ подтвърждаваніе-то на благовѣствованіе-то, всички вы сте соучастници мои на благодать-тъ.

8. Защото Богъ ми е свидѣтель, че милѣхъ за всички васъ съ милосърдіе Иисусъ Христово.

9. И това ся молѣхъ, да прѣизобилува любовь-та ви още повече и повече въ познаніе и во всяко разумнѣе,

10. Да испытувате по добро-то, за да бждете искренни и непрѣпъвани до день-тъ Христовъ,

ѧі. Исполнени плодѣмъ правды Іисъ Хрѣтомъ, въ слѣвѣ ѡ похвалѣ Бжїю.

ѧі. Разсмѣти же хошѣ вамъ, братїе, ѡко, ѡже ѡ мнѣ, паче во оуспѣхъ бѣговѣствованїа прїидоша :

ѧі. Ѣко оузы мой ѡвлѣны ѡ Хрѣтѣ быша во всемъ сдѣиши ѡ въ прочихъ всѣхъ,

ѧі. Ѣ множайшии братїа ѡ Гдѣ надѣжавшиисѧ ѡ оузахъ моихъ, паче дерзѧютъ безъ страха слово Бжїе глаголати.

ѧі. Пѣцыи оубо по зависти ѡ ревности, дрзѧи же ѡ за бѣговолѣнїе Хрѣта проповѣдаютъ.

ѧі. Ови оубо ѡ рвенїа Хрѣта возвѣщѧютъ печнѣстѣ, мнѧше печаль нанести оузамъ моимъ :

ѧі. Ови же ѡ любвѣ, вѣдаше, ѡко во ѡвѣтѣ бѣговѣствованїа лежѣ.

ѧі. Чтѣ оубо ; Обѧче всѧцѣмъ образомъ, ѡше винѣю, ѡше ѡистиною, Хрѣтѣмъ проповѣдаемъ ѣсть : ѡ ѡ сѣмъ радѣюсѧ, но ѡ возрадѣюсѧ.

ѧі. Вѣмъ бо, ѡко сїе сѣдетсѧ мѡ во спасѣнїе вѧшею молїтвою ѡ подѧнїемъ Дхѧ Іисъ Хрѣтова,

ѧі. По чѧнїю ѡ оуповѧнїю моемъ, ѡко ни ѡ ѣдїномъ же постыжѣсѧ, но во всѧкомъ дерзновѣнїи, ѡкоже всегдѧ, ѡ нынѣ возвеличнтсѧ Хрѣтѣмъ въ тѣлѣ моѣмъ, ѡше животѣмъ, ѡше ли смѣртїю.

ѧі. Мнѣ во ѣже жїти, Хрѣтѣмъ : ѡ ѣже оумрѣти, при-
верѣтенїе ѣсть.

ѧі. ѡше же, ѣже жїти мѡ тѣломъ, сїе мнѣ плѣдъ дѣла : ѡ чтѣ ѡзвѣлю, не вѣмъ :

ѧі. ѡбдержимъ же ѣсмъ ѡ обою, желѧнїе ѡмыѡ разрѣ-
шнѣтисѧ, ѡ со Хрѣтомъ быти, многѣ паче лѣгше :

ѧі. ѡ ѣже превывѧти во плѣти, ѡжнѣйше ѣсть вѧсъ радѡи.

ѧі. Ѣ сїе ѡзвѣстнѣ вѣмъ, ѡко всѧдѧ ѡ спревѣдѧ вѧмъ всѣмъ въ вѧшъ оуспѣхъ ѡ радѣсть вѣры,

11. Испълнени съ плодове на правдѣ, които сѣ чрѣзъ Исуса Христа, въ славѣ и похвалѣ Божіѣ,

12. Искамъ още, братіе, да знаете, че всичко що ми ся случи, спомогнѣ повече за прѣуспѣяніе на евангеліе-то,

13. До толкозъ шото мои-тѣ за Христа оковы станѣхъ извѣстны на всичкѣ-тѣ преторіѣ и на всички други.

14. И повечето отъ братія-та въ Господа, одързновени отъ мои-тѣ оковы, осмѣлихъ ся повече да говорятъ слово-то безъ страхъ.

15. Нѣкои наистинѣ отъ завистъ и отъ любопрѣніе проповѣдуватъ Христа, а нѣкои си и отъ добръ волиѣ.

16. Едини-тѣ възвѣщаватъ Христа отъ съперничество, не съ чистотѣ, и мыслятъ че прилагатъ тѣхъ на оковы-тѣ ми ;

17. А други-тѣ отъ любовь, като знаѣтъ че съмъ настаненъ да защищавамъ евангеліе-то.

18. Но що *быва отъ това*? какъ и да е, или съ приструваніе, или съ истинѣ, Христосъ ся проповѣдува, и азъ на това ся радувамъ, и ще ся радувамъ.

19. Защото знаѣ че това ще ми излѣзе за спасеніе, съ вашѣ-тѣ молитви и съ помощъ-тѣ на Духъ-тѣ Исусъ Христовъ,

20. Споредъ постоянно-то мое ожиданіе и надеждѣ, че нѣма да ся посрамѣ въ нищо, но съсъ всяко дързновение, както всякога, и сега ще ся възвеличи Христосъ въ тѣло-то ми, или чрѣзъ животъ или чрѣзъ смъртъ.

21. Защото за мене да съмъ живъ е Христосъ, и да умрѣ, придобиваніе.

22. Но ако живѣѣ въ плѣть-тѣ това ми е плодъ на дѣло-то, и що да изберж, не знаѣ.

23. Защото въ утѣсеніе съмъ и отъ двѣ-тѣ, понеже имамъ желаніе да отидѣ, и да съмъ съ Христа, което бы было много по добро ;

24. Но да останѣ въ плѣть-тѣ, по нужно е за васъ.

25. И за това увѣренъ, знаѣ че ще останѣ и ще прѣбѣждѣ наедно съсъ всички васъ, за вашій-тѣ въ вѣрѣ-тѣ успѣхъ, и за вашѣ-тѣ радость ;

кѳ. Иѳкѳ да похвалѧ вѧша извѣточествуетѧ ѱ Хрѳтѣ Іисѳкѣ во мнѣ, моимѧ пришествіемѧ пѧки кѧ вѧмѧ.

кѳз. Тѳчѳю достѳпнѣ блѳговѣствовѧнію Хрѳтовѳ житѣльствуйте, да ѧще пришедѧ и вѧдѣвѧ вѧсѧ, ѧще и не сѳй оѳ вѧсѧ, оѳслышѳ, іѧже ѱ вѧсѧ, іѧкѳ (истиною) стоимѣ во ѣдинѳмѧ дѳсѣ, и ѣдинодѳшнѣ сподвизѧющесѧ по вѣрѣ блѳговѣствовѧнѧ (вѳлею,)

кѳи. И не колеблѧющесѧ ни ѱ ѣдинѳмѧ же ѱ сопротивныхѧ: ѣже тѣмѧ оѳѳѧ ѣсть іѧвлѣніѣ погѳбелѧ, вѧмѧ же спасѣніѧ, и сѳѣ ѱ Бѳѧ :

кѳо. Иѳкѳ вѧмѧ даровѧсѧ, ѣже ѱ Хрѳтѣ, не тѳкмѧ ѣже вѧ негѳ вѣкровѧти, но и ѣже по нѣмѧ страдѧти :

л. Тѳйже пѳдвигѧ имѳщѣ, іѧковѧ же во мнѣ вѧдѣсте, и нынѣ слѳшите ѱ мнѣ.

ГЛАВА ѳ.

а. ѧще оѳѳѳо кѳѣ оѳтѣшеніѣ ѱ Хрѳтѣ, илѧ ѧще кѧѧ оѳтѣхѧ любвѣ, ѧще кѳѣ ѳѳшеніѣ Дѳѧ, ѧще кѳѣ милосѣрдѧѣ и щедрѳты,

б. Испѳлните мою рѧдѳсть, да тѳжде мѳдрствуетѣ, тѳже любѳвь имѳщѣ, ѣдинодѳшнѧ, ѣдиномѳдрѧннѧ :

в. Ничтѳже по рвѣнію илѧ тщеслѧвію, по смиренѳмѳдріемѧ дрѳгѧ дрѳгѧ чѣстїю бѳлѧшѧ себѣ творѧщѣ :

г. Не своѳхѧ сѧ кѳйждѳ, но и дрѳжнѧхѧ кѳйждѳ смѳтрѧйте.

ѳ. Сѳѣ во да мѳдрствуетсѧ вѧ вѧсѧ, ѣже и во Хрѳтѣ Іисѳкѣ :

ѳ. Иѳже во ѳѳразѣ Бѳѳн сѳй, не восхѳицѣнѣмѧ непѳчевѧ вѣтѧ рѧвенѧ Бѳѳ,

з. По себѣ оѳмѧлѧлѧ, зрѧкѧ рѧвѧ прѳимѧ, вѧ подѳвѳн чѳлѳвѣчѣстѣмѧ вѣвѧ, и ѳѳразѳмѧ ѳѳврѣтесѧ іѧкоже чѳлѳвѣкѧ,

и. Смирѧлѧ себѣ, послѧшлѧхѧ вѣвѧ дѧже до смѣртѧ, смѣртѧ же крѣстнѧ.

26. Да ся прѣумножава чрѣзъ мене ваша-та въ Исуса Христа похвала, съ мое-то дохожданіе пакъ при васъ.

27. Обхождайте ся само достойно на евангеліе-то Христово, да бы, или кога дойдѣ и вы видѣхъ, или като не съмъ при васъ, да чуѣхъ за васъ, че стоите въ единъ духъ, и сподвизавате ся единомушно за вѣрж-тѣ евангелскѣ.

28. И не устрашавани въ нищо отъ противници-тѣ; което ще бѣде доказателство за тѣхъ на погыбель, а за васъ на спасеніе, и то отъ Бога;

29. Защото, колкото за Христа, вамъ е дарено, не само да вѣрувате въ него, но и да страдате за него;

30. Като имате истый-тъ подвигъ, какъвто сте видѣли въ мене, и сега чувате *че е* въ мене.

ГЛАВА 2.

1. И тѣй ако *има* нѣкое утѣшеніе въ Христа, или нѣкоя растуха отъ любовь, или нѣкое общеніе на Духа, или нѣкое милосърдіе и сожаленіе,

2. Исполнѣте радость-тѣ ми, да мыслите все едно *всички*, да имате еднаквѣ любовь, *да сте* единомушни и единомыслени.

3. *Да не правите* нищо отъ съперничество или отъ тщеславіе, но по смиреномудріе *всякой* единъ да има другыго по горень отъ себе си.

4. Не гледайте *всякой* само за себе си, но *всякой* и за другы-тѣ.

5. Да бѣде въ васъ сжщо-то мудруваніе, което *бльше* и въ Христа Исуса;

6. Който въ образъ Божій като бѣ, не го помисли похыщеніе да е равенъ Богу,

7. Но обезслави себе си, като прія рабскый образъ, и станѣ подобенъ на челоувѣцы-тѣ;

8. И като ся намѣри по образъ както челоувѣкъ, смири себе си, и послушливъ бы даже до смърть, и смърть на кръсть.

д. Тѣмже и Бѣзъ ѹбогѣхъ превознесѣ, и дарова ѹбогѣхъ ѹбогѣхъ, еже паче всакаго ѹбогѣхъ ;

і. Да ѹбогѣхъ ѹбогѣхъ всако колѣно поклонится нѣбныхъ и земныхъ и преисподнихъ,

іа. И всако азъ исповѣсть, іакѡ Гдѣ Іисъ Христѣ въ славу Бѣа Оца.

іб. Тѣмже, возлюбленіи мои, іакѡже всегда послѣшасте менѣ, не іакѡже въ пришествіи моемъ точію, но нынѣ многѡ паче во ѹбѣствіи моемъ, со страхомъ и трепетомъ свое спасеніе содѣвѣйте :

іг. Бѣзъ бо єсть дѣйствуй въ васъ, и еже хотѣти и еже дѣлати ѹбогѣхъ.

ід. Всѣ творите безъ роптанія и размысленія,

іе. Да вѣдѣте неповинни и цѣли, чѣда Бѣа непорочно посредѣ рода строптивѣ и развращенѣ, въ нихъже іавлѣтеса іакѡже свѣтила въ мірѣ,

іж. Слово живоотно придержѣте, въ похвалѣхъ миѣ въ день Христѣвъ, іакѡ не вотще текѡхъ, ни вотще тры-
дѣхъ.

із. Но ѹбогѣхъ и жренъ бываю ѹбогѣхъ жертвѣхъ и слѣжбѣхъ вѣры ва-
шея, радѡюся и сорадѡюся всѣмъ вамъ :

іи. Такоже и вы радѡйтеся и сорадѡйтеся миѣ.

ііа. Оуповаю же ѹбогѣхъ Гдѣ Іисѣ, Тимодѣа вскорѣхъ послати къ вамъ, да и азъ блгодѣшествую, оубѣдѣвъ, іакѡ ѹбогѣхъ :

ііб. Ни єдинаго бо ѹбогѣхъ равнодѣшна, иже прииспѣе ѹбогѣхъ попечѣтса.

іів. Всѣ бо своихъ си ищѣтъ, а не іакѡже Христѣ Іиса :

ііг. Искѣство же ѹбогѣхъ знѣете, занѣ іакѡже Оубѣхъ чѣдо, со мною порабѣталъ въ блговѣстіи.

9. За това и Богъ го прѣвъзвыши, и подари му име което е надъ всяко *друго* име ;

10. Така що на Исусово-то име да ся поклони всяко колѣно отъ небесны-тъ, и земны-тъ и подземны-тъ ;

11. И всякой языкъ да исповѣда, че Исусъ Христосъ *е* Господь, за славъ на Бога Отца.

12. Заради това, възлюбенни мои, каквото сте *мя* вынѣги слушали, не само както когато съмъ при васъ, но сега много повече като не съмъ при васъ, изработувайте спасеніе-то си съсъ страхъ и трепетъ ;

13. Защото Богъ *е* който дѣйствува въ васъ и хотѣніе-то и дѣйствуваніе-то, споредъ *неговъ-тъ* добръ волѣхъ.

14. Правѣте всичко безъ роптаніе и противорѣчіе,

15. Да бѣдете безукоризнени и незлобиви, чада Божіи непорочны въ срѣдъ строптивъ и развращенъ родъ, между който свѣтите като свѣтила на свѣтъ-тъ,

16. Като държите слово-то на *свѣтлый-тъ* животъ, за мойъ похвалъ въ день-тъ Христовъ, че не съмъ тичалъ напразно, и не съмъ ся напразно трудилъ.

17. Но, ако и да ся приносямъ азъ възліяніе за жертвъ-тъ и за служеніе-то на вашъ-тъ вѣржъ, радувамъ ся и срадувамъ ся съсъ всички васъ.

18. И така и вы ся радуйте и срадувайте ся съ мене.

19. И надѣхъ ся на Господа Исуса, скоро да проводѣхъ до васъ Тимоѳея, да ся утѣшжъ духомъ и азъ като разбержъ за ваше-то състояніе.

20. Защото нѣмамъ *другого* никого на еднакъвъ духъ *съ мене*, който да ся погрыжи искренно за васъ ;

21. Понеже всички-тъ търсятъ свое-то си ; *а* не което *е* на Христа Исуса ;

22. А вы знаете неговъ-тъ вѣрность, че както чадо съ отца си слугува съ мене въ благовѣствованіе-то.

кг. Сего же оубо оуповаю послати ѡбѣ, повнегда оубѣмъ, ѡже ѡ мнѣ :

кд. Надѣюся же ѡ Гдѣ, ѡкв ѡ самъ скоръ прїидѣ къ вамъ.

ке. Потрѣбнѣ же возмнѣхъ Епафродита брата ѡ споспѣшника ѡ свѣнника моего, вашего же посланника, ѡ слуги житела потрѣбѣ моеи, послати къ вамъ :

кз. Понѣже желаніемъ желаше видѣти всѣхъ васъ, ѡ тѣжаше, занѣ слышастѣ, ѡкв болѣ.

кз. Ибо болѣ близъ смѣрти : но Бгъ помѣлова егѡ, не егѡже токму, но ѡ менѣ, да не скорѣ на скорѣ прїимѣ.

кн. Скорѣ оубо послѣхъ егѡ, да видѣвши егѡ пакѡ возрадзетеса, ѡ азъ безпечаленъ пребѣдѣ.

ко. Прїимите оубо егѡ ѡ Гдѣ со всѣкою радостію, ѡ такъвѣа чѣстны ѡмѣйте :

л. Занѣ за дѣло Хртѡво даже до смѣрти приближисѣ, понѣдивъ себѣ вседѣшнѣ, да ѡсполнитъ ваше лишеніе, слѣжбы ѡже ко мнѣ.

ГЛАВА ҃.

а. Прѡчее же, братіе моѣ, радзѣтеса ѡ Гдѣ : тѣмъже бо писати вамъ, мнѣ оубо неѣнѡстѡ, вамъ же тѣрѡдо.

б. Блудѣтеса ѡ псѡвъ, блудѣтеса ѡ слыхъ дѣлателей, блудѣтеса ѡ сѣченіа :

в. Мы бо есмѣ ѡбрѣзаніе, ѡже дѡмъ Бгъ слѣжимъ, ѡ хвалѣмса ѡ Хртѣ Іисѣ, а не въ плѡти надѣемса,

г. Ибо ѡ азъ ѡмѣю надѣаніе тѣкожде во плѡти. ѡще ктѡ ѡнъ мнѣтѣ надѣатисѣ во плѡти, азъ пѣче :

д. ѡбрѣзанъ ѡсѡднѣвнѣ, ѡ рода Іілева, колѣна Веніамина, Еврѣнъ ѡ Еврѣй, по законѣ Фарісеѣ,

23. И тѣй, надѣй ся него да проводѣх тутакси, щомъ разберѣхъ какъ ще стане съ мене ;

24. А увѣренъ съмъ въ Господа че и самъ скоро ще дойдѣхъ.

25. Помыслихъ обаче за нужно да проводѣх до васъ Епафродита, брата и сотрудника и сподвижника моего, а вашего посланника, и служителя на потрѣбѣ-тѣхъ ми ;

26. Понеже милѣяше за всички васъ, и тѣжаше, защото бѣхте чули че бѣ боленъ.

27. И наистинѣх болѣдува близу до смъртъ ; но Богъ го помилува, и не тѣкмо него, но и мене, да ми не стане скърбъ врѣхъ скърбъ.

28. За това и по скоро го проводихъ, да ся възрадувате като го видите пакъ, и азъ да бѣдѣх по безскърбенъ.

29. И тѣй прѣимѣте го въ Господа съсъ всякъ радость, и имайте таквызи на почесъ ;

30. Понеже за дѣло-то Христово приближи до смъртъ, защото прѣзрѣ животъ-тѣхъ си, да допълни недостаткъ-тѣхъ на ваши-тѣхъ къмъ мене услуги.

ГЛАВА 3.

1. При това, братіе мои, радувайте ся въ Господа ; азъ да ви пишѣхъ все това исто-то, колкото за мене не ми е досадно, а за васъ е безопасно.

2. Пазѣте ся отъ псета-та, пазѣте ся отъ злы-тѣхъ работници, пазѣте ся отъ лѣжливо-то обрѣзаніе ;

3. Защото обрѣзаніе-то смы ный, които духомъ служимъ Богу, и ся хвалимъ съ Христа Ісуса, и увѣреніе-то ни не е на плѣть-тѣхъ.

4. Ако и *да* можъ азъ и на плѣть-тѣхъ да имамъ увѣреніе. Ако бы другъ нѣкой мыслилъ че може да има увѣреніе на плѣть-тѣхъ, то азъ повече ;

5. Обрѣзанъ въ осмый-тѣхъ день, изъ родъ-тѣхъ Израилевъ, *отъ* племе-то Веніаминово, Евреинъ отъ Еврей, по законъ-тѣхъ Фарисей,

б. По ревности гонѣхъ црковь Бжїю, по правдѣ законнѣй
бывъ непороченъ.

в. Но ꙗже мѣ бѣхъ прихвѣщенїа, сїѣ вмѣнихъ Хрѣта
ради тиетъ:

г. Но оубо вмѣнаю всѣ тиетъ быти за превосходящее
разсмѣненїе Хрѣта Іиса Гда моего. Егѡже ради всѣхъ ѡще-
тїхъ: ѿ вмѣнаю всѣ оуметы быти, да Хрѣта прихв-
бращу,

д. И ѡбращахъ въ немъ, не имѣй моего правды, ꙗже ѡ
закѡна, но ꙗже вѣрою (Іиса) Хрѣтовою, ссѣхъ ѡ Бга правды
въ вѣрѣ,

е. Ибо разсмѣти егѡ, ѿ сїаго воскресенїа егѡ, ѿ соов-
щенїе страстей егѡ, сообразася смѣрти егѡ,

ж. Яще какъ достигъ въ воскресенїе мертвыхъ:

з. Не занѣ оубо достигоу или оубо совершихъ, гоню
же яще ѿ постигъ, ѡ немже ѿ постиженъ быхъ ѡ Хрѣта
Іиса.

и. Братїе, азъ себѣ не оу помыслиаю достигша: единому
же, заднаа оубо забываа, въ преднаа же простирася,

к. Со оусердїемъ гоню, къ почести вышнѣму званїа Бжїа
ѡ Хрѣтѣ Іисѣ,

л. Олицы оубо совершенїи, сїе да мѣдрствемъ: ѿ еже
яще ино что мыслите, ѿ сїе Бга вамъ ѡкрыетъ,

м. Обаче въ неже достигохомъ, тоже да мѣдрствемъ,
ѿ темже правномъ жительствемъ.

н. Подобни мѣ бывайте, братїе, ѿ смотряйте такъ
ходящїа, ꙗкоже имате ѡбразъ насъ.

о. Мнози бо ходятъ, ихже многажды глаголахъ вамъ,
нынѣ же ѿ плача глаголю, врагїи крѣта Хрѣтова,

п. Имже кончина погїбель, имже бога чрево, ѿ слава въ
стѣдѣ ихъ, имже земнаа мѣдрствуютъ.

6. По ревность-тъ гонитель на церквѣ-тъ, по правдѣ-тъ на законъ-тъ непороченъ быхъ.

7. Но това което бѣше за мене придобываніе, щетъ го вмѣнихъ за Христа;

8. А още и вмѣнявамъ всичко-то че е щета поради прѣвѣсходство-то на познаваніе-то на Христа Исуса Господа моего; за когото изгубихъ всичко, и вмѣнявамъ *всичко* за изметъ, *само* Христа да придобѣя,

9. И да ся найдѣ въ него, безъ да имамъ своиъ си отъ законъ-тъ правдѣ, но *правдѣ-тъ* която е отъ вѣрж-тъ Христовъ, *то естъ* правдѣ-тъ, която е отъ Бога чрѣзъ вѣрж-тъ;

10. Да познаѣмъ него, и силѣ-тъ на негово-то въскръсненіе, и участіе-то въ неговы-тъ страданія, съобразяванъ съъ смъртъ-тъ му;

11. Дано бы да достигнѣ въ въскръсненіе-то на мъртвы-тъ;

12. Не че съмъ достигнѣлъ вече, или съмъ станѣлъ вече съвършенъ; но гонѣмъ исподиръ, дано постигнѣ това, за което быхъ и постигнѣтъ отъ Христа Исуса.

13. Братіе, азъ не мыслижъ себе си че съмъ постигнѣлъ;

14. Но едно *прасѣ*, задно-то забравямъ, а къмъ прѣдно-то ся простирамъ, и тичамъ къмъ цѣль-тъ за награждѣ-тъ на горно-то отъ Бога призваніе въ Христа Исуса.

15. И тѣй, *иый* конто *смы* съвършении, това да мыслимъ, и ако мыслите нѣщо инакъ, и него Богъ ще ви открие.

16. Но въ това въ което *смы* достигнѣли, по исто-то правило да живѣемъ, исто-то да мудруваме.

17. Братіе, бѣдѣте мои подражатели, и смятайте на тѣзи, конто ходятъ така, както имате насъ за примѣръ.

18. Защото ходятъ мнозина, за конто много пѣти ви казувахъ, а сега и съ плачь ви казувамъ, *че* тѣ сѣ врагове на кръстѣ-тъ Христовъ,

19. На конто сетнина-та е погыбель, на конто богъ е търбухъ-тъ *имъ*, и слава-та *имъ* е въ срамотны-тъ *имъ* работы, конто мудруватъ земны-тъ нѣща.

к. НАШЕ БО ЖИТІЕ НА НБСѢХЪ ЖЕсть, ѿОНѢДЖЕ ѿ СПІТЕЛА
ЖДЕМЪ ГЛА НАШЕГО ІІСА ХРТА,

ка. ИЖЕ ПРЕОБРАЗИТЪ ТѢЛО СМІРЕНІА НАШЕГѢ, ІАКѢ БЫТИ
СЕМЪ СООБРАЗИМЪ ТѢЛО СЛАВЫ ЕГѢ, ПО ДѢЙСТВУ ЖЕ ВОЗМОГАТИ
ЕМЪ ѿ ПОКОРИТИ СЕБѢ ВСАЧЕСКАА.

ГЛАВА ̑.

а. ТѢМЖЕ, БРАТІЕ МОА ВОЗЮБЛЕННАА ѿ ВОЖДЕЛѢННАА, РА-
ДОСТЕ ѿ ВѢЧНЕ МОЙ, ТАКѢ СТОЙТЕ ѿ ГЛА, ВОЗЮБЛЕННИИ.

б. БѢГОДОЮ МОЛЮ, ѿ БѢНІВѢХІЮ МОЛЮ, ТОЖДЕ МДРСТВОВАТИ
ѿ ГЛА:

г. БѢ МОЛЮ ѿ ТЕБѢ, СПРѢЖНИЧЕ ПРИСНЬИ, СПОСПѢШЕСТВУИ
ИМЪ, ІАЖЕ БО БЛГОВѢСТВОВАНИИ СПОДВИЗАШАСЯ СО МНОЮ, ѿ СЪ
КЛИМЕНТОМЪ, ѿ СЪ ПРОЧИМИ СПОСПѢШНИКИ МОИМИ, ИХЪЖЕ ИМЕНА
ВЪ КНИГАХЪ ЖИВОТНЫХЪ.

д. РАДШІТЕСЯ ВСЕГДА ѿ ГЛА: ѿ ПАКИ РЕКЪ, РАДШІТЕСЯ.

е. КРОТОСТЬ ВАША РАЗУМНА ДА БУДЕТЪ ВСѢМЪ ЧЕЛОВѢКАМЪ.
ГЛА БЛИЗЪ.

ж. Ни ѿ ЧЕМЪЖЕ ПЕЦИТЕСЯ, но во ВСЕМЪ МОЛИТВОЮ ѿ МО-
ЛЕНІЕМЪ, со БЛГОДАРЕНІЕМЪ ПРОШЕНІА ВАША ДА СКАЗЮТСЯ КЪ
БГ:

з. И МИРЪ БЖІИ ПРЕВОСХОДАИ ВСАКЪ ОУМЪ ДА СОБЛЮДЕТЪ
СЕРДЦА ВАША ѿ РАЗУМБЕНІА ВАША ѿ ХРТА ІІСА.

и. ПРОЧЕЕ ЖЕ, БРАТІЕ МОА, ЕЛИКА СЪТЪ ИСТИННА, ЕЛИКА
ЧЕСТНА, ЕЛИКА ПРАВЕДНА, ЕЛИКА ПРЕЧИСТА, ЕЛИКА ПРЕЛЮБЕЗНА,
ЕЛИКА ДОБРОХВАЛНА, ІИЩЕ КАА ДОБРОДѢТЕЛЬ ѿ ІИЩЕ КАА ПО-
ХВАЛА, СІА ПОМЫШЛЯЙТЕ:

а. ИМЖЕ ѿ НАЗЧИТЕСЯ ѿ ПРИАСТЕ ѿ СЛЫШАСТЕ ѿ ВИДѢСТЕ
во МИѢ, СІА ТВОРИТЕ: ѿ БГЪ МИРА БУДЕТЪ СЪ ВАМИ.

і. ВОЗРАДОВАХСА ЖЕ ѿ ГЛА ВЕЛИИ, ІАКѢ ОУЖЕ КОГДА ВОСПО-
МАНШТЕ ПЕШИНСА ѿ МИѢ: ПОНЕЖЕ ѿ ПЕЧАСТЕСА, но НЕПОГѢ-
ДНЫМЪ ВРЕМЕНЕМЪ ѿБДЕРЖАСТЕСА.

20. Защото наше-то жителство е на небеса, отъ дѣто и Спасителя очакуваме Господа Исуса Христа,

21. Който ще прѣобрази унижено-то наше тѣло да стане съобразно съ негово-то славно тѣло, по дѣйствието чрѣзъ което може и да покорнѣ всичко на себе си.

ГЛАВА 4.

1. За това, възлюблени и въздѣлени мои братіе, радости и вѣнче мой, така стойте въ Господа, любезни мои.

2. Молю Еводию, молю и Синтихию, да мудруватъ исто-то въ Господа;

3. Още, и тебе молю, искренный мой съдружникъ, помагай имъ, които наедно съ мене ся подвизавахъ въ благоустройство-то, наедно и съ Климента и други-тъ мои соудружници, на които имена-та сж въ книгѣ-тъ на животъ-тъ.

4. Радувайте ся всякога въ Господа; пакъ ще рекъ: Радувайте ся.

5. Кротость-та ви да бѣде позната на всички-тъ чловѣци. Господъ е близу.

6. За нищо недѣйте ся грижи; но во всяко съ благодареніе казувайте прошенія-та си на Бога съ молитви и моленіе;

7. И миръ Божій, който прѣвѣсходи всякой умъ, ще сохрани сѣрдца-та ви и помышленія-та ви въ Христа Исуса.

8. Слѣдователно, братіе, което е истинно, което е честно, което е праведно, което е чисто, което е любезно, което е доброхвално, ако има нѣкоя добродѣтель, и ако има нѣкоя похвала, това размыслийте.

9. Което сте и научили, и пріали, и чули, и видѣли въ мене, това правѣте; и Богъ на миръ-тъ ще бѣде съ васъ.

10. Азъ ся много възрадвахъ въ Господа, че сега най послѣ показахте изново процвѣтающъ вашъ-тъ за мене грижъ; за което ся погрыжихте, но нѣмахте благовѣстіе.

аі. Не ꙗкоу по скѣдѣсти глаголю: ѿз бо навѣкоу, въ
ни́хже ѣсмь, доволѣнъ бы́ти.

ВІ. ПѢМЪ ѿ смирѣтисѧ, вѣмъ ѿ избыточествовати: во
всѣмъ ѿ во всѣхъ навѣкѣхъ, ѿ насыщѣтисѧ ѿ алкѣти, ѿ из-
быточествовати ѿ лишѣтисѧ.

ГІ. БСА МОГЪ Ѡ ОУКР'БПЛАЮЩЕМЪ МА ІІСѢ ХР'ТѢ.

ДІ. ОБАЧЕ ДОБРѢ СОТВОРИСТЕ, СПРИВБЦІВШЕСЯ ПЕЧАЛИ МОЕЙ.

ѣи. Рѣсте же ѿ вы Філіппісіане, ѿкѣ въз началѣ блговѣ-
ствованіа, егда ѿзыдохъ ѿ Македоніи, ни еди́на ми црковь
ѿвѣшавася въз слово да́ніа ѿ прѣлѣтіа, то́чю вы еди́ни :

51. И́же ѿ въ СѢЗДѢНЬ ѿ ЕДИНЮЮ ѿ ДВАДЦАТИ въ ТРЕБОВАНИЕ
МОЕ ПОСЛАТЕ МНѢ.

31. Не ѣкъ ѿцѣ даѣиѣ, но ѿцѣ плодѣ множащасѣ въ слово вѣше.

iii. Прїѣхъ же всѧ, ѿ ѡзвѣточествію: ѡсполнихса, прїемъ ѿ ѡпафродїта пнсанныа ѿ васъ, воиѡ бѣгосхнїѧ, жертвѡ прїѣтнѡ, бѣгосгѡднѡ Бгс.

ДѢ. БѢЖ ЖЕ МОЙ ДА ИСПОЛНИТЪ ВСАКОЕ ТРЕБОВАНІЕ ВАШЕ ПО
БОГАТСТВУ СВОЕМУ ВЪ СЛАВѢ, Ѡ ХРІСТѢ ІІСѢ.

Ѣ. П҃С ЖЕ ꙗ́ко ѿцѣмъ нꙋжѣмъ слава во вѣки вѣкнꙋвъ.
а́минь.

БѦ. ЦѢЛѸЙТЕ ВСѦКАГО СѦА Ѡ ХРѦТѢ ІІСѢ. ЦѢЛѸЮТЪ ВѦ СЪЩАА
СО МНОЮ БРѦТІА.

БВ. ПРІКАЗУЮТЪ ВЪ СТІИ ВСІ, ПАЧЕ ЖЕ НІЖЕ Ѡ КЕСАРЕВА
ДОМѢ.

ѢГ. БѢГОДАТЬ ГДА НАШЕГВ ІІСА ХРІТА СО ВСѢМИ ВАМИ.
АМИНЬ.

11. Не че по оскудность казувамъ *това* ; защото азъ ся научихъ да съмъ доволенъ въ каквото ся намѣрвамъ.

12. Знамъ да живѣѣмъ оскудно, знамъ и изобилно да живѣѣмъ ; всякъждѣ и всякакъ съмъ наученъ, и да съмъ сытъ и да съмъ гладенъ, и да съмъ въ изобиліе и да съмъ въ скудость.

13. Всичко можъ чрѣзъ Христа, който мя укрѣпява.

14. Но добръ сторихте че зѣхте участіе въ скърбь—тѣ ми.

15. А и вы, Филиппяне, знаете че въ пачало—то на благовѣствованіе—то, когато излѣзохъ изъ Македоніѣ, ни една църква не влѣзе въ сообщеніе съ мене, за даване и за земаніе, тъкмо едни вы ;

16. Защото и въ Солунъ и единъжъ и дваъжъ проваждахте ми въ нуждѣ—тѣ ми.

17. Не че нищѣ даръ—тѣ, но нищѣ плодъ—тѣ който ся умножава за вашъ смѣткъ.

18. Но пріяхъ всичко, и имамъ изобилно ; удоволихъ ся като пріяхъ отъ Епафродита *проводено—то* отъ васъ, благоуханнѣ миризмѣ, жертвѣ пріятнѣ, благоугоднѣ Богу.

19. А Богъ мой ще испълни всякъ вашъ потрѣбѣ, по свое—то богатство въ славѣ—тѣ, чрѣзъ Христа Іисуса.

20. А Богу и Отцу нашему *да бжде* слава въ вѣки вѣковъ. Аминь.

21. Поздравѣте въ Христа Іисуса всякого святаго. Поздравяватъ вы братія—та, които сѣ съ мене,

22. Поздравяватъ вы всички—тѣ святіи, а наипаче които сѣ отъ Кесаревъ—тѣ домъ.

23. Благодать—та на Господа нашего Іисуса Христа *да бжде* съсь всички васъ. Аминь.

КЪ КОЛОССАЕМЪ ПОСЛАНИЕ

СТІАГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

а. Павелъ Апла Іисъ Хртовъ волею Бжію, и Тимодей братъ,

б. Сзшымъ въ Колоссахъ сватымъ и вѣрнымъ братимъ ѡ Хртѣ Іисѣ: блгодать вамъ и миръ ѡ Бга Ѡца нашего, и Гда Іиса Хрта.

в. Благодаримъ Бга и Ѡца Гда нашего Іиса Хрта, всегда ѡ васъ молящеся:

г. Слышавше вѣръ вашъ, ѡже ѡ Хртѣ Іисѣ, и любовь, ѡже имате ко всѣмъ стымъ,

д. За оупованіе ѡложенное вамъ на нѣсѣхъ, еже прежде слышасте въ словеса истины блговѣствованія,

е. Сзшагъ въ васъ, ѡкоже и во всемъ мірѣ, и есть плодочно и растимо, ѡкоже и въ васъ, ѡ негѡже днѣ слышасте и разсмѣсте блгодать Бжію во истинѣ:

ж. Ѣкоже и оувѣдѣсте ѡ Епафра съвозмобленнагъ со-работника нашего, ѡже есть вѣренъ ѡ васъ сзжитель Хртвъ, и. Ѣже и ѡви намъ вашъ любовь въ дѣѣ.

з. Сегѡ ради и мы, ѡ негѡже днѣ слышахомъ, не престаѣмъ ѡ васъ молящеся, и просаще, да исполнитесь въ разсмѣ воли ѡгѡ во всякой премѣдрости и разсмѣ дхѡвнымъ,

и. Ыкѡ ходити вамъ достѡйнѣ Бгъ во всякомъ оугождѣ-

КЪ КОЛОССЯНОМЪ ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, съ волѣж-тѣ Божіѣхъ, апостолъ Исусъ Христовъ, и братъ Тимоѣей,

2. До святы-тѣ и вѣрны-тѣ въ Христа братія, които сѣ въ Колосѣхъ: благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

3. Благодаримъ Бога и Отца на Господа нашего Исуса Христа, моляще ся выѣхъ за васъ,

4. Като чухмы вашѣхъ-тѣ въ Христа Исуса вѣрѣхъ, и любовь-тѣхъ ви къмъ всички-тѣ святыи,

5. Зарадъ надеждѣхъ-тѣ която ся пазѣ за васъ на небеса; за който сте чули отъ понапрѣдъ въ истинно-то слово на евангеліе-то,

6. Коего дойде въ васъ, както и въ всички-тѣ свѣтъ; и приноси плодъ *и расте*, както и въ васъ, отъ който день сте чули и познали Божіѣхъ-тѣ благодать въ истинѣхъ-тѣ;

7. Както сте и научили отъ Епафраса възлюбленный-тѣ нашъ сослужникъ, който е за васъ вѣренъ слугителъ Христовъ,

8. Който ни и яви вашѣхъ-тѣ по духу любовь.

9. За това и ный отъ день-тѣ въ който сме чули, не прѣстану-ваме да ся молимъ за васъ и да просимъ *отъ Бога*, да ся исполните съ познаніе-то на неговѣхъ-тѣ волѣхъ, въ всякѣхъ прѣмудрость и духовно разумѣніе,

10. Да ходите достойно Господу, да му угождавате въ всичко, и

иїи : и всакомъ дѣлѣ блáзѣ плодоносáще и возрастáюще въ рáзгмѣ Бжїи :

ѧі. Всáкою сілою возмогáюще по держáвѣ слáвы ѣгѡ во всáкомъ терпѣиїи и долготерпѣиїи съ рáдостїю :

ѧі. Блáгодарáще Бга и Ѡцá призвáвшаго вáсъ въ причáстїе наслѣдіа сѣѣхъ во свѣтѣ,

гї. Иже избáви насъ ѡ влáсти тѣмныа, и престáви въ црѣтво Сїа лóбвѣ своеѧ,

ѧі. Ѡ немже ꙗмамы ѡзбавленїе крѡвію ѣгѡ и ѡставленїе грѣхѡвъ :

ѧі. Иже ѣсть Ѡбразъ Бга невїдимагѡ, перворождѣнъ всеѧ твáри :

ѧі. Иѡ тѣмъ созданиѧ быша всáческая, ꙗже на нѣси, и ꙗже на землїи, вїдимаа и невїдимаа, ꙗще прѣтѡли, ꙗще гáствїа, ꙗще начáла, ꙗще влáсти : всáческая тѣмъ и ѡ немъ создáшася :

зї. И тѡй ѣсть прѣжде всѣхъ, и всáческая въ немъ со-стоáтся :

иї. И тѡй ѣсть главá тѣлѡ црѣве, иже ѣсть начáтокъ, перворождѣнъ ѡз мѣртвыхъ, ꙗко да бѣдетъ во всѣхъ тѡй пѣрвенствá :

ѧі. Иѡ въ немъ блáгоизвѡли всемѡ ѡсполнѣнїю вселїтися,

к. И тѣмъ примирїти всáческая къ себѣ, оѡмиротворївъ крѡвію крѣта ѣгѡ, чрезъ него, ꙗще земнáа, ꙗще ли нѣнаа.

ка. И вáсъ иногдá ссѡиныхъ ѡч҃ждѣнѣхъ, и врагѡвъ помы-шленїи въ дѣлѣхъ лскавыхъ,

кв. Нынѣ же примирї въ тѣлѣ плѡти ѣгѡ смѣртїю ѣгѡ представити вáсъ сѣѣхъ, и непорѡчныхъ и неповїнѣныхъ прѣдъ собою :

кг. ꙗще оѡво пребывáете въ вѣрѣ ѡсновáни и твѣрдѣи, и неподвижимѣи ѡ оѡповáнїа блáговѣствовáнїа, ѣже слышáсте, проповѣданѡе всеї твáри поднѣнѣи, ѣмѡже быхъ ѡзъ Пáвелъ слáжнїтель.

да приносите плодъ во всяко добро дѣло, и да растете въ позна-
ніе-то Божіе,

11. Възмогвани въ всичкѣ силѣ по могущество-то на неговѣ-
тъ славѣ, во всяко търпѣніе и дълготърпѣніе съ радость ;

12. Благодаряще *Бога* Отца който ны удостои за участие-то въ
наслѣдіе-то на святыи-тъ во видѣлииѣ-тъ,

13. Който ны избави отъ власть-тъ на тъмнииѣ-тъ, и прѣмѣсти
ны въ царство-то на възлюбеннаго Сына своего,

14. Въ когото имамы искупуваніе-то чрѣзъ кръвь-тъ му, про-
щеніе-то на грѣхове-тъ ;

15. Който е образъ на невидимаго Бога, първороденъ *прѣди*
вси-тъ твари ;

16. Понеже чрѣзъ него бы създадено всичко, което е на небеса,
и което е на земѣ-тъ, видимо-то и невидимо-то, прѣстоли было,
или господства, или начальства, или власти, всичко-то чрѣзъ него и
зарадъ него ся създаде ;

17. И той е прѣди всичко, и всичко-то чрѣзъ него ся състои.

18. И той е глава на тѣло-то, на църквѣ-тъ ; който е начатъкъ,
първороденъ изъ мъртвы-тъ, за да има той първенство во всичко ;

19. Защото въ него благоволи *Отецъ* да ся всели всяка-та
пълнота,

20. И чрѣзъ него да примири всичко-то съсъ себе си, като
умири чрѣзъ него, съ кръвь-тъ на неговъ-тъ кръстъ, и земны-тъ и
небесны-тъ.

21. И васъ, които бѣхте нѣкога си отчуждени и врагове споредъ
помысли-тъ въ злы-тъ дѣла,

22. Примири сега чрѣзъ тѣло-то на неговѣ-тъ плоть, чрѣзъ
смърть-тъ, да вы прѣдстави прѣдъ себе си святы и непорочны и
неповинны ;

23. Ако прѣбѣдете основани и твърди во вѣрѣ-тъ, и неподвижни
отъ надеждѣ-тъ на евангеліе-то което сте чули, проповѣдано-то
на всякъ тварь която е подъ небеса-та, на което азъ Павелъ
станѣхъ служитель.

Ѣд. Нынѣ радуся во страданіихъ моихъ ѿ васъ, ꙗкѡ исполняю лишеніе скорбей Хрѣтовыхъ во плоти моеѣ за тѣло ѣгѡ, ѣже ѣсть црковь :

Ѣе. Ёйже выхъ азъ служитель по смотренію Бжію данномъ миѣ въ васъ исполнити слово Бжіе,

Ѣз. Тайны сокровенныя ѿ вѣкъ и ѿ родовъ, нынѣ же явися стѣмъ ѣгѡ :

Ѣз. Имже восхотѣ Бгъ сказати, кое богѣство славы тайны сеѣ во языцехъ, иже ѣсть Хрѣтъ въ васъ, оупованіе славы :

Ѣн. Ёгоже мы проповѣдаемъ, наказующе всѣаго человека, и оучающе всѣакой премѣдрости, да представимъ всѣаго человека совершенна ѿ Хрѣѣ Іисѣ :

Ѣо. Въ немже и трсѣдаюся и подвижаюся по дѣйствъ ѣгѡ дѣйствуемомъ во миѣ сіаю.

ГЛАВА Ё.

А. Хоцѣ оубо васъ вѣдѣти, коликъ подвигъ имамъ ѿ васъ и ѿ сѣшихъ въ Лаодикии, и въ Іерасолн, и ѣлицы не видѣша лица моего во плоти,

Б. Да оутѣшатся сердца ихъ, снѣмшихъ въ любви, и во всѣомъ богѣствѣ извѣщеніѣ разума, въ познаніе тайны Бга и Оца и Хрѣта,

Г. Въ немже сѣтъ всѣ сокровища премѣдрости и разума сокровенна.

Д. Сіе же глаголю : да никтоже васъ прелстѣтъ въ словпрѣки :

Е. Яше ко и плотию ѡстою, но дхѡмъ съ вами ѣсмь, радуся, и видѣ вашъ чинъ, и оутвержденіе вашеѣ вѣры, ꙗже во Хрѣта.

З. Икоже оубо прѣѣсте Хрѣта Іисѣ Гда, такожде въ немъ ходѣте,

24. Сега ся радувамъ въ страдаіи-та си за васъ, и запълнямъ въ мое-то тѣло недостатъкъ-тъ на Христовы-тѣ скърби, зарадъ негово-то тѣло, което е църква-та ;

25. На които азъ станяхъ служителъ по Божіе смотреніе, което ми ся даде заради васъ, да изпълнѣхъ *проповѣдь-тъ* на слово-то Божіе,

26. Тайна-та която бѣше скрита отъ вѣкове-тѣ и отъ родове-тѣ, и сега ся яви на неговы-тѣ святыи ;

27. На които благоизволи Богъ да яви, какво е богатство-то на славѣ-тъ на тѣзи тайни между язычници-тѣ, което е Христосъ во васъ, надежда-та на славѣ-тъ ;

28. Когото ний проповѣдуваме, и съвѣтуваме всякого чловѣка, и поучаваме всякого чловѣка во всякъ прѣмудрость, да прѣдставимъ всякого чловѣка съвършенъ въ Христа Іисуса ;

29. За което ся и трудѣхъ, и подвизавамъ ся по дѣйствиe-то негово, което дѣйствува въ мене силно.

ГЛАВА 2.

1. Защото ищѣ да знаете какъвъ голѣмъ подвигъ имамъ за васъ и за тѣзи конто сѣ въ Лаодикій, и за тѣзи конто не сѣ виждали лице-то ми въ плѣтъ,

2. Да ся утѣшатъ сърдца-та имъ, съединены купно въ любовь, и во всяко богатство на съвършенно разумѣніе, да познаѣтъ тайни-тъ на Бога и Отца и на Христа,

3. Въ когото сѣ скреты вси-тѣ съкровища на прѣмудрость-тъ и на знаніе-то.

4. А това ви казувамъ, да вы не прѣльсти нѣкой съ убѣдителны рѣчи ;

5. Защото ако и да не съмъ съ васъ тѣломъ, но духомъ съмъ съ васъ, и радувамъ ся като гледамъ наредѣ-тъ ви, и постоянство-то ви въ вѣрѣ-тъ Христовѣ.

6. И тѣй, както сте пріяли Христа Іисуса Господа, въ него ходѣте,

ѣ. Оукоренѣни ѿ наздани въ немъ, ѿ извѣствовани въкрою, ѿкоже нагнѣстеса, извыточествующе въ ней благодарѣніемъ.

ѿ. Братіе, блюдітеса, да никтоже васъ бѣдетъ преліама філософією, ѿ тщѣтною лѣстію, по преданію человѣческомъ, по стѣхіамъ міра, а не по Хрѣтѣ:

ѡ. Иѡвъ въ томъ живѣтъ всако исполненіе Бжества тѣлеснѣ.

ї. И да вѣдете въ немъ исполненіи, ѿже єсть глава всакомъ началу ѿ власти:

ѡ. Ѣмже ѿ ѡбрѣзани высте ѡбрѣзаніемъ нерукотворѣннымъ, въ совлеченіи тѣла грѣховнаго плоти, во ѡбрѣзаніи Хрѣтовоу,

ѡ. Спобрѣвшеса ємъ крѣпленіемъ: ѡ немже ѿ совоптасте въкрою дѣйствіа Бга воскресившаго єго ѿз мѣртвыхъ.

ї. И васъ мѣртвыхъ ссущихъ въ прегрѣшеніихъ ѿ въ неѡбрѣзаніи плоти вашея, сожививша єсть съ нимъ, даровавъ намъ вса прегрѣшеніа:

ѡ. Истребивъ єже на насъ рскописаніе оученми, єже въ сопротивно намъ, ѿ то вѣзатъ ѡ среды, пригвоздивъ є на крѣтѣ:

ї. Совека началу ѿ власти, изведѣ въ позоръ дерзновѣніемъ, изъблчивъ ѿхъ въ себѣ.

ї. Да никтоже оубо васъ ѡсуждаѣтъ ѡ іаденіи ѿли ѡ питіи, ѿли ѡ части праздника, ѿли ѡ новомѣсачіихъ, ѿли ѡ ссбѣвѣтахъ:

ї. Иѡже сѣтъ стѣнь градѣщихъ, тѣло же Хрѣтово.

ї. Никтоже васъ да преліаѣтъ, изволѣннымъ ємъ смиренномудріемъ ѿ слѣжбою Анггловъ, іѡже не оубѣдѣ оуча, безъ оумѣ дмѣса ѡ оумѣ плоти своея,

ѡ. А не держа главы, ѿз неѡже все тѣло составы ѿ соззы подаемо ѿ снѣмлемо, растітѣ возвращеніе Бжіе.

7. Вкоренени и назидавани въ него, и утвърдявани въ вѣрж-тж, както бѣхте научени, и прѣуспѣвайте въ нейж съ благодареніе.

8. *Братіе*, гледайте да вы не заплѣни пѣкой съ философійж, и съ празнж измамж по прѣданіе чловѣческо, по стихій-тѣ на свѣтъ-тѣ, а не по Христа;

9. Защото въ него обитава тѣлесно всички-та пълнота на Божество-то,

10. И вы имате пълнотж въ него, който е глава на всяко началство и власть;

11. Въ когото и обрѣзани быхте съ нержкотворенно обрѣзаніе и съблѣкохте грѣховно-то тѣло на плът-тж чрѣзь обрѣзаніе-то Христово,

12. Спогребени съ него въ крещеніе-то, въ което и съвѣскрѣснхте чрѣзь вѣрж-тж на дѣйствиe-то отъ Бога, който го въскрѣси отъ мъртвы-тѣ.

13. И васъ, като бѣхте мъртви въ прѣгрѣшенія-та и въ необрѣзаніе-то на плът-тж си, съживи съ него като прости вси-тѣ ваши прѣстѣпленія;

14. И като истрѣби противный-тѣ намъ съ постановленія-та записъ, който бѣше противъ насъ, и махнж го отъ срѣдъ, и прикова го на кръсть-тѣ;

15. И като съблѣче началства-та и власти-тѣ, изведе гы на позоръ явно и въстѣржествува надъ тѣхъ чрѣзь него,

16. И тѣй, да вы не осѣжда никой за яденіе или за піеніе или за това което ся относи до пѣкой празднижъ, или до поволуніе, или до сѣбботы;

17. Конто сж сѣнка на бѣдѣщо-то, а тѣло-то е Христово.

18. Никой съ измамж да вы не лиши отъ наградж-тж съсъ само-волно смиреномудріе и съ ангелослуженіе като ся вглѣбѣва въ нѣща конто не е видѣль, и напразно ся надува съ плѣтскый-тѣ си умъ,

19. А не държи главж-тж *Христа*, отъ когото всичко-то тѣло чрѣзь ставы-тѣ и свѣрскы-тѣ снабдѣвано, и свѣрзвано, расте по Божіе нараснуваніе.

к. Яше оубо оумросте со Хрѣтомъ ѿ стѣхъ міра, почто ѿни живѣше въ мірѣ стазаетеся;

ка. Не коснѣса, ниже вкѣсѣ, ниже ѿсажѣ:

кв. Иже сѣтъ всѧ во ѿстаѣніе оупотребленіемъ: по заповѣдемъ ѿ оученіемъ чловѣческимъ:

кг. Иже сѣтъ слово оубо ѿмѣща премѣдрости въ самоволнѣи слѣжеѣ ѿ смиреномѣдріи ѿ непошадѣніи тѣла, не въ чести коѣи, кз сѣтѣсти плѣти.

ГЛАВА ̑.

а. Яше оубо воскреснѣсте со Хрѣтомъ, вышнихъ ѿиште, ѿдѣже єсть Хрѣтѣсъ ѿдеснѣю Нѣа сѣдѧ:

б. Гѣрнаѧ мѣдрствѣйте, (а) не земнѧ.

в. Оумросте ко, ѿ живѣтъ вашъ сокровѣнъ єсть со Хрѣтомъ въ Бѣѣ.

г. Єгда же Хрѣтѣсъ ѿвѣтса, живѣтъ вашъ, тогда ѿ вы сз нѣмъ ѿвѣтса въ слѣвѣ.

д. Оумертвѣте оубо оуды вашѧ, ѿже на землѣ, блѣдъ, нечистѣтѣ, стрѣсть, похѣть слѣю, ѿ лихѣимѣніе, єже єсть ѿдѣлѣсѣженіе,

е. Иже рѣди градѣтъ гнѣвъ Бжѣи на сыны прѣтивленіѧ:

з. Въ нѣхъ же ѿ вы ѿногда ходѣте, єгда живѣсте въ нѣхъ:

и. Пѣнѣ же ѿложѣте ѿ вы тѧ всѧ, гнѣвъ, ѿрѣсть, слѣвѣ, хлѣніе, срамѣсловѣе ѿ оуѣтъ вашихъ.

а. Не лжѣте дрѣгъ на дрѣга, совлѣкшесѧ вѣтѣхѧ чловѣка сз дѣлѣннѣи єгѣ:

і. И ѿвлѣкшесѧ въ нѣваго, ѿвѣновлѣемаго въ рѣзѣмъ, по ѿбразѣ создѣвшагѣ єгѣ:

іа. Идѣже нѣсть єлѣннъ нѣ ѿдѣи, ѿвѣрѣзаніе ѿ невѣрѣзаніе, вѣрваръ ѿ скѣлѣ, рѣвѣ ѿ свѣбѣдъ, по всѣчѣскаѧ ѿ во всѣхъ Хрѣтѣсѣ.

іб. ѿблѣцѣтесѧ оубо ѿкоже ѿзвѣрѣннѣи Бжѣи свѣти ѿ воз-

20. И тъй ако сте съ Христа умрѣли колкото за стихии-тъ на свѣтъ-тъ, то защо, като че сте живи на свѣтъ-тъ, държите постановенія,

21. Не похващай, не вкушвай, не пыпай :

22. Конто всички отъ употрѣбене ся развалятъ, по чловѣчески заповѣди и ученія ?

23. Конто иматъ само видъ на прѣмудрость въ самоволно бого-служение и смиреномудріе и непоощадѣніе на тѣло-то, не за никаквѣ почестъ, въ насыщение на плътъ-тъ.

ГЛАВА 3.

1. И тъй, ако сте съвѣскръснѣли съ Христа, трѣсѣте горно-то, дѣто Христосъ сѣди отдѣсно на Бога.

2. Мислѣте за горно-то, а не за земно-то.

3. Защото умрѣхте, и животъ-тъ ви е скритъ съ Христа въ Бога.

4. Когато Христосъ, животъ-тъ нашъ, ся яви, тогазы и вы съ него ще ся явите въ славѣ.

5. И тъй умъртвѣте земны-тъ ваши удове, блудъ, нечистотѣ, страсть, злѣ похоть и лихонство, което е идолослужение ;

6. Заради конто иде гнѣвъ Божій врѣхъ сынове-тъ на непокорство-то ;

7. Въ конто сте и вы нѣкога си ходили, когато живѣяхте въ тѣхъ ;

8. А сега отвъргнѣте и вы всичко това, гнѣвъ, ярость, злобѣ, хуленіе, срамотны рѣчи отъ уста-та си.

9. Не дѣйте говори лѣжъ единъ на другый, като ся съблѣкохте вече отъ ветхый-тъ чловѣкъ съ дѣла-та му,

10. И облѣкохте ся въ новый-тъ, който ся подновява въ познаніе, по образъ-тъ на того който го е създалъ ;

11. Дѣто нѣма Еллинъ нито Іудейнъ, обрѣзаніе и необрѣзаніе, варваръ, Скиѣтъ, робъ, свободенъ ; но все и во все Христосъ.

12. И тъй, като избрани Божии святи и възлюбленни, облѣчѣте

люблении, во оутрѣбы щедрѣтъ, бл҃гость, смиреномѣрїе, крѣтость, ѿ долготерпѣніе :

г҃и. Прїемлюще дрѹга дрѹга, ѿ прощяюще себѣ, ѡже кто на когѡ ѿмать пореченїе, ѿкоже ѿ Хр҃тосѣ простилъ єсть вамъ, такъ ѿ вы :

д҃и. Надъ всѣми же сіими стажите любовь, ѿже єсть созъзъ совершенства :

е҃и. И миръ Бж҃їи да водворѣется въ сердцахъ вашихъ, въ оныѣ ѿ звани бысте во єдинѡмъ тѣлѣ : ѿ бл҃годари бывайте.

ѕ҃и. Слово Хр҃тово да вселѣется въ васъ богатиѡ, во всѣкой премѣдрости оучающе ѿ вразсмѣлююще себѣ самѣхъ, во ѡмнѣхъ ѿ пѣніихъ ѿ пѣснехъ дх҃овныхъ, во бл҃годати поюще въ сердцахъ вашихъ Гд҃ви.

з҃и. И все ѣже ѡже что творите словомъ ѿ дѣломъ, всѧ во ѿмѧ Гд҃а Іиса Хр҃та, благодарѣюще Б҃га ѿ Оцѧ тѣмъ.

и҃и. Женѣ, повинѣйтесь своимъ мѣжѣмъ, ѿкоже подобѣтъ, ѡ Гд҃ѣ.

д҃и. Мѣжѣ, любите женѣ вашѧ, ѿ не ѡгорчаѣтесѧ къ нимъ.

к҃и. Чдѧ, послащайте роди҃телей своихъ во всѣмъ : сїе во оутѣдно єсть Гд҃ви.

ка. Оцѣ, не раздражайте чдѧ вашихъ, да не оунывають.

кв. Рабѣ, послащайте во всемъ плотскѣхъ госпѡдѣи вашихъ, не предъ очима точїю работающе ѡки челоѡккозгѡдницы, но въ простѡтѣ сѣрдца, боѣшесѧ Б҃га.

кг. И всѧко, ѣже ѡже что творите, ѡ дѣшѣи дѣлайте, ѿкоже Гд҃сѣ, ѧ не челоѡккомъ :

кд. Бѣдающе, ѿкѡ ѡ Гд҃а прїимете воздаѣнїе достоѣнїѧ : Гд҃сѣ во Хр҃тѣ работаете.

ке. Я ѡбѣдай воспрїимѣтъ, ѣже ѡбѣдѣ, ѿ нѣсть лица ѡбѣновѣнїѧ.

ся въ милосърдіе, благодать, смиреномудріе, кротость, дълготърпѣніе;

13. Прѣтърпѣвайте си единъ на другий, и единъ на другий си прощавайте, ако бы нѣкой да има врѣхъ нѣкогога тѣжбѣ; както и Христосъ е простилъ вамъ, така и вы;

14. И надъ всичко това *облѣчете* ся въ любовь-тѣ, която е свѣрска на свѣршенство-то.

15. И миръ Божій да владѣе въ сѣрдца-та ви, на който сте призовани въ едно тѣло, и благодарни бывайте.

16. Слово-то Христово да ся вселява въ васъ богато съсъ всякъ прѣмудрость; учѣте ся и вразумявайте ся въ псалмы, и пѣнія и пѣсни духовны, като пѣете Господу съ благодать въ сѣрдца-та си.

17. И все що правите словомъ или дѣломъ, всичко *правѣте* въ име-то на Господа Исуса, благодаряще чрѣзь него Бога и Отца.

18. Жены, покорявайте ся на свои-тѣ си мѣжје, както подобава въ Господа.

19. Мѣжје, любѣте жены-тѣ си, и не бывайте жестоки къмъ тѣхъ.

20. Чада, бѣдѣте послушны на родители-тѣ си во всичко, защото това е благоугодно Господу.

21. Отци, не раздражайте чада-та си, да не малодушествувать.

22. Раби, бѣдѣте въ всичко послушни на ваши-тѣ по плѣть господари, не съ работеніе *само* прѣдъ очи-тѣ *имъ* както чловѣкоугодници, но съ простотѣ сѣрдечнѣ бояще ся отъ Бога.

23. И все що правите, работѣте отъ душъ, като на Господа, а не като на чловѣцы.

24. Понеже знаете че ще приимете отъ Господа заплатѣ-тѣ на наслѣдіе-то; защото на Господа Христа служувате.

25. А който струва неправдѣ ще прииме заплатѣ-тѣ на неправдѣ-тѣ си, и нѣма лицепріятіе.

ГЛАВА ̑.

̑. Господіе, правдѣ и оуравненіе рабѣмъ подавайте, вѣдающе, ꙗко ѡ вы имате Гда на нѣсѣхъ.

̒. Въ молитвѣ терпите, бодрствующе въ ней со благоудреніемъ:

̓. Молишесѣ и ѡ насъ вѣспѣ, да Бгъ ѡверзетъ намъ двѣри словъ, проглаголати тайнъ Хртѣвъ, ѣже ради и свѣзанъ єсмь,

̔. Да ꙗвлю ю, ꙗкоже подоклетъ ми глаголати.

̕. Въ премудрости ходите ко внѣшнимъ, время искꙋꙋюще.

̖. Слово ваше да бываеъ всегда во благоудати, солю растворено, вѣдѣти, ꙗко подоклетъ вамъ единомъ комꙋждо ѡвѣщавати.

̗. Иже ѡ мнѣ, всѣ скажетъ вамъ Тѣхъ возлюбленный братъ, и вѣренъ слꙋжитель и соработникъ ѡ Гдѣ,

̘. Егѣже послахъ къ вамъ на сѣ истое, да разꙋмѣетъ, ꙗже ѡ васъ, и оутѣшитъ сердца ваша,

̙. Со Снѣсимомъ вѣрнымъ и возлюбленнымъ братомъ нашимъ, иже єсть ѡ васъ: всѣ вамъ скажутъ, ꙗже здѣ.

̚. Цѣлуетъ въ Арѣстархъ сплѣнникъ мой, и Марко ѡнеѣи Варнавинъ, ѡ немже пріѣсте заповѣди: ѡце пріидетъ къ вамъ, пріимите єго:

̛. И Исѣсъ нареченный Ісѣтъ, сꙋщій ѡ ѡверзаніѣ, сѣи едины споспѣшницы во црѣво Бжїе, иже быша ми оутѣшеніе.

̜. Цѣлуетъ въ Епафрасъ, иже ѡ васъ, рабъ Іиса Хртѣ, всегда подвижалъсѣ ѡ васъ въ молитвахъ, да бꙋдете совершени и исполнены во всѣмъ воли Бжїей.

̝. Свидѣтельствꙋю ко ѡ немъ, ꙗко имать ревность многъ, и колѣзнь ѡ васъ, и ѡ сꙋщихъ въ Лаодіки и въ Іераполи.

̞. Цѣлуетъ въ Лꙋка врачъ возлюбленный, и Димасъ.

ГЛАВА 4.

1. Господари, отдавайте на рабы-тъ си праведно-то и равно-то, като знаете че и вы имате Господарь на небеса.

2. На молитвъ бждѣте постоянни, и бодърствуйте въ нейъ съ благодареніе;

3. Молѣте ся още и за насъ, да ни отвори Богъ врата на слово-то, да говорѣхъ тайнъ-тъ Христовъ, за който съмь и вързанъ,

4. Да ѣхъ явиъ, както ми подобава да говорѣхъ.

5. Къмъ външни-тъ обхождайте ся съ мудрость, като искупвате врѣме-то.

6. Говореніе-то ви да бжде вынѣгы съ благодать, подправено съсъ соль, да знаете какъ трѣба да отговаряте всякому одному.

7. Колкото за мене, ще ви искаже всичко-то Тихикъ възлюбленный братъ, и вѣренъ служитель и сослужникъ въ Господа,

8. Когото само за това проводихъ до васъ, да разбере състояніе-то ви, и да утѣши сѣрдца-та ви,

9. Съ Онисима вѣрнаго и любезнаго брата, който е отъ васъ; ще ви искажѣтъ за тука всичко.

10. Поздравява вы Аристархъ, сплѣнникъ-тъ ми, и Марко сродникъ-тъ на Варнавъ, (за когото приехте порѣчваніе; ако дойде при васъ, примѣте го;)

11. И Исусъ нарицаемый Іустъ, които сѣхъ отъ обрѣзаны-тъ; тѣ ми сѣ единственни-тъ соуднищи въ царство-то Божіе, които ми станѣхъхъ утѣшеніе.

12. Поздравява вы Епафрасъ, рабъ Христовъ, който е отъ васъ, и който всякога за васъ ся подвизава въ молитвы-тъ, да стоите съвършени и исполнени во всякъ волиъ Божіиъ.

13. Защото свидѣтельствуюмъ за него, че има голѣмъ ревность за васъ, и за тѣзи които сѣхъ въ Лаодикииъ и въ Іераполь.

14. Поздравява вы възлюбленный-тъ Лука лѣкаръ-тъ, и Димасъ.

ѿ. Цѣлуйте братію сѣцюзю въ Лаодікін, ѿ Нѣмфана ѿ домашнюю ѿгнѣ црковъ :

ѿ. И ѿгда прочтѣтся посланіе сѣе оу васъ, сотворите, да ѿ въ Лаодікістѣй цркви прочтѣно вѣдетъ, ѿ написанное ѿ Лаодікін да ѿ вы прочтѣте :

ѿ. И рцыте Архіппъ : влудѣ сазженіе, ѿже прѣлаз ѿсѣ ѿ Гдѣ, да довершиши ѿ.

ѿ. Цѣлованіе моею рзкою Павлеу. поминайте моѧ оузы. влгодать со всѣми вами. аминь.

КЪ СОЛѢНАНОМЪ ПЕРВОЕ ПОСЛАНІЕ

СТѢГѢ ЯПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

ѧ. Павелъ ѿ Силанъ ѿ Тимоѡей, цркви Солнстѣй, ѿ Бѣѣ Оуѣѣ ѿ Гдѣ Іисѣ Хртѣ : влгодать вамъ ѿ миръ ѿ Бѣа Оуѣа нашегѣ ѿ Гдѣ Іисѣ Хртѣ.

Ѣ. Благодаримъ Бѣа всегда ѿ всѣхъ васъ, поминаніе ѿ васъ творѣше въ молитвахъ нашихъ,

Ѥ. Непрестанно поминѣюще вѣше дѣло вѣры, ѿ трѣдъ любвѣ, ѿ терпѣніе оупованіѧ Гдѣ нашегѣ Іисѣ Хртѣ, прѣдъ Нѣомъ ѿ Оуѣемъ нашимъ :

Ѧ. Вѣдающе, братіе возлюбленнаѧ, ѿ Бѣа избраніе вѣше,

ѧ. Иѧ влговѣствованіе наше не бысть къ вамъ въ

15. Поздравѣте братія-та които сж въ Лаодикійъ, и Нимфана и домашнѣ-тѣ му церквѣ.

16. И като прочетете писмо-то помежду си, сторѣте да ся прочете и въ церквѣ-тѣ на Лаодикійцы-тѣ; и това, което е изъ Лаодикійъ да го прочетете и вы.

17. И речѣте Архиппу: Внимай на служеніе-то, което си приелъ въ Господа, да го изпълнишь.

18. Поздравеніе-то *сѣмь писалъ* азъ Павелъ съ рѣкѣ-тѣ си. Помнѣте оковы-тѣ ми. *Благодать да бже* съ васъ. Аминь.

КЪ СОЛУНЯНОМЪ ПЪРВО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ и Силуанъ и Тимоѳей до Солунскѣ-тѣ церквѣ въ Бога Отца, и Господа Исуса Христа, благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего и Господа Исуса Христа.

2. Благодаримъ всякога Бога за всички васъ, и помянуваме вы въ молитвы-тѣ си.

3. Като помнимъ непрѣстанно ваше-то дѣло на вѣрѣ-тѣ, и трудъ-тѣ на любовь-тѣ, и търпѣніе-то на надеждѣ-тѣ въ Господа нашего Исуса Христа, прѣдъ Бога и Отца нашего.

4. Понеже знаемъ, възлюблени братіе, ваше-то отъ Бога избраніе.

5. Защото наше-то къмъ васъ благовѣствованіе не станѣ само

словоу тоу, но и въ силѣ, и въ дѣлѣ стѣхъ, и во извѣщеніи многѣхъ, ꙗкоже и вѣсте, каковы быхомъ въ васъ ради васъ.

ѳ. И вы подѣлницы бысте намъ и Гдѣ, пріемше слово въ скорби многѣхъ съ радостію Дха стѣхъ,

ѳ. ꙗко выти вамъ Образъ всемъ вѣрющимъ въ Македоніи и Яхѣи.

ѳ. О васъ во промѣсѣ слово Гдѣ не токмо въ Македоніи и Яхѣи, но и во всяко мѣсто вѣра ваша, ꙗже къ Нѣс, изыде, ꙗко не требовати намъ глаголати что.

ѳ. Тѣхъ во ѿ насъ возвѣщаютъ, каковыхъ вхождѣ имѣхомъ къ вамъ, и какъ ѡбратистѣ къ Нѣс ѿ Тѣхъ, рабѣхъ Нѣс живъ и истиннъ,

ѳ. И ждѣти Сѣа ѿгнѣ съ нѣс, ѿгнѣхъ воскресѣ ѿ мѣртвыхъ, Иса, избавляющаго насъ ѿ гнѣва гдѣшаго.

ГЛАВА ѳ.

ѳ. Сѣхъ во вѣсте, братіе, вхождѣ нашъ ѿже къ вамъ, ꙗко не воушѣ бытъ:

ѳ. Но предпострадавше и досаждѣни бывше, ꙗкоже вѣсте, въ Філіппѣхъ, дерзнухомъ ѿ Нѣхъ нашимъ глаголати къ вамъ бѣговѣствованіе Нѣхъ со многими подвигомъ.

ѳ. Оутѣшеніе ко наше не ѿ прѣлести, ни ѿ нечистоты, ни лѣстїю:

ѳ. Но ꙗкоже ѿсксѣхомъ ѿ Нѣхъ вѣрни быти прѣхъ бѣговѣствованіе, такъ глаголемъ, не ꙗки человекымъ оугождающе, но Нѣхъ ѿсксѣющимъ сердца наша.

ѳ. Никогдаже ко въ словесѣхъ ласканіѣхъ быхомъ къ вамъ, ꙗкоже вѣсте: ниже въ винѣхъ лихонманіѣхъ, Нѣхъ свидѣтель:

ѳ. Ни ѿищѣхъ ѿ человекъ славы, ни ѿ васъ, ни ѿ ѿищѣхъ,

ѳ. Могуще въ таготѣхъ быти, ꙗкоже Хрѣстовы Апѣхъ: но

съсь слово, по и съсь силъ, и въ Духа Святаго, и съ голѣмо удостовѣреніе, както знаете какви бѣхмы заради васъ помежду вы.

6. И вы станѣхте подражатели намъ и Господу като при много утѣшенія пріехте слово-то съ радость на Духа Святаго.

7. Така що станѣхте примѣръ на вси-тѣ вѣрующы конто сѣ въ Македоніѣ и въ Ахайѣ.

8. Защото отъ васъ ся прогласи слово-то Господне, не само въ Македоніѣ и Ахайѣ, но на всяко мѣсто ся расчу ваша-та вѣра въ Бога, щото ный не трѣба да говоримъ нѣщо.

9. Защото тѣ възвѣщаватъ за насъ, какъ станѣ наше-то влѣзваніе при васъ, и какъ сте ся обѣрнѣли отъ идолы-тѣ къмъ Бога, за да служите на живый-тѣ и истинный-тѣ Богъ,

10. И да очакувате отъ небеса неговъ-тѣ Сынъ, когото въскрѣси отъ мъртвы-тѣ, Исуса, който ны освободява отъ идѣщій-тѣ гнѣвъ.

ГЛАВА 2.

1. Защото вы сами знаете, братіе, наше-то при васъ влѣзваніе, че не бы напрасно ;

2. Но като бѣхмы отъ по напрѣдъ, както знаете, пострадали и обесчестени въ Филиппы, дързѣхмы въ Бога нашего да проповѣдамы вамъ евангеліе-то Божіе съ голѣмъ подвигъ.

3. Защото наше-то увѣщаніе не *бы* отъ прѣлѣгваніе, нито отъ нечистотѣ, нито съ измамъ ;

4. Но както бѣхмы одобрени отъ Бога да ни повѣри благовѣствованіе-то, така говоримъ, не като че угождаемы на чловѣцы, но на Бога който испытыва сърдца-та ни.

5. Защото както знаете, нито ласкателно слово употрѣбихмы нѣкога, нито причинѣ за лихонство ; Богъ е свидѣтель ;

6. Нито поспяхмы славѣ отъ чловѣцы, нито отъ васъ, нито отъ други ;

7. (Ако и да можехмы да смы въ тяжесть като Христови апо-

вѣхомъ тѣси посердѣ вѣсѣ, ꙗкоже доулица грѣетъ своѣ чада.

Ѣ. Тѣмъ желающе вѣсѣ, бѣговѣхомъ подати вамъ не точию бѣговѣствованіе бжѣе, но и дѣшны своѣ, занеже возлюбленни вы есте намъ.

Ѥ. Помните бо, братіе, трѣсѣ нашѣ и подвижѣ: нощь бо и дѣнь дѣлающе, да не ѡтаготимъ ни единого въ вѣсѣ, проповѣдахомъ вамъ бѣговѣствованіе бжѣе.

Ѧ. Вы свидѣтели и бжѣ, ꙗкѣ преподобны и праведны и непорочны вамъ вѣрствующимъ вѣхомъ,

ѧ. ꙗкоже вѣсте, зане единого кождо вѣсѣ, ꙗкоже оуѣ чада своѣ,

Ѩ. Моляще и оутѣшяюще вѣсѣ, и свидѣтельствующе вамъ ходити достойны бжѣ призваншемъ вы во своѣ црѣтво и славу.

Ѣ. Сегѣ ради и мы благодаримъ бжѣ непрестанно, ꙗкѣ прїемше слово слышаніа бжѣа въ насъ, прїаєте не ꙗки слово человѣческо, но, ꙗкоже есть воистинно, слово бжѣе, еже и дѣйствуетъ въ вѣсѣ вѣрствующихъ.

Ѥ. Вы бо подобныи вы есте, братіе црѣвамъ бжѣимъ сѣущимъ во ісѣи въ хрѣтѣ іисѣ, зане тѣмъ же и вы пострадаете въ своихъ сплеме́нникъ, ꙗкоже и тѣи въ ісѣи,

Ѧ. Оуби́вшихъ и гдѣ іиса и егѣ пророки, и насъ изгнавшихъ, и бжѣ негодившихъ, и всѣмъ человѣкомъ протѣвашихъ,

ѧ. (И) возбраняющихъ намъ глаголати ꙗзыкомъ, да спасѣтсѣ, во еже исполнити ѡмъ грѣхѣи своѣ всегдѣ: постиже же на нихъ гнѣвъ до конца.

Ѩ. Мы же, братіе, ѡсиротѣвъ въ вѣсѣ ко времени часѣ, лицемъ ѡ не сѣрдцемъ, лишше тѣмъ хомъ лицѣ ваше видѣти многимъ желаніемъ.

Ѣ. Тѣмъ же хотѣхомъ прїити къ вамъ, ꙗзѣ оубѣ Павелъ единою и двѣжды, и возбранѣ намъ сатана.

столи;) но быхмы тихы посрѣдъ васъ, както кѣрмилница ся грижи нѣжно за чада-та си.

8. Така като имяхмы горещъ любовь кѣмъ васъ, имяхмы благодареніе да ви прѣдадемъ не токо евангеліе-то Божіе, но и души-тѣ си, защото станяхте любезни намъ.

9. Защото вы, братіе, помните нашій-тъ трудъ и мѣжъ, понеже деня и ноця като работѣхмы, да не отеготимъ ни одного отъ васъ, проповѣдахмы вамъ евангеліе-то Божіе.

10. Вы сте свидѣтели и Богъ, какъ свято, и праведно, и неукоризненно ся обходихмы съ васъ вѣрующы-тѣ;

11. Както знаете, какъ всякого отъ васъ като отецъ чада-та си увѣщавахмы и утѣшавахмы,

12. И строго ви зарѣчахмы, да ходите достойно Богу, който вы призовава въ свое-то царство и славъ.

13. За туй и ный благодаримъ Бога непрѣстанно, че като пріяхте слово-то Божіе, което чухте отъ насъ, пріяхте го не *като* слово чловѣческо, но, (както е наистинъ,) слово Божіе, което и дѣйствува между васъ вѣрующы-тѣ.

14. Защото, вы, братіе, станяхте подражатели на Божіи-тѣ въ Христа Исуса церкви, които сѣ въ Іудеѣ, понеже и вы пострадахте исто-то отъ свои-тѣ си соплеменницы, както и тѣ отъ Іудеи-тѣ,

15. Които и Господа Исуса убихъ, и свои-тѣ си пророцы, и насъ распѣдихъ, и Богу не угодяватъ, и на всички-тѣ чловѣцы сѣ противни;

16. Възбраняватъ ни да говоримъ на язычници-тѣ да ся спасятъ, за да изпълнятъ грѣхове-тѣ си вынѣгы, но постигнѣгы гнѣвъ-тъ до край.

17. А ный, братіе, като осиротѣхмы отъ васъ за малко врѣме, съ лице *а* не съ сърдце, *още* повече съ голѣмо желаніе ся постарахмы, дано видимъ лице-то ви.

18. За това поискахмы да дойдемъ при васъ, (и азъ Павелъ) и веднѣжъ и дваждъ, но направи ни прѣчкъ Сатана.

Ѧ. КТО БО НАМЪ ОУПОВАНИЕ ИЛИ РАДОСТЬ ИЛИ ВѢНЦЪ ПОХВАЛЕНІА, НЕ И ВЫ ЛИ, ПРЕДЪ ГДЕМЪ НАШИМЪ ИИСУ ХРІТОМУ ВО ПРИШЕСТВІИ ЕГО ;

К. ВЫ БО ЕСТЕ СЛАВА НАША И РАДОСТЬ.

ГЛАВА Г.

А. ТѢМЖЕ ОУЖЕ НЕ ТЕРПАЩЕ, БЛГОВОЛИХОМУ УСТАТИСЯ ВО ЯВНЕНІА ЕДИНИ,

Б. И ПОСЛАХОМУ ТИМОДЕА БРАТА НАШЕГО И СЛУЖИТЕЛЯ БЖІА И СПОСПѢШНИКА НАШЕГО ВО БЛГОВѢСТІИ ХРІТОВѢ, ОУТВЕРДИТИ ВАШЪ И ОУТѢШИТИ О ВѢРѢ ВАШЕЙ,

Г. ИАКЪ НИ ЕДИННОМУ СМЪЩАТИСЯ ВЪ СКОРБЕХЪ СІХЪ: САМИ БО ВѢСТЕ, ИАКЪ НА СІЕ ИСТОЕ ЛЕЖИМЪ :

Д. ИБО ЕГДА ОУ ВАШЪ ВѢХОМУ, ПРЕДРЕКОХОМУ ВАМЪ, ИАКЪ ИМАМЪ СКОРѢТИ, ЭЖЕ И БЫСТЬ, И ВѢСТЕ :

Е. СЕГѢ РАДИ И АЗЪ КТОМУ НЕ ТЕРПѢ, ПОСЛАХЪ РАЗСМѢТИ ВѢРЪ ВАШЪ, ДА НЕ КАКЪ ИСКУСИЛЪ ВЫ ИСКУШАИИ, И ВОТЩЕ БУДЕТЪ ТРѢБА НАШЪ.

Ж. НЫНѢ ЖЕ ПРИШЕДУШ ТИМОДЕУ КЪ НАМЪ О ВАШЪ, И БЛГОВѢСТИВШЪ НАМЪ ВѢРЪ ВАШЪ И ЛЮБОВЬ, И ИАКЪ ИМАТЕ ПАМЯТЬ О НАСЪ БЛАГЪ, ВСЕГДА ЖЕЛАЮЩЕ НАСЪ ВІДѢТИ, ИАКОЖЕ И МЫ ВАШЪ :

З. СЕГѢ РАДИ ОУТѢШИХОМСЯ, БРАТІЕ, О ВАШЪ, ВО ВСАКОИ СКОРБИ И НУЖДѢ НАШЕЙ, ВАШЕЮ ВѢРОЮ.

И. ИАКЪ МЫ НЫНѢ ЖИВИ ЕСМЫ, АИЖЕ ВЫ СТОИТЕ О ГДѢ.

А. КОЕ БО БЛАГОДАРЕНИЕ БГЪ МОЖЕМЪ ВОДАТИ О ВАШЪ, ВО ВСАКОИ РАДОСТИ, ЭЮЖЕ РАДЕМСЯ ВАШЪ РАДИ ПРЕДЪ БГОМЪ НАШИМЪ ;

Г. НОЩЬ И ДЕНЬ ПРЕЗНАХА МОЛЯЩЕСЯ ВІДѢТИ ЛИЦЕ ВАШЕ, И СОВЕРШИТИ ЛИШЕНИЕ ВѢРЫ ВАШЕЙ.

А. САМЪ ЖЕ БГЪ И СЦЪ НАШЪ, И ГДѢ НАШЪ ИИСУ ХРІТОСЪ ДА ИСПРАВИТЪ ПУТЬ НАШЪ КЪ ВАМЪ :

19. Защото коя е наша-та надежда, или радость-та *ни*, или вѣнецъ-тъ на похвалѣ-тъ *ни*? не сте ли вы прѣдъ Господа нашего Иисуса Христа въ пришествіе-то негово?

20. Защото вы сте наша-та слава и радость.

ГЛАВА 3.

1. За това и като не можѣхмы да търпимъ вече, разсѣдихмы за добро да останемъ сами въ Аѳинѣ;

2. И проводихмы Тимоѳея, брата нашего и служителя Божія, и сотрудишка нашего въ евангеліе-то Христово, да вы утвърди, и да вы утѣши отъ кѣмъ вѣрж-тъ ви;

3. Да ся не колебае никой въ тѣзи скѣрби; защото вы знаете че на това смы опрѣдѣлени;

4. Защото когато бѣхмы при васъ, прѣдсказувахмы ви че има да прѣтърпимъ притѣсненіе, както и станѣ, и знаете.

5. За това и азъ като не можѣхъ вече да търпѣѣ, проводихъ да разумѣѣ за вѣрж-тъ ви, да не бы да вы е искусилъ искусителъ-тъ, и да бѣде трудъ-тъ ни напрасно.

6. А сега като дойде Тимоѳея отъ васъ при насъ та ни донесе добры извѣстія за вѣрж-тъ и любовь-тъ вашѣ, и това, че имате всякога добро поменуваніе за насъ, и желаете да ны видите, както и ный васъ,

7. За това, при всичкѣ-тъ нашѣ скѣрби и нуждѣ, утѣшихмы ся, братіе, за васъ, чрѣзъ вѣрж-тъ вашѣ;

8. Понеже сега смы живи, ако стоите вы въ Господа.

9. Защото кое благодареніе можемъ да въздадемъ Богу за васъ, заради всичкѣ-тъ радость съ коѣмъ ся радуваме за васъ прѣдъ Бога нашего?

10. Нощя и деня прѣусърдно ся молимъ да видимъ лице-то ви, и да допълнимъ което ви не достига въ вѣрж-тъ ви.

11. А самъ Богъ и Отецъ нашъ, и Господъ нашъ Иисусъ Христосъ дано управи пѣтъ-тъ ни кѣмъ васъ.

БІ. НАСЖ ЖЕ ГДЬ ДА ОУМНОЖИТЪ, И ДА ИЗБЫТОЧЕСТВИТЪ
ЛЮБОВІЮ ДРҢГЪ КО ДРҢГѢ И КО ВСѢМЪ, ІАКОЖЕ И МЫ КЪ
ВѢМЪ,

ГІ. БО ЇЖЕ ОУТВЕРДИТИ СЕРЦА ВАША НЕПОРѢЧНА ВЪ СТЫНИ,
ПРЕДЪ БГОМЪ И ОЦЕМЪ НАШИМЪ, ВЪ ПРИШЕСТВІЕ ГДА НАШЕГѦ
ІІСА ХРТА СО ВСѢМИ СТЫМИ ЁВѦ. АМИНЬ.

ГЛАВА Д.

Ѧ. Тѣмже оубо, братіе, просимъ вы ѿ молимъ ѿ Хрѣ-
іиствѣ, ꙗкоже пріѣсте ѿ насъ, какъ подобаетъ вамъ ходити ѿ
оубождати Бгови, ꙗкоже ѿ ходите, да избыточествуете паче:

Б. Г҃СТЕ БО, КАКОВА ПОВЕЛѢНІА ДАХОМЪ ВАМЪ ГДЕМЪ
ІІСОМЪ.

Г. Сіа во ѣсть вола Бжїа, сїость вѣша, храни́ти себѣ
самѣхъ ѿ блгдѣ,

Ѧ. И ѿвѣсти комѣждо ѿ васъ свой сосѣдъ стажавати во
сѣйни и чести,

Ѣ. Я не въ страсти похотѣи, ꙗкоже и ꙗзыцы невѣдаѣи
Б҃га:

Ѣ. ꙗкоже не престѹпати ꙗ лихоимствовати въ вещи брѣта
своегѡ, занѣ мститѣль ѣсть гдѣ въ всѣхъ сѣхъ, ꙗкоже ꙗ
прѣжде рекѡхомъ къ вамъ, ꙗ засвидѣтельствовахомъ.

3. Не призвѣ во насъ Бѣга на нечистотѣ, но во сѣсть.

И. ТѢМЖЕ ОУБО УМЕТААИ, НЕ ЧЕЛОВѢКА УМЕТАЕТЪ, ПО БГА
ДАВШАГО ДУХА СВОЕГО СТАГО ВЪ НАСЪ.

д. ѿ братолѡбїи же, не трѣвзете, да пишется къ вамъ:
самн ко вы ꙗкоже оучени есте, еже любѣти другъ друга:

Г. И҃ко творите то́ ко всѣй брѣтѣи сѣи въ всѣй Маке-
донїи. молимъ же вы брѣтїе, избѣгъточествовати паче,

аі. ꙗкоже ѿ любви ѿвѣщающе, ꙗкоже безмолствовати, ꙗкоже дѣлати
своѣ, ꙗкоже дѣлати своѣми рскаѣми, ꙗкоже повелѣхомъ вамъ :

12. И васъ Господь да умножи и да *вы* направи да прѣизобилувате въ любовь—тѣ единъ къмъ другый и къмъ всички—тѣ, както и ный къмъ васъ,

13. За да утвърди сърдца-та ви непорочны въ святость—тѣ прѣдъ Бога и Отца нашего, въ пришествіе—то на Господа нашего Иисуса Христа съсъ вси—тѣ неговы святыи.

ГЛАВА 4.

1. При това още, братіе, просимъ и молимъ вы въ Господа Иисуса, каквото сте пріели отъ насъ какъ трѣбува да ходите и да угодявате Богу, *така* да прѣуспѣвате повече;

2. Защото знаете каквы заповѣди ви дадохмы отъ Господа Иисуса.

3. Понеже това е воля-та Божія, ваше-то освященіе, да ся въздържате отъ блудъ;

4. Да знае всякой отъ васъ да държи съсъдъ—тъ си въ святость и честность,

5. Не въ страсть на похоть, както и язычници—тѣ които не знаѣтъ Бога;

6. Да не прѣминува *нѣкой прѣдъплъ-тъ* и да поврѣжда брата си въ *това* нѣщо, защото за всичко това Богъ е отмъститель, както ви и отъ понапрѣдъ рекохмы и засвидѣтелствувахмы.

7. Защото Богъ не ны е призовавъ на нечистотѣ, но на святость.

8. И тѣй, който отхвърля *това*, не отхвърля челоуѣка, но Бога, който е и далъ намъ Духа своего Святаго.

9. А за братолюбіе—то нѣмате нуждѣ да ви пишѣ; защото вы сами сте отъ Бога научени да имате любовь единъ къмъ другый;

10. Защото и правите това на вси—тѣ братія които сѣ по всички Македоніи; и молимъ ви ся, братіе, да прѣуспѣвате повече,

11. И усърдно да ся стараете да живѣете тихо, и да вършите свои—тѣ си работы, и да работите съсъ свои—тѣ си рѣцѣ, както ви зарѣчахмы;

Ѣ. Да ходите блгообразно ко внѣшнимъ, ѿ ни чесогѡже трѣбуете.

ГІ. Не хоцѣ же вѣсѣ, братіе, не вѣдѣти ѡ оумѣршихъ да не скорбятѣ, ѿкоже ѿ прочіи не ѿмѣстїи оупованїа.

ДІ. Яце ко вѣршемъ, ѿкѡ Іисъ оумре ѿ воскрѣсе, такѡ ѿ Бгъ оумѣршыа въ Іисѣ приведѣтъ сѣ нїмъ.

ЕІ. Сїе ко вѣмъ глаголемъ словомъ Гднїмъ, ѿкѡ мы живѣщїи ѡстѣвшїи въ пришѣствїе Гднє, не ѿмамы предварїти оумѣршихъ:

ЄІ. Іѡкѡ самъ Гдъ въ повелѣнїи, ко гласѣ архангелѡвѣ, ѿ въ трѣбѣ Бжїи снїдетъ сѣ нѣсѣ, ѿ мѣртвїи ѡ Хртѣ воскреситъ первѣе.

ЖІ. Потѡмъ же мы живѣщїи ѡстѣвшїи, кспнѡ сѣ нїмъ восхїщенїи вѣдемъ на Ѧблацѣхъ въ срѣтенїе Гднє на воздѣсѣ, ѿ такѡ всегда сѣ Гдѣмъ вѣдемъ.

НІ. Тѣмже оутѣшайте дрѣгъ дрѣга въ словесѣхъ сїхъ.

ГЛАВА Ё.

А. Я ѡ лѣтѣхъ ѿ ѡ временѣхъ, братіе, не трѣбѣ єсть вѣмъ писати:

Б. Самѡи ко вы ѡзвѣстнѡ вѣсте, ѿкѡ дѣнь Гднъ ѿкоже тѣтъ въ нощїи, такѡ прїидетъ:

Г. Бгдѣ ко рекѣтъ, мїръ ѿ оутвержденїе, тогда внезапс нападетъ на нїхъ всегвѣтельство, ѿкоже колѣзнь во чрѣвѣ ѿмѣщей, ѿ не ѿмѣтъ ѡзвѣжати.

Д. Вы же, братіе, нѣсте во тмѣ, да дѣнь вѣсѣ ѿкоже тѣтъ постигнетъ:

Е. Ксї ко вы сынове свѣта єстѣ ѿ сынове днѣ: нѣсмы нощїи, ниже тмы.

Є. Тѣмже оубо да не спїмъ ѿкоже ѿ прочіи, но да бѡдрствемъ ѿ трезвїмъсѣ.

12. За да ходите благообразно прѣдъ вѣншни-тѣ, и да нѣмате нуждѣ отъ нищо.

13. И не искамъ, братіе, да не знаете за умрѣлы-тѣ, за да не скѣрбите, както и други-тѣ които нѣматъ надеждѣ.

14. Защото ако вѣруваме че Исусъ умрѣ и въскрѣснѣ, така и Богъ умрѣлы-тѣ въ Исуса ще приведе съ него заедно.

15. Защото това ви го казуваме съсъ слово Господне, че ный живи-тѣ, колкото останемъ до пришествіе-то Господне, нѣма да прѣдваримъ умрѣлы-тѣ;

16. Понеже самъ Господъ ще слѣзе отъ небе-то съ повелѣніе, съ гласъ архангеловъ, и съ трѣбѣ Божіи; и мъртви-тѣ въ Христа ще въскрѣснѣтъ понапрѣдъ;

17. Послѣ ный живи-тѣ които сме останѣли, съ тѣхъ наедно ще бѣдемъ грабнѣти на облацы да срѣщнемъ Господа на въздухъ, и така ще бѣдемъ всякога съ Господа.

18. И тѣй утѣшавайте се единъ другий съ тѣзи думы.

ГЛАВА 5.

1. А за години-тѣ и вѣремена-та, братіе, нѣмате нуждѣ да ви ся пише;

2. Защото вы знаете извѣстно, че день-тѣ Господень, както крадецъ прѣзъ ночь, така ще дойде;

3. Понеже когато казувать, Миръ и безопасность, тогазь ще нападне на тѣхъ внезапна погубель както болѣзни-тѣ на непразнѣ женѣ, и нѣма да избѣгнѣтъ.

4. Но вы, братіе, не сте въ тѣмнинѣ, та да вы постигне день-тѣ като крадецъ.

5. Всички вы сте сынове на видѣлиниѣ-тѣ и сынове на день-тѣ: не сме на ночь-тѣ, нито на тѣмнинѣ-тѣ.

6. И тѣй да не спимъ както и други-тѣ, но да бѣдемъ будни и трѣзвенни.

ѡ. Спаіи ко, въ ноцѣ спѣтъ: ѡ оупивѣющѣхъ, въ ноцѣ оупивѣются:

ѡ. Мы же сынове сѣше днѣ, да трезвимъ, ѡбѣщавъ въ крѣпѣхъ ѡ любви, ѡ шлемъ оуповѣнїа спасенїа:

ѡ. Иѡ не положи насъ бѣхъ въ гнѣвъ, но въ ползченїе спасенїа, Гдѣмъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ,

ѡ. Оумѣршимъ за насъ, да, ѡще вѣдѣмъ, ѡще ли спѣмъ, крѣпимъ съ нимъ живѣмъ.

ѡ. Сегѣ ради оутѣшѣйте дрѣхъ дрѣга, ѡ созидѣйте кѣи-ждо ближняго, ѡкоже ѡ творитѣ.

ѡ. Молимъ же вы, братїе, знѣйте трѣждѣющихъ оу васъ, ѡ настоятелей вашихъ ѡ Гдѣ, ѡ наказѣющихъ вы,

ѡ. ѡ имѣйте ѡхъ по рензѣхъ въ любви за дѣло ѡхъ: мѣрствѣйте въ сегѣ.

ѡ. Молимъ же вы, братїе, вразумѣйте безчѣстныа, оутѣшѣйте малодѣшныа, застѣпѣйте немощныа, долготерпѣйте ко всѣмъ.

ѡ. Блюдѣте, да никтоже зла за зло комъ воздѣтъ: но всегда доброе гонѣте ѡ дрѣхъ ко дрѣгѣ ѡ ко всѣмъ.

ѡ. Всегда радѣйте:

ѡ. Непрестѣнно молитесь.

ѡ. ѡ всѣмъ благодарѣте: сѣа ко ѣсть вола бѣжѣа ѡ Хрѣтѣ Іисѣ въ васъ.

ѡ. Дѣа не оутѣшѣйте:

ѡ. Пророчествѣа не оупнижѣйте.

ѡ. Рсѣа же ѡсѣшѣюще: дѣбра держѣте,

ѡ. ѡ всѣхъ вѣщѣа слава ѡгревѣйте.

ѡ. Гамъ же бѣхъ мѣра да ѡстѣтъ васъ всесовершенныхъ (во всѣмъ): ѡ всесовершенъ вашъ дѣхъ ѡ дѣла ѡ тѣло непорочно въ пришествїе Гдѣ нашего Іиса Хрѣта да сохранѣтся.

ѡ. Рѣренъ призывѣй васъ, ѡже ѡ сотворѣтъ.

ѡ. Прѣтѣ, молитесь ѡ насъ.

7. Защотоkonto спятъ, ноця спятъ, иkonto ся опивать, ноця ся опивать :

8. Но ный, като смы *сынове* на день-тъ, да бждемъ трѣзвенни, и да облѣчемъ бронѣ-тъ на вѣрѣ-тъ и на любовь-тъ, и за шлемъ, надеждѣ-тъ на спасеніе-то ;

9. Защото Богъ не ны е опрѣдѣлилъ за гнѣвъ, но да получимъ спасеніе чрѣзь Господа нашего Иисуса Христа,

10. Който умрѣ за насъ, за да живѣемъ съ него и когато смы будни и когато спимъ.

11. За това утѣшавайте ся единъ другый и назидавайте единъ другыго, както и правите.

12. И молимъ вы, братіе, да познавате тѣзи,konto ся трудять помежду вы, и сж настоятели ваши въ Господа, и вы поучавать,

13. И да гы почитате прѣмного съ любовь за дѣло-то нмъ. Живѣйте мирно помежду си.

14. Молимъ вы още, братіе, вразумявайте безчинны-тъ, утѣшавайте малодушны-тъ, поддържайте немощны-тъ, бждѣте къмъ всички търпѣливи.

15. Гледайте да не отдава нѣкой нѣкому зло за зло ; но търсѣте всякога добро-то, и единъ на другый си и на всички-тъ.

16. Выжгы ся радувайте.

17. Непрѣстанно ся молѣте.

18. За всичко благодарѣте ; защото това е воля-та Божія за васъ въ Христа Иисуса.

19. Духъ-тъ не угасяйте.

20. Пророчества не имайте за нищожны.

21. Всичко испытуйте : добро-то държете.

22. Отъ всякакъвъ видъ зло въздържайте ся.

23. А самъ Богъ мира да вы освяти всесъвършенно ; и да ся съхрани цѣлокупенъ духъ-тъ ви, и душа-та, и тѣло-то безъ порока, въ пришествіе-то на Господа нашего Иисуса Христа.

24. Вѣренъ е онзи който вы призовава, и ще го направи.

25. Братіе, молѣте ся за насъ.

ѧ. ЦѢЛУЙТЕ БРАТІЮ ВСЮ ЛЮБВАНІЕМЪ СТЫМЪ.

ѧ. ЗАКЛИНАЮ ВЪ ГДѢМЪ, ПРОЧЕСТИ ПОСЛАНИЕ СЕ ПРЕДЪ ВСЕЮ СТОЮ БРАТІЕЮ.

ѧ. БЛАГОДАТЬ ГДА НАШЕГѦ ІІСА ХРТА СЪ ВАМИ. АМИНЬ.

КЪ СОЛѢНАНОМЪ ВТОРОЕ ПОСЛАНИЕ СТѢГѦ ЯВЛЯ ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

ѧ. ПАВЕЛЪ И СИЛАХЪ И ТИМОДЕЙ, ЦРКВИ СОЛѢНСТѢИ Ѧ БЗѢ
СОЦѢ НАШЕМЪ И ГДѢ ІІСѢ ХРТѢ:

ѧ. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѧ БГА СОЦА НАШЕГѦ И ГДА ІІСА
ХРТА.

ѧ. БЛАГОДАРИТИ ДОЛЖНЫ ЕСМЫ БГА ВСЕГДА Ѧ ВАСЪ, БРАТІЕ,
ІАКОЖЕ ДОСТОЙНО ЕСТЬ, ІАКЪ ПРЕВОЗРАСТАЕТЪ ВѢРА ВАША, И
МНОЖИТСЯ ЛЮБОВЬ ЕДИНАГѦ КОЕГѦЖДО ВСѢХЪ ВАСЪ ДРЪГЪ КО
ДРЪГЪ:

ѧ. ІАКЪ САМѢМЪ НАМЪ ХВАЛИТСЯ Ѧ ВАСЪ ВЪ ЦРКВАХЪ
БЖІИХЪ, Ѧ ТЕРПѢНИИ ВАШЕМЪ И ВѢРѢ, ВО ВСѢХЪ ГОНЕНИИХЪ
ВАШИХЪ И СКОРБЕХЪ, ІАКЕ ПРИЕМЛЕТЕ,

ѧ. ПОКАЗАНИЕ ПРАВЕДИВЪ СЕДѦ БЖІА, ВО ЕЖЕ СПОДОВИТИСЯ
ВАМЪ ЦРТВІА БЖІА, ЕГѦЖЕ РАДИ И СТРАЖДЕТЕ.

ѧ. ЯКЕ ОУЖЕ ПРАВЕДИНО ОУ БГА, ВОЗДАТИ СКОРБЬ Ѧ СКОРБЛѦ-
ЮЩИМЪ ВАСЪ,

26. Поздравѣте всичкы-тъ братія съ съ цѣлованіе свято.

27. Заклѣвамъ вы въ Господа посланіе-то да ся прочете на вси-тъ святы братія.

28. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа *да бже* съ васъ. Аминь.

КЪ СОЛУНЯНОМЪ ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ и Силуанъ и Тимоѳеѣ до Солунскѣ-тъ церквѣ въ Бога Отца нашего и Господа Исуса Христа.

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего и Господа Исуса Христа.

3. Длъжни сме, братіе, да благодаримъ Бога всякога за васъ, както е достойно, защото вѣра-та ви прѣвъзраствува, и умножава ся любовь-та на всякого одного къмъ другыго помежду всичкы васъ ;

4. Така щото и сами ний ся хвалимъ съ васъ въ церкви-тъ Божіи, за ваше-то търпѣніе и за вѣрж-тъ *ви* во всичкы-тъ гоненія ваши и притѣсненія-та които прѣтърпѣвате.

5. *Кое*то е доказателство на праведнѣ-тъ съдѣжъ Божіи, за да ся сподобите въ царство-то Божіе, за което и страдате ;

6. Понеже е праведно у Бога да въздаде скърбъ на тѣзи, които вы оскърбявать,

З. Я вамъ ѿскорбляемымъ ѿрадоу съ нами, во ѿкровеніи
Гда Іиса съ нбсѣ, со Англы силы своеѣ,

И. Но Огнь пламениѣ, дающаго ѿмщеніе не вѣдшымъ
Бга и не послѣдующимъ блговѣствованіа Гда нашего Іиса
Хртѣ :

Д. Иже мзкс пріймѣтъ, погнѣбель вѣчнѣю, ѿ лица Гда, и
ѿ славы крѣпости ѿгнѣ :

І. Егда прійдетъ прослѣвитися во стѣхъ своихъ, и дивенъ
быти во всѣхъ вѣровавшихъ, ѿкѣ оувѣрѣна свидѣтельство
наше въ васъ, въ день Онъ.

Л. За сѣѣ и молимся всегда ѿ васъ, да вы сподобитъ
званію Бгъ нашихъ, и исполнитъ всѣмъ блговолѣніе благодати и
дѣло вѣры въ силѣ :

Б. Икѣ да прослѣвится имя Гда нашего Іиса Хртѣ въ
васъ, и вы въ немъ, по блгодѣти Бга нашего и Гда Іиса
Хртѣ.

ГЛАВА Б.

А. Молимъ же вы, братіе, ѿ пришествіи Гда нашего Іиса
Хртѣ, и нашемъ собраніи ѿ немъ,

Б. Не скорѣ подвижатися вамъ ѿ оумѣ, ни оужасѣтисѣ,
ниже дѣломъ, ниже словомъ, ни посланіемъ Аки ѿ насъ по-
сланнымъ, ѿкѣ оужѣ настоитъ день Хртѣвъ.

Г. Да никтоже васъ прелстѣтъ ни по едіному же обра-
зѣ : ѿкѣ Аще не прійдетъ ѿстѣплѣніе прѣжде, и ѿкрыетъ
человѣкъ беззаконіа, сынъ погнѣелъ,

Д. Протѣвникъ и превозносѣтъ паче всѣаго глаголамаго
бога или чтилица, ѿкоже емѣ сѣсти въ цркви Бжїей Аки
богъ показѣющъ себѣ, ѿкѣ богъ есть.

Е. Не помните ли, ѿкѣ ещѣ живыи оу васъ, сѣа глаголахъ
вамъ ;

7. А на васъ оскърбяваны-тъ *да даде* отрадж наедно съ насъ когато ся яви Господь Исусъ отъ небе-то съ ангелы-тъ на своѣ-тъ силѣ,

8. Въ огнь пламененъ, да даде отмщение на тѣзи които не познаватъ Бога, и които ся не покоряватъ на евангеліе-то на Господа нашего Исуса Христа;

9. Които ще приимжтъ наказаніе, вѣчнѣ погыбель, отъ лице-то Господне, и отъ славѣ-тъ на Неговѣ-тъ силѣ,

10. Когато дойде да ся прослави въ свои-тъ святини, и да ся покаже чуденъ между всичкы-тъ вѣрующы, (понеже вы повѣрувахте въ наше-то свидѣтельство) въ оный день.

11. Заради това и выпжгы ся молимъ за васъ, да вы сподоби Богъ нашъ на призваніе-то, и да испълни всяко благоволеніе на благость-тъ и *всяко дѣло* на вѣрѣ-тъ въ силѣ;

12. За да ся прослави во васъ име-то на Господа нашего Исуса Христа, и вы въ него, по благодать-тъ на Бога нашего и Господа Исуса Христа.

ГЛАВА 2.

1. А колкото за пришествіе-то на Господа нашего Исуса Христа, и за наше-то съ него събирание, молимъ вы, братіе,

2. Да ся не поколебавате скоро отъ умъ-тъ си, нито да ся смущавате, ни духомъ, ни словомъ, нито съ писмо, като отъ насъ проведено, ужъ че настанѣ день-тъ Христовъ.

3. Да вы не прѣльсти пикой никакъ; защото *онзи день нѣма да дойде*, ако първо не дойде отстъпленіе-то, и ся не открие чело-вѣкъ-тъ на грѣхъ-тъ, сынъ-тъ на погыбель-тъ,

4. Който ся противи и прѣвзноси ся повече отъ всякого, който ся нарича Богъ, или *нѣщо* което за свято ся почита, така щото да сѣдне въ храмъ-тъ Божій както Богъ, и да показува себе си че е Богъ.

5. Не помните ли че когато бѣхъ още при васъ, казувахъ ви това?

Ѣ. И нынѣ оудержавающее вѣсте, во ѣже явити́ся ѣмъ въ своё ѣмъ время.

З. Тайна во оужѣ дѣется беззаконіа, то́чию держай нынѣ, до́ндеже ѿ среды бѣдетъ :

и. И тогда явит́ся беззаконникъ, е́гоже Гдѣ Іисъ оубѣетъ дѣомъ оутъ своихъ, и оупразднитъ явленіемъ пришествіа своегѣ :

ѡ. Е́гѣже ѣсть пришествіе по дѣйствѣ сатанинѣ во вса́кой силѣ и знаменіихъ и чюдесѣхъ ложныхъ,

ї. И во вса́кой лстѣ неправды, въ погивающихъ, зане́ любве истины не пріа́ша, во ѣже спасті́ся ѣмъ :

ѡ. И сегѣ ради по́слетъ ѣмъ Бѣ дѣйство лстѣ, во ѣже вѣровати ѣмъ лжи :

ѡ. Да сѣдъ пріиметъ всѣ невѣровавшіи истинѣ, но б́го-волившіи въ неправдѣ.

ї. Мы же должни ѣсмы б́годарити Бѣ всегда ѿ васъ, бр́тѣе возлюбленнаа ѿ Гдѣ, ꙗ́кѡ ѡзбралъ ѣсть васъ Бѣ въ нача́ла во спасеніе во стѣхъ дѣа и вѣры истины,

ѡ. Бъ неже призвалъ васъ б́гобѣствованіемъ нашимъ, въ ползченіе славы Гдѣ нашегѣ Іиса Хр́та.

ѡ. Тѣмже оубо бр́тѣе, сто́йте, и держите предѣніа, ѣмже нагчѣстеса, или́ словомъ или́ посланіемъ нашимъ.

ѡ. Самъ же Гдѣ нашъ Іисъ Хр́тѣсъ, и Бѣ и Ѡцъ нашъ возлюбивый насъ и да́вый оутѣшеніе вѣчно и оупованіе б́го въ б́годати,

З. Да оутѣшитъ сердца ва́ша, и да оутвердитъ во вса́комъ словѣ и дѣлѣ б́лзѣ.

ГЛАВА Г.

ѡ. Пр́чее, моли́теса ѿ насъ, бр́тѣе, да сло́во Гдѣ течетъ и славит́ся, ꙗ́коже и въ васъ,

Гл. 3. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ СОЛУНЯНОМЪ.

6. А сега знаете онова което го въспира, за да ся яви въ своето си врѣме.

7. Защото тайна-та на беззаконіе-то дѣйствува вече, само да ся отмахне отъ срѣдъ, който ѿвъспира сега ;

8. И тогазы ще ся яви беззаконный-тъ, когото Господь ще убіе съ духъ-тъ на уста-та си, и ще истрѣби съ явленіе-то на прішествіе-то си,

9. Тогози на когото идваніе-то е по дѣйствіе-то на Сатанъ съсъ всякъ силъ и знаменія и чудеса лъжовны,

10. И съсъ всякъ измамъ на неправдъ-тъ, между тѣзи които погынувать ; защото не пріяхъ любовь-тъ на истинъ-тъ за да ся спасѣтъ.

11. И за това Богъ ще имъ проводи дѣйство на заблужденіе, за да повѣрувать въ лъжъ-тъ ;

12. За да бѣдѣтъ осѣдени всички които не сѣ повѣрували въ истинъ-тъ, но сѣ благоволили въ неправдъ-тъ.

13. А ный смы длѣжни вынѣгы да благодаримъ Бога за васъ, возлюбленни отъ Господа братіе, че Богъ отъ начало е избралъ васъ въ спасеніе чрѣзь освященіе-то на Духъ-тъ и вѣрованіе-то въ истинъ-тъ,

14. Въ което вы призова съ наше-то благовѣствованіе за получваніе на славъ-тъ на Господа нашего Иисуса Христа.

15. И тѣй, братіе, стойте и държете прѣданія-та които научихте или отъ слово-то или отъ посланіе-то наше.

16. А самъ Господь нашъ Иисусъ Христосъ, и Богъ и Отецъ нашъ, който ны възлюби, и по благодать даде ни вѣчно утѣшеніе и добръ надеждъ,

17. Да утѣши сѣрдца-та ви, и да вы утвърди во всяко добро слово и дѣло.

ГЛАВА 3.

1. Най послѣ, братіе, молѣте ся за насъ, да напрѣдва слово-то Господне и да ся слави, както и у васъ,

Ѣ. И да избавимся ѿ злыхъ и злыхъ чловѣкъ: не всѣхъ ко ѣсть вѣра.

Г. Вѣренъ же ѣсть Гдѣ, ѿже оутвердитъ васъ, и сохранитъ ѿ злыхъ.

Д. Оуповаемъ же на Гда ѿ васъ, ѿкъ, ѿже повелѣваемъ вамъ, и творите и сотворите.

Е. Гдѣ же да исправитъ сердца ваша въ любовь Бжю, и въ терпѣніе Хртово.

З. Повелѣваемъ же вамъ, братіе, ѿ имени Гда нашего Іиса Хрта, ѿвѣстиса вамъ ѿ всякаго брата безчиннаго ходяща, а не по преданію, еже прѣша ѿ насъ.

З. Сами бо вѣсте, какъ лѣпо ѣсть (вамъ) подобитиса намъ: ѿкъ не безчинновахомъ оу васъ,

и. Ниже тѣмъ хлѣбъ ѿдохомъ оу когѣ, но въ тѣхъ и подвижѣ, нощи и дѣнь дѣлающе, да не ѿтачимъ никогдѣ ѿ васъ:

Д. Не ѿкъ не имамы власти, но да себѣ образъ дамы вамъ, во еже оуподобитиса намъ.

Г. Ибо егда бѣхомъ оу васъ, сѣе заѣщававомъ вамъ, ѿкъ ѿше кто не хощетъ дѣлати, ниже да ѿстѣ,

д. Слышимъ ко нѣкѣмъ безчиннымъ ходящымъ оу васъ, ничтоже дѣлающимъ, но злымъ ѿходящимъ.

в. Таковыми запрещаемъ и молимъ ѿ Гдѣ нашимъ Іисѣ Хртѣ, да съ безмолвіемъ дѣлающе, свой хлѣбъ ѿдѣтъ.

Г. Вы же, братіе, не стѣжайте доброе творяще.

д. ѿше же кто не послѣшаетъ словесѣ нашего, посланіемъ сего назнаменуйте: и не примѣшайтесь емѣ, да посрамится:

е. И не ѿки врага имѣйте егѣ, но наказуйте ѿкоже брата.

з. Сами же Гдѣ міра да дѣстѣ вамъ миръ всегда во всякомъ образѣ: Гдѣ со всѣми вами.

2. И да ся избавимъ отъ неразбраны-тъ и лукавы-тъ человекы ; защото нѣма во всички вѣрж.

3. Но вѣренъ е Господь, който ще ви утвърди и ще ви съхрани отъ лукаваго.

4. И имамы увѣреніе на Господа за васъ, че това което ви повелѣвамы и правите го и ще го правите.

5. А Господь да управи сърдца-та ви въ любовь Божіѣхъ и въ търпѣніе Христово.

6. Повелѣвамы ви още, братіе, въ име-то на Господа нашего Иисуса Христа, да ся отдалечавате отъ всякого брата който ходи безчинно, и не по прѣданіе-то което е пріѣлъ отъ насъ.

7. Понеже вы самы знаете какъ трѣбува да ни подражавате, защото не ся обходихмы безчинно между васъ ;

8. Нито даромъ ядохмы хлѣбъ у нѣкого, но съ трудъ и съ мжж работѣхмы деня и ноця, да не отяготимъ никого отъ васъ.

9. Не защото власть нѣмамы, но да ви дадемъ себе си образъ за да ни подражавате.

10. Защото и когато бѣхмы при васъ, това ви зарѣчахмы, че ако не рачи нѣкой да работи, нито да яде.

11. Понеже чувамы че нѣкои ходятъ безчинно между васъ, които не работятъ нищо, но ся мѣсятъ въ чужды работы.

12. На таквызъ зарѣчвамы и умолявамы гы чрѣзъ Господа нашего Иисуса Христа, да работятъ въ безмѣліе и да ядѣтъ свой-тъ си хлѣбъ.

13. А вы, братіе, да ви не дотегнува да правите добро.

14. И ако нѣкой не слуша слово-то наше чрѣзъ посланіе-то, забѣлѣжѣте го, и не ся събирайте съ него, да ся засрами ;

15. И недѣйте го има като за неприятель, но наставлявайте го като братъ.

16. А самъ Господь на миръ-тъ да ви даде миръ всегда и всякакъ. Господь да бжде съсъ всички васъ.

ЗІ. Цѣлованіе моею рзкою Пáвлею, ꙗже ꙗсть знáменіе во всáкомъ посланіи, сѣце пишѹ:

иі. Благодáть Гдá нашего Іиса Хр́та со всѣми вáми. ѿмѣнь.

КЪ ТІМОФЕЮ ПЕРВОЕ ПОСЛАНІЕ СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

а. Пáвель послáнный Іисъ Хр́товъ, по повелѣнію Бга Спса нашего, и Гдá Іиса Хр́та оупованіа нашего,

б. Тімофею присномъ чадъ въ вѣрѣ: блáгодáть, мѣлость, мѣръ ѿ Бга Оца нашего, и Хр́та Іиса Гдá нашего.

г. ꙗкоже оумолихъ тѣ пребыти во Ѳфесѣ, идый въ Македонію, да завѣщаеши нѣкимъ, не ѿнакъ оучити,

д. Нижѣ внимáти бáснмъ и родослѣвіемъ безконечнымъ, ꙗже стáзніа творятъ паче, нежели Бжїе строеніе, ꙗже въ вѣрѣ:

е. Конѣцъ же завѣщаніа ꙗсть, люба ѿ чїста сѣрдца, и совѣсти блáга, и вѣры нелицемѣрнымъ:

ж. Ръ нѣхже нѣцыи погрѣшивше, оуклонїшася въ сеслвїа.

17. Поздравленіе-то съ мойѣ-тъ рѣкѣ Павловѣ, което е бѣлѣтъ въ всяко посланіе : така пишѣ.

18. Благодать-та на Господа нашего Иисуса Христа да бѣде съсъ всички васѣ. Аминѣ.

КЪ ТИМОФЕЮ ПЪРВО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ апостолъ Иисусъ Христовъ, по повелѣніе на Бога Спаса нашего и Господа Иисуса Христа, нашѣ-тъ надеждѣ,

2. На Тимофея собственно-то *ми* въ вѣрѣ-тъ чадѣ : Благодать, милость, миръ, отъ Бога Отца нашего, и Христа Иисуса Господа нашего.

3. Както тя молихъ, когато отхождахъ въ Македоніѣ, да останешъ въ Ефесъ за да зарѣчашъ на нѣкон си да не прѣдаватъ друго ученіе,

4. Нито да внимаватъ на басни и бесконечны родословія, които производятъ повече прѣспирания, а не назиданіе Божіе въ вѣрѣ-тъ, *така прави.*

5. А цѣль-та на зарѣчаніе-то е любовь отъ чисто сѣрдце, отъ добръ совѣсть, и отъ нелицемѣрнѣ вѣрѣ ;

6. Въ които като погрѣшихъ нѣкон, уклонихъ ся въ празно-словіе,

ж. Хотѧше быти законоучители, не разсмѣюще ни ꙗже глаголютъ, ни ѿ нихже оутверждаются :

и. Вѣмы же, ꙗкѡ добръ законъ есть, ꙗже кто его законнѣ творитъ,

ѧ. Вѣдый сѣ, ꙗкѡ праведники законъ не лежатъ, но беззаконнымъ и непокоривымъ, нечестивымъ же и грѣшникомъ, неправеднымъ и сквернымъ, Оца и матери досадителямъ, мжезвѣицамъ,

і. Блздинокъ, мжеложниковъ, разбойниковъ, клеветниковъ, скотоложниковъ, лживымъ, клятвопрестѣпниковъ, и ꙗже что ино здравомъ оученію противится,

ѧ. По блговѣстію славы блженнаго Бга, еже миѣ оувѣрено бысть,

б. И блгодарю оукрѣпляющаго мѧ Хрѧ Ииса Гда нашего, ꙗкѡ вѣрна мѧ нещевѧ положивъ мѧ въ спасе,

г. Бывша мѧ иногда хсаника и гонителя и досадителя : но помилованъ быхъ, ꙗкѡ не вѣдый сотворихъ въ невѣрствѣи,

д. Оупрезмнѡжися же блгодѧть Гда нашего [Ииса Хрѧ] съ вѣрою и любовію ꙗже ѿ Хрѧ Иисѧ :

е. Вѣрно слово и всѧкаго прѧтѧ достойно, ꙗкѡ Хрѧсъ Иисъ прѧде въ міръ грѣшники спасти, ѿ нихже первыи єсмь ѧзъ :

є. По сегѡ ради помилованъ быхъ, да во миѣ первомъ покажетъ Иисъ Хрѧсъ все долготерпѣніе, за Образъ хотѧщихъ вѣровати ємѡ въ жизнь вѣчнсю :

ж. Црю же вѣкѡвъ, нетлѣнному, невѣдному, єдинѡму премѡдрому Бгу, честь и слава во вѣки вѣкѡвъ. ѧминь.

и. Сѣ же завѣщаніе предаю ти, чадо Тимоѧе, по бывшихъ на тѧ прежде прорѡчествѣихъ, да воинствеша въ нихъ доброе вѡнство,

7. И ищѣтъ да сж законоучители, безъ да разумѣвать нито което говорятъ, нито за което потвърждать.

8. А ный знаемъ че законъ-тъ е добръ, ако го употрѣбва нѣкой законно ;

9. Като знае това че законъ-тъ не бы положенъ за праведный-тъ, но за беззаконны-тъ и непокорливы-тъ, за нечестивы-тъ и грѣшны-тъ, неправедны-тъ и скверны-тъ, за отцеубійцы-тъ и майкоубійцы-тъ, за челоукоубійцы-тъ,

10. За блудницы-тъ, мѣжеложницы-тъ, заробители-тъ, лъжцы-тъ, клѣтвопрѣстѣпници-тъ, и за всичко друго що е противно на здраво-то учение,

11. По славно-то евангеліе на Блаженнаго Бога, косто ми бы повѣрено.

12. И благодарѣх Христа Исуса Господа нашего, който ми даде силѣ, че мя има за вѣренъ, и настави на службѣ-тъ мене,

13. Който бѣхъ испърво хулителъ и гонителъ и обезчестителъ : но помилованъ быхъ, понеже безъ да знаѣхъ сторихъ *това* въ невѣріе ;

14. И прѣумножи ся благодать-та на Господа нашего съ вѣрѣ и любовь въ Христа Исуса.

15. Вѣрно и за всяко прїиманіе достойно е слово-то, че Христосъ Исусъ дойде на свѣтъ-тъ да спасе грѣшны-тъ, отъ които първый съмъ азъ ;

16. Но за това быхъ и помилуванъ, да покаже Исусъ Христосъ първомъ въ мене всичко-то *си* дълготърпѣніе, за примѣръ на тѣзи, които щѣхъ да повѣрувать въ него за животъ вѣченъ.

17. А на Царь-тъ на вѣкове-тъ, на нетлѣннаго, невидимаго, единого прѣмудраго Бога, честь и слава во вѣкы вѣковъ. Аминъ.

18. Това зарѣчаніе ти прѣдавамъ, чадо Тимофее, споредъ станѣлы-тъ понапрѣдъ за тебе пророчества, да воинствувашь въ тѣхъ добро-то воинствованіе,

ѿ. Имѣа вѣрѣ и бѣгѣю совѣсть, юже и҃щыи ѿринѣше, ѿ вѣры ѿпадѡша :

к. Ѽ нѣже єсть Ѹменей и Ялезандрѣ, и҃хже предахъ сатанѣ, да накажѣтся не хѣлѣти.

ГЛАВА ѿ.

а. Молю оубо прѣжде всѣхъ творѣти молѣтвы, молѣнїа, прошѣнїа, бѣгодарѣнїа, за всѣа человеки,

б. За црѣа, и за всѣхъ, и҃же во влѣсти сѣтъ, да тихое и безмѡлвное житїе поживѣмъ во всѣакомъ бѣгочѣстїи и чистотѣ.

г. Сїе во доврѣ и прїятно предъ Спсїтелемъ нашимъ Бгѡмъ,

д. И҃же всѣмъ человекымъ хѡщетъ спастиcя и въ рѣзгъ истинны прїити.

е. Ѽдинъ бо єсть Бгъ, и єдинъ ходѣтай Бга и человековъ, человекъ Хртѡсъ Іисъ,

є. Давый себѣ избавленїе за всѣхъ: свидѣтельство времены свои,

з. Из неже поставленъ быхъ азъ проповѣдникъ и аплъ, истинс глаголю ѿ Хртѣ, не лгѣ, оучитель лзыхъ, въ вѣрѣ и истинѣ.

и. Хоуѣ оубо, да молѣтвы творѣтъ мѣѣ на всѣакомъ мѣстѣ, воздѣюще преподахъ рѣки безъ гнѣва и размышленїа :

к. Такожде и жены во оукрашенїи лѣпотномъ, со стыдѣнїемъ и цѣломѣрдїемъ да оукрашѣютъ себѣ, не въ плетѣнїихъ, ни златомъ, илїи бисерми, илїи рїзами многоцѣнными,

ї. Но, єже подобѣетъ женамъ ѿбѣщавѡущымся бѣгочѣстїю, дѣлы бѣгими,

лї. Женѣ въ безмѡлвїи да оучитъcя со всѣакомъ покорѣнїемъ :

бї. Женѣ же оучити не повелѣваю, ниже владѣти мѣжемъ, но быти въ безмѡлвїи.

гї. Адамъ бо прѣжде созданъ бысть, потѡмъ же єва :

19. Като имашь вѣрж и добрж совѣсть, коѣжто като отхвърлихж нѣкои отпадихж отъ вѣрж-тж ;

20. Отъ които сж Именей и Александръ, които прѣдадохъ на Сатанж, за да ся научать да не богохулствувать.

ГЛАВА 2.

1. И тѣй, молихъ *вы*, прѣди всичко да правите моленія, молитвы, прошенія, благодаренія, за всичкы челоуѣцы,

2. За царіе, и за всичкы които сж во власть, за да поминемъ животъ тихъ и безмѣлвенъ въ всяко благочестіе и честность.

3. Защото това е добро и пріятно прѣдъ Спаса нашего Бога,

4. Който ище да ся спасятъ вси-тѣ челоуѣци, и да дойдятъ въ познаніе на истинж-тж.

5. Защото единъ е Богъ, единъ и ходатай между Бога и челоуѣцы-тѣ, челоуѣкъ Христосъ Исусъ,

6. Който даде себе си искупленіе за всичкы, свидѣтельство на свое-то си врѣме.

7. За което быхъ поставенъ азъ проповѣдникъ и апостолъ, (истинж казувамъ въ Христа, не лъжж,) учитель на язычници-тѣ въ вѣрж-тж и въ истинж-тж.

8. И тѣй искамъ, мжжіе-тѣ да ся молятъ *Богу* на всяко мѣсто, и да въздигать ржцѣ чисты безъ гнѣвъ и сумнѣніе.

9. Така и жены-тѣ съ приличнж прѣмѣнж, съсъ срамежливость и цѣломудріе да украсяватъ себе си, не съ плетенія *на космы-тъ*, или съсъ злато или съ бисеріе или съ многоцѣнны дрехы ;

10. Но съ добры дѣла, както подовава на жены, които сж ся прѣдали на благочестіе-то.

11. Жена-та да ся учи мълчаливо, съсъ всяко покорство.

12. А жена да поучава не позволявамъ, нито да владѣе на мжжѣ-тѣ, но да е въ мълчаніе.

13. Защото първо Адамъ бы съзяденъ, а послѣ Ева.

Ді. І Адамъ не прелстїся, женá же прелстївшисá, вз
престѣплénїи бѣсть:

Ѣ. СПАСѢТСА ЖЕ ЧАДОРОДІА РАДН, АЩЕ ПРЕБѢДЕТЪ ВЪ ВѢРѢ
И ЛЮБВИ И ВО СТЫНИ СЪ ЦѢЛОМЪДРІЕМЪ.

ГЛАВА I.

Δ. Βιβλίο σλόβο: ἄψις κτὸ ἐπίσκοπства χάσιετζ, δοκρά дѣла
жеміеτζ.

Ѣ. ПОДОБЛЕТЪ ОУБО ЕПІСКОПЪ БЫТИ НЕПОРОЧНЪ, ЕДИНЫЯ
ЖЕНЫ МЪЖЪ, ТРѢЗВЕНЪ, ЦѢЛОМЪДРЪ, БЛГОГОВѢИИЪ, ЧЕСТИИЪ,
СТРАННОЛЮБИИЪ, ОУЧИТЕЛИИЪ:

҃. Не пїжницѣ, не вїйцѣ, не сварливѣ, не мшеломцѣ, по
крѣткѣ, (не завїстливѣ,) не сребромѣцкѣ:

Д. Своѣй домѣ добръѣ правящѣ, члѣдѣ имѣющѣ въ послѣднѣмъ
со всѣкою чистотою :

Ѣ. Аще же кто своегѡ дѡма не оумѣетъ правити, какѡ ѡ цркви Бжїей прилѣжати возмѡжетъ ;

Ѣ. НЕ ПОВОКРЕЩЕНУС, ДА НЕ РАЗГОРДѢВСЯ ВЪ СѢДѢ ВПАДЕТЪ
ДІАВОЛЬ.

3. Подобаетъ же ѣмъ и свидѣтельство добро имѣти въ
внѣшнихъ да не въ поношеніе впадѣтъ и въ сѣть непріа-
зненъ.

и. ДѢАКОУМЪ ТАКОЖЕ ЧИСТЫМЪ, НЕ ДВОУЗЫЧНЫМЪ, НЕ
ВНѢ МНОГѢ ВНИМАЮЩЫМЪ, НЕ СКВЕРНОСТАЖАТЕЛЬНЫМЪ,

ѡ. Имѹщимъ таинство вѣры, въ чистѣй совѣсти.

і. І сїи оуѣн да ѡсвѣщайотсѧ прѣжде, потѡмъ же да слѣ-
жатъ, непорѡчни сѣице.

Ѧ. Женѧмъ такоже чѣстымъ, не клеветѣвымъ, (не на-
вѣдницамъ,) трѣзвеннымъ, вѣрнымъ во всѣмъ.

бі. Діако́ни да быва́ють єди́нымъ же́ны мѣ́жи, ча́да до́брѣ
пра́вляше ѿ своѣхъ до́мы.

г҃і. ꙗко слагѣвшїи дѡбрѣ, степенѣ сѣбѣ дѡбрѣ снн-

14. И Адамъ ся не излъга ; но жена-та ся излъга та паднѣ въ прѣстѣплєніє ;

15. Но пакъ ще ся спасе чрѣзъ чадородіє-то, ако прѣбѣждѣтъ въ вѣрѣ-тѣ и любовь-тѣ и въ святость съзъ цѣломудріє.

ГЛАВА 3.

1. Това слово е вѣрно : ако ся ревне нѣкому епископство, добро дѣло жєлає.

2. Трѣба прочее епископъ-тѣ да е непорочєтъ, на єднѣ женѣ мѣждѣ, трѣзєвєтъ, цѣломудрѣ, благочинєтъ, страннолюбивѣ, поучитєлєнѣ,

3. Не пияница, не побойникѣ, не лакомѣ за гнуснѣ печалбѣ, но кроткѣ, не крамолникѣ, не сребролюбєцѣ ;

4. Който управлява добрѣ свой-тѣ си домѣ, и държи чада-та си въ послушаніє съзъ всякѣ честность ;

5. (Защото ако не знає нѣкой да управлява свой-тѣ си домѣ, какъ ще има прилѣжаніє за цєрквѣ-тѣ Божіѣ ?)

6. Да не е новѣ въ вѣрѣ-тѣ, за да ся не възгорди и падне подѣ осѣжданіє-то на дѣволѣ-тѣ.

7. Трѣбува още той да има добро свидѣтелство и отъ вѣншнѣ-тѣ, за да не падне въ укорѣ и въ примѣ-тѣ на дѣволѣ-тѣ.

8. Така и дѣакони-тѣ да сѣ честни, не двоязычни, да не обычатѣ много вино, да не сѣ лакомѣ за гнуснѣ печалбѣ.

9. Да пазятѣ тайнѣ-тѣ на вѣрѣ-тѣ съ чистѣ совѣсть.

10. И тѣ пакъ първо да ся испытуютѣ, и послѣ да ставатѣ дѣакони, ако сѣ непорочни.

11. Тѣй и жены-тѣ *имѣ* да сѣ честни, не клеветницы, трѣзєвєнни, вѣрны въ всичко.

12. Дѣакони-тѣ да биватѣ мѣждє на єднѣ женѣ, и да управляватѣ добрѣ чада-та си и кѣщѣ-та си.

13. Защото които сѣ служили добрѣ *въ тозѣ чинѣ*, придобы-

скаютъ, ѿ мно́гое дерзнове́ніе въ вѣрѣ, ꙗже ѿ Хрѣтѣ Іисѣ.

Ѧ. Сѧ пишѹ тебѣ, оуповаа прѣити къ тебѣ скорѡ :

Ѣ. Яше же замѣлаю, да оувѣси, какѡ подо́баетъ въ домо́ѣ Бжїи жи́ти, ꙗже ѣсть црковы Бга жи́ва: сто́лпъ ѿ оутвержде́ніе истины.

Ѥ. И исповѣдаемѡ вѣла ѣсть бл҃гоче́стіа та́йна, Бгъ ꙗви́са во плѣти, ѡправда́са въ дѣѣ, показа́са Яг҃лаѡмъ, проповѣда́нъ бы́сть во ꙗзыцѣхъ, вѣрова́са въ мірѣ, вознесе́са во сла́вѣ.

ГЛАВА Ѧ.

Ѧ. Дхъ же ꙗвственнѣ глаголетъ: ꙗкѡ въ послѣдняя вре́мена ѡстѣпатъ нѣцыи ѡ вѣры, внемлюще асхрѡѡмъ лѣстчымъ ѿ оуче́ніемъ бѣсовскимъ,

Ѣ. Въ лицемѣрїи ажеслове́сникъ, сожженныхъ своею со́вѣстїю,

Ѥ. Возбрани́ющихъ жени́тиса, оудала́тиса ѡ бра́шенъ, ꙗже Бгъ сотвори въ си́дѣніе со бл҃годарѣ́ніемъ вѣрнымъ ѿ позна́вшимъ исти́нъ.

Ѧ. Занѣ вса́кое создáніе Бжїе до́врѡ, ѿ ничтѡ́же ѡмѣтно, со бл҃годарѣ́ніемъ пріе́млемо :

Ѣ. Ѣсваци́аетса во сло́вомъ Бжїимъ ѿ моли́твою.

Ѥ. Сѧ вса сказа́а бра́тїи, до́врѡ бѣдеша слѣжители́ Іиса Хрѣта, пита́емъ словеса́ вѣры, ѿ до́бымъ оуче́ніемъ, ѣмѹ же послѣдовалъ ѣси.

Ѥ. Сквѣрныхъ же ѿ ба́вїныхъ ба́сней ѡрица́йса: ѡбзча́й же себѣ ко бл҃гоче́стію.

Ѧ. Тѣлесное во ѡбзчѣ́ніе вма́лѣ ѣсть по́лезно: а бл҃гоче́стіе на все́ по́лезно ѣсть, ѡвѣтовáніе ѿмѣ́ющие живота ны́нѣшнягѡ ѿ гра́дѹщагѡ.

Ѧ. Вѣрно сло́во ѿ вса́кагѡ пріа́тїа до́стоѣно :

ватъ за себе си добръ степенъ, и голѣмо дързновение въ вѣрж-тѣ въ Христа Исуса.

14. Това ти пишж, и ся надѣж скоро да дойдж при тебе ;

15. Но ако закъсиѣж, за да знаешъ какъ трѣба да ся обхождашъ въ домъ-тъ Божій, който е църква на Бога живаго, стѣлпъ и утвърждение на истинж-тѣ.

16. И безъ противорѣчіе велика е тайна-та на благочестіе-то ; Богъ ся яви въ плѣтъ, оправда ся въ Духъ, показа ся на ангелы-тѣ, проповѣданъ бы въ язычници-тѣ, повѣруванъ бы въ свѣтъ-тъ, възнесе ся въ славж.

ГЛАВА 4.

1. А Духъ-тъ ясно казува, че въ послѣдни-тѣ врѣмена нѣкои ще отстъпять отъ вѣрж-тѣ, и ще слушать прѣлѣстителны духове и учения бѣсовскы,

2. Чрѣзъ лицемѣріе-то на тѣзи които говорятъ лъжж, и иматъ совѣсть-тѣ си пригорѣнж,

3. И запрѣщаватъ женение-то, *и заповѣдуютъ* въздржаніе отъ ястія, които Богъ създаде да *гы* употребяватъ съ благодареніе вѣрни-тѣ и тѣзи които сж познали истинж-тѣ.

4. Защото всяко създание Божіе е добро, и нищо не е за отхвърляніе, когато ся прїима съ благодареніе ;

5. Понеже ся освятава съсъ слово-то Божіе и съ молитвж.

6. Това като совѣтувашъ братія-та, ще бѣдешъ добръ служител Исусъ Христовъ, храненъ съсъ словеса-та на вѣрж-тѣ, и на добро-то ученіе, което си послѣдовалъ.

7. А сквърны-тѣ и бабинскы-тѣ басни отбѣгвай, и обучавай себе си въ благочестіе.

8. Защото тѣлесно-то обучение за малко е полезно ; а благочестіе-то е на всичко полезно, понеже има обѣщаніе-то на сегашній-тъ и на бѣдѣщій-тъ животъ.

9. Това слово е вѣрно и за всяко възпрїеманіе достойно ;

Г. На сіе во ѿ трѣждаемса ѿ поношаніи ѿсмы, ѿкѣ оупо-
вѣхомъ на Бѣа жива, ѿже ѿсть Спситель всѣмъ человѣкомъ,
паче же вѣрнымъ:

Д. Завѣщавѣи сѣа ѿ оучи.

В. Никтоже ѿ юности твоѣи да не радѣтъ: но Образъ
бѣди вѣрнымъ, словомъ, житіемъ, любовію, дѣломъ, вѣрою,
чистотою.

Г. Дѣндеже прѣидѣ, внемли чтенію, оутѣшенію, оу-
ченію.

Д. Не не радѣи ѿ своимъ дарованіи живѣшемъ въ тебѣ,
ѿже дано тебѣ бысть пророчествомъ съ возложеніемъ рѣкъ
спсѣніи чества.

В. Въ сѣхъ позчѣи, въ сѣхъ пребывѣи, (въ сѣхъ разс-
мѣвѣи:) да преспѣваніе твоѣ явлено бѣдетъ во всѣхъ,

В. Внимѣи себѣ ѿ оученію: ѿ пребывѣи въ нѣхъ. сѣа
во творѣ, ѿ самъ спасѣиши ѿ послѣшающѣи тебѣ.

ГЛАВА ѿ.

А. Старецъ не твори пакости, но оутѣшѣи ѿкоже Оца:
юуши, ѿкоже братію:

В. Старицы, ѿкоже матери: юныя, ѿкоже сестры, со
всѣкою чистотою.

Г. Вдовицы чтѣи сѣшыхъ истинныхъ вдовицъ.

Д. Яще же кѣа вдовица чѣа или вѣсчѣа имѣтъ, да оу-
чѣтса прѣжде своѣ домъ бл҃гочестивѣмъ оустроити, ѿ взѣмъ
воздаѣти родителемъ: сѣе во ѿсть бл҃госгѣдно прѣдъ Бѣомъ.

Е. Я сѣшѣа истинна вдовица ѿ оуединѣна, оуповѣтѣ на
Бѣа, ѿ пребывѣетъ въ молитвахъ ѿ молѣніихъ дѣнь ѿ нощь:

Ж. Питѣющѣа же пространнѣ, живѣ оумерѣа.

З. ѿ сѣа завѣщавѣи, да непорѣчи бѣдѣтъ.

И. Яще же кто ѿ своихъ, паче же ѿ прѣсныхъ не про-

10. Попеже за това ся и трудимъ и укоренія търпимъ защото имамы надеждж на Бога живаго, който е Спаситель на всички-тъ чловѣцы, а наипаче на вѣрны-тъ.

11. Това заръчвай и учи.

12. Никой да не прѣзира твоѣ-тъ младость, но бѣди на вѣрны-тъ образъ въ слово, въ поведеніе, въ любовь, въ духъ, въ вѣрж, въ чистотж.

13. Доклѣ дойдж, внимавай въ прочитаніе-то, въ наставленіе-то и въ поученіе то.

14. Не оставяй въ нераденіе дарбж-тъ която е въ тебе, която ти ся даде чрѣзъ пророчество, съ възлаганіе-то на ржцѣ-тъ отъ презвитеры-тъ.

15. Въ това ся поучавай, въ това ся занимавай, да бѣде явно на всички-тъ твое-то прѣуспѣяніе.

16. Внимай на себе си и на поученіе-то, и стой въ това ; защото тѣй като правишь, и себе си ще спасеш и тѣзи които тя слушатъ.

ГЛАВА 5.

1. Старого чловѣка не укорявай, но като отца го увѣщавай ; а по млади-тъ като братія ;

2. Стары-тъ жены като майки ; по млади-тъ, като сестры, съсъ всякж чистотж.

3. Вдовицы-тъ почитай, които сж истинно вдовицы.

4. Ако ли нѣкоя вдовица има чада или внучета, да ся учать първо да почитать добрѣ домашны-тъ си, и да въздаватъ въздаянія на родители тѣ си ; защото това е добро и угодно прѣдъ Бога.

5. А която е истинно вдовица и останжла сама, надѣе ся на Бога и прѣбѣдва въ моленія и въ молитвы день и ноцъ ;

6. Но която живѣе сладострастно, жива е умрѣла.

7. И това заръчвай, да бѣджтъ непорочни.

8. Ако ли нѣкой не промышлява за свои-тъ си, а наипаче за

мышлаетъ, вѣры ѿверглася ѣсть, и невѣрнаго горшій ѣсть.

ѿ. Вдовица же да причитается не мѣнши лѣтъ шестидесятихъ, бывши единомъ мужѣ женѣ,

ї. Изъ дѣлѣхъ добрыхъ свидѣтельствема, ѡще чѣда воспитала ѣсть, ѡще стѣхъ нозѣ оумѣ, ѡще стрѣнныя прѣтъ, ѡще скѣрными оутѣшеніе бысть, ѡще всѣкомъ дѣлу блѣгъ послѣдовала ѣсть.

ѿ. Юныхъ же вдовицъ ѿрицайся : егда бо разсвирѣпѣютъ ѿ Хрѣтѣ, посагати хотѣтъ,

ѿ. Имѣющыя грѣхъ, ѿкъ первыя вѣры ѿвергошася :

ї. Кѣпны же и празны оучатся ѿходити дѣмы : не тобою же празны, но и блѣны и ѿплазны, глаголющыя, ѿже не подѣлетъ.

ѿ. Хошѣ оубо юнымъ вдовицамъ посагати, чѣда раждати, дѣмъ стрѣнти, инѣны же выны дѣати противномъ хлѣву радн.

ѿ. Се бо нѣкъ развратишася въ слѣдъ сатаны.

ѿ. ѡще кто вѣренъ, или вѣренъ, имать вдовицы, да довлѣтъ ихъ, и да не таготи́тъ црковь, да сѣшихъ истинныхъ вдовицъ оудовѣлитъ.

ї. Прилежашіи же добрѣ пресвѣтеры сѣгѣвыя чѣсти да сподобляются, паче же трѣждѣющіи въ словѣ и оученіи.

ї. Глаголетъ бо писаніе : вола молотѣща не ѿвратиши, и : достѣнны дѣлатель мзды своеѣ.

ѿ. На пресвѣтера хлѣву не прѣмли, развѣ при двою или трѣхъ свидѣтелехъ.

ї. Согрѣшашихъ же предъ всѣми ѿбличай, да и прочіи стрѣхъ имѣтъ.

ѿ. Засвидѣтельствую предъ Бѣгомъ и Глѣмъ Іисъ Хрѣтомъ, и избранными (ѿгн) Англы, да сѣ сохраниши безъ лицемѣрїа, ничеснѣже творѣ по оуклоненію.

домашны-тъ си, *той* ся е отреклъ отъ вѣрж-тъ, и отъ невѣрникъ е по лошъ.

9. Въ число-то на *вдовицы-тъ* да ся приема вдовица не подолу отъ шестдесетъ години, която е была на единъ мжжъ жена,

10. Свидѣтелствована въ добры дѣла, ако е чада отхранила, ако е странны пригледала, ако е на святыи нозѣ омыла, ако е на бѣдны помагала, ако е слѣдувала усърдно всяко добро дѣло.

11. А по млади-тъ вдовицы не приимай, защото когато разсви-рѣпѣѣтъ противу Христа, ищѣтъ да ся женятъ,

12. Та падатъ подъ осжждане, защото ся помѣтнѣхъ отъ пѣрвж-тъ *си* вѣрж;

13. А при това научаватъ ся *да стоѣтъ* праздни, да ходятъ отъ къщѣ въ къщѣ; и не тѣкмо праздни, но и блядивы и мѣсятъ ся въ чужды работы, и говорятъ което не е прилично.

14. И тѣи искамъ млади-тъ *вдовицы* да ся женятъ, да раждатъ чада, да управляватъ домъ, да не даватъ никоѣж причинѣ на противникъ-тъ за хуленіе.

15. Защото нѣкои ся вече уклонихъ слѣдъ Сатанѣ.

16. Нѣкой вѣренъ или вѣрна *нѣкоя* ако има вдовицы, да си ги пригледуватъ, и да ся не патоваря церква-та; за *да може* да доволствува истинскы-тъ вдовицы.

17. Презвитери-тъ които добръ прѣдстоятъ, да ся сподобяватъ съ двойнѣ почестъ; а повече тѣзи които ся трудятъ въ слово-то и поученіе-то.

18. Защото писаніе-то казува: Не завързувай уста-та на волю който вършѣ; и, Достойнъ е работникъ-тъ за заплатѣ-тъ сп.

19. Обвиненіе врѣхъ презвитеръ не приимай, освѣнъ при двама или при трима свидѣтели.

20. Тѣзи които съгрѣшаватъ изобличавай ги прѣдъ всичкы-тъ, да иматъ страхъ и други-тъ.

21. Прѣдъ Бога и прѣдъ Господа Исуса Христа, и прѣдъ избранны-тъ ангелы завіщавамъ *ти* да съхранишь тѣзи *заповѣди* безъ прѣдубѣжденіе, и нищо да не правишь по пристрастіе.

кв. Рсѣи скорѣ не возлагай ни на когѣже, ниже приуб-
ради чужимъ грѣхѣмъ. себѣ чиста соблюдай :

кг. Ктомѣ не пій воды, но мало вина пріемли, stomacha
ради твоего и чистыхъ твоихъ недръгивъ.

кд. Иѣкихъ же человекъ грѣш предъвлени сѣть, пред-
варяюще на сѣдъ : иѣкимъ же и послѣдствуютъ.

ке. Такоже и двѣра дѣла предъвлена сѣть : и сѣща
иначе, оутѣйтиса не мѡгутъ.

ГЛАВА 5.

а. Елицы сѣть подъ игомъ раби, своихъ господѣи всѣхъ
чѣсти да сподобляютъ, да има Бжѣе не хѣлится и оу-
ченіе.

б. Имѣи же вѣрныхъ господѣи, да не нерадѣтъ ѡ нихъ,
понеже братѣи сѣть : но паче да рабѡтаютъ, занѣ вѣрни
сѣть, и возлюблени, иже бѡгодѣть воспріемлющѣи. сѣи оучи,
и молѣ.

г. Яше ли кто иначе оучитъ, и не пристѣпѣетъ къ здравъ-
нымъ словесѣмъ Гдѣ нашего Іиса Хрѣта, и оученію, ѣже по
бѡговѣрїю,

д. Разгордѣса, ничтѡже вѣдый, но недръгѣи ѡ стѣзѣниихъ
и словопрѣниихъ : ѡ нихъже бывѣетъ зависть, рвеніе, хѣль,
непщеванїа лѣва,

е. Несѣды злыа растлѣниихъ человекѡвъ оумѡмъ, и
лишенниихъ истины, нещѣющѣихъ прѣверѣтеніе быти бѡго-
чѣстїе. ѡстѣнай ѡ таковыхъ.

ж. Ёсть же снисканіе вѣлїе бѡгочѣстїе съ доволѣствомъ.

з. Ничтѡже во внесѡхомъ въ мѣръ сѣй, ѣвѣ, ѣкѡ ниже
изнестѣ что мѡжемъ :

и. Имѣюще же пищѣ и ѡдѣанїе, сѣми доволни всѣ-
демъ.

а. Я хотѣи богатѣтиса, впѣдаютъ въ напѣсти, и сѣтъ.

22. Не възлагай рѣцѣ за скоро на никого, нито бывай участникъ на чужды грѣхове. Пази себе си чистъ.

23. Не пий вече *само* водѣ, но употрѣбывай малко вино за стомахъ-тъ си и за чести-тъ твои болѣдуванія.

24. На нѣкои чловѣцы грѣхове-тъ сѣ прѣдизявени, и прѣди *тѣхъ* идѣтъ на сѣдѣ; а на нѣкои отъ послѣ идѣтъ.

25. Така и добры-тъ дѣла на *нѣкои* сѣ прѣдизявени, и които сѣ иначе, не могатъ да ся утаѣтъ.

ГЛАВА 6.

1. Раби-тъ които сѣ подѣ него да считатъ свои-тъ си господари достойны за всякъ почестъ, да ся не хули име-то Божіе, и учение-то.

2. Тѣзи които иматъ господари вѣрующы, да ги не прѣзиратъ, по това че сѣ братія; но только повече да *имѣ* работятъ, защото сѣ вѣрни и възлюбени тѣзи които въспріематъ благодареніе-то. Това поучавай и увѣщавай.

3. Ако ли нѣкой учи иначе, и не пристава на здравы-тъ словеса на Господа нашего Исуса Христа, и на учение-то, което е по благочестіе,

4. Възгордѣлъ ся е, не знае нищо, но болѣдува за прѣдирванія и прѣпиранія, отъ които бива завистъ, распри, хулы, лукавы подозрѣнія,

5. Празны прѣпирни на чловѣцы съ развратенъ умъ, и лишены отъ истинѣ-тъ, които мнятъ че благочестіе-то е придобываніе. Отдалечавай ся отъ таквызи.

6. А благочестіе-то съ благодареніе е голѣмо придобываніе.

7. Защото не внесохмы въ свѣтъ-тъ нищо; явно че не можемъ нито да изнесемъ нѣщо;

8. А като имамы прѣхранѣ и облѣкло да сме благодарни съ това.

9. А които ищѣтъ да ся обогатѣватъ, падатъ въ напасть, и въ

и въздохнути многѣхъ немыслимыи и вреждающе, ꙗже погрѣшающе человеки во всегубительство и погубель.

Г. Корень ко всемъ слымъ сребролюбїе єсть: єгѡже нѣщыи желающе заблудиша ѿ вѣры, и себе пригвоздиша болѣзнемъ многымъ.

дг. Ты же, ѿ человеке Бжїи, сиѣхъ вѣгай: гонї же правды, блгочестїе, вѣры, любовь, терпѣніе, кротость:

вг. Подвизайся добрымъ подвигомъ вѣры, ѣмься за вѣчную жизнь, възноже и званы былы єси, и исповѣдалъ єси доброе исповѣданїе предъ многими свидѣтели.

гг. Забѣщаваю ти предъ Богомъ ѡживляющимъ вса чєска, и Хрѣтомъ Исомъ свидѣтельствовавшимъ при Понтїйстѣмъ Пілатѣ доброе исповѣданїе,

дг. Соблюсти тебѣ заповѣдь нескверны, и незабѣрны, даже до явленїа Гда нашего Иса Хрѣта,

єг. Ёже во своа времена явиѣхъ блженныи и єдинъ силныи, Црь царствующиѣхъ и Гдѣ господствующиѣхъ,

жг. Единъ имѣай безсмертїе, и во свѣтѣ живый непристѣпимъ, єгѡже никтоже видѣлъ єсть ѿ человекъ, ниже видѣти можетъ, ємѣже чєсть и держава вѣчна. ѡминь.

зг. Богатымъ възнынѣшимъ вѣщѣхъ запрещай не высокоумствовати, ниже ѡуповати на богатство погубляющее, но на Бога жива, дающего намъ вса ѡбильнѡ възнаслажденїе,

иг. Блгоє дѣлати, богатѣтисѡ въздѣлѣхъ добрыхъ, блгопѡдательнымъ быти, ѡбщїтелнымъ,

дг. Сокровищующе себѣ ѡснованїе добро възбѣдѣющее, да прїимѣхъ вѣчную жизнь.

к. ѿ Тимоѣе, преданїе сохрани, ѡклоняасѡ скверныхъ сгєслѡвїи и прекослѡвїи лжеименнагѡ рэзгма:

ка. ѿ немѣже нѣщыи хвалѣшасѡ, ѡ вѣрѣ погрѣшиша. блгодати сѡ тобою. ѡминь.

примкж, и въ много несмысленны и врѣдители похоти, конто правятъ челоѡцы-тѣ да потѣватъ въ пагубж и въ погыбель.

10. Защото корень на вси-тѣ злины е сребролюбіе-то, което като ся ревне на нѣкон, стори гы та заблудихж отъ вѣрж-тж, и пронизахж себе си съ много скърби.

11. Но ты, челоѡче Божій, бѣгай отъ тѣзи нѣща; и слѣдувай правдж-тж, благочестіе-то, вѣрж-тж, любовь-тж, търпѣніе-то, кротость-тж.

12. Подвизавай ся съ добрый-тѣ подвигъ на вѣрж-тж, хвани ся за вѣчный-тѣ животъ, на който си и призванъ былъ, и исповѣдалъ си добро-то исповѣданіе прѣдъ мнозина свидѣтели.

13. Завѣщавамъ ти прѣдъ Бога, който оживява всичко, и прѣдъ Христа Исуса, който засвидѣтелствува прѣдъ Понтійскаго Пилата добро-то исповѣданіе,

14. Да упазнѣшь заповѣдь-тж чистж, безукорнж, до явленіе-то на Господа нашего Исуса Христа,

15. Коего въ свое си врѣме ще покаже блаженный-тѣ и единый-тѣ Властитель, Царь на царствующы-тѣ и Господъ на господствующы-тѣ,

16. Който самъ има безсмертіе, който обитава въ видѣлнж непристѣпнж, когото никой отъ челоѡцы-тѣ не е видѣлъ, нито може да види; комуто честь и държава во вѣкы. Аминь.

17. На богаты-тѣ въ тойзи свѣтъ заржчай да не высокоумствовать, нито да ся надѣжтъ на непостоянство-то на богатство-то, но на Бога живаго, който дава намъ всичко изобилно, за наслажденіе;

18. Да струватъ добро, да богатѣжтъ въ добры дѣла, да бждѣтъ доброподатливи, общителни,

19. Да събиратъ имотъ за себе си, добро основаніе за въ бждѣще, за да достигнѣтъ вѣчный животъ.

20. О Тимоѣе! пази залогъ-тѣ, и уклонявай ся отъ сквърны-тѣ празнословія, и противорѣчія на лжеименно-то знаніе,

21. На което като ся прѣдадохж нѣкон, погрѣшихж отъ вѣрж-тж. Благодать съ тебе. Аминь.

КЪ ТІМОФЕЮ ВТОРОЕ ПОСЛАНИЕ

С҃ТѢГѢ А҃ПЛА ПА҃УЛА.

ГЛАВА А.

А. ПАВЕЛЪ А҃ПЛА І҃СУ ХР҃ТОВЪ РОЛЕЮ БЖІЕЮ ПО ѠБѢТОВАНІЮ ЖІЗНИ, ІАЖЕ Ѡ ХР҃ТѢ І҃СУ,

Б. ТІМОФЕЮ ВОЗЮБЛЕННОМУ ЧАДО: БЛАГОДАТЬ, МИЛОСТЬ, МИРЪ Ѡ Б҃ГА С҃ЦА, И ХР҃ТА І҃СУ ГА НАШЕГѠ.

Г. БЛАГОДАРИЮ Б҃ГА, ЕМ҃УЖЕ СЛѢЖУ Ѡ ПРАРОДИТЕЛЕЙ ЧИСТОЮ СОВѢСТІЮ: ІАКѠ НЕПРЕСТАННУЮ ИМАМУ Ѡ ТЕБѢ ПАМАТЬ ВЪ МОЛИТВАХЪ МОИХЪ ДЕНЬ И НОЩЬ,

Д. ЖЕЛАА ВІДѢТИ ТЯ, ПОМИНАА СЛЕЗЫ ТВОА, ДА РАДОСТИ ИСПОЛНЮСА:

Е. ВОСПОМИНАНІЕ ПРИЕМАА Ѡ С҃ЩЕЙ ВЪ ТЕБѢ НЕЛИЦЕМѢРНѢЙ ВѢРѢ, ІАЖЕ ВСЕЛІСА ПРЕЖДЕ ВЪ БАБУ ТВОЮ ЛІАДО, И ВЪ МАТЕРЬ ТВОЮ Е҃ВНІКІЮ: ИЗВѢСТЕНЪ ЖЕ ЕСМЪ, ІАКѠ И ВЪ ТЕБѢ.

Ж. ЕАЖЕ РАДИ ВИНЪ ВОСПОМИНАЮ ТЕБѢ ВОЗГРѢВАТИ ДАРЪ БЖІИ ЖИВУЩИИ ВЪ ТЕБѢ ВОЗЛОЖЕНІЕМЪ РЪКЪ МОЕЮ:

З. НЕ БО ДАДЕ НАМУ Б҃Ъ ДѢА СТРАХА, НО СИЛЫ И ЛЮБВЕ И ЦЕЛОУДОРИА.

И. НЕ ПОСТЫДИСА О҃ЧКО СТѢТІЮ ГА НАШЕГѠ І҃СУ ХР҃ТА, НИ МНОЮ ЮЗНИКОМУ Е҃ГѠ: НО СПОСТРАЖАИ БЛГОВѢСТВОВАНІЮ ХР҃ТОВЪ ПО СИЛѢ Б҃ГА,

А. СПАСШАГѠ НАСЪ И ПРИЗВАВШАГѠ ЗВАНІЕМЪ С҃ТЫМЪ, НЕ ПО ДѢЛѠМУ НАШЕМУ, НО ПО СВОЕМУ БЛГОВОЛЕНІЮ И БЛАГОДАТИ ДАННѢЙ НАМУ Ѡ ХР҃ТѢ І҃СУ, ПРЕЖДЕ ЛѢТЪ ВѢЧНЫХЪ,

І. ИВШЕЙСА ЖЕ НЫНѢ ПРОСВѢЩЕНІЕМЪ С҃П҃СІТЕА НАШЕГѠ

КЪ ТИМОФЕЮ ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ съ волѣхъ-тъ Божіѣхъ апостолъ Исусъ Христовъ по общаніе-то на живота който е въ Христа Исуса,

2. На Тимофея, възлюбленно-то чадо ; благодать, милость, миръ отъ Бога Отца, и Христа Исуса Господа нашего.

3. Благодарѣхъ Бога, комуто отъ прародители *още* служъ съ чистъ совѣсть, че непрѣстанно тя поменувамъ въ молбы-тъ си день и нощъ,

4. И като помнѣхъ сълзы-тъ ти, желяхъ да тя видѣхъ, за да ся изпълнѣхъ съ радость ;

5. Понеже си докарувамъ на паметъ нелицемѣрнѣхъ-тъ въ тебе вѣрѣхъ, която испърво обитаваше въ бабѣ ти Лопдѣ, и въ майкѣ ти Евникіѣхъ, а увѣренъ съмъ че и въ тебе.

6. По тѣзи причинѣхъ ти напомнямъ да распаляшь Божіе-то дарованіе, което е въ тебе отъ възлаганіе-то на мои-тъ рѣцѣ.

7. Защото Богъ не даде намъ духъ на боязнь, но духъ на силъ и любовь и цѣломудріе.

8. И тѣй не ся срамувай отъ свидѣтелство-то на Господа нашего, нито отъ мене неговый узникъ, но стани участникъ въ зло-страданія-та на евангеліе-то по силѣхъ-тъ отъ Бога,

9. Който е спаслъ насъ и призовавъ съсъ свято призованіе, не споредъ дѣла-та ни, но по свое-то прѣдложеніе и по даденѣхъ-тъ намъ прѣди вѣчны-тъ врѣмена благодать въ Христа Исуса,

10. А която ся откри нынѣ чрѣзъ явленіе-то на Спаса нашего

ІІса Хрѣта, разрѣшившаго оубо смѣрть, и возсѣавшаго жизнь
и нетлѣніе бѣговѣствованіемъ,

Ѧ. НѢ НЕЖЕ ПОСТАВЛЕНЪ БЫХЪ ѦЗЪ ПРОПОВѢДНИКЪ Ѣ АПѦЛЪ Ѣ
ОУЧИТЕЛЬ ГѦЗЫКОВЪ :

БІ. Ъ́АЖЕ РА́ДН ВИНЫ́ И СІ́А СТРАЖДѢ́, НО НЕ СТЫЖДѢ́СА. ВѢ́МЪ
КО, Ё́МѢЖЕ ВѢ́РОВАХЪ, И́ ИЗВѢ́СТИХЪСА, І́АКЪ СІ́ЛЕНЪ Ё́СТЬ ПРЕДА́НІЕ
МОЁ СОХРА́НИТИ ВЪ ДЕНЬ О́НЪ.

ГІ. О́бразъ ѿмѣй здравыхъ словѣсѣхъ, ѿхуже ѿ менѣ слы-
шалъ еси, въ вѣрѣ и любви, ꙗже ѿ Хрѣтѣ Іисѣ:

ДІ. ДОБРОЕ ЗАВѢЩАНІЕ СОБЛЮДИ ДѢХОМЪ СТЫМЪ ЖИВѢЩИМЪ
ВЪ НАСЪ.

Ѳ. РѢСН ЛИ СІЕ, ІАКѠ ВѠВРАТИШАСЯ ВЪ МЕНЕ ВСІ, ИЖЕ ВЪ ІСІИ,
ВЪ НИХЪЖЕ ЁСТЬ ФѠГЕЛМЪ И ЁРМОГЕНЪ.

ѣи. Да дѣстѣ же мѣлость Гдѣ Оиисѣфоров дѣмъ: ꙗкѣ
мнѣгажды мѣ оупѣѣи, ѣ верѣгъ моѣхъ не постыдѣсѣ,

31. Но пришѣдѣхъ въ Римъ, тогдашнѣе възыска ма и ѡбръѣте.

ИІ. ДА ДАСТѢ ѸМѢ ГДЬ ѠВРѢСТІ МІЛОСТЬ Ѡ ГДА ВЪ ДЕНЬ
ОПЪ: И ѸМІКНѢ ВО ѸФѢСѢ ПОСАДЖІ МНѢ, ДОБРѢ ТЫ ВѢСНѢ.

ГЛАВА́ Ѣ.

Ѧ. Ты оубо, чадо моє, возмогаи во елгодати, ѡже ѡ Хрѣтѣ
Иисѣ:

Б. И ꙗже слышалъ еси ѿ мене многими свидѣтели, сѣ
предѣждь вѣрнымъ челоувѣкомъ, ꙗже доволни вѣдѣтъ и нынѣхъ
назчѣти.

Г. Ты оубо слоποстражди ꙗкѡ добръ воинъ Іисъ Хрѣтовъ.

Д. Пиктоже бо воииз бываа ѡбазѣтся кꙋплами житей-
скими, да воеводѣ оꙋгоденз кꙋдетз.

Ѣ. Аще же ѡ постраждетъ кто, не вѣнчается, аще не законныи мѣченъ бѣдетъ.

Исуса Христа, който унищожи смърть-тж, и осія животъ-тъ и безсмъртіе-то чрѣзъ евангеліе-то;

11. На което быхъ поставенъ азъ проповѣдникъ и апостолъ и учитель на язычници-тѣ;

12. За който причинѣ и страдамъ това; но не ся срамувамъ; защото знаѣхъ въ кого съмъ повѣрувалъ, и увѣренъ съмъ че е силенъ да упаци залогъ-тъ мой до онзи день.

13. Дръжъ примѣръ-тъ на здравы-тѣ словеса, които си чулъ отъ мене, въ вѣрж и любовь която е въ Христа Исуса.

14. Добрый-тъ залогъ упаци чрѣзъ Духа Святаго който живѣе въ насъ.

15. Ты знаешъ това че всички които сж въ Азіѣхъ отвърнѣхъ ся отъ мене, отъ които е Фигель и Ермогенъ.

16. Господь да даде милость на домъ-тъ Онисифоровъ; защото много пѣти мя упокои, и не ся усрами отъ оковы-тѣ ми,

17. Но когато дойде въ Римъ потърси мя съ по голѣмо стараніе и намѣри *мя*.

18. Господь да му даде да намѣри милость прѣдъ Господа въ онзи день; а колко ми послужи въ Ефесъ, ты знаешъ твърдѣ добрѣ.

ГЛАВА 2.

1. И тѣй ты, чадо мое, заякнуй въ благодать-тж която е въ Христа Исуса.

2. И колкото си чулъ отъ мене при много свидѣтели, това прѣдай на вѣрны чловѣцы, които да сж способни и други да научать.

3. За това ты прѣтърпи злостраданіе като добръ воинъ Исусъ Христовъ.

4. Никой воинъ ся не вплита въ житейскы работы, за да угоди на тогози който го е зѣлъ за воинъ.

5. Ако бы и да ся подвизава нѣкой, не ся вѣнчава, ако бы законно да ся не подвизава.

Ѣ. Трѣждѣющеюся дѣлателю прѣжде подовѣетъ ѿ плода вѣсѣти.

Ѥ. Разсмѣй, ѿже глаголю: да дѣстъ оубо текѣ Гдѣ ра-
змъ ѿ всемъ.

Ѧ. Помниѿ Гдѣ Іиса Хртѣ востѣвшаго ѿ мѣртвыхъ, ѿ
сѣмене дѣдова, по блговѣствованію моемъ:

Ѧ. Въ немже слоотраждѣ даже до оубъ, ѿкв слоуѣй: но
слово Бжѣ не вѣжетъ.

І. Сегѣ ради всѣ терплю ѿзвѣнныхъ ради, да ѿ тѣхъ
спасеніе оуасѣтъ еже ѿ Хртѣ Іисѣ, со славою вѣчною.

Ѧ. Иѣрно слово: ѿже бо съ нимъ оумрохомъ, то съ нимъ
ѿ ѿживѣмъ:

Ѧ. ѿже терпѣмъ, съ нимъ ѿ воцрѣмъ, ѿже ѿвѣржемъ
ѿ тоѿ ѿвѣржетъ насъ:

І. ѿже не вѣржемъ, онъ вѣренъ прекывѣтъ: ѿрешиѣ
бо себѣ не мѣжетъ.

Ѧ. Сѣѣ воспоминаѣ, засвидѣтельствѣ прѣдъ Гдемъ, не
словопрѣтисѣ, ни на кѣюже потребъ, на разореніе слы-
шащихъ.

Ѧ. Потѣиѣ себѣ ѿскѣсна постѣвити прѣдъ Бгомъ, дѣла-
тѣла непостѣдна, прѣвѣ прѣваща слово ѿистины.

Ѧ. Сквѣрныхъ же тѣеглѣсѣ ѿметѣйсѣ: наипѣче бо пре-
спѣютъ въ нечѣстїе:

Ѥ. ѿ слово ѿхъ ѿкв глггренѣ жѣрѣ ѿвѣраѣетъ: ѿ нѣхъ
ѣсть ѿменѣй ѿ Фѣлѣтъ,

Ѧ. Иже ѿ ѿстинѣ погрѣшиѣста, глаголюще, ѿкв воскрѣне
оубѣ вѣсть, ѿ возмѣцѣютъ нѣкоторыхъ вѣрѣ.

Ѧ. Твѣрдое оубо ѿснованіе Бжѣ стоѣтъ, ѿмѣщее печѣтъ
сѣѣ: познѣ Гдѣ сѣшѣ своѣ, ѿ да ѿстѣнитъ ѿ непраѣды
всѣхъ ѿменѣѣ ѿма Гдѣне:

Ѧ. Въ велицѣмъ же домѣ не тоѣю сосѣди златѣ ѿ сѣвѣрѣни

6. Земледѣлецъ-тъ който ся труди трѣба *той* първо да вкуси отъ плодове-тъ.

7. Разумѣвай това което ти казувамъ ; а Господь да ти даде разумѣніе на всичко.

8. Помни Исуса Христа, отъ сѣме-то Давидово, който възкръснѣхъ отъ мъртвы-тъ, споредъ мое-то благовѣствованіе ;

9. За което злострадамъ даже до оковы като злодѣецъ ; по слово-то Божіе ся не вързва.

10. За това всичко прѣтърпѣвамъ заради избранны-тъ, за да и тѣ получатъ спасеніе-то което е въ Христа Исуса съ вѣчнѣхъ славѣ.

11. Вѣрно е слово-то ; защото ако умремъ съ него, то ще и да живѣемъ съ него ;

12. Ако търпимъ, то ще и да царуваме съ него ; ако ся отричамы, и той ще ся отрече отъ насъ ;

13. Ако сме невѣрни, той вѣренъ остава ; не може да ся отрече отъ себе си.

14. Това напомняй и зарѣчвай имъ прѣдъ Господа, да не вѣзватъ въ прѣпираніе, *което не е* за никаквѣхъ потрѣбѣ, но за разореніе на слышатели-тъ.

15. Старай ся да прѣдставишь себе си одобренъ прѣдъ Бога, работникъ който нѣма отъ що да ся срамува, като расподѣляшь право слово-то на истинѣхъ-тъ.

16. А отъ сквърны-тъ празнословія отдалечавай ся ; защото ще прѣуспѣѣтъ повече въ нечестіе.

17. И слово-то имъ като живѣница ще разяда ; отъ които сѣхъ Именей и Филетъ,

18. Които погрѣшихъ отъ истинѣхъ-тъ, и казувать че възкръсеніе-то е вече станжло ; та събарятъ вѣрѣ-тъ на нѣкои.

19. Но твърдо-то основаніе Божіе стои, и има тойзи печать : Знае Господь тѣзи които сѣхъ негови : и Всякой който именува името Господне да отстѣпи отъ неправдѣхъ-тъ.

20. А въ единъ голѣмъ домъ нѣма само златни и сребърни съсѣж-

сѣть, но ѿ древѣни ѿ глинѣни, ѿ Ѿви оубо въ чѣсть, Ѿви же не въ чѣсть.

ѧа. Яше оубо кѣмъ ѡчиѣтитѣ себѣ ѡ сѣхъ, вѣдетѣ сосѣдѣ въ чѣсть, ѡчиѣенъ, ѿ бѣгопотрѣбенъ Владыцѣ, на всѣкое дѣло бѣгое оубготѣванъ.

ѧв. Похотѣи юныхъ вѣгъ: держисѣ же правды, вѣры, любвѣ, міра, со всѣми призывающими Г҃а ѡ чиѣстагъ сѣрдца.

ѧг. Бѣхъ же ѿ ненаказанныхъ стѣзѣни ѡриѣисѣ, вѣдый, ѧкѡ раждѣютѣ свѣры:

ѧд. Рабъ же Г҃аю не подобѣтъ сварѣтисѣ, но тихъ быти ко всѣмъ, оубиѣтелъ, незлобѣнъ,

ѧе. Съ крѣпостію наказѣющъ прѣтѣвныя: ѧдѣ какѡ дѣстѣ имъ Бѣхъ покаѣніе въ рѣзмъ истины,

ѧс. И возникѣтъ ѡ дѣволскѣ сѣти, живи оубовлѣни ѡ негѣ, въ своѣ ѧгѣ волю.

ГЛАВА ҃.

Ѧ. Сіе же вѣждѣ, ѧкѡ въ послѣднѣ днѣ настѣнѣтъ время люта.

Ѧ. Бѣдѣтъ ко человѣцѣ самолюбѣцы, сребролюбѣцы, величѣвы, горди, хѣлѣнцы, родѣтелѣмъ прѣтѣвѣиисѣ, неблагодѣрни, неправедни, нелюбѣвни,

Ѧ. Непримириѣлни, (прѣдѣрзѣви, вознослѣви, прѣлагѣтѣ), клеветѣнцы, неводѣржѣнцы, некрѣтѣцы, неблаголюбѣцы,

Ѧ. Прѣдѣтелѣ, наглѣ, напыѣени, сластолюбѣцы пѣче нежели бѣлюбѣцы,

Ѧ. Имѣѣи Ѿбразъ бѣгѣстѣ, сѣлы же ѧгѣ ѡвѣргѣисѣ. ѿ сѣхъ ѡвраѣисѣ.

Ѧ. Ѣ сѣхъ ко сѣтъ понѣраѣѣи въ дѣмы ѿ пѣнѣѣи женѣшца ѡтѣгоѣенныя грѣхѣми, водѣмыя похѣтѣи рѣзнѣнныи,

ди, но и дървени и пърстни; и едни сж за почетъ, а други за безчестіе.

21. И тѣй ако очисти нѣкой себе си отъ тѣзи нѣща, ще бжде съсѣдъ за почетъ, освященъ, и благопотрѣбенъ на стопанинъ-тъ, приготвенъ за всяко добро дѣло.

22. И отъ младешки-тъ похоти отбѣгнувай; и слѣдувай правдѣ-тъ, вѣрѣ-тъ, любовь-тъ, миръ-тъ, съсь *всички* тѣзи които призоваватъ Господа отъ чисто сърдце.

23. А отъ глупавы-тъ и неучены-тъ прѣдирванія ся отричай, понеже знаешъ че раждатъ крамолы.

24. А рабъ Господень не трѣба да ся кара, но да бжде кроткъ къмъ всички-тъ, поучителенъ, незлобивъ,

25. Съ кротость да наставлява противници-тъ; дано бы имъ далъ Богъ покаяніе, да познаѣтъ истинѣ-тъ,

26. И да ся съземжѣтъ отъ прикѣ-тъ на діавола, отъ когото сж уловени живи за своѣ-тъ му волѣ.

ГЛАВА 3.

1. И това да знаешъ, че въ послѣдни-тъ дни ще настанѣтъ усилны врѣмена.

2. Защото чловѣци-тъ ще бждѣтъ самолюбиви, сребролюбиви, величави, гордѣливи, хулители, непокорни на родители-тъ, неблагодарни, нечестиви,

3. Немилосърди, непримирителни, клеветници, певздыржни, свирѣши, непріятели на добро-то,

4. Прѣдатели, напрасничави, надути, повече сластолюбиви а не боголюбиви,

5. И ще иматъ видъ на благочестіе, а отъ силѣ-тъ неговѣ *ще* сж отречени; и отъ таквызи ся отвращай.

6. Защото отъ тѣхъ сж онѣзи които ся вѣвиратъ въ кѣща-та, и подлѣстятъ женища които сж прѣтоварены съ грѣхове, и ся водятъ отъ различни похоти,

3. Всегда оучаѣлася, ѿ николиже въ разсмы истинны прїити могущыя.

4. Иже Іанній ѿ Іамвріи противистася Мѡѡсею, такоже ѿ сїи противалютсѧ истинѣ, человецы растлѣнии оумомъ, ѿ неисксѣни ѿ вѣрѣ.

5. Но не презпѣютъ волѣе: безсміе ко ѿхъ явлено бѣдетъ всѣмъ, иже ѿ Оубѣхъ бысть.

6. Ты же послѣдовалъ еси моему оученію, житію, привѣтѣ, вѣрѣ, долготерпѣнію, любви, терпѣнію,

7. Изгнаніемъ, страданіемъ, яко ѿ ми быша во Антіохіи, ѿ во Іконіи, ѿ въ Лѹстрѣхъ, яко ѿ изгнаніа прїахъ: ѿ ѿ всѣхъ ма ѿбавилъ есть Гдѣ.

8. И всїи же хотѣши бл҃гочестно жити ѿ Хрѣтѣ Іисѣ, гонимы бѣдѣтъ.

9. Лѣкѣи же человецы ѿ чародѣи презпѣютъ на горшее, прелѣюще ѿ прелѣемн.

10. Ты же превыай, въ нѣхъ нагченъ еси ѿ иже въвѣрена сѣтъ тебѣ, вѣдый ѿ когѡ нагчѣлся еси,

11. И яко ѿ млада сїѣннаѧ писаніа оумкешн, могущаѧ та оумдрити во спасеніе, вѣрою, иже ѿ Хрѣтѣ Іисѣ.

12. Всяко писаніе Б҃гѡдхновенно ѿ полезно есть ко оученію, ко ѡбличенію, ко исправленію, къ наказанію, еже въ правдѣ:

13. Да совершенъ бѣдетъ Бжїи человецѣхъ, на всякое дѣло бл҃гоуготованъ.

ГЛАВА 4.

1. Засвидѣтельствую оубо ѡзъ предъ Б҃гомъ ѿ Гдемъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ хотѣющимъ сдѣлѣти живымъ ѿ мертвымъ въ явленіи егѡ ѿ царствіи егѡ:

2. Проповѣдѣи слово, истой бл҃говременнѣ ѿ безвременнѣ, ѡбличїи, запрети, оумолїи, со всякимъ долготерпѣніемъ, ѿ оученіемъ.

7. Конто всякого ся учать, и никога не могат да дойдът въ познаніе-то на истинѣ-тѣ.

8. И както Іанній и Іамврій ся въспротивихъ на Моисея, така и тѣ ся противять на истинѣ-тѣ, чловѣци умоу растлѣни, развращени въ вѣрѣ-тѣ.

9. Но нѣма да успѣѣтъ повече; защото безуміе-то имъ ще стане извѣстно на всички-тѣ, както станѣ и тѣхно-то.

10. А ты си послѣдовалъ мое-то ученіе, поведеніе, намѣреніе, вѣрѣ-тѣ *ми*, дълготърпѣніе-то, любовь-тѣ, търпѣніе-то,

11. Гоненія-та, страданія-та, конто ми станѣхъ въ Антиохіѣ, въ Иконіѣ, въ Листрѣ, каквы гоненія прѣтърпѣхъ; и отъ всички-тѣ мя избави Господь.

12. Но и всички конто ищѣтъ да живѣѣтъ благочестиво въ Христа Исуса, ще бѣдѣтъ гонени.

13. А лукави и прѣлстници чловѣци ще прѣуспѣѣтъ поназлѣ, да прѣлстивать и да сѣ прѣлщавани.

14. А ты стой въ това което си научилъ, и което ти е вѣвѣрено, като знаешъ отъ кого си ся научилъ,

15. И че отъ дѣтинство знаешъ священны-тѣ писанія, конто могат да тя умудрят на спасеніе чрѣзъ вѣрѣ-тѣ въ Христа Исуса.

16. Всичко-то писаніе е Богодухновенно, и полезно за наученіе, за обличеніе, за поправленіе, за наставленіе въ правдѣ-тѣ;

17. За да бѣде чловѣкъ-тѣ Божій съвършенъ, приготвенъ за всяко добро дѣло.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй зарѣчвамъ ти прѣдъ Бога, и Господа Исуса Христа, който ще сѣди живы-тѣ и мъртвы-тѣ въ явленіе-то си и въ царуваніе-то си:

2. Проповѣдувай слово-то, настоявай на врѣме и безъ врѣме, обличи, запрѣти, умоли съсъ всяко дълготърпѣніе и поученіе.

҃. БѢДЕТЪ ВО ВРЕМЯ, Е҃ГДА ЗДРАВАГ҃У О҃УЧЕНІА НЕ ПОСЛАШАЮТЪ, НО ПО СВОИХЪ ПОХОТЕХЪ ИЗБЕР҃ЮТЪ СЕБѢ О҃УЧИТЕЛИ, ЧЕШЕМИ СЛ҃ХОМЪ:

д. И ѿ ИСТИНЫ СЛ҃ХЪ ѾВРАТАТЪ, И КЪ БАСНЕМЪ О҃УКЛОНАТСА.

е. ТЫ ЖЕ ТРЕЗВИСЯ Ѿ ВСЕМЪ, СЛОПОСТРАЖДИ, ДѢЛО СОТВОРИ БЛ҃ГОВѢСТНИКА, СЛ҃ЖЕНІЕ ТВОЕ ИЗВѢСТНО СОТВОРИ.

ѕ. ИЗЪ ВО О҃УЖЕ ЖРЕНЪ БЫВАЮ, И ВРЕМЯ МОЕГ҃О ѾШЕСТВІА НАСТА:

з. ПОДВИГОМЪ ДОБРЫМЪ ПОДВИЗАХЪ, ТЕЧЕНІЕ СКОНЧАХЪ, ВѢРС СОБЛЮДОХЪ:

и. ПРОЧЕЕ О҃УКО СОБЛЮДАЕТСЯ МИѢ ВК҃НЕНЪ ПРАВДЫ, Е҃ГОЖЕ ВОЗДАСТЪ МНѢ Г҃ДЬ ВЪ ДЕНЬ О҃НЪ, ПРАВЕДНЫЙ СЪДИ, НЕ ТОКМУ ЖЕ МИѢ, НО И ВСЕМЪ ВОЗАЮБЛШЫМЪ ІАВЛЕНІЕ Е҃Г҃О.

а. ПОТЩИСЯ СКОРѢ ПРІИТИ КО МИѢ.

і. ДИМАСЪ ВО МЕНЕ ѾСТАВИ, ВОЗАЮБИВЪ НЫНѢШНІЙ ВѢКЪ, И ИДЕ ВЪ СОЛ҃НЬ: КРИСКЕНТЪ ВЪ ГАЛАТІЮ, ТИТЪ ВЪ ДАЛМАТІЮ:

іі. ЛЮБА ЕДИНЪ ЕСТЬ СО МНОЮ. МАРКА ПОЕМЪ ПРИВЕДИ СЪ СОВОЮ: ЕСТЬ ВО МНѢ БЛ҃ГОПОТРЕБЕНЪ ВЪ СЛ҃ЖЕБ.

ііі. ТУХІКА ЖЕ ПОСЛАХЪ ВО Е҃ФЕСЪ.

іііі. ФЕЛѢНЪ, Е҃ГОЖЕ ѾСТАВИВЪ ВЪ ТРѢДѢ О҃У КАРПА, ГРАДЫЙ ПРИНЕСИ, И КНИГИ, ПАЧЕ ЖЕ К҃ВЖАНЫМЪ.

ііііі. АЛЕΞΑΝΔΡЪ КОВАЧЪ МИН҃ГА МНѢ ЗЛА СОТВОРИ: ДА ВОЗДАСТЪ Е҃МУ Г҃ДЬ ПО ДѢЛѢМЪ Е҃Г҃О:

іііііі. Ѿ НЕГ҃ОЖЕ И ТЫ СЕБЕ ВЛОДИ, С҃ЕЛѢ КО ПРОТИВИТСА СЛОВЕСЕМЪ НАШЫМЪ.

ііііііі. ВЪ ПЕРВЫЙ МОЙ ѾВѢТЪ НИКТОЖЕ ВѢСТЬ СО МНОЮ, НО ВСІА ѾСТАВИША: ДА НЕ ВМѢНИТСА ИМЪ:

іііііііі. Г҃ДЬ ЖЕ МИѢ ПРЕСТА: И О҃УК҃ЕНІА МЯ, ДА МНОЮ ПРОПОВѢДАНІЕ ИЗВѢСТНО БѢДЕТЪ, И О҃УСЛЫШАТЪ ВСІИ ІАЗЫЦЫ: И ИЗБѢВЛЕНЪ БЫХЪ Ѿ О҃УСТЪ ЛѢВѢВЪ:

ііііііііі. И ИЗБАВИТЪ МЯ Г҃ДЬ Ѿ ВСАКАГ҃У ДѢЛА Л҃КАВА, И СПАСЕТЪ

3. Защото ще дойде врѣме, когато не ще да търпятъ здраво-то учение; но понеже гы сърбятъ уши-тъ, ще си натрупатъ учители по свои-тъ си похоти;

4. И отъ истинѣ-тъ ще отвърнатъ слухъ-тъ си, а къмъ басны-тъ ще ся обвърнатъ.

5. Но ты бѣди трѣзвенъ въ всичко, злопострадай, изработи дѣло-то на благовѣститель, извърши напълно служение-то си.

6. Защото азъ вече ставамъ жертва, и врѣме-то на отхождане-то ми настанѣ.

7. Азъ ся подвизахъ съ добръ подвигъ, пѣтъ-тъ свършихъ, вѣрѣ-тъ упазихъ;

8. Отъ сега остава ми вѣнецъ-тъ на правдѣ-тъ, когото Господь, праведный-тъ Сѣдя, ще ми въздаде въ онзи день; и не само на мене, но и на всички които сѣ възлюбихъ негово-то явленіе.

9. Побързай да дойдешъ при мене скоро;

10. Защото Димасъ мя остави, понеже възлюби сегашный-тъ свѣтъ, и отиде въ Солунъ; Крискентъ въ Галатіѣ, а Титъ въ Далмаціѣ;

11. Само Лука е при мене. Земи Марка и доведи го съсь себе си; защото ми е потрѣбенъ за служение-то.

12. А Тихика проводихъ въ Ефесъ.

13. Когато дойдешъ донеси япунджакъ-тъ който съмъ оставилъ въ Троадѣ при Карпа, и книги-тъ, а наипаче кожаны-тъ.

14. Александръ ковачъ-тъ много ми зло стори; Господь да му въздаде по дѣла-та му.

15. Отъ когото ся пази и ты, защото много противостоя на наши-тъ слова.

16. Въ първый-тъ ми отвѣтъ никой не прѣдстанѣ съ мене, но всички мя оставихъ: Дано имъ ся *за грѣхъ* не вѣрва.

17. Но Господь ми прѣдстанѣ, и укрѣпи мя, за да ся извърши напълно проповѣдь-та чрѣзь мене, и да чуѣтъ всички-тъ язычници; и азъ ся избавихъ отъ львовы уста.

18. И ще мя избави Господь отъ всяко лукаво дѣло, и ще мя

во црѣтвіе своё небесное: ѿмѣже слава во вѣки вѣкѡвъ.
амѣнь.

ѿ. Цѣлѣй Прискѣла и Акѣла, и Синисифоровѣ дѡмѣ.

к. Ерастѣ встѣ въ Коринѣ: Трофима же встѣвшихъ въ
Милитѣ колѣща.

ка. Потѣиша прѣжде зимѣ прѣити. цѣлѣютѣ тѣ Евѣла,
и Пѣла, и Лѣла, и Клаудіа, и вратѣа всѣа.

кв. Гдѣ Іисѣ Хрѣтѣ со дѡмѣ твоимѣ. бѣгодѣть съ вами.
амѣнь.

КЪ ТІТЪ ПОСЛАНІЕ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА ѿ.

а. Павелѣ рабѣ Бжій, Апла же Іисѣ Хрѣтѣ, по вѣрѣ
избранныхъ Бжіихъ, и разсѣи истины, ѿже по бѣго-
честію.

б. Ѿ оупованіи жизни вѣчныа, юже вѣѣтовѣ неложный
Бгѣ прѣжде лѣтѣ вѣчныхъ,

в. Ивѣ же во временѣ своё слово своё, проповѣданіемѣ,
ѣже мнѣ поручено бысть по повелѣнію Спсителя нашегѣ
Бга :

д. Титѣ припомѣ чѣдѣ по Ѧвѣей вѣрѣ: бѣгодѣть, ми-
лость, мирѣ ѿ Бга Ѧца и Гда Іиса Хрѣта Спса нашегѣ.

е. Сегѡ радѣ встѣвшихъ тѣ въ Крѣтѣ, да недокончѣннаѣ

спасе въ небесно-то свое царство : Комуто да бжде слава въ вѣкы вѣковъ. Аминь.

19. Поздрави Прискиллъ и Акиллъ, и Онисифоровъ-тъ домъ.

20. Ерастъ останъ въ Коринѣ, а Трофима оставихъ въ Милитъ боленъ.

21. Побързай да дойдешъ прѣди зимъ-тж. Поздравява тя Еввулъ, и Пудъ, и Линъ, и Клавдія, и всички-тъ братія.

22. Господь Исусъ Христосъ да бжде съ твой-тъ духъ. Благодаръ вамъ. Аминь.

КЪ ТИТУ ПОСЛАНИЕ-ТО

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, рабъ Божій, и апостолъ Исусъ Христовъ, по вѣрж-тж на избранны-тъ Божіи, и по познаваніе-то на истинж-тж която е по благочестіе,

2. Въ надеждж-тж на вѣчный-тъ животъ, когото прѣди вѣчны-тъ врѣмена е обѣщаль Богъ, който не лъже,

3. А въ свои-тъ си врѣмена яви слово-то си чрѣзъ проповѣдь-тж, повѣренъ на мене по заповѣдь на Спаса нашего Бога ;

4. На Тита истинно-то *ми* чадѣ по общж-тж вѣрж : Благодать, милость, миръ, отъ Бога Отца и Господа Исуса Христа Спаса нашего.

5. Заради това тя оставихъ въ Критъ, да поправишь недонска-

исправниши, и оустроиши по всѣмъ градѹмъ пресвѣтеры: ѿкоже тебѣ ѿзъ повелѣхъ.

ѡ. Ище кто есть непороченъ, единыя жены мѡжъ, члѡдѡ имый вѣрна, не во оукореніи блгдѡ, или непокорива.

ѣ. Подобаетъ во епископѡ безъ порока быти, ѿкоже Бжїю строителю: не себѣ оугождающа, (не дерзъ, не напрасливъ,) не гнѣвливъ, не пїаниць, не бїиць, не скверностажателнъ:

и. По страннолюбію, блглюбивъ, цѣломудреннъ, праведнъ, преподобнъ, воздержателнъ,

ѡ. Держащемся вѣрнаго словеса по оученію, да сіленъ бѣдетъ и оутѣшати во здравіемъ оученіи, и противашася ѡбличати.

ї. Суть во мнози непокориви, сесловцы, и оумомъ прещени, наипаче же сѡшїи ѡ ѡбрѣзанїа:

ѡ. Ихже подобаетъ оустѡ заграждати: иже всѡ дѡмы развращаютъ, оучающе, ѡже не подобаетъ, сквернаго ради прибытка.

ѡ. Рече же нѣкто ѡ нихъ свой имъ пророкъ: Крїтане прииди живи, сїи свѣрїе, оутрѡвы праздныя.

ї. Свидѣтельство сїе истинно есть. Ѣже ради вины ѡбличай ихъ нещадно, да здрави бѣдѡтъ въ вѣкѣ,

ѡ. Не внимающе їсудейскимъ вѡсемъ, ни заповѣдемъ чловѣкъ ѡврашающихся ѡ истинны.

ї. Всѡ оубо чисто чистымъ: ѡскверненымъ же и невѣрнымъ ничтоже чисто, но ѡскверниша ихъ и оумъ и совѣсть.

ѡ. Бга исповѣдуютъ вѣдѣти, а дѣлы ѡмѣшутся ѡгнѡ, мѣрзцы сѡше и непокориви, и на всѡко дѣло блгѡе неискусни.

ГЛАВА ѿ.

а. Ты же глаголи, ѡже подобаетъ здравомъ оученію:

б. Старцемъ трезвеннымъ кѡти, чѣстнымъ, цѣломудреннымъ, здравствуюющимъ вѣрою, любовїю, терпѣніемъ:

рано-то, и да поставишь на всякой градъ презвитеры както ти азъ заповѣдахъ ;

6. Ако е нѣкой непорочепъ, на еднаж женѣ мѣжъ, и има чада вѣрны, не укоряваны за распуснѣть животъ или непокорны.

7. Защото епископъ-тъ подобава да е непороченъ, както домо-строитель Божій, да не е безочливъ, нито гнѣвливъ, нито пияница, нито побойникъ, нито да е лакомъ за мърснѣ печалбѣ ;

8. Но страннолюбивъ, добролюбивъ, цѣломудренъ, праведенъ, благочестивъ, въздержателенъ ;

9. Който да държи вѣрно-то слово споредъ ученіе-то, да бѣде възможенъ и да увѣщава съсъ здраво-то ученіе, и да избличава тѣзи, които противорѣчатъ.

10. Защото има мнозина непокорни, празнословци и умопрѣлстници, а наймного отъ обрѣзаны-тѣ,

11. На които трѣба да затулямы уста-та ; че тѣ развращаватъ цѣлы домове, като учатъ за гнуснѣ печалбѣ това което не подобава.

12. Нѣкой си отъ тѣхъ, свой имъ пророкъ, е реклъ : Критяне-тѣ сѣ вынѣгы лѣзци, зли звѣрове, тѣрбуси лѣниви.

13. Това свидѣтелство е истинно ; за коѣжто причинѣ обличавай ги строго, да бѣдѣтъ здрави въ вѣрж-тѣ,

14. И да не даватъ вниманіе на Іудейскы басни, и на заповѣди отъ челоуѣцы които ся отвращатъ отъ истинѣ-тѣ.

15. За чисты-тѣ всичко е чисто ; а за осквърнены-тѣ нищо *нима* чисто, но и умъ-тъ имъ и сѣвѣсть-та имъ сѣ осквърнены.

16. Исповѣдуватъ че знаѣжтъ Бога, но съ дѣла отричатъ ся *отъ* него, като сѣ мърсни и непокорни, неспособни за всякакво добро дѣло.

ГЛАВА 2.

1. Но ты говори което подобава на здраво-то ученіе ;

2. Старци-тѣ да бѣдѣтъ трѣзвенни, честни, цѣломудренни, здрави въ вѣрж-тѣ, въ любовь-тѣ, въ търпѣніе-то ;

Ѣ. Стáрицамъ такожде во оукрашеніи сватолѣпнымъ, не-
клеветливымъ, не вѣнѣ многогъ порабоуѣннымъ, добросчител-
нымъ,

Д. Да оуцѣломудратъ юныя, мжелюбницамъ быти, чадо-
любницамъ,

Е. Цѣломудреннымъ, чистымъ, домы добръѣ правающимъ,
бл҃гимъ, покарáющимъ своимъ мжемъ, да не слово Бж҃іе
х҃сѣнтъ.

Ж. Юнѣшы такожде молѣ цѣломудрствовати.

З. Оу всѣмъ же самъ себѣ подаваа Образъ добрыхъ дѣлаъ,
во оученіи незнаѣстное, чѣстность, нетлѣніе,

И. Слово здравое, незабѣрное: да протѣвный посрамѣтъ,
ничтоже имѣа глаголати ѡ насъ оукорно.

Д. Рабы, своимъ господѣмъ повинѡватѣся, во всѣмъ бл҃го-
сг҃уднымъ быти, непрекослѣвнымъ.

Г. Не крадущимъ, но вѣрсъ всакогъ г҃лаающимъ бл҃гъ,
да оученіе Сп҃сителя нашегѡ Б҃га оукрашають во всѣмъ.

А. Ивѣся во бл҃годать Бж҃іа спасітелнаа всѣмъ человѣ-
комъ,

Б. Наказуѡши насъ, да ѡвѣргшемъ нечѣстїа ѡ мїрскихъ
похотѣй, цѣломудреннѡ ѡ праведнѡ ѡ благочѣстнѡ поживѣмъ
въ нынѣшнѣмъ вѣцѣ:

В. Ждѡще блаженнагѡ оупованїа ѡ дѣленїа славы вели-
кагѡ Б҃га ѡ Сп҃са нашегѡ Іиса Хр҃та:

Д. Иже далъ єсть себѣ за ны, да избавитъ ны ѡ всакагѡ
беззаконїа, ѡ ѡчїститъ себѣ люди избранны, ревнители
дѣверымъ дѣломъ.

Е. Сїа глагола, ѡ молѣ, ѡ ѡбличай со всакимъ повелѣніемъ:
да никтоже тѣ пренебѣдитъ.

3. Такожде и стары-тѣ жены да иматъ начинѣ священнолѣпенѣ, да не сѣ клеветницы, нито да сѣ прѣдадены много на винопійство, да поучаватъ на добро,

4. Да вразумяватъ млади-тѣ *жены*, да любятъ мѣжѣ-тѣ си и чада-та си,

5. Да сѣ цѣломудренны, чисты, да си редятъ добрѣ кѣщы-тѣ, да сѣ добры, благопокорны на мѣжѣ-тѣ си, за да ся не охулюва слово-то Божіе.

6. Подобно и момцы-тѣ увѣщавай да бѣдѣтъ цѣломудренни.

7. Во венчко показувай себе си примѣръ на добры-тѣ дѣла, въ поученіе-то нерастлѣнность и честность,

8. Слово здраво, неукорно, за да ся засрами противникъ-тъ, като нѣма да рече за васъ нищо лошо.

9. Слугы-тѣ да ся покоряватъ на господари-тѣ си, да *имѣ* угодыватъ во всечко, да *имѣ* не повращатъ рѣчь.

10. Да не посвояватъ чуждо, но да показуватъ всякъ добръ вѣръ: за да украшаватъ во всечко ученіе-то на Спаса нашего Бога.

11. Защото ся яви Божія-та благодать спасителна-та на вси-тѣ человецы,

12. Която ны учи да ся отречемъ отъ нечестіе-то и отъ свѣтовны-тѣ похоти, и да живѣемъ цѣломудренно и праведно и благочестиво въ настоящій-тъ вѣкъ,

13. Ожидающе блаженнѣ-тъ надеждѣ и славно-то явленіе на великаго Бога и Спаса нашего Иисуса Христа,

14. Който даде себе си за насъ, да ны избави отъ всяко беззаконіе, и да ны направи чисты, за избранъ на себе си народъ, ревнитель на добры дѣла.

15. Така говори, и увѣщавай, и обличавай съсъ всякъ власть: да тя не прѣзира никой.

ГЛАВА Г.

А. Воспоминай тѣмъ началствующимъ и властвующимъ повиноватися и покаратися, и ко всякому дѣлу благотворнымъ быти,

Б. Ни единого хлѣсти, не сварливымъ быти, но тихимъ, всяко являющимъ кротость ко всякимъ человекомъ.

Г. Всѣмъ же ко иногда и мы несмысленни, и непокориви, и прелюбни, работающе похотемъ и сластемъ различнымъ, въ словеса и зависти живуще, мерзцы сѣи, и ненавидяще другъ друга:

Д. Егда же благодать и человеколюбие явится Епископа нашего Бѣа,

Е. Не ѿ дѣла праведныхъ, иже сотворихомъ мы, но по своей егѡ милости, спасе насъ, бачею пакибытиа, и обновленіа Дѣла стѣа,

Ж. Егѡже измѣа на насъ Обиленъ, Иисъ Христомъ Епископъ-лемъ нашимъ,

З. Да оправдившеса благодатию егѡ, наследницы будемъ по уготованію жизни вѣчныа.

И. (Чѣдо Тите,) вѣрно слово, и ѡ сихъ хощѣа тѣ извѣщати, да пекѣтса дѣломъ дѣломъ прилежати вѣровавши Бѣа: сѣа сѣтъ полезна человекомъ и дѣла.

А. Бѣихъ же стѣзаний и родословій и рвеній и свѣршъ законныхъ ѡтѣпай: сѣтъ ко полезны и сѣтны.

Г. Еретика человека по первомъ и второмъ наказаніи ѡрицаеа,

Д. Бѣдый, иже развратиса таковий, и согрѣшѣа, и есть самосебѣа:

Е. Егда послѡ Артемъ къ тебѣ или Тѣхика, потѣиса прѣити ко мнѣ въ Никополь: тамъ ко сѣихъ ѡнимѣти:

ГЛАВА 3.

1. Напомняй имъ да ся покоряватъ на началства-та и власти-тъ, да ги слушать, и да бждѣтъ готови на всяко добро дѣло;

2. Да не хулять никого, да не сж крамолници, да бждѣтъ тихи, и да показувать къмъ всички-тъ чловѣцы всякъ кротость.

3. Защото и ный нѣкога си бѣхмы несмысленни, непокорни, прѣльщавани, и порабощенни на различни похоти и сласти, и живѣяхмы въ злобѣ и зависть, бѣхмы омерзени и мразяхмы ся единъ другий.

4. Но когато ся яви благодать-та и чловѣколюбіе-то на Спаса нашего Бога,

5. Не отъ праведны-тъ дѣла, които смы сторили ный, но по своѣ-тъ си милость той ны спасе съсъ окжпуваніе-то на възраждане-то отъ Духа Святаго,

6. Когото излія обилно на насъ, чрѣзь Исуса Христа Спасителя нашего,

7. Да бы, оправдани чрѣзь неговѣ-тъ благодать, да станемъ споредъ надеждѣ-тъ наслѣдници на вѣчный-тъ животъ.

8. Вѣрно е слово-то; и това ищѣ да потвърдявашъ, за да ся грыжатъ тѣзи които сж повѣрували въ Бога да прѣдстояватъ на добры дѣла. Това е добро и полезно за чловѣцы-тъ.

9. А отъ глупавы прѣдирванія и родословія, и прѣпиранія и каранія върху законъ-тъ, отдалечавай ся; защото сж бесполезны и суетны.

10. Еретикъ чловѣкъ като го съвѣтвашъ еднажъ и дважъ остави го,

11. Като знаешъ че единъ такъвъ ся е развратилъ, и съгрѣшава, и отъ самосебе си е осжденъ.

12. Кога проводижъ до тебе Артема или Тихика, побързай да дойдешъ при мене въ Никополь; защото тамъ сторихъ намѣреніе да прѣзимувамъ.

КЪ ФІЛИМОНЪ ПОСЛА́НІЕ.

ГІ. Зѣнѣ законника ѿ Апостолѣ скорѣ предпослѣ, ѿ да ничтоже ѿмѣ скѣдено бѣдетѣ.

ДІ. Да оучатѣ же ѿ наші дѣбрымѣ дѣламѣ прилѣжати въ нѣжнаѣ трѣбованіѣ, да не бѣдѣтъ безплодни.

ЕІ. Цѣлѣютѣ тѣ со мною сѣщїи всѣ: цѣлѣй любящїѣ ны въ вѣрѣ. Благодѣть со всѣми вами. Аминь.

КЪ ФІЛИМОНЪ ПОСЛА́НІЕ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА І.

А. Павелъ юзникъ Іисъ Хрѣтовъ, ѿ Тимодѣѣ братѣ, Філімонѣ возлюбленномѣ ѿ споспѣшникѣ нашемѣ,

Б. ѿ Апфіѣ сестрѣ возлюбленнѣѣ, ѿ Архіппѣ совоинственникѣ нашемѣ, ѿ домашнѣѣ твоѣѣ цркви:

Г. Благодарѣть вамѣ ѿ мирѣ ѿ Бѣга Сѣѣ нашегѣ ѿ Гѣѣ Іисъ Хрѣтѣ.

Д. Благодарѣ Бѣга моего, всегда памѣть ѿ тебѣ творѣ въ молитвахѣ моихѣ,

Е. Слышавъ любовь твою ѿ вѣрѣ, юже ѿмѣши ко Гѣѣ Іисъ ѿ ко всѣмѣ стѣмѣ.

Ж. Иѣкъ да ѿвѣщеніѣ твоеѣ вѣрѣ дѣйствиѣно бѣдетѣ, въ разумѣ всѣхѣгѣ блага, еже въ васѣ, ѿ Хрѣтѣ Іисѣ.

13. Прѣдиспрати поскоро законника Зина и Аполлоса, и да не сѣ оскудни за нищо.

14. Нека ся учать и наши-тъ да прѣдстояватъ на добры дѣла въ нужды потрѣбы, за да не бѣдѣтъ бесплодни.

15. Поздравяватъ тя всички които сѣ съ мене; поздрави тѣзи които ны любятъ въ вѣрѣ-тъ. Благодать да бѣде съсъ всички васъ. Аминь.

КЪ ФИЛИМОНУ ПОСЛАНИЕ-ТО

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ узникъ Исусъ Христовъ, и Тимоѳей братъ, до Филимона възлюбленнаго и сотрудника нашего,

2. И до Апфіѣ възлюбленнѣ-тъ *сестрѣ*, и до Архимна сподвижника нашего и домашнѣ-тъ твоѣхъ церквѣ;

3. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

4. Благодарѣхъ Бога моего и вынѣгы тя поменувамъ въ молитвы-тъ си,

5. Като слушамъ твоѣхъ-тъ любовь и вѣрѣ, коѣхто имашъ къмъ Господа Исуса и къмъ вси-тъ святыи,

6. Да бѣде общеніе-то на твоѣхъ-тъ вѣрѣ дѣятелно въ познаніе на всяко добро, което има у васъ въ Христа Исуса.

ѡ. Рáдость бо ѿмамъ мно́гъ ѿ оутѣшеніе ѡ любви твоѣй, ꙗ́кѡ оутрѣ́вы стѣхъ почиша тобо́ю, бра́те.

ѡ. Сегѡ́ ра́ди мно́гое дерзнове́ніе ѿмѣа во Хрѣ́тѣ повелѣ́-
ва́ти тебѣ́ ꙗ́же потре́бно ꙗ́сть,

ѡ. Любве́ же ра́ди па́че молю́: тако́вѡзъ сынъ ꙗ́коже Па́велъ
ста́рець, ны́нѣ же ѿ о́узникъ І́иса Хрѣ́та:

ѡ. Молю́ та ѡ моѣмъ ча́дѣ, ѡго́же роди́хъ во о́узахъ мои́хъ
О́ниси́ма,

ѡ. Иногдà тебѣ́ непотре́бнаго, ны́нѣ же тебѣ́ ѿ мнѣ́
бл́гопотре́бна, ѡго́же воспосла́хъ тебѣ́:

ѡ. Ты́ же ѡго́, си́рѣчь мою́ оутрѣ́бъ, прі́ими.

ѡ. ѡго́же ѡ́зъ хотѣ́хъ о́у себѣ́ держа́ти, да вмѣ́стѡ тебѣ́
посла́житъ мѣ́ во о́узахъ бл́говѣ́ствованіа:

ѡ. Безъ твоеа́ же во́ли ничто́же восхотѣ́хъ сотвори́ти,
да не ꙗ́ки по и́зъданію бл́гоу твоѣ́ бѣ́детъ, но по во́ли.

ѡ. Не́гли бо ра́ди сегѡ́ разлучи́ся на ча́съ, да вѣ́чна того́
прі́имеши:

ѡ. Не ктомѡ́ ꙗ́ки раба́, но вы́ше раба́, бра́та возлю́-
бленна, па́че же мнѣ́, ко́льми́ же па́че тебѣ́ ѿ по плѣ́ти, ѿ ѡ
Гдѣ́;

ѡ. Я́же о́убо ѿмаши́ мене́ О́бщника, прі́ими́ сегѡ́ ꙗ́коже
мене́.

ѡ. Я́же же въ́зъ чесо́мъ ѡвѣ́дѣ́ тебѣ́, ѿли́ до́лженъ ꙗ́сть,
мнѣ́ сѣ́ вмѣ́ни.

ѡ. Я́зъ Па́велъ написа́хъ рѣ́кою моѣю, ѡ́зъ возда́мъ: да не
рекѡ́ тебѣ́, ꙗ́кѡ ѿ са́мъ себѣ́ ми ѡ́си до́лженъ.

ѡ. ѡ́и кра́те, ѡ́зъ да послы́шъ ꙗ́же прошѡ́ о́у тебѣ́ ѡ Гдѣ́:
о́упокѡ́й мою́ оутрѣ́бъ ѡ Гдѣ́.

ѡ. Наде́вса на посла́шаніе твоѣ́ написа́хъ тебѣ́, вѣ́дый,
ꙗ́кѡ ѿ па́че, ꙗ́же глаго́лю, сотвори́ши.

ѡ. Кспнѡ́ же ѿ о́угото́ви мѣ́ О́бщитель: о́упова́ю бо, ꙗ́кѡ
моли́твами ва́шими дарова́нъ бѣ́дъ ва́мъ.

ПОСЛАНИЕ КЪ ФИЛИМОНУ.

7. Защото голѣмѣ радость и утѣшеніе имамы за твоѣж-тѣ любовь, понеже сѣрдца-та на свѣтцы-тѣ отпочинѣхъ си чрѣзъ тебе, брате.

8. За това ако и да имамъ голѣмо дързновение въ Христа да ти повелѣвамъ това което подобава,

9. Но по любовь повече *тя* молихъ, такѣвъ както съмь, като Павелъ старецъ, а сега и узникъ Исусъ Христовъ.

10. Молихъ ти ся за мое-то чадо Онисима, когото родихъ въ оковы-тѣ си,

11. Който бѣше нѣкога си непотрѣбенъ на тебе, а сега и на тебе и на мене потрѣбенъ, когото проваждамъ назадъ.

12. А ты него, сирѣчь утробѣ-тѣ ми, приими;

13. Когото азъ ищѣхъ да задържъ при мене си, да ми слугува вмѣсто тебе въ оковы-тѣ за евангеліе-то.

14. Но безъ твое-то мнѣніе не рачихъ да сторѣжъ нищо, да не бы твое-то добро да бѣде като по нуждѣ, но самоволно.

15. Защото може бы за това да ся е отлѣчилъ отъ тебе за малко врѣме, за да го приемешъ за всякога;

16. Не вече както рабъ, но погорѣ отъ рабъ, братъ възлюбленъ, особенно на мене, а колко повече на тебе, и по плѣть и въ Господа?

17. И тѣй ако имашъ мене за содружникъ, приими него както мене.

18. И ако тя е въ нѣщо обидѣлъ, или *ти* е длѣженъ, мини това на моѣжъ смѣткѣ.

19. Азъ Павелъ писахъ съ рѣкѣж-тѣ си, азъ ще платѣжъ; да ти не рекѣжъ че ты ми си длѣженъ и самъ себе си.

20. Тѣй, брате, дано да получѣ азъ това добро отъ тебе въ Господа; успокой сѣрдце-то ми въ Господа.

21. Увѣренъ на твое-то послушаніе, писахъ ти, и знаѣжъ че и повече отъ колкото ти казувамъ ще сторишь.

22. А между това приготвуй ми обиталище, понеже ся надѣжъ че съ молитвы-тѣ ви ще бѣдѣ подаренъ вамъ.

ѧ. Цѣлѣтъ тѧ ѡпафрасъ сплѣнникъ мой ѡ Хрѣ-
Іисѣ,

ѧ. Мѧрко, Арїстѧрхъ, Димѧсъ, Лзкѧ, споспѣшницы мой.

ѧ. Благодѧтъ Гдѧ нашегѡ Іиса Хрѣтѧ со дхѡмъ вѧшимъ.
ѧминь.

КО ЁВРѢЕМЪ ПОСЛАНІЕ

СТѧГѡ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА ѧ.

ѧ. Многѡчѧстнѣ ѡ многообрѧзнѣ дрѣвле Бгѡ глаголавый
ѡцѣмъ во прорѡцѣхъ, въ послѣдокъ днѣи сѣхъ глагола намъ
въ Сѣхъ,

ѧ. Ёгѡже положѣ наслѣдника всѣмъ, ѡмже ѡ вѣки со-
твори,

ѧ. Иже сынъ сѣянїе славы ѡ образъ ѡпостѧси ёгѡ, носѧ же
всѧческѧ глаголомъ силы своеѧ, собѡю ѡчищенїе сотвори въ
грѣхѡвъ нашихъ, сѣде ѡдеснѡю престѡла величествѧ на
высокихъ,

ѧ. Толѣкѡ лѡчшѣи вѣвъ ѧггѡвъ, ёлѣкѡ преслѧвнѣе пѧче
ѡхъ наслѣдствова ѡмѧ.

ѧ. Комѡ во речѣ когдѧ ѡ ѧггѡвъ: Сѣхъ мой ёси ты, ѧзъ
днѣсь родѣхъ тѧ; ѡ пѧки: ѧзъ вѣдѡ ёмѡ во ѡцѧ, ѡ тѡй вѡ-
детъ мнѣ въ Сѣа;

ѧ. Ёгдѧ же пѧки ввѡдитъ первороднѧго во вселѣннѣю, гла-
голетъ: ѡ да поклѡнѧтсѧ ёмѡ всѣ ѧггѡи Бжѣи.

23. Поздравяватъ тя Епафрасъ мой-тъ сплѣнникъ въ Христа Исуса,

24. Марко, Аристархъ, Димасъ, Лука, сотрудници-тъ мои.

25. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа да бѣде съ вашій-тъ духъ. Аминь.

КЪ ЕВРЕЕМЪ ПОСЛАНИЕ-ТО

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Богъ, който много пѣти и съ много начини говори въ старо врѣме на *наши*-тъ отцы чрѣзъ пророцы-тъ, въ тѣзи послѣдни-тъ дни говори намъ чрѣзъ Сына,

2. Когото постави наслѣдникъ на всичко, чрѣзъ когото и свѣтъ-тъ направи;

3. Който, като е сіяніе на неговъ-тъ славъ, и образъ на негово-то сѣщество, и държи всичко съсъ слово-то на свой-тъ си силъ, отъ какъ направи чрѣзъ себе си очищеніе на грѣхове-тъ ни, сѣднѣ отдесно на величіе-то на високо;

4. И станѣ толкозъ по горень отъ ангелы-тъ, колкото по славно надъ тѣхъ име наслѣдува.

5. Защото кому отъ ангелы-тъ рече нѣкога: Ты си мой Сынъ, азъ днесъ тя родихъ? И пакъ, Азъ ще му бѣдж Отець, и той ще ми бѣде Сынъ?

6. А когато пакъ възвожда Първороднаго въ вселеннѣхъ, казува: И да му ся поклонятъ всички-тъ ангели Божіи.

з. И ко Ѳггланмх оубо глаголетъ: творай Ѳгглы свои дхн, и слагй свои огнь палащъ:

и. Къ сѣс же: престолъ твой, Бже, въ вѣкъ вѣка: жѣлаз правости жѣлаз царствїа твоегѡ.

д. Возлюбилъ єси правдѡ, и возненавидѣлъ єси беззаконїе: сегѡ ради помаза тѣ, Бже, бгъ твой ѣлеемъ радости паче причастиникъ твоихъ.

ї. И пакн: въ началѣ ты гдн, зѣмлю ѡсновалъ єси, и дѣла рска твоѣю сѣть невеса:

л. Тѣ погибнѣтъ, ты же пребываеши: и всѣ, ѡкоже рїза, ѡветшають,

б. И ѡкѡ одѣждѡ свѣши ѡхъ, и ѡзмѣнѣтсѣ: ты же тойже єси, и лѣта твоѣ не ѡсквѣдѣють.

г. Комѡ же ѡ Ѳгглаз рече когда: сѣдн ѡдеснѡю менѣ, дондеже положѡ врагн твоѣ подножіе нѡгъ твоихъ;

д. Не вси ли сѣть слагжѣнїи дсн, въ слагжѣнїе посылаеми за хотѣщихъ наслѣдовати спасѣнїе;

ГЛАВА Ѳ.

а. Сегѡ ради подобѣетъ намъ лишше внимати слышаннымъ, да не когда ѡпадѣмъ.

б. Аще ко глголанное Ѳгглы слово вѣсть ѡзвѣстно, и всѣко прѣстѣплѣнїе и ѡсасханїе праведное прїѣтъ мздовоздаанїе:

г. Какѡ мы оубѣжимъ ѡ толицѣмъ нерадѣвше спасѣнїи; ѣже зачало прїѣмше глаголатисѣ ѡ гдѣ, слышавшими въ насъ ѡзвѣстисѣ,

д. Госвидѣтельствующѡ бгѡ знаменми же и чсдесѡ, и различными силами, и дхѣ стѣгѡ раздѣленни, по своѣй ѣмѡ волн.

е. Не Ѳггланмх ко покорн бгъ вселеннѡю градѡщѡю, ѡ нѣйже глаголемъ:

б. Засвидѣтельствова же нѣгда нѣкто, глагола: что

7. И за ангелы-тъ казува : Който прави ангелы-тъ си духове и слугы-тъ си пламькъ огнень.

8. А за Сынъ-тъ казува : Твой-тъ прѣстолъ е, Боже, во вѣкъ вѣка, скиптръ-тъ на твое-то царство е скиптръ на правдѣ-тъ.

9. Възлюбилъ си правдинѣ, и възненавидѣлъ си беззаконіе ; за това тя помаза, Боже, твой-тъ Богъ, съ елей на радость повече отъ твои-тъ соучастницы.

10. И пакъ : Въ началъ ты, Господи, си основалъ земѣ-тъ, и дѣло на твои-тъ рѣцѣ сѣ небеса-та.

11. Тѣ ще погынѣтъ, а ты прѣбываешь : и всички-тъ като дрехъ ще овехтѣѣтъ,

12. И като одеждѣ ще ги свѣишь, и ще ся измѣнятъ : а ты си се истый, и твои-тъ години нѣма да ся свършатъ.

13. И кому отъ ангелы-тъ е рекъ нѣкога ; Сѣдни отдѣсно ми доклѣ положѣ врагове-тъ ти подножіе на позѣ-тъ ти ?

14. Не сѣ ли *ты* всички служебни духове, проваждани да служатъ на тѣзи конто ще наслѣдуютъ спасеніе ?

ГЛАВА 2.

1. За това ный сме длѣжни да внимаемъ повече на това което сме чули, да го не изгубимъ нѣкога.

2. Защото, ако че речено-то отъ ангелы-тъ слово станѣ твърдо, и всяко прѣстъпленіе и непослушаніе получи праведнѣ заплатѣ :

3. То ный какъ щемъ избѣгнѣ, ако оставимъ въ нераденіе едно толкозъ голѣмо спасеніе ? което като наченѣ да ся говори отъ Господа, подтвърди ся намъ чрѣзъ тѣзи конто бѣхѣ го чули ;

4. Като свидѣтельствувахе наедно и Богъ съсъ знаменія и чудеса, и съ различни силы, и съ раздаванія на Духа Святаго, по волѣ-тъ си.

5. Защото не покори на ангелы-тъ бѣдѣщѣ-тъ вселеннѣ за койѣто говоримъ :

6. Но свидѣтельствува нѣкой нѣгдѣ си и казува : Що е чело-

ѣсть челоѣкъ, ѿкъ помниши ѣго: иль сынъ челоѣческой,
ѿкъ пощѣаеши ѿ;

З. Оумалихъ еси ѣго малымъ и чимъ ѿ Ангъ: славою и
честію вѣнчалъ еси ѣго, и поставилъ еси ѣго на дѣлы рѣкъ
твоёю:

И. Всѣ покорилъ еси подъ нозѣ ѣго. Внегда же покорити
ѣмъ всѣческаа, ничтоже вѣстави ѣмъ непокорёно: нынѣ же
не оуѣ видимъ ѣмъ всѣческаа покорёна:

Д. Я оумаленаго малымъ чимъ ѿ Ангъ видимъ Ииса, за
пріятіе смёрти, славою и честію вѣнчанна, ѿкъ да бѣгодатію
Бжїею за всѣхъ вѣсцитъ смёрти.

Г. Подобаше ко ѣмъ, ѣгоже ради всѣческаа и имже всѣ-
ческаа, привѣдшъ многы сыны въ слѣвъ, началника спасенія
ихъ страданіи совершити.

А. И стѣи ко и ѡсѣдемъ, ѿ единаго всѣ: ѣже ради
винъ не стыдѣтсѣ братію нарицати ихъ, глагола:

Б. Возвѣщъ има твоё братіи моёи, посредѣ црѣке вос-
пою та.

Г. И паки: ѿзъ вѣдъ надѣаса на нѣ. и паки: сѣ ѿзъ, и
дѣти, ѿже мѣ далъ ѣсть Бгъ.

Д. Понѣже оубо дѣти привѣщѣшасѣ плоти и крѣви, и
тоѣ пріискреннѣ привѣщѣсѣ тѣхъже, да смёртію оупразднитъ
имѣщаго державѣ смёрти, сѣрѣчь, діавола,

Е. И избѣвѣтъ сѣхъ, елицы страхомъ смёрти чрѣзъ всѣ
житіе повинни бѣша работѣ.

Ж. Не ѿ Ангъ ко когда пріемлетъ, но ѿ сѣмене Авра-
амова пріемлетъ:

З. Оуподѣ же долженъ бѣ по всемъ подобитисѣ братіи,
да милостивъ вѣдетъ и вѣренъ первосѣенникъ въ тѣхъ,
ѿже къ Бгъ, во ѣже ѡчистити грѣхъ людскіа.

И. Ръ нѣмже ко пострадѣ, самъ исксхенъ бывъ, можетъ
и иксхшѣмымъ помощъ.

вѣкъ, та го помнишь ; или сыпъ-тъ чловѣческый, та го посящавашъ ?

7. Направиль си го малко нѣщо по долень отъ ангелы-тъ : съсь славъ и почестъ си го вѣнчалъ, и поставиль си го надъ дѣла-та на твои-тъ рѣцѣ ;

8. Всичко си покориль подъ нозѣ-тъ му. А когато му покори всичко, не остави нищо непокорено нему ; но сега не виждамы още *да е* всичко покорено нему.

9. А видимъ Исуса който е направенъ малко нѣщо по долень отъ ангелы-тъ, че за пострадаиіе-то на смърть-тъ е вѣнчанъ съсь славъ и честь, да бы, съ Божіѣ-тъ благодать, вкусилъ смърть за всякого *человѣка*.

10. Защото подобаваше на тогозы, зарадь когото е всичко, и чрѣзь когото е всичко *станяло*, като привожда въ славъ много сынове, чрѣзь страдаиіа-та да направи съвършенъ начальникъ-тъ на тѣхно-то спасеніе.

11. Понеже и освящающій-тъ и освящаемы-тъ всички сж отъ одного, за коѣшто причинж не ся срамува да ги нарича братія,

12. Защото казува : Ще възвѣстѣи іме-то ти на мои-тъ братія, въ срѣдѣ церквѣ-тъ ще ти възпѣѣи славословіе.

13. И пакъ : Азъ ще имамъ надеждѣ-тъ си на него : и пакъ : Ето азъ и дѣца-та които ми е далъ Богъ.

14. И тѣи понеже дѣца-та участвувать въ плѣть и крѣвь, и той такожде зѣ участіе въ исто-то, да уничтожи чрѣзь смърть-тъ тогози който има държавѣ-тъ на смърть-тъ, сирѣчь діаволь-тъ,

15. И да избави тѣзи, които поради страхъ-тъ на смърть-тъ прѣзь всичкый-тъ си животъ бѣхъ подчинени на робство.

16. Защото извѣстно че не пріе отъ ангелы-тъ *естество*, но отъ сѣме-то Авраамово пріе.

17. За това трѣбаше да ся уподоби по всичко на братія-та, да бѣде милостивъ и вѣренъ първосвященникъ въ отношеніе къмъ Бога, за да направи умилоственіе за грѣхове-тъ на народъ-тъ.

18. Понеже въ това което пострада и самъ искушенъ бы, може и на искушаемы-тъ да помогне.

ГЛАВА ҃.

а. Тѣмже, братіе сѣла, званіа нѣпагѡ причастицы, разсмѣйте посланника и сѣителя исповѣданія нашего Іиса Хрѣта :

б. Рѣша сѣша сотворшемъ єго, ꙗкоже и Мѡѡсѣй во всемъ домѣ єгѡ.

в. Множайшей во славу сѣй паче Мѡѡсѣа сподобиса, єлику множайшую чѣсть имать паче дома сотворивый єго :

г. Всѣхъ во домъ создается ѡ нѣкоемъ : а сотворивый всѣхъ, Бѣхъ.

д. И Мѡѡсѣй оубѡ вѣренъ бѣ во всемъ домѣ єгѡ, ꙗкоже сѣгѡ, во свидѣтельство глаголатиса имѣвшимъ :

е. Хрѣтѡсъ же, ꙗкоже сынъ въ домъ своемъ : єгѡже домъ мы єсмы, ꙗже дерзновѣніе и похвалѣ оупованія даже до конца извѣстнѡ оудержимъ.

ж. Тѣмже ꙗкоже глаголетъ Дѣхъ сѣй : днесь, ꙗже гласъ єгѡ оуслышите,

з. Не ѡжесточите сердецъ вашихъ, ꙗкоже въ прогнѣваніи, во дни искшѣнія въ пѣстыни :

и. Идѣже исксѣша ма Оцѣи ваши, исксѣша ма и видѣша дѣла ма чѣтыредесятъ лѣтъ.

і. Серѡ ради негодовахъ рода тогѡ, и рѣхъ : приснѡ забавждѡтъсѣ сердцемъ : тѣи же не познаша пѣтей моихъ :

ѡ. Ику клѡхса во гнѣвѣ моемъ : ꙗже виидѡтъсѣ въ покой мой.

ѡі. Плюдите, братіе, да не когдѡ вѣдетъ въ нѣкоемъ ѡ васъ сердце лѣкаво (исполнено) невѣрія, во єже ѡстѣпѣти ѡ Бѣа жива :

ѡі. Но оутѣшайте себѣ на всѣхъ день, дондеже, днесь, нарицаетсѣ, да не ѡжесточѣтсѣ нѣкто ѡ васъ лѣстію грѣхѡвною :

ГЛАВА 3.

1. За това, братіе святін, участници на небесно-то званіе, разумѣйте посланника и първосвященника на наше-то исповѣданіе, Исуса Христа;

2. Който бѣ вѣренъ на тогози който го постави, както и Моисей во всичкій-тъ неговъ домъ.

3. Понеже той ся сподоби на по голѣмъ славъ отъ Моисеевж-тъ, споредъ колкото по голѣмъ почестъ има отъ домъ-тъ тойзи който го е направилъ;

4. Защото всякой домъ ся прави отъ нѣкого си; а който е направилъ всичко е Богъ.

5. И Моисей бѣ вѣренъ въ всичкій-тъ му домъ като слуга, въ свидѣтелство на това което имаше да ся говори;

6. А Христось, като сынъ надъ свой-тъ си домъ; на когото домъ смы ный, ако удържимъ до край твърдо дързновеніе-то и похвалѣ-тъ на надеждѣ-тъ.

7. За това, както казува Духъ Святый, Днесъ, ако чуете неговъ-тъ гласъ,

8. Не ожесточавайте сърдца-та си, както во врѣме-то на прѣогорченіе-то въ день-тъ на искушеніе-то въ пустыніж-тъ,

9. Дѣто мя искусихъ отци-тъ ви, испитахъ мя, и видѣхъ дѣла-та ми четиридесетъ години;

10. За това възнегодовахъ на онзи родъ, и рѣкохъ: Всякога заблуждавать съсъ сърдце-то си; и тѣ не познахъ мои-тъ пѣтица;

11. Така въ гнѣвъ-тъ си ся заклѣхъ: Че нѣма да влѣзѣтъ въ мое-то упокоеніе.

12. Гледайте, братіе, да не бы да има въ нѣкого отъ васъ сърдце лукаво на невѣрство, щото да отстѣпи отъ Бога живаго;

13. Но увѣщавайте ся единъ другый всякой день, доклѣ ся зове Днесъ, да не бы да ся ожесточи нѣкой отъ васъ чрѣзъ измамѣ-тъ на грѣхъ-тъ.

҃І. Причастницы ко вѣхомъ Хрѣстѣ, ѿше точию начатокъ состава даже до конца извѣстенъ оудержимъ :

Ѣ. Внегда глаголетъ, днесь, ѿше гласъ єгѡ оуслышите, не ѡжесточите сердецъ вашихъ, ѿкоже въ прогнѣваніи.

Ѥ. И҃цыи ко слышавше прогнѣваша, но не вси изшедши изъ Єгѣпта съ Мѡѡсеѡмъ :

Ѧ. Коихъ же негодѡвъ четыредесать лѣтъ ; не согрѣшившихъ ли, ихъже кѡсти падѡша въ пꙋстыни ;

Ѩ. Котѡрымъ же клалъ не вни́ти въ покоище єгѡ, ѿвѣ, ѿкѡ протѣивашымъ ;

҃І. И видимъ, ѿкѡ не возмогѡша вни́ти за невѣрствіе.

ГЛАВА ҃.

҃. Да оубоимъ оубо, да не когда ѡставленъ ѡбѣтованію вни́ти въ покой єгѡ, ѿвѣтѡса кѡ ѡ насъ лишивъса.

Ѣ. Ибо намъ благовѣствовано єсть, ѿкоже и Ѧнѣмъ : но не пользова Ѧнѣхъ слово слѡха, не растворѣнное вѣрою слышавшихъ.

Ѧ. Вхѡдимъ ко въ покой вѣровавши, ѿкоже рече : ѿкѡ клѡхъ во гнѣвѣ моѣмъ, ѿше вни́дѡтъ въ покой мой : ѿше и дѣломъ ѡ сложеніи міра бывшимъ.

҃. Рече ко нѣгда ѡ седмѡмъ сице : и почнѣ бѣ въ дѣнь седмый ѡ всѣхъ дѣлахъ своихъ :

Ѣ. И въ сѣмъ паки : ѿше вни́дѡтъ въ покой мой.

Ѥ. Понѣже оубо лишѣни нѣцыи вни́ти въ него, и имъже прѣжде благовѣствовано бѣ, не вни́дѡша за непослушаніе :

Ѧ. Паки нѣкій оуставляетъ дѣнь, днесь, въ дѣдѣ глагола, по томицѣхъ лѣтѣхъ, ѿкоже прѣжде глаголаса, днесь, ѿше гласъ єгѡ оуслышите, не ѡжесточите сердецъ вашихъ.

14. Защото ный станѣхмы причастници на Христа, ако удържимъ до край твърдо начало-то на увѣреніе-то.

15. Когато ся казува: Днесъ, ако чуете неговъ-тъ гласъ, не ожесточавайте сърдца-та си, както въ прѣбогорченіе-то.

16. Защото нѣкои си като чухъ, прѣбогорчихъ го; но не всички които пѣлѣзохъ изъ Египетъ чрѣзъ Моисея.

17. А на кои негодова четиридесетъ години? Не на тѣзи ли, които съгрѣшихъ, и на които кости-тъ паднахъ въ пустынь-тъ?

18. На кои още ся заклѣ че нѣма да влѣзѣтъ въ негово-то упокоеніе, не на тѣзи ли, които ся не покорявахъ?

19. И видимъ че не могохъ да влѣзѣтъ заради невѣріе-то си.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй понеже ни остава общаніе да влѣземъ въ негово-то упокоеніе, нека ся убоимъ, да не бы да ся яви нѣкой отъ васъ че ся е лишилъ *отъ него*.

2. Защото намъ ся благовѣсти, както и тѣмъ; но тѣхъ ги не ползова слово-то което чухъ, понеже въ тѣзи които го бѣхъ чули, не бѣше размѣсено съ вѣрѣ.

3. Защото влѣзувамы въ упокоеніе-то ный които повѣрувахмы, като рече: Така ся заклѣхъ въ гнѣвъ-тъ си, че нѣма да влѣзѣтъ въ мое-то упокоеніе; ако и да сѣ былы свършени дѣла-та *Божіи* отъ поставленіе-то на свѣтъ-тъ.

4. Защото нѣгдѣ си е реклъ за седмый-тъ день така: И починѣ си Богъ въ седмый-тъ день отъ всички-тъ си дѣла.

5. И на това *мѣсто* пакъ: Нѣма да влѣзѣтъ въ мое-то упокоеніе.

6. И тѣй, понеже остава нѣкои да влѣзѣтъ въ него, и тѣзи на които ся отъ понапрѣдъ благовѣсти, не сѣ влѣзли заради непокорство-то,

7. Пакъ опрѣдѣлява нѣкой день, Днесъ, като казува чрѣзъ Давида, подирѣ толкози врѣме, както ся рече; Днесъ ако чуете неговъ-тъ гласъ, не ожесточавайте сърдца-та си.

и. Яже бо въ онѣхъ Іисъ оупокѡиашъ, не въ ѡ иномъ дни глаголаашъ по сѣхъ.

д. Оубо ѡставлено есть (и ѿше) свѣѡтство людемъ Бжїимъ.

і. Вшедый бо въ покой ѿгнъ, и той почи ѡ дѣлъ своихъ, ꙗкоже ѡ своихъ Бгъ.

ѡ. Потшїмса оубо внїти въ Оный покой, да не кто въ тѣже прїтѣс противленїѧ впадѣтъ.

б. Живо бо слово Бжїе, и дѣйствию, и острѣйше паче всѧкагѡ меча обоюдѡ остра, и проходѧщее даже до раздѣленїѧ дшїи же и дсха, членѡвъ же и мозгѡвъ, и свидѣтельно помышленїемъ и мыслемъ сердечнымъ :

г. И нѣсть твѡрь неавлена предъ нимъ, всѧ же нагѧ и ѡбавлена предъ очима ѿгнъ, къ немѡже намъ слово.

д. Имѡще оубо Архїереѧ велика, прошѣдшаго небеса, Іиса Сына Бжїѧ, да держимса исповѣданїѧ.

е. Не имамы бо архїереѧ не могуща спострадѧти немощемъ нашимъ, но иискшѧна по всѧческимъ по подобїю, рѡзвѣ грѣхѧ.

ѕ. Да пристѣпѡемъ оубо съ дерзновѣнїемъ къ престѡлѡ благодѧти, да прїимемъ мїлость, и бл҃годѧть ѡбращемъ, во бл҃говременнѡ поможь.

ГЛАВА Ѣ.

а. Всѧкъ бо первосцѣнникъ, ѡ чловѣкъ прїемлемъ, за чловѣки поставлѧется на сѡжжѡ, ꙗже къ Бгъ, да принѡситъ дѡры же и жѣртвы ѡ грѣсѣхъ,

б. Спострадѧти могѧи неѡбжѣтельствующимъ и забл҃ждающимъ : понеже и той немощїю ѡбложѣнъ есть.

г. И сегнъ рѡди долженъ есть ꙗкоже ѡ людехъ, такожде и ѡ себѣ приносїти за грѣхї.

8. Защото ако бѣ имъ далъ Исусъ *Навинъ* упокоеніе, слѣдъ това не бы говорилъ за другъ день.

9. Слѣдователно за народъ-тъ Божій остава упокоеніе.

10. Защото който е влѣзълъ въ негово-то упокоеніе, и той си починѣ отъ свои-тъ си дѣла, както Богъ отъ неговы-тъ си.

11. И тѣй да ся постараемъ да влѣземъ въ това упокоеніе, за да не падне нѣкой въ истый-тъ примѣръ на непокорство-то.

12. Защото Божіе-то слово е живо, и дѣятелно, и по остро отъ всякой мечъ остръ и отъ двѣ-тъ страны, и проминува до раздѣленіе-то на душѣ-тъ и на духъ-тъ, на съставы-тъ и на мозъкъ-тъ, и издирва помышленія-та и памѣренія-та сърдечны;

13. И нѣма *никоє* създание да не е явно прѣдъ него, но вспчкото е голо и раскрыто прѣдъ очи-тъ на тогозь, къмъ когото е нашій-тъ отвѣтъ.

14. И тѣй като имамы великъ Първосвященникъ, който е проимѣлъ небеса-та, Исуса Сына Божія, нека държимъ това исповѣданіе.

15. Защото нѣмамы първосвященникъ който да не може да пострада съ *насѣ* въ наши-тъ немощи, но който освѣнъ грѣхъ, искушенъ бы подобно *намъ* всякакъ.

16. И тѣй да пристѣпваме съ дързновение къмъ прѣстолъ-тъ на благодать-тъ, за да приедемъ милость, и да намѣримъ благодать за помощъ въ врѣме на нуждѣ.

ГЛАВА 5.

1. Защото всякой първосвященникъ който ся зема изъ между чловѣцы-тъ, за чловѣцы-тъ ся поставя въ *служеніе* къмъ Бога, да принося дарове и жертвы за грѣхове-тъ,

2. Такъвъ който може да има состраданіе къмъ невѣжы-тъ и заблуждающы-тъ; защото и самъ е обложенъ съ немощъ;

3. И за това е длѣженъ, както за народъ-тъ, така и за себе си да принося *жертвѣ* за грѣхове-тъ.

Д. И никтоже самъ себѣ пріемлетъ чѣсть, но званный въ Бѣга, ꙗкоже и Аарѡнъ.

Е. Таковъ и Христосъ не себѣ прослави быти первосцѣнника, но глаголавый къ немѹ: Сынъ мой еси ты, азъ днесь родихъ тѣ:

Ж. ꙗкоже и ѿидѣ глаголетъ: ты еси сцѣнникъ во вѣкъ, по чину Мелхиседековъ.

З. Иже во днѣхъ плоти своеѣ, молѣнїѣ же и молитвы къ могущему спасти егò въ смѣрти, съвоплемъ крѣпкимъ и со слезами принеся, и оуслышанъ кивъ въ благоговѣнствѣ,

и. ꙗже и Сынъ баше, обаче навѣче въ сѣхъ, ꙗже пострадѣ, посласанїю,

д. И совершивъся кысть всемъ посласашоушымъ егò вѣнчанъ спасенїѣ вѣчнаго:

і. Нареченъ въ Бѣга первосцѣнникъ, по чину Мелхиседековъ.

іі. Ѣже немыслимо нѣмъ слово и неодолюемо сказанное глаголати: понеже немощни есте всѣхъ.

ііі. Ибо должи есте быти оучителимъ ради, ꙗки тревзете оучити, ꙗко писмена начала словесъ Бжїихъ: и есте тревзюще млеко, а не крѣпкіѣ пиши.

іііі. Ибо ко причащавшася млеко, неискѹсенъ слова прѣвды: младенецъ бо есть:

ііііі. Совершенныхъ же есть твердая пища, имущихъ чвствїѣ вѣсчєна долгимъ оученїемъ въ разсужденїе добра же и зла.

ГЛАВА 5.

а. Темже вставаше начала Христова слово, на совершенїе да ведѣмъ: не ꙗки вѣнованїе показанїѣ полагающе въ мѣр-
твыхъ дѣлахъ, и вѣры въ Бѣга,

4. И никой не зема на себе си тѣзи почеть, освѣнь тойзи който ся призовава отъ Бога, както и Ааронъ.

5. Тѣй и Христось не прослави себе си да стане първосвященникъ, но тойзи който му е казалъ: Сынъ мой си ты, азъ днесъ тя родихъ.

6. Както и на друго мѣсто казува: Ты си Священникъ въ вѣкы по чинъ-тъ Мелхиседековъ.

7. Който въ дш-тъ на плътъ-тъ си, като принесе, съсъ силно выканіе и съсъ сълзы, моленія и молбы тому, който можаше да го избави отъ смъртъ, и послушанъ бы заради благоговѣиство-то си,

8. Ако и Сынъ да бѣ, научи ся на послушаніе отъ това което пострада,

9. И като ся усовършенствува, станъ причинитель на вѣчно спасеніе на всицы що му сѣ послушни;

10. Нареченъ отъ Бога първосвященникъ по чину Мелхиседекову.

11. За когото имамы да кажемъ много, и мѣны за истълкуваніе; защото станъхте мързеливи въ слушаніе.

12. Понеже като бѣхте длѣжни споредъ врѣме-то и учители да станете, вы пакъ имате нуждѣ да вы учи нѣкой първы-тъ начала на словеса-та Божіи; и стигнахте да имате нуждѣ за мѣко, а не за твърдѣ хранѣ.

13. Защото всякой който ся храни съ мѣко, неискусенъ е въ слово-то на правдѣ-тъ; понеже е младенецъ.

14. А твърда-та хранѣ е за съвършенны-тъ, които по навикновение имать чувства-та си обучены да распознавать добро-то и зло-то.

ГЛАВА 6.

1. Поради това да оставимъ начально-то ученіе Христово, и да ся водимъ къмъ съвършенство-то, безъ да полагамы пакъ основѣ на покаяніе отъ мъртвы дѣла, и вѣрѣ въ Бога,

Ѣ. Крепленій оученіа, возложеніа же рска, воскрніа же мёртвыхъ, и сца вѣчнаго.

Ѧ. И сіе сотворимъ, ѡце Бга повелѣтъ.

Д. Не возможно во просвѣщенныхъ единою, и вксившихъ дара небесаго, и причастниковъ бывшихъ Дха стѣаго,

Е. И добраго вксившихъ Бжїа глагола, и силы градѣшаго вѣка.

З. И впавшихъ, пакы ѡбновлѣти въ покаяніе, второе распинающихъ Сїа Бжїа себѣ, и ѡбличающихъ.

З. Земля во пившаа сходящій на ню множицею дождь, и раждающая была двора Онымъ, ѡмже и дѣлаема бываеътъ, прѣмлетъ бгословеніе ѡ Бга :

и. Я износаа тѣрніа и волчецъ, непотребна єсть и клѣтвы вѣзъ, ѣже кончина въ пожженіе.

д. Надѣмса же ѡ васъ, возлюбленніи, лгчшихъ, и придержащихъ спасеніа, ѡце и тѣмъ глаголемъ.

ї. Не ѡбидивъ во Бга, забыти дѣла вашихъ и тсда любовь, юже показате во ѡма єгѡ, посаживше стѣмъ и сажаетъ.

лї. Желаетъ же, да кїждо васъ ѡблаетъ тожде тѣаніе ко ѡзвѣщенію оупованіа даже до конца :

лї. Да не лѣнїви єдете, но подражатели наслѣдствіюшихъ ѡбѣтованіа вѣрою и долготерпѣніемъ.

лї. Авраамъ ко ѡбѣтованіа Бга, понеже ни єдинѣмъ ѡмаше бошимъ клѣтиса, клѣтса собою,

лї. Глагола : воистинно бгослова бгословаю тѣ, и оумножаа оумножс тѣ :

лї. И тѣмъ долготерпѣвъ, получи ѡбѣтованіе.

лї. Человѣцы ко бошимъ кленѣтса, и всѣкомъ ѡхъ прекословію кончина во ѡзвѣщеніе клѣтва єсть :

2. Ученіе-то за кръщенія-та, и за възлаганіе-то на ржцѣ, за възкръсеніе-то на мъртвы-тѣ, и за вѣчный-тѣ сждѣ.

3. И това ще сторимъ, ако Богъ допусне.

4. Защото тѣзи които едниъж сж ся просвѣтили и вкусили сж отъ небесный-тѣ даръ, и сж станѣли участници на Святаго Духа,

5. И които сж вкусили отъ добро-то слово Божіе, и отъ сплы-тѣ на бѣдѣщій-тѣ вѣкъ,

6. И сж отпадналы, невъзможно е да ся обновиатъ пакъ съ покаяніе, понеже распъватъ вторый пѣтъ въ себе си Сына Божія, и опозоряватъ го.

7. Защото земя-та, която е пила дъждь-тѣ що пада често на нейъ, и която ражда трѣвъ полезны на тѣзи за които ся и обработва, приима благословеніе отъ Бога ;

8. Но когато прорастява търніе и репей, непотрѣбна е и близу до проклѣтіе, на коѣто сетнина-та е изгоряваніе.

9. А заради васъ, възлюбленни, ако и да говоримъ така, надѣемъ ся за нѣщо по добро и което принадлежи на спасеніе.

10. Защото Богъ не е несправеденъ, че да забрави ваше-то дѣло, и трудъ-тѣ на любовь-тѣ коѣто показахте къмъ негово-то име, като послужихте и служите на святыи-тѣ.

11. И желаемъ всякой отъ васъ да показва исто-то прилѣжаніе за пълно увѣреніе на надеждѣ-тѣ до край.

12. Да не бивате лѣниви, но подражатели на тѣзи които чрѣзъ вѣрѣ и дълготърпѣніе наслѣдуютъ обѣщанія-та.

13. Защото Богъ като даваше обѣщаніе Аврааму, понеже нѣмаше никого по голѣмъ *отъ себе си* въ когото да ся заклѣне, заклѣ ся въ себе си.

14. И каза : Нанстинаъ, съ благословеніе ще тя благословѣ, и съ умножаваніе ще тя умножѣ ;

15. И така съ дълготърпѣніе-то, получи обѣщаніе-то.

16. Защото чловѣци-тѣ ся клянутъ въ по голѣмый-тѣ *отъ тѣхъ*, и клѣтва-та за утвържденіе бива свършваніе на всяко противорѣчіе между тѣхъ ;

31. Бѣз нѣмже ли́шше хотѣ Бѣз показати наслѣдникѣмъ ѡбѣтованіа, непреложное совѣта своегѡ, ходатайствова клѣтвою,

32. Да двѣмѣ вѣщми непреложными, бѣз нихже не возможно солгати Бѣз, крѣпкое оутѣшеніе ѡ мамы прибѣгшии ѡтиса за предлежащее оупованіе.

33. Ёже ѡки кѡтѣс ѡ мамы дѡши тѣрдѡ же ѡ ѡзвѣстис, ѡ вхѡдѡшю во вѡстрѣннѣйшее завѣсы :

34. Сдѣже предтѣча ѡ насъ вниде ѡсѣ, по чинѡ Мелхиседековѡ первоси́енникѡ бѣвѡ во вѣки.

ГЛАВА 3.

А. Сѣй ко Мелхиседекѡ царь Сали́мскій, си́енникѡ Бѣа вѣшнагѡ, ѡже срѣте Авра́ама возвращашасѡ ѡ сѣча царей ѡ блгослови ѡго,

Б. Ёмѡже ѡ десатинѡ ѡ всѣхъ ѡдѣли Авра́амѡ : перѡе оубѡ сказѣтсѡ царь правды, потѡмъ же царь Сали́мскій, ёже ёсть, царь міра :

Г. Бѣз ѡца, бѣз матере, бѣз причта рѡда, ни началѡ днѣмъ, ни животѡ концѡ ѡмѣа, оуподѡбленѡ же Сѡс Бжѣю, прекывѡетѡ си́енникѡ вѣис.

Д. Вни́те же, ёликѡ сѣй, ёмѡже ѡ десатинѡ далѡ ёсть Авра́амѡ патрі́архѡ ѡ ѡзбранныхъ.

Е. ѡ прѣемлющѣи оубѡ си́енство ѡ сынѡвѡ Левѣинѡ, заповѣдѡ ѡмстѡ ѡдесѡтствовати люди по законѡ, сѣрѣчь брѡтѣю своѡ, ѡще ѡ ѡ чреслахъ Авра́амовыхъ ѡзшѣдѡшю :

Ё. Не причита́емый же рѡдомъ кѡ нимъ, ѡдесѡтствова Авра́ама, ѡ ѡмѡщаго ѡбѣтованіа блгослови :

З. Бѣз всѡкагѡ же прекослѡвѡ мѣншее ѡ бѡлашгѡ блгословѡетсѡ.

17. Въ което Богъ като ищѣше да покаже повече непрѣложно-то свое намѣреніе къмъ наслѣдници-тъ на общаніе-то, употреби срѣдство клѣтвъ-тъ,

18. Така щото чрѣзъ двѣ непрѣложны нѣща, въ които не е възможно да слѣже Богъ, да имамы твърдо утѣшеніе, ный, които смы приобѣгнали да ся хванемъ за прѣлежащ-тъ надеждъ ;

19. Коѣто имамы както якорь на душ-тъ безопасенъ и твърдъ, и който влѣзува въ най вѣтрѣшно-то на завѣс-тъ ;

20. Гдѣто Исусъ влѣзе за насъ прѣдтеча, като станъ първосвященникъ во вѣки по чину Мелхиседекову.

ГЛАВА 7.

1. Защото тойзи Мелхиседекъ, царь Салимскый, священникъ на Бога Вышняго, който срѣщна Авраама, когато ся вращаше отъ поразяваніе-то на царіе-тъ, и го благослови ;

2. Комуто Авраамъ отдѣли и десетъкъ отъ всичкый-тъ *обиръ* ; той който първо ся тълкува царь на правд-тъ, а послѣ и царь Салимскый, сирѣчь царь на миръ ;

3. Безъ бащ-ъ, безъ майк-ъ, безъ родословіе ; и нѣма нито начало на дни, нито край на животъ, но уподобенъ на Сына Божія, прѣбѣдва вынжгы священникъ.

4. А смотрѣте колко великъ *бл* той, комуто патріархъ Авраамъ даде и десетъкъ отъ *обиры*-тъ.

5. И които отъ Левіевы-тъ сынове приимать священство-то, иматъ заповѣдь по закону да зематъ десетъкъ отъ народъ-тъ, сирѣчь отъ братія-та сп, ако и да сж произлѣзли отъ чрѣсла-та Авраамовы ;

6. Но той, който не ся водяше отъ тѣхный-тъ родъ, зѣ десетъкъ отъ Авраама, и благослови тогожь който имаше общанія-та :

9. А безъ всяко противорѣчіе по малко-то ся благославя отъ по голѣмо-то.

и. И заѣ оубо десятины челоѣцы оумирающеи пріем-
лютъ: тамъ же свидѣтельствемыи, ѿкъ живъ есть.

д. И да сѣе рекъ: Авраамомъ и Левіи пріемлай десяти-
ны, десятины дааъ есть:

г. Еще во въ чреслѣхъ очиныхъ баше, егда срѣте егò Мел-
хиседекъ.

д. Иже оубо совершенство Левітскимъ сѣенствомъ было :
люди во на немъ взаконени быша: каа еще потреба, по
чѣмъ Мелхиседековъ иномъ востати сѣеникъ, а не по чѣмъ
Иароновъ глаголатиса ;

в. Прелагаемъ во сѣенствѣ, по нѣжди и законъ премѣ-
неніе бываетъ.

г. О немъ же во глаголются сѣа: колѣнъ иномъ прича-
стиа, ѿ негѣже никтоже пристѣпи ко олтарю :

д. Иѣво, ѿкъ ѿ колѣна Ісдова возсіа Гдѣ нашъ, ѿ
немъ же колѣнѣ Моусей ѿ сѣенствѣ ничесѣже глагола.

е. И лишше еще ѿѣво есть, ѿкъ по подобию Мелхиседе-
ковъ востаетъ сѣеникъ ииъ,

ж. Иже не по законъ заповѣди плотскіа бысть, но по
силѣ животѣ неразрѣшаемаго :

з. Свидѣтельствуетъ во, ѿкъ ты еси сѣеникъ во вѣкѣхъ,
по чѣмъ Мелхиседековъ.

и. Олаганіе оубо бываетъ прежде бывша заповѣди за
немошное еа и неполезное :

д. Ничтоже во совершилъ законъ: привведеніе же есть
лѣгшемъ оупованію, имъ же приближаема къ Бгъ.

к. И по елико не безъ клѣтвы :

ка. Оиѣ во безъ клѣтвы сѣеницы быша, сѣе же
сѣ клѣтвою чрезъ глаголющаго къ немъ: клѣтса Гдѣ и
не расклетса, ты еси сѣеникъ во вѣкѣхъ по чѣмъ Мелхисе-
дековъ :

кв. По толико лѣгшаго завѣта бысть испорѣчникъ Іисъ.

8. И тука зематъ десетъкъ чловѣци смъртни; а тамо *зема* той за когото ся свидѣтельствува че е живъ.

9. И така да рекъ, самый-тъ Левій който зема десетъкъ, даде и той десетъкъ чрѣзь Авраама;

10. Защото бѣше още въ чрѣсла-та на бащъ си, когато го срѣщнахъ Мелхиседекъ.

11. И тѣй ако бѣ было съвършенство-то чрѣзь Левитско-то священство, (защото народъ-тъ подъ него пріе законъ-тъ;) каква нужда вече да ся привдигне другъ священникъ по чинъ-тъ Мелхиседековъ и да ся не казува по чинъ-тъ Аароновъ?

12. Защото когато ся промѣнява священство-то, по нуждъ става промѣненіе и на законъ-тъ.

13. Понеже тойзи за когото ся говори това, принадлежи на друго племе, отъ което никой не е приближилъ до олтарь-тъ.

14. Понеже *е* явно че отъ *племе-то* Іудино произлѣзе Господъ нашъ, за което племе Моисей нищо не говори за священство.

15. И още повече е явно, защото по подобіе на Мелхиседека въстава другъ священникъ,

16. Който не бы по закону на плѣтскъ заповѣдь, но по силъ на бесконеченъ животъ;

17. Защото свидѣтельствува *и казува*; Ты си священникъ въ вѣки по чинъ-тъ Мелхиседековъ.

18. Защото става унищоженіе на по прѣднѣхъ-тъхъ заповѣдь поради нейнѣхъ-тъхъ слабостъ и бесполезность;

19. (Понеже законъ-тъ не доведе нищо въ съвършенство,) а *станъ само* привожданіе на еднѣхъ по добръ надеждъ, чрѣзь който приближавамы при Бога.

20. И споредъ колкото не *е бывалъ* священникъ безъ заклѣваніе,

21. (Защото тѣ станъхъ священници безъ заклѣваніе, а той съсъ заклѣваніе чрѣзь того, който му казува: Заклѣ ся Господъ и нѣма да ся раскае: Ты *си* священникъ въ вѣки по чинъ-тъ Мелхиседековъ,)

22. Толкозь на по добръ завѣтъ поручникъ станъ Іисусъ.

КГ. И Онѣ множайши сїѣнники въша, занѣ смѣртїю возбранѣни сѣть пребывати :

КД. Сѣй же, занѣже пребываетъ во вѣки, непрестѣнное имать сїѣнство :

КЕ. Тѣмже и спасти до конца можетъ приходящихъ чрезъ него къ Бг҃у, всегда живъ сый, во ѣже ходатайствовати ѡ нихъ.

КЗ. Таковъ бо намъ подобаше архїерей, преподавенъ, незлобивъ, безскверненъ, ѡмоченъ ѡ грѣшникъ, и вышше нѣсѣ бывый :

ИЗ. Иже не имать по всѣ дни н҃жды, ѡкоже первосїѣнники, прѣжде ѡ своихъ грѣсѣхъ жертвы приносїти, потомъ же ѡ людскихъ : сїе бо сотвори единому, себѣ принесъ.

ИН. Законъ бо человеки поставлетъ первосїѣнники, имѣюща немощь : слово же клѣтвенное ѣже по законѣ, Сїа во вѣки совершенна.

ГЛАВА II.

А. Глава же ѡ глаголемыхъ : такова имамы первосїѣнника, иже сѣде ѡдесн҃ю престола величествїа на небесѣхъ,

Б. Стѣмъ слзжїтель, и скиїи истиннѣй, юже водрззи Гд҃ь, а не человекъ.

Г. Всѣхъ бо первосїѣнникъ, во ѣже приносїти дары же и жертвы поставлаемы бываетъ : тѣмже потреба имѣти что и семѣ, ѣже принесетъ.

Д. Иже бы бо былъ на земли, не бы былъ сїѣнникъ, сѣшымъ сїѣнникымъ приносящимъ по законѣ дары :

Е. Иже Образъ и стѣни слзжатъ нѣныхъ, ѡкоже глаголаю въсть Мѡисѣю хотѣшъ сотворїти скиїю : виждь бо речѣ, сотвориши всѣ по Образъ показанномъ ти на горѣ :

23. И истинѣ тѣ сѣ были мнозина священники, защото смъртъта имъ възбраняваше да прѣбждатъ *въ чинъ-то си*.

24. Но той, понеже прѣбжда вѣчно, има священство което не прѣхожда на друго ;

25. За това и може съвсѣмъ да спасава тѣзи които чрѣзъ него приходятъ при Бога, понеже е всякога живъ да ходатайствува за тѣхъ.

26. Защото такъвъ первосвященникъ подобаваше намъ, прѣподобенъ, незлобивъ, непороченъ, отлѣченъ отъ грѣшны-тѣ, който е станѣлъ по высокъ отъ небеса-та ;

27. Който пѣма всякой день нуждѣ, както первосвященники-тѣ, да приноси жертвѣ първо за свои-тѣ си грѣхове, послѣ за *грѣхове-тъ* на народъ-тъ ; защото единъжъ стори това като принесе себе си.

28. Защото законъ-тъ поставя первосвященники чловѣцы, които иматъ немощъ ; а слово-то на заклѣваніе-то, което е слѣдъ законъ-тъ, *постави* Сынъ-тъ, който е съвършенъ въ вѣкъ.

ГЛАВА 8.

1. А главно-то въ това което говоримъ е, че ный имамы такъвъ первосвященникъ, който сѣднѣ отдесно на величественный-тъ прѣстолъ на небеса-та,

2. Служитель на святилище-то и на истиннѣ-тѣ скиніѣ, който е Господъ въздигнѣлъ а не чловѣкъ.

3. Защото всякой первосвященникъ ся поставя да приноси дарове и жертвы ; за това нужно е да има и той нѣщо което да приноси.

4. Понеже ако бѣше на земѣ-тѣ, не щѣше нито да е священникъ, защото има священники които приносятъ дарове-тѣ по закону,

5. Котори служатъ въ образъ и сѣнкѣ на небесны-тѣ, както бы открыено Моисею, когато щѣше да направи скиніѣ-тѣ ; Защото, Гледай, казува, да направишь всичко-то по образъ-тъ който ти бы показанъ на горѣ-тѣ.

5. Нынѣ же лѣгшее оулачнѣ слѣженіе, поелікѣ ѿ лѣгшаго завѣта єсть ходатай, ѿже на лѣгшихъ ѡбѣтованіихъ оузаконіса.

6. Аще бо бы пѣрвый ОНЪ непороченъ былъ, не бы вторымъ искалоса мѣсто.

7. Оукорѣа бо ѿхъ глаголетъ : се днѣ градѣтъ, глаголетъ Гдѣ : ѿ совершѣ на домъ Іилевъ ѿ на домъ Ісавовъ завѣтъ новъ :

8. Не по завѣтъ, єгѣже сотворихъ Оцѣмъ ѿхъ, въ дѣнь, въ Оньже ємшъ мѣ ѿхъ за рѣкъ, ѿвестнѣ ѿхъ ѡ землѣ Єгѣпетскѣ : занѣ тѣи не пребѣша въ завѣтъ моѣмъ, ѿ азъ нерадѣхъ ѡ нѣхъ, глаголетъ Гдѣ :

9. Іѣкѡ сѣй завѣтъ, єгѣже завѣщаю домъ Іилевъ по Онѣхъ днѣхъ, глаголетъ Гдѣ : даа законы моѣ въ мысли ѿхъ, ѿ на сердцахъ ѿхъ напишѣ ѿхъ : ѿ бѣдѣ ѿмъ Бгъ, ѿ тѣи бѣдѣтъ мнѣ людіе.

10. Іѣ не ѿмать насчиѣти кѣждѣ ѿскреннаго своего, ѿ кѣждѣ брата своего, глагола, познай Гдѣ : іѣкѡ всѣ оуѣдѣтъ ма ѡ маа даже ѿ до велика ѿхъ,

11. Занѣ милостивъ бѣдѣ неправдамъ ѿхъ, ѿ грѣхѣмъ ѿхъ ѿ беззаконіѣ ѿхъ не ѿмамъ поманѣти кѣмѣ.

12. Внегда же глаголетъ, новъ, ѡбѣтши пѣрваго : а ѡбѣтшавѣющее ѿ состарѣвѣющееса, блізъ єсть ѿстѣнѣа.

ГЛАВА 6.

1. Іѣмѣаше оубѣ пѣрваа скініа ѡправданіа слѣбѣ, стѣе же людскѣе.

2. Скініа бо соврѣженѣ бысть пѣрваа, въ нѣйже свѣтіа-никъ ѿ трапѣза ѿ предложеніе хлѣбѣмъ, іѣже глаголетса стѣа.

3. По вторѣй же завѣтъ скініа глаголемаа, стѣа стѣхъ.

6. Но сега, *Христосъ* улучи *толкозъ* по прѣвѣсно служеніе, споредъ колкото е и ходатай на по добръ завѣтъ, който е узаконенъ на по добры общанія.

7. Защото ако бѣше онзи първый-тъ *завѣтъ* безъ недостаткъ, не бы ся искало мѣсто за второй-тъ.

8. Защото като ги укорява, казува: Ето идѣтъ дни, казува Господь, и ще направѣхъ новъ завѣтъ съ домъ-тъ Израилевъ и съ домъ-тъ Іудинъ;

9. Не по завѣтъ-тъ който направихъ съ отцы-тъ имъ въ день-тъ когато ги хванѣхъ за рѣкѣ да ги изведѣхъ отъ земѣ-тъ Египетскѣ; защото тѣ не устояхъ въ завѣтъ-тъ ми, и азъ не радихъ за тѣхъ, казува Господь.

10. Защото тойзи е завѣтъ-тъ който ще завѣщаѣхъ съ домъ-тъ Израилевъ слѣдъ онѣзи дни, казува Господь; ще вложѣхъ мои-тъ законы въ умъ-тъ имъ, и ще ги напишѣхъ на сърдца-та имъ, и ще имъ бѣдѣ Богъ, и тѣ ще ми бѣдѣтъ народъ.

11. И нѣма да учи всякой ближній-тъ си, и всякой брата си, и да му казува: Познай Господа; защото тѣ всички ще мя познаѣтъ, отъ малкъ до голѣмъ;

12. Защото ще бѣдѣ милостивъ на тѣхны-тъ неправды, и грѣхове-тъ имъ и беззаконія-та имъ нѣма вече да поменѣ.

13. А като казува новъ овехти първый-тъ; а което овехтѣва и остарѣва то е близу до унищоженіе.

ГЛАВА 9.

1. И първый-тъ *завѣтъ* имаше постановленія за богослуженіе, и святилище земно.

2. Защото ся направи скинія, първа-та, въ коѣто бѣше и свѣтильникъ-тъ, и трапеза-та, и прѣдложеніе-то на хлѣбове-тъ; която ся казува Святая.

3. А задъ вторъ-тъ завѣсѣхъ *имаше* скинія, която ся казуваше Святая святыхъ;

Д. ЗЛАТѢ ИМѢЮЩИ КЛАДѢНИЦѢ, И КОВЧЕГЪ ЗАВѢТА ѠКОВАНЫ
ВСЮДѢ ЗЛАТОМЪ, ВЪ НЕМЪЖЕ СТАМНА ЗЛАТА ИМѢЮЩАА МАННЫ, И
ЖЕЗЛЪ ДАРѠНОВЪ ПРОЗѢВШІЙ, И СКРИЖАЛИ ЗАВѢТА :

Ѣ. Превыше же ѿгнъ Херсвѣми славы, ѿсѣпѣющѣи ѡлтарѣ:
ѡ нѣхже не лѣтъ нынѣ глаголати подроуи.

Ѣ. СѢМЪ ЖЕ ТАКЪ ОУСТРОЕНЫМЪ, ВЪ ПЕРВЮ ОУБЪ СКІИЮ
ВЫИГЪ ВХОЖДАЮЩ СЦѢНИИЦЫ СЛЗЖБЫ СОВЕРШАЮЩЕ :

3. Во вторгую же единою въ мѣсто единыхъ архіереевъ, не безъ крове, юже приносятъ за себѣ, и въ людскихъ невѣжествѣ ихъ:

и. Гіє іавляюща Дхс стѡмс, іакѡ не оу іавіса стѣхъ пѣтъ,
ѣще первѣи скінїи імѡщей стоанїе :

д. Иже прѣтча во время настоящее оутвердѣса, въ немже дарове и жертвы приносѣтса не могущыя по совѣсти совершити слагѣшаго,

Г. Точною въ брѣшнѣхъ и питіѣхъ, и различныхъ ѡмовеніихъ, и ѡправданіихъ плоти, даже до времени исправленія нележаща.

Ѧ. Хрѣтосъ же пришедеъ Архїерей гдѣщихъ влѣгъ, бѣшею ѥ совершениѣшею скїніею, нерзкотворенною, сїрѣчь, не сеѧ тварї,

БІ. Не кровію ко́злею нижє тѣлчею, но своєю кровію, ви́нде
єди́ною во сѣдѣ, вѣчноє іскуплѣніє ѡбрѣтѣи.

ГІ. Аще бо кровь козѣмъ и телца и пепелъ юнчій кро-
пашій ѡсквернены ѡсващаетъ къ плѣтстѣи чистотѣ:

ДІ. КОЛЬМИ ПАЧЕ КРѢВЬ ХРІТОВА, ЇЖЕ ДХОМЪ СТЫМЪ СЕБѢ
ПРИНЕСЕ НЕПОРОЧНА БГ҃С, ѡЧИСТИТИ СѢВѢСТЬ НАШУ ѡ МЕРТВЫХЪ
ДѢЛАХЪ, ВО ѢЖЕ СЛЖИТИ НАМЪ БГ҃С ЖИВЪ Ѣ ИСТИННЪ;

Ѣ. И сего ради новымъ заветѣмъ ходатаи ѣсть, да смѣрти
бывшей, во искупленіе преступленій бывшихъ въ пер-

4. Която имаше златнѣ кадильницѣ, и ковчегъ-тъ на завѣтъ-тъ отъ всякъдѣ обкованъ съсъ злато, дѣто бѣ златна-та стомна която имаше мѣнѣ-тъ, и жезлъ-тъ Аароновъ който процавѣтъ, и плочнѣ-тъ на завѣтъ-тъ;

5. И надъ него имаше херувими на славѣ-тъ които осѣнявахъ очистилище-то; за които не е *нужда* сега да говоримъ подробно.

6. И като бѣхъ тѣзи така направены, въ первѣ-тъ скиніѣ вѣзвахъ всякога священники-тъ да совершаватъ богослуженіе-то;

7. А въ вторѣ-тъ едниѣ въ годинѣ-тъ *вльзваше* первосвященникъ-тъ самъ, не безъ кръвь, коѣто приносяше за себе си и за народны-тъ отъ невѣдѣніе грѣхове.

8. Съ това показваше Духъ Святой, че пѣтъ-тъ за въ святилище-то не ся е явилъ, доклѣ стояше още първа-та скинія;

9. Която бѣше подобіе за тогашно-то врѣме, въ което ся приносяхъ дарове и жертвы, които не можахъ да направятъ совершенъ по совѣсть тогоу когото служаше,

10. *И които ся състояхъ* само въ яденіе и пїаніе и въ разны омыванія, и плѣтскы постановенія, установены до врѣме-то на поправаніе-то.

11. А когато Христосъ, первосвященникъ на бѣдѣщы-тъ добрини дойде, прѣзъ по голѣмѣ-тъ и по совершеннѣ-тъ скиніѣ, която не бѣ съ рѣжѣ правенѣ, сирѣчь, не отъ таквѣзъ направѣ,

12. Нито съ кръвь отъ козлы и отъ телцы, но съсъ собственнѣ-тъ *си* кръвь влѣзе единъ пѣтъ въ святилище-то и придобы вѣчно искупуваніе.

13. Защото, ако кръвь-та отъ юнцы и отъ козлы, и пепель-та отъ юницѣ, съ коѣто ся порѣсвахъ осквърнени-тъ, освящава за чистотѣ-тъ на плѣтъ-тъ;

14. Колко повече кръвь-та на Христа, който чрѣзъ Духа вѣчнаго принесе себе си непороченъ Богу, ще очисти совѣсть-тъ ви отъ мъртвы-тъ дѣла, за да служите на Бога живаго!

15. И за това той е ходатай на новъ завѣтъ, да бы, чрѣзъ смъртъ-тъ която станѣ за искупуваніе на прѣстѣпленія-та които

вомъ завѣтъ, ѡбѣтованіе вѣчнаго наслѣдіа пріймѣтъ звѣнїи.

ѿ. Идѣже во завѣтъ, смѣрти нѣжно ѣсть вносїтиса за-вѣщающаго.

ѿ. Завѣтъ во въ мѣртвыхъ ѡзвѣстенъ ѣсть, понѣже ни-чесовѣ можеть, егда живъ ѣсть завѣщаваѣи.

и. Тѣмже ни первыи безъ крове ѡновленъ бысть.

ѿ. Речениѣи во бывшей всѣкой заповѣди по законъ ѡ Мѡисѣа всѣмъ людемъ, прїемъ крове козаію и тѣлчю, съ водою и волною червленою и ѡсѡпомъ, самыа же тыа книги, и всѣ люди покропи,

к. Глагола: сїа крове завѣта, егѡже завѣща къ вамъ бѣтъ :

ка. И скїнію же и всѣ сосѣды служѣбныа кровею такожде покропи.

кв. И ѡниѡдъ кровею всѣ ѡчищаються по законъ, и безъ кровопролитїа не бываѣтъ ѡставленїе.

кг. Псѣда оубо вѣше ѡбразѡмъ небесныхъ сїми ѡчища-тиса: самѣмъ же небеснымъ лѣчшими жертвами, паче сїхъ.

кд. Не въ рѣкотвореннаа во стѣа внїде Хрѣтѡсъ, проти-вообразнаа истинныхъ, но въ самое небо, нынѣ да явїтсѣ лицѣ бжїю ѡ насъ :

ке. Ниже да многажды приносїтъ себѣ, ѡкоже перво-свѣщенникъ вхѡдитъ во стѣа (сѣхъ) по всѣ лѣта съ кровею чжждейо :

кз. Понѣже подѡкаше въ ѣмъ множицею страдати ѡ сло-женїа міра: нынѣ же единою въ кончинъ вѣкѡвъ, во ѡме-танїе грѣхъ, жертвою своею явїсѣ.

кз. И ѡкоже лежїтъ человекѡмъ единою оумрѣти, по-томъ же сѣдъ :

кн. Такѡ и Хрѣтѡсъ единою принесѣсѣ, во еже вознестїи многїхъ грѣхї, второе безъ грѣхъ явїтсѣ, жаждущимъ егѡ во спасенїе.

станѣхъ въ първый-тъ завѣтъ, да земать призваніи-тъ общаніе-то на вѣчно-то наслѣдіе.

16. Защото дѣто има завѣщаніе, трѣбува да стане и смърть-та на завѣщатель-тъ.

17. Защото завѣщаніе-то е дѣйствително вслѣдъ смърть-тъ на умрѣлы-тъ, понеже никога нѣма силѣ доклѣ е живъ завѣщатель-тъ.

18. За това нито първый-тъ *завѣтъ* бы утвърденъ безъ кръвь.

19. Защото като прочете Моисей всякъ заповѣдь отъ законъ-тъ прѣдъ всичкій-тъ народъ, зѣ кръвь-тъ на телцы-тъ и на козлы-тъ, съ водѣ и чървенѣ вѣлнѣ и пессопъ, та поръси и самъ-тъ книгѣ и всичкій-тъ народъ,

20. И казуваше: Това е кръвь-та на завѣтъ-тъ, който ви завѣща Богъ.

21. Подобно и скиніѣ-тъ и всички-тъ служебны сѣдове поръси съ кръвь-тъ.

22. И по закону почти всичко съ кръвь ся очисти; и безъ кръвопролитіе прощеніе не бѣва.

23. И тъй нужда бѣше, образи-тъ на небесны-тъ да ся очищавать съ тѣзи; а самы-тъ небесны съсъ жъртвы по добры отъ тѣзи.

24. Защото Христось не влѣзе въ святилища съ ржкѣ направи, които бѣхъ прѣобразованія на истинскы-тъ, но въ само-то небе, да ся яви сега прѣдъ лице-то Божіе за насъ:

25. Нито за да приноси себе си много пѣти, както първосвященникъ-тъ влѣзува въ святилище-то всякъ годинѣ съ чуждѣ кръвь;

26. (Защото тогази трѣбуваше да пострада много пѣти отъ сѣздание міра;) а сега еднѣжъ ся яви въ свѣршуваніе-то на вѣковѣ-тъ, да отмахне грѣхъ-тъ, чрѣзъ пожъртвованіе-то на себе си.

27. И както е опрѣдѣлено на чловѣцы-тъ еднѣжъ да умрѣтъ, а послѣ сѣдъ;

28. Така и Христось, понеже еднѣжъ бы принесенъ за да дигне грѣхове-тъ на мнозина, ще ся яви второй пѣтъ безъ грѣхъ, на тѣзи които го чакать, за спасеніе.

ГЛАВА І.

а. Сѣнь во имый законъ градѹщихъ блѣгъ, (а) не самый образъ вещей, на всякое лѣто тѣмже жертвами, ихже приносятъ выиго, никогдаже можетъ пристѣблющихъ совершити.

б. Попеже престали вы быти приносимы, ни единого ктому имѹщимъ совѣсть ѿ грѣсѣхъ сажажущимъ, единою ѡчищеннымъ.

в. Но въ нихъ воспоминаніе грѣхѹвъ на кождо лѣто вылетъ :

г. Невозможно во крови юнчей и козлей ѡпсѣати грѣхѹ.

д. Тѣмже входѣ въ міръ, глаголетъ : жертвы и приношенія не восхотѣхъ еси, тѣло же совершилъ мѣ еси :

е. Всесоженій и ѿ грѣсѣхъ не благоволихъ еси.

ж. Тогда рѣхъ : се идо, въ главнѣиѣ книжнѣи написася ѿ мнѣ, еже сотворити волю твою, Бже.

з. Выше глагола : Иже жертвы и приношенія и всесоженій и ѿ грѣсѣхъ не восхотѣхъ еси, ниже благоволихъ еси, иже по законъ приносятся,

и. Тогда рече : се идо сотворити волю твою, Бже : ѡмлетъ первое, да второе поставитъ :

і. Ѣже воли ѡсващеніи есмы принесеніемъ тѣла Іисъ Хрѣтова единому.

и. И всякъ оубо сщениникъ стоитъ на всякъ день сажѣ, и тыжде множицею приносѣ жертвы, иже никогдаже могутъ ѡлати грѣхѹвъ :

и. Онъ же единый ѿ грѣсѣхъ принеся жертву, всегда сѣдитъ ѡдеснѹ Бга,

и. Прочее ѡжидѣмъ, дождеже положѣтся врази егѹ подножіе нѹгъ егѹ.

ГЛАВА 10.

1. Защото законъ-тъ като имаше сѣнкъ на бѣдѣщи-тъ добрини а не самый-тъ образъ на вещи-тъ, никога не може да направи съвършенны тѣзи конто прихождаѣтъ, съ исты-тъ жертвы конто приносяѣтъ всякъ годинъ непрѣстанно.

2. Понеже *иначе* бы прѣстанѣли да ги приносяѣтъ; защото жертво-приносители-тъ единъжъ очистени, не бы имали вече никое *обличеніе* на совѣсть-тъ за грѣхове;

3. Но въ тѣзи *жертвы* *быва* всякъ годинъ въспоминаніе на грѣхове-тъ.

4. Защото е невъзможно кръвь отъ юнцы и отъ козлы да отнема грѣхове.

5. За това когато влѣзваше въ свѣтъ-тъ казува: Жертвъ и приношеніе не си поискалъ, но приготвилъ си ми тѣло.

6. Всесоженія и *приношенія* за грѣхъ не ти сѣ угодны.

7. Тогази рѣкохъ: Ето идѣ, (въ главизнѣ-тъ на книгѣ-тъ е писано за мене,) да сторѣхъ волѣхъ-тъ ти, о Боже.

8. По горѣ бѣ реклъ: Жертвъ и приношеніе и всесоженія и *приношенія* за грѣхъ не си поискалъ, нито ти сѣ угодны, (конто ся приносяѣтъ споредъ законъ-тъ;)

9. Тогази рече: Ето идѣ, да сторѣхъ волѣхъ-тъ ти, о Боже. Отнема първо-то, да постанови второ-то.

10. Съ който волѣхъ смы освятени, чрѣзъ приношеніе-то на тѣло-то Иисусъ Христово *принесено* единъ пѣтъ.

11. И всякой священникъ стои та служи всякой день, и приноси много пѣти исты-тъ жертвы, конто не могатъ никога да отнемѣтъ грѣхове.

12. Но той като принесе единъ жертвъ за грѣхове-тъ, сѣднѣ за вынѣгы отдесно на Бога,

13. Та чака докѣ ся положить врагове-тъ му подножіе на нозѣ-тъ му.

дї. Едїнѣмъ ко приношенїемъ совершилъ єсть во вѣки ѡсващаемыхъ.

еї. Свидѣтельствуетъ же намъ ѿ Дхъ стый: по реченію ко прѣжде:

ѕї. Сѣи завѣтъ, єгоже завѣщаю къ нїмъ по днѣхъ ѡнѣхъ, глаголетъ Гдѣ, даа законы мои на сердца ѿхъ, ѿ въз помышленїихъ ѿхъ напишѣ ѿхъ:

зї. Таже глаголетъ (Гдѣ:) ѿ грѣхѡвъ ѿхъ ѿ беззаконїй ѿхъ не ѿмамъ поманѣти ктомѣ.

иї. А ѿдѣже ѡпущенїе сїхъ, ктомѣ нѣсть приношенїа ѡ грѣсѣхъ.

дї. Имѡще оубо дерзновенїе, кратїе, входить во стѣла кроу Іисъ Хрѣтовою, пстѣмъ нѡвымъ ѿ живымъ,

к. Єгоже ѡновилъ єсть намъ завѣсоу, сїрѣчь плѡтію своею,

ка. И іерѣа велика надъ домомъ Бжїимъ:

кв. Да причастуемъ со истиннымъ сердцемъ во ѡзвѣщенїи вѣры, ѡкропленїи сердца ѡ совѣсти лгавыа: ѿ ѡзмовенїи тѣлесы водою чистою:

кг. Да держимъ исповѣданїе оупованїа несклонное: вѣренъ ко єсть ѡбѣщавый:

кд. И да разсмѣваемъ дрѡгъ дрѡга въз поощренїи любве ѿ добрыхъ дѣлаъ,

ке. Не ѡставляюще собранїа своегѡ, ѿкоже єсть нѣкимъ ѡбываи, но дрѡгъ дрѡга подвижающе: ѿ толїкѡ паче, єлїкѡ видїте приближающїйса дѣнь (сзданный.)

кз. Рѡлею ко согрѣшающимъ намъ по прїятїи разсма истинны, ктомѣ ѡ грѣсѣхъ не ѡбрътѣется жертва:

кз. Страшно же нѣкое чланїе сзда, ѿ ѡгна рѣвность поасти хотѣаагѡ сопротивныа.

ки. Ѣвергася ктѡ закона Мѡѡсѣова, безъ милосердіа при двоихъ ѿлї трѣхъ свидѣтелехъ оумираетъ:

ка. Колїкѡ мнїтѣ горшїа сподѡбїтса мѣки, ѿже ѡна

14. Защото съ едно приношеніе направи *единъ* за вынѣгы съвършенны освящаемы-тъ.

15. А и Духъ Святый свидѣтельствува намъ; защото, като рече понапрѣдъ:

16. Тойзи *е* завѣтъ, който ще имъ завѣщаѣмъ слѣдъ онѣзи дни, казува Господь: Ще вложъ законы-тъ си въ сѣрдца-та имъ, и ще ги напишѣмъ въ умове-тъ имъ,

17. *Прилага*, грѣхове-тъ имъ и беззаконія-та имъ нѣма вече да поменѣ.

18. А дѣто *има* прощеніе за тѣхъ, нѣма вече приношеніе за грѣхъ.

19. И тѣй, братіе, като имамы дързновение да влѣземъ въ святилище-то чрѣзъ крѣвъ-тъ Иисусовѣ,

20. Прѣзъ новыи-тъ и живыи-тъ пѣтъ, който *е* той отворилъ за насъ прѣзъ завѣсѣ-тъ, (сирѣчь плѣтъ-тъ си),

21. И *като имамы* великъ Священникъ надъ Божій-тъ домъ,

22. Нека пристѣпваме съ истинно сѣрдце въ плѣнъ вѣрѣ, съ сѣрдца очистены отъ лукавѣ совѣсть, и съ тѣло измыто въ чистѣ водѣ.

23. Нека държимъ непоколебимо исповѣданіе-то на надеждѣ-тъ; защото *е* вѣренъ той, който ся обѣща;

24. И да ся грыжимъ *единъ* за другый, да ся поощряваме на любовь и на добры дѣла.

25. Да не оставямы събираніе-то си, както имать обычай нѣкои си, но да ся подканямы *единъ* другый; и толко повече, колкото виждате че день-тъ приближава.

26. Защото ако ный стѣгрѣшавамы самоволно отъ какъ смы познали истинѣ-тъ, не остава вече жертва за грѣхове,

27. Но страшно нѣкое ожиданіе на сѣдъ, и разяреніе на огнь-тъ, който ще испояде противници-тъ.

28. Ако бы нѣкой да ся отрече отъ законъ-тъ Моисеевъ, при двама или трима свидѣтели умира безъ пожалваніе:

29. За колко по жестоко наказаніе, мыслите, ще ся удостои

Бжїа попра́вый, ѡ кро́вь за́вѣтисю сквѣрнѡ возмнѣвъ, ѣюже ѡсвѣтїса, ѡ Дхѡ бл҃годѣти оу́корнѡвыѡ ;

ѡ. Рѣмы ко рѣкшаго : мнѣ ѡмѣненїе, ѡзъ возда́мъ, глаголетъ Гдѣ. ѡ пакн : ѡкѡ сѣдитъ Гдѣ лю́демъ своѣмъ.

ѡа. Стра́шно єсть єже впа́сти въ рѣцѣ. Бгѡ жи́ваго.

ѡв. Воспомина́йте же пѣрвыа дни́ ва́ша, въ нѣхже просвѣтѣ́вшесѡ мнѡгѡа стра́сти претерпѣ́сте страда́ній :

ѡг. О́во оубѡ, поноше́нни ѡ скорбѣмѡ позо́ръ бывше : О́во же, о́бщницы бывше живѣ́ющимъ та́кѡ :

ѡд. Ико оу́замъ моѣмъ спострада́сте, ѡ разграбленїе ѡмѣ́ній ва́шихъ съ радостїю прїа́сте, вѣда́ще ѡмѣ́ти себѣ ѡмѣ́нїе на нѣсѣ́хъ пре́кывающее ѡ лѣ́шее.

ѡе. Не ѡлага́йте оубѡ дерзновѣ́нїа ва́шего, єже ѡмать мздовозда́нїе вели́ко :

ѡз. Терпѣ́нїа ко ѡмате по́требъ, да волю́ Бжїю сотво́рше, прїѡмете ѡбѣ́тованїе.

ѡз. Ёще ко ма́ло є́лікѡ, гра́дый прїѡдетъ ѡ не оу́коснѣ́тъ.

ѡи. А пра́ведный ѡ вѣ́ры жи́въ бѣ́детъ : ѡ ѡще ѡбвинѣ́тсѡ, не бл҃гово́лїтъ дѡшѡ моѡ ѡ нѣмъ.

ѡа. Мы же (бра́тїе) ѡѣсмы ѡбви́новѣнїа въ погѣ́бель, но вѣ́ры въ спа́сѣнїе дѡшѡ.

ГЛАВА ѡі.

ѡ. Єсть же вѣ́ра, оупо́вѣемыхъ ѡзвѣще́нїе, вещьѡ ѡбмѣ́ненїе невидѣ́мыхъ :

б. Въ сѣѡ ко свидѣ́тельствуванїи бы́ша дрѣвнїи.

г. Рѣрою, разсмѣ́ваемъ совершѣ́тисѡ вѣ́кѡмъ глаго́ломъ Бжїѡмъ, во є́же неа́вляемыхъ видѣ́мымъ бы́ти.

тойзи който е потъпкалъ Сына Божія, и е възималъ за сквърнж кръвъ-тъ на завѣтъ-тъ съ който е освятенъ, и е укорилъ Духъ-тъ на благодать-тъ?

30. Защото знаемъ тогози що е реклъ: Менѣ *принадлежи* отъ-мщеніе-то, азъ ще заплатѣ, казува Господь. И пакъ: Господь ще сѣди свой-тъ народъ.

31. Страшно е да падне нѣкой въ рѣцѣ-тъ на Бога живаго.

32. Докарвайте си още на умъ първы-тъ дни, въ които, отъ какъ ся просвѣтихте, прѣтърпѣхте голѣмж борбж на страданія,

33. Кога опозорявани съ хулы и скърби, кога пакъ като участвувахте на тѣзи които страдахъ така.

34. Защото показахте состраданіе на мон-тъ оковы, и на радо сърдце пріяхте разграбуваніе-то на имотъ-тъ си, като знаяхте че имате за себе си на небеса по добръ и траенъ имотъ.

35. И тѣй не напущайте дързновеніе-то си, което има голѣмо въздаяніе.

36. Защото ви трѣбува търпѣніе, за да сторите волѣж-тъ Божіѣхъ, и да получите общаніе-то.

37. Защото още твърдѣ малко врѣме, и ще дойде тойзи който има да дойде, и не ще да ся забави.

38. А праведный-тъ отъ вѣрж-тъ ще бѣде живъ, и ако ся дръпне *никой* назадъ не ще да благоволи въ него душа-та ми.

39. Ный обаче не смы отъ тѣзи които ся дръпнуватъ назадъ въ погыбель, но отъ тѣзи които вѣруватъ за спасеніе на душж-тъ.

ГЛАВА 11.

1. А вѣра-та е осѣществованіе на онѣзи нѣща за които ся надѣемъ, и изявеніе на нѣща които не ся виждатъ.

2. Защото чрѣзъ неѣхъ быдохъ засвидѣтелствовани староврѣменни-тъ.

3. Съ вѣрж разумѣвами че свѣтъ-тъ бы создаденъ съсъ слово-то Божіе, што отъ неявляемы станѣхъхъ видими-тъ.

4. Вѣрою, множайшю жёртвѣ Авель паче Каина принесѣ Бѣс, ѣюже свидѣтельствоваѣхъ вѣсть вѣти праведникъ, свидѣтельствующихъ ѡ дѣрѣхъ ѣгѡ Бѣс: и тою оумѣрый ѣще глаголетъ.

5. Вѣрою, ѣнѡхъ преложенъ вѣсть не видѣти смѣрти: и не ѡвѣрѣташесѣ, занѣ преложи ѣгѡ Бѣс. прежде во преложѣнїѣ ѣгѡ свидѣтельствоваѣхъ вѣсть, ѡкѡ оумѣи Бѣс:

6. Безъ вѣры же не возможно оумѣити Бѣс: вѣровати же подобѣтъ приходящему къ Бѣс, ѡкѡ ѣсть, и взыскающимъ ѣгѡ мздовоздатель вывѣтъ.

7. Вѣрою, ѡвѣтъхъ прїимъ Нѡе, ѡ сїхъ, ѡже не оумѣи, оумѣвсѣ, сотвори ковчѣгъ во спасѣнїе домы своихъ: ѣюже ѡсѣди (вѣсь) мїръ, и правды, ѡже по вѣрѣ, вѣсть наслѣдникъ.

8. Вѣрою, зовомъ Авраамъ послѣша ѡзыти на мѣсто, ѣже хотѣше прїѣти въ наслѣдїе, и ѡзыде не вѣдый, кѡму градѣтъ.

9. Вѣрою, прїиде Авраамъ на зѣмлю ѡвѣтованїѣ, ѡкоже на чѣждѣ, въ крѡвы всемїѣ, со Ісаакомъ и ѡкѡвомъ наслѣдникомъ ѡвѣтованїѣ тогожде:

10. Ждѣше во ѡснованїѣ ѡмѣщагѡ града, ѣмѣже хсѣдѡжникъ и создѣтель Бѣс.

11. Вѣрою, и самѣ Сѣрра неплѡды сїѣс во оумѣржанїе сѣмене прїѣтъ, и паче вѣмене вѡзраста роди, понѣже вѣрна непшѣвѣ ѡвѣтовавшаго.

12. Тѣмже и ѡ ѣдинагѡ родишасѣ, да ѣще оумѣривленгѡ, ѡкоже звѣзды нѣнымъ множествомъ, и ѡкѡ песѡкъ вскрай моря безчисленный.

13. По вѣрѣ оумѣоша сїи всѣ, не прїемше ѡвѣтованїѣ, но ѡдалѣча видѣвше ѡ, и цѣловѣвше, и ѡповѣдавше, ѡкѡ страннїи и пришѣлцы сѣтъ на зѣмль.

14. Ибо такѡвѣѣ глаголющїи, ѡвлѣютсѣ, ѡкѡ Отѣествїѣ взыскѡтъ.

4. Съ вѣрж Авель принесе Богу жертвѣ по добрѣ отъ Каиновѣ-тѣ, чрѣзъ който быде засвидѣтелствованъ че е праведенъ, понеже Богъ даде свидѣтелство за дарове-тѣ му; и чрѣзъ неѣж и слѣдъ смърть-тѣ си, още говори.

5. Съ вѣрж Енохъ бы прѣселенъ да не види смъртъ; и не ся намѣрваше, защото го прѣсели Богъ; понеже прѣди прѣселение-то му засвидѣтелствованъ бы че е благоугодилъ Богу:

6. А безъ вѣрж не е възможно да угоди *никой Богу*; защото който прихожда при Бога, трѣба да повѣрува че има *Богъ*, и че той бива мздовоздатель на тѣзи конто го тѣрсятъ.

7. Съ вѣрж Ное, увѣдоменъ отъ Бога за шѣща конто не бѣхъ още видими, убоя ся, и направи ковчегъ за спасение на домъ-тѣ си; чрѣзъ който осѣди свѣтъ-тѣ, и станъ наслѣдникъ на правдѣ-тѣ която е отъ вѣрж-тѣ.

8. Съ вѣрж послуша Авраамъ, когато ся призоваваше да излѣзе *и отиде* на мѣсто-то, което имаше да земе въ наслѣдіе, и излѣзе безъ да знае дѣ отхожда.

9. Съ вѣрж ся засели въ обѣщаниѣ-тѣ земѣж както на чуждѣ, и живѣяше въ шатъры съ Исаака и Іакова сонаслѣдници-тѣ на истото обѣщание.

10. Защото очакуваше градъ-тѣ който има основанія, *и* на който художникъ и създателъ е Богъ.

11. Съ вѣрж и сама Сарра прія силъ да зачне, и като бѣше прѣ-минѣла возрастъ-тѣ си роди; понеже позна за вѣренъ тогозы, който ся обѣща.

12. За това и отъ одного *человѣка*, а и той замъртвѣлъ, народихъ ся множество колкото звѣзды-тѣ на небе-то, и като пѣсѣкъ-тѣ който е по край море-то, и който не може да ся прѣброи.

13. Всички тѣзи въ вѣрж умрѣхъ, безъ да прѣимѣтъ обѣщанія-та, но отъ далечъ ги видѣхъ, и увѣрихъ ся, и поздравихъ *гы*, като исповѣдахъ че сѣ странни и пришелци на земѣж-тѣ.

14. Защото конто така говорятъ, показуватъ че тѣрсятъ отечество.

ѣі. И ѿще бы оубо Оно помнилъ, иъ негѡже ѡзидѡша, ѡмѣли бы время возвратитиса :

ѣі. Нынѣ же лѣчшагѡ желаютъ, сирѣчь нѣпагѡ. тѣмже не стыдѣтсѧ сими Бгъ, Бгъ нарицѣтсѧ ѡхъ : оуботова бо ѡмъ градъ.

ѣі. Бгърою приведе Авраамъ Ісаака ѡскшѣемъ, и ѣдинорѡднаго приношѣше ѡбѣтовѣнѣа пріемъи,

ѣі. Къ немѡже глаголаю бысть : ѡкѡ ѡ Ісаѣцѣ наречѣтсѧ тебѣ сѣма :

ѣі. Помысливъ, ѡкѡ и иъ мѣртвѡхъ воскресити сѣленъ ѣсть Бгъ, тѣмже того и въ прѣтчи прѣѣтъ.

ѣ. Бгърою, ѡ градѡиныхъ вѣгословѣ Ісаакъ Іакѡва и Ісѣа.

ѣа. Бгърою, Іакѡвъ оумираѣа коегѡждо сына Іѡсѣфѡва вѣгословѣ : и поклонѣсѧ на вѣрхъ жезла ѣгѡ.

ѣв. Бгърою, Іѡсѣфъ оумираѣа, ѡ ѡсхожденіи сынѡвъ Іѡле-выхъ пѣмѣтствова, и ѡ костѣхъ своѣхъ заповѣда.

ѣг. Бгърою, Мѡѡсѣй родѣвсѧ сокровѣнъ бысть трѣ мѣы ѡ Отѣцъ своѣхъ, занѣ видѣша краснѡ Отрѡчѣ : и не оубоѡшасѧ повелѣнѣа царѣва.

ѣд. Бгърою, Мѡѡсѣй великъ бывъ, ѡвѣржесѧ нарицѣтисѧ сынъ дѣере Фарѡновы,

ѣе. Пѣче же ѡзѡли страдѣти съ людми Бжѣими, нежели ѡмѣти временнѣю грѣхѣ слѣдѡсть :

ѣз. Бѡлѣе богѣтство вѣкѣнѣвъ ѣгѣпетскѣхъ сокровицъ поношеніе Хрѣтѡво : взирѣше бо на мздовоздаѣнѣе.

ѣз. Бгърою, ѡстѣви ѣгѣпетъ, не оубоѡвсѧ ѡрѡсти царѣвы : невидѣмаго бо ѡкѡ видѣа, терпѣше.

ѣи. Бгърою сотѡри пѣсхъ и пролѣтѣе крѡве, да не погс-вѣлѣи пѣрѡрожденѣа, кѡснетсѧ ѡхъ.

15. И ако помняхъ онова отъ което бѣхъ излѣзли, намѣрили быхъ врѣме да ся завѣрнѣтъ.

16. Но сега желайтъ едно по добро, сирѣчь небесно-то *отечество*; за това Богъ не ся срамува за тѣхъ да ся казува тѣхенъ Богъ; защото имъ приготви градъ.

17. Съ вѣрж Авраамъ, когато го опытуваше *Богъ*, принесе Исаака *жертвъ*, и единородный-тъ си приносяше тойзи който прѣя обѣщанія-та, .

18. Комуто бѣше ся рекло: Въ Исаака ще ти ся наименоува сѣме;

19. Като си помисли че Богъ може да въскръсява и отъ мъртвы, отъ дѣто по единъ начинъ *на въскръсеніе* го и прѣе назадъ.

20. Съ вѣрж Исаакъ благослови Іакова и Исава за това което имаше да стане.

21. Съ вѣрж Іаковъ като бѣше на умираніе, благослови всякого отъ сынове-тъ Іосифовы, и поклопи ся *като ся подпрѣ* на край-тъ на тоягъ-тъ си.

22. Съ вѣрж Іосифъ на умираніе прѣдизвѣсти за излѣзуваніе-то на сынове-тъ Израилевы, и порѣча за кости-тъ си.

23. Съ вѣрж, отъ какъ ся роди Моисей родители-тъ му крыхъ го три мѣсеца, защото видѣхъ прѣкрасно дѣте-то; и не ся убояхъ отъ царско-то повелѣніе.

24. Съ вѣрж Моисей, като дойде на възрастъ, отказа ся да ся нарича сынъ на Фараоновъ-тъ дѣщерѣжъ,

25. И прѣдпочете по добрѣ да злостражде съ народъ-тъ Божій, а не да има кратковрѣменно наслажденіе на грѣхъ-тъ;

26. Като разсѣди че поношеніе-то за Христа е по голѣмо богатство отъ Египетскы-тъ сѣкровища; защото гледаше на *бѣдъщо-то* мѣздовоздааніе.

27. Съ вѣрж остави Египетъ, безъ да ся убои отъ гнѣвъ-тъ царевъ; защото утѣрпѣ като че гледаше Невидимаго.

28. Съ вѣрж направи пасхъ-тъ и попрѣскуваніе-то съ крѣвъ-тъ, да ги не докачи тойзи който погубваше първородны-тъ.

ка. Вѣрою прендѡша чермное море ѡки по сѣсѣ земли :
ѿгнѡже ѡскшѣніе пріѣмше ѿгнѣтане ѡстопишася.

л. Вѣрою, стѣны Іеріхѡнскія падѡша, ѡбхождѣніемъ сед-
мѣхъ днѣй.

ла. Вѣрою, Раавъ блздица не погнѣе съ сопротивши-
мъ пріѣмши сходники съ миромъ, (и иныма пгтѣмъ ѡзвѣдши.)

лв. И что ѿще глаголю ; не достанетъ ко мѣ повѣствованію
времени ѡ Гедеѡнѣ, Рааѣцѣ же и Самуѡнѣ и Іефѡнѣ, ѡ
Дѡдѣ же, и Самуїлѣ, и ѡ [Давидѣхъ] пророцѣхъ :

лг. Иже вѣрою повѣдѡша царствія, содѣлаша правдѣ,
ползѡша ѡбѣтованія, заградѡша оустѣ левѡвъ,

лд. Оугасѡша сілѣ ѿгнѣнію : ѡзвѣгѡша ѡстреа мечѡ,
возмогѡша ѡ немощи, быша крѣпцы во бранѣхъ, ѡбратѡша
въ бѣгство полки чуждѣхъ.

ле. Пріѡша жены ѡ воскресѣніа мѣртвыхъ своихъ : иніи
же ѡзвѣніи быша, не пріѣмше ѡзбавленія, да лѣгшее воскре-
сѣніе оугчѡтъ :

лс. Давидъ же ргганіемъ и ранами ѡскшѣніе пріѡша, ѿще
же и оузами и темницею,

лз. Камѣнемъ повѣніи быша, претрѣни быша, ѡскшѣніи
быша, оуѡйствомъ мечѡ оумрѡша : прендѡша въ милотѣхъ,
и въ козѡлахъ кожахъ, лишѣніи, скорбѡще, ѡслоблени,

ли. Иже не бѣ достоинъ (вѣсь) міръ, въ пгстѡнахъ
скитѡющеса и въ горѡхъ и въ вертѣпахъ и въ пропастѣхъ
земныхъ.

ло. И сѣи вси послѣшествовани бывше вѣрою, не пріѡша
ѡбѣтованія,

м. Бѣ лѣгшее что ѡ насъ предзрѣвшѣ, да не безъ насъ
совершенство пріѣмгтъ.

ГЛАВА ѿ.

а. Тѣмже оубо и мы толѡкѣ имѡще ѡблежѡхъ насъ
ѡблакъ свидѣтелей, гордость всѡхъ ѡложше, и оудѡбѣ ѡб-

29. Съ вѣрж прѣминѣхъ Червено-то море както по сухо, на което като ся опыхахъ и Египтяни-тѣ издавихъ ся.

30. Съ вѣрж падихъхъ стѣны-тѣ Іерихонскы слѣдъ седмодневно около тѣхъ обикаляніе.

31. Съ вѣрж Раавъ блудница не погынѣ наедно съ тѣзи конто ся съпротивихъ, като прія согледатели-тѣ съ миръ.

32. И какво още да говорѣжъ? защото не ще ми постигнѣ времѣ да приказувамъ за Гедеона, и Варака и Самсона и Іефѣеа, за Давида още и Самуила и пророцы-тѣ;

33. Конто съ вѣрж побѣдихъ царства, работихъ правдѣ, сполучихъ обѣщанія, затулихъ уста на лълове,

34. Угасихъ силѣ огненихъ, избѣгнѣхъ отъ остро-то на ножъ-тѣ, замогнѣхъ ся отъ болѣсти, станѣхъ силни на бой, обѣрихъхъ въ бѣгъ чужды войскы.

35. Пріяхъ жены мъртвы-тѣ си въскръснѣхъ, а други быхъ мѣчени, като не рачихъ да пріимѣтъ искупуваніе-то, за да получатъ по добро въскръсеніе.

36. Другы пакъ прѣтеглихъ присмѣхы и біенія, а още и тъмницы,

37. Съ камъніе быхъ убити, съ трыонъ прѣтрыти, съ мѣкы мѣчени, съ ножъ заклани умрѣхъ, скытахъ ся въ овчы и козій кожи, и търпѣхъ оскудность, бѣдствія и злостраданія;

38. (Тѣ за конто свѣтъ-тѣ не бѣ достоинъ), скытахъ ся по пустыни-тѣ, по горы-тѣ, по пещеры-тѣ и пропасти-тѣ на земѣ-тѣ.

39. И всички тѣзи, ако и да пріяхъ добро свидѣтельство чрѣзъ вѣрж, не получихъ обѣщаніе-то;

40. Защото Богъ прѣдусмотри нѣщо по добро за насъ, да не достигнѣтъ въ съвършенство безъ насъ.

ГЛАВА 12.

1. Слѣдователно и ный, като сме обиколени отъ толкавъ облакъ свидѣтели, да отхвърлимъ всякъ теготѣ, и грѣхъ-тѣ който ны лесно

стоа́тельный грѣхъ, терпѣніемъ да течемъ на предлежащій намъ по́двигъ :

Ѣ. Взирáюще на началника вѣры, ѿ совершителя Іиса, ѿже вмѣстѣ предлежаща́а ѣмъ рáдости, претерпѣ́ крѣтъ, ѿ срамотѣ́ нерадѣвъ, ѡдеснѡ́ю же престо́ла Бж́іа сѣде́.

Г. Помысли́те оу́бо тако́вое пострада́вшаго ѿ грѣшникъ на себѣ́ прекослѡ́віе, да не стѣжа́ете, дѡша́ми своѣ́ми ѡсла́блѣ́емъ.

Д. Не оу́ до кро́ве ста́те, проти́вѡ грѣхѡ́ подви́зáoщесѧ,

Ѣ. И́ забы́сте оу́тѣшѣ́ніе, ѣ́же ва́мъ ѿкѡ́ сыновѣ́мъ глаго́летъ: сы́не моѿ, не прене́мога́й наказáніемъ Гд́нимъ, ниже́ ѡслабѣ́й, ѿ негѡ́ ѡблчáемъ.

Ѥ. Ё́гоже ко лю́бимъ Гд́ь, наказѡ́етъ: бѣ́етъ же вса́каго сына́, ё́гоже пріѣ́млетъ.

Ѧ. Я́ще наказáніе терпите́, ѿко́же сыновѣ́мъ ѡбрѣ́тáетсѧ ва́мъ Бѓъ: ко́торыи бо ё́сть сынъ, ё́гѡже не наказѡ́етъ Оцъ́;

И. Я́ще же безъ наказáніа ё́стѣ, ё́мѡже причáстницы бы́ша всѿ, оу́бо премѡ́водѣ́йчиши ё́стѣ, а́ не сы́нове.

Д. Къ́ сі́мъ, плѡ́ти на́шей Оцъ́ ѿмѣ́хомъ наказáтели, ѿ срамл́ахомсѧ: не мно́гѡ ли пáче повинѣ́мсѧ Оцъ́мъ дѡхѡ́вѣ́мъ ѿ жи́ви вѣ́демъ;

Г. О́ни бо въ́ мáло днѣ́й, ѿко́же годѣ́ ѿмъ вѣ́, наказѡ́вахъ насъ: а́ се́й на по́льзѡ, да причасті́мсѧ стѣ́ни ё́гѡ.

Ді. Всáкое бо наказáніе въ́ насто́ящее вре́мѧ не мнѣ́тсѧ рáдость бы́ти, но печáль: послѣ́дїи же пло́дъ мѣ́ренъ нагчѣ́нымъ тѣ́мъ возда́етъ прáвды.

Ѣі. Тѣ́мже ѡсла́блѣ́нныѧ рѣ́ки ѿ ѡсла́блѣ́ннаѧ колѣ́на ѿс- прáвите,

Гі. И́ стѣзѿ́ прáвы сотвори́те ногáми ва́шими: да не хро́мое со́врати́тсѧ, но пáче да ѿсцѣ́лѣ́етъ.

сплита, и съ търпѣніе да тичаamy на прѣдлежащо-то намъ по-прище,

2. Като гледамы на Іисуса начальникъ-тъ и съвършителъ-тъ на вѣрж-тъ, който заради прѣдлежащъ-тъ нему радость, прѣтърпѣ кръсть, като прѣзрѣ срамъ-тъ, и сѣдижъ отдесно на прѣстолъ-тъ Божій.

3. Защото мыслѣте за тогожь който прѣтърпѣ на себе си таквозь противорѣчіе отъ грѣшны-тъ, да ви не дотегнува, и да не бývате слабодушни.

4. Не сте ся съпротивили още до кръвь, като ся борите срѣщъ грѣхъ-тъ.

5. И забравили сте увѣщаніе-то, което ви говори както и сынове, и казува: Сыне мой, не прѣзирай наказаніе-то Господне; нито да ослабѣвашъ кога тя обличава.

6. Защото когото Господъ обыча наказува го; и бѣе всякого сына, когото прѣима.

7. Ако търпите наказаніе, Богъ ся докарува съ вастъ като съсь сынове; защото кой сынъ е когото не наказува баща му?

8. Ако ли сте безъ наказаніе, на което вснчки участвувахъ, то сте прѣлюбодѣйчища а не сынове.

9. Освѣнь това, бащы-тъ си по плѣть имахмы наказатели, и почитахмы ги; не щемъ ли ся повече покори Отцу на духове-тъ, и да бѣдемъ живи?

10. Защото тѣ за малко врѣме сж ны наказували споредъ каквото имъ е было угодно, а той за нашъ ползъ, да станемъ соучастници на неговж-тъ святость.

11. И всяко наказаніе по настоящемъ не ся вижда да е на радость, но на скѣрбъ; а послѣ приноси миренъ плодъ отъ правдъ на тѣзи които сж обучени чрѣзь него.

12. За това стегнѣте ослабнѣлы-тъ си рѣцѣ, и разслабены-тъ си колѣнѣ;

13. И направѣте на позѣ-тъ си правы пѣтища, да не ся искриви хромо-то, но повече да исцѣлѣе.

ДІ. Мирз ѡмѣйте ѡ стѣнию со всѣми, ѡхже кромѣ ни-
ктоже оўзритз Гдѡ.

ЕІ. Смотрѡюще, да не кто лишѣтся бѡгодѡти Бжѣа : да не
кѣй кóрень гóрести выспрь прозвѡмѡ, пакость сотворѣтз,
ѡ тѣмз ѡсквернѡтса мнози :

ЄІ. Да не кто влздрѡдѣй, ѡлѡ сквернѣтель, ѡкоже Їсѡвз,
ѡже за ѡдѡ єдѣнз ѡдѡлз єсть перворѡдство своѡ.

ЗІ. Бѣсте во, ѡкѡ ѡ потѡмз похотѣвз наслѣдовати бѡго-
словѣнѣе, ѡвѣрженз вѡсть : покаѡнѣа во мѣста не ѡвѣрѣте,
ѡще ѡ со слезѡми поискѡлз єгѡ.

ИІ. Не пристѣпѣсте во кз горѣ ѡсѡзѡемѣй, ѡ разгорѣв-
шемсѡ Огнѡ, ѡ Ѧблѡкз, ѡ сѡмрѡкз, ѡ вѡрѣ,

ДІ. Ї трѣбномз звѣкз, ѡ глѡсз глѡгѡлз, єгѡже слышавшѣи
ѡрекѡшасѡ, да не приложѣтса ѡмз слѡво :

К. Не терпѡхз во повелѣвѡющѡго : ѡще ѡ свѣрь прикѡ-
снетса горѣ, кѡменѣмз повѣенз єсѡдетз :

Кѡ. Ї тѡкѡ стрѡшно вѣ вѣдѣмое, Мѡѡсѣй речѣ : пристрѡ-
шенз єсмѡ ѡ трѣпетенз.

Кѡ. По пристѣпѣсте кз Сѡѡнстѣй горѣ, ѡ ко грѡдз Бѣа
живѡгѡ, Їерѡлѡмз нѣномз, ѡ тмѡмз Їгѡлѡвз,

КѢ. Торжествѡ, ѡ цркви перворѡдныхз на небесѣхз напѣ-
санныхз, ѡ сѡдѣи всѣхз Бѣс : ѡ дхѡмз прѡвѣдѣннѡхз совершен-
ныхз,

КД. Ї кз ходѡтаю завѣта нѡвагѡ Їсѡс, ѡ крѡви кроплѣнѣа,
лѡчше глѡгѡлющей, нѣжели Ївелеѡ.

КЕ. Блѡдѣте же, да не ѡречѣтса глѡгѡлющѡгѡ. ѡще во не
ѡвѣѣжѡша Оѡи ѡрѣкшѣнса прорѡчествѡющѡгѡ на землѣ,
множає пѡче мѡ ѡрицѡющѣнса небесѡгѡ :

КЗ. Єгѡже глѡсз зѣмлю тогѡдѡ поколебѡ, нѣнѣ же ѡвѣтѡѡѡ,
глѡгѡлѡ : єще єдѣнною ѡзз потрѡсѡ не тѡкмѡ землѣю, но ѡ
нѣбомз.

14. Търсѣте миръ съсъ всичкы, и святость, безъ койѣто никой нѣма да види Господа ;

15. Гледайте да не бы да е лишень нѣкой отъ Божіѣхъ—тѣхъ благодать ; да не бы изникнѣлъ горчивъ нѣкой корень и да ви докара поврѣдѣ, и да ся не заразятъ мнозина отъ него ;

16. Да не бы да е нѣкой блудникъ, или нечистъ, както Исавъ, който за едно ястіе продаде първородство—то си ;

17. Попеже знаете че и насетнѣ когато искаше да наслѣди благословеніе—то, отхвърленъ бы ; защото не намѣри мѣсто за покаяніе у *бащ си*, ако и да го потърси съсъ сълзы.

18. Защото вы не сте пристѣпили до горѣхъ осязаемъ, и разгоренъ съ огнь, и до тъмъ, и мракъ, и бурѣхъ,

19. И до трѣбенъ звукъ, и гласъ на думы, който *гласъ* тѣзи що чуждъ примолихъ ся да имъ ся не говори вече слово :

20. (Защото не стѣрпявахъ това що *имъ* ся повелѣваше ; И животно ако бы да ся допрѣ до горѣхъ—тѣхъ, съ камъніе ще бѣде убито, [или съсъ стрѣлъхъ устрѣлено] ;

21. И толкозь страшно бѣ видимо—то, *щото* Моисей рече : Много съмъ уплашенъ и растреперанъ :))

22. Но пристѣпихте до горѣхъ—тѣхъ Сіонъ, и до градъ—тѣхъ на Бога живаго, небесный—тѣхъ Іерусалимъ, и до безчетны ангелы,

23. При торжество—то и церквѣхъ—тѣхъ на първородны—тѣхъ, които сѣхъ написани на небеса, и при Бога Сѣдникъ—тѣхъ на всичкы—тѣхъ, и при духове—тѣхъ на праведны—тѣхъ които сѣхъ стигнѣли до съвършенство—то.

24. И при Исуса Ходатая на новыѣхъ—тѣхъ завѣтъ, и при крѣвъ—тѣхъ на порѣсваніе—то, която говори подобрѣ отъ Авелевъхъ—тѣхъ.

25. Внимавайте да не прѣзрите тогози който говори ; защото ако тѣ не избѣгнѣхъхъ *отъ наказаніе—то* като прѣзрѣхъхъ тогози който *имъ* говоряше на земѣхъ—тѣхъ, колко не *щемъ* избѣгнѣхъхъ нѣхъ, ако ся отвѣрнемъ отъ тогози който *говори* отъ небеса ;

26. На когото гласъ—тѣхъ расклати земѣхъ—тѣхъ тогази, а сега ся обща, и каза : Още единъхъ азъ ще поклатѣхъ не токо земѣхъ—тѣхъ, но и небе—то.

Ѣз. Я ѣже, еше единою, скажетъ колеблемыхъ преложение, аки сотворенныхъ, да пребудетъ, иже сѣть неподвижна.

Ѣи. Темже царство непоколебимо пріемлюще, да имамы благодать, еюже сажимъ благогоуду Бгс, съ благоговѣніемъ и страхомъ.

Ѣо. Ибо Бгъ нашъ Огнь подааи есть.

ГЛАВА ГІ.

А. Братолюбіе да пребываетъ:

Б. Страннолюбіа не забываютъ, темъ ко не вѣдаше нѣцыи страннопріаша Англы.

Г. Помните юзники, аки съ ними свѣзаны: ѡблѣемы, аки и сами сѣе въ тѣлѣ.

Д. Честна женитва во всѣхъ, и лже нескверно: владникъ же и прелюбодѣемъ сѣдитъ Бгъ.

Е. Не сребролюбцы правомъ: доволни сѣшими. той ко рече: не имамъ тебѣ ѡставити, ниже имамъ ѡ тебѣ ѡстѣпѣти:

Ж. Икѡ дерзавшимъ намъ глаголати: Гдѣ мнѣ помощникъ, и не оубоюса, что сотворитъ мнѣ человекъ;

З. Помните наставники ваша, иже глаголаша вамъ слово Бжѣе, иже взирающе на скончаніе жителства, подражайте вѣрѣ ихъ.

И. Исхъ Хртѡсхъ вчера и днесь, тойже и во вѣки.

А. Въ наченіа страдна и различна не прилагаете: добро ко благодѣю оутверждати сердца, (а) не вѣрны, ѡ нихже не пріаша пользы ходивши въ нихъ.

І. Имамы же олтарь, ѡ негѡже не имѣтъ власти исти сажавши сѣни.

Іі. Иже ко кровь животныхъ вносятся во стѣла за грѣхѣи первосіенникомъ, сихъ тѣлеса сжигаются въ стѣла.

27. А това, Още еднѣжъ, знаменува прѣмѣстуваніе-то на тѣзи нѣща които ся колебаѣхъ, като що сѣ направены, за да останѣхъ тѣзи които ся не колебаѣхъ.

28. За това понеже приимамы царство което ся не колебае, трѣбува да имамы благодать-тѣ, чрѣзъ които да служимъ Богу благопріятно съ почестъ и благоговѣніе;

29. Защото Богъ нашъ е огнь пояждаѣщъ.

ГЛАВА 13.

1. Братолюбіе-то да прѣбѣдва.

2. Страннолюбіе-то не забравяйте; понеже чрѣзъ него нѣкон безъ да знаѣхъ угостили сѣ ангелы.

3. Помнѣте запрѣны-тѣ, като че сте съ тѣхъ наедно запрѣни; злостраждушы-тѣ, като що сте и вы въ тѣло.

4. Женитба-та е честна у всичкы, и легло-то непорочно; а блудницы-тѣ и прѣлюбодѣи-тѣ Богъ ще сѣди.

5. Да не е сребролюбиво поведеніе-то *ви*; доволствувайте ся съ каквото имате; защото той рече: Нѣма да тя оставѣхъ, нито да тя забравѣхъ;

6. Така що ный съ дързновение да казувамы: Господь ми е помощникъ, и нѣма да ся убоѣхъ какво ще ми стори человекъ.

7. Поменувайте наставницы-тѣ ваши, които сѣ ви говорили слово-то Божіе; и като имате прѣдъ очи сетниѣхъ-тѣ на тѣхнѣхъ-тѣ обходѣхъ, подражавайте вѣрѣхъ-тѣ имъ.

8. Иисусъ Христосъ е истый-тѣ вчера и днесъ, и во вѣкы.

9. Не ся увличайте слѣдъ разны и странны ученія; защото е добро съ благодать да ся укрѣпѣва сърдце-то, а не съ ястія, въ които тѣзи що сѣ ходили не сѣ ся ползували.

10. Имамы олтарь, отъ който нѣматъ власть да ядѣхъ служители-тѣ на скинѣхъ-тѣ.

11. Защото на животны-тѣ, на които кръвь-тѣ прѣвосвященникъ-тѣ вноси въ святилище-то за грѣхове-тѣ, тѣхны-тѣ тѣлеса изгоряватъ ся вѣнъ отъ стапѣ-тѣ.

҃в. Тѣмже Іисъ, да ѡсѣитъ люди своєю кровію, вѣнѣ вратъ пострадаѣти ѡзволѣахъ.

҃҃. Тѣмже оубо да ѡсходимъ къ немѹ вѣнѣ стана, поношеніе ѡгнѣ носѣще :

҃҃і. Не ѡмамы бо здѣ пребывающагѡ града, но градоубиѣагѡ взыскѣемъ.

҃і. Тѣмъ оубо приносимъ жертвъ хвалѣнія выи҃мъ Б҃гъ, сирѣчь плодъ оустѣнъ ѡповѣдающихъсѧ ѡмени ѡгнѣ.

҃і. Благотворѣнія же ѡ ѡбщѣнія не забываѣте : таковыми бо жертвами благоугождѣется Б҃гъ.

҃і. Повни҃гитесь наставникомъ вашимъ ѡ покарѣйтесь : тѣмъ бо вѣдѣтъ ѡ дѣлахъ вашихъ, ѡчѣмъ слово воздѣти хотѣше : да съ радостію сѣе творѣтъ, а не воздыхающе : нѣсть бо полезно вамъ сѣе.

҃іі. Молѣйтесь ѡ насъ : оуповѣемъ бо, ѡчѣмъ добръ совѣсть ѡмамы, во всѣхъ добрѣ хотѣше жити.

҃іі. Лишше же молю, сѣе творите, да вскорѣ оустроюся вамъ.

҃і. Б҃гъ же міра, возведый ѡзъ мѣртвыхъ пастыра овецъ великаго, кровію завета вѣчнагѡ, Гда нашего Іиса Хрѣта,

҃іа. Да совершитъ вы во всѣмъ дѣлѣ влѣзѣ, сотворити волю ѡгнѣ, творѣ въ васъ благоугодное предъ нимъ, Іисъ Хрѣтомъ : ѡмѣже слава во вѣки вѣковъ. аминь.

҃ів. Молю же вы, братіе, прѣимите слово оутѣшенія : ѡбо малѣ написавъ послѣхъ вамъ.

҃іг. Знаѣте брата нашего ѡписана Тѣмодѣа, съ нимъже, ѡмѣ скорѣ прѣидетъ, оузрю васъ.

҃ід. Цѣлуйте всѧ наставники ваша, ѡ всѧ стѣла : цѣлуютъ вы, ѡже ѡ Італіи сѣи.

҃іе. Благодѣть со всѣми вами. аминь.

12. Заради това и Исусъ, за да освяти народъ-тъ чрѣзъ собственнѣ-тъ си кръвъ, възъ отъ врата-та *градски* пострада.

13. И тъй да излѣзувамы *и ний* къмъ него възъ отъ станъ-тъ, и да носимъ негово-то поруганіе.

14. Защото нѣмамы тука постоянь градъ, но бѣдѣщій-тъ търсимъ.

15. Зато чрѣзъ него да приносимъ Богу непрѣстанно жертвъ на хваленіе, сирѣчь, плодъ отъ устны които исповѣдувать негово-то име.

16. А благодарѣніе-то и спомоществованіе-то недѣйте забравя; защото таквызи жертвы сѣ благоугодны Богу.

17. Бѣдѣте послушни и покорявайте се на ваши-тъ наставници; защото тѣ бодрѣствувать за ваши-тъ души, както що иматъ да дадѣтъ отвѣтъ; за да правятъ това *бодрѣствованіе* съ радость, а не съ въздышаніе; защото това не е полезно за васъ.

18. Молѣте се за насъ; защото сме увѣрени че имамы добръ совѣсть, и нищѣмъ да се обхождамы во всичко добръ.

19. А повече ви се молѣх да правите това, за да се върнѣх по скоро при васъ.

20. А Богъ на миръ-тъ, който чрѣзъ кръвъ-тъ на вѣчный-тъ завѣтъ е въздигнѣлъ отъ мъртвы-тъ великаго Пастыря на овцы-тъ, Господа нашего Исуса,

21. Дано да вы направи съвършенны въ всяко добро дѣло, за да правите неговѣ-тъ волѣхъ, като дѣйствува въ васъ *това* което е благоугодно прѣдъ него, чрѣзъ Исуса Христа, комуто да бѣде слава во вѣкы вѣковъ. Аминь.

22. И молѣхъ ви ся, братіе, да ви не бѣде тежко слово-то на увѣщаніе-то; защото на кѣсо ви писахъ.

23. Знайте че *нашій-тъ* братъ Тимоѳей е пуснѣтъ, съ когото, ако дойде скоро, ще вы видѣхъ.

24. Поздравѣте всички-тъ ваши наставници, и всички-тъ святыи.

25. Поздравявать вы които сѣ отъ Италиѣхъ. Благодать да бѣде съсь всички васъ. Аминь.

АПОКАЛ҃ΨІСЪ

СТ҃АГΩ ІΩΑΝΝΑ ΦΕΟΛΟΓΑ.

ГЛАВА І.

а. АПОКАЛ҃ΨІСЪ І҃СА ХР҃ТА, Е҃ГОЖЕ ДАДЕ Е҃МЪ П҃ГЪ, ПОКАЗАТИ РАБѢМЪ СВОИМЪ, И҃МЖЕ ПОДОВАЕТЪ БЫТИ ВСКОРѢ: И СКАЗА, ПОСЛАВЪ ЧРЕЗЪ А҃ГЛА СВОЕГО, РАБЪ СВОЕМО ІΩΑΝΝΗ,С,

б. И҃ЖЕ СВИДѢТЕЛЬСТВА СЛОВО БЖІЕ И СВИДѢТЕЛЬСТВО І҃СЪ ХР҃ТОВО, И Е҃ЛІКА ВІДѢ.

в. БЛЖЕНЪ ЧТЫЙ, И СЛЫШАЩІЙ СЛОВЕСА ПРОРОЧЕСТВІА, И СОБЛЮДАЮЩІЙ ПИСАНАА ВЪ НЕМЪ: ВРЕМЯ КО БЛНЗЪ.

г. ІΩΑΝНЪ СЕДМИМЪ ЦЕРКВАМЪ, ІАЖЕ СЪТЬ ВО АСІИ: БЛГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ ѿ С҃ШАГѢ, И И҃ЖЕ БѢ, И ГРАДСШАГѢ: И ѿ СЕДМИ ДСХ҃ВЪ, И҃ЖЕ ПРЕДЪ ПРЕСТОЛОМЪ Е҃ГѢ СЪТЬ:

д. И ѿ І҃СА ХР҃ТА, И҃ЖЕ ЕСТЬ СВИДѢТЕЛЬ ВѢРНЫЙ, ПЕРВЕЦЪ ИЗЪ МЕРТВЫХЪ, И КНАЗЪ ЦР҃ЕЙ ЗЕМНЫХЪ: ЛЮБАЩЕ МЫ, И ѿМЫВШЕ НАСЪ ѿ ГРѢХЪ НАШИХЪ КРѢВІЮ СВОЕЮ,

е. И СОТВОРИАЪ ЕСТЬ НАСЪ ЦР҃И, И ІЕРЕН П҃ГЪ И ѠЦѢ СВОЕМО, ТОМЪ СЛАВА И ДЕРЖАВА ВО ВѢКИ ВѢКѢВЪ. АМІНЬ.

ж. СЕ ГРАДЕТЪ СО ОБЛАКИ, И О҃ЗРИТЪ Е҃ГО ВСАКО ОКО, И И҃ЖЕ Е҃ГО ПРОКОДОША, И ПЛАЧЪ СОТВОРАТЪ ѿ НЕМЪ ВСА КОЛѢНА ЗЕМНАА. ЕИ АМІНЬ.

з. АЗЪ ЕСМЬ АЛФА И ѠМЕГА, НАЧАТОКЪ И КОНЕЦЪ, ГЛАГОЛЕТЪ ГАЪ, СЫЙ, И И҃ЖЕ БѢ, И ГРАДЫЙ, ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.

и. АЗЪ ІΩΑΝНЪ, И҃ЖЕ И БРАТЪ ВАШЪ И ѠБЩНИКЪ ВЪ ПЕЧАЛИ

ОТКРОВЕНІЕ-ТО

НА СВЯТАГО ІОАННА БОГОСЛОВА.

ГЛАВА 1.

1. Откровеніе Ісусъ Христово, което му даде Богъ, да покаже на рабы-тъ си онова, което има скоро да бѣде; и *той* проводи и го яви чрѣзъ ангела си, на свой-тъ рабъ Іоанна,

2. Който свидѣтельствува слово-то Божіе, и свидѣтелство Ісусъ Христово, и колкото е видѣлъ.

3. Блаженъ който прочита, и които слушатъ думы-тъ на това пророчество, и пазятъ което е писано въ него; защото врѣме-то е близо.

4. Іоаннъ на седмь-тъ церкви които сж въ Азіѣ; Благодать вамъ и миръ отъ оногози който е, и който е былъ, и който иде, и отъ седмь-тъ духове които сж прѣдъ неговъ-тъ прѣстолъ,

5. И отъ Ісуса Христа, *който* е вѣрный-тъ свидѣтель, първородный-тъ отъ мъртвы-тъ, и начальникъ-тъ надъ царіе-тъ на земѣ-тъ. На тогози който е възлюбилъ насъ, и омылъ ны е отъ грѣхове-тъ ни съ кръвъ-тъ си,

6. И който е направилъ насъ царіе и священники Богу и Отцу своему, на него да бѣде слава и държава во вѣки вѣковъ. Аминь.

7. Ето, иде съ облацы-тъ и ще го види всяко око, и онѣзи които го прободохъ; и ще възрыдаѣтъ за него всички-тъ племена земны. Ей, Аминь.

8. Азъ съмъ Алфа и Омега, начало и конецъ, казува Господъ, който е, и който е былъ, и който иде, Вседържителъ.

9. Азъ Іоаннъ, който съмъ и братъ вашъ, и соучастникъ въ

и во царствїи и въ терпѣнїи Иисъ Хрѣтовѣ, быхъ во Островѣ, нарицаемомъ Пѣтмосъ, за слово Бжїе и за свидѣтельство Иисъ Хрѣтово.

Г. Быхъ въ Дѣѣ въ день недѣльный: и слышахъ за собою гласъ велїи ѡкв трзвы глаголющїа: ѡзъ ѣсмь ѡлфа и ѡмега, первый и послѣдній:

Ѧ. И, ѡже видиши, напиши въ книгѣ, и послѣ црквамъ, ѡже сѣтъ во Асїи: во Ѣфесѣ, и въ Смирнѣ, въ Пергамѣ, и въ Фѣатирѣ, и въ Сардісѣ, и въ Фїладелфїи, и въ Лаодїи.

Б. И ѡбратїхъ видѣти гласъ, иже глаголаше со мною: и ѡбратївша видѣхъ седмь свѣтїлникъ златыхъ,

Г. И посреде седмї свѣтїлникѣвъ подобна Снъ человекъ-члв, ѡблечена въ подїръ, и препоясана при сосцѣхъ поясомъ златымъ:

Ѧ. Глава же ѣгѡ и власи, бѣлы ѡки ѡрїна бѣлаа, ѡкоже снѣгъ: и очї ѣгѡ ѡкв пламень Ѣгненъ:

Б. И нѡзѣ ѣгѡ подобни халколїанъ, ѡкоже въ пещїи разжженны: и гласъ ѣгѡ ѡкв гласъ вѣдъхъ мнѡгъ:

Б. И держѡ въ рцѣ своей деснїѣ седмь свѣздъ: и ѡзъ оустъ ѣгѡ мечъ Ѣкоюдъ Остръ ѡзвстрѣнъ ѡсходѡи: и лице ѣгѡ ѡкоже солнце сіѡетъ въ силѣ своей.

Б. И ѣгда видѣхъ ѣгѡ, падѡхъ къ ногѡма ѣгѡ ѡкв мѣртвъ, и положи деснїцъ своѡ на мнѣ, глагола ми: не бойса: ѡзъ ѣсмь первый и послѣдній,

И. И живїи, и быхъ мѣртвъ, и сѣ живъ ѣсмь во вѣки вѣкѡвъ, ѡмїнь: и ѡмамъ ключї ѡда и смѣрти.

Ѧ. Напиши оубо, ѡже видѣла ѣси, и ѡже сѣтъ, и ѡмже подобѡетъ быти по семъ.

Б. Таинство седмї свѣздъ, ѡже видѣла ѣси на деснїцѣхъ моѣхъ, и седмь свѣтїлникъ златыхъ: седмь свѣздъ, ѡглан седмї црквей сѣтъ: и седмь свѣтїлникѣвъ, ѡже видѣла ѣси, седмь црквей сѣтъ.

скърби-тъ и въ царство-то и въ търпѣніе-то Исусъ Христово, бѣхъ на островъ-тъ нарицаемый Патмосъ, за слово-то Божіе, и за свидѣтельство-то Исусъ Христово.

10. Въ недѣлень день быдохъ *въ изстѣпленіе* Духомъ; и чухъ задъ себе си гласъ голѣмъ, като отъ трѣбъ,

11. Който говоряше: Азъ съмъ Алфа и Омега, първый и послѣдній; и, каквото виждашь, напиши въ книгъ, и проводи на *седмь*-тъ церкви които сж въ Азіѣ, въ Ефесъ, и въ Смирнѣ, и въ Пергамъ, и въ Θиатиръ, и въ Сардисъ, и въ Филаделѣѣ, и въ Лаодикеѣ.

12. И обърнѣхъ ся да видѣхъ гласъ-тъ който ми проговори, и въ обращаніе-то си видѣхъ седмь свѣтильника златны;

13. И въ срѣдъ седмь-тъ свѣтильника *видѣхъ* *едного* подобенъ Сыну чловѣческому, облѣченъ въ дългъ дрехъ, и прѣпасанъ до грѣды-тъ съсъ златъ поясъ;

14. А глава-та и косми-тъ му *блѣхъ* бѣли като бѣла вълна, като снѣгъ, и очи-тъ му като пламѣкъ огнень;

15. И нозѣ-тъ му подобни халколивану, както въ пещъ нажъ-жены; и гласъ-тъ му като гласъ на много воды;

16. И имаше въ деснѣ-тъ си рѣкѣ седмь звѣзды, и изъ уста-та му излѣзуваше мечъ остръ и отъ двѣ-тъ страны; и лице-то му *свѣтъше* както свѣти слънце-то въ силѣ-тъ си.

17. И когато го видѣхъ, паднѣхъ при нозѣ-тъ му като мъртъвъ; и тури деснѣ-тъ си рѣкѣ на мене, и казуваше ми: Не бой ся; азъ съмъ първый и послѣдній,

18. И живуцій, и мъртъвъ бѣхъ; и ето живъ съмъ во вѣки вѣковъ; Аминь; и имамъ ключеве-тъ на ада и на смърть-тъ.

19. Напиши това що си видѣлъ, и което е, и което има да бѣде слѣдъ това;

20. Тайнѣ-тъ на седмь-тъ звѣзды които видѣ въ десницѣ-тъ ми, и седмь-тъ златны свѣтильници. Седмь-тъ звѣзды сж ангели-тъ на седмь-тъ церкви; и седмь-тъ свѣтильници, които си видѣлъ, седмь-тъ церкви сж.

ГЛАВА Ѣ.

а. А҃г҃л҃с Ѳфѣcскіа цр҃кве напиши: та́кѡ глаго́летѡ держа́й се́дмь свѣ́зѡвъ въ десни́цѣ сво́ей, хо́даѣ посредѣ́ се́дмѣ свѣ́ти́лникѡвъ златѣ́хъ:

б. Рѣ́кѡ твоѡ́ дѣ́ла, ѡ́ трѣ́зѡ твоѣ́ ѡ́ терпѣ́ніѣ твоѣ́, ѡ́ ѡ́кѡ не мо́жешѡ носи́ти слы́хъ, ѡ́ ѡ́ск҃снѡ ѣ́си глаго́лющѡса бы́ти апо́сто́лы, ѡ́ не сѣ́тъ, ѡ́ ѡ́врѣ́лѡ ѣ́си ѡ́хъ ло́жныхъ:

в. ѡ́ по́несѡ ѣ́си, ѡ́ терпѣ́ніѣ ѡ́машѡ, ѡ́ за ѡ́ма моѣ́ трѣ́зѡ ѣ́си, ѡ́ не ѡ́знемѡ́гѡ ѣ́си.

г. Но ѡ́мамъ на тѡ́, ѡ́кѡ лю́бо́вь твою́ пѣ́рвѡю ѡ́ста́вилѡ ѣ́си.

д. По́мани о́у́ко, ѡ́к҃сѡ спѡ́лѡ ѣ́си, ѡ́ по́каѣсѡ, ѡ́ пѣ́рваѡ дѣ́ла сотвори́: ѡ́ще же ѡ́и, гра́дѡ тебѣ́ ско́рѡ, ѡ́ двѣ́гнѡ свѣ́ти́лникѡ твоѣ́ ѡ́ мѣ́ста своегѡ́, ѡ́ще не по́каѣшиcѡ.

е. Но се ѡ́машѡ, ѡ́кѡ ненави́диши дѣ́ла Ші́колаі́тскихъ, ѡ́хъ же ѡ́ ѡ́зъ ненави́ждѡ.

ж. ѡ́мѡ ѡ́у́хо, да слы́шишѡ, что́ Дх̃ъ глаго́летѡ цр҃кѡмъ: по́бѣ́ждающе́сѡ да́мъ ѡ́сти ѡ́ дре́ва живо́тнагѡ, ѣ́же ѣ́сть посредѣ́ ра́ѡ Бж҃іа.

з. ѡ́ А҃г҃л҃с цр҃кве Смы́рнскіа напиши, та́кѡ глаго́летѡ пѣ́рвыѡ ѡ́ послѣ́днѣ́й, ѡ́же бы́сть ме́ртѡвъ, ѡ́ се жи́въ ѣ́сть:

а. Рѣ́кѡ твоѡ́ дѣ́ла, ѡ́ ско́рѡ ѡ́ нищѣ́тъ, но во́гѡтѡ ѣ́си: ѡ́ х҃҃ы глаго́лющихѡ бы́ти і́сѡ́ѣй, ѡ́ не сѣ́тъ, но со́мнише сатани́но.

б. Не во́йсѡ ни́чесѡ́же, ѡ́же ѡ́машѡ по́страда́ти. се ѡ́мѡ дѡ́во́лѡ вса́ждѡти ѡ́ ва́сѡ въ те́мныи, да ѡ́ск҃снѣ́сѡ: ѡ́ ѡ́мѡти бѣ́дете ско́рѡ до де́сѡти днѣ́й. бѣ́ди вѣ́ренѡ да́же до сме́рти ѡ́ да́мъ тѡ́ вѣ́нѣ́цѡ живо́та.

в. ѡ́мѡ ѡ́у́хо слы́шѡти, да слы́шишѡ, что́ Дх̃ъ глаго́летѡ цр҃кѡмъ: по́бѣ́ждаѡи, не ѡ́мѡ вре́дѣ́тиcѡ ѡ́ сме́рти вто́рыа.

ГЛАВА 2.

1. На ангелъ-тъ на Ефесскѣ-тъ церквѣ пиши: Така казува който държи седмъ-тъ звѣзды въ десницѣ-тъ си, и който ходи по срѣдъ седмъ-тъ златны свѣтилницы:

2. Знаѣхъ твои-тъ дѣла, и трудъ-тъ ти, и търпѣніе-то ти, и че не можешъ да търпишь злы-тъ, и опиталъ си тѣзи, които наричатъ себе си апостоли, и не сѣ, и намѣрилъ си ги лъжцы;

3. И търпѣлъ си, и имашъ търпѣніе, и за мое-то име си ся трудилъ, и не си ся уморилъ.

4. Но имамъ *нищо* противъ тебе, защото си оставилъ първѣ-тъ си любовь.

5. И тѣй, помни отъ кѣдѣ си испаднѣлъ, и покай ся, и стори първы-тъ дѣла; ако ли не, ще дойдѣ при тебе скоро, и ще дигнѣ свѣтильникъ-тъ ти отъ мѣсто-то му, ако ся не покаешъ.

6. Но имашъ това, че ненавиждашь дѣла-та на Николанты-тъ, които ненавиждамъ и азъ.

7. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ: На тогози който побѣди, ще му дамъ да яде отъ дърво-то на живота, което е въ срѣдъ рай Божій.

8. И на ангелъ-тъ на Смирискѣ-тъ церквѣ пиши: Така казува първый-тъ и послѣдній-тъ, който бы мъртъвъ и оживѣ;

9. Знаѣхъ твои-тъ дѣла и скърбъ-тъ, и сиромашіѣ-тъ, (но богаты си,) и хулы-тъ на тѣзи които казувать себе си че сѣ Іудеи, и не сѣ, но сѣ съборище сатанинско.

10. Не бой ся нищо отъ онова което има да пострадашь; ето дяволъ-тъ има да турн *нѣкои* отъ васъ въ тъмницѣ, за да бѣдете искушени; и ще имате скърбъ до десеть дни. Бѣди вѣренъ до смъртъ, и ще ти дамъ вѣнецъ на животъ.

11. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ: Който побѣждава нѣма да ся поврѣди отъ вторѣ-тъ смъртъ.

ѣі. И ѿг҃лас Перга́мскіа цр҃кве напиши: та́кѡ глаго́летъ ѿмѣаи мечь обою́дѡ ѡзвѣренъ :

ѣі. Рѣмъ дѣла твоа, и гдѣ живѣши, и дѣже престолъ сатанинъ, и держиши ѿма моѣ, и не ѡвѣргася еси вѣры моеа и въ моа дни, въ на́же А́нтѣпасъ свидѣтель мо́й вѣрный, ѿже оубѣненъ кѣсть въ васъ, и дѣже живѣтъ сатана.

ѣі. Но ѿмамъ на тѣ малъ, ѿкѡ ѿмашъ тѣ державицъ оученіе Вала́амово, ѿже оучаше Вала́ка положи́ти собла́зны прѣсы́нми І́злевыми, ѿсти жѣрты Ідо́лскіа и любви тво́ри́ти.

ѣі. Та́кѡ ѿмашъ и ты державицъ оученіе Ні́колаітско, е́гоже ненави́ждѡ.

ѣі. Пока́йся: ѿще ли ни, прѣидѣ тебѣ ско́рѡ, и бра́нь сотвори́ю съ ни́ми мечѡмъ оустъ мо́ихъ.

ѣі. ѿмѣаи о́ухо слы́шати, да слы́шнѣтъ, что́ Дх҃ъ глаго́летъ цр҃квамъ: побѣжда́ющему да́мъ ѿсти ѡ ма́нны сокро́венныа, и да́мъ е́мѡ ка́мень кѣла, и на ка́мени ѿма но́во напи́сано, е́гѡже никто́же вѣсть, то́кмѡ прѣемаи.

ѣі. И ѿг҃лас Фѡта́ірскіа цр҃кве напиши: та́кѡ глаго́летъ Сѣхъ Бж҃ій, ѿмѣаи О́чи свои ѿкѡ пла́мень О́гненъ, и но́зѣ е́гѡ подобни ха́лколіва́нѡ:

ѣі. Рѣмъ твоа дѣла и лю́бовь, и слѣжесъ и вѣрсъ и терпѣніе твоѣ, и дѣла твоа, и послѣднѡа бѡла пѣрвыхъ.

ѣі. Но ѿмамъ на тѣ малъ, ѿкѡ ѡставля́еши женѣ Іеза́вѣа глаго́лющей себѣ кѣти проро́чицъ, оучи́ти и льсти́ти моа рабы, лю́бодѣйствовати, и си́сти жѣрты Ідо́лскіа.

ѣі. И да́хъ е́й вре́ма, да пока́ется ѡ лю́бодѣйства своѣгѡ, и не пока́дѡ.

ѣі. Сѣ ѡзъ полага́ю ю на О́дрѣ, и лю́бодѣицъ съ не́ю въ ско́рѣ вѣлію, ѿще не пока́ются ѡ дѣла́хъ сво́ихъ,

ѣі. И ча́да ѿхъ о́умръѣтъ сме́ртію: и о́уразгмѣю́тъ всѡ цр҃кви, ѿкѡ ѡзъ е́смь испыта́и сердца и о́утрѡбы: и да́мъ ва́мъ ко́мѡдо по дѣла́мъ ва́шымъ.

12. И на ангелъ-тъ на Пергамскѣ-тъ церквѣ пиши: Така казува тойзи който има острый-тъ и отъ двѣ-тъ страны мечъ:

13. Знаѣхъ твои-тъ дѣла, и дѣ живѣеши, дѣто е прѣстолъ-тъ сатанинскій, и държиши име-то ми, и не си ся отрекълъ отъ вѣрж-тъ ми, и въ дни-тъ въ конто бѣ Антипа вѣрный-тъ мой свидѣтель, когото убиха между васъ, дѣто живѣе Сатана.

14. Но имамъ малко противъ тебе, защото имашъ *нѣкои* тамо конто държатъ учение-то на Валаама, който учаше Валака да постави соблазнъ прѣдъ сынове-тъ Израилевы, да ядѣтъ идоложъртвенно и да блудствовать.

15. Така имашъ и ты *нѣкои* конто държатъ учение-то на Николанты-тъ, което ненавиждамъ.

16. Покай ся; ако ли не, ще дойдѣ при тебе скоро, и ще направѣхъ съ тѣхъ бой съ мечъ-тъ на уста-та си.

17. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церквы-тъ: На тогози който побѣди ще му дамъ да яде отъ скритѣ-тъ мѣнѣ, и ще му дамъ бѣло камыче, и на камыче-то име ново написано, което не познава никой освѣнъ който го зема.

18. И на ангелъ-тъ на Ѣиатирскѣ-тъ церквѣ пиши: Така казува Сынъ-тъ Божій, който има очи-тъ си както пламъкъ огненный, и нозѣ-тъ му сѣ подобны на халколиванъ.

19. Знаѣхъ твои-тъ дѣла, и любовь-тъ, и служение-то, и вѣрж-тъ, и търпѣние-то ти, и за дѣла-та ти, *че* послѣдни-тъ сѣ помного отъ първы-тъ.

20. Но имамъ малко противъ тебе, защото оставяши женѣ-тъ Іезавель, която казува себе си пророчища, да учи и да прѣлѣгва мон-тъ рабы да блудствовать и да ядѣтъ идоложъртвенно.

21. И дадохъ ѣй време да ся покае отъ блудство-то си, и не ся покае.

22. Ето азъ ѣхъ турямъ на одръ, и конто прѣлюбодѣйствовать съ неѣ въ голѣмѣ скърбѣ, ако ся не покажѣтъ отъ дѣла-та си.

23. И чада-та ѣ ще убѣѣхъ съ съ смъртъ. И ще познажѣтъ вси-къ-тъ церквы, *че* съмъ азъ който испытувамъ вѣтрѣшности и сѣрдца; и ще ви дамъ всякому споредъ дѣла-та му.

кд. Вѣмъ же глаголю и прочимъ съшымъ въ Ѳвѣтіѣхъ, иже не имѣтъ оученіа сего, и иже не разсмѣютъ глгбѣиъхъ сатаниннѣхъ, іакоже глаголютъ, не возложѣ на вы таготы иныя :

ке. Тѣмъ, еже имате, держите, дондеже прїидѣ.

кз. И повѣждающе и соблюдающе дѣла моя до конца, дамъ емѣ власть на ізѣицѣхъ,

ѣз. И оупасѣтъ ѿ жезломъ желѣзнымъ, іакъ сосѣды скѣдѣничи сокрѣшатся, іакоже и ѿзъ прїахъ ѿ Сѣа моего :

ки. И дамъ емѣ свѣздѣ оутреннюю.

кд. Имѣай оухо слышати, да слышитъ, что дѣхъ глаголетъ црквамъ.

ГЛАВА ҃.

а. И ѿглас Сардійскіа цркве напиши : тѣмъ глаголетъ имѣай сѣмь дѣхѣвъ Пжїихъ и сѣмь свѣздъ : вѣмъ твоѣ дѣла, іакъ имѣаши іакъ живъ, а мѣртвъ еси.

б. Бѣди бѣла, и оутверждаа прѣчаа имже оумрѣти, не ѡверѣтохъ ко дѣла твоихъ скончанныхъ прѣдъ Нѣомъ твоимъ.

в. Помниай оубо, какъ прїахъ еси, и слышала еси, и соблюдай и покайся, ѿце оубо не бдиши, прїидѣ на тѣ іакъ тѣтъ, и не имѣаши почѣти, въ кїи часъ прїидѣ на тѣ.

г. Но имѣаши малъ имѣнъ и въ Сардіи, иже не ѡскверниша рїзъ своихъ : и ходити имѣтъ со мною въ бѣлыхъ, іакъ достѣйни сѣтъ.

д. Повѣждаай, той ѡблечѣтся въ рїзы бѣлыя : и не имамъ ѡмыти имене егѡ ѿ книгъ живѣтнѣхъ, и исповѣмъ има егѡ прѣдъ Сѣемъ моимъ и прѣдъ ѿглас егѡ.

е. Имѣай оухо, да слышитъ, что дѣхъ глаголетъ црквамъ.

з. И ѿглас Фїладелфїйскіа цркве напиши : тѣмъ глаголетъ сѣи истинный, имѣай ключъ дѣдовъ, ѡверзаай, и никтоже затворитъ, затвораай, и никтоже ѡверзетъ :

24. А на васъ казувамъ и на другы-тъ въ Ѳіатиръ, които нѣматъ това ученіе, и които не сѣ познали (както е казано) дѣбини-тъ на Сатанѣ, нѣма да възложѣ на васъ другѣ теготѣ ;

25. Но онова което имате, държете доклѣ дойдѣ.

26. И който побѣди, и който упаци до край мон-тъ дѣла, нему ще дамъ власть надъ язычницы-тъ ;

27. И ще *гы* управява съсѣ жезлъ желѣзнь ; ще ся строятъ като сѣдове-тъ грѣнчарскы ; както и азъ пріяхъ отъ Отца си.

28. И ще му дамъ звѣздѣ-тъ утреннѣ.

29. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ.

ГЛАВА 3.

1. И на ангелъ-тъ на Сардійскѣ-тъ церкви пиши : Така казува той който има седмь-тъ духове Божіи, и седмь-тъ звѣзды : Знаѣ твои-тъ дѣла, че имашъ име че си живъ, а мъртъвъ си.

2. Бѣди бодръ, и утвърди останѣло-то което е готово да умре ; защото не намѣрихъ дѣла-та ти съвършенны прѣдъ Бога.

3. Помни прочее какъ си пріялъ и си чулъ, и пази, и покай ся. И тѣй ако не бодрствуваши, ще дойдѣ врѣхъ тебе като крадецъ, и нѣма да усѣтиши въ кой часъ ще дойдѣ врѣхъ тебе.

4. Но имашъ малко имена и въ Сардисъ, които не сѣ осквернили дрехы-тъ си ; и ще ходятъ съ мене въ бѣлы *дрехы*, защото сѣ достойны.

5. Който побѣди, той ще ся облѣче въ бѣлы дрехы, и нѣма да изгладѣ име-то му отъ книгѣ-тъ на живота, и ще исповѣдамъ негово-то име прѣдъ Отца си, и прѣдъ неговы-тъ ангелы.

6. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ.

7. И на ангелъ-тъ на Филадельфійскѣ-тъ церкви пиши : Така казува святой-тъ, истинный-тъ, който има ключъ-тъ Давидовъ ; който отвара и никой не затвара ; и затвара и никой не отвара :

и. ВѢМЪ ТВОА ДѢЛА: СЕ ДАХЪ ПРЕДЪ ТОБОЮ ДВѢРИ ѠВЕР-
сты, и никтѣже можеть затвориѣти ихъ: ѡ́кѡ малѡ ѡ́маши
сѡлѡ, и соблюахъ ѣси моѣ слово, и не Ѡвѣрглѡся ѣси ѡ́мене
моегѡ.

ѡ. СЕ ДАЮ Ѡ СѢМИЦА САТАНИНА ГЛАГОЛЮЩЫА СѢ БЫТИ
ІСА́ЕИ, и не сѣть: но агѣтъ: СЕ СОТВОРИЮ ИХЪ, ДА ПРИИДУТЪ
и ПОКЛО́НАТСѦ ПРЕДЪ НОГА́МА ТВОИ́МА, и ОУ́РАЗОУЩЕЮТСѦ, ѡ́кѡ ѡ́ЗЪ
ВОЗМОУЩЕЮ ТѦ.

ї. Ѣ́кѡ СОБЛЮАХЪ ѣСИ СЛѠВО ТЕРПѢНІА МОЕГѡ, и ѡ́ЗЪ ТѦ СО-
БЛЮАЩЪ Ѡ ГОДИ́НЫ ИСКУШЕ́НІА ХОТѦЩІА ПРИИТИ НА ВСЮ́ ВСЕЛѢ́ННІЮ
ИСКУСИТИ ЖИВУЩЫА НА ЗЕМЛИ.

ѡ. СЕ ГРАДЪ СКО́Рѡ: ДЕРЖИ, Ѣ́же ѡ́маши, ДА НИКТО́ЖЕ ПРИ-
ИМЕТЪ ВѢНЦА ТВОЕГѡ.

ѡ. ПОВѢЖДАЮЩАГО, СОТВОРИЮ СТОЛПѦ ВЪ ЦРКВИ БѢ́А МОЕГѡ,
и БОЛѢ НЕ ѡ́МАТЬ ИЗЫТИ КТОМУ́, и НАПИШУ́ НА НЕ́МЪ ѡ́МА БѢ́А
МОЕГѡ, и ѡ́МА ГРА́ДА БѢ́А МОЕГѡ, НОВА́Гѡ ІЕРУ́СА́ЛѦМА, СХОДАЩАГѡ
СЪ И́ЕЗЪ Ѡ БѢ́А МОЕГѡ, и ѡ́МА МОѢ НѠВОЕ.

ї. ИМѢ́АИ ОУ́ХО, ДА СЛЫШИ́ТЪ, ЧТО́ ДХЪ ГЛАГО́ЛЕТЪ ЦРКВА́МЪ.

ѡ. И ѡ́ГЛѦСЪ ЛАОДИ́КІЙСКІА ЦРКВЕ НАПИШУ́: ТА́кѡ ГЛАГО́ЛЕТЪ
ѡ́МИНЬ, СВИДѢ́ТЕЛЬ ВѢ́РНЫЙ и И́СТИННЫЙ, НАЧА́ТОКЪ СОЗДА́НІА
БЖІА:

ѡ. ВѢМЪ ТВОА ДѢЛА, ѡ́кѡ НИ СТСДѢ́НЪ ѣСИ НИ ТѢ́ПЪ: НЕ
ДА СТСДѢ́НЪ БЫ БЫ́ЛЪ НИ ТѢ́ПЪ.

ѡ. ТА́кѡ ѡ́кѡ Ѡ́БМОРЕ́НЪ ѣСИ, и НИ ТѢ́ПЪ НИ СТСДѢ́НЪ,
ИЗБЛЕВА́ТИ ТѦ Ѡ ОУ́СТЪ МОИ́ХЪ ѡ́МАМЪ.

ѡ. ЗАНЕ́ ГЛАГО́ЛЕШИ, ѡ́кѡ БОГА́ТЪ Ѣ́СМЪ, и Ѡ́БОГАТІ́ХСѦ, и
НИЧТО́ЖЕ ТРЕ́БЮЮ, и НЕ ВѢ́СИ, ѡ́кѡ ТЫ ѣСИ Ѡ́КА́НЕНЪ и БѢ́-
ДЕНЪ, и НИЩЪ и СЛѢ́ПЪ и НА́ГЪ:

и. СОВѢЩАЮ ТЕБѢ́ КСИ́ТИ Ѡ́ МЕНЕ́ ЗЛА́ТО РАЗЖЕ́НО О́ГНЕМЪ,
ДА Ѡ́БОГАТИ́ШИСѦ, и Ѡ́ДѢ́АНІЕ БѢ́ЛО, ДА Ѡ́БЛЕЧЕ́ШИСѦ, и ДА НЕ
ІА́ВИТСѦ СРА́МОТѦ НАГО́ТЫ ТВОЕѦ: и КОЛѢ́СРИМЪ ПОМА́ЖИ О́ЧН
ТВОИ́, ДА ВИ́ДИШИ.

8. Знаѣхъ твои-тъ дѣла ; ето, поставихъ прѣдъ тебе врата отворены, и никой не може да ги затвори ; защото имашъ малко силъ, и упазилъ си мое-то слово, и не си ся отречлъ отъ име-то ми.

9. Ето, ще направѣхъ тѣзи конто сѣ отъ съборище-то сатанинско, конто казуватъ себе си че сѣ Іудей, и не сѣ, но лъжатъ ; ето ще ги направѣхъ да дойдѣтъ и да ся поклонятъ прѣдъ нозѣ-тъ ти, и да познаѣтъ че азъ тя възлюбихъ.

10. Понеже си упазилъ слово-то на мое-то търпѣніе, и азъ ще упазѣхъ тебе отъ врѣме-то на искушеніе-то което ще дойде надъ всичкъ вселеннѣхъ, да искуси онѣзи конто живѣѣтъ по земѣхъ-тѣхъ.

11. Ето, идѣ скоро ; държъ това което имашъ, да ти не земе никой вѣнецъ-тъ.

12. Който побѣди, ще го направѣхъ стѣлпъ въ храмъ-тъ на Бога моего, и нѣма да излѣзе вече внѣ ; и ще напишѣ на него име-то на Бога моего, и име-то на градъ-тъ на Бога моего, *сирѣчь* на новыи-тъ Іерусалимъ, който слѣзува отъ небе-то отъ Бога моего ; *ще напишѣ* и ново-то мое име.

13. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ.

14. И на ангелъ-тъ на Лаодикѣйскѣхъ-тѣхъ церкви пиши : Така казува Аминъ, свидѣтель-тъ истинный и вѣрный, начало-то на Божіе-то създание.

15. Знаѣхъ дѣла-та ти, че не си нито студень нито топлъ ; дано да бѣше ты студень или топлъ ;

16. Така понеже си хладѣхъ, и нито студень нито топлъ, ще тя избѣлвамъ изъ уста-та си.

17. Защото казувашъ : Богатъ съмъ, и обогатихъ ся, и нѣмамъ нуждѣ отъ нищо, и не знаешъ че ты си окаяненъ, и бѣденъ, и сиромѣхъ, и слѣпъ, и голъ.

18. Совѣтувамъ тя да купишь отъ мене злато прѣчистено прѣзъ огнь, за да ся обогатишь, и дрехы бѣлы, за да ся облѣчешъ, и да ся не види срамота-та на твоѣхъ-тѣхъ голотъ, и помажи очи-тъ си съ колурий, за да гледашь.

дл. Ѥзъ, ѿхже ѡще люблю, ѡбличаю и наказую: ревниѡ оубо и покайся.

к. Се стою при двѣрехъ и толкъ: ѡще кто оуслышитъ гласъ мой, и ѡверзетъ двѣри, внидеъ къ немѹ, и вечерю съ нимъ, и той со мною.

кд. Побѣждающему дамъ сѣсти со мною на престолѣ моемъ, ѡкоже и ѡзъ побѣдихъ, и сѣдохъ со Оцѣмъ моимъ на престолѣ бгѹ.

кв. Имѣай оубо, да слышитъ, что Дхъ глаголетъ црквамъ.

ГЛАВА ᠕.

а. По сихъ видѣхъ, и се двѣри ѡверсты на нбсѣхъ, и гласъ первый, бгоже слышахъ ѡкѹ тревѹ глаголющю со мною, глагола: взыди сѣмъ, и покажѹ ти, бмѹже подобаетъ быти по сихъ.

б. И ѡбѣхъ въ Дсѣхъ: и се престолъ стоаше на нбсѣхъ: и на престолѣ сѣдахъ:

г. И сѣдахъ кѣ подобенъ видѣннѣмъ камени іасписъ и сардинови: и бѣ дсгѹ Окрестъ престола подобна видѣннѣмъ смарагдови.

д. И Окрестъ престола престолы двѣдесать и чѣтыри: и на престолѣхъ видѣхъ двѣдесать и чѣтыри старцы сѣдащыя, ѡблечены въ бѣлыя ризы, и имѣахъ вѣнцы златы на главахъ своихъ.

е. И ѡ престола исхождахъ мнѡгѹ и громъ и гласы: и седмъ свѣщеникѹмъ огненныхъ горящихъ предъ престоломъ, ѡже сѣтъ седмъ дхѹмъ бжѣихъ:

ж. И предъ престоломъ море стеклѹно, подобно крѣсталу. и посреѣ престола и Окрестъ престола чѣтыре живѹтны исполнены очесъ спредѣ и создѣны.

з. И живѹтны первое подобно львѹ, и второе живѹтны

19. Азъ конто любѣхъ, изббличавамъ и наказувамъ *гы*; за това бѣди ревнитель и покай ся.

20. Ето, стоѣхъ на врата-та и хлопамъ; ако чуе нѣкой гласъ-тъ ми, и отвори врата-та, ще влѣзъ при него, и ще вечерямъ съ него, и той съ мене.

21. Който побѣди, ще му дамъ да сѣдне съ мене на прѣстолъ-тъ ми, както и азъ побѣдихъ, и сѣднѣхъ съ Отца си на неговъ-тъ прѣстолъ.

22. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ.

ГЛАВА 4.

1. Слѣдъ това видѣхъ, и ето врата отворены на небе-то; и първый-тъ гласъ, що чухъ, *бѣше* като *гласъ* отъ трѣбъ която ми говораше, и казуваше: Възлѣзь тука, и ще ти покажъ което трѣбува да стане слѣдъ това.

2. И той часъ быдохъ *въ изстѣпленіе* Духомъ, и ето бѣше поставенъ прѣстолъ на небе-то, и на прѣстолъ-тъ *имаше* нѣкой сѣднѣлъ;

3. И сѣднѣмый-тъ бѣ подобенъ на іасписъ и сардійскый камькъ; *имаше* около прѣстолъ-тъ и дѣга на гледъ подобна на смарагдъ.

4. И около прѣстолъ-тъ *имаше* двадесетъ и четири прѣстола, и на прѣстола-тъ видѣхъ че сѣдяхъ двадесетъ-тъ и четири старци, облѣчени въ бѣлы дрехы, и имахъ на главы-тъ си вѣнцы златны.

5. И отъ прѣстола исхождахъ свѣткавицы и грѣмежи и гласове. *Имаше* и седмъ свѣтила огнениы, конто горѣхъ прѣдъ прѣстолъ-тъ, конто сѣ седмъ-тъ духове Божіи.

6. И прѣдъ прѣстолъ-тъ *имаше* море стьклено, подобно на кристалъ; и въ срѣдъ прѣстолъ-тъ и около прѣстолъ-тъ четири животны, пълны съ очи и отъ прѣдъ и отъ задъ.

7. И първо-то животно *бѣ* подобно на лвъ, и второ-то животно

ПОДОБНО ТЕЛЦ҃Ъ, ꙗ҃ ТРЕТІЕ ЖИВОТНО ꙗ҃ЩІЕЕ ЛИЦЕ ꙗ҃КѢ ЧЕЛО-
ВѢК҃Ъ, ꙗ҃ ЧЕТВЕРТОЕ ЖИВОТНО ПОДОБНО ОРА҃Ъ ЛЕТАЮЩЕ.

ѿ. ꙗ҃ ЖИВОТНА ЧЕТЫРЕ ѲДІНО КОЕЖДО ꙗ҃ХЪ ꙗ҃МѢАХЪ ПО ШЕСТЬ
КРІАЪ О҃КРЕСТЪ, ꙗ҃ ВУСТРЬЩАСЯ ІСПОЛНЕНА ОЧЕСЪ, ꙗ҃ ПОКОА НЕ
ꙗ҃МСТЪ ДЕНЬ ꙗ҃ НОЩЬ, ГЛАГОЛЮЩЕ: С҃ТЪ, С҃ТЪ, С҃ТЪ ГД҃Ь БГ҃Ъ ВСЕ-
ДЕРЖИТЕЛЬ, ꙗ҃ЖЕ ВѢ ꙗ҃ СЫЙ ꙗ҃ ГРАДЫЙ.

а. ꙗ҃ ѲГДА ДАША ЖИВОТНАА СЛАВЪ ꙗ҃ ЧЕСТЬ ꙗ҃ БЛАГОДАРЕНІЕ
СБДАЮЩЕМО НА ПРЕСТОЛѢ, ЖИВЮЩЕМО ВО ВѢКИ ВѢКѢВЪ,

г. ПОДОША ДВАДЕСЯТЬ ꙗ҃ ЧЕТЫРЕ СТАРЦЫ ПРЕД СБДАЮЩИМЪ НА
ПРЕСТОЛѢ, ꙗ҃ ПОКЛОНИШАСЯ ЖИВЮЩЕМО ВО ВѢКИ ВѢКѢВЪ, ꙗ҃ ПО-
ЛОЖИША ВѢНИЦЫ СВОА ПРѢД ПРЕСТОЛОМЪ, ГЛАГОЛЮЩЕ:

д. ДОСТОИИЪ ѲСІ ГД҃И ПРИАТИ СЛАВЪ ꙗ҃ ЧЕСТЬ ꙗ҃ СИЛЪ: ꙗ҃КѢ
ТЫ ѲСІ СОЗДААЪ ВСАЧЕСКАА, ꙗ҃ ВОЛЕЮ ТВОЕЮ СГ҃ТЬ ꙗ҃ СОТВОРЕНИ.

ГЛАВА Ѳ.

а. ꙗ҃ ВИДѢХЪ ВЪ ДЕСНИЦѢ СБДАЮЩАГѢ НА ПРЕСТОЛѢ КНИГЪ
НАПИСАНЪ ВУСТРЬЩАСЯ ꙗ҃ ВПѢЩАСЯ ЗАПЕЧАТАНЪ СЕДМІЮ ПЕЧАТІЮ.

б. ꙗ҃ ВИДѢХЪ А҃ГГЛА КРѢПКА ПРОПОВѢДАЮЩА ГЛАСОМЪ ВЕЛИ-
КИМЪ: КТО ѲСТЬ ДОСТОИИЪ РАЗГН҃СТИ КНИГЪ ꙗ҃ РАЗРѢШИТИ ПЕ-
ЧАТИ ѲА;

г. ꙗ҃ НИКТОЖЕ МОЖАШЕ НИ НА НЕБ҃СІ, НИ НА ЗЕМЛІ, НИЖЕ
ПОДЪ ЗЕМЛЕЮ, РАЗГН҃СТИ КНИГЪ, НИЖЕ ЗРѢТИ Ю.

д. ꙗ҃ АЗЪ ПЛАКАХЪСЯ МНОГѢ, ꙗ҃КѢ НИЕДИНЪ ѰВРѢТЕСЯ ДО-
СТОИИЪ РАЗГН҃СТИ ꙗ҃ ПРОЧЕСТИ КНИГЪ, НИЖЕ ЗРѢТИ Ю.

ѳ. ꙗ҃ ѲДИНЪ Ѱ СТАРЕЦЪ ГЛАГОЛА МН: НЕ ПЛАЧИСА: СЕ ПОБѢ-
ДИАЪ ѲСТЬ ЛЕВЪ, ꙗ҃ЖЕ СЫЙ Ѱ КОЛѢНА ІЗДОВА КОРЕНЬ ДѢДОВЪ,
РАЗГН҃СТИ КНИГЪ ꙗ҃ РАЗРѢШИТИ СЕДМЬ ПЕЧАТЕЙ ѲА.

б. ꙗ҃ ВИДѢХЪ, ꙗ҃ СЕ ПОСРЕДѢ ПРЕСТОЛА, ꙗ҃ ЧЕТЫРЕХЪ ЖИВОТ-
НЫХЪ, ꙗ҃ ПОСРЕДѢ СТАРЕЦЪ, А҃ГНЕЦЪ СТОАЩЪ ꙗ҃КѢ ЗАКОЛЕНЪ,
ꙗ҃ЩІЩЬ РОГѢВЪ СЕДМЬ ꙗ҃ ОЧЕСЪ СЕДМЬ, ѲЖЕ ѲСТЬ СЕДМЬ ДХ҃ѢВЪ
БЖІИХЪ ПОСЛАНЫХЪ ВО ВСЮ ЗЕМЛЮ.

подобно на телець, и трето-то животно имаше лице като чловѣкъ, и четвърто-то животно *бъ* подобно на орелъ лѣтящъ.

8. И чѣтыри-тѣ животны имахъ всяко по шесть крыла изоколо, и отвѣтрѣ бѣхъ пълны съ очи; и не си почивать день и нощь но казувать: Святъ, святъ, святъ Господь Богъ Вседържитель, който бѣ, и който е, и който ще бѣде.

9. И когато животны-тѣ приносятъ славъ и почестъ и благодареніе на тогози който сѣди на прѣстолъ-тѣ, и живѣе во вѣки вѣковъ,

10. Двадесеть-тѣ и чѣтыри старци падатъ прѣдъ сѣднжмый-тѣ на прѣстолъ-тѣ, и ся покланятъ живущему во вѣки вѣковъ, и полагають вѣнцы-тѣ си прѣдъ прѣстолъ-тѣ, и казувать:

11. Достопнъ си, Господи, да прїимешъ славъ и почестъ и силъ; защото ты си създалъ всичко, и чрѣзъ твоѣхъ-тѣхъ волюхъ сществува и е създадено.

ГЛАВА 5.

1. И видѣхъ въ десницѣхъ-тѣхъ на сѣднжмый-тѣ на прѣстолъ-тѣ книгъ написанъ отъ вѣтрѣ и отъ вѣнъ, запечатанъ съсъ седмь печата.

2. И видѣхъ ангелъ крѣпкъ че проповѣдуваше съ гласъ голѣмъ: Кой е достопнъ да разгъне книгъ-тѣхъ и да развърже печати-тѣ ѣ?

3. И никой не можаше нито на небе-то, нито на земѣхъ-тѣхъ, нито подъ земѣхъ-тѣхъ, да разгъне книгъ-тѣхъ, нито да ѣхъ гледа.

4. И азъ плакахъ много, защото ся не намѣри никой достопнъ да разгъне и да прочете книгъ-тѣхъ, нито да ѣхъ гледа.

5. И единъ отъ старцы-тѣхъ казува ми: Не дѣй плака; ето прѣвзмогнъ Львъ-тѣхъ, който е отъ племе-то Іудово, Корень-тѣхъ Давидовъ, да разгъне книгъ-тѣхъ, и да развърже седмь-тѣхъ нейны печата.

6. И видѣхъ, и ето, въ срѣдъ прѣстолъ-тѣхъ и чѣтыри-тѣхъ животны, и въ срѣдъ старцы-тѣхъ, Агне стоеше като заклано, и имаше седмь рога, и седмь очи, които съ седмь-тѣхъ духове Божїи распродовани по всичкѣхъ-тѣхъ земѣхъ.

3. И прїиде и прїаѣтъ кни́гъ ѿ десни́цы сѣда́шагѡ на престолѣ.

и. И ѣгда прїаѣтъ кни́гъ, четы́ре живѡ́тна, и двѣдесать и четы́ре стѣрцы падѡша предъ ѡгнемъ, имѡ́ущіе кїи́ждо г҃сли, и фїа́лы зла́ты по́лны дѡмїа́ма, и́же с҃уть моли́твы стѣхъ.

а. И поѡ́тъ пѣснь но́вѡ, глаго́люще: досто́инъ є́си прїа́ти кни́гъ, и ѡвѣрсти печѣти ѣа: ꙗ́кѡ закла́сѧ, и и́скъспїа́з є́си Б҃гови на́сѡ кро́вию свое́ю ѿ всѧкагѡ колѣ́на и ѡзы́ка и люде́й, и пле́менъ,

і. И сотвори́аъ є́си на́сѡ Б҃гови на́шемъ цр҃ь, и іере́н, и воцари́мѧ на землїи.

аі. И ви́дѣхъ и слы́шахъ гласъ ѡг҃ла́вѡхъ мно́гихъ ѡкрестъ престѡла и живѡ́тныхъ и стѣре́цъ, и бѣ́ число ѡхъ ты́сѧца ты́сѧцами,

вї. Глаго́люще гласѡмъ вели́кимъ: досто́инъ є́сть ѡгнецъ зако́ленный прїа́ти си́аъ и богѣ́тство и премѡдрѡ́сть и крѣ́пость и чѣ́сть и сла́вѡ и бл҃госло́вѣніе.

гї. И всѧко создѣ́ніе, ѣ́же є́сть на нѣсїи, и на землїи, и по́д землѣю, и на мо́рн, ꙗ́же с҃уть, и сѡща́а въ нїхъ, всѧ слы́шахъ глаго́люща: сѣда́шемъ на престолѣ, и ѡгнѡс: бл҃госло́вѣніе и чѣ́сть и сла́ва и держа́ва во вѣ́ки вѣ́кѡвѡхъ.

дї. И четы́ре живѡ́тна глаго́лахъ: а́минь; и двѣдесать и четы́ре стѣрцы падѡша и поклони́шасѧ живѡ́щемъ во вѣ́ки вѣ́кѡвѡхъ.

ГЛАВА 5.

а. И ви́дѣхъ, ѣгда ѡвѣрзе ѡгнецъ є́динъ ѿ седмїи печѣтей, и слы́шахъ є́динагѡ ѿ четы́рехъ живѡ́тныхъ глаго́люща ꙗ́коже гласъ грѡ́мный: гради́ и ви́ждь.

в. И ви́дѣхъ, и сѣ ко́нъ вѣ́аъ, и сѣда́й на нѣмъ имѣ́аше лѡ́къ, и да́нъ бы́сть є́мъ вѣ́нѣцъ, и ѡзы́де побѣ́жда́аи, и да побѣ́дитъ.

7. И дойде и зѣ книгѣ-тѣ изъ десницѣ-тѣ на сѣдящій-тѣ на прѣстолѣ-тѣ.

8. И когато зѣ книгѣ-тѣ, четыри-тѣ животны, и двадесеть-тѣ и четыри старци паднѣхѣ прѣдъ Агне-то, държаще всякой китарѣ, и златны чашы пѣли съ темянѣ, които сѣ молитвы-тѣ на святыи-тѣ.

9. И пѣхѣ новѣ пѣснь, и казувать: Достойнѣ си да земешъ книгѣ-тѣ, и да распечаташъ печати-тѣ ѿ; защото си былъ закланъ, и искупилъ си ны Богу съ кръвь-тѣ си, отъ всяко племе и языкъ и народъ и родъ;

10. И направилъ си ны Богу нашему царіе и священницы, и ще царувамы на земѣ-тѣ.

11. И видѣхъ, и чухъ гласъ отъ много ангелы около прѣстолѣ-тѣ и животны-тѣ и старцы-тѣ; и число-то имъ бѣше тмы на тмы и тысящи на тысящи.

12. И казувахъ съ гласъ голѣмъ: Достойно е Агне-то закланото да земе силѣ, и богатство, и прѣмудрость, и крѣпость, и почесть, и славѣ, и благословеніе.

13. И всяко созданіе което е на небе-то, и на земѣ-тѣ, и подъ земѣ-тѣ, и колко-то сѣ въ море-то, и всичко що е въ тѣхъ, чухъ че казувахъ: На тогози който сѣди на прѣстолѣ-тѣ, и на Агне-то да бжде благословеніе и почесть и слава и държава во вѣкы вѣковъ.

14. И четыри-тѣ животны казувахъ: Аминь; и двадесеть-тѣ и четыри старци паднѣхѣ и поклонихъ ся тому който живѣе во вѣкы вѣковъ.

ГЛАВА 6.

1. И видѣхъ когато отвори Агне-то единъ отъ *седмь-тѣ* печата, и чухъ едно отъ четыри-тѣ животны че говоряше, като съ гласъ отъ грѣмъ: Ела и виждь.

2. И видѣхъ, и ето конь бѣлъ; и сѣднѣмый-тѣ на него имаше лѣкъ; и даде му ся вѣнецъ, и излѣзе побѣждающъ и да побѣди.

ѿ. И ѿ҃҃҃дѧ ѡвѣрзе печѧть вторѡю, слышахъ вторѡе животно глаголющее: гради и вѣждь.

д. И ѡзыде дрѡгій конь рыжъ, и сѣдѧщимъ на немъ дано бысть взѧти миръ ѡ землѧи, и да оубѣетъ дрѡгъ дрѡга, и данъ бысть емъ мечъ великій.

е. И ѿ҃҃҃дѧ ѡвѣрзе третью печѧть, слышахъ третіе животно глаголющее: гради и вѣждь. и вѣдѣхъ, и сѣ конь вѡронъ, и сѣдѧи на немъ ѡмѣаше мѣрило въ рѡцѣ своей.

ѕ. И слышахъ гласъ посредѣ четырехъ животныхъ глаголющій: мѣра пшеницы за динарь, и три мѣры ѡчмена за динарь: и елѧ и вѣна не вредѧ.

з. И ѿ҃҃҃дѧ ѡвѣрзе четвертую печѧть, слышахъ гласъ четвертагѡ животно глаголющій: гради, и вѣждь.

и. И вѣдѣхъ, и сѣ конь блѣдъ, и сѣдѧщій на немъ, ѡма емъ смѣрть: и ѡдъ ѡдѧше въ слѣдъ ѿ҃҃҃: и дана бысть емъ ѡвласть на четвертой чѧсти землѧи оубѣити ѡрѡжѧемъ и глѧдомъ и смѣртью, и свѣрши земными.

д. И ѿ҃҃҃дѧ ѡвѣрзе пятую печѧть, вѣдѣхъ поѡ Олтарѣмъ дѡшы ѡзвѣенныхъ за слово Бжѧе и за свидѣтельство, еже ѡмѣахъ,

ї. И возопѧша гласомъ великимъ, глаголюще: доколѣ блѧко стѣй и ѡстинный не сѡдиши и не мстиши кровѧи нашей ѡ живущихъ на землѧи;

дл. И даны быша коемждѡ ѡхъ, рѡзы бѣлы, и речѧно бысть ѡмъ, да почіютъ ѿ҃҃҃ вѣмѧ мало, дѡндеже скончѧются и клеверѧти ѡхъ и братѧ ѡхъ, ѡмѡщїи ѡзвѣени быти, ѡкоже и тѧи.

в. И вѣдѣхъ, ѿ҃҃҃дѧ ѡвѣрзе шестую печѧть, и сѣ бысть трѡсцъ вѣлій, и солнце мрачно бысть ѡкѡ вѣтѧще власѧно, и лѡна бысть ѡкѡ кровь:

г. И свѣзды нѣныя падѡша на зѣмлю, ѡкоже смѡковница ѡметѧетъ рѡпы своѧ ѡ вѣтра велика дѡвѣжима:

3. И когато отвори вторый-тъ печать, чухъ второ-то животно че казуваше: Ела и виждь.

4. И излѣзе другъ конь чървень; и на сѣднѣлый-тъ на него даде ся да вдигне миръ-тъ отъ земѣхъ-тѣхъ, и да ся избѣжтъ единъ другый, и даде му ся сабя голѣма.

5. И когато отвори третій-тъ печать, чухъ трето-то животно че казуваше: Ела и виждь. И видѣхъ, и ето конь чернъ, и сѣднѣлый-тъ на него имаше къпоны въ рѣкѣхъ.

6. И чухъ гласъ отъ срѣдѣ четыри-тъ животны който казуваше: Една ока пшеница за динарь, и три омы ечимыкъ за динарь; и масло-то и вино-то не поврѣждай.

7. И когато отвори четвъртый-тъ печать, чухъ гласъ отъ четвърто-то животно че казуваше: Ела и виждь.

8. И видѣхъ, и ето конь блѣдъ, и име-то на сѣдящій-тъ на него бѣше Смерть, и Адъ идяше слѣдъ него; и даде имъ ся власть надъ четвъртѣхъ-тѣхъ часть на земѣхъ-тѣхъ, да умъртвяватъ съсъ сабѣхъ и съ гладъ и съсъ смърть и съсъ звѣрове-тъ земны.

9. И когато отвори петый-тъ печать, видѣхъ подъ олтарь-тъ души-тъ на закланы-тъ за слово-то Божіе, и за свидѣтельство-то което упазихъхъ.

10. И выкахъ съ гласъ голѣмъ и казувахъ: До кога, Владыко святой и истинный, не сѣдишь и не отмѣстывашъ кровь-тѣхъ ни отъ живущы-тъ по земѣхъ-тѣхъ?

11. И дадохъ ся всякому бѣлы одежды, и рече имъ ся да си починѣтъ още малко врѣме доклѣ ся допѣлнѣтъ и сослужители-тъ имъ и братія-та имъ, които има да бѣдѣтъ убити както и тѣ.

12. И видѣхъ когато отвори шестый-тъ печать, и ето станѣхъ трусь голѣмъ, и слънце-то станѣхъ черно като врѣтище струнено, и луна-та станѣхъ като кровь.

13. И звѣзды-тъ небесны паднѣхъхъ на земѣхъ-тѣхъ, както смоковница-та мета незрѣлы-тъ си смокыни расклащана отъ силенъ вѣтръ.

д҃і. И нѣо ѡлазѣса ѡкѡ свѣтокѡ свиваемо, и всѧка гора и острѡва ѡ мѣстѡ своѣхъ двѣгнѡшасѧ :

е҃і. И цр҃іе зѣмстѣи и велмѡжи и богѧтѣи и тысащѣицы и сѣлѣи и всѧкѡ рѣкѡ и всѧкѡ свободѣ скрѣшасѧ въ пещѣрахъ и кѧменѣи горѣстѣмѡ,

є҃і. И глаголаша горѧмѡ и кѧменѣю: падѣте на ны, и покрѣйте ны ѡ лицѡ сѣдѧщагѡ на престѡлѣ, и ѡ гнѣва ѡгнѧ:

з҃і. Иѡкѡ прѣиде дѣнь великѣи гнѣва є҃гѡ, и ктѡ мѡжетѡ стѧти;

ГЛАВА 3.

а. И по сѣмѡ вѣдѣхъ четѣре ѡг҃лы стоѧщѡ на четѣрѣхъ о҃г҃лѣхъ землѣи, держѧщѡ четѣре вѣтры зѣмскѣи, да не дышетѡ вѣтрѡ на зѣмлю, ни на море, ни на всѧко дрѣво.

б. И вѣдѣхъ ѣнаго ѡг҃ла восходѧща ѡ восхода сѡлнца, ѣмѡща печѧть б҃га живѧгѡ: и возопѣ гласомѡ велѣимѡ кѡ четѣремѡ ѡг҃ламѡ, ѣмже данѡ бысть вредѣти зѣмлю и море, глагола:

г. Не вредѣте ни землѣи, ни морѡ, ни дрѣвѣсѡ, дѡндеже запечатлѣмѡ рабѡ б҃га нѧшегѡ на челѣхъ ѣхъ.

д. И слышахъ числѡ запечатлѣнныхъ, стѡ четѣредѣсѧть четѣре тысащѣи запечатлѣнныхъ ѡ всѧкагѡ колѣна сынѡвѡ ѣлевѡхъ:

е. Ѡ колѣна іс҃дова, двѧнѧдѣсѧть тысащѣи запечатлѣнныхъ: ѡ колѣна рѡвѣмова, двѧнѧдѣсѧть тысащѣи запечатлѣнныхъ: ѡ колѣна гѧдова, двѧнѧдѣсѧть тысащѣи запечатлѣнныхъ:

є. Ѡ колѣна ѡсѣрова, двѧнѧдѣсѧть тысащѣи запечатлѣнныхъ: ѡ колѣна нефѡлѣмѡла, двѧнѧдѣсѧть тысащѣи запечатлѣнныхъ: ѡ колѣна манѧссѣнна, двѧнѧдѣсѧть тысащѣи запечатлѣнныхъ:

з. Ѡ колѣна сѡмѣѡнова, двѧнѧдѣсѧть тысащѣи запеча-

14. И небе-то ся оттегли като книга която ся свива, и всяка планина и островъ повдигнахъ ся отъ мѣсто-то си.

15. И царіе-тъ земли, и голѣмци-тъ, и богати-тъ, и тысящници-тъ, и силни-тъ, и всякой робъ, и всякой свободенъ, скрыхъ ся въ пещеры-тъ и въ канары-тъ на планины-тъ,

16. И казувать на планины-тъ и на канары-тъ : Паднѣте врѣхъ нась, и скрыйте ны отъ лице-то на сѣдящій-тъ на прѣстолъ-тъ, и отъ гнѣвъ-тъ на Агне-то ;

17. Защото дойде голѣмий-тъ день на неговый-тъ гнѣвъ ; и кой може да устон ?

ГЛАВА 7.

1. И слѣдъ това видѣхъ четири ангелы че стоехъ на четири-тъ жгѣла на земѣ-тъ, и държехъ четири-тъ вѣтрове земны, да не духа вѣтръ по земѣ-тъ, нито по море-то, нито на никое дърво.

2. И видѣхъ другъ ангелъ че възлѣзе отъ истокъ на слънце-то, който имаше печать на Бога живаго ; и извика съ гласъ голѣмъ къмъ четири-тъ ангела, на които бѣ дадено да поврѣдятъ земѣ-тъ и море-то,

3. И казуваше имъ : Не поврѣждайте земѣ-тъ, нито море-то, нито дръвѣ-та, докѣ ударимъ печать на чела-та на рабы-тъ на Бога нашего.

4. И чухъ число-то на печатаны-тъ, сто и четиридесетъ и четири тысящи *бѣхъ* печатани отъ всички-тъ племена на сынове-тъ Израилевы ;

5. Отъ племе-то Іудово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Рувимово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Гадово, дванадесетъ тысящи печатани ;

6. Отъ племе-то Асирово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Нефѣалимово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Манассіево, дванадесетъ тысящи печатани ;

7. Отъ племе-то Симеоново, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ

таѣннѣхъ: ѿ колѣна Левіина, двана́десать ты́сѣхъ запеча-
таѣннѣхъ: ѿ колѣна Ісаха́рова, двана́десать ты́сѣхъ запеча-
таѣннѣхъ:

и. ѿ колѣна Завау́ина, двана́десать ты́сѣхъ запечатѣн-
нѣхъ: ѿ колѣна Іу́сифова, двана́десать ты́сѣхъ запечатѣн-
нѣхъ: ѿ колѣна Беніа́минова, двана́десать ты́сѣхъ запеча-
таѣннѣхъ.

д. По сіѣхъ вѣдѣхъ, и се наро́дъ мно́гъ, е́гоже и́счестѣ
никто́же мо́жетъ, ѿ вса́кагѡ іа́зыка и колѣна и люде́й и
пле́менъ, стоѡще пре́д престόломъ и пре́д аг҃нцемъ, ѡблечены
въ рѣзы бѣлы, и фіні́цы въ рска́хъ и́хъ:

і. И возопіша гласомъ ве́ліимъ глаголюще: спасе́нїе съ-
дѡщемъ на престолѣ́ Бг҃с нашемъ и аг҃нцѣ:

аі. И вси́ аг҃ли стоѡхъ о́крестъ престόла и ста́рецъ и
четыре́хъ живо́тныхъ: и падо́ша на лица́ пре́д престόломъ, и
поклони́шася Бг҃с,

вї. Глаголюще: а́минь: кѡгослове́нїе и сла́ва и премѣ́дрость
и хвала́ и че́сть и сі́ла и крѣ́пость Бг҃с нашемъ во вѣ́ки вѣ-
кѡвъ, а́минь.

гї. И ѡвѣща́ е́динъ ѿ ста́рецъ глаго́ла мѣ: сіи ѡблече́нїи
въ рѣзы бѣлы, кто́ сѣтъ, и ѡкѣ́дѡ прїидо́ша;

аі. И рѣхъ е́мъ: Гд҃и, ты вѣ́си. и рече́ ми: сіи сѣтъ, и́же
прїидо́ша ѿ ско́рби вели́кѡ, и и́спра́ша рѣзы своѡ́ и оу́бѣ-
ли́ша рѣзы своѡ́ въ кро́ви аг҃ни.

еї. Се́гѡ ра́ди сѣтъ пре́д престόломъ Бж҃їимъ, и слѣ́жатъ
е́мъ де́нь и но́щъ въ цр҃кви е́гѡ: и сѣда́и на престолѣ́ все-
ли́тсѡ въ нѣхъ.

ѕї. Не взы́мѡтъ ктомъ́ ниже́ вжа́ждѡтъ, не и́мать же
па́сти на нѣхъ со́лнце, ниже́ вса́къ зно́й:

зї. И́кѡ аг҃нецъ, и́же посре́дѣ́ престόла, оу́пасе́тъ ѡ́, и
наста́витъ и́хъ на живо́тныхъ исто́чники вѣ́дъ, и ѡи́метъ Бг҃ъ
вса́къ слезъ ѿ О́чию и́хъ.

племе-то Левіево, дванадесетъ тысящи печатани, отъ племе-то Иссахарово, дванадесетъ тысящи печатани,

8. Отъ племе-то Завулоново, дванадесетъ тысящи печатани; отъ племе-то Иосифово, дванадесетъ тысящи печатани; отъ племе-то Вевіаминово, дванадесетъ тысящи печатани.

9. Слѣдъ това видѣхъ, и ето народъ много, когото никой не можаше да изброи, отъ всички-тѣ колѣна и племена и народы и языцы, конто стоехъ прѣдъ прѣстолъ-тѣ и прѣдъ Агне-то, облѣчени въ бѣлы дрехы, и държехъ финиковы *вѣтвѣ* въ рѣцѣ,

10. И выкахъ съ голѣмъ гласъ и казувахъ: Спасеніе Богу нашему който сѣди на прѣстолъ-тѣ, *спасеніе* и на Агне-то.

11. И всички-тѣ ангели стоехъ около прѣстолъ-тѣ и *около* старцы-тѣ и четири-тѣ животны, и паднѣхъ на лице прѣдъ прѣстола, та ся поклонихъ Богу,

12. И казувахъ: Аминь; благословеніе, и слава, и прѣмудрость, и благодареніе, и почестъ, и сила, и крѣпость, Богу нашему въ вѣки вѣковъ, Аминь.

13. И отговори единъ отъ старцы-тѣ, та ми каза: Тѣзи облѣчени-тѣ въ бѣлы-тѣ дрехы, кои сѣ, и отъ кѣдѣ сѣ дошли?

14. И рѣкохъ му: Господине, ты знаешь. И рече ми: Тѣ сѣ конто идѣтъ отъ голѣмѣ-тѣ скърбѣ; и опрахъ дрехы-тѣ си, още избѣлихъ дрехы-тѣ си въ кръвъ-тѣ на Агне-то.

15. За това сѣ прѣдъ прѣстолъ-тѣ Божій, и служатъ нему день и нощъ въ неговый-тѣ храмъ; и сѣдящій-тѣ на прѣстолъ-тѣ ще ся всели въ нихъ.

16. Нѣма да огладнѣѣтъ вече, нито да ожедниѣтъ вече, нито ще ги удари слънце-то, нито нѣкой пекъ;

17. Защото Агне-то което е посрѣдъ прѣстолъ-тѣ ще ги упасе, и ще ги заведе на живы извори отъ воды, и ще обърше Богъ всякъ съзжъ отъ очи-тѣ имъ.

ГЛАВА ѱ.

а. И ѿ҃гда ѿверзе седмѹ печать, бысть безмолвіе на нбси ѿкѡ полз часа.

б. И видѣхъ седмь Анггловъ, иже предъ Промъ стоахъ: и дано бысть имъ седмь трѣвъ.

в. И др҃гий Анггль пріиде, и ста предъ Олтаремъ имѣаи каділницъ златъ: и даны быша емѹ дѡмїами мнози, да дастъ моли́твамъ сѣихъ всѣхъ на Олтарь златый сѣшїи предъ престоломъ.

г. И изыде дымъ каділный моли́твами сѣихъ ѿ р҃ски Анггла предъ Пр҃а.

д. И възѣхъ Анггль каділницъ, и наполни ю ѿ Огнѧ сѣшагѡ на Олтарѣ, и положи на землѣ: и быша гласи и грѣми и блистѧнїа и трѣсз.

е. И седмь Анггль, иже имѣахъ седмь трѣвъ, о҃готовашася, да вострѣвѣтъ.

ж. И первомъ Анггль вострѣвѣвъ, бысть градъ и Огнь, смѣшены съ кровїю, и падѡша на землѹ: и третїа часть дрѣва погорѣ, и всѧка трава злачнаа погорѣ.

з. И вторымъ Анггль вострѣвѣ, и ѿкѡ горѧ велика Огнемъ жегѡма ввержена бысть въ море: и бысть третїа часть мора кровь,

и. И о҃мре третїа часть создѧнїи сѣиныхъ въ мѡри имѹщихъ дѡшы, и третїа часть кораблей погнѣе.

і. И третїмъ Анггль вострѣвѣ, и падѣ съ нбсе свѣзда велика горѧщи ѿкѡ свѣща, и падѣ на третїю часть рѣкъ, и на истѡчники водныхъ.

іа. И имѧ свѣзда глаголется ѿшїаосз: и бысть третїа часть вѡдъ ѿкѡ пельны: и мнози ѿ челоѡкъ о҃мроша ѿ вѡдъ, ѿкѡ гѡрьки бѣша.

іб. И четвѣртымъ Анггль вострѣвѣ, и о҃звѣзена бысть третїа часть солнца и третїа часть л҃гны и третїа часть

ГЛАВА 8.

1. И когато отвори седмий-тъ печать, мълчаніе быде на небе-то колкото до половинъ часъ.

2. И видѣхъ седмь-тъ ангелы, които стоехъ прѣдъ Бога, и дадохъ имъ ся седмь трѣбы.

3. И дойде другъ ангелъ, та застанъ при олтарь-тъ, и държеше златнѣ кадилицѣ; и даде ся нему темянъ много, да принесе съ молитвы-тъ на вси-тъ святыи, надъ златный-тъ олтарь, който бѣ прѣдъ прѣстолъ-тъ.

4. И възлѣзе прѣдъ Бога дымъ-тъ кадилный съ молитвы-тъ на святыи-тъ отъ рѣкъ-тъ на ангела.

5. И зѣ ангелъ-тъ кадилицѣ-тъ, и напълни ѣхъ отъ огнь-тъ на олтарь-тъ, и хвърли на земѣ-тъ; и станѣхъ гласове и грѣмове и свѣткавицы и трусь.

6. И седмь-тъ ангели които държехъ седмь-тъ трѣбы, приготвихъ ся да затрѣбятъ.

7. И первый-тъ ангелъ затрѣби, и станъ градъ и огнь размѣсенъ съ кръвь, и паднѣхъ на земѣ-тъ; и третя-та часть отъ дръвѣ-та изгорѣхъ, и всяка трѣва зелена изгорѣ.

8. И второй-тъ ангелъ затрѣби, и *плещо* като планина голѣма която съ огнь горѣше хвърли ся въ море-то; и третя-та часть на море-то станъ кръвь,

9. Та измрѣ третя-та часть на одушевленны-тъ създанія които бѣхъ въ море-то; и третя-та часть на кораби-тъ ся погуби.

10. И третій-тъ ангелъ затрѣби, и паднѣ отъ небе-то звѣзда голѣма която горѣше като свѣщъ, и паднѣ врѣхъ третѣ-тъ часть на рѣкы-тъ, и врѣхъ изворы-тъ водны.

11. А име-то на звѣздѣ-тъ ся казува Пельнь; и станъ третя-та часть на воды-тъ пельнь, и много чловѣци измрѣхъ отъ воды-тъ, защото ся вгорчихъ.

12. И четвъртый-тъ ангелъ затрѣби, и удари ся третя-та часть на слѣнце-то, и третя-та часть на лунѣ-тъ, и третя-та часть на

свѣздѣ, да затмѣтсѣ третїа часть ѿхъ, и днѣ третїа часть да не свѣтитѣ, и нощь такожде.

҃ї. И вѣдѣхъ и слышѣхъ єдинаго А҃г҃ла парѣща посредѣ нѣсѣ, глаголюща гласомъ великимъ: горе, горе, горе живущимъ на землѣ въ прочихъ гласѡвъ трѣбныхъ трїѣхъ А҃г҃ла, хотѣщихъ трѣбѣти.

ГЛАВА 6.

а. И пѣтый А҃г҃ла вострѣбѣ, и вѣдѣхъ свѣздѣ сѣ нѣсѣ спадѡшѣ на зѣмлю, и данѣ вѣсть єѣ ключѣ ст҃денцѣ кѣзаны:

б. И ѡверзе ст҃денцѣ кѣзаны, и възидѣ дымъ въ ст҃денцѣ ꙗкоу дымъ пѣщи велики, и ѡмѣрче солнце и въздѣхъ въ дыма ст҃денничнаго.

в. И въ дыма възидѡша прѣзи на зѣмлю, и данѣ вѣсть ѿмъ Ѧвласть ꙗкоже ѿмстѣ Ѧвласть скорпїи земни:

г. И речѣно вѣсть ѿмъ, да не вредѣтъ травы земныя, ни всѣагоу злака, ни всѣагоу дрѣва, но человеки точию, ѿже не ѿмстѣ печѣти Бжїа на члѣхъ своихъ:

д. И данѣ вѣсть ѿмъ, да не оубїютъ ѿхъ, но да мѣкс прїѿмстѣ пѣть мѣей: и мѣчѣнїе ѿхъ ꙗкоу мѣчѣнїе скорпїево, єгда оубїкнетѣ человека.

е. И въ тѣа днѣ възышѣтъ человецы смѣрти, и не ѡбращѣтъ єа: и вождѣлѣютѣ оумрѣти, и оубѣжитѣ въ нѣхъ смѣрть.

ж. И оуподоблѣнїа прегнѡвъ подѡбна концѣмъ оуготѡвлѣнымъ на брань, и на главахъ ѿхъ ꙗкоу вѣнцы оуподоблени златѣ, и лица ѿхъ ꙗкоу лица челоуѣческа,

з. И ѿмѣлахъ власы, ꙗкоу власы жѣнскїа, и зѣбы ѿхъ, ꙗкоу львѡвъ бѣша,

и. И ѿмѣлахъ брѡнїа, ꙗкоу брѡнїа желѣзны, и гласъ криклѣ ѿхъ, ꙗкоу гласъ колесницѣ, єгда кѡни многїи текѣтъ на брань.

звѣзды-тъ, щото да потъмнѣ третя-та имъ часть, и третя-та часть на день-тъ да не свѣти, така и на нощь-тъ.

13. И видѣхъ, и чухъ единъ ангелъ който лѣтѣше по срѣдѣ небе-то и говоряше съ голѣмъ гласъ: Горко, горко, горко на тѣзи които живѣѣтъ на земѣ-тъ, за останѣлы-тъ гласове отъ трѣбы-тъ на трима-та ангелы, които има да затрѣбятъ!

ГЛАВА 9.

1. И петый-тъ ангелъ затрѣби, и видѣхъ че паднѣ на земѣ-тъ звѣзда отъ небе-то, и даде ѿ ся ключь-тъ отъ пропасть-тъ на безднѣ-тъ.

2. И отвори пропасть-тъ на безднѣ-тъ; и възлѣзе дымъ отъ пропасть-тъ, като дымъ отъ голѣмъ пещь; и потъмнѣ слънце-то и въздухъ-тъ отъ дымъ-тъ на пропасть-тъ.

3. И отъ дымъ-тъ излѣзохъ скакалци по земѣ-тъ, и даде имъ ся власть, както иматъ власть скорпѣи-тъ земны;

4. И рече имъ ся да не поврѣдятъ трѣвѣ-тъ на земѣ-тъ, нито нѣкой злакъ, нито нѣкое дърво, но тъкмо чловѣцы-тъ които нѣматъ печать-тъ Божій на чела-та си.

5. И даде имъ ся да ги не убивать, но да ги мжчатъ петъ мѣсеца, и тѣхна-та мжка бѣше като мжка отъ скорпѣѣ, кога ожили чловѣка.

6. И прѣзъ сныя дни ще потърсятъ чловѣци-тъ смърть-тъ, и нѣма да ѣхъ намѣрятъ; и ще пожелаѣтъ да умрѣтъ, и смърть-та ще бѣга отъ тѣхъ.

7. И подобіе-то на скакалцы-тъ бѣ както на коніе приготвени за бой; и на главы-тъ имъ имаше като вѣнци подобни на злато, и лица-та имъ като чловѣчески лица.

8. А космы имѣхъ като космы-тъ на жены-тъ, и зѣби-тъ имъ бѣхъ като на львоуе;

9. Още имѣхъ брони, както брони желѣзны; и гласъ-тъ на крыла-та имъ бѣ като гласъ отъ колѣсницы, съ много коніе кога тичать на бой;

10. Имахъ и опашки подобны на скорпіины, и жилѣ имѣхъ на опашкы-тѣ си; и власть-та имѣ бѣ да врѣдѣтъ челоуѣцы-тѣ петь мѣсеца.

11. И надѣ себе си имѣхъ царь, ангелъ-тѣ на безднѣхъ-тѣхъ, който по Еврейскы ся казува Аваддонъ, а на Еллинскый языкъ има име Аполліонъ.

12. Едно-то горко минѣ, ето, двѣ горкы още идѣтъ слѣдъ това.

13. И шестый-тѣ ангелъ затрѣби, и чухъ единъ гласъ отъ четыри-тѣ рогове на златный-тѣ олтарь прѣдъ Бога,

14. Че казуваше на шестый-тѣ ангелъ, що имаше трѣбѣхъ-тѣхъ: Развържи четыри-тѣ ангелы вързаны-тѣ при голѣмѣхъ-тѣхъ рѣкѣхъ Евфратъ.

15. И развързани быхъ четыри-тѣ ангелы, пригответи-тѣ за часъ-тѣ и день-тѣ и мѣсець-тѣ и годинѣхъ-тѣхъ, да убійхъ третѣхъ-тѣхъ часть отъ челоуѣцы-тѣхъ.

16. И число-то на войны-тѣ конницы бѣше двѣстѣ миліона: и чухъ число-то имѣ.

17. И така видѣхъ коніе-тѣ въ видѣніе, и възсѣдишлы-тѣ на тѣхъ че имѣхъ брони огненны, и іацниѣовы, и жупелны; и главы-тѣ на коніе-тѣ бѣхъ като главы на львоуе, и изъ уста-та имѣ излѣзуваше огонь и дымъ и жупель.

18. И отъ тѣхъ три-тѣхъ, отъ огонь-тѣхъ, и отъ дымъ-тѣхъ, и отъ жупель-тѣхъ, що излѣзувахъ изъ уста-та имѣ, убити быхъ третѣ-та часть отъ челоуѣцы-тѣхъ.

19. Защото сила-та имѣ бѣ въ уста-та имѣ и въ опашкы-тѣхъ имѣ, понеже опашкы-тѣхъ имѣ бѣхъ подобны на змѣи, и имѣхъ главы, и съ тѣхъ поврѣждавахъ.

20. И останѣли-тѣ отъ челоуѣцы-тѣхъ конто не быхъ убити отъ тѣхъ язвы, не ся нито покаяхъ отъ работы-тѣхъ на рѣцѣхъ-тѣхъ си, да ся не кланѣтъ вече на бѣсове-тѣхъ и на златны-тѣхъ и сребърны-тѣхъ и мѣдны-тѣхъ и каменны-тѣхъ и дървены-тѣхъ идолы, конто нито да гледѣтъ можѣтъ, нито да чуѣтъ, нито да ходѣтъ;

21. И не ся покаяхъ нито отъ убійства-та си, нито отъ чародѣянія-та си, нито отъ блудства-та си, нито отъ кражбы-тѣхъ си.

ГЛАВА І.

а. И вѣдѣхъ и́наго А́гг҃ла крѣпка сходя́ща съ нѣсѣ, ѿкол-
чѣна во о́блакъ, и дѣла на́д главою (ѣгѡ), и лице ѣгѡ ѿкв
солнце, и нозѣ ѣгѡ ѿкв столпы о́гненны,

б. И имѣаше въ рѣцѣ своей кни́гѣ разгигѣнѣ, и поста́ви
ногѣ свою десни́ю на мори́, а шѣюю на земли́.

г. И возопи́ гласомъ вели́кимъ ѿкв лѣвъ рыка́а, и ѣгда
возгласи́, глаго́лаша се́дмь громѡвъ гласы своѣ:

д. И ѣгда возгласи́ша се́дмь громѡвъ гласы своѣ,
хотѣхъ писати́: и слы́шахъ гласъ съ нѣсѣ глаго́лющъ
мнѣ: запечатлѣ́й, ѿже глаго́лаша се́дмь громѡвъ, и сегѡ не
пиши́.

е. И А́гг҃лѣ, ѣго́же вѣдѣхъ сто́аща на мори́ и на земли́,
воздвигѣ рѣкѣ свою на нѣо́,

ё. И клѣтса живѡ́ущимъ во вѣки вѣкѡвъ, и́же созда́ нѣо́,
и ѿже на нѣмъ, и зе́млю, и ѿже на нѣй, и море́, и ѿже въ
нѣмъ, ѿкв лѣта оу́же не вѣдетъ:

з. Но во дни́ гласа се́дма́гѡ А́гг҃ла, ѣгда́ имать вострѣ-
вѣти, тогда́ сконча́ется та́йна Пѣ́а, ѿко́же вѣговѣсти́ сво-
ими́ раба́и прорѡ́ки.

и. И гласъ ѣгѡ слы́шахъ съ нѣсѣ па́ки глаго́лющъ со мно́ю,
и глаго́ла: иди́ и прѣими́ кни́жицѣ разгигѣтѣю въ рѣцѣ́ А́гг҃ла
сто́ащагѡ на мори́ и на земли́.

а. И идо́хъ ко А́гг҃лѣ, глаго́ла ѣмѣ: да́ждь мнѣ́ кни́жицѣ. и
рече́ мнѣ́: прѣими́ и си́ждь ю́: и горька́ вѣдетъ во чрѣвѣ́
твоѣмъ, но во оустѣ́хъ тво́ихъ сладка́ вѣдетъ ѿкв ме́дъ.

г. И прѣа́хъ кни́гѣ ѡ рѣки́ А́гг҃ла, и си́ждо́хъ ю́: и вѣ́ во
оустѣ́хъ мои́хъ ѿкв ме́дъ сладка́: и ѣгда́ си́ждо́хъ ю́, горька́
бѣше во чрѣвѣ́ моѣмъ.

а. И рече́ мнѣ́: подо́бѣтъ тво́и па́ки прорѡ́чествовати́ въ
лю́дехъ и во племенѣ́хъ и во ѡ́зыцѣ́хъ и въ царѣ́хъ мно́зѣхъ.

ГЛАВА 10.

1. И видѣхъ другъ ангелъ крѣпкъ който слазаше отъ небе-то, облѣченъ въ облакъ; и на главѣ-тъ му дѣга; и лице-то му като слънце, и нозѣ-тъ му като стълпове огнени;

2. И имаше въ рѣкъ-тъ си книжкѣ разгнѣтъ; и туря деснѣ-тъ си ногѣ на море-то, а лѣвѣ-тъ на земѣ-тъ,

3. Та извика съ голѣмъ гласъ както рыкае лъвъ; и когато извика *той*, седмь-тъ грѣмове проговорихъ свои-тъ си гласове;

4. И когато изговорихъ седмь-тъ грѣмове свои-тъ си гласове, щѣхъ да пишѣ; и чухъ гласъ отъ небе-то, който ми казуваше: Запечатай това което изговорихъ седмь-тъ грѣмове, и недѣй го писа.

5. И ангелъ-тъ когото видѣхъ че стояше на море-то и на земѣ-тъ, дигнѣ рѣкъ-тъ си на небе-то,

6. И заклѣ ся въ Живущаго во вѣки вѣковъ, който е създалъ небе-то и каквото е въ него, и земѣ-тъ и каквото е на неѣ, и море-то и каквото е въ него, че не ще да има вече вѣме;

7. Но въ дни-тъ на гласъ-тъ на седмий-тъ ангелъ, когато затрѣби, тогази ще ся извърши тайна-та Божія, както благовѣсти на свои-тъ рабы пророцы-тъ.

8. И гласъ-тъ който чухъ отъ небе-то, пакъ говоряше съ мене, и думаше: Иди, земи разгнѣтъ-тъ книжкѣ въ рѣкъ-тъ на ангелъ-тъ, който стои на море-то и на земѣ-тъ.

9. И отидохъ при ангелъ-тъ та му казахъ: Дай ми книжкѣ-тъ. И казува ми: Земи та ѣ изѣждъ; и ще бѣде горчива въ коремъ-тъ ти, но въ уста-та ти ще бѣде сладка като медъ.

10. И зѣхъ книжкѣ-тъ отъ рѣкъ-тъ на ангела, та ѣ изѣдохъ: и бѣше въ уста-та ми сладка като медъ; и като ѣ изѣдохъ, вгорчи ся коремъ-тъ ми.

11. И казува ми: Трѣбува пакъ да пророкувашъ за народы и племена и языцы и царіе много.

ГЛАВА 11.

1. И даде ми ся трѣсть като тояга ; и ангелъ-тъ стояше и казуваше : Стани та измѣри храмъ-тъ Божій, и олтарь-тъ, и тѣзи които ся кланятъ въ него ;

2. Но дворъ-тъ който е извънъ храмъ-тъ, остави вънъ, и недѣйго измѣрва, защото е даденъ на язычници-тъ, и святой-тъ градъ ще тычжтъ четиридесетъ и два мѣсеца.

3. И ще дамъ на двамина-та мои свидѣтели да пророкуватъ тысящъ и двѣстъ и шестдесетъ дни, облѣчени во врѣтища.

4. Тѣ сж двѣ-тъ маслины и два-та свѣтильника, които стоятъ прѣдъ Бога, *Господа* на земѣж-тъ.

5. И ако ище пѣкой да ги поврѣди, излѣзува огнь изъ уста-та имъ, та изяда врагове-тъ имъ ; и ако ище пѣкой да ги поврѣди, така трѣбува да бжде убитъ той.

6. Тѣ иматъ власть да заключатъ небе-то, да не вали дѣждъ во врѣме-то на тѣхно-то пророкуваніе ; и иматъ власть надъ воды-тъ, да ги прѣвращатъ на кръвъ, и да поразятъ земѣж-тъ съсъ всякъ язвж колкото пѣти бы поискали.

7. И когато свършатъ свидѣтелство-то си, звѣрь-тъ който възлѣзва отъ безднж-тъ ще направи бой съ тѣхъ, и ще ги побѣди и ще ги убіе.

8. И трупове-тъ имъ *ще лежатъ* по улицы-тъ на голѣмый-тъ градъ, който духовно ся нарича Содомъ и Египетъ, дѣто и Господь нашъ бы распнжтъ ;

9. И *мнозина* отъ народы-тъ и племена-та и языцы-тъ и колѣната ще гледатъ трупове-тъ имъ три дена и половина, и не ще да оставятъ да ся положатъ трупове-тъ имъ въ гробове.

10. И жители-тъ на земѣж-тъ ще ся възрадуватъ за тѣхъ, и ще ся възвеселятъ ; и дарове единъ на другъ ще си проводятъ, защото тѣзи двама-та пророци мжчихж жители-тъ на земѣж-тъ.

11. И слѣдъ три-тъ дена и половина, влѣзе въ тѣхъ духъ на

на ѿ Бѣа, ѿ стѣнѣхъ Ѣа на ногѣхъ своихъ, ѿ стрѣхъ велій нападеѣхъ на зрѣщихъ ихъ.

ѿ. И оуслышатъ гласъ велій съ нѣсѣ глаголющъ имъ, взыдите сѣмъ, ѿ взыдоша на нѣо на Ѣблѣхъ, ѿ видѣша ѿ вразѣ ихъ.

ѿ. И въ часъ той трѣсъ бысть велій, ѿ десѣтаѣ часть града падѣ, ѿ погѣе трѣсомъ имѣнъ человѣческихъ сѣдмѣ тысящъ: ѿ прочіи пристрашнѣ быша, ѿ даша слѣвѣ Бѣс нѣномъ.

ѿ. Горѣ второе ѿидѣ: сѣ горѣ третѣе градеѣхъ скоръ.

ѿ. И седмій ѿг҃лъ вострѣбѣ, ѿ быша гласи велицы на нѣсѣхъ глаголюще: бысть цр҃тво міра, Гдѣ нашегъ ѿ Хр҃та ѿг҃нъ, ѿ воцрѣтѣ во вѣки вѣкѣмъ.

ѿ. И двѣдѣсѣтъ ѿ четѣре старцы предъ Бѣомъ сѣдашѣ на престѣлѣхъ своихъ, падоша на лица своѣ, ѿ поклонѣшасѣ Бѣс,

ѿ. Глаголюще: хвалѣмъ тѣ, Гдѣи Нѣе Вседержѣтелю, ѿже сѣй, ѿ вѣ, ѿ грады, ѿкѣ прѣлѣхъ ѿ сѣи сѣлѣ твоѣ великѣю, ѿ воцрѣлѣсѣ ѿ сѣи.

ѿ. И ѿзыцы прогнѣвашасѣ, ѿ прѣидѣ гнѣвъ твоѣ, ѿ время мѣртвымъ сѣдѣ прѣѣти, ѿ дѣти мѣдѣ равѣмъ твоимъ про- рѣкѣмъ ѿ сѣымъ ѿ воѣщѣмъ ѿ мене твоегѣ, малымъ ѿ вели- кымъ, ѿ растлѣти посмрѣждѣши зѣмлю.

ѿ. И ѿверзѣсѣ храмъ Бѣій на нѣсѣ, ѿ ѿвѣса кѣвѣтѣ за- вѣта ѿг҃нъ въ храмѣ ѿг҃нъ: ѿ быша блистѣнѣ, ѿ гласи, ѿ трѣсъ, ѿ градѣ великѣ.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. И знаменѣе велѣе ѿвѣса на нѣсѣ, женѣ ѿвлечѣна въ сѣлѣ, ѿ лѣна поѣ ногѣма ѿ, ѿ на главѣ ѿ вѣнѣцъ ѿ звѣздахъ двоюнаѣдѣсѣте.

животъ отъ Бога; и ся исправихъ на нозѣ-тъ си, и страхъ голѣмъ нападиъ врѣхъ онѣзи конто гы гледахъ.

12. И чухъ гласъ голѣмъ отъ небе-то който имъ казуваше: Възлѣзте тука. И възлѣзохъ на небе-то въ облакъ, и видѣхъ гы врагове-тъ имъ.

13. И тозъ часъ станъ трусъ голѣмъ, и паднѣ десета-та часть на градъ-тъ, та измрѣхъ въ тойзи трусъ седмъ тысящи души чело-вѣци; и останѣли-тъ ся уплашихъ и въздадохъ славъ на Бога небеснаго.

14. Второ-то горко прѣминъ; ето иде скоро и трето-то горко.

15. И седмый-тъ ангелъ затрѣби, и станѣхъ гласове голѣми на небе-то, конто казувахъ: Царства-та свѣтовны станѣхъ *царства* на Господа нашего и на Христа неговъ, и ще царува во вѣкы вѣковъ.

16. И двадесеть-тъ и четири старци, конто сѣдѣхъ прѣдъ Бога на прѣстола-тъ си, паднѣхъ на лица-та си и поклонихъ ся Богу,

17. И думахъ: Благодаримъ ти, Господи Боже Вседържителю, който си, който си былъ, и който ще бѣдешъ, защото си пріѣлъ голѣмъ-тъ си силъ, и воцарилъ си ся.

18. И язычници-тъ ся разгнѣвахъ, и дойде твой-тъ гнѣвъ, и врѣме-то на мъртвы-тъ, да ся сѣдятъ, и да дадешъ заплатъ-тъ на твои-тъ рабы пророцы-тъ, и на святыи-тъ, и на онѣзи конто ся боятъ отъ име-то твое, малы и голѣмы, и да погубишь губители-тъ на земѣхъ-тъ.

19. И отвори ся храмъ-тъ Господень на небе-то, и яви ся ковчегъ-тъ на неговый-тъ завѣтъ въ храмъ-тъ му; и станѣхъ свѣткавицы, и гласове, и грѣмове, и трусъ, и градъ голѣмъ.

ГЛАВА 12.

1. И знаменіе голѣмо ся яви на небе-то; жена облѣчена въ слънце-то, и луна-та подъ нозѣ-тъ ѿ, и на главѣхъ-тъ ѿ вѣнецъ отъ дванадесеть звѣзды.

Ѣ. И во чрѣвѣ ѣмѹщи, вопіѣтъ волѣи, и страждѹщи родити.

Г. И ꙗ́вѣса ѣно зна́меніе на нѣсѣ, и сѣ змій вели́кѹ черменѹ, ѣмѣа гла́вѹ сѣдмь, и ро́гѹвѹ дѣсѣтъ: и на гла́вѹхѹ ѣгѹ сѣдмь вѣнѣцѹ:

Д. И хѹботѹ ѣгѹ ѡторже трѣтїю чѣсть звѣздѹ нѣнѹхѹ, и положи ѡ́ вѹ зѣмлю. и змій стоѣше пре́дъ женѹю хѹта́щею родити, да, ѣгда́ родитѹ, снѣсть чѣдо ѣа́.

Е. И роди́ сына́ мѹжеска, ѣже ѣмѣть о́упасти́ всѣ́ ꙗ́зыки́ же́злѹмѹ же́лѣзнымѹ: и восхи́щено́ бы́сть чѣдо ѣа́ кѹ Н҃Г҃, и престо́лѹ ѣгѹ.

З. А́ женѣ вѣжа́ вѹ пꙋсты́ню, и́дѣже ѣмѣ́ мѣсто о́угото́вано ѡ́ Б҃га, да та́мѹ пита́ется́ днѣ́и ты́сѣщѹ двѣ́стѣ́ шестьдѣсѣ́тъ.

З. И́ бы́сть вѣ́нь на нѣсѣ: Мѣха́иѣлъ и́ А́ггелъ ѣгѹ вѣ́нь сотвори́ша со змѣемѹ, и змій вѣ́са и́ А́ггелъ ѣгѹ.

И. И́ не возмо́гоша, и́ мѣ́ста не ѡ́верѣ́теса ѣмѹ́ кто́мѹ на нѣсѣ.

Д. И́ вложѣ́нѹ бы́сть змій вели́кѣ́й, змій дре́внѣ́й, ꙗ́рица́емѹ дѣ́авѹмѹ и́ сѣтанѣ́, а́ста́ѣ вселѣ́ннѹю́ всѹ́, и вложѣ́нѹ бы́сть на зѣмлю, и́ А́ггелъ ѣгѹ́ сѹ́ нѣмѹ́ низвѣ́ржени́ бы́ша.

Г. И́ слы́шахѹ́ гла́сѹ́ вѣ́лѣ́ѣ на нѣсѣ́, глаго́лющѹ́: ны́нѣ́ бы́сть спасѣ́ніе и́ си́ла и́ цѣ́ство Б҃га́ на́шегѹ́, и́ О́бласть Хр҃та́ ѣгѹ́: ꙗ́кѹ́ низложѣ́нѹ́ бы́сть клеветни́кѹ́ вѣ́ртѣ́и на́шеа́, ѡ́клеветѣ́а́а ѣхѹ́ пре́дъ Б҃гомѹ́ на́шимѹ́ де́нь и́ но́щѹ́.

А. И́ тѣ́и повѣ́дѣ́ша ѣгѹ́ кро́вїю́ А́ггичею́, и́ сло́вомѹ́ свидѣ́тельства́ своегѹ́, и́ не возлю́би́ша дѹ́шѹ́ своѣ́хѹ́ да́же до́ смѣ́рти.

Ё. Сегѹ́ ра́дѣ́и веселѣ́теса́ нѣсѣ́ и́ живѹ́щѣ́и на́ нѣхѹ́: го́ре́ живѹ́щымѹ́ на́ зѣмлѣ́ и́ мо́рѣ́, ꙗ́кѹ́ снѣ́де дѣ́авѹмѹ́ кѹ́ ва́мѹ́, ѣмѣ́а ѣ́ро́сть вели́кѹ́ю, вѣ́дѹ́ѣ, ꙗ́кѹ́ вѣ́мѣ́а ма́ло ѣ́мѣ́ть.

Г. И́ ѣгда́ вѣ́дѣ́вѹ́ змій, ꙗ́кѹ́ низложѣ́нѹ́ бы́сть на зѣмлю́ гонѣ́ше́ женѹ́, ꙗ́же роди́ мѹ́жеска́.

2. И тя бѣ непразна, и выкаше отъ болѣзни, и мѣчаше ся да роди.

3. И яви ся друго знаменіе на небе-то, и ето змѣй голѣмъ чървенъ, който имаше седмъ главы и десеть рога; и на главы-тъ му седмъ короны;

4. И опашка-та му влачаше третѣж-тѣ часть отъ звѣзды-тъ небесны, и хвърли ги на земѣж-тѣ; и змѣй-тъ ся спрѣ прѣдъ женѣ-тѣ, която щѣше да роди, за да изѣде чадо-то ѿ щомъ роди.

5. И роди дѣте мѣжко, което ще управлява вси-тъ народы съ жезлъ желѣзенъ, и нейно-то чадо бы грабижто *и занесено* при Бога и при неговый-тъ прѣстолъ.

6. И жена-та побѣгнѣ въ пустынь-тѣ, дѣто имаше приготовено отъ Бога мѣсто, да ѿ хранятъ тамо тысящъ и двѣстѣ и шестдесеть дни.

7. И станѣ бой на небе-то; Михаилъ и ангели-тъ неговѣ бихъ ся противу змѣй-тъ; и змѣй-тъ ся би и ангели-тъ неговѣ,

8. И не надвихъ, нито ся намѣри вече за тѣхъ мѣсто по небе-то.

9. И сваленъ бы голѣмый-тъ змѣй, старовѣрѣнна-та онази змія, която ся нарича Діаволъ и Сатана, който льсти всѣмъ вселениѣмъ, сваленъ бы на земѣж-тѣ, свалени быхъ и ангели-тъ неговѣ съ него наедно.

10. И чухъ гласъ голѣмъ който говораше на небеса: Сега быде спасеніе-то и сила-та и царство-то на Бога нашего, и власть-та на Христа неговъ; защото низринѣтъ бы клеветникъ-тъ на наши-тъ братія, който ги клеветѣше день и ношъ прѣдъ Бога нашего.

11. И тѣ го побѣдихъ съ кръвь-тѣ на Агне-то, и съсь слово-то на свое-то свидѣтелство; и не възлюбихъ животъ-тъ си до смъртъ.

12. Заради това веселѣте ся, небеса, и *вы* конто живѣете въ тѣхъ. Горко вамъ конто живѣете на земѣж-тѣ и на море-то, защото слѣзе діаволъ-тъ у васъ много разяренъ, понеже знае че малко вѣме има.

13. И като видѣ змѣй-тъ че бы сваленъ на земѣж-тѣ, погна женѣ-тѣ, която бѣ родила мѣжко-то дѣте.

ДІ. И данѹ быша женѣ двѣ крилѣ орлѣ великаѣ, да паритѣ въз пр҃стѣнию въз мѣсто своѣ, и да ѣже препитана баше тѣхъ время и времени и полз времени, ѿ лица смѣйна.

ЕІ. И исп҃сѣти смѣи за женою и зѣ оустѣхъ своихъ вода ѣкѣ рѣкѣ, да ю въз рѣцѣхъ потопитѣ.

СИ. И помѣже земля женѣ, и ѿверзе земля оустѣхъ своихъ, и пожре рѣкѣ, ю же и зведе смѣи ѿ оустѣхъ своихъ.

ЗІ. И разгнѣвася смѣи на женѣ, и иде сотворити брань со ѿстѣвшимъ сѣменемъ еѣ, и же соблюдаютъ заповѣди Бж҃іи, и имѣютъ свидѣтельство Іисъ Хр҃тово.

ГЛАВА ГІ.

А. И стѣхъ на песцѣхъ морстѣхъ: и видѣхъ и зѣ моря свѣтра и сходяща, имѣща главъ седмъ, и рогѣхъ десѣтъ, и на рѣзѣхъ еѣхъ вѣнѣцѣхъ десѣтъ, а на главахъ еѣхъ имена х҃лана.

Б. Звѣрь, еѣже видѣхъ, еѣхъ подобенъ рыси, и нѣзѣ еѣхъ ѣкѣ медвѣди, и оустѣхъ еѣхъ ѣкѣ оустѣхъ львѣхъ, и даде еѣхъ смѣи сѣл҃съ своѣ, и прѣстѣлѣхъ своѣ, и ѿблѣсть великѣю.

Г. И видѣхъ еѣдинъ ѿ главъ еѣхъ ѣкѣ заколенъ въз смѣрть, и ѣзва смѣрти еѣхъ и сцѣлѣ. и ч҃дѣса всѣхъ земля во слѣдѣхъ свѣтра, и поклонѣшася смѣи, и же даде ѿблѣсть свѣрю.

Д. И поклонѣшася свѣрю, глаголюще: ктѣхъ подобенъ свѣрю; и ктѣхъ мѣжетъ рѣтоватѣса съ нимъ;

Е. И данѣхъ быша еѣхъ оустѣхъ глаголюща велика и х҃лана: и данѣхъ бысть еѣхъ ѿблѣсть творити мѣсѣцѣхъ чѣтыредѣсѣтъ двѣхъ.

С. И ѿверзе оустѣхъ своихъ въз х҃ленѣе кѣхъ Бж҃е, х҃лѣнти имѣ еѣхъ, и селѣнѣе еѣхъ, и живѣщѣхъ на нѣсѣхъ.

З. И данѣхъ бысть еѣхъ брань творити со стѣими, и побѣдити ѣхъ: и данѣхъ бысть еѣхъ ѿблѣсть на всѣхъхъ колѣнѣхъ (людеѣхъ) и на ѣзыцѣхъ и племенѣхъхъ.

14. И дадохъ ся на женѣ-тъ двѣ крылѣ на голѣмъ орелѣ да лѣти въ пустыниѣ-тъ на мѣсто-то си, тамо дѣто ѿ хранятъ врѣме и врѣмена и половинѣ врѣме, *потулена* отъ лице-то на змѣй-тъ.

15. И испуснѣ змѣй-тъ слѣдъ женѣ-тъ изъ уста-та си водѣ като рѣкѣ, да стори да ѿ повлѣче рѣка-та.

16. И помогнѣ земя-та на женѣ-тъ, и отвори земя-та уста-та си и погълнѣ рѣкѣ-тъ която бѣ испуснѣлъ змѣй-тъ изъ уста-та си.

17. И прогнѣвъ ся змѣй-тъ врѣхъ женѣ-тъ, и отиде да направѣ бой съ останѣлы-тъ отъ нейно-то сѣме, които пазятъ заповѣди-тъ Божіи, и иматъ свидѣтелство-то Исусъ Христово.

ГЛАВА 13.

1. И застанѣхъ на пѣськѣ-тъ морскый, и видѣхъ звѣрь който възлѣзуваше отъ море-то, който имаше седмѣ главы и десетъ рога; и на рогове-тъ му десетъ короны, и на главы-тъ му имена богохульны.

2. И звѣрь-тъ когото видѣхъ приличаше на рысь, и крака-та му бѣхъ като на мечкѣ, и уста-та му като уста на лвъ; и змѣй-тъ даде ему силѣ-тъ си, и прѣстолѣ-тъ си, и власть голѣмѣ.

3. И видѣхъ еднѣ отъ главы-тъ му като раненѣ смъртно; и смъртоносна-та негова рана оздравѣ; и почуди ся всѣка-та земя на слѣдъ звѣрь-тъ; и поклонихъ ся на змѣй-тъ, който даде на звѣрь-тъ власть;

4. И поклонихъ ся на звѣрь-тъ, и думамъ: Кой е подобенъ на звѣрь-тъ? Кой може да ся бори съ него?

5. И дадохъ му ся уста да говорятъ горделиво и богохулно; даде му ся още власть да направѣ *каквото ще* четиридесетъ и два мѣсеца.

6. И отвори уста-та си на хулы врѣхъ Бога, да хули име-то му, и жилище-то му, и тѣзи които живѣѣтъ на небеса.

7. И даде му ся да направѣ бой съ свѣтыи-тъ, и да ги побѣди, и даде му ся власть надъ всяко племе и языкъ и народъ.

ѿ. И поклѡнатса ѣмѹ всѣ живѹщїи на землї, ѿмже не написана с҃тъ ѿмена въ книгѣхъ живѡтнѣхъ ѡгнѣа заколенѣагѡ ѡ сложенїа міра.

д. Аще кто ѿмѣтъ оѹхо, да слышитъ.

і. Иже аще въ плѣненїе ведѣтъ, въ плѣненїе пойдѣтъ: аще кто оръжіемъ оубїѣтъ, подобѣтъ ѣмѹ оръжіемъ оубїѣнѹ быти. здѣ ѣсть терпѣніе ѿ вѣра стѣхъ.

аі. И видѣхъ ѿнаго свѣрѣа восходѣшаго ѡ землї, ѿ ѿмѣаше рѡга двѣ, подѡбна ѡгнѣмъ, ѿ глаголаше іакѡ смїи.

бі. И влѣсть перѡагѡ свѣрѣа всѡ творѣше предѣ нїмъ: ѿ творѣше зѣмлю ѿ всѣ живѹщїа на нѣй поклонїтисѣ перѡмѡ свѣрѣю, ѣмѹже ѿсѣлѣна бытъ іѡзва смѣртнаѣ.

҃і. И сотворї чѡдеса велика, да ѿ ѡгнѣ сотворїтъ сѡдїти сѣ нѣсе на зѣмлю предѣ челѡвѣки:

дї. И лстїтъ живѹщїа на землї, рѣди знаменїи, іѡже данѣа быша ѣмѹ предѣ свѣрѣмъ творїти: глагола живѹщымъ на землї, сотворїти ѡбразъ свѣрѣю, ѿже ѿмѣтъ іѡзѡ оръжію, ѿ живъ бытъ.

еі. И данѡ бытъ ѣмѹ дѣти дѣхъ ѡбразъ свѣрѣнѡ, да проглаголетъ ікѡна свѣрѣнна, ѿ сотворїтъ, да ѿже аще не поклѡнатса ѡбразъ свѣрѣнѡмъ, оубїѣни бѣдѣтъ.

ѕі. И сотворїтъ всѣ малѣа ѿ великїа, бѡгѣа ѿ оубѡгїа, свѡбѡднѣа ѿ рабѡтнѣа, да дѣстѣ ѿмъ начертанїе на деснѣи рѡцѣ ѿхъ ѿлѣ на челѣхъ ѿхъ,

зї. Да нїктоже возмѡжетъ нї кѡпїти нї продѣти, тѡкмѡ кто ѿмѣтъ начертанїе, ѿлѣ ѿмѣ свѣрѣа, ѿлѣ чїслѡ ѿмене ѣгѡ.

иі. здѣ мѡдрѡсть ѣсть. ѿже ѿмѣтъ оѹмъ, да почтѣтъ чїслѡ свѣрѣнно: чїслѡ бѡ челѡвѣческѡ ѣсть, ѿ чїслѡ ѣгѡ, шѣтсѡтъ шѣтѣдѣтъ шѣтъ.

8. И ще му ся поклонятъ всичкы що живѣйтъ на земѣ-тъ, на които имена-та не сѣ написаны въ книгѣ-тъ на животъ-тъ, на заклано-то отъ създание міра Агне.

9. Който има ухо, нека слуша.

10. Който завожда въ робство, въ робство ще отиде; който убие съ ножъ, той трѣбува отъ ножъ убить да бѣде. Тука е търпѣніе-то и вѣра-та на святыи-тѣ.

11. И видѣхъ другъ звѣрь който възлѣзуваше отъ земѣ-тъ, и имаше два рога подобны на агнешкы, и говоряше като змѣй;

12. И дѣйствуваше съсъ всичкѣ-тъ власть на първый-тъ звѣрь прѣдъ него, и стори *щото* земя-та и живущи-тѣ на неѣ да ся поклонятъ на първый-тъ звѣрь, на когото смъртоносна-та рана бѣ оздравѣла.

13. И правяше знаменія голѣмы, *щото* направи и огнь да слѣзва отъ небе-то на земѣ-тъ прѣдъ чловѣцы-тѣ.

14. И лъстяше живущи-тѣ на земѣ-тъ, поради знаменія-та които му ся дадохъ да направи прѣдъ звѣрь-тъ, и говоряше на живущи-тѣ по земѣ-тъ да направятъ образъ на звѣрь-тъ, който имаше ранѣ-тъ отъ ножъ, и оживѣ.

15. И даде му ся да даде духъ на образъ-тъ звѣровъ, така що да продума образъ-тъ звѣровъ, и да стори *щото* които ся не поклонятъ на звѣровый-тъ образъ, да бѣдѣтъ убити.

16. И струваше всичкы-тѣ, малкы и голѣмы, и богаты и сиромасы, и свободны и рабы, да приимѣтъ бѣлѣгъ на деснѣ-тъ си рѣкѣ, или на чела-та си;

17. И да не може никой да купи или да продаде, освѣнъ който има бѣлѣгъ-тъ, или име-то звѣрово, или число-то на негово-то име.

18. Тука е мудрость-та; който има умъ нека смѣтне число-то на звѣрь-тъ, защото е число на чловѣкъ; и число-то му е шестстотинъ и шестдесетъ и шесть.

ГЛАВА 1.

. И вѣдѣхъ, и сѣ ѡгнецъ стоаше на горѣ Сїѡнстѣй, и съ нѣмъ стѡ и чѣтыредесать и чѣтыре тысащы, имѡщѣ ѡма О҃ца ѣгѡ написано на челѣхъ своѣхъ.

б. И слышахъ гласъ съ нѣсѣ, ѡкѡ гласъ вѡдъ многихъ, и ѡкѡ гласъ грѡма велика: и гласъ слысахъ гдѣцъ гдѣщихъ въ г҃сѣи своѡ.

в. И поющихъ ѡкѡ пѣснь нѡвѡ прѣдъ престѡломъ и прѣдъ чѣтыри живѡтными и стѡрцы: и никтоже можаше навѣкисти пѣсни, тѡкмѡ сѣи стѡ и чѣтыредесать и чѣтыре тысащы ѡск҃плени ѡ землѣи.

г. Сѣи сѣть, ѡже съ женѡми не ѡсквернишася: занѣ дѣвственницы сѣть: сѣи послѣдуютъ ѡгнцъ, ѡможе ѡще пойдѣтъ: сѣи сѣть к҃сплени ѡ людѣи пѣрвенцы Б҃гѡ и ѡгнцъ.

д. И во оустѣхъ ѡхъ не ѡбрътѣся лѣсть: вѣз порока ко сѣть прѣдъ престѡломъ Бж҃имъ.

е. И вѣдѣхъ ѡнаго ѡг҃ла парѡща посреѣдѣ нѣсѣ, имѡщаго ѣмѡе вѣчно благовѣстити живѡщимъ на землѣи и всѡкомъ плѣмени и ѡзыкъ и колѣнъ и людѣмъ,

ж. Глаголюща гласомъ великимъ: оубѡйтѣся Б҃га, и даѡте ѣмѡ слѡвѡ, ѡкѡ прѣидѣтъ чѡсъ сѣдѡ ѣгѡ: и поклонитѣся сотвѡршемъ нѣѡ и зѣмлю и мѡре и ѡсточники воднѡй.

з. И ѡнъ ѡг҃лъ въ слѣдъ ѡде, глагола: падѣ, падѣ вавѡлѡнъ градъ великѣи: занѣ ѡ вѡнѡ ѡрѡсти любѡдѣанѣа своѣгѡ напоѣ всѡ ѡзыки.

д. И трѣтѣи ѡг҃лъ въ слѣдъ ѣгѡ ѡде, глагола гласомъ великимъ: ѡже ѡще ктѡ поклонѣетъся звѣрю и ѡкѡнѣ ѣгѡ, и прѣѡлетѣтъ начертѡнѣе на челѣ своѣмъ ѡлѣи на рѡцѣ своѣи:

и. И тѡи ѡмѡтъ пѣти ѡ вѡнѡ ѡрѡсти Бж҃їѡ, вѡнѡ нерѡсѡтворѣна въ чѡши гнѣва ѣгѡ, и вѣдѣтъ мѡченъ ѡгнѣмъ и жѡпѡломъ прѣдъ ѡг҃лы стѡыми и прѣдъ ѡгнѣмъ.

ГЛАВА 14.

1. И видѣхъ, и ето Агне стояше на горѣ-тѣ Сионъ, и съ него сто и четиридесетъ и четири тысящи, които имахъ имѣ-то на неговый-тъ Отецъ написано на чела-та си.

2. И чухъ гласъ отъ небе-то като гласъ на много воды, и като гласъ на грѣмъ голѣмъ; и чухъ гласъ на свирцы, които свирахъ съ китары-тъ си.

3. И пѣяхъ като новъ пѣснь прѣдъ прѣстолъ-тъ, и прѣдъ четири-тъ животны и старцы-тъ; и никой не можаше да научи пѣснь-тъ, тъкмо сто и четиридесетъ и четири-тъ тысящи искупени-тъ отъ земѣ-тѣ.

4. Тѣ сѣ които ся не осквърнихъ съсъ жены; защото дѣвственници сѣ; тѣ сѣ които слѣдуютъ Агне-то къдѣто и да иде; тѣ сѣ искупени отъ челоуѣцы-тъ, начатки Богу и на Агне-то.

5. И въ уста-та имъ льсть не ся намѣри; защото сѣ непорочни прѣдъ прѣстолъ-тъ Божій.

6. И видѣхъ другъ ангелъ че лѣтѣше посрѣдъ небе-то, който имаше вѣчно-то благовѣстіе, да проповѣда на живуцы-тъ по земѣ-тѣ, и на всяко колѣно и племе и языкъ и народъ,

7. И казуваше съ гласъ голѣмъ: Убойте ся отъ Бога, и въздайте нему славѣ, защото дойде часъ-тъ на неговый-тъ сѣдъ; и поклонѣте ся тому който е направилъ небе-то и земѣ-тѣ и море-то и изворы-тъ на воды-тъ.

8. И другъ ангелъ идяше слѣдъ него и казуваше: Паднѣ, паднѣ Вавилонъ, градъ-тъ голѣмый; защото отъ вино-то на ярость-тъ на свое-то блудодѣяніе напои вси-тъ народы.

9. И третій ангелъ идяше слѣдъ тѣхъ, и казуваше съ гласъ голѣмъ; Който ся кланя на звѣрь-тъ и на образъ-тъ неговъ, и зема бѣлѣгъ на чело-то си или на рѣкѣ-тѣ си,

10. Той ще піе отъ вино-то на Божіѣ-тѣ ярость, палѣяно-то чисто въ чашѣ-тѣ на гнѣвъ-тъ му; и ще бѣде мѣченъ съ огнь и съсъ жупелъ прѣдъ святы-тъ ангелы и прѣдъ Агне-то.

41. И дѣмъ мѡчєніѧ ѡхъ во вѣки вѣкѡвъ восхѡдитъ: и не ѡмѡтъ покѡа дєнь и нѡщѣ, покланѧющіѡса свѣрю и Ѡбразъ єгѡ, и прїємлющїи начертанїе ѡмене єгѡ.

Б1. Здѣ єсть терпѣніе с҃тїхъ, ѡже соблюдаютъ запѡвѣди Бжїѧ и вѣрѡ Іисовѡ.

Г1. И слышавъ гласъ сѣ нѣсє глаголющѣ мнѣ: напиши, блжєннї мѣртвїи оумирающїи ѡ Гдѣ ѡ нынѣ. Ѣй, глаголетъ Дхъ: да почиутъ ѡ тѣсѡвъ своихъ: дѣла бо ѡхъ ходѧтъ въ слѣдъ сѣ нїмн.

Д1. И видѣхъ, и сє Ѡблакъ свѣтелъ, и на Ѡблацѣ сѣдѧй подобенъ снѡ человѣческому, ѡмѣа на главѣ своєй вѣнєцъ златъ, и въ рѡцѣ єгѡ сѣрпъ Ѡстръ.

Е1. И ѡнъ Аггѡз ѡзыде ѡзъ храма, вопїѧ велїмъ гласомъ сѣдѧщемъ на Ѡблацѣ: послѧ сѣрпъ твоѧ и жнї, ѡкѡ прїїде чѧсъ пожѧти, занє ѡзше трава земнѧ.

Є1. И положи сѣдѧй на Ѡблацѣ сѣрпъ своѧ на зємлю, и пожѧта вѣсть зємля.

З1. И ѡнъ Аггѡз ѡзыде ѡзъ цркви с҃щїѧ на нѣсї, ѡмѡй и тоѧ сѣрпъ Ѡстръ.

И1. И ѡнъ Аггѡз ѡзыде ѡ олтарѧ, ѡмѡй Ѡвласть на Ѡгнї, и возопї клїчємъ великимъ ко ѡмѡщемъ сѣрпъ Ѡстрый, глагола: послѧ сѣрпъ твоѧ Ѡстрый, и ѡкѣмн грѡзды вїноградѧ земнѧгѡ, ѡкѡ созрѣша оужє грѡзды єѧ.

Д1. И положи Аггѡз сѣрпъ своѧ на зємнѧ, и ѡкєрє вїноградъ зємскїѧ, и вложи въ точнїло великѧ ѡрѡсти Бжїѧ.

К1. И ѡспранѡ вѣсть точнїло вѣнѣ градѧ, и ѡзыде крѡвь ѡ точнїла дѧже до оуздъ конскїхъ, ѡ стѧдїѧ тѣсѡца и шѣсть сѡтъ.

11. И дымъ-тъ на тѣхно-то мѣченіе възлѣзува во вѣкы вѣковъ, и нѣмать отдѣхновеніе ни день ни нощъ тѣзи които ся кланятъ на звѣрь-тъ и на образъ-тъ неговъ, и който приима бѣлѣгъ-тъ на негово-то име.

12. Тука е търпѣніе-то на святии-тъ; тука сж тѣзи които пазятъ заповѣди-тъ Божіи и вѣрж-тъ Иисусовъ.

13. И чухъ гласъ отъ небе-то който ми казуваше: Пиши: Блажени мъртви-тъ които умиратъ отъ нынѣ въ Господа. Ей, казува Духъ-тъ, да си починѣтъ отъ трудове-тъ си, и дѣла-та имъ ходятъ слѣдъ тѣхъ.

14. И видѣхъ, и ето облакъ бѣлъ, и на облакъ-тъ сѣдѣше единъ подобенъ Сыну чловѣческому, и имаше на главѣ-тъ си златенъ вѣнецъ, и въ рѣкѣ-тъ си сѣрпъ остръ.

15. И другъ ангелъ излѣзе изъ храмъ-тъ, и выкаше съ голѣмъ гласъ на тогози, който сѣдѣше на облакъ-тъ: Простри сѣрпъ-тъ си и жни; защото дойде ти часъ-тъ да жьнешъ, понеже изсѣхнѣ жьтва-та земна.

16. И онзи който сѣдѣше на облакъ-тъ, положи сѣрпъ-тъ си на земѣ-тъ, и пожьната бы земя-та.

17. И другъ ангелъ излѣзе изъ храмъ-тъ който е на небе-то, и държаше и той сѣрпъ остръ.

18. И другъ ангелъ излѣзе изъ олтарь-тъ, който имаше власть надъ огнь-тъ, и извика съ выкъ голѣмъ на тогози който имаше острый-тъ сѣрпъ, и каза: Простри острый-тъ си сѣрпъ, и оберни гроздове-тъ на земно-то лозіе, защото узрѣя вече гроздіе-то му.

19. И положи ангелъ-тъ сѣрпъ-тъ си на земѣ-тъ, и обра лозіе-то земно, и хвърли *обрано-то* въ голѣмий-тъ жлебъ на Божіѣ-тъ ярость.

20. И истѣпканъ бы жлебъ-тъ вѣнъ отъ градъ-тъ, и потече кръвь изъ жлебъ-тъ дори до узды-тъ на коніе-тъ, въ разстояніе на тысящъ и шестстотниъ стадіи.

ГЛАВА́ ЕІ.

а. И́ вѣдѣх҃ъ ѿно зна́меніе на нѣсѣ вѣліе ѿ ч҃сдно, се́дмь А́гг҃лз ѿмѣщѣх҃ъ се́дмь ѿзвз послѣдних҃ъ, занѣ вх҃ тѣх҃ъ сконча́ется ѿрость Бж҃іа.

в. И́ вѣдѣх҃ъ ѿкѡ мо́ре сткла́но смѣшено со о́гнемз, ѿ повѣдѣвших҃ъ свѣрх҃ ѿ о́бразз е́гѡ, ѿ начертаніе е́гѡ ѿ число ѿмене е́гѡ, стоа́рых҃ъ на мо́ри сткла́номз, ѿмѣщѣх҃ъ г҃сли Бж҃іи.

г. И́ поа́х҃ъ пѣснь Мѡѡсе́а раба́ Бж҃іа ѿ пѣснь А́гнч҃с, глаго́люще: вѣліа ѿ дѣвна дѣла́ твоа́, Гд҃и Бже вседержітелю: праве́днѣ ѿ истиннѣ п҃гтѣ твоѣ, Цр҃ю стѣх҃ъ.

д. Ктѡ не оубо́ится тебѣ Гд҃и, ѿ просла́витз ѿма твоѣ; ѿкѡ е́динз преподо́бенз е́сѣ: ѿкѡ всѣ ѿзыцы прїидѣтз ѿ покло́натз пре́д тобо́ю: ѿкѡ ѡправданіа твоа́ ѡви́шася.

е. И́ по сѣх҃ъ вѣдѣх҃ъ, ѿ се ѡвѣрзеса хра́мз скініи свидѣніа на нѣсѣ:

ё. И́ ѡзыдо́ша се́дмь А́гг҃лз ѿз хра́ма, ѿже ѿмѣлах҃ъ се́дмь ѿзвз, ѡблечѣны вх҃ рїзы а́нны чїсты ѿ свѣтлы, ѿ препо́сани на пѣрсе́х҃ъ пѡасы златѣми.

з. И́ е́динз ѡ четы́рех҃ъ живѡтных҃ъ даде́ се́дмїмз А́гг҃лѡмз се́дмь фїа́лз златѣх҃ъ, ѡсполненных҃ъ ѿростѣ Бж҃а живѡщѣх҃ъ во вѣкѣи вѣкѡвз.

и. И́ напо́лнѣх҃ъ хра́мз ды́ма ѡ сла́вы Бж҃іа ѿ ѡ сїлы е́гѡ: ѿ нѣкто́же можа́ше внїти во хра́мз, до́ндеже сконча́ются се́дмь ѿзвз се́дмїх҃ъ А́гг҃лз.

ГЛАВА́ ЗІ.

а. И́ слы́шах҃ъ глас҃ъ вѣліѣ ѡ хра́ма глаго́лющз се́дмїмз А́гг҃лѡмз: ѡдїте ѿ ѡзлїйте се́дмь фїа́лз ѿростѣ Бж҃іа на зѣмлю.

ГЛАВА 15.

1. И видѣхъ друго знаменіе на небе-то голѣмо и чудно, седмь ангелы, които държехъ седмь-тѣ послѣдни язвы, защото въ тѣхъ ся свърши Божія-та ярость.

2. И видѣхъ като море стъклено размѣсено съ огнь; и тѣзи които бѣхъ побѣдили звѣрь-тѣ, и образъ-тѣ неговъ, и бѣлѣгъ-тѣ неговъ, и число-то на негово-то име, че стоехъ на стъклено-то море, и държехъ китары Божіи,

3. И пѣяхъ пѣснь-тѣ на Моисея Божій-тѣ рабъ и пѣснь-тѣ на Агне-то, и казувахъ: Велики и чудны сѣ твои-тѣ дѣла, Господи Боже Вседържителю; праведны и истинны сѣ твои-тѣ пѣтища, Царю на святыи-тѣ.

4. Кой нѣма да ся убои отъ тебе, Господи, и да прослави твое-то име? защото само ты си святъ; защото вси-тѣ племена ще дойдѣтъ и ще ся поклонятъ прѣдъ тебе, защото ся явихъ твои-тѣ праведны сѣдбы.

5. И слѣдъ това видѣхъ, и ето на небе-то ся отвори храмъ-тѣ на скиніи-тѣ на свидѣтелство-то;

6. И излѣзохъ изъ храмъ-тѣ седмь-тѣ Ангели, които държехъ седмь-тѣ язвы, облѣчени въ чисти и свѣтлы лѣнени *дрехи*, и прѣпасани прѣзъ грѣды-тѣ съсъ златны поясы.

7. И едно отъ четири-тѣ животны даде на седмь-тѣ ангелы седмь златны чаши, пълны съ ярость отъ Бога живущаго въ вѣки вѣковъ.

8. И напълни ся храмъ-тѣ съ дымъ отъ славъ-тѣ Божіи, и отъ силъ-тѣ неговъ; и никой не можаше да влѣзе въ храмъ-тѣ, докѣ ся не свършатъ седмь-тѣ язвы на седмь-тѣ ангелы.

ГЛАВА 16.

1. И чухъ изъ храмъ-тѣ гласъ голѣмъ който казуваше на седмь-тѣ ангелы: Идѣте та излѣйте на земь-тѣ чаши-тѣ на Божіи-тѣ ярость.

в. И ѿде пѣрвый Аггѣлъ, и ѿзлѣа фїалъ свой на зѣмлю: и вѣсть гнѡй солъ и люѣтъ на челоуѣцѣхъ ѿмѣшихъ начертанїе свѣрѣно и кланяющихся ікѡнѣ ѣгѡ.

г. И второй Аггѣлъ ѿзлѣа фїалъ свой въ море: и вѣсть кровь іакѡ мертвеца, и всака дѣша живѣа оумре въ морѣ.

д. И третїй Аггѣлъ ѿзлѣа фїалъ свой на рѣкѣ и на истѡчники водныа, и вѣсть кровь.

е. И слышахъ Аггѣла воднаго глаголюща: прѣведенъ еси Гдѣ, сый, и ѿже вѣ, и преподобенъ, іакѡ сіа сдѣлаъ еси:

ж. Занѣ кровь сѣихъ и прорѡкъ ѿзлѣаша, и кровь ѿмъ дѣлаъ еси пїти: достѡйни бо сѣть.

з. И слышахъ дрѣгаго ѡ Олтарѣ глаголюща: Жѣ, Гдѣ Бже Вседержителю, истинни и прѣви сдѣи твоѣ.

и. И четвѣртый Аггѣлъ ѿзлѣа фїалъ свой на солнцѣ: и данѡ вѣсть ѣмѣ ѡпалѣти челоуѣкѣ Огнемъ.

ѡ. И ѡпалишася челоуѣцы знѡемъ великимъ, и хѣлиша ѿмѣ Бжїе, ѿже ѿмѣтъ Овласть на іазвахъ сїихъ: и не покѣшася дѣти ѣмѣ славы.

ї. И пѣтый Аггѣлъ ѿзлѣа фїалъ свой на престѡлѣ свѣрѣинъ: и вѣсть царство ѣгѡ ѡмраченѡ: и жвахъ іазыки своѣ ѡ колѣзни,

ѡ. И хѣлиша Бга нѣнаго ѡ колѣзни и ѡ іазвѣ своихъ, и не покѣшася ѡ дѣлаъ своихъ.

ѡ. И шестїй Аггѣлъ ѿзлѣа фїалъ свой на рѣкѣ великѣ Еуфратѣ: и ѿсѣче водѣ ѣа, да оуготѡвится нѣтъ царѣмъ сѣиымъ ѡ востѡкъ солнечныхъ.

г. И видѣхъ ѿз оустъ смѣа, и ѿз оустъ свѣра, и ѿз оустъ лжагѡ прорѡка дѣхѣ три печѣстыа, іакѡ жѣвы ѿсходѣиша:

д. Сѣтъ бо дѣси дѣмѡнстѣи творѣще знаменїа: ѿже ѿсходѣтъ къ царѣмъ всеа вселѣнныа, собратѣ а на бранѣ въ дѣнь тѡй великїй Бга Вседержителя.

2. И отиде първый-тъ та излѣ чашѣ-тѣ си на земѣ-тѣ, и станѣ струпѣ зѣлъ и лютъ на онѣзи челоуѣцы конто имахѣ бѣлѣгѣ-тъ на звѣрь-тъ, и на онѣзи конто ся кланяхѣ на неговый-тъ образѣ.

3. И второй-тъ ангелѣ излѣ чашѣ-тѣ си въ море-то, и станѣ кръвь както на мъртвецѣ, и всяка жива душа въ море-то умрѣ.

4. И третій-тъ ангелѣ излѣ чашѣ-тѣ си въ рѣкы-тѣ и въ изворы-тѣ водны, и станѣхѣ кръвь.

5. И чухѣ ангелѣ-тъ на воды-тѣ че казуваше : Праведенѣ си, Господи, който си, и който си былѣ, и който си святѣ, защото си това отсѣдилѣ :

6. Понеже кръвь на святыи и на пророцы пролѣхѣ, и кръвь имѣ си далѣ да пѣхѣтъ ; защото сѣ достойни за това.

7. И чухѣ другѣ *ангелѣ* отѣ олтарь-тъ че казуваше : Ей, Господи Боже Вседържителю, истинны и праведны сѣ твои-тѣ сѣдбы.

8. И четвъртый-тъ ангелѣ излѣ чашѣ-тѣ си на слънце-то, и даде му ся да жеже челоуѣцы-тѣ сѣ огнь.

9. И опекохѣ ся челоуѣци-тѣ отѣ голѣмѣ жегѣ, и похулихѣ име-то на Бога който има власть надѣ тѣзи язвы ; и не ся покаяхѣ да въздадѣтъ славѣ нему.

10. И петый-тъ ангелѣ излѣ чашѣ-тѣ си врѣхѣ прѣстолѣ-тъ на звѣрь-тъ ; и станѣ царство-то му потъмнѣло ; и дѣвчыхѣ языцы-тѣ си отѣ болѣхѣ ;

11. И похулихѣ Бога небеснаго за болѣжи-тѣ си и за струпы-тѣ си, и не ся покаяхѣ отѣ дѣла-та си.

12. И шестый-тъ ангелѣ излѣ чашѣ-тѣ си врѣхѣ голѣмѣ-тѣ рѣкѣ Евфратѣ ; и прѣсѣхѣ вода-та ѣ, за да ся приготви пѣть-тъ на царіе-тѣ, конто сѣ отѣ истокѣ на слънце-то.

13. И видѣхѣ три нечисты духове подобны на жабы, и *тѣ излъзавѣхѣ* изѣ уста-та на змѣй-тъ, и изѣ уста-та на звѣрь-тъ, и изѣ уста-та на лжовный-тъ пророкѣ :

14. Защото сѣ духове бѣсовскы, конто правятѣ знаменія, и конто ходятѣ при царіе-тѣ на земѣ-тѣ и на всичкѣ вселеннѣхѣ, да ги съберѣхѣ за бой-тъ въ голѣмый-тъ онзи день на Бога Вседържителя.

ѿ. СѸ градѸ ѿкѸ татѸ : влажѣнѸ вѣдѣи, ѿ влудѣи ризы своѣ, да не нѣгѸ хѣдитѸ, ѿ оуѣратѸ срамѸ ѿгнѸ.

ѿ. ѿ собралѸ ѿхѸ на мѣсто нарицѣемое ѿврѣйски, АрмагеддонѸ.

31. ѿ седмѣи ѿггѣлѸ ѿзлѣѸ фѣлѣлѸ своѣ на воздѣхѸ : ѿ ѿзѣде глѣсѸ вѣлѣи ѿ хрѣма нѣсѣ ѿ престѣла, глѣгѣла : вѣсть.

ѿ. ѿ вѣша влѣстѣнѣѸ ѿ грѣми ѿ глѣси, ѿ вѣсть трѣсѸ великѸ, ѿкѣвѸ никѣлѣже вѣсть, ѿнѣлѣже вѣша чѣловѣцы на землѣ, толѣкѸ трѣсѸ, тѣкѸ вѣлѣи.

ѿ. ѿ вѣсть градѸ великѸ вѸ трѣ чѣсти, ѿ градѣ ѿзычѣстѣи падѣша, ѿ навлѣнѸ великѣи помѣновѣнѸ вѣсть предѣ бѣомѸ. дѣти ѿмѸ чѣшѸ вѣнѣ ѿрѣсти гнѣва своѣгнѸ :

ѿ. ѿ всѣкѸ ѿстровѸ вѣжѣлѸ, ѿ гѣры не ѿкрѣтѣшѣсѸ.

ѿ. ѿ градѸ великѸ, ѿкѸ тѣлѣнтѣсѸ, снѣде сѸ нѣсѣ на чѣловѣки : ѿ хѣлиша чѣловѣцы бѣѸ ѿ ѿзѣвы граднѣѸ, ѿкѸ вѣлѣѸ ѿсть ѿзѣѸ ѿгнѸ сѣлѸ.

ГЛАВА 31.

ѿ. ѿ прѣде ѿдѣнѸ ѿ седмѣи ѿггѣлѸ ѿмѣщѣнѸ сѣдмѣ фѣлѣлѸ, ѿ глѣгѣла со мнѣю, глѣгѣла мнѣ : прѣидѣ да покажѣ ти сѣдѸ любѣдѣицы великѣѸ, сѣдѣѣѣѸ на водѣхѸ мнѣгѣхѸ :

ѿ. сѸ нѣюже любѣдѣашѸ царѣ зѣмстѣи, ѿ оуѣнѣшѣсѸ живѣѣѣѸ на землѣ ѿ вѣнѣ любѣдѣѣнѣѸ ѿѿ.

ѿ. ѿ вѣде мѣ вѸ нѣсто мѣсто дѣѣомѸ : ѿ вѣдѣхѸ женѣ сѣдѣѣѣѸ на сѣвѣри чѣвлѣнѣѸ, ѿпѣлѣнѣѣмѸ ѿмѣнѸ хѣлнѣхѸ, ѿже ѿмѣашѣ глѣвѸ сѣдмѣ ѿ рѣгѣвѸ дѣсѣѣѸ.

ѿ. ѿ женѣ вѣѣ вѣвлѣчѣнѣѸ вѸ порфѣрѣ ѿ чѣвлѣнѣѣѸ, ѿ позѣѣѣѣнѣѸ злѣѣѣѣѸ ѿ кѣмѣнѣѣѣмѸ драгѣмѸ ѿ кѣѣсѣромѸ, ѿмѣщѣнѣ чѣшѸ злѣѣѣѸ вѸ рѣѣѣѣ своѣѣи пѣлнѣ мѣрзѣѣѣѸ ѿ скѣвѣрнѸ любѣдѣѣнѣѸ ѿѿ:

15. (Ето идѣ както крадецъ. Блаженъ който бди, и варди дрехы-тъ си да не ходи голъ, да гледать срамотѣ-тъ му.)

16. И събра ги на мѣсто-то нарицаемо по Еврейскы Армагеддонъ.

17. И седмый-тъ ангелъ излѣ чашѣ-тъ си на въздухъ-тъ, и излѣзе гласъ голѣмъ изъ храмъ-тъ небесенъ, отъ прѣстолъ-тъ, който казуваше : Свърши ся.

18. И быдохъ гласове, и гръмове и свѣткавицы, и станѣ трусъ голѣмъ, какъвто не е былъ отъ какъ съществувать чловѣци-тъ на земѣ-тъ, такъвъ трусъ, толкозь голѣмъ.

19. И разлѣли ся великый-тъ градъ на три части, и градове-тъ язычески паднѣхъ. И великый Вавилонъ ся поменѣ прѣдъ Бога, да му даде чашѣ-тъ на вино-то отъ ярость тѣ на гнѣвъ-тъ си.

20. И всякой островъ исчезнѣ, и планины-тъ ся не намѣрихъ.

21. И градъ голѣмъ до единъ талантъ *тежкъ* падаше отъ небо-то врѣхъ чловѣцы-тъ; и похулихъ чловѣци-тъ Бога зарады язвѣ-тъ на градъ-тъ, защото язва-та отъ него бѣ много голѣма.

ГЛАВА 17.

1. И дойде единъ отъ седмъ-тъ ангелы, които държехъ седмъ-тъ чаши, та поговори съ мене и каза ми : Ела, ще ти покажъ сѣдѣжъ-тъ на голѣмъ-тъ блудницѣ, която сѣди на много-то воды,

2. Съ който блудствовахъ царѣ-тъ земни, и опихъ ся жители-тъ на земѣ-тъ отъ вино-то на нейно-то блудодѣяніе.

3. И заведе мя духомъ въ пустыні; и видѣхъ женѣ сѣдящъ на чървенъ звѣрь, пѣленъ съ богохулны имена, който имаше седмъ главы и десетъ рога.

4. И жена-та бѣ облѣчена въ багряницѣ и въ чървено, и позлатена съсъ злато и драгоценны камѣни и съ бисеры, и имаше въ рѣкѣ-тъ си златнѣ чашѣ, пѣлѣ съ мърсоты и нечистоты отъ нейно-то блудодѣяніе;

ѿ. И на челѣхъ ѿ написано има: тайна: вавѣлонъ великій, мати любоудѣйцамъ и мѣрзостемъ зѣмскимъ.

ѿ. И видѣхъ женѹ пѣанѹ кровни стѣхъ и кровни свидѣтелей Іисовыхъ: и дивихся, видѣхъ ю, дивомъ великимъ.

ѿ. И рече мнѣ Ангѣлъ: что дивишися; азъ ти рекѹ тайны жены сеѣ, и свѣра носѣшагѹ ю, седемъ главъ имѣща и рогѹвъ десѣтъ.

и. Свѣрь, егѹже видѣхъ еси, вѣ, и нѣсть, и имать взыти ѿ бездны, и въ пѣгъбъ поидетъ: и оудивѣтсѣ живѹщїи на земли, имже имена не написана сѣтъ въ книгѣ живѹщихѹ ѿ сложенїѣ мїра, видѣше, ѿкѹ свѣрь вѣ, и нѣсть, и преста.

а. Зѣхъ оумъ, имже имать мѣдрость, седемъ главъ, горы сѣтъ седемъ, и дѣже жена сѣдѣтъ на нѣхъ,

і. И царѣе седемъ сѣтъ: пѣть ихъ пѣло, и едїнъ есть, (а) др҃гїи еше не прїиде, и егда прїидетъ, малѹ емѹ есть пребыти.

іі. И свѣрь, имже вѣ, и нѣсть, и той осмыи есть, и ѿ седмїхъ есть, и въ пѣгъбъ идетъ.

ііі. И десѣтъ рогѹвъ, ѿже видѣхъ еси, десѣтъ царей сѣтъ, имже царства еше не прїѣша, но ѻбласть ѿкѹ царїи на едїнъ часъ прїимѹтъ со свѣремъ.

іііі. Сїи едїнѹ волю имѹтъ, и силъ и ѻбласть свою свѣрю дадѹтъ.

ііііі. Сїи со Анг҃цемъ вранѹ сотворѣтъ, и Анг҃ецъ повѣдѣтъ ѿ, ѿкѹ Гдѣ господемъ есть и Црь царемъ, и сѣщїи сѣ нимъ, звѣнїи и извѣнїи и вѣрни.

іііііі. И глагола мнѣ: воды, ѿже еси видѣхъ, и дѣже любоудѣйца сѣдѣтъ, людїе и народи сѣтъ, и племена и пѣзыцы.

ііііііі. И десѣтъ рогѹвъ, ѿже видѣхъ еси на свѣри, сїи любоудѣйцѹ возненавидѣтъ, и запсѣтѣхѹ сотворѣтъ ю и пѣгъ, и плѣтъ ѿ сѣдѣтъ, и сожгѹтъ ю огнемъ.

5. И на чело-то ѱ *имаше* написано име : Тайна ; Вавилонъ великій, майка на блудницы-тѣ и на гнусоты-тѣ земны.

6. И видѣхъ женѣ-тѣ като ся ониваше отъ крѣвь-тѣ на святыи-тѣ и отъ крѣвь-тѣ на мѣченицы-тѣ Иисусовы ; и като ѱ видѣхъ почудихъ ся съ голѣмо почудваніе.

7. И рече ми ангелъ-тѣ : Защо ся почуди ? азъ ще ти кажѣ тайнѣ-тѣ на женѣ-тѣ, и на звѣрь-тѣ който ѱ носи, и който има седмь-тѣ главы и десеть-тѣ рога.

8. Звѣрь-тѣ когото си видѣлъ, бѣше и нѣма го, и ще възлѣзе изъ безднѣ-тѣ и отиде въ погыбель ; и ще ся почудятъ жители-тѣ на земѣ-тѣ, на които имена-та не сѣ написаны въ книгѣ-тѣ на животъ-тѣ отъ сздание міра, кога видятъ звѣрь-тѣ който бѣше, и го нѣма *вече*, ако и да го има.

9. Тука е умъ-тѣ който има мудрость : Седмь тѣ главы сѣ седмь горы, дѣто жена-та сѣди на тѣхъ ;

10. И седмь царіе има : петь-тѣ паднѣхъ, и единый-тѣ стон, другой-тѣ не е дошелъ още, и кога дойде, малко трѣбува да постон.

11. И звѣрь-тѣ който бѣше, и го нѣма, и той е осмый-тѣ, и отъ седмь-тѣ е, и отхожда въ погыбель.

12. И десеть-тѣ рога, които видѣ ты, десеть царіе сѣ, които още не сѣ пріели царство, но *за* единъ часъ пріематъ власть като царіе съсъ звѣрь-тѣ.

13. Тѣ сѣ единомыслени, и ще прѣдадѣтъ на звѣрь-тѣ силѣ-тѣ си и власть-тѣ си.

14. Тѣ ще ся бѣжѣтъ съ Агне-то, и Агне-то ще ги побѣди, защото е Господъ на господари-тѣ и Царь на царіе-тѣ ; и които сѣ съ него званни сѣ и избрани и вѣрни.

15. И казува ми : Воды-тѣ които си видѣлъ, дѣто сѣди блудница-та, *тѣ* сѣ народи, и людіе, и племена и языци.

16. И десеть-тѣ рога, които си видѣлъ на звѣрь-тѣ, тѣ ще възненавидятъ блудницѣ-тѣ, и ще ѱ направятъ пустѣ и голѣ, и плѣть-тѣ ѱ ще поядѣтъ, и неѣж ще изгорятъ въ огонь.

ѡ. Б҃ГЪ ВО ДА́ЛѢ ЁСТЬ ВЪ СЕРДЦА́ І҃ИХЪ, СОТВО́РИТИ ВО́ЛЮ Е҃Г҃О, И СОТВО́РИТИ Е́ДИНѢ ВО́ЛЮ, И ДА́ТИ ЦА́РСТВО СВОЁ СВѢ́РЮ, ДО́НДЕЖЕ СКО́НЧАЮТСЯ ГЛАГО́ЛЫ Б҃ЖІА. .

ѱі. И́ ЖЕНА́, Ю́ЖЕ ВІ́ДѢЛЪ Е́СИ, ГРА́ДЪ ЁСТЬ ВЕЛИ́КІЙ, И́ЖЕ И́МАТЬ ЦА́РСТВО НА́Д ЦА́РІИ ЗЕМНЫ́МИ.

ГЛА́ВЪ ІІ.

а. И́ ПО СІ́ИХЪ ВІ́ДѢХЪ І҃НА А́ГГ҃ЛА СХО́ДѢША СЪ НѢ́СЕ, И́МѢ́ША О́БЛАСТЬ ВЕ́ЛІЮ, И́ ЗЕМЛѦ́ ПРОСВѢ́ТИСѦ́ Ѿ СЛА́ВЫ Е҃Г҃О :

б. И́ ВОЗОПѢ́ ВЪ КРѢ́ПОСТИ, ГЛА́СОМЪ ВЕ́ЛІИМЪ ГЛАГО́ЛА : ПА́ДЕ, ПА́ДЕ ВавѢ́лѡНЪ ВЕЛИ́КІЙ, И́ ВЫ́СТЬ ЖИ́ЛИЩЕ КѢ́СѡМЪ И́ ХРА́НИТЕ́ЛЬ ВСА́КОМЪ ДѢ́ХѢ НЕЧИ́СТѢ, И́ ХРА́НИ́ЛИЩЕ ВСѢ́ХЪ ПТИ́ЦЪ НЕЧИ́СТЫХЪ И́ НЕНАВИ́ДИМЫХЪ : І́АКѢ Ѿ ВІ́НА І́РОСТИ ЛЮ́БОДѢ́АНІА СВОЕ́ГѢ НАПО́И ВСѦ́ І́ЗЫ́КИ,

в. И́ ЦА́РІЕ ЗЕМ́СТІИ СЪ НЕ́Ю ЛЮ́БЫ ДѢ́ША, И́ КѢ́ПЦЫ ЗЕМ́СТІИ Ѿ СІ́ЛЫ ПІ́ЩИ Е́А́ РАЗБОГА́ТѢ́ША.

г. И́ СЛЫ́ШАХЪ ГЛА́СЪ І҃ИХЪ СЪ НѢ́СЕ ГЛАГО́ЛЮЩІХЪ : И́ЗЫ́ДИТЕ І́З НЕА́ ЛЮ́ДІЕ МОИ́, ДА́ НЕ ПРИЧАСТИ́ТЕСѦ́ ГРѢ́ХѡМЪ Е́А́, И́ Ѿ І́ЗВЪ Е́А́ ДА́ НЕ ВРЕ́ДИТЕСѦ́.

д. І́АКѢ ПРИЛѢ́ПІШАСѦ́ ГРѢ́СИ Е́А́ ДА́ЖЕ ДО́ НѢ́СЕ, И́ ПОМА́НЕ Б҃ГЪ НЕПРА́ВДЫ Е́А́.

е. ВОЗДА́ДИТЕ Е́И, І́АКѢ И́ ТА́ ВОЗДА́ДЕ ВА́МЪ, И́ ОУ́СР҃Г҃ЕТЕ Е́И СР҃Г҃Е ПО ДѢ́ЛОМЪ Е́А́ : ЧА́ШЕЮ, Е́ЮЖЕ ЧЕРПѦ́ ВА́МЪ, ЧЕРПѦ́ТЕ Е́И СР҃Г҃Е :

ж. О́БІ́АКѢ ПРОСЛА́ВИСѦ́ И́ РАЗСВІ́РѢ́ПѢ, ТО́ЛІКѢ ДА́ДИТЕ Е́И МѢ́КЪ И́ РЫ́ДА́НІИ : І́АКѢ ВЪ СЕ́РДЦѢ́ СВО́ЕМЪ ГЛАГО́ЛЕТЪ : (І́АКѢ) СѢ́ЖЕ ЦА́РІЦЕЮ́, И́ ВДОВА́ НѢ́СМЪ, И́ РЫ́ДА́НІА́ НЕ И́МАМЪ ВІ́ДѢ́ТИ :

з. СЕ́ГѢ РА́ДИ ВО́ Е́ДИНЪ ДЕ́НЬ ПРІ́И́ДЕТЪ І́ЗВЫ́ Е́И, СМЕР́ТЬ И́ ПЛА́ЧЬ И́ ГЛА́ДЪ : И́ О́ГНЕМЪ СѢ́ЖЕНА́ ВѢ́ДЕТЪ : І́АКѢ КРѢ́ПОКЪ ГДЬ́ Б҃ГЪ СЪДѦ́И Е́И.

17. Защото Богъ тури въ сърдца-та имъ да сторятъ неговѣ-тъ волиѣ, и да дѣйствуватъ единомысленно, и да дадѣтъ царство-то си на звѣрь-тъ, доклѣ ся обждѣтъ Божіи-тъ думы.

18. И жена-та коѣкто си видѣлъ, е голѣмый-тъ градъ, който царува надъ земни-тъ царіе.

ГЛАВА 18.

1. И слѣдъ това видѣхъ че спазяше отъ небе-то ангелъ, който имаше власть голѣмъ; и земя-та ся просвѣти отъ неговѣ-тъ слава.

2. И извика силно съ гласъ голѣмъ и казуваше: Паднѣ, паднѣ Вавилонъ великій, и станѣ жилище на бѣсове-тъ, и прибѣжище на всякой духъ нечистъ, и прибѣжище на всякъ нечистъ и омразнъ птицъ;

3. Защото всички-тъ народи пихъ отъ вино-то на ярость-тъ на нейно-то блудодѣяніе, и царіе-тъ земни блудствовахъ съ неѣ; и търговци-тъ земни ся обогатихъ отъ безмѣри-тъ нейнъ раскошъ.

4. И чухъ другъ гласъ отъ небе-то, който казуваше: Излѣзте изъ неѣ, людіе мои, да не станете участници на грѣхове-тъ ѣ, и да не приѣмете отъ язвы-тъ ѣ.

5. Защото грѣхове-тъ ѣ стигнѣхъ до небе-то, и споменѣ Богъ нейны-тъ неправды.

6. Въздайте ѣ, както и тя въздаде вамъ, и удвойте ѣ двойно споредъ дѣла-та ѣ; съ чашѣ-тъ съ коѣкто е черпала, двойно ѣ почерпѣте.

7. Колкото е прославила себе си и е раскошествовала, толкозъ мѣжы и скѣрбъ ѣ дайте; защото казува въ сърдце-то си: Сѣдѣ царица, и вдовица не съмъ, и скѣрбъ пѣма да видѣ.

8. За това въ единъ день ще дойдѣтъ язвы-тъ ѣ, смѣрътъ и скѣрбъ и гладъ; и ще изгори на огнь; защото крѣпѣкъ е Господъ Богъ който ѣ сѣди.

д. И възрыдають и восплачутся ѣа царь зѣмстѣи, любѣи дѣлашѣи съ нею и разсвирѣпѣвшѣи, ѣгда оузратъ дѣмъ заплѣнѣа ѣа,

г. Издадеа стоаще за страхъ мѣкъ ѣа, глаголюще: горе, горе, градъ великій Вавѣлонъ, градъ крѣпкій, ѣкѡ во ѣдинъ часъ прѣде сѣдъ твоѣи.

д. И кспцы зѣмстѣи възрыдають и восплачутся ѡ немъ, ѣкѡ времѣнъ ѿхъ никтоже кспѣетъ ктомѣ,

в. Премѣнъ злата и сребра, и каменѣа драгѣмъ и вѣсера, и вѣсса и порфѣры, и шелка и червѣни, и всѣакагѡ дрѣва дѣнѣна, и всѣакагѡ сосѣда ѿзъ кѡсти слонѡвыа, и всѣакагѡ сосѣда ѡ дрѣва честнѣмъ, и мѣдана и желѣзна и мраморна,

г. И корѣцы, и дѣмѣама, и мѣра и лѣана, и вѣна и ѣлѣа, и семѣала и пшенѣцы, и скотѣ и ѡвѣцъ, и кѡней и колѣснѣцъ, и тѣлѣсъ и дѣшъ челоѣчѣскихъ.

д. И ѡвѣщи похотѣи дѣши твоеа ѡидѡша ѡ тебѣ, и всѣ тѣчнаа и свѣтлаа ѡидѡша ѡ тебѣ, и ктомѣ не ѿмаши ѡверѣстѣи ѿхъ.

ѣ. Кспцы сѣмѣи ѡбогѣишесѣ ѡ неа, издадеа стѣнѣтъ за страхъ мѣчѣнѣа ѣа, рыдающе и плачѣишесѣ,

в. И глаголюще: горе, горе, градъ великій, ѡвлечѣный вѣссомъ и порфѣрою и червлѣницею, и позлащѣный златомъ и каменѣемъ драгѣмъ и вѣсеромъ:

з. Иѣкѡ во ѣдинъ часъ погѣбе толико богѣтство. и всѣкъ кѡрмчѣи, и всѣкъ плаѣаи въ кораблѣхъ, и всѣкъ, ѣмѣкъ въ мѡри дѣлааи, издадеа стѣша,

ѿ. И вопѣахъ, вѣдающе дѣмъ раждежѣнѣа ѣгѡ, глаголюще: кѣи подѡбенъ градъ великомѣ;

д. И положиша пѣрсть на глаѣхъ своихъ, и возопѣша плачѣишесѣ и рыдающе, глаголюще: горе, горе градъ великій, въ немъже ѡбогѣишасѣ всѣи ѿмѣщѣи кораблѣи въ мѡри ѡ чѣсти ѣгѡ, ѣкѡ ѣдинѣмъ часѡмъ заѣстѣѣ.

9. И ще възплачѣтъ за неѣж и ще пожалѣѣтъ за неѣж царіе-тѣ земни, които сѣ блудствовали и раскошествовали съ неѣж, кога видятъ дымъ-тѣ на изгаряніе-то ѣ.

10. Отъ далечъ ще стоятъ поради страхъ-тѣ на мѣжы-тѣ ѣ, и ще казувать : Горко, горко *тебѣ*, граде великій, Вавилоне, граде крѣпкій, че въ единъ часъ дойде сѣдба-та ти.

11. И търговци-тѣ земни плачѣтъ и жалѣѣтъ за неѣж, защото никой не купува вече стоки-тѣ имъ,

12. Стоки отъ злато и сребро, и драгоценны камѣніе, и бисеры, и виссонъ, и багряницѣ, и копринѣ, и чървеницѣ ; и всяко дърво благовонно, и всякой сѣсѣдъ отъ слоновы кости, и всякой сѣсѣдъ отъ скѣпоцѣнно дърво, и отъ мѣдъ, и отъ желѣзо и отъ мраморъ,

13. И корницѣ, и темякъ, и миро, и ливанъ, и вино, и масло, и семидаль, и пшеницѣ, и добытъцы, и овцы, и коніе, и колесницы, и тѣлеса, и души чловѣческы.

14. И овоцїя-та каквыто гы душа-та ти желаяше отидохъ отъ тебе, и всичко тѣсто и свѣтло отиде отъ тебе, и нѣма вече да гы намѣришь.

15. Търговци-тѣ на тѣзи *нлица*, които ся изобогатихъ отъ неѣж, ще ся спрѣтъ издалечъ поради страхъ-тѣ на мѣжы-тѣ ѣ, ще плачѣтъ и ще жалѣѣтъ,

16. И ще думать : Горко, горко, граде великій, облѣченный съ виссонъ, и багряницѣ и чървеницѣ, и украсенъ съ злато и драгоценны камѣніе и бисеріе ;

17. Защото въ единъ часъ заустѣ толкова богатство. И всякой корабоначалникъ, и всичко-то множество въ кораби-тѣ, и корабери-тѣ, и колкото търгувать по море, спрѣхъ ся издалечъ,

18. И выкахъ, като видѣхъ дымъ-тѣ на неговъ-тѣ пожаръ, и думахъ ; Кой *градъ* бы подобенъ на градъ-тѣ голѣмый ?

19. И посыпахъ пѣръть на главы-тѣ си, и выкахъ та плачехъ, и жалѣяхъ и думахъ : Горко, горко, градъ-тѣ великій, въ който ся обогатихъ отъ неговы-тѣ драгоценности всичкы които иматъ кораби въ море-то ; защото въ единъ часъ заустѣ.

Ѣ. ВЕСЕЛІСА ѿ СЕМ҃Ъ НБ҃О, ѿ СТЬ҃ИИ А҃ПЛИ ѿ Пророцы, іакѡ сздѡ Б҃ГЪ сздѡ ВАШЪ ѿ НЕГѢ.

ѢА. И ВЗѢТЪ ЕДИНЪ А҃ГГЛЪ КРѢПОКЪ КАМЕНЬ ВЕЛИКЪ іакѡ ЖЕРНОВЪ, ѿ ВѢРЖЕ ВЪ МОРЕ, ГЛАГОЛА: ТАКѡ СТРЕМЛЕНІЕМЪ ВВѢРЖЕНЪ ВЪДЕТЪ ГЛАВѢНЪ ГРАДЪ ВЕЛИКІЙ, ѿ НЕ ІМАТЬ ѢВРѢСТІСА КТОМЪ.

ѢВ. И ГЛАСЪ ГДАЕЦЪ ѿ МРСКІИ ѿ ПИСКАТЕЛЕЙ, ѿ ТР҃БЪ НЕ ІМАТЬ СЛЫШАТИСА КТОМЪ ВЪ ТЕБѢ, ѿ ВСѢКЪ ХИТРЕЦЪ ВСѢКІА ХИТРОСТИ НЕ ѢВРАЩЕТСА КТОМЪ ВЪ ТЕБѢ, ѿ ШМЪ ЖЕРНОВНЫЙ НЕ ВЪДЕТЪ СЛЫШАНЪ ВЪ ТЕБѢ,

ѢГ. И СВѢТЪ СВѢТІЛНИКА НЕ ІМАТЬ СВѢТІТИ ВЪ ТЕБѢ КТОМЪ, ѿ ГЛАСЪ ЖЕННХА ѿ НЕВѢСТЫ НЕ ІМАТЬ СЛЫШАНЪ БЫТИ ВЪ ТЕБѢ КТОМЪ: іакѡ КЗПЦЫ ТВОИ БѢША ВЕЛМѢЖИ ЗЕМСТІИ, іакѡ ВОЛУХОВАНІИ ТВОИМИ ПРЕЦЕННИ БЫША ВСИ ІЗЫЦЫ.

ѢД. И ВЪ НЕМЪ КРѢВЬ ПРОРОЧЕСКА ѿ СТЬ҃ИХЪ ѢВРѢТЕСА ѿ ВСѢХЪ ІЗВѢІЕНЪ НА ЗЕМЛИ.

ГЛАВА 51.

А. И по сѣхъ слышахъ гласъ веліи народа многа на нб҃сѣ, глаголющѡ: АЛЛИЛѢІА: СПАСЕНІЕ ѿ СЛАВА ѿ ЧЕСТЬ ѿ СИЛА ГД҃С НАШЕМО:

Б. Іакѡ ІСТИННИ ѿ ПРѢВИ СЗДѢ ЕГѢ: іакѡ СЗДѢЛЪ ЕСТЬ ЛЮБОДѢЙЦЪ ВЕЛИКЪ, іакѡ ПОСМРАДѢ ЗЕМЛЮ ЛЮБОДѢАНІЕМЪ СВОИМЪ, ѿ ѢМСТІЛЪ КРѢВЬ РАБѢВЪ СВОИХЪ ѿ Р҃КИ ЕА:

Г. И ВТОРОЕ РѢША, АЛЛИЛѢІА: ѿ ДЫМЪ ЕА ВОСХОЖДАШЕ ВО ВѢКИ ВѢКѢВЪ.

Д. И ПАДОША ДВАДЕСѢТЪ ѿ ЧЕТЫРЕ СТАРЦЫ ѿ ЧЕТЫРЕ ЖИВѢТНА, ѿ ПОКЛОНИШАСѢ Б҃ГОВИ СѢДАШЕМО НА ПРЕСТОЛѢ, глаголюще: АМІНЬ, АЛЛИЛѢІА.

Е. И ГЛАСЪ ІЗЫДЕ ѿ ПРЕСТОЛА ГЛАГОЛЮЩЪ: ПОЙТЕ Б҃ГЪ НАШЕМО ВСИ РАБѢ ЕГѢ ѿ БОАЩІНСА ЕГѢ, ѿ МАЛІИ ѿ ВЕЛИЦЫИ.

20. Весели ся за него небе, и *вы* святіи апостоли и пророци, защото отсѣди Богъ сѣдѣ-тъ ви надъ него.

21. И единъ силенъ ангель зѣ единъ камѣкъ голѣмъ като водени-ченъ, та го хвърли въ море-то, и каза: Така съсъ стремленіе ще бѣде хвърленъ Вавилонъ градъ великій, и нѣма да ся намѣри вече.

22. И гласъ отъ онѣзи конто свирѣхъ съ китарѣ, и отъ пѣвцы, и отъ свирцы, и отъ трѣбители нѣма да ся чуе вече въ тебе, и вся-кой художникъ отъ всяко художество нѣма да ся намѣри вече въ тебе; и шумъ отъ воденицѣ нѣма да ся чуе вече въ тебе;

23. И видѣлина отъ свѣтило нѣма да свѣти вече въ тебе, и гласъ отъ младоженникъ и отъ невѣстѣ нѣма да ся чуе вече въ тебе; защото търговци-тъ ти бѣхъ голѣмци на земѣ-тъ, защото быхъ прѣльстени съ твое-то чародѣяніе вси-тъ народи.

24. И въ него ся намѣри кръвъ отъ пророцы и отъ святыи, и отъ всички-тъ закланы на земѣ-тъ.

ГЛАВА 19.

1. И слѣдъ това чухъ като гласъ голѣмъ отъ много народъ на небе-то, който казуваше: Аллилуія; спасеніе, и слава, и почестъ, и сила *подобаетъ* Господу Богу нашему.

2. Защото истинны и праведны сѣ неговы-тъ сѣдбы, защото осѣди великѣ-тъ блудницѣ, която растли земѣ-тъ съ блудодѣяніе-то си, и отмести отъ рѣкѣ-тъ ѣ кръвъ-тъ на свои-тъ рабы.

3. И второй пѣтъ рекохъ: Аллилуія. И дымъ-тъ ѣ възлѣзува во вѣкы вѣковъ.

4. И падихъхъ двадесеть-тъ и четири старци, и четири-тъ животны, и поклонихъ ся Богу сѣдящему на прѣстолѣ-тъ, и казувахъ: Аминь; аллилуія.

5. И излѣзе отъ прѣстолѣ-тъ гласъ който казуваше: Хвалѣте Бога нашего, всички раби негови, и *вы* конто му ся боите, и малкы и голѣми.

ѡ. И слышахъ ѿкѡ гласъ народа мно҃га, и ѿкѡ гласъ вѣдъ мно҃гихъ, и ѿкѡ гласъ громѣвъ крѣпкихъ, глаголющихъ, а҃нна҃ѡ: ѿкѡ воцрѣса Гдѣ Бгъ Вседержитель.

з. Радѡмса и веселѡмса, и дадимъ славу ѡмъ: ѿкѡ прїиде бракъ А҃гнчїи, и жена ѡгнѡ оуготовила єсть себѣ.

и. И дано вѣсть єи ѡблещѣса въ вѣссонъ чїстъ и свѣтелъ: вѣссонъ ко ѡправданїа стѣхъ єсть.

а. И глагола мѣ: напиши, бл҃женнїи звѣнїи на вѣчерю брака А҃гнча. и глагола мѣ: сїа словеса истинна Бжїа сѣть.

ї. И падъ преѡ ногѡма ѡгнѡ поклонїхса ѡмъ: и глагола мѣ, вїждь, нї: клеверѣтъ тѣ єсмь, и братїи твоїхъ ѡмѣщихъ свидѣтельство Іисово: Бгъ поклонїса: свидѣтельство ко Іисово єсть дхъ пророчествїа.

а1. И вїдѣхъ нѣко ѡверсто, и сѣ конь бѣлъ, и сѣдѡ на немъ, вѣренъ и истиненъ, и правосѡднїи и вѣннственнїи.

в1. Очи же ѡмъ єста ѿкѡ пламень О҃гненъ, и на главѣ ѡгнѡ вѣнцы мнози: ѡмѣи ѡма напїсано, єже нїктоже вѣсть, току ѡнъ самъ:

г1. И ѡблечѣнъ въ рїзъ червлѣнъ кровїю: и нарицѣтса ѡма ѡгнѡ, Слово Бжїе.

д1. И вѣннства нѣнаѡ ѡдѡхъ въ слѣдъ ѡгнѡ на конехъ бѣлыхъ, ѡблечѣннъ въ вѣссонъ бѣлъ и чїстъ.

є1. И ѡзъ оустъ ѡгнѡ ѡзѡде О҃р҃жїе О҃стро, да тѣмъ ѡзвѣтъ ѡзѣки, и тоѣ оупасѣтъ а҃ жезолмъ желѣзнымъ: и тоѣ перѣтъ точїло вїна ѡростнїи и гнѣва Бжїа Вседержїтелева.

ѕ1. И ѡмать на рїзѣ и на стегнѣ своѣмъ ѡма напїсано: Црѣ царѣмъ и Гдѣ господѣмъ.

з1. И вїдѣхъ єдїнаго А҃г҃ла стоѡща на солнцѣ: и возопї

6. И чухъ като гласъ отъ много народъ, и като гласъ отъ много воды, и като гласъ отъ силны гръмежи, що казувахъ: Аллилуія; защото ся възари Господь Богъ Вседържитель.

7. Да ся радуваме и да ся веселимъ, и да въздадемъ нему славъ; защото дойде свадба-та на Агне-то, и негова-та жена е пригответила себе си.

8. И даде ѱ ся да ся облѣче съ виссонъ чистъ и свѣтлъ; защото виссонъ-тъ е оправданія-та на святыи-тъ.

9. И казува ми: Напиши: Блаженн които сж призовани на вечерѣж-тъ на свадбѣж-тъ на Агне-то. И казува ми: Тѣзи сж истинны-тъ думы Божіи.

10. И паднахъ прѣдъ нозѣ-тъ му, да му ся поклонѣж; и каза ми: Внимаи да не *сториши това*; азъ съмъ съслужитель твой и отъ братія-та ти които иматъ свидѣтельство-то Іисусово; поклони ся Богу: защото свидѣтельство-то Іисусово е духъ-тъ на пророчество-то.

11. И видѣхъ небе-то отворено, и ето конь бѣлъ, и онзи който сѣдѣше на него наричаше ся Вѣренъ и Истиненъ, и съ правдѣ сѣди и воинствува;

12. А очи-тъ му бѣхъ както пламъкъ огненный, и на главѣж-тъ му короны много, и имаше име написано, което никой не знаеше тъкмо самъ той;

13. И облѣченъ *быше* въ дрехѣ обагрѣнѣ въ кръвъ; и зовяше ся име-то му СЛОВО БОЖІЕ.

14. И войскы-тъ небесны идяхъ слѣдъ него на бѣлы коніе, облѣчени съ виссонъ бѣлъ и чистъ.

15. И изъ уста-та му излѣзва сабя остра, да удря съ нейъ язычницы-тъ; и той ще ги упасе съсь жезлъ желѣзнъ; и той стѣпкува жлебъ-тъ на вино-то на ярость-тъ и на гнѣвъ-тъ на Бога Вседържителя.

16. И на дрехѣж-тъ *си* и на бедро-то си имаше написано име-то: ЦАРЬ НА ЦАРІЕ-ТЪ И ГОСПОДЬ НА ГОСПОДАРИ-ТЪ.

17. И видѣхъ одного ангела че стояше въ слънце-то; и извика

глаголюхъ, глаголахъ всѣмъ птицамъ парящимъ посреде нбсѣ: приидите и совершитесь на вечерю великую Бжю,

и. Да сѣдете плѣти црѣй, и плѣти крѣпкихъ, и плѣти тысящникѡвъ, и плѣти коней и сѣдѣщихъ на нихъ, и плѣти всѣхъ свободныхъ и рабѡвъ, и малыхъ и великихъ.

а. И видѣхъ звѣра и царя земныхъ и вѡнъ ихъ собраны сотворити брагъ сз сѣдѣщимъ на конѣ и сз вѣннствы егѡ.

б. И ѡтѣхъ бысть звѣрь, и сз нимъ живыи прорѡкъ, сотворивый знаменїа предъ нимъ, и миже прелстїи прїемшыа начертанїе звѣрино и поклоняющыася икѡнѣ егѡ: жива ввержена быста ѡба въ ѣзеро ѡгненное горящее жгѣломъ.

в. И прочїи оувѣени быша ѡр҃жїемъ сѣдѣагѡ на конѣ, ишѣдшимъ изъ оустъ егѡ: и всѣ птицы насытишася ѡ плѡтей ихъ.

ГЛАВА К.

а. И видѣхъ ѡг҃ла сходяща сз нбсѣ, имѣюща ключъ бѣдны, и оуже велико въ рѡцѣ своей.

б. И ѡтѣхъ смѣа, смѣа древнаго, иже есть дїаволъ и сатана, и связа и на тысящ лѣтъ,

г. И въ бѣдны затвори егѡ, и заключи егѡ, и запечатлѣ на нѣмъ, да не прелстїтъ ктогѡ ѡзыки, дондеже скончается тысяща лѣтъ: и по сіихъ подобаетъ емѡ ѡр҃ѣшенъ быти на мало время.

д. И видѣхъ престѡлы, и сѣдѣщыа на нихъ, и сѣдѣа дѣны бысть имъ: и дѡшы растѣсанныхъ за свидѣтельство и҃сово, и за слово Бжїе, иже не поклонїшася звѣрю, ни икѡнѣ егѡ, и не прїаша начертанїа на челѣхъ своихъ, и на рѡцѣ своей: и ѡжиша и воцарїшася со Хр҃томъ тысящ лѣтъ:

съ голѣмъ гласъ, и казуваше на всичкы-тѣ птицы що лѣтять по срѣдъ небе-то : Елате, и събирайте ся на вечерѣж-тѣ на Бога великаго,

18. Да ядете плѣть-тѣ на царіе, и плѣть-тѣ на тысящницы, и плѣть-тѣ на юнацы, и плѣть-тѣ на коніе и на тѣзи конто сѣдятъ на тѣхъ, и плѣть-тѣ на всичкы свободны и робы, и малы и голѣмы.

19. И видѣхъ звѣрь-тѣ и царіе-тѣ земны и войскы-тѣ имъ събраны, да направятъ бой съсъ сѣдящый-тѣ на конь-тѣ, и съ неговѣж-тѣ войскѣ.

20. И уловень бы звѣрь-тѣ и съ него лѣжовный-тѣ пророкъ, който бѣ правилъ знаменія прѣдъ него, съ конто прѣлести тѣзи конто пріяхъ бѣлѣгъ-тѣ отъ звѣрь-тѣ, и конто ся поклонихъ на неговый-тѣ образъ : двама-та живи быхъ хвърлени въ езеро-то огненно което гори съсъ жупель.

21. И останѣли-тѣ быдохъ убити съсъ сабіж-тѣ на сѣдящый-тѣ на конь-тѣ, която излѣзуваше изъ уста-та му ; и всичкы-тѣ птицы ся насытихъ отъ плѣть-тѣ имъ.

ГЛАВА 20.

1. И видѣхъ че слѣзуваше отъ небе-то ангелъ, който имаше ключъ-тѣ отъ безднѣж-тѣ, и веригѣ голѣмѣ въ рѣкѣж-тѣ си.

2. И улови змѣй-тѣ, староврѣменѣж-тѣ змѣй, който е Діаволъ и Сатана, и върза го за тысящъ години.

3. И хвърли го въ безднѣж-тѣ, и заключи го, и запечата надъ него, за да не прѣлести вече народы-тѣ, доклѣ ся свършатъ тысяща-та години ; и слѣдъ това трѣба да бѣде развързанъ за малко врѣме.

4. И видѣхъ прѣстолы ; и насѣдахъ на тѣхъ, и даде ся тѣмъ сѣдба, и видѣхъ души-тѣ на закланы-тѣ за свидѣтельство-то Іисусово, и за слово-то Божіе, и конто не ся поклонихъ на звѣрь-тѣ, ништо на образъ-тѣ му, и не пріяхъ бѣлѣгъ-тѣ на чело-то си, и на рѣкѣж-тѣ си ; и живѣхъ и царувахъ съ Христа тысящѣж-тѣ години.

Ѣ. Прочїи же мертвецы не ѡжиша, дондеже скончается тысяща лѣтъ. се воскресенїе первое.

Ѥ. Блженъ и стѣхъ, ѣже ѡмать часть въ воскресенїи первомъ: на нихже смѣръ втораа не ѡмать Овласти, но вѣдѣтъ іеренъ Бгъ и Хртъ, и воцарѣтсѣ съ нимъ тысящъ лѣтъ.

Ѧ. И ѣгда скончается тысяща лѣтъ, разрѣшенъ бѣдетъ сатана ѡ темницы своей,

и. И ѡзыдетъ прелстїти ѡзыки сѣшья на четьрехъ оуглѣхъ земли, Гѡга и Магѡга, собрати ихъ на брань, ихже число ѡкѡ песокъ морскїй.

ѧ. И възидоша на широтѣ земли, и ѡбыдоша стѣхъ стѡнъ и градъ возмѡбленный: и снїде Огнь ѡ Бга съ нѣсѣ и поадѣ ѡ:

г. И дїаволъ лстѡи ихъ вѣрженъ бѣдетъ въ ѣзеро Огненно и жѣпелно, ѡдѣже свѣрь и лживый пророкъ: и мѣчени бѣдѣтъ дѣнь и нощь во вѣки вѣковъхъ.

ѡ. И вїдѣхъ престолъ великъ бѣлъ, и сѣдѡщаго на немъ, ѣгѡже ѡ лица бѣжа нѣо и земля, и мѣсто не ѡбрѣтесѣ ѡмъ.

б. И вїдѣхъ мертвецы малыя и великіа стоѡща предъ Бгомъ, и кнїги разгнѣшасѣ: и ѡна кнїга ѡвѣрзесѣ, ѡже ѣсть живѡтнаа: и сѣдъ прїѡша мертвецы ѡ написанныхъ въ кнїгахъхъ, по дѣломъ ихъ.

г. И даде море мертвецы своѡ, и смѣръ и ѡдъ даша своѡ мертвецы: и сѣдъ прїѡша по дѣломъ своимъ:

д. И смѣръ и ѡдъ вѣржена быста въ ѣзеро Огненное: и сѣ ѣсть втораа смѣръ.

ѣ. И ѡже не ѡбрѣтесѣ въ кнїзѣ живѡтиѣи написанъ, вѣрженъ бѣдетъ въ ѣзеро Огненное.

5. А други-тъ мъртвы не оживѣхъ доклѣ ся свършатъ тысящата години. Това е първо-то въскръсеніе.

6. Блаженъ и святъ който има часть въ първо-то въскръсеніе; надъ тѣхъ втора-та смърть не ще има власть, но ще бѣдѣтъ священници Богу и Христу, и ще царувать съ него тысящъ години.

7. И когато ся свършатъ тысяща-та години, ще бѣде развързанъ Сатана отъ тъмницѣ-тъ си,

8. И ще излѣзе да прѣльсти народы-тъ въ четири-тъ краища на земѣ-та, Гога и Магога, да ги събере на бой, на които число-то е както пѣськъ-тъ на море-то.

9. И възлѣзохъ по *всичкѣ-тъ* ширинѣ на земѣ-тъ, и обиколхъ станѣ-тъ на святыи-тъ, и възлюбленный-тъ градъ; и паднѣ огонь отъ Бога изъ небе-то, та ги испояде.

10. И діаволъ-тъ който ги лъсташе хвърленъ бы въ езеро-то огненно и жупелно, дѣто е звѣрь-тъ и лъжовный-тъ пророкъ; и ще бѣдѣтъ мѣчени день и нощь во вѣкы вѣковъ.

11. И видѣхъ единъ бѣлъ прѣстолъ голѣмъ, и тогози който сѣдѣше на него, отъ лице-то на когото побѣгна земѣ-та и небе-то, и не ся намѣри мѣсто за тѣхъ.

12. И видѣхъ мъртвы-тъ малы и голѣмы, че стоехъ прѣдъ Бога; и книги-тъ ся разгънахъ; и друга книга ся отвори, която е на животъ-тъ; и сѣдени быхъ мъртви-тъ споредъ дѣла-та си отъ писано-то въ книги-тъ.

13. И даде море-то мъртвы-тъ що бѣхъ въ него; и смърть-та и адъ дадохъ мъртвы-тъ що бѣхъ въ тѣхъ; и сѣдени быхъ всякой споредъ дѣла-та си.

14. И смърть-та и адъ хвърлени быхъ въ езеро-то огненно.

15. Това е втора-та смърть. И който не ся намѣри записанъ въ книгѣ-тъ на животъ-тъ, хвърленъ бы въ езеро-то огненно.

ГЛАВА КѦ.

а. И вѣдѣхъ нѣо ново и зѣмлю нѣвс: пѣрвое ко нѣо и зѣмля пѣрваа прѣидѣша, и мѣра нѣсть ктомѣ.

б. И азъ Іѡáннѣхъ вѣдѣхъ градъ cтѣй, Іерлѣмъ нѣвс cхѣдѣицѣ ѿ Гѣа cъ нѣсѣ, прѣготѣванъ ѿкѣ невѣcтѣ оукрѣшенъ мѣжѣ cвоемѣ.

в. И cлѣшахъ гласъ велѣй cъ нѣсѣ глаголющѣ: cѣ cкѣнѣа Бжѣа cъ чѣловѣкѣи, и вcелѣтcѣ cъ нѣми: и тѣи людѣе ѣгѣвѣдѣтѣ, и cѣмъ Гѣа вѣдѣтѣ cъ нѣми Гѣа ѿхъ.

г. И ѿмѣтѣ Гѣа вcѣкѣ cлѣзѣ ѿ Очѣю ѿхъ, и cмѣрти не вѣдѣтѣ ктомѣ, ни плѣча, ни вѣпла, ни колѣзѣни не вѣдѣтѣ ктомѣ: ѿкѣ пѣрваа мѣмѣидѣша.

д. И речѣ cѣдѣи на прѣcтѣлѣ: cѣ новѣ вcѣ творѣю, и глагола мѣи, напиши, ѿкѣ cѣа cловесѣ иcтѣинна и вѣрна cѣтъ.

е. И речѣ мѣи: cѣвершѣишасѣ. азъ ѣсмѣ Ѧлфа и Ѧмѣга, пачѣтокъ и конѣцъ. азъ жѣждѣиѣмъ дѣмъ ѿ иcтѣочѣника водѣи живѣтѣиыа тѣиѣ.

ж. Пѣвѣждѣи наcлѣдѣи вcѣ, и вѣдѣс ѣмѣ Гѣа, и тѣи вѣдетѣ мѣѣ вѣ cѣна.

з. Cтѣрашливымы жѣ и невѣрнымы, и cкѣвѣрнымы и оукѣицѣамъ, и вѣдѣа творѣицѣиыа, и чѣры творѣицѣиыа, и ѿвѣложѣрцѣиыа и вcѣмъ лжѣиыа, чѣcтѣ иѣмъ вѣ ѣзерѣ горѣиѣмъ Огнѣмъ и жѣпѣломъ, ѣжѣ ѣcтѣ cмѣртѣ втѣрѣа.

и. И прѣидѣ ко мѣѣ ѣдинъ ѿ cѣдѣи Ѧггѣа, иѣмѣицѣхъ cѣдѣи фѣдѣа иcпѣлѣнѣиыа cѣдѣицѣхъ ѿзѣвъ пѣcлѣдѣицѣхъ, и речѣ ко мѣѣ, глагола: градѣи, пѣкажѣ ти невѣcтѣ, Ѧгнѣс жѣиѣ.

і. И вѣдѣ мѣа дѣхомъ на горѣи велѣицѣ и вѣcѣкѣ, и пѣказѣ мѣи градъ велѣицѣи cтѣй Іерлѣмъ ницхѣдѣицѣ cъ нѣсѣ ѿ Гѣа,

ГЛАВА 21.

1. И видѣхъ ново небе и новѣ земѣ; защото първо-то небе и първа-та земѣ прѣйдохѣ: и море нѣмаше вече.

2. И азъ Іоаннъ видѣхъ святой-тъ градъ, Іерусалимъ новый, че слѣзуваше отъ Бога изъ небе-то, приготвенъ както невѣста украсена за мѣжъ-тъ си.

3. И чухъ гласъ голѣмъ отъ небе-то, който казуваше: Ето ски-нія-та Божія съ чловѣцы-тъ, и ще ся засѣли съ тѣхъ, и тѣ ще бѣдѣтъ людіе негови, и самъ Богъ ще бѣде съ тѣхъ, тѣхенъ Богъ.

4. И ще обрѣше Богъ всякъ съзѣ отъ очн-тъ имъ, и смърть-та не ще ѣк има вече; нито жалѣніе, нито писъкъ, ни болѣсть ще има вече, защото първо-то ся минѣ.

5. И сѣдящій-тъ на прѣстолъ-тъ рече: Ето правѣхъ всичко-то ново: и казува ми: Напиши; защото тѣзи думы сѣ истинны и вѣрны.

6. И рече ми: Свърши ся: азъ съмъ Алфа и Омега, начало и конецъ: на жедный-тъ ще дамъ азъ даромъ отъ изворъ-тъ на водѣ-тъ на живота.

7. Който побѣждава ще наслѣдува всичко, и ще му бѣдѣ Богъ, и той ще ми бѣде сынъ.

8. А страхливн-тъ и невѣрни-тъ и мърсни-тъ и убійци-тъ и блудни-тъ и чародѣйци-тъ и идолопоклонници-тъ и всички-тъ лѣжци, ще иматъ своѣ-тъ часть въ езеро-то което гори съ огнь и жупелъ: това е втора-та смърть.

9. И дойде при мене единъ отъ седмъ-тъ ангелы, които държѣхъ седмъ-тъ чаши пълны-тъ съсъ седмъ-тъ послѣдни язвы, и проговори ми и каза: Ела, ще ти покажѣ невѣстѣ-тъ, женѣ-тъ на Агне-то.

10. И отведе мя духомъ на една горѣ голѣмѣ и высокѣ, и показа ми градъ-тъ голѣмый, святой Іерусалимъ, който слѣзуваше изъ небе-то отъ Бога;

ѿ. Имѣши слава Бжю: и свѣтило ѣгѡ подобно камени драгому, ѿкѡ камени ѿсписа крѣстоловиѡнъ:

Ѣ. Имѣши стѣны великы и высокы, имѣши вратъ дванадесать, и на вратѣхъ ѿг҃ловъ дванадесать, и именѡ написана, ѿже сѣть именѡ дванадесать колѣнѡмъ сынѡвъ їлєвыхъ.

Г. Ѣ востѡка вратѡ трѡа, и ѡ сѣвера вратѡ трѡа, ѡ юга вратѡ трѡа, и ѡ запада вратѡ трѡа.

Д. И стѣнѡ града имѣаше ѡснованїи дванадесать, и на нихъ именъ дванадесать ѿпловъ ѿг҃нихъ.

Е. И глаголаи со мною имѣаше трѡсть златѡ, да ѡзмѣрѣи градъ и вратѡ ѣгѡ и стѣны ѣгѡ.

Є. И градъ на четыри ѡг҃лы стоїтъ, и долготѡ ѣгѡ толика єсть, ѣлика же и ширѡтѡ. и ѡзмѣри градъ трѡстїю на стадїи дванадесать тысамъ: долготѡ и ширѡтѡ и высотѡ ѣгѡ равна сѣть.

Ж. И размѣри стѣны ѣгѡ во стѡ и четыредесать и четыри лакти, въ мѣрѡ чєловѣчєскѡ, ѿже єсть ѿг҃ла.

И. И бѣ созданїе стѣны ѣгѡ ѿсписа: и градъ златѡ чисто подобенъ стклѡ чїстѡ.

ѿ. И ѡснованїа стѣны града всѡкимъ драгимъ каменїемъ ѡукрашены бѡхъ: ѡснованїе первое ѿсписа, второе сапфиръ, трѣтїе халкидиѡнъ, четвѣртѡе смарагдъ.

Ѣ. Пѡтѡе сардонїѡнъ, шестѡе сардїи, седмѡе хрѣсѡлїѡнъ: ѡсмѡе вирїлѡнъ, девѡтѡе топѡзїи, десѡтѡе хрѣсѡпрасъ, первоенѡдесать ѡакїѡнъ, второенѡдесать ѡмєѡстѡ.

Ѣ. И дванадесать вратъ, дванадесать вѣсєрѡвъ: ѣдїна кажда вратѡ вѣша ѡ ѣдїнагѡ вѣсєра: и стѡгны града златѡ чисто ѿкѡ стклѡ прєсвѣтлѡ.

Ѣ. И храмѡ не видѣхъ въ немъ: Гдѣ во Бгѡ Вседєржїи-тєль храмъ ємѡ єсть, и ѿгнєцъ.

Ѣ. И градъ не трѣбєа сѡнца и л҃ны, да свѣтѡтъ въ

11. И имаше славѣ-тъ Божіѣ, и свѣтлость-та негова *бѣ* подобна на драгоцѣненъ камѣкъ, както камѣкъ іасписъ прозраченъ както кристалъ;

12. И имаше стѣнѣ голѣмѣ и высокѣ; имаше и дванадесеть порты, и на порты-тѣ дванадесеть ангелѣ, и надписаны имена, конто сѣ на дванадесеть-тѣ племена на сынове-тѣ Израилевы;

13. Отъ кѣмъ истокъ, три порты; отъ кѣмъ сѣверъ три порты; отъ кѣмъ югъ три порты; отъ кѣмъ западъ три порты:

14. И стѣны-тѣ градскы имаж дванадесеть основанія, и въ тѣхъ имена-та на дванадесеть-тѣ апостолы на Агне-то.

15. И тойзи който говорѣше съ мене имаше трѣсть златнѣ, да измѣри градъ-тъ, и порты-тѣ му и стѣны-тѣ му.

16. И градъ-тъ бѣше четвъртитъ, и дължина-та му е толкози колкото и ширина-та: и прѣмѣри градъ-тъ съ трѣсть-тѣ, до дванадесеть тысящы стадіи; дължина-та и ширина-та и высочина-та му сѣ равны.

17. И измѣри стѣны-тѣ му сто и четърпдесеть и чѣтыри лакти, мѣрѣ на чѣловѣкъ, сирѣчь на ангѣлъ-тѣ.

18. И сграда-та на стѣны-тѣ бѣше отъ іасписъ; и градъ-тъ отъ чисто злато, подобно на чисто стѣкло.

19. И основанія-та на стѣны-тѣ градскы *бѣж* украшѣны съсь всякаквы драгоцѣнны камѣни; първо-то основаніе іасписъ, второ-то сафиръ, трето-то халкидонъ, четвърто-то смарагдъ,

20. Пето-то сардоникъ, шесто-то сардій, седмо-то хрисолпѣ, осмо-то вирилъ, девето-то топазій, десето-то хрисопрасъ, единадесето-то іакинѣ, дванадесето-то амѣѣнстъ.

21. И дванадесеть-тѣ порты *бѣж* дванадесеть бисѣра; всяка една отъ порты-тѣ бѣ отъ единъ бисѣръ; и улицы-тѣ на градъ-тъ отъ чисто злато, като стѣкло прозрачно.

22. И храмъ не видѣхъ въ него; защото храмъ неговъ е Господъ Богъ Вседържитѣль, и Агне-то.

23. И градъ-тъ нѣмаше нуждѣ отъ слѣнце, нито отъ лунѣ да

нѣмз: слава бо Бжїа просвѣти єгѡ, и свѣтілникз єгѡ,
 А҃гнецз:

КД. И ꙗзыцы спасѣни во свѣтѣ єгѡ пойдѡтз, и царѣ
 зѣмстїи принесѡтз славу и чѣсть свою въ него:

КЕ. И врата єгѡ не ѡмѡтз затворѣтсѧ во дни: ноѡи бо
 не бѣдетз тѣ:

КЗ. И принесѡтз славу и чѣсть ꙗзыковз въ него.

КЗ. И не ѡмать въ него внѣсти всѧко сквѣрно, и творѧй
 мѣрзость и лжѣ, но тоѡмѡ написана кз книгахз живѡт-
 ныхз А҃гнца.

ГЛАВА КВ.

А. И показѧ ми чїстѣ рѣкѣ воды живѡтныѧ, свѣтлѧ ѡѧкѡ
 крѣстѧмз, ѡсѡдѧщѣ ѡ престѡла Бжїа и А҃гнца.

Б. Посредѣ стѡгны єгѡ и по ѡѧпѡлы рѣкѣ древо живѡт-
 ное, ѣже творѣтз плодѡвз дванадесѧте, на кїѣждѡ мѣсѧцз
 воздаѧ плодз свой: и лїствїе дрѣва во ѡсѣлѣнїе ꙗзы-
 ковмз.

Г. И всѧка ѡнаѡема не бѣдетз кѡмѣ: и престѡлз Бжїѣи и
 А҃гнечѣ бѣдетз въ нѣмз, и рабѣи єгѡ послѣжатз ємѣ:

Д. И ѡѡзрѧтз лицѣ єгѡ, и ѡма єгѡ на челѣхз
 ѡхз.

Е. И ноѡи не бѣдетз тѧмѡ, и не потрѣбзютз свѣта ѡ
 свѣтілника, ни свѣта ѡлнечнагѡ, ѡѧкѡ Гдѣ Бгѣ просвѣщѧ-
 етз ѧ: и воцарѣтсѧ во вѣкѣи вѣковз.

З. И речѣ ми: сїѧ словеса вѣрна и ѡстинна: и Гдѣ Бгѣ
 сѣѡхз прорѡкз послѧ А҃г҃ла своего показѧти рабѡмз своимз,
 ѡмже подѡбѧетз бѣти всѡрѣ.

свѣтятъ въ него ; защото слава-та Божія го освѣтляваше, и свѣтило-то негово е Агне-то.

24. И народи-тъ на спасаемы-тъ ще ходятъ въ неговж-тж видѣлиѣ, и царіе-тъ земни носятъ въ него своиж-тж славъ и по-честь.

25. И порты-тъ му не ще ся затварятъ деня, защото нощъ не ще да има тамо.

26. И ще донесжтъ въ него славж-тж и почестъ-тж на народы-тъ.

27. И нѣма да влѣзе въ него нищо което осквърнява и прави мързость, и лжжъ ; но само написани-тъ въ Агневж-тж книгж на живота.

ГЛАВА 22.

1. И показа ми чистж рѣкж отъ водж на животъ, быстрж както кристалъ, която исхождаше отъ прѣстолъ-тъ на Бога и на Агне-то.

2. И върѣдъ главѣж-тж му улиѣ, и отъ двѣ-тъ страны на рѣкж-тж, *бѣше* дърво-то на живота, което даваше плодове дванадесеть, и раждаше плодъ всякой мѣсеѣ ; и листіе-тъ на дърво-то сж за исцѣленіе на народы-тъ.

3. И никоя проклѣтія не ще има вече ; и прѣстолъ-тъ на Бога и на Агне-то ще бѣде въ него ; и раби-тъ негови ще му послу-жатъ.

4. И ще гледатъ лице-то му, и негово-то име ще е на чела-та имъ.

5. И нощъ не ще да има тамо ; и нѣматъ нуждъ отъ свѣтло и отъ слѣнченъ видѣлиѣ ; защото Господъ Богъ ги освѣтлява ; и ще царуватъ въ вѣкы вѣковъ.

6. И рече ми : Тѣзи думы сж вѣрны и истинны : И Господъ Богъ на святы-тъ пророцы проводи ангела своего, да покаже на неговы-тъ рабы това което трѣба скоро да бѣде.

ѡ. СѢ градѡ скорѡ: блаженѡ соблюдаѡ словеса пророче-
ства кни́ги сеѡ.

и. И ѡзѡ І҃оаннѡ видѣхѡ сѡ и слышахѡ: и ѣгда слышахѡ
и видѣхѡ, падохѡ поклонитиѡ на нѡгѡ І҃г҃ла показѡщагѡ
мѡ сѡ.

ѡ. И глагола мѡ, виждѡ, нѡ: клеветѡ ко твоѡ ѣсмѡ и
братѡ твоѡ пророкѡвѡ, и соблюдаѡщихѡ словеса кни́ги
сеѡ. Бѣс поклонѡса.

і. И глагола мѡ, не запечатлѡй словеса пророчества
кни́ги сеѡ: ѡкѡ время близѡ ѣсть.

ѡ. Ѡбѡдаѡ, да ѡбѡдитѡ ѣще: и скверный, да ѡсквернитѡ
ѣще: и праведный, правдѡ да творитѡ ѣще: и сѡиѡ, да сва-
титѡса ѣще.

ѡ. И сѢ градѡ скорѡ, и мзда моѡ со мноѡ, воздати кое-
мѡждѡ по дѡлѡмѡ ѣгѡ.

іі. ѡзѡ ѣсмѡ І҃лфа и Ѡмега, начатокѡ и конецѡ, перѡый
и послѣдній.

ѡ. Блаженѡ творѡщѡ запѡвѣди ѣгѡ, да вѡдетѡ Ѡбласть
и́мѡ на дреѡ живѡтнѡе, и вратѡи вни́дѡтѡ во градѡ.

еі. Ниѣ же пси и чародѣи, и любовѣи и оубѡицы, и і҃аѡло-
сѡжитѡи и всѡхѡ любѡи и творѡи лжѡ.

ѡі. ѡзѡ І҃исѡ послѡхѡ І҃г҃ла моего засѡидѣтельствѡвати
ѡѡмѡ сѡ вѡ црѡкѡхѡ: ѡзѡ ѣсмѡ корень и рѡдѡ дѡдовѡ, и
сѡѡзда оубѡреннѡѡ и деннѡца.

ѡі. И дѡхѡ и невѣста глаголетѡ: прѡидѡ: и слышѡи да
глаголетѡ, прѡидѡ. и жѡждаѡ да прѡидетѡ, и хотѡи да прѡи-
метѡ водѡ живѡтнѡю тѡне.

иі. Сѡсѡидѣтельствѡю ко всѡкомѡ слышѡиѡмѡ словеса
пророчества кни́ги сеѡ: ѡще ктѡ приложитѡ кѡ сѡмѡ, на-
ложитѡ бѣс на него ѡзѡвѡ написѡныхѡ кѡ кни́зѡ сѡи:

ѡі. И ѡще ктѡ ѡи́метѡ ѡ словеса кни́ги пророчества

7. Ето, идѣ скоро ; блаженъ който упаци думы-тъ на пророчество-то на тѣзи книгѣ.

8. И азъ Іоаннъ съмъ, който видѣхъ и чухъ това ; и когато чухъ и видѣхъ, паднахъ да ся поклонѣ прѣдъ нозѣ-тъ на ангелъ-тъ който ми показуваше това.

9. И каза ми : Внимай *да не сторишь това* ; защото азъ съмъ съслужитель твой, и на твои-тъ братія пророцы-тъ, и на тѣзи които пазятъ думы-тъ на тѣзи книгѣ ; поклони ся Богу.

10. И казува ми ; Не запечатувай думы-тъ на пророчество-то на тѣзи книгѣ защото врѣме-то е близу.

11. Който е несправеденъ, нека си е вече несправеденъ ; и който е нечистъ, нека си е вече нечистъ ; и праведный-тъ нека си е вече праведенъ ; и святий-тъ нека си е вече святъ.

12. И ето идѣ скоро ; и моя-та заплата е съ мене, да въздамъ всякому споредъ каквыто ще бѣдѣтъ дѣла-та му.

13. Азъ съмъ Алфа и Омега, начало и конецъ, първый и послѣдній.

14. Блажени които исполняватъ неговы-тъ заповѣди, за да иматъ власть надъ дърво-то на живота, и да влѣзѣтъ прѣзъ порты-тъ въ градъ-тъ.

15. А вънъ сѣ псета-та, и чародѣйци-тъ, и блудници-тъ, и убійцы-тъ, и идолопоклонници-тъ, и всякой който обыча и прави лъжѣ.

16. Азъ Іисусъ проводихъ мой-тъ ангелъ да ви засвидѣтельствува това въ церкви-тъ ; азъ съмъ корень-тъ и родъ-тъ Давидовъ, свѣтла-та и утрения-та звѣзда.

17. И Духъ-тъ и невѣста-та казувать, Ела ; и който чува, нека рече, Ела ; и който е жеденъ нека дойде, и който ище нека зема даромъ водѣ-тъ на живота.

18. А азъ свидѣтельствувамъ всякому, който слуша думы-тъ на пророчество-то на тѣзи книгѣ ; ако приложи нѣкой на това, Богъ ще наложи на него написаны-тъ въ тѣзи книгѣ язвы ;

19. И ако отнеме нѣкой отъ думы-тъ на книгѣ-тъ на това про-

сегѡ, ѡиметѡ Б҃гъ часть ѳгѡ ѡ кни҃ги живѡтныѡ, ѡ ѡ града
с҃т҃агѡ, ѡ написаныѡхъ въ книзѣ сѣй.

Ѳ. Глаголетѡ свидѣтельствуй сѣѡ: ѳй, градъ скорѡ:
ѡмѣнь, ѳй. гради, Гдѣ Іисѣ.

Ѳа. Благодаѡтъ Гдѣ нашегѡ Іиса Хрѣта со всѣми вами.
ѡмѣнь.

КОНЕЦЬ.

рочество, Богъ ще отнеме неговѣ-тъ часть отъ книгѣ-тъ на живота, и отъ святой-тъ градъ, и отъ написаны-тъ въ тѣзи книгѣ.

20. Казува онзи който свидѣтельствува това: Ей, идѣ скоро. Аминь. Ей, дойди, Господи Исусе.

21. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа *да бже* съсъ всичкы васъ. Аминь.

КОНЕЦЪ.